

BREVIARIUM ALBIENSE

PARS HYEMALIS

34 957.

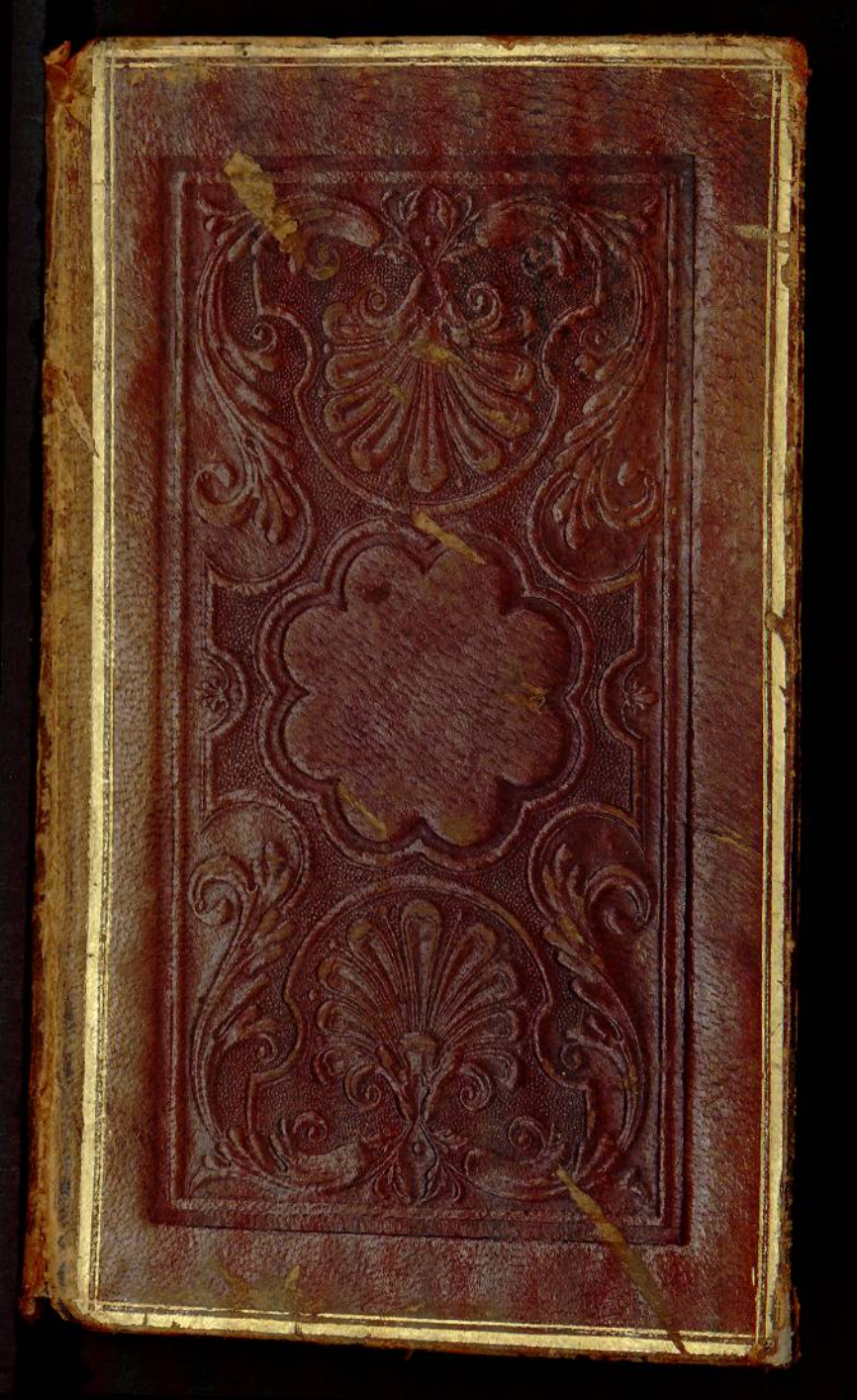

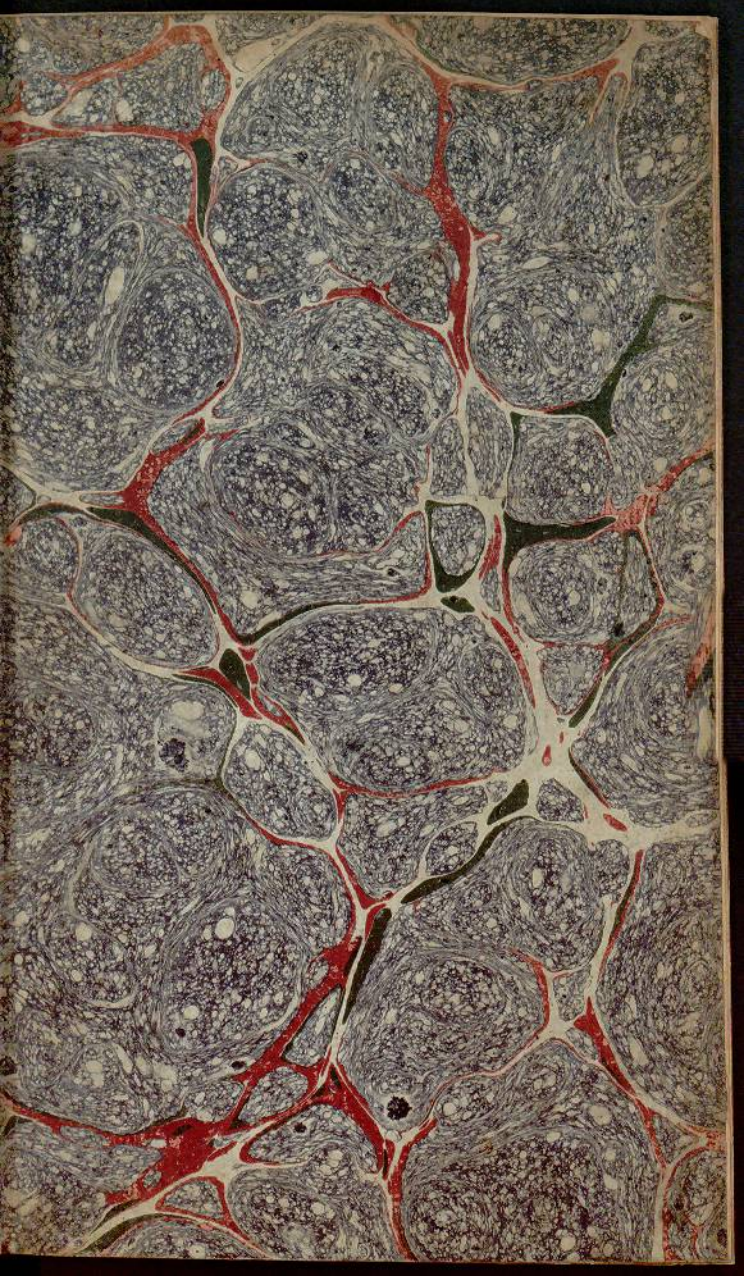

Die 18 Januarii.

PONTIFICATUS SEU CATHEDRÆ S. PETRI, APOSTOLI.

Semid.

Ad I Vesperas.

Ant. 2. D. Non quisquam sumit sibi honorem, sed qui vocatur à Deo. *Ad Hebr.* 5.

Ant. 1. g. Suscitabo super oves meas Pastorem unum; ipse pascet eas. *Ezech.* 34.

Ant. 3. a. Erit ipsi pactum Sacerdotii sempiternum. *Num.* 25.

Ant. 4. d. Legem requirent ex ore ejus, quia Angelus Domini exercituum est. *Malach.* 2.

Ant. 5. a. Ambulabit coram Christo meo cunctis diebus. *I Reg.* 2.

Res 34957

BREVIARIUM

ALBIENSE.

PARS HIEMALIS.

Rés 34957

BREVIARIUM

ALBIENSE,

ILLUSTRISSIMI ET REVERENDISSIMI

IN CHRISTO PATRIS,

CAROLI BRAULT,

ARCHIEPISCOPI ALBIENSIS AUCTORITATE,

AC VENERABILIS EJUSDEM ECCLESIÆ CAPITULI CONSENSU

EDITUM ET AUCTUM.

PARS HIEMALIS.

VESONTIONE,

EX TYPIS L. GAUTHIER.

—

1833.

CAROLUS BRAULT,

MISERATIONE DIVINA,

ET S. SEDIS APOSTOLICÆ AUCTORITATE,

ARCHIEPISCOPUS ALBIENSIS,

CLERO ALBIENSI,

SALUTEM IN DOMINO.

Exhausta jam pridem, Fratres carissimi, quæ Illustrissimi ac Reverendissimi DD. Leopoldi Caroli *de Choiseul,* Prædecessoris nostri curâ in lucem olim prodierat, Breviarii Albiensis editione; illud idem Breviarium, diligentissimè recognitum, nonnullis levibus adhibitis mutationibus, additisque novis quibusdam Officiis, de Venerabilis Ecclesiæ nostræ Metropolitanæ Capituli consensu, typis iterùm mandari decernere nobis visum est; non modò ut Seminariorum nostrorum alumni librum ad Officii divini recitationem necessarium faciliùs sibi comparent; verùm etiam ut per varias nostræ Diœcesis partes, Presbyteri et alii Sacris Ordinibus initiati, quorum eadem sunt vota, eamdem etiam orationem, eodem ordine et iisdem verbis omnes Deo persolvant.

In novam hanc Breviarii Albiensis editionem, Officia SS. Cordis Christi et SS. Rosarii B. Mariæ Virginis inserenda curavimus; itemque S. Alani,

antiquæ Diœcesis Vaurensis Patroni, S. Joannæ Franciscæ (*de Frémiot-de-Chantal*), et S. Joannæ (*de Valois*); quorum solemnitatem deinceps, per universam Diœcesim celebrari mandamus. Alia quædam Officia statuimus ad gradum superiorem evehi, et inter cætera, Officium S. Clari, primi Albiensis Episcopi, sancti Vincentii à Paulo, Cleri Albiensis, et S. Benedicti, antiquæ Diœcesis Castrensis Patroni. In Dominicis communibus, per annum, Officium fiet de Duplici-majore, eâdem die occurrente; idem erit in Feriis Quadragesimæ, etiamsi Duplex-majus esset translatum. Quodcumque Festum Semiduplex et suprà, Canticum ad Laudes habebit Proprium vel de Communi Sanctorum: item in Dominicis Quadragesimæ, Passionis et Palmarum, atque in Feriis majoris Hebdomadæ. Cuilibet Psalmo et Cantico suum præmittitur argumentum, quo faciliùs attentio excitetur recitantis et accendatur affectus. Si quæ sint aliæ levis momenti additiones aut mutationes, in decursu Breviarii, vel in Rubricis generalibus, notatæ reperientur. Sic Breviarium Albiense jam eximium, nunc accuratius et locupletius, ad mentis illuminationem et ad pietatis sensus acuendos aptissimum evadet.

Quid ampliùs, Fratres carissimi, nisi vos exhortemur ad divinum Officium eo animi affectu persolvendum, quo cœlo vim inferatis, et à Patre optimo atque omnipotente Deo omnia gratiæ subsidia impetretis? Nullâ enim ætate, ut ipsi noveritis, Dei auxilium optandum magis, tùm pro pri-

vatis vestris, tùm pro generalibus totius Ecclesiæ et Regni necessitatibus. Quæ autem Oratio grata magis Deo, quæ ad ipsius misericordiam gratiamque promerendam potentior publica illa prece quæ concordibus animis universalis Ecclesiæ vice, et in nomine Domini nostri Jesu Christi, Deo Patri oblata, verbis coalescit Divini Spiritûs afflatu prolatis, sine quo, ut ait Apostolus, *quid oremus sicut oportet nescimus : sed ipse spiritus postulat pro nobis gemitibus inenarrabilibus* [1] ? Psalmistæ igitur mentem assecuti, ejus varios imitamini sensus, juxta illud sancti Augustini : *Si orat Psalmus, orate; si gemit, gemite; si gratulatur, gaudete; si sperat, sperate; si timet, timete : omnia enim quæ hîc conscripta sunt, speculum nostrum sunt* [2] : sicque jure ac meritò hæc ejusdem Apostoli verba usurpetis : *Orabo spiritu, orabo et mente : psallam spiritu, psallam et mente* [3]. Quod Deus optimus et Pater luminum, à quo descendit omne donum perfectum, ipse vobis concedat, per gratiam suam.

Datum Albiæ, sub signo sigilloque nostro et secretarii nostræ Diœcesis subscriptione, pridiè Idus Julii, anno Domini millesimo octingentesimo trigesimo secundo.

+ CAROLUS, Arch. Albiensis.

De Mandato DD. Archiepiscopi,
LAURENS, *Secret.*

[1] Ep. ad. Rom. cap. 8, ℣. 26. — [2] Enar. 4, in Psal. 30. — [3] I. Ep. ad Cor. cap. 14, ℣. 15.

TABULA DE HORA

QUA, PRO DIE SEQUENTI, INCHOARI POTEST OFFICIUM NOCTURNUM,

REGIONI ALBIENSI SIC ACCOMMODATA, V

UT TUTO SERVARI POSSIT TAM DIEBUS INFRA NOTATIS, QUAM DIEBUS INTERMEDIIS.

6 Januarii,	Horâ sesqui-secundâ.
6 Februarii,	Horâ secundâ cum tribus quadrantibus.
28 Februarii,	Horâ tertiâ.
19 Martii,	Horâ tertiâ, cum quadrante.
8 Aprilis,	Horâ sesqui-tertiâ.
30 Aprilis,	Horâ tertiâ, cum tribus quadrantibus.
27 Maii,	Horâ quartâ.
16 Julii,	Horâ tertiâ cum tribus quadrantibus.
13 Augusti,	Horâ sesqui-tertiâ.
4 Septembris,	Horâ tertiâ cum quadrante.
24 Septembris,	Horâ tertiâ.
15 Octobris,	Horâ secundâ cum tribus quadrantibus.
5 Novembris,	Horâ sesqui-secundâ.
4 Decembris,	Horâ secundâ cum quadrante.

Ubicumque reperitur nota hæc +, juxta numerum Dominicarum quæ Epiphaniam inter et Septuagesimam occurrunt, in sequenti Tabella temporaria, designat Officium Dominicæ cujusdam anticipandum in Sabbatum, aut aliquam Feriam præcedentem, prout habetur fusius, Part. I, Cap. VI, num. 15, Rubricarum generalium.

TABULA TEMPORARIA

Anni Domini.	Aureus num.	Epacta.	Indictio.	Litt. Dom.	Domin. post Epiph.	Septuagesima.	Dies Cinerum. Simplex.
1832	9	XXVIII	5	A g	6	19 Febr.	7 Mart.
1833	10	IX	6	f	3 †	3 Febr.	20 Febr.
1834	11	XX	7	e	2 †	26 Janu.	12 Febr.
1835	12	I	8	d	5 †	15 Febr.	4 Mart.
1836	13	XII	9	c b	3 †	31 Janu.	17 Febr.
1837	14	XXIII	10	A	2	22 Janu.	8 Febr.
1838	15	IV	11	g	5	11 Febr.	28 Febr.
1839	16	XV	12	f	2 †	27 Janu.	13 Febr.
1840	17	XXVI	13	e d	5 †	16 Febr.	4 Mart.
1841	18	VII	14	c	4 †	7 Febr.	24 Febr.
1842	19	XVIII	15	b	2 †	23 Janu.	9 Febr.
1843	1	✪	1	A	5	12 Febr.	1 Mart.
1844	2	XI	2	g f	4	4 Febr.	21 Febr.
1845	3	XXII	3	e	1 †	19 Janu.	5 Febr.
1846	4	III	4	d	4 †	8 Febr.	25 Febr.
1847	5	XIV	5	c	3 †	31 Janu.	17 Febr.
1848	6	XXV	6	b A	6	20 Febr.	8 Mart.
1849	7	VI	7	g	4	4 Febr.	21 Febr.
1850	8	XVII	8	f	2 †	27 Janu.	13 Febr.
1851	9	XXVIII	9	e	5 †	16 Febr.	5 Mart.
1852	10	IX	10	d c	4 †	8 Febr.	25 Febr.
1853	11	XX	11	b	2 †	23 Janu.	9 Febr.
1854	12	I	12	A	5	12 Febr.	1 Mart.
1855	13	XII	13	g	4	4 Febr.	21 Febr.
1856	14	XXIII	14	f e	1 †	20 Janu.	6 Febr.
1857	15	IV	15	d	4 †	8 Febr.	25 Febr.
1858	16	XV	1	c	3 †	31 Janu.	17 Febr.
1859	17	XXVI	2	b	6	20 Febr.	9 Mart.
1860	18	VII	3	A g	4	5 Febr.	22 Febr.
1861	19	XVIII	4	f	2 †	27 Janu.	13 Febr.
1862	1	✪	5	e	5 †	16 Febr.	5 Mart.
1863	2	XI	6	d	3 †	1 Febr.	18 Febr.
1864	3	XXII	7	c b	2 †	24 Janu.	10 Febr.
1865	4	III	8	A	5	12 Febr.	1 Mart.
1866	5	XIV	9	g	3	28 Janu.	14 Febr.
1867	6	XXV	10	f	5 †	17 Febr.	6 Mart.
1868	7	VI	11	e d	4 †	9 Febr.	26 Febr.
1869	8	XVII	12	c	2 †	24 Janu.	10 Febr.
1870	9	XXVIII	13	b	5 †	13 Febr.	2 Mart.

Anni Domini.	Pascha Annuale.	Ascensio Domini. Sol. maj	Pentecostes. Annuale.	Fest. Corp. Christi. Sol. maj.	Domin. post Pentec.	Dominica Adventûs Domini.
1832	22 April.	31 Maii.	10 Juni.	21 Juni.	24	2 Dec.
1833	7 April.	16 Maii.	26 Maii.	6 Juni.	26	1 Dec.
1834	30 Mart.	8 Maii.	18 Maii.	29 Maii.	27	30 Nov.
1835	19 April.	28 Maii.	7 Juni.	18 Juni.	24	29 Nov.
1836	3 April.	12 Maii.	22 Maii.	2 Juni.	26	27 Nov.
1837	26 Mart.	4 Maii.	14 Maii.	25 Maii.	28	3 Dec.
1838	15 April.	24 Maii.	3 Juni.	14 Juni.	25	2 Dec.
1839	31 Mart.	9 Maii.	19 Maii.	30 Maii.	27	1 Dec.
1840	19 April.	28 Maii.	7 Juni.	18 Juni.	24	29 Nov.
1841	11 April.	20 Maii.	30 Maii.	10 Juni.	25	28 Nov.
1842	27 Mart.	5 Maii.	15 Maii.	26 Maii.	27	27 Nov.
1843	16 April.	25 Maii.	4 Juni.	15 Juni.	25	3 Dec.
1844	7 April.	16 Maii.	26 Maii.	6 Juni.	26	1 Dec.
1845	23 Mart.	1 Maii.	11 Maii.	22 Maii.	28	30 Nov.
1846	12 April.	21 Maii.	31 Maii.	11 Juni.	25	29 Nov.
1847	4 April.	13 Maii.	23 Maii.	3 Juni.	26	28 Nov.
1848	23 April.	1 Jun.	11 Juni.	22 Juni.	24	3 Dec.
1849	8 April.	17 Maii.	27 Maii.	7 Juni.	26	2 Dec.
1850	31 Mart.	9 Maii.	19 Maii.	30 Maii.	27	1 Dec.
1851	20 April.	29 Maii.	8 Juni.	19 Juni.	24	30 Nov.
1852	11 April.	20 Maii.	30 Maii.	10 Juni.	25	28 Nov.
1853	27 Mart.	5 Maii.	15 Maii.	26 Maii.	27	27 Nov.
1854	16 April.	25 Maii.	4 Juni.	15 Juni.	25	3 Dec.
1855	8 April.	17 Maii.	27 Maii.	7 Juni.	26	2 Dec.
1856	23 Mart.	1 Maii.	11 Maii.	22 Maii.	28	30 Nov.
1857	12 April.	21 Maii.	31 Maii.	11 Juni.	25	29 Nov.
1858	4 April.	13 Maii.	23 Maii.	3 Juni.	26	28 Nov.
1859	24 April.	2 Juni.	12 Juni.	23 Juni.	23	27 Nov.
1860	8 April.	17 Maii.	27 Maii.	7 Juni.	26	2 Dec.
1861	31 Mart.	9 Maii.	19 Maii.	30 Maii.	27	1 Dec.
1862	20 April.	29 Maii.	8 Juni.	19 Juni.	24	30 Nov.
1863	5 April.	14 Maii.	24 Maii.	4 Juni.	26	29 Nov.
1864	27 Mart.	5 Maii.	15 Maii.	26 Maii.	27	27 Nov.
1865	16 April.	25 Maii.	4 Juni.	15 Juni.	25	3 Dec.
1866	1 April.	10 Maii.	20 Maii.	31 Maii.	27	2 Dec.
1867	21 April.	30 Maii.	9 Juni.	20 Juni.	24	1 Dec.
1868	12 April.	21 Maii.	31 Maii.	11 Juni.	25	29 Nov.
1869	28 Mart.	6 Maii.	16 Maii.	27 Maii.	27	28 Nov.
1870	17 April.	26 Maii.	5 Juni.	16 Juni.	24	27 Nov.

CALENDARIUM (1)

VIII JANUARIUS.

Cycl. Epactæ.	Litt. Dom.	Dies Mensis.		
✠	A	Cal.	1	CIRCUMCISIO DOMINI, *Solemne-minus.*
XXIX	b	IV	2	Basilii magni, Cesariensis in Cappadocia Episcopi, et Ecclesiæ Doctoris, *Semiduplex :* obiit 1 Januarii, an. 379.
XXVIII	c	III	3	Genovefæ, Virginis, *Semid.* an. 512.
XXVII	d	Prid.	4	
XXVI	e	Non.	5	Vigilia Epiphaniæ, *sine jejunio, Simplex ;* cum *Commemor.* S. Simeonis Stylitæ, Anachoretæ prope Antiochiam ; c. an. 460.
25. XXV	f	VIII	6	EPIPHANIA DOMINI, *Solemne-majus.* (*Solemnitas transfertur in Dom. sequentem.*)
XXIV	g	VII	7	
XXIII	A	VI	8	De Octava Epiphaniæ, *Semiduplex.*
XXII	b	V	9	
XXI	c	IV	10	De Octava Epiphaniæ, *Semiduplex :* cum *Commem.* S. Pauli, primi Eremitæ Thebaidis : c. an. 341.
XX	d	III	11	
XIX	e	Prid.	12	De Octava Epiphaniæ, *Semiduplex.*
XVIII	f	Idib.	13	Octav. Epiph. et Bapt. Dom. *Dupl.-maj.*
XVII	g	XIX	14	Hilarii, Pictaviensis Episcopi et Ecclesiæ Doctor. (è 13.) *Duplex-minus ;* circa annum 368.
XVI	A	XVIII	15	Mauri, Glannofoliensis Abb. *Semid.* circa fin. VI s. cum *Commemoratione* sanctæ Tarsiciæ, Virginis Ruthenensis : circa annum 609.
XV	b	XVII	16	Firmini, Gabalorum Episc. (è 14.) *Simplex ;* c. fin. III s.

(1) In hoc Calendario appositum est tempus quo quisque Sanctus obiit : *an.* significat anno : *c. an.* circa annum : *s.* seculo : *c. med. s.* circa medium seculi ; *c. fin. s.* circa finem seculi. Quibus nihil apponitur, tempus eorum mortis plane incertum.

Festa quæ majoribus notantur caracteribus, feriantur apud populum ; quæ vero mediis caracteribus, olim feriabantur, et nunc celebrantur ad devotionem.

Cycl. Epactæ.	Litt. Dom.	Dies Mensis.		
XIV	c	XVI	17	Antonii, Abbatis Ægyptii, *Semiduplex:* an. 356, cum *Commemorat.* sancti Genulfi, primi Cadurcensis Episcopi, c. an. 260; et sancti Sulpitii, Bituricensis Episc. an. 644.
XIII	d	XV	18	Pontificatûs, seu Cathedræ sancti Petri Apostoli, quâ primùm Antiochiæ, tum Romæ, sedit, *Semid.*
				Prima Septuagesima.
XII	e	XIV	19	Guillelmi, Bituric. Episc. (è 10.) *Simplex;* an. 1209.
XI	f	XIII	20	Sebastiani, Martyris, *Duplex-minus:* c. an. 288, cum *Comm.* S. Fabiani, Papæ et Mart. an. 250.
X	g	XII	21	Agnetis, Virg. et Mart. *Semid.* an. 303 vel 304; cum *Commem.* S. Fructuosi, Episcopi Tarraconensis et Martyris, an. 259.
IX	A	XI	22	Vincentii, Diaconi et Martyris, *Duplex-minus:* an. 303 vel 304.
VIII	b	X	23	
VII	c	IX	24	
VI	d	VIII	25	Conversio sancti Pauli, Apostoli, *Duplex-majus:* an. 34 vel 35.
V	e	VII	26	Paulæ, Viduæ, *Simplex:* an. 404.
IV	f	VI	27	
III	g	V	28	Cyrilli Alexandrini, Episcopi et Ecclesiæ Doctoris (è 28 junii), *Semiduplex:* an. 445.
II	A	IV	29	Francisci Salesii, Genev. Episc., (è 28 Dec.) *Semid.* an. 1622.
I	b	III	30	Bathildis, Reginæ Francorum, Viduæ, *Simplex*, c. an. 680.
✱	c	Prid.	31	

FEBRUARIUS.

XXIX	d	Cal.	1	Ignatii, Antiochiæ Episcopi et Martyris, (è 20 Dec.) *Semid.* an. 107.
XXVIII	e	IV	2	PRÆSENTATIO DOMINI, ET PURIFICATIO BEATÆ MARIÆ VIRGINIS, *Solemne-majus.*

Cycl. Epactæ	Litt. Dom.	Dies Mensis.		
XXVII	f	III	3	Blasii, Sebast. Episc. et Mart. *Simplex*: circa an. 316.
				Prima dies Cinerum.
25. XXVI	g	Prid.	4	Joannæ Valesiæ, olim Reginæ Franciæ, *Semid.* an. 1505.
XXV. XXIV	A	Non.	5	Agathæ, Catan. Virg. et Mart. *Semid.* an. 251.
XXIII	b	VIII	6	
XXII	c	VII	7	
XXI	d	VI	8	Joannis de Matha, Presbyt. Paris. Ord. SS. Trinit. Fund. (e 21 dec.) *Semid.* an. 1213.
XX	e	V	9	
XIX	f	IV	10	
XVIII	g	III	11	
XVII	A	Prid.	12	
XVI	b	Idib.	13	
XV	c	XVI	14	
XIV	d	XV	15	
XIII	e	XIV	16	
XII	f	XIII	17	
XI	g	XII	18	Simeonis, Hierosolymitani Episcopi et Martyris, *Semiduplex*, an. 107.
X	A	XI	19	
IX	b	X	20	
VIII	c	IX	21	
				Ultima Septuagesima.
VII	d	VIII	22	
VI	e	VII	23	
*	*	*	*	*Dies intercalaris addendus in anno Bissextili.*
V	f	VI	24	Matthiæ, Apost. *Dupl. maj. 1. s. In anno Bissextili* (1).
IV	g	V	25	
III	A	IV	26	
II	b	III	27	
I	c	Prid.	28	

(1) In Anno bissextili Februarius est dierum 29, et Festum sancti Matthiæ celebratur 25 Februarii, et bis dicitur *sexto Calendas*, id est, 24 et 25. Littera verò Dominicalis quæ assumpta fuit in mense Januario, mutatur in præcedentem; ut, si in Januario Littera Dominicalis fuit A, mutatur in præcedentem, quæ est g; et sic de aliis.

Feria VI post Cineres fit Officium de Quinque Plagis Christi, *Dupl. minus.*

Cycl. Epactæ.	Litt. Dom.	Dies Mensis.		
☽	d	Cal.	1	
XXIX	e	VI	2	
XXVIII	f	V	3	
XXVII	g	IV	4	
XXVI	A	III	5	
25. XXV	b	Prid.	6	
XXIV	c	Non.	7	Perpetuæ et Felicitatis, Mart. *Commem.* c. an. 204.
XXIII	d	VIII	8	
				Primum Novilunium Paschale.
XXII	e	VII	9	
XXI	f	VI	10	
				Ultima dies Cinerum.
XX	g	V	11	
XIX	A	IV	12	Quadraginta Mart. *Commem.* c. an. 320.
XVIII	b	III	13	
XVII	c	Prid.	14	
XVI	d	Idib.	15	
XV	e	XVII	16	
XIV	f	XVI	17	
XIII	g	XV	18	Alexandri, Episc. Hierosolym. et Mart. *Commem.* an. 250.
XII	A	XIV	19	Josephi, sponsi B. M. V. *Dupl.-maj.* 1 s.
XI	b	XIII	20	
X	c	XII	21	
				Primum Pascha.
IX	d	XI	22	
VIII	e	X	23	
VII	f	IX	24	
VI	g	VIII	25	ANNUNTIATIO DOMINICA, *Solemne-majus.*
V	A	VII	26	
IV	b	VI	27	
III	c	V	28	
II	d	IV	29	
I	e	III	30	
☉	f	Prid.	31	De Octavâ Annuntiationis, *Semiduplex*; quando Pascha occurrit die 22 Martii. Feriâ sextâ post Dominicam Passionis fit Officium de Compassione B. Mariæ Virginis, *Duplex-minus.*

Cycl. Epactæ.	Litt. Dom.	Dies Mensis.		
XXIX	g	Cal.	1	Octava Annuntiationis (modò Pascha occurrat 22 vel 23 *Martii*), *Duplex-majus.*
XXVIII	A	IV	2	Francisci de Paulâ, Institutoris Ordinis Minimorum. *Semid.* an. 1507.
XXVII	b	III	3	
25. XXVI	c	Prid.	4	Ambrosii, Mediolanensis Episcopi, et Ecclesiæ Doctoris, *Duplex-minus* : an. 397.
XXV XXIV	d	Non.	5	
				Ultimum Novilunium Paschale.
XXIII	e	VIII	6	
XXII	f	VII	7	
XXI	g	VI	8	
XX	A	V	9	
XIX	b	IV	10	
XVIII	c	III	11	
XVII	d	Prid.	12	
XVI	e	Idib.	13	
XV	f	XVIII	14	Tiburtii, Valeriani et Maximi, Mart. *Duplex-minus* : II *vel* III s.
XIV	g	XVII	15	
XIII	A	XVI	16	
XII	b	XV	17	
XI	c	XIV	18	
X	d	XIII	19	
IX	e	XII	20	
VIII	f	XI	21	
VII	g	X	22	
VI	A	IX	23	Georgii, Martyris, *Commem.* circa an. 303.
V	b	VIII	24	Roberti, Abbatis Casæ Dei, *Commem.* an. 1067.
IV	c	VII	25	Marci, Evangelistæ, *Dupl. maj.* circa an. 68.
				Ultimum Pascha.
III	d	VI	26	Cleti seu Anacleti, Papæ et Martyris, *Commem.* c. an. 91.
II	e	V	27	Polycarpi, Smyrnensis Episcopi, et Martyris, (è 26 Mart.) *Semiduplex* ; an. 169.
I	f	IV	28	

Cycl. Epactæ.	Litt. Dom.	Dies Mensis.		
✪	g	III	29	Mariæ Ægyptiæ (c. 1), *Semiduplex* : v vel VI s.
XXIX	A	Prid.	30	Eutropii, Santonensis Episc. et Mart. *Commem.* III s.
				Dominicâ secundâ post Pascha, celebratur in ecclesiâ Metropolitanâ et in omnibus ecclesiis Diœcesis ANNIVERSARIUM DEDICATIONIS ecclesiæ metropolitanæ et aliarum Diœcesis ecclesiarum, ritu Solemni-majori cum Octavâ.

MAIUS.

XXVIII	b	Cal.	1	Philippi ✪ et Jacobi ✪✪ (Alphæi), Apost. *Dupl. maj.* ✪ post 81. ✪✪ 62.
XXVII	c	VI	2	Athanasii, Alexand. Episc. et Eccl. Doct. *Semiduplex* : an. 373.
XXVI	d	V	3	Inventio sanctæ Crucis, *Duplex-majus* : (IN METROP. *Solemne-min.*) an. 326.
25. XXV	e	IV	4	Monicæ, Viduæ, *Commemoratio*, an. 387.
XXIV	f	III	5	Sacerdotis, Diaconi ecclesiæ Cadurcensis, postea Lemovic. Episc. *Commem.* c. an. 720.
XXIII	g	Prid.	6	Joannis, Apost. et Evang., ante Portam Latinam, *Semid.* an. 95.
XXII	A	Non.	7	Theodardi, è territorio Cadurcensi, Narbon. Episc. (c. 1.) *Commem.* an. 893.
XXI	b	VIII	8	
XX	c	VII	9	Gregorii Nazianzeni', Constant. Episc. et Eccles. Doct. *Semid.* an. 391.
				Prima Pentecoste.
XIX	d	VI	10	Mamerti, Viennensis Episcopi (c. 11), *Commem.* post ann. 475.
XVIII	e	V	11	Africani, Conven. Episc. *Semiduplex* : VI s.
XVII	f	IV	12	
XVI	g	III	13	
XV	A	Prid.	14	Paschalis, Papæ, *Semid.* an. 824.
XIV	b	Idib.	15	
XIII	c	XVII	16	
XII	d	XVI	17	
XI	e	XV	18	

MAIUS.

Cycl. Epactæ.	Litt. Dom.	Dies Mensis.		
X	f	XIV	19	Petri Cœlestini V, Papæ, Instit. Congr. Cœlest. *Semiduplex;* an. 1296, et *Commem.* S. Yvonis, Presb. an. 1303.
IX	g	XIII	20	
VIII	A	XII	21	
VII	b	XI	22	
VI	c	X	23	
V	d	IX	24	
IV	e	VIII	25	Urbani, Papæ I, et Mart. *Semid.* an. 230.
III	f	VII	26	
II	g	VI	27	
I	A	V	28	
✪	b	IV	29	
XXIX	c	III	30	
XXVIII	d	Prid.	31	Mundanæ, Viduæ et Mart. in territorio Cadurcensi, *Simplex:* c. an. 725. Dominicâ primâ post Pentecost. fit Off. de SS. TRINITATE, *Solemne-minus.* Dominicâ tertiâ post Pentecosten, fit Officium de SS. CORDE JESU, *Solemne-majus.*

JUNIUS.

XXVII	e	Cal.	1	Clari, primi Episc. Albiensis, et Mart. *Solemne-minus:* an. 259.
25. XXVI	f	IV	2	Pothini, Lugd. Episc. Blandinæ Virg. et quadraginta quinque Mart. *Semid.* an. 177; cum *Commem.* SS. Marcellini, Presb. et Petri Exorcistæ, Mart. an. 304.
XXV. XXIV	g	III	3	Clotildis, Reginæ Francorum, *Semid.* post 537.
XXIII	A	Prid.	4	
XXII	b	Non.	5	
XXI	c	VIII	6	Norberti, Magdeburgensis Episcopi, Institutoris Ordinis Præmonstratensis, *Semid.* an. 1134; cum *Commem.* S. Claudii, Bisuntinensis Episcopi, an. 581.
XX	d	VII	7	
XIX	e	VI	8	Medardi, Noviom. Episcopi, *Simplex:* c. an. 545.
XVIII	f	V	9	
XVII	g	IV	10	

Cycl. Epactæ.	Litt. Dom.	Dies Mensis.		
XVI	A	III	11	Barnabæ, Gentium Apost. *Dupl. min.* c. fin. 1 s.
XV	b	Prid.	12	
XIV	c	Idib.	13	
				Ultima Pentecoste.
XIII	d	XVIII	14	
XII	e	XVII	15	
XI	f	XVI	16	Ilpidii, Gabali, Mart. *Simplex* : III *s.*
X	g	XV	17	
IX	A	XIV	18	
VIII	b	XIII	19	Gervasii et Protasii, Martyrum, *Semid.* I *vel* II *s.* cum *Commem.* S. Romualdi, Abbatis, Institut. Ord. Camaldulensis; c. an. 1027.
VII	c	XII	20	
VI	d	XI	21	Radulphi, è territorio Cadurc. Episc. Bituric. *Simpl.* an. 866.
V	e	X	22	Paulini, Nolani Episc. *Semid.* an. 431.
IV	f	IX	23	
III	g	VIII	24	NATIVITAS SANCTI JOANNIS BAPTISTÆ, *Solemne-minus.*
II	A	VII	25	
I ☽	b	VI	26	Joannis et Pauli, Mart. *Simpl.* c. an. 363.
☾	c	V	27	
XXIX	d	IV	28	Irenæi, Lugd. Episc. et Eccl. Doct. ac Soc. Mart. *Dupl. min.* circa an. 202; cum *Commem.* Vigiliæ SS. Petri et Pauli, Apost. *sine jejunio.*
XXVIII	e	III	29	PETRI ET PAULI, APOST. *Solemne-majus* : c. an. 66, cum *Commemor.* omnium SS. Apostolorum. (*Solemnitas transfertur in Dom. seq.*)
XXVII	f	Prid.	30	Commemoratio sancti Pauli, Apostoli, *Dupl. min.* cum *Commem.* S. Petri.

JULIUS.

XXVI	g	Cal.	1	Martialis, Lemovicensis Episcopi, (è 30 Junii), *Semid.* III *s.* cum *Commem.* Octavæ SS. Petri et Pauli.
25. XXV	A	VI	2	Visitatio Beatæ Mariæ, *Dupl. maj.* cum *Commem.* Octavæ SS. Petri et Pauli.
XXIV	b	V	3	
XXIII	c	IV	4	De Octavâ SS. Petri et Pauli, *Semid.*
XXII	d	III	5	
XXI	e	Prid.	6	Octava SS. Petri et Pauli, *Dupl. min.*

Cycl. Epactæ	Litt. Dom.	Dies Mensis.		
XX	f	Non.	7	Thomæ, Cantuariensis Episc. et Mart. (è 29 Dec.) *Semiduplex :* an. 1170. Transl. hâc die, an. 1222.
XIX	g	VIII	8	Alithii, Cadurcens. Episcopi, *Simplex :* post an. 400.
XVIII	A	VII	9	
XVII	b	VI	10	Septem Fratrum, filiorum sanctæ Felicitatis, Mart. *Simplex :* c. an. 150.
XVI	c	V	11	Benedicti, Cassinensis Abb. (è 21 Mart.) *Duplex-majus :* an. 543. Translat. hâc die, c. an. 653.
XV	d	IV	12	
XIV	e	III	13	
XIII	f	Prid.	14	Bonaventuræ, Albanensis Episc. et Doct. *Semid.* an. 1274.
XII	g	Idib.	15	
XI	A	XVII	16	
X	b	XVI	17	
IX	c	XV	18	Thomæ Aquinatis, Ecclesiæ Doctoris, (è 7 Mart.) *Duplex-minus :* an. 1274. Canonisatio hodiè, an. 1323.
VIII	d	XIV	19	Vincentii à Paulo, Presbyteri, Institutoris Congregationis Mission. *Solemne-majus :* an. 1660.
VII	e	XIII	20	
VI	f	XII	21	Victoris, Mart. *Simplex :* c. an. 290.
V	g	XI	22	Mariæ Magdalenes, *Dupl. maj.* 1 s.
IV	A	X	23	
III	b	IX	24	Sigolenæ, Albiensis Viduæ, *Dupl. maj.* ante med. VIII. s.
II	c	VIII	25	Jacobi (Zebed.) Apost. *Duplex-majus :* an. 44; cum *Commem.* S. Christophori, Mart. in Lyciâ, III. s.
I	d	VII	26	Joachim et Annæ, parentum B. M. Virg. *Dupl. minus.*
✱	e	VI	27	Ursi, Abbatis, *Simplex :* c. an. 510.
XXIX	f	V	28	
XXVIII	g	IV	29	Lupi, Trecensis Episcopi, *Simplex :* circa an. 479.
XXVII	A	III	30	Ignatii Loyolæ, Presbyt. Institut. Societatis Jesu (è 31) *Semid.;* an. 1556.
25. XXVI	b	Prid.	31	Germani, Autissiodorensis Episc. *Semid.* an. 448.

Cycl. Epactæ.	Litt. Dom.	Dies Mensis.		
XXV XXIV	c	Cal.	1	Petri ad Vincula, (è 20 Apr.) *Duplex-minus :* an. 44 et 45. Dedic. Basilicæ, ejusdem hâc die, an. 439 vel 451 ; cum *Commem.* Septem Fratrum Machabæorum et eorum Matris, Mart. c. an. 167 ante Christum natum.
XXIII	d	IV	2	Stephani, Papæ et Mart. *Simpl.* an. 257.
XXII	e	III	3	Inventio Corporis sancti Stephani, Protomartyris, *Dupl. min.* an. 415.
XXI	f	Prid.	4	Dominici, Presb. Instit. Ord. Fratrum Prædic. (è 6.) *Semid.* an. 1221.
XX	g	Non.	5	
XIX	A	VIII	6	Transfiguratio Domini', *Duplex-majus :* an. 32 : cum *Commem.* sancti Xisti, Papæ et Mart. an. 258.
XVIII	b	VII	7	Inventio et Translatio Reliquiarum sanctæ Cæciliæ, Virg. et Mart. *Dupl. maj.* cum *Commem.* Inventionis Sanctorum Urbani, Lucii, Tiburtii, Valeriani et Maximi, Mart. an. 821 et 1599.
XVII	c	VI	8	
XVI	d	V	9	
XV	e	IV	10	Laurentii, Diaconi et Mart. *Dupl. maj.* an. 258.
XIV	f	III	11	Claræ, Clarissarum Abbatissæ, *Simplex :* an. 1253.
XIII	g	Prid.	12	
XII	A	Idib.	13	Radegundis, Reginæ Francorum, Viduæ, *Semiduplex*, an. 587; cum *Commem.* SS. Hippolyti, Concordiæ, et Soc. Mart. an. 258.
XI	b	XIX	14	Vigilia *cum jejunio.*
X	c	XVIII	15	ASSUMPTIO BEATÆ M. VIRGINIS, *Annuale*, 1 s.
IX	d	XVII	16	Rochi, laici apud Montem Pessulanum, *Duplex-majus :* an. 1327 ; cum *Commem.* Octavæ.
VIII	e	XVI	17	De Octavâ, *Semid.*
VII	f	XV	18	De Octavâ, *Semid.*
VI	g	XIV	19	De Octavâ, *Semiduplex :* cum *Commem.* sancti Ludovici, Episcopi Tolosani, an. 1297.
V	A	XIII	20	Bernardi, Claravall. Abbatis, et Eccles. Doct. *Dupl. min.* an. 1153; cum *Commem.* Octavæ.

Cycl. Epactæ.	Litt. Dom.	Dies Mensis.		
IV	b	XII	21	De Octavâ, *Semid.* cum *Commem.* sancti Privati, primi Episcopi Gabalorum et Mart. an. 265.
III	c	XI	22	Octava Assumptionis B. M. *Dupl. maj.*
II	d	X	23	Joannæ Franciscæ de Fremiot de Chantal, Viduæ, (è 13 dec.) *Semid.* an. 1641.
I	e	IX	24	Bartholomæi, Apost. *Dupl. maj.* 1 s.
✠	f	VIII	25	Ludovici IX, Regis Franciæ, *Duplex-majus :* an. 1270.
XXIX	g	VII	26	
XXVIII	A	VI	27	Cæsarii, Arelatensis Episc. et Eccl. Doct. *Duplex-minus :* an. 542.
XXVII	b	V	28	Augustini, Hippon. Episc. et Eccl. Doct. *Dupl. min.* an. 430.
XXVI	c	IV	29	Decollatio sancti Joannis Baptistæ, *Dupl. maj.* an. 32.
25. XXV	d	III	30	Juliani Brivatensis, Mart. *Semiduplex :* an. 304.
XXIV	e	Prid.	31	

SEPTEMBER.

XXIII	f	Cal.	1	Lupi, Senonensis Episcopi, *Semiduplex :* an. 623 ; cum *Commemoratione* sancti Ægidii, Abbat. in Occitaniâ ; an. 547 vel 558.
XXII	g	VI	2	Lazari, à Christo suscitati, et SS. Mariæ et Marthæ sororum, Christi hospitum, *Dupl. min.* 1 s. cum *Commem.* sancti Antonii, Martyr. III s.
XXI	A	III	3	Gregorii Magni, Papæ et Eccl. Doctoris, (è 12 Mart.) *Dupl. min.* an. 604. Ordinatio hâc die, an. 590 ; cum *Commemoratione* sanctæ Proculæ, Ruthenensis Virg. et Mart.
XX	b	Prid.	4	Fredaldi, Gabalorum Episc. *Simplex :* c. an. 820 vel 830.
XIX	c	Non.	5	
XVIII	d	VIII	6	Eugenii, Carthaginensis Episc. *Duplex-majus :* c. an. 506.
XVII	e	VII	7	Charissimæ, Albiensis Virg. *Duplex-majus ;* c. an. 504.
XVI	f	VI	8	NATIVITAS B. MARIÆ VIRGINIS, *Solemne-majus.*
XV	g	V	9	De Octavâ, *Semid.*

Cycl. Epactæ.	Litt. Dom.	Dies mensis.		
XIV	A	IV	10	Salvii, Albiensis Episcopi, *Duplex-majus*, circa annum 684; cum *Commemoratione* Octavæ et sancti Nicolai Tolentinatis, Presbyteri, Eremitæ sancti Augustini; an. 1309.
XIII	b	III	11	De Octavâ, *Semiduplex.*
XII	c	Prid.	12	De Octavâ, *Semiduplex.*
XI	d	Idib.	13	De Octavâ, *Semiduplex*: cum *Commem.* sancti Mamantis Cæsareæ in Cappadociâ Mart. c. an. 274.
X	e	XVIII	14	Exaltatio S. Crucis, imperante Constantino, an. 326 vel 327; imperante Heraclio, an. 629; *Dupl. maj.* cum *Commem.* Oct. ac S. Cornelii, Papæ et Mart. an. 252.
IX	f	XVII	15	Octava Nativitatis B. M. *Dupl. min.*
VIII	g	XVI	16	Cypriani, Carthag. Episc. Eccl. Doct. et Mart. *Semid.* an. 258.
VII	A	XV	17	
VI	b	XIV	18	Joannis Chrysostomi, Constantinop. Ep. et Eccl. Doct. (e 14.) *Semid.* an. 407.
V	c	XIII	19	
IV	d	XII	20	
III	e	XI	21	Matthæi, Apost. et Evangelistæ, *Duplex-majus.* I. s.
II	f	X	22	Translationis S. Clari, primi Episcopi Albiensis et Mart. *Semid.* an. 1700; cum *Commem.* SS. Mauricii et Socior. Mart. an. 286.
I	g	IX	23	Theclæ, Virg. et Mart. *Semid.* c. fin. I s.
✱	A	VIII	24	
XXIX	b	VII	25	
XXVIII	c	VI	26	
XXVII	d	V	27	Cosmæ et Damiani, fratrum, Martyrum, *Semidupl.* c. init. IV s.
25. XXVI	e	IV	28	
XXV. XXIV	f	III	29	Michaelis et omnium Angelorum, *Dupl. maj.* Hoc festum in Apuliâ sumpsit initium an. 493 vel 536.
XXIII	g	Prid.	30	Hieronymi, Presbyt. et Eccl. Doct. *Dupl. min.* an. 420.

Cycl. Epactæ.	Litt. Dom.	Dies Mensis.	
			Dominicâ primâ hujus mensis, fit Officium de SS. ROSARIO B. M. VIRGINIS, *Solemne-majus.*
XXII	A	Cal. 1	Remigii, Remensis Episc. (è 13 Jan.) *Semid.* c. an. 553. Translatio prima hâc die, ante an. 585.
XXI	b	VI 2	Festum Angelorum Custodum, et Angelorum protectorum Diœcesis et Provinciæ Albiensis, *Duplex-minus.*
XX	c	V 3	Translatio Reliquiarum SS. Eugenii Carthaginiensis Episc. et Confessoris, Amarandi, Vindemialis, Longini, Martyrum, et Charissimæ, Virginis Albiensis (è 2), *Semid.* an. 1494.
XIX	d	IV 4	Francisci Assisinatis in Umbriâ, Instit. Ordin. Fratr. Min. *Semid.* an. 1226.
XVIII	e	III 5	Brunonis, Monachi, Instit. Ordin. Carthusian. *Semiduplex:* an. 1101. cum *Commem.* sanctæ Enimiæ, Virginis, post an. 628, tum sanctæ Fidis, Virg. et Mart. c. an. 287 vel 290.
XVII	f	Prid. 6	
XVI	g	Non. 7	
XV	A	VIII 8	Translatio Corporis S. Salvii, Albiensis Episc. *Semid.* an. 1194.
XIV	b	VII 9	Dionysii, Primi Parisiorum Episcopi, Rustici, Præsbyt. et Eleutherii, Diac. Mart. *Semid.* an. 275; cum *Commem.* S. Exuperiæ, Virg. et Mart. III. *s.*
XIII	c	VI 10	
XII	d	V 11	
XI	e	IV 12	Speriæ, Virg. et Mart. *Simpl.* c. an. 760.
X	f	III 13	Geraldi, Comitis Aureliacensis, *Simpl.* an. 909.
IX	g	Prid. 14	
VIII	A	Idib. 15	Theresiæ, Virginis, Instauratricis Ordin. Carmelitar. *Semidupl.* an. 1582.
VII	b	XVII 16	
VI	c	XVI 17	
V	d	XV 18	Lucæ, Evangelistæ, *Dupl. maj.* 1 *s.*
IV	e	XIV 19	
III	f	XIII 20	
II	g	XII 21	Ursulæ et Soc. Virg. et Mart. *Semidupl.* an. 450; cum *Commem.* S. Hilarionis, Abbatis, an. 371.

Cycl. Epactæ.	Litt. Dom.	Dies mensis.		
I	A	XI	22	Lupentii, Abbatis et Mart. *Simplex* : c. an. 589.
✠	b	X	23	
XXIX	c	IX	24	Capuani, Cadurcensis Episc. *Simplex*: c. an. 680.
XXVIII	d	VIII	25	Hilarii, Gabalor. Episc. *Simpl.* an. 541.
XXVII	e	VII	26	
XXVI	f	VI	27	
25. XXV	g	V	28	Simonis et Judæ, Apost. *Dupl. maj.* I s.
XXIV	A	IV	29	
XXIII	b	III	30	
XXII	c	Prid.	31	Vigilia *cum jejunio*, cum *Commemor.* sancti Quintini, Mart. c. an. 287.

NOVEMBER.

XXI	d	Cal.	1	OMNIUM SANCTORUM, *Solemne-majus*, institut. c. an. 835.
XX	e	IV	2	Commemoratio omnium fidelium defunctorum, *Duplex-majus*; inst. an. 998. Festivabatur horis matutinis tantùm. Si sit Dominica, fit *Commem.* Octavæ Omnium SS., et Commem. Fidel. Defunct. transfertur in diem seq.
XIX	f	III	3	De Octavâ Omnium SS. cum *Commem.* S. Naamatii, Diaconi, v. s.
XVIII	g	Prid.	4	Caroli Borromæi, Mediol. Episc. Card. (è 3.) *Semid.* an. 1584, cum *Commem.* Omnium SS.
XVII	A	Non.	5	Martianæ, Albiensis Virg. *Dupl. maj.* VI s. cum *Commemor.* Omnium SS.
XVI	b	VIII	6	Amantii, Episc. Ruthen. (è 4.) *Semid.* V s. cum *Commem.* Omnium SS.
XV	c	VII	7	Amarandi, Martyr. Albiensis, *Duplex-majus*; III s. cum *Commem.* Octavæ.
XIV	d	VI	8	Octava Omnium SS. et Veneratio SS. Reliquiarum, *Dupl. maj.* (anteà 4 Dec.) instit. an. 1194.
XIII	e	V	9	
XII	f	IV	10	Leonis Magni, Papæ, et Eccl. Doct. *Semid.* circa an. 461 *vel* 462, cum *Commem.* S. Martini, Papæ et Mart. (è 16 Sept.) an. 655.
XI	g	III	11	Martini, Turonensis Episc. *Dupl. maj.* an. 397.

Cycl. Epactæ.	Litt. Dom.	Dies Mensis.		
X	A	Prid.	12	Verani, Cabellicensis Episc. (è 11.) *Simplex :* circa an. 591.
IX	b	Idib.	13	Dalmatii, Ruthen. Episc. *Simpl. an.* 580.
VIII	c	XVIII	14	
VII	d	XVII	15	Desiderii, Cadurcensis Episcopi, *Semid.* an. 654.
VI	e	XVI	16	
V	f	XV	17	
IV	g	XIV	18	
III	A	XIII	19	Quintiani, Ruthenensis, deinde Claromontensis Episc. *Simplex :* an. 527.
II	b	XII	20	
I	c	XI	21	Præsentatio B. M. V. *Dupl. min.* cum *Commem.* Vigiliæ sanctæ Cæciliæ, *sine jejunio.*
○	d	X	22	CÆCILIÆ, VIRG. ET MART. ECCLESIÆ METROPOLITANÆ, ET TOTIUS DIOECESIS ALBIENSIS PATRONÆ, *Annuale :* II vel III s. (*Solemnitas fit Dom. post* 19 *Nov.*)
○XXIX	e	IX	23	De Octavâ, *Semidupl.* cum *Commem.* S. Clementis, Papæ et Mart. an. 100.
XXVIII	f	VIII	24	De Octavâ, *Semiduplex ;* cum *Commem.* S. Chrysogoni, Mart. an. 304.
XXVII	g	VII	25	Alani, Vaurens. Ep. *Dupl. maj.* VII. s. cum *Commem.* Octavæ et S. Catharinæ, Virg. et Mart. IV *s.*
25. XXVI	A	VI	26	De Octavâ, *Semid.* cum *Commem.* sancti Lini, Papæ et Mart. c. an. 78. (Hâc die anticipatur Octava sanctæ Cæciliæ, quando Dominica prima Adventûs incidit in diem 27.)
XXV. XXIV	b	V	27	De Octavâ, *Semid.* (Hâc die anticipatur Octava sanctæ Cæciliæ, quandò Dominica prima Advent. incidit in diem 28.)
				Prima sedes Adventûs.
● XXIII	c	IV	28	De Octavâ, *Semid.* (Hâc die anticipatur Octava sanctæ Cæciliæ, quando Dominica prima Advent. incidit in diem 29.)
XXII	d	III	29	Quando Dominica prima Adventûs incidit in diem 30, aut in tres sequentes, Octava S. Cæciliæ, Virg. et Mart. *Dupl. maj.* cum. *Commem.* S. Saturnini, Episc. et Martyr. c. an. 258 vel 275.
XXI	e	Prid.	30	Andreæ, Apostoli, *Dupl. maj.* I *s.*

Cycl. Epactæ.	Litt. Dom.	Dies Menis.		
XX	f	Cal.	1	Eligii, Noviom. Episc. (è 30 Nov.) *Semiduplex*: an. 659, cum *Commemor.* sancti Illeri, Gabalorum Episc. VII. *s.*
XIX	g	IV	2	
XVIII	A	III	3	Francisci Xaverii, Presbyt. *Semiduplex* an. 1552.
				Ultima sedes Adventûs.
XVII	b	Prid.	4	Barbaræ, Virginis et Martyr. *Commem.* c. an. 236.
XVI	c	Non.	5	
XV	d	VIII	6	Nicolai, Myrensis Episcopi, *Semiduplex;* c. an. 320.
XIV$\frac{3}{4}$	e	VII	7	
XIII	f	VI	8	CONCEPTIO B. M. V. *Solemne-minus.*
XII	g	V	9	
XI	A	IV	10	Gausberti, Cadurcensis Episc. *Commem.* circa an. 900; deinde sanctæ Helenæ, Imperatricis, IV. *s.*
X	b	III	11	
IX	c	Prid.	12	Diogeniani, Albiensis Episc. *Dupl. min.* post an. 409.
VIII	d	Idib.	13	Luciæ, Virg. et Mart. *Semid.* an. 304, cum *Commem.* sancti Urcisini, Cadurcensis Episcopi, post an. 585.
VII	e	XIX	14	
VI	f	XVIII	15	
V	g	XVII	16	
IV	A	XVI	17	
III	b	XV	18	
II	c	XIV	19	
I	d	XIII	20	
☽	e	XII	21	Thomæ, Apostoli, *Dupl. maj.* I *s.*
XXIX	f	XI	22	
XXVIII	g	X	23	
XXVII	A	IX	24	Vigilia *cum jejunio.*
XXVI	b	VIII	25	NATALE DOMINI, *Annuale.*
25. XXV	c	VII	26	STEPHANI, PROTOMART. *Solemne-minus,* an. 33; cum *Commem* Octav. Natalis Domini, et omnium SS. Mart.
XXIV	d	VI	27	JOANNIS, APOSTOLI ET EVANGELISTÆ, *Dupl. maj.* an. 100 vel 104, cum *Commem.* Natalis Domini.
XXIII	e	V	28	Innocentium Martyrum, *Duplex-minus;* I *s.* cum *Commemoratione* Natalis Domini.

Cycl. Epactæ.	Litt. Dom.	Dies Mensis.		
XXII	f	IV	29	De Octava Natalis Domini.
XXI	g	III	30	Officium Dominicæ intra Octavam Natalis Domini, *Semid.* Si non occurrat die 29, 30 vel 31 Decembris.
* 19. XX	A	Prid.	31	De Octava Natalis Domini, cum *Commemor.* S. Sylvestri, Papæ, an. 335. ac sanctæ Columbæ, Virginis et Mart, an. 258 vel 273.

* Hæc Epacta 19 nunquam est in usu, nisi quando eodem anno concurrit cum aureo numero XIX.

MONITUM.

Festa feriata apud Populum hæc sunt :

Dominica prima post diem 5 Januarii : EPIPHANIA DOMINI, *Solemne-majus.*

DIES SANCTUS PASCHÆ, *Annuale.*

Dominicâ secundâ post Pascha : ANNIVERSARIUM DEDICATIONIS ECCLESIÆ METROPOLITANÆ ET ALIARUM DIŒCESIS ECCLESIARUM, *Solemne-majus.*

ASCENSIO DOMINI, *Solemne-majus.*

DIES SANCTUS PENTECOSTES, *Annuale.*

Dominicâ secundâ post Pentecosten : Festum CORPORIS DOMINI, *Solemne-majus.*

Dominicâ tertiâ post Pentecosten : Festum SS. CORDIS JESU, *Solemne-majus.* (*Nisi transferatur, ut dictum est in proprio.*)

Dominicâ primâ post diem 28 Junii : Festum SANCTORUM APOSTOLORUM PETRI et PAULI, *Solemne-majus.*

Die 15 Augusti : ASSUMPTIO B. M. V. *Annuale.*

Dominicâ primâ mensis Octobris : Festum SACRATISSIMI ROSARII B. M. V. *Solemne-majus.*

Die primâ Novembris : Festum OMNIUM SANCTORUM, *Solemne-majus.*

Dominicâ Primâ post diem 19 Novembris : Festum SANCTÆ CÆCILIÆ, VIRGINIS ET MARTYRIS, ECCLESIÆ METROPOLITANÆ ET TOTIUS DIŒCESIS ALBIENSIS PATRONÆ, *Annuale.*

Die 25 Decembris : NATALE DOMINI, *Annuale.*

In unaquaque Parochia, Festum PATRONI PRIMARII *Annuale;* quod, si non inciderit in Dominicam, celebratur Dominicâ proximè sequenti.

Nota. Præter ea quæ notantur in Calendario, ad devotionem celebrantur :

FERIA II intra Octavam Paschæ, *Duplex-majus.*

FERIA II intra Octavam Pentecostes, *Duplex-majus.*

Insuper Feria V in Cœna Domini, à meridie, Feria VI in Parasceve, et die Commemorationis omnium Defunctorum usque ad meridiem, invitantur Fideles ad feriandum, juxtà laudabilem et antiquum usum; sed non eis præcipitur.

TABELLÆ

PRO RECITATIONE OFFICII DIVINI,

JUXTA BREVIARIUM ALBIENSE.

NOTIONES PRÆREQUISITÆ AD INTELLIGENTIAM TABELLARUM

I.—DOMINICÆ PRIVILEGIATÆ PRIMÆ CLASSIS.

Prima Adventûs.	Paschæ.
Prima Quadragesimæ.	In Albis.
Passionis.	Pentecostes.
Palmarum.	SS. Trinitatis.

II.—DOMINICÆ PRIVILEGIATÆ SECUNDÆ CLASSIS.

Secunda Adventûs.	Secunda Quadragesimæ.
Tertia Adventûs.	Tertia Quadragesimæ.
Quarta Adventûs.	Quarta Quadragesimæ.

III.—DOMINICÆ PRIVILEGIATÆ TERTIÆ CLASSIS.

Septuagesimæ.	Quinquagesimæ.
Sexagesimæ.	

IV.—FERIÆ MAJORES PRIVILEGIATÆ.

Feria quarta Cinerum.	Feriæ omnes à Vigilia Pentecostes usque ad Dominicam SS. Trinitatis.
Feriæ omnes à Dominica Palmarum usque ad Dominicam in Albis.	

V.—FERIÆ MAJORES NON PRIVILEGIATÆ.

Feriæ Adventûs.	Feria sexta post Octavam Ascensionis.
Feriæ Quadragesimæ.	Feriæ Quatuor Temporum.
Feriæ Rogationum.	

VI.—FERIÆ MINORES PRIVILEGIATÆ.

Feriæ omnes à Septuagesima usque ad Cineres.
Feriæ omnes Temporis Paschalis.

VII.—OCTAVÆ.

Octavæ primi ordinis sunt Octavæ Natalis Domini, Paschæ et Pentecostes.

Octavæ secundi ordinis sunt Octavæ ceterorum Annualium, et Octavæ Solemnium-majorum Domini, exceptâ Octavâ Anniversarii Dedicationis.

Octavæ tertii ordinis sunt Octavæ Anniversarii Dedicationis, Solemnium-majorum B. Mariæ Virginis et Sanctorum.

Nota. Commemorationes privilegiatæ sunt, Commemorationes de Dominicâ *quacumque, de* die Octavâ *Duplici-majore, et de* Feriâ majore *non privilegiatâ.*

EXPLICATIO TABELLARUM

DE CONCURRENTIA ET OCCURRENTIA.

I.° DE CONCURRENTIA.

Hæc tabella inservit ad cognoscendum quid faciendum sit, quando duo Officia concurrunt in Vesperis, scilicet quando unum Officium occurrit unâ die mensis vel hebdomadæ, et alterum die sequenti. Ut autem cognoscatur quæ Vesperæ dicendæ sint, quando secundæ Vesperæ unius Officii concurrunt cum primis Vesperis alterius, quærendum est in tabellâ de *Concurrentia* numerum utrique Officio correspondentem, legendumque in sequenti pagina, ubi reperitur explicatio numerorum, regulam eidem numero appositam, v. gr. si Festum *Annuale* occurrat Feriâ II, et *Solemne-minus* Feriâ III ejusdem hebdomadæ, ut sciatur quid sit faciendum in II Vesperis Feriæ II, quæritur, ut dictum est, numerus qui utrique Officio respondeat. Porrò *Annuale* est in primâ lineâ horizontali, et *Solemne-minus* est in quarta linea perpendiculari. Quadranglus autem utrique lineæ communis signatur numero 2. Numerus 2 ergo est utrique Officio correspondens. Regula verò huic numero 2 respondens hæc est: *Vesperæ de præcedenti*, *Commemoratio de sequenti*; id est, Vesperæ dicendæ sunt de Festo *Annuali* cum Commemoratione de Festo *Solemni-minore*, et sic de ceteris.

II.° DE OCCURRENTIA.

Ad cognoscendum quid faciendum sit quando duo Officia eâdem die occurrunt, eodem modo quærendum est in tabellâ *de Occurrentia* numerum utrique Officio correspondentem, legendaque regula eidem numero apposita; v. gr. si eâdem die occurrunt *Solemne-majus Domini* et *dies Octava Duplex-majus*, invenio *Solemne-majus Domini* in secundâ linea horizontali, et *Diem Octavam Duplex-majus* in quinta linea perpendiculari. Porrò numerus 3 respondet utrique lineæ. Regula verò huic numero 3 apposita sic se habet: *Officium de* 1, *Commemoratio de* 2, id est, Officium fit de *Solemni-majore Domini*, et Commemoratio de *die Octava Duplici-majore*. Quando enim dicitur *de* 1, intelligitur de Officio horizontaliter scripto, et quando dicitur *de* 2, intelligitur de Officio perpendiculariter delineato.

In pluribus tabellarum quadrangulis appositum est 0, vel quia nullus concursus aut occursus locum habet, vel quia in propriis locis notatur quid sit agendum.

In tabellis mentio non fit de Octavis primi ordinis, quia in Proprio de tempore indicatur quid sit faciendum. Quæ autem circa ceteras Octavas viderentur desiderari in tabella de *Concurrentia*, eadem ex tabella de *Occurrentia* facile colligentur.

TABELLA DE CONCURRENTIA

IN OFFICIO SERVANDA, NISI ALITER NOTETUR IN RUBRICIS PARTICULARIBUS.

Quando concurrunt															cum
Annuale.	4	0	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	5	1
Solemn. maj. Domini.	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	0	2
Solemn. maj. non Dom.	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	5	5
Solemne-minus.	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	0	0	5	5	5
Dominica privil. 1. cl.	2	0	2	2	0	0	2	0	0	0	0	0	5	5	5
Dominica privil. 2. cl	2	0	2	2	0	0	2	0	0	0	0	5	5	5	5
Dominica privil. 3. cl.	2	0	2	2	0	2	2	0	0	0	0	0	5	5	5
Dupl. maj. Fest. vel oct.	2	2	2	2	2	2	1	5	5	5	5	5	5	5	5
Dies octava Dupl. min.	2	2	2	2	2	0	5	5	5	5	5	5	5	5	7
Dominica communis.	2	0	2	2	0	5	5	0	0	0	0	5	5	5	5
Duplex-minus.	2	2	2	1	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	7
Semiduplex.	2	2	6	5	5	5	5	5	5	5	5	5	7	7	7
Feria maj. privilegiata.	2	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5
Feria maj. non privil.[1]	2	0	5	5	0	0	5	0	0	0	0	5	5	5	5
	Simplici.	Officio Beatæ Mariæ in Sabbato.	Semiduplici.	Duplici-minore.	Dominicâ communi.	Die Octavâ Duplici-minore.	Duplici-majore festo vel octavâ.	Dominicâ privilegiatâ tertiæ classis.	Dominicâ privilegiatâ secundæ class.	Dominicâ privilegiatâ primæ classis.	Solemni-minore.	Solemni-majore non Domini.	Solemni-majore Domini.	Annuali.	

Nota. Quando de Festo Simplici aut Semiduplici non fit nisi Commemoratio, propter officium Feriæ aut Vigiliæ eodem die occurrentis, pridiè ad Vesperas fit etiam tantùm Commemoratio ejusdem Festi, etiamsi Officium diei præcedentis esset de Feriâ minori non privilegiatâ; et quando omittitur omninò Festum Simplex aut Semiduplex occurrens Feriâ quintâ in Cœnâ Domini vel in Vigiliâ Pentecostes, pridiè ad Vesperas nihil fit de eo.

[1] De Feriis Rogationum et Quatuor Temporum septembris, non fit Commemoratio ad Vesperas.

EXPLICATIO NUMERORUM

IN TABELLA DE CONCURRENTIA APPOSITORUM.

1. Vesperæ de digniori, Commemoratio de minus digno. Si sint ejusdem dignitatis dimidiant Vesperas. (*Dies Octava Paschæ et omnis alia dies Octava Duplex-majus concurrens cum Festa quocumque Duplici-majore sive in primis sive in secundis Vesperis, integras habet Vesperas cum commemoratione Festi Duplicis-majoris concurrentis.*)
2. Vesperæ de præcedenti, Commemoratio de sequenti. (*De Dominica intra Octavam Epiphaniæ, cum ipso Festo concurrente, non fit Commemoratio. In Purificatione B. M. V. in secundis Vesperis, nihil fit de Beatâ in Sabbato postridiè occurrente. I. Vesperæ dicuntur de Præs. B. Mariæ V., cum commem. Dominicæ concurrentis.*)
3. Vesperæ de præcedenti, Commemoratio de sequenti, modo de eo postridiè fiat Officium.
4. Vesperæ de præcedenti, nihil de sequenti.
5. Vesperæ de sequenti, Commemoratio de præcedenti. (*In Feriis Quadragesimæ non fit, nisi Commemoratio de Semiduplici concurrente; et Duplex-minus transfertur, exceptis Festis Quinque Plagarum et Compassionis B. M. V. In primis Vesperis SS. Trinitatis nihil fit de Semiduplici concurrente. In I. Vesperis S. Cæciliæ, si sit Sabbatum, fit Commem Præsentationis ante Commem. de Sabbato.*)
6. Vesperæ à Capitulo de sequenti, Commemoratio de præcedenti.
7. Vesperæ de sequenti, nihil de præcedenti. (*Excipe Festum Præsentationis B. M. V. cujus fit Commemoratio in primis Vesperis S. Cæciliæ.*)

TABELLA DE OCCURRENTIA

IN OFFICIO SERVANDA, NISI ALITER NOTETUR IN RUBRICIS PARTICULARIBUS.

Quando occurrunt eâdem die															cl
Annuale.	8	1	0	8	8	6	2	6	2	3	2	2	10	18	
Solemne-maj. Domini.	8	0	0	0	8	3	2	3	2	3	2	2	0	2	
Solemn. maj. non Dom.	8	1	0	6	6	3	2	3	2	3	2	0	10	10	
Solemne-minus.	19	5	0	3	3	3	2	3	2	3	0	10	10	10	
Dominica privil. 1. cl.	3	0	0	0	3	0	2	0	2	1	0	2	2	2	
Domin. privil. 2. class.	3	0	0	0	3	0	2	0	2	0	2	2	2	11	
Domin. privil. 3. class.	3	0	0	0	3	3	2	0	2	3	0	11	11	11	
Dies octava Dupl. maj.	3	5	0	3	3	3	2	0	2	0	11	11	11	11	
Duplex-majus.	3	5	0	3	0	3	0	3	0	10	10	10	10	10	
Dominica communis	3	1	0	3	3	11	2	11	11	11	11	11	11	11	
Dies octava Dupl. min.	3	5	0	0	3	3	2	0	11	0	11	11	11	14	
Duplex minus.	3	5	0	3	0	3	0	10	10	10	10	10	10	10	
Dies intra oct. 2. ordin.	3	5	0	3	3	17	11	11	11	11	11	11	11	14	
Semiduplex (1).	3	5	0	7	0	11	0	11	0	11	11	14	16	16	
Dies intra oct. 3. ordin	3	5	0	0	15	11	11	11	11	11	11	14	14	16	
Feria maj. privil. (2)	3	0	0	0	3	0	2	0	2	1	0	2	2	2	
Feria maj. non priv. (2)	3	0	0	0	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	
Feria minor privil. (2)	3	0	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	
Offic. B. M. in Sabbato.	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Vigilia.	3	0	0	13	13	13	13	13	13	13	13	9	9	9	
Simplex (1).	0	11	12	11	11	11	11	11	11	11	20	16	16	16	
	Simplex (1).	Vigilia.	Offic. B. M. in Sabbato.	Dies intra oct. 3. ordinis.	Semiduplex. (1)	Dies intra oct. 2. ordinis.	Duplex-minus.	Dies octava Dupl.-min.	Duplex-majus.	Dies octava Dupl.-maj.	Solemne-minus.	Solemne-maj. non Dom.	Solemne-majus Domini.	Annuale.	

(1) *Omittitur comm. de S. in Noct. quando ultima Lectio est de Evangelio cum Homil. vel de alio sancto cujus fit etiam memoria.*

(2) *Omnis Oct. nondum absoluta, in Dominica prima Adventûs, in die Cinerum et in Vigilia Pentecostes non continuatur: dies octava anticipatur.*

EXPLICATIO NUMERORUM

IN TABELLA DE OCCURRENTIA APPOSITORUM.

1. Officium de 1, anticipatio de 2. (*Excipe 1° Vigilias Natalis D. et Pentecostes, de quibus fit sivè in Dominicâ, sivè in quocumque Officio, quod tunc transfertur, vel anticipatur. 2° Vigilias Epiphaniæ et Assumptionis, de quibus fit etiam in Dominicâ, ut notatur in proprio, vel diebus intra Octavam, cum Comm. Octavæ, et in quibus fit Officium de Duplici-majore et supra, cum commemoratione Vigiliæ, in Noct. et Laud. 3.° Demum, Vigiliam Ascensionis, in quâ fit de Semiduplici et supra, et de Octavâ occurrente, cum Comm. Vigiliæ, pariter in Noct. et Laud. Hæ omnes Vigiliæ nunquam anticipantur.*)
2. Officium de 1, translatio de 2. (*Excipe Præsentationem B. Mariæ V., cujus fit officium cum Commem. Dominicæ occurrentis.*) Vide rubr. gen. Part. I, c. XIII, n. 18.
3. Officium de 1, Commemoratio de 2. (*Excipe Dominicas Paschæ et Pentecostes, in quibus nulla Commemoratio, et Domin. SS. Trinitatis in quâ fit Commemoratio de Simplici in Laudibus tantum. Excipe etiam Octavas secundi ordinis, quoad Duplicem-minorem translatum, de quo non fit in iis Octavis.*) Vide dicta num. 14.
4. Officium de 1, Commemoratio de 2, in I Vesperis et Laudibus tantùm.
5. Officium de 1, Commemoratio de 2, in Nocturno et Laudibus. (*Vide dicta, n. 1.*)
6. Officium de 1, Commemoratio de 2, in Laudibus et II Vesperis. (*De Semidupl. fit etiam Commem. in Nocturno.*) Vide dicta n. 14.
7. Officium de 1, a Capitulo ad Capitulum Vesperarum ; Commemoratio de eo cujus non fit Officium.
8. Officium de 1, nihil de 2. (*Excipe Anniversarium Dedicationis in quo fit Commemoratio Semiduplicis in Laudibus et II Vesperis.*)
9. Officium de 2, anticipatio de 1. (*Excipe Vigilias de quibus dictum est num. 1.*)
10. Officium de 2, translatio de 1. (*Vide Rubr. gen. Part. I. c. XIII. n. 18*)
11. Officium de 2. Commemoratio de 1. (*Festum Annuntiationis, etiam ritu Annuali celebrandum, transfertur. In Octavis secundi ordinis non fit de Duplici-minori translato. Tempore Quadragesimæ, Duplex-minus transfertur, exceptis Officiis Quinque Plagarum et Compassionis Beatæ Mariæ Virginis. Eodem tempore fit tantum Commemoratio Semiduplicis cum Officio Feriæ*.*)
12. Officium de 2, Commemoratio de 1, in I. Vesperis et Laudibus tantùm.
13. Officium de 2, Commemoratio de 1, in Nocturno et Laudibus. (*Vide dicta, n. 1.*)
14. Officium de 2, Commemoratio de 1, in Laudibus et secundis Vesperis. (*Quoties fit Commem. de die Octavâ, legitur in Nocturno Homilia in ejus Evangelium, si habeat Evangelium proprium et diversum ab Evangelio.*) Vide dicta, n. 6, et rubr. gen. Part. 3, c. VIII, n. 7.
15. Officium de 2, a Capitulo ad Capitulum Vesperarum, Commemoratio ejus de quo non fit Officium.
16. Officium de 2, nihil de 1. (*In anniversario Dedicationis fit Commemoratio Semiduplicis in Laudibus et II Vesperis.*)
17. Officium de digniori, Commemoratio de minus digno.
18. Officium de digniori, translatio de minus digno.
19. Officium de 1, Commemoratio de 2, in Laudibus tantùm.
20. Officium de 2, Commemoratio de 1, in Laudibus tantùm.

* *Dominicis intra Octavas Epiphaniæ, Ascensionis et Corporis Christi, fit Officium de Dominicâ, ut ordinatur in Proprio. Non fit Commemoratio Octavæ, nec Dominicæ Communis, cujus Officium non est diversum ab Officio Dominicæ intra Octavam.*

ORATIONES

ANTE ET POST OFFICIUM RECITANDÆ,

AD DEVOTIONEM.

APERI, Dómine, os meum ad benedicendum nomen sanctum tuum; munda quoque cor meum ab ómnibus vanis, perversis et aliénis cogitatiónibus; intellectum illúmina, affectum inflamma; ut dignè, attentè, ac devótè hoc Officium recitáre váleam, et exaudíri mérear ante conspectum divínæ majestátis tuæ: Per Christum Dóminum nostrum. Amen.

Dómine Jesu Christe, in unióne illíus divínæ intentiónis, quâ ipse in terris laudes Deo persolvisti, has tibi Horas persolvo.

Orationem sequentem devotè post Officium recitantibus Leo Papa X, defectus et culpas in eo persolvendo ex humana fragilitate contractas indulsit.

SACRO-SANCTÆ atque indivíduæ Trinitáti, Crucifixi Dómini nostri Jesu Christi Humanitáti, beatíssimæ ac gloriosíssimæ Vírginis Maríæ fœcundæ Integritáti, et ómnium Sanctórum Universitáti, sit sempiterna laus, honor, virtus et glória, ab omni creatúra, nobisque remíssio peccatórum, per infiníta sécula seculórum. ℟. Amen.

℣. Beáta Víscera Maríæ Vírginis, quæ portavérunt æterni Patris Fílium;

℟. Et beáta Ubera quæ lactavérunt Christum Dóminum.

Pater noster. Ave, María.

PSALTERIUM

DISPOSITUM PER HEBDOMADAM.

PARS HIEMALIS.

DOMINICA

AD OFFIC. NOCTURNUM.

Ante Officium Nocturnum dicitur secretò :

PATER noster, qui es in cœlis; sanctificétur nomen tuum : advéniat regnum tuum : fiat voluntas tua sicut in cœlo et in terra : panem nostrum quotidiánum da nobis hódie : et dimitte nobis débita nostra, sicut et nos dimíttimus debitóribus nostris : et ne nos indúcas in tentatiónem ; sed líbera nos à malo. Amen.

AVE, María, grátiâ plena ; Dóminus tecum : benedicta tu in muliéribus, et benedictus fructus ventris tui Jesus.

Sancta María, mater Dei, ora pro nobis peccatóribus, nunc, et in hora mortis nostræ. Amen.

CREDO in Deum, Patrem omnipotentem, creatórem cœli et terræ : Et in Jesum Christum Fílium ejus únicum, Dóminum nostrum : qui conceptus est de Spíritu sancto, natus ex María Vírgine : passus sub Póntio Piláto, crucifixus, mórtuus, et sepultus : descendit ad ínferos ; tértiâ die resurrexit à mórtuis : ascendit ad cœlos, sedet ad déxteram Dei Patris omnipotentis : inde ventúrus est judicáre vivos et mórtuos. Credo in Spíritum sanctum, sanctam Eccléstam catholicam, Sanctórum communiónem, remissiónem peccatorum, carnis resurrectiónem, vitam ætérnam. Amen.

Deinde allâ voce dicitur :

DOMINE, lábia mea apéries; ℟. Et os meum annuntiábit laudem tuam. *Ps.* 50.

℣. Deus, in adjutórium meum intende : ℟. Dómine, ad adjuvandum me festína. *Ps.* 69.

Glória Patri, et Fílio, et Spirítui sancto ; Sicut erat in princípio, et nunc, et semper, et in sécula seculórum. Amen. Allelúia.

[*A Septuagesima ad Pascha, loc.* Allelúia, *dicitur* : Laus tibi, Dómine, Rex æternæ glóriæ.]

Sic dicitur Allelúia, *vel* Laus tibi, *etc., etiam ad alias Horas.*

(*Invitatorium in Dominicis, in Duplicibus et supra, bis dicitur ante Ps.* Veníte; *et post quemlibet Psalmi versum integrum repetitur; post* Glória Patri *verò cum* Sicut erat, *repetitur à reclamatione, quæ designatur per asteriscum* *, *et postea adhùc integrè dicitur. In Semiduplicibus et infra, semel dicitur integrum ante Ps.* Veníte, *et semel post primum versum, semelque post* Glória Patri; *post alios autem versus, à reclamatione tantùm resumitur.*)

In Dominicis per Adventum, et a Natali Domini ad Præsent., nisi Septuagesima prius evenerit, Invitatorium habetur in Proprio.

A Præsentatione verò ad Septuages. dicitur sequens

INVITATORIUM.

DOMINUM qui fecit nos, *Veníte, adorémus.

Dóminum.

PSALMUS 94.

Deus Rex laudandus; ipsi parendum.

VENITE, exultémus Dómino, jubilémus Deo salutári nostro: præoccupémus faciem ejus in confessióne, et in psalmis jubilémus ei.

Dóminum qui fecit nos, * Veníte, adorémus.

Quóniam Deus magnus Dóminus, et rex magnus super omnes deos: quóniam non repellet Dóminus plebem suam; quia in manu ejus sunt omnes fines terræ, et altitúdines móntium ipse cónspicit.

Dóminum qui fecit nos, * Veníte, adorémus.

Quóniam ipsíus est mare, et ipse fecit illud, et áridam fundavérunt manus ejus: veníte, adorémus, et procidámus ante Deum: plorémus coram Dómino qui fecit nos, quia ipse est Dóminus Deus noster; nos autem pópulus ejus, et oves páscuæ ejus.

Dóminum qui fecit nos, * Veníte, adorémus.

Hódie si vocem ejus audiéritis, nolíte obduráre corda vestra, sicut in exacerbatióne, secundùm diem tentatiónis in deserto, ubi tentavérunt me patres vestri, probavérunt et vidérunt ópera mea.

Dóminum qui fecit nos, * Veníte, adorémus.

Quadraginta annis próximus fui generatióni huic, et dixi: Semper hi errant corde; ipsi verò non cognovérunt vias meas: quibus jurávi in ira mea, si introíbunt in réquiem meam.

Dóminum qui fecit nos, * Veníte, adorémus.

Glória Patri, et Fílio, et Spirítui sancto: Sicut erat in princípio, et nunc, et semper, et in sécula seculórum. Am. * Veníte adorémus.

Repet. Dóminum qui fecit nos, * Veníte, adorémus.

A Præsentatione usque ad Septuagesimam.

HYMNUS.

Die diérum príncipe
Lux è tenébris éruta :
Christus sepulcri cárcere,
Lux vera mundi, pródiit.
Et mors, et horrendum chaos
Vocem jubentis áudiunt :
Nos surdióres, ò pudor!
Deo pigébit óbsequi ?
Umbris sepulta dum stupet
Natúra, lucis fílii
Surgámus, et noctem piis
Exerceámus cánticis.
Legem, Prophétas, et sacro
Psalmos calentes lúmine,
Profána dum silent loca,
Divína templa pérsonent.
Cœlestis hæc vincat tuba
Cordis sopórem lánguidi,
Novíque mores éxprimant
Vitam resurgentis novam.
Hoc consequémur, te duce,
Fons caritátis, ô Deus,
Qui legis addis lítteræ
Vitæ datórem Spíritum.
Sit laus Patri, laus Fílio;
Par sit tibi laus, Spíritus,
Afflante quo mentes sacris
Lucent et ardent ígnibus.
Amen.

Aliis Temporibus à supradicto Tempore, Hymnus habetur in Proprio, pro Officii varietate.

IN I.° NOCTURNO.

Singulis Dominicis in Adv. suæ sunt Antiph. propriæ.

Tempore Natalis Domini, id est, à Natali Domini ad Præsentát. ante Septuag.

Ant. 1. *to.* a. Deus.

Post Præsent. usque ad Quadrag.

Ant. 3. a. Beátus vir.

*Asteriscus hic * notat mediationem et pausam.*

PSALMUS 1.

Beatitudo justorum; malorum calamitas.

Beatus vir qui non ábiit in consílio impiórum, et in via peccatórum non stetit, * et in cáthedra pestiléntiæ non sedit;

Sed in lege Dómini voluntas ejus, * et in lege ejus meditábitur die ac nocte.

Et erit tanquam lignum quod plantátum est secùs decursus aquárum, * quod fructum suum dabit in témpore suo.

Et fólium ejus non défluet; * et ómnia quæcumque fáciet, prosperabuntur.

Non sic ímpii, non sic; * sed tanquam pulvis quem projicit ventus à fácie terræ.

Ideò non resurgent ímpii in judício, * neque peccatóres in concílio justórum;

Quóniam novit Dóminus viam justórum, * et iter impiórum períbit.

Glória Patri, et Fílio, * et Spíritui sancto :

Sicut erat in princípio, et nunc, et semper, * et in sécula seculórum. Amen.

Hi versus Glória Patri *et* Si-

cut erat *dicuntur in fine Psalmorum*, *Divisionum et Canticorum*, *nisi aliter noletur*.

Temp. Nat. Ant. Deus ex sémine David, secundùm promissiónem, eduxit Israel Salvatórem Jesum. *Act.* 13.

Ant. 2. D. In útero habens.

Post Præsent. Ant. Beátus vir qui non ábiit in consílio impiórum, sed in lege Dómini meditábitur die ac nocte. *Ps.* 1.

Ant. 4. f. Servíte Dómino.

PSALMUS 2.

Christus Filius Dei, Rex in Sion et in omnes gentes.

QUARE fremuérunt gentes,* et pópuli meditáti sunt inánia?

Astitérunt reges terræ, et príncipes convenérunt in unum * adversùs Dóminum, et adversùs Christum ejus.

Dirumpámus víncula eórum, * et projiciámus à nobis jugum ipsórum.

Qui hábitat in cœlis irridébit eos, * et Dóminus subsannábit eos.

Tunc loquétur ad eos in ira sua, * et in furóre suo conturbábit eos.

Ego autem constitútus sum rex ab eo super Sion montem sanctum ejus, * prædicans præceptum ejus.

Dóminus dixit ad me: * Fílius meus es tu, ego hódie génui te.

Póstula à me, et dabo tibi gentes hæreditátem tuam, * et possessiónem tuam términos terræ.

Reges eos in virga férrea,* et tanquam vas figuli confringes eos.

Et nunc, reges, intellígite: * erudímini, qui judicátis terram.

Servíte Dómino in timóre, * et exultáte ei cum tremóre:

Apprehéndite disciplínam, nequando irascátur Dóminus, * et pereátis de via justa.

Cùm exárserit in brevi ira ejus, * beáti omnes qui confídunt in eo.

Temp. Nat. Ant. In útero habens de Spíritu sancto, péperit María Fílium suum primogénitum. *Matth.* 1.

Ant. 8. *G.* Ipse.

Post Præsent. Ant. Servíte Dómino, et exultáte ei: apprehéndite disciplínam. *Ps.* 2.

Ant. 8. *G.* Dicunt.

PSALMUS 3.

Christi resurrectio, spes membrorum ejus.

DOMINE, quid multiplicáti sunt qui tríbulant me? * multi insurgunt adversùm me.

Multi dicunt ánimæ meæ: * Non est salus ipsi in Deo ejus.

Tu autem, Dómine, susceptor meus es, * glória mea, et exaltans caput meum.

Voce meâ ad Dóminum clamávi, * et exaudívit me de monte sancto suo.

Ego dormívi, et soporátus sum; * et exurrexi, quia Dóminus suscépit me.

Non timébo míllia pópuli circumdántis me: * exurge, Dómine; salvum me fac, Deus meus.

Quóniam tu percussísti omnes adversántes mihi sine causa, * dentes peccatórum contrivísti.

Domini est salus; * et super pópulum tuum benedíctio tua.

Temp. Nat. Ant. Ipse est pax nostra, solvens inimicítias in carne sua, ut reconciliet Deo. *Ephes.* 2.

℣. In splendóribus Sanctórum ℟. Ante lucíferum génui te. *Ps.* 109.

Post Præsent. Ant. Dicunt ánimæ meæ: Non est salus ipsi in Deo ejus; tu autem, Dómine, susceptor meus es. *Ps.* 3.

℣. Memor fui nocte nóminis tui, Dómine; ℟. Et custodívi legem tuam. *Ps.* 118.

Post Versiculum cujuslibet Nocturni dicitur secretò: Pater noster. *Alta voce:* ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

Absolutiones et Benedictiones habentur post Psalterium.

Lectiones cum Responsoriis ut in Proprio.

IN II.° NOCTURNO.

Temp. Nat. Ant. 7. d. Grátias Deo.

Post Præsent. Ant. 6. F. Díligam te.

PSALMUS 17.

Christi resurgentis et Ecclesiæ à persecutoribus liberatæ gratiarum actio.

Díligam te, Dómine, fortitúdo mea: * Dóminus firmamentum meum, et refúgium meum, et liberátor meus.

Deus meus adjútor meus, * et sperábo in eum.

Protector meus, et cornu salútis meæ, * et susceptor meus.

Laudans invocábo Dóminum; * et ab inimícis meis salvus ero.

Circumdedérunt me dolóres mortis, * et torrentes iniquitátis conturbavérunt me.

Dolóres inferni circumdedérunt me: * præoccupavérunt me láquei mortis.

In tribulatióne mea invocávi Dóminum, * et ad Deum meum clamávi;

Et exaudívit de templo sancto suo vocem meam; * et clamor meus in conspectu ejus, introívit in aures ejus.

Commóta est et contremuit terra: fundamenta móntium conturbáta sunt, et commóta sunt; * quóniam irátus est ejs.

Ascendit fumus in ira ejus, et ignis à fácie ejus exarsit: * carbónes succensi sunt ab eo.

Inclinávit cœlos, et descendit: * et calígo sub pédibus ejus.

Et ascendit super Chéru-

bim, et volávit : * volávit super pennas ventórum.

Et posuit ténebras latíbulum suum : in circúitu ejus tabernáculum ejus ; * tenebrósa aqua in núbibus áeris.

Præ fulgóre in conspectu ejus nubes transiérunt, * grando et carbónes ignis.

Et intónuit de cœlo Dóminus, et Altíssimus dedit vocem suam : * grando et carbónes ignis.

Et misit sagittas suas, et dissipávit eos : * fúlgura multiplicávit, et conturbávit eos.

Et apparuérunt fontes aquárum, * et reveláta sunt fundamenta orbis terrárum ;

Ab increpatióne tua, Dómine, * ab inspiratióne spíritûs iræ tuæ.

Temp. Nat. Ant. Grátias Deo qui nos tránstulit in regnum Fílii dilectiónis suæ, in quo habémus redemptiónem, remissiónem peccatórum. *Coloss.* 1.

Ant. 4. f. In ipso.

Post Præsent. Ant. Díligam te, Dómine, fortitúdo mea, firmamentum meum, et refúgium meum. *Ps.* 17.

Ant. 4. *D.* Ero immaculátus.

DIVISIO PSALMI 17.

Misit de summo (Dóminus,) et accépit me, * et assumpsit me de aquis multis.

Erípuit me de inimícis meis fortíssimis, et ab his qui odérunt me ; * quóniam confortáti sunt super me.

Prævenérunt me in die afflictiónis meæ ; * et factus est Dóminus protector meus.

Et eduxit me in latitúdinem : * salvum me fecit, quóniam vóluit me.

Et retríbuet mihi Dóminus secundùm justítiam meam, * et secundùm puritátem mánuum meárum retríbuet mihi ;

Quia custodívi vias Dómini, * nec ímpiè gessi à Deo meo ;

Quóniam ómnia judícia ejus in conspectu meo, * et justítias ejus non répuli à me.

Et ero immaculátus cum eo, * et observábo me ab iniquitáte mea.

Et retríbuet mihi Dóminus secundùm justítiam meam, * et secundùm puritátem mánuum meárum in conspectu oculórum ejus.

Cum sancto sanctus eris, * et cum viro innocente innocens eris :

Et cum electo electus eris, * et cum perverso pervertéris.

Quóniam tu pópulum húmilem salvum fácies, * et óculos superbórum humiliábis.

Quóniam tu illúminas lucernam meam, Dómine : * Deus meus, illúmina ténebras meas.

Quóniam in te erípiar à tentatióne, * et in Deo meo transgrédiar murum.

Temp Nat. Ant. In ipso cónsita sunt universa; et ipse est ante omnes, et ómnia in ipso constant. Complácuit per eum reconciliáre ómnia in ipsum. *Coloss.* 1.

Ant. 3. a. Sicut accepistis.

Post Præsent. Ant. Ero immaculátus cum Deo meo, et observábo me ab iniquitáte mea. *Ps.* 17.

Ant. 7. a. Déxtera tua.

ALTERA DIVISIO PSAL. 17.

Deus meus, impollúta via ejus; elóquia Dómini igne examináta : * protector est ómnium sperántium in se.

Quóniam quis Deus præter Dóminum? * aut quis Deus præter Deum nostrum?

Deus qui præcinxit me virtúte, * et pósuit immaculátam viam meam;

Qui perfécit pedes meos tanquam cervórum, * et super excelsa státuens me;

Qui docet manus meas ad prælium : * et posuisti ut arcum æreum brachia mea :

Et dedisti mihi protectiónem salútis tuæ; * et déxtera tua suscépit me.

Et disciplína tua correxit me in finem, * et disciplína tua ipsa me docébit.

Dilatasti gressus meos subtus me, * et non sunt infirmáta vestígia mea.

Pérsequar inimícos meos, et comprehendam illos; * et non convertar, donec defíciant.

Confringam illos, nec póterunt stare : * cadent subtus pedes meos.

Et præcinxisti me virtúte ad bellum; * et supplantasti insurgentes in me subtus me.

Et inimícos meos dedisti mihi dorsum, * et odientes me disperdidisti.

Clamavérunt, nec erat qui salvos fáceret : * ad Dóminum, nec exaudívit eos.

Et commínuam eos ut púlverem ante fáciem venti : * ut lutum plateárum delébo eos.

Erípies me de contradictiónibus pópuli : * constítues me in caput géntium.

Pópulus quem non cognóvi, servívit mihi : * in audítu auris obedívit mihi.

Fílii aliéni mentíti sunt mihi : * fílii aliéni inveteráti sunt, et claudicavérunt à sémitis suis.

Vivit Dóminus, et benedictus Deus meus; * et exaltétur Deus salútis meæ.

Deus, qui das vindictas mihi, et subdis pópulos sub me, * liberátor meus de inimícis meis iracundis.

Et ab insurgéntibus in me exaltábis me : * à viro iníquo erípies me.

Propterèa confitébor tibi in natiónibus, Dómine; * et nómini tuo psalmum dicam.

Magníficans salútes regis ejus, * et fáciens misericórdiam christo suo David, et sémini ejus usque in séculum.

Temp. Nativ. Ant. Sicut

accepístis Jesum Christum, in ipso ambuláte; quia in ipso inhábitat omnis plenitúdo divinitátis corporáliter. *Coloss.* 2.

℣. Unxit te Deus, Deus tuus óleo lætítiæ, ℟. Præ consórtibus tuis. *Ps.* 44.

Post Præsent. Ant. Déxtera tua suscépit me, Dómine; et disciplína tua ipsa me docébit. *Ps.* 17.

℣. Legem tuam, Dómine, non sum oblítus; ℟. Médiâ nocte surgébam ad confitendum tibi. *Ps.* 118.

Pater noster.

IN III.º NOCTURNO.

Temp. Nat. Ant. 6. F. Deus.

Post Præsent. Ant. 2. D. In Deo.

PSALMUS 27.

Inter adversa spes resurgendi.

Ad te, Dómine, clamábo: Deus meus, ne síleas à me; * nequando táceas à me, et assimilábor descendéntibus in lacum.

Exaudi, Dómine, vocem deprecatiónis meæ, dum oro ad te, * dum extollo manus meas ad templum sanctum tuum.

Ne simul trahas me cum peccatóribus; * et cum operántibus iniquitátem ne perdas me:

Qui loquuntur pacem cum próximo suo; * mala autem in córdibus eórum.

Da illis secundùm ópera eórum, * et secundùm nequítiam adinventiónum ipsórum.

Secundùm ópera mánuum eórum tríbue illis: * redde retributiónem eórum ipsis.

Quóniam non intellexérunt ópera Dómini, et in ópera mánuum ejus; * déstrues illos, et non ædificábis eos.

Benedictus Dóminus, * quóniam exaudívit vocem deprecatiónis meæ.

Dóminus adjútor meus, et protector meus: * in ipso sperávit cor meum, et adjútus sum.

Et reflóruit caro mea; * et ex voluntáte mea confitébor ei.

Dóminus fortitúdo plebis suæ, * et protector salvatiónum christi sui est.

Salvum fac pópulum tuum, Dómine, et benedic hæreditáti tuæ; * et rege eos, et extolle illos usque in æternum.

Temp. Nat. Ant. Deus Fílium suum misit benedicentem vobis, ut convertat se unusquisque à nequítia sua. *Act.* 3.

Ant. 5. a. Hic est.

Post Præsent. Ant. In Deo sperávit cor meum, et adjútus sum; et ex voluntáte mea confitébor ei. *Ps.* 27.

Ant. 1. D. Psállite.

PSALMUS 29.

Resurrectionis Psalmus.

Exaltabo te, Dómine, quó-

niam suscepisti me, * nec delectasti inimícos meos super me.

Dómine Deus meus, clamávi ad te, * et sanasti me.

Dómine, eduxisti ab inferno ánimam meam : * salvasti me à descendéntibus in lacum.

Psállite Dómino, sancti ejus, * et confitémini memóriæ sanctitátis ejus ;

Quóniam ira in indignatióne ejus, * et vita in voluntáte ejus.

Ad vésperum demorábitur fletus, * et ad matutínum lætítia.

Ego autem dixi in abundántia mea : * Non movébor in æternum.

Dómine, in voluntáte tua * præstitisti décori meo virtútem :

Avertisti fáciem tuam à me ; * et factus sum conturbátus.

Ad te, Dómine, clamábo ; * et ad Deum meum deprecábor.

Quæ utílitas in sánguine meo, * dum descendo in corruptiónem?

Numquid confitébitur tibi pulvis, * aut annuntiábit veritátem tuam?

Audívit Dóminus, et misértus est meî : * Dóminus factus est adjútor meus.

Convertisti planctum meum in gáudium mihi : * conscidisti saccum meum, et circumdedisti me lætítiâ;

Ut cantet tibi glória mea, et non compungar : * Dómine Deus meus, in æternum confitébor tibi.

Temp. Nat. Ant. Hic est lapis qui factus est in caput ánguli ; et non est in álio áliquo salus. *Act.* 4.

Ant. 3. c. Vobis.

Post Præsent. Ant. Psállite Dómino, sancti ejus, et confitémini memóriæ sanctitátis ejus. *Ps.* 29.

Ant. 5. a. Veníte.

PSALMUS 65.

Deus laudandus adorandusque, propter innumera ejus beneficia.

Jubilate Deo, omnis terra ; psalmum dícite nómini ejus: * date glóriam laudi ejus.

Dícite Deo : Quàm terríbilia sunt ópera tua, Dómine ! * in multitúdine virtútis tuæ mentientur tibi inimíci tui.

Omnis terra adóret te, et psallat tibi ; * psalmum dicat nómini tuo.

Veníte, et vidéte ópera Dei : * terribilis in consíliis super fílios hóminum.

Qui convertit mare in áridam ; in flúmine pertransíbunt pede : * ibi lætábimur in ipso.

Qui dominátur in virtúte sua in æternum ; óculi ejus super gentes respíciunt : * qui exásperant, non exaltentur in semetipsis.

Benedícite, gentes, Deum nostrum ; * et audítam fácite vocem laudis ejus.

Qui pósuit ánimam meam ad vitam, * et non dedit in

commotiónem pedes meos.

Quóniam probasti nos, Deus : * igne nos examinasti, sicut examinátur argéntum.

Induxisti nos in láqueum, posuisti tribulatiónes in dorso nostro : * imposuisti hómines super cápita nostra.

Transívimus per ignem et aquam ; * et eduxisti nos in refrigérium.

Introíbo in domum tuam in holocaustis : * reddam tibi vota mea,

Quæ distinxérunt lábia mea, et locútum est os meum * in tribulatióne mea.

Holocausta medulláta ófferam tibi cum incenso ariétum : * ófferam tibi boves cum hircis.

Veníte, audite, et narrábo, omnes qui timétis Deum, * quanta fecit ánimæ meæ.

Ad ipsum ore meo clamávi, * et exaltávi sub lingua mea.

Iniquitátem si aspexi in corde meo, * non exáudiet Dóminus.

Proptércà exaudívit Deus, * et attendit voci deprecatiónis meæ.

Benedictus Deus, * qui non amóvit oratiónem meam, et misericórdiam suam à me.

Temp. Nat. Ant. Vobis honor credéntibus; non credéntibus autem factus est lapis offensiónis, et petra scándali. 1. *Petr.* 2.

℣. A Dómino factum est istud : ℟. Et est mirábile in óculis nostris. *Ps.* 117.

Post Præsent. Ant. Veníte, audíte, et narrábo quanta fecit ánimæ meæ. *Ps.* 65.

℣. Deum exquisívi mánibus meis nocte, ℟. Et non sum deceptus. *Ps.* 76.

Pater noster.

Post ultimum Responsorium dicitur Te Deum, *si dicendum sit.*

Te Deum laudámus, * te Dóminum confitémur.

Te æternum Patrem * omnis terra venerátur.

Tibi omnes Angeli ; * tibi cœli, et universæ potestátes ;

Tibi Chérubim et Séraphim * incessábili voce proclámant :

Sanctus,

Sanctus,

Sanctus, * Dóminus Deus sábaoth.

Pleni sunt cœli et terra * majestátis glóriæ tuæ.

Te gloriósus * Apostolórum chorus,

Te Prophetárum * laudábilis número,

Te Mártyrum candidátus * laudat exércitus.

Te per orbem terrárum * sancta confitétur Ecclésia,

Patrem * immensæ majestátis :

Venerandum tuum verum, * et únicum Fílium,

Sanctum quoque * paraclétum Spíritum.

Tu Rex glóriæ, *Christe;
Tu Patris * sempiternus es Fílius :
Tu, ad liberandum susceptúrus hóminem, * non horruisti Vírginis úterum :
Tu, devicto mortis acúleo, * aperuisti credéntibus regna cœlórum :
Tu ad déxteram Dei sedes* in glória Patris.
Judex créderis * esse ventúrus.
Te ergo quæsumus, fámulis tuis súbveni, * quos pretióso sánguine redemisti.
Æternâ fac * cum Sanctis tuis in glória numerâri.
Salvum fac pópulum tuum, Dómine, * et bénedic hæreditáti tuæ;
Et rege eos, * et extolle illos usque in æternum.
Per síngulos dies * benedícimus te;
Et laudámus nomen tuum in séculum, * et in séculum séculi.
Dignáre, Dómine, die isto * sine peccáto nos custodíre.
Miserére nostrî, Dómine, * miserére nostrî.
Fiat misericórdia tua, Dómine, super nos, * quemádmodum sperávimus in te.
In te, Dómine, sperávi; * non confundar in æternum

Per Adventum, et in Dominicis à Natali Domini ad Præsent. (ante Septuag.) ℣. *Sacerd. ut in Proprio.*

Post Præsent. ℣. *Sacerd.* Anima mea exultábit in Dómino, ℟. Et delectábitur super salutári suo. *Ps.* 34.

Si non continuò sequantur Laudes, hic dicitur: Dóminus vobiscum, ℟. Et cum spíritu tuo. Orémus; *deinde Oratio propria, cum integra conclusione.*

℣. Dóminus vobiscum, *etc.*

℣. Benedicámus Dómino.

℟. Deo grátias.

Postea, submissâ voce :

Fidélium ánimæ per misericórdiam Dei requiescant in pace. ℟. Amen.

Secretò, Pater noster.

Sic terminatur quælibet Hora, si non continuo sequatur aliud Officium : et tunc ante Horam sequentem dicitur etiam secretò Pater *et* Ave, *excepto Completorio quod inchoatur absolutè.*

AD LAUDES.

Deus, in adjutórium meum intende : ℟. Dómine, ad adjuvandum me festína. *Ps.*69.

Glória Patri, *etc.*

In Dominicis per Adv., et à Nat. Dom. ad Præsent. (ante Septuag.) Ant. Capit. Hymn. etc. dicuntur ut in Proprio, pro diversitate Temp. : quod etiam servatur ad alias Horas.

Post Præsent. verò, (ante Septuag.) prout hic habentur.

Ant. 8. *G.* Deus.

PSALMUS 62.

Æternorum bonorum desiderium.

Deus, Deus meus, * ad te de luce vígilo.
Sitívit in te ánima mea,

quam multipliciter tibi caro mea * in terra deserta, et ínvia, et inaquósa.

Sic in sancto appárui tibi, * ut vidérem virtútem tuam et glóriam tuam.

Quóniam mélior est misericórdia tua super vitas, * lábia mea laudábunt te.

Sic benedícam te in vita mea, * et in nómine tuo levábo manus meas.

Sicut ádipe et pinguédine repleátur ánima mea, * et lábiis exultatiónis laudábit os meum.

Si memor fui tuî super stratum meum, * in matútinis meditábor in te.

Quia fuisti adjútor meus, * et in velamento alárum tuárum exultábo.

Adhæsit ánima mea post te; * me suscépit déxtera tua.

Ipsi verò in vanum quæsiérunt ánimam meam, * introíbunt in inferióra terræ:

Tradentur in manus gladii, * partes vúlpium erunt.

Rex verò lætábitur in Deo, laudabuntur omnes qui jurant in eo; * quia obstructum est os loquéntium iníqua.

Ant. Deus, Deus meus, ad te de luce vígilo: sitívit in te ánima mea.

Ant. 1. a. Exultent.

PSALMUS 69.

Christus pro nobis patiens, sibi nobisque opem precatur.

Deus, in adjutórium meum intende: * Dómine, ad adjuvandum me festína.

Confundantur, et revereantur, * qui quærunt ánimam meam.

Avertantur retrorsùm, et erubescant, * qui volunt mihi mala.

Avertantur statim erubescentes, * qui dicunt mihi: Euge, euge.

Exultent et lætentur in te omnes qui quærunt te; * et dicant semper: Magnificétur Dóminus, qui díligunt salutáre tuum.

Ego verò egénus et pauper sum; * Deus, ádjuva me.

Adjútor meus et liberátor meus es tu: * Dómine, ne moréris.

Ant. Exultent et lætentur in te, qui díligunt salutáre tuum, Dómine.

Ant. 5. C. Servíte Dómino

PSALMUS 99.

Ad Dei cultum et laudes exhortatio.

Jubilate Deo, omnis terra: * servíte Dómino in lætítia.

Introíte in conspectu ejus, * in exultatióne.

Scitóte quóniam Dóminus ipse est Deus: * ipse fecit nos, et non ipsi nos.

Populus ejus, et oves páscuæ ejus, introíte portas ejus in confessióne, átria ejus in hymnis: * confitémini illi.

Laudáte nomen ejus, * quóniam suávis est Dóminus.

In æternum misericórdia ejus, * et usque in generatiónem et generatiónem véritas ejus.

Ant. Servíte Dómino in lætítia: scitóte quóniam Dóminus ipse est Deus.

Ant. 4. E. Benedictus es.

CANTICUM TRIUM PUERORUM.

(Dan. 3.)

Omnes creaturæ ad Dei laudes invitantur.

Benedícite, ómnia ópera Dómini, Dómino : * laudáte et superexaltáte eum in sécula.

Benedícite, Angeli Dómini, Dómino : * benedícite, cœli, Dómino.

Benedícite, aquæ omnes quæ super cœlos sunt, Dómino : * benedícite, omnes virtútes Dómini, Dómino.

Benedícite, sol et luna, Dómino : * benedícite, stellæ cœli, Dómino.

Benedícite, omnis imber et ros, Dómino : * benedícite, omnes spíritus Dei, Dómino.

Benedícite, ignis et æstus, Dómino : * benedícite, frigus et æstus, Dómino.

Benedícite, rores et pruína, Dómino : * benedícite, gelu et frigus, Dómino.

Benedícite, glácies et nives, Dómino : * benedícite, noctes et dies, Dómino.

Benedícite, lux et ténebræ, Dómino : * benedícite, fúlgura et nubes, Dómino.

Benedícat terra Dóminum : * laudet et superexaltet eum in sécula.

Benedícite, montes et colles, Dómino ; * benedícite, universa germinántia in terra, Dómino.

Benedícite, fontes, Dómino : * benedícite, mária et flúmina, Dómino.

Benedícite, cete et ómnia quæ moventur in aquis, Dómino : * benedícite, omnes vólucres cœli, Dómino.

Benedícite, omnes béstiæ et pécora, Dómino : * benedícite, fílii hóminum, Dómino.

Benedícat Israel Dóminum : * laudet et superexaltet eum in sécula.

Benedícite, sacerdótes Dómini, Dómino : * bededícite, servi Dómini, Dómino.

Benedícite, spíritus et ánimæ justórum, Dómino : * benedícite, sancti et húmiles corde, Dómino.

Benedícite, Anánia, Azária, Mísael, Dómino : * laudáte et superexaltáte eum in sécula.

Hic, loco Glória Patri, *dicitur :*

Benedicámus Patrem, et Fílium, cum sancto Spíritu : * laudémus et superexaltémus eum in sécula.

Benedictus es, Dómine, in firmamento cœli ; * et laudábilis, et gloriósus, et superexaltátus in sécula.

Ant. Benedictus es, Dómine, in throno regni tui ; et superlaudábilis, et superexaltátus in sécula.

[*In festis, loco Cantici præcedentis, dicitur Cant. de Proprio, vel de Communi.*]

Ant. 7. d. Hymnus.

PSALMUS 148.

Omnium creaturarum ad Deum laudandum invitatio.

Laudate Dóminum, de cœlis : * laudáte eum in excelsis.

Laudáte eum, omnes Angeli ejus : * laudáte eum, omnes virtútes ejus.

Laudáte eum, sol et luna : * laudáte eum, omnes stellæ et lumen.

Laudáte eum cœli cœlórum : * et aquæ omnes quæ super cœlos sunt, laudent nomen Dómini;

Quia ipse dixit, et facta sunt : * ipse mandávit, et creáta sunt.

Státuit ea in æternum, et in séculum séculi : * præceptum pósuit, et non præteríbit.

Laudáte Dóminum, de terra; * dracónes, et omnes abyssi;

Ignis, grando, nix, gláties, spíritus procellárum, * quæ fáciunt verbum ejus;

Montes, et omnes colles; * ligna fructífera, et omnes cedri;

Béstiæ et universa pécora; * serpentes, et vólucres pennátæ;

Reges terræ, et omnes pópuli; * príncipes, et omnes júdices terræ;

Júvenes et vírgines, senes cum junióribus, laudent nomen Dómini, * quia exaltátum est nomen ejus solíus.

Confessio ejus super cœlum et terram; * et exaltávit cornu pópuli sui.

Hymnus ómnibus sanctis ejus, * fíliis Israel, pópulo appropinquanti sibi.

Ant. Hymnus ómnibus sanctis ejus, fíliis Israel, pópulo appropinquanti sibi. *Ps.* 248.

Capitulum. (*Deut.* 6.)

Audi, Israel : Dóminus Deus noster, Dóminus unus est. Dilíges Dóminum Deum tuum ex toto corde tuo, et ex tota ánima tua, et ex tota fortitúdine tua; eruntque verba hæc in corde tuo : et meditáberis in eis sedens in domo tua, et ámbulans in itínere, dórmiens atque consurgens. ℟. Deo grátias.

Sic respondetur in fine omnium Capitulorum.

HYMNUS.

Ad templa nos rursus vocat
Surgentis auróræ nitor,
Novasque pro læto monet
Referre grates múnere.

At victor auróram suo
Fulgóre Christus óbruit :
Huic, magna cujus pars sumus,
Juvat triumpho pláudere.

Quod evolútus fásciis
Repente mundus extítit,
Puro rénidens lúmine,
Virtútis hoc quantæ fuit!

Quod tráditum neci Pater,
Ut sóntibus vitam daret,
Vitæ redónat Fílium,
Amóris hoc quanti fuit!

Æternus ut rerum Sator
Aspexit orbem, prótinus,
Colóre depictum suo,
Probávit excellens opus.
At lætius quanto óbtulit
Sese Patri spectáculum
Cœlestis Agni cándido
Ablútus orbis sánguine!
Cum luce nobis rédditur
Mundi renascentis decor,
Occulta per quem Núminis
Mens surgit ad magnália.
At splendor æterni Patris,
Lumenque Christus córdium,
Deum dat in se, quantus est,
Sub nube carnis cérnere.
Præsta, beáta Trínitas,
Ut legis ad facem tuæ
Vitémus omne quod vetas,
Sectémur omne quod jubes.
Amen.

℣. Mane astábo tibi, Dómine, et vidébo; ℟. Quóniam non Deus volens iniquitátem tu es. *Ps.* 5.

Antiphona, ut in Proprio.

CANTICUM ZACHARLÆ.

(Luc. 1.)

De Redemptoris adventu gratiarum actio.

Benedictus Dóminus Deus Israel, *quia visitávit, et fecit redemptiónem plebis suæ;
Et erexit cornu salútis nobis *in domo David púeri sui,
Sicut locútus est per os sanctórum, * qui à século sunt, Prophetárum ejus,
Salútem ex inimícis nostris, * et de manu ómnium qui odérunt nos;
Ad faciendam misericórdiam cum pátribus nostris, * et memorári testamenti sui sancti:
Jusjurandum quod jurávit ad Abraham patrem nostrum, * datúrum se nobis;
Ut sine timóre, de manu inimicórum nostrórum liberáti, * serviámus illi.
In sanctitáte et justítia coram ipso, * ómnibus diébus nostris.
Et tu, puer, Prophéta Altíssimi vocáberis; * præibis enim ante fáciem Dómini paráre vias ejus.
Ad dandam sciéntiam salútis plebi ejus, * in remissiónem peccatórum eórum,
Per víscera misericórdiæ Dei nostri, * in quibus visitávit nos Oriens ex alto.
Illumináre his qui in ténebris et in umbra mortis sedent, * ad dirigendos pedes nostros in viam pacis.
Glória Patri.

Antiphona et Oratio, ut in Proprio; postea dicitur:

Dóminus vobiscum, ℟. Et cum spíritu tuo.
Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

AD PRIMAM.

℣. Deus, in adjutórium, *etc.*

HYMNUS.

Jam lucis orto sídere,
Deum precémur súpplices,
Nostras ut ipse dírigat,
Lux increáta sémitas.
Nil lingua, nil peccet manus;

Nil mens inâne cógitet :
In ore simplex véritas,
In corde regnet cáritas.

Incœpta dum fluet dies,
O Christe, custos pérvigil,
Quas sævus hostis óbsidet,
Portas tuére sénsuum.

Præsta diurnus ut tuæ
Subsérviat laudi labor :
Auctóre quæ te cœpimus,
Da, te favente, prósequi.

Superba ne nimis caro
Menti licenter ímperet,
Carnis domet supérbiam
Potûs cibique párcitas.

Deo Patri sit glória,
Ejusque soli Fílio,
Sancto simul cum Spíritu,
Nunc, et per omne séculum. Amen.

Ant. 1. D. In toto corde.

PSALMUS 117.

Gratiarum actio ob Salvatoris manifestationem.

Confitemini Dómino, quóniam bonus, * quóniam in séculum misericórdia ejus.

Dicat nunc Israel quóniam bonus, * quóniam in séculum misericórdia ejus.

Dicat nunc domus Aaron, * quóniam in séculum misericórdia ejus.

Dicant nunc qui timent Dóminum, * quóniam in séculum misericórdia ejus.

De tribulatióne invocávi Dóminum, * et exaudívit me in latitúdine Dóminus.

Dóminus mihi adjútor, * non timébo quid fáciat mihi homo.

Dóminus mihi adjútor, * et ego despíciam inimícos meos.

Bonum est confídere in Dómino, * quàm confídere in hómine.

Bonum est speráre in Dómino, * quàm speráre in princípibus.

Omnes gentes circuiérunt me ; * et in nómine Dómini quia ultus sum in eos.

Circumdantes circumdedérunt me ; * et in nómine Dómini quia ultus sum in eos.

Circumdedérunt me sicut apes, et exarsérunt sicut ignis in spinis ; * et in nómine Dómini quia ultus sum in eos.

Impulsus, eversus sum ut cáderem ; * et Dóminus suscépit me.

Fortitúdo mea, et laus mea Dóminus, * et factus est mihi in salútem.

Vox exultatiónis et salútis * in tabernáculis justórum.

Déxtera Dómini fecit virtútem, déxtera Dómini exaltávit me : * déxtera Dómini fecit virtútem.

Non móriar, sed vivam, * et narrábo ópera Dómini.

Castígans castigávit me Dóminus, * et morti non trádidit me.

Aperíte mihi portas justítiæ : * ingressus in eas, confitébor Dómino.

Hæc porta Dómini ; * justi intrábunt in eam.

Confitébor tibi, quóniam exaudísti me, * et factus es mihi in salútem.

Lápidem quem reprobavérunt ædificantes,* hic factus est in caput ánguli.

A Dómino factum est istud, * et est mirábile in óculis nostris.

Hæc est dies quam fecit Dóminus: * exultémus et lætémur in ea.

O Dómine, salvum me fac; ô Dómine, bene prosperáre: * benedictus qui venit in nómine Dómini.

Benedíximus vobis de domo Dómini: * Deus Dóminus, et illuxit nobis.

Constitúite diem solemnem in condensis, * usque ad cornu altáris.

Deus meus es tu, et confitébor tibi: * Deus meus es tu, et exaltábo te.

Confitébor tibi, quóniam exaudísti me, * et factus es mihi in salútem.

Confitémini Dómino, quóniam bonus, * quóniam in séculum misericórdia ejus.

PSALMUS 118.

Divinæ legis laus et amor.

Beati immaculáti in via, * qui ámbulant in lege Dómini.

Beáti qui scrutantur testimónia ejus, * in toto corde exquírunt eum.

Non enim qui operantur iniquitátem, * in viis ejus ambulavérunt.

Tu mandásti * mandáta tua custodíri nimis.

Utinam dirigantur viæ meæ * ad custodiendas justificatiónes tuas!

Tunc non confundar, * cùm perspéxero in ómnibus mandátis tuis.

Confitébor tibi in directióne cordis; * in eo quod dídici judícia justítiæ tuæ.

Justificatiónes tuas custódiam; * non me derelinquas usquequáque.

In quo córrigit adolescéntior viam suam? * in custodiendo sermónes tuos.

In toto corde meo exquisívi te: * ne repellas me à mandátis tuis.

In corde meo abscondi elóquia tua, * ut non peccem tibi.

Benedictus es, Dómine: * doce me justificatiónes tuas.

In lábiis meis * pronuntiávi ómnia judícia oris tui.

In via testimoniórum tuórum delectátus sum, * sicut in ómnibus divítiis.

In mandátis tuis exercébor, * et considerábo vias tuas.

In justificatiónibus tuis meditábor: * non obliviscar sermónes tuos.

DIVISIO PSALMI 118.

Retribue servo tuo, vivífica me; * et custódiam sermónes tuos.

Revéla óculos meos, * et considerábo mirabília de lege tua.

Incola ego sum in terra; * non abscondas à me mandáta tua.

Concupívit ánima mea desideráre justificatiónes tuas* in omni témpore.

Increpasti superbos:* maledicti qui declínant à mandátis tuis.

Aufer à me oppróbrium et contemptum; * quia testimónia tua exquisívi.

Etenim sedérunt príncipes, et adversùm me loquebantur; * servus autem tuus exercebátur in justificatiónibus tuis.

Nam et testimónia tua meditátio mea est, * et consílium meum justificatiónes tuæ.

Adhæsit pavimento ánima mea:* vivífica me secundùm verbum tuum.

Vias meas enuntiávi, et exaudísti me: * doce me justificatiónes tuas.

Viam justificatiónum tuárum ínstrue me; * et exercébor in mirabílibus tuis.

Dormitávit ánima mea præ tædio: * confirma me in verbis tuis.

Viam iniquitátis ámove à me, * et de lege tua miserére meî.

Viam veritátis elégi; * judícia tua non sum oblítus.

Adhæsi testimóniis tuis, Dómine: * noli me confúndere.

Viam mandatórum tuórum cucurri, * cùm dilatasti cor meum.

Quando fit Officium de Dominica, nisi aliter notetur, dicitur Symbolum sequens

Quicumque vult salvus esse,* ante ómnia opus est ut téneat cathólicam fidem:

Quam nisi quisque íntegram inviolatamque serváverit,* absque dúbio in æternum períbit.

Fides autem cathólica hæc est, * ut unum Deum in Trinitáte, et Trinitátem in Unitáte venerémur;

Neque confundentes persónas, * neque substántiam separantes.

Alia est enim persóna Patris, ália Fílii, * ália Spíritûs sancti.

Sed Patris, et Fílii, et Spíritûs sancti una est divínitas, * æquális glória, coætérna majestas.

Qualis Pater, talis Fílius,* talis Spíritus sanctus.

Increátus Pater, increátus Fílius, * increátus Spíritus sanctus.

Immensus Pater, immensus Fílius, * immensus Spíritus sanctus.

Æternus Pater, æternus Fílius, * æternus Spíritus sanctus.

Et tamen non tres æterni, * sed unus æternus.

Sicut non tres increáti, nec tres immensi;* sed unus increátus, et unus immensus.

Simíliter omnípotens Pater, omnípotens Fílius,* omnípotens Spíritus sanctus;

Et tamen non tres omnipotentes * sed unus omnípotens.

Ita Deus Pater, Deus Fílius, * Deus Spíritus sanctus;

Et tamen non tres dii, * sed unus est Deus.

Ita Dóminus Pater, Dóminus Fílius, * Dóminus Spíritus sanctus;

Et tamen non tres Dómini, * sed unus est Dóminus.

Quia sicut singillátim unamquamque persónam, Deum ac Dóminum confitéri christiánâ veritáte compéllimur; * ita tres deos aut dóminos dícere cathólicâ religióne prohibémur.

Pater à nullo est factus, * nec creátus, nec génitus.

Fílius à Patre solo est, * non factus, nec creátus, sed génitus.

Spíritus sanctus à Patre et Fílio, * non factus, nec creátus, nec génitus, sed procédens.

Unus ergo Pater, non tres Patres: unus Fílius, non tres Fílii: * unus Spíritus sanctus, non tres Spíritus sancti.

Et in hac Trinitáte nihil prius aut postérius, nihil majus aut minus; * sed totæ tres persónæ coæternæ sibi sunt et coæquáles.

Ita ut per ómnia, sicut jam suprà dictum est, * et Unitas in Trinitáte, et Trínitas in Unitáte veneranda sit.

Qui vult ergo salvus esse, * ita de Trinitáte séntiat.

Sed necessárium est ad æternam salútem, * ut Incarnatiónem quoque Dómini nostri Jesu Christi fidéliter credat.

Est ergo fides recta, ut credámus et confiteámur * quia Dóminus noster Jesus Christus Dei Fílius, Deus et homo est.

Deus est ex substántia Patris ante sécula génitus, * et homo est ex substántia matris in século natus.

Perfectus Deus, perfectus homo; * ex ánima rationáli, et humána carne subsistens.

Æquális Patri secundùm divinitátem, * minor Patre secundùm humanitátem.

Qui licèt Deus sit et homo, * non duo tamen, sed unus est Christus.

Unus autem non conversióne divinitátis in carnem, * sed assumptióne humanitátis in Deum.

Unus omníno, non confusióne substántiæ, * sed unitáte persónæ.

Nam sicut ánima rationális et caro unus est homo; * ità Deus et homo unus est Christus,

Qui passus est pro salúte nostra, descendit ad ínferos, * tértiâ die resurrexit à mórtuis:

Ascendit ad cœlos, sedet ad déxteram Dei Patris omnipotentis, * inde ventúrus est judicáre vivos et mórtuos:

Ad cujus adventum omnes hómines resúrgere habent cum corpóribus suis, * et reddituri sunt de factis própriis ratiónem.

Et qui bona egérunt, ibunt in vitam æternam; * qui verò mala, in ignem æternum.

Hæc est fides cathólica; * quam nisi quisque fidéliter firmiterque credíderit, salvus esse non póterit. Glória. *Ant.* In toto corde meo exquisívi te, Dómine: doce me justificatiónes tuas. *Ps.* 118.

Capitulum. (*Ephes.* 5.)

Eratis aliquando ténebræ; nunc autem lux in Dómino. Ut Fílii lucis ambuláte; fructus enim lucis est in omni bonitáte, et justítiâ, et veritáte: probantes quid sit beneplácitum Deo.

℟. *breve.* Christe, Fili Dei vivi, * Miserére nobis. *Repet.* Christe, Fili Dei vivi, * Miserére nobis. ℣. Qui sedes * ad déxteram Patris, [*hic versus quandoquè mutandus est, ut notatur in Proprio*] * Miserére nobis. Glória Patri, et Filio, et Spirítui sancto. *Repet.* Christe, Fili Dei vivi, * Miserére nobis. *Matth.* 16. *Tob.* 8. *Hebr.* 1.

℣. Exurge, Dómine, ádjuva nos; ℟. Et rédime nos propter nomen tuum. *Ps.* 43.

℣. Dóminus vobiscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

Domine Deus omnípotens, qui ad princípium hujus diéi nos pervenire fecisti, tuà nos hódie salva virtúte: ut ad nullum deelinémus peccátum, sed semper ad tuam justítiam faciendam nostra procédant elóquia, dirigantur cogitatiónes et ópera; Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritûs sancti Deus, per ómnia sécula seculórum. ℟. Amen.

℣. Dóminus vobiscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

AD OFFICIUM CAPITULI.

Primò fit lectio Martyrologii, in cujus fine nihil respondetur; deindè Hebdomadarius dicit:

℣. Pretiósa in conspectu Dómini ℟. Mors Sanctórum ejus. *Ps.* 115.

Sancta María, et omnes Sancti ádjuvent nos in oratiónibus suis pro nobis ad Deum; ut secundùm eum qui vocávit nos, Sanctum, et ipsi in omni conversatióne sancti simus. *Rom.* 15. 1. *Petr.* 1. ℟. Amen.

Postcà dicitur: ℣. Deus, in adjutórium meum intende: ℟. Dómine, ad adjuvandum me festína. *Ps.* 69

℣. Deus, in adjutórium meum intende: ℟. Dómine, ad adjuvandum me festína.

℣. Deus, in adjutórium meum intende: ℟. Dómine, ad adjuvandum me festína.

Glória Patri, et Fílio, et Spirítui sancto: Sicut erat in princípio, et nunc, et semper, et in sécula seculórum, Amen. Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison.

Secretò, Pater noster. *Allá voce*, ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera non à malo.

℣. Réspice in servos tuos, Dómine, et in ópera tua; et dirige fílios eórum: ℟. Et sit splendor Dómini Dei nostri super nos; et ópera mánuum nostrárum dírige super nos, et opus mánuum nostrárum dírige. *Ps.* 89.

Glória Patri.

Orémus.

DIRIGERE et sanctificáre, régere et gubernáre dignáre, Dómine Deus, Rex cœli et terræ, hódie corda et córpora nostra, sensus, sermónes et actus nostros, in lege tua, et in opéribus mandatórum tuórum; ut hìc, et in æternum, te auxiliante, salvi et líberi esse mereámur, Salvátor, mundi; Qui vivis et regnas in sécula seculórum.

℟. Amen.

Lector: Jube, Domne, benedícere. [*Solus recitans dicit:* Dómine.]

Bened. Det Dóminus leges suas in mentem nostram, et in corde nostro superscríbat eas. ℟. Amen. *Hebr.* 8.

Tum fit lectio Canonis, qui pro singulis diebus habetur ad calcem; in cujus fine dicitur: Tu autem, Dómine, miserére nostrî. ℟. Deo grátias.

Post lectionem, Hebdomadarius dicit: Adjutórium nostrum in nómine Dómini, ℟. Qui fecit cœlum et terram. *Ps.* 123.

Submissiori voce dicit: Benedícite. ℟. Deus. *Hebd.* Deus pacis aptet nos in omni bono, ut faciámus ejus voluntátem, fáciens in nobis quod pláceat coram se. *Hebr.* 13. ℟. Amen.

Si non continuò sequatur Tertia, hic dicitur; Fidélium ánimæ, *etc.*

Nota. *Qui extra chorum recitant non tenentur ad lectionem Martyrologii.*

A TERTIAM.

℣. Deus, in adjutórium

HYMNUS.

O FONS amóris, Spíritus,
O sancte donórum parens,
Tuas refúsus íntimis
Accende flammas córdibus.

QUI caritátis vínculo
Cum Patre nectis Fílium,
Et nos amóris mútui
Arctis coapta néxibus.

DEO Patri sit glória,
Ejusque soli Fílio,
Sancto simul cum Spíritu,
Nunc, et per omne séculum.
Amen.

Ant. 6. *C.* Da mihi.

EX PSALMO 118.

LEGEM pone mihi, Dómine, viam justificatiónum tuá-

rum; * et exquíram eam semper.

Da mihi intellectum, et scrutábor legem tuam; * et custódiam illam in toto corde meo.

Deduc me in sémitam mandatórum tuórum, * quia ipsam vólui.

Inclína cor meum in testimónia tua, * et non in avarítiam.

Averte óculos meos, ne vídeant vanitátem: * in via tua vivífica me.

Státue servo tuo elóquium tuum * in timóre tuo.

Amputa oppróbrium meum quod suspicátus sum, * quia judícia tua jucunda.

Ecce concupívi mandáta tua: * in æquitáte tua vivífica me;

Et véniat super me misericórdia tua, Dómine, * salutáre tuum secundùm elóquium tuum.

Et respondébo exprobrántibus mihi verbum, * quia sperávi in sermónibus tuis.

Et ne áuferas de ore meo verbum veritátis usquequáque; * quia in judíciis tuis supersperávi.

Et custódiam legem tuam semper, * in séculum, et in séculum séculi.

Et ambulábam in latitúdine, * quia mandáta tua exquisívi.

Et loquébar de testimóniis tuis in conspectu regum, * et non confundébar.

Et meditábar in mandátis tuis, * quæ dilexi.

Et levávi manus meas ad mandáta tua quæ dilexi, * et exercébar in justificatiónibus tuis.

DIVISIO PSALMI 118.

Memor esto verbi tui servo tuo, * in quo mihi spem dedisti.

Hæc me consoláta est in humilitáte mea, * quia elóquium tuum vivificávit me.

Superbi iníquè agébant usquequáque: * à lege autem tua non declinávi.

Memor fui judiciórum tuórum à século, Dómine; * et consolátus sum.

Defectio ténuit me * pro peccatóribus derelinquéntibus legem tuam.

Cantábiles mihi erant justificatiónes tuæ * in loco peregrinatiónis meæ.

Memor fui nocte nóminis tui, Dómine; * et custodívi legem tuam.

Hæc facta est mihi, * quia justificatiónes tuas exquisívi.

Pórtio mea, Dómine, * dixi, custodíre legem tuam.

Deprecátus sum fáciem tuam in toto corde meo: * miserére meî secundùm elóquium tuum.

Cogitávi vias meas, * et converti pedes meos in testimónia tua.

Parátus sum, et non sum turbátus, * ut custódiam mandáta tua.

Funes peccatórum circumplexi sunt me; * et legem tuam non sum oblítus.

Médiâ nocte surgébam ad confitendum tibi * super judícia justificatiónis tuæ.

Pârticeps ego sum ómnium timéntium te, * et custodiéntium mandáta tua.

Misericórdiâ tuâ, Dómine, plena est terra: * justificatiónes tuas doce me.

DIVISIO PSALMI 118.

Bonitatem fecisti cum servo tuo, Dómine, * secundùm verbum tuum.

Bonitátem, et disciplínam, et sciéntiam doce me; * quia mandátis tuis crédidi.

Priusquàm humiliárer, ego delíqui: * propterèa elóquium tuum custodívi.

Bonus es tu; * et in bonitáte tua doce me justificatiónes tuas.

Multiplicáta est super me iníquitas superbórum: * ego autem in toto corde meo scrutábor mandáta tua.

Coagulátum est sicut lac cor eórum: * ego verò legem tuam meditátus sum.

Bonum mihi quia humiliasti me; * ut discam justificatiónes tuas.

Bonum mihi lex oris tui * super míllia auri et argenti.

Manus tuæ fecérunt me, et plasmavérunt me: * da mihi intellectum, et discam mandáta tua.

Qui timent te, vidébunt me, et lætabuntur; * quia in verba tua supersperávi.

Cognóvi, Dómine, quia æquitas judícia tua, * et in veritáte tua humiliasti me.

Fiat misericórdia tua, ut consolétur me, * secundùm elóquium tuum servo tuo.

Véniant mihi miseratiónes tuæ, et vivam; * quia lex tua meditátio mea est.

Confundantur superbi, quia injustè iniquitátem fecérunt in me; * ego autem exercébor in mandátis tuis.

Convertantur mihi timentes te, * et qui novérunt testimónia tua.

Fiat cor meum immaculátum in justificatiónibus tuis, * ut non confundar.

Ant. Da mihi intellectum, et scrutábor legem tuam, Dómine.

Capitulum. (1. *Joan.* 2.)

In hoc scimus quóniam cognóvimus Deum, si mandáta ejus observémus. Qui dicit se nosse eum, et mandáta ejus non custódit, mendax est, et in hoc véritas non est: qui autem servat verbum ejus, verè in hoc cáritas Dei perfecta est.

℟. *br.* Inclína cor meum, Deus, * In testimónia tua. Inclína. ℣. Averte óculos meos, ne vídeant vanitátem: * in via tua vivífica me, * In testimónia tua. Glória Patri. Inclína.

℣. Deduc me in sémitam mandatórum tuórum; ℟.

Quia ipsam vólui. *Ps.* 118.

Oratio conveniens.

AD SEXTAM.

℣. Deus, in adjutórium.

HYMNUS.

Nunc solis excelsum jubar
Pleno coruscat lúmine;
Sic, Christe, tu mundum novâ,
Sol verus, accendis face.

Fac puris nostris fúlgeat
Lux veritátis méntibus;
Fac nostra plenam cáritas
Crescendo surgat ad diem.

Deo Patri sit glória,
Ejusque soli Fílio,
Sancto simul cum Spíritu,
Nunc, et per omne séculum.
Amen.

Ant. 2. D. Inclinávi.

EX PSALMO 118.

Defecit in salutáre tuum ánima mea, * et in verbum tuum supersperávi.

Defecérunt óculi mei in elóquium tuum, * dicentes: Quando consoláberis me?

Quia factus sum sicut uter in pruína; * justificatiónes tuas non sum oblítus.

Quot sunt dies servi tui? * quando fácies de persequéntibus me judícium?

Narravérunt mihi iníqui fabulatiónes; * sed non ut lex tua.

Omnia mandáta tua, véritas: * iniquè persecúti sunt me, ádjuva me.

Paulò minùs consummavérunt me in terra: * ego autem non derelíqui mandáta tua.

Secundùm misericórdiam tuam vivífica me, * et custódiam testimónia oris tui.

In æternum, Dómine, * verbum tuum pérmanet in cœlo.

In generatiónem et generatiónem véritas tua: * fundasti terram, et pérmanet.

Ordinatióne tuâ persevérat dies; * quóniam ómnia sérviunt tibi.

Nisi quòd lex tua meditátio me est, * tunc fortè periissem in humilitáte mea.

In æternum non obliviscar justificatiónes tuas; * quia in ipsis vivificasti me.

Tuus sum ego, salvum me fac; * quóniam justificatiónes tuas exquisívi.

Me expectavérunt peccatóres ut pérderent me: * testimónia tua intellexi.

Omnis consummatiónis vidi finem: * latum mandátum tuum nimis.

DIVISIO PSALMI 118.

Quomodo dilexi legem tuam, Dómine! * totâ die meditátio mea est.

Super inimícos meos prudentem me fecisti mandáto tuo; * quia in æternum mihi est.

Super omnes docentes me intellexi, * quia testimónia tua meditátio mea est.

Super senes intellexi, * quia mandáta tua quæsívi.

Ab omni via mala prohi-

bui pedes meos; * ut custódiam verba tua.

A judíciis tuis non declinávi; * quia tu legem posuisti mihi.

Quàm dúlcia fáucibus meis elóquia tua! * super mel ori meo.

A mandátis tuis intellexi: * propterèa odívi omnem viam iniquitátis.

Lucerna pédibus meis verbum tuum, * et lumen sémitis meis.

Jurávi et státui * custódire judícia justítiæ tuæ.

Humiliátus sum usquequáque, Dómine: * vivifica me secundùm verbum tuum.

Voluntária oris mei beneplácita fac, Dómine, * et judícia tua doce me.

Anima mea in mánibus meis semper; * et legem tuam non sum oblítus.

Posuérunt peccatóres láqueum mihi; * et de mandátis tuis non errávi.

Hæreditáte acquisívi testimónia tua in æternum; * quia exultátio cordis mei sunt.

Inclinávi cor meum ad faciendas justificatiónes tuas in æternum, * propter retributiónem.

DIVISIO PSALMI 118.

Iniquos ódio hábui, * et legem tuam dilexi.

Adjútor et susceptor meus es tu; * et in verbum tuum supersperávi.

Declináte à me, maligni; * et scrutábor mandáta Dei mei.

Súscipe me secundùm elóquium tuum, et vivam; * et non confundas me ab expectatióne mea.

Adjuva me, et salvus ero; * et meditábor in justificatiónibus tuis semper.

Sprevisti omnes discedentes a judíciis tuis, * quia injusta cogitátio eórum.

Prævaricántes reputávi omnes peccatóres terræ: * ideò dilexi testimónia tua.

Confíge timóre tuo carnes meas: * a judíciis enim tuis tímui.

Feci judícium et justítiam: * non tradas me calumniántibus me.

Súscipe servum tuum in bonum: * non calumniéntur me superbi.

Oculi mei defecérunt in salutáre tuum, * et in elóquium justítiæ tuæ.

Fac cum servo tuo secundùm misericórdiam tuam, * et justificatiónes tuas doce me.

Servus tuus sum ego: * da mihi intellectum ut sciam testimónia tua.

Tempus faciendi, Dómine: * dissipavérunt legem tuam.

Ideò dilexi mandáta tua * super aurum et topázion.

Propterèa ad ómnia mandáta tua dirigébar: * omnem viam iníquam ódio hábui.

Ant. Inclinávi cor meum

ad faciendas justificatiónes tuas in æternum.

Capitulum. (1. *Joan.* 5.)

Hæc est cáritas Dei, ut mandáta ejus custodiámus; et mandáta ejus grávia non sunt.

℟. *br.* Testimónia tua intellexi, Dómine: * Latum mandátum tuum nimis. Testimónia. ℣. Omnis consummatiónis * vidi finem: * Latum. Glória Patri. Testimónia tua.

℣. Dilexi mandáta tua super aurum: ℟. Propterèa ad ómnia mandáta tua dirigébar. *Ps.* 118.

Oratio conveniens.

AD NONAM.

℣. Deus, in adjutórium.

HYMNUS.

Prono volútus impetu
Inclínat in noctem dies;
Sic vita suprémam citò
Festínat ad metam gradu.

O Christe, dum fixus cruci
Expandis orbi bráchia,
Amáre da crucem; tuo
Da nos in amplexu mori.

Deo Patri sit glória,
Ejusque soli Fílio,
Sancto simul cum Spíritu,
Nunc, et per omne séculum.
Amen.

Ant. 4. E. Omnia.

EX PSALMO 118.

Mirabilia testimónia tua; * ídeò scrutáta est ea ánima mea.

Declarátio sermónum tuórum illúminat, * et intellectum dat párvulis.

Os meum apérui, et attraxi spíritum; * quia mandáta tua desiderábam.

Aspice in me, et miserére meî, * secundùm judícium dilígéntium nomen tuum.

Gressus meos dírige secundùm elóquium tuum; * et non dominétur meî omnis injustítia.

Rédime me à calúmniis hóminum, * ut custódiam mandáta tua.

Fáciem tuam illúmina super servum tuum, * et doce me justificatiónes tuas.

Exitus aquárum deduxérunt óculi mei; * quia non custodiérunt legem tuam.

Justus es, Dómine, * et rectum judícium tuum.

Mandasti justítiam testimónia tua, * et veritátem tuam nimis.

Tabéscere me fecit zelus meus; * quia obliti sunt verba tua inimíci mei.

Ignítum elóquium tuum vehementer; * et servus tuus dilexit illud.

Adolescéntulus sum ego, et contemptus: * justificatiónes tuas non sum oblítus.

Justítia tua, justítia in æternum; * et lex tua véritas.

Tribulátio et angústia invenérunt me: * mandáta tua meditátio mea est.

Æquitas testimónia tua in

æternum : * intellectum da mihi, et vivam.

DIVISIO PSALMI 118.

Clamavi in toto corde meo, exaudi me, Dómine : * justificatiónes tuas requíram.

Clamávi ad te, salvum me fac ; * ut custódiam mandáta tua.

Prævéni in maturitáte, et clamávi ; * quia in verba tua supersperávi.

Prævenérunt óculi mei ad te dilúculo ; * ut meditárer elóquia tua.

Vocem meam audi secundùm misericórdiam tuam, Dómine ; * et secundùm judícium tuum vivífica me.

Appropinquavérunt persequentes me iniquitáti : * à lege autem tua longè facti sunt.

Propè es tu, Dómine ; * et omnes viæ tuæ véritas.

Initio cognóvi de testimóniis tuis ; * quia in æternum fundasti ea.

Vide humilitátem meam, et éripe me : * quia legem tuam non sum oblítus.

Júdica judícium meum, et rédime me : * propter elóquium tuum vivífica me.

Longè à peccatóribus salus ; * quia justificatiónes tuas non exquisiérunt.

Misericórdiæ tuæ multæ, Dómine : * secundùm judícium tuum vivífica me.

Multi qui persequuntur me, et tríbulant me : * à testimóniis tuis non declinávi.

Vidi prævaricantes, et tabescébam ; * quia elóquia tua non custodiérunt.

Vide quóniam mandáta tua dilexi, Dómine : * in misericórdia tua vivífica me.

Princípium verbórum tuórum, véritas : * in æternum ómnia judícia justítiæ tuæ.

DIVISIO PSALMI 118.

Principes persécuti sunt me gratis ; * et à verbis tuis formidávit cor meum.

Lætábor ego super elóquia tua, * sicut qui invénit spólia multa.

Iniquitátem ódio hábui, et abominátus sum : * legem autem tuam dilexi.

Sépties in die laudem dixi tibi * super judícia justítiæ tuæ.

Pax multa diligéntibus legem tuam ; * et non est illis scándalum.

Expectábam salutáre tuum, Dómine ; * et mandáta tua dilexi.

Custodívit ánima mea testimónia tua, * et dilexit ea vehementer.

Servávi mandáta tua et testimónia tua ; * quia omnes viæ meæ in conspectu tuo.

Appropinquet deprecátio mea in conspectu tuo, Dómine : * juxta elóquium tuum da mihi intellectum.

Intret postulátio mea in conspectu tuo : * secundùm elóquium tuum éripe me.

Eructábunt lábia mea hymnum, * cùm docúeris me justificatiónes tuas.

Pronuntiábit lingua mea elóquium tuum; * quia ómnia mandáta tua, æquitas.

Fiat manus tua ut salvet me; * quóniam mandáta tua elégi.

Concupívi salutáre tuum, Dómine; * et lex tua meditátio mea est.

Vivet ánima mea, et laudábit te; * et judícia tua adjuvábunt me.

Errávi sicut ovis quæ périit: * quære servum tuum, quia mandáta tua non sum oblítus.

Ant. Omnia mandáta tua æquitas: pax multa diligéntibus legem tuam, Dómine.

Capitulum. (1. *Tim.* 1.)

Finis præcepti est cáritas de corde puro, et consciéntiâ bonâ, et fide non fictâ.

℟. *br.* Omnes viæ meæ * In conspectu tuo, Dómine. Omnes. ℣. Servávi mandáta tua, * et testimónia tua, * In conspectu. Glória. Omnes.

℣. Custodívit ánima mea testimónia tua, ℟. Et dilexit ea vehementer. *Ps.* 118.

Oratio conveniens.

AD VESPERAS.

℣. Deus, in adjutórium.

Ant. 7. *c.* Dixit Dóminus.

PSALMUS 109.

Christi divinitas, regnum et sacerdotium.

Dixit Dóminus Dómino meo: * Sede à dextris meis,

Donec ponam inimícos tuos * scabellum pedum tuórum.

Virgam virtútis tuæ emittet Dóminus ex Sion: * domináre in médio inimicórum tuórum.

Tecum princípium in die virtútis tuæ in splendóribus sanctórum: * ex útero ante lucíferum génui te.

Jurávit Dóminus, et non pœnitébit eum: * Tu es Sacerdos in æternum secundùm órdinem Melchísedech.

Dóminus à dextris tuis, * confrégit in die iræ suæ reges.

Judicábit in natiónibus, implébit ruínas; * conquassábit cápita in terra multórum.

De torrente in via bibet: * proptérea exaltábit caput.

Ant. Dixit Dóminus Dómino meo: Sede à dextris meis.

Ant. 4. d. Fidélia.

PSALMUS 110.

Laus Deo ob sua per Christum beneficia.

Confitebor tibi, Dómine, in toto corde meo, * in concílio justórum et congregatióne.

Magna ópera Dómini, * exquisíta in omnes voluntátes ejus.

Confessio et magnificéntia opus ejus: * et justítia ejus manet in séculum séculi.

Memóriam fecit mirabílium suórum misércors et miserátor Dóminus : * escam dedit timéntibus se.

Memor erit in séculum testamenti sui : * virtútem óperum suórum annuntiábit pópulo suo;

Ut det illis hæreditátem géntium : * ópera mánuum ejus, véritas et judícium.

Fidélia ómnia mandáta ejus, confirmáta in séculum séculi, * facta in veritáte et æquitáte.

Redemptiónem misit pópulo suo ; * mandávit in æternum testamentum suum.

Sanctum et terríbile nomen ejus : * inítium sapiéntiæ timor Dómini.

Intellectus bonus ómnibus faciéntibus eum : * laudátio ejus manet in séculum séculi.

Ant. Fidélia ómnia mandáta ejus, confirmáta in séculum séculi.

Ant. 1. *f.* Qui timet Dóminum.

PSALMUS 111.

Christi et omnium in Christo justorum encomium.

Beatus vir qui timet Dóminum, * in mandátis ejus volet nimis.

Potens in terra erit semen ejus : * generátio rectórum benedicétur.

Glória et divítiæ in domo ejus; * et justítia ejus manet in séculum séculi.

Exortum est in ténebris lumen rectis; * misércors, et miserátor, et justus.

Jucundus homo, qui miserétur et cómmodat, dispónet sermónes suos in judício; * quia in æternum non commovébitur.

In memória æterna erit justus : * ab auditióne mala non timébit.

Parátum cor ejus speráre in Dómino, confirmátum est cor ejus : * non commovébitur, donec despíciat inimícos suos.

Dispersit, dedit paupéribus, * justítia ejus manet in séculum séculi : cornu ejus exaltábitur in glória.

Peccátor vidébit, et irascétur; déntibus suis fremet, et tabescet : * desidérium peccatórum períbit

Ant. Qui timet Dóminum, in mandátis ejus cupit nimis.

Ant. 7. ç. Sit nomen.

PSALMUS 112.

Dei laus ob fidelium per Christum exaltationem et multiplicationem.

Laudate, púeri, Dóminum; * laudáte nomen Dómini.

Sit nomen Dómini benedictum, * ex hoc nunc et usque in séculum.

A solis ortu usque ad occásum, * laudábile nomen Dómini.

Excelsus super omnes gentes Dóminus, * et super cœlos glória ejus.

Quis sicut Dóminus Deus

noster, qui in altis hábitat, * et humília réspicit in cœlo et in terra?

Súscitans à terra ínopem, * et de stércore érigens páuperem;

Ut cóllocet eum cum princípibus, * cum princípibus pópuli sui.

Qui habitáre facit stérilem in domo, * matrem filiórum lætantem.

Ant. Sit nomen Dómini benedictum in sécula.

Ant. 1. A. Nos qui vívimus.

PSALMUS 113.

Ecclesiæ per Christum liberatio: idolorum vanitas.

In éxitu Israel de Ægypto, * domûs Jacob de pópulo bárbaro;

Facta est Judæa sanctificátio ejus, * Israel potestas ejus.

Mare vidit, et fugit: * Jordánis conversus est retrorsùm.

Montes exultavérunt ut aríetes, * et colles sicut agni óvium.

Quid est tibi, mare, quòd fugisti? * et tu, Jordánis, quia conversus es retrorsùm?

Montes, exultastis sicut aríetes? * et colles, sicut agni óvium?

A fácie Dómini mota est terra, * à fácie Dei Jacob,

Qui convertit petram in stagna aquárum, * et rupem in fontes aquárum.

Non nobis, Dómine, non nobis, * sed nómini tuo da glóriam super misericórdia tua et veritáte tua,

Nequando dicant gentes: * Ubi est Deus eórum?

Deus autem noster in cœlo: * ómnia quæcumque vóluit, fecit.

Simulácra géntium argentum et aurum, * ópera mánuum hóminum.

Os habent, et non loquentur: * óculos habent, et non vidébunt.

Aures habent, et non áudient: * nares habent, et non odorábunt.

Manus habent, et non palpábunt; pedes habent, et non ambulábunt: * non clamábunt in gútture suo.

Símiles illis fiant qui fáciunt ea, * et omnes qui confídunt in eis.

Domus Israel sperávit in Dómino: * adjútor eórum et protector eórum est.

Domus Aáron sperávit in Dómino: * adjútor eórum et protector eórum est.

Qui timent Dóminum, speravérunt in Dómino: * adjútor eórum et protector eórum est.

Dóminus memor fuit nostrî, * et benedixit nobis.

Benedixit dómui Israel, * benedixit dómui Aaron.

Benedixit ómnibus qui timent Dóminum, * pusillis cum majóribus.

Adjíciat Dóminus super vos, * super vos et super fílios vestros.

Benedicti vos à Dómino: * qui fecit cœlum et terram.

Cœlum cœli Dómino: * terram autem dedit fíliis hóminum.

Non mórtui laudábunt te, Dómine, * neque omnes qui descendunt in infernum.

Sed nos qui vívimus, benedícimus Dómino, * ex hoc nunc, et usque in séculum.

Ant. Nos qui vívimus, benedícimus Dómino.

Capitulum. (*Ephes.* 1.)

Benedictus Deus, et Pater Dómini nostri Jesu Christi, qui benedixit nos in omni benedictióne spirituáli in cœléstibus in Christo, sicut elégit nos in ipso ante mundi constitutiónem, ut essémus sancti et immaculáti in conspectu ejus in caritáte.

HYMNUS.

O luce qui mortálibus
Lates inaccessâ, Deus!
Præsente quo sancti tremunt
Nubuntque vultus Angeli:
Hic, ceu profundâ cónditi
Demérgimur calígine:
Æternus at noctem suo
Fulgóre depellet dies.
Hunc nempe nobis præparas,
Nobis reservas hunc diem,
Quem vix adumbrat spléndida
Flammantis astri cláritas.
Moraris, heu! nimis diu
Moráris, optátus dies:
Ut te fruámur, nóxii
Linquenda moles córporis.
His cùm solúta vínculis
Mens evolárit, ô Deus;
Vidére te, laudáre te,
Amáre te non désinet.
Ad omne nos apta bonum,
Fecunda donis Trínitas:
Fac lucis usúræ brevi
Æterna succédat dies. Am

℣. In Deo laudábimur totâ die; ℟. Et in nómine tuo confitébimur in séculum. *Ps.* 43.

Antiph. ut in Proprio.

CANTICUM B. MARIÆ VIRGINIS.

(Luc. 1.)

Dei laus ob incarnati Verbi mysterium.

Magnificat * ánima mea Dóminum,

Et exultávit spíritus meus * in Deo salutári meo;

Quia respexit humilitátem ancillæ suæ: * ecce enim ex hoc beátam me dicent omnes generatiónes.

Quia fecit mihi magna qui potens est; * et sanctum nomen ejus.

Et misericórdia ejus à progénie in progénies * timéntibus eum.

Fecit poténtiam in bráchio suo: * dispersit superbos mente cordis sui.

Depósuit potentes de sede; * et exaltávit húmiles.

Esurientes implévit bonis, * et dívites dimísit inánes.

Suscépit Israel púerum suum, * recordátus misericórdiæ suæ,

Sicut locútus est ad patres nostros, * Abraham et sémini ejus in sécula.

Deinde dicitur Antiphona, et Oratio, ut in Proprio.

AD COMPLETORIUM.

Convérte nos, Deus salutáris noster; ℟. Et averte iram tuam à nobis. *Ps.* 84.

℣. Deus, in adjutórium. *Ant.* 8. G. Scuto.

PSALMUS 4.

In Deo fidelium spes et requies.

Cum invocárem, exaudívit me Deus justítiæ meæ : * in tribulatióne dilatásti mihi.

Miserére meî, * et exaudi oratiónem meam.

Fílii hóminum, úsquequò gravi corde ? * ut quid dilígitis vanitátem, et quæritis mendácium ?

Et scitóte quóniam mirificávit Dóminus Sanctum suum : * Dóminus exáudiet me, cùm clamávero ad eum.

Irascímini, et nolíte peccáre : * quæ dícitis in córdibus vestris, in cubílibus vestris compungímini.

Sacrificáte sacrifícium justítiæ, et speráte in Dómino : * multi dicunt : Quis ostendit nobis bona ?

Signátum est super nos lumen vultûs tui, Dómine : * dedisti lætítiam in corde meo.

A fructu frumenti, vini, et ólei sui * multiplicáti sunt.

In pace in idipsum dórmiam, * et requiescam ;

Quóniam tu, Dómine, * singulàriter in spe constituisti me.

PSALMUS 90.

Sub Dei tutelâ nihil per diem vel noctem timendum.

Qui hábitat in adjutório Altíssimi, * in protectióne Dei cœli commorábitur.

Dicet Dómino : Susceptor meus es tu, et refúgium meum : * Deus meus, sperábo in eum ;

Quóniam ipse liberávit me de láqueo venántium, * et à verbo áspero.

Scápulis suis obumbrábit tibi, * et sub pennis ejus sperábis.

Scuto circumdábit te véritas ejus : * non timébis à timóre nocturno.

A sagitta volante in die, à negótio perambulante in ténebris, * ab incursu, et dæmónio meridiáno.

Cadent à látere tuo mille, et decem míllia à dextris tuis : * ad te autem non appropinquábit.

Verúmtamen óculis tuis considerábis, * et retributiónem peccatórum vidébis.

Quóniam tu es, Dómine, spes mea ; * altíssimum posuisti refúgium tuum :

Non accédet ad te malum, * et flagellum non appropinquábit tabernáculo tuo.

Quóniam Angelis suis mandávit de te, * ut custódiant te in ómnibus viis tuis.

In mánibus portábunt te, * ne forte offendas ad lápidem pedem tuum.

Super áspidem et basiliscum ambulábis, * et conculcábis leónem et dracónem.

Quóniam in me sperávit, liberábo eum : * prótegam eum, quóniam cognóvit nomen meum.

Clamábit ad me, * et ego exáudiam eum.

Cum ipso sum in tribulatióne : * erípiam eum, et glorificábo eum.

Longitúdine diérum replébo eum, * et ostendam illi salutáre meum.

PSALMUS 133.

Deus die et nocte benedicendus.

Ecce nunc benedícite Dóminum, * omnes servi Dómini.

Qui statis in domo Dómini, * in átriis domûs Dei nostri;

In nóctibus extóllite manus vestras in sancta, * et benedícite Dóminum.

Benedícat te Dóminus ex Sion, * qui fecit cœlum et terram.

Ant. Scuto circumdábit te véritas ejus : non timébis à timóre nocturno. *Ps.* 90. *Per Adventum.*

HYMNUS.

In noctis umbra désides
Dum somnus artus óccupat,
Ad te, Deus, fidélibus
Mens excubat suspíriis.

Desiderate géntibus,
Verbum Patris, mundi salus,
Audi preces geméntium,
Tandemque lapsos excita.

Adsis, Redemptor, et tuæ
Plebis relaxans crímina,
Adæ scelus quas cláuserat,
Reclúde cœlestes domos.

Qui liberátor advenis,
Fili, tibi laus máxima
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula.
Amen.

A Vigilia Natalis Domini, ad Præsentationem ejusdem inclusivè.

HYMNUS.

Mundi salus qui násceris,
Jesu puer, nos réspice :
Da móribus castis tuam
Referre nos infántiam.

Fessos diurno dum levat
Labóre nocturnus sopor,
Defende, Pastor, béstiis
Tuas ab infestis oves.

O virgo, quæ paris Deum
Fovesque lactentem sinu;
Hunc flecte nobis quâ vales,
Benigna mater, grátiâ.

Qui natus es de Vírgine,
Jesu, tibi sit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula.
Amen.

A Præsentatione Domini, ad Feriam IV Cinerum exclusivè.

HYMNUS.

GRATES, peracto jam die,
Deus, tibi persólvimus;
Pronóque, dum nox íncipit,
Prostérnimus vultu preces.

QUOD longa peccávit dies,
Amárus éxpiet dolor;
Somno gravátis ne nova
Inflígat hostis vúlnera.

INFESTUS usque círcuit
Quærens leo quem dévoret:
Umbrâ sub alárum tuos
Defende fílios, Pater.

O QUANDO lucescet tuus
Qui nescit occásum dies!
O quando sancta se dabit
Quæ nescit hostem pátria!

DEO Patri sit glória,
Ejusque soli Fílio,
Sancto simul cum Spíritu,
Nunc, et per omne séculum. Amen.

In Officiis de Beata, Hymn. Virgo, *ut post Psalterium.*

Capitulum. (1. *Thess.* 5.)

OMNES vos fílii lucis estis, et fílii diéi: non sumus noctis, neque tenebrárum: ígitur non dormiámus sicut et céteri, sed vigilémus et sóbrii simus.

℟. *br.* In manus tuas, Dómine, * Commendo spíritum meum. In manus. ℣. Redemisti me, Dómine, * Deus veritátis. * Commendo. Glória Patri. In manus. *Ps.* 30.

℣. Custódi me, Dómine, ut pupillam óculi; ℟. Sub umbra alárum tuárum prótege me. *Ps.* 16.

In Adventu, Ant. 5. a. Salutáre.

Temp. Nat. Ant. 4. *D.* In judícium.

Post Præsent. Ant. 3. c. Dómine.

CANTICUM SIMEONIS.

(Luc. 2.)

De Salvatoris adventu gratiarum actio.

NUNC dimittis servum tuum, Dómine, * secundùm verbum tuum, in pace;

Quia vidérunt óculi mei * salutáre tuum,

Quod parasti * ante fáciem ómnium populórum,

Lumen ad revelatiónem géntium, * et glóriam plebis tuæ Israel.

In Adventu, Ant. Salutáre tuum expectábo, Dómine. *Genes.* 49.

Temp. Nat. Ant. In judícium ego in hunc munduxi veni; ut qui non vident vídeant, et qui vident cæci fiant. *Joan.* 9.

Post Præsent. Ant. Dómine, dabis pacem nobis; ómnia enim ópera nostra operátus es nobis. *Is.* 26.

℣. Dóminus vobiscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

OREMUS.

VISITA, quæsumus, Dómine, habitatiónem nostram; et omnes insídias inimíci ab ea longè repelle: Angeli tui sancti hábitent in ea, qui nos in pace custódiant; et benedíctio tua sit super

nos semper; Per Dóminum.

℣. Dóminus vobiscum.

℣. Benedicámus Dómino.

Finito Completor. submissâ voce dicitur: Grátia Dómini nostri Jesu Christi, et cáritas Dei, et communicátio sancti Spíritûs sit cum ómnibus vobis (*solus recitans dicit:* nobis.) 2. *Cor.* 13. ℟. Amen.

Fidélium ánimæ per misericórdiam Dei requiescant in pace. ℟. Amen.

Posteà dicitur una ex Ant. de B. Maria Virgine, ut habentur infrà ad calcem Psalt.

Post completum Offic. dicitur secretò, Pater. Ave. Credo.

FERIA SECUNDA.

AD OFFIC. NOCTURNUM.

Dómine, lábia, *suprà*, 1.

INVITATORIUM.

VENITE, exultémus Dómino; * Jubilémus Deo salutári nostro.

Continuatur Ps. 94. Præoccupémus, 2.

HYMNUS.

DEI canámus glóriam,
Cœlum secundo qui die
Expandit, admirábile
Mortálibus spectáculum.

POLI stupémus álveo
Stagnáre pénsiles lacus:
Hinc imbre terras fértili
Cœlestis irrórat Pater.

QUAM præparas nobis, Deus,
Est hæc imágo grátiæ:
Hæc rore stillans úberi
Cordis pénetrat íntima.

HANC qui fidéli cómbibunt
Aquam salúbrem péctore,
In his ad æternas domos
Miro resultat ímpetu.

BEATA gens, quam pródigà
Ditáre non cessas manu!
Amóris hæc memor tui,
Amóris et reddat vices.

DEO Patri sit glória,
Ejusque soli Fílio,
Sancto simul cum Spíritu,
In sempiterna sécula.
Amen.

In Feriis, et aliis Officiis trium Lectionum, dicuntur pro unico Nocturno novem Psalmi ad unamquamque Feriam positi, sub una duntaxat Antiphona post singulos tres Psalmos. In festis verò novem Lectionum, post quemlibet Psalmum, unaquæque Antiphona dicitur, vel de Proprio, vel de Communi.

Ant. 4. d. Omnia.

PSALMUS 103.

Deus ob multiplicia naturæ et gratiæ miracula benedicendus.

BENEDIC, ánima mea, Dómino: * Dómine Deus meus, magnificátus es vehementer.

Confessiónem et decórem induisti, * amictus lúmine sicut vestimento;

Extendens cœlum sicut pellem, * qui tegis aquis superióra ejus;

Qui ponis nubem ascensum tuum; * qui ámbulas super pennas ventórum;

Qui facis Angelos tuos spí-

ritus, * et ministros tuos ignem urentem;

Qui fundasti terram super stabilitátem suam: * non inclinábitur in séculum séculi.

Abyssus, sicut vestimentum, amictus ejus; * super montes stabunt aquæ.

Ab increpatióne tua fúgient; * à voce tonítrui tui formidábunt.

Ascendunt montes, et descendunt campi, * in locum quem fundasti eis.

Términum posuisti quem non transgredientur; * neque convertentur operíre terram.

Qui emittis fontes in convállibus: * inter médium móntium pertransíbunt aquæ.

Potábunt omnes béstiæ agri: * expectábunt ónagri in siti sua.

Super ea vólucres cœli habitábunt: * de médio petrárum dabunt voces.

Rigans montes de superióribus suis: * de fructu óperum tuórum satiábitur terra:

Prodúcens fœnum jumentis, * et herbam servitúti hóminum;

Ut edúcas panem de terra, * et vinum lætíficet cor hóminis;

Ut exhílaret fáciem in óleo, * et panis cor hóminis confirmet.

Saturabuntur ligna campi, * et cedri Líbani quas plantávit.

Illic pásseres nidificábunt: * heródii domus dux est eórum.

Montes excelsi cervis, petra refúgium herináciis.

Fecit lunam in témpora: * sol cognóvit occásum suum.

Posuisti ténebras, et facta est nox; * in ipsa pertransíbunt omnes béstiæ sylvæ:

Cátuli leónum rugientes, * ut rápiant, et quærant à Deo escam sibi.

Ortus est sol, et congregáti sunt; * et in cubílibus suis collocabuntur.

Exíbit homo ad opus suum, * et ad operatiónem suam usque ad vésperum.

DIVISIO PSALMI 103.

Quam magnificáta sunt ópera tua, Dómine! * ómnia in sapiéntia fecisti; impléta est terra possessióne tuâ.

Hoc mare magnum, et spatiósum mánibus: * illic reptília, quorum non est número, animália pusilla cum magnis.

Illic naves pertransíbunt: * draco iste quem formasti ad illudendum ei.

Omnia à te expectant, * ut des illis escam in témpore.

Dante te illis, colligent: * aperiente te manum tuam, ómnia implebuntur bonitáte.

Avertente autem te fáciem, turbabuntur: * áuferes spíritum eórum, et deficient, et in púlverem suum revertentur.

Emittes Spíritum tuum, et creabuntur; * et renovábis fáciem terræ.

ALTERA DIVISIO PSALMI 103.

Sit glória Dómini in séculum: * lætábitur Dóminus in opéribus suis;

Qui réspicit terram, et facit eam trémere; * qui tangit montes, et fúmigant.

Cantábo Dómino in vita mea: * psallam Deo meo, quámdiu sum.

Jucundum sit ei elóquium meum: * ego verò delectábor in Dómino.

Defíciant peccatóres à terra, et iníqui, ita ut non sint: * bénedic, ánima mea, Dómino.

Ant. Omnia in sapiéntia fecísti, Dómine: impléta est terra possessióne tuâ.

Ant. 7. d. Mementóte.

PSALMUS 104.

Beneficia Israelitico populo collata celebrantur et enumerantur.

Confitemini Dómino, et invocáte nómen ejus: * annuntiáte inter gentes ópera ejus.

Cantáte ei, et psállite ei: * narráte ómnia mirabília ejus.

Laudámini in nómine sancto ejus: * lætétur cor quæréntium Dóminum.

Quærite Dóminum, et confirmámini: * quærite fáciem ejus semper.

Mementóte mirabílium ejus quæ fecit, * prodígia ejus, et judícia oris ejus.

Semen Abraham servi ejus, * fílii Jacob electi ejus.

Ipse Dóminus Deus noster: * in universa terra judícia ejus.

Memor fuit in séculum testamenti sui, * verbi quod mandávit in mille generatiónes,

Quod dispósuit ad Abraham; * et juramenti sui ad Isaac.

Et státuit illud Jacob in præceptum, * et Israel in testamentum æternum;

Dicens: Tibi dabo terram Chánaan * funículum hæreditátis vestræ;

Cùm essent número brevi, paucíssimi, * et íncolæ ejus.

Et pertransiérunt de gente in gentem, * et de regno ad pópulum álterum.

Non relíquit hóminem nocére eis, * et corrípuit pro eis reges.

Nolíte tángere christos meos, * et in prophétis meis nolíte malignári.

DIVISIO PSALMI 104. Et

Vocavit [Dóminus] famem super terram, * et omne firmamentum panis contrívit.

Misit ante eos virum; * in servum venúmdatus est Joseph.

Humiliavérunt in compédibus pedes ejus; * ferrum pertránsiit ánimam ejus.

Donec veníret verbum ejus, * elóquium Dómini inflammávit eum.

Misit rex, et solvit eum; *

princeps populórum, et dimísit eum.

Constítuit eum dóminum domûs suæ, * et príncipem omnis possessiónis suæ;

Ut erudíret príncipes ejus sicut semetipsum, * et senes ejus prudéntiam docéret.

Et intrávit Israel in Ægyptum; * et Jacob áccola fuit in terra Cham.

Et auxit pópulum suum vehementer, * et firmávit eum super inimícos ejus.

Convertit cor eórum, ut odírent pópulum ejus, * et dolum fácerent in servos ejus.

ALTERA DIVISIO PSALMI 104.

Misit [Dóminus] Móysen servum suum, * Aáron quem elégit ipsum.

Posuit in eis verba signórum suórum, * et prodigiórum in terra Cham.

Misit ténebras, et obscurávit; * et non exacerbávit sermónes suos.

Convertit aquas eórum in sánguinem, * et occídit pisces eórum.

Edidit terra eórum ranas * in penetrálibus regum ipsórum.

Dixit; et venit cœnomyía, et cínifes * in ómnibus fínibus eórum.

Posuit plúvias eórum grándinem, * ignem comburéntem in terra ipsórum.

Et percussit víneas eórum, et ficúlneas eórum; * et contrívit lignum fínium eórum.

Dixit; et venit locusta et bruchus, * cujus non erat número:

Et comédit omne fœnum in terra eórum, * et comédit omnem fructum terræ eórum.

Et percussit omne primogénitum in terra eórum, * primítias omnis labóris eórum.

Et eduxit eos cum argento et auro; * et non erat in tríbubus eórum infirmus.

Lætáta est Ægyptus in profectióne eórum; * quia incúbuit timor eórum super eos.

Expandit nubem in protectiónem eórum, * et ignem ut lucéret eis per noctem.

Petiérunt, et venit coturnix; * et pane cœli saturávit eos.

Dirúpit petram, et fluxérunt aquæ: * abiérunt in sicco flúmina:

Quóniam memor fuit verbi sancti sui, * quod hábuit ad Abraham púerum suum.

Et eduxit pópulum suum in exultatióne, * et electos suos in lætítia.

Et dedit illis regiónes géntium: * et labóres populórum possedérunt;

Ut custódiant justificatiónes ejus, * et legem ejus requírant.

Ant. Mementóte mirabílium ejus quæ fecit, prodígia ejus, et judícia oris ejus.

Ant. 1. *a.* Vísita nos.

PSALMUS 105.

Bonitas Dei celebranda. Israelíticus populus peccata sua agnoscens et recolens, salutem poscit.

CONFITEMINI Dómino, quóniam bonus, * quóniam in séculum misericórdia ejus.

Quis loquétur poténtias Dómini, * audítas fáciet omnes laudes ejus?

Beáti qui custódiunt judícium, * et fáciunt justítiam in omni témpore.

Memento nostrî, Dómine, in beneplácito pópuli tui: * vísita nos in salutári tuo,

Ad videndum in bonitáte electórum tuórum, ad lætandum in lætítia gentis tuæ; * ut laudéris cum hæreditáte tua.

DIVISIO PSALMI 105.

PECCAVIMUS cum pátribus nostris; * injustè égimus, iniquitátem fécimus.

Patres nostri in Ægypto non intellexérunt mirabília tua: * non fuérunt mémores multitúdinis misericórdiæ tuæ.

Et irritavérunt ascendentes in mare, * mare Rubrum.

Et salvávit eos propter nomen suum, * ut notam fáceret poténtiam suam.

Et increpuit mare Rubrum, et exsiccátum est; * et deduxit eos in abyssis, sicut in deserto;

Et salvávit eos de manu odiéntium, * et redémit eos de manu inimíci.

Et opéruit aqua tribulantes eos: * unus ex eis non remansit.

Et credidérunt verbis ejus, * et laudavérunt laudem ejus.

Citò fecérunt, oblíti sunt óperum ejus, * et non sustinuérunt consílium ejus;

Et concupiérunt concupiscéntiam in deserto, * et tentavérunt Deum in inaquóso.

Et dedit eis petitiónem ipsórum, * et misit saturitátem in ánimas eórum.

Et irritavérunt Móysen in castris, * Aáron sanctum Dómini.

Aperta est terra, et deglutívit Dathan, * et opéruit super congregatiónem Abíron.

Et exarsit ignis in synagóga eórum; * flamma combussit peccatóres.

Et fecérunt vítulum in Horeb, * et adoravérunt scúlptile;

Et mutavérunt glóriam suam * in similitúdinem vítuli comedentis fœnum.

Oblíti sunt Deum qui salvávit eos, * qui fecit magnália in Ægypto, mirabília in terra Cham, terribília in mari Rubro.

Et dixit ut dispérderet eos, si non Móyses electus ejus stetisset in confractióne, in conspectu ejus, * ut avérteret iram ejus, ne dispérderet eos.

Et pro níhilo habuérunt terram desiderábilem : * non credidérunt verbo ejus.

Et murmuravérunt in tabernáculis suis : * non exaudiérunt vocem Dómini.

Et elevávit manum suam super eos, * ut prostérneret eos in deserto,

Et ut dejíceret semen eórum in natiónibus, * et dispérgeret eos in regiónibus.

Et initiáti sunt Beélphegor, * et comedérunt sacrifícia mortuórum.

Et irritavérunt eum in adinventiónibus suis; * et multiplicáta est in eis ruína.

Et stetit Phínees, et placávit; * et cessávit quassátio.

Et reputátum est ei in justítiam, * in generatiónem et generatiónem usque in sempiternum.

Et irritavérunt eum ad aquas contradictiónis; * et vexátus est Móyses propter eos,

Quia exacerbavérunt spíritum ejus; * et distinxit in lábiis suis.

ALTERA DIVISIO PSALMI 105.

Non disperdidérunt gentes, * quas dixit Dóminus illis.

Et commixti sunt inter gentes, * et didicérunt ópera eórum.

Et serviérunt sculptílibus eórum; * et factum est illis in scándalum.

Et immolavérunt fílios suos * et fílias suas dæmóniis.

Et effudérunt sánguinem innocentem, * sánguinem filiórum suórum, et filiárum suárum, quas sacrificavérunt sculptílibus Chánaan.

Et infecta est terra in sanguínibus, et contamináta est in opéribus eórum; * et fornicáti sunt in adinventiónibus suis.

Et irátus est furóre Dóminus in pópulum suum, * et abominátus est hæreditátem suam.

Et trádidit eos in manus géntium; * et dominati sunt eórum qui odérunt eos.

Et tribulavérunt eos inimíci eórum, * et humiliáti sunt sub mánibus eórum.

Sæpe liberávit eos : * ipsi autem exacerbavérunt eum in consílio suo, et humiliáti sunt in iniquitátibus suis.

Et vidit, cùm tribularentur; * et audívit oratiónem eórum.

Et memor fuit testamenti sui, * et pœnítuit eum secundùm multitúdinem misericórdiæ suæ.

Et dedit eos in misericórdias, * in conspectu ómnium qui céperant eos.

Salvos nos fac, Dómine Deus noster; * et cóngrega nos de natiónibus;

Ut confiteámur nómini sancto tuo, * et gloriémur in laude tua.

Benedictus Dóminus Deus Israel à século, et usque in séculum; * et dicet omnis pópulus : Fiat, fiat.

Ant. Vísita nos in salutári tuo, Dómine, ad videndum in bonitáte electórum tuórum.

℣. Expandit nubem in protectiónem eórum, ℟. Et ignem ut lucéret eis per noctem. *Ps.* 104.

Pater noster.

Absolutio et Benedictiones, ut ordinantur post Psalterium.

Lectiones cum ℟℟℣. *habentur in Proprio de Tempore; et sic in sequentibus Feriis.*

Non dicitur Te Deum *in Feriis.*

℣. *Sacerd.* Exultábit cor meum in salutári tuo: ℟. Cantábo Dómino qui bona tríbuit mihi. *Ps.* 12.

AD LAUDES.

℣. Deus, in adjutórium, *etc*

Ant. 5. a. Bonum est.

PSALMUS 91.

Laudandus Deus, in operibus suis magnificus, justus in judiciis.

Bonum est confitéri Dómino, * et psállere nómini tuo, Altíssime,

Ad annuntiandum mane misericórdiam tuam, * et veritátem tuam per noctem,

In decachordo psaltério, * cum cántico in cíthara;

Quia delectasti me, Dómine, in factúra tua, * et in opéribus mánuum tuárum exultábo.

Quàm magnificáta sunt ópera tua, Dómine! * nimis profundæ factæ sunt cogitatiónes tuæ.

Vir insípiens non cognoscet, * et stultus non intélliget hæc.

Cùm exorti fúerint peccatóres sicut fœnum, et apparúerint omnes qui operantur iniquitátem; * ut intéreant in séculum séculi:

Tu autem Altíssimus * in æternum, Dómine;

Quóniam ecce inimíci tui, Dómine, quóniam ecce inimíci tui períbunt, * et dispergentur omnes qui operantur iniquitátem.

Et exaltábitur sicut unicornis cornu meum, * et senectus mea in misericórdia úberi.

Et despexit óculus meus inimícos meos, * et in insurgéntibus in me malignántibus áudiet auris mea.

Justus ut palma florébit: * sicut cedrus Líbani multiplicábitur.

Plantáti in domo Dómini, * in átriis domûs Dei nostri florébunt.

Adhuc multiplicabuntur in senecta úberi, * et bene patientes erunt,

Ut annúntient quóniam rectus Dóminus Deus noster, * et non est iníquitas in eo.

Ant. Bonum est psállere nómini tuo, Altíssime, ad annuntiandum mane misericórdiam tuam.

Ant. 8. d. Bonus Dóminus.

PSALMUS 135.

Misericordia Creatoris et Redemptoris ob multa in populum sua beneficia celebratur.

Confitemini Dómino, quóniam bonus, * quóniam in æternum misericórdia ejus.

Confitémini Deo deórum, * quóniam in æternum misericórdia ejus.

Confitémini Dómino dominórum, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Qui facit mirabília magna solus, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Qui fecit cœlos in intellectu, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Qui firmávit terram super aquas, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Qui fecit luminária magna, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Solem in potestátem diéi, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Lunam et stellas in potestátem noctis, * quóniam in æternum misericórdia ejus.

Ant. Bonus Dóminus: in æternum misericórdia ejus.

Ant. 4. a. Dóminus.

DIVISIO PSALMI 135.

[Confitemini Dómino, quóniam bonus, * quóniam in æternum misericórdia ejus;]

Qui percussit Ægyptum cum primogénitis eórum, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Qui eduxit Israel de médio eórum, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

In manu potenti, et bráchio excelso, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Qui divísit mare Rubrum in divisiónes, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Et eduxit Israel per médium ejus, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Et excussit Pharaónem et virtútem ejus in mari Rubro, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Qui traduxit pópulum suum per desertum, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Qui percussit reges magnos, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Et occídit reges fortes, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Sehon regem Amorrhæórum, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Et Og regem Basan, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Et dedit terram eórum hæreditátem, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Hæreditátem Israel servo suo, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Quia in humilitáte nostra memor fuit nostri, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Et redémit nos ab inimícis nostris, * quóniam in ætérnum misericórdia ejus;

Qui dat escam omni carni, * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Confitémini Deo cœli, * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Confitémini Dómino dominórum, * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Ant. Dóminus in humilitáte nostra memor fuit nostrî, et redémit nos ab inimícis nostris.

Quando fit Officium de Feria, dicitur Canticum sequens.

Ant. 7. d. Quis símilis tuî.

CANTICUM MOYSI.

(Exod. 15.)

Israel ab inimicis suis liberatus Deo gratias agit.

Cantemus Dómino; gloriósè enim magnificátus est: * equum et ascensórem dejécit in mare.

Fortitúdo mea et laus mea Dóminus, * et factus est mihi in salútem.

Iste Deus meus, et glorificábo eum: * Deus patris mei, et exaltábo eum.

Dóminus quasi vir pugnátor; * Omnípotens, nomen ejus.

Currus Pharaónis et exércitum ejus projécit in mare: * electi príncipes ejus submersi sunt in mari Rubro.

Abyssi operuérunt eos: * descendérunt in profundum quasi lapis.

Déxtera tua, Dómine, magnificáta est in fortitúdine: * déxtera tua, Dómine, percussit inimícum.

Et in multitúdine glóriæ tuæ deposuísti adversários tuos; * misísti iram tuam quæ devorávit eos sicut stípulam.

Et in spíritu furóris tui congregátæ sunt aquæ: * stetit unda fluens, congregátæ sunt abyssi in médio mari.

Dixit inimícus: Pérsequar, et comprehéndam; * dívidam spólia, implébitur ánima mea.

Evaginábo gládium meum; * interfíciet eos manus mea.

Flavit spíritus tuus, et opéruit eos mare: * submersi sunt quasi plumbum in aquis veheméntibus.

Quis símilis tuî in fórtibus, Dómine? * quis símilis tuî, magníficus in sanctitáte, terríbilis atque laudábilis, fáciens mirabília?

Extendísti manum tuam, * et devorávit eos terra.

Dux fuísti in misericórdia tua pópulo quem redemísti, * et portásti eum in fortitúdine tua ad habitáculum sanctum tuum.

Ascendérunt pópuli, et iráti sunt: * dolóres obtinuérunt habitatóres Philísthiim.

Tunc conturbáti sunt príncipes Edom; robústos Moab obtínuit tremor; * obriguérunt omnes habitatóres Chánaan.

Irruat super eos formído et pavor : * in magnitúdine brachii tui fiant immóbiles quasi lapis ;

Donec pertránseat pópulus tuus, Dómine ; * donec pertránseat pópulus tuus iste quem possedísti.

Introdúces eos, et plantábis in monte hæreditátis tuæ, * firmíssimo habitáculo tuo quod operátus es, Dómine :

Sanctuárium tuum, Dómine, * quod firmavérunt manus tuæ.

Dóminus regnábit * in ætérnum et ultra.

Ingressus est enim eques Phárao cum cúrribus et equítibus ejus in mare ; * et reduxit super eos Dóminus aquas maris.

Fílii autem Israel ambulavérunt per siccum * in médio ejus.

Ant. Quis símilis tuî, Dómine, magníficus in sanctitáte, fáciens mirabília ?

[*In Festis simplicibus, loco superioris Cantici, dicitur sequens. In Semidupl. verò et supra, dicitur Canticum de Proprio vel de Communi SS.*

CANTICUM.

(Eccli. 39.)

Deus ob suam potentiam et sapientiam laudandus.

Collaudate cánticum, * et benedícite Dóminum in opéribus suis.

Date nómini ejus magnificéntiam, * et confitémini illi in voce labiórum vestrórum, et in cánticis labiórum, et cítharis ;

Et sic dicétis in confessióne : * Opera Dómini universa bona valde.

In verbo ejus stetit aqua sicut congéries : * et in sermóne oris illíus sicut exceptória aquárum ;

Quóniam in præcepto ipsíus placor fit, * et non est minorátio in salúte ipsius.

Opera omnis carnis coram illo, * et non est quidquam abscónditum ab óculis ejus.

A século usque in séculum réspicit, * et nihil est mirábile in conspectu ejus.]

Ant. 1. g. Laudáte Dóminum.

PSALMUS 134.

Deus ob universa in populum suum beneficia laudandus. Idolorum vanitas.

Laudate nomen Dómini ; * laudáte, servi, Dóminum.

Qui statis in domo Dómini, * in átriis domûs Dei nostri,

Laudáte Dóminum, quia bonus Dóminus, * psállite nómini ejus, quóniam suáve ;

Quóniam Jacob elégit sibi Dóminus, * Israel in possessiónem sibi.

Quia ego cognóvi quòd magnus est Dóminus, * et Deus noster præ ómnibus diis.

Omnia quæcumque vóluit, Dóminus fecit, * in cœ-

lo, in terra, in mari, et in ómnibus abyssis.

Edúcens nubes ab extrémo terræ, * fúlgura in plúviam fecit;

Qui prodúcit ventos de thesauris suis; * qui percussit primogénita Ægypti ab hómine usque ad pecus.

Et misit signa et prodígia in médio tuî, Ægypte, * in Pharaónem, et in omnes servos ejus;

Qui percussit gentes multas, * et occídit reges fortes,

Sehon regem Amorrhæórum, et Og regem Basan, * et ómnia regna Chánaan.

Et dedit terram eórum hæreditátem, * hæreditátem Israel pópulo suo.

Dómine, nomen tuum in æternum: * Dómine, memoriále tuum in generatiónem et generatiónem;

Quia judicábit Dóminus pópulum suum, * et in servis suis deprecábitur.

Simulácra géntium argentum et aurum; * ópera mánuum hóminum.

Os habent, et non loquentur: * óculos habent, et non vidébunt:

Aures habent, et non áudient; * neque enim est spíritus in ore ipsórum.

Símiles illis fiant qui fáciunt ea, * et omnes qui confídunt in eis.

Domus Israel, benedícite Dómino: * domus Aáron, benedícite Dómino.

Domus Levi, benedícite Dómino; * qui timétis Dóminum, benedícite Dómino.

Benedictus Dóminus ex Sion, * qui hábitat in Jerúsalem.

Ant. Laudáte Dóminum, psállite nómini ejus; quóniam elégit Israel in possessiónem sibi.

Capitulum. (*Prov.* 8.)

Ego diligentes me díligo; et qui mane vígilant ad me, invénient me.

HYMNUS.

Nil láudibus nostris eges,
Sed fílios amas, Pater;
Multâque cœlestem prece
Vis provocári grátiam.

Tui profunda cónsilî
Noctis canat siléntium:
Tuæ jubar eleméntiæ
Splendor diéi prædicat.

Tantis minor miráculis
Mens óbstupet, vox déficit:
Tacére sed totis nequit
Amor medullis æstuans.

Erumpat ergo: te memor
Clamet parentem, qui mala
Præsentis ævi mítigas,
Spondes futúri præmia.

Huc vota tendunt córdium;
Infirma sed tardat caro;
Quæ ducit ad te, da sequi,
Dux ipse Jesu, sémitam.

Amen.

℣. Repleti sumus mane misericórdiâ tuâ, Dómine;
℟. Et exultávimus, et delectáti sumus. *Ps.* 89.

Ad Benedictus, *Ant.* 6. F. Benedictus Dóminus Deus

Israel ; quia visitávit, et fecit redemptiónem plébis suæ. *Luc.* 1.

Preces, quando dicuntur, et Suffragia, habentur infrà post Completorium Sabbati.

Oratio, quando propria non assignatur, dicitur de Dominica præcedenti ; et sic in aliis Horis et Feriis.

AD PRIMAM.

℣. Deus, in adjutórium.

Hymnus, Jam lucis, *infrà post Completorium Sabbati, et sic in aliis Feriis.*

Ant. 8. G. Quid est homo.

PSALMUS 8.

Mundus verbo Dei creatus et redemptus.

Domine Dóminus noster, * quàm admirábile est nomen tuum in universa terra !

Quóniam elevàta est magnificéntia tua * super cœlos.

Ex ore infántium et lacténtium perfecísti laudem propter inimícos tuos, * ut déstruas inimícum et ultórem.

Quóniam vidébo cœlos tuos, ópera digitórum tuórum ; * lunam et stellas, quæ tu fundásti :

Quid est homo, quòd memor es ejus ? * aut fílius hóminis, quóniam vísitas eum?

Minuísti eum paulò minùs ab Angelis, glória et honóre coronásti eum, * et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Omnia subjecísti sub pédibus ejus, * oves et boves universas, ínsuper et pécora campi,

Vólucres cœli, * et pisces maris qui perámbulant sémitas maris.

Dómine Dóminus noster, * quàm admirábile est nomen tuum in universa terra !

PSALMUS 76.

Consolatio spiritalis ex benignitate Dei sumpta.

Voce meâ ad Dóminum clamávi : * voce meâ ad Deum, et intendit mihi.

In die tribulatiónis meæ Deum exquisívi, mánibus meis nocte contra eum ; * et non sum deceptus.

Rénuit consolári ánima mea : * memor fui Dei, et delectátus sum, et exercitátus sum ; et defécit spíritus meus.

Anticipavérunt vigílias óculi mei : * turbátus sum, et non sum locútus.

Cogitávi dies antíquos ; * et annos ætérnos in mente hábui.

Et meditátus sum nocte cum corde meo ; * et exercitábar, et scopébam spíritum meum.

Numquid in æternum projíciet Deus ? * aut non appónet ut complacítior sit adhuc ?

Aut in finem misericórdiam suam abscindet, * à generatióne in generatiónem?

Aut obliviscétur miseréri Deus ; * aut continébit in ira sua misericórdias suas ?

Et dixi: Nunc cœpi: * hæc mutátio déxteræ Excelsi.

DIVISIO PSALMI 76.

Memor fui óperum Dómini, * quia memor ero ab inítio mirabílium tuórum;

Et meditábor in ómnibus opéribus tuis, * et in adinventiónibus tuis exercébor.

Deus, in sancto via tua: * quis Deus magnus sicut Deus noster?

Tu es Deus qui facis mirabília, * notam fecísti in pópulis virtútem tuam:

Redemísti in bráchio tuo pópulum tuum, * fílios Jacob, et Joseph.

Vidérunt te aquæ, Deus, vidérunt te aquæ, et timuérunt; * et turbátæ sunt abyssi.

Multitúdo sónitûs aquárum, * vocem dedérunt nubes.

Etenim sagittæ tuæ tránseunt; * vox tonítrui tui in rota.

Illuxérunt coruscatiónes tuæ orbi terræ: * commóta est et contrémuit terra.

In mari via tua, et sémitæ tuæ in aquis multis; * et vestígia tua non cognoscentur.

Deduxísti sicut oves pópulum tuum * in manu Móysi et Aáron.

Ant. Quid est homo, Dómine, quòd memor es ejus? aut fílius hóminis, quóniam vísitas eum? *Ps.* 8.

Capitulum, ℟. *breve*, *et Preces*, *quando dicuntur*, *habentur infrà post Completorium Sabbati*, *et sic in aliis Feriis.*

AD TERTIAM.

℣. Deus, in adjutórium.

Hymnus, O fons amóris, *infrà post Completorium Sabbati.*

Ant. 7. ç. Tóllite hóstias.

PSALMUS 24.

Oratio pœnitentis veniam et auxilium a Deo poscentis.

Ad te, Dómine, levávi ánimam meam: * Deus meus, in te confído, non erubéscam.

Neque irrídeant me inimíci mei: * étenim universi qui sústinent te, non confundentur.

Confundantur omnes iníqua agentes * supervácuè.

Vias tuas, Dómine, demonstra mihi, * et sémitas tuas édoce me.

Dírige me in veritáte tua, et doce me; * quia tu es Deus salvátor meus, et te sustínui tótâ die.

Reminíscere miseratiónum tuárum, Dómine, * et misericordiárum tuárum quæ à século sunt.

Delicta juventútis meæ * et ignorántias meas ne memíneris.

Secundùm misericórdiam tuam memento meî tu, * propter bonitátem tuam, Dómine.

Dulcis et rectus Dómi-

nus : * propter hoc legem dabit delinquéntibus in via.

Díriget mansuétos in judício ; * docébit mites vias suas.

Universæ viæ Dómini, misericórdia et véritas * requiréntibus testamentum ejus et testimónia ejus.

Propter nomen tuum, Dómine, propitiáberis peccáto meo; * multum est enim.

DIVISIO PSALMI 24.

Quis est homo qui timet Dóminum ? * legem státuit ei in via quam elégit.

Anima ejus in bonis demorábitur, * et semen ejus hæreditábit terram.

Firmamentum est Dóminus timéntibus eum; * et testamentum ipsíus, ut manifestétur illis.

Oculi mei semper ad Dóminum, * quóniam ipse evellet de láqueo pedes meos.

Réspice in me, et miserére meî; * quia únicus et pauper sum ego.

Tribulatiónes cordis mei multiplicátæ sunt : * de necessitátibus meis érue me.

Vide humilitátem meam et labórem meum, * et dimitte universa delicta mea.

Réspice inimícos meos, quóniam multiplicáti sunt, * et ódio iníquo oderunt me.

Custódi ánimam meam et érue me : * non erubescam, quóniam sperávi in te.

Innocentes et recti adhæsérunt mihi ; * quia sustínui te.

Líbera, Deus, Israel * ex ómnibus tribulatiónibus suis.

PSALMUS 95.

Super omnes gentes regnat Christus per quem cœli facti sunt.

Cantate Dómino cánticum novum : * cantáte Dómino, omnis terra.

Cantáte Dómino, et benedícite nómini ejus : * annuntiáte de die in diem salutáre ejus.

Annuntiáte inter gentes glóriam ejus, * in ómnibus pópulis mirabília ejus;

Quóniam magnus Dóminus, et laudábilis nimis; * terríbilis est super omnes deos.

Quóniam omnes dii géntium dæmónia ; * Dóminus autem cœlos fecit.

Conféssio et pulchritúdo in conspectu ejus : * sanctimónia et magnificéntia in sanctificatióne ejus.

Afferte Dómino, pátriæ géntium, afferte Dómino glóriam et honórem : * afferte Dómino glóriam nómini ejus.

Tóllite hóstias, et introíte in átria ejus : * adoráte Dóminum in átrio sancto ejus.

Commoveátur à fácie ejus universa terra : * dícite in géntibus quia Dóminus regnávit.

Etenim correxit orbem

terræ, qui non commovébitur : * judicábit pópulos in æquitáte.

Lætentur cœli, et exultet terra ; commoveátur mare et plenitúdo ejus : * gaudebunt campi, et ómnia quæ in eis sunt.

Tunc exultábunt ómnia ligna sylvárum à fácie Dómini, quia venit, * quóniam venit judicáre terram.

Judicábit orbem terræ in æquitáte, * et pópulos in veritáte sua.

Ant. Tóllite hóstias, et adoráte Dóminum : étenim correxit orbem terræ. *Ps.* 95.

Capitulum. (*Ephes.* 5.)

ESTOTE imitatóres Dei, sicut fílii caríssimi; et ambuláte in dilectióne, sicut et Christus dilexit nos, et trádidit semetipsum pro nobis oblatiónem et hóstiam Deo in odórem suavitátis.

℟. *br.* Quid retríbuam Dómino, * Pro ómnibus quæ retríbuit mihi ? Quid retríbuam. ℣. Vota mea Dómino reddam * coram omni pópulo ejus, * Pro ómnibus. Glória Patri. Quid retríbuam.

℣. Tibi, Dómine, sacrificábo hóstiam laudis, ℟. Et nomen Dómini invocábo. *Ps.* 115.

Preces, si dicendæ sint, habentur infrà post Completorium Sabbati

Oratio conveniens.

ALB. HIEMALIS.

AD SEXTAM.

℣. Deus, in adjutórium. *Hymnus*, Nunc solis, *infrà post Completorium Sabbati.*

Ant. 6. F. Elégit.

PSALMUS 46.

Christus rex magnus super omnem terram, ipsi psallendum.

OMNES gentes, pláudite mánibus : * jubiláte Deo in voce exultatiónis ;

Quóniam Dóminus excelsus, terríbilis : * Rex magnus super omnem terram.

Subjécit pópulos nobis, * et gentes sub pedibus nostris

Elégit nobis hæreditátem suam, * spéciem Jacob quam dilexit.

Ascendit Deus in júbilo, * et Dóminus in voce tubæ.

Psállite Deo nostro, psállite : * psállite Regi nostro, psállite.

Quóniam rex omnis terræ Deus, * psállite sapienter.

Regnábit Deus super gentes : * Deus sedet super sedem sanctam suam.

Príncipes populórum congregáti sunt cum Deo Abraham ; * quóniam dii fortes terræ vehementer elevati sunt.

PSALMUS 97.

Deus laudandus ob Christi salvatoris adventum et manifestationem.

CANTATE Dómino cánticum novum ; * quia mirabília fecit.

Salvávit sibi déxtera ejus, *

et bráchium sanctum ejus.

Notum fecit Dóminus salutáre suum : * in conspectu géntium revelávit justítiam suam.

Recordátus est misericórdiæ suæ * et veritátis suæ dómui Israel.

Vidérunt omnes términi terræ * salutáre Dei nostri.

Jubiláte Deo, omnis terra : * cantáte, et exultáte, et psállite.

Psállite Dómino in cíthara, * in cíthara, et voce psalmi,

In tubis ductílibus, et voce tubæ córneæ : * jubiláte in conspectu regis Dómini.

Moveátur mare, et plenitúdo ejus; * orbis terrárum, et qui hábitant in eo.

Flúmina plaudent manu, simul montes exultábunt a conspectu Dómini ; * quóniam venit judicáre terram.

Judicábit orbem terrárum in justítia, * et pópulos in æquitáte.

PSALMUS 98.

Christi regnum super omnes populos: ipse est cui serviebant patres antiqui.

Dominus regnávit, irascantur pópuli; * qui sedet super Chérubim, moveátur terra.

Dóminus in Sion magnus, * et excelsus super omnes pópulos.

Confiteantur nómini tuo magno, quóniam terríbile et sanctum est ; * et honor regis judícium díligit.

Tu parasti directiónes : * judícium et justítiam in Jacob tu fecisti.

Exaltáte Dóminum Deum nostrum, et adoráte scabellum pedum ejus; * quóniam sanctum est.

Móyses et Aaron in sacerdótibus ejus, * et Sámuel inter eos qui ínvocant nomen ejus.

Invocábant Dóminum, et ipse exaudiébat eos : * in columna nubis loquebátur ad eos.

Custodiébant testimónia ejus, * et præceptum quod dedit illis.

Dómine Deus noster, tu exaudiébas eos : * Deus, tu propítius fuisti eis, et ulticiscensin omnes adinventiónes eórum.

Exaltáte Dóminum Deum nostrum, et adoráte in monte sancto ejus ; * quóniam sanctus Dóminus Deus noster.

Ant. Elégit nobis hæreditátem suam quam dilexit Dóminus. *Ps.* 46.

Capitulum. (*Rom.* 8.)

Spiritus testimónium reddit spirítui nostro, quòd sumus fílii Dei. Si autem fílii, et hærédes : hærédes quidem Dei, cohærédes autem Christi.

℣. *br.* Confiteantur Dómino * Misericórdiæ ejus. Confiteantur. ℣. Et mirabi-

lia ejus * fíliis hóminum . * Misericórdiæ. Glória Patri. Confiteantur. *Ps.* 106.

℣. Quómodo miserétur pater filiórum, ℟. Misertus est Dóminus timéntibus se. *Ps.* 102.

Preces, si dicendæ sint, habentur infrà post Completorium Sabbati.

Oratio conveniens.

AD NONAM.

℣. Deus, in adjutórium. *Hymnus*, Prono, *infrà post Completorium Sabbati.*

Ant. 7. ç. In voluntáte tua.

PSALMUS 52.

Impii sibi frustrà dicunt Deum non esse. Christi adventus postulatur.

Dixit insípiens in corde suo : * Non est Deus.

Corrupti sunt et abominábiles facti sunt in iniquitátibus : * non est qui fáciat bonum.

Deus de cœlo prospexit super fílios hóminum, * ut vídeat si est intélligens, aut requírens Deum.

Omnes declinavérunt, simul inútiles facti sunt : * non est qui fáciat bonum, non est usque ad unum.

Nonne scient omnes qui operantur iniquitátem, * qui dévorant plebem meam ut cibum panis ?

Deum non invocavérunt: * illic trepidavérunt timóre, ubi non erat timor.

Quóniam Deus dissipávit ossa eórum qui homínibus placent: * confúsi sunt, quóniam Deus sprevit eos.

Quis dabit ex Sion salutáre Israel ? * cùm convérterit Deus captivitátem plebis suæ, exultábit Jacob, et lætábitur Israel.

PSALMUS 72.

Dum improbi in hâc vitâ videntur felices, probi quod sua quemque maneant præmia, consolatione levantur.

Quam bonus Israel Deus * his qui recto sunt corde!

Mei autem penè moti sunt pedes, * penè effúsi sunt gressus mei;

Quia zelávi super iniquos, * pacem peccatórum videns.

Quia non est respectus morti eórum, * et firmamentum in plaga eórum.

In labóre hóminum non sunt, * et cum homínibus non flagellabuntur.

Ideò ténuit eos supérbia: * operti sunt iniquitáte et impietáte suâ.

Pródiit quasi ex ádipe iníquitas eórum: * transiérunt in affectum cordis.

Cogitavérunt et locúti sunt nequítiam : * iniquitátem in excelso locúti sunt.

Posuérunt in cœlum os suum, * et lingua eórum transívit in terra.

Ideò convertétur pópulus meus hîc, * et dies pleni invenientur in eis.

Et dixérunt : Quómodò

scit Deus? * et, Si est sciéntia in Excelso?

Ecce ipsi peccatóres, et abundantes in século, * obtinuérunt divítias.

Et dixi: Ergo sine causa justificávi cor meum, * et lavi inter innocentes manus meas;

Et fui flagellátus totâ die, * et castigátio mea in matutínis.

Si dicébam: Narrábo sic: * ecce natiónem filiórum tuórum reprobávi.

Existimábam ut cognóscerem hoc: * labor est ante me,

Donec intrem in sanctuárium Dei, * et intélligam in novíssimis eórum.

Verúmtamen propter dolos posuisti eis: * dejecisti eos, dum allevarentur.

Quómodò facti sunt in desolatiónem! * súbitò defecérunt; periérunt propter iniquitátem suam.

Velut sómnium surgéntium, Dómine, * in civitáte tua imáginem ipsórum ad níhilum rédiges;

Quia inflammátum est cor meum, et renes mei commutáti sunt; * et ego ad níhilum redactus sum, et nescívi.

Ut jumentum factus sum apud te; * et ego semper tecum.

DIVISIO PSALMI 72.

Tenuisti [Dómine] manum déxteram meam, et in voluntáte tua deduxisti me, * et cum glória sucepisti me.

Quid enim mihi est in cœlo? * et à te quid vólui super terram?

Defécit caro mea, et cor meum: * Deus cordis mei, et pars mea, Deus, in ætérnum.

Quia ecce qui elongant seà te, períbunt: * perdidisti omnes qui fornicantur abs te.

Mihi autem adhærére Deo bonum est, * pónere in Dómino Deo spem meam;

Ut annúntiem omnes prædicatiónes tuas * in portis fíliæ Sion:

Ant. In voluntáte tua deduxisti me, Dómine, et cum glória suscepisti me. *Ps.* 72.

Capitulum. (2. *Thess.* 1.)

Dignetur vos vocatióne suâ Deus noster, et ímpleat omnem voluntátem bonitátis, et opus fídei in virtúte; ut clarificétur nomen Dómini nostri Jesu Christi in vobis, et vos in illo.

℟. *br.* Doce me fácere voluntátem tuam; * Quia Deus meus es tu. Doce. ℣. Spíritus tuus bonus * dedúcet me; * Quia. Glória Patri. Doce. *Ps.* 142.

℣. In Deo salutáre meum, et glória mea: ℟. Deus auxílii mei; et spes mea in Deo est. *Ps.* 61.

Preces, si dicendæ sint, habentur infrà post Completorium Sabbati.

Oratio conveniens.

AD VESPERAS.

℣. Deus, in adjutórium.
Ant. 2. D. Convértere.

PSALMUS 114.

Tribulationes vitæ præsentis : æternæ vitæ desiderium.

Dilexi; * quóniam exáudiet Dóminus vocem oratiónis meæ.

Quia inclinávit aurem suam mihi, * et in diébus meis invocábo.

Circumdedérunt me dolóres mortis, * et perícula inferni invenérunt me.

Tribulatiónem et dolórem invéni; * et nomen Dómini invocávi.

O Dómine, líbera ánimam meam : * miséricors Dóminus, et justus, et Deus noster miserétur.

Custódiens párvulos Dóminus : * humiliátus sum, et liberávit me.

Convértere, ánima mea, in requiem tuam; * quia Dóminus benefécit tibi;

Quia erípuit ánimam meam de morte, * óculos meos à lácrymis, pedes meos à lapsu.

Placébo Dómino * in regióne vivórum.

Ant. Convértere, ánima mea, in réquiem tuam; quia Dóminus benefécit tibi.

Ant. 8. G. Levávi.

PSALMUS 120.

Dominus custos Ecclesiæ suæ.

Levavi óculos meos in montes, * unde véniet auxílium mihi.

Auxílium meum à Dómino, * qui fecit cœlum et terram.

Non det in commotiónem pedem tuum, * neque dormítet qui custódit te.

Ecce non dormitábit neque dórmiet, * qui custódit Israel.

Dóminus custódit te, Dóminus protéctio tua * super manum déxteram tuam.

Per diem sol non uret te, * neque luna per noctem.

Dóminus custódit te ab omni malo : * custódiat ánimam tuam Dóminus.

Dóminus custódiat introítum tuum et éxitum tuum, * ex hoc nunc, et usque in séculum.

Ant. Levávi óculos meos in montes : auxílium meum à Dómino.

Ant. 1. a. Adjutórium nostrum.

PSALMUS 123.

Ecclesiæ a periculis ereptæ gratiarum actio.

Nisi quia Dóminus erat in nobis, dicat nunc Israel; * nisi quia Dóminus erat in nobis,

Cùm exúrgerent hómines in nos, * fortè vivos deglutíssent nos.

Cùm irascerétur furor eórum in nos, * fórsitan aqua absorbuísset nos.

Torrentem pertransívit ánima nostra, * fórsitan per-

transisset ánima nostra aquam intolerábilem.

Benedictus Dóminus, * qui non dedit nos in captiónem déntibus eórum.

Anima nostra sicut passer erepta est * de láqueo venántium.

Láqueus contrítus est; * et nos liberáti sumus.

Adjutórium nostrum in nómine Dómini, * qui fecit cœlum et terram.

Ant. Adjutórium nostrum in nómine Dómini, qui fecit cœlum et terram.

Ant. 5. a. Magnificávit Dóminus.

PSALMUS 125.

In Deo exultant fideles, quia magnifice cum eis egit.

In convertendo Dóminus captivitátem Sion, * facti sumus sicut consoláti.

Tunc replétum est gáudio os nostrum, * et lingua nostra exultatióne.

Tunc dicent inter gentes: * Magnificávit Dóminus fácere cum eis.

Magnificávit Dóminus fácere nobiscum: * facti sumus lætantes.

Converte, Dómine, captivitátem nostram, * sicut torrens in austro.

Qui séminant in lácrymis, * in exultatióne metent.

Euntes ibant et flebant, * mittentes sémina sua.

Venientes autem vénient cum exultatióne, * portantes manípulos suos.

Ant. Magnificávit Dóminus fácere nobiscum: facti sumus lætantes.

Ant. 6. F. Adhæreat.

PSALMUS 136.

Sub hujus mundi Babylone, anima fidelis coram Deo gemit.

Super flúmina Babylónis, illic sédimus, * et flévimus, cùm recordarémur Sion.

In salícibus in médio ejus, * suspéndimus órgana nostra;

Quia illic interrogavérunt nos, qui captívos duxérunt nos, * verba cantiónum;

Et qui abduxérunt nos: * Hymnum cantáte nobis de cánticis Sion.

Quómodò cantábimus cánticum Dómini, * in terra aliéna?

Si oblítus fuéro tuî, Jerúsalem, * oblivióni detur déxtera mea.

Adhæreat lingua mea fáucibus meis, * si non memínero tuî;

Si non proposúero Jerúsalem * in princípio lætítiæ meæ.

Memor esto, Dómine, filiórum Edom, * in die Jerúsalem;

Qui dicunt: Exinaníte, exinaníte * usque ad fundamentum in ea.

Fília Babylónis mísera: * beátus qui retríbuet tibi retributiónem tuam, quam retribuisti nobis.

Beátus qui tenébit, * et allídet párvulos tuos ad petram.

Ant. Adhæreat lingua mea fáucibus meis, si non proposúero Jerúsalem in princípio lætítiæ meæ.

Capitulum. (1. *Petr.* 1.)

NUNC non vidéntes, crédi-tis : credéntes autem, exultábitis lætítiâ inenarrábili et glorificátâ ; reportántes finem fídei vestræ, salútem animárum.

HYMNUS.

JACTAMUR heu quot flúctibus!
Spes una de cœlis nitet
Illuc et ora tóllimus,
Et míttimus suspíria.
TU vota præcurris, Pater,
Magnamque protendis manum :
Jam fulta tanto róbore
Surgit potens infírmitas.
QUÆ sæva nos premunt mala
Vinces, malis poténtior :
Te nostra duræ séntiet
Mens servitútis víndicem.
QUIN vile corpus, Fílii
Fulgore donábis tui :
At illa venális patet
Multo labóre glória.
FELIX labor, quem récreas
Tam spléndidâ rerum vice!
Fletu quis æternum brevi
Neget paciſci gáudium?
SIT laus Patri, laus Fílio :
Utrumque qui nectis, Deus,
Utríque compar, sit tibi
Laus sempiterna, Spíritus.
Amen.

℣. Ad te, Dómine, clamávi totâ die : ℟. Lætífica ánimam servi sui. *Ps.* 85.

Ad Magníficat, *Ant.* 5. C. Magníficat ánima mea Dóminum, et exultávit spíritus meus in Deo salutári meo. *Luc.* 1.

Preces, si dicendæ sint, et Suffragia, habentur infrà post Completorium Sabbati.

Oratio, quando propria non assignatur, dicitur de Dominica præcedenti.

AD COMPLETORIUM.

℣. Converte nos. ℣. Deus, in adjutórium.

Ant. 2. D. Justum.

PSALMUS 6.

Fidelium inter mundi hujus calamitates gemitus et fiducia.

DOMINE, ne in furóre tuo árguas me, * neque in ira tua corrípias me.

Miserére meî, Dómine, quóniam infirmus sum : * sana me, Dómine, quóniam conturbáta sunt ossa mea.

Et ánima mea turbáta est valde : * sed tu, Dómine, úsquequò?

Convértere, Dómine, et éripe ánimam meam : * salvum me fac propter misericórdiam tuam;

Quóniam non est in morte, qui memor sit tuî : * in inferno autem quis confitebitur tibi?

Laborávi in gémitu meo, lavábo per síngulas noctes lectum meum ; * lácrymis meis stratum meum rigábo

Turbátus est à furóre óculus meus : * inveterávi inter omnes inimícos meos.

Discédite à me, omnes qui operámini iniquitátem ; * quóniam exaudívit Dóminus vocem fletûs mei.

Exaudívit Dóminus deprecatiónem meam : * Dóminus oratiónem meam suscépit.

Erubescant et conturbentur vehementer omnes inimíci mei : * convertantur et erubescant valde velóciter.

PSALMUS 7.

Christi pro nobis patientis oratio : gentium fides : Judæorum reprobatio.

Domine Deus meus, in te sperávi : * salvum me fac ex ómnibus persequéntibus me, et líbera me ;

Nequando rápiat ut leo ánimam meam, * dum non est qui rédimat, neque qui salvum fáciat.

Dómine Deus meus, si feci istud ; * si est iníquitas in mánibus meis ;

Si réddidi retribuéntibus mihi mala, * décidam méritò ab inimícis meis inánis :

Persequátur inimícus ánimam meam, et comprehendat, et conculcet in terra vitam meam, * et glóriam meam in púlverem dedúcat.

Exurge, Domine, in ira tua ; * et exaltáre in fínibus inimicórum meórum.

Et exurge, Dómine Deus meus, * in præcepto quod mandasti.

Et synagóga populórum circúmdabit te ; * et propter hanc in altum regrédere.

Dóminus júdicat pópulos : * júdica me, Dómine, secundùm justítiam meam, et secundùm innocéntiam meam super me.

Consumétur nequítia peccatórum ; * et díriges justum, scrutans corda et renes, Deus.

Justum adjutórium meum à Dómino, * qui salvos facit rectos corde.

DIVISIO PSALMI 7.

Deus judex justus, fortis et pátiens, * numquid irascitur per síngulos dies ?

Nisi conversi fuéritis, gládium suum vibrábit : * arcum suum tetendit, et parávit illum ;

Et in eo parávit vasa mortis : * sagittas suas ardéntibus effécit.

Ecce partúriit injustítiam : * concépit dolórem, et péperit iniquitátem.

Lacum apéruit, et effódit eum ; * et incidit in fóveam quam fecit.

Convertétur dolor ejus in caput ejus ; * et in vérticem ipsíus iníquitas ejus descendet.

Confitébor Dómino secundùm justítiam ejus, * et psallam nómini Dómini altíssimi.

Ant. Justum adjutórium

meum à Dómino, qui salvos facit rectos corde. *Ps.* 7.

Hymnus, Capitulum, ℣. *breve, Antiphona ad* Nunc dimittis, *et Preces, quando dicuntur, habentur infrà post Completorium Sabbati.*

FERIA TERTIA.

AD OFFIC. NOCTURNUM.

INVITATORIUM.

Populus Dómini, et oves manûs ejus, * Veníte, adorémus.

Psalmus 94. Veníte, 2.

HYMNUS.

Jubes : et, in præceps aquis
Repente confluéntibus,
Prodit sub auras húmidis
Exúta velis Arida.

Hanc tu colendam qui tuis,
Pater, dedisti fíliis;
Quos orbis unus cóntinet,
Fac una jungat cáritas.

Nunc exulámus; sed tuam
Mox congregábis in domum
Te Patre dignos, qui pio
Amóre fratres víxerint.

At, qui malignis ártibus
Linguisque lædunt próximum,
A te repelles : hoc genus
Cœlestis aula non capit.

En ipsa tellus ímprobos
Dudum labórans sústinet,
Ardetque non suæ jugo
Corruptiónis éximi.

Adoptionem nos quoque
Efflagitámus íntegram,
Cui nos sacráto Spíritus
Prædestinávit pignore.

Æterna laus et glória
Uni sit et trino Deo,
Diffúsa per quem córdibus
Fraterna regnat cáritas.

Amen.

Ant. 7. d. Quis requiescet.

PSALMUS 14.

Quibus virtutum exercitiis salus obtineatur.

Domine, quis habitábit in tabernáculo tuo? * aut quis requiescet in monte sancto tuo?

Qui ingréditur sine mácula, * et operátur justítiam;

Qui lóquitur veritátem in corde suo; * qui non egit dolum in lingua sua;

Nec fecit próximo suo malum, * et oppróbrium non accépit adversùs proximos suos.

Ad níhilum deductus est in conspectu ejus malignus : * timentes autem Dóminum glorificat.

Qui jurat próximo suo, et non décipit; * qui pecúniam suam non dedit ad usúram, et múnera super innocentem non accépit.

Qui facit hæc, * non movébitur in æternum.

PSALMUS 18.

Mundi et Ecclesiæ, legis et Evangelii commendatio.

Cœli enarrant glóriam Dei, * et ópera mánuum ejus annúntiat firmamentum.

Dies diéi eructat verbum, * et nox nocti índicat sciéntiam.

Non sunt loquélæ, neque sermónes, * quorum non audiantur voces eórum.

In omnem terram exívit sonus eórum, et in fines orbis terræ verba eórum: * in sole pósuit tabernáculum suum;

Et ipse tanquam sponsus procédens de thálamo suo, * exultávit ut gigas ad currendam viam.

A summo cœlo egréssio ejus, et occursus ejus usque ad summum ejus: * nec est qui se abscondat à calóre ejus.

DIVISIO PSALMI 18.

Lex Dómini immaculáta, convertens ánimas: * testimónium Dómini fidéle, sapiéntiam præstans párvulis.

Justítiæ Dómini rectæ, lætificantes corda: * præceptum Dómini lúcidum, illúminans óculos.

Timor Dómini sanctus, pérmanens in séculum séculi: * judícia Dómini vera, justificáta in semetipsa.

Desiderabília super aurum et lápidem pretiósum multum, * et dulcióra super mel et favum.

Etenim servus tuus custódit ea: * in custodiendis illis retribútio multa.

Delicta quis intélligit? * ab occultis meis munda me, et ab aliénis parce servo tuo.

Si meî non fúerint domináti, * tunc immaculátus ero, et emundábor à delicto máximo.

Et erunt ut compláceant elóquia oris mei, * et medítátio cordis mei in conspectu tuo semper.

Dómine, adjútor meus, * et redemptor meus.

Ant. Quis requiescet in monte sancto tuo, Dómine? qui operátur justítiam, nec fecit próximo suo malum. *Ps.* 14.

Ant. 5. a. Non proponébam.

PSALMUS 71.

Christi regnum super omnes gentes prænuntiatur.

Deus, judícium tuum regi da, * et justítiam tuam fílio regis;

Judicáre pópulum tuum in justítia, * et páuperes tuos in judício.

Suscípiant montes pacem pópulo, * et colles justítiam.

Judicábit páuperes pópuli, et salvos fáciet fílios páuperum, * et humiliábit calumniató em.

Et permanébit cum sole et ante lunam, * in generatióne et generatiónem.

Descendet sicut plúvia in vellus, * et sicut stillicídia stillántia super terram.

Oriétur in diébus ejus justítia, et abundántia pacis, * donec auferátur luna.

Et dominábitur à mari usque ad mare, * et à flúmine usque ad términos orbis terrárum.

Coram illo prócident Æthíopes, * et inimíci ejus terram lingent.

DIVISIO PSALMI 71.

Reges Tharsis et ínsulæ múnera ófferent : * reges Arabum et Saba dona addúcent.

Et adorábunt eum omnes reges terræ : * omnes gentes sérvient ei;

Quia liberábit páuperem à potente, * et páuperem cui non erat adjútor.

Parcet páuperi et ínopi; * et ánimas páuperum salvas fáciet.

Ex usúris et iniquitáte rédimet ánimas eórum; * et honorábile nomen eórum coram illo.

Et vivet, et dábitur ei de auro Arábiæ, et adorábunt de ipso semper : * totâ die benedícent ei.

Et erit firmamentum in terra in summis móntium, superextollétur super Líbanum fructus ejus; * et florébunt de civitáte sicut fœnum terræ.

Sit nomen ejus benedictum in sécula : * ante solem pérmanet nomen ejus.

Et benedicentur in ipso omnes tribus terræ : * omnes gentes magnificábunt eum.

Benedictus Dóminus Deus Israel, * qui facit mirabília solus.

Et benedictum nomen majestátis ejus in æternum; * et replébitur majestáte ejus omnis terra : fiat, fiat.

PSALMUS 100.

Christi regnum describitur : ultimum ejus judicium prænuntiatur.

Misericordiam et judícium * cantábo tibi, Dómine.

Psallam, et intélligam in via immaculáta, * quando vénies ad me.

Perambulábam in innocéntia cordis mei, * in médio domûs meæ.

Non proponébam ante óculos meos rem injustam : * facientes prævaricatiónes odívi.

Non adhæsit mihi cor pravum : * declinantem à me malignum non cognoscébam.

Detrahentem secrétò próximo suo, * hunc persequébar.

Superbo óculo, et insatiábili corde, * cum hoc non edébam.

Oculi mei ad fidéles terræ, ut sédeant mecum : * ámbulans in via immaculáta, hic mihi ministrábat.

Non habitábit in médio domûs meæ, qui facit supérbiam : * qui lóquitur iníqua, non direxit in conspectu oculórum meórum.

In matutíno interficiébam omnes peccatóres terræ * ut dispérderem de ci-

vitáte Dómini omnes operantes iniquitátem.

Ant. Non proponébam ante óculos meos rem injustam : detrahentem secrétò próximo suo, hunc persequébar. *Ps.* 100.

Ant. 6. F. Adjúvit.

PSALMUS 106.

Misericordia Dei in populum suum celebranda sub diversis emblematibus describitur.

CONFITEMINI Dómino, quóniam bonus, * quóniam in séculum misericórdia ejus.

Dicant quí redempti sunt à Dómino, * quos redémit de manu inimíci;

Et de regiónibus congregávit eos, * à solis ortu et occásu, ab aquilóne et mari.

Erravérunt in solitúdine, in inaquóso : * viam civitátis habitáculi non invenérunt.

Esurientes, et sitientes; * ánima eórum in ipsis defécit.

Et clamavérunt ad Dóminum, cùm tribularentur; * et de necessitátibus eórum erípuit eos.

Et deduxit eos in viam rectam, * ut irent in civitátem habitatiónis.

Confiteantur Dómino misericórdiæ ejus, * et mirabília ejus fíliis hóminum;

Quia satiávit ánimam inánem, * et ánimam esurientem satiávit bonis.

Sedentes in ténebris et umbra mortis, * vinctos in mendicitáte et ferro;

Quia exacerbavérunt elóquia Dei, * et consílium Altíssimi irritavérunt.

Et humiliátum est in labóribus cor eórum : * infirmáti sunt, nec fuit qui adjuváret.

Et clamavérunt ad Dóminum, cùm tribularentur; * et de necessitátibus eórum liberávit eos.

Et eduxit eos de ténebris et umbrâ mortis, * et víncula eórum disrúpit.

DIVISIO PSALMI 106.

CONFITEANTUR Dómino misericórdiæ ejus, * et mirabília ejus fíliis hóminum;

Quia contrívit portas æreas, * et vectes férreos confrégit.

Suscépit eos de via iniquitátis eórum : * propter injustítias enim suas humiliáti sunt.

Omnem escam abominàta est ánima eórum : * et appropinquavérunt usque ad portas mortis.

Et clamavérunt ad Dóminum, cùm tribularentur; * et de necessitátibus eórum liberávit eos.

Misit verbum suum, et sanávit eos; * et erípuit eos de interitiónibus eórum.

Confiteantur Dómino misericórdiæ ejus, * et mirabília ejus fíliis hóminum.

Et sacrificent sacrificium

laudis, * et annúntient ópera ejus in exultatióne.

Qui descendunt mare in návibus, * facientes operatiónem in aquis multis;

Ipsi vidérunt ópera Dómini, * et mirabília ejus in profundo.

Dixit : et stetit spíritus procellæ; * et exaltáti sunt fluctus ejus.

Ascendunt usque ad cœlos, et descendunt usque ad abyssos : * ánima eórum in malis tabescébat.

Turbáti sunt, et moti sunt sicut ébrius; * et omnis sapiéntia eórum devoráta est.

Et clamavérunt ad Dóminum, cùm tribularentur; * et de necessitátibus eórum eduxit eos.

Et státuit procellam ejus in auram, * et siluérunt fluctus ejus.

Et lætáti sunt quia siluérunt : * et deduxit eos in portum voluntátis eórum.

ALTERA DIVISIO PSALMI 106.

Confiteantur Dómino misericórdiæ ejus, * et mirabília ejus fíliis hóminum.

Et exaltent eum in ecclésia plebis, * et in cáthedra seniórum laudent eum.

Pósuit flúmina in desertum, * et éxitus aquárum in sitim :

Terram fructíferam in salsúginem, * à malítia inhabitántium in ea.

Pósuit desertum in stagna aquárum, * et terram sine aqua in éxitus aquárum;

Et collocávit illic esurientes : * et constituérunt civitátem habitatiónis.

Et seminavérunt agros, et plantavérunt víneas; * et fecérunt fructum nativitátis.

Et benedixit eis, et multiplicáti sunt nimis; * et jumenta eórum non minorávit.

Et pauci facti sunt, * et vexáti sunt à tribulatióne malórum et dolóre.

Effúsa est contémptio super príncipes; * et errare fecit eos in ínvio, et non in via.

Et adjúvit páuperem de inópia, * et pósuit sicut oves famílias.

Vidébunt recti, et lætabuntur; * et omnis iníquitas oppilábit os suum.

Quis sápiens, et custódiet hæc? * et intélliget misericórdias Dómini?

Ant. Adjúvit Dóminus páuperem de inópia : vidébunt recti, et lætabuntur.

℣. Exortum est in ténebris lumen rectis : ℟. Miséricors, et miserátor, et justus. *Ps.* 111.

Pater noster.

℣. *Sacerd.* Magnificáte Dóminum mecum, ℟. Et exaltémus nomen ejus in idipsum. *Ps.* 33.

AD LAUDES.

Ant. 4. *D.* Qui non accépit.

PSALMUS 23.

Quibus virtutibus ascendemus in cœlum cum Christo.

Domini est terra, et plenitúdo ejus: * orbis terrárum, et universi qui hábitant in eo;

Quia ipse super mária fundávit eum, * et super flúmina præparávit eum.

Quis ascendet in montem Dómini? * aut quis stabit in loco sancto ejus?

Innocens mánibus et mundo corde, * qui non accépit in vano ánimam suam, nec jurávit in dolo próximo suo.

Hic accípiet benedictiónem à Dómino, * et misericórdiam à Deo salutári suo.

Hæc est generátio quæréntium eum, * quæréntium fáciem Dei Jacob.

Attóllite portas príncipes vestras; et elevámini, portæ æternáles: * et introíbit Rex glóriæ.

Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus fortis et potens, Dóminus potens in prælio.

Attóllite portas príncipes vestras; et elevámini, portæ æternáles; * et introíbit Rex glóriæ.

Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus virtútum ipse est Rex glóriæ.

Ant. Qui non accépit in vano ánimam suam, nec jurávit in dolo próximo suo, hic accípiet benedictiónem à Dómino.

Ant. 5. a. Audiam.

PSALMUS 84.

Israel è captivitate liberatus, adventum Redemptoris exposcit.

Benedixisti, Dómine, terram tuam; * avertisti captivitátem Jacob.

Remisísti iniquitátem plebis tuæ; * operuisti ómnia peccáta eórum.

Mitigasti omnem iram tuam; * avertisti ab ira indignatiónis tuæ.

Converte nos, Deus salutáris noster, * et averte iram tuam à nobis.

Numquid in æternum irascéris nobis? * aut extendes iram tuam à generatióne in generatiónem?

Deus, tu conversus vivificábis nos; * et plebs tua lætábitur in te.

Ostende nobis, Dómine, misericórdiam tuam, * et salutáre tuum da nobis.

Audiam quid loquátur in me Dóminus Deus; * quóniam loquétur pacem in plebem suam,

Et super sanctos suos, * et in eos qui convertuntur ad cor.

Verúmtamen prope timentes eum salutáre ipsíus, * ut inhábitet glória in terra nostra.

Misericórdia et véritas obviavérunt sibi: * justítia et pax osculátæ sunt.

Véritas de terra orta est,

* et justítia de cœlo prospexit.

Etenim Dóminus dabit benignitátem; * et terra nostra dabit fructum suum.

Justítia ante eum ambulábit, * et ponet in via gressus suos.

Ant. Audíam quid loquátur in me Dóminus Deus; quóniam loquétur pacem in plebem suam, et super sanctos suos.

Ant. 3. à. Qui dilígitis.

PSALMUS 96.

Christus rex exaltatus super omnes deos, ab angelis adorandus.

Dominus regnávit, exultet terra; * lætentur ínsulæ multæ.

Nubes et calígo in circúitu ejus: * justítia et judícium corréctio sedis ejus.

Ignis ante ipsum præcédet, * et inflammábit in circúitu inimícos ejus.

Illuxérunt fúlgura ejus orbi terræ: * vidit, et commóta est terra.

Montes sicut cera fluxérunt à fácie Dómini; * à fácie Dómini omnis terra.

Annuntiavérunt cœli justítiam ejus; * et vidérunt omnes pópuli glóriam ejus.

Confundantur omnes qui adórant sculptília, * et qui gloriantur in simulácris suis.

Adoráte eum, * omnes Angeli ejus.

Audívit, et lætáta est Sion: * et exultavérunt fíliæ Judæ propter judícia tua, Dómine;

Quóniam tu Dóminus altíssimus super omnem terram: * nimis exaltátus es super omnes deos.

Qui dilígitis Dóminum, odíte malum: * custódit Dóminus ánimas sanctórum suórum; de manu peccatóris liberábit eos.

Lux orta est justo, * et rectis corde lætítia.

Lætámini, justi, in Dómino, * et confitémini memóriæ sanctificatiónis ejus.

Ant. Qui dilígitis Dóminum, odíte malum: custódit Dóminus ánimas sanctórum suórum.

Ant. 7 *d.* Vivens.

In Feriis,

CANTICUM EZECHIÆ.

(Is. 38.)

Humanæ vitæ fragilitas: in manu Dei sunt dies nostri.

Ego dixi: In dimídio diérum meórum vadam ad portas ínferi: * quæsívi resíduum annórum meórum.

Dixi: Non vidébo Dóminum Deum in terra vivéntium: * non aspíciam hóminem ultrà, et habitatórem quiétis.

Generátio mea ablàta est, et convolúta est à me, * quasi tabernáculum pastórum.

Præcísa est, velut à texente vita mea; dum adhuc ordírer, succídit me: * de mane usque ad vésperam finies me.

Sperábam usque ad mane; quasi leo sic contrívit ómnia ossa mea : * de mane usque ad vésperam fínies me.

Sicut pullus hirúndinis sic clamábo : * meditábor ut columba.

Attenuáti sunt óculi mei, suspicientes in excelsum : * Dómine, vim pátior, respónde pro me.

Quid dicam, aut quid respondébit mihi, * cùm ipse fécerit?

Recogitábo tibi omnes annos meos * in amaritúdine ánimæ meæ.

Dómine, si sic vívitur, et in tálibus vita spíritûs mei; * corrípies me, et vivificábis me.

Ecce in pace amaritúdo mea amaríssima : * tu autem eruisti ánimam meam, ut non períret.

Projecisti post tergum tuum * ómnia peccáta mea.

Quia non infernus confitébitur tibi, neque mors laudábit te; * non expectábunt, qui descendunt in lacum, veritátem tuam.

Vivens, vivens ipse confitébitur tibi, sicut et ego hódie : * pater fíliis notam fáciet veritátem tuam.

Dómine, salvum me fac; * et psalmos nostros cantábimus cunctis diébus vitæ nostræ in domo Dómini.

Ant. Vivens, vivens ipse confitébitur tibi, Dómine : pater fíliis notam fáciet veritátem tuam.

[*In Festis Simpl., loco superioris cantici, dicitur seq. In Semidup. verò et supra dicitur Cant. de Prop. vel de Comm. S.*

CANTICUM.

(Eccli. 36.)

Misericordia Domini super Jerusalem et populum Israeliticum implorátur. Ira Dei in hostes, gloria et potentia in omnem terram expostulatur.

Miserere nostrî, Deus ómnium, et réspice nos, * et ostende nobis lucem miseratiónum tuárum.

Et immitte timórem tuum super gentes quæ non exquisiérunt te; * ut cognoscant quia non est Deus, nisi tu, et enarrent magnália tua.

Alleva manum tuam super gentes aliénas, * ut vídeant poténtiam tuam.

Sicut enim in conspectu eórum sanctificátus es in nobis, * sic in conspectu nostro magnificáberis in eis;

Ut cognoscant te, * sicut et nos cognóvimus quoniam non est Deus præter te, Dómine.

Innova signa, et immúta mirabília : * glorífica manum et bráchium dextrum.

Excita furórem, et effunde iram : * tolle adversarium, et afflíge inimícum.

Festína tempus, et memento finis, * ut enarrent mirabília tua.

In ira flammæ devorétur qui salvátur; * et qui péssi-

mant plebem tuam, invéniant perditiónem.

Cóntere caput príncipum inimicórum, * dicéntium: Non est álius præter nos.

Cóngrega omnes tribus Jacob; * ut cognoscant quia non est Deus, nisi tu, et enarrent magnália tua.

Et hæreditábis eos, * sicut ab inítio.

Miserére plebi tuæ super quam invocátum est nomen tuum, * et Israel quem coæquasti primogénito tuo.

Miserére civitáti sanctificatiónis tuæ Jerúsalem, * civitáti requiéi tuæ.

Reple Sion inenarrabílibus verbis tuis, * et glóriâ tuâ pópulum tuum.]

Ant. 1. *D.* Laudáte.

PSALMUS 150.

Deus omnimodè laudandus.

LAUDATE Dóminum in sanctis ejus: * laudáte eum in firmamento virtútis ejus.

Laudáte eum in virtútibus ejus: * laudáte eum secundùm multitúdinem magnitúdinis ejus.

Laudáte eum in sono tubæ: * laudáte eum in psaltério et cíthara.

Laudáte eum in tympano et choro: * laudáte eum in chordis et órgano.

Laudáte eum in cymbalis benesonántibus; laudáte eum in cymbalis jubilatiónis; * omnis spíritus laudet Dóminum.

Ant. Laudáte Dóminum in sanctis ejus: laudáte eum secundùm multitúdinem magnitúdinis ejus.

Capitulum. (1. *Joan.* 2.)

MANDATUM novum scribo vobis, quod verum est et in Christo, et in vobis; quia ténebræ transiérunt, et verum lumen jam lucet. Qui dicit se in luce esse, et fratrem suum odit, in ténebris est usque adhuc. Qui díligit fratrem suum, in lúmine manet, et scándalum in eo non est

HYMNUS.

TE príncipem summo, Deus,
Jubes amóre díligi;
Tibi secundum prótinus
Jubes amári próximum.

AMORE fundátam tuo
Communiónem réspice,
Quà corpus unum plúrimi,
Unum cor, una mens sumus.

ILLAM fides et véritas
Amábili stipant choro:
Oblíquus hinc livor procul
Et litis ardor éxulant.

Tu, pacis auctor, mútuos
Astringe nexus: da, Pater,
Gaudére fratrum gáudiis,
Da condolére flétibus.

ÆTERNA laus et glória
Uni sit et trino Deo,
Qui moris unius sacrâ
Nos pacis in domo locat. Am.

℣. Deus in médio civitátis suæ; non commovébitur: ℟. Adjuvábit eam mane dilúculo. *Ps.* 45.

Ad Benedictus, *Ant.* 7. a 6.

Erexit Dóminus cornu salútis nobis in domo David púeri sui, sicut locútus est per os sanctórum. *Luc.* 1.

AD PRIMAM.

Ant. 2. D. Cùm mihi.

PSALMUS 34.

Christus pro nobis patiens, ab hostibus liberari deprecatur.

JUDICA, Dómine, nocentes me: * expugna impugnantes me.

Apprehende arma et scutum, * et exurge in adjutórium mihi.

Effunde frámeam; et conclúde adversùs eos qui persequuntur me; * dic ánimæ meæ: Salus tua ego sum.

Confundantur et revereantur * quærentes ánimam meam.

Avertantur retrorsùm, * et confundantur cogitantes mihi mala.

Fiant tanquam pulvis ante fáciem venti, * et ángelus Dómini coarctans eos.

Fiat via illórum ténebræ et lúbricum, * et ángelus Dómini pérsequens eos;

Quóniam gratis abscondérunt mihi intéritum láquei sui; * supervácuè exprobravérunt ánimam meam.

Véniat illi láqueus quem ignórat; et cáptio quam abscondit, apprehendat eum; * et in láqueum cadat in ipsum.

Anima autem mea exultábit in Dómino, * et delectábitur super salutári suo.

Omnia ossa mea dicent: * Dómine, quis símilis tibi?

Erípiens ínopem de manu fortiórum ejus, * egénum et páuperem à diripiéntibus eum.

DIVISIO PSALMI 34.

SURGENTES testes iníqui; * quæ ignorábam interrogábant me.

Retribuébant mihi mala pro bonis, * sterilitátem ánimæ meæ.

Ego autem, cùm mihi molesti essent, * induébar cilício.

Humiliábam in jejúnio ánimam meam, * et orátio mea in sinu meo convertétur.

Quasi próximum, et quasi fratrem nostrum, sic complacébam: * quasi lugens et contristátus, sic humiliábar.

Et adversùm me lætáti sunt, et convenérunt: * congregáta sunt super me flagella, et ignorávi.

Dissipáti sunt, nec compuncti; tentavérunt me, subsannavérunt me subsannatióne: * frenduérunt super me déntibus suis.

Dómine, quando respícies? * restítue ánimam meam à malignitáte eórum, à leónibus únicam meam.

Confitébor tibi in ecclésia magna: * in pópulo gravi laudábo te.

Non supergáudeant mihi

qui adversantur mihi iníquè, * qui odérunt me gratis, et ánnuunt óculis.

Quóniam mihi quidem pacíficè loquebantur; * et in iracúndia terræ loquentes, dolos cogitábant.

Et dilatavérunt super me os suum; * dixérunt: Euge, euge, vidérunt óculi nostri.

Vidisti, Dómine, ne síleas: * Dómine, ne discédas à me.

ALTERA DIVISIO PSALMI 34.

EXURGE, et intende judício meo, * Deus meus et Dóminus meus, in causam meam.

Júdica me secundùm justítiam tuam, Dómine Deus meus; * et non supergáudeant mihi.

Non dicant in córdibus suis: Euge, euge, ánimæ nostræ; * nec dicant: Devorávimus eum.

Erubescant et revereantur simul, * qui gratulantur malis meis.

Induantur confusióne et reveréntiâ, * qui magna loquuntur super me.

Exultent et lætentur qui volunt justítiam meam: * et dicant semper: Magnificétur Dóminus, qui volunt pacem servi ejus.

Et lingua mea meditábitur justítiam tuam, * totâ die laudem tuam.

Ant. Cùm mihi molesti essent, quasi próximum et quasi fratrem nostrum, sic complacébam.

AD TERTIAM.

Ant. 1. f. Cùm ímpiis non sedébo.

PSALMUS 25.

Animæ fidelis ab iniquis vexatæ humilis apud Deum querela.

JUDICA me, Dómine, quóniam ego in innocéntia mea ingressus sum; * et in Dómino sperans, non infirmábor.

Proba me, Dómine, et tenta me: * ure renes meos et cor meum;

Quóniam misericórdia tua ante óculos meos est, * et complácui in veritáte tua.

Non sedi cum concílio vanitátis, * et cum iníqua geréntibus non introíbo.

Odívi ecclésiam malignántium, * et cum ímpiis non sedébo.

Lavábo inter innocentes manus meas, * et circúmdabo altáre tuum, Dómine;

Ut áudiam vocem laudis, * et enarrem universa mirabília tua.

Dómine, dilexi decórem domûs tuæ, * et locum habitatiónis glóriæ tuæ.

Ne perdas cum ímpiis, Deus, ánimam meam, * et cum viris sánguinum vitam meam,

In quorum mánibus iniquitátes sunt: * déxtera eórum repléta est munéribus.

Ego autem in innocéntia mea ingressus sum: * rédime me, et miserére meî.

Pes meus stetit in directo : * in ecclésiis benedicam te, Dómine.

PSALMUS 49.

Ultimus Christi adventus prænuntiatur. Non ex cæsis victimis, sed ex animi puritate judicandi homines.

Deus deórum Dóminus locútus est ; * et vocávit terram à solis ortu usque ad occásum.

Ex Sion * spécies decóris ejus.

Deus manifestè véniet ; * Deus noster, et non silébit.

Ignis in conspectu ejus exardescet, * et in circúitu ejus tempestas válida.

Advocábit cœlum desursùm, et terram, * discérnere pópulum suum.

Congregáte illi sanctos ejus, * qui órdinant testamentum ejus super sacrifícia.

Et annuntiábunt cœli justítiam ejus, * quóniam Deus judex est.

Audi, pópulus meus, et loquar ; Israel, et testificábor tibi : * Deus, Deus tuus ego sum.

Non in sacrifíciis tuis árguam te ; * holocausta autem tua in conspectu meo sunt semper.

Non accípiam de domo tua vítulos, * neque de grégibus tuis hircos ;

Quóniam meæ sunt omnes feræ sylvárum, * jumenta in móntibus et boves.

Cognóvi ómnia volatília cœli ; * et pulcritúdo agri mecum est.

Si esuríero, non dicam tibi ; * meus est enim orbis terræ, et plenitúdo ejus.

Numquid manducábo carnes taurórum ? * aut sánguinem hircórum potábo ?

Immola Deo sacrifícium laudis, * et redde Altíssimo vota tua.

Et ínvoca me in die tribulatiónis : * éruam te, et honorificábis me.

DIVISIO PSALMI 49.

Peccatori autem dixit Deus : * Quare tu enarras justítias meas, et assúmis testamentum meum per os tuum ?

Tu verò odisti disciplínam, * et projecisti sermónes meos retrorsùm.

Si vidébas furem, currébas cum eo, * et cùm adúlteris portiónem tuam ponébas.

Os tuum abundávit malítiâ, * et lingua tua concinnábat dolos.

Sedens adversùs fratrem tuum loquebáris, et adversùs fílium matris tuæ ponébas scándalum : * hæc fecísti, et tácui.

Existimasti, iníque, quòd ero tuî símilis : * árguam te, et státuam contra fáciem tuam.

Intellígite hæc, qui oblivíscimini Deum ; * nequando rápiat, et non sit qui erípiat.

Sacrifícium laudis honorificábit me; * et illic iter, quo ostendam illi salutáre Dei.

Ant. Cum ímpiis non sedébo : inter innocentes circúmdabo altáre tuum, Dómine. *Ps.* 25.

Capitulum. (*Eccli.* 35.)

Sacrificium salutáre est atténdere mandátis, et discédere ab omni iniquitáte : et propitiatiónem litáre sacrifícii super injustítias, et deprecátio pro peccátis, recédere ab injustítia.

℟. *br.* Quis ascendet in montem Dómini, * Stabit in loco sancto ejus? Quis ascendet. ℣. Innocens mánibus * et mundo corde * Stabit in loco sancto ejus. Glória Patri. Quis ascendet. *Ps.* 23.

℣. Congregáte Dómino sanctos ejus, ℟. Qui órdinant testamentum ejus super sacrifícia. *Ps.* 49.

AD SEXTAM.

Ant. 4. c. Justus.

PSALMUS 36.

Lex Dei perseveranter servanda. Bonorum et malorum quam dispar status et exitus.

Noli æmulári in malignántibus, * neque zeláveris facientes iniquitátem;

Quóniam tanquam fœnum velóciter arescent, * et quemádmodùm ólera herbárum citò décident.

Spera in Dómino, et fac bonitátem; * et inhábita terram, et pascéris in divítiis ejus.

Delectáre in Dómino, * et dabit tibi petitiónes cordis tui.

Revéla Dómino viam tuam, et spera in eo; * et ipse fáciet.

Et edúcet quasi lumen justítiam tuam, et judícium tuum tanquam merídiem : * súbditus esto Dómino, et ora eum.

Noli æmulari in eo qui prosperátur in via sua, * in hómine faciente injustítias.

Désine ab ira, et derelinque furórem : * noli æmulári, ut malignéris;

Quóniam qui malignantur, exterminabuntur : * sustinentes autem Dóminum, ipsi hæreditábunt terram.

Et adhuc pusillùm, et non erit peccátor; * et quæres locum ejus, et non invénies.

Mansuéti autem hæreditábunt terram, * et delectabuntur in multitúdine pacis.

Observábit peccátor justum, * et stridébit super eum déntibus suis.

Dóminus autem irridébit eum; * quóniam próspicit quòd véniet dies ejus.

Gládium evaginavérunt peccatóres : * intendérunt arcum suum.

Ut dejíciant páuperem et ínopem, * ut trucident rectos corde.

Gládius eórum intret in

corda ipsórum, * et arcus eórum confringátur.

Mélius est módicum justo, * super divítias peccatórum multas;

Quóniam bráchia peccatórum conterentur: * confirmat autem justos Dóminus.

DIVISIO PSALMI 36.

Novit Dóminus dies immaculatórum; * et hæréditas eórum in æternum erit.

Non confundentur in témpore malo, et in diébus famis saturabuntur; * quia peccatóres períbunt.

Inimíci verò Dómini, mox ut honorificáti fúerint et exaltáti, * deficientes, quemádmodùm fumus, defícient.

Mutuábitur peccátor, et non solvet: * justus autem miserétur et tríbuet.

Quia benedicentes ei hæreditábunt terram; * maledicentes autem ei disperíbunt.

Apud Dóminum gressus hóminis dirigentur, * et viam ejus volet.

Cùm cecíderit, non collidétur; * quia Dóminus supónit manum suam.

Júnior fui, étenim sénui; * et non vidi justum derelictum, nec semen ejus quærens panem.

Totâ die miserétur, et cómmodat; * et semen illíus in benedictióne erit.

Declína à malo, et fac bonum; * et inhábita in séculum séculi.

Quia Dóminus amat judícium, et non derelinquet sanctos suos: * in æternum conservabuntur.

Injusti punientur; * et semen impiórum períbit.

Justi autem hæreditábunt terram, * et inhabitábunt in séculum séculi super eam.

ALTERA DIVISIO PSALMI 36.

Os justi meditábitur sapiéntiam, * et lingua ejus loquétur judícium.

Lex Dei ejus in corde ipsíus; * et non supplantabuntur gressus ejus.

Consíderat peccátor justum, * et quærit mortificáre eum.

Dóminus autem non derelinquet eum in mánibus ejus, * nec damnábit eum, cùm judicábitur illi.

Expecta Dóminum, et custódi viam ejus; et exaltábit te, ut hæreditáte cápias terram: * cùm períerint peccatóres, vidébis.

Vidi ímpium superexaltátum, * et elevátum sicut cedros Líbani.

Et transívi, et ecce non erat: * et quæsívi eum, et non est inventus locus ejus.

Custódi innocéntiam, et vide æquitátem; * quóniam sunt relíquiæ hómini pacífico.

Injusti autem disperíbunt simul: * relíquiæ impiórum interíbunt.

Salus autem justórum à Dómino ; * et protector eórum in témpore tribulatiónis.

Et adjuvábit eos Dóminus, et liberábit eos ; * et éruet eos à peccatóribus, et salvábit eos, quia speravérunt in eo.

Ant. Justus totâ die miserétur, et cómmodat ; et semen illíus in benedictióne erit.

Capitulum. (1. *Joan.* 3.)

Qui habúerit substántiam hujus mundi, et víderit fratrem suum necessitátem habére, et cláuserit víscera sua ab eo ; quómodò cáritas Dei manet in eo? Filíoli mei, non diligámus verbo, neque linguâ, sed ópere et veritáte.

℟. *br.* Jucundus homo * Qui miserétur, et cómmodat. Jucundus. ℣. In æternum * non commovébitur, * Qui miserétur. Glória Patri. Jucundus.

℣. Dispersit, dedit paupéribus : ℟. Justítia ejus manet in séculum séculi. *Ps.* 111.

AD NONAM.

Ant. 7. b. Pro eo.

PSALMUS 108.

Christus inimicis suis Dei in ipsis vindictam, suamque de ipsis victoriam prædicit.

Deus, laudem meam ne tacúeris ; * quia os peccatóris, et os dolósi super me apertum est.

Locúti sunt adversùm me linguâ dolósâ, et sermónibus odii circumdedérunt me, * et expugnavérunt me gratis.

Pro eo ut me dilígerent, detrahébant mihi : * ego autem orábam.

Et posuérunt adversùm me mala pro bonis, * et ódium pro dilectióne mea.

DIVISIO PSALMI 108.

Constitue [Dómine] super eum peccatórem ; * et diábolus stet à dextris ejus.

Cùm judicátur éxeat condemnátus ; * et orátio ejus fiat in peccátum.

Fiant dies ejus pauci ; * et episcopátum ejus accípiat alter.

Fiant fílii ejus órphani, * et uxor ejus vídua.

Nutantes transferantur fílii ejus, et mendícent, * et ejiciantur de habitatiónibus suis.

Scrutétur fœnerátor omnem substántiam ejus ; * et dirípiant aliéni labóres ejus.

Non sit illi adjútor, * nec sit qui misereátur pupillis ejus.

Fiant nati ejus in intéritum : * in generatióne una deleátur nomen ejus.

In memóriam rédeat iníquitas patrum ejus in conspectu Dómini ; * et peccátum matris ejus non deleátur.

Fiant contra Dóminum semper : * et dispéreat de terra memória eórum ;

Pro eo quòd non est recordátus fácere misericórdiam, * et persecútus est hóminem ínopem et mendícum, et compunctum corde mortificáre.

Et dilexit maledictiónem, et véniet ei : * et nóluit benedictiónem, et elongábitur ab eo.

Et índuit maledictiónem sicut vestimentum : * et intrávit sicut aqua in interióra ejus, et sicut óleum in óssibus ejus.

Fiat ei sicut vestimentum quo operítur, * et sicut zona quâ semper præcíngitur.

Hoc opus eórum qui détrahunt mihi apud Dóminum, * et qui loquuntur mala adversùs ánimam meam.

Et tu, Dómine, Dómine, fac mecum propter nomen tuum ; * quia suávis est misericórdia tua.

ALTERA DIVISIO PSALMI 108.

Libera me, quia egénus et pauper ego sum, * et cor meum conturbátum est intra me.

Sicut umbra, cùm declínat, ablátus sum ; * et excussus sum sicut locustæ.

Génua mea infirmáta sunt à jejúnio, * et caro mea immutáta est propter óleum.

Et ego factus sum oppróbrium illis : * vidérunt me, et movérunt cápita sua.

Adjuva me, Dómine Deus meus : * salvum me fac secundùm misericórdiam tuam.

Et sciant quia manus tua hæc : * et tu, Dómine, fecisti eam.

Maledícent illi, et tu benedíces : * qui insurgunt in me, confundantur ; servus autem tuus lætábitur.

Induantur, qui détrahunt mihi, pudóre ; * et operiántur sicut diplóide confusióne suâ.

Confitébor Dómino nimis in ore meo, * et in médio multórum laudábo eum ;

Quia ástitit à dextris páuperis, * ut salvam fáceret a persequéntibus ánimam meam.

Ant. Pro eo ut me dilígerent, detrahébant mihi : ego autem orábam.

Capitulum. (*Rom.* 12.)

Nolite esse prudentes apud vosmetipsos, nulli malum pro malo reddentes, providentes bona non tantùm coram Deo, sed étiam coram ómnibus homínibus : si fieri potest, quod ex vobis est, cum ómnibus homínibus pacem habentes.

℣. *br.* Posuérunt adversùm me * Mala pro bonis. Posuérunt. ℣. Et ódium * pro dilectióne mea, * Mala pro bonis. Glória. Posuérunt. *Ps.* 108.

℣. Si réddidi retribuéntibus mihi mala, ℟. Décidam mérito ab inimícis meis inánis. *Ps.* 7.

AD VESPERAS

Ant. 3. b. Multùm íncola fuit.

PSALMUS 119.

Ecclesia vitæ præsentis mala luget.

Ad Dóminum, cùm tribulárer, clamávi; * et exaudívit me.

Dómine, líbera ánimam meam à lábiis iníquis, * et à linguâ dolósâ.

Quid detur tibi, aut quid apponátur tibi * ad linguam dolósam?

Sagittæ potentis acútæ, * cum carbónibus desolatóriis.

Heu mihi, quia incolátus meus prolongátus est! habitávi cum habitántibus Cedar: * multùm íncola fuit ánima mea.

Cum his qui odérunt pacem, eram pacíficus: * cùm loquébar illis, impugnábant me gratis.

Ant. Multùm íncola fuit ánima mea, Dómine: cum his qui odérunt pacem, eram pacíficus.

Ant. 1. f. Propter fratres meos.

PSALMUS 121.

Spes æternæ vitæ. Pax Ecclesiæ desideranda.

Lætatus sum in his quæ dicta sunt mihi: * In domum Dómini íbimus.

Stantes erant pedes nostri * in átriis tuis, Jerúsalem.

Jerúsalem quæ ædificátur ut cívitas, * cujus participátio ejus in idipsum.

Illuc enim ascendérunt tribus, tribus Dómini, * testimónium Israel, ad confitendum nómini Dómini.

Quia illìc sedérunt sedes in judício, * sedes super domum David.

Rogáte, quæ ad pacem sunt Jerúsalem: * et abundántia diligéntibus te.

Fiat pax in virtúte tua, * et abundántia in túrribus tuis.

Propter fratres meos et próximos meos, * loquébar pacem de te.

Propter domum Dómini Dei nostri, * quæsívi bona tibi.

Ant. Propter fratres meos et próximos meos, loquébar pacem de te, Jerúsalem.

Ant. 4. d. Quàm bonum.

PSALMUS 132.

Fraternæ concordiæ beatitudo

Ecce quàm bonum, et quàm jucundum, * habitáre fratres in unum!

Sicut unguentum in cápite, * quod descendit in barbam, barbam Aáron;

Quod descendit in oram vestimenti ejus: * sicut ros Hermon, qui descendit in montem Sion;

Quóniam illìc mandávit Dóminus benedictiónem, * et vitam usque in sæculum.

Ant. Quàm bonum, et

quàm jucundum habitáre fratres in unum!

Ant. 8. G. In misericórdia.

PSALMUS 140.

Orat justus ut sit patiens in tribulationibus, et tutus ab inimicis.

DOMINE, clamávi ad te, exaudi me: * intende voci meæ, cùm clamávero ad te.

Dirigátur orátio mea sicut incensum in conspectu tuo: * elevátio mánuum meárum, sacrifícium vespertínum.

Pone, Dómine, custódiam ori meo, * et óstium circumstántiæ lábiis meis.

Non declínes cor meum in verba malítiæ, * ad excusandas excusatiónes in peccátis,

Cum homínibus operántibus iniquitátem: * et non communicábo cum electis eórum.

Corrípiet me justus in misericórdia, et increpábit me: * óleum autem peccatóris non impinguet caput meum;

Quóniam adhuc et orátio mea * in beneplácitis eórum.

Absorpti sunt juncti petræ júdices eórum: * áudient verba mea, quóniam potuérunt.

Sicut crassitúdo terræ erupta est super terram, * dissipáta sunt ossa nostra secùs infernum.

Quia ad te, Dómine, Dómine, óculi mei: * in te speràvi, non áuferas ánimam meam.

Custódi me à láqueo quem statuérunt mihi, * et à scándalis operántium iniquitátem.

Cadent in retiáculo ejus peccatóres: * singuláriter sum ego, donec tránseam.

Ant. In misericórdia justus increpábit me: óleum autem peccatóris non impinguet caput meum.

Ant. 6. F. Me expectant justi.

PSALMUS 141.

Justus humana ope destitutus, ad divinum confugit auxilium.

VOCE meâ ad Dóminum clamávi: * voce meâ ad Dóminum deprecátus sum.

Effundo in conspectu ejus oratiónem meam, * et tribulatiónem meam ante ipsum pronúntio,

In deficiendo ex me spíritum meum; * et tu cognovisti sémitas meas.

In via hac quâ ambulábam, * abscondérunt láqueum mihi.

Considerábam ad déxteram, et vidébam; * et non erat qui cognósceret me.

Périit fuga à me; * et non est qui réquirat ánimam meam.

Clamávi ad te, Dómine: * dixi, Tu es spes mea, pórtio mea in terra vivéntium.

Intende ad deprecatiónem meam; * quia humiliátus sum nimis.

Líbera me à persequénti-

bus me ; * quia confortáti sunt super me.

Educ de custódia ánimam meam, ad confitendum nómini tuo : * me expectant justi, donec retríbuas mihi.

Ant. Me expectant justi, donec retríbuas mihi, Dómine.

Capitulum. (1. *Cor.* 12.)

Si quid pátitur unum membrum, compatiúntur ómnia membra; sive gloriátur unum membrum, congaudent ómnia membra : vos autem estis corpus Christi, et membra de membro.

HYMNUS.

O quam juvat fratres, Deus,
Unum quibus Christus caput
Vitále robur súfficit,
Uno movéri spíritu!
Quam dulce laudes dícere
Unà tibi cunctos domo,
Precumque ceu factà manu,
Inferre vim gratam tibi!
Hanc quisque díligat domum;
Hanc pace concors récreet :
Væ dira qui spargit malus
Dissensiónum sémina.
Sed damna cedunt in lucrum
Te, Christe, diligéntibus :
Augent corónas prælia;
Prosuntque, dum nocent, mali.
Vox blanda sævit trístiùs,
Dum pectus incautum subit,
Lapsuque cæco dúlcibus
Laudum venénis ínficit.
Præsta, beáta Trínitas,
Ut caritáte mutuà
Prosímus alter álteri,
Regnémus et polo simul.
Amen.

℣. In Dómino laudábitur ánima mea : ℟. Audiant mansuéti, et lætentur. *Ps.* 33.

Ad Magnificat, *Ant.* 8. *G.* Respexit Deus humilitátem ancillæ suæ : ex hoc beátam me dicent omnes generatiónes. *Luc.* 1.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 7. ç. Tu remisisti.

PSALMUS 12.

Animæ fidelis in tribulatione ad Deum deprecatio.

Usquequò, Dómine, oblivísceris me in finem? * úsquequò avertis fáciem tuam à me?

Quámdiu ponam consília in ánima mea, * dolórem in corde meo per diem?

Usquequò exaltábitur inimícus meus super me? * réspice, et exaudi me, Dómine Deus meus.

Illúmina óculos meos, ne unquam obdórmiam in morte; * nequando dicat inimícus meus : præválui adversùs eum.

Qui tríbulant me, exultábunt si motus fúero : * ego autem in misericórdia tua sperávi.

Exultábit cor meum in salutári tuo : * cantábo Dó-

mino qui bona tríbuit mihi, et psallam nómini Dómini altíssimi.

PSALMUS 31.

Misericordia Dei hominem peccatorem, per gratiam suam, justificantis commendatur.

BEATI quorum remissæ sunt iniquitátes, * et quorum tecta sunt peccáta.

Beátus vir cui non imputávit Dóminus peccátum, * nec est in spíritu ejus dolus.

Quóniam tácui, inveteravérunt ossa mea, * dum clamárem totà die.

Quóniam die ac nocte graváta est super me manus tua : * conversus sum in ærumna mea, dum confígitur spina.

Delictum meum cógnitum tibi feci, * et injustítiam meam non abscondi.

Dixi : Confitébor adversùm me injustítiam meam Dómino; * et tu remisisti impietátem peccáti mei.

Pro hac orábit ad te omnis sanctus * in témpore opportúno.

Verúmtamen in diluvio aquárum multárum, * ad eum non approximábunt.

Tu es refúgium meum à tribulatióne quæ circúmdedit me : * exultátio mea, érue me à circumdántibus me.

Intellectum tibi dabo, et ínstruam te in via hac quà gradiéris : * firmábo super te óculos meos.

Nolíte fíeri sicut equus et mulus, * quibus non est intellectus.

In camo et fræno maxillas eórum constringe, * qui non appróximant ad te.

Multa flagella peccatóris: * sperantem autem in Dómino misericórdia circúmdabit.

Lætámini in Dómino, et exultáte, justi, * et gloriámini, omnes recti corde.

PSALMUS 78.

Fideles ab infidelibus vexati, opem Dei poscunt.

DEUS, venérunt gentes in hæreditátem tuam : polluérunt templum sanctum tuum : * posuérunt Jerúsalem in pomórum custódiam.

Posuérunt morticína servórum tuórum escas volatílibus cœli, * carnes sanctórum tuórum béstiis terræ.

Effudérunt sánguinem eórum tanquam aquam in circúitu Jerúsalem ; * et non erat qui sepelíret.

Facti sumus oppróbrium vicínis nostris, * subsannátio et illúsio his qui in circúitu nostro sunt.

Usquequò, Dómine, irascéris in finem ? * accendétur velut ignis zelus tuus ?

Effunde iram tuam in gentes quæ te non novérunt, et in regna quæ nomen tuum non invocavérunt,

Quia comederunt Jacob, * et locum ejus desolavérunt.

Ne memíneris iniquitátum nostrárum antiquárum : * citò antícipent nos misericórdiæ tuæ, quia páuperes facti sumus nimis.

Adjuva nos, Deus salutáris noster ; * et propter glóriam nóminis tui, Dómine, líbera nos :

Et propítius esto peccátis nostris : * propter nomen tuum ;

Ne fortè dicant in géntibus : * Ubi est Deus eórum?

Et innotescat in natiónibus coram óculis nostris * últio sánguinis servórum tuórum, qui effúsus est.

Introéat in conspectu tuo* gémitus compeditórum.

Secundùm magnitúdinem bráchii tui, * pósside fílios mortificatórum ;

Et redde vicínis nostris séptuplum in sinu eórum : * impróperium ipsorum, quod exprobravérunt tibi, Dómine.

Nos autem pópulus tuus, et oves páscuæ tuæ, * confitébimur tibi in séculum.

In generatiónem et generatiónem * annuntiábimus laudem tuam.

Ant. Tu remisisti impietátem peccáti mei : pro hac orábit ad te omnis sanctus. *Ps.* 31.

FERIA QUARTA.

AD OFFIC. NOCTURNUM.

INVITATORIUM.

Non repellet Dóminus plebem suam : * Veníte, adorémus.

Psalmus 94. Veníte, 2.

HYMNUS.

Miramur, ô Deus, tuæ
Recens opus poténtiæ,
Quæ scripta scintillántibus
Refulget astrórum globis.
Ut sol diéi, cándida
Sic luna nocti præsidet :
Exércitu totum novo
Discríminant stellæ polum.
At ipse, cœlórum decus,
Sol novit occásus suos :
Sunt certa lunæ témpora,
Statíque lapsus síderum.
Jugi rotáta túrbine
Furantur et reddunt diem :
Tu semper idem, néscius
Mortálium spem fállere.
Turbata quid mens flúctuet?
Curâ paternâ nos regis :
Æterna si cordi salus,
Æterna nos salus manet.
Suprema laus et glória
Uni sit et trino Deo,
Suo repóni qui jubet
Curas et angóres sinu.
Amen.

Ant. 3. *à.* Sperent in te.

PSALMUS 9.

Ecclesia pro victoriis jam reportatis grates reddit, pro reportandis opem poscit.

Confitebor tibi, Dómine, in toto corde meo : * narrábo ómnia mirabília tua.

Lætábor et exultábo in te:* psallam nómini tuo, Altíssime.

In convertendo inimícum

meum retrorsùm, * infirmabuntur, et períbunt à fácie tua.

Quóniam fecisti judícium meum et causam meam; * sedisti super thronum, qui júdicas justítiam.

Increpasti gentes, et períit ímpius: * nomen eórum delesti in æternum, et in séculum séculi.

Inimíci defecérunt frámeæ in finem, * et civitátes eórum destruxisti.

Períit memória eórum cum sónitu; * et Dóminus in æternum pérmanet.

Parávit in judício thronum suum: * et ipse judicábit orbem terræ in æquitáte, judicábit pópulos in justítia.

Et factus est Dóminus refúgium páuperi: * adjútor in opportunitátibus, in tribulatióne.

Et sperent in te, qui novérunt nomen tuum; * quóniam non dereliquisti quærentes te, Dómine.

Psállite Dómino qui hábitat in Sion: * annuntiáte inter gentes stúdia ejus;

Quóniam requírens sánguinem eórum recordátus est: * non est oblítus clamórem páuperum.

DIVISIO PSALMI 9.

Miserere meî, Dómine: * vide humilitátem meam de inimícis meis.

Qui exaltas me de portis mortis; * ut annúntiem omnes laudatiónes tuas in portis fíliæ Sion.

Exultábo in salutári tuo: * infixæ sunt gentes in intéritu quem fecérunt.

In láqueo isto quem abscondérunt, * comprehensus est pes eórum.

Cognoscétur Dóminus judícia fáciens: * in opéribus mánuum suárum comprehensus est peccátor.

Convertantur peccatóres in infernum, * omnes gentes quæ obliviscuntur Deum.

Quóniam non in finem oblívio erit páuperis: * patiéntia páuperum non períbit in finem.

Exurge, Dómine; non confortétur homo: * judicentur gentes in conspectu tuo.

Constítue, Domine, legislatórem super eos; * ut sciant gentes quóniam hómines sunt.

ALTERA DIVISIO PSALMI 9.

Ut quid, Dómine, recessisti longè? * déspicis in opportunitátibus, in tribulatióne?

Dum superbit ímpius, incénditur pauper: * comprehenduntur in consíliis quibus cógitant;

Quóniam laudátur peccátor in desidériis ánimæ suæ, * et iníquus benedícitur.

Exacerbávit Dóminum peccátor: * secundùm multitúdinem iræ suæ non quæret.

Non est Deus in conspectu

ejus : * inquinátæ sunt viæ illíus in omni témpore.

Auferuntur judícia tua à fácie ejus : * ómnium inimicórum suórum dominábitur.

Dixit enim in corde suo : * Non movébor à generatióne in generatiónem sine malo.

Cujus maledictióne os plenum est, et amaritúdine, et dolo : * sub lingua ejus labor et dolor.

Sedet in insídiis cum divítibus in occultis, * ut interfíciat innocentem.

Oculi ejus in páuperem respíciunt : * insidiátur in abscóndito quasi leo in spelunca sua.

Insidiátur ut rápiat páuperem ; * rápere páuperem, dum áttrahit eum.

In láqueo suo humiliábit eum : * inclinábit se, et cadet, cùm dominátus fúerit páuperum.

Dixit enim in corde suo : Oblítus est Deus ; * avertit fáciem suam, ne vídeat in finem.

Exurge, Dómine Deus, exaltétur manus tua : * ne obliviscáris páuperum.

Propter quid irritávit ímpius Deum ? * dixit enim in corde suo : Non requíret.

Vides, quóniam tu labórem et dolórem consíderas, * ut tradas eos in manus tuas.

Tibi derelictus est pauper : * órphano tu eris adjútor.

Cóntere bráchium peccatóris et maligni : * quærétur peccátum illíus, et non inveniétur.

Dóminus regnábit in æternum, et in séculum séculi : * períbitis, gentes, de terra illíus.

Desidérium páuperum exaudívit Dóminus : * præparatiónem cordis eórum audívit auris tua ;

Judicáre pupillo et húmili, * ut non appónat ultrà magnificáre se homo super terram.

Ant. Sperent in te, qui novérunt nomen tuum ; quóniam non dereliquisti quærentes te, Dómine.

Ant. 8. G. Fílii.

PSALMUS 77.

Beneficia olim Judæis à Deo præstita in parabolis enarrantur, ut inde discat populus Dei ponere in Deo spem suam, et mandata ejus servare.

Attendite, pópule meus, legem meam ; * inclináte aurem vestram in verba oris mei.

Apériam in parábolis os meum : * loquar propositiónes ab inítio.

Quanta audívimus, et cognóvimus ea ; * et patres nostri narravérunt nobis.

Non sunt occultáta à fíliis eórum * in generatióne áltera.

Narrantes laudes Dómini, et virtútes ejus, * et mirabília eius quæ fecit.

Et suscitávit testimónium

in Jacob, * et legem pósuit in Israel.

Quanta mandávit pátribus nostris, nota fácere ea fíliis suis; * ut cognoscat generátio áltera.

Fílii qui nascentur, et exurgent, * et narrábunt fíliis suis;

Ut ponant in Deo spem suam, et non obliviscantur ópera rum Dei, * et mandáta ejus exquírant;

Ne fiant sicut patres eórum, * generátio prava et exásperans:

Generátio quæ non direxit cor suum, * et non est créditus cum Deo spíritus ejus.

DIVISIO PSALMI 77.

Filii Ephrem intendentes et mittentes arcum, * conversi sunt in die belli.

Non custodiérunt testamentum Dei, * et in lege ejus noluérunt ambuláre.

Et oblíti sunt benefactórum ejus, * et mirabílium ejus quæ ostendit eis.

Coram pátribus eórum fecit mirabília in terra Ægypti, * in campo Táneos.

Interrúpit mare, et perduxit eos, * et státuit aquas quasi in utre.

Et deduxit eos in nube diéi, * et totâ nocte in illuminatióne ignis.

Interrúpit petram in erémo, * et adaquávit eos velut in abysso multa.

Et eduxit aquam de petra, * et deduxit tanquam flúmina aquas.

Et apposuérunt adhuc peccáre ei: * in iram excitávérunt Excelsum in inaquóso.

Et tentavérunt Deum in córdibus suis, * ut péterent escas animábus suis.

Et malè locúti sunt de Deo; * dixérunt: Numquid póterit Deus paráre mensam in deserto?

Quóniam percussit petram, et fluxérunt aquæ, * et torrentes inundavérunt.

Numquid et panem póterit dare, * aut paráre mensam pópulo suo?

Ideò audívit Dóminus, et dístulit: * et ignis accensus est in Jacob, et ira ascendit in Israel;

Quia non credidérunt in Deo, * nec speravérunt in salutári ejus.

Et mandávit núbibus désuper, * et jánuas cœli apéruit.

Et pluit illis manna ad manducandum, * et panem cœli dedit eis.

Panem Angelórum manducávit homo: * cibária misit eis in abundántia.

ALTERA DIVISIO PSALMI 77.

Transtulit [Dóminus] Austrum de cœlo; * et induxit in virtúte sua Africum.

Et pluit super eos sicut púlverem carnes, * et sicut arénam maris volatília pennáta.

Et cecidérunt in médio castrórum eórum, * circa tabernácula eórum.

Et manducavérunt, et saturáti sunt nimis; et desidérium eórum áttulit eis: * non sunt fraudáti à desidério suo.

Adhuc escæ eórum erant in ore ipsórum, * et ira Dei ascendit super eos

Et occídit pingues eórum, * et electos Israel impedívit.

In ómnibus his peccavérunt adhuc, * et non credidérunt in mirabílibus ejus.

Et defecérunt in vanitáte dies eórum, * et anni eórum cum festinatióne.

Cùm occíderet eos, quærébant eum; * et revertebántur, et dilúculo veniébant ad eum.

Et rememoráti sunt quia Deus adjútor est eórum, * et Deus excelsus redemptor eórum est.

Et dilexérunt eum in ore suo, * et linguâ suâ mentíti sunt ei.

Cor autem eórum non erat rectum cum eo, * nec fidéles hábiti sunt in testamento ejus.

Ipse autem est miséricors, et propítius fiet peccátis eórum, * et non disperdet eos.

Ant. Fílii qui nascentur, narrábunt fíliis suis, ut ponant in Deo spem suam.

Ant. 7. d. Abstulit.

EX PSALMO 77. Et

Abundavit [Dóminus] ut avérteret iram suam, * et non accendit omnem iram suam.

Et recordátus est quia caro sunt, * spíritus vadens, et non rédiens.

Quóties exacerbavérunt eum in deserto? * in iram concitavérunt eum in inaquóso?

Et conversi sunt, et tentavérunt Deum; * et Sanctum Israel exacerbavérunt.

Non sunt recordáti manûs ejus, * die quâ redémit eos de manu tribulantis:

Sicut pósuit in Ægypto signa sua, * et prodígia sua in campo Táneos.

Et convertit in sánguinem flúmina eórum, * et imbres eórum, ne bíberent.

Misit in eos cœnomyíam, et comédit eos; * et ranam, et dispérdidit eos.

Et dedit ærúgini fructus eórum, * et labóres eórum locustæ.

Et occídit in grándine víneas eórum, * et moros eórum in pruína.

Et trádidit grándini jumenta eórum, * et possessiónem eórum igni.

Misit in eos iram indignatiónis suæ; * indignatiónem, et iram, et tribulatiónem, immissiónes per ángelos malos.

Viam fecit sémitæ iræ suæ: non pepercit à morte animábus eórum, * et jumenta eórum in morte conclúsit.

Et percussit omne primo-

génitum in terra Ægypti, * primítias omnis labóris eórum in tabernáculis Cham.

DIVISIO PSALMI 77. Et

Abstulit [Dóminus] sicut oves pópulum suum, * et perduxit eos tanquam gregem in deserto.

Et deduxit eos in spe, et non timuérunt: * et inimícos eórum opéruit mare.

Et induxit eos in montem sanctificatiónis suæ, * montem quem acquisívit déxtera ejus.

Et ejécit à fácie eórum gentes; * et sorte divísit eis terram in funículo distributiónis.

Et habitáre fecit in tabernáculis eórum * tribus Israel.

Et tentavérunt, et exacerbavérunt Deum excelsum; * et testimónia ejus non custodiérunt.

Et avertérunt se, et non servavérunt pactum: * quemádmodùm patres eórum, conversi sunt in arcum pravum.

In iram concitavérunt eum in cóllibus suis, * et in sculptílibus suis ad æmulatiónem eum provocavérunt.

Audívit Deus, et sprevit; * et ad níhilum redégit valde Israel.

Et répulit tabernáculum Silo, * tabernáculum suum, ubi habitávit in homínibus.

Et trádidit in captivitátem virtútem eórum, * et pulchritúdinem eórum in manus inimíci.

Et conclúsit in gládio pópulum suum, * et hæreditátem suam sprevit.

Júvenes eórum comédit ignis, * et vírgines eórum non sunt lamentátæ.

Sacerdótes eórum in gládio cecidérunt, * et víduæ eórum non plorabantur.

ALTERA DIVISIO PSALMI 77. Et

Excitatus est tanquam dórmiens Dóminus, * tanquam potens crapulátus à vino.

Et percussit inimícos suos in posterióra: * oppróbrium sempiternum dedit illis

Et répulit tabernáculum Joseph, * et tribum Ephraïm non elégit;

Sed elégit tribum Juda, * montem Sion quem dilexit.

Et ædificávit sicut unicórnium sanctifícium suum; * in terra quam fundávit in sécula:

Et elégit David servum suum, * et sústulit eum de grégibus óvium.

De post fœtantes accépit eum, * páscere Jacob servum suum, et Israel hæreditátem suam.

Et pavit eos in innocéntia cordis sui, * et in intellectibus mánuum suárum deduxit eos.

Ant. Abstulit Dóminus sicut oves pópulum suum, et deduxit eos in spe.

℣. Ecce non dormitábit,

neque dórmiet, ℟. Qui custódit Israel. *Ps.* 120.

Pater noster.

℣. *Sacerd.* Lætábitur justus in Dómino, et sperábit in eo ; ℟. Et laudabuntur omnes recti corde. *Ps.* 63.

AD LAUDES.

Ant. 4. E. Omnes.

PSALMUS 5.

Ecclesia à Deo summè justo adversus iniquos opem petit.

Verba mea áuribus pércipe, Dómine : * intéllige clamórem meum.

Intende voci oratiónis meæ, * Rex meus et Deus meus.

Quóniam ad te orábo, Dómine ; * mane exáudies vocem meam.

Mane astábo tibi, et vidébo ; * quóniam non Deus volens iniquitátem tu es.

Neque habitábit juxta te malignus, * neque permanébunt injusti ante óculos tuos.

Odisti omnes qui operantur iniquitátem : * perdes omnes qui loquuntur mendácium.

Virum sánguinum et dolósum * abominábitur Dóminus.

Ego autem in multitúdine misericórdiæ tuæ introíbo in domum tuam : * adorábo ad templum sanctum tuum in timóre tuo.

Dómine, deduc me in justítia tua ; * propter inimícos meos dírige in conspectu tuo viam meam ;

Quóniam non est in ore eórum véritas : * cor eórum vanum est.

Sepulcrum patens est guttur eórum, linguis suis dolóse agébant : * júdica illos, Deus.

Décidant à cogitatiónibus suis : secundùm multitúdinem impietátum eórum expelle eos; * quóniam irritavérunt te, Dómine.

Et lætentur omnes qui sperant in te : * in æternum exultábunt, et habitábis in eis.

Et gloriabuntur in te omnes qui diligunt nomen tuum ; * quóniam tu benedíces justo.

Dómine, ut scuto bonæ voluntátis tuæ * coronasti nos.

Ant. Omnes qui sperant in te, Dómine, in æternum exultábunt, et habitábis in eis.

Ant. 5. C. In tégmine.

PSALMUS 35.

Impiorum malitia. Justitia Dei. Justorum gloria.

Dixit injustus ut delinquat in semetipso : * non est timor Dei ante óculos ejus ;

Quóniam dolóse egit in conspectu ejus, * ut inveniátur iníquitas ejus ad ódium.

Verba oris ejus iníquitas et dolus : * nóluit intelligere, ut bene ágeret.

Iniquitátem meditátus est in cubíli suo : ástitit omni viæ non bonæ ; * malítiam autem non odívit.

Dómine, in cœlo misericórdia tua, * et véritas tua usque ad nubes.

Justítia tua sicut montes Dei : * judícia tua abyssus multa.

Hómines et jumenta salvábis, Dómine ; * quemádmodùm multiplicasti misericórdiam tuam, Deus.

Fílii autem hóminum * in tégmine alárum tuárum sperábunt.

Inebriabuntur ab ubertáte domûs tuæ ; * et torrente voluptátis tuæ potábis eos.

Quóniam apud te est fons vitæ, * et in lúmine tuo vidébimus lumen.

Prætende misericórdiam tuam sciéntibus te, * et justítiam tuam his qui recto sunt corde.

Non véniat mihi pes superbiæ, * et manus peccatóris non móveat me.

Ibi cecidérunt qui operántur iniquitátem : * expulsi sunt, nec potuérunt stare.

Ant. In tégmine alárum tuárum sperábunt, Dómine; et torrente voluptátis tuæ potábis eos.

Ant. 3. a. Exaudi nos.

PSALMUS 64.

Inter adversa sperandum in Deo qui fidelibus suis cibum parat.

Te decet hymnus, Deus, in Sion ; * et tibi reddétur votum in Jerúsalem.

Exaudi oratiónem meam: * ad te omnis caro véniet.

Verba iniquórum prævaluérunt super nos ; * et impietátibus nostris tu propitiáberis.

Beátus quem elegísti, et assumpsisti : * inhabitábit in átriis tuis.

Replébimur in bonis domûs tuæ : * sanctum est templum tuum, mirábile in æquitáte.

Exaudi nos, Deus salutáris noster, * spes ómnium fínium terræ, et in mari longe ;

Præparans montes in virtúte tua, accinctus poténtia : * qui conturbas profundum maris, sonum fluctuum ejus.

Turbabuntur gentes, et timébunt qui hábitant términos, à signis tuis : * éxitus matutíni et véspere delectábis.

Visitasti terram, et inebriasti eam : * multiplicasti locupletáre eam.

Flumen Dei replétum est aquis : * parasti cibum illórum quóniam ita est præparátio ejus.

Rivos ejus inébria, multíplica genímina ejus; * in stillicídiis ejus lætábitur gérminans.

Benedíces coronæ anni benignitátis tuæ ; * et campi tui replebuntur ubertáte.

Pinguescent speciósa de-

serti, * et exultatióne colles accingentur.

Indúti sunt aríetes óvium, et valles abundábunt frumento : * clamábunt, étenim hymnum dicent.

Ant. Exaudi nos, Deus salutáris noster, spes ómnium fínium terræ.

Ant. 1. a. Ecce.

In Feriis,

CANTICUM.

(Is. 12.)

Gratiarum actio pro beneficiis Christi salvatoris.

Confitebor tibi, Dómine, quóniam irátus es mihi : * conversus est furor tuus, et consolátus es me.

Ecce Deus salvátor meus: * fiduciáliter agam, et non timébo.

Quia fortitúdo mea, et laus mea Dóminus, * et factus est mihi in salútem.

Hauriétis aquas in gáudio de fóntibus Salvatóris ; * et dicétis in die illa : Confitémini Dómino, et invocáte nomen ejus.

Notas fácite in pópulis adinventiónes ejus ; * mementóte quóniam excelsum est nomen ejus.

Cantáte Dómino, quóniam magnífice fecit : * annuntiáte hoc in universa terra.

Exulta et lauda, habitátio Sion; * quia magnus in médio tuî Sanctus Israel.

Ant. Ecce Deus salvátor meus : fiduciáliter agam, et non timébo.

[*In festis Simpl. loco superioris cant. dicitur seq. In Semidupl. verò et supra, dicitur cant. de Prop. vel de Comm. S.*

CANTICUM.

(Tob. 13.)

Israel propter iniquitates castigatus, ad pœnitentiam, cujus ope, divinam misericordiam confidenter expectet, invitatur.

Magnus es, Dómine, in æternum, * et in ómnia sécula regnum tuum.

Quóniam tu flagellas, et salvas : dedúcis ad ínferos, et redúcis ; * et non est qui effúgiat manum tuam.

Confitémini Dómino, fílii Israel, * et in conspectu géntium laudáte eum ;

Quóniam ídeò dispersit vos inter gentes quæ ignórant eum, * ut vos enarrétis mirabília ejus,

Et faciátis scire eos * quia non est álius Deus omnípotens præter eum.

Ipse castigávit nos propter iniquitátes nostras ; * et ipse salvábit nos propter misericórdiam suam.

Aspícite ergo quæ fecit nobiscum, et cum timóre et tremóre confitémini illi; * Regemque seculórum exaltáte in opéribus vestris.

Ego autem in terra captivitátis meæ confitébor illi; * quóniam ostendit majestátem suam in gentem peccatrícem.

Convertímini ítaque, peccatóres, et fácite justítiam

coram Deo, * credentes quòd fáciat vobiscum misericórdiam suam.

Ego autem, et ánima mea, * in eo lætábimur.

Benedícite Dóminum, omnes electi ejus : * ágite dies lætítiæ, et confitémini illi.] *Ant.* 6. *C.* Beneplácitum est.

PSALMUS 146.

Laudandus Deus, cui beneplacitum est super timentes eum.

LAUDATE Dóminum, quóniam bonus est psalmus : * Deo nostro sit jucunda decóraque laudátio.

Ædíficans Jerúsalem Dóminus, * dispersiónes Israélis congregábit;

Qui sanat contrítos corde, * et álligat contritiónes córum;

Qui númerat multitúdinem stellárum, * et ómnibus eis nómina vocat.

Magnus Dóminus noster, et magna virtus ejus; * et sapiéntiæ ejus non est número.

Suscípiens mansuétos Dóminus : * humílians autem peccatóres usque ad terram.

Præcínite Dómino in confessióne : * psállite Deo nostro in cíthara;

Qui óperit cœlum núbibus, * et parat terræ plúviam;

Qui prodúcit in móntibus fœnum, * et herbam servitúti hóminum;

Qui dat jumentis escam ipsórum, * et pullis corvórum invocántibus eum.

Non in fortitúdine equi voluntátem habébit; * nec in tíbiis viri beneplácitum erit ei.

Beneplácitum est Dómino super timentes eum, * et in eis qui sperant super misericórdia ejus.

Ant. Beneplácitum est Dómino super timentes eum, et in eis qui sperant super misericórdia ejus.

Capitulum. (Is. 26.)

IN sémita judiciórum tuórum, Dómine, sustinúimus te : nomen tuum et memoriále tuum in desidério ánimæ. Anima mea desiderávit te in nocte; sed et spíritu meo in præcórdiis meis de mane vigilábo ad te.

HYMNUS.

PROMITTIS, et servas datam
Immóbilis fidem, Deus :
Hanc mane primo sédulà
Repóscimus fidem prece.

PROMITTIT atque décipit
Incertus et fallax homo :
Sic quassa, si incumbas super,
Arundo transfíget manum

BEATUS ergo, qui tuo
Se totus abdit in sinu :
Hàc arce tutum túrbinis
Vis nulla de statu quatit.

NE cor vacillet, óbligas
Temet sacramento, Deus :
Spes nixa tanto pígnore
Æterna jam prensat bona.

JAM mente præsúmens polum,
Secúra sublími throno

Assistit, et cœléstium
Prælíbat undas flúminum
Fons ò perennis grátiæ,
Colenda semper Trínitas,
Te spem salútis únicam
Da mente totâ quærere. Am.

℣. Audítam fac mihi mane misericórdiam tuam; ℟. Quia in te sperávi. *Ps.* 142. *Ad* Benedictus, *Ant.* 1. g. Jurávit Dóminus datúrum se nobis, ut sine timóre, de manu inimicórum nostrórum liberáti, serviámus illi. *Luc.* 1.

AD PRIMAM.

Ant. 8. c. Ego.

PSALMUS 30.

Vox Christi morientis et spíritum suum patri commendantis.

In te, Dómine, sperávi; non confundar in æternum: * in justítia tua líbera me.

Inclína ad me aurem tuam: * accélera ut éruas me.

Esto mihi in Deum protectórem, et in domum refúgii, * ut salvum me fácias;

Quóniam fortitúdo mea et refúgium meum es tu: * et propter nomen tuum dedúces me, et enútries me.

Edúces me de láqueo hoc quem abscondérunt mihi; * quóniam tu es protector meus.

In manus tuas commendo spíritum meum: * redemisti me, Dómine Deus veritátis.

Odisti observantes vanitátes supervácuè: * ego autem in Dómino sperávi.

Exultábo, et lætábor in misericórdia tua; * quóniam respexisti humilitátem meam, salvasti de necessitátibus ánimam meam.

Nec conclusisti me in mánibus inimíci: * statuisti in loco spatióso pedes meos.

DIVISIO PSALMI 30.

Miserére meî, Dómine, quóniam tríbulor: * conturbátus est in íra óculus meus, ánima mea, et venter meus;

Quóniam defécit in dolóre vita mea, * et anni mei in gemítibus.

Infirmáta est in paupertáte virtus mea, * et ossa mea conturbáta sunt.

Super omnes inimícos meos factus sum oppróbrium, et vicínis meis valde; * et timor notis meis.

Qui vidébant me, * foràs fugérunt à me.

Oblivióni datus sum tanquam mórtuus à corde: * factus sum tanquam vas pérditum;

Quóniam audívi vituperatiónem multórum commoréntium in circúitu: * in eo dum convenírent simul adversùm me, accípere ánimam meam consiliáti sunt.

Ego autem in te sperávi, Dómine; * dixi: Deus meus es tu; in mánibus tuis sortes meæ.

Eripe me de manu inimicórum meórum, * et à persequéntibus me

Illustra fáciem tuam super servum tuum : * salvum me fac in misericórdia tua.

Dómine, non confundar, quóniam invocávi te : * erubescant ímpii, et deducantur ín infernum.

Muta fiant lábia dolósa, * quæ loquuntur adversùs justum iniquitátem, in supérbia, et in abusióne.

ALTERA DIVISIO PSALMI 30.

Quam magna multitúdo dulcédinis tuæ, Dómine, * quam abscondisti timéntibus te!

Perfecisti eis qui sperant in te, * in conspectu filiórum hóminum.

Abscondes eos in abscóndito faciéi tuæ * à conturbatióne hóminum.

Próteges eos in tabernáculo tuo * à contradictióne linguárum.

Benedictus Dóminus, * quóniam mirificávit misericórdiam suam mihi in civitáte munita.

Ego autem dixi in excessu mentis meæ : * Projectus sum à fácie oculórum tuórum.

Ideò exaudisti vocem oratiónis meæ, * dum clamárem ad te.

Dilígite Dóminum, omnes sancti ejus; quóniam veritátem requíret Dóminus, * et retríbuet abundanter faciéntibus supérbiam.

Viríliter ágite, et confortétur cor vestrum, * omnes qui sperátis in Dómino.

Ant. Ego in Dómino speráv i : exultábo, et lætábor in misericórdia tua.

AD TERTIAM.

Ant. 4. A. Spera in Deo.

PSALMUS 41.

In Deo sperandum. Justus in domo Dei epulans exultabit.

Quemadmodum desíderat cervus ad fontes aquárum, * ita desíderat ánima mea ad te, Deus.

Sitívit ánima mea ad Deum fortem, vivum : * quando véniam, et apparébo ante fáciem Dei!

Fuérunt mihi lácrymæ meæ panes die ac nocte, * dum dícitur mihi quotídie : Ubi est Deus tuus?

Hæc recordátus sum, et effúdi in me ánimam meam; * quóniam transíbo in locum tabernáculi admirábilis, usque ad domum Dei,

In voce exultatiónis et confessiónis, * sonus epulantis.

Quare tristis es, ánima mea? * et quare conturbas me?

Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi : * salutáre vultûs mei, et Deus meus.

DIVISIO PSALMI 41.

Ad meipsum ánima mea conturbáta est : * propterea memor ero tuî de terra Jordánis, et Hermóniim à monte módico.

Abyssus abyssum ínvo-

cat, * in voce cataractárum tuárum.

Omnia excelsa tua, et fluctus tui * super me transiérunt.

In die mandávit Dóminus misericórdiam suam, * et nocte cánticum ejus.

Apud me orátio Deo vitæ meæ; * dicam Deo: Susceptor meus es.

Quare oblítus es meî, et quare contristátus incédo, * dum afflígit me inimícus?

Dum confringuntur ossa mea, * exprobravérunt mihi qui tríbulant me inimíci mei,

Dum dicunt mihi per síngulos dies: * Ubi est Deus tuus.

Quare tristis es, ánima mea? * et quare conturbas me?

Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi: * salutáre vultûs mei et Deus meus.

PSALMUS 42.

In Deo sperandum. Deo duce, ad altare ejus introeundum.

Judica me, Deus, et discerne causam meam de gente non sancta: * ab hómine iníquo et dolóso érue me;

Quia tu es, Deus, fortitúdo mea: * quare me repulisti? et quare tristis incédo, dum afflígit me inimícus?

Emitte lucem tuam et veritátem tuam: * ipsa me deduxérunt, et adduxérunt in montem sanctum tuum, et in tabernácula tua.

Et introíbo ad altáre Dei, * ad Deum qui lætíficat juventútem meam.

Confitébor tibi in cíthara, Deus, Deus meus; * quare tristis es, ánima mea? et quare conturbas me?

Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi: * salutáre vultûs mei, et Deus meus.

Ant. Spera in Deo, ánima mea: salutáre vultûs mei, et Deus meus.

Capitulum. (*Rom.* 15.)

Quæcumque scripta sunt, ad nostram doctrínam scripta sunt; ut per patiéntiam et consolatiónem Scripturárum, spem habeámus.

℟. *br.* Memor esto verbi tui, Dómine, * In quo mihi spem dedisti. Memor esto. ℣. Hæc me consoláta est, * quia elóquium tuum vivificávit me, * In. Glória. Memor.

℣. Respondébo exprobrántibus mihi verbum; ℟. Quia sperávi in sermónibus tuis. *Ps.* 118.

AD SEXTAM.

Ant. 2. D. Qui sperat in Dómino.

PSALMUS 20.

Ecclesia pro Christi Regis sui victoriis gratias agit.

Domine, in virtúte tua lætábitur rex, * et super salutáre tuum exultábit vehementer.

Desidérium cordis ejus tribuísti ei, * et voluntáte labiórum ejus non fraudasti eum;

Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis, * posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso.

Vitam pétiit à te; * et tribuísti ei longitúdinem diétum in séculum, et in séculum séculi.

Magna est glória ejus in salutári tuo: * glóriam et magnum decórem impónes super eum.

Quóniam dabis eum in benedictiónem in séculum séculi: * lætificábis eum in gáudio cum vultu tuo.

Quóniam rex sperat in Dómino; * et in misericórdia Altíssimi non commovébitur.

Inveniátur manus tua ómnibus inimícis tuis: * déxtera tua invéniat omnes qui te odérunt.

Pones eos ut clíbanum ignis in témpore vultûs tui: * Dóminus in ira sua conturbábit eos, et devorábit eos ignis.

Fructum eorum de terra perdes, * et semen eórum à fíliis hóminum;

Quóniam declinavérunt in te mala: * cogitavérunt consília, quæ non potuérunt stabilíre.

Quóniam pones eos dorsum: * in relíquiis tuis præparábis vultum eórum.

Exaltáre Dómine, in virtúte tua: * cantábimus et psallémus virtútes tuas.

PSALMUS 102.

Deus, ob immensa in populum suum beneficia, benedicendus.

Benedic, ánima mea, Dómino; * et ómnia quæ intra me sunt, nómini sancto ejus.

Bénedic, ánima mea, Dómino; * et noli oblivísci omnes retributiónes ejus.

Qui propitiátur ómnibus iniquitátibus tuis; * qui sanat omnes infirmitátes tuas.

Qui rédimit de intéritu vitam tuam; * qui corónat te in misericórdia et miseratiónibus.

Qui replet in bonis desidérium tuum: * renovábitur ut áquilæ juventus tua.

Fáciens misericórdias Dóminus, * et judícium ómnibus injúriam patiéntibus.

Notas fecit vias suas Moysi, * fíliis Israel voluntátes suas.

DIVISIO PSALMI 102

Miserator et miséricors Dóminus: * longánimis, et multùm misericors.

Non in perpétuum irascétur, * neque in æternum comminábitur.

Non secundùm peccáta nostra fecit nobis, * neque secundùm iniquitátes nostras retríbuit nobis;

Quóniam secundùm altitúdinem cœli à terra, * corroborávit misericórdiam suam super timentes se.

Quantùm distat ortus ab occidente, * longè fecit à nobis iniquitátes nostras.

Quómodò miserétur pater filiórum, * misertus est Dóminus timéntibus se;

Quóniam ipse cognóvit figméntum nostrum: * recordátus est quóniam pulvis sumus.

Homo, sicut fœnum dies ejus: * tanquam flos agri sic efflorébit.

Quóniam spíritus pertransíbit in illo, et non subsistet, * et non cognoscet ámpliùs locum suum.

Misericórdia autem Dómini ab æterno, * et usque in æternum super timentes eum:

Et justítia illíus in fílios filiórum, * his qui servant testamentum ejus,

Et mémores sunt mandatórum ipsíus, * ad faciendum ea.

Dóminus in cœlo parávit sedem suam; * et regnum ipsíus ómnibus dominábitur.

Benedícite Dómino, omnes Angeli ejus, potentes virtúte, facientes verbum illíus, * ad audiendam vocem sermónum ejus.

Benedícite Dómino, omnes virtútes ejus; * ministri ejus, qui fácitis voluntátem ejus.

Benedícite Dómino, ómnia ópera ejus: * in omni loco dominatiónis ejus, bénedic, ánima mea, Dómino.

Ant. Qui sperat in Dómino, in misericórdia Altíssimi non commovébitur. *Ps.* 20.

Capitulum. (1. *Joan.* 3.)

Nunc filii Dei sumus, et nondum appáruit quid érimus. Scimus quóniam, cùm apparúerit, símiles ei érimus; quóniam vidébimus eum sícuti est. Et omnis qui habet hanc spem in eo, sanctíficat se, sicut et ille sanctus est.

℟. *br.* Beátus vir, * Cujus est nomen Dómini spes ejus. Beátus vir. ℣. Et non respexit in vanitátes * et insánias falsas: * Cujus est. Glória Patri. Beátus vir. *Ps.* 39.

℣. Speráte in eo, omnis congregátio pópuli: ℟. Effúndite coram illo corda vestra. *Ps.* 61.

AD NONAM.

Ant. 8. d. Factus est.

PSALMUS 81.

Diis terræ excelsior Deus, omnium creator et judex.

Deus stetit in synagóga deórum: * in médio autem deos dijúdicat.

Usquequò judicátis iniquitátem, * et fácies peccatórum súmitis?

Judicáte egéno et pupíllo: * húmilem et páuperem justificáte.

Erípite páuperem, * et egénum de manu peccatóris liberáte.

Nesciérunt, neque intellexérunt, in ténebris ambu-

lant : * movebuntur ómnia fundamenta terræ.

Ego dixi : Dii estis, * et fílii Excelsi omnes.

Vos autem sicut hómines moriémini, * et sicut unus de princípibus cadétis.

Surge, Deus, júdica terram ; * quóniam tu hæreditábis in ómnibus géntibus.

PSALMUS 93.

Ecclesia inter hujus mundi procellas auxilium petit à Deo superborum eversore.

Deus ultiónum Dóminus, * Deus ultiónum líberè egit.

Exaltáre, qui júdicas terram : * redde retributiónem superbis.

Usquequò peccatóres, Dómine, * úsquequò peccatóres gloriabuntur?

Effabuntur et loquéntur iniquitátem, * loquentur omnes qui operantur injustítiam?

Pópulum tuum, Dómine, humiliavérunt, * et hæreditátem tuam vexavérunt.

Víduam et ádvenam interfecérunt * et pupillos occidérunt.

Et dixérunt : Non vidébit Dóminus, * nec intélliget Deus Jacob.

Intellígite, insipientes in pópulo ; * et stulti, aliquando sápite.

Qui plantávit aurem, non áudiet? * aut qui finxit óculum, non considerat?

Qui córripit gentes, non árguet? * qui docet hóminem sciéntiam?

Dóminus scit cogitatiónes hóminum, * quóniam vanæ sunt.

DIVISIO PSALMI 93.

Beatus homo quem tu erudíeris, Dómine, * et de lege tua docúeris eum.

Ut mítiges ei à diébus malis, * donec fodiátur peccatóri fóvea.

Quia non repellet Dóminus plebem suam, * et hæreditátem suam non derelinquet ;

Quoadusque justítia convertátur in judícium, * et qui juxta illam omnes qui recto sunt corde.

Quis consurget mihi adversùs malignantes? * aut quis stabit mecum adversùs operantes iniquitátem?

Nisi quia Dóminus adjúvit me, * paulò minùs habitasset in inferno ánima mea.

Si dicébam : Motus est pes meus ; * misericórdia tua, Dómine, adjuvábat me.

Secundùm multitúdinem dolórum meórum in corde meo, * consolatiónes tuæ lætificavérunt ánimam meam.

Numquid adhæret tibi sedes iniquitátis, * qui fingis labórem in præcepto?

Captábunt in ánimam justi, * et sánguinem innocentem condemnábunt.

Et factus est mihi Dóminus in refúgium, * et Deus meus in adjutórium spei meæ.

Et reddet illis iniquitátem ipsórum ; et in malítia eórum

disperdet eos : * disperdet illos Dóminus Deus noster.

Ant. Factus est mihi Dóminus in refúgium, et Deus meus in adjutórium spei meæ. *Ps.* 93.

Capitulum. (*Hebr.* 10.)

NOLITE amíttere confidéntiam vestram, quæ magnam habet remuneratiónem : patiéntia enim vobis necessária est; ut voluntátem Dei facientes, reportétis promissiónem.

℟. *br.* Bonum est confídere in Dómino, * Quàm confídere in hómine. Bonum est. ℣. Bonum est * speráre in Dómino, * Quàm confídere in hómine. Glória Patri. Bonum est. *Ps.* 117.

℣. Mihi adhærére Deo bonum est, ℟. Pónere in Dómino Deo spem meam. *Ps.* 72.

AD VESPERAS.

Ant. 7. d. Oculi nostri.

PSALMUS 122.

Mens in Deum erigenda tempore tribulationis.

AD te levávi óculos meos, * qui hábitas in cœlis.

Ecce, sicut óculi servórum * in mánibus dominórum suórum,

Sicut óculi ancillæ in mánibus dóminæ suæ; * ita óculi nostri ad Dóminum Deum nostrum, donec misereátur nostrî.

Miserére nostrî, Dómine, miserére nostrî; * quia multùm repléti sumus despectióne;

Quia multùm repléta est ánima nostra : * oppróbrium abundántibus, et despéctio superbis.

Ant. Oculi nostri ad Dóminum Deum nostrum, donec misereátur nostrî.

Ant. 5. a. Qui confídunt in Dómino.

PSALMUS 124.

Fidelium Deus ipse tutela. Iniqui perituri.

QUI confídunt in Dómino, sicut mons Sion : * non commovébitur in æternum, qui hábitat in Jerúsalem.

Montes in circúitu ejus, et Dóminus in circúitu pópuli sui, * ex hoc nunc, et usque in séculum;

Quia non relinquet Dóminus virgam peccatórum super sortem justórum; * ut non extendant justi ad iniquitátem manus suas.

Bénefac, Dómine, bonis, * et rectis corde.

Declinantes autem in obligatiónes addúcet Dóminus cum operántibus iniquitátem : * pax super Israel.

Ant. Qui confídunt in Dómino, sicut mons Sion : non commovébitur in æternum, qui hábitat in Jerúsalem.

Ant. 8. c. Beátus vir.

PSALMUS 126.

Vani labores hominum quibus Deus non opitulatur.

NISI Dóminus ædificáverit

domum, * in vanum laboravérunt qui ædíficant eam.

Nisi Dóminus custodíerit civitátem, * frustrà vígilat qui custódit eam.

Vanum est vobis ante lucem súrgere: * súrgite, postquàm sedéritis, qui manducátis panem dolóris, cùm déderit dilectis suis somnum.

Ecce hæréditas Dómini, fílii: * merces, fructus ventris.

Sicut sagittæ in manu potentis, * ita fílii excussórum.

Beátus vir qui implévit desidérium suum ex ipsis; * non confundétur, cùm loquétur inimícis suis in porta.

Ant. Beátus vir qui implévit desidérium suum; non confundétur, cùm loquétur inimícis suis.

Ant. 1. a. Sustínuit.

PSALMUS 129.

Oratio pœnitentis veniam a Deo per Christum poscentis.

De profundis clamávi ad te, Dómine: * Dómine, exaudi vocem meam.

Fiant aures tuæ intendentes * in vocem deprecatiónis meæ.

Si iniquitátes observáveris, Dómine; * Dómine, quis sustinébit?

Quia apud te propitiátio est, * et propter legem tuam sustínui te, Dómine.

Sustínuit ánima mea in verbo ejus: * sperávit ánima mea in Dómino.

A custódia matutína usque ad noctem * speret Israel in Dómino;

Quia apud Dóminum misericórdia, * et copiósa apud eum redémptio;

Et ipse rédimet Israel * ex ómnibus iniquitátibus ejus.

Ant. Sustínuit ánima mea in verbo ejus: sperávit ánima mea in Dómino.

Ant. 4. a. Speret.

PSALMUS 130.

Vitanda superbia; confidentia in Deum erigenda.

Domine, non est exaltátum cor meum, * neque eláti sunt óculi mei;

Neque ambulávi in magnis, * neque in mirabílibus super me.

Si non humíliter sentiébam, * sed exaltávi ánimam meam;

Sicut ablactátus est super matre sua, * ita retribútio in ánima mea.

Speret Israel in Dómino, * ex hoc nunc, et usque in séculum.

Ant. Speret Israel in Dómino.

Capitulum. (*Rom.* 15.)

Deus spei répleat vos omni gáudio et pace in credendo; ut abundétis in spe, et virtúte Spíritûs sancti.

HYMNUS.

Horres superbos, nec tuam

Das álteri laudem, Deus;
Humána nil isthinc sibi
Decerpat arrogántia.

INGRATA quippe mens tuæ
Fluenta sistit grátiæ;
Tristíque marcescit statim,
Ceu gramen exustum, siti.

UT servus in manus heri
Intenta figit lúmina;
Sic ora sacris móntibus
Non dimovémus ánxii.

DESIDERATAM si dare
Opem moráris; spes tamen,
Tenácis instar ánchoræ,
Immóta fundat péctora.

SIT summa Patri glória:
Sit summa Nato, qui dedit
Nobis futúræ Spíritum
Hæreditátis óbsidem.
Amen.

℣. A custódia matutína usque ad noctem ℟. Speret Israel in Dómino. *Ps.* 129.

Ad Magníficat, *Ant.* 8. G. Misericórdia ejus à progénie in progénies timéntibus eum. *Luc.* 1.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 4. E. Conserva me.

PSALMUS 10.

Animæ in Deo confidentis securitas.

IN Dómino confído; * quómodò dícitis ánimæ meæ: Tránsmigra in montem sicut passer?

Quóniam ecce peccatóres intendérunt arcum, paravérunt sagittas suas in pháretra, * ut sagittent in obscúro rectos corde.

Quóniam quæ perfecisti, destruxérunt; * justus autem quid fecit?

Dóminus in templo sancto suo: * Dóminus in cœlo sedes ejus.

Oculi ejus in páuperem respíciunt: * pálpebræ ejus intérrogant fílios hóminum.

Dóminus intérrogat justum et ímpium; * qui autem díligit iniquitátem, odit ánimam suam.

Pluet super peccatóres láqueos: * ignis, et sulphur, et spíritus procellárum, pars cálicis eórum.

Quóniam justus Dóminus, et justítias dilexit: * æquitátem vidit vultus ejus.

PSALMUS 13.

Impii frustrà sibi dicunt Deum non esse. Christi adventus postulatur.

DIXIT insípiens in corde suo: * Non est Deus.

Corrupti sunt, et abominábiles facti sunt in stúdiis suis: * non est qui fáciat bonum, non est usque ad unum.

Dóminus de cœlo prospexit super fílios hóminum, * ut vídeat si est intélligens, aut requírens Deum.

Omnes declinavérunt, simul inútiles facti sunt: * non est qui fáciat bonum, non est usque ad unum.

Sepulcrum patens est guttur eórum; linguis suis dolóse agébant: * venénum áspidum sub lábiis eórum.

Quorum os maledictióne et amaritúdine plenum est: *

velóces pedes eórum ad effundendum sánguinem.

Contrítio et infelícitas in viis eórum, et viam pacis non cognovérunt: * non est timor Dei ante óculos eórum.

Nonne cognoscent omnes qui operantur iniquitátem,* qui dévorant plebem meam sicut escam panis?

Dóminum non invocavérunt: illic trepidavérunt timóre, ubi non erat timor; * quóniam Dóminus in generatióne justa est.

Consílium ínopis confudístis, * quóniam Dóminus spes ejus est.

Quis dabit ex Sion salutáre Israel? * cùm avérterit Dóminus captivitátem plebis suæ, exultábit Jacob, et lætábitur Israel.

PSALMUS 15.

Deus in Christo pars Calicis nostri; nos cum Christo resuscitabit.

Conserva me, Dómine; * quóniam sperávi in te.

Dixi Dómino: Deus meus es tu; * quóniam bonórum meórum non eges.

Sanctis qui sunt in terra ejus, * mirificávit omnes voluntátes meas in eis.

Multiplicátæ sunt infirmitátes eórum; * pósteà acceleravérunt.

Non congregábo conventícula eórum de sanguínibus; * nec memor ero nóminum eórum per lábia mea.

Dóminus pars hæreditátis meæ et cálicis mei: * tu es qui restítues hæreditátem meam mihi.

Funes cecidérunt mihi in præcláris; * étenim hæréditas mea præclára est mihi.

Benedícam Dóminum qui tríbuit mihi intellectum: * ínsuper et usque ad noctem increpuérunt me renes mei.

Providébam Dóminum in conspectu meo semper; * quóniam à dextris est mihi, ne commóvear.

Propter hoc lætátum est cor meum, et exultávit lingua mea: * ínsuper et caro mea requiescet in spe;

Quóniam non derelinques ánimam meam in inferno, * nec dabis Sanctum tuum vidére corruptiónem.

Notas mihi fecisti vias vitæ, adimplébis me lætítia cum vultu tuo; * delectatiónes in déxtera tua usque in finem

Ant. Conserva me, Dómine; quóniam sperávi in te *Ps.* 15.

FERIA QUINTA.

AD OFFIC. NOCTURNUM.

INVITATORIUM.

Hodie si vocem Dómini audiéritis, * Nolíte obduráre corda vestra.

Ps. 94. Veníte, 2.

HYMNUS.

Iisdem creáti flúctibus
Pisces natant, volant aves

Utrumque mortáli genus
Parátur esca córpori.
MENTI sed æternæ cibus
Debétur alter : hæc Dei
Sermóne vivit : hanc fovet
Cœlestis et nutrit fides.
QUÆSITA Christi sánguine
Manávit in terras fides,
Et impiárum péctora
Victrix subégit géntium.
FAX illa puris córdibus
Monstráre cœlos éfficax,
Æterna dignis íncitat
Factis meréri præmia.
SANCTI leónum, per fidem,
Mulsére rugítus ; truces
Fregére regnantûm minas ;
Risére stridentes rogos.
HAC luce signátum, Deus,
Calcáre dona trámitem,
Et caritátis úberes
Fructus eundo cárpere.
DEO Patri sit glória,
Ejusque soli Fílio,
Sancto simul cum Spíritu,
Nunc, et per omne séculum.
Amen.

Ant. 3. b. Rectum est verbum Dómini.

PSALMUS 19.

Christi sacrificium pro suis acceptari plebs ejus poscit.

EXAUDIAT te Dóminus in die tribulatiónis : * prótegat te nomen Dei Jacob.

Mittat tibi auxílium de sancto, * et de Sion tueátur te.

Memor sit omnis sacrifícii tui ; * et holocaustum tuum pingue fiat.

Tríbuat tibi secundùm cor tuum, * et omne consílium tuum confirmet.

Lætábimur in salutári tuo, * et in nómine Dei nostri magnificábimur.

Impleat Dóminus omnes petitiónes tuas : * nunc cognóvi quóniam salvum fecit Dóminus christum suum.

Exáudiet illum de cœlo sancto suo : * in potentátibus salus déxteræ ejus.

Hi in cúrribus, et hi in equis ; * nos autem in nómine Dómini Dei nostri invocábimus.

Ipsi obligáti sunt, et cecidérunt ; * nos autem surréximus, et erecti sumus.

Dómine, salvum fac regem ; * et exaudi nos in die quâ invocavérimus te.

PSALMUS 32.

Dei laus ob mundi per Dei Verbum creationem et redemptionem.

EXULTATE, justi, in Dómino : * rectos decet collaudátio

Confitémini Dómino in cíthara : * in psaltério decem chordárum psállite illi.

Cantáte ei cánticum novum : * bene psállite ei in vociferatióne.

Quia rectum est verbum Dómini, * et ómnia ópera ejus in fide.

Díligit misericórdiam et judícium : * misericórdia Dómini plena est terra.

Verbo Dómini cœli firmáti sunt ; * et spíritu oris ejus omnis virtus córum.

Cóngregans sicut in utre

aquas maris, * ponens in thesauris abyssos.

Tímeat Dóminum omnis terra: * ab eo autem commoveantur omnes inhabitantes orbem;

Quóniam ipse dixit, et facta sunt: * ipse mandávit, et creáta sunt.

Dóminus díssipat consília géntium; * réprobat autem cogitatiónes populórum, et réprobat consília príncipum.

Consílium autem Dómini in æternum manet: * cogitatiónes cordis ejus in generatióne et generatiónem.

DIVISIO PSALMI 32.

BEATA gens, cujus est Dóminus Deus ejus: * pópulus quem elégit in hæreditátem sibi.

De cœlo respexit Dóminus; * vidit omnes fílios hóminum.

De præparáto habitáculo suo * respexit super omnes qui hábitant terram.

Qui finxit singillátim corda eórum: * qui intélligit ómnia ópera eórum.

Non salvátur rex per multam virtútem; * et gigas non salvábitur in multitúdine virtútis suæ.

Fallax equus ad salútem: * in abundántia autem virtútis suæ non salvábitur.

Ecce óculi Dómini super metuentes eum, * et in eis qui sperant super misericórdia ejus;

Ut éruat à morte ánimas eórum, * et alat eos in fame.

Anima nostra sústinet Dóminum; * quóniam adjútor et protector noster est.

Quia in eo lætábitur cor nostrum, * et in nómine sancto ejus sperávimus:

Fiat misericórdia tua, Dómine, super nos, * quemádmodùm sperávimus in te.

Ant. Rectum est verbum Dómini, et ómnia ópera ejus in fide. *Ps.* 32.

Ant. 4. A. Dóminus.

PSALMUS 67.

Carmen triumphale de Christi et Ecclesiæ victoriis, ab Ascensione Christi usque ad ultimum ejus adventum.

EXURGAT Deus, et dissipentur inimíci ejus; * et fugiant, qui odérunt eum, à fácie ejus.

Sicut déficit fumus, defíciant: * sicut fluit cera à fácie ignis, sic péreant peccatóres à fácie Dei.

Et justi epulentur, et exultent in conspectu Dei, * et delectentur in lætítia.

Cantáte Deo, psalmum dícite nómini ejus: * iter fácite ei qui ascendit super occásum.

Dóminus nomen illi: * exultáte in conspectu ejus.

Turbabuntur à fácie ejus, * patris orphanórum, et júdicis viduárum.

Deus in loco sancto suo: * Deus qui inhabitáre facit unius moris in domo:

Qui edúcit vinctos in fortitúdine, * similiter eos qui exásperant, qui hábitant in sepulcris.

Deus, cùm egrederéris in conspectu pópuli tui, * cùm pertransíres in deserto,

Terra mota est: * étenim cœli distillavérunt à fácie Dei Sínaï, à fácie Dei Israel.

Plúviam voluntáriam segregábis, Deus, hæreditáti tuæ: * et infirmáta est, tu verò perfecisti eam.

Animália tua habitábunt in ea: * parasti in dulcédine tua páuperi, Deus.

DIVISIO PSALMI 67.

Dominus dabit verbum evangelizántibus, * virtúte multâ.

Rex virtútum dilecti dilecti * et speciéi domûs divídere spólia.

Si dormiátis inter médios cleros, pennæ columbæ deargentátæ; * et posterióra dorsi ejus in pallóre auri.

Dum discernit cœlestis reges super eam, * nive dealbabuntur in Selmon.

Mons Dei, mons pinguis; * mons coagulátus, mons pinguis.

Ut quid suspicámini montes coagulátos? * mons in quo beneplácitum est Deo habitáre in eo; étenim Dóminus habitábit in finem.

Currus Dei decem míllibus múltiplex, míllia lætántium: * Dóminus in eis in Sina, in sancto.

Ascendisti in altum cepisti captivitátem: * accepisti dona in homínibus.

Etenim non credentes, * inhabitáre Dóminum Deum.

Benedictus Dóminus die quotídie: * prósperum iter fáciet nobis Deus salutárium nostrórum.

Deus noster, Deus salvos faciendi; * et Dómini Dómini éxitus mortis.

Verúmtamen Deus confringet cápita inimicórum suórum, * vérticem capilli perambulántium in delictis suis.

Dixit Dóminus: Ex Basan convertam, * convertam in profundum maris;

Ut intingátur pes tuus in sánguine, * lingua canum tuórum ex inimícis ab ipso.

Vidérunt ingressus tuos, Deus, * ingressus Dei mei, Regis mei qui est in sancto.

Prævenérunt príncipes conjuncti psállentibus, * in médio juvenculárum tympanistriárum.

ALTERA DIVISIO PSALMI 67.

In ecclésiis benedícite Deo Dómino, * de fóntibus Israel.

Ibi Bénjamin adolescéntulus * in mentis excessu.

Príncipes Juda, duces eórum: * príncipes Zabúlon, príncipes Néphthali.

Manda, Deus, virtúti tuæ: * confirma hoc, Deus, quod operátus es in nobis.

A templo tuo in Jerúsa-

lem * tibi ófferent reges múnera.

Increpa feras arúndinis; congregátio taurórum in vaccis populórum, * ut exclúdant eos qui probáti sunt argento.

Dissipa gentes quæ bella volunt: * vénient legáti ex Ægypto; Æthiópia prævéniet manus ejus Deo.

Regna terræ, cantáte Deo, * psállite Dómino.

Psállite Deo qui ascendit super cœlum cœli * ad orientem.

Ecce dabit voci suæ vocem virtútis: * date glóriam Deo.

Super Israel magnificéntia ejus, * et virtus ejus in núbibus.

Mirábilis Deus in sanctis suis; Deus Israel ipse dabit virtútem et fortitúdinem plebi suæ: * benedictus Deus.

Ant. Dóminus dabit verbum evangelizántibus: Deus Israel ipse dabit fortitúdinem plebi suæ.

Ant. 8. G. Dómine.

PSALMUS 88.

Misericordia et veritas Dei in populum suum celebranda. Promissiones quas Christo et Ecclesiæ fecit, immutabiles sunt; nec adversis hujus vitæ delentur.

Misericordias Dómini * in æternum cantábo.

In generatiónem et generatiónem * annuntiábo veritátem tuam in ore meo;

Quóniam dixisti: In æternum misericórdia ædificábitur in cœlis, * præparábitur véritas tua in eis.

Dispósui testamentum electis meis, * jurávi David servo meo:

Usque in æternum præparábo semen tuum; * et ædificábo in generatiónem et generatiónem sedem tuam.

Confitebuntur cœli mirabília tua, Dómine; * étenim veritátem tuam in ecclésia sanctórum.

Quóniam quis in núbibus æquábitur Dómino? * símilis erit Deo in fíliis Dei?

Deus, qui glorificátur in concílio sanctórum; * magnus et terríbilis super omnes qui in circúitu ejus sunt.

Dómine Deus virtútum, quis símilis tibi? * potens es, Dómine; et véritas tua in circúitu tuo.

Tu domináris potestáti maris; * motum autem flúctuum ejus tu mítigas.

Tu humiliásti sicut vulnerátum, superbum: * in bráchio virtútis tuæ dispersísti inimícos tuos.

Tui sunt cœli, et tua est terra: * orbem terræ et plenitúdinem ejus tu fundásti;

Aquilónem et mare tu creásti: * Thabor et Hermon in nómine tuo exultábunt.

Tuum bráchium cum poténtia: * firmétur manus tua, et exaltétur déxtera tua.

Justítia et judicium præparátio sedis tuæ; * miseri-

córdia et véritas præcédent fáciem tuam.

DIVISIO PSALMI 88.

BEATUS pópulus qui scit jubilatiónem : * Dómine, in lúmine vultûs tui ambulábunt,

Et in nómine tuo exultábunt totâ die, * et in justítia tua exaltabuntur ;

Quóniam glória virtútis eórum tu es, * et in beneplácito tuo exaltábitur cornu nostrum.

Quia Dómini est assúmptio nostra, * et Sancti Israel regis nostri.

Tunc locútus es in visióne sanctis tuis, et dixisti : * Pósui adjutórium in potente, et exaltávi electum de plebe mea.

Invéni David servum meum ; * óleo sancto meo unxi eum.

Manus enim mea auxiliábitur ei, * et bráchium meum confortábit eum.

Nihil proficiet inimícus in eo, * et fílius iniquitátis non appónet nocére ei.

Et concídam à fácie ipsíus inimícos ejus, * et odientes eum in fugam convertam

Et véritas mea et misericórdia mea cum ipso ; * et in nómine meo exaltábitur cornu ejus.

Et ponam in mari manum ejus, * et in flumínibus déxteram ejus.

Ipse invocábit me : Pater meus es tu, * Deus meus, et susceptor salútis meæ.

Et ego primogénitum ponam illum, * excelsum præ régibus terræ.

In æternum servábo illi misericórdiam meam, * et testamentum meum fidéle ipsi;

Et ponam in séculum séculi semen ejus, * et thronum ejus sicut dies cœli.

Si autem dereliquerint fílii ejus legem meam, * et in judíciis meis non ambuláverint;

Si justítias meas profanáverint, * et mandáta mea non custodíerint,

Visitábo in virga iniquitátes eórum, * et in verbéribus peccáta eórum.

Misericórdiam autem meam non dispergam ab eo, * neque nocébo in veritáte mea;

Neque profanábo testamentum meum ; * et quæ procédunt de lábiis meis, non fáciam írrita.

ALTERA DIVISIO PSALMI 88.

SEMEL jurávi in sancto meo, * si David méntiar ;

Semen ejus in æternum manébit ; * et thronus ejus sicut sol in conspectu meo,

Et sicut luna perfecta in æternum, * et testis in cœlo fidélis.

Tu verò repulisti et despexisti, * distulisti Christum tuum.

Evertisti testamentum

servi tui ; * profanasti in terra sanctuárium ejus.

Destruxisti omnes sepes ejus ; * posuisti firmamentum ejus formídinem.

Diripuérunt eum omnes transeuntes viam : * factus est oppróbrium vicínis suis.

Exaltasti déxteram depriméntium eum : * lætificasti omnes inimícos ejus.

Avertisti adjutórium gládii ejus, * et non es auxiliátus ei in bello.

Destruxisti eum ab emundatióne, * et sedem ejus in terram collisisti.

Minorasti dies témporis ejus : * perfudisti eum confusióne.

Usquequò, Dómine, avertis in finem? * exardescet sicut ignis ira tua?

Memoráre quæ mea substántia : * numquid enim vanè constituisti omnes fílios hóminum?

Quis est homo qui vivet, et non vidébit mortem? * éruet ánimam suam de manu inferi?

Ubi sunt misericórdiæ tuæ antíquæ, Dómine, * sicut jurasti David in veritáte tua?

Memor esto, Dómine, oppróbrii servórum tuórum, * quod contínui in sinu meo, multárum géntium ;

Quòd exprobravéruntinimíci tui, Dómine, * quòd exprobravérunt commutatiónem Christi tui.

Benedictus Dóminus in æternum : * fiat, fiat.

Ant. Dómine, in lúmine vultûs tui ambulábunt, et in nómine tuo exultábunt totâ die, et in justítia tua exaltabuntur.

℣. Ténebræ non obscurabuntur à te, Dómine; ℟. Et nox sicut dies illuminábitur. *Ps.* 138.

Pater noster.

℣. *Sacerd.* Cognoscant quia nomen tibi Dóminus: ℟. Tu solus Altíssimus in omni terra. *Ps.* 82.

AD LAUDES.

Ant. 4. f. Audi.

PSALMUS 80.

In Deo lætandum, qui cibat nos ex adipe frumenti, et de petra melle saturat.

Exultate Deo adjutóri nostro : * jubiláte Deo Jacob.

Súmite psalmum, et date tympanum, * psaltérium jucundum cum cithara.

Buccináte in Neoménia tuba, * in insigni die solemnitátis vestræ ;

Quia præceptum in Israel est, * et judícium Deo Jacob.

Testimónium in Joseph pósuit illud, cùm exíret de terra Ægypti : * linguam quam non nóverat, audívit.

Divertit ab onéribus dorsum ejus : * manus ejus in cóphino serviérunt.

In tribulatióne invocasti me, et liberávi te : * exaudí-

vi te in abscóndito tempestátis ; probávi te apud aquam contradictiónis.

Audi, pópulus meus, et contestábor te : * Israel, si audíeris me, non erit in te deus recens, neque adorábis deum aliénum.

Ego enim sum Dóminus Deus tuus, qui eduxi te de terra Ægypti : * diláta os tuum, et implébo illud.

Et non audívit pópulus meus vocem meam ; * et Israel non intendit mihi.

Et dimísi eos secundùm desidéria cordis eórum : * ibunt in adinventiónibus suis.

Si pópulus meus audisset me ; * Israel si in viis meis ambulasset,

Pro níhilo fórsitan inimícos eórum humiliassem, * et super tribulantes eos misissem manum meam.

Inimíci Dómini mentíti sunt ei ; * et erit tempus eórum in sécula.

Et cibávit eos ex ádipe frumenti ; * et de petra, melle saturávit eos.

Ant. Audi, pópulus meus, et contestábor te : ego sum Dóminus Deus tuus.

Ant. 1. g. Parátum.

PSALMUS 107.

Christus resurrectionem suam, et regni sui dilatationem prænuntiat.

PARATUM cor meum, Deus, parátum cor meum : * cantábo et psallam in glória mea.

Exurge, glória mea ; exurge, psaltérium et cíthara : * exurgam dilúculo.

Confitébor tibi in pópulis, Dómine, * et psallam tibi in natiónibus ;

Quia magna est super cœlos misericórdia tua, * et usque ad nubes véritas tua.

Exaltáre super cœlos, Deus ; * et super omnem terram glória tua ;

Ut liberentur dilecti tui : * salvum fac déxterà tuà, et exaudi me.

Ant. Parátum cor meum, Deus ; exurgam dilúculo : confitébor tibi, Dómine.

Ant. 6. F. Dómine.

DIVISIO PSALMI 107.

DEUS locútus est in sancto suo : * Exultábo, et dividam Síchimam, et convallem tabernaculórum dimétiar.

Meus est Gálaad, et meus est Manasses ; * et Ephraim suscéptio cápitis mei.

Juda rex meus : * Moab lebes spei meæ.

In Idumæam extendam calceamentum meum : * mihi alienígenæ amíci facti sunt.

Quis dedúcet me in civitátem munítam ? * quis dedúcet me usque in Idumæam ?

Nonne tu, Deus, qui repulisti nos ? * et non exíbis, Deus, in virtútibus nostris ?

Da nobis auxílium de tribulatióne, * quia vana salus hóminis.

In Deo faciémus virtútem : * et ipse ad níhilum dedúcet inimícos nostros.

Ant. Dómine, vana salus hóminis : in Deo faciémus virtútem.

Ant. 8. c. Deus.

In Feriis,

CANTICUM ANNÆ.

(1. Reg. 2.)

Supremam Dei potestatem laudans, de Ecclesiâ et Christo prophetat.

EXULTAVIT cor meum in Dómino, * et exaltátum est cornu meum in Deo meo.

Dilatátum est os meum super inimícos meos ; * quia lætáta sum in salutári tuo.

Non est sanctus, ut est Dóminus ; neque enim est álius extra te : * et non est fortis sicut Deus noster.

Nolíte multiplicáre loqui sublímia, gloriántes : * recédant vétera de ore vestro;

Quia Deus scientiárum Dóminus est, * et ipsi præparantur cogitatiónes.

Arcus fórtium superátus est; * et infirmi accincti sunt róbore.

Repléti priùs pro pánibus se locavérunt; * et famélici saturáti sunt,

Donec stérilis péperit plúrimos ; * et quæ multos habébat fílios, infirmáta est.

Dóminus mortíficat, et vivíficat ; * dedúcit ad ínferos, et redúcit.

Dóminus páuperem facit, et ditat ; * humíliat et súblevat.

Súscitat de púlvere egénum, * et de stércore élevat páuperem ;

Ut sédeat cum princípibus, * et sólium glóriæ téneat.

Dómini enim sunt cárdines terræ, * et pósuit super eos orbem.

Pedes sanctórum suórum servábit, et ímpii in ténebris conticéscent; * quia non in fortitúdine sua roborábitur vir.

Dóminum formidábunt adversárii ejus ; * et super ipsos in cœlis tonábit.

Dóminus judicábit fines terræ, et dabit impérium regi suo, * et sublimábit cornu christi sui.

Ant. Deus scientiárum Dóminus est, et ipsi præparantur cogitatiónes.

[*In festis Simpl. loco superioris cantici dicitur seq. In Semidupl. verò et suprà, dicitur cant. de Prop. vel de Comm. S*

CANTICUM.

(1. Paral. 29.)

Dei magnificentia et potentia extolluntur : supremum ipsius in omnes creaturas dominium agnoscitur.

BENEDICTUS es, Dómine, Deus Israel patris nostri, * ab æterno in æternum.

Tua est, Dómine, magnificéntia, et poténtia, et glória, atque victória ; * et tibi laus,

Cuncta enim quæ in cœlo sunt et in terra, * tua sunt.

Tuum, Dómine, regnum;

* et tu es super omnes príncipes.

Tuæ divítiæ, et tua est glória : * tu domináris ómnium.

In manu tua virtus et poténtia : * in manu tua magnitúdo, et impérium ómnium.

Nunc ígitur, Deus noster, confitémur tibi, * et laudámus nomen tuum ínclytum.]

Ant. 5. a. Annúntiat Dóminus.

PSALMUS 147.

Laudandus Deus, qui Ecclesiam suam adipe frumenti satiat.

Lauda, Jerúsalem, Dóminum ; * lauda Deum tuum, Sion;

Quóniam confortávit seras portárum tuárum, * benedixit fíliis tuis in te ;

Qui pósuit fines tuos pacem, * et ádipe frumenti sátiat te ;

Qui emittit elóquium suum terræ, * velóciter currit sermo ejus ;

Qui dat nivem sicut lanam, * nébulam sicut cinerem spargit ;

Mittit crystallum suam sicut buccellas : * ante fáciem frígoris ejus quis sustinébit ?

Emittet verbum suum, et liquefáciet ea ; * flabit spíritus ejus, et fluent aquæ.

Qui annúntiat verbum suum Jacob, * justítias et judícia sua Israel.

Non fecit táliter omni natióni, * et judícia sua non manifestávit eis.

Ant. Annúntiat Dóminus verbum suum Jacob, et judícia sua Israel : non fecit táliter omni natióni.

Capitulum. (1. *Petr.* 2.)

Vos genus electum, regále sacerdótium, gens sancta, pópulus acquisitiónis ; ut virtútes annuntiétis ejus qui de ténebris vos vocávit in admirábile lumen suum.

HYMNUS.

Dignas quis, ô Deus, tibi
Laudes rependat, qui tuo
Pellis ténebras lúmine,
Salútis et monstras viam ?
Tu, quam jubes, donas fidem ;
Hæc cúltui præest tuo ;
Hæc mentis erróres fugat ;
Hæc corda sursum dírigit ;
Te destitúta spíritu
Nil pompa sacrórum juvat :
Secréta puri blándiùs
Tibi litábunt péctoris.
Vox inde cordi cónsona
Vectígal exsolvet suum,
Et ad salútem líbero
Prométur ore véritas.
O, qui superbos réspuis,
Et símplices amas, Deus
Ut crescat in nobis fides,
Cordis tumórem cómprime.
Sit summa Patri glória :
Sit summa Nato, qui fidem
Cruóre fundávit suo :
Par sit tibi laus, Spíritus.
Amen.

℣. Declarátio sermónum tuórum illúminat, ℟. Et in-

tellectum dat párvulis. *Ps.* 118.

Ad Benedictus, *Ant.* 3. a. Tu, puer, Prophéta Altíssimi vocáberis, ad dandam sciéntiam salútis plebi ejus. *Luc.* 1.

AD PRIMAM.

Ant. 3. *à.* Illúminet.

PSALMUS 66.

Deus in toto orbe per Christum cognoscendus.

Deus misereátur nostrî, et benedícat nobis: * illúminet vultum suum super nos, et misereátur nostrî;

Ut cognoscámus in terra viam tuam, * in ómnibus géntibus salutáre tuum.

Confiteantur tibi pópuli, Deus, * confiteantur tibi pópuli omnes.

Lætentur et exultent gentes; quóniam júdicas pópulos in æquitáte, * et gentes in terra dírigis.

Confiteantur tibi pópuli, Deus, confiteantur tibi pópuli omnes: * terra dedit fructum suum.

Benedícat nos Deus, Deus noster, benedícat nos Deus; * et métuant eum omnes fines terræ.

PSALMUS 89.

Inter hujus mundi vicissitudines et adversa, spes in Deo æterno collocanda.

Domine, refúgium factus es nobis, * à generatióne in generatiónem.

Priusquàm montes fíerent, aut formarétur terra et orbis; * à século et usque in séculum tu es Deus.

Ne avertas hóminem in humilitátem; * et dixisti: Convertímini, fílii hóminum.

Quóniam mille anni ante óculos tuos, * tanquam dies hesterna quæ prætériit et custódia in nocte,

Quæ pro níhilo habentur, * eórum anni erunt.

Mane sicut herba tránseat, mane flóreat et tránseat; * véspere décidat, indúret et arescat;

Quia defécimus in ira tua, * et in furóre tuo turbáti sumus.

Posuisti iniquitátes nostras in conspectu tuo, * séculum nostrum in illuminatióne vultûs tui;

Quóniam omnes dies nostri defecérunt, et in ira tua defécimus: * anni nostri sicut aránea meditabuntur.

Dies annórum nostrórum in ipsis septuaginta anni: * si autem in potentátibus, octoginta anni,

Et ámplius eórum * labor et dolor.

Quóniam supervénit mansuetúdo, * et corripiémur.

DIVISIO PSALMI. 89.

Quis novit potestátem iræ tuæ, * et præ timóre tuo iram tuam dinumeráre?

Déxteram tuam sic notam

fac, * et erudítos corde in sapiéntia.

Convértere, Dómine, úsquequò? * et deprecábilis esto super servos tuos.

Repléti sumus mane misericórdia tuâ; * et exultávimus, et delectáti sumus ómnibus diébus nostris.

Lætáti sumus pro diébus quibus nos humiliasti, * annis quibus vídimus mala.

Réspice in servos tuos, et in ópera tua; * et dírige fílios eórum.

Et sit splendor Dómini Dei nostri super nos: * et ópera mánuum nostrárum dírige super nos; et opus mánuum nostrárum dírige.

Ant. Illúminet Dóminus vultum suum super nos; ut cognoscámus in terra viam tuam, Dómine. *Ps.* 66.

AD TERTIAM.

Ant. 4. E. Credo.

PSALMUS 26.

Deus in Christo fidelium lumen et salus. Auxilium ejus adversus hostes petitur.

Dominus illuminátio mea, et salus mea; * quem timébo?

Dóminus protector vitæ meæ; * à quo trepidábo?

Dum appropiant super me nocentes, * ut edant carnes meas.

Qui tríbulant me inimíci mei, * ipsi infirmáti sunt et cecidérunt.

Si consistant adversum me castra, * non timébit cor meum.

Si exurgat adversùm me prælium, * in hoc ego sperábo.

Unam pétii à Dómino, hanc requíram, * ut inhábitem in domo Dómini ómnibus diébus vitæ meæ;

Ut vídeam voluntátem Dómini, * et vísitem templum ejus.

Quóniam abscondit me in tabernáculo suo: * in die malórum protexit me in abscóndito tabernáculi sui.

In petra exaltávit me, * et nunc exaltávit caput meum super inimícos meos

Circuívi et immolávi in tabernáculo ejus hóstiam vociferatiónis: * cantábo, et psalmum dicam Dómino.

DIVISIO PSALMI 26.

Exaudi, Dómine, vocem meam quà clamávi ad te: * miserére meî, et exaudi me.

Tibi dixit cor meum, exquisívit te fácies mea: * fáciem tuam, Dómine, requíram.

Ne avertas faciem tuam à me: * ne declínes in ira à servo tuo.

Adjútor meus esto, ne derelinquas me, * neque despícias me, Deus salutáris meus;

Quóniam pater meus et mater mea dereliquérunt me: * Dóminus autem assumpsit me.

Legem pone mihi, Dómi-

ne, in via tua; * et dírige me in sémitam rectam propter inimícos meos.

Ne tradíderis me in ánimas tribulántium me; * quóniam insurrexérunt in me testes iníqui, et mentíta est iníquitas sibi.

Credo vidére bona Dómini * in terra vivéntium.

Expecta Dóminum, viríliter age: * et confortétur cor tuum, et sústine Dóminum.

PSALMUS 83.

Æterna Dei tabernacula unicum justi desiderium.

QUAM dilecta tabernácula tua, Dómine virtútum! * concupíscit et déficit ánima mea in átria Dómini.

Cor meum et caro mea * exultavérunt in Deum vivum.

Etenim passer invénit sibi domum, * et turtur nidum sibi, ubi ponat pullos suos.

Altária tua, Dómine virtútum, * Rex meus et Deus meus!

Beáti qui hábitant in domo tua, Dómine! * in sécula seculórum laudábunt te.

Beátus vir cujus est auxílium abs te: * ascensiónes in corde suo dispósuit, in valle lacrymárum, in loco quem pósuit.

Etenim benedictiónem dabit legislátor, ibunt de virtúte in virtútem: * vidébitur Deus deórum in Sion.

Dómine, Deus virtútum, exaudi oratiónem meam; * áuribus pércipe, Deus Jacob.

Protector noster, áspice, Deus, * et réspice in fáciem christi tui;

Quia mélior est dies una in átriis tuis * super millia.

Elégi abjectus esse in domo Dei mei, * magis quam habitáre in tabernáculis peccatórum;

Quia misericórdiam et veritátem díligit Deus; * grátiam et glóriam dabit Dóminus.

Non privábit bonis eos qui ámbulant in innocéntia: * Dómine virtútum, beátus homo qui sperat in te.

Ant. Credo vidére bona Dómini in terra vivéntium. *Ps.* 26.

Capitulum. (*Hebr.* 11.)

EST fides sperandárum substántia rerum, argumentum non apparéntium.

℟. *br.* Quam magna multitúdo dulcédinis tuæ, Dómine, * Quam abscondísti timéntibus te! Quam magna multitúdo dulcédinis tuæ, Dómine. ℣. Perfecísti eis * qui sperant in te, * Quam abscondísti timéntibus te. Glória Patri. Quam magna multitúdo dulcédinis tuæ. *Ps.* 30.

℣. Narravérunt mihi iníqui fabulatiónes; ℟. Sed non ut lex tua. *Ps.* 118.

AD SEXTAM.

Ant. 8. *G.* Veníte, fílii.

PSALMUS 22.

Mensam in conspectu nostro paravit Deus.

DOMINUS regit me, et nihil mihi deerit: * in loco páscuæ ibi me collocávit.

Super aquam refectiónis educávit me: * ánimam meam convertit.

Deduxit me super sémitas justítiæ, * propter nomen suum.

Nam et si ambulávero in médio umbræ mortis, non timébo mala, * quóniam tu mecum es.

Virga tua et báculus tuus, * ipsa me consoláta sunt.

Parasti in conspectu meo mensam, * adversùs eos qui tríbulant me.

Impinguasti in óleo caput meum: * et calix meus inébrians quàm præclárus est!

Et misericórdia tua subsequétur me * ómnibus diébus vitæ meæ;

Et ut inhábitem in domo Dómini, * in longitúdinem diérum.

PSALMUS 33.

Deus semper benedicendus. Non est inopia timentibus eum.

BENEDICAM Dóminum in omni témpore: * semper laus ejus in ore meo.

In Dómino laudábitur ánima mea: * áudiant mansuéti, et lætentur.

Magnificáte Dóminum mecum; * et exaltémus nomen ejus in idipsum.

Exquisívi Dóminum; et exaudívit me, * et ex ómnibus tribulatiónibus meis erípuit me

Accédite ad eum, et illumináminí; * et fácies vestræ non confundentur.

Iste pauper clamávit; et Dóminus exaudívit eum, * et de ómnibus tribulatiónibus ejus salvávit eum.

Immittet ángelus Dómini in circúitu timéntium eum; * et erípiet eos.

Gustáte, et vidéte quóniam suávis est Dóminus: * beátus vir qui sperat in eo.

Timéte Dóminum, omnes sancti ejus; * quóniam non est inópia timéntibus eum.

Dívites eguérunt et esuriérunt; * inquirentes autem Dóminum non minuentur omni bono.

DIVISIO PSALMI 33.

VENITE, fílii, audíte me: * timórem Dómini docébo vos.

Quis est homo qui vult vitam, * díligit dies vidére bonos?

Próhibe linguam tuam à malo; * et lábia tua ne loquantur dolum.

Diverte à malo, et fac bonum: * inquíre pacem, et perséquere eam.

Oculi Dómini super jus-

tos, * et aures ejus in preces eórum.

Vultus autem Dómini super facientes mala, * ut perdat de terra memóriam eórum.

Clamavérunt justi; et Dóminus exaudívit eos; * et ex ómnibus tribulatiónibus eórum liberávit eos.

Juxta est Dóminus iis qui tribuláto sunt corde, * et húmiles spíritu salvábit.

Multæ tribulatiónes justórum; * et de ómnibus his liberábit eos Dóminus.

Custódit Dóminus ómnia ossa eórum: * unum ex his non conterétur.

Mors peccatórum péssima; * et qui odérunt justum, delinquent.

Rédimet Dóminus ánimas servórum suórum; * et non delinquent omnes qui sperant in eo.

Ant. Veníte, fílii, audíte me: timórem Dómini docébo vos. *Ps.* 33.

Capitulum. (*Jac.* 2.)

Sicut corpus sine spíritu mórtuum est, ita et fides sine opéribus mórtua est.

℣. *br.* Gressus meos dírige, Dómine, * Secundùm elóquium tuum. Gressus. ℣. Ut custódiam * mandáta tua, * Secundùm elóquium tuum. Glória Patri. Gressus meos.

℣. Bonitátem, et disciplínam, et sciéntiam doce me; ℟. Quia mandátis tuis crédidi. *Ps.* 118.

AD NONAM.

Ant. 1. a. Testimónia.

PSALMUS 79.

Miseriarum finis per Christi adventum expostulatur.

Qui regis Israel, intende; * qui dedúcis velut ovem Joseph.

Qui sedes super Chérubim, * manifestáre coram Ephraïm, Bénjamin, et Manasse.

Excita poténtiam tuam; * et veni, ut salvos fácias nos.

Deus, converte nos, et ostende fáciem tuam; * et salvi érimus.

Dómine Deus virtútum, * quousque irascéris super oratiónem servi tui?

Cibábis nos pane lacrymárum, * et potum dabis nobis in lácrymis in mensúra?

Posuisti nos in contradictiónem vicínis nostris; * et inimíci nostri subsannavérunt nos.

Deus virtútum, converte nos, et ostende fáciem tuam; * et salvi érimus.

DIVISIO PSALMI 79.

[Domine] víneam de Ægypto transtulisti: * ejecisti gentes, et plantasti eam.

Dux itíneris fuisti in conspectu ejus: * plantasti radíces ejus, et implévit terram.

Opéruit montes umbra ejus, * et arbusta ejus cedros Dei.

Extendit pálmites suos usque ad mare, * et usque ad flumen propágines ejus.

Ut quid destruxisti macériam ejus; * et vindémiant eam omnes qui prætergrediuntur viam?

Exterminávit eam aper de silva, * et singulàris ferus depastus est eam.

Deus virtútum, convértere: * réspice de cœlo, et vide, et vísita víneam istam.

Et pérfice eam quam plantávit déxtera tua, * et super fílium hóminis quem confirmasti tibi.

Incensa igni, et suffossa: * ab increpatióne vultûs tui períbunt.

Fiat manus tua super virum déxteræ tuæ, * et super fílium hóminis quem confirmasti tibi.

Et non discédimus à te: * vivificábis nos, et nomen tuum invocábimus.

Dómine Deus virtútum, converte nos, et ostende fáciem tuam; * et salvi érimus.

PSALMUS 92.

Christi regnum et eloquia extolluntur.

Dominus regnávit, decórem indútus est: * indútus est Dóminus fortitúdinem, et præcinxit se.

Etenim firmávit orbem terræ, * qui non commovébitur.

Paráta sedes tua ex tunc: * à sæculo tu es.

Elevavérunt flúmina, Dómine: * elevavérunt flúmina vocem suam.

Elevavérunt flúmina fluctus suos, * à vócibus aquárum multárum.

Mirábiles elatiónes maris: * mirábilis in altis Dóminus.

Testimónia tua credibília facta sunt nimis: * domum tuam decet sanctitúdo, Dómine, in longitúdinem diérum.

Ant. Testimónia tua, Dómine, credibília facta sunt nimis. *Ps.* 92.

Capitulum. (*Rom.* 4.)

Credenti in eum qui justificat ímpium, reputátur fides ejus ad justítiam, secundùm propósitum grátiæ Dei.

℟. *br.* Salvávit eos Dóminus, * Et credidérunt verbis ejus. Salvávit. ℣. Et laudavérunt * laudem ejus, * Et credidérunt. Glória Patri. Salvávit. *Ps.* 105.

℣. In conspectu géntium revelávit justítiam suam: ℟. Recordátus est miseri-córdiæ suæ. *Ps.* 97.

AD VESPERAS

Ant. 2. D. Crédidi.

PSALMUS 115.

Calix salutaris accipiendus: vota Domino reddenda.

Credidi, propter quod locútus sum; * ego autem humiliátus sum nimis.

Ego dixi in excessu meo: * Omnis homo mendax.

Quid retríbuam Dómino *

pro ómnibus quæ retríbuit mihi?

Cálicem salutáris accípiam, * et nomen Dómini invocábo.

Vota mea Dómino reddam coram omni pópulo ejus: * pretiósa in conspectu Dómini mors Sanctórum ejus.

O Dómine, quia ego servus tuus; * ego servus tuus, et fílius ancillæ tuæ.

Dirupísti víncula mea: * tibi sacrificábo hóstiam laudis, et nomen Dómini invocábo.

Vota mea Dómino reddam in conspectu omnis pópuli ejus, * in átriis domûs Dómini, in médio tuî, Jerúsalem.

Ant. Crédidi, propter quod locútus sum; ego autem humiliátus sum nimis.

Ant. 1. g. Confitébor.

PSALMUS 137.

Dei misericordia et veritas in populum suum celebranda.

Confitébor tibi, Dómine, in toto corde meo; * quóniam audísti verba oris mei.

In conspectu Angelórum psallam tibi: * adorábo ad templum sanctum tuum,

Et confitébor nómini tuo super misericórdia tua et veritáte tua; * quóniam magnificásti super omne, nomen sanctum tuum.

In quacumque die invocávero te, exaudi me: * multiplicábis in ánima mea virtútem.

Confiteántur tibi, Dómine, omnes reges terræ, * quia audiérunt ómnia verba oris tui.

Et cantent in viis Dómini, * quóniam magna est glória Dómini;

Quóniam excelsus Dóminus, et humília réspicit, * et alta à longè cognoscit.

Si ambulávero in médio tribulatiónis, vivificábis me: * et super iram inimicórum meórum extendísti manum tuam, et salvum me fecit déxtera tua.

Dóminus retríbuet pro me: * Dómine, misericórdia tua in séculum: ópera mánuum tuárum ne despícias.

Ant. Confitébor nómini tuo, Dómine, super misericórdia tua et veritáte tua.

Ant. 7. d. Generátio.

PSALMUS 144.

Dei magnitudo et magnificentia celebrantur.

Exaltábo te, Deus meus rex; * et benedícam nómini tuo in séculum, et in séculum séculi.

Per síngulos dies benedícam tibi: * et laudábo nomen tuum in séculum, et in séculum séculi.

Magnus Dóminus, et laudábilis nimis; * et magnitúdinis ejus non est finis.

Generátio et generátio laudábit ópera tua, * et poténtiam tuam pronuntiábunt.

Magnificéntiam glóriæ sanctitátis tuæ loquentur, * et mirabília tua narrábunt

Et virtútem terribílium tuórum dicent, * et magnitúdinem tuam narrábunt.

Memóriam abundántiæ suavitátis tuæ eructábunt, * et justítiâ tuâ exultábunt.

Ant. Generátio et generátio laudábit ópera tua, et poténtiam tuam pronuntiábunt.

Ant. 4. *D.* Fidélis.

DIVISIO PSALMI 144.

MISERATOR et misércors Dóminus; * pátiens, et multùm misércors.

Suávis Dóminus universis, * et miseratiónes ejus super ómnia ópera ejus.

Confiteantur tibi, Dómine, ómnia ópera tua; * et sancti tui benedícant tibi.

Glóriam regni tui dicent, * et poténtiam tuam loquentur;

Ut notam fáciant fíliis hóminum poténtiam tuam, * et glóriam magnificéntiæ regni tui.

Regnum tuum, regnum ómnium seculórum; * et dominátio tua in omni generatióne et generatiónem.

Fidélis Dóminus in ómnibus verbis suis, * et sanctus in ómnibus opéribus suis.

Allevat Dóminus omnes qui córruunt, * et érigit omnes elísos.

Oculi ómnium in te sperant, Dómine; * et tu das escam illórum in témpore opportúno.

Aperis tu manum tuam, * et imples omne ánimal benedictióne.

Ant. Fidélis Dóminus in ómnibus verbis suis, et sanctus in ómnibus opéribus suis.

Ant. 8. c. Prope est Dóminus.

ALTERA DIVISIO PSALMI 144.

JUSTUS Dóminus in ómnibus viis suis, * et sanctus in ómnibus opéribus suis.

Prope est Dóminus ómnibus invocántibus eum, * ómnibus invocántibus eum in veritáte.

Voluntátem timéntium se fáciet, et deprecatiónem eórum exáudiet, * et salvos fáciet eos.

Custódit Dóminus omnes diligentes se, * et omnes peccatóres disperdet.

Laudatiónem Dómini loquétur os meum; * et benedícat omnis caro nómini sancto ejus in séculum, et in séculum séculi.

Ant. Propè est Dóminus ómnibus invocántibus eum in veritáte.

Capitulum. (*Rom.* 10.)

CORDE créditur ad justítiam, ore autem confessio fit ad salútem; dicit enim Scriptúra: Omnis qui credit in illum, non confundétur. Non enim est distínctio Judæi et Græci: nam idem Dóminus ómnium, dives in omnes qui ínvocant illum.

HYMNUS.

O FORTIS, ô clemens Deus,

Salútis auctor, tu fidem
Nostris potenter ínsere,
Germen salútis, córdibus.

Hinc omne robur dúcimus :
Hæc arma nobis; hoc manus
Protecta scuto, flámmea
Retundet hostis spícula.

Hinc fúndimus preces tibi
Sacri sub umbra nóminis,
Quo nítitur spes ómnium
Uno salútis pignore.

Placatus illo nómine,
Labántibus feres opem;
Dabisque, sanctam dégener
Ne vita deturpet fidem.

Sit laus Patri, laus Fílio
Par sit tibi laus, Spíritus,
Infúsa per quem córdibus
Relúcet imis véritas.

Amen.

℣. Os meum annuntiábit justítiam tuam, ℟. Totâ die salutáre tuum. *Ps.* 70.

Ad Magníficat, *Ant.* 7. G. Potens est Dóminus, et sanctum nomen ejus. *Luc.* 1.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 1. f. Salvum me fac, Dómine.

PSALMUS 11.

Justorum paucitas : eloquiorum Domini laus.

Salvum me fac, Dómine, quóniam defécit sanctus, * quóniam diminútæ sunt veritátes à fíliis hóminum.

Vana locúti sunt unusquisque ad próximum suum : * lábia dolósa, in corde et corde locúti sunt.

Disperdat Dóminus universa lábia dolósa, * et linguam magníloquam ;

Qui dixérunt : Linguam nostram magnificábimus, lábia nostra à nobis sunt : * quis noster Dóminus est?

Propter misériam ínopum, et gémitum páuperum, * nunc exurgam, dicit Dóminus.

Ponam in salutári : * fiduciáliter agam in eo.

Elóquia Dómini, elóquia casta : * argentum igne examinátum, probátum terræ, purgátum séptuplum.

Tu, Dómine, servábis nos ; * et custódies nos à generatióne hac in æternum.

In circúitu ímpii ámbulant : * secundùm altitúdinem tuam multiplicasti fílios hóminum.

PSALMUS 38.

Hujus vitæ vanitas et miseria. Divinum postulatur subsidium.

Dixi : Custódiam vias meas, * ut non delinquam in lingua mea.

Pósui ori meo custódiam, * cùm consísteret peccátor adversùm me.

Obmútui, et humiliátus sum, et sílui à bonis ; * et dolor meus renovátus est.

Concáluit cor meum intra me, et in meditatióne mea exardescet ignis : * locútus sum in lingua mea.

Notum fac mihi, Dómine, finem meum, et número rum diérum meórum, quis est;

* ut sciam quid desit mihi.

Ecce mensurábiles posuísti dies meos; * et substántia mea tanquam níhilum ante te.

Verúmtamen universa vánitas, * omnis homo vivens.

Verúmtamen in imágine pertransit homo; * sed et frustrà conturbátur.

Thesaurízat, * et ignórat cui congregábit ea.

Et nunc quæ est expectátio mea? nonne Dóminus? * et substántia mea apud te est.

DIVISIO PSALMI 38.

Ab ómnibus iniquitátibus meis erue me: * oppróbrium insipiénti dedísti me.

Obmútui, et non apérui os meum; * quóniam tu fecísti.

Amove à me plagas tuas: * à fortitúdine manûs tuæ ego defeci.

In increpatiónibus propter iniquitátem corripuísti hóminem, et tabéscere fecísti sicut aráneam ánimam ejus: * verúmtamen vanè conturbátur omnis homo.

Exaudi oratiónem meam, Dómine, et deprecatiónem meam: * áuribus pércipe lácrymas meas.

Ne síleas, quóniam ádvena ego sum apud te, et peregrínus, * sicut omnes patres mei.

Remitte mihi ut refrígerer, priusquàm ábeam; * et ámpliùs non ero.

Ant. Salvum me fac, Dómine, quóniam diminútæ sunt veritátes à fíliis hóminum. *Ps.* 11.

FERIA SEXTA.

AD OFFIC. NOCTURNUM.

INVITATORIUM.

Venite, adorémus, et procidámus ante Deum: * Plorémus coram Dómino qui fecit nos.

Ps. 94. Veníte, 2.

HYMNUS.

Jam sánctius moves opus,
Tecum, Deus, delíberans:
Mundo recenti príncipem,
Tibíque præcónem paras.

Homo creátur: hunc sacro
Cœlestis oris hálitu
Succendis, et vivam tuî
Spiráre das imáginem.

Ergo per omnes æquoris,
Tellúris omnes et sinus
Regnábit: at, memor suî,
Deo minórem se gerat.

Heu, cæca cordis právitas!
Jugum rebellis éxcutit;
Deo superbus nec timet
Æquáre pulvis vérticem.

Hinc quanta lúctuum cohors
Incumbit orbi pérdito!
O Christe, ni feras opem,
Spes tota sontes déserat.

Qui nos creávit, laus Patri;
Qui nos redémit, Fílio;
Cujus movémur hálitu,
Par sit tibi laus, Spíritus.
Amen.

Ant. 7. b. Contristátus sum.

PSALMUS 51.

Impios manet interitus, justos gloria.

QUID gloriáris in malítia, * qui potens es in iniquitáte?

Totâ die injustítiam cogitávit lingua tua: * sicut novácula acúta fecisti dolum.

Dilexisti malítiam super benignitátem, * iniquitátem magis quàm loqui æquitátem.

Dilexisti ómnia verba præcipitatiónis, * lingua dolósa.

Propterèa Deus déstruet te in finem: * evellet te, et emigrábit te de tabernáculo tuo, et radícem tuam de terra vivéntium.

Vidébunt justi, et timébunt, et super eum ridébunt; * et dicent: Ecce homo qui non pósuit Deum adjutórem suum;

Sed sperávit in multitúdine divitiárum suárum, * et prævàluit in vanitáte sua.

Ego autem sicut olíva fructífera in domo Dei: * sperávi in misericórdia Dei in æternum, et in séculum séculi.

Confitébor tibi in séculum quia fecisti; * et expectábo nomen tuum, quóniam bonum est in conspectu sanctórum tuórum.

PSALMUS 54.

Justus ab iniquis vexatus, et ab ipsis familiaribus suis maledictus, in Deo spem suam ponit.

EXAUDI, Deus, oratiónem meam, et ne despéxeris deprecatiónem meam: * intende mihi, et exaudi me.

Contristátus sum in exercitatióne mea, * et conturbátus sum à voce inimíci, et à tribulatióne peccatóris;

Quóniam declinavérunt in me iniquitátes, * et in ira molesti erant mihi.

Cor meum conturbátum est in me, * et formído mortis cécidit super me.

Timor et tremor venérunt super me, * et contexérunt me ténebræ.

Et dixi: Quis dabit mihi pennas sicut columbæ? * et volábo, et requiescam.

Ecce elongávi fúgiens, * et mansi in solitúdine.

Expectábam eum qui salvum me fecit à pusillanimitáte spíritûs; * et tempestáte.

Præcípita, Dómine, divide linguas eórum; * quóniam vidi iniquitátem et contradictiónem in civitáte.

Die ac nocte circúmdabit eam super muros ejus iníquitas; * et labor in médio ejus, et injustítia.

Et non defécit de platéis ejus * usúra et dolus.

Quóniam si inimícus meus maledixisset mihi, * sustinuissem útique;

Et si is qui óderat me, super me magna locútus fuisset, * abscondissem me fórsitan ab eo.

Tu verò, homo unánimis, * dux meus et notus meus,

Qui simul mecum dulces capiébas cibos; * in domo Dei ambulávimus cum consensu.

Véniat mors super illos,* et descendant in infernum viventes;

Quóniam nequítiæ in habitáculis eórum, * in médio eórum.

Ego autem ad Deum clamávi;* et Dóminus salvábit me.

DIVISIO PSALMI 54.

VÉSPERE, et mane, et merídie narrábo et annuntiábo; * et exáudiet vocem meam.

Rédimet in pace ánimam meam ab his qui appropinquant mihi; * quóniam inter multos erant mecum.

Exáudiet Deus, et humiliábit illos, * qui est ante sécula.

Non enim est illis commutátio, et non timuérunt Deum: * extendit manum suam in retribuendo.

Contaminavérunt testamentum ejus, divísi sunt ab ira vultûs ejus; * et appropinquávit cor illíus.

Mollíti sunt sermónes ejus super óleum; * et ipsi sunt jácula.

Jacta super Dóminum curam tuam, et ipse te enútriet: * non dabit in ætérnum fluctuatiónem justo.

Tu verò, Deus, * dedúces eos in púteum intéritûs.

Viri sánguinum et dolósi non dimidiábunt dies suos;* ego autem sperábo in te, Dómine.

Ant. Contristátus sum in exercitatióne mea, et conturbátus sum; quóniam declinavérunt in me iniquitátes. *Ps.* 54.

Ant. 2. D. Ab insurgéntibus in me.

PSALMUS 58.

Christus, morti traditus, Patrem suum orat, Judæis incredulis dispersionem, regnumque suum super gentes prænuntians.

ERIPE me de inimícis meis, Deus meus; * et ab insurgéntibus in me líbera me.

Eripe me de operántibus iniquitátem, * et de viris sánguinum salva me;

Quia ecce cepérunt ánimam meam: * irruérunt in me fortes.

Neque iníquitas mea, neque peccátum meum, Dómine; * sine iniquitáte cucurri, et direxi.

Exurge in occursum meum, et vide; * et tu, Dómine Deus virtútum, Deus Israel.

Intende ad visitandas omnes gentes: * non misereáris ómnibus qui operantur iniquitátem.

Convertentur ad vésperam; * et famen patientur ut canes, et circuibunt civitátem.

Ecce loquentur in ore suo, et gládius in lábiis eó-

rum ; * quóniam quis audívit ?

Et tu, Dómine, deridébis eos : * ad níhilum dedúces omnes gentes.

Fortitúdinem meam ad te custódiam, quia Deus susceptor meus es : * Deus meus, misericórdia ejus prævéniet me.

DIVISIO PSALMI 58.

DEUS ostendet mihi super inimícos meos : * ne occídas eos, nequando obliviscantur pópuli mei.

Disperge illos in virtúte tua, * et depóne eos, protector meus, Dómine.

Delictum oris eórum, sermónem labiórum ipsórum ; * et comprehendantur in supérbia sua.

Et de execratióne et mendácio annuntiabuntur in consummatióne ; * in ira consummatiónis et non erunt.

Et scient quia Deus dominábitur Jacob, * et fínium terræ.

Convertentur ad vésperam ; * et famem patientur ut canes, et circuíbunt civitátem.

Ipsi dispergentur ad manducandum ; * si verò non fúerint saturáti, et murmurábunt.

Ego autem cantábo fortitúdinem tuam, * et exultábo mane misericórdiam tuam ;

Quia factus es susceptor meus et refúgium meum * in die tribulatiónis meæ.

Adjútor meus, tibi psallam, quia Deus susceptor meus es : * Deus meus, misericórdia mea.

PSALMUS 60.

Spes nostra Deus, turris fortitudinis à facie inimici.

EXAUDI, Deus, deprecatiónem meam : * intende oratióni meæ.

A fínibus terræ ad te clamávi, dum anxiarétur cor meum : * in petra exaltasti me.

Deduxisti me, quia factus es spes mea, * turris fortitúdinis à fácie inimíci.

Inhabitábo in tabernáculo tuo in sécula : * prótegar in velamento alárum tuárum ;

Quóniam tu, Deus meus, exaudisti oratiónem meam, * dedisti hæreditátem timéntibus nomen tuum.

Dies super dies regis adjícies, * annos ejus usque in diem generatiónis et generatiónis.

Pérmanet in æternum in conspectu Dei : * misericórdiam et veritátem ejus quis requíret ?

Sic psalmum dicam nómini tuo in séculum séculi, * ut reddam vota mea de die in diem.

Ant. Ab insurgéntibus in me líbera me, Dómine ; quia irruérunt in me fortes. *Ps.* 58.

Ant. 4. a. In conspectu.

PSALMUS 68.

Christi orantis in monte Oliveti agonia et aliæ passionis ejus circumstantiæ.

SALVUM me fac, Deus, * quóniam intravérunt aquæ usque ad ánimam meam.

Infixus sum in limo profundi, * et non est substántia.

Veni in altitúdinem maris, * et tempestas demersit me.

Laborávi clamans, raucæ factæ sunt fauces meæ : * defecérunt óculi mei, dum spero in Deum meum.

Multiplicáti sunt super capillos cápitis mei, * qui odérunt me gratis.

Confortáti sunt qui persecúti sunt me inimíci mei injustè : * quæ non rápui, tunc exolvebam.

Deus, tu scis insipiéntiam meam ; * et delicta mea à te non sunt abscóndita.

Non erubescant in me qui expectant te, Dómine, * Dómine virtútum.

Non confundantur super me, * qui quærunt te, Deus Israel.

Quóniam propter te sustínui oppróbrium, * opéruit confúsio fáciem meam.

Extráneus factus sum frátribus meis, * et peregrínus fíliis matris meæ ;

Quóniam zelus domûs tuæ comédit me, * et oppróbria exprobrántium tibi cecidérunt super me.

Et opérui in jejúnio ánimam meam ; * et factum est in oppróbrium mihi.

Et pósui vestiméntum meum cilícium : * et factus sum illis in parábolam.

Adversùm me loquebantur qui sedébant in porta; * et in me psallébant qui bibébant vinum.

Ego verò oratiónem meam ad te, Dómine : * tempus beneplàciti, Deus.

In multitúdine misericórdiæ tuæ exaudi me, * in veritáte salútis tuæ.

Eripe me de luto, ut non infígar : * líbera me ab iis qui odérunt me, et de profundis aquárum.

Non me demergat tempestas aquæ, neque absórbeat me profundum, * neque urgeat super me púteus os suum.

DIVISIO PSALMI 68

EXAUDI me, Dómine, quóniam benigna est misericórdia tua : * secundùm multitúdinem miseratiónum tuárum réspice in me.

Et ne avertas fáciem tuam à púero tuo : * quóniam tríbulor, velóciter exaudi me.

Intende ánimæ meæ, et líbera eam : * propter inimícos meos éripe me.

Tu scis impropérium meum, et confusiónem meam, * et reveréntiam meam.

In conspectu tuo sunt omnes qui tribulant me : * im-

propérium expectávit cor meum, et miséria.

Et sustínui qui simul contristarétur, et non fuit; * et qui consolarétur, et non invéni.

Et dedérunt in escam meam fel; * et in siti mea potavérunt me acéto.

Fiat mensa eórum coram ipsis in láqueum, *et in retributiónes, et in scándalum.

Obscurentur óculi eórum, ne vídeant; * et dorsum eórum semper incurva.

Effunde super eos iram tuam; * et furor iræ tuæ comprehendat eos.

Fiat habitátio eórum deserta; * et in tabernáculis eórum non sit qui inhábitet;

Quóniam quem tu percussisti, persecúti sunt; * et super dolórem vúlnerum meórum addidérunt.

Appóne iniquitátem super iniquitátem eórum; *et non intrent in justítiam tuam.

Deleantur de libro vivéntium; * et cum justis non scribantur.

ALTERA DIVISIO PSALMI 68.

Ego sum pauper et dolens: * salus tua, Deus, suscépit me.

Laudábo nomen Dei cum cántico, * et magnificábo eum in laude.

Et placébit Deo super vítulum novellum, * córnua producentem et úngulas.

Vídeant páuperes, et lætentur: * quærite Deum, et vivet ánima vestra;

Quóniam exaudívit páuperes Dóminus, * et vinctos suos non despexit.

Laudent illum cœli et terra, * mare, et ómnia reptília in eis.

Quóniam Deus salvam fáciet Sion, * et ædificabuntur civitátes Juda.

Et inhabitábunt ibi, * et hæreditáte acquírent eam.

Et semen servórum ejus possidébit eam; * et qui díligunt nomen ejus, habitábunt in ea.

Ant. In conspectu tuo sunt omnes qui tríbulant me: impropérium expectávit cor meum, et miséria.

℣. Die ac nocte graváta est super me manus tua: ℟. Conversus sum in ærumna mea, dum confígitur spina. *Ps.* 31.

Pater noster.

℣. *Sacerd* Laudans invocábo Dóminum; ℟. Et ab inimícis meis salvus ero. *Ps.* 17.

AD LAUDES.

Ant. 1. a. Auribus.

PSALMUS 53.

Oratio justi adversus hostes animæ suæ.

Deus, in nómine tuo salvum me fac, * et in virtúte tua júdica me.

Deus, exaudi oratiónem meam: * áuribus pércipe verba oris mei;

Quóniam aliéni insurrexérunt adversùm me, et fortes quæsiérunt ánimam meam,* et non proposuérunt Deum ante conspectum suum.

Ecce enim Deus ádjuvat me; * et Dóminus susceptor est ánimæ meæ.

Averte mala inimícis meis; * et in veritáte tua disperde illos.

Voluntárie sacrificábo tibi; * et confitébor nómini tuo, Dómine, quóniam bonum est:

Quóniam ex omni tribulatióne eripuisti me; * et super inimícos meos despexit óculus meus.

Ant. Auribus pércipe, Dómine, verba oris mei; quóniam aliéni insurrexérunt adversùm me.

Ant. 7. ç. Deus meus.

PSALMUS 70.

Caput Ecclesiæ Christus pro ipsâ adversus impios auxilium postulat.

In te, Dómine, sperávi, non confundar in æternum: * in justítia tua líbera me, et éripe me.

Inclína ad me aurem tuam, * et salva me.

Esto mihi in Deum protectórem, et in locum munítum, * ut salvum me fácias;

Quóniam firmamentum meum * et refúgium meum es tu.

Deus meus, éripe me de manu peccatóris, * et de manu contra legem agentis, et iníqui;

Quóniam tu es patiéntia mea, Dómine: * Dómine, spes mea à juventúte mea.

In te confirmátus sum ex útero: de ventre matris meæ tu es protector meus; * in te cantátio mea semper.

Tanquam prodígium factus sum multis, * et tu adjútor fortis.

Repleátur os meum laude, ut cantem glóriam tuam, * totâ die magnitúdinem tuam.

Ne projícias me in témpore senectútis: * cùm defécerit virtus mea, ne derelinquas me.

Quia dixérunt inimíci mei mihi; * et qui custodiébant ánimam meam, consílium fecérunt in unum,

Dicentes: Deus derelíquit eum; persequímini et comprehéndite eum, * quia non est qui erípiat.

Deus, ne elongéris à me: * Deus meus, in auxílium meum réspice.

Confundantur et defíciant detrahentes ánimæ meæ: * operiantur confusióne et pudóre qui quærunt mala mihi.

Ego autem semper sperábo, * et adjíciam super omnem laudem tuam.

Ant. Deus meus, éripe me de manu peccatóris; quóniam tu es patiéntia mea.

Ant. 3. à. Lingua mea.

DIVISIO PSALMI 70.

Os meum annuntiábit justítiam tuam, * totâ die salutáre tuum.

Quóniam non cognóvi litteratúram, introíbo in poténtias Dómini : * Dómine, memorábor justítiæ tuæ solíus.

Deus, docuisti me à juventúte mea ; * et usque nunc pronuntiábo mirabília tua,

Et usque in senectam et sénium : * Deus, ne derelinquas me;

Donec annúntiem bráchium tuum * generatióni omni quæ ventúra est,

Poténtiam tuam et justítiam tuam, Deus, usque in altíssima quæ fecisti magnália : * Deus, quis símilis tibi ?

Quantas ostendisti mihi tribulatiónes multas, et malas ! * et conversus, vivificasti me, et de abyssis terræ íterùm reduxisti me.

Multiplicasti magnificéntiam tuam ; * et conversus, consolátus es me.

Nam et ego confitébor tibi in vasis psalmi veritátem tuam, Deus : * psallam tibi in cíthara, Sanctus Israel.

Exultábunt lábia mea, cùm cantávero tibi : * et ánima mea, quam redemisti.

Sed et lingua mea totâ die meditábitur justítiam tuam, * cùm confúsi et revériti fuérint qui quærunt mala mihi.

Ant. Lingua mea totâ die meditábitur justítiam tuam, cùm confúsi et revériti fuérint qui quærunt mala mihi.

Ant. 8. G. Cùm irátus fúeris.

In Feriis,

CANTICUM HABACUC.

(Cap. 3.)

Prophetia de Christi et Ecclesiæ passionibus et victoriis.

Domine, audívi auditiónem tuam, * et tímui.

Dómine, opus tuum : * in médio annórum vivífica illud.

In médio annórum notum fácies : * cùm irátus fúeris, misericórdiæ recordáberis.

Deus ab Austro véniet, * et Sanctus de monte Pharan.

Opéruit cœlos glória ejus, * et laudis ejus plena est terra.

Splendor ejus ut lux erit, córnua in mánibus ejus : * ibi abscóndita est fortitúdo ejus.

Ante fáciem ejus ibit mors ; * et egrediétur diábolus ante pedes ejus.

Stetit, et mensus est terram : * aspexit, et dissolvit gentes ; et contríti sunt montes séculi.

Incurváti sunt colles mundi * ab itinéribus æternitátis ejus.

Pro iniquitáte vidi tentória Æthiópiæ : * turbabuntur pelles terræ Mádian.

Numquid in flumínibus irátus es, Dómine ? * aut in flumínibus furor tuus ? vel in mari indignátio tua ?

Qui ascendes super equos

tuos, * et quadrígæ tuæ salvátio;

Súscitans suscitábis arcum tuum : * juramenta tríbubus quæ locútus es.

Flúvios scindes terræ : vidérunt te, et doluérunt montes; * gurges aquárum tránsiit.

Dedit abyssus vocem suam : * altitúdo manus suas levávit.

Sol et luna stetérunt in habitáculo suo; * in luce sagittárum tuárum íbunt, in splendóre fulgurantis hastæ tuæ.

In frémitu conculcábis terram : * et in furóre obstupefácies gentes.

Egressus es in salútem pópuli tui, * in salútem cum christo tuo.

Percussisti caput de domo ímpii; * denudasti fundamentum ejus usque ad collum.

Maledixisti sceptris ejus, cápiti bellatórum ejus, * veniéntibus ut turbo ad dispergendum me.

Exultátio eórum, * sicut ejus qui dévorat páuperem in abscóndito.

Viam fecisti in mari equis tuis, * in luto aquárum multárum.

Audívi, et conturbátus est venter meus : * à voce contremuérunt lábia mea.

Ingrediátur putrédo in ósibus meis, * et subter me scáteat;

Ut requiescam in die tribulatiónis, * ut ascendam ad pópulum accinctum nostrum.

Ficus enim non florébit; * et non erit germen in víneis.

Mentiétur opus olívæ; * et arva non áfferent cibum.

Abscindétur de ovíli pecus; * et non erit armentum in præsépibus.

Ego autem in Dómino gaudébo, * et exultábo in Deo Jesu meo.

Deus Dóminus, fortitúdo mea, * et ponet pedes meos quasi cervórum.

Et super excelsa mea dedúcet me victor * in psalmis canentem.

Ant. Cùm irátus fúeris, Dómine, misericórdiæ recordáberis.

[*In festis Simpl. loco superioris cantici dicitur seq. In Semidupl. verò et suprà, dicitur cant. de Prop. vel de Comm. S.*

CANTICUM.

(Isaïæ 26.)

Propter Dei auxilium in populum suum gratiarum actio. Humiliatio superborum et justorum elevatio.

URBS fortitúdinis nostræ Sion : * Salvátor ponétur in ea murus et antemurále.

Aperíte portas, * et ingrediátur gens justa, custódiens veritátem.

Vetus error ábiit : servábis pacem; * pacem, quia in te sperávimus.

Sperastis in Dómino in séculis æternis, * in Dómino Deo forti in perpétuum.

Quia incurvábit habitan-

tes in excelso, * civitátem sublímem humiliábit.

Humiliábit eam usque ad terram, * détrahet eam usque ad púlverem.

Conculcábit eam pes, * pedes páuperis, gressus egenórum.

Sémita justi recta est, * rectus callis justi ad ambulandum.

Et in sémita judiciórum tuórum, Dómine, sustinúimus te : * nomen tuum, et memoriále tuum in desidério ánimæ.

Anima mea desiderávit te in nocte; * sed et spíritu meo in præcórdiis meis de mane vigilábo ad te.

Cùm féceris judícia tua in terra, * justítiam discent habitatóres orbis.

Misereámur ímpio, et non discet justítiam : * in terra sanctórum iníqua gessit, et non vidébit glóriam Dómini.

Dómine, exaltétur manus tua; * et non vídeant :

Vídeant, et confundantur zelantes pópuli; * et ignis hostes tuos dévoret.

Dómine, dabis pacem nobis; * ómnia enim ópera nostra operátus es nobis.]

Ant. 4. *D.* Laudábo.

PSALMUS 145.

Laudandus Deus, qui facit judicium injuriam patientibus.

LAUDA, ánima mea, Dóminum : * laudábo Dóminum in vita mea; psallam Deo meo, quámdiu fúero.

Nolíte confídere in princípibus; * in fíliis hóminum, in quibus non est salus.

Exíbit spíritus ejus, et revertétur in terram suam : * in illa die períbunt omnes cogitatiónes eórum.

Beátus cujus Deus Jacob adjútor ejus, spes ejus in Dómino Deo ipsius, * qui fecit cœlum et terram, mare, et ómnia quæ in eis sunt.

Qui custódit veritátem in séculum, facit judícium injúriam patiéntibus, * dat escam esuriéntibus.

Dóminus solvit compedítos; * Dóminus illúminat cæcos.

Dóminus érigit elísos : * Dóminus díligit justos.

Dóminus custódit ádvenas : pupillum et víduam suscípiet; * et vias peccatórum disperdet.

Regnábit Dóminus in sécula : * Deus tuus, Sion, in generatiónem et generatiónem.

Ant. Laudábo in vita mea Dóminum, qui facit judícium injúriam patiéntibus.

Capitulum. (*Is.* 33.)

DOMINE, miserére nostrî; te enim expectávimus : esto bráchium nostrum in mane, et salus nostra in témpore tribulatiónis.

HYMNUS.

ULTRICIBUS nos úndique Dum sáucias telis, Deus,

Quis ferre, te præter, queat
Mœréntibus solátium ?
MUNDUS facessat : nil opis
Favóre præstat fútili :
Fallácibus quin ásperat
Alitque fomentis malum.
FLAGELLA nos terrent tua;
Non illa spem demunt tamen :
Quæ ferre nos jubes, Pater,
Fiunt medéla vúlnerum.
AT ímpetus libídinum
Ferocientes cómprime :
Hæc vera nos vexant mala,
Sanáre quæ solus potes.
QUID ergo cessas ? íngruunt
Intùs foràsque prælia ;
Hosti-ne præda mens erit
Christi redempta sánguine ?
AUDIS precantes : ánxiæ
Spes blanda jam menti redit :
O Christe, tetros mors tua
Mortis pavóres díscutit.
SIT Trinitáti glória,
Quæ sic flagellis quos amat
Exercet, ut cleméntiæ
Rursum recordétur suæ.
Amen.

℣. Exultábo mane misericórdiam tuam ; ℟. Quia factus es susceptor meus in die tribulatiónis. *Ps.* 58.

Ad Benedictus, *Ant.* 8. *G.* Per víscera misericórdiæ Dei nostri visitávit nos óriens ex alto, illumináre his qui in ténebris et in umbra mortis sedent. *Luc.* 1.

AD PRIMAM.

Ant. 3. c. Exurge.

PSALMUS 43.

Ecclesia priora in se Dei beneficia recolens, posterioraque exponens mala, opem sibi à Deo poscit.

DEUS, áuribus nostris audívimus, patres nostri annuntiavérunt nobis opus * quod operátus es in diébus eórum, et in diébus antíquis.

Manus tua gentes dispérdidit, et plantasti eos : * afflixisti pópulos, et expulisti eos :

Nec enim in gládio suo possedérunt terram, * et bráchium eórum non salvávit eos.

Sed déxtera tua, et bráchium tuum, et illuminátio vultûs tui ; * quóniam complacuisti in eis.

Tu es ipse rex meus, et Deus meus, * qui mandas salútes Jacob.

In te inimícos nostros ventilábimus cornu, * et in nómine tuo spernémus insurgentes in nobis.

Non enim in arcu meo sperábo, * et gládius meus non salvábit me.

Salvasti enim nos de affligéntibus nos, * et odientes nos confudisti.

DIVISIO PSALMI 43.

IN Deo laudábimur totâ die ; * et in nómine tuo confitébimur in séculum.

Nunc autem repulisti, et confudisti nos; * et non egredièris, Deus, in virtútibus nostris.

Avertisti nos retrorsùm post inimícos nostros; * et qui odérunt nos, diripiébant sibi.

Dedisti nos tanquam oves escárum, * et in géntibus dispersisti nos.

Vendidísti pópulum tuum sine prétio, * et non fuit multitúdo in commutatiónibus eórum.

Posuisti nos oppróbrium vicínis nostris, * subsannatiónem et derísum his qui sunt in circúitu nostro.

Posuisti nos in similitúdinem géntibus, * commotiónem cápitis in pópulis.

Totà die verecúndia mea contra me est; * et confúsio faciéi meæ coopéruit me,

A voce exprobrantis et obloquentis, * à fácie inimíci et persequentis.

Hæc ómnia venérunt super nos; nec oblíti sumus te, * et iníque non égimus in testamento tuo.

Et non recessit retrò cor nostrum, * et declinasti sémitas nostras à via tua;

Quóniam humiliasti nos in loco afflictiónis, * et coopéruit nos umbra mortis.

ALTERA DIVISIO PSALMI 43.

Si oblíti sumus nomen Dei nostri, * et si expándimus manus nostras ad deum aliénum:

Nonne Deus requíret ista? * ipse enim novit abscóndita cordis.

Quóniam propter te mortificámur totà die, * æstimáti sumus sicut oves occisiónis.

Exurge, quare obdormis, Dómine? * exurge, et ne repellas in finem.

Quare fáciem tuam avertis? * oblivísceris inópiæ nostræ et tribulatiónis nostræ?

Quóniam humiliáta est in púlvere ánima nostra, * conglutinátus est in terra venter noster.

Exurge, Dómine, ádjuva nos; * et rédime nos propter nomen tuum.

Ant. Exurge; quare, obdormis, Dómine? exurge, et ne repellas in finem.

AD TERTIAM.

Ant. 2. D. Circumdedérunt.

PSALMUS 39.

Christus mortis et inferi victor, Deo Patri pro se gratias agit, pro suis membris preces offert.

Expectans expectávi Dóminum, * et intendit mihi.

Et exaudívit preces meas; * et eduxit me de lacu miséria, et de luto fæcis.

Et státuit super petram pedes meos, * et direxit gressus meos.

Et immísit in os meum cánticum novum, * carmen Deo nostro.

Vidébunt multi, et timébunt; * et sperábunt in Dómino.

Beátus vir cujus est nomen

Dómini spes ejus, * et non respexit in vanitátes et insánias falsas.

Multa fecisti tu, Dómine Deus meus, mirabília tua; * et cogitatiónibus tuis non est qui símilis sit tibi.

Annuntiávi et locútus sum: * multiplicáti sunt super número.

Sacrifícium et oblatiónem noluisti; * aures autem perfecisti mihi.

Holocaustum et pro peccáto non postulasti: * tunc dixi, Ecce vénio.

In cápite libri scriptum est de me, ut fácerem voluntátem tuam: * Deus meus, vólui, et legem tuam in médio cordis mei.

DIVISIO PSALMI 39.

Annuntiavi justítiam tuam in ecclésia magna; * ecce lábia mea non prohibébo: Dómine, tu scisti.

Justítiam tuam non abscondi in corde meo: * veritátem tuam et salutáre tuum dixi.

Non abscondi misericórdiam tuam et veritátem tuam * à concílio multo.

Tu autem, Dómine, ne longè fácias miseratiónes tuas à me: * misericórdia tua et véritas tua semper suscepérunt me.

Quóniam circumdedérunt me mala, quorum non est número; * comprehendérunt me iniquitátes meæ, et non pótui ut vídeam.

Multiplicátæ sunt super capillos cápitis mei; * et cor meum derelíquit me.

Compláceat tibi, Dómine, ut éruas me: * Dómine, ad adjuvandum me réspice.

Confundantur et revereantur simul, qui quærunt ánimam meam, * ut áuferant eam.

Convertantur retrorsum, et revereantur, * qui volunt mihi mala.

Ferant confestim confusiónem suam, * qui dicunt mihi: Euge, euge.

Exultent et lætentur super te omnes quærentes te; * et dicant semper, Magnificétur Dóminus, qui díligunt salutáre tuum.

Ego autem mendícus sum et pauper: * Dóminus sollícitus est meî.

Adjútor meus, et protector meus tu es: * Deus meus, ne tardáveris.

PSALMUS 57.

Christus inimicorum suorum injustitiam arguit et Dei vindictam in ipsis prænuntiat.

Si verè útique justítiam loquímini, * recta judicáte, fílii hóminum.

Etenim in corde iniquitátes operámini; * in terra injustítias manus vestræ concínnant.

Alienáti sunt peccatóres à vulva, erravérunt ab útero: * locúti sunt falsa.

Furor illis secundùm similitúdinem serpentis: * si-

cut áspidis surdæ, et obturantis aures suas;

Quæ non exáudiet vocem incantántium, * et venéfici incantantis sapienter.

Deus cónteret dentes eórum in ore ipsórum: * molas leónum confringet Dóminus.

Ad níhilum devénient tanquam aqua decurrens: * intendit arcum suum, donec infirmentur.

Sicut cera quæ fluit, auferentur: * supercécidit ignis, et non vidérunt solem.

Priusquàm intellígerent spinæ vestræ rhamnum; * sicut viventes, sic in ira absorbet eos.

Lætábitur justus, cùm víderit vindictam: * manus suas lavábit in sánguine peccatóris.

Et dicet homo: Si útique est fructus justo, * útique est Deus júdicans eos in terra.

Ant. Circumdedérunt me mala, quorum non est número: compláceat tibi, Dómine, ut éruas me. *Ps.* 39.

Capitulum. (2. *Cor.* 1.)

Supra modum graváti sumus supra virtútem, ita ut tædéret nos étiam vívere. Sed ipsi in nobismetipsis responsum mortis habúimus, ut non simus fidentes in nobis, sed in Deo qui súscitat mórtuos; qui de tantis perículis nos erípuit, et éruit; in quem sperámus quóniam et adhuc erípiet.

℟. *br.* Multiplicáti sunt, * Qui odérunt me gratis. Multiplicáti sunt. ℣. Confortáti sunt * qui persecúti sunt me injustè, * Qui odérunt me gratis. Glória Patri. Multiplicáti sunt. *Ps.* 68.

℣. Dómine, ne elongáveris auxílium tuum à me: ℟. Ad defensiónem meam cónspice. *Ps.* 21.

AD SEXTAM.

Ant. 5. a. Potum meum.

PSALMUS 101.

Ecclesiæ, inter hujus mundi adversa, spes in Dei verbo, per quod omnia facta sunt.

Domine, exaudi oratiónem meam; * et clamor meus ad te véniat.

Non avertas fáciem tuam à me: * in quacumque die tríbulor, inclína ad me aurem tuam.

In quacumque die invocávero te, * velóciter exaudi me;

Quia defecérunt sicut fumus dies mei, * et ossa mea sicut crémium aruérunt.

Percussus sum ut fœnum, et áruit cor meum; * quia oblítus sum comédere panem meum.

A voce gémitûs mei * adhæsit os meum carni meæ.

Similis factus sum pelicáno solitúdinis: * factus sum sicut nyctícorax in domicílio.

Vigilávi, * et factus sum sicut passer solitárius in tecto.

Totâ die exprobrábant mihi inimíci mei, * et qui laudábant me, adversùm me jurábant.

Quia cinerem tanquam panem manducábam, * et potum meum cum fletu miscébam,

A fácie iræ et indignatiónis tuæ; * quia élevans allisisti me.

Dies mei sicut umbra declinavérunt; * et ego sicut fœnum árui.

Tu autem, Dómine, in æternum pérmanes; * et memoriále tuum in generatiónem et generatiónem.

DIVISIO PSALMI 101.

Tu exurgens miseréberis Sion, * quia tempus miserendi ejus, quia venit tempus;

Quóniam placuérunt servis tuis lápides ejus, * et terræ ejus miserebuntur.

Et timébunt gentes nomen tuum, Dómine, * et omnes reges terræ glóriam tuam;

Quia ædificávit Dóminus Sion, * et vidébitur in glória sua.

Respexit in oratiónem humílium, * et non sprevit precem eórum.

Scribantur hæc in generatióne áltera: * et pópulus qui creábitur, laudábit Dóminum;

Quia prospexit de excelso sancto suo: * Dóminus de cœlo in terram aspexit;

Ut audíret gémitus compeditórum, * ut sólveret fílios interemptórum;

Ut annúntient in Sion nomen Dómini, * et laudem ejus in Jerúsalem,

In conveniendo pópulos in unum, et reges, * ut sérviant Dómino.

Respondit ei in via virtútis suæ: * Paucitátem diérum meórum núntia mihi.

Ne révoces me in dimídio diérum meórum: * in generatiónem et generatiónem anni tui.

ALTERA DIVISIO PSALMI 101.

Initio tu, Dómine, terram fundasti: * et ópera mánuum tuárum sunt cœli.

Ipsi períbunt; * tu autem pérmanes:

Et omnes sicut vestimentum veterascent; * et sicut opertórium mutábis eos, et mutabuntur.

Tu autem idem ipse es, * et anni tui non deficient.

Fílii servórum tuórum habitábunt; * et semen eórum in séculum dirigétur.

Ant. Potum meum cum fletu miscébam, à fácie iræ et indignatiónis tuæ, Dómine.

Capitulum. (*Hebr.* 12.)

Vobis, tanquam fíliis, lóquitur [Deus] dicens: Fili mi, noli negligere disciplínam Dómini, neque fatigéris dum ab eo argúeris: quem enim díligit Dóminus, castígat; flagellat autem omnem

fílium quem récipit. In disciplína perseveráte.

℣. *br.* Ego, Dómine, * In flagella parátus sum. Ego. ℣. Et dolor meus * in conspectu meo semper : * In flagella. Glória Patri. Ego, Dómine.

℣. Dómine, ante te omne desidérium meum ; ℟. Et gémitus meus à te non est abscónditus. *Ps.* 37.

AD NONAM.

Ant. 6. *F.* Deus meus.

PSALMUS 21.

Christus in Cruce Patrem obsecrat ut sibi adsit, et gentium conversionem prædicit.

Deus, Deus meus, réspice in me : quare me dereliquisti? * longè à salúte mea verba delictórum meórum.

Deus meus, clamábo per diem, et non exáudies ; * et nocte, et non ad insipiéntiam mihi.

Tu autem in sancto hábitas, * laus Israel.

In te speravérunt patres nostri ; * speravérunt, et liberasti eos.

Ad te clamavérunt, et salvi facti sunt; * in te speravérunt, et non sunt confúsi.

Ego autem sum vermis, et non homo ; * oppróbrium hóminum, et abjectio plebis.

Omnes vidéntes me, derisérunt me : * locúti sunt lábiis, et movérunt caput.

Sperávit in Dómino, erípiat eum ; * salvum fáciat eum, quóniam vult eum.

Quóniam tu es qui extraxisti me de ventre; * spes mea ab ubéribus matris meæ.

In te projectus sum ex útero : * de ventre matris meæ Deus meus es tu.

DIVISIO PSALMI 21.

[Deus meus] ne discésseris à me, * quóniam tribulátio próxima est, quóniam non est qui ádjuvet.

Circumdedérunt me vítuli multi : * tauri pingues obsedérunt me.

Aperuérunt super me os suum, * sicut leo rápiens et rúgiens.

Sicut aqua effúsus sum, * et dispersa sunt ómnia ossa mea.

Factum est cor meum tanquam cera liquéscens * in médio ventris mei.

Aruit tanquam testa virtus mea, et lingua mea adhæsit fáucibus meis ; * et in púlverem mortis deduxisti me.

Quóniam circumdedérunt me canes multi ; * concílium malignántium obsédit me.

Fodérunt manus meas et pedes meos : * dinumeravérunt ómnia ossa mea.

Ipsi verò consideravérunt et inspexérunt me : * divisérunt sibi vestimenta mea, et super vestem meam misérunt sortem.

Tu autem, Dómine, ne elongáveris auxílium tuum

à me : * ad defensiónem meam cónspice.

Erue à frámea, Deus, ánimam meam, * et de manu canis únicam meam.

Salva me ex ore leónis, * et à córnibus unicórnium humilitátem meam.

Narrábo nomen tuum frátribus meis : * in médio ecclésiæ laudábo te.

ALTERA DIVISIO PSALMI 21.

Qui timétis Dóminum, laudáte eum : * universum semen Jacob, glorificáte eum.

Tímeat eum omne semen Israel; * quóniam non sprévit neque despexit deprecatiónem páuperis.

Nec avertit fáciem suam à me ; * et cùm clamárem ad eum, exaudívit me.

Apud te laus mea in ecclésia magna : * vota mea reddam in conspectu timéntium eum.

Edent páuperes, et saturabúntur; et laudábunt Dóminum qui requírunt eum : * vivent corda eórum in séculum séculi.

Reminiscéntur et converténtur ad Dóminum * universi fines terræ.

Et adorábunt in conspectu ejus * universæ famíliæ géntium ;

Quóniam Dómini est regnum, * et ipse dominábitur géntium.

Manducavérunt et adoravérunt omnes pingues terræ : * in conspectu ejus cadent omnes qui descendunt in terram.

Et ánima mea illi vivet ; * et semen meum sérviet ipsi.

Annuntiábitur Dómino generátio ventúra ; * et annuntiábunt cœli justítiam ejus pópulo qui nascétur, quem fecit Dóminus.

Ant. Deus meus, quare me dereliquisti ? longè à salúte meà verba delictórum meórum.

Capitulum. (*Thren.* 5.)

Quare in perpétuum oblivíscéris nostri ? derelinques nos in longitúdine diérum ? Converte nos, Dómine, ad te, et convertémur : innova dies nostros, sicut à princípio ; sed projíciens repulisti nos, irátus es contra nos vehementer.

℟. *br.* Usquequò, Dómine, * Oblivíscéris me in finem ? Usquequò. ℣. Usquequò exaltábitur * inimícus meus super me ? * Oblivíscéris me. Glória Patri. Usquequò. *Ps.* 12.

℣. Exurge, Dómine Deus, exaltétur manus tua : ℟. Ne obliviscáris páuperum. *Ps.* 9.

AD VESPERAS.

Ant. 4. A. Supra dorsum.

PSALMUS 128.

Christi et Ecclesiæ prælia et victoriæ.

Sæpe expugnavérunt me à juventúte mea, * dicat nunc Israel.

Sæpe expugnavérunt me à

juventúte mea; * étenim non potuérunt mihi.

Supra dorsum meum fabricavérunt peccatóres : * prolongavérunt iniquitátem suam.

Dóminus justus * concídit cervíces peccatórum.

Confundantur et convertantur retrorsùm * omnes qui odérunt Sion.

Fiant sicut fœnum tectórum, * quod, priusquàm evellátur, exáruit:

De quo non implévit manum suam, qui metit; * et sinum suum, qui manípulos cólligit.

Et non dixérunt qui præteríbant : Benedíctio Dómini super vos : * benedíximus vobis in nómine Dómini.

Ant. Supra dorsum meum fabricavérunt peccatóres : prolongavérunt iniquitátem suam.

Ant. 2. D. Posuisti.

PSALMUS 138.

Dei ubique præsentis et omnia cognoscentis mirabilis scientia. Vox Christi in passione.

Domine, probasti me, et cognovisti me : * tu cognovisti sessiónem meam, et resurrectiónem meam.

Intellexisti cogitatiónes meas de longè : * sémitam meam et funículum meum investigasti.

Et omnes vias meas prævidisti, * quia non est sermo in lingua mea.

Ecce, Dómine, tu cognovisti ómnia, novíssima et antíqua : * tu formasti me, et posuisti super me manum tuam.

Mirábilis facta est sciéntia tua ex me : * confortáta est, et non pótero ad eam.

Quò ibo à spíritu tuo? * et quò à fácie tua fúgiam?

Si ascéndero in cœlum, tu illìc es : * si descéndero in infernum, ades :

Si súmpsero pennas meas dilúculo, * et habitávero in extrémis maris;

Etenim illuc manus tua dedúcet me, * et tenébit me déxtera tua.

Et dixi : Fórsitan ténebræ conculcábunt me; * et nox illuminátio mea in delíciis meis.

Quia ténebræ non obscurabuntur à te; et nox sicut dies illuminábitur : * sicut ténebræ ejus, ita et lumen ejus.

Quia tu possedisti renes meos : * sucepisti me de útero matris meæ.

Ant. Posuisti super me manum tuam, Dómine : quò à fácie tua fúgiam?

Ant. 6. F. Confitébor tibi.

DIVISIO PSALMI 138.

Confitebor tibi, [Dómine] quia terribíliter magnificátus es; * mirabília ópera tua, et ánima mea cognoscit nimis.

Non est occultátum os meum à te, quod fecisti in

occulto ; * et substántia mea in inferióribus terræ.

Imperfectum meum vidérunt óculi tui; et in libro tuo omnes scribéntur: * dies formabúntur, et nemo in eis.

Mihi autem nimis honorificáti sunt amíci tui, Deus: * nimis confortátus est princípatus eórum.

Dinumerábo eos, et super arénam multiplicabúntur: * exurrexi, et adhuc sum tecum.

Si occíderis, Deus, peccatóres : * viri sánguinum, declináte à me ;

Quia dícitis in cogitatióne : * Accípient in vanitáte civitátes tuas.

Nonne qui odérunt te, Dómine, óderam? * et super inimícos tuos tabescébam?

Perfecto ódio óderam illos; * et inimíci facti sunt mihi.

Proba me, Deus, et scito cor meum : * intérroga me, et cognosce sémitas meas ;

Et vide si via iniquitátis in me est, * et deduc me in via æterna.

Ant. Confitébor tibi, Dómine, quia terribíliter magnificátus es ; ánima mea cognoscit nimis.

Ant. 3. b. Custódi me, Dómine.

PSALMUS 139.

Se ab improbis defendi precatur Ecclesia.

Eripe me, Dómine, ab hómine malo : * à viro iníquo eripe me.

Qui cogitavérunt iniquitátes in corde : * totà die constituébant prælia.

Acuérunt linguas suas sicut serpentis : * venénum áspidum sub lábiis eórum.

Custódi me, Dómine, de manu peccatóris; * et ab homínibus iníquis éripe me.

Qui cogitavérunt supplantáre gressus meos : * abscondérunt superbi láqueum mihi,

Et funes extendérunt in láqueum : * juxta iter scándalum posuérunt mihi.

Dixi Dómino : Deus meus es tu ; * exaudi, Dómine, vocem deprecatiónis meæ.

Ant. Custódi me, Dómine, de manu peccatóris.

Ant. 7. c. Dómine, Dómine.

DIVISIO PSALMI 139.

Domine, Dómine, virtus salútis meæ, * obumbrasti super caput meum in die belli.

Ne tradas me, Dómine, à desidério meo peccatóri : * cogitavérunt contra me ; ne derelinquas me, ne fortè exaltentur.

Caput circúitus eórum ; * labor labiórum ipsórum opériet eos.

Cadent super eos carbónes : in ignem dejícies eos ; * in misériis non subsistent.

Vir linguósus non dirigétur in terra : * virum injustum mala cápient in interitu.

Cognóvi quia fáciet Dó-

minus judícium inopis, * et vindictam páuperum.

Verúmtamen justi confitebuntur nómini tuo; * et habitábunt recti cum vultu tuo.

Ant. Dómine, Dómine, virtus salútis meæ, ne derelinquas me.

Capitulum. (*Hebr.* 12.)

DEPONENTES omne pondus et circumstans nos peccátum, per patiéntiam currámus ad propósitum nobis certámen; aspicientes in auctórem fídei et consummatórem Jesum, qui, propósito sibi gáudio, sustínuit crucem, confusióne contemptâ.

HYMNUS.

LUGETE, pacis Angeli:
Mortális en ultrò Deus,
Culpæ gerens imáginem,
Pœnam nocentûm sústinet.

AMORIS ô miráculum!
O cordis humáni stupor!
Insons Deus neci datur;
Pigébit et sontes pati!

Nos sempiternis crux tua,
O Christe, flammis éruit:
Hic ure, vindex, hìc seca,
Parcas in æternum modò.

CARO reclámat; sed Patris
Urget voluntas: nos tuâ
Virtute da fortes sequi,
Jesu, quod exemplo doces.

LIVORE sanátos tuo,
Tuoque lotos sánguine,
Peccando ne novam sinas
Paráre nos tibi crucem.

QUI Fílium tradit, Patri,
Natoque sit laus víctimæ:
Par sit tibi laus, qui sacram
Succendis aram, Spíritus.
Amen.

℣. Clamávi ad te, Dómine, totâ die: ℟. Expandi ad te manus meas. *Ps.* 87.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. *D.* Fecit Dóminus poténtiam in bráchio suo: dispersit superbos mente cordis tui. *Luc.* 1.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 2. D Dómine.

PSALMUS 37.

Mala hujus vitæ sustinenda ad obtinendam peccatorum veniam.

DOMINE, ne in furóre tuo árguas me, * neque in ira tua corrípias me;

Quóniam sagittæ tuæ infixæ sunt mihi, * et confirmasti super me manum tuam.

Non est sánitas in carne mea à fácie iræ tuæ: * non est pax óssibus meis à fácie peccatórum meórum.

Quóniam iniquitátes meæ supergressæ sunt caput meum: * et sicut onus grave gravátæ sunt super me.

Putruérunt et corruptæ sunt cicatríces meæ, * à fácie insipiéntiæ meæ.

Miser factus sum et curvátus sum usque in finem: * totâ die contristátus ingrediébar.

Quóniam lumbi mei impléti sunt illusiónibus; * et non est sánitas in carne mea.

Afflictus sum et humiliátus sum nimis : * rugiébam à gémitu cordis mei.

Dómine, ante te omne desidérium meum ; * et gémitus meus à te non est abscónditus.

Cor meum conturbátum est, derelíquit me virtus mea ; * et lumen oculórum meórum, et ipsum non est mecum.

DIVISIO PSALMI 37.

Amici mei, et próximi mei * adversùm me appropinquavérunt et stetérunt.

Et qui juxta me erant, de longè stetérunt ; * et vim faciébant qui quærébant ánimam meam.

Et qui inquirébant mala mihi, locúti sunt vanitátes, * et dolos totâ die meditabantur.

Ego autem tanquam surdus non audiébam, * et sicut mutus non apériens os suum.

Et factus sum sicut homo non áudiens, * et non habens in ore suo redargutiónes.

Quóniam in te, Dómine, sperávi : * tu exáudies me, Dómine Deus meus.

Quia dixi : Nequando supergáudeant mihi inimíci mei ; * et, dum commoventur pedes mei, super me magna locúti sunt.

Quóniam ego in flagella parátus sum ; * et dolor meus in conspectu meo semper.

Quóniam iniquitátem meam annuntiábo ; * et cogitábo pro peccáto meo.

Inimíci autem mei vivunt, et confirmáti sunt super me ; * et multiplicáti sunt qui odérunt me iníquè.

Qui retríbuunt mala pro bonis, detrahébant mihi ; * quóniam sequébar bonitátem.

Ne derelinquas me, Dómine Deus meus, * ne discésseris à me.

Intende in adjutórium meum, * Dómine Deus salútis meæ.

PSALMUS 55.

Anima fidelis in Deo sperans, nihil ab homine timet.

Miserere meî, Deus, quóniam conculcávit me homo : * totâ die impugnans tribulávit me.

Conculcavérunt me inimíci mei totâ die, * quóniam multi bellantes adversùm me.

Ab altitúdine diéi timébo ; * ego verò in te sperábo.

In Deo laudábo sermónes meos, in Deo sperávi : * non timébo quid fáciat mihi caro.

Totâ die verba mea execrabantur : * adversùm me omnes cogitatiónes eórum in malum.

Inhabitábunt, et abscondent : * ipsi calcáneum meum observabunt.

Sicut sustinuérunt ánimam meam, pro níhilo sal-

vos fácies illos : * in ira pópulos confringes.

Deus, vitam meam annuntiávi tibi : * posuisti lácrymas meas in conspectu tuo, sicut et in promissióne tua.

Tunc convertentur inimíci mei retrorsùm * in quacumque die invocávero te.

Ecce cognóvi * quóniam Deus meus es.

In Deo laudábo verbum : * in Dómino laudábo sermónem.

In Deo sperávi : * non timébo quid fáciat mihi homo.

In me sunt, Deus, vota tua, * quæ reddam laudatiónes tibi;

Quóniam eripuisti ánimam meam de morte, et pedes meos de lapsu; * ut pláceam coram Deo in lúmine vivéntium.

Ant. Dómine Deus meus, ne discésseris à me. *Ps.* 37.

SABBATO.

AD OFFIC. NOCTURNUM.

INVITATORIUM.

Dominus ipse est Deus noster : * Veníte, adorémus.

Ps. 94. Veníte, 2.

HYMNUS.

Tandem peractis, ô Deus,
Sexto diérum límite,
Ponis modum labóribus,
Orbíque plaudis cóndito.

At dum perenni séptimam
Lucem quiéti cónsecras,
En te reposcit dénuo
Alter creatórem labor.

Te cuncta nempe prædicant;
Te terra, pontus, sídera
Cantu celébrant æmulo;
Peccátor unus díssonat.

Tu pectus aufer sáxeum;
Tu cárneum pectus crea:
Et caritátis úberes
Fructus canent hymnum tibi.

Hæc te juvant præcónia,
Si facta voci cónsonent:
Sic efficáci flectitur
Divína majestas prece.

Æterna laus et glória
Uni sit et trino Deo,
Qui cuncta nutu cóndidit,
Nutúque servat cóndita.
Amen.

Ant. 3. a. Propter innocéntiam.

PSALMUS 40.

Christus propter nos egenus, morti traditus, resurrectionem suam petit et impetrat.

Beatus qui intélligit super egénum et páuperem; * in die mala liberábit eum Dóminus.

Dóminus conservet eum, et vivíficet eum, et beátum fáciat eum in terra, * et non tradat eum in ánimam inimicórum ejus.

Dóminus opem ferat illi super lectum dolóris ejus : * universum stratum ejus versásti in infirmitáte ejus.

Ego dixi : Dómine, miserére meì; * sana ánimam

meam, quia peccávi tibi.

Inimíci mei dixérunt mala mihi: * Quando moriétur, et períbit nomen ejus?

Et si ingrediebátur ut vidéret, vana loquebátur: * cor ejus congregávit iniquitátem sibi.

Egrediebátur foràs, * et loquebátur in idipsum.

Adversùm me susurrábant omnes inimíci mei: * adversùm me cogitábant mala mihi.

Verbum iníquum constituérunt adversùm me: * numquid qui dormit, non adjíciet ut resurgat?

Etenim homo pacis meæ, in quo sperávi, qui edébat panes meos, * magnificávit super me supplantatiónem.

Tu autem, Dómine, miserére mei, et resúscita me; * et retríbuam eis.

In hoc cognóvi quóniam voluisti me, quóniam non gaudébit inimícus meus super me.

Me autem propter innocéntiam suscepisti, * et confirmasti me in conspectu tuo in æternum.

Benedictus Dóminus Deus Israel à século, et usque in séculum: * fiat, fiat.

PSALMUS 48.

Homo de pristino suo statu, per peccatum lapsus, divitiis non redimitur: nihil contra infernum prosunt opes.

AUDITE hæc, omnes gentes: * áuribus percípite, omnes qui habitátis orbem,

Quique terrígenæ, et fílii hóminum, * simul in unum dives et pauper.

Os meum loquétur sapiéntiam, * et meditátio cordis mei prudéntiam.

Inclinábo in parábolam aurem meam: * apériam in psaltério propositiónem meam.

Cur timébo in die mala? * iníquitas calcánei mei circúmdabit me.

Qui confídunt in virtúte sua, * et in multitúdine divitiárum suárum gloriantur.

Frater non rédimit, rédimet homo: * non dabit Deo placatiónem suam;

Et prétium redemptiónis ánimæ suæ: * et laborábit in æternum, et vivet adhuc in finem

Non vidébit intéritum, * cùm víderit sapientes morientes.

Simul insípiens et stultus períbunt, * et relinquent aliénis divítias suas.

Et sepulcra eórum domus illórum in æternum; tabernácula eórum in progénie et progénie: * vocavérunt nómina sua in terris suis.

Et homo, cùm in honóre esset, non intellexit: * comparátus est jumentis insipiéntibus, et símilis factus est illis.

Hæc via illórum scándalum ipsis; * et pósteà in ore suo complacébunt.

Sicut oves in inferno pósiti sunt : * mors depascet eos.

Et dominabuntur eórum justi in matutíno; et auxílium eórum veterascet in inferno à glória eórum.

Verúmtamen Deus rédimet ánimam meam de manu ínferi, * cùm accéperit me.

DIVISIO PSALMI 48.

Ne timúeris, cùm dives factus fúerit homo, * et cùm multiplicáta fúerit glória domûs ejus.

Quóniam, cùm interíerit, non sumet ómnia; * neque descendet cum eo glória ejus.

Quia ánima ejus in vita ipsíus benedicétur : * confitébitur tibi, cùm benefeceris ei.

Introíbit usque in progénies patrum suórum; * et usque in æternum non vidébit lumen.

Homo, cùm in honóre esset, non intellexit : * comparátus est jumentis insipiéntibus, et símilis factus est illis.

Ant. Propter innocéntiam suscepisti me, Deus; et confirmasti me in conspectu tuo in æternum. *Ps.* 40.

℣. *Ant.* 5. F. Tibi, Deus.

PSALMUS 61.

Frustra oppugnatur, qui Deo subjectus in ejus tutela manet.

Nonne Deo subjecta erit ánima mea? * ab ipso enim salutáre meum.

Nam et ipse Deus meus, et salutáris meus : * susceptor meus, non movébor ámpliùs.

Quousque irrúitis in hóminem? * interfícitis universi vos tanquam paríeti inclináto, et macériæ depulsæ?

Verúmtamen prétium meum cogitavérunt repéllere; cucurri in siti : * ore suo benedicébant, et corde suo maledicébant.

Verúmtamen Deo subjecta esto, ánima mea; * quóniam ab ipso patiéntia mea.

Quia ipse Deus meus, et Salvátor meus; * adjútor meus, non emigrábo.

In Deo salutáre meum, et glória mea : * Deus auxílii mei; et spes mea in Deo est.

Speráte in eo, omnis congregátio pópuli; effúndite coram illo corda vestra : * Deus adjútor noster in ætérnum.

Verúmtamen vani fílii hóminum, mendáces fílii hóminum in statéris, * ut decípiant ipsi de vanitáte in idipsum.

Nolíte speráre in iniquitáte, et rapínas nolíte concupíscere : * divítiæ si áfflúant, nolíte cor appónere

Semel locútus est Deus, duo hæc audívi; quia potestas Dei est, et tibi, Dómine, misericórdia; * quia tu reddes unicuíque juxta ópera sua.

PSALMUS 63.

Anima fidelis Dei justitiam contra calumniatores deprecatur.

Exaudi, Deus, oratiónem meam, cùm déprecor : * à timóre inimíci éripe ánimam meam.

Protexísti me à conventu malignántium, * à multitúdine operántium iniquitátem ;

Quia exacuérunt ut gládium linguas suas : * intendérunt arcum, rem amáram, ut sagittent in occultis immaculátum.

Súbitò sagittábunt eum, et non timébunt : * firmavérunt sibi sermónem nequam.

Narravérunt ut abscondérent láqueos : * dixérunt, Quis vidébit eos ?

Scrutáti sunt iniquitátes : * defecérunt scrutantes scrutínio.

Accédet homo ad cor altum ; * et exaltábitur Deus.

Sagittæ parvulórum factæ sunt plagæ eórum ; * et infirmátæ sunt contra eos linguæ eórum.

Conturbáti sunt omnes qui vidébant eos ; * et tímuit omnis homo,

Et annuntiavérunt ópera Dei ; * et facta ejus intellexérunt.

Lætábitur justus in Dómino, et sperábit in eo ; * et laudabuntur omnes recti corde.

PSALMUS 74.

Frustrà extollunt se iniqui. Deus judex est.

Confitebimur tibi, Deus, * confitébimur, et invocábimus nomen tuum : narrábimus mirabília tua.

Cùm accépero tempus, * ego justítias judicábo.

Liquefacta est terra, et omnes qui hábitant in ea : * ego confirmávi columnas ejus.

Dixi iníquis : Nolíte iníquè ágere ; * et delinquéntibus : Nolíte exaltáre cornu.

Nolíte extóllere in altum cornu vestrum : * nolíte loqui adversùs Deum iniquitátem ;

Quia neque ab oriente, neque ab occidente, * neque à desértis móntibus.

Quóniam Deus judex est : * hunc humíliat, et hunc exaltat.

Quia calix in manu Dómini vini meri plenus mixto ; * et inclinávit ex hoc in hoc.

Verúmtamen fæx ejus non est exinaníta ; * bibent omnes peccatóres terræ.

Ego autem annuntiábo in séculum : * cantábo Deo Jacob,

Et ómnia córnua peccatórum confringam ; * et exaltabuntur córnua justi.

Ant. Tibi, Deus, confitébimur, et invocábimus nomen tuum : narrábimus mirabília tua. *Ps.* 74.

Ant. 6. F. Cogitátio hóminis.

PSALMUS 75.

Terribilis est Deus in judiciis suis super iniquos.

NOTUS in Judæa Deus: * in Israel magnum nomen ejus.

Et factus est in pace locus ejus, * et habitátio ejus in Sion.

Ibi confrégit poténtias árcuum, * scutum, gládium, et bellum.

Illúminans tu mirabíliter à móntibus ætérnis: * turbáti sunt omnes insipiéntes corde.

Dormiérunt somnum suum; * et nihil invenérunt omnes viri divitiárum in mánibus suis.

Ab increpatióne tua, Deus Jacob, * dormitavérunt qui ascendérunt equos.

Tu terríbilis es, et quis resístet tibi? * ex tunc ira tua.

De cœlo audítum fecísti judícium: * terra trémuit, et quiévit,

Cùm exúrgeret in judícium Deus, * ut salvos fáceret omnes mansuétos terræ.

Quóniam cogitátio hóminis confitébitur tibi, * et relíquiæ cogitatiónis diem festum agent tibi.

Vovéte, et réddite Dómino Deo vestro, * omnes qui in circúitu ejus affértis múnera,

Terríbili, et ei qui aufert spíritum príncipum; * terríbili apud reges terræ.

PSALMUS 82.

Infidelium adversus Ecclesiam motus, ipsorumque confusio et interitus.

DEUS, quis símilis erit tibi? * ne táceas, neque compescáris, Deus;

Quóniam ecce inimíci tui sonuérunt: * et qui odérunt te, extulérunt caput.

Super pópulum tuum malignavérunt consílium, * et cogitavérunt adversùs sanctos tuos.

Dixérunt: Veníte, et disperdámus eos de gente, * et non memorétur nomen Israel ultrà.

Quóniam cogitavérunt unanímiter: * simul adversùm te testamentum disposuérunt tabernácula Idumæórum et Ismahelítæ,

Moab, et Agaréni, Gebal, et Ammon, et Amalec; * alienígenæ cum habitántibus Tyrum.

Etenim Assur venit cum illis; * facti sunt in adjutórium fíliis Lot.

Fac illis sicut Mádian, et Sísaræ, * sicut Jabin in torrente Cisson.

Disperiérunt in Endor; * facti sunt ut stercus terræ.

Pone príncipes eórum sicut Oreb, et Zeb, * et Zébee, et Sálmana;

Omnes príncipes eórum, * qui dixérunt: Hæreditáte possideámus sanctuárium Dei.

DIVISIO PSALMI 82

DEUS meus, pone illos ut

rotam, * et sicut stípulam ante fáciem venti.

Sicut ignis qui combúrit silvam, * et sicut flamma combúrens montes;

Ita persequéris illos in tempestáte tua, * et in ira tua turbábis eos.

Imple fácies eórum ignomíniâ; * et quærent nomen tuum, Dómine.

Erubescant et conturbentur in séculum séculi, * et confundantur, et péreant:

Et cognoscant quia nomen tibi, Dóminus; * tu solus Altíssimus in omni terra.

Ant. Cogitátio hóminis confitébitur tibi; et relíquiæ cogitatiónis diem festum agent tibi. *Ps.* 75.

℣. Confiteantur tibi, Dómine, ómnia ópera tua; ℟. Et sancti tui benedícant tibi. *Ps.* 144.

Pater noster.

℣. *Sacerd.* Repleátur os meum laude, ut cantem glóriam tuam, ℟. Totâ die magnitúdinem tuam. *Ps.* 70.

AD LAUDES.

Ant. 4. d. Pérfice.

PSALMUS 16.

Christi pro nobis patientis oratio, cum spe resurgendi.

Exaudi, Dómine, justítiam meam: * intende deprecatiónem meam.

Auribus pércipe oratiónem meam, * non in lábiis dolósis.

De vultu tuo judícium meum pródeat: * óculi tui vídeant æquitátes.

Probasti cor meum, et visitasti nocte: * igne me examinasti; et non est inventa in me iníquitas.

Ut non loquátur os meum ópera hóminum, * propter verba labiórum tuórum ego custodívi vias duras.

Pérfice gressus meos in sémitis tuis, * ut non moveantur vestígia mea.

Ego clamávi, quóniam exaudisti me, Deus: * inclína aurem tuam mihi, et exaudi verba mea.

Mirífica misericórdias tuas, * qui salvos facis sperantes in te.

A resisténtibus déxteræ tuæ custódi me, * ut pupillam óculi.

Sub umbra alárum tuárum prótege me * à fácie impiórum qui me afflixérunt.

Ant. Pérfice gressus meos in sémitis tuis, Dómine, ut non moveantur vestígia mea.

Ant. 7. b. In justítia.

DIVISIO PSALMI 16.

Inimici mei ánimam meam circumdedérunt; ádipem suum conclusérunt: * os eórum locútum est supérbiam.

Projicientes me nunc circumdedérunt me: * óculos suos statuérunt declináre in terram.

Suscepérunt me sicut leo parátus ad prædam, * et sicut cátulus leónis hábitans in ábditis.

Exurge, Dómine, prævéni eum, et supplánta eum: * éripe ánimam meam ab ímpio, frámeam tuam ab inimícis manûs tuæ.

Dómine, à paucis de terra dívide eos in vita eórum: * de abscónditis tuis adimplétus est venter eórum.

Saturáti sunt fíliis; * et dimisérunt relíquias suas párvulis suis.

Ego autem in justítia apparébo conspéctui tuo: * satiábor, cùm apparúerit glória tua.

Ant. In justítia apparébo conspéctui tuo: satiábor, cùm apparúerit glória tua.

Ant. 1. *f.* Parátum.

PSALMUS 56.

Christi pro nobis patientis oratio: resurrectio et ascensio ejus prænuntiantur.

Miserere meî, Deus, miserére meî; * quóniam in te confídit ánima mea.

Et in umbra alárum tuárum sperábo, * donec tránseat iníquitas.

Clamábo ad Deum altíssimum, * Deum qui benefécit mihi.

Misit de cœlo, et liberávit me: * dedit in oppróbrium conculcántes me.

Misit Deus misericórdiam suam et veritátem suam; * et erípuit ánimam meam de médio catulórum leónum: dormívi conturbátus.

Fílii hóminum, dentes eórum arma et sagittæ; * et lingua eórum gládius acútus.

Exaltáre super cœlos, Deus; * et in omnem terram glória tua.

Láqueum paravérunt pédibus meis; * et incurvavérunt ánimam meam.

Fodérunt ante fáciem meam fóveam; * et incidérunt in eam.

Parátum cor meum, Deus, parátum cor meum; * cantábo et psalmum dicam.

Exurge, glória mea; exurge, psaltérium et cíthara: * exurgam dilúculo.

Confitébor tibi in pópulis, Dómine: * et psalmum dicam tibi in géntibus;

Quóniam magnificáta est usque ad cœlos misericórdia tua, * et usque ad nubes véritas tua.

Exaltáre super cœlos Deus; * et super omnem terram glória tua.

Ant. Parátum cor meum, Deus, parátum cor meum: cantábo, et psalmum dicam.

Ant. 5. a. Date magnificéntiam.

In Feriis,

CANTICUM MOYSI.

(Deut. 32.)

Populi sui infidelitates, Deique vindictas et miserationes prænuntiat.

Audite, cœli, quæ loquor: * áudiat terra verba oris mei.

Concrescat ut plúvia doctrína mea: * fluat ut ros elóquium meum.

Quasi imber super her-

bam, * et quasi stillæ super grámina.

Quia nomen Dómini invocábo: * date magnificéntiam Deo nostro.

Dei perfecta sunt ópera, et omnes viæ ejus judícia: * Deus fidélis, et absque ulla iniquitáte, justus et rectus.

Peccavérunt ei, et non fílii ejus in sórdibus, * generátio prava atque perversa.

Hæccine reddis Dómino, * pópule stulte et insípiens?

Numquid non ipse est pater tuus, * qui possédit te, et fecit, et creávit te?

Memento diérum antiquórum: * cógita generatiónes síngulas.

Interroga patrem tuum, et annuntiábit tibi: * majóres tuos, et dicent tibi.

Quando dividébat Altíssimus gentes, * quando separábat fílios Adam,

Constítuit términos populórum * juxta número filiórum Israel.

Pars autem Dómini pópulus ejus: * Jacob funículus hæreditátis ejus.

Invénit eum in terra deserta, * in loco horróris, et vastæ solitúdinis.

Circumduxit eum, et dócuit, * et custodívit quasi pupillam óculi sui.

Sicut áquila prócocans ad volandum pullos suos, * et super eos vólitans,

Expandit alas suas, et assumpsit eum, * atque portávit in húmeris suis.

Dóminus solus dux ejus fuit; * et non erat cum eo deus aliénus.

Constítuit eum super excelsam terram, * ut coméderet fructus agrórum,

Ut súgeret mel de petra, * oleumque de saxo duríssimo,

Bútyrum de armento, et lac de óvibus, * cum ádipe agnórum et ariétum filiórum Basan,

Et hircos cum medulla trítici; * et sánguinem uvæ bíberet meracíssimum.

Incrassátus est dilectus, et recalcitrávit; * incrassátus, impinguátus, dilatátus.

Derelíquit Deum factórem suum, * et recessit a Deo salutári suo.

Provocavérunt eum in diis aliénis; * et in abominatiónibus ad iracúndiam concitavérunt.

Immolavérunt dæmóniis, et non Deo; * diis quos ignorábant.

Novi recentesque venérunt, * quos non coluérunt patres eórum.

Deum qui te génuit, dereliquisti; * et oblítus es Dómini creatóris tui.

Vidit Dóminus, et ad iracúndiam concitátus est; * quia provocavérunt eum fílii sui, et fíliæ.

Et ait: Abscondam fáciem meam ab eis, * et considerábo novíssima eórum;

Generátio enim perversa est, * et infidéles fílii.

Ipsi me provocavérunt in

eo qui non erat deus, * et irritavérunt in vanitátibus suis;

Et ego provocábo eos in eo qui non est pópulus, * et in gente stulta irritábo illos.

Ignis succensus est in furóre meo, * et ardébit usque ad inferni novíssima;

Devorabitque terram cum gérmine suo, * et móntium fundamenta combúret.

Congregábo super eos mala; * et sagittas meas complébo in eis.

Consumentur fame, * et devorábunt eos aves morsu amaríssimo.

Dentes bestiárum immittam in eos, * cum furóre trahéntium super terram, atque serpéntium.

Foris vastábit eos gládius et intùs pavor, * júvenem simul ac vírginem, lactentem cum hómine sene.

Dixi: Ubinam sunt? * cessáre fáciam ex homínibus memóriam eórum.

Sed propter iram inimicórum distuli, * ne fortè superbírent hostes eórum;

Et dícerent: Manus nostra excelsa, et non Dóminus, * fecit hæc ómnia.

Gens absque consílio est, et sine prudéntia: * útinam sáperent, et intellígerent, ac novíssima providérent!

Quómodò persequátur unus mille, * et duo fugent decem míllia?

Nonne ídeò quia Deus suus véndidit eos, * et Dóminus conclúsit illos?

Non enim est Deus noster ut dii eórum; * et inimici nostri sunt júdices.

De vínea Sodomórum, vínea eórum, * et de suburbánis Gomorrhæ;

Uva eórum, uva fellis; * et botri amaríssimi.

Fel dracónum vinum eórum, * et venénum áspidum insanábile.

Nonne hæc cóndita sunt apud me, * et signáta in thesauris meis?

Mea est últio, et ego retríbuam in témpore, * ut labátur pes eórum.

Juxtà est dies perditiónis; * et adesse festínant témpora.

Judicábit Dóminus pópulum suum, * et in servis suis miserébitur.

Vidébit quòd infirmáta sit manus, * et clausi quoque defecérunt, residuíque consumpti sunt.

Et dicet: Ubi sunt dii eórum, * in quibus habébant fidúciam;

De quorum víctimis comedébant ádipes, * et bibébant vinum libáminum?

Surgant, et opitulentur vobis, * et in necessitáte vos prótegant.

Vidéte quòd ego sim solus, * et non sit álius Deus præter me.

Ego occídam, et ego vívere fáciam; percútiam, et ego sanábo: * et non est qui de manu mea possit erúere.

Levábo ad cœlum manum

meam, et dicam : * Vivo ego in æternum.

Si acúero ut fulgur gládium meum, * et arripúerit judícium manus mea,

Reddam ultiónem hóstibus meis; * et his qui odérunt me, retríbuam :

Inebriábo sagittas meas sánguine, * et gládius meus devorábit carnes,

De cruóre occisórum, * et de captivitáte, nudáti inimicórum cápitis.

Laudáte, gentes, pópulum ejus; * quia sánguinem servórum suórum ulciscétur :

Et vindictam retríbuet in hostes eórum, * et propítius erit terræ pópuli sui.

Ant. Date magnificéntiam Deo nostro : Dei perfecta sunt ópera.

[*In festis Simpl. loco superioris cant. dicitur seq. In Semidupl. verò et supra, dicitur cant. de Prop. vel de Comm. S.*

CANTICUM.

(Judith 16.)

Plebs Judæa, pro debellato Holopherno Deo gratulatur.

Incipite Dómino in tympanis : * cantáte Dómino in cymbalis.

Modulámini illi psalmum novum : * exaltáte, et invocáte nomen ejus.

Dóminus cónterens bella : * Dóminus nomen est illi.

Qui pósuit castra sua in médio pópuli sui, * ut erí-peret nos de manu ómnium inimicórum nostrórum.

Venit Assur ex móntibus ab Aquilóne, * in multitúdine fortitúdinis suæ :

Cujus multitúdo obturávit torrentes, * et equi córum cooperuérunt valles.

Dixit se incensúrum fines meos, * et júvenes meos occisúrum gládio,

Infantes meos dare in prædam, * et vírgines in captivitátem.

Dóminus autem omnípotens nócuit eum, et trádidit eum in manus féminæ, * et confódit eum.]

Ant. 2. D. Laudáte Dómin.

PSALMUS 116.

Misericordia et veritas Dei in populum suum à gentibus laudanda.

Laudate Dóminum, omnes gentes : * laudáte eum, omnes pópuli;

Quóniam confirmáta est super nos misericórdia ejus, * et véritas Dómini manet in æternum.

Ant. Laudáte Dóminum, omnes pópuli; quóniam confirmáta est super nos misericórdia ejus.

Capitulum. (*Coloss.* 1.)

Non cessámus pro vobis orantes, et postulantes ut impleámini agnitióne voluntátis Dei, in omni sapiéntia et intellectu spirituáli; ut ambulétis digne Deo, per ómnia placentes, in omni ópere bono fructificantes, et crescentes in sciéntia Dei, in omni virtúte confortáti se-

cundùm poténtiam claritátis ejus.

HYMNUS.

Rerum Creátor ómnium,
Nostros labóres ádjuva;
Ut casta Christi nómine
Nos vita dignos árguat.

Tu nempe sanctus et potens,
Placére das solus tibi:
Tu legis auctor das sequi
Quod lege præmonstras iter.

Cingunt iter perícula,
Tu lúbricos firma pedes;
Et certióre férvidi
Pergémus ad metam gradu.

O meta felix, pax ubi
Et vera nos manet quies;
Ubi voluptátis sacro
Torrente potábis tuos!

Te mens, ô alma Trínitas,
Anhélat ardens, te sitit:
Tuâ redemptis grátiâ
Æterna redde præmia. Am.

℣. Deduc me, Domine, et ingrédiar in veritáte tua: ℟. Lætétur cor meum, ut tímeat nomen tuum. *Ps.* 85.

Ad Benedictus, *Ant.* 8. G. Dírige pedes nostros in viam pacis, Deus Israel. *Luc.* 1.

AD PRIMAM.

Ant. 7. d. Notam.

PSALMUS 87.

Justus ab inimicis vexatus, et ab amícis derelictus, se Deo commendat.

Domine, Deus salútis meæ, * in die clamávi et nocte coram te.

Intret in conspectu tuo orátio mea: * inclína aurem tuam ad precem meam;

Quia repléta est malis ánima mea, * et vita mea inferno appropinquávit.

Æstimátus sum cum descendéntibus in lacum: * factus sum sicut homo sine adjutório, inter mórtuos liber:

Sicut vulnerati dormientes in sepulcris, quorum non es memor ámpliùs; * et ipsi de manu tua repulsi sunt.

Posuérunt me in lacu inferióri, * in tenebrósis, et in umbra mortis.

Super me confirmátus est furor tuus, * et omnes fluctus tuos induxisti super me.

Longè fecisti notos meos a me: * posuérunt me abominatiónem sibi.

Tráditus sum, et non egrediébar: * óculi mei languérunt præ inópia.

Clamávi ad te, Dómine, totâ die; * expandi ad te manus meas.

Numquid mórtuis fácies mirabília? * aut médici suscitábunt, et confitebuntur tibi?

Numquid narrábit áliquis in sepulcro misericórdiam tuam, * et veritátem tuam in perditióne?

Numquid cognoscentur in ténebris mirabília tua, * et justítia tua in terra oblivionis?

Et ego ad te, Dómine, clamávi; * et mane orátio mea prævéniet te.

Ut quid, Dómine, repellis oratiónem meam? * avertis fáciem tuam à me?

Pauper sum ego, et in labóribus à juventúte mea : * exaltátus autem, humiliátus sum et conturbátus.

In me transiérunt iræ tuæ; * et terróres tui conturbavérunt me.

Circumdedérunt me sicut aqua totâ die; * circumdedérunt me simul.

Elongasti à me amícum et próximum, * et notos meos a miséria.

PSALMUS 142.

Oratio pœnitentis opem Dei deprecantis.

Domine, exaudi oratiónem meam : * áuribus pércipe obsecratiónem meam in veritáte tua; exaudi me in tua justítia.

Et non íntres in judícium cum servo tuo; * quia non justificábitur in conspectu tuo omnis vivens.

Quia persecútus est inimícus ánimam meam : * humiliávit in terra vitam meam.

Collocávit me in obscúris sicut mórtuos séculi; * et anxiátus est super me spíritus meus : in me turbátum est cor meum.

Memor fui diérum antiquórum : meditátus sum in ómnibus opéribus tuis; * in factis mánuum tuárum meditábar.

Expandi manus meas ad te : * ánima mea sicut terra sine aqua tibi.

Velóciter exaudi me, Dómine ; * defécit spíritus meus.

Non avertas fáciem tuam à me; * et símilis ero descendéntibus in lacum.

Auditam fac mihi mane misericórdiam tuam; * quia in te sperávi.

Notam fac mihi viam in qua ámbulem; * quia ad te levávi ánimam meam.

DIVISIO PSALMI 142.

Eripe me de inimícis meis, Dómine; ad te confúgi : * doce me fácere voluntátem tuam, quia Deus meus es tu.

Spíritus tuus bonus dedúcet me in terram rectam : * propter nomen tuum, Dómine, vivificábis me in æquitáte tua.

Edúces de tribulatióne ánimam meam; * et in misericórdia tua disperdes inimícos meos.

Et perdes omnes qui tríbulant ánimam meam; * quóniam ego servus tuus sum.

Ant. Notam fac mihi viam in qua ámbulem; quia ad te levávi ánimam meam, Dómine. *Ps.* 142.

AD TERTIAM.

Ant. 4. a. Afferte Dómino.

PSALMUS 28.

Christi regnum : vox prædicationis Evangelicæ.

Afferte Dómino, fílii Dei; * afferte Dómino fílios aríetum.

Afferte Dómino glóriam

et honórem; afférte Dómino glóriam nómini ejus : * adoráte Dóminum in átrio sancto ejus.

Vox Dómini super aquas; Deus majestátis intónuit : * Dóminus super aquas multas.

Vox Dómini in virtúte : * vox Dómini in magnificéntia.

Vox Dómini confringéntis cedros; * et confringet Dóminus cedros Líbani,

Et commínuet eas tanquam vítulum Líbani; * et dilectus quemádmodùm fílius unicórnium.

Vox Dómini intercidéntis flammam ignis : vox Dómini concutiéntis desértum; * et commovébit Dóminus desértum Cades.

Vox Dómini præparántis cervos, et revelábit condénsa; * et in templo ejus omnes dicent glóriam.

Dóminus dilúvium inhabitáre facit, * et sedébit Dóminus rex in æternum.

Dóminus virtútem pópulo suo dabit : * Dóminus benedícet pópulo suo in pace.

PSALMUS 44.

Carmen nuptiale de Christi et Ecclesiæ dotibus.

Eructavit cor meum verbum bonum : * dico ego ópera mea regi.

Lingua mea * cálamus scribæ velóciter scribéntis.

Speciósus formâ præ fíliis hóminum : diffúsa est grátia in lábiis tuis; * propterèa benedixit te Deus in æternum.

Accíngere gládio tuo super femur tuum, * Potentíssime.

Spécie tuâ et pulchritúdine tuâ intende, * próspere procéde,

Et regna propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam; * et dedúcet temirabíliter déxtera tua.

Sagittæ tuæ acútæ, pópuli sub te cadent, * in corda inimícorum regis.

Sedes tua, Deus, in séculum séculi : * virga directiónis, virga regni tui.

Dilexísti justítiam, et odísti iniquitátem; * propterèa unxit te Deus, Deus tuus, óleo lætítiæ præ consórtibus tuis.

Myrrha, et gutta, et cásia à vestiméntis tuis, à dómibus ebúrneis; * ex quibus delectavérunt te fíliæ regum in honóre tuo.

Astitit regína à déxtris tuis in vestítu deauráto, * circúmdata varietáte.

Audi, fília, et vide, et inclína aurem tuam; * et oblivíscere pópulum tuum, et domum patris tui :

Et concupíscet rex decórem tuum, * quóniam ipse est Dóminus Deus tuus; et adorábunt eum.

Et fíliæ Tyri in munéribus : * vultum tuum deprecabúntur omnes dívites plebis.

Omnis glória ejus fíliæ

regis ab intùs : * in fímbriis áureis, cicumamicta varietátibus.

Adducentur regi vírgines post eam : * próximæ ejus afferentur tibi.

Afferentur ín lætítia et exultatióne; * adducentur in templum regis.

Pro pátribus tuis nati sunt tibi fílii : * constítues eos príncipes super omnem terram.

Mémores erunt nóminis tui * in omni generatióne et generatiónem.

Proptéreà pópuli confitebuntur tibi in æternum, * et in séculum séculi.

PSALMUS 149.

Laudandus Deus, qui exaltavit mansuetos in salutem.

CANTATE Dómino cánticum novum : * laus ejus in ecclésia sanctórum.

Lætétur Israel in eo qui fecit eum; * et fílii Sion exultent in rege suo.

Laudent nomen ejus in choro : * in tympano et psaltério psallant ei ;

Quia beneplácitum est Dómino in pópulo suo, * et exaltábit mansuétos in salútem.

Exultábunt sancti in glória : * lætabuntur in cubílibus suis.

Exaltatiónes Dei in gútture eórum; * et gládii ancípites in mánibus eórum,

Ad faciéndam vindictam in natiónibus, * increpatiónes in pópulis :

Ad alligandos reges eórum in compédibus, * et nóbiles eórum in mánicis férreis ;

Ut fáciant in eis judícium conscriptum : * glória hæc est ómnibus sanctis ejus.

Ant. Afferte Dómino glóriam et honórem. *Ps.* 28.

Capitulum. (*Coloss.* 3.)

OMNE quodcumque fácitis, in verbo aut in ópere, ómnia in nómine Dómini Jesu Christi ; grátias agentes Deo et Patri per ipsum.

℟. *br.* Benedícam Dóminum * In omni témpore. Benedícam. ℣. Semper laus ejus * in ore meo, * In omni témpore. Glória Patri. Benedícam. *Ps.* 33.

℣. Laudábo Dóminum in vita mea : ℟. Psallam Deo meo, quámdiu fúero. *Ps.* 145.

AD SEXTAM.

Ant. 1. *g.* Adjútor.

PSALMUS 45.

Ecclesia, in se habens Deum inhabitantem, non commovebitur.

DEUS noster refúgium et virtus : * adjútor in tribulatiónibus quæ invenérunt nos nimis.

Proptéreà non timébimus. dum turbábitur terra, * et transferéntur montes in cor maris.

Sonuérunt et turbátæ sunt aquæ eórum : * conturbáti sunt montes in fortitúdine ejus.

Flúminis impetus lætíficat civitátem Dei : * sanctificávit tabernáculum suum Altíssimus.

Deus in médio ejus ; non commovébitur : * adjuvábit eam Deus mane dilúculo.

Conturbátæ sunt gentes, et inclináta sunt regna : * dedit vocem suam, mota est terra.

Dóminus virtútum nobiscum, * susceptor noster Deus Jacob.

Veníte, et vidéte ópera Dómini, quæ pósuit prodígia super terram, * áuferens bella usque ad finem terræ.

Arcum cónteret, et confringet arma, * et scuta combúret igni.

Vacáte, et videte quóniam ego sum Deus : * exaltábor in géntibus, et exaltábor in terra.

Dóminus virtútum nobiscum, * susceptor noster Deus Jacob.

PSALMUS 47.

Ecclesia Dei frustrà oppugnatur, Deus fundavit eam in Æternum.

Magnus Dóminus, et laudábilis nimis, * in civitáte Dei nostri, in monte sancto ejus.

Fundátur exultatióne universæ terræ mons Sion, * látera Aquilónis, cívitas Regis magni.

Deus in dómibus ejus cognoscétur, * cùm suscípiet eam.

Quóniam ecce reges terræ congregáti sunt : * convenérunt in unum.

Ipsi vidéntes sic admirâti sunt, * conturbáti sunt, commóti sunt.

Tremor apprehendit eos : * ibi dolóres ut parturiéntis.

In spíritu vehementi * conteres naves Tharsis.

Sicut audívimus, sic vídimus in civitáte Dómini virtútum, in civitáte Dei nostri : * Deus fundávit eam in æternum.

Suscépimus, Deus, misericórdiam tuam * in médio templi tui.

Secundùm nomen tuum, Deus, sic et laus tua in fines terræ : * justítiâ plena est déxtera tua.

Lætétur mons Sion, et exultent fíliæ Judæ * propter judícia tua, Dómine.

Circúmdate Sion, et complectímini eam : * narráte in túrribus ejus.

Pónite corda vestra in virtúte ejus, et distribúite domos ejus, * ut enarrétis in progénie áltera ;

Quóniam hic est Deus, Deus noster in æternum, et in séculum séculi : * ipse reget nos in sécula.

PSALMUS 86.

Ecclesiæ Dei dilatatio : ipse fundavit eam Altissimus.

Fundamenta ejus in móntibus sanctis : * díligit Dóminus portas Sion super ómnia tabernácula Jacob.

Gloriósa dicta sunt de te, * cívitas Dei.

Memor ero Rahab et Babylónis, * sciéntium me.

Ecce alienígenæ, et Tyrus, et pópulus Æthíopum; * hi fuérunt illic.

Numquid Sion dicet: Homo, et homo natus est in ea; * et ipse fundávit eam Altíssimus?

Dóminus narrábit in scriptúris populórum et príncipum, * horum qui fuérunt in ea.

Sicut lætántium ómnium * habitátio est in te.

Ant. Adjútor noster Deus; propterèa non timébimus. *Ps.* 45.

Capitulum. (2. *Petr.* 1.)

SATAGITE ut per bona ópera certam vestram vocatiónem et electiónem faciátis; hæc enim facientes, non peccábitis aliquando.

℣. *br.* Quærite Dóminum, * Et confirmámini. Quærite. ℣. Quærite * fáciem ejus semper, * Et confirmámini. Glória Patri. Quærite Dóminum. *Ps.* 104.

℣. Accédite ad eum, et illuminámini; ℟. Et fácies vestræ non confundentur. *Ps.* 33.

AD NONAM.

Ant. 8. c. Pauper.

PSALMUS 59.

Christus mala gentis suæ deflet, regnique sui dilatationem prænuntiat.

DEUS, repulisti nos, et destruxisti nos: * irátus es, et misertus est nobis.

Commovisti terram, et conturbasti eam: * sana contritiónes ejus, quia commóta est.

Ostendisti pópulo tuo dura: * potasti nos vino compunctiónis.

Dedisti metuéntibus te significatiónem, * ut fúgiant à fácie arcûs;

Ut liberentur dilecti tui: * salvum fac déxterà tuâ, et exaudi me.

Deus locútus est in sancto suo: * Lætábor, et partíbor Síchimam, et convallem tabernaculórum metíbor.

Meus est Gálaad, et meus est Manasses; * et Ephraim fortitúdo cápitis mei:

Juda rex meus, * Moab olla spei meæ.

In Idumæam extendam calceamentum meum: * mihi alienígenæ súbditi sunt.

Quis dedúcet me in civitátem munítam? * quis dedúcet me usque in Idumæam?

Nonne tu, Deus, qui repulisti nos? * et non egrediéris, Deus, in virtútibus nostris?

Da nobis auxílium de tribulatióne, * quia vana salus hóminis.

In Deo faciémus virtútem; * et ipse ad níhilum dedúcet tribulantes nos.

PSALMUS 73.

Inter hujus mundi calamitates refugium nostrum in Deo omnium creatore.

UT quid, Deus, repulisti in

finem? * irátus est furor tuus super oves páscuæ tuæ?

Memor esto congregatiónis tuæ, * quam possedisti ab initio.

Redemisti virgam hæreditátis tuæ: * mons Sion, in quo habitasti in eo.

Leva manus tuas in supérbias eórum in finem: * quanta malignátus est inimícus in sancto!

Et gloriáti sunt qui odérunt te, * in médio solemnitátis tuæ.

Posuérunt signa sua, signa; * et non cognovérunt, sicut in éxitu super summum.

Quasi in sylva lignórum secúribus excidérunt jánuas ejus in idipsum: * in secúri et áscia dejecérunt eam.

Incendérunt igni sanctuárium tuum: * in terra polluérunt tabernáculum nóminis tui.

Dixérunt in corde suo cognátio eórum simul: * Quiéscere faciámus omnes dies festos Dei à terra.

Signa nostra non vídimus: jam non est prophéta; * et nos non cognoscet ámpliùs.

DIVISIO PSALMI 73.

USQUEQUO, Deus, improperábit inimícus? * irrítat adversárius nomen tuum in finem?

Ut quid avertis manum tuam et déxteram tuam * de médio sinu tuo in finem?

Deus autem, rex noster ante sécula, * operátus est salútem in médio terræ.

Tu confirmasti in virtúte tua mare; * contribulasti cápita dracónum in aquis.

Tu confregisti cápita dracónis: * dedisti eum escam pópulis Æthiópum.

Tu dirupisti fontes et torrentes: * tu siccasti flúvios Ethan.

Tuus est dies, et tua est nox: * tu fabricátus es auróram et solem.

Tu fecisti omnes términos terræ: * æstátem et ver, tu plasmasti ea.

Memor esto hujus, inimícus improperávit Dómino, * et pópulus insípiens incitávit nomen tuum.

Ne tradas béstiis ánimas confitentes tibi; * et ánimas páuperum tuórum ne obliviscáris in finem.

Réspice in testamentum tuum; * quia repléti sunt, qui obscuráti sunt terræ, dómibus iniquitátum.

Ne avertátur húmilis factus confúsus: * pauper et inops laudábunt nomen tuum.

Exurge, Deus, júdica causam tuam: * memor esto improperiórum tuórum, eórum quæ ab insipiente sunt totà die.

Ne obliviscáris voces inimicórum tuórum: * supérbia eórum qui te odérunt, ascendit semper.

Ant. Pauper et inops lau-

dábunt nomen tuum Dómine. *Ps.* 73.

Capitulum. (*Philipp.* 4.)

Quæcumque sunt vera, quæcumque pudíca, quæcumque justa, quæcumque sancta, quæcumque amabília, quæcumque bonæ famæ, si qua virtus, si qua laus disciplínæ, hæc cogitáte.

℟. *br.* Mandasti justítiam * Testimónia tua. Mandasti. ℣. Et veritátem tuam * nimis, * Testimónia tua. Glória Patri. Mandasti.

℣. Feci judícium et justítiam: ℟. Non tradas me calumniántibus me. *Ps.* 118.

AD VESPERAS.

Ant. 4. *D.* Beáti omnes.

PSALMUS 127.

Christi et Ecclesiæ filii in circuitu mensæ Domini.

Beati omnes qui timent Dóminum, * qui ámbulant in viis ejus.

Labóres mánuum tuárum quia manducábis: * beátus es, et bene tibi erit.

Uxor tua sicut vitis abundans * in latéribus domûs tuæ.

Fílii tui sicut novellæ olivárum * in circúitu mensæ tuæ.

Ecce sic benedicétur homo, * qui timet Dóminum.

Benedícat tibi Dóminus ex Sion; * et vídeas bona Jerúsalem ómnibus diébus vitæ tuæ.

Et vídeas fílios filiórum tuórum, * pacem super Israel.

Ant. Beáti omnes qui timent Dóminum, qui ámbulant in viis ejus.

Ant. 1. a. Surge, Dómine.

PSALMUS 131.

Christus promissus: per ipsum Deus Ecclesiam suam inhabitat, sacerdotes ejus induit salutari, pauperesque saturat panibus.

Memento, Dómine, David, * et omnis mansuetúdinis ejus.

Sicut jurávit Dómino, * votum vovit Deo Jacob:

Si introíero in tabernáculum domûs meæ, * si ascéndero in lectum strati mei:

Si dédero somnum óculis meis, * et pálpebris meis dormitatiónem,

Et réquiem tempóribus meis, donec invéniam locum Dómino, * tabernáculum Deo Jacob.

Ecce audívimus eam in Ephrata: * invénimus eam in campis sylvæ.

Introíbimus in tabernáculum ejus: * adorábimus in loco ubi stetérunt pedes ejus.

Surge, Dómine, in requiem tuam; * tu et arca sanctificatiónis tuæ.

Sacerdótes tui induantur justítiam; * et sancti tui exúltent.

Propter David servum tuum, * non avertas fáciem christi tui.

Ant. Surge, Dómine, in réquiem tuam; et sancti tui exultent.

Ant. 7. ç. Sion réquies mea.

DIVISIO PSALMI 131.

JURAVIT Dóminus David veritátem, et non frustrábitur eum: * De fructu ventris tui ponam super sedem tuam.

Si custodíerint fílii tui testamentum meum, * et testimónia mea hæc quæ docébo eos;

Et fílii eórum usque in séculum * sedébunt super sedem tuam.

Quóniam elégit Dóminus Sion: * elégit eam in habitatiónem sibi.

Hæc réquies mea in séculum séculi: * hic habitábo, quóniam elégi eam.

Víduam ejus benedícens benedícam: * páuperes ejus saturábo pánibus.

Sacerdótes ejus índuam salutári; * et sancti ejus exultatióne exultábunt.

Illuc prodúcam cornu David: * parávi lucernam christo meo.

Inimícos ejus índuam confusióne; * super ipsum autem efflorébit sanctificátio mea.

Ant. Sion réquies mea in séculum séculi: sancti ejus exultatióne exultábunt.

Ant. 2. D. Deus meus.

PSALMUS 143.

Christus pro populo sibi subdito gratias agit: Ecclesia sibi opem postulat.

BENEDICTUS Dóminus Deus meus, qui docet manus meas ad prælium, * et dígitos meos ad bellum.

Misericórdia mea, et refúgium meum; * susceptor meus, et liberátor meus.

Protector meus, et in ipso sperávi: * qui subdit pópulum meum sub me.

Dómine, quid est homo, quia innotuisti ei? * aut fílius hóminis, quia réputas eum?

Homo vanitáti símilis factus est: * dies ejus sicut umbra prætéreunt.

Dómine, inclína cœlos tuos, et descende: * tange montes, et fumigábunt.

Fúlgura coruscatiónem, et dissipábis eos: * emitte sagittas tuas, et conturbábis eos.

Emitte manum tuam de alto: éripe me, et líbera me de aquis multis, * de manu filiórum alienórum,

Quorum os locútum est vanitátem; * et déxtera eórum, déxtera iniquitátis.

Ant. Deus meus, misericórdia mea, et susceptor meus.

Ant. 6. F. Beátus.

DIVISIO PSALMI 143.

DEUS, cánticum novum cantábo tibi: * in psaltério decachordo psallam tibi.

Qui das salútem régibus; * qui redemisti David servum tuum de gládio maligno, éripe me,

Et érue me de manu filió-

rum alienórum, quorum os locútum est vanitátem; * et déxtera eórum, déxtera iniquitátis:

Quorum fílii sicut novellæ plantatiónes * in juventúte sua.

Fíliæ eórum compósitæ, * circumornátæ ut similitúdo templi.

Promptuária eórum plena, * eructántia ex hoc in illud.

Oves eórum fœtósæ, abundantes in egréssibus suis; * boves eórum crassæ.

Non est ruína macériæ, neque tránsitus, * neque clamor in platéis eórum.

Beátum dixérunt pópulum cui hæc sunt: * beátus pópulus, cujus Dóminus Deus ejus.

Ant. Beátus pópulus, cujus Dóminus Deus ejus.

Capitulum. (*Tit.* 2.)

Salvator noster Jesus Christus dedit semetipsum pro nobis, ut nos redímeret ab omni iniquitáte, et mundáret sibi pópulum acceptábilem, sectatórem bonórum óperum.

HYMNUS.

Supreme motor córdium,
Tu sanctitátis frúgibus
Justos ab orbe cóndito
Tenóre ditas pérpeti.

Hic spes, fides et caritas
Dulci cohærent vínculo:
Præsentis ævi post diem
Manébit una cáritas.

O caritas! ô véritas!
O lux perennis! en erit,
Post tot labóres, ut tuo
Tandem fruámur Sábbato

Hic mille per discrímina
Semen gementes spárgimus:
Illic ovante spléndidam
Gestábimus messem manu.

Tu trine, tu potens Deus,
Fructus adauge quos petis:
Mox dona, justus árbiter
Cœlo coronábis tua.

Amen.

℣. Beneplácitum est Dómino in pópulo suo; ℟. Et exaltábit mansuétos in salútem. *Ps.* 149.

Ad Magnificat, *Antiph. et Oratio, ut in Proprio.*

AD COMPLETORIUM.

Ant. 8. G. Miserére meî.

PSALMUS 50.

Animæ pœnitentis oratio. Ecclesiæ bona desideranda.

Miserere meî, Deus, * secundùm magnam misericórdiam tuam.

Et secundùm multitúdinem miseratiónum tuárum * dele iniquitátem meam.

Ampliùs lava me ab iniquitáte mea, * et à peccáto meo munda me;

Quóniam iniquitátem meam ego cognosco, * et peccátum meum contra me est semper.

Tibi soli peccávi, et malum coram te feci; * ut justificéris in sermónibus tuis, et vincas cùm judicáris.

Ecce enim in iniquitáti-

bus conceptus sum, * et in peccátis concépit me mater mea.

Ecce enim veritátem dilexísti : * incerta et occulta sapiéntiæ tuæ manifestásti mihi.

Asperges me hyssópo, et mundábor : * lavábis me, et super nivem dealbábor.

Audítui meo dabis gáudium et lætítiam : * et exultábunt ossa humiliáta.

Averte fáciem tuam à peccátis meis, * et omnes iniquitátes meas dele.

Cor mundum crea in me, Deus : * et spíritum rectum ínnova in viscéribus meis.

Ne projícias me à fácie tua ; * et Spíritum sanctum tuum ne áuferas à me.

Redde mihi lætítiam salutáris tui ; * et spíritu principáli confirma me.

Docébo iníquos vias tuas: * et ímpii ad te convertentur.

Líbera me de sanguínibus, Deus, Deus salútis meæ ; * et exultábit lingua mea justítiam tuam.

Dómine, lábia mea apéries; * et os meum annuntiábit laudem tuam.

Quóniam si voluisses sacrifícium, dedissem útique ; * holocaustis non delectáberis

Sacrifícium Deo spíritus contribulátus : * cor contrítum et humiliátum, Deus, non despícies.

Benignè fac, Dómine, in bona voluntáte tua Sion, * ut ædificentur muri Jerúsalem

Tunc acceptábis sacrifícium justítiæ, oblatiónes et holocausta ; * tunc impónent super altáre tuum vítulos.

PSALMUS 85.

Christus in angustiâ mortis à Deo Patre salutem poscit.

Inclina, Dómine, aurem tuam, et exaudi me ; * quóniam inops et pauper sum ego.

Custódi ánimam meam, quóniam sanctus sum : * salvum fac servum tuum, Deus meus, sperantem in te.

Miserére meî, Dómine ; quóniam ad te clamávi totâ die : * lætífica ánimam servi tui ; quóniam ad te, Dómine, ánimam meam levávi.

Quóniam tu, Dómine, suávis et mitis ; * et multæ misericórdiæ ómnibus invocántibus te.

Auribus pércipe, Dómine, oratiónem meam ; * et intende voci deprecatiónis meæ.

In die tribulatiónis meæ clamávi ad te, * quia exaudísti me.

Non est símilis tuî in diis, Dómine ; * et non est secundùm ópera tua.

Omnes gentes, quascumque fecísti, vénient et adorábunt coram te, Dómine, * et glorificábunt nomen tuum ;

Quóniam magnus es tu, et fáciens mirabília ; * tu es Deus solus.

DIVISIO PSALMI 85.

Deduc me, Dómine, in via tua, et ingrédiar in veritáte tua : * lætétur cor meum, ut tímeat nomen tuum.

Confitébor tibi, Dómine Deus meus, in toto corde meo, * et glorificábo nomen tuum in æternum ;

Quia misericórdia tua magna est super me, * et eruisti ánimam meam ex inferno inferióri.

Deus, iníqui insurrexérunt super me, et synagóga poténtium quæsiérunt ánimam meam ; * et non proposuérunt te in conspectu suo.

Et tu, Dómine, Deus miserátor et miséricors, * pátiens, et multæ misericórdiæ, et verax.

Réspice in me, et miserére meî : * da impérium tuum púero tuo, et salvum fac fílium ancillæ tuæ.

Fac mecum signum in bonum, ut vídeant qui odérunt me, et confundantur; * quóniam tu, Dómine, adjuvisti me, et consolátus es me.

Ant. Miserére meî, Dómine; quóniam ad te clamávi totâ die. *Ps.* 85.

Hymnus, Capit. etc. habentur infrà post Suffragia ad Vesperas.

IN FERIIS PER ANNUM.

AD LAUDES.

In Feriis Adventûs, dicuntur flexis genibus PRECES *sequentes.*

KYRIE, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison.

Pater noster, *secretò.*

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Ego dixi: Dómine, miserére meî: ℟. Sana ánimam meam, quia peccávi tibi. *Ps.* 40.

℣. Convértere, Dómine: úsquequò? ℟. Et deprecábilis esto super servos tuos. *Ps.* 89.

℣. Fiat misericórdia tua, Dómine, super nos; ℟. Quemádmodùm sperávimus in te. *Ps.* 32.

℣. Sacerdótes tui induantur justítiam; ℟. Et sancti tui exultent. *Ps.* 131.

℣. Oremus Pro Papâ nostro N. ℟. Pascat hæreditátem Dómini in innocentiâ cordis sui.

℣. Pro Pastóre nostro *N.* ℟. Dóminus conservet eum, et vivíficet eum. *Ps.* 40.

℣. Memor esto congregatiónis tuæ, ℟. Quam possedísti ab initio. *Ps.* 73.

℣. Dómine, salvum fac regem nostrum *N.* ℟. Et exaudi nos in die quâ invocavérimus te. *Ps.* 19.

℣. Salvum fac pópulum tuum, Dómine, et bénedic hæreditáti tuæ: ℟. Et rege eos, et extolle illos usque in æternum. *Ps.* 27.

℣. Rogáte quæ ad pacem sunt Jerúsalem: ℟. Fiat pax in virtúte tua, et abundántia in túrribus tuis. *Ps.* 121.

℣. Orémus pro frátribus nostris abséntibus. ℟. Bénefac, Dómine, bonis et rectis corde. *Ps.* 124.

℣. Pro infirmis, afflictis, et captívis. ℟. Líbera, Deus, Israel ex ómnibus tribulatiónibus suis. *Ps.* 24.

℣. Pro cunctis fidélibus defunctis. ℟. Educat eos Dóminus in lucem, et vídeant justítiam ejus. *Mich.* 7.

Deinde dicitur Psalmus De profundis, *qui habetur suprà in Vesperis Feriæ quartæ; et in fine,* Glória Patri.

[*In Vesperis, ejus loco dicitur Ps.* Miserére, *suprà*, 155, *cum* Glória Patri.]

Finito Psalmo, dicitur:

℣. Dómine Deus virtútum, converte nos: ℟. Et ostende fáciem tuam, et salvi érimus. *Ps.* 79.

℣. Exurge, Dómine, ádjuva nos; ℟. Et rédime nos

propter nomen tuum. *Ps.* 43.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101.

℣. Dóminus vobiscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

Et dicitur Oratio conveniens. Quando propria non assignatur, dicitur de Dominica præcedenti.

Dicto Benedicámus, *si facienda sit Commemoratio de aliquo Sancto, fit eo loco.*

Deinde à Præsent. Domini usque ad Dominicam Passionis, fiunt Suffragia, seu Commem. communes, ut sequitur.

DE S. CRUCE.

[*In Officio Feriali tantùm.*]

Ant. Peccáta nostra Christus pértulit in córpore suo super lignum; ut peccátis mórtui, justítiæ vivámus. 1. *Petr.* 2.

℣. Ipse rédimet Israel ℟. Ex ómnibus iniquitátibus ejus. *Ps.* 129.

Orémus.

PERPETUA nos, quæsumus, Dómine, pace custódi, quos per lignum sanctæ Crucis redímere dignátus es; Qui vivis et regnas Deus. ℟. Amen.

[*Si sequatur Officium parvum B. Mariæ, tunc fit integra conclusio:* Qui vivis et regnas cum Deo Patre in unitáte Spíritûs sancti Deus, per ómnia sécula seculórum. ℟. Amen.

℣. Dóminus vobiscum. ℟. Benedicámus Dómino.

Deinde inchoatur Officium parvum, quod dicitur in Feriis et Festis simplicibus à Præsent. Domini ad Dom. Passionis.

Ubi verò non dicitur, ejus loco fit suffragium sequens:]

DE B. MARIA.

Ant. Benedicentur in te et in sémine tuo cunctæ tribus terræ. *Gen.* 28.

℣. Pópuli confitebuntur tibi in æternum: ℟. Mémores erunt nóminis tui. *Ps.* 44.

Orémus.

CONCEDE nos fámulos tuos, quæsumus, Dómine Deus, perpétuâ mentis et córporis sanitáte gaudére; et gloriósâ beátæ Maríæ semper Vírginis intercessióne, à præsenti liberári tristítia, et æternâ pérfrui lætítiâ; Per Christum, *etc.* ℟. Amen.]

Comm. de B. M. quæ fit post Circumcisionem, et ab Octava Epiph. usque ad Præsentationem Domini, habetur proprio loco.

DE SANCTA CÆCILIA.

Ant. Fecisti viríliter et confortátum est cor tuum, eò quòd castitátem amáveris; ídeò et manus Dómini confortávit te. *Judith.* 15.

℣. Secundùm puritátem mánuum meárum, ℟. Retríbuet mihi Dóminus. *Ps.* 17.

Orémus.

DEUS, sanctæ puritátis amá-

tor, qui beátæ Cæciliæ castum Virginitátis propósitum infudisti : da nobis, quæsumus, sic ejus agónem gloriósum venerári, ut perpétuis ejusdem mereámur fovéri præsídiis; Per Christum Dóminum nostrum.

℟. Amen.

Posteà fit Comm. de Patrono Ecclesiæ, ac de Titulari, siâ Patrono differat. Si autem Ecclesia dedicata sit sub titulo SS. Trinitatis, aut S. Spiritûs, vel alicujus ex Mysteriis Christi, ejusmodi Commemoratio fit post Orationem de Cruce ante Suffragium de Beatâ. Quod si in honorem S. Crucis dedicata sit, Commem. de Cruce fit etiam in Festis simplicibus. Si verò sub invocatione S. Mariæ, non fit alia Commemoratio de ea quàm quæ hic habetur; pariter de S. Cæcilia.

Deinde fit Commem. de omnibus Sanctis, et speciatim de iis quorum Reliquiæ habentur.

Ant. Hi sunt ante thronum Dei, et sérviunt ei die ac nocte in templo ejus; et qui sedet in throno, habitábit super illos. *Apoc.* 7.

℣. In æternum exultábunt, et habitábis in eis; ℟. Et gloriabuntur in te, Dómine. *Ps.* 5.

In Oratione sequenti, extra Eccles. omittitur vox [hac].

OREMUS.

Propitiare, quæsumus, Dómine, fámulis tuis, per Sanctórum quorum Relíquiæ in [hac] Ecclésia tua requiescunt, et ómnium Sanctórum, mérita gloriósa; ut eórum intercessióne ab ómnibus semper protegamur adversis; Per Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

ULTIMO, PRO PACE.

Ant. Deus qui fecit nobiscum secundùm suam misericórdiam, det nobis jucunditátem cordis, et fieri pacem in diébus nostris. *Eccli.* 50.

℣. Dóminus virtútem pópulo suo dabit: ℟. Dóminus benedícet pópulo suo in pace. *Ps.* 28.

Oremus.

Deus, à quo sancta desidéria, recta consília et justa sunt ópera: da servis tuis illam quam mundus dare non potest pacem; ut, et corda nostra mandátis tuis dédita, et, hóstium sublátâ formídine, témpora sint tuâ protectióne tranquilla; Per Dóminum.... Fílium tuum.

℟. Amen.

℣. Dóminus vobiscum. *vel* Dómine, exaudi.

℣. Benedicámus Dómino.

AD PRIMAM.

℣. Deus, in adjutórium, *etc.*

HYMNUS.

Jam lucis orto sídere,
Deum precémur supplices

Nostras ut ipse dírigat,
Luc increáta, sémitas.
Nil lingua, nil peccet manus,
Nil mens ináne cógitet:
In ore simplex véritas,
In corde regnet cáritas.
Incœpta dum fluet dies,
O Christe, custos pérvigil,
Quas sævus hostis óbsidet
Portas tuére sénsuum.
Præsta diurnus ut tuæ
Subsérviat laudi labor:
Auctóre quæ te cœpímus,
Da, te favente, prósequi.
Superba ne nimis caro
Menti licenter ímperet;
Carnis domet supérbiam
Potûs cibíque párcitas.
Deo Patri sit glória;
Ejusque soli Fílio,
Sancto simul cum Spíritu,
Nunc, et per omne séculum.
Amen.

[*In feriali Officio Psalmi et Antiph. dicuntur secundùm Feriam, ut singulis diebus assignantur.*

In Festis verò, Ant. semper sumitur de Prop. vel de Comm. et Psal. tantùm dicuntur de feria, nisi aliter notetur.]

Capitulum. (*Ephes.* 5.)

Vidéte, fratres, quómodò cautè ambulétis, non quasi insipientes, sed ut sapientes; redimentes tempus, quóniam dies mali sunt.

℟. *br.* Christe, Fili Dei vivi, * Miserére nobis. *Repet.* Christe, Fili Dei vivi, * Miserére nobis. ℣. Qui sedes ad déxteram Patris, [*hic versus quandoquè mutandus est, ut notatur in Proprio.*] * Miserére nobis. Glória Patri, et Fílio, et Spíritui sancto. *Repet.* Christe, Fili Dei vivi, * Miserére nobis. *Matth.* 16. *Tob.* 8. *Hebr.* 1.

℣. Exurge, Dómine, ádjuva nos; ℟. Et rédime nos propter nomen tuum. *Ps.* 42.

PRECES.

Quando ad Laudes dictæ sunt Preces, hæ dicuntur flexis genibus.

Omittuntur verò in Semiduplicibus et intrà Octavas: et tunc, post ℣. Exurge, *suprà, statim dicitur:* Dóminus vobiscum, *et oratio:* Dómine, Deus omnípotens, *infrà.*

Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison.

Pater noster, *secretò.*

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

Credo in Deum. ℣. Carnis resurrectiónem, ℟. Vitam æternam. Amen.

℣. Et ego ad te, Dómine, clamávi; ℟. Et mane orátio mea prævéniet te. *Ps.* 87.

℣. Repleátur os meum laude; ℟. Ut cantem glóriam tuam, totâ die magnitúdinem tuam. *Ps.* 70.

℣. Averte fáciem tuam à peccátis meis; ℟. Et omnes iniquitátes meas dele. *Ps.* 50.

℣. Cor mundum crea in me, Deus; ℟. Et spíritum rectum ínnova in viscéribus meis. *Ps.* 50.

℣. Ne projícias me à fácie tua; ℟. Spíritum sanctum tuum ne áuferas à me. *Ps.* 50.

℣. Redde mihi lætítiam salutáris tui; ℟. Et spíritu principáli confirma me. *Ps.* 50.

[*Quandò preces non dicuntur flexis genibus, hic dicitur* ℣. Adjutórium, *et fit confessio, ut infrà. Quandò autem genua flectuntur, adduntur seq.* ℣℣. *Ante* Adjutórium.

℣. Eripe me, Dómine, ab hómine malo: ℟. A viro iníquo éripe me. *Ps.* 139.

℣. Eripe me de inimícis meis, Deus meus; ℟. Et ab insurgéntibus in me líbera me. *Ps.* 58.

℣. Eripe me de operántibus iniquitátem; ℟. Et de viris sánguinum salva me. *Ps.* 58.

℣. Sic psalmum dicam nómini tuo in séculum séculi, ℟. Ut reddam vota mea de die in diem. *Ps.* 60.

℣. Dírige me, Dómine, in veritáte tua, et doce me; ℟. Quia tu es Deus salvátor meus. *Ps.* 24.

℣. Deus, in adjutórium meum intende; ℟. Dómine, ad adjuvandum me festína. *Ps.* 69.

℣. Reminíscere miseratiónum tuárum, Dómine, ℟. Et misericordiárum tuárum quæ à século sunt. *Ps.* 24.

℣. Bénedic, ánima mea, Dómino; ℣. Et ómnia quæ intra me sunt, nómini sancto ejus. *Ps.* 102.

℣. Bénedic, ánima mea, Dómino; ℟. Et noli oblivísci omnes retributiónes ejus. *Ps.* 102.

℣. Qui propitiátur ómnibus iniquitátibus tuis; ℟. Qui sanat omnes infirmitátes tuas. *Ps.* 102.

℣. Qui rédimit de intéritu vitam tuam; ℟. Qui corónat te in misericórdia et miseratiónibus. *Ps.* 102.

℣. Qui replet in bonis desidérium tuum: ℟. Renovábitur ut áquilæ juventus tua. *Ps.* 102.]

℣. Adjutórium nostrum in nómine Dómini, ℟. Qui fecit cœlum et terram. *Ps.* 123.

Hebdomadarius facit Confessionem, mediocri voce dicens:

CONFITEOR Deo omnipoténti, beátæ Maríæ semper vírgini, beáto Michaéli Archángelo, beáto Joanni Baptistæ, sanctis Apóstolis Petro et Paulo, ómnibus Sanctis, [et vobis, fratres] quia peccávi nimis cogitatióne, verbo et ópere, meâ culpâ, meâ culpâ, meâ máximâ culpâ. Ideò precor beátam Maríam semper vírginem, beátum Michaélem Archángelum, beátum Joannem Baptistam, sanctos Apóstolos Petrum et Paulum, omnes Sanctos, [et vos, fratres] oráre pro me ad Dóminum Deum nostrum.

Chorus dicit:

MISEREATUR tuî omnípotens Deus; et, dimissis peccátis tuis, perdúcat te ad

vitam æternam. *Hebdomadarius respondet*, Amen.

Deinde Chorus facit Confessionem; et ubi dictum est vobis, fratres, *et* vos, fratres, *dicit* tibi, pater, *et* te, pater.

Factâ Confessione à Choro, Hebdomadarius dicit:

Misereatur vestrî omnípotens Deus; et dimissis peccátis vestris, perdúcat vos. ad vitam æternam. ℟. Amen.

[*Qui extra chorum recitat, semel dicit*, Confíteor, *omissis vocibus quæ clauduntur parenthesi, et additâ particulâ* et, *ante voces* ómnibus *et* omnes. *Deinde* Misereátur, *semel, ad quod dicit*, nostrî, nostris, nos.]

Indulgentiam, absolutiónem, et remissiónem peccatórum nostrórum tríbuat nobis omnípotens et miséricors Dóminus. ℟. Amen.

Elevans vocem, dicit:

℣. Exaudi nos, Deus, salutáris noster, ℟. Spes ómnium fínium terræ. *Ps.* 64.

℣. Miserére nostrî, Dómine, ℟. Misérere nostrî. *Ps.* 122.

℣. Fiat misericórdia tua, Dómine, super nos, ℟. Quemádmodùm speràvimus in te. *Ps.* 32.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101.

℣. Dóminus vobisc., *etc.*

Orémus.

Domine, Deus omnípotens, qui ad princípium hujus diéi nos pervenire fecisti: tuà nos hódie salva virtúte; ut ad nullum declinémus peccátum, sed semper ad tuam justítiam faciendam nostra procédant elóquia, dirigantur cogitatiónes et ópera; Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritûs sancti Deus, per ómnia sécula seculórum. ℟. Amen.

℣. Dóminus vobiscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

Si dicenda sit Prima de Officio parvo B. Mariæ, præponitur Officio Capituli.

AD OFFICIUM CAPITULI.

Primò fit lectio Martyrologii, in cujus fine nihil respondetur; deindè Hebdomadarius dicit:

℣. Pretiósa in conspectu Dómini ℟. Mors Sanctórum ejus. *Ps.* 115.

Sancta María, et omnes Sancti ádjuvent nos in oratiónibus suis pro nobis ad Deum; ut secundum eum qui vocávit nos, Sanctum, et ipsi in omni conversatióne sancti simus. *Rom.* 15. 1. *Petr.* 1. ℟. Amen.

Postcà dicitur: ℣. Deus, in adjutórium meum intende: ℟. Dómine, ad adjuvandum me festína. *Ps.* 69.

℣. Deus, in adjutórium meum intende: ℟. Dómine,

ad adjuvandum me festína.

℣. Deus, in adjutórium meum intende : ℟. Dómine, ad adjuvandum me festína. Glória Patri, et Fílio, et Spirítui sancto : Sicut erat in princípio, et nunc, et semper, et in sécula seculórum. Amen.

Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. *Secretò*, Pater. *Altâ voce*, ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Réspice in servos tuos, Dómine, et in ópera tua; et dírige fílios eórum : ℟. Et sit splendor Dómini Dei nostri super nos; et ópera mánuum nostrárum dírige super nos, et opus mánuum nostrárum dírige. *Ps.* 89.

Glória Patri, *et* Sicut erat.

Orémus.

Dirigere et sanctificáre, régere et gubernáre dignáre, Dómine Deus, Rex cœli et terræ, hódie corda et córpora nostra, sensus, sermónes et actus nostros, in lege tua et in opéribus mandatórum tuórum; ut hìc, et in æternum, te auxiliante, salvi et líberi esse mereámur, Salvátor mundi; Qui vivis et regnas in sécula seculórum. ℟. Amen.

Lector : Jube, domne, benedícere. *Solus recitans dicit :* Dómine. *Bened.* Det Dóminus leges suas in mentem nostram, et in corde nostro superscríbat eas. *Hebr.* 8. ℟. Amen.

Tum fit lectio Canonis, qui pro singulis diebus habetur ad calcem; in cujus fine dicitur, Tu autem, Dómine, miserére nostrî. ℟. Deo grátias.

Post Lectionem, Hebdomadarius dicit : Adjutórium nostrum in nómine Dómini, ℟. Qui fecit cœlum et terram. *Ps.* 123.

Submissiori voce dicit : Benedícite. ℟. Deus. *Hebdom.* Deus pacis aptet nos in omni bono, ut faciámus ejus voluntátem, fáciens in nobis quod pláceat coram se. *Hebr.* 13. ℟. Amen.

Si non continuò sequatur Tertia, hic dicitur : Fidélium ánimæ per misericórdiam Dei requiescant in pace.

℟. Amen.

Nota. Qui extra chorum recitant non tenentur ad lectionem Martyrologii.

AD TERTIAM.

℣. Deus, in adjutórium meum, *etc.*

HYMNUS.

O fons amóris, Spíritus,
O sancte donórum parens,
Tuas refúsus íntimis
Accende flammas córdibus.

Qui caritátis vínculo
Cum Patre nectis Fílium,
Et nos amóris mútui
Arctis coapta néxibus.

Deo Patri sit glória,
Ejusque soli Fílio,
Sancto simul cum Spíritu,

Nunc, et per omne séculum. Amen.

In Feriáli Officio Psalmi et Antíphona dicúntur secundùm Feriam, ut singulis diébus assignántur.

In Festis verò, Ant. semper sumítur de Próprio, vel de Commúni, et Psalmi tantùm dicúntur de Feria, nisi alíter notétur.

Capit. et ℟. bréve sumúntur unde sumítur Ant. super Psalmos; et sic ad alias Horas.

PRECES.

Quando ad Laudes dictæ sunt Preces, tunc ad Tertiam, Sextam et Nonam, hæ dicúntur flexis genibus.

Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison.

Pater noster, *secretò*, ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Dómine Deus virtútum, convérte nos; ℟. Et ostende fáciem tuam, et salvi érimus. *Ps.* 79.

℣. Exúrge, Dómine, ádjuva nos, ℟. Et rédime nos propter nomen tuum. *Ps.* 43.

℣. Dómine, exáudi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101.

℣. Dóminus vobíscum, *etc.*

Oratio conveniens.

℣. Dóminus vobíscum, *etc.*

℣. Benedicámus Dómino.

℟. Deo grátias.

AD SEXTAM.

℣. Deus, in adjutórium meum, etc.

HYMNUS.

Nunc solis excélsum jubar
Pleno coruscat lúmine;
Sic, Christe, tu mundum novà,
Sol verus, accéndis face.

Fac pura nostris fúlgeat
Lux veritátis méntibus;
Fac nostra plenam cáritas
Crescendo surgat ad diem.

Deo Patri sit glória,
Ejusque soli Fílio,
Sancto simul cum Spíritu,
Nunc, et per omne séculum. Amen.

Ant. Psalmi, Capit. ℟. br. et Preces, si dicendæ sint, dicúntur ut suprà ad Tertiam.

Oratio conveniens.

AD NONAM.

℣. Deus, in adjutórium.

HYMNUS.

Próno volútus impetu
Inclinat in noctem dies;
Sic vita suprémam cito
Festínat ad metam gradu.

O Christe, dum fixus cruci
Expándis orbi bráchia,
Amáre da crucem; tuo
Da nos in amplexu mori.

Deo Patri sit glória,
Ejusque soli Fílio,
Sancto simul cum Spíritu,
Nunc, et per omne séculum. Amen.

Ant. Psalmi, Capit., ℟. br. et Preces, si dicendæ sint, dicúntur ut suprà ad Tertiam.

Oratio conveniens.

AD VESPERAS.

Preces, si dicendæ sint, ha-

bentur suprà ad Laudes, 158. *In is loco Ps.* De profundis, *dicitur Ps.* Miserére, *pag.* 155.

SUFFRAGIA.

Quæ fiunt à Præsent. Domini tantùm ad Feriam tertiam Hebdom. Quinquagesimæ.

DE SANCTA CRUCE.

[*In Officio Feriali tantùm.*]

Ant. Mihi absit gloriári, nisi in cruce Dómini nostri Jesu Christi. *Galat.* 6.

℣. In Deo salutáre meum ℟. Et glória mea. *Ps.* 61.

Orémus.

PERPETUA nos, quæsumus, Dómine, pace custódi, quos per lignum sanctæ Crucis redímere dignátus es; Qui vivis et regnas Deus. ℟. Amen.

[*Si sequantur Vesperæ de B. Maria, tunc fit integra conclusio:* Qui vivis et regnas cum Deo Patre in unitáte Spíritûs sancti Deus, per ómnia sécula seculórum. ℟. Amen. *et post* Benedicámus, *dicitur*, Deus, in adjutórium.

Ubi verò non dicitur Officium parvum, ejus loco fit Suffragium sequens.]

DE B. MARIA.

Ant. Benedicta tu inter mulíeres, et benedictus fructus ventris tui. *Luc.* 1.

℣. Ipse est Dóminus Deus tuus; et adorábunt eum: ℟. Vultum tuum deprecábuntur omnes dívites plebis. *Ps.* 44.

Orémus.

CONCEDE nos fámulos tuos, quæsumus, Dómine Deus, perpétuâ mentis et córporis sanitáte gaudére, et gloriósâ beátæ Maríæ semper vírginis intercessióne, à præsenti liberári tristítia, et æternâ pérfrui lætítiâ; Per Christum Dóminum nostrum.

℟. Amen.

[*Commem. de Beata post Circumcisionem, et ab Octava Epiph. usque ad Præsent. Domini, habetur proprio loc.*]

DE SANCTA CÆCILIA.

Ant. Confitébor nómini tuo, Dómine, quóniam protector factus es mihi, et liberásti corpus meum à perditióne. *Eccli.* 51.

℣. Fortitúdo mea et laus mea Dóminus, ℟. Factus est mihi in salútem. *Ps.* 117.

Orémus.

DEUS, sanctæ puritátis amátor, qui beátæ Cæciliæ castum Virginitátis propósitum infudísti: da nobis, quæsumus, sic ejus agónem gloriósum venerári, ut perpétuis ejusdem mereámur fovéri præsídiis; Per Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

Postea fit Commem. de Patrono et Titulari, ut dictum est suprà, 160.

Deinde de omnibus Sanctis, et speciatim de iis quorum Corpora aut saltem Reliquiæ habentur.

Ant. Fulgébunt justi sicut sol in regno Patris eórum. *Matth.* 13.

℣. Justi confitebuntur nómini tuo, Dómine; ℟. Et habitábunt recti cum vultu tuo. *Ps.* 139.

Orémus.

Propitiare, quæsumus, Dómine, fámulis tuis, per Sanctórum, quorum Relíquiæ in [hac] Ecclésia tua requiéscunt, et ómnium Sanctorum mérita gloriósa; ut eórum intercessióne ab ómnibus semper protegámur adversis; Per Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

ULTIMO, PRO PACE.

Ant. Deus memínerit testamenti sui, et fáciat pacem; nec déserat in témpore malo. 2. *Mach.* 1.

℣. Dóminus Deus loquétur pacem ℟. In plebem suam. *Ps.* 84.

Orémus.

Deus, à quo sancta desidéria, recta consília et justa sunt ópera: da servis tuis illam, quam mundus dare non potest, pacem; ut, et corda nostra mandátis tuis dédita, et hóstium sublátâ formídine, témpora sint tuâ protectióne tranquilla; Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, *etc.*

℣. Dóminus vobiscum.

℣. Benedicámus Dómino.

℟. Deo grátias.

AD COMPLETORIUM.

Converte nos, Deus salutáris noster; ℟. Et averte iram tuam à nobis. *Ps.* 84.

℣. Deus, in adjutórium.

Antiphona et Psalmi convenientes.

In Adventu,

HYMNUS.

In noctis umbrâ désides
Dum somnus artus óccupat,
Ad te, Deus, fidélibus
Mens éxcubat suspíriis.

Desiderate géntibus,
Verbum Patris, mundi salus,
Audi preces geméntium,
Tandemque lapsos éxcita.

Adsis, Redemptor; et tuæ
Plebis relaxans crímina,
Adæ scelus quas cláuserat,
Reclúde cœlestes domos.

Qui liberátor ádvenis,
Fili, tibi laus máxima,
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula. Amen.

A Vigilia Natalis Domini ad Præsentationem ejusdem exclusivè,

HYMNUS.

Mundi salus qui násceris,
Jesu puer, nos réspice:
Da móribus castis tuam
Referre nos infántiam.

Fessos diurno dum levat
Labóre nocturnus sopor,

Defende, Pastor, béstiis
Tuas ab infestis oves.

O VIRGO, quæ paris Deum
Fovesque lactentem sinu;
Hunc flecte nobis quâ vales,
Benigna mater, grátiâ.

QUI natus es de Vírgine,
Jesu, tibi sit glória,
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula.
Amen.

A crastino Præsentationis Domini, ad Feriam IV Cinerum exclusivè,

HYMNUS.

GRATES, peracto jam die,
Deus, tibi persólvimus;
Pronóque, dum nox íncipit,
Prostérnimus vultu preces.

QUOD longa peccávit dies,
Amárus éxpiet dolor;
Somno gravátis ne nova
Inflígat hostis vúlnera.

INFESTUS usque círcuit
Quærens leo quem dévoret:
Umbrâ sub alárum tuos
Defende fílios, Pater.

O QUANDO lucescet tuus
Qui nescit occásum dies!
O quando sancta se dabit
Quæ nescit hostem pátria!

DEO Patri sit glória,
Ejusque soli Fílio,
Sancto simul cum Spíritu,
Nunc, et per omne séculum.
Amen.

In omni Officio de Beata Maria, loco præcedentis Hymni, dicitur sequens

HYMNUS.

VIRGO Dei génitrix, quem totus non capit orbis,
In tua se clausit víscera, factus homo.

HINC méritò dicent te sécula cuncta beátam:
Hinc pópuli matrem te dominamque colunt.

SUSCIPE, quos pia plebs tibi péndere certat, honores:
Annue, sollícitâ quam prece poscit, opem.

GLORIA magna Patri; compar sit glória Nato:
Ambórum tibi par, Spíritus alme, decus. Amen.

Capitulum. (1. *Petr.* 5.)

SOBRII estóte, et vigiláte; quia adversárius vester diábolus, tanquam leo rúgiens, círcuit quærens quem dévoret: cui resístite fortes in fide.

℟. *br.* In manus tuas, Dómine,* Commendo spíritum meum. In manus tuas. ℣. Redemisti me, Dómine,* Deus veritátis: * Commendo. Glória Patri. In manus. *Ps.* 30.

℣. Custódi me, Dómine, ut pupillam óculi: ℟. Sub umbra alárum tuárum prótege me. *Ps.* 16.

In Adventu, Ant. 5. a. Salutáre.

Temp. Nat. Ant. 4. *D.* In judícium.

Post Præsent. Ant. 3. c. Dómine.

CANTICUM SIMEONIS.

(Luc. 2.)

De salvatoris adventu gratiarum actio.

NUNC dimittis servum

tuum, Dómine, * secundùm verbum tuum, in pace;

Quia vidérunt óculi mei * salutáre tuum,

Quod parasti * ante fáciem ómnium populórum,

Lumen ad revelatiónem géntium, * et glóriam plebis tuæ Israel.

In Adventu, Ant. Salutáre tuum expectábo, Dómine. *Gen.* 49.

Temp. Nat. Ant. In judícium ego in hunc mundum veni; ut qui non vident vídeant, et qui vident cæci fiant. *Joan.* 9.

Post Præsent. Ant. Dómine, dabis pacem nobis; ómnia enim ópera nostra operátus es nobis. *Is.* 26.

PRECES.

Quando dictæ sunt Preces in Vesperis, hæc dicuntur flexis genibus.

Omittuntur verò in Semiduplicibus et intrà Octavas: et tunc, post Ant. ad Nunc dimittis, *statim dicitur:* Dóminus vobiscum, *et oratio* Vísita.

KYRIE, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison.

Pater noster. ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

Credo in Deum.

℣. Carnis resurrectiónem, ℟. Vitam æternam. Amen.

℣. Benedictus es, Dómine, Deus patrum nostrórum; ℟. Et laudábilis, et glorióus, et superexaltátus in sécula. *Dan.* 3.

℣. Benedictum nomen glóriæ tuæ sanctum; ℟. Et laudábile, et superexaltátum in ómnibus séculis. *Dan.* 3.

℣. Benedictus es in firmamento cœli; ℟. Et laudábilis, et glóriosus in sécula. *Dan.* 2.

℣. Benedícat nos Deus, Deus noster: ℟. Benedícat nos Deus. *Ps.* 66.

Deinde fit Confessio ut suprà ad Primam, 162.

℣. Exaudi nos, Deus salutáris noster, ℟. Spes ómnium fínium terræ. *Ps.* 64.

℣. Miserére nostrî, Dómine; ℟. Miserére nostrî. *Ps.* 122.

℣. Fiat misericórdia tua, Dómine, super nos, ℟. Quemádmodùm sperávimus in te. *Ps.* 32.

℣. Dómine, exaudi, oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101.

℣. Dóminus vobiscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

VISITA, quæsumus, Dómine, habitatiónem nostram, et omnes insídias inimíci ab ea longè repelle: Angeli tui sancti hábitent in ea, qui nos in pace custódiant; et benedíctio tua sit super nos semper; Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritûs sancti Deus

℣. Dóminus vobiscum,
℣. Benedicámus Dómino.

Finito Completorio, submissâ voce dicitur: Grátia Dómini nostri Jesu Christi, et cáritas Dei, et communicátio sancti Spíritûs sit cum ómnibus vobis (*solus recitans dicit:* nobis) 2. *Cor.* 13.

℟. Amen.

Fidélium ánimæ per misericórdiam Dei requiescant in pace.

℟. Amen.

Posteà, dicitur Antiphona de B. Maria, ut sequitur.

Post completum Offic. dicitur secretò, Pater. Ave. Credo.

ANTIPHONÆ DE BEATA.

In Adventu.

Alma Redemptóris mater, quæ pérvia cœli
Porta manes, et stella maris, succurre cadenti,
Súrgere qui curat, pópulo: tu quæ genuisti,
Natúrâ mirante, tuum sanctum genitórem:
Virgo priùs ac postériùs, Gabriélis ab ore
Sumens illud Ave, peccatórum miserére.

℣. Deus in médio ejus: ℟. Non commovébitur. *Ps.* 45.

Orémus.

Gratiam tuam, quæsumus, Dómine, méntibus nostris infunde; ut qui, Angelo nuntiante, Christi Fílii tui incarnatiónem cognóvimus, per passiónem ejus et crucem ad resurrectiónis glóriam perducámur; Per eumdem Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

A vigil. Natal. Domini ad Præsentationem ejusdem inclusivè, Ant. Alma, *suprà.*

℣. Homo natus est in ea: ℟. Et ipse fundávit eam Altíssimus. *Ps.* 86.

Orémus.

Deus, qui salútis æternæ, beátæ Maríæ virginitáte fœcudâ, humáno géneri præmia præstitísti, tríbue, quæsumus, ut ipsam pro nobis intercédere sentiámus, per quam merúimus auctórem vitæ suscípere Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum. ℟. Amen.

A crastino Præsentationis Domini ad Feriam III majoris Hebdomadæ.

Ave, Regína cœlórum,
Ave, dómina Angelórum:
Salve, radix; salve, porta
Ex qua mundo lux est orta:
Gaude, Virgo gloriósa,
Super omnes speciósa:
Vale, ô valde decóra,
Et pro nobis Christum exóra.

℣. Elégit eam Dóminus
℟. In habitatiónem sibi.
Ps. 131.

Orémus.

CONCÉDE, miséricors Deus, fragilitáti nostræ præsídium; ut qui sanctæ Dei Genitrícis memóriam ágimus, intercessiónis ejus auxílio à nostris iniquitátibus resurgámus; Per eumdem Christum Dóminum nostrum.

℟. Amen.

ABSOLUTIONES

ET BENEDICTIONES,

DICENDÆ IN OFFICIO NOCTURNO ANTE LECTIONES.

DOMINICA,

Et in omni Officio IX Lectionum.

IN I.° NOCTURNO,

Et pro II et V Feria.

ABSOLUTIO.

(2. Mach. 1.)

ADAPERIAT Deus cor nostrum in lege sua, et in præceptis suis; et det nobis cor ómnibus, ut colámus eum. ℟. Amen.

Sic respondetur ad singulas Absolutiones et Benedictiones.

BENEDICTIONES.

1. Deus Dómini nostri Jesu Christi, Pater glóriæ, det nobis spíritum sapiéntiæ. *Ephes.* 1. ℟. Amen.
2. Fílius Dei det nobis sensum, ut cognoscámus verum Deum. 1. *Joan.* 5.
3. Spíritus veritátis dóceat nos omnem veritátem. *Joan.* 16.

IN II.° NOCTURNO.

Et pro III et VI Feria.

ABSOLUTIO.

(3. Reg. 8.)

DEUS noster inclínet corda nostra ad se, ut custodiámus mandáta ejus.

BENEDICTIONES.

4. Pater Dómini nostri Jesu Christi benedícat nos in omni benedictióne spirituáli. *Ephes.* 1.
5. Sciámus supereminentem sciéntiæ caritátem Christi, ut impleámur in omnem plenitúdinem Dei. *Ephes.* 3.
6. Unctio quam accépimus à Deo, máneat in nobis, et dóceat nos de ómnibus. 1. *Joan.* 2.

IN FESTIS B. MARIÆ V.

IN II.° NOCTURNO.

BENEDICTIONES.

4. Exultet spíritus noster in Deo, quia réspexit humilitátem ancillæ suæ. *Luc.* 1.
5. Nobiscum sit Deus, qui in ancillâ suâ adimplévit misericórdiam suam, quam promísit dómui Israel. *Judith* 13.
6. Invocet Dóminum, et loquátur regi pro nobis, et líberet nos de morte. *Esther* 15.

IN FESTIS SANCTORUM.

IN II.° NOCTURNO.

BENEDICTIONES.

4. Deus det nobis illumináⁿ-

tos óculos cordis, ut sciámus quæ sit spes vocatiónis ejus in Sanctis. *Ephes.* c. 1.

5. Dignos nos fáciat in partem sortis Sanctórum, qui erípuit nos de potestáte tenebrárum. *Coloss.* 1.

6. Apériantur óculi nostri, ut convertámur à ténebris ad lucem, et accipiámus sortem inter Sanctos. *Act.* 26.

IN III.° NOCTURNO.

ABSOLUTIO.

(2. Mach. 1.)

Deus memínerit testamenti sui quod locútus est, et exáudiat oratiónes nostras.

BENEDICTIONES.

7. Detur nobis sermo in apertióne oris nostri cum fidúcia, notum fácere mystérium Evangélii. *Ephes.* c. 6.

8. Occurrámus omnes in unitátem fídei, et agnitiónis Fílii Dei; ut non circumferámur omni vento doctrínæ. *Ephes.* 4.

9. Deus spei répleat nos omni gáudio et pace in credendo; ut abundémus in spe et virtúte Spíritûs sancti. *Rom.* 15.

Si pro ultima Lectione legatur Evangelium cum Homilia, tunc nona Benedictio erit:

9. Fúlgeat nobis illuminátio Evangélii glóriæ Christi, qui est imágo Dei. 2. *Cor.* 4.

Si tria legantur Evangelia, tertii Noct. Bened. erunt:

7. Detur nobis, etc. *suprà.*

8. Fúlgeat nobis, etc. *suprà.*

9. Permaneámus in fide fundáti, et immóbiles à spe Evangélii. *Coloss.* 1.

Si nona Lectio sit de Sancto, Benedictio erit:

9. Digni habeámur regno Dei, cùm vénerit in Sanctis suis admirábilis fíeri. 2. *Thess.* 1.

[*Quando D. Archiepiscopus Lectionem lecturus est, postquàm ipse præmisit ex more,* Jube, domne, benedícere; *dignior post ipsum dicit illi:* Ora pro nobis, Pater. *Ipse autem Archiepiscopus respondet:* Oro ut cáritas vestra magis ac magis abundet in sciéntia et in omni sensu. *Philipp.* 1. *Chorus,* ℟. Amen.

Idem observatur, ubi unicus est Presbyter.]

IN FERIIS.

Feriis II et V, III et VI, ut dictum est in I et II Nocturno.

FERIA IV. ET SABBATO.

ABSOLUTIO.

(2. Mach. 1.)

Deus memínerit, *ut suprà.*

BENEDICTIONES.

1. Pater Dómini nostri Jesu Christi det nobis Christum habitáre per fidem in córdibus nostris. *Ephes.* 3.

2. Occurrámus omnes, *ut in III Nocturno.*

3. Deus spei. *Ibid.*

In quâlibet feria, si tertia Lectio sit de Evangelio, tunc tertia Benedictio erit:

3. Fúlgeat, etc. *ut suprà.*

Si tertia Lectio sit de Sancto, dicitur

Benedictio: Digni habeámur.

IN OMNI OFFICIO

B. MARIÆ VIRGINIS,

Quod est trium Lectionum,

ABSOLUTIO *secundum Feriam;*

BENEDICTIONES.

1. Exultet, *ut in II Nocturno.*
2. Nobiscum sit, *Ibid.*
3. Invocet, *Ibid.*

Si tertia Lectio sit de Sancto, Benedictio erit: Digni habeámur.

IN FESTIS.

SANCTORUM,

Quæ sunt trium Lectionum,

ABSOLUTIO *secundum Feriam;*

BENEDICTIONES.

1. Deus det nobis, *ut in II Nocturno.*
2. Dignos, *Ibid.*
3. Aperiantur, *Ibid.*

Si pro tertia Lectione legendum sit Evangelium cum Homilia, dicitur Benedictio Fúlgeat, *etc. ut suprà.*

Idem servatur, diebus intra octavam B. M. et Sanctorum, quando fit de ea.

PROPRIUM DE TEMPORE.

PARS HIEMALIS.

SABBATO
ANTE DOMINIC. I. ADVENTUS.

AD VESPERAS.

Antiph. et Psalmus. Beáti omnes, *cum ceteris de Psalterio*, 153.

Capitulum. (*Jerem.* 23.)

Ecce dies véniunt, dicit Dóminus, et suscitábo David germen justum; et regnábit rex, et sápiens erit, et fáciet judícium et justítiam in terra. ℟. Deo grátias.

℟. Roráte, cœli, désuper; et nubes pluant Justum: * Aperiátur terra, et gérminet Salvatórem; et justítia oriátur simul. ℣. Christus Jesus factus est nobis sapiéntia à Deo, et justítia, et redémptio. * Aperiátur. Glória. * Aperiátur. *Is.* 45. 1. *Cor.* 1.

Hymn. Statúta, *infrà*, 187.

℣. Oriétur in diébus ejus justítia et abundántia pacis: ℟. Et dominábitur usque ad términos orbis terrárum. *Ps.* 71.

Ad Magníficat, *Ant.* J. Sicut terra profert germen suum, et sicut hortus semen suum gérminat; sic Dominus Deus germinábit justítiam et laudem coram universis géntibus. *Is.* 61.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Completorium, *ut in Psalterio, servatis quæ propria sunt Tempori Adventûs, ut suprà*, 167 *et seq.*

DOMINICA PRIMA
ADVENTUS.

AD OFFIC. NOCTURNUM.

INVITATORIUM.

Dominum Deum qui ventúrus est, * Veníte, adorémus. *Apoc.* 1.

Ps. 94. Veníte, 2.

Hymnus, Instantis, adventum Dei, *ut infrà*, *pag.* 184.

Psalmi de Dominica, ut in Psalterio.

IN I.° NOCTURNO.

Ant. 5. a. Ecce Dóminus audítum fecit in extrémis terræ: dícite filiæ Sion, Ecce Salvátor tuus venit. *Is.* 62.

Ant. 1. a. Rex tuus véniet tibi justus, et salvátor; et loquétur pacem géntibus. *Zach.* 9.

Ant. 7. d. Congregábit Israel, et custódiet eum sicut pastor gregem suum; redémit enim Dóminus Jacob, et liberávit eum. *Jerem.* 31.

℣. Salvos nos fac, Dómine Deus noster, et cóngrega nos de natiónibus; ℟. Ut confi-

téamur nómini sancto tuo. *Ps.* 105.

Pater noster, *Absol. et Benedict. ut suprà post Psalterium.*

LECTIO I.

Incipit liber Isaíæ Prophétæ.

(Cap. 1.)

Visio Isaíæ fílii Amos, quam vidit super Judam et Jerúsalem in diébus Ozíæ, Jóathan, Achaz, et Ezechíæ, regum Juda. Audíte, cœli; et áuribus pércipe, terra, quóniam Dóminus locútus est: Fílios enutrívi, et exaltávi; ipsi autem sprevérunt me. Cognóvit bos possessórem suum, et ásinus præsépe dómini sui: Israel autem me non cognóvit, et pópulus meus non intellexit. Væ genti peccatrici, pópulo gravi iniquitáte, sémini nequam, fíliis scelerátis: dereliquérunt Dóminum, blasphemavérunt Sanctum Israel, abalienáti sunt retrorsùm. Super quo percútiam vos ultrà, addentes prævaricatiónem? Omne caput lánguidum, et omne cor mœrens. A planta pedis usque ad vérticem non est in eo sánitas: vulnus, et livor, et plaga tumens, non est circumligáta, nec curáta medicámine, neque fota óleo. Terra vestra deserta; civitátes vestræ succensæ igni: regiónem vestram coram vobis aliéni dévorant, et desolábitur sicut in vastitáte hostíli. Et derelinquétur fília Sion, ut umbráculum in vínea, et sicut tugúrium in cucumerário, et sicut cívitas quæ vastátur. * Hæc dicit Dóminus Deus: Convertímini ad me, et salvi éritis.

[* *Sic terminantur omnes Lectiones ex Isaia per Adventum, nihil respondendo.*]

℟. Attende, Dómine, de cœlo, et vide de habitáculo sancto tuo: * Tu enim pater noster, et Abraham nescívit nos: † Tu, Dómine, redemptor noster, § A século nomen tuum: ¶ Utinam dirúmperes cœlos, et descénderes! ℣. Adjuva nos, misertus nostrî, Dómine: * Tu enim pater noster, et Abraham nescívit nos. ℣. Non áliud nomen est sub cœlo datum, in quo opórteat nos salvos fíeri. † Tu, Dómine, redemptor noster. ℣. Nos credídimus et cognóvimus quia tu es Fílius Dei; § A século nomen tuum: ¶ Utinam dirúmperes cœlos, et descénderes! ℣. Glória Patri, et Fílio, et Spirítui sancto. *Chorus,* ¶ Utinam dirúmperes cœlos, et descénderes! *Repetitur* ℟. Attende, *usque ad* ℣. Adjuva nos. *Is.* 63 *et* 64. *Marc.* 9. *Act.* 4. *Joan.* 6.

LECTIO II.

Nisi Dóminus exercítuum reliquísset nobis semen, quasi Sódoma fuissémus, et quasi Gomorrha símiles essémus.

Audíte verbum Dómini, príncipes Sodomórum: percípite áuribus legem Dei nostri, pópulus Gomorrhæ. Quò mihi multitúdinem victimárum vestrárum, dicit Dóminus? plenus sum: holocausta aríetum, et ádipem pinguium, et sánguinem vitulórum, et agnórum, et hircórum nólui. Cùm venirétis ante conspectum meum, quis quæsívit hæc de mánibus vestris, ut ambularétis in átriis meis? Ne offerátis ultrà sacrifícium frustrà: incensum abominátio est mihi. Neoméniam, et sábbatum, et festivitátes álias non feram; iníqui sunt cœtus vestri. Calendas vestras, et solemnitátes vestras odívit ánima mea: facta sunt mihi molesta, laborávi sústinens. Et cùm extendéritis manus vestras, avertam óculos meos à vobis: et cùm multiplicavéritis oratiónem, non exáudiam; manus enim vestræ sánguine plenæ sunt. Lavámini, mundi estóte, auferte malum cogitatiónum vestrárum ab óculis meis: quiéscite ágere perversè, díscite benefácere: quærite judícium, subveníte oppresso, judicáte pupillo, deféndite víduam. Et veníte, et argúite me, dicit Dóminus; si fúerint peccáta vestra ut cóccinum, quasi nix dealbabuntur; et si fúerint rubra quasi vermículus, velut lana alba erunt. Si voluéritis, et audiéritis me, bona terræ comedétis. Quòd si noluéritis, et me ad iracúndiam provocavéritis, gládius devorábit vos; quia os Dómini locútum est. Hæc dicit.

℣. Statim véniet ad templum suum Dominátor: * Ipse quasi ignis conflans purgábit fílios Levi; et erunt offerentes sacrifícia in justítia: et placébit Dómino sacrifícium. ℣. Lex constítuit sacerdótes infirmitátem habentes; sermo autem, qui post legem est, Fílium in ætérnum perfectum. * Ipse. *Malach.* 3. *Hebr.* 7.

LECTIO III.

Quómodo facta est méretrix cívitas fidélis, plena judícii? justítia habitávit in ea, nunc autem homicídæ. Argéntum tuum versum est in scóriam: vinum tuum mixtum est aquâ. Príncipes tui infidéles, sócii furum: omnes díligunt múnera, sequuntur retributiónes. Pupillo non júdicant; et causa víduæ non ingréditur ad illos. Propter hoc ait Dóminus Deus exercítuum, Fortis Israel: Heu, consolábor super hóstibus meis, et vindicábor de inimícis meis. Et convértam manum meam ad te, et éxcoquam ad purum scóriam tuam, et áuferam omne stannum tuum. Et restítutam júdices tuos ut fuérunt priùs, et consiliários tuos sicut antíquitus: post hæc vocáberis

cívitas justi, urbs fidélis. Sion in judício redimétur, et redúcent eam in justítia. Hæc dicit.

℟. Quare mœróre contráheris, fília Sion? numquid rex non est tibi, aut consiliárius tuus périit? * Liberáberis: † Rédimet te Dóminus de manu inimicórum tuórum. ℣. Venit Fílius hóminis quærere et salvum fácere quod períerat. * Liberáberis. Glória Patri. † Rédimet te. *Mich.* 4. *Luc.* 19.

IN II.º NOCTURNO.

Ant. 2. D. Cùm vénerit Sion Redemptor, hoc fœdus meum cum eis, dicit Dóminus: Spíritus meus qui est in te, non recédet. *Is.* 59.

Ant. 4. E. In misericórdia sempiterna misertus sum tuî, Sion; et fœdus pacis meæ non movébitur, dixit miserátor tuus Dóminus. *Is.* 54.

Ant. 6. F. Consolábor vos, et consolabímini: vidébitis, et gaudébit cor vestrum; et congnoscétur manus Dómini servis ejus. *Is.* 66.

℣. Propè est Dóminus ómnibus invocántibus eum: ℟. Omnibus invocántibus eum in veritáte. *Ps.* 144.

LECTIO IV.

Sermo sancti Bernardi Abbátis.

(Serm. 4, n. 1, de Adventu Domini.)

Dignum est, fratres ut totâ cum devotióne Dómini celebrétis Adventum, delectáti tantâ consolatióne, stupefacti tantâ dignatióne, inflammáti tantâ dilectióne. Nec verò solùm cogitétis adventum quo venit quærere et salvum fácere quod perierat; sed et illum nihilóminus quo véniet et assúmet nos ad seipsum. Utinam circa hos duos adventus jugi meditatióne versémini, ruminantes in córdibus vestris, quantùm in prióre præstíterit, quantùm promíserit in secundo. Advéniens enim Salvátor reformábit corpus humilitátis nostræ, configurátum córpori claritátis suæ; si tamen prius fúerit cor reformátum, et configurátum humilitáti cordis ipsíus. Propter quod et dicébat: Díscite à me quia mitis sum et húmilis corde. Ergo illam virtútum formam teneámus, quam verbo et exemplo commendávit Christus præsens ín carne; síquidem omnis virtus nostra tam longè est à vera virtute, quàm longè est ab ea forma. ¶ Tu autem, Dómine, miserére nostrî. ℟. Deo grátias.

¶ *Sic terminantur Lectiones per annum; nisi aliter notetur.*]

℟. Ecce servus meus, dicit Dóminus: non contendet, neque clamábit, nec audiétur vox ejus foris, * Donec ponat in terra judícium: et

legem ejus ínsulæ expectábunt. ℣. Nunc annúntiat homínibus ut omnes ubíque pœniténtiam agant, * Donec. *Is.* 42. *Matth.* 12. *Act.* 17.

LECTIO V.

(Serm. 5, n. 11.)

Tertius quidam adventus est médius inter illos, in quo delectabíliter dórmiunt qui eum nôrunt. Illi enim duo manifesti sunt, sed non iste. In prióri quidem, in terris visus, et cum homínibus conversátus est, quando, sicut ipse testátur, et vidérunt eum, et odérunt. In posterióre verò, vidébit omnis caro salutáre Dei nostri; et, vidébunt in quem transfixérunt. Médius occultus est, in quo soli eum in seipsis vident electi, et salvæ fiunt ánimæ eórum. In primo ergo venit in carne et in infirmitáte; in hoc médio, in Spíritu et virtúte; in último, in glória et majestáte. Per virtútem enim pervenítur ad glóriam, quia Dóminus virtútum ipse est rex glóriæ; et adventus iste médius via quædam est per quam à primo venítur ad últimum. In primo Christus fuit redémptio nostra; in último apparébit vita nostra; in isto requies est et consolátio nostra

℟. Confortáre, omnis pópulus terræ; * Quóniam ego vobiscum sum, dicit Dóminus exercítuum: et Spíritus meus erit in médio vestrûm. ℣. Non dicent, Ecce hìc; aut, Ecce illìc: ecce enim regnum Dei intra vos est; * Quóniam. *Agg.* 2. *Luc.* 17.

LECTIO VI.

(N. 2 et 3.)

De hoc adventu médio ipsum audíte: si quis díligit me, inquit, sermónes meos servábit; et Pater meus díliget eum, et ad eum veniémus. Legi álibi: Qui timet Dóminum, fáciet bona; sed plus áliquid dictum séntio de diligente, quia sermónes Dei servábit. Ubi ergo servandi sunt? Haud dúbium quin in corde, sicut ait Prophéta: In corde meo' abscondi elóquia tua, ut non peccem tibi. Sic serva sermónem Dei, quómodò méliùs serváre potes cibum córporis tui. Nam et ille panis vivus est, et cibus mentis. Ergo trajiciátur in víscera quædam ánimæ tuæ, tránseat in affectiónes tuas et in mores tuos. Si sic verbum Dei serváveris, haud dúbium quin ab eo servéris. Véniet enim Fílius ad te cum Patre: véniet Prophéta magnus, qui renovábit Jerúsalem; et ille nova faciet ómnia. Hoc enim fáciet hic adventus, ut sicut portávimus imáginem terréni, sic portémus et imáginem cœléstis. Sicut fuit vetus Adam effúsus per totum hóminem,

et totum occupávit; ita modò totum obtíneat Christus, qui totum creávit, totum redémit, totum et glorificábit.

℟. Expectat Dóminus ut misereátur vestrî; et ideo exaltábitur parcens vobis: * Deus judícii Dóminus; † Beáti omnes qui expectant eum. ℣. Apparebit expectántibus se in salútem. * Deus. Glória. † Beáti. *Is.* 30. *Heb.* 9.

IN III.° NOCTURNO.

Ant. 8. c. Egrediétur sicut in die certáminis, et véniet Dóminus Deus meus, omnesque sancti cum eo. *Zach.* 14.

Ant. 3. à. Ecce venit in sanctis míllibus suis, fácere judícium, et argúere omnes ímpios. *Ep. Jud.*

Ant. 1. *D.* Judicábit judícium plebis suæ, et oblectábit justos misericórdiâ suâ. *Eccli.* 35.

℣. Cùm exárserit in brevi ira ejus, ℟. Beáti omnes qui confídunt in eo. *Ps.* 2.

LECTIO VII.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

(Cap. 21.)

In illo témpore; Dixit Jesus discípulis suis: Erunt signa in sole, et luna, et stellis; et in terris pressúra géntium. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii Papæ.

(Homilia 1. in Evang.)

Dominus ac Redemptor noster, fratres caríssimi, parátos nos invenire desíderans, senescentem mundum quæ mala sequantur denúntiat, ut nos ab ejus amóre compescat. Appropinquantem ejus términum quantæ percussiónes prævéniant, innotescit; ut si Deum metúere in tranquillitáte nólumus, vicínum ejus judícium, vel percussiónibus attríti timeámus. Hæc nos, fratres caríssimi, idcirco dícimus, ut ad cautélæ stúdium vestræ mentes evígilent, ne securitáte tórpeant, ne ignorántiâ languescant; sed semper eas et timor sollícitet, et in bono ópere sollicitúdo confirmet, pensantes hoc quòd Redemptóris nostri voce subjúngitur: Arescéntibus homínibus præ timóre et expectatióne, quæ supervénient universo orbi.

℟. Erunt signa in sole, et lunâ, et stellis; et in terris pressúra géntium: * Tunc vidébunt Fílium hóminis venientem in nube cum potestáte magna et majestáte. ℣. Sol convertétur in ténebras, et luna in sánguinem, ántequàm véniat dies Dómini magnus et horríbilis: * Tunc. *Luc.* 21. *Joel* 2.

LECTIO VIII.

Virtutes cœlórum movebuntur. Quid étenim Dóminus Virtútes cœlórum, nisi Angelos, Archángelos, Thronos, Dominatiónes, Prin-

cipátus et Potestátes appellat? quæ in adventu districti Júdicis nostris tunc óculis visibíliter apparébunt, ut districtè tunc à nobis éxigant hoc, quod nos modò invisíbilis Cónditor æquanímiter portat. Ubi et súbditur : Et tunc vidébunt Fílium hóminis venientem in núbibus, cum potestáte magna et majestáte. Ac si apertè dicerétur : In potestáte et majestáte visúri sunt, quem in humilitáte pósitum audíre noluérunt; ut virtútem ejus tantò tunc districtiùs sèntiant, quantò nunc cervícem cordis ad ejus patiéntiam non inclínant. Sed quia hæc contra réprobos dicta sunt, mox ad electórum consolatiónem verba vertuntur. Nam et súbditur : His autem fíeri incipiéntibus, respícite, et leváte cápita vestra; quóniam appropinquat redémptio vestra.

℟. Deus manifestè véniet, Deus noster, et non silébit. Ignis in conspectu ejus exardescet : advocábit cœlum et terram discérnere pópulum suum.* Congregáte illi sanctos ejus. ℣. Timéte Dóminum, et date illi honórem; quia venit hora judícii ejus:* Congregáte. *Ps.* 49. *Apoc.* 14.

LECTIO IX.

Levare cápita, est mentes nostras ad gáudia pátriæ cœlestis erígere. Qui ergo Deum díligunt, ex mundi fine gaudére atque hilaréscere jubéntur; quia vidélicet eum quem amant, mox invéniunt, dum transit is quem non amavérunt. Absit enim ut fidélis quisque qui Deum vidére desíderat, de mundi percussiónibus lúgeat, quem finíri eisdem suis percussiónibus non ignórat. Scriptum namque est : Quicumque volúerit amícus esse séculi hujus, inimícus Dei constitúitur. Qui ergo appropinquante mundi fine non gaudet, amícum se illíus esse testátur, atque per hoc inimícus Dei esse convíncitur. Sed absit hoc à fidélium córdibus; absit ab his qui et esse áliam vitam per fidem credunt, et eam per operatiónem díligunt. Ex mundi enim destructióne lugére eórum est, qui radíces cordis in ejus amóre plantavérunt, qui sequéntem vitam non quærunt, qui illam neque esse suspicántur. Nos autem qui cœléstis pátriæ gándia ætérna cognóvimus, festináre ad ea quantóciùs debémus.

℟. Lætentur cœli, et exultet terra, et dicant in natiónibus : Dóminus regnávit. * Tunc laudábunt ligna saltûs coram Dómino; quia venit judicáre terram. ℣. Expectátio creatúræ revelatiónem filiórum Dei expectat; quia et ipsa creatúra liberábitur à servitúte corruptiónis. * Tunc. Glória. 1. *Paral.* 16. *Rom.* 8.

℣ *Repetitur* ℟. Lætentur, *usque ad* ℣. Expectátio.

℣ *Is ritus observatur in omni Officio novem Lectionum, in quo non dicitur* Te Deum. ℟

℣. *Sacerd.* Surge, Deus, júdica terram; ℟. Quóniam tu hæreditábis in ómnibus géntibus. *Ps.* 81.

AD LAUDES.

Psalmi de Dominica.

Ant. 1. D. Ecce cum nubibus cœli quasi Fílius hóminis veniébat; et Antíquus diérum dedit ei potestátem, et honórem, et regnum. *Dan.* 7.

Ant. 3. a. Omnes pópuli, tribus, et linguæ ipsi sérvient. *Dan.* 7.

Ant. 7. *d.* Potestas ejus, potestas æterna quæ non auferétur, et regnum ejus quod non corrumpétur. *Dan.* 7.

Ant. 5. C. Fluent.

CANTICUM.

(Isaiæ. 51.)

Nativitas Christi, consolationes et bona secum afferentis.

Consolabitur Dóminus Sion, * et consolábitur omnes ruínas ejus.

Et ponet desertum ejus quasi delícias, * et solitúdinem ejus quasi hortum Dómini.

Gáudium et lætítia inveniétur in ea, * gratiárum áctio et vox laudis.

Atténdite ad me, pópule meus; * et tribus mea, me audíte:

Quia lex à me éxiet, * et judícium meum in lucem populórum requiescet.

Prope est Justus meus, egressus est Salvátor meus, * et bráchia mea pópulos judicábunt.

Me ínsulæ expectábunt, * et bráchium meum sustinébunt.

Leváte in cœlum óculos vestros, * et vidéte sub terra deorsùm,

Quia cœli sicut fumus liquescent, et terra sicut vestimentum atterétur, * et habitatóres ejus sicut hæc interíbunt.

Salus autem mea in sempiternum erit, * et justítia mea non defíciet.

Ant. Fluent ad eum pópuli, et judicábit inter pópulos multos, et corrípiet gentes fortes usque in longinquum. *Mich.* 4.

Ant. 4. f. Ambulábimus in nómine Dómini Dei nostri; et regnábit Dóminus in monte Sion, ex hoc nunc, et usque in æternum. *Mich.* 4.

Capitulum. (1. *Tim.* 6.)

Adventum Dómini nostri Jesu Christi suis tempóribus ostendet beátus et solus potens, Rex regum, et Dóminus dominántium: qui solus habet immortalitátem, et lucem inhábitat inaccessíbilem: quem nullus hóminum vidit, sed nec vidére potest:

cui honor, et impérium sempiternum.

Hymn. Jordánis, *infr.* 185.

℣. Intende, prosperè procéde, ℟. Et regna propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam. *Ps.* 44.

Ad Benedictus, *Ant.* 8. G. Scitóte quóniam propè est regnum Dei : amen dico vobis, quia non præteríbit generátio hæc, donec ómnia fiant. *Luc.* 21.

ORATIO.

Excita, quæsumus, Dómine, poténtiam tuam, et veni; ut ab imminéntibus peccatórum nostrórum periculis, te mereámur protegente éripi, te liberante salvári : Qui vivis et regnas.

Oratio cujuslibet Dominicæ Adv. dicitur ad Horas per Hebdomad. nisi aliter notetur.

Ad Horas, *Antiphonæ sumuntur ex Laudibus, quartâ prætermissâ; quod semper observatur, nisi aliter notetur. Psalmi de Dominica.*

AD PRIMAM.

Ant. 1. D. Ecce cum núbibus cœli.

In ℟ *br.* ℣. Qui ventúrus es in mundum, * Miserére nobis. *Joan.* 6.

Cetera ut in Psalterio.

Canones habentur ad cale.

AD TERTIAM.

Ant. 3. a. Omnes pópuli.

Capitulum. (*Zach.* 14.)

Erit Dóminus rex super omnem terram : in die illa erit Dóminus unus, et erit nomen ejus unum.

℟. *br.* Timébunt gentes * Nomen tuum, Dómine. Timébunt. ℣. Et omnes reges terræ * glóriam tuam, * Nomen tuum. Glória. Timébunt.

℣. Dóminus vidébitur in glória sua : ℟. Et pópulus qui creábitur, laudábit Dóminum. *Ps.* 101.

AD SEXTAM.

Ant. 7. *d.* Potestas ejus.

Capitulum. (*Dan.* 7.)

Judícium sedébit ut auferátur poténtia, et conterátur, et dispéreat usque in finem : regnum autem, et potestas, et magnitúdo regni quæ est subter omne cœlum, detur pópulo sanctórum Altíssimi; cujus regnum, regnum sempiternum est.

℟. *br.* Regnum tuum, Dómine, * Regnum ómnium seculórum. Regnum tuum. ℣. Et dominátio tua in omni generatióne et generatiónem, * Regnum. Glória Patri. Regnum tuum. *Ps.* 144.

℣. Tua est, Dómine, poténtia et glória : ℟. Tu es super omnes príncipes. 1. *Paral.* 29.

AD NONAM.

Ant. 4. f. Ambulábimus.

Capitulum. (*Ezech.* 39.)

Ponam glóriam meam in

géntibus, et vidébunt omnes gentes judícium meum quod fécerim, et manum meam quam posúerim super eos; et scient domus Israel quia ego Dóminus Deus eórum à die illa, et deinceps.

℟. *br.* Lætentur et exultent gentes; * Quóniam júdicas pópulos in æquitáte. Lætentur. ℣. Et gentes* in terra dírigis; * Quóniam. Glória Patri. Lætentur. *Ps.* 66.

℣. Jubiláte in conspectu regis Dómini: ℟. Quóniam venit judicáre terram. *Ps.* 97.

AD VESPERAS.

Psalmi de Dominica.

Ant. 1. f. Ecce Dóminus Deus in fortitúdine véniet, et bráchium ejus dominábitur. Allelúia. *Is.* 40.

Ant. 5. C. Ecce merces Dómini cum eo, et opus illíus coram illo. Allelúia. *Is.* 40.

Ant. 7. a. De Jerúsalem dabit vocem suam Dóminus, spes pópuli sui, et fortitúdo filiórum Israel. Allelúia. *Joel* 3.

Ant. 3. a. Replébitur terra, ut cognoscant glóriam Dómini, allelúia. *Habac.* 2.

Ant. 4. *D.* Omnis qui invocáverit nomen Dómini, salvus erit; quia in monte Sion erit salvátio. Allelúia. *Joel* 2.

Capitulum. (*Apocal.* 22.)

Qui justus est justificétur adhuc, et sanctus sanctificétur adhuc. Ecce vénio citò, et merces mea mecum est, réddere unicuíque secundùm ópera sua.

Hymn. Statúta, *infrà*, 187.

℣. Excita poténtiam tuam, et veni, ℟. Ut salvos fácias nos. *Ps.* 79.

Ad Magníficat, *Ant.* 6. F. Vigiláte, omni témpore orantes; ut digni habeámini stare ante Fílium hóminis. Allelúia. *Luc.* 21.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

IN FERIIS ADVENTUS.

AD OFFIC. NOCTURNUM.

Ante diem 16 *Decembris.*

INVITATORIUM.

Dominum Deum qui ventúrus est, * Veníte, adorémus. *Apoc.* 1.

Die 16 *Decembris, et deinceps, dicitur sequens*

INVITATORIUM.

Dominus propè est: * Venite, adorémus. *Philip.* 4.

Ps. 94. Veníte, 2.

HYMNUS.

Instantis adventum Dei
Poscámus ardenti prece;
Festisque munus ínclytum
Præocupémus cánticis.

Æterna Proles féminæ
Non horret inclúdi sinu;
Fit ipse servus, ut jugo
Nos servitútis éximat.

Mansuetus et clemens venit;

Occurre, festína, Sion :
Ultro tibi quam pórrigit,
Ne dura pacem réspuas.
Mox nube clarâ fúlgurans
Mundi redíbit árbiter,
Suique membra córporis
Cœlo triumphátor vehet.
Fœtus tenebrárum, die
Cedant propinquo crímina :
Adam reformétur vetus,
Imágo succédat novi.
Qui liberátor ádvenis,
Fili, tibi laus máxima
Cum Patre, et almo Spíritu,
In sempiterna sécula.
Amen.

Antiphonæ et Psalmi de Psalterio, secundùm Feriam.

℣. Anima mea desiderávit te in nocte : ℟. Sed et spíritu meo in præcórdiis meis de mane vigilábo ad te. *Cantic. Isaiæ* 26.

Tria ℟℟℟. *sumuntur è Dominica præcedenti, ex I. et II. Nocturno, alternatim, ut notatur in qualibet Feria.*

Non dicitur Te Deum.

℣. *Sacerd.* Miserére nostrî, Deus ómnium, et réspice nos ; ℟. Et ostende nobis lucem miseratiónum tuárum. *Cantic. Eccli.* 36.

AD LAUDES.

Psalmi et Antiph. de Psalterio, secundùm Feriam.

Capitulum. (*Zach.* 6.)

Hæc ait Dóminus exercítuum, dicens : Ecce vir, Oriens nomen ejus ; et subter eum oriétur, et ædificábit templum Dómino.

HYMNUS.

Jordanis oras prævia
Vox ecce Baptistæ quatit :
Præcónis ad grandes sonos
Ignávus abscédat sopor.
Auctoris adventum sui
Tellus, et æther, et mare
Prægestiente séntiunt,
Et jam salútant gáudio.
Mundemus et nos péctora :
Deo propinquanti viam
Sternámus ; et dignam domum
Tanto parémus hóspiti.
Tu nostra, tu, Jesu, salus ;
Tu robur et solátium :
Arens ut herba, te sine
Mortále tabescit genus.
Ægris salutárem manum
Extende : prostrátos leva :
Ostende vultum, jam suus
Mundo reflorescet decor.
Qui liberátor ádvenis,
Fili, tibi laus máxima
Cum Patre, et almo Spíritu,
In sempiterna sécula. Amen.

℣. Tu exurgens, Dómine, miseréberis Sion ; ℟. Quia venit tempus miserendi ejus. *Ps.* 101

Ad Benedictus, *Antiphona propria, ut infrà in qualibet Feria.*

Preces flexis genibus, ut suprà, 158.

Oratio Dominicæ præced., nisi propria assignetur.

Non dicuntur suffragia ; nec ad Vesperas.

AD PRIMAM.

Ant. 2. D. Consurge, consurge, indúere fortitúdinem, bráchium Dómini : consurge sicut in diébus antíquis. *Is.* 51.

In ℟. *br.* ℣. Qui ventúrus es in mundum, * Miserére nobis. *Joan.* 6.

Preces, flexis genibus, ut suprà, 161.

AD TERTIAM.

Ant. 1. g. Obsecro, Dómine, mitte quem missúrus es. *Exod.* 4.

Capitulum. (*Isaiæ* 62.)

Propter Sion non tacébo, et propter Jerúsalem non quiescam, donec egrediátur ut splendor Justus ejus, et salvátor ejus ut lampas accendátur.

℟. *br.* Memento nostrî, Dómine, * In beneplácito pópuli tui. Memento. ℣. Vísita nos in salutári tuo, * In beneplácito pópuli tui. Glória Patri. Memento. *Ps.* 105.

℣. Quis dabit ex Sion salutáre Israel ? ℟. Cùm convérterit Deus captivitátem plebis suæ, exultábit Jacob, et lætábitur Israel. *Ps.* 52.

Preces flexis genibus, ut suprà, 164.

AD SEXTAM.

Ant. 3. c. Ostende, Dómine, fáciem tuam : placáre, Dómine; ne moréris. *Dan.* 9.

Capitulum. (*Isaiæ* 46.)

Audite me, duro corde, qui longè estis à justítia : propè feci justítiam meam ; non elongábitur, et salus mea non morábitur.

℟. *br.* Ostende nobis, Dómine, * Misericórdiam tuam. Ostende. ℣. Et salutáre tuum da nobis : * Misericórdiam tuam. Glória Patri. Ostende nobis, Dómine. *Ps.* 84.

℣. Mirífica misericórdias tuas, ℟. Qui salvos facis sperantes in te. *Ps.* 16.

Preces, flexis genibus, ut suprà, 165.

AD NONAM.

Ant. 1. f. Expectátio Israel, Salvátor ejus in témpore tribulatiónis, ne derelinquas nos. *Jerem.* 14.

Capitulum. (*Jerem.* 50.)

In témpore illo, ait Dóminus, quærétur iníquitas Israel, et non erit : et peccátum Juda, et non inveniétur; quóniam propítius ero eis quos relíquero.

℟. *br.* Prope timentes Dóminum * Salutáre ipsíus. Prope. ℣. Ut inhábitet glória in terra nostra, * Salutáre ipsíus. Glória Patri. Prope timentes Dóminum.

℣. Justítia ante eum ambulábit : ℟. Et ponet in via gressus suos. *Ps.* 84.

Preces, flexis genibus, ut suprà, 165

AD VESPERAS.

Psalmi et Antiph. de Psalterio, secundùm Feriam.

Capitulum. (*Habac.* 2.)

APPAREBIT in finem, et non mentiétur : si moram fécerit, expecta illum ; quia véniens véniet, et non tardábit.

HYMNUS.

STATUTA decréto Dei
Tandem propinquant témpora :
Emptus tot annórum morâ
Affulget è cœlo dies.

PATRIS nefando crímine
Proles jacébat sáucia :
In mortis umbra cónditum
Sedébat humánum genus.

MORTI secundæ débitos
Et sempiternis ignibus
Horrenda justi Júdicis
Manébat expectátio.

HEU! quis ruínæ tam gravis
Sarcíre damna ; quæ manus
Afferre tam grandi queat
Parem medélam vúlneri ?

TU, Christe, tu solus tuo
Delapsus è throno Deus,
Imágini potes tuæ
Formam decusque réddere.

RORATE, cœli, désuper ;
Justumque fœcundo sinu
Complexa tellus, pérdito
Orbi salútem gérminet.

SIT sempiterna laus tibi,
Verbum Patris factum caro,
Cum Patre, cumque Spíritu,
Nunc, et per omne séculum.
Amen.

℣. Adjutor meus et protector meus tu es : ℟. Deus meus, ne tardáveris. *Ps.* 39.

Ad Magníficat, *Antiphona propria, ut infrà in qualibet Feria.*

Preces flexis genibus, ut suprà, 165.

COMPLETORIUM, *ut in Psalterio, servatis quæ Tempori Adventûs sunt propria.*

Preces, quando dicuntur, ut suprà, 169.

FERIA SECUNDA.

LECTIO I.

De Isaía Prophéta.

℣. (Cap. 2.)

ERIT in novíssimis diébus præparátus mons domûs Dómini in vértice móntium, et elevábitur super colles ; et fluent ad eum omnes gentes. Et ibunt pópuli multi, et dicent : Veníte, et ascendámus ad montem Dómini, et ad domum Dei Jacob : et docébit nos vias suas ; et ambulábimus in sémitis ejus ; quia de Sion exíbit lex, et verbum Dómini de Jerúsalem. Et judicábit gentes, et árguet pópulos multos, et conflábunt gládios suos in vómeres, et lánceas suas in falces : non levábit gens contra gentem gládium, nec exercebuntur ultrà ad prælium. Domus Jacob, veníte, et ambulémus in lúmine Dómini. Projecísti enim pópulum tuum, domum Jacob ;

quia repléti sunt ut olim, et áugures habuérunt ut Philístiim, et púeris aliénis adhæsérunt. Hæc dicit.

℟. Dixit Dóminus : Dómui Juda miserébor, * Et salvábo eos : et erit ubi dicétur eis, non pópulus meus vos ; dicétur eis, Fílii Dei viventis. ℣. Mittam Fílium meum dilectum, * Et salvábo eos. *Os.* 1. *Luc.* 20.

LECTIO II.

(Cap. 3.)

Ecce enim dominátor Dóminus exercítuum áuferet à Jerúsalem et à Juda válidum et fortem, omne robur panis, et omne robur aquæ : fortem, et virum bellatórem, júdicem, et prophétam, et aríolum, et senem ; príncipem super quinquaginta, et honorábilem vultu, et consiliárium, et sapientem de architectis, et prudentem elóquii mystici. Et dabo púeros príncipes eórum ; et effemináti dominabuntur eis. Hæc dicit.

℟. Statim véniet, 177.

LECTIO III.

(Cap. 4.)

In die illa erit germen Dómini in magnificéntia et glória, et fructus terræ sublímis, et exultátio his qui salváti fúerint de Israel. Et erit : Omnis qui relictus fúerit in Sion, et resíduus in Jerúsalem, sanctus vocábitur, omnis qui scriptus est in vita in Jerúsalem : si ablúerit Dóminus sordes filiárum Sion, et sánguinem Jerúsalem láverit de médio ejus in spíritu judícii, et spíritu ardóris. Et creábit Dóminus super omnem locum montis Sion, et ubi invocátus est, nubem per diem, et fumum et splendórem ignis flammantis in nocte, super omnem enim glóriam protéctio. Hæc dicit.

℟. Quare mœróre, 178.

Ad Benedictus, *Ant.* 2. D. Non tardat Dóminus promissiónem suam : adveniet dies Dómini. 2. *Petr.* 3.

Ad Magníficat, *Ant.* 8. *G.* Ecce prædixi vobis ómnia : cùm vidéritis hæc fieri, scitóte quòd in próximo sit in óstiis. *Marc.* 13.

FERIA TERTIA.

LECTIO I.

De Isaía Prophéta.

(Cap. 5.)

Cantabo dilecto meo cánticum patruélis mei víneæ suæ. Vínea facta est dilecto meo in cornu fílio ólei. Et sepívit eam, et lápides elégit ex illa, et plantávit eam electam, et ædificávit turrim in médio ejus ; et torcúlar extruxit in ea ; et expectávit ut fáceret uvas, et fecit labruscas. Nunc ergo, habitatóres Jerúsalem, et viri Juda, judicáte inter me et víneam meam. Quid est quod

débui ultra fácere víneæ meæ, et non feci ei? An quòd expectávi ut fáceret uvas, et fecit labruscas? Hæc dicit.

℣. Ecce servus, 178.

LECTIO II.

Et nunc ostendam vobis quid ego fáciam víneæ meæ: Auferam sepem ejus, et erit in direptiónem; díruam macériam ejus, et erit in conculcatiónem. Et ponam eam desertam: non putábitur, et non fodiétur; et ascendent vepres et spinæ: et núbibus mandábo ne pluant super eam imbrem. Vínea enim Dómini exercítuum domus Israel est, et vir Juda germen ejus delectábile: et expectávi ut fáceret judícium, et ecce iníquitas; et justítiam, et ecce clamor. Væ qui conjúngitis domum ad domum, et agrum agro copulátis usque ad términum loci; numquid habitábitis vos soli in médio terræ? In áuribus meis sunt hæc, dicit Dóminus exercítuum. Hæc dicit.

℣. Confortáre, 179.

LECTIO III.

Væ qui consúrgitis mane ad ebrietátem sectandam, et potandum usque ad vésperam, ut vino æstuétis. Cíthara, et lyra, et tympanum, et tíbia, et vinum in convíviis vestris: et opus Dómini non respícitis, nec ópera mánuum ejus considerátis. Proptéreà captívus ductus est pópulus meus, quia non hábuit sciéntiam; et nóbiles ejus interiérunt fame, et multitúdo ejus siti exáruit. Proptérea dilatávit infernus ánimam suam, et apéruit os suum absque ullo término, et descendent fortes ejus, et pópulus ejus, et sublímes, gloriosíque ejus ad eum. Et incurvábitur homo, et humiliábitur vir, et óculi sublímium deprimentur. Et exaltábitur Dóminus exercítuum in judício, et Deus sanctus sanctificábitur in justítia. Hæc dicit.

℣. Expectat, 180.

Ad Benedictus, *Ant.* 1. a. Quales oportet vos esse in sanctis conversatiónibus, expectantes et properantes in adventum diéi Dómini? 2. *Petr.* 3.

Ad Magníficat, *Ant.* 7. *d.* Atténdite ne graventur corda vestra in crápula, et ebrietáte, et curis hujus vitæ. *Luc.* 21.

FERIA QUARTA.

LECTIO I.

De Isaía Prophéta.

(Cap. 5.)

Væ qui tráhitis iniquitátem in funículis vanitátis, et quasi vínculum plaustri peccátum. Qui dícitis: Festínet, et citò véniat opus ejus, ut videámus, et apprópiet; et véniet consílium Sancti Israel, et sciémus illud. Væ

qui dícitis malum bonum, et bonum malum : ponentes ténebras lucem, et lucem ténebras : ponentes amárum in dulce, et dulce in amárum. Væ qui sapientes estis in óculis vestris, et coram vobismetipsis prudentes. Væ qui potentes estis ad bibendum vinum, et viri fortes ad miscendam ebrietátem : qui justificátis ímpium pro munéribus, et justítiam justi aufertis ab eo. Hæc dicit.

℣. Dixit Dóminus, 188.

LECTIO II.

Propter hoc, sicut dévorat stípulam lingua ignis, et calor flammæ exúrit ; sic radix eórum quasi favilla erit, et germen eórum ut pulvis ascendet. Abjecérunt enim legem Dómini exercítuum, et elóquium sancti Israel blasphemáverunt. Ideò irátus est furor Dómini in pópulum suum, et extendit manum suam super eum, et percussit eum ; et conturbáti sunt montes, et facta sunt morticína eórum quasi stercus in médio plateárum. In his ómnibus non est aversus furor ejus, sed adhuc manus ejus extenta. Et elevábit signum in natiónibus procul, et sibilábit ad eum de fínibus terræ : et ecce festínus velóciter véniet. Hæc dicit.

℣. Statim véniet, 177.

LECTIO III.

(Cap. 8.)

Dominum exercítuum ipsum sanctificáte : ipse pavor vester, et ipse terror vester. Et erit vobis in sanctificatiónem : in lápidem autem offensiónis et in petram scándali duábus dómibus Israel ; in láqueum et in ruínam habitántibus Jerúsalem. Et offendent ex eis plúrimi, et cadent, et conterentur, et irretientur, et capientur. Liga testimónium, signa legem in discípulis meis. Et expectábo Dóminum qui abscondit fáciem suam à domo Jacob, et præstolábor eum. Hæc dicit.

℣. Quare mœróre, 178.

Ad Benedictus, *Ant.* 1. g. Satágite immaculáti et inviolati ei inveníri in pace. 2. *Petr.* 3.

Ad Magníficat, *Ant.* 3. c. Vos símiles homínibus expectántibus dóminum suum ; ut, cùm vénerit, confestim apériant ei. *Luc.* 12.

FERIA QUINTA.

LECTIO I.

De Isaía Prophéta.

(Cap. 10.)

Et erit in die illa : non adjíciet resíduum Israel, et hi qui fúgerint de domo Jacob, inníti super eo qui percutit eos ; sed innitétur super Dóminum sanctum Israel in

veritáte. Relíquiæ convertentur, relíquiæ, inquam, Jacob ad Deum fortem. Si enim fúerit pópulus tuus Israel quasi arena maris, relíquiæ convertentur ex eo : consummátio abbreviáta inundábit justítiam. Consummatiónem enim et abbreviatiónem Dóminus Deus exercítuum fáciet in médio omnis terræ. Propter hoc, hæc dicit Dóminus Deus exercítuum : Noli timére, pópulus meus habitátor Sion, ab Assur : in virga percútiet te, et báculum suum levábit super te in via Ægypti. Adhuc enim páululum modicumque, et consummábitur indignátio et furor meus super scelus eórum. Hæc dicit.

℟. Ecce servus, 178.

LECTIO II.

(Cap. 11.)

In die illa radix Jesse, qui stat in signum populórum, ipsum gentes deprecabuntur; et erit sepulcrum ejus gloriósum. Et erit in die illa : Adjíciet Dóminus secundò manum suam ad possidendum resíduum pópuli sui, quod relinquétur ab Assyriis, et ab Ægypto, et à Phetros, et ab Æthiópia, et ab Elam, et à Sennaar, et ab Emath, et ab ínsulis maris. Et levábit signum in natiónes, et congregábit prófugos Israel, et dispersos Juda cólliget à quátuor plagis terræ. Hæc dicit.

℟. Confortáre, 179.

LECTIO III.

(Cap. 14.)

Prope est ut véniat tempus ejus, et dies ejus non elongabuntur. Miserébitur enim Dóminus Jacob, et éliget adhuc de Israel; et requiéscere eos fáciet super humum suam : adjungétur ádvena ad eos, et adhærébit dómui Jacob. Et tenébunt eos pópuli, et addúcent eos in locum suum. Et possidébit eos domus Israel super terram Dómini in servos et ancillas; et erunt capientes eos qui se céperant, et subjícient exactóres suos, et erit in die illa : cùm réquiem déderit tibi Deus à labóre tuo, et à concussióne tua, et à servitúte dura quâ ante servísti, sumes parábolam istam contra regem Babylónis, et dices : Quómodò cessávit exactor, quiévit tribútum? Contrívit Dóminus báculum impiórum, virgam dominántium, cædentem pópulos in indignatióne, plagâ insanábili, subjícientem in furóre gentes, persequentem crudéliter. Conquiévit et síluit omnis terra, gavísa est et exultávit. Hæc dicit.

℟. Expectat, 180.

Ad Benedictus, *Ant.* 4. A. Grátia vobis et pax à Deo, ut nihil desit in ulla grátia

expectántibus revelatiónem Dómini. 1. *Cor.* 1.

Ad Magníficat, *Ant.* 5. F. Ecce vénio : beátus qui vígilat, et custódit vestimenta sua, ne nudus ámbulet. *Apoc.* 16.

FERIA SEXTA.

LECTIO I.

De Isaía Propheta.

(Cap. 16.)

Emitte Agnum, Dómine, dominatórem terræ, de Petra deserti ad montem fíliæ Sion. Et erit : Sicut avis fúgiens, et pulli de nido avolantes, sic erunt fíliæ Moab in transcensu Arnon. Ini consílium, coge concílium : pone quasi noctem umbram tuam in merídie. Absconde fugientes, et vagos ne prodas. Habitábunt apud te prófugi mei : Moab, esto latíbulum eórum à fácie vastatóris : finítus est enim pulvis, consummátus est miser : defécit qui conculcábat terram. Et præparábitur in misericórdia sólium, et sedébit super illud in veritáte in tabernáculo David, júdicans et quærens judícium, et velóciter reddens quod justum est. Hæc dicit.

℟. Dixit Dóminus, 188.

LECTIO II.

(Cap. 17.)

Et erit in die illa : Attenuábitur glória Jacob, et pinguédo carnis ejus marcescet. Et erit sicut cóngregans in messe quod restíterit, et bráchium ejus spicas leget : et erit sicut quærens spicas in valle Ráphaïm. Et relinquétur in eo sicut racémus, et sicut excússio óleæ duárum vel trium olivárum in summitáte rami, sive quátuor aut quinque in cacumínibus ejus fructus ejus, dicit Dominus Deus Israel. In die illa inclinábitur homo ad factórem suum, et óculi ejus ad Sanctum Israel respícient; et non inclinábitur ad altária quæ fecérunt manus ejus; et quæ operáti sunt dígiti ejus, non respíciet, lucos et delúbra. Hæc dicit.

℟. Statim véniet, 177.

LECTIO III.

(Cap. 19.)

In die illa erit altáre Dómini in médio terræ Ægypti; et títulus Dómini juxta términum ejus erit in signum et in testimónium Dómino exercítuum in terra Ægypti. Clamábunt enim ad Dóminum à fácie tribulantis, et mittet eis salvatórem et propugnatórem, qui líberet eos. Et cognoscétur Dóminus ab Ægypto, et cognoscent Ægyptii Dóminum in die illa, et colent eum in hóstiis et in munéribus; et vota vovébunt Dómino, et solvent. Et percútiet Dóminus Ægyptum plagâ, et sanábit

ram : et revertentur ad Dóminum ; et placábitur eis, et sanábit eos. Hæc dicit.

℟. Quare mœrore, 178.

Ad Benedictus, *Ant.* 1. D. Integer spíritus vester, et ánima, et corpus sine queréla in adventu Dómini nostri Jesu Christi servétur. 1. *Thess.* 5.

Ad Magníficat, *Ant.* 5. C. Sicut fulgur coruscans de sub cœlo in ea quæ sub cœlo sunt, fulget ; ita erit Fílius hóminis in die sua. *Luc.* 17.

SABBATO.

LECTIO I.

De Isaía prophéta.

(Cap. 28.)

In die illa erit Dóminus exercítuum coróna glóriæ, et sertum exultatiónis resíduo pópuli sui : et spíritus judícii sedenti super judícium, et fortitúdo reverténtibus de bello ad portam. Verùm hi quoque præ vino nesciérunt, et præ ebrietáte erravérunt : sacerdos et prophéta nesciérunt præ ebrietáte, absorpti sunt à vino, erravérunt in ebrietáte, nesciérunt vidéntem, ignoravérunt judícium. Omnes enim mensæ replétæ sunt vómitu, sordiúmque, ita ut non esset ultrà locus. Quem docébit sciéntiam ? et quem intellígere fáciet auditum ? ablactátos à lacte, avulsos ab ubéribus. Hæc dicit.

℟. Ecce servus, 178.

LECTIO II.

Propter hoc audíte verbum Dómini, viri illusóres, qui dominámini super pópulum meum qui est in Jerúsalem. Dixistis enim : Percússimus fœdus cum morte, et cum inferno fécimus pactum. Flagellum ínundans cùm transíerit, non véniet super nos ; quia posúimus mendácium spem nostram, et mendácio protecti sumus. Idcirco hæc dicit Dóminus Deus : Ecce ego mittam in fundamentis Sion lápidem, lápidem probátum, angulárem, pretiósum, in fundamento fundátum ; qui credíderit, non festínet. Et ponam in póndere judícium, et justítiam in mensúra : et subvertet grando spem mendácii, et protectiónem aquæ inundábunt. Et delébitur fœdus vestrum cum morte, et pactum vestrum cum inferno non stabit ; flagéllum inundans cùm transíerit, éritis ei in conculcatiónem. Hæc dicit.

℟. Confortáre, 179.

LECTIO III.

(Cap. 29.)

Væ qui profundi estis corde, ut à Dómino abscondátis consílium ; quorum sunt in ténebris ópera, et dicunt : Quis videt nos, et quis novit nos ? Perversa est hæc vestra cogitátio : quasi si lutum

contra fígulum cógitet, et dicat opus factóri suo : Non fecisti me ; et figmentum dicat fictóri suo : Non intélligis. Nonne adhuc in módico et in brevi convertétur Líbanus in Carmel, et Carmel in saltum reputábitur? Et áudient in die illa surdi verba libri, et de ténebris et caligne óculi cæcórum vidébunt. Et addent mites in Dómino lætítiam, et páuperes hómines in Sancto Israel exultábunt ; quóniam defécit qui prævalébat, consummátus est illúsor, et succísi sunt omnes qui vigilábant super iniquitátem. Hæc dicit.

℟. Expectat, 180.

Ad Benedictus, *Ant.* 3. a. Exaltábitur Dóminus exercítuum in judício, et Deus sanctus sanctificábitur in justítia. *Is.* 5.

AD VESPERAS.

Psalmi et Ant. de Psalterio.

Capitulum. (*Deut.* 18.)

Prophetam de gente tua, et de frátribus tuis sicut me, suscitábit tibi Dóminus Deus tuus : ipsum áudies.

Hymnus, Statúta, 187.

℣. Accédite ad eum, et illumináminí ; ℟. Et fácies vestræ non confundentur. *Ps.* 33.

Ad Magníficat, *Ant.* 2. D. Miserans miserébitur tuî Dóminus, et non fáciet avoláre à te ultrà doctórem tuum ; et erunt óculi tui vidéntes præceptórem tuum. *Is.* 30.

Oratio, *ut infrà ad Laud.*

DOMINICA II

ADVENTUS.

AD OFFIC. NOCTURNUM.

INVITATORIUM.

Dominum Deum qui ventúrus est, * Veníte, adorémus. *Apoc.* 1.

Ps. 94. Veníte, 2.

Hymnus, Instantis, 184.

Psalmi ut in Psallerio.

IN 1.° NOCTURNO.

Ant. 8. G. Scriptum est in Prophétis : Erunt omnes docíbiles Dei. *Joan.* 6.

Ant. 2. D. Non caligábunt óculi vidéntium, et aures audiéntium diligenter auscultábunt. *Is.* 32.

Ant. 3. à. Cor stultórum intélliget sciéntiam, et lingua balbórum velóciter loquétur, et planè. *Is.* 32.

℣. Déxteram tuam sic notam fac, Dómine, ℟. Et erudítos corde in sapiéntia. *Ps.* 89.

LECTIO I.

De Isaía Prophéta.

(Cap. 32.)

Ecce in justítia regnábit rex ; et príncipes in judício præérunt. Et erit vir sicut qui abscónditur à vento, et celat se à tempestáte, sicut rivi aquárum in siti, et um-

bra petræ prominentis in terra deserta. Non caligábunt óculi vidéntium, et aures audiéntium diligenter auscultábunt. Et cor stultórum intélliget sciéntiam, et lingua balbórum velóciter loquetur, et plane. Non vocábitur ultrà is qui insípiens est, princeps; neque fraudulentus appellábitur major. Hæc dicit.

℣. Vos testes mei, dicit Dóminus, et servus meus quem elégi; * Ut sciátis et credátis mihi, et intelligátis quia ego ipse sum. ℣. Qui de cœlo venit, super omnes est: et quod vidit, et audívit, hoc testátur; * Ut. *Is.* 43. *Joan.* 3.

LECTIO II.

(Cap. 33.)

Audite, qui longè estis, quæ fécerim; et cognóscite, vicíni, fortitúdinem meam. Contérriti sunt in Sion peccatóres, possédit tremor hypócritas. Quis póterit habitáre de vobis cum igne devorante? Quis habitábit ex vobis cum ardóribus sempiternis? Qui ámbulat in justítiis, et lóquitur veritátem: qui próicit avarítiam ex calúmnia, et éxcutit manus suas ab omni múnere: qui obtúrat aures suas ne áudiat sánguinem, et claudit óculos suos ne vídeat malum; iste in excelsis habitábit, munimenta saxórum sublímitas ejus: panis ei datus est, aquæ ejus fidéles sunt. Regem in decóre suo vidébunt óculi ejus, cernent terram de longe. Hæc dicit.

℣. Pópulus durâ cervíce convertétur; et scient quia ego sum Dóminus Deus eórum: et * Dabo eis cor, et intélligent; aures, et audient: et láudabunt me. ℣. Scriptum est: Dedit illis Deus óculos ut non vídeant, et aures ut non áudiant, usque in hodiernum diem. * Dabo eis. *Baruch* 2. *Rom.* 11.

LECTIO III.

(Cap. 35.)

Lætabitur deserta et ínvia, et exultábit solitúdo, et florébit quasi lílium. Gérminans germinábit, et exultábit lætabunda et laudans: glória Líbani data est ei: decor Carméli, et Saron. Ipsi vidébunt glóriam Dómini, et decórem Dei nostri. Confortáte manus dissolútas, et génua debília roboráte. Dícite pusillánimis: Confortámini, et nolíte timére: ecce Deus vester ultiónem addúcet retributiónis: Deus ipse véniet, et salvábit vos. Tunc aperientur óculi cæcórum, et aures surdórum patébunt. Tunc sáliet sicut cervus, claudus: et aperta erit lingua mutórum; quia scissæ sunt in deserto aquæ, et torrentes in solitúdine. Et quæ erat árida, erit in stagnum; et sí-

tiens, in fontes aquárum. Hæc dicit.

℣. Properábunt gentes multæ, et dicent : Venite, ascendámus ad montem Dómini, et * Docébit nos de viis suis, et ✝ Ibimus in sémitis ejus. ℣. Messías venit, qui dícitur Christus : cùm vénerit ille, nobis annuntiábit ómnia : * Docébit. Glória Patri. ✝ Ibimus. *Mich.* 4. *Joan.* 4.

IN II.° NOCTURNO.

Ant. 1. g. Magnificátus est Dóminus : implévit Sion judício et justítiâ ; et erit fides in tempóribus tuis. *Is.* 33.

Ant. 4. f. Divítiæ salútis sapiéntia et sciéntia : timor Dómini ipse est thesaurus ejus. *Is.* 33.

Ant. 5. a. Tempus requirendi Dóminum, cùm vénerit qui docébit vos justítiam. *Osee* 10.

℣. Propè es tu, Dómine ; ℟. Et omnes viæ tuæ véritas. *Ps.* 118.

LECTIO IV.

Sermo sancti Leónis papæ.

(Serm. 1. de jejunio decimi mensis, et Collectis. C. 1.)

Si fidéliter, dilectíssimi, atque sapienter creatiónis nostræ intelligámus exórdium, inveniémus hóminem ídeò ad imáginem Dei cónditum, ut imitátor sui esset auctóris : et hanc esse naturálem nostri géneris dignitátem, si in nobis quasi in quodam spéculo divínæ benignitátis forma respléndeat. Ad quam quotídie nos útique réparat grátia salvatóris, dum quod cécidit in Adam primo, erígitur in secundo. Causa autem reparatiónis nostræ non est nisi misericórdia Dei, quem non diligerémus, nisi nos prior ipse dilígeret, et ténebras ignorántiæ nostræ, suæ veritátis luce discúteret.

℣. Sapiéntia súscipit inquirentes se, et præíbit in via justítiæ : * Qui sérviunt ei, obsequentes erunt Sancto ; et eos qui díligunt illam, díligit Deus. ℣. Nos Spíritu exfide, spem justítiæ expectámus in Christo Jesu : * Qui. *Eccli.* 4. *Galat.* 5.

LECTIO V

Quod quómodò implétum sit, Joannes Apóstolus commémorat, dicens : Scimus quóniam Fílius Dei venit, et dedit nobis sensum, ut cognoscámus verum Deum, et simus in vero Fílio ejus. Et íterùm : Nos ergo diligámus Deum, quóniam ipse prior dilexit nos. Diligendo ítaque nos Deus, ad imáginem suam nos réparat ; et ut in nobis formam suæ bonitátis invéniat, dat unde ipsi quoque quod operátur, operémur : accendens scilicet méntium nostrárum lucernas, et igne nos suæ caritátis inflammans ; ut non

solùm ipsum, sed étiam quidquid díligit, diligámus. Nam si inter hómines ea demum firma amicítia est, quam morum similitúdo sociárit, cùm tamen parílitas voluntátum sæpè in réprobos tendat affectus; quantum nobis optandum atque nitendum est, ut in nullo ab iis quæ Deo sunt plácita, discrepémus? De quo dicit Prophéta: Quóniam ira in indignatióne ejus, et vita in voluntáte ejus; quia non áliter in nobis erit dignitas divínæ majestátis, nisi imitátio fúerit voluntátis.

℟. Sensum tuum, Dómine, quis sciet, * Nisi tu sapiéntiam míseris de altíssimis; et sic correctæ sint sémitæ eórum qui sunt in terris, et quæ tibi placent didícerint hómines? ℣. Ego carnális sum, venúmdatus sub peccáto; quod enim óperor, non intélligo. * Nisi. *Sap.* 9. *Rom.* 7.

LECTIO VI.

(Cap. 2.)

Dicente ítaque Dómino, Díliges Dóminum Deum tuum ex toto corde tuo, et ex tota mente tua; et, Díliges próximum tuum sicut teipsum, suscípiat fidélis ánima auctóris sui atque rectóris immarcescíbilem caritátem, totamque se étiam ejus subjíciat voluntáti, in cujus opéribus atque judíciis nihil vacat à veritáte justítiæ, nihil à miseratióne clementiæ. Quóniam etsi magnis quis labóribus et multis fatigétur incómmodis, bona est illi causa tolerandi, qui se adversis vel córrigi intélligit, vel probári. Caritátis verò istíus pietas perfecta esse non póterit, nisi diligátur et próximus. Quo nómine non ii tantùm intelligendi sunt qui nobis amicítiâ aut propinquitáte junguntur, sed omnes prorsus hómines, cum quibus nobis natúra commúnis est, sive illi hostes sint, sive sócii, sive líberi, sive servi. Unus enim nos cónditor finxit, unus nos Creátor animávit. Dedit autem nobis majóres diligendi próximi causas étiam grátiæ christiánæ latitúdo.

℟. Quis suscitávit ab oriente Justum? Vidérunt extréma terræ, appropinquavérunt et accessérunt: * Unusquisque próximo suo auxiliábitur, et fratri suo dicet: Confortáre. ℣. Ut unánimes honorificétis Patrem Dómini nostri Jesu Christi, suscípite ínvicem, sicut et Christus suscépit vos in honórem Dei: * Unusquisque. Glória. * Unusquisque. *Is.* 41. *Rom.* 15.

IN III.° NOCTURNO.

Ant. 1. a. Flos de radíce Jesse ascendet; et requiescet super eum Spíritus sapiéntiæ et intellectûs. *Is.* 11.

Ant. 6. F. In sciéntia sua

justificábit ipse multos, et iniquitátes eórum ipse portábit. *Is.* 53.

Ant. 7. *d.* Scient errantes spíritu intellectum; et mussitatóres discent legem. *Is.* 29.

℣. Deus, cognoscámus in terra viam tuam : ℟. In ómnibus géntibus salutáre tuum. *Ps.* 66.

LECTIO VII.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

(Cap. 11.)

In illo témpore; Joannes cùm audisset in vínculis ópera Christi, mittens duos de discípulis suis, ait illi.: Tu es qui ventúrus es, an álium expectámus? Et réliqua.

Homília sancti Hierónymi Presbyteri.

(In Matth. Lib. 2. C. 11.)

Joannes non quasi ignórans interrogat; ipse enim céteris ignorántibus demonstráverat, dicens : Ecce Agnus Dei, ecce qui tollit peccáta mundi; et Patris vocem audíerat intonantis : Hic est Fílius meus dilectus, in quo mihi complácui. Sed quómodò Salvátor interrogat ubi sit pósitus Lázarus, ut qui locum sepulcri indicábant, saltem sic pararentur ad fidem et vidérent mórtuum resurgentem; sic et Joannes interficiendus ab Heróde, discípulos suos mittit ad Christum, ut per hanc occasiónem vidéntes signa atque virtútes, créderent in eum, et magistro interrogante sibi díscerent.

℟. Deus ipse véniet, et salvábit vos : tunc aperiéntur óculi cæcórum, et aures surdórum patébunt : tunc * Sáliet sicut cervus, claudus; et aperta erit lingua mutórum. ℣. Cæci vident, claudi ámbulant, leprósi mundántur, surdi áudiunt. * Sáliet sicut cervus. *Is.* 35. *Matth.* 11.

LECTIO VIII.

Joannes interrogáverat per discípulos, Tu es qui ventúrus es, an álium expectámus? Christus signa demonstrat; non ad ea respondens quæ interrogátus fúerat, sed ad scándalum nuntiórum. Ite, inquit, et dícite Joanni signa quæ cérnitis; cæcos vidéntes, et claudos ambulántes, et réliqua. Et, quod his non minus est, Páuperes evangelizántur. Vel páuperes spíritu, vel certè ópibus páuperes; ut nulla inter nóbiles et ignóbiles, inter dívites et egénos, in prædicatióne distántia sit. Hæc magistri rigórem, hæc præceptóris cómprobant veritátem; quando omnis apud eum qui salvári potest, æquális est. Quod autem ait: Et beátus qui non fúerit scandalizátus in me, inter-

núntios pércutit, sicut in consequéntibus demonstrábitur.

℟. Audient in die illa surdi verba libri, et * De ténebris et calígine óculi cæcórum vidébunt; et páuperes hómines in sancto Israel exultábunt. ℣. Mórtui resurgunt, páuperes evangelizantur: * De ténebris. *Is.* 29. *Matth.* 11.

LECTIO IX.

Si supérior senténtia contra Joannem prolàta fúerat in eo quod ait, Beátus est qui non fúerit scandalizátus in me, quómodò nunc Joannes tantis láudibus prædicátur? Sed quia turba circumstans interrogatiónis mystérium nesciébat, et putábat Joannem dubitáre de Christo, quem ipse monstráverat dígito; ut intellígerent Joannem non sibi interrogasse, sed discípulis suis: Quid, inquit, existis in desertum? Numquid ob hoc, ut hóminem viderétis cálamo símilem, qui omni vento circumfertur, et levitáte mentis de eo ambígeret, quem ánteà prædicárat? An fórsitan stímulis contra me invídiæ cógitur, et prædicátio ejus vanam sectátur glóriam, ut ex ea quærat lucra? Cur divítias cúpiat? ut áffluat dápibus? Locustis véscitur, et melle silvestri. An ut móllibus vestiátur? Pili camelórum tegmen ejus sunt. Istiúsmodi cibus et vestis cárceris hospítio recipiuntur; et prædicátio veritátis tale habet habitáculum. Qui autem adulatóres sunt, et sectantur lucra, et quærunt divítias, et delíciis áffluunt, et móllibus vestiuntur; isti in dómibus regum sunt. Ex quo osténditur, rígidam vitam et austéram prædicatiónem vitáre debére aulas regum, et móllium hóminum palátia declináre. Sed quid existis vidére? Prophétam? Etiam dico vobis, et plusquàm Prophétam. In eo Joannes Prophétis céteris major est, quòd quem illi prædicavérunt esse ventúrum, hic venisse dígito demonstrávit.

℟. Beátus homo qui audit me: qui me invénerit, inveníet vitam, et háuriet salútem à Dómino; * Qui autem in me peccáverit, lædet ánimam suam. ℣. Beátus qui non fúerit scandalizátus in me; * Qui autem. Glória. *Repet.* ℟. Beátus homo, *usque ad* ℣. Beátus. *Prov.* 8. *Matth.* 11.

℣ *Sacerd.* Audítam fac mihi mane misericórdiam tuam; ℟. Quia in te sperávi. *Ps.* 142.

AD LAUDES

Ant. 2. D. Dóminus formans me ex útero servum sibi, ut redúcam Jacob ad eum, dixit: Ecce dedi te in lucem géntium. *Is.* 49.

Ant. 8. c. Evangelizáre paupéribus misit me, prædicáre captívis remissiónem, et cæcis visum. *Luc.* 4.

Ant. 3. c. Misit me ut prædicárem annum placábilem Dómino, ut consolárer omnes lugentes. *Is.* 61.

Ant. 4. *D.* Ducam cæcos. *Cantic.* Consolábitur, *ut in Dominicâ I Advent.* 182.

Ant. Ducam cæcos in viam quam nésciunt; et in sémitis quas ignoravérunt, ambuláre eos fáciam. *Is.* 42.

Ant. 5. a. Ponam ténebras coram eis in lucem, et prava in recta. *Is.* 42.

Capitulum. (*Isai.* 50.)

Quis ex vobis timens Dóminum, áudiens vocem servi sui? Qui ambulávit in ténebris, et non est lumen ei, speret in nómine Dómini, et innitátur super Deum suum,

Hymn. Jordánis oras prævia, *ut suprà*, 185.

℣. Emitte lucem tuam, *Deus*, ℟. Et veritátem tuam. *Ps.* 42.

Ad Benedictus, *Ant.* 1. D. Multos curávit Jesus à languóribus, et plagis, et spirítibus malis; et cæcis multis donávit visum, et dixit: Euntes renuntiáte Joanni quæ audistis et vidistis. Allelúia. *Luc.* 7.

ORATIO.

Excita, Dómine, corda nostra ad præparandas Unigéniti tui vias; ut per ejus adventum, purificátis tibi méntibus servíre mereámur; Qui tecum

AD PRIMAM

Ant 2 D. Dóminus. *In.* ℟. *br.* ℣. Qui ventúrus es in mundum. *Joan.* 6.

AD TERTIAM.

Ant. 8. c. Evangelizáre.

Capitulum. (*Is.* 48.)

Hæc dicit Dóminus redemptor tuus, sanctus Israel: Ego Dóminus Deus tuus docens te utília, gubernans te in via quà ámbulas.

℟. *br.* Audiam quid loquátur * Dóminus Deus. Audiam. ℣. Quóniam loquétur pacem * in plebem suam * Dóminus Deus. Glória. Audiam. *Ps.* 84.

℣. Díriget mansuétos in judício; ℟. Docébit mites vias suas. *Ps.* 24.

AD SEXTAM.

Ant. 3. c. Misit me.

Capitulum. (*Isaiæ* 54.)

Ponam universos fílios tuos doctos à Dómino, et multitúdinem pacis fíliis tuis; et in justítia fundáberis.

℟. *br.* Disciplína tua, Dómine, * Correxit me in finem. Disciplína tua. ℣. Et disciplína tua * ipsa me docébit: * Correxit. Glória Patri. Disciplína. *Ps.* 17.

℣. Misericórdia tuâ, Dómine, plena est terra: ℟. Jus-

tificatiónes tuas doce me. *Ps.* 118.

AD NONAM.

Ant. 5. a. Ponam.

Capitulum. (*Isaiæ* 60.)

ERIT tibi Dóminus in lucem sempiternam, et complebuntur dies luctûs tui. Pópulus autem tuus omnes justi : in perpétuum hæreditábunt terram, germen plantatiónis meæ, opus manûs meæ ad glorificandum.

℟. *br.* Tu es * Lucerna mea, Dómine. Tu es. ℣. Et tu illuminábis * ténebras meas : * Lucerna mea, Dómine. Glória Patri. Tu es. 2. *Reg.* 22.

℣. Dóminus illuminátio mea, et salus mea ; ℟. Quem timébo? *Ps.* 26.

AD VESPERAS.

Ant. 1. f. Ecce ego mitto Angelum meum, et præparábit viam ante fáciem meam : et statim véniet Dóminátor. Allelúia. *Malach.* 3.

Ant. 5. C. Quàm pulchri super montes pedes annuntiantis bonum, prædicantis salútem, dicentis Sion : Regnábit Deus tuus! Allelúia. *Is.* 52.

Ant. 2. D. Præparábitur in misericórdia sólium, et sedébit super illud in veritáte in tabernáculo David, júdicans et velóciter reddens quod justum est. Allelúia. *Is.* 16.

Ant. 4. E. Dóminus dilexit eum, fáciet voluntátem suam. Ego, ego adduxi eum, et directa est via ejus. Allelúia. *Is.* 48.

Ant. 7. a. Veníte in conspectu ejus : commoveátur à fácie ejus omnis terra, quia venit. Allelúia. 1. *Paral.* 16.

Capitulum. (*Isaiæ* 40.)

SUPER montem excelsum ascende, tu qui evangelízas Sion : exalta in fortitúdine vocem tuam, qui evangelízas Jerúsalem : exalta, noli timére. Dic civitátibus Juda : Ecce Deus vester.

Hymnus, Statúta, 187.

℣. Justítia et judícium præparátio sedis tuæ, Dómine : ℟. Misericórdia et véritas præcédent fáciem tuam. *Ps.* 88.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. D. Dixit Jesus ad turbas de Joanne : Hic est de quo scriptum est ; Ecce ego mitto Angelum meum ante fáciem tuam, qui præparábit viam tuam ante te. Allelúia. *Matth.* 11.

Oratio, ut suprà ad Laudes

FERIA SECUNDA.

LECTIO 1.

De Isaía Prophéta.

(Cap. 41.)

TACEANT ad me ínsulæ, et gentes mutent fortitúdinem : accédant, et tunc loquantur, simul ad judícium pro-

pinquémus. Quis suscitávit ab oriente justum, vocávit eum ut sequerétur se? Dabit in conspectu ejus gentes, et reges obtinébit; dabit quasi púlverem gládio ejus, sicut stípulam vento raptam árcui ejus. Persequétur eos, transíbit in pace, sémita in pédibus ejus non apparébit. Quis hæc operátus est et fecit, vocans generatiónes ab exórdio? Ego Dóminus, primus et novíssimus ego sum. Hæc dicit.

℣. Vos testes mei, 195.

LECTIO II.

Et tu, Israel, serve meus, Jacob quem elégi, semen Abraham amíci mei, in quo apprehendi te ab extrémis terræ, et à longínquis ejus vocávi te, et dixi tibi: Servus meus es tu, elégi te, et non abjéci te. Ne tímeas, quia ego tecum sum: ne declínes, quia ego Deus tuus: confortávi te, et auxiliátus sum tibi, et suscépit te déxtera Justi mei. Ecce confundéntur et erubéscent omnes qui pugnant adversùm te: erunt quasi non sint, et períbunt viri qui contradícunt tibi. Quæres eos, et non invénies, viros rebelles tuos: erunt quasi non sint; et véluti consúmptio, hómines bellántes adversùm te. Hæc.

℣. Pópulus, 195.

LECTIO III.

Ego Dóminus Deus tuus apprehéndens manum tuam, dicensque tibi: Ne tímeas, ego adjúvi te. Noli timére, vermis Jacob, qui mórtui estis ex Israel: ego auxiliátus sum tibi, dicit Dóminus, et redemptor tuus Sanctus Israel. Ego pósui te quasi plaustrum tritúrans novum, habens rostra serrántia: triturábis montes, et commínues; et colles quasi púlverem pones. Ventilábis eos, et ventus tollet, et turbo disperget eos; et tu exultábis in Dómino, in Sancto Israel lætáberis. Hæc dicit.

℣. Properábunt, 196.

Ad Benedictus. *Ant.* 8. G. In die salútis auxiliátus sum tuî; et dedi te in fœdus pópuli, ut díceres his qui in ténebris: Revelámini. *Is.* 49.

Ad Magníficat, *Ant.* 5. a. Dedi te in lucem géntium, ut edúceres de domo cárceris sedentes in ténebris. *Is.* 42.

FERIA TERTIA.

LECTIO I.

De Isaía Prophéta.

(Cap. 42.)

Ecce servus meus, suscípiam eum: electus meus, complácuit sibi in illo ánima mea: dedi Spíritum meum super eum; judícium géntibus próferet. Non clamábit, neque accípiet personam, nec audiétur vox ejus foris. Cálamum quassátum non cónteret, et linum fúmigans non extinguet: in

veritáte edúcet judícium. Non erit tristis, neque turbulentus, donec ponat in terra judícium; et legem ejus ínsulæ expectábunt. Hæc dicit Dóminus Deus, creans cœlos, et extendens eos: firmans terram, et quæ gérminant ex ea: dans flatum pópulo qui est super eam, et spíritum calcántibus eam. Hæc dicit.

℟. Sapiéntia, 196.

LECTIO II.

Ego Dóminus vocávi te in justítia, et apprehendi manum tuam, et servávi te. Et dedi te in fœdus pópuli, in lucem géntium; ut aperíres óculos cæcórum, et edúceres de conclusióne vinctum, de domo cárceris sedentes in ténebris. Ego Dóminus, hoc est nomen meum: glóriam meam álteri non dabo, et laudem meam sculptílibus. Quæ prima fuérunt, ecce venérunt: nova quoque ego annúntio: ántequàm oriantur, audíta vobis fáciam. Cantáte Dómino cánticum novum, laus ejus ab extrémis terræ: qui descénditis in mare, et plenitúdo ejus; ínsulæ, et habitatóres eárum. Hæc dicit.

℟. Sensum tuum, 197.

LECTIO III.

Et ducam cæcos in viam quam nésciunt; et in sémitis quas ignoravérunt, ambuláre eos fáciam: ponam ténebras coram eis in lucem, et prava in recta: hæc verba feci eis, et non derelíqui eos. Conversi sunt retrorsùm: confundantur confusióne qui confídunt in scúlptili, qui dicunt conflátili: Vos dii nostri. Surdi, audíte; et cæci, intuémini ad videndum. Quis cæcus, nisi servus meus? et surdus, nisi ad quem núntios meos misi? Quis cæcus, nisi qui venúmdatus est; et quis cæcus, nisi servus Dómini? Hæc dicit.

℟. Quis suscitávit, 197.

Ad Benedictus, *Ant.* 3. a. Congregábo eos ab extrémis terræ, inter quos erunt cæcus et claudus; quia factus sum Israéli pater. *Jerem.* 31.

Ad Magníficat, *Ant.* 8. *G.* Salvábo claudicantem; et dabo vos in laudem, cùm convértero captivitátem vestram, dicit Dóminus. *Soph.* 3.

FERIA QUARTA.

LECTIO I.

De Isaía Prophéta.

(Cap. 43.)

Et nunc hæc dicit Dóminus creans te, Jacob, et formans te, Israel: Noli timére, quia redémi te, et vocávi te nómine tuo; meus es tu. Cùm transíeris per aquas, tecum ero, et flúmina non opérient te: cùm ambuláveris in igne, non comburéris, et flamma non ardébit in te. Quia ego Dóminus Deus tuus Sanctus

Israel, Salvátor tuus, dedi propitiatiónem tuam Ægyptum, Æthiópiam, et Saba pro te. Ex quo honorábilis factus es in óculis meis, et gloriósus, ego dilexi te; et dabo hómines pro te, et pópulos pro ánima tua. Hæc dicit.

℟. Vos testes mei, 195.

LECTIO II.

Noli timére, quia ego tecum sum: ab oriente addúcam semen tuum, et ab occidente congregábo te. Dicam aquilóni: Da; et austro: Noli prohibére; affer filíos meos de longínquo, et fílias meas ab extrémis terræ. Et omnem qui invocat nomen meum, in glóriam meam creávi eum, formávi eum, et feci eum. Educ foras pópulum cæcum, et óculos habentem; surdum, et aures ei sunt. Hæc dicit.

℟. Pópulus, 195.

LECTIO III.

Ego sum, ego sum Dóminus; et non est absque me salvátor. Ego annuntiávi et salvávi: audítum feci, et non fuit in vobis aliénus. Vos testes mei, dicit Dóminus, et ego Deus. Et ab inítio ego ipse, et non est qui de manu mea éruat: operábor, et quis avertet illud? Hæc dicit Dóminus redemptor vester, sanctus Israel: Propter vos misi in Babylónem, et detraxi vectes universos, et Chaldæos in návibus suis gloriantes. Ego Dóminus Sanctus vester, creans Israel, Rex vester. Hæc dicit.

℟. Properábunt gentes, 196.

Ad Benedictus, *Ant.* 8. c. Derelinquam in médio tui pópulum páuperem, et egénum; et sperábunt in nómine Dómini. *Sophon.* 3.

Ad Magníficat, *Ant.* 4. A. Ego Dóminus exáudiam páuperes: Deus Israel, non derelinquam eos. *Is.* 41.

FERIA QUINTA.

LECTIO I.

De Isaía Pprophéta.

(Cap. 44.)

Et nunc audi, Jacob serve meus, et Israel quem elégi. Hæc dicit Dóminus fáciens et formans te, ab útero auxiliátor tuus: Noli timére, serve meus Jacob, et rectíssime quem élegi. Effundam enim aquas super sitiéntem, et fluenta super áridam: effundam Spíritum meum super semen tuum, et benedictiónem meam super stirpem tuam. Et germinábunt inter herbas, quasi sálices juxta prætérfluentes aquas. Iste dicet: Dómini ego sum: et ille vocábit in nómine Jacob; et hic scribet manu suà: Dómino; et in nómine Israel assimilábitur. Hæc dicit.

℟. Sapiéntia súscipit inquirentes se, 196.

LECTIO II.

Hæc dicit Dóminus redemptor tuus, et formátor tuus ex útero: Ego sum Dóminus, fáciens ómnia, extendens cœlos solus, stabíliens terram, et nullus mecum; írrita fáciens signa divinórum, et aríolos in furórem vertens; convertens sapientes retrorsùm, et scientiam eórum stultam fáciens; súscitans verbum servi sui, et consílium nuntiórum suórum complens; qui dico Jerúsalem: Habitáberis; et civitátibus Juda: Ædificabímini, et deserta ejus suscitábo; qui dico profundo: Desoláre, et flúmina tua arefáciam; qui dico Cyro: Pastor meus es, et omnem voluntátem meam complébis; qui dico Jerúsalem: Ædificáberis; et templo: Fundáberis. Hæc dicit.

℟. Sensum tuum, Dómine, 197.

LECTIO III.

(Cap. 45.)

Ego suscitávi eum ad justítiam, et omnes vias ejus dírigam: ipse ædificábit civitátem meam, et captivitátem meam dimittet, non in prétio neque in munéribus, dicit Dóminus Deus exercítuum. Hæc dicit Dóminus: Labor Ægypti, et negotiátio Æthiópiæ, et Sábaim viri sublímes ad te transíbunt, et tui erunt: post te ambulábunt, vincti mánicis pergent: et te adorábunt, teque deprecabuntur: tantùm in te est Deus, et non est absque te Deus. Vere tu es Deus abscónditus, Deus Israel Salvátor. Confúsi sunt, et erubuérunt omnes: simul abiérunt in confusiónem fabricatóres errórum. Israel salvátus est in Dómino salúte æternâ: non confundémini, et non erubescétis usque in séculum séculi. Hæc dicit.

℟. Quis suscitávit, 197.

Ad Benedictus, *Ant.* 6. F. Domus Jacob, veníte, et ambulémus in lúmine Dómini. *Is.* 2.

Ad Magníficat, *Ant.* 7. ç. De Sion egrediétur lex, et verbum Dómini de Jerúsalem. *Mich.* 4.

FERIA SEXTA.

LECTIO I.

De Isaía Prophéta.

(Cap. 49.)

Audite, ínsulæ, et atténdite, pópuli de longè: Dóminus ab útero vocávit me, de ventre matris meæ recordátus est nóminis mei. Et pósuit os meum quasi gládium acútum: in umbra manûs suæ protexit me, et pósuit me sicut sagittam electam, in pháretra sua abscondit me. Et dixit mihi: Servus meus es tu, Israel, quia in te gloriábor. Hæc dicit.

℟. Vos testes mei, 195.

LECTIO II.

Et nunc dicit Dóminus, formans me ex útero servum sibi, ut redúcam Jacob ad eum, et Israel non congregábitur; et glorificátus sum in óculis Dómini, et Deus meus factus est fortitúdo mea. Et dixit: Parùm est ut sis mihi servus ad suscitandas tribus Jacob, et fæces Israel convertendas. Ecce dedi te in lucem géntium, ut sis salus mea usque ad extrémum terræ. Hæc dicit Dóminus redemptor Israel, Sanctus ejus, ad contemptíbilem ánimam, ad abominátam gentem, ad servum dominórum: Reges vidébunt, et consurgent príncipes, et adorábunt propter Dóminum, quia fidélis est, et Sanctum Israel qui elégit te. Hæc dicit.

℣. Pópulus, 195.

LECTIO III.

Hæc dicit Dóminus: In témpore plácito exaudívi te, et in die salútis auxiliátus sum tui: et servávi te, et dedi te in fœdus pópuli, ut suscitáres terram, et possidéres hæreditátes dissipátas; ut díceres his qui vincti sunt: Exíte; et his qui in ténebris: Revelámini. Super vias pascentur, et in ómnibus planis páscua eórum. Non esúrient, neque sítient, et non percútiet eos æstus et sol; quia miserátor eórum reget eos, et ad fontes aquárum potábit eos. Et ponam omnes montes meos in viam, et sémitæ meæ exaltabuntur. Hæc dicit.

℣. Properábunt, 196.

Ad Benedictus, *Ant.* 5. C. Fílii Sion, exultáte et lætámini in Dómino Deo vestro; quia dedit vobis doctórem justítiæ. *Joel* 2.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. a. Ecce testem pópulis dedi eum, ducem ac præceptórem géntibus. *Is.* 55. [*Nisi dicenda sit Antiph.* O sapiéntia.]

SABBATO.

LECTIO I.

De Isaía Prophéta.

(Cap. 49.)

Hæc dicit Dóminus Deus: Ecce levábo ad gentes manum meam, et ad pópulos exaltábo signum meum. Et áfferent fílios tuos in ulnis, et fílias tuas super húmeros portábunt. Et erunt reges nutrítii tui, et regínæ nutrices tuæ: vultu in terram demisso adorábunt te, et púlverem pedum tuórum lingent. Et scies quia ego Dóminus, super quo non confundentur qui expectant eum. Numquid tollétur à forti præda? aut quod captum fúerit à robusto, salvum esse póterit? Quia hæc dicit Dóminus: Equidem, et captívitas à forti tollétur; et quod ablátum fúerit à

robusto, salvábitur. Eos verò qui judicavérunt te, ego judicábo; et fílios tuos ego salvábo. Hæc dicit.

℟. Sapiéntia, 196.

LECTIO II.

(Cap. 50.)

Hæc dicit Dóminus: Quis est hic liber repúdii matris vestræ, quo dimísi eam? aut quis est créditor meus, cui véndidi vos? Ecce in iniquitátibus vestris vénditi estis, et in sceléribus vestris dimísi matrem vestram. Quia veni, et non erat vir: vocávi, et non erat qui audíret. Numquid abbreviáta et párvula facta est manus mea, ut non possim redímere? aut non est in me virtus ad liberandum? Ecce in increpatióne mea desertum fáciam mare, ponam flúmina in siccum: computrescent pisces sine aqua, et morientur in siti. Hæc dicit.

℟. Sensum tuum, 197.

LECTIO III.

Juxta est qui justíficat me, quis contradícet mihi? Stemus simul, quis est adversárius meus? Accédat ad me. Ecce Dóminus Deus auxiliátor meus, quis est qui condemnet me? Ecce omnes quasi vestimentum conterentur, tínea cómedet eos. Quis ex vobis timens Dóminum, áudiens vocem servi sui? Qui ambulávit in ténebris, et non est lumen ei, speret in nómine Dómini, et innitátur super Deum suum. Hæc dicit.

℟. Quis suscitávit, 197.

Si incœptæ fuerint Ant. majores O, *tunc ad Laudes et per Horas dicuntur Antiphonæ propriæ, ut ordinantur infrà, ante Officium Vigiliæ Natalis Domini.*

Ad Benedictus, *Ant.* 7. ç. Ponam verba mea in ore ejus; loqueturque ad eos ómnia quæ præcépero illi. *Deuter.* 18.

AD VESPERAS.

Psalmi et Antiph. de Psalterio.

Capitulum. (*Isaiæ* 59.)

Timebunt qui ab occidente, nomen Dómini; et qui ab ortu solis, glóriam ejus; cùm vénerit quasi flúvius violentus quem Spíritus Dómini cogit, et venerit Sion Redemptor.

Hymnus, Statúta, 187.

℣. Visitasti terram, Dómine, ℟. Et inebriasti eam. *Ps.* 64.

Ad Magníficat, *Ant.* 5. a. Hauriétis aquas in gáudio de fóntibus Salvatóris; et dicétis in die illa: Confitémini Dómino, et invocáte nomen ejus. *Is.* 12. [*Nisi dicenda sit Ant.* O.]

Oratio, ut infrà ad Laudes.

DOMINICA TERTIA ADVENTUS.

AD OFFIC. NOCTURNUM.

Ante 16 *Decembris*,

INVITATORIUM.

Dominum Deum qui ventúrus est,* Veníte, adorémus. *Apoc.* 1.

Die 16, *et posteà*,

INVITATORIUM.

Dominus propè est : * Veníte, adorémus. *Philipp.* 4.

Ps. 94. Veníte, 2.

Hymnus, Instantis, 184.

Psalmi ut in Psalterio.

IN I.° NOCTURNO.

Ant. 2. D. Dicit Dóminus: Reversus sum ad Sion, et habitábo in médio Jerúsalem; et vocábitur cívitas veritátis. *Zach.* 8.

Ant. 5. a. In diébus illis, ait Dóminus, vénient fílii Israel, et fílii Juda simul, et Dóminum Deum suum quærent. *Jerem.* 50.

Ant. 3. c. Hæreditábunt terram electi mei qui requisiérunt me; et vos qui dereliquístis Dóminum, omnes corruétis. *Is.* 65.

℣. Pópulum húmilem salvum fácies, Dómine; ℟. Et óculos superbórum humiliábis. *Ps.* 17.

LECTIO I.

De Isaía Prophéta.

(Cap. 51.)

Audite me, qui sequímini quod justum est, et quæritis Dóminum : atténdite ad petram unde excísi estis, et ad cavernam laci de qua præcísi estis. Atténdite ad Abraham patrem vestrum, et ad Saram quæ péperit vos; quia unum vocávi eum, et benedíxi ei, et multiplicávi eum. Consolábitur ergo Dóminus Sion, et consolábitur omnes ruínas ejus : et ponet desértum ejus quasi delícias, et solitúdinem ejus quasi hortum Dómini. Gáudium, et lætítia inveniétur in ea, gratiárum áctio, et vox laudis. Atténdite ad me, pópule meus; et tribus mea, me audíte : quia lex à me éxiet, et judícium meum in lucem populórum requiescet. Propè est Justus meus, egressus est Salvátor meus, et bráchia mea pópulos judicábunt : me ínsulæ expectábunt, et bráchium meum sustinébunt. Leváte in cœlum óculos vestros, et vidéte sub terra deorsum; quia cœli sicut fumus liquescent, et terra sicut vestimentum aterétur, et habitatóres ejus sicut hæc interíbunt : Salus autem mea in sempiternum erit, et justítia mea non defíciet. Hæc dicit.

℟. Ego quasi nutrítius Ephraïm, portábam eos in bráchiis meis; et nesciérunt quòd curárem eos : * In funículis Adam traham eos, in vínculis caritátis. ℣. Nemo potest veníre ad me, nisi

Pater qui misit me, tráxerit eum : omnis qui audívit à Patre, et dídicit, venit ad me : * In. *Os.* 11. *Joan.* 6.

LECTIO II.

AUDITE me, qui scitis justum; pópulus meus, lex mea in corde eórum : nolíte timére oppróbrium hóminum, et blasphémias eórum ne metuátis. Sicut enim vestimentum, sic cómedet eos vermis; et sicut lanam, sic devorábit eos tínea. Salus autem mea in sempiternum erit, et justítia mea in generatiónes generatiónum. Consurge, consurge, indúere fortitúdinem, bráchium Dómini : consurge sicut in diébus antíquis, in generatiónibus seculórum. Numquid non tu percussisti superbum, vulnerasti dracónem? Numquid non tu siccasti mare, aquam abyssi vehementis : qui posuisti profundum maris viam, ut transírent liberáti? Hæc dicit.

℟. Dicit Dóminus ad Jerúsalem : Tantùm in te est Deus, et non est absque te Deus. * Verè tu es Deus abscónditus, Deus Israel Salvátor. ℣. Dómine, quid factum est, quia manifestatúrus es nobis teipsum, et non mundo? * Verè. *Is.* 45. *Joan.* 14.

LECTIO III.

EGO autem sum Dóminus Deus tuus, qui conturbo mare, et intumescunt fluctus ejus : Dóminus exercítuum nomen meum. Posui verba mea in ore tuo, et in umbra manûs meæ protexi te, ut plantes cœlos, et fundes terram, et dicas ad Sion : Pópulus meus es tu. Eleváre, eleváre, consurge, Jerúsalem, quæ bibísti de manu Dómini cálicem iræ ejus : usque ad fundum cálicis sopóris bibísti, et potasti usque ad fæces. Non est qui sustentet eam ex ómnibus fíliis quos génuit; et non est qui apprehendat manum ejus ex ómnibus fíliis quos enutrívit. Duo sunt quæ occurrérunt tibi : quis contristábitur super te? Vástitas, et contrítio, et fames, et gládius : quis consolábitur te? Hæc dicit.

℟. Expectátio Israel, Salvátor ejus, Dómine, * Quare futúrus es in terra velut vir vagus? † Dómine, nomen tuum invocátum est super nos, ne derelinquas nos. ℣. Tu es Fílius Dei, tu es Rex Israel : * Quare. Glória. † Dómine. *Jerem.* 14. *Joan.* 1.

IN II.° NOCTURNO.

Ant. 8. c. Mundámini : præcédet vos Dóminus, et congregábit vos Deus Israel. *Is.* 52.

Ant. 1. a. Iste asperget gentes multas : super ipsum continébunt reges os suum. *Is.* 52.

Ant. 7. *d.* Ego suscitávi eum ad justítiam, et omnes

vias ejus dírigam, dicit Dóminus Deus exercítuum. *Is.* 45.

℣. Deus meus, impollúta via ejus : ℟. Protector est ómnium sperántium in se. *Ps.* 17.

LECTIO IV.

Sermo sancti Leónis Papæ.

(Serm. 16, de Jejunio decimi mensis, et de Eleemos. 6.)

Evangelicis sanctiónibus, dilectíssimi, multum auctoritátis præbet doctrína legális; cùm quædam de mandáto véteri ad novam observántiam transferuntur; et ex ipsa ecclesiástica devotióne demonstrátur, quòd Dóminus Jesus Christus non venit legem sólvere, sed adimplére. Cessántibus enim significatiónibus quibus Salvatóris nostri nuntiabátur adventus, et peractis figúris quas ábstulit ipsa præséntia veritátis; ea quæ vel ad régulas morum, vel ad símplicem Dei cultum rátio pietátis instítuit, in eadem apud nos forma, in qua sunt cónditа, persevérant : et quæ utríque testamento erant cóngrua, nullà sunt commutatióne variáta. Ex iis autem est étiam décimi mensis solemne jejúnium, quod à nobis nunc ánnuà est consuetúdine celebrandum; quia plenum justítiæ est atque pietátis grátias divínæ ágere largitáti, pro frúctibus quos in usus hóminum secundùm summæ providéntiæ temperamentum terra produxit. Quod ut prompto ánimo nos fácere monstrémus, non solùm continéntiam jejúnii, sed étiam eleemosynárum curam oportet assúmi; ut de terra quoque cordis nostri germen justítiæ et fructus caritátis oriátur, et misericórdiam Dei, páuperum ipsíus miserendo, mereámur.

℟. Jejúnium décimi erit dómui Juda in gáudium, et in solemnitátes præcláras : * Veritátem et pacem dilígite. ℣. In Spíritu sancto orántes, vosmetipsos in dilectióne Dei serváte, expectántes misericórdiam Dómini nostri Jesu Christi : * Veritátem. *Zach.* 8. *Ep. Jud.*

LECTIO V.

Efficacissima enim est ad exorandum Deum postulátio, cui pietátis ópera suffragántur; quóniam qui suum ab ínope non avertit ánimum, citò ad se Dómini convertit auditum, dicente Dómino : Estóte misericórdes, sicut et Pater vester miséricors est : Dimíttite, et dimittétur vobis. Quid hâc justítiâ benígnius? Quid hâc retributióne cleméntius, ubi senténtia judicatúri in potestáte pónitur judicandi? Date, inquit, et dábitur vobis. Quàm citò diffidéntiæ sollicitúdo, et avarítiæ est am-

pulàta cunctátio; ut quod redditúram se promittit véritas, secúra expendat humánitas! Constans esto, christiáne largítor: da quod accípias, sere quod metas, sparge quod cólligas. Noli metúere dispéndium, noli de dúbio suspiráre proventu. Substántia tua, cùm bene erogátur, augétur; et concupíscere justum misericórdiæ lucrum, æterni quæstûs est sectári commércium.

℟. Hoc est jejúnium quod elégi, dicit Dóminus: Frange esurienti panem tuum, et egénos vagosque induc in domum tuam; * Tunc invocábis, et Dóminus exáudiet; clamábis, et dicet: Ecce adsum. ℣. Cùm vénerit Fílius hóminis, dicet his qui à dextris ejus erunt: Veníte; esurívi enim, et dedístis mihi manducáre; * Tunc. *Is.* 58. *Matth.* 25.

LECTIO VI.

Qui ergo pecúnias amat, et multiplicáre opes suas immódicis optat augmentis, hoc pótiùs sanctum fœnus exérceat, et hâc usurárum arte ditescat, ut non hóminum laboránti um captet necessitátes. Sacratíssimus prophéta David cùm díceret: Dómine, quis habitábit in tabernáculo tuo, aut quis requiéscet in monte sancto tuo? responso divínæ vocis instrúitur, et eum ad æternam réquiem pertínére cognóscit, qui, inter álias piæ conversatiónis régulas pecúniam suam non dedit ad usúram; et à tabernáculo Dei osténditur aliénus, et à sancto monte ejus extráneus, qui dolósum quæstum de pecúniæ suæ captat usúris: et dum per aliena cupit damna ditári, æternâ dignus est egestáte puníri. Vos ítaque, dilectíssimi, qui ex toto corde promissiónibus Dómini credidístis, fugientes avarítiæ lepram immundíssimam, donis Dei piè et sapienter utímini. Et quóniam de ipsíus largitáte gaudétis, date óperam ut possítis gaudiórum vestrórum habére consortes. Multis enim, quæ vobis súppetunt, desunt; et in quorumdam indigentias matéria vobis data est divínæ bonitátis imitandæ; ut per vos étiam in álios benefícia divína transírent, et bene dispensantes temporália, acquirerétis æterna.

℟. Qui próicit avarítiam et éxcutit manus suas ab omni múnere: qui obtúrat aures suas, ne áudiat sánguinem, et claudit óculos suos ne vídeat malum, * Regem in decóre suo vidébunt óculi ejus. ℣. Uniuscujusque opus dies Dómini declarábit; si cujus opus mánserit, mercédem accípiet: * Regem in decóre suo vidébunt oculi ejus. Glória Patri, etc. * Regem. *Is.* 33. 1. *Cor.* 3.

IN III.º NOCTURNO.

Ant. 6. F. Vox clamantis in deserto : Paráte viam Dómini. *Is.* 40.

Ant. 8. G. Pœniténtiam ágite ; appropinquávit enim regnum cœlórum. *Matth.* 3.

Ant. 4. d. Confortámini, et nolíte timére : ecce Deus vester. *Is.* 35.

℣. Quæ est expectátio mea? nonne Dóminus? ℟. Ab ómnibus iniquitátibus meis érue me. *Ps.* 38.

LECTIO VII.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

(Cap. 1.)

In illo témpore; Misérunt Judæi ab Jerosólymis Sacerdótes et Lévitas ad Joannem, ut interrogárent eum : Tu quis es? Et réliqua.

Homília sancti Gregórii Papæ.

(Homil. 7, in Evang.)

Ex hujus nobis lectiónis verbis, fratres caríssimi, Joannis humílitas commendátur : qui cùm tantæ virtútis esset, ut Christus credi potuísset, elégit sólidè subsístere in se, ne humánà opinióne raperétur inániter super se. Nam confessus est, et non negávit : et confessus est : Quia non sum ego Christus. Sed quia dixit, Non sum ; negávit planè quod non erat, sed non negávit quod erat; ut veritátem loquens, ejus membrum fíeret, cujus sibi nomen fallàciter non usurpáret. Cùm ergo non vult appétere nomen Christi, factus est membrum Christi; quia, dum infirmitátem suam stúduit humíliter agnóscere, illíus celsitúdinem méruit veráciter obtinére.

℟. Hoc est testimónium Joannis, quando misérunt Judæi ad eum : * Non sum ego Christus, non sum Elías, non sum Prophéta. ℣. Dómine, non est exaltátum cor meum, neque eláti sunt óculi mei : * Non sum ego Christus. *Joan.* 1. *Ps.* 130.

LECTIO VIII.

Inquisitus à discípulis Dóminus de Elíæ adventu, respondit : Elías jam venit, et non cognovérunt eum, sed fecérunt in eum quæcumque voluérunt. Et, si vultis scire, Joannes ipse est Elías. Requisítus autem Joannes dicit : Non sum Elías. Quid est hoc, fratres caríssimi, quia quod Véritas affirmat, hoc Prophéta Veritátis negat? Sed si subtíliter véritas ipsa requirátur, hoc quod inter se contrárium sónuit, quómodò contrárium non sit, invenítur. Ad Zachariam namque de Joanne Angelus dicit : Ipse præcédet ante illum in spíritu et virtúte Elíæ. Qui idcirco ventúrus in spíritu et virtúte Elíæ dícitur, quia sicut Elías se-

cundum Dómini adventum prævéniet, ita Joannes prævénit primum. Sicut ille præcursor ventúrus est Júdicis, ita iste præcursor est factus Redemptóris. Joannes ígitur in spíritu Elías erat, in persóna Elías non erat. Quod ergo Dóminus fatétur de spíritu, hoc Joannes dénegat de persóna.

℟. Confessus est Joannes, et non negávit; et confessus est: Quia non sum ego Christus. * Ipse est qui post me ventúrus est, qui ante me factus est. ℣. Ante Dóminum qui elégit me, vílior fiam plusquàm factus sum: * Ipse est qui post me ventúrus est, qui ante me factus est *Joan.* 1. 2. *Reg.* 6.

LECTIO IX.

Joannes Vocem se esse ásserit, quia Verbum præcédit. Adventum ítaque Domínicum præcurrens, Vox dícitur; quia per ejus ministérium Patris Verbum ab homínibus audítur. Qui étiam in deserto clámat; quia derelictæ destitutæque Judææ solátium Redemptóris annúntiat. Quid autem clamet, insínuat, cùm subjungit: Dirígite viam Dómini, sicut dixit Isaías prophéta. Via Dómini ad cor dirígitur, cùm veritátis sermo humíliter audítur. Via Dómini ad cor dirígitur, cùm ad præceptum illíus vita præparátur. Unde scriptum est: Si quis díligit me, sermónem meum servábit, et Pater meus díliget eum; et ad eum veniémus, et mansiónem apud eum faciémus.

℟. Vos mihi testimónium perhibétis quod díxerim: Non sum ego Christus; sed * Quia missus sum ante illum. Qui accépit ejus testimónium, signávit quia Deus verax est. ℣. Præparáte viam, plánum fácite iter: ecce Salvator venit; * Quia missus sum ante illum. Glória Patri. *Repet.* ℟. Vos mihi, *usque ad* ℣. *Joan.* 3. *Is.* 62.

℣. *Sacerd.* Exultábit cor meum in salutári tuo: ℟. Cantábo Dómino qui bona tríbuit mihi. *Ps.* 12.

AD LAUDES.

Ant. 1. D. Véniet ex Sion qui erípiat, et avertat impietátem à Jacob: et hoc illis à me testamentum, cùm abstúlero peccáta eórum. *Rom.* 11.

Ant. 2. D. Dabo eis cor unum et viam unam, ut tímeant me universis diébus, et bene sit eis. *Jerem.* 32.

Ant. 3. à. Fériam eis pactum sempiternum, et non désinam eis benefácere: et timórem meum dabo in corde eórum, ut non recédant à me. *Jerem.* 32

Ant. 4. *D.* Salvos eos.

Cantic. Consolábitur, *ut in Dominicâ I Advent.*, 182.

Antiph. Salvos eos fá-

ciam, et emundábo eos; et erunt mihi pópulus, et ego ero eis Deus. *Ezech.* 37.

Ant. 5. a. Pastor unus erit ómnium eórum : in judíciis meis ambulábunt, et mandáta mea custódient, et fácient ea. *Ezech.* 37.

Capitulum. (*Jerem.* 30.)

REVERTETUR Jacob, et quiescet, et cunctis áffluet bonis, et non erit quem formídet; quóniam tecum ego sum, ait Dóminus, ut sálvem te.

Hymnus, Jordánis, 185.

℣. Deus in dómibus Sion cognoscétur, ℟. Cùm suscípiet eam. *Ps.* 47.

Ad Benedictus, *Ant.* 7. G. Ego baptízo in aqua; médius autem vestrûm stetit, quem vos nescítis: ipse est qui post me ventúrus est. *Joan.* 1.

ORATIO.

AUREM tuam, quæsumus, Dómine, précibus nostris accómmoda, et mentis nostræ ténebras grátiâ tuæ visitatiónis illustra; Qui vivis.

AD PRIMAM.

Ant. 1. D. Véniet ex Sion. *In* ℟. *br.* ℣. Qui ventúrus es in mundum. *Joan.* 6.

AD TERTIAM.

Ant. 2. D. Dabo eis.

Capitulum. (*Jerem.* 33.)

ERIT mihi in nomen, et in gáudium, et in laudem, et in exultatiónem cunctis géntibus terræ, quæ audíerint ómnia bona quæ ego factúrus sum eis: et pavébunt, et turbabuntur in universis bonis, et in omni pace quam egofáciam eis.

℟. *br.* Vísita nos, Dómine, * In salutári tuo. Vísita nos. ℣. Ad videndum in bonitáte * electórum tuórum, * In salutári tuo. Glória. Vísita. *Ps.* 105.

℣. Bénefac, Dómine, bonis, ℟. Et rectis corde. *Ps.* 124.

AD SEXTAM.

Ant. 3. a. Fériam eis.

Capitulum. (*Hebr.* 8.)

HOC est testamentum quod dispónam dómui Israel post dies illos, dicit Dóminus: Dando leges meas in mentem eórum, et in corde eórum superscríbam eas: et ero eis in Deum, et ipsi erunt mihi in pópulum.

℟. *br.* Exurge, Dómine Deus, * In præcepto quod mandásti. Exurge. ℣. Et synagóga populórum * circúmdabit te, * In. Glória. Exurge. *Ps.* 7.

℣. Non discédimus à te, vivificábis nos: ℟. Et nomen tuum invocábimus. *Ps.* 79.

AD NONAM.

Ant. 5. a. Pastor unus.

Capitulum. (*Mich.* 2.)

CONGREGATIONE congregábo, Jacob, totum te: in unum condúcam relíquia

Israel; páriter ponam illum quasi gregem in ovíli, quasi pecus in médio caulárum: tumultuabuntur à multitúdine hóminum.

℟. *br.* Qui regis Israel, intende: * Qui dedúcis velut ovem Joseph. Qui regis. ℣. Qui sedes super Chérubim, * manifestáre; * Qui dedúcis. Glória. Qui. *Ps.* 79.

℣. Nos pópulus tuus, et oves páscuæ tuæ, ℟. Confitébimur tibi in séculum. *Ps.* 78.

AD VESPERAS

Ant. 3. a. Dicit Dóminus redemptor tuus, Israel: Ego sum Dóminus, súscitans verbum servi sui, et consílium nuntiórum suórum complens. Allelúia. *Is.* 44.

Ant. 1. D. Locútus sum super Prophétas, et ego visiónem multiplicávi, et in manu Prophetárum assimilátus sum, allelúia. *Os.* 12.

Ant. 5. C. Propter hoc sciet pópulus meus nomen meum in die illa; quia ego ipse qui loquébar, ecce adsum. Allelúia. *Is.* 52.

Ant. 4. A. Bonas fácite vias vestras, et stúdia vestra; et habitábo vobiscum. Allelúia. *Jerem.* 7.

Ant. 6. F. Scient omnes gentes quia est qui rédimat, et líberet Israel. Allelúia. 1. *Mach.* 4.

Capitulum. (1. *Mach.* 4.)

Nunc clamémus in cœlum; et miserébitur nostrî Dóminus, et memor erit testamenti patrum nostrórum.

Hymnus, Statúta, 187.

℣. Misericórdia Dómini ab æterno et usque in æternum, ℟. His qui servant testamentum ejus. *Ps.* 102.

Ad Magníficat, *Ant.* 3. à. Qui post me ventúrus est, ante me factus est; cujus ego non sum dignus ut solvam ejus corrígiam calceamenti. *Joan.* 1. [*Nisi dicatur Ant.* O.]

FERIA SECUNDA.

LECTIO I.

De Isaía Prophéta.

(Cap. 51.)

Audi hoc, paupércula, et ébria non à vino. Hæc dicit dominátor tuus Dóminus, et Deus tuus, qui pugnávit pro pópulo suo: Ecce tuli de manu tua cálicem sopóris, fundum cálicis indignatiónis meæ; non adjícies ut bibas illum ultrà. Et ponam illum in manu eórum qui te humiliavérunt, et dixérunt ánimæ tuæ: Incurváre, ut transeámus; et posuisti ut terram corpus tuum, et quasi viam transeúntibus. Hæc dicit.

℟. Ego quasi, 208.

LECTIO II.

(Cap. 52.)

Quam pulchri super montes pedes annuntiantis et prædicantis pacem, annuntiantis

bonum, prædicantis salútem, dicentis Sion: Regnábit Deus tuus! Vox speculatórum tuórum: levavérunt vocem, simul laudábunt; quia óculo ad óculum vidébunt, cùm convérterit Dóminus Sion. Gaudéte, et laudáte simul, deserta Jerúsalem, quia consolátus est Dóminus pópulum suum, redémit Jerúsalem. Parávit Dóminus bráchium sanctum suum in óculis ómnium géntium: et vidébunt omnes fines terræ Salutáre Dei nostri. Hæc dicit.

℣. Dicit, 209.

LECTIO III.

Recedite, recédite, exíte inde, pollútum nolíte tángere: exíte de médio ejus, mundámini, qui fertis vasa Dómini. Quóniam non in tumultu exíbitis, nec in fuga properábitis; præcédet enim vos Dóminus, et congregábit vos Deus Israel. Ecce intélliget servus meus, exaltábitur, et elevábitur; et sublímis erit valdè. Sicut obstupuérunt super te multi, sic inglórius erit inter viros aspectus ejus, et forma ejus inter fílios hóminum. Iste asperget gentes multas, super ipsum continébunt reges os suum: quia quibus non est narrátum de eo, vidérunt; et qui non audiérunt, contemplátisunt. Hæc dicit.

℣. Expectátio, 209.

Ad Benedictus, *Ant.* 4. A. Expectábo Dóminum, qui abscondit faciem suam a domo Jacob; et præstolábor eum. *Is.* 8.

Ad Magníficat, *Ant.* 4. c. Super Dómino non confundentur qui expectant eum. *Is.* 49. [*Nisi dicatur Ant.* O.]

FERIA TERTIA.

LECTIO I.

De Isaía Prophéta.

(Cap. 54.)

Lauda, stérilis quæ non paris: decanta laudem, et hinni, quæ non pariébas; quóniam multi fílii desertæ magis quàm ejus quæ habet virum, dicit Dóminus. Diláta locum tentórii tui, et pelles tabernaculórum tuórum extende: ne parcas, longos fac funículos tuos, et clavos tuos consólida. Ad déxteram enim et ad lævam penetrábis: et semen tuum gentes hæreditábit, et civitátes desertas inhabitábit. Hæc.

℣. Jejúnium, 210.

LECTIO II.

Noli timére, quia non confundéris, neque erubesces: non enim te pudébit, quia confusiónis adolescéntiæ tuæ obliviscéris, et oppróbrii viduitátis tuæ non recordáberis ámpliùs. Quia dominábitur tuî qui fecit te: Dóminus exercítuum, nomen ejus; et redemptor tuus Sanctus Israel, Deus

omnis terræ vocábitur. Quia ut mulíerem derelictam et mœrentem spíritu vocábit te Dóminus, et uxórem ab adolescéntia abjectam, dixit Deus tuus. Ad punctum in módico derelíqui te, et in miseratiónibus magnis congregábo te. In momento indignatiónis abscondi fáciem meam parumper à te, et in misericórdia sempiterna misertus sum tuî, dixit redemptor tuus Dóminus. Hæc dicit.

℟. Hoc est jejúnium, 211.

LECTIO III.

Sicut in diébus Noe istud mihi est, cui jurávi ne indúcerem aquas Noe ultrà super terram; sic jurávi ut non irascar tibi, et non increpem te. Montes enim commovebuntur, et colles contremiscent; misericórdia autem mea non recédet à te, et fœdus pacis meæ non movébitur, dixit miserátor tuus Dóminus. Paupércula, tempestáte convulsa, absque ulla consolatióne. Ecce ego sternam per órdinem lápides tuos, et fundábo te in sapphíris; et ponam jáspidem propugnácula tua, et portas tuas in lápides sculptos, et omnes términos tuos in lápides desiderábiles, universos fílios tuos doctos à Dómino, et multitúdinem pacis fíliis tuis: et in justítia fundáberis. Hæc dicit.

℟. Qui prójicit, 211.

Ad Benedictus, *Ant.* 5. C. Ego, ego ipse consolabor vos: Dóminus exercítuum nomen meum. *Is.* 51.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. *a.* Clama ad me, et exáudiam te: et suscitábo verbum bonum quod locútus sum ad domum Israel. *Jerem.* 33. [*Nisi dicatur Ant.* O.]

FERIA QUARTA
QUATUOR TEMPORUM.

LECTIO I.

De Isaía Prophéta.

(Cap. 55.)

Quærite Dóminum, dum inveníri potest: invocáte eum, dum propè est. Derelinquat ímpius viam suam, et vir iníquus cogitatiónes suas, et revertátur ad Dóminum; et miserébitur ejus: et ad Deum nostrum, quóniam multus est ad ignoscendum. Non enim cogitatiónes meæ, cogitatiónes vestræ; neque viæ vestræ, viæ meæ, dicit Dóminus. Quia sicut exaltantur cœli à terra, sic exaltátæ sunt viæ meæ à viis vestris, et cogitatiónes meæ à cogitatiónibus vestris. Hæc dicit.

℟. Súscita, Dómine, prædicatiónes quas locúti sunt in nómine tuo Prophétæ prióres: * Da mercédem sustinéntibus te, ut Prophétæ tui fidéles inveniántur; et exaudi oratiónes servórum tuórum. ℣. Dómine

Deus omnípotens, qui es, et qui eras, et qui ventúrus es, advénit tempus réddere mercédem servis tuis :* Da mercédem sustinéntibus te. *Eccli.* 36. *Apoc.* 11.

LECTIO II.

Et quómodò descendit imber et nix de cœlo, et illuc ultrà non revértitur, sed inébriat terram, et infundit eam, et germináre eam facit, et dat semen serenti, et panem comedenti; sic erit verbum meum quod egrediétur de ore meo : non revertétur ad me vácuum, sed fáciet quæcumque vólui, et prosperábitur in iis ad quæ misi illud. Quia in lætítia egrediémini, et in pace deducémini : montes et colles cantábunt coram vobis laudem, et ómnia ligna regiónis plaudent manu. Pro saliunca ascendet ábies, et pro urtíca crescet myrtus : et erit Dóminus nominátus in signum æternum, quod non auferétur. Hæc dicit.

℟. Consolámini, consolámini, pópule meus, dicit Deus vester; quóniam * Compléta est malítia Jerúsalem, dimissa est iníquitas illíus. ℣. Vobis remíssio peccatórum annuntiátur, et ab ómnibus quibus non potuistis in lege Móysi justificári : * Compléta est malítia Jerúsalem, dimissa. *Is.* 40. *Act.* 13.

LECTIO III.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

(Cap. 1.)

In illo témpore; Missus est Angelus Gábriel à Deo in civitátem Galilææ, cui nomen Názareth, ad vírginem desponsátam viro, cui nomen erat Joseph, de domo David; et nomen vírginis, María. Et réliqua.

Homília venerábilis Bedæ Presbyteri.

(In cap. 1 Luc. in Festo Annuntiat. tom. 7.)

Exordium nostræ redemptiónis, fratres caríssimi, hodierna nobis sancti Evangélii léctio commendat, quæ Angelum à Deo de cœlis missum narrat ad Vírginem; ut novam in carne nativitátem Filii Dei prædicáret; per quam nos, abjectà vetustáte nóxiâ, renovári atque inter fílios Dei computári possímus. Aptum profectò humánæ restauratiónis princípium fuit, ut Angelus à Deo mitterétur ad Vírginem partu consecrandam divíno; quia prima perditiónis humánæ fuit causa, cùm serpens à diábolo mittebátur ad mulíerem spíritu supérbiæ decipiendam : imò ipse in serpente diábolus veniébat, qui genus humánum, deceptis

paréntibus primis, immortalitátis glóriâ nudáret.

℣. Ave, grátiâ plena; Dóminus tecum : * Spíritus sanctus supervéniet in te, et virtus Altíssimi obumbrábit tibi. Ideóque et † Quod nascétur ex te Sanctum, vocábitur Fílius Dei. ℣. Creávit Dóminus novum super terram : Fémina circúmdabit virum. * Spíritus sanctus. Glória. † Quod nascétur. *Luc.* 1. *Jerem.* 31.

Ad Benedictus, *Ant.* 8. *G.* Ne tímeas, María; concípies in útero, et páries Fílium : hic erit magnus, et Fílius Altíssimi vocábitur. *Luc.* 1.

Preces, ut in Psalter. 158.

ORATIO.

Propr esto, Dómine, ómnibus expectántibus te in veritáte; ut in adventu Fílii tui Dómini nostri, plácitis tibi áctibus præsentémur; Per eumdem. *Et dicitur ad Laudes et ad Horas tantùm.*

Ad Magnificat, *Ant.* 1. f. Dabit illi Dóminus Deus sedem David patris ejus : et regnábit in domo Jacob in ætérnum; et regni ejus non erit finis. *Luc.* 1. [*Nisi dicatur Ant.* O.]

Oratio Dominicæ præced.

FERIA QUINTA.

LECTIO I.

De Isaía Prophéta.

(Cap. 56.)

Hæc dicit Dóminus : Custodíte judícium, et fácite justítiam; quia juxtà est salus mea ut véniat, et justítia mea ut revelétur. Beátus vir qui facit hoc, et fílius hóminis qui apprehendet istud : custódiens sábbatum ne pólluat illud, custódiens manus suas ne fáciat omne malum. Hæc dicit.

℟. Ego quasi nutrítius Ephraim, portábam eos in bráchiis meis, 208.

LECTIO II.

Et non dicat fílius ádvenæ qui adhæret Dómino, dicens : Separatióne dívidet me Dóminus à pópulo suo. Et non dicat eunúchus : Ecce ego lignum áridum. Quia hæc dicit Dóminus eunúchis : Qui custodíerint sábbata mea, et elégerint quæ ego vólui, et tenúerint fœdus meum, dabo eis in domo mea et in muris meis locum, et nomen mélius à fíliis et filiábus : nomen sempiternum dabo eis quod non períbit. Et filios ádvenæ qui adhærent Dómino, ut colant eum, et díligant nomen ejus, ut sint ei in servos; omnem custodientem sábbatum ne pólluat illud, et tenentem fœdus meum : addúcam eos in montem sanctum meum, et lætificábo eos in domo oratiónis meæ. Holocausta eórum, et víctimæ eórum placébunt mihi super altári meo; quia domus mea domus oratiónis

vocábitur cunctis pópulis. Hæc dicit.

℟. Dicit Dóminus, 209.

LECTIO III.

Ait Dóminus Deus qui cóngregat dispersos Israel : Adhuc congregábo ad eum congregátos ejus. Omnes béstiæ agri, veníte ad devorandum, universæ béstiæ saltûs. Speculatóres ejus cæci omnes, nesciérunt universi : canes muti non valentes latráre, vidéntes vana, dormientes, et amantes sómnia. Et canes impudentíssimi nesciérunt saturitátem : ipsi pastóres ignoravérunt intelligéntiam : omnes in viam suam declinavérunt, unusquisque ad avarítiam suam à summo usque ad novíssimum. Hæc dicit.

℟. Expectátio, 209.

Ad Benedictus, *Ant.* 7. G. Ecce ego vénio, ait Dóminus : et applicabuntur gentes multæ ad Dóminum, et erunt mihi in pópulum. *Zach.* 2.

Ad Magníficat, *Ant.* 2. D. O, *ut infrà ante Officium Vigiliæ Natalis Domini.*

FERIA SEXTA

QUATUOR TEMPORUM.

LECTIO I.

De Isaía Prophéta.

(Cap. 58.)

Clama, ne cesses : quasi tuba exalta vocem tuam, et annúntia pópulo meo scélera eórum, et dómui Jacob peccáta eórum. Me étenim de die in diem quærunt, et scire vias meas volunt, quasi gens quæ justítiam fécerit, et judícium Dei sui non derelíquerit. Rogant me judícia justítiæ ; appropinquáre Deo volunt. Quare jejunávimus, et non aspexisti ; humiliávimus ánimas nostras, et nescisti ? Ecce in die jejúnii vestri invenítur voluntas vestra, et omnes debitóres vestros repétitis. Ecce ad lites et contentiónes jejunátis, et percútitis pugno ímpiè. Hæc dicit.

℟. Jejunium, 210.

Si hâc die occurrat Festum sancti Thomæ, sequens Lectio dividitur in duas, divisione factâ ad * *Asteriscum.*

LECTIO II.

Nolite jejunáre sicut usque ad hanc diem, ut audiátur in excelso clamor vester. Numquid tale est jejúnium quod elégi, per diem afflígere hóminem ánimam suam ? Numquid contorquére quasi círculum caput suum, et saccum et cinerem stérnere ? Numquid istud vocávi jejúnium, et diem acceptábilem Dómino ? Nonne hoc est magis jejúnium quod elégi ? Díssolve colligatiónes impietátis, solve fascículos deprimentes ; dimitte eos qui confracti sunt, líberos, et omne onus dirumpe. *

Frange esurienti panem tuum, et egénos vagosque induc in domum tuam : cùm víderis nudum, óperi eum, et carnem tuam ne despéxeris. Tunc erumpet quasi mane lumen tuum, et sánitas tua cítiùs oriétur, et anteíbit fáciem tuam justítia tua, et glória Dómini cólliget te. Tunc invocábis, et Dóminus exáudiet; clamábis, et dicet : Ecce adsum. Si abstúleris de médio tuî caténam, et desíeris exténdere dígitum, et lóqui quod non prodest. Cùm efúderis esurienti ánimam tuam, et ánimam afflictam repléveris, oriétur in ténebris lux tua, et ténebræ tuæ erunt sicut merídies. Hæc dicit.

℣. Hoc est jejúnium, 211.

LECTIO III.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

(Cap. 1.)

Exurgens María in diébus illis, ábiit in montána cum festinatióne in civitátem Juda; et intrávit in domum Zacharíæ, et salutávit Elízabeth. Et réliqua.

Homília sancti Ambrósii Epíscopi.

(In Luc. lib. 2.)

Contuendum est quia supérior venit ad inferiórem, ut inférior adjuvétur; María ad Elízabeth, Christus ad Joannem. Denique étiam pósteà, ut sanctificáret baptismum Joannis, Dóminus venit ad baptismum. Citò quoque adventûs Maríæ et præséntiæ Domínicæ benefícia declarantur. Simul enim ut audívit salutatiónem Maríæ Elízabeth, exultávit infans in útero ejus; et repléta est Spíritu sancto. Vide distinctiónem, singulorumque verbórum proprietátes. Vocem prior Elízabeth audívit, sed Joannes prior grátiam sensit. Illa natúræ órdine audívit, iste exultávit ratióne mystérii; illa Maríæ, iste Dómini sensit adventum. Istæ grátiam loquuntur, illi intùs operantur, pietatisque mystérium maternis adoriuntur profféctibus; duplicique miráculo prophétant matres spíritu parvulórum. Exultávit infans, repléta est mater. Non prius mater repléta quàm fílius; sed cùm fílius esset replétus Spíritu sancto, replévit et matrem.

℣. Unde hoc mihi ut véniat mater Dómini mei ad me? * Et béata quæ credidisti, quóniam † Perficientur ea quæ dicta sunt tibi à Dómino. ℣. Benedictus Dóminus, qui te direxit in vúlnera cápitis príncipis inimicórum nostrórum; * Et beáta. Glória. † Perficientur. *Luc.* 1. *Judith.* 13.

Ad Laudes *et per Horas*, *Antiphonæ propriæ, ut infra ante Officium Vigiliæ Natalis.*

Domini; et sic in sequentibus Feriis.

Ad Benedictus, *Ant.* 4. A. Benedicta tu inter mulíeres, et benedictus fructus ventris tui. *Luc.* 1.

ORATIO.

EXCITA, Dómine, quæsumus, poténtiam tuam, et veni; ut hi qui in tua pietáte confídunt, ab omni cítiùs adversitáte liberentur; Qui vivis et regnas cum Deo Patre, in unitáte Spíritûs sancti Deus.

Ad Magníficat, *Ant.* 2. D. O, *infrà*, 236. *Oratio*, Aurem tuam, 214.

SABBATO
QUATUOR TEMPORUM.

LECTIO I.

De Isaía Prophéta.

(Cap. 61.)

SPIRITUS Dómini super me, eò quòd únxerit Dóminus me: ad annuntiandum mansuétis misit me, ut medérer contrítis corde, et prædicárem captívis indulgéntiam, et clausis apertiónem; ut prædicárem annum placábilem Dómino, et diem ultiónis Deo nostro; ut consolárer omnes lugentes; ut pónerem lugéntibus Sion, et darem eis corónam pro cínere, óleum gáudii pro luctu, pállium laudis pro spíritu mœróris: et vocabuntur in ea fortes justítiæ, plantátio Dómini ad glorificandum. Et ædificábunt deserta à sæculo, et ruínas antíquas érigent, et instaurábunt civitátes desertas, dissipátas in generatiónem et generatiónem. Hæc dicit.

℟. Sion, non dissolvantur manus tuæ: Dóminus Deus tuus in médio tuî, fortis; ipse salvábit: * Gaudébit super te in lætítia, silébit in dilectióne sua, exultábit super te in laude. ℣. Fecit Dóminus redemptiónem plebis suæ: * Gaudébit. *Soph.* 3. *Luc.* 1.

Si hâc die occurrat Festum sancti Thomæ, sequens Lectio dividitur in duas, divisione factâ ad * *Asteriscum.*

LECTIO II.

ET stabunt aliéni, et pascent pécora vestra: et fílii peregrinórum agrícolæ et vinitóres vestri erunt. Vos autem sacerdótes Dómini vocabímini: Ministri Dei nostri, dicétur vobis. Fortitúdinem géntium comedétis, et in glória eárum superbiétis. Pro confusióne vestra dúplici et rubóre, laudábunt partem suam: propter hoc in terra sua duplícia possidébunt, lætítia sempiterna erit eis. Quia ego Dóminus díligens judícium, et ódio habens rapínam in holocausto; et dabo opus eórum in veritáte, et fœdus perpétuum fériam eis. * Et scient in Géntibus semen eórum,

et germen eórum in médio populórum : omnes qui víderint eos, cognoscent illos; quia isti sunt semen, cui benedixit Dóminus. Gaudens gaudébo in Dómino, et exultábit ánima mea in Deo meo; quia índuit me vestimentis salútis, et indumento justítiæ circúmdedit me, quasi sponsum decorátum corónà, et quasi sponsam ornátam monílibus suis. Sicut enim terra profert germen suum, et sicut hortus semen suum gérminat, sic Dóminus Deus germinábit justítiam, et laudem coram universis géntibus. Hæc dicit

℟. Sion, non vocáberis ultra Derelicta; et terra tua non vocábitur ámpliùs Desoláta : habitábunt in te fílii tui. * Totà die et totà nocte in perpétuum non tacébunt, donec stabíliat laudem in terra Dóminus. ℣. Vénient ab Oriente, et Occidente, et Aquilóne, et Austro : * Totâ die. *Is.* 62. *Luc.* 13.

LECTIO III.

Léctio sancti Evangélii secundùm Marcum.

(Cap. 1.)

INITIUM Evangélii Jesu Christi Fílii Dei, sicut scriptum est in Isaía prophéta : Ecce ego mitto Angelum meum ante fáciem tuam, qui præparábit viam tuam ante te. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii Papæ.

(Hom. 6. in Evang.)

QUOD græcè Angelus hoc latinè núntius dicitur. Rectè ergo qui nuntiáre supernum Júdicem míttitur, Angelus vocátur; ut dignitátem servet in nómine quam explet in operatióne. Altum quidem nomen est, sed vita nómine inférior non est. Utinam, fratres caríssimi, non ad judícium nostrum dicámus; quia omnes qui sacerdótii nómine censentur, Angeli vocantur, Prophétâ attestante qui ait : Lábia sacerdótis custódiunt sciéntiam, et legem requírunt ex ore ejus; quia Angelus Dómini exercítuum est. Sed hujus altitúdinem nóminis étiam vos, si vultis, potestis meréri. Nam unusquisque vestrûm in quantum sufficit, in quantum grátiam supernæ aspiratiónis accépit, si à pravitáte próximum révocat, si exhortári ad bene operandum curat, si æternum regnum vel supplícium erranti denúntiat, cùm sanctæ annuntiatiónis verba impendit, profectò Angelus existit.

℟. Fuit Joannes in deserto baptízans, et prædicans baptismum pœniténtiæ in remissiónem peccatórum : * Et egrediebátur ad eum omnis Judææ régio, et Jerosolymitæ universi. ℣. Ipse est

directus divínitùs in pœniténtiam gentis : * Et. Glória. * Et. *Marc.* 1. *Eccli.* 49.

Ad Benedictus, *Ant.* 8. c. Prædicábat Joannes, dicens : Venit fórtior me post me, cujus non sum dignus procumbens sólvere corrígiam calceamentórum ejus. *Marc.* 1.

ORATIO.

DEUS, qui cónspicis quia ex nostra pravitáte afflígimur : concéde propítius, ut ex tua visitatióne consolémur ; Qui vivis et regnas.

AD VESPERAS.

Psal. et Antiph. de Psalt.

Capitulum. (*Genes.* 49.)

NON auferétur sceptrum de Juda, et dux de fémore ejus, donec véniat qui mittendus est ; et ipse erit expectátio géntium.

Hymn. Statúta, *supr.* 187.

℣. Virgam virtútis tuæ emíttet Dóminus ex Sion : ℟. Domináre in médio inimicórum tuórum. *Ps.* 109.

Ad Magníficat, *Antiph.* O. 236. *Oratio,* Excita, quæsumus, *ut infrà ad Laudes.*

DOMINICA IV

ADVENTUS.

AD OFFIC. NOCTURNUM.

INVITATORIUM.

DOMINUS propè est : * Veníte, adorémus. *Philip.* 4.

Ps. 94. Veníte, 2.

Hymnus, Instántis, *ut suprà,* 184. *Psalmi ut in Psalterio.*

IN I.° NOCTURNO.

Ant. 1. *D.* Juda, te laudábunt fratres tui : manus tua in cervícibus inimicórum tuórum, adorábunt te fílii patris tui. *Genes.* 49.

Ant. 8. G. Dómine, intróduc Judam ad pópulum suum : manus ejus pugnábunt pro eo, et adjútor illíus contra adversários ejus erit. *Deut.* 33.

Ant. 2. D. Cœtus ejus permanébit, et erit dux ejus ex eo ; et princeps de médio ejus producétur. *Jerem.* 30.

℣. Deus locútus est in sancto suo : ℟. Juda rex meus. *Ps.* 59.

LECTIO 1.

De Isaía Prophéta.

(Cap. 63.)

QUIS est iste qui venit de Edom, tinctis véstibus de Bosra ? Iste formósus in stola sua, grádiens in multitúdine fortitúdinis suæ. Ego qui loquor justítiam, et propugnátor sum ad salvandum. Quare ergo rubrum est indumentum tuum, et vestimenta tua sicut calcántium in torculári ? Torcúlar calcávi solus, et de géntibus non est vir mecum : calcávi eos in furóre meo, et conculcávi eos in ira mea : et aspersus est sanguis eórum

super vestimenta mea, et ómnia indumenta mea inquinávi. Dies enim ultiónis in corde meo, annus redemptiónis meæ venit. Circumspexi, et non erat auxiliátor: quæsívi, et non fuit qui adjuváret; et salvávit mihi bráchium meum, et indignátio mea ipsa auxiliáta est mihi. Et conculcávi pópulos in furóre meo, et inebriávi eos in indignatióne mea, et detraxi in terram virtútem eórum. Hæc dicit.

℣. Cátulus leónis Juda: * Ad prædam, fili mi, ascendisti: requiescens accubuisti ut leo, et quasi leæna; quis suscitábit eum? ℣. Vicit leo de tribu Juda, radix David: * Ad prædam. *Genes.* 49. *Apoc.* 5.

LECTIO II.

Miserationum Dómini recordábor, laudem Dómini super ómnibus quæ réddidit nobis Dóminus, et super multitúdinem bonórum dómui Israel, quæ largítus est eis secundùm indulgéntiam suam, et secundùm multitúdinem misericordiárum suárum. Et dixit: Verúmtamen pópulus meus est, fílii non negantes; et factus est eis Salvátor. In omni tribulatióne eórum non est tribulátus, et Angelus faciéi ejus salvávit eos: in dilectióne sua, et in indulgéntia sua ipse redémit eos, et portávit eos, et elevávit eos cunctis diébus séculi. Ipsi autem ad iracúndiam provocavérunt, et afflixérunt spíritum Sancti ejus; et conversus est eis in inimícum, et ipse debellávit eos. Hæc dicit.

℣. Convertam conversiónem Juda, ait Dóminus; et erit in die illa: * Sérvient Dómino Deo suo, et David regi suo quem suscitábo eis; et egrediétur de eis laus. ℣. Salus ex Judæis est; sed venit hora, et nunc est, quando veri adoratóres adorábunt Patrem: * Sérvient. *Jerem.* 30. *Joan.* 4.

LECTIO III.

Et recordátus est diérum séculi Móysi, et pópuli sui. Ubi est qui eduxit eos de mari cum pastóribus gregis sui? ubi est qui pósuit in médio ejus spíritum Sancti sui? Qui eduxit ad déxteram Móysen bráchio majestátis suæ; qui scidit aquas ante eos, ut fáceret sibi nomen sempiternum? Qui eduxit eos per abyssos, quasi equum in deserto non impingentem? Quasi ánimal in campo descendens, Spíritus Dómini ductor ejus fuit: sic adduxisti pópulum tuum, ut fáceres tibi nomen glóriæ. Hæc dicit.

℣. In diébus illis apprehendent hómines ex ómnibus linguis géntium fímbriam viri Judæi, dicentes: * Ibimus vobiscum; † Audí-

vimus enim quóniam Deus vobiscum est. ℣. Manifestum est quòd ex Juda ortus sit Dóminus noster : * Ibimus. Glória. † Audívimus. *Zach.* 8. *Hebr.* 7.

IN II.° NOCTURNO.

Ant. 3. *à.* Radix Jesse qui stat in signum populórum, ipsum Gentes deprecabuntur. *Is.* 11.

Ant. 5. a. Erit in petram scándali duábus dómibus Israel, et offendent ex eis plúrimi, et cadent. *Is.* 8.

Ant. 8. c. Cæcitas ex parte cóntigit in Israel, donec plenitúdo Géntium intráret, et sic omnis Israel salvus fíeret. *Rom.* 11.

℣. Copiósa apud Dóminum redémptio : ℟. Et ipse rédimet Israel. *Ps.* 129.

LECTIO IV.

Ex libro sancti Cypriáni Epíscopi et Mártyris.

(De idolorum vanitate.)

Quod Christus sit, et quómodò per ipsum nobis salus vénerit, sic est ordo, sic rátio. Judæis primùm erat apud Deum grátia : sic olim justi erant, sic majóres eórum religiónibus obediébant. Inde illis et regni sublímitas flóruit, et géneris magnitúdo provénit. Sed illi negligentes et indisciplináti et superbi póstmodùm facti, et fidúcià patrum inflati, dum divína præcepta contemnunt, datam sibi grátiam perdidérunt. Quàm verò fúerit illis profána vita, quæ contracta sit violátæ religiónis offensa, ipsi quoque testantur, qui etsi voce tacent, éxitu confitentur. Dispersi et palabundi vagantur, soli et cœli sui prófugi, per hospítia aliéna jactantur. Necnon Deus antè prædíxerat fore ut, vergente sæculo, et mundi fine jam próximo, ex omni gente et pópulo et loco cultóres sibi allégeret Deus multò fidelióres, et melióris obséquii, qui indulgéntiam de divínis munéribus haurírent, quam acceptam Judæi, contemptis religiónibus, perdidissent. Hujus ígitur grátiæ disciplinæque árbiter et magister, Sermo et Fílius Dei míttitur, qui per Prophétas omnes retro illuminátor et doctor humáni géneris prædicabátur.

℟. Ecce óculi Dómini Dei super regnum peccans, et cónteram illud à fácie terræ : * Verúmtamen cónterens non cónteram domum Jacob. ℣. Dico vobis ; auferétur à vobis regnum Dei, et dábitur genti fácienti fructus ejus : * Verúmtamen. *Amos* 9. *Matth.* 21.

LECTIO V.

Hic est virtus Dei, hic rátio, hic sapiéntia ejus et glória. Hic in Vírginem illábitur ; carnem, Spíritu sancto cooperante, indúitur. Deus

cum hómine miscétur. Hic Deus noster, hic Christus est, qui mediátor duórum, hóminem índuit, quem perdúcat ad Patrem. Quod homo est, esse Christus vóluit, ut et homo possit esse quod Christus est. Sciébant et Judæi Christum esse ventúrum : nam hic illis semper, Prophétis admonéntibus, annuntiabátur; sed significáto dúplici ejus adventu, uno qui exercítio et exemplo hóminis fungerétur, áltero qui Deum faterétur, non intelligendo primum adventum qui in passióne præcessit occultus, unum tantùm credunt qui erit in potestáte manifestus. Quòd autem hoc Judæórum pópulus intellígere non pótuit, delictórum méritum fuit. Sic erant sapiéntiæ et intelligéntiæ cæcitáte multáti, ut qui vitâ indigni essent, habérent vitam ante óculos, nec vidérent.

℣. Dies multos sedébunt fílii Israel sine rege, et sine príncipe, et sine sacrifício : et * Post hæc revertentur, et quærent Dóminum Deum suum, et David regem suum; et pavébunt ad Dóminum, et ad bonum ejus. ℣. Numquid sic offendérunt ut cáderent? Absit; sed illórum delicto, salus est géntibus, ut illos æmulentur : * Post hæc revertentur, et quærent Dominum. *Os.* 3. *Rom.* 11.

LECTIO VI.

Itaque cùm Christus Jesus, secundùm à prophétis ante prædicta, verbo et vocis império dæmónia de homínibus excúteret, paralyticos restríngeret, leprósos purgáret, illumináret cæcos, claudis gressum daret, mórtuos rursus animáret, cógeret sibi elementa famulári, servíre ventos, mária obedíre, ínferos cédere; Judæi qui illum credíderant hóminem tantùm de humilitáte carnis et córporis, existimábant magum de licéntia potestátis. Hoc eos factúros et ipse prædíxerat, et Prophetárum ómnium testimónium sic ante præcésserat, oportére illum pati, non ut sentíret tantùm mortem, sed ut vínceret; et cùm passus esset, ad súperos dénuò régredi, ut vim divínæ majestátis osténderet. Fidem ítaque rerum cursus implévit. Hunc comitámur, hunc séquimur, hunc habémus itíneris ducem, lucis príncipem, salútis auctórem, cœlum páriter et Patrem quæréntibus, et credéntibus pollicentem. Quod est Christus, érimus Christiáni, si Christum fuérimus imitáti.

℣. In die illa, dicit Dóminus, * Suscitábo tabernáculum David, quod cécidit : et † Reædificábo illud sicut in diébus antíquis, ut possídeant omnes natiónes. ℣.

Deus visitávit súmere ex géntibus pópulum nómini suo; et huic concordant verba Prophetárum : * Suscitábo. Glória Patri. † Reædificábo. *Amos* 9. *Act.* 15.

IN III.° NOCTURNO.

Ant. 7. ç. Tempus tribulatiónis est Jacob, et ex ipso salvábitur; et non dominabuntur ei ámpliùs aliéni. *Jerem.* 30.

Ant. 6. F. Congregabuntur fílii Juda, et fílii Israel páriter; et ponent sibimet caput unum, et ascendent de terra. *Os.* 1.

Ant. 4. f. Fáciam eos in gentem unam in terra in móntibus Israel, et rex unus erit ómnibus ímperans, nec dividentur ámpliùs. *Ezech.* 37.

℣. Annúntient nomen Dómini, et laudem ejus in Jerúsalem, ℟. In conveniendo pópulos in unum. *Ps.* 101.

LECTIO VII.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

(Cap. 3.)

Anno quinto décimo impérii Tibérii Cæsaris, procurante Póntio Piláto Judæam. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii Papæ.

(Homil. 20, in Evang.)

Redemptoris nostri Præcursor quo témpore prædicatiónis verbum acceperit, memoráto Románæ Reipúblicæ príncipe, et Judææ régibus, designátur. Quia enim illum prædicáre veniébat, qui et ex Judæa quosdam, et multos ex Géntibus redemptúrus erat, per regem Géntium et príncipes Judæórum prædicatiónis ejus témpora designantur. Quia autem gentílitas colligenda erat, et Judæa pro culpa perfídiæ dispergenda, ipsa quoque descríptio terréni principátûs ostendit; quóniam et in Romána república unus præfuisse descríbitur, et in Judææ regno per quartam partem plúrimi principabantur. Voce étenim Redemptóris nostri dícitur : Omne regnum in seipsum divísum desolábitur. Liquet ergo quòd ad finem regni Judæa pervénerat, quæ tot régibus divísa subjacébat. Aptè quoque non solùm quibus régibus, sed étiam quibus sacerdótibus actum sit, demonstrátur : quia illum Joannes Baptista prædicáret, qui simul rex et sacerdos exísteret, Lucas Evangelista prædicatiónis ejus témpora per regnum et sacerdótium designávit.

℟. Suscitábit Deus cœli regnum quod in æternum non dissipábitur : * Commínuet autem et consúmet universa regna. ℣. Factum est regnum

hujus mundi, Dómini nostri et Christi ejus; et regnábit in sécula seculórum: * Comminuet. *Dan.* 2. *Apoc.* 11.

LECTIO VIII.

Et venit in omnem regiónem Jordánis, prædicans baptismum pœniténtiæ in remissiónem peccatórum. Cunctis legéntibus liquet, quia Joannes non solùm baptismum pœniténtiæ prædicávit, verùm étiam quibusdam dedit; sed tamen baptismum suum in remissiónem peccatórum dare non pótuit. Remíssio étenim peccatórum in solo nobis baptismo Christi tribúitur. Notandum ítaque quod dícitur: Prædicans baptismum pœniténtiæ in remissiónem peccatórum; quóniam baptismum quod peccáta sólveret, quia dare non póterat, prædicábat; ut sicut incarnátum Verbum Patris præcurrébat verbo prædicatiónis, ita baptismum pœniténtiæ quo peccáta solvuntur, præcurreret suo baptísmate quo peccáta solvi non possunt.

℣. Consurge, consurge, indúere fortitúdine tuà, Sion: * Indúere vestimentis glóriæ tuæ, Jerúsalem cívitas Sancti; quia non adjíciet ultrà ut pertránseat per te immundus. ℣. Deus secundùm promissiónem eduxit Israel Salvatórem Jesum, prædicante Joanne ante fáciem adventûs ejus baptismum pœniténtiæ: * Indúere. *Is.* 52. *Act.* 13.

LECTIO IX.

Sicut scriptum est in libro sermónum Isaíæ prophétæ: Vox clamantis in deserto, Paráte viam Dómini, rectas fácite sémitas ejus. Omnis qui fidem rectam et bona ópera prædicat, quid áliud quàm venienti Dómino ad corda audiéntium viam parat? Ut hæc vis grátiæ pénetret, ut lumen veritátis illustret. Omnis vallis implébitur, et omnis mons et collis humiliábitur. Quid hoc loco válium nómine, nisi húmiles? quid móntium et cóllium, nisi superbi hómines designantur? In adventu ergo Redemptóris valles implétæ, montes verò et colles humiliáti sunt; quia nimírum in fide Mediatóris Dei et hóminum hóminis Christi Jesu, et Gentílitas plenitúdinem grátiæ accépit, et Judæa per errórem perfídiæ hoc unde tumébat, pérdidit. Et erunt prava in directa, et áspera in vias planas. Prava directa sunt, cùm malórum corda per injustítiam detorta, ad justítiæ régulam diriguntur: et áspera in vias planas immutantur, cùm immítes atque iracundæ mentes, per infusiónem supernæ grátiæ, ad lenitátem mansuetúdinis rédeunt.

℣. Constítuit Deus humiliáre omnem montem excel-

sum, et convalles replére in æqualitátem terræ; * Ut ámbulet Israel diligenter in honórem Dei. ℣. Scriptum est in libro sermónum Isaíæ prophétæ: Erunt prava in directa, et áspera in vias planas; * Ut. Glória. *Repet.* ℟. Constítuit, *usque ad* ℣. Scriptum est. *Baruch* 5. *Luc.* 3.

℣. *Sacerd.* Exaudi nos, Deus salutáris noster, ℟. Spes ómnium fínium terræ. *Ps.* 64.

AD LAUDES.

Ant. 7. d. Laudáte, cœli: jubiláte, extréma terræ: resonáte, montes, laudatiónem; quóniam redémit Dóminus Jacob, et Israel gloriábitur. Allelúia. *Is.* 44.

Ant. 1. D. Ego levávi manum meam, ut ramos germinétis, et fructum afferátis pópulo meo; propè enim est ut véniat, quia ecce ego ad vos. Allelúia. *Ezech.* 36.

Ant. 5. a. Erit ibi sémita et via, et via sancta vocábitur: non transíbit per eam pollútus; et ambulábunt qui liberáti fúerint. Allelúia. *Is.* 35.

Ant. 2. *D.* Omnia.

Cantic. Consolábitur, *ut in Dominicâ I Advent.*, 182.

Antiph. Omnia ligna regiónis plaudent manu; et erit Dóminus nominátus in signum æternum, quod non auferétur. Allelúia. *Is.* 55.

Ant. 3. a. Revelábitur glória Dómini; et vidébit omnis caro páriter quod os Dómini locútum est. Allelúia. *Is.* 40.

Capitulum (*Isaiæ* 62.)

VIDEBUNT gentes Justum tuum, et cuncti reges Inclytum tuum; et vocábitur tibi nomen novum quod os Dómini nominábit.

Hymnus, Jordánis, 185.

℣. Ibunt de virtúte in virtútem: ℟. Vidébitur Deus deórum in Sion. *Ps.* 83.

Ad Benedictus, *Ant.* 4. d. Vidébit omnis caro Salutáre Dei. *Luc.* 3.

ORATIO.

EXCITA, quæsumus, Dómine, poténtiam tuam, et veni, et magnà nobis virtúte succurre; ut per auxílium grátiæ tuæ, quod nostra peccáta præpédiunt, indulgéntia tuæ propitiatiónis accéleret; Qui vivis et regnas.

AD PRIMAM.

Ant. 7. d. Laudáte, cœli. *In* ℟. *br.* ℣. Qui ventúrus es in mundum. *Joan.* 6.

AD TERTIAM.

Ant. 1. D. Ego.

Capitulum. (*Isaiæ* 35.)

SOLITUDO gérminans germinábit, et exultábit lætabunda et laudans: glória Líbani data est ei; decor Carméli et Saron: ipsi vidébunt glóriam Dómini, et decórem Dei nostri.

℟. *br.* Gaudébunt campi : * Exultábunt ligna sylvárum. Gaudébunt. ℣. A fácie Dómini, * quia venit. * Exultábunt. Glória Patri. Gaudébunt. *Ps.* 95.

℣. Exultatióne colles accingentur, et valles : ℟. Clamábunt, étenim hymnum dicent. *Ps.* 64.

AD SEXTAM.

Ant. 5. a. Erit ibi.

Capitulum. (*Jerem.* 4.)

Si revertéris, Israel, ait Dóminus, ad me convértere. Si abstúleris offendícula tua à fácie mea, non commovéberis ; et jurábis, Vivit Dóminus, in veritáte, et in judício, et in justítia ; et benedícent eum gentes, ipsumque laudábunt.

℟. *br.* Apud Dóminum * Gressus hóminis dirigentur. Apud. ℣. Et viam ejus * volet. * Gressus. Glória Patri. Apud. *Ps.* 36.

℣. In sémita judiciórum tuórum, Dómine, sustinúimus te : ℟. Nomen tuum, et memoriále tuum in desidério ánimæ. *Cant. Is.* 26.

AD NONAM.

Ant. 3. a. Revelábitur.

Capitulum. (*Philipp.* 4.)

Gaudete in Dómino semper : íterùm dico, Gaudéte. Modéstia vestra nota sit ómnibus homínibus ; Dóminus propè est.

℟. *br.* Oculi nostri * Ad Dóminum Deum nostrum. Oculi nostri. ℣. Donec * misereátur nostrî. * Ad Dóminum. Glória. Oculi. *Ps.* 122.

℣. Juxtà est Dóminus iis qui tribuláto sunt corde : ℟. Et húmiles spíritu salvábit. *Ps.* 33.

AD VESPERAS.

Ant. 1. D. Audíte me, domus Jacob, qui portámini à meo útero : ego feci, et ego feram : ego portábo, et salvábo. Allelúia. *Is.* 46.

Ant. 3. a. Ego scio cogitatiónes quas ego cógito super vos, cogitatiónes pacis, et non afflictiónis, allelúia. *Jerem.* 29.

Ant. 7. a. Cùm quæsiéritis me in toto corde vestro, invéniar à vobis ; et redúcam captivitátem vestram, allelúia. *Jerem.* 29.

Ant. 4. A. Congregábo vos de universis géntibus et de cunctis locis, et reverti vos fáciam. Allelúia. *Jerem.* 29.

Ant. 5. C. Vobiscum sum ego, ut salvos vos fáciam : et dabo vobis misericórdias, et miserébor vestrî. Allelúia. *Jerem.* 42.

Capitulum. (*Ezech.* 20.)

In odórem suavitátis suscípiam vos, cùm edúxero vos de pópulis, et congregávero vos de terris in quas dispersi estis, et sanctificábor in vobis in óculis natiónum.

Hymnus, Statúta, 187.

℣. Converte, Dómine, captivitátem nostram. ℟. Sicut torrens in austro. *Ps.* 125.

Ad Magníficat, *Ant.* 2. D. O, *ut infrà*, 236.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

FERIA SECUNDA.

LECTIO I.

De Isaía Prophéta.

(Cap. 63.)

Attende de cœlo, et vide de habitáculo sancto tuo, et glóriæ tuæ : ubi est zelus tuus, et fortitúdo tua, multitúdo víscerum tuórum et miseratiónum tuárum? Super me continuérunt se. Tu enim pater noster, et Abraham nescívit nos, et Israel ignorávit nos : tu, Dómine, pater noster, redemptor noster, à século nomen tuum. Quare erráre nos fecísti, Dómine, de viis tuis : indurásti cor nostrum, ne timerémus te? Convértere propter servos tuos tribus hæreditátis tuæ. Quasi níhilum possedérunt pópulum sanctum tuum hostes nostri : conculcavérunt sanctificatiónem tuam. Facti sumus quasi in princípio, cùm non dominaréris nostrî, neque invocarétur nomen tuum super nos. Hæc dicit.

℟. Cátulus, 225.

LECTIO II.

(Cap. 64.)

Utínam dirúmperes cœlos, et descénderes! à fácie tua montes defluérent : sicut exústio ignis tabéscerent, aquæ ardérent igni, ut notum fíeret nomen tuum inimícis tuis : à fácie tua gentes turbarentur. Cùm féceris mirabília, non sustinébimus : descendísti, et à fácie tua montes defluxérunt! A século non audiérunt, neque áuribus percepérunt : óculus non vidit, Deus, absque te, quæ præparásti expectántibus te. Occurrísti lætanti, et facienti justítiam : in viis tuis recordabúntur tuî : ecce tu irátus es, et peccávimus : in ipsis fúimus semper, et salvábimur. Hæc dicit.

℟. Convertam, 225.

LECTIO III.

Et nunc, Dómine, pater noster es tu, nos verò lutum : et fictor noster tu, et ópera mánuum tuárum omnes nos. Ne irascáris, Dómine, satis, et ne ultrà memíneris iniquitátis nostræ : ecce, réspice, pópulus tuus omnes nos. Cívitas Sancti tui facta est deserta ; Sion deserta facta est ; Jerúsalem desoláta est. Domus sanctificatiónis nostræ et glóriæ nostræ, ubi laudavérunt te patres nostri, facta est in exustiónem ignis, et óm-

nia desiderabília nostra versa sunt in ruínas. Numquid super iis continébis te, Dómine, tacébis et afflíges nos vehementer? Hæc dicit.

℣. In diébus illis, 225.

Ad Benedictus, *Ant.* 1. D. Próteget Dóminus Jerúsalem, prótegens et líberans, tránsiens et salvans. *Is.* 31.

Ad Magníficat, *Ant.* 2. D. O, *ut infrà*, 236.

FERIA TERTIA.

LECTIO I.

De Isaía Prophéta.

(Cap. 65.)

Quæsierunt me qui ante non interrogábant; invenérunt qui non quæsiérunt me. Dixi: Ecce ego; ecce ego ad gentem quæ non invocábat nomen meum. Expandi manus meas totà die ad pópulum incrédulum, qui gráditur in via non bona post cogitatiónes suas. Pópulus qui ad iracúndiam próvocat me, ante fáciem meam semper: qui immolant in hortis, et sacrificant super láteres: qui hábitant in sepulcris, et in delúbris idolórum dórmiunt: qui cómedunt carnem suillam; et jus profánum in vasis eórum. Qui dicunt: Recéde à me, non appropinques mihi, quia immundus es; isti fumus erunt in furóre meo, ignis ardens totà die. Hæc dicit.

℣. Ecce óculi Dómini Dei super regnum, 226.

LECTIO II.

Ecce scriptum est coram me: non tacébo, sed reddam et retríbuam in sinum eórum iniquitátes vestras, et iniquitátes patrum vestrórum simul, dicit Dóminus, qui sacrificavérunt super montes, et super colles exprobravérunt mihi; et remétiar opus eórum primum in sinu eórum. Hæc dicit Dóminus: Quómodò si inveniátur granum in botro, et dicátur: Ne dissípes illud, quóniam benedíctio est; sic fáciam propter servos meos, ut non disperdam totum. Et éducam de Jacob semen, et de Juda possidentem montes meos: et hæreditábunt eam electi mei, et servi mei habitábunt ibi. Hæc dicit.

℣. Dies multos sedébunt fílii Israel, 227.

LECTIO III.

Hæc dicit Dóminus Deus: Ecce servi mei cómedent, et vos esuriétis: ecce servi mei bibent, et vos sitiétis: ecce servi mei lætabuntur, et vos confundémini: ecce servi mei laudábunt præ exultatióne cordis, et vos clamábitis præ dolóre cordis, et præ contritióne spíritûs ululábitis. Et dimittétis nomen vestrum in juramentum electis meis: et interfíciet te Dóminus Deus, et servos suos vocábit nómine álio. In quo qui benedictus

est super terram, benedicétur in Deo, amen; et qui jurat in terra, jurábit in Deo, amen: quia oblivióni tráditæ sunt angústiæ prióres, et quia absónditæ sunt ab óculis meis. Hæc dicit.

℟. In die illa, 227.

Ad Benedictus, *Ant.* 5. a. Dabo vos in nomen et in laudem ómnibus pópulis terræ, cùm convértero captivitátem vestram. *Sophon.* 3.

Ad Magníficat, *Ant.* 2. D. O, *ut infrà*, 236.

FERIA QUARTA.

LECTIO I.

De Isaía Prophéta.

(Cap. 65.)

Ecce enim ego creo cœlos novos, et terram novam: et non erunt in memória prióra, et non ascendent super cor. Sed gaudébitis et exultábitis usque in sempiternum in iis quæ ego creo; quia ecce ego creo Jerúsalem exultatiónem, et pópulum ejus gáudium. Et exultábo in Jerúsalem, et gaudébo in pópulo meo: et non audiétur in eo ultrà vox fletûs et vox clamóris. Hæc dicit.

℟. Cátulus léonis, 225.

LECTIO II.

Non erit ibi ámpliùs infans diérum, et senex qui non ímpleat dies suos; quóniam puer centum annórum moriétur, et peccátor centum annórum maledictus erit. Et ædificábunt domos, et habitábunt: et plantábunt víneas, et cómedent fructus eárum. Non ædificábunt, et álius habitábit: non plantábunt, et álius cómedet: secundùm enim dies ligni, erunt dies pópuli mei; et ópera, manuum eórum inveterábunt. Hæc dicit.

℟. Convertam, 225.

LECTIO III.

Electi mei non laborábunt frustrà, neque generábunt in conturbatióne; quia semen benedictórum Dómini est, et nepótes eórum cum eis. Eritque ántequam clament, ego exáudiam: adhuc illis loquéntibus, ego áudiam. Lupus et agnus pascentur simul, leo et bos cómedent páleas; et serpenti pulvis, panis ejus: non nocébunt, neque occídent in omni monte sancto meo, dicit Dóminus. Hæc dicit.

℟. In diébus illis, apprehendent hómines, 225.

Ad Benedictus, *Ant.* 4. D. Captívitas à forti tollétur; et quod ablátum fúerit à robusto, salvábitur. *Is.* 49.

Ad Magníficat, *Ant.* 2. D. O, *ut infrà*, 236.

FERIA QUINTA.

LECTIO I.

De Isaía Prophéta.

(Cap. 66.)

Hæc dicit Dóminus: Cœ-

lum sedes mea, terra autem scabellum pedum meórum. Quæ est ista domus quam ædificábitis mihi? et quis est iste locus quiétis meæ? Omnia hæc manus mea fecit, et facta sunt universa ista, dicit Dóminus. Ad quem autem respíciam, nisi ad paupérculum, et contrítum spíritu, et trementem sérmones meos? Hæc dicit.

℣. Ecce óculi Dómini Dei super regnum, 226.

LECTIO II.

Qui ímmolat bovem, quasi qui interfíciat virum: qui mactat pecus, quasi qui excérebret canem: qui offert oblatiónem, quasi qui sánguinem suillum ófferat: qui recordátur thuris, quasi qui benedícat idólo. Hæc ómnia elegérunt in viis suis, et in abominatiónibus suis ánima eórum delectáta est. Unde et ego éligam illusiónes eórum: et quæ timébant, addúcam eis; quia vocávi et non erat qui respondéret: locútus sum, et non audiérunt: feceruntque malum in óculis meis; et quæ nólui, elegérunt. Hæc dicit.

℣. Dies multos sedébunt fílii Israel sine rege, 227.

LECTIO III.

Audite verbum Dómini, qui trémitis ad verbum ejus. Dixérunt fratres vestri odientes vos, et abjicientes propter nomen meum: Glorificétur Dóminus, et vidébimus in lætítia vestra; ipsi autem confundentur. Vox pópuli de civitáte, vox de templo, vox Dómini reddentis retributiónem inimícis suis. Hæc dicit.

℣. In die illa, dicit Dóminus, 227.

Ad Benedictus, *Ant.* 4. E. Pópulus Dei, citò vidébis perditiónem inimíci tui. *Baruch.* 4.

Ad Magníficat, *Ant.* 2. D O, *ut infrà*, 236.

FERIA SEXTA.

LECTIO I.

De Isaía Prophéta.

(Cap. 66.)

Antequam parturíret, péperit: ántequàm veníret partus ejus, péperit másculum. Quis audívit unquam tale? et quis vidit huic símile? Numquid partúriet terra in die una? aut pariétur gens simul, quia parturívit, et péperit Sion fílios suos? Numquid ego qui álios párere fácio, ipse non páriam, dicit Dóminus? si ego qui generatiónem céteris tríbuo, stérilis ero, ait Dóminus Deus tuus? Hæc dicit.

℣. Cátulus leónis, 225.

LECTIO II.

Lætamini cum Jerúsalem, et exultáte in ea, omnes qui dilígitis eam: gaudéte cum ea gáudio, universi qui lugétis super eam; ut sugátis,

et repleámini ab úbere consolatiónis ejus; ut mulgeátis, et delíciis affluátis ab omnímoda glória ejus. Quia hæc dicit Dóminus: Ecce ego declinábo super eam quasi flúvium pacis, et quasi torrentem inundantem glóriam géntium quam sugétis: ad úbera portabímini, et super génua blandientur vobis. Hæc dicit.

℣. Convertam, 225.

LECTIO III.

Quomodo si cui mater blandiátur, ita ego consolábor vos; et in Jerúsalem consolabímini. Vidébitis, et gaudébit cor vestrum, et ossa vestra quasi herba germinábunt, et cognoscétur manus Dómini servis ejus, et indignábitur inimícis suis. Quia ecce Dóminus in igne véniet, et quasi turbo quadrígæ ejus, réddere in indignatióne furórem suum, et increpatiónem suam in flamma ignis; quia in igne Dóminus dijudicábit, et in gládio suo ad omnem carnem, et multiplicabuntur interfecti à Dómino. Qui sanctificabantur, et mundos se putábant in hortis post jánuam intrínsecùs; qui comedébant carnem suillam, et abominatiónem, et murem, simul consumentur, dicit Dóminus. Hæc dicit.

℣. In diébus illis, 225.

Ad Benedictus, *Ant.* 4. f. Dominábitur tuî, qui fecit te: et redemptor tuus Sanctus Israel, Deus omnis terræ vocábitur. *Is.* 54.

ANTIPHONÆ MAJORES.

Inchoantur die 15 *Decembris vespere; et unaquæque dicitur ter*, 1.° *ante* Magnificat; 2.° *ante* Glória; 3.° *post* Sicut erat.

Si Vesperæ fiant de Festo, tunc pro Commemoratione Adventûs, dicitur Ant. O *occurrens, hoc modo: Ant. integrè dicitur: tum* Glória Patri, *sine* Sicut erat. *Iterùm Ant., deinde* Sicut erat. *Tertiò denique dicitur Ant. cum* ℣. Adjútor, *si sit Feria; vel cum* ℣. *proprio, si sit Sabbatum aut Dominica, et Oratione conveniente.*

DIE XV DECEMBRIS.

Ant. 2. D. O Sapientia, quæ ex ore Altíssimi prodiísti, attingens à fine usque ad finem, fórtiter suaviterque dispónens ómnia; veni ad docendum nos viam prudéntiæ. *Eccli.* 24. *Sap.* 8. *Is.* 40.

DIE XVI.

Ant. 2. D. O Adónaï, et Dux domûs Israel, qui Móysi in igne flammæ rubi apparuísti, et ei in Sina legem dedísti; veni ad redimendum nos in bráchio extento. *Jud.* 16. 1. *Paralip.* 17. *Act.* 7. *Exod.* 6. 4. *Reg.* 17.

DIE XVII.

Ant. 2. D. O Radix Jesse, qui stas in signum populó-

rum, super quem continébunt reges os suum, quem gentes deprecabuntur; veni ad redimendum nos, jam noli tardáre. *Is.* 11 *et* 52. *Ps.* 25 *et* 39.

DIE XVIII.

Ant. 2. D. O Clavis David, et sceptrum domûs Israel: qui áperis, et nemo claudit: claudis, et nemo áperit; veni, et educ vinctum de domo cárceris, sedentem in ténebris et umbra mortis. *Is.* 22. *Jerem.* 51 *et* 52. *Ps.* 106.

DIE XIX.

Ant. 2. D. O Oriens, splendor lucis æternæ, et sol justítiæ; veni, et illúmina sedentes in ténebris et umbra mortis. *Zach.* 3. *Sap.* 7. *Malach.* 4. *Ps.* 12 *et* 106.

DIE XX.

Ant. 2. D. O Sancte Sanctórum, spéculum sine mácula Dei majestátis, et imágo bonitátis illíus; veni ut deleátur iníquitas, et adducátur justítia sempiterna. *Dan.* 9. *Sap.* 7.

DIE XXI.

Ant. 2. D. O Rex Géntium, Deus Israel, et Salvátor, lapisque anguláris, qui facis útraque unum; veni, et salva hóminem quem de limo formasti. *Jerem.* 10. *Is.* 45 *et* 28. *Eph.* 2. *Is.* 35. *Genes.* 2.

DIE XXII.

Ant. 2. D. O Emmanuel, Rex et légifer noster, expectátio géntium, et desideratus eárum; veni ad salvandum nos, Dómine Deus noster. *Is.* 8 *et* 33. *Genes.* 49. *Agg.* 2. *Zach.* 9.

DIE XXIII.

Ant. 2. D. O Pastor Israel, et Dominátor in domo David, cujus egressus ab inítio, à diébus æternitátis; veni ut pascas pópulum tuum in fortitúdine, et regnes in justítia et judício. *Mich.* 5. *Ezech.* 34. *Is.* 32.

Ex quo harum Antiphonarum solemnitas inchoata est, scilicet nocte 16 *Decembris, dicitur Invitatorium,* Dóminus propè est: * Veníte, adorémus. *Philipp.* 4.

Eádem die decimâ sextâ Decembris, mane inchoantur Antiphonæ Laudum feriálium propriæ (quæ etiam dicuntur ad Horas, quartâ prætermissâ) inchoando ab his Antiphonis quæ assignantur Feriæ, 16 *die occurrenti, sive fuerit Feria tertia, aut alia, sive Sabbatum. Si verò fuerit Dominica, inchoantur postridie. Quæ autem occurrunt die quâ fit Officium de sancto Thoma, dicuntur in prævigilia Natalis Domini, scilicet* 23 *die Decembris. Quòd si hâc die occurrerit Dominica IV, omittuntur eo anno.*

Ad Vesperas autem in his Feriis dicuntur Antiphonæ de Psalterio; sed non dicuntur Preces.

FERIA SECUNDA
POST XV DECEMBRIS.
AD LAUDES.

Ant. 3. *c.* Réspice, Dómine, de domo sancta tua in nos, et inclína aurem tuam, et exaudi nos. *Baruch* 2.

Ant. 8. c. Dómine, pater noster es tu : ecce, réspice, pópulus tuus omnes nos. *Is.* 64.

Ant. 2. D. Miserére Israel, quem coæquasti primogénito tuo : reple glóriâ tuâ pópulum tuum. *Eccli.* 36.

Ant. 7. d. Deus cœlórum, exaudi : memento, Dómine, testamenti tui, ut omnes gentes agnoscant quia tu es Deus. *Judith* 9.

Ant. 4. a. Salva, Dómine, pópulum tuum, relíquias Israel. *Jerem.* 31

FERIA TERTIA
POST XV DECEMBRIS.
AD LAUDES.

Ant. 3. à. Recordáre, Dómine, oppróbrium nostrum ; servi domináti sunt nostrî : non fuit qui redímeret de manu eórum. *Thren.* 5.

Ant. 4. E. Tu, Dómine, pater noster, redemptor noster : convértere propter servos tuos. *Is.* 63.

Ant. 7. ç. Quare in perpétuum oblivíscéris nostrî? derelinques nos in longitúdine diérum? *Thren.* 5.

Ant. 1. *g.* Ne tradas nos in perpétuum, et ne dissipes testamentum tuum, neque áuferas misericórdiam tuam à nobis. *Dan.* 3.

Ant. 2. D. Dabis, Deus, veritátem Jacob, misericórdiam Abraham; quæ jurasti pátribus nostris à diébus antíquis. *Mich.* 7.

FERIA QUARTA
POST XV DECEMBRIS.
AD LAUDES.

Ant. 2. D. Recordáre, Dómine, ne írritum fácias fœdus tuum nobiscum : nonne tu es Deus noster quem expectávimus? *Jerem.* 14.

Ant. 8. G. Vetus error ábiit : servábis pacem, Dómine; pacem, quia in te sperávimus. *Is.* 26.

Ant. 7. *d.* Cùm féceris judícia tua in terra, justítiam discent habitatóres orbis : Dómine, exaltétur manus tua. *Is.* 26.

Ant. 1. f. Dómine, Deus noster, possedérunt nos dómini absque te : tantùm in te recordémur nóminis tui. *Is.* 26.

Ant. 6. F. Inclína, Dómine, aurem tuam, et audi : áperi, Dómine, óculos tuos, et vide : Deus noster, salva nos. *Is.* 37.

FERIA QUINTA
POST XV DECEMBRIS
AD LAUDES.

Ant. 1. *a.* Mitte, Dómine,

sapiéntiam de cœlis sanctis tuis, et à sede magnitúdinis tuæ. *Sap.* 9.

Ant. 6. F. Nunc séquimur te, Dómine, in toto corde, et timémus te, et quærimus fáciem tuam: ne confundas nos. *Dan.* 3.

Ant. 7. c. Dómine rex omnípotens, non est qui possit tuæ resístere voluntáti, si decréveris salváre Israel. *Esther* 13.

Ant. 3. c. Erue nos in mirabílibus tuis, et da glóriam nómini tuo; et confundantur qui ostendunt servis tuis mala. *Dan.* 3.

Ant. 2. D. Cóngrega omnes tribus Jacob: ut cognoscant quia non est Deus nisi tu, et enarrent magnália tua. *Eccli.* 36.

FERIA SEXTA

POST XV DECEMBRIS.

AD LAUDES.

Ant. 4. A. Emitte Agnum, Dómine, dominatórem terræ, de Petra deserti ad montem fíliæ Sion. *Is.* 16.

Ant. 8. c. Non est in témpore hoc sacrifícium coram te, ut possímus invenire misericórdiam tuam; sed in ánimo contríto, et spíritu humilitátis suscipiámur. *Dan.* 3.

Ant 5. a. Si iniquitátes nostræ respónderint nobis, Dómine; fac propter nomen tuum, quóniam tibi peccávimus. *Jerem.* 14.

Ant. 3. c. Dómine, opus tuum, in médio annórum vivífica illud. *Habac.* 3.

Ant. 1. *d.* Cùm irátus fúeris, misericórdiæ recordáberis: Deus ab austro véniet, et Sanctus de monte Pharan. *Habac.* 3.

SABBATO

POST XV DECEMBRIS.

AD LAUDES.

Ant. 8. *G.* Eleváre, eleváre, Jerúsalem, quæ bibísti de manu Dómini cálicem iræ ejus. *Is.* 51.

Ant. 5. a. Ecce tuli de manu tua cálicem sopóris, fundum cálicis indignatiónis meæ: non adjícies ut bibas illum ultrà. *Is.* 51.

Ant. 2. D. Noli timére, quia non confundéris; quia dominábitur tuî, qui fecit te. *Is.* 54.

Ant. 7. b. Ad punctum in módico derelíqui te, et in miseratiónibus magnis congregábo te. *Is.* 54.

Ant. 4. A. Misericórdia mea non recédet à te, et fœdus pacis meæ non movébitur. *Is.* 54.

DIE XXIV DECEMBRIS.

IN VIGILIA NATALIS DOMINI.

[*Si venerit in Dominica, Officium fit hoc modo.*

Ad Officium Noct. *Invit. de Vigilia, ut infrà. Hymnus,* Instantis adventum, *ut suprà*, 184.

Ant. Psalmi et ℣℣℣. de Dominicâ IV Adventûs, ut suprà, 224.

In I et II Noct. Lectiones et ℟℟℟. de Dominicâ IV. Adventûs.

In III Nocturno, ℣. Anima nostra, *ut infrà. Lectiones de Homilia Vigiliæ, divisionibus factis ad ** Asteriscos; et nihil legitur de Homilia Dominicæ.*

℟. VII. Quod in María, *sine* Glória Patri; ℟. VIII. Hac ipsâ horâ; ℟. IX. Sanctífica *cum* Glória Patri, *infrà*, *ut in Vigilia. Et repetitur* ℟. Sanctífica, *usque ad* ℣. *exclusivè.*

Non dicitur Te Deum. ℣. *Sacerd.* Deus illúminet, *infrà.*

Reliqua de Vigilia, sine Commem. Dominicæ.

Ad Laudes et Horas, *Ps. de Dominica, omisso tamen ad Primam Symbolo* Quicumque; *Antiph. Capit. et* ℟℟℟. *brev. cum Versic. ut infrà.*]

¶ *Si autem Vigilia ista venerit in Feriis, Officium fit ut sequitur.*

AD OFFIC. NOCTURNUM.

Simplex.

INVITATORIUM.

Cras erit vobis salus: * Veníte, et adoráte Dóminum. 1. *Reg.* 11. 1. *Paral.* 16.

Ps. 94. Veníte, 2.

Hymnus, Instantis, 184 *Antiph. et Psalmi de Feria.*

℣. Anima nostra sústinet Dóminum; ℟. Quóniam adjútor et protector noster est. *Ps.* 32.

LECTIO I.

De Isaía Prophéta.

(Cap. 66.)

Venio ut cóngregem cum ómnibus géntibus et linguis: et vénient, et vidébunt glóriam meam. Et ponam in eis signum: et mittam ex eis qui salváti fúerint, ad gentes in mare, in Africam et Lydiam, tendentes sagittam; in Itáliam et Græciam, ad ínsulas longè; ad eos qui non audiérunt de me, et non vidérunt glóriam meam. Et annuntiábunt glóriam meam Géntibus, et addúcent omnes fratres vestros de cunctis géntibus donum Dómino in equis, et in quadrígis, et in lectícis, et in mulis, et in carrúcis, ad montem sanctum meum Jerúsalem, dicit Dóminus; quómodo si ínferant fílii Israel munus in vase mundo in domum Dómini. Hæc dicit.

℟. Hàc ipsâ horâ quæ nunc est, * Cras mittam dúcem super pópulum meum, et salvábit pópulum meum; venit enim clamor eórum ad me. ℣. Dedit Deus palàm fácere servis suis quæ oportet fíeri citò: * Cras mittam. 1. *Reg.* 9. *Apoc.* 1.

LECTIO II.

Et assúmam ex eis in sacerdótes et Levítas, dicit Dóminus. Quia sicut cœli novi et terra nova, quæ ego fácio stare coram me, dicit Dóminus, sic stabit semen vestrum et nomen vestrum. Et erit mensis ex mense, et sábbatum ex sábbato : véniet omnis caro, ut adóret coram fácie mea, dicit Dóminus. Et egredientur, et vidébunt cadávera virórum qui prævaricáti sunt in me : vermis eórum non moriétur, et ignis eórum non extinguétur; et erunt usque ad satietátem visiónis omni carni. Hæc dicit.

℟. Sanctífica pópulum, et dic eis : * Sanctificámini in crástinum. ℣. Ecce nunc tempus acceptábile : ecce nunc dies salútis : * Sanctificámini. *Josue* 7. 2. *Cor.* 6.

LECTIO III.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

(Cap. 1.)

Cum esset desponsáta mater Jesu María Joseph, ántequàm convenírent, inventa est in útero habens de Spíritu sancto. Et réliqua.

Homília sancti Hierónymi Presbyteri.

(Lib. 1. Comment. in cap. 1. Matth.)

Quærat díligens lector, et dicat : Cùm Joseph non sit pater Dómini salvatóris, quid pértinet ad Dóminum generatiónis ordo deductus usque ad Joseph? Cui respondébimus primùm, non esse consuetúdinis Scripturárum, ut mulíerum in generatiónibus ordo texátur; deinde ex una tribu fuisse Joseph et Maríam : unde ex lege eam accípere cogebátur, ut propinquam; et quòd simul censentur in Béthleem, ut de una vidélicet stirpe generáti. * Quod autem dícitur, Antequàm convenírent, non séquitur ut pósteà convénerint; sed Scriptúra quod factum non sit, ostendit. Joseph autem vir ejus, cùm esset justus, et nollet eam tradúcere, vóluit occultè dimíttere eam. Si quis fornicáriæ conjúngitur, unum corpus efficitur. Et in lege præceptum est, non solùm reos, sed et cónscios críminum obnóxios esse peccáti : quómodò Joseph, cùm crimen celet uxóris, justus scríbitur? Sed hoc testimónium Maríæ est, quòd Joseph sciens illíus castitátem, et admírans quod evénerat, celat siléntio cujus mystérium nesciébat. ** Joseph, fili David, noli timére accípere Maríam cónjugem tuam. Jam et suprà díximus sponsas uxóres appellári, quod pléniùs liber adversùs Helvídium docet; et blandientis affec-

tu, ei per sómnium Angelus lóquitur, ut justítiam silén-tii comprobáret. Simulque notandum quòd Joseph fílius esse dicátur David, ut María quoque de stirpe David monstrarétur. Et vocábis nomen ejus Jesum. Jesus hebráico sermóne Salvátor dícitur. Etymológiam ergo nóminis ejus Evangelista signávit, dicens : Vocábis nomen ejus Jesum ; quia ipse salvum fáciet pópulum suum.

℟. Quod in María natum est, de Spíritu sancto est : páriet autem Fílium, et vocábis nomen ejus Jesum ; * Ipse enim † Salvum fáciet pópulum suum à peccátis eórum. ℣. Partúriens páriet, et relíquiæ fratrum ejus convertentur ; * Ipse enim. (Glória. † Salvum.) *Matth.* 1. *Mich.* 5.

℣. *Sacerd.* Deus illúminet vultum suum super nos, ℟. Et misereátur nostrî. *Ps.* 66.

AD LAUDES.

Semiduplex.

Psalmi de Feria ; et sic ad alias Horas.

Ant. 1. g. Confidenter state, et vidébitis auxílium Dómini super vos, ô Juda et Jerúsalem. 2. *Paral.* 20.

Ant. 8. c. Vespere sciétis quòd Dóminus edúxerit vos ; et mane vidébitis glóriam Dómini. *Exod.* 16.

Ant. 6. F. Nolíte timére, nec paveátis ; cras egrediémini, et Dóminus erit vobiscum. 2. *Paral.* 20.

Ant. 7. c. Cánticum erit.

CANTICUM

(Michææ 5.)

Bethleem gloria, ob Christum in eâ nasciturum, celebratur.

Tu, Béthleem Ephrata, * párvulus es in míllibus Juda :

Ex te mihi egrediétur * qui sit dominátor in Israel ;

Et egressus ejus ab inítio, * à diébus æternitátis.

Propter hoc dabit eos usquè ad tempus, * in quo partúriens páriet.

Et relíquiæ fratrum ejus * convertentur ad fílios Israel.

Et stabit, et pascet in fortitúdine Dómini, * in sublimitáte nóminis Dómini Dei sui : et convertentur,

Quia nunc magnificábitur usquè ad términos terræ. * Et erit iste pax.

Ant. Cánticum erit vobis sicut nox sanctificátæ solemnitátis, et lætítia cordis. *Is.* 30.

Ant. 5. a. Sanctificámini ; cras enim fáciet Dóminus inter vos mirabília. In hoc sciétis quòd Dóminus Deus vivens in médio vestrî est. *Jos.* 3.

Capitulum. (*Os.* 6.)

Sciemus, sequemurque ut cognoscámus Dóminum : quasi dilúculum præparátus

est egressus ejus, et véniet quasi imber nobis temporáneus et serótinus terræ.

Hymnus, Jordánis oras. ℣. Tu exurgens, 185.

Ad Benedictus, *Ant.* 8. *G.* Christi generátio sic erat : Cùm esset desponsáta mater Jesu María Joseph, ántequàm convenírent, inventa est in útero habens de Spíritu sancto. *Matth.* 1.

Preces non dic. nec ad Hor.

ORATIO.

Deus, qui nos redemptiónis nostræ ánnuâ expectatióne lætífices : præsta, ut Unigénitum tuum, quem redemptórem læti suscípimus, venientem quoque júdicem secúri videámus Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum ; Qui tecum.

Ad Horas, Duplex-minus.

AD PRIMAM.

Ant. 1. g. Confidenter.

In ℟. *br.* ℣. Qui ventúrus es in mundum.

AD TERTIAM.

Ant. 8. c. Véspere.

Capitulum. (*Amos* 4.)

Præparare in occursum Dei tui, Israel ; quia ecce formans montes, et creans ventum, et annúntians hómini elóquium suum.

℟. *br.* Veni, Dómine, * Ut salvos fácias nos. Veni. ℣. Ostende * fáciem tuam, * Ut salvos. Glória. Veni. ℣. Qui regis Israel, intende : ℟. Qui sedes super Chérubim, manifestáre. *Ps.* 79.

AD SEXTAM.

Ant. 6. F. Nolíte timére.

Capitulum. (2. *Cor.* 6.)

Dicit Deus : Quóniam inhabitábo in illis, et inambulábo inter eos ; et ero illórum Deus, et ipsi erunt mihi pópulus.

℟. *br.* Exurge, Dómine Deus, * Exaltétur manus tua. Exurge. ℣. Ne oblivíscáris * páuperum : * Exaltétur. Glória Patri. Exurge. *Ps.* 9.

℣. Citò antícipent nos misericórdiæ tuæ ; ℟. Quia páuperes facti sumus nimis. *Ps.* 78.

AD NONAM.

Ant. 5. a. Sanctificámini.

Capitulum. (*Mich.* 5.)

Stabit, et pascet in fortitúdine Dómini, in sublimitáte nóminis Dómini Dei sui : et convertentur, quia nunc magnificábitur usque ad términos terræ ; et erit iste pax.

℟. *br.* Exultent, et lætentur * Qui quærunt te, Dómine. Exultent. ℣. Et dicant semper : Magnificétur Dóminus, * qui díligunt salutáre tuum ; * Qui quærunt. Glória. Exultent. *Ps.* 69.

℣. Dóminus virtútem pópulo suo dabit : ℟. Dóminus benedícet pópulo suo in pace. *Ps.* 28.

Oratio, Deus, qui nos, *ut suprà ad Laudes.*

IN NATALI DOMINI.

ANNUALE.

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Feria.

Ant. 1. D. Leváte cápita vestra; quóniam appropinquat redémptio vestra. *Luc.* 21.

Ant. 8. G. Antíqua ne intueámini; ecce ego fácio nova, et nunc orientur. *Is.* 43.

Ant. 6. C. Nolíte timére: state et vidéte magnália Dómini, quæ factúrus est hódie. *Exod.* 14.

Ant. 5. C. Pósuit David púero suo excitáre regem ex ipso fortíssimum, et in throno honóris sedéntem in sempiternum. *Eccli.* 24.

Ant. 7. a. Erípiet vos de manu inimicórum: redúcet autem vos cum gáudio et jucunditáte in sempiternum. *Baruch.* 4.

Capitulum. (*Hebr.* 10.)

ADHUC módicum aliquántulum; qui ventúrus est, véniet, et non tardábit.

℣. Ecce Deus noster iste: expectávimus eum, et salvábit nos; iste Dóminus, * Sustinúimus eum; ✝ Exultábimus et lætábimur in salutári ejus. ℣. Gaudéte in Dómino, gaudéte; Dóminus prope est: * Sustinúimus. Glória Patri. ✝ Exultábimus. *Is.* 25. *Philipp.* 4.

HYMNUS.

MISSUM Redemptórem polo,
Novumque totus, qua patet,
Adóret orbis Príncipem
Natum Maríâ vírgine.

RERUM Creátor ómnium
Servíle corpus índuit;
Ut carne carnem líberans,
Ne pérderet quos cóndidit.

QUOD ante mundi témpora
Verbum Patris prodit sinu,
Obnóxius nunc témpori
Mortális infans náscitur.

FŒNO cubáre sústinet,
Præsepe non horret Deus,
Et índiget lactis cibo
Cibus perennis Cœlitûm.

QUÆ cárdines mundi rotant,
Manus ligantur fásciis:
Imbellis et plorans jacet,
Ut nos jacentes érigat.

JUDEX futúrus séculi,
Nunc blandus ad cunas vocat;
Amóre tanto, mútui
Amóris exposcit vices.

¶ Qui natus es de Vírgine, Jesu, tibi sit glória, Cum Patre cumque Spíritu, In sempiterna sécula. Amen.

¶ *Sic terminantur omnes Hymni ejusdem metri usque ad Epiphaniam, nisi propriam habeant Doxologiam.*

℣. Expectans expectávi Dóminum, ℟. Et intendit mihi. *Ps.* 39

Ad Magníficat, *Ant.* J. Béthleem Ephrata, párvulus es in millibus Juda: ex te mihi egrediétur qui sit dominátor in Israel, et egressus ejus ab inítio, à diébus ætérnitátis. *Mich.* 5.

ORATIO.

Concede, quæsumus, omnípotens Deus, ut nos Unigéniti tui nova per carnem Natívitas líberet, quos sub peccáti jugo vetusta sérvitus tenet; Per eumdem.

AD COMPLETORIUM.

Psalmi de Feria.

Ant. 1. *f.* Consurge, fília Sion; lauda in nocte, in princípio vigiliárum. Allelúia. *Thren.* 2.

Hymn. Mundi salus, 167.

Ad Nunc dimittis, *Ant.* 3. a. Egrediátur ut splendor Justus Sion, et Salvátor ejus ut lampas accendátur. Allelúia. *Is.* 62.

AD OFFIC. NOCTURNUM.

INVITATORIUM.

Christus natus est nobis: * Veníte, adorémus. *Luc.* 2.

Ps. 94. Veníte, exultémus Dómino, 2.

HYMNUS.

Jam désinant suspíria;
Audívit ex alto Deus:
Cœli patescunt; en adest
Promissa pax mortálibus.

Profunda noctis ótia
Cœlestis abrumpit chorus;
Natumque festo cármine
Annúntiat terris Deum.

Specum sacrátam pérvigil
Dum turba pastórum subit,
Eámus, et castis pia
Cunis ferámus óscula.

At quale nobis pánditur
Intrántibus spectáculum!
Præsépe, fœnum, fásciæ,
Parens inops, infans puer.

Tu-ne ille, Christe, Fílius
Et splendor ætérni Patris?
Illum-ne cerno qui levi
Orbem pugillo sústinet?

Sic est: verenda queis lates,
Fides pénetrat núbila:
Agnosco quem proni vident,
Tremunt, adórant Angeli.

Agis magistrum vel tacens:
Ex hac cáthedra nos doces
Vitáre quod carni placet,
Caro quod horret pérpeti.

Castos amóres nútriens,
Sanans tumentes spíritus,
Divíne, nostris, ô Puer,
Præcórdiis innáscere. Amen.

IN I.º NOCTURNO.

Ant. 8. c. Dóminus.

In Psalm. Quare fremuérunt, 3, *Ant.* Dóminus dixit

ad me : Fílius meus es tu, ego hódie génui te.

Ant. 8. G. Tanquam.

In Ps. Cœli enarrant, *cum sua divisione*, 57, *Ant.* Tanquam sponsus Dóminus, procédens de thálamo suo.

Ant. 1. D. Speciósus.

In Psalm. Eructávit, 148, *Ant.* Speciósus formâ præ fíliis hóminum : diffúsa est grátia in lábiis tuis.

℣. Recordátus est misericórdiæ suæ, ℟. Et veritátis suæ dómui Israel. *Ps.* 97.

Pater noster, *etc.*

Absolutiones et Benedictiones, suprà post Psalter.

Tres Lectiones sequentes leguntur sine titulo.

LECTIO I.

(Isaiæ 9.)

Primo témpore alleviáta est terra Zabúlon, et terra Néphthali; et novíssimo aggraváta est via maris trans Jordánem Galilææ géntium. Pópulus qui ambulábat in ténebris, vidit lucem magnam : habitántibus in regióne umbræ mortis, lux orta est eis. Multiplicásti gentem, non magnificásti lætítiam. Lætabuntur coram te, sicut qui lætantur in messe; sicut exultant victóres captâ prædâ, quando dívidunt spólia. Jugum enim óneris ejus, et virgam húmeri ejus, et sceptrum exactóris ejus superásti sicut in die Mádian. Quia omnis violenta prædátio cum tumultu, et vestimentum mistum sánguine erit in combustiónem, et cibus ignis. Párvulus enim natus est nobis; et Fílius datus est nobis; et factus est principátus super húmerum ejus : et vocábitur nomen ejus, Admirábilis, Consiliárius, Deus, Fortis, Pater futúri séculi, Princeps pacis. Multiplicábitur ejus impérium, et pacis non erit finis : super sólium David, et super regnum ejus sedébit; ut confirmet illud, et corróboret in judício et justítiâ, ámodò et usque in sempiternum. Tu autem.

℟. Per víscera misericórdiæ Dei nostri, visitávit nos Oriens ex alto; * Illumináre his qui in ténebris et in umbra mortis sedent. ℣. Pópulus qui ambulábat in ténebris, vidit lucem magnam : habitántibus in regióne umbræ mortis, lux orta est eis : * Illumináre. Glória Patri. * Illumináre. *Luc.* 1. *Is.* 9.

LECTIO II.

(Cap. 40.)

Consolámini, consolámini, pópule meus, dicit Deus vester. Loquímini ad cor Jerúsalem, et advocáte eam : quóniam completa est malítia ejus, dimissa est iníquitas illíus : suscépit de manu Dómini duplícia pro ómnibus peccátis suis. Vox clamantis in deserto : Paráte viam Dómini, rectas fácite in solitúdine sémitas Dei nostri.

Omnis vallis exaltábitur, et omnis mons et collis humiliábitur; et erunt prava in directa, et áspera in vias planas. Et revelábitur glória Dómini, et vidébit omnis caro páriter quod os Dómini locútum est. Vox dicentis: Clama. Et dixi: Quid clamábo? Omnis caro fœnum, et omnis glória ejus quasi flos agri. Exsiccátum est fœnum, et cécidit flos, quia Spíritus Dómini sufflávit in eo. Verè fœnum est pópulus: exsiccátum est fœnum, et cécidit flos; verbum autem Dómini nostri manet in æternum.

℟. Gaudéte, et laudáte simul, quia consolátus est Dóminus pópulum suum: * Parávit brachium sanctum suum in óculis ómnium géntium. ℣. Misit Deus Fílium suum in mundum, ut salvétur mundus per ipsum: * Parávit. Glória. * Parávit. *Is.* 52. *Joan.* 3.

LECTIO III.

(Cap. 52.)

Consurge, consurge, indúere fortitúdine tuâ, Sion: indúere vestimentis glóriæ tuæ, Jerúsalem, cívitas Sancti; quia non adjíciet ultrà ut pertránseat per te incircumcísus et immundus. Excútere de púlvere, consurge; sede, Jerúsalem: solve víncula colli tui, captíva fília Sion. Quia hæc dicit Dóminus: Gratis venúmdati estis, et sine argento redimémini. Quia hæc dicit Dóminus Deus: In Ægyptum descendit pópulus meus in princípio, ut colónus esset ibi; et Assur absque ulla causa calumniátus est eum. Et numquid mihi est hic, dicit Dóminus, quóniam ablátus est pópulus meus gratis? Dominatóres ejus iníquè agunt, dicit Dóminus; et júgiter totâ die nomen meum blasphemátur. Propter hoc sciet pópulus meus nomen meum in die illa; quia ego ipse qui loquébar, ecce adsum.

℟. Prophetissa péperit fílium; et dixit Dóminus: * Voca nomen ejus, Accélera spólia detrábere, festína prædári. ℣. Universa arma fortis armáti áuferet, et spólia ejus distríbuet: * Voca. Glória. * Voca. *Repetitur* ℟. Prophetissa, *usque ad* ℣. Universa. *Is.* 52. *Luc.* 11.

IN II.° NOCTURNO.

Ant. 5. C. Suscépimus.

In Ps. Magnus Dóminus, 150, *Ant.* Suscépimus, Deus, misericórdiam tuam in médio templi tui.

Ant. 3. a. Oriétur.

In Ps. Deus, judícium, *cum sua divis.*, 58, *Ant.* Oriétur in diébus Dómini abundántia pacis, et dominábitur.

Ant. 8. c. Véritas.

In Ps. Benedixísti, 62, *Ant.* Véritas de terra orta est, et justítia de cœlo prospexit.

℣. Misericórdia et véritas

obviavérunt sibi: ℟. Justítia et pax osculátæ sunt. *Ps.*84.

LECTIO IV.

Sermo sancti Leónis Papæ.

(Serm. 1. de Nat. Domini.)

Salvator noster, dilectíssimi, hódie natus est: gaudeámus. Neque enim locum fas est ibi esse tristítiæ, ubi natális est vitæ: quæ, consumpto mortalitátis timóre, íngerit nobis de promissa ætérnitáte lætítiam. Nemo ab hujus alacritátis participatióne secérnitur, una cunctis lætítiæ commúnis est rátio; quia Dóminus noster, peccáti mortisque destructor, sicut nullum à reátu líberum réperit, ita pro liberándis ómnibus venit. Exultet sanctus, quia propínquat ad palmam: gáudeat peccátor, quia invitátur ad véniam: animétur Gentílis, quia vocátur ad vitam. Dei namque Fílius secundùm plenitúdinem témporis, quàm divíni consílii inscrutábilis altitúdo dispósuit, reconciliandam Auctóri suo natúram géneris assumpsit humáni; ut inventor mortis diábolus, per ipsam quam vícerat, vincerétur.

℟. Sic Deus dilexit mundum, ut Fílium suum unigénitum daret; * Ut omnis qui credit in eum, non péreat, sed hábeat vitam ætérnam. ℣. Egressus es in salútem pópuli tui, Dómine, in salútem cum Christo tuo; * Ut omnis. Glória. * Ut. *Joan.* 3. *Habac.* 3.

LECTIO V.

In quo conflictu pro nobis ínito, magno et mirábili æquitátis jure certátum est, dum omnípotens Dóminus cum sævíssimo hoste, non in sua majestáte, sed in nostra congréditur humilitáte, objíciens ei eamdem formam, eamdemque natúram, mortalitátis quidem nostræ partícipem, sed peccáti totíus expertem. Aliénum quippe ab hac nativitáte est, quod de ómnibus légitur: Nemo mundus à sorde, nec infans cujus est unius diéi vita super terram. Nihil ergo in ístam singulárem nativitátem de carnis concupiscéntia transívit, nihil de peccáti lege manávit. Virgo régia Davídicæ stirpis elígitur, quæ sacro gravidanda fœtu, divínam humanamque prolem priùs concíperet mente, quàm córpore. Et ne superni ignára consílii ad inusitátos pavéret effectus, quod in ea operandum erat à Spíritu sancto, collóquio discit angélico: nec damnum credit pudóris, Dei génitrix mox futúra.

℟. Qui sanctíficat, et qui sanctificantur, ex uno omnes: * Unde ✝ Débuit per ómnia frátribus similári, ut misericors fíeret, ut re-

propitiáret delicta pópuli. ℣. Deus in terris visus est, et cum homínibus conversátus est : * Unde. Glória. † Débuit. *Hebr.* 2. *Baruch* 3.

LECTIO VI.

Agamus ergo, dilectíssimi, grátias Deo Patri, per Fílium ejus in Spíritu sancto : qui propter multam misericórdiam suam, quâ dilexit nos, misertus est nostrî : et cùm essémus mórtui peccátis, convivificávit nos Christo ; ut essémus in ipso nova creatúra novumque figmentum. Deponámus ergo véterem hóminem cum áctibus suis : et adepti participatiónem generatiónis Christi, carnis renuntiémus opéribus. Agnosce, ô Christiáne, dignitátem tuam ; et divínæ consors factus natúræ, noli in véterem vilitátem degéneri conversatióne redíre. Memento, cujus cápitis et cujus córporis sis membrum. Reminíscere quia érutus de potestáte tenebrárum, translátus es in Dei lumen et regnum.

℟. Deus ipse prior dilexit nos, et misit Fílium suum propitiatiónem pro peccátis nostris : * Et nos cognóvimus, et credídimus caritáti quam habet Deus in nobis. ℣. Dixit Dóminus : Pópulus meus est, et factus est eis salvátor ; in dilectióne sua ipse redémit eos : * Et nos. Glória. * Et nos. *Repetitur* ℟. Deus, *usque ad* ℣. Dixit. 1. *Joan.* 4. *Is.* 63.

IN III.° NOCTURNO.

Ant. 4. A. Lætentur.

In Ps. Cantáte.... omnis terra, 48, *Ant.* Lætentur cœli, et exultet terra à fácie Dómini, quóniam venit.

Ant. 2. D. Lux orta.

In Ps. Dóminus regnávit... lætentur, 63, *Ant.* Lux orta est justo, et rectis corde lætítia. Allelúia.

Ant. 6. F. Notum.

In Ps. Cantáte Dómino... quia, 49, *Ant.* Notum fecit Dóminus salutáre suum. Allelúia.

℣. Deus rex noster ante sécula, ℟. Operátus est salútem in médio terræ. *Ps.* 73.

Pater noster, *etc.*

Absolutio. (2. *Mach.* 1.)

Deus memínerit testamenti sui quod locútus est, et exáudiat oratiónes nostras.

℟. Amen.

Bened. Detur tibi sermo in apertióne oris tui, cum fidúcia notum fácere mystérium Evangélii. *Ephes.* 6.

℟. Amen.

LECTIO VII.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

(Cap. 2.)

In diébus illis ; Exiit edictum à Cæsare Augusto, ut describerétur universus orbis. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii Papæ.

(Homil. 8, in Evang.)

Quia, largiente Dómino, missárum solémnia ter hódie celebratúri sumus, loqui diu de evangélica lectióne non póssumus. Sed nos áliquid vel bréviter dícere Redemptóris nostri Natívitas ipsa compellit. Quid est quòd nascitúro Dómino mundus descríbitur, nisi hoc quod apertè monstrátur, quia ille veniébat in carne, qui eléctos suos ascríberet in ætérnitáte? Quò contrà de réprobis per Prophétam dícitur: Deleantur de libro vivéntium, et cum justis non scribantur. Qui bene étiam in *Béthleem* náscitur; Béthleem quippe domus panis interpretátur. Ipse namque est qui ait: Ego sum panis vivus, qui de cœlo descendi. Locus ergo in quo Dóminus náscitur, domus panis ánteà vocátus est; quia futúrum profectò erat ut ille ibi per matériam carnis apparéret, qui electórum mentes internà satietáte refíceret. Qui non in parentum *domo*, *sed* in via náscitur; ut profectò osténderet quia per humanitátem suam quam assúmpserat, quasi in aliéno nascebátur.

℣. Impléti sunt dies Maríæ ut páreret; * Et péperit fílium suum primogénitum, et pannis eum involvit, et reclinávit eum in præsépio. ℣. Audíte, domus David: Ecce virgo páriet fílium. * Et. *Glória.* * Et. *Luc.* 2. *Is.* 7.

Benedícamus. Fúlgeat nobis illuminátio Evangélii glóriæ Christi, qui est imágo Dei. ℟. Amen. 2. *Cor.* 4.

LECTIO VIII.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

(Cap. 2.)

In illo témpore; Pastóres loquebantur ad ínvicem: Transeámus usque Béthleem, et videámus hoc verbum quod factum est, quod Dóminus ostendit nobis. Et réliqua.

Homília sancti Ambrósii Epíscopi.

(In Luc. lib. 2, n. 53.)

Vides festináre pastóres; nemo enim cum desídia Christum requírit. Vides pastóres Angelo credidísse; et tu Patri, Fílio, Spirítui sancto, Angelis, Prophétis, et Apóstolis crede. Vide quàm signátè Scriptúra singulórum libret momenta *verbórum: Festínant*, inquit, Verbum vidére. Etenim cùm caro Dómini vidétur, Verbum vidétur, quod est Fílius. Non mediócre fídei tibi hoc videátur exemplum; non vilis persóna pastórum. Certè quò vílior ad prudéntiam, eò pretiósior ad fidem. Non gymnásia choris referta

sapientûm, sed plebem Dóminus símplicem requisívit, quæ phaleráre audíta et fucáre nescíret. Simplícitas enim quæritur, non ambítio desideratur. Nec contemnenda putes quasi vília verba pastórum : à pastóribus étiam María fidem cólligit : à pastóribus pópulus ad Dei reveréntiam congregátur.

℟. Natus est vobis hódie salvátor, qui est Christus Dóminus, in civitáte David ; et hoc vobis signum : * Inveniétis infantem pannis involútum, et pósitum in præsépio. ℣. Nólite metúere, quia Dóminus Deus vester in médio vestrî est, ut éruat vos : * Inveniétis. Glória. *Inveniétis. *Luc.* 2. *Deut.* 20. *Bened.* Permaneámus in fide fundáti, et immóbiles à spe Evangélii. ℟. Amen. *Coloss.* 1.

LECTIO IX.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

(Cap. 1.)

In princípio erat Verbum, et Verbum erat apud Deum, et Deus erat Verbum. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni Epíscopi.

(Ep. ad Honor. 140, aliàs 120, c. 3 et 4.)

Quem Fílium Deus míserit, fierique ex muliére volúerit, quantus ille Deus sit, qui hanc humilitátem pro salúte fidélium suscípere dignátus fuérit, ut agnoscas, nunc attende Evangélium : In princípio erat Verbum, et Verbum erat apud Deum, et Deus erat Verbum. Hic ergo Deus Verbum Dei, per quod facta sunt ómnia, Fílius Dei est. Cùm esset Fílius Dei, venit ut fíeret fílius hóminis, donaretque nobis qui erámus fílii hóminum, fílios Dei fíeri. Descendit ergo ille, ut nos ascenderémus ; ut, participátà natúrâ filiórum hóminum, ad participandam étiamsuam natúram adoptáret fílios hóminum. Quapropter cùm dixisset, Dedit eis potestátem fílios Dei fíeri, modumque adjunxisset, ne carnális intelligerétur natívitas, quòd scílicet eis id præstíterit, qui credunt in nómine ejus, et per grátiam renascuntur spirituálem, mox commendávit quasi hujus vicissitúdinis sacramentum. Tanquam enim miráti tantum bonum non auderémus optáre, statim subjunxit : Et Verbum caro factum est, et habitávit in nobis ; tanquam díceret : O hómines, nolíte desperáre vos fíeri posse fílios Dei ; quia et ipse Fílius Dei, hoc est, Verbum Dei, caro factum est, et habitávit in nobis. Réddite vicem : efficímini spíritus, et habitáte in illo, qui caro factus est, et habitávit in nobis. Neque

enim jam desperandum est participatióne Verbi fíeri posse hómines fílios Dei, quando Fílius Dei participatióne carnis factus est fílius hóminis.

℟. Verbum caro factum est, et habitávit in nobis: * Et vídimus glóriam ejus, glóriam quasi Unigéniti à Patre, plenum grátiæ et veritátis. ℣. Cùm nox in suo cursu médium iter habéret, omnípotens Sermo tuus, Dómine, de cœlo à regálibus sédibus prosilívit: * Et vídimus. Glória. * Et. *Rep.* ℟. Verbum, *usque ad* ℣. Cùm nox. *Joan.* 1. *Sap.* 18.

Posteà dicitur Te Deum; *quo finito sine* ℣. *Sacerd. celebratur Missa in galli cantu: et factâ Communione Sacerdotis, inchoantur Laudes absolutè ab impositione Antiphonæ* Pastóres, *ut infrà, Sacerdote interim juxta altare remanente.*

AD LAUDES.

Psalmi de Dominica.

Ant. 4. E. Pastóres erant vigilantes, et custodientes vigílias noctis super gregem suum; et ecce Angelus Dómini stetit juxta illos. Allelúia. *Luc.* 2.

Ant. 3. a. Cláritas Dei circumfulsit illos, et timuérunt timóre magno; et dixit illis Angelus: Nolíte timére. Allelúia. *Luc.* 2.

Ant. 5. a. Ecce evangelízo vobis gáudium magnum, quod erit omni pópulo; quia natus est vobis hódie Salvátor. Allelúia. *Luc.* 2.

Ant. 7. *d.* Facta.

Loco Cantici Benedicite *dicitur sequens.*

CANTICUM.

(Isaiæ 25.)

Gratiarum actio pro Salvatore dato.

Dómine, Deus meus es tu, * exaltábo te, et confitébor nómini tuo;

Quóniam fecisti mirabília, * cogitatiónes antíquas, fidéles: amen.

Quia posuisti civitátem in túmulum, * urbem fortem in ruínam,

Domum alienórum, ut non sit cívitas, * et in sempiternum non ædificétur.

Super hoc laudábit te pópulus fortis, * cívitas géntium robustárum timébit te;

Quia factus es fortitúdo páuperi, fortitúdo egéno in tribulatióne sua: * spes à túrbine, úmbráculum ab æstu.

Spíritus enim robustórum, * quasi turbo impellens paríetem.

Sicut æstus in siti, tumultum alienórum humiliábis: * *et quasi calóre sub* nube torrente propáginem fórtium marcéscere fácies.

Et fáciet Dóminus exercítuum ómnibus pópulis in monte hoc convívium pínguium, convívium vindémiæ, * pínguium medullatórum, vindémiæ defæcátæ.

Et præcipitábit in monte

isto fáciem vínculi colligáti super omnes pópulos, * et telam quam ordítus est super omnes natiónes.

Præcipitábit mortem in sempiternum : * et áuferet Dóminus Deus lácrymam ab omni fácie;

Et oppróbrium pópuli sui áuferet de universa terra ; * quia Dóminus locútus est.

Et dicet in die illa : Ecce Deus noster iste, * expectávimus eum, et salvábit nos :

Iste Dóminus, sustinúimus eum ; * exultábimus, et lætábimur in salutári ejus.

Ant. Facta est cum Angelo multitúdo milítiæ cœléstis laudántium Deum, et dicéntium : Glória in altíssimis Deo, et in terra pax homínibus bonæ voluntátis, allelúia. *Luc.* 2.

Ant. 8. G. Pastóres loquebantur ad invícem : Transeámus usque Béthleem, et videámus hoc verbum quod factum est, quod Dóminus ostendit nobis, allel. *Luc.* 2.

Finitá istâ Ant. incipit Sacerdos ad altare Antiphonam sequentem.

Ad Benedictus, *Ant.* 1. D. Venérunt pastóres festinantes ; et invenérunt Maríam, et Joseph, et Infantem pósitum in præsépio. Vidéntes autem, cognovérunt de verbo quod dictum erat illis de Púero. Allel. *Luc.* 2.

ORATIO.

Deus, qui panem Angelórum in præsépi Ecclésiæ cibum fecisti fidélium : da nobis, quæsumus, in præsenti século degustáre cœléstium dulcédinem gaudiórum ; ut in futúro perdúcas nos ad satietátem ætérnórum præmiórum ; Per eumdem Dóminum.

Sic hodie dicuntur Laudes, etiam extra Chorum.

Ad Horas, *Psalmi de Dominica cum Ant. de Laudibus.*

Ad Tertiam, Sextam et Nonam, Oratio, Concéde, *ut infrà ad II Vesperas*, 255.

AD PRIMAM.

Ant. 4. E. Pastóres.

Non dicitur symbolum Quicumque.

In ℟. *br.* ℣. Qui natus es * de María Vírgine. *Matth.* 1.

AD TERTIAM.

Ant. 3. a. Cláritas.

Capitulum. (*Hebr.* 1.)

Cumíterùm introdúcit Deus Primogénitum in orbem terræ, dicit : Et adórent eum omnes Angeli Dei.

℟. *br.* Adoráte eum, * omnes Angeli ejus, * Allelúia, allelúia. Adoráte. ℣. Audívit, * et lætáta est Sion, * Allelúia. Glória Patri. Adoráte. *Ps.* 96.

℣. Jubiláte Deo, omnis terra : ℟. Cantáte, et exultáte, et psállite. *Ps.* 97.

AD SEXTAM.

Ant. 5. a. Ecce.

Capitulum (1. *Tim.* 1.)

Fidelis sermo, et omni acceptióne dignus, quòd Christus Jesus venit in hunc mundum peccatóres salvos fácere.

℟. *br.* Confiteantur Dómino * misericórdiæ ejus, * Allelúia, allelúia. Confiteantur. ℣. Et mirabília ejus * fíliis hóminum, * Allelúia. Glória Patri. Confiteantur. *Ps.* 106.

℣. In humilitáte nostra memor fuit nostrî, ℟. Et redémit nos ab inimícis nostris. *Ps.* 135.

AD NONAM.

Ant. 8. G. Pastóres.

Capitulum. (*Galat.* 4.)

Cum essémus párvuli, sub elementis mundi erámus servientes : at ubi venit plenitúdo témporis, misit Deus Fílium suum factum ex muliére, factum sub lege; ut eos qui sub lege erant, redímeret, ut adoptiónem filiórum reciperémus.

℟. *br.* Dóminus virtútum * nobiscum, * Allelúia, allelúia Dóminus. ℣. Susceptor noster * Deus Jacob, * Allelúia. Glória Patri. Dóminus. *Ps.* 45.

℣. Confiteantur tibi pópuli, Deus : ℟. Terra dedit fructum suum. *Ps.* 66.

AD II. VESPERAS.

Ant. 1. g. Tecum.

In Ps. Dixit Dóminus, 28, *Ant.* Tecum princípium in die virtútis tuæ in splendóribus sanctórum : ex útero ante lucíferum génui te.

Ant. 7. ç. Redemptiónem.

In Ps. Confitébor... in concílio, 28, *Ant.* Redemptiónem misit Dóminus pópulo suo, mandávit in ætérnum testamentum suum.

Ant. 5. C. Exortum est.

In Ps. Beátus vir, 29, *Ant.* Exortum est in ténebris lumen rectis corde; miséricors, et miserátor, et justus Dóminus.

Ant. 4. A. Apud.

In Ps. De profundis, 94, *Antiphon.* Apud Dóminum misericórdia, et copiósa apud eum redémptio.

Ant. 8. G. De fructu.

In Ps. Memento, *cum sua divis.* 153, *Ant.* De fructu ventris tui ponam super sedem tuam.

Capitulum. (1. *Joan.* 4.)

In hoc appáruit cáritas Dei in nobis, quóniam Fílium suum unigénitum misit Deus in mundum, ut vivámus per eum.

HYMNUS:

Jesu, Redemptor ómnium,
Summi Parentis únice,
Qui solus ante sécula
Patri Deo par násceris.

Tu nostra pax et glória,
Spes una tu mortálium,

Intende quas tibi preces
De cordis ara fúndimus.

Qui córporis nostri volens
Nascendo formam súscipis,
Divinitátis nos simul
Das esse consortes tuæ.

Ad illud evectos decus
Tuére fratres; dégener
Ne vita sontes prístinam
In vilitátem déprimat.

Hoc sancta te poscit dies,
Ortûs dies tuí memor,
Quâ lúcido surgens thoro
Sol verus orbem vísitas.

Nunc ergo terra, nunc polus,
Vastíque tractus æquoris,
Qui te dedit, festis Patrem
Laudáre certant cánticis.

Et nos, perennis ô quibus
Salútis auctor násceris,
Faustum triumpháli juvat
Ornáre concentu diem.

Qui natus es de Vírgine,
Jesu, tibi sit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula. Amen.

℣. Hic est Deus, Deus noster in æternum : ℟. Ipse reget nos in sécula. *Ps.* 47.

Ad Magníficat, *Ant.* 3. E. Fílius Dei venit, et dedit nobis sensum, ut cognoscámus verum Deum, et simus in vero Fílio ejus : hic est verus Deus, et vita æterna. Allelúia. 1. *Joan.* 5.

ORATIO.

Concede, quæsumus, omnípotens Deus, ut nos Unigéniti tui nova per carnem Natívitas líberet, quos sub peccáti jugo vetusta sérvitus tenet; Per eumdem Dóminum nostrum.

Pro Commemoratione sancti Stephani, Ant. Mitto ad vos prophétas, et sapientes : et ex illis occidétis et flagellábitis in synagógis vestris, et persequémini ; ut véniat super vos omnis sanguis justus qui effúsus est super terram. *Matth.* 23.

℣. Misit Deus ante eos virum : ℟. Elóquium Dómini inflammávit eum. *Ps.* 104.

ORATIO.

Da nobis, quæsumus, Dómine imitári quod cólimus, ut discámus et inimícos dilígere; quia ejus natalítia celebrámus, qui novit étiam pro persecutóribus exoráre Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum ; Qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritûs sancti Deus, per ómnia sécula seculórum.

AD COMPLETORIUM.

Psalmi et Capitulum de Dominica.

Ant. 2. D. Ego lux in mundum veni, ut omnis qui credit in me, in ténebris non máneat, allelúia. *Joan.* 12.

Hymnus, Mundi salus qui násceris, 33.

Ad Nunc dimittis, *Ant.* 1. g. Erat lux vera quæ illúminat omnem hóminem venientem in hunc mundum ; et lux in ténebris lucet. Allelúia. *Joan.* 1

DIE XXVI DECEMBRIS.

IN FESTO

SANCTI STEPHANI,

PROTOMARTYRIS.

SOLEMNE-MINUS.

AD OFFIC. NOCTURNUM.

INVITATORIUM.

JESUM quem vidit Stéphanus stantem à dextris Dei,* Veníte, adorémus. *Act.* 7. *Ps.* 94. Veníte, 2.

HYMNUS.

O QUI tuo, dux Mártyrum,
Præfers corónam nómine,
Non de cadúcis flóribus
Tibi corónam néctimus.

TUO cruenta sánguine
Quàm saxa fulgent púlcriùs!
Aptáta sacro vértici
Non sic micárent sídera.

QUOT facta fronti vúlnera,
Tot tela lucis émicant;
Et Angelo monstrat parem,
Quod prodit è vultu, jubar.

TU prima Christo víctimæ
Vitam rependis víctima,
Primusque testis æmulo
Deum fatéris fúnere.

TU primus ostensam tibi
Maris rubri sulcas viam;
Quot te sequentur Mártyrum,
Quibus præis, exércitus!

QUI natus es de Vírgine,
Jesu, tibi sit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula. Amen.

Psalmi de Feria.

IN I.° NOCTURNO.

Ant. 1. *D.* Convocantes duódecim multitúdinem discipulórum, dixérunt: Non est æquum nos derelínquere verbum Dei, et ministráre mensis. *Act.* 6.

Ant. 2. D. Consideráte viros ex vobis boni testimónii septem, plenos Spíritu sancto et sapiéntiâ, quos constituámus super hoc opus. *Act.* 6.

Ant. 3. a. Plácuit sermo coram omni multitúdine, et elegérunt Stéphanum. *Act. c.* 6.

℣. Beátus quem elegisti et assumpsisti: ℟. Inhabitábit in átriis tuis. *Ps.* 64.

LECTIO I.

De Actibus Apostolórum.

(Cap. 6.)

IN diébus illis, crescente

número discipulórum, factum est murmur Græcórum adversùs Hebræos, eo quòd despicerentur in ministério quotidiáno víduæ eórum. Convocantes autem duódecim multitúdinem discipulórum, dixérunt : Non est æquum nos derelínquere verbum Dei, et ministráre mensis. Considerâte ergo, fratres, viros ex vobis boni testimónii septem, plenos Spíritu sancto et sapiéntiâ, quos constituámus super hoc opus. Nos verò oratióni et ministério verbi instantes érimus. Et plácuit sermo coram omni multitúdine. Et elegérunt Stéphanum virum plenum fide et Spíritu sancto, et Philippum, et Próchorum, et Nicánorem, et Timónem, et Pármenam, et Nicolaum ádvenam Antiochénum. Hos statuérunt ante conspectum Apostolórum; et orantes, imposuérunt eis manus. Tu autem.

℟. Stéphanum virum plenum fide et Spíritu sancto. * Statuérunt ante conspectum Apostolórum; et orantes, imposuérunt ei manus. ℣. Locútus est Dóminus ad Móysen, dicens : Státues Levitas in conspectu Aaron et filiórum ejus, et Consecrábis oblátos Dómino. * Statuérunt. *Act.* 6. *Num.* 8.

LECTIO II.

Stephanus autem plenus grátiâ et fortitúdine, faciébat prodígia et signa magna in pópulo. Surrexérunt autem quidam de synagóga, quæ appellátur Libertinórum, et Cyrenénsium, et Alexandrinórum, et eórum qui erant à Cilícia et Asia, disputantes cum Stéphano : et non póterant resístere sapiéntiæ et Spíritui qui loquebátur. Tunc summisérunt viros, qui dícerent se audivísse eum dicentem verba blasphémiæ in Móysen et in Deum. Commovérunt ítaque plebem, et senióres, et scribas : et concurrentes rapuérunt eum, et adduxérunt in concílium, et statuérunt falsos testes, qui dícerent : Homo iste non cessat loqui verba adversùs locum sanctum et legem; audívimus enim eum dicentem : Quóniam Jesus Nazarénus hic déstruet locum istum, et mutábit traditiónes quas trádidit nobis Móyses. Et intuentes eum omnes qui sedébant in concílio, vidérunt fáciem ejus tanquam fáciem Angeli.

℟. Lévites præpósitus erat iis quæ sponte offerebantur Dómino ; * Universæque multitúdini fidéliter cibi præbebantur. ℣. Quotquot possessóres agrórum erant, vendentes afférebant prétia : dividebátur autem síngulis proùt cuíque opus erat ; * Universæque multitúdini fidéliter. 2. *Paral.* 31. *Act.* 4.

LECTIO III.

(Cap. 7.)

Cum autem esset plenus Spíritu sancto, intendens in cœlum, vidit glóriam Dei, et Jesum stantem à dextris Dei, et ait : Ecce vídeo cœlos apertos, et Fílium hóminis stantem à dextris Dei. Exclamantes autem voce magnà, continuérunt aures suas, et ímpetum fecérunt unanímiter in eum. Et ejicientes eum extra civitátem, lapidábant : et testes deposuérunt vestimenta sua secùs pedes adolescentis qui vocabátur Saulus. Et lapidábant Stéphanum invocantem, et dicentem : Dómine Jesu, súscipe spíritum meum. Pósitis autem génibus, clamávit voce magnà, dicens : Dómine, ne státuas illis hoc peccátum. Et cùm hoc dixisset, obdormívit in Dómino.

℣. Qui séminat in benedictiónibus, de benedictiónibus et metet, sicut scriptum est : * Dispersit, dedit paupéribus ; † Justítia ejus manet in séculum séculi. ℣. Eleemósynas illíus enarrábit omnis ecclésia sanctórum. * Dispersit. Glória. † Justítia. 2. *Cor.* 9. *Eccli.* 31.

IN II.° NOCTURNO.

Ant. 8. c. Stéphanus plenus grátiâ et fortitúdine faciébat prodígia et signa magna in pópulo. *Act.* 6.

Ant. 5. a. Erat potens in verbis et in opéribus suis. *Act.* 7.

Ant. 6. F. Sapiéntia firmábitur in illo, et non flectétur ; et continébit illum, et exaltábit illum apud próximos suos. *Eccli.* 15.

℣. Confirmátum est cor ejus : ℟. Non commovébitur, donec despíciat inimícos suos. *Ps.* 111.

Benedictiones de Sanctis.

LECTIO IV.

Sermo sancti Fulgéntii Episcopi.

(Serm. 3, de S. Stephano.)

Heri celebrávimus temporálem sempiterni Regis nostri natálem : hódie celebrámus triumphálem mílitis passiónem. Heri Rex noster trábeâ carnis indútus, de aula úteri virginális egrédiens, visitáre dignátus est mundum : hódie miles de tabernáculo córporis éxiens, triumphátor migrávit ad cœlum. Glória in excelsis Deo heri sancti Angeli exultantes cantavérunt : hódie Stéphanum lætantes in suum consórtium suscepérunt. Heri Christus pro nobis pannis est involútus : hodie Stéphanus stolâ est ab eo immortalitátis indútus. Heri præsépis angústia Christum portávit infantem : hódie imménsitas cœli suscépit Stéphanum triumphantem.

℟. Potens in Scriptúris erat edoctus viam Dómini;

et * Fervens spíritu loquebátur, et docébat diligenter ea quæ sunt Jesu. ℣. Sápiens tanquam imbres mittet elóquia sapiéntiæ suæ : * Fervens. *Act.* 18. *Eccli.* 39.

LECTIO V.

Necessarium nobis est, fratres caríssimi, agnóscere quibus armis præcinctus Stéphanus sævítiam Judæórum pótuit superáre, ut ita meruisset felíciter triumpháre. Invictæ in eo enítuit insígne virtútis, quæ nec freméntium sævítiam formidávit, nec lapidántium íctibus devicta succúbuit. Usque ádeò enim inter frementes permansit intérritus, et inter lápidum fuit cruciamenta secúrus, ut incredulitátem Judæórum fidenter argúeret, et benignus pro lapidántibus exoráret. Quod est ergo tam magnum atque insuperábile genus armórum ? Procul dúbio, munímine régio septus, nullátenus est ab adversáriis superátus ; quóniam Rex noster, cùm sit Altíssimus, pro nobis húmilis venit, sed ináms venire non pótuit. Magnum quippe donatívum suis milítibus áttulit, quo eos non solùm copióse ditávit, sed étiam ad certandum invictíssimè confortávit. Attulit namque donum caritátis, quo perdúceret hómines ad consórtium deitátis.

℟. Cœpit fiduciáliter ágere in synagóga ; * Vehementer enim Judæos revincébat públicè, ostendens per Scriptúras esse Christum Jesum. ℣. Surrexit quasi ignis, et verbum ipsíus quasi fácula ardébat ; * Vehementer enim. *Act.* 18. *Eccli.* 48.

LECTIO VI.

Caritas ergo quæ de cœlo ad terras depósuit Christum, ipsa Stéphanum de terra elevávit ad cœlum. Cáritas quæ præcessit in Rege, ipsa subsequenter refulsit in mílite. Stéphanus ergo, ut nóminis sui corónam meruisset accípere, caritátem pro armis habébat, et per ipsam ubíque vincébat. Per caritátem Dei, sæviéntibus Judæis non cessit : per caritátem próximi, pro lapidántibus intercessit. Per caritátem arguébat errantes, ut corrigerentur : per caritátem pro lapidántibus orábat, ne punirentur. Caritátis virtúte subnixus vicit Saulum crudéliter sævientem ; et quem hábuit in terra persecutórem, in cœlo méruit habére consortem.

℟. Surrexérunt quidam de synagóga disputantes cum Stéphano ; * Et non póterant resístere sapiéntiæ et Spirítui ✝ Qui loquebátur. ℣. Obstructum est os loquéntium iníqua ; * Et non.

Glória Patri. † Qui. *Act.* 6. *Ps.* 62.

IN III.° NOCTURNO.

Ant. 4. *D.* Judæi repléti sunt zelo, et contradicébant his quæ dicebantur, blasphemantes. *Act.* 13.

Ant. 8. G. Summisérunt viros qui dícerent se audivísse Stéphanum dicentem verba blasphémiæ in Móysen et in Deum. *Act.* 6.

Ant. 7. c. Commovérunt plebem, et senióres, et scribas; et concurrentes rapuérunt Stéphanum. *Act.* 6.

℣. Lábia dolósa loquuntur adversùs justum iniquitátem, ℟. In supérbia et in abusióne. *Ps.* 30.

LECTIO VII.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

(Cap. 23.)

In illo témpore; Dicébat Jesus Scribis et Pharisæis: Ecce ego mitto ad vos prophétas, et sapientes, et scribas; et ex illis occidétis. Et réliqua.

Homília sancti Hierónymi Presbyteri.

(Lib. 4. Comment. in Matth.)

Hoc quod ánteà dixerámus, Impléte mensúram patrum vestrórum, ad persónam Dómini pertinére, eò quòd occidendus esset ab eis, potest et ad discípulos ejus referri, de quibus nunc dicit: Ecce ego mitto ad vos prophétas, et sapientes, et scribas; et ex illis occidétis, et crucifigétis, et flagellábitis in synagógis vestris, et persequémini de civitáte in civitátem, ut impleátis mensúram patrum vestrórum. Simulque observa, juxta Apóstolum scribentem ad Corínthios, vária esse dona discipulórum Christi: álios prophétas, qui ventúra prædícant: álios sapientes, qui nóverint quando débeant proferre sermónem: álios scribas in lege doctíssimos, ex quibus lapidátus est Stéphanus, Paulus occísus, crucifixus Petrus, flagellàti in Actíbus Apostolórum discípuli.

℟. Adduxérunt Stéphanum in concílium, et statuérunt falsos testes qui dícerent: * Homo iste non cessat loqui verba adversùs locum sanctum et legem. ℣. Adductis viris fíliis diáboli, fecérunt eos sedére contra eum. At illi dixérunt contra eum testimónium coram multitúdine: * Homo iste. *Act.* 6. 3. *Reg.* 21.

LECTIO VIII.

Jerusalem, Jerúsalem, quæ occídis prophétas, et lápidas eos qui ad te missi sunt. Jerúsalem, non saxa et ædifícia civitátis, sed habitatóres vocat, quam patris plangit affectu, sicut et in álio loco légimus, quòd videns

eam fléverit. In eo autem quod dicit : Quóties vólui congregáre fílios tuos, omnes retrò prophétas à se missos esse testátur. Ecce relinquétur vobis domus vestra deserta. Hoc ipsum ex persóna Jeremíæ jam antè díxerat : Relíqui domum meam, dimísi hæreditátem meam : facta est mihi hæréditas mea quasi spelunca hyænæ. Desertam Judæórum domum, id est, Templum illud quod fulgébat augústius, óculis comprobámus; quia habitatórem Christum pérdidit, et hæreditátem prærípere géstiens, occídit hærédem.

℟. Intuentes Stéphanum omnes qui sedébant in concílio, * Vidérunt fáciem ejus tanquam fáciem Angeli. ℣. Símilem illum fecit Deus in glória sanctórum, et magnificávit eum in timóre inimicórum. * Vidérunt. *Act.* 6. *Eccli.* 45

LECTIO IX.

Dico enim vobis, non me vidébitis ámodò, donec dicátis, Benedictus qui vénit in nómine Dómini. Ad Jerúsalem lóquitur, et ad pópulum Judæórum. Versículum autem ístum, quo et párvuli atque lactentes in ingressu Jerúsalem Dómini salvatóris usi sunt, quando dixérunt : Benedictus qui venit in nómine Dómini, hosanna in excelsis, sumsit de centésimo décimo séptimo Psalmo, qui manifestè de adventu Dómini scriptus est. Et quod dicit, hoc vult intélligi : Nisi pœniténtiam egéritis, et confessi fuéritis ipsum me esse de quo Prophétæ cecinérunt, Fílium omnipotentis Patris, meam fáciem non vidébitis. Habent Judæi datum sibi tempus pœniténtiæ; confiteantur benedictum qui venit in nómine Dómini, et Christi ora conspícient.

℟. Cùm esset Stéphanus plenus Spíritu sancto, intendens in cœlum, vidit glóriam Dei, et ait : * Ecce vídeo cœlos apertos, et Fílium hóminis stantem à dextris Dei. ℣. Ecce in cœlo testis meus, et cónscius meus in excelsis. * Ecce vídeo cœlos. Glória. * Ecce. *Act.* 7. *Job* 16.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Ad te levávi óculos meos, ℟. Qui hábitas in cœlis. *Ps.* 122.

AD LAUDES.

Psalmi de Feria, cum Cantico de Nativitate.

Ant. 8. *G.* Ego replétus sum fortitúdine Spíritûs Dómini, judício et virtúte; ut annúntiem Israel peccátum suum. *Mich.* 3.

Ant. 3. à. Suscitátur falsíloquus adversùs fáciem meam, contradícens mihi :

collégit furórem suum in me. *Job* 16.

Ant. 7. c. Cómminans mihi, infrémuit contra me déntibus suis : terribílibus óculis me intúitus est. *Job* c. 16.

Ant. 1. a. Aperti sunt cœli, et vidi visiónes Dei; et ecce ignis et splendor in circúitu ejus. *Ezech.* 1.

Ant. 2. D. Dicunt : Lapidétur, et aspíciat óculus noster; ipsi autem non cognovérunt cogitatiónes Dómini. *Mich.* 4.

Capitulum. (*Jerem.* 26.)

Dominus misit me, ut prophetárem ad domum istam et ad civitátem hanc ómnia verba quæ audistis. Nunc ergo bonas fácite vias vestras et stúdia vestra, et audíte vocem Dómini Dei vestri.

HYMNUS.

Quid, obstináta péctora,
Verbo Dei resístitis?
Qui vos Deo plenus docet,
Hunc destinátis fúneri.

Omnes in unum sæviunt,
Saxis gravant truces manus :
Hunc párticeps Saulus necis
Per ómnium dextras petit.

Quid hoc? repente pánditur
Stellâta cœli régia :
Ad déxteram Patris videt
Sublímè stantem Fílium.

Non déseris, dux, míli-
tem
Quem, Christe, spectans
róboras;
Stas árbiter certáminis,
Futúrus ipse præmium.

Deo mori sub júdice
Pugnantis est victória :
Dum grando saxórum pluit,
Nil sentit affixus polo.

Mens nempe largo vívidæ
Torrente lucis ébria,
Nil córporis memor sui,
Jam se beátis ínserit.

Qui natus es de Vírgine,
Jesu, tibi sit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula.
Amen.

℣. In die malórum protexit me Dóminus : ℟. In petra exaltávit me. *Ps.* 26.

Ad Benedictus, *Ant.* 7. G. Exclamantes voce magnâ, continuérunt aures suas, et ímpetum fecérunt unanímiter in Stéphanum; et ejicientes eum extra civitátem, lapidábant invocantem et dicentem : Dómine Jesu, súscipe spíritum meum. *Act.* 7.

ORATIO.

Da nobis, quæsumus, Dómine, imitári quod cólimus, ut discámus et inimícos dilígere; quia ejus natalítia celebrámus, qui novit étiam pro persecutóribus exoráre Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum; Qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritûs sancti Deus.

Deinde fit Commemoratio

de Natali Domini, ut sequitur.

Ant. Egressus est Salvátor meus; et nunc qui redempti sunt à Dómino, revertentur, et vénient in Sion laudantes, allelúia. *Is.* 51.

℣. Ipse tanquam sponsus ℟. Procédens de thálamo suo. *Ps.* 18.

ORATIO.

Concede, quæsumus, omnípotens Deus, ut nos Unigéniti tui nova per carnem Natívitas líberet, quos sub peccáti jugo vetusta sérvitus tenet; Per eumdem Christum.

Deniquè, Commem. omnium SS. Mart. ut in Comm. Ant. Beáti. ℣. Multæ tribulatiónes. *Oratio,* Omnípotens, *p.* XIX.

AD HORAS.

Psalmi de Feria.

AD PRIMAM.

Ant. 8. *G.* Ego.

In ℟. *br.* ℣. Qui natus es * de María vírgine. *Matth.* 1.

AD TERTIAM.

Ant. 3. à. Suscitátur.

Capitulum. (*Ezech.* 3.)

Dixit ad me Dóminus: Domus Israel nolunt audíre te, quia nolunt audíre me; omnis quippe domus Israel atrítà fronte est, et duro corde. Ecce dedi fáciem tuam valentiórem faciébus eórum.

℟. *br.* Príncipes * persecúti sunt me gratis, * Allelúia, allelúia. Príncipes. ℣. Et à verbis tuis * formidábit cor meum, * Allelúia. Glória Patri. Príncipes.

℣. Sedérunt príncipes, et adversùm me loquebantur; ℟. Servus autem tuus exercebátur in justificatiónibus tuis. *Ps.* 118.

AD SEXTAM.

Ant. 7. ç. Cómminans mihi.

Capitulum. (*Ezech.* 3.)

Fili hóminis, ut adamantem, et ut sílicem dedi fáciem tuam: ne tímeas eos, neque métuas à fácie eorum.

℟. *br.* Dóminus mihi adjútor, * non timébo quid fáciat mihi homo, * Allelúia, allelúia. Dóminus. ℣. Dóminus mihi adjútor, * et ego despíciam inimícos meos, * Allelúia. Glória. Dóminus. *Ps.* 117.

℣. Dóminus à dextris est mihi, ne commóvear; ℟. Propter hoc lætátum est cor meum. *Ps.* 15.

AD NONAM.

Ant. 2. D. Dicunt.

Capitulum. (*Isaiæ* 50.)

Juxta est qui justíficat me: quis contradícet mihi? Stemus simul: quis est adversárius meus? accédat ad me.

Ecce Dóminus Deus auxiliátor meus : quis est qui condemnet me ?

℟. *br.* Ecce * Deus ádjuvat me, * Allelúia, allelúia. Ecce. ℣. Et Dóminus * susceptor est ánimæ meæ, * Allelúia. Glória Patri. Ecce *Ps.* 53.

℣. Dóminus illumináti mea et salus mea ; ℟. Quem timébo ? *Ps.* 26.

AD II. VESPERAS.

Antiph. et Pss. ut ad II. Vesperas de Natali Domini, suprà, 254.

Capitulum. (*Job* 16.)

PASSUS sum absque iniquitáte manûs meæ, cùm habérem mundas ad Deum preces.

HYMNUS.

MIRIS probat sese modis
Suos in hostes cáritas ;
Et blándiens et íncrepans,
Amíca semper cáritas.

QUI stans perorábat sibi,
Cadens et expírans humi,
Linguâ diserti sánguinis,
Suis perórat hóstibus.

AUDIVIT è cœlo Deus
Supréma verba Mártyris ;
Dux Saulus, et testis necis,
Necis fit ipse præmium.

FRACTIS jacens cervícibus,
Et sic perire lætior :
O Christe, dixit, súscipe
Quem pono pro te, spíritum

TUM blanda mors amábili
Sopóre clausit lúmina ;
Ad lucis æternæ jubar,
Exútus artus, évolat.

SERVIRE mensis páuperum
Id múneris quondam tui ;
Convíva nunc dignus Deo,
Mensis supernis ássides.

TU nuptiáli spléndidus
Tui cruóris púrpurâ,
Ad immoláti tránsvolas
Admissus Agni núptias.

QUID non, Deus, si réspicis,
Humána possunt péctora ?
Cujus triumphum pángimus,
Fac nos et exemplum sequi.

QUI natus es de Vírgine,
Jesu, tibi sit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula.
Amen.

℣. Posuérunt adversum me mala pro bonis, ℟. Et ódium pro dilectióne mea. *Ps.* 108.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. D. Pósitis génibus, clamávit voce magnâ : Dómine, ne státuas illis hoc peccátum. Et cùm hoc dixisset, obdormívit in Dómino. *Act.* 7.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

Fit Commemoratio de sancto Joanne, Ant. Honorábilis factus es in óculis meis, et gloriósus : ego dilexi te, noli timére. *Is.* 43.

℣. Ecce tu, Dómine, veritátem dilexisti : ℟. Incer-

ta et occulta sapiéntiæ tuæ manifestasti mihi. *Ps.* 50.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Posteà de Natali Domini, Ant. Filius Dei. ℣. Hic est. *Oratio*, Concéde, 255.

Denique Commem. omnium SS. Mart. Ant. Datæ sunt. ℣. In æternum, *p.* XXI. *Oratio* Omnípotens, XIX.

AD COMPLETORIUM, *Psalmi et Capitul. de Feria. Cetera ut heri*, 255, *et sic usque ad Circumcisionem exclusivè.*

DIE XXVII DECEMBRIS.

IN FESTO

S. JOANNIS, APOSTOLI

ET EVANGELISTÆ.

Duplex-majus.

AD OFFIC. NOCTURNUM.

INVITATORIUM.

JESUM in cujus sinu recúbuit Joannes, * Veníte, adorémus. *Joan.* 13.

Ps. 94. Veníte, 2.

HYMNUS.

TU, quem præ réliquis
Christus amáverat,
O dulces hóminis delíciæ Dei,
Curárum sócius, fúneris et comes,
Et testis quoque glóriæ!
FORTUNATE nimis, cui lícitum fuit
Attrectáre manu Verbum hóminem Deum,
Hunc audíre, óculis cérnere, mútuo
Quin et collóquio frui!
HÆC dos quanta fuit, cùm tibi crédidit
Sensus Christus amans péctoris íntimos,
Quando monte super totus homo Deus
Sese númine véstiit?
JESU tu plácido dum récubas sinu,
Potas plena Deo vívida flúmina;
Illapsu tácito se própiùs tuis
Numen sénsibus ínserit.
Ex hoc fonte Deum pleniùs háuseras;
Corpus destítuit mens velut ébria:
Dic, cùm blanda quies lúmina cláuserit,
Quæ cœléstia víderis.
O SACROS áditus! ô bene mútui
Hàc ignóta tenus gáudia péctoris!
Quæ non tela jacit divus amor sacris
His fornácibus íncubans!
HINC tu semper amans, semper amábilis:
Hinc et frontis honos, virgíneus pudor;
Hinc cœleste jubar, quod súperos decet,
Toto vértice fúnditur.
HINC creber répetis, creber idem sonas;
Quidquid faris, amor, sic amor ímperat:
Vix sese cápiens æstuat et suis

Pectus rúmpitur ígnibus.
Sit laus summa Patri, súmmaque Fílio;
Sit par, sancte, tibi glória, Spíritus:
Hæc est certa fides, fóntibus è tuis
Quam divínitùs háusimus. Amen.

Psalmi de Feria.

IN I.° NOCTURNO.

Ant. 1. g. Vidit Jesus duos fratres, Jacóbum Zebedæi, et Joannem fratrem ejus in navi; cum Zebedæo patre eórum. *Matth.* 4.

Ant. 2. D. Vidit ipsos componentes rétia in navi: et vocávit illos. *Marc.* 1.

Ant. 8. c. Illi, statim relictis rétibus et patre, secúti sunt eum. *Matth.* 4.

℣. Dóminus pars hæreditátis meæ: ℟. Hæréditas mea præclára est mihi. *Ps.* 15.

LECTIO I.

Incipit Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Romános.

(Cap. 1.)

Paulus servus Jesu Christi, vocátus Apóstolus, segregátus in Evangélium Dei, quod antè promíserat per Prophétas suos in Scriptúris sanctis, de Fílio suo qui factus est ei ex sémine David secundùm carnem, qui prædestinátus est Fílius Dei in virtúte secundùm spíritum sanctificatiónis ex resurrectióne mortuórum Jesu Christi Dómini nostri; per quem accépimus grátiam et apostolátum ad obediendum fídei in ómnibus géntibus pro nómine ejus, in quibus estis et vos vocáti Jesu Christi: ómnibus qui sunt Romæ, dilectis Dei, vocátis sanctis, grátia vobis et pax à Deo patre nostro et Dómino Jesu Christo. Primùm quidem grátias ago Deo meo per Jesum Christum pro ómnibus vobis; quia fides vestra annuntiátur in universo mundo. Testis enim mihi est Deus, cui sérvio in spíritu meo, in Evangélio Fílii ejus, quòd sine intermissióne memóriam vestri fácio semper in oratiónibus meis; óbsecrans, si quómodò tandem aliquando prósperum iter hábeam in voluntáte Dei veniendi ad vos.

℟. Stupor circumdéderat Petrum in captúra píscium, simíliter Jacóbum et Joannem; * Et relictis ómnibus, secúti sunt Jesum. ℣. Ipsi vidérunt ópera Dómini, et mirabília ejus in profundo; * Et. *Luc.* 5. *Ps.* 106.

LECTIO II.

Desidero enim vidére vos, ut áliquid impértiar vobis grátiæ spirituális ad confirmándos vos; id est, simul consolári in vobis per eam quæ ínvicem est, fidem vestram, atque meam. Nolo autem vos ignoráre, fratres, quia sæpè propósui veníre ad vos, (et prohíbitus sum

usque adhuc) ut áliquem fructum hábeam et in vobis, sicut et in céteris géntibus. Græcis ac Bárbaris, sapiéntibus et insipiéntibus débitor sum; ita (quod in me) promptum est et vobis, qui Romæ estis, evangelizáre. Non enim erubesco Evangélium: virtus enim Dei est in salútem omni credénti, Judæo primùm et Græco. Justítia enim Dei in eo revelátur ex fide in fidem, sicut scriptum est: Justus autem ex fide vivit. Revelátur enim ira Dei de cœlo super omnem impietátem, et injustítiam hóminum eórum qui veritátem Dei in injustítia détinent; quia quod notum est Dei, manifestum est in illis: Deus enim illis manifestávit.

℟. Vocávit Jesus ad se quos vóluit ipse; et fecit ut essent duódecim cum illo: et * Impósuit Jacóbo et Joanni nómina Boanerges, quod est, Fílii tonítrui. ℣. Dóminus Deus servos suos vocábit nómine álio: * Impósuit. *Marc.* 3. *Is.* 65.

LECTIO III.

Invisibilia enim ipsíus, à creatúra mundi, per ea quæ facta sunt, intellecta conspiciuntur: sempiterna quoque ejus virtus et divínitas; ita ut sint inexcusábiles. Quia cùm cognovissent Deum, non sicut Deum glorificavérunt, aut grátias egérunt; sed evanuérunt in cogitatiónibus suis, et obscurátum est insípiens cor eórum. Dicentes enim se esse sapientes, stulti facti sunt. Et mutavérunt glóriam incorruptíbilis Dei in similitúdinem imáginis corruptíbilis hóminis, et vólucrum, et quadrúpedum, et serpéntium. Propter quod trádidit illos Deus in desidéria córdis eórum, in immundítiam; ut contuméliis affíciant córpora sua in semetipsis: qui commutavérunt veritátem Dei in mendácium, et coluérunt, et serviérunt creatúræ pótiùs quàm Creatóri, qui est benedictus in sécula. Amen. Tu autem.

℟. Assumpsit Jesus Petrum, et Jacóbum, et Joannem, et ascendit in montem ut oráret: et * Facta est, dum oráret, spécies vultûs ejus áltera; et ✝ Vidérunt majestátem ejus. ℣. Pósuit óculum suum super corda illórum, osténdere illis magnália. * Facta est. Glória. ✝ Vidérunt. *Luc.* 9. *Eccli.* 17.

IN II.º NOCTURNO.

Ant. 3. a. Accédunt ad Jesum Jacóbus et Joannes, dicentes: Da nobis ut unus ad déxteram tuam, et álius ad sinístram tuam sedeámus in glória tua. *Marc.* 10.

Ant. 4. *D.* Respondens Jesus, dixit: Potestis bíbere cálicem quem ego bibitúrus

sum? Dicunt ei: Póssumus. *Matth.* 20.

Ant. 5. a. Ait illis: Cálicem quidem meum bibétis: sedére autem ad déxteram meam vel sinístram, non est meum dare vobis, sed quibus parátum est. *Matth.* 20.

℣. Cálicem salutáris accípiam, ℟. Et nomen Dómini invocábo. *Ps.* 115.

Benedictiones de Sanctis.

LECTIO IV.

Ex libro sancti Hierónymi Presbyteri, de Scriptóribus Ecclesiásticis.

(Cap. 9.)

JOANNES Apóstolus, quem Jesus amávit plúrimùm, fílius Zebedæi, frater Jacóbi Apóstoli, quem Heródes post passiónem Dómini decolláverat, novíssimus ómnium scripsit Evangélium, rogátus ab Asiæ Epíscopis, adversùs Corinthum aliosque hæréticos, et máximè tunc Ebionitárum dogma consurgens, qui ásserunt Christum ante Maríam non fuisse. Unde et compulsus est divínam ejus nativitátem edícere.

℟. Amantíssimus Dómini habitábit confidenter in eo: * Quasi in thálamo totâ die morábitur, et inter húmeros illíus requiescet. ℣. Erat recumbens unus ex discípulis Jesu in sinu ejus, quem diligébat Jesus: * Quasi. *Deut.* 33. *Joan.* 13.

LECTIO V.

QUARTO décimo ígitur anno, secundam post Neróne persecutiónem movente Domitiáno, in Patmos ínsulam relegátus, scripsit Apocalypsim, quam interpretátur Justínus martyr, et Irenæus. Interfecto autem Domitiáno, et actis ejus ob nímiam crudelitátem à Senátu rescissis, sub Nerva príncipe rédiit Ephesum: ibique usque ad Trajánum príncipem persevérans, totas Asiæ fundávit rexitque Ecclésias, et confectus sénio, sexagésimo octávo post passiónem Dómini anno mórtuus, juxta eamdem urbem sepultus est.

℟. Dixit Jesus: Unus ex vobis tradet me. Unus ex discípulis, quem diligébat Jesus, * Dicit ei: Dómine, quis est? Respondit Jesus: Ille est cui ego intinctum panem porréxero. ℣. Sapiéntia denudábit absconsa sua illi qui illam díligit. * Dicit ei: Dómine. *Joan.* 13. *Eccli.* 4.

LECTIO VI.

Ex Commentáriis ejusdem in Epístolam ad Gálatas.

(Lib. 3, c. 6.)

BEATUS Joannes Evangelista, cùm Ephesi morarétur usque ad últimam senectútem, ex vix inter discipulórum manus ad Ecclésiam

deferrétur, nec posset in plura verba vocem contéxere, nihil áliud per síngulas solébat proferre collectas, nisi hoc : Filíoli, dilígite altérutrum. Tandem discípuli et fratres qui áderant, tædio affecti, quòd éadem semper audírent, dixérunt : Magister, quare semper hoc lóqueris? Qui respondit dignam Joanne sententiam : Quia præceptum Dómini est ; et, si solum fiat, súfficit.

℟. Stabat juxta crucem Jesu mater ejus. * Cùm vidisset ergo Jesus matrem, et discípulum stantem, quem diligébat, dicit matri suæ : Múlier, ecce fílius tuus; deinde † Dicit discípulo : Ecce mater tua. ℣. Omni témpore díligit qui amícus est, et frater in angústiis comprobátur. * Cùm vidisset ergo Jesus matrem. Glória Patri. † Dicit. *Joan.* 19. *Prov.* 17.

IN III.º NOCTURNO.

Ant. 7. *d.* Stetit Jesus in líttore ; non tamen cognovérunt discípuli quia Jesus est. Dixit discípulus ille quem diligébat Jesus : Dóminus est. *Joan.* 21.

Ant. 6. F. Exiit sermo inter fratres, quia discípulus ille non móritur. *Joan.* 21.

Ant. 8. *G.* Non dixit Petro Jesus, Non móritur ; sed, sic eum volo manére donec véniam, quid ad te? *Joan.* 21.

℣. Tribuisti ei, Dómine, longitúdinem diérum in séculum : ℟. Magna est glória ejus in salutári tuo. *Ps.* 20.

LECTIO VII.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

(Cap. 21.)

In illo témpore ; Dixit Jesus Petro : Séquere me. Conversus Petrus, vidit illum discípulum quem diligébat Jesus, sequentem. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni, Epíscopi.

(Tract. 124, in Joan. n. 5.)

Duas vitas sibi divínitùs prædicátas et commendátas novit Ecclésia, quarum est una in fide, áltera in spécie : una in témpore peregrinatiónis, áltera in æternitáte mansiónis : una in labóre, áltera in réquie : una in via, áltera in pátria : una in ópere actiónis, áltera in mercéde contemplatiónis. Una declínat à malo, et facit bonum ; áltera nullum habet à quo declínet malum, et magnum habet quo fruátur bonum. Una cum hoste pugnat : áltera sine hoste regnat. Una fortis est in adversis : áltera nihil sentit adversi. Una carnáles libídines frænat : áltera spiritálibus delectatiónibus vacat.

℟. Loquéntibus Petro et Joanne ad pópulum, supervenérunt sacerdótes et ma-

gistrátus templi, dolentes quòd annuntiárent in Jesu resurrectiónem; et *Posuérunt eos in custódiam. ℣. Inclúsos custodiébant, per quos incipiébat incorruptum legis lumen século dari. *Posuérunt. *Act.* 4. *Sap.* 18.

LECTIO VIII.

(N. 7.)

Ergo una bona est, sed adhuc mísera: áltera mélior, et beáta. Ista significáta est per Apóstolum Petrum, illa per Joannem. Tota hîc ágitur ista usque in hujus séculi finem, et illic ínvenit finem: differtur illa complenda post hujus séculi finem, sed in futúro século non habet finem. Ideò dicitur huic, séquere me: de illo autem, sic eum volo manére donec véniam. Quid enim est hoc, nisi, Tu me séquere per imitatiónem perferendi temporália mala, ille máneat donec sempiterna vénio redditúrus bona? Quod apértiùs ita dici potest: Perfecta me sequátur áctio, informáta meæ passiónis exemplo: inchoáta verò contemplátio máneat donec vénio, perficienda cùm vénero.

℟. Videntes Petri constántiam et Joannis, comperto quòd hómines essent sine lítteris et idiótæ, * Admirabantur, et nihil póterant contradícere. ℣. Dixit Dóminus: Ecce ego addam ut admiratiónem fáciam pópulo huic miráculo grandi; períbit enim sapiéntia à sapiéntibus ejus. * Admirabantur, et nihil póterant contradícere. *Act.* 4. *Is.* 29.

LECTIO IX.

Nemo tamen istos insignes Apóstolos séparet. Et in eo quod significábat Petrus, ambo erant; et in eo quod significábat Joannes, ambo futúri erant. Omnibus sanctis, propter hujus vitæ procellosíssimæ gubernáculum, claves regni cœlórum Petrus accépit: eisdemque, propter vitæ illíus secretíssimæ quietíssimum sinum, super pectus Christi Joannes Evangelista discúbuit. Nec ille de Christi divinitáte sublímia, quæ in illo regno fácie ad fáciem contemplanda, nunc autem in spéculo atque in ænígmate contuenda sunt, de fonte Domínici péctoris solus bibit; sed Dóminus Evangélium ómnibus bibendum toto orbe diffúdit. Sunt qui sénserint à Christo Joannem plus amátum, quòd ab ineunte puerítia castíssimus vixerit. Id quoque multùm ádjuvat congruéntiam hujusce sententiæ, quòd illa vita per eum significáta est, ubi non erunt núptiæ.

℟. Denuntiavérunt ne omnínò docérent in nómine Jesu; Petrus verò et Joannes dixérunt ad eos: *Non póssumus quæ vídimus et

audívimus non loqui. ℣. Sacramentum regis abscóndere bonum est; ópera autem Dei reveláre et confitéri honorificum est: *Non.Glória. * Non. *Act.* 4. *Tob.* 12.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Annuntiáte inter gentes glóriam Dómini, ℟. In ómnibus pópulis mirabília ejus. *Ps.* 95.

AD LAUDES.

Ps. de Fer. cum Cant. de Nat.

Ant. 2. D. Ego Joannes párticeps in tribulatióne, et regno, et patiéntiâ in Christo Jesu, fui in ínsula Patmos propter verbum Dei et testimónium Jesu. *Apoc.* 1.

Ant. 5. a. Audívi vocem magnam tanquam tubæ dicentis: Quod vides, scribe in libro; et mitte septem Ecclésiis. *Apoc.* 1.

Ant. 7. a. Dixit mihi Angelus: Oportet te íterùm prophetáre géntibus, et pópulis, et linguis, et régibus multis. *Apoc.* 10.

Ant. 1. a. Deus spirítuum Prophetárum misit Angelum suum, osténdere servis suis quæ oportet fieri citò. *Apoc.* 22.

Ant. 6. F. Beátus qui custódit verba prophetíæ libri hujus; et ego Joannes audívi et vidi. *Apoc.* 22.

Capitulum. (*Apoc.* 14.)

Vidi álterum Angelum volantem per médiumcœli, habentem Evangélium æternum, ut evangelizáret sedéntibus super terram, et super omnem gentem, et tribum, et linguam, et pópulum, dicens voce magnâ: Timéte Dóminum, et date illi honórem.

HYMNUS.

Quem nox, quem ténebræ, dénsaque núbila
Circumfúsa tegunt lúmine spléndidum,
Imbelles óculos terríficis Deus,
Ne fulgóribus óbruat.
O DILECTE Deo, quàm tibi clárius,
Dum tu vivis adhuc, se dedit áspici!
Tu secréta Dei, mentis et íntimæ
Rimáris penetrália.
CEU pennis áquilæ, raptus in æthera
Cœlum mente petis, sídera tránsvolas;
Nil obstant rútili fúlgura lúminis,
Nudo Númine pásceris.
ÆTERNO génitum de Patre Fílium,
Demptâ nube, vides, èque Deo Deum
Descendisse sacros de pátrio sinu
Castæ Vírginis in sinus.
IN nos hoc pótuit tantus amor Dei!
Terris ipse sui núminis ímmemor,
Nobis factus homo, se facit éxulem,
Ut cœlo trahat éxules.

Per te sacra patent ábdita
vátibus :
Quæ lux in ténebris fúlgeat,
índicas :
A quo vita fluit, princípium
petis,
Et primórdia lúminis.
Patri máxima laus, máxima Fílio,
Amborumque sacro máxima Flámini :
Hæc est certa fides, fóntibus è tuis
Quam divínitùs háusimus.
Amen.

℣. Introíbo in poténtias Dómini, ℟. Usque in altíssima quæ fecisti magnália. *Ps.* 70.

Ad Benedictus, *Ant.* 8. G. Quod audívimus, quod vídimus, quod manus nostræ contrectavérunt de verbo vitæ, annuntiámus vobis, ut et vos societátem habeátis nobiscum. 1. *Joan.* 1.

ORATIO.

Ecclesiam tuam, Dómine, benignus illustra; ut beáti Joannis Apóstoli tui et Evangelistæ illumináta doctrínis, ad dona pervéniat sempiterna; Per Dóminum.

Commem. de Nat. Domini, Egressus, etc., *suprà*, 263.

AD HORAS.

Psalmi de Feria.

AD PRIMAM.

Ant. 2. D. Ego Joannes.

In ℟. *br.* ℣. Qui natus es * de María vírgine. *Matth.* 1.

AD TERTIAM.

Ant. 5. a. Audívi.

Capitulum. (*Apocal.* 1.)

Posuit déxteram suam super me, dicens : Noli timére, ego sum primus et novíssimus et vivus, et fui mórtuus, et ecce sum vivens in sécula seculórum; et hábeo claves mortis et inferni. Scribe ergo quæ vidísti, et quæ sunt, et quæ oportet fíeri post hæc.

℟. *br.* Lingua mea * cálamus scribæ, * Allelúia, allelúia. Lingua. ℣. Velóciter * scribentis, * Allelúia. Glória. Lingua. *Ps.* 44.

℣. In generatiónem et generatiónem, ℟. Annuntiábo veritátem tuam. *Ps.* 88.

AD SEXTAM.

Ant. 7. a. Dixit mihi Angelus.

Capitulum. (*Apocal.* 19.)

Cecidi ante pedes Angeli, ut adorárem eum. Et dicit mihi : Vide ne féceris; conservus tuus sum, et fratrum tuórum habéntium testimónium Jesu. Deum adóra.

℟. *br.* In conspectu Angelórum * adorábo, * Allelúia, allelúia. In conspectu. ℣. Et confitébor nómini tuo * super misericórdia tua, * Allelúia. Glória. In conspectu. *Ps.* 137.

℣. Non accédet ad te malum; ℟. Quóniam Angelis

suis Deus mandávit de te. *Ps.* 90.

AD NONAM.

Ant. 6. F. Beátus.

Capitulum. (*Apocal.* 1.)

Beatus qui legit et audit verba prophetíæ hujus, et servat ea quæ in ea scripta sunt; tempus enim propè est.

℟. *br.* Mirabília * testimónia tua, * Allelúia, allelúia. Mirabília. ℣. Ideò scrutáta est ea * ánima mea, * Allelúia. Glória. Mirabília. *Ps.* 118.

℣. Servus tuus custódit ea, ℟. In custodiendis illis retribútio multa. *Ps.* 18

AD II. VESPERAS.

Antiphonæ et Psalmi ut in Natali Domini, 254.

Capitulum. (*Apoc.* 1.)

Dedit Jesu Christo Deus palàm fácere servis suis quæ oportet fieri citò: et significávit mittens per Angelum suum servo suo Joanni, qui testimónium perhibuit Verbo Dei, et testimónium Jesu Christi, quæcumque vidit.

HYMNUS.

Sit qui ritè canat te modò vírginem,
Te scriptis célebrem dicat Apóstolum,
Jungat véridicis te quoque Vátibus,
Christi te cano Mártyrem.
Diri testis eras fúneris, et comes,
Votis cum Dómino fixus eras cruci;
Hoc tantùm lícuit tunc tibi, mútuis
Respondére dolóribus.
Pendens fúnereà Christus ab árbore,
Te matri miseræ jam sine fílio,
Natum substítuit. Crédere Vírginem
Quàm par est tibi vírgini!
Tali depósito quid pretiósius?
Mater vera Dei jam tua dícitur,
Natus jure pari dícere; mórtui
Jactúram réparas Dei.
Christus vocis egens, te moriéntibus,
Quà fas est, óculis discípulum docet;
Ex illa cáthedra quam cruor ímbuit,
Terris prædicat ómnibus.
Christi fide comes, pássibus æmulis,
Quò te duxit amor, te líceat sequi;
Ingens ille mihi sit favor, et pati
Cum Christo, simul et mori.
Sit laus summa Patri, súmmaque Fílio;
Sit par, sancte, tibi glória, Spíritus:
Hæc est certa fides, fóntibus è tuis
Quam divínitus háusimus.
Amen.

℣. Testimónia tua, Dó-

mine, ℟. Credibília facta sunt nimis. *Ps.* 92.

Ad Magníficat, *Ant. 4. D.* Quem diligébat Jesus, qui et recúbuit in cœna super pectus ejus; hic est discípulus ille qui testimónium pérhibet de his, et scripsit hæc : et scimus quia verum est testimónium ejus. *Joan.* 21.

Oratio, ut suprà ad Laudes, 280.

Fit Commem. de SS. Innocentibus, Ant. Contemplámini, et vocáte lamentatríces : assúmant super nos lamentum; quia mors ingressa est domos nostras, dispérdere párvulos déforis. *Jerem.* 9.

℣. Captábunt in ánimam Justi ; ℟. Et sánguinem innocentem condemnábunt. *Ps.* 93.

Oratio, ut infrà ad Laudes, 280.

Postcà de Natali Domini, Fílius, etc. *ut suprà,* 255.

Ad Completorium, *Psalmi et Capitul. de Feria. Reliqua ut in die Natalis Domini, suprà,* 255.

DIE XXVIII DECEMBRIS.

IN FESTO

SS. INNOCENTIUM.

Duplex-minus.

AD OFFIC. NOCTURNUM.

INVITATORIUM.

Christum complexantem et benedicentem párvulos, * Veníte, adorémus. *Marc.* 10.

Ps. 94. Veníte, 2.

HYMNUS.

Salvete, flores Mártyrum,
In lucis ipso límine
Quos sævus ensis méssuit,
Ceu turbo nascentes rosas.

Vos prima Christi víctima,
Grex immolatórum tener,
Aram sub ipsam símplices
Palmâ et corónis lúditis.

Quid próficit tantum nefas?
Quid crimen Heródem juvat?
Unus tot inter fúnera
Impúnè Christus tóllitur.

Inter coævi sánguinis
Fluenta solus ínteger
Ferrum quod orbábat nurus,
Partus fefellit Vírginis.

Sic dira regis ímpii
Edicta quondam fúgerat,
Christi figúram præferens,
Moses receptor cívium.

Qui natus es de Vírgine,
Jesu, tibi sit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempíterna sécula.
Amen.

Psalmi de Feria.

IN I.º NOCTURNO.

Ant. 1. a. Consurget rex ímpudens fácie, et interfíciet pópulum sanctórum. *Dan.* 8.

Ant. 2. D. Dirigétur dolus in manu ejus, occídet

plúrimos, et contra príncipem príncipum consurget. *Dan.* 8.

Ant. 3. b. Non roborábitur homo ex impietáte; et radix justórum non commovébitur. *Prov.* 12.

℣. Peccátor stridébit super justum déntibus suis; ℟. Dóminus autem irridébit eum. *Ps.* 36.

LECTIO I.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Romános.

(Cap. 2.)

PROPTER quod inexcusábilis es, ô homo omnis qui júdicas. In quo enim júdicas álterum, teipsum condemnas; éadem enim agis quæ júdicas. Scimus enim quóniam judícium Dei est secundùm veritátem in eos qui tália agunt. Exístimas autem hoc, ô homo, qui júdicas eos qui tália agunt, et facis ea, quia tu effúgies judícium Dei? An divítias bonitátis ejus, et patiéntiæ, et longanimitátis contemnis? Ignóras quóniam benignitas Dei ad pœniténtiam te addúcit? Secundùm autem durítiam tuam et impœnitens cor, thesaurízas tibi íram in die iræ et revelatiónis justi judícii Dei, qui reddet unicuíque secundùm ópera ejus. Iis quidem qui secundùm patiéntiam boni óperis, glóriam, et honórem, et incorruptiónem quærunt, vitam ætérnam; iis autem qui sunt ex contentióne, et qui non acquiescunt veritáti, credunt autem iniquitáti, ira et indignátio.

℟. Heródes, clàm vocátis Magis, * Diligenter dídicit ab eis tempus stellæ quæ appáruit eis. ℣. Multæ sunt insídiæ dolósi; bona enim in mala convértens insidiátur: * Diligenter. *Matth.* 2. *Eccli.* 11.

LECTIO II.

TRIBULATIO et angústia in omnem ánimam hóminis operantis malum, Judæi primùm, et Græci: glória autem et honor, et pax omni operanti bonum, Judæo primùm, et Græco: non enim est accéptio personárum apud Deum. Quicumque enim sine lege peccavérunt, sine lege períbunt: et quicumque in lege peccavérunt, per legem judicabuntur. (Non enim auditóres legis justi sunt apud Deum, sed factóres legis justificabuntur. Cùm enim gentes quæ legem non habent, naturáliter ea quæ legis sunt, fáciunt, ejúsmodi legem non habentes, ipsi sibi sunt lex: qui ostendunt opus legis scriptum in córdibus suis, testimónium reddente illis consciéntiâ ipsórum, et inter se ínvicem cogitatiónibus accusántibus, aut étiam defendéntibus, in die, cùm

judicábit Deus occulta hóminum, secundùm Evangélium meum per Jesum Christum.

℟. In lábiis suis indulcat inimícus, et * In corde suo insidiátur; et si invénerit tempus, non satiábitur sánguine. ℣. Dixit Heródes Magis : Ite et interrogáte diligenter de púero, et renuntiáte mihi; ut et ego véniens, adórem eum. * In. *Eccli.* 12. *Matth.* 2.

LECTIO III.

Si autem tu Judæus cognomináris, et requiescis in lege, et gloriáris in Deo, et nosti voluntátem ejus, et probas utilióra, instructus per legem, confídis teipsum esse ducem cæcórum, lumen eórum qui in ténebris sunt, eruditórem insipiéntium, magistrum infántium, habentem formam sciéntiæ et veritátis in lege; qui ergo álium doces, te ipsum non doces : qui prædicas non furandum, furáris : qui dicis non mœchandum, mœcháris : qui abominináris idóla, sacrilégium facis : qui in lege gloriáris, per prævaricatiónem legis Deum inhonóras. Nomen enim Dei per vos blasphemátur inter gentes, sicut scriptum est.

℟. Reges terræ et * Príncipes convenérunt adversùs Dóminum, et adversùs Christum ejus. Qui hábitat in cœlis, irridébit eos. ℣. Cùm recessissent Magi, Angelus Dómini appáruit Joseph, dicens : Futúrum est ut Heródes quærat púerum ad perdendum eum : * Príncipes. Glória. * Príncipes. *Ps.* 2. *Matth.* 2

IN II.° NOCTURNO.

Ant. 4. d. Heródes videns quóniam illúsus esset à Magis, irátus est valdè. *Matt.* 2.

Ant. 5. a. Sónitus terróris semper in áuribus ímpii; et cùm pax sit, insídias suspicátur. *Job* 15. *

Ant. 7. d. Tetendit adversùs Deum manum suam, et contra Omnipotentem roborátus est. *Job* 15.

℣. Ecce partúriit injustítiam; ℟. Concépit dolórem, et péperit iniquitátem. *Ps.* 7.

LECTIO IV.

Sermo sancti Leónis Papæ.

(In Epiph. 1.)

Herodes audiens Judæórum Príncipem natum, successórem suspicátus, expávit; et molitus necem salútis Auctóri, falsum spondet obséquium. Quàm felix foret, si Magórum imitarétur fidem, et convérteret ad religiónem quod disponébat ad fraudem! Reversis Magis in regiónem suam, translatóque Jesu in Ægyptum ex admonitióne divína, exardescit frustráta in meditatiónibus suis Heródis insánia. Necári omnes Bethleem

párvulos jubet : et quóniam quem métuat, nescit infantem, generálem sævítiam in suspectam sibi tendit ætátem. Sed quos rex ímpius éximit mundo, Christus inserit cœlo.

℟. Rex, efferátis ánimis, jussit militibus interfícere, nec párcere. * Fiébant ergo natórum extermínia et parvulórum neces. ℣. Heródes occídit omnes púeros qui erant in Béthleem et in fínibus ejus, à bimátu et infra, secundùm tempus quod exquisíerat à Magis. * Fiébant. 2. *Mach.* 5. *Matth.* 2.

LECTIO V.

(In Epiph. 2.)

Quæ ista, Judæi, tam imperíta in vobis sciéntia est? Interrogáti ubi Christus nascerétur, veráciter dícitis quod legistis, In Béthleem Judæ. Locum nativitátis de Scripturárum testimónio demonstrátis, præséntiam témporis de cœli et terræ attestatióne cognóscitis; et tamen ubi ad persequendum ánimus Heródis exarsit, ibi ad non credendum vester sensus obdúruit. Felícior ergo ignorántia infántium quos persecútor occídit, quàm vestra sciéntia quam in sua perturbatióne consúluit. Vos noluistis regnum ejus recípere, cujus óppidum potuistis osténdere. Illi potuérunt pro eo mori, quem nondum póterant confitéri. Itaque Christus, ne ullum ei tempus esset absque miráculo, ante usum linguæ potestátem Verbi tácitus exerébat; et quasi jam díceret, Sínite párvulos veníre ad me, tálium est enim regnum cœlórum, novâ glóriâ coronábat infantes, et de inítiis suis parvulórum primórdia consecrábat; ut discerétur néminem hóminum divíni incápacem esse sacramenti, quando étiam illa ætas glóriæ esset apta mártyrii.

℟. Adimplétum est quod scriptum est per Jeremíam prophétam, dicentem: * Vox in Rama audíta est; plorátus et ululátus multus : Rachel plorans fílios suos, et nóluit consolári, quia non sunt. ℣. Invocábant Dóminum, ut vocem sánguinis ad se clamantis audíret, memorarétur quoque iniquíssimas mortes parvulórum innocentûm. * Vox. *Matth.* 2. 2. *Mach.* 8.

LECTIO VI.

(In Epiph. 7.)

Amat Christus infántiam, quam primùm et ánimo suscépit, et córpore. Amat Christus infántiam, humilitátis magistram, innocéntiæ régulam, mansuetúdinis formam. Amat Christus infántiam, ad quam majórum dírigit mores, ad quam senum redúcit ætátes; et eos ad suum inclínat exemplum,

quos ad regnum sublímat æternum. Ad hanc vos, dilectíssimi, similitúdinem parvulórum mystérium hodiernæ festivitátis invítat; et hanc vobis humilitátis formam adorátus à Magis puer Salvátor insínuat; qui, ut imitatóribus suis quid glóriæ paráret, osténderet, ortûs sui témpore éditos martyrio consecrávit; ut in Béthleem, ubi Christus natus est, géniti, per communiónem ætátis consortes fíerent passiónis.

℟. Hæc dicit Dóminus: Quiescat vox tua à plorátu, et óculi tui à lácrymis: * Revertentur fílii ad terminos suos. ℣. Agnus reget eos, et absterget Deus omnem lácrymam ab óculis eórum: * Revertentur fílii. Glória Patri. * Revertentur. *Jer.* 31. *Apoc.* 7.

IN III.° NOCTURNO.

Ant. 6. F. Sínite párvulos veníre ad me; tálium est enim regnum cœlórum. *Matth.* 19.

Ant. 1. *g.* Hi empti sunt ex homínibus, primítiæ Deo et Agno; sine mácula sunt ante thronum Dei. *Apoc.* 14.

Ant. 8. *G.* Non inquinavérunt vestimenta sua: ambulábunt mecum in albis, quia digni sunt. *Apoc.* 3.

℣. Novit Dóminus dies immaculatórum; ℟. Et hæréditas eórum in æternum erit. *Ps.* 36.

LECTIO VII.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

(Cap. 2.)

In illo témpore; Heródes vidéns quóniam illúsus esset à Magis, irátus est valdè: et mittens, occídit omnes púeros qui erant in Béthleem, et in ómnibus fínibus ejus, à bimátu et infra, secundùm tempus quod exquisíerat à Magis. Et réliqua.

Homília sancti Joannis Chrysostómi.

(Homil. 9, in Matth.)

Herodem certè non oportúerat irasci, sed cómprimi pótiùs ac timére, atque intellígere quòd rem stultam conarétur. Sed coercéri nequit ánimus pravâ semel voluntáte vitiátus, jamque immedicabíliter ægrótans; neque cedit, magnis quámlibet à Deo remédiis indultis. Consídera ígitur istum prióribus malis áddere posterióra certantem, et homicídia homicídiis jungentem, perque ómnia furibundum in præcipítia labentem: quasi enim ab áliquo dæmonum, irâ, iracúndiâ, invidiâque vexátus, nullâ prorsus ratióne frænátur, sed contra ipsam furit natúram: et iram quâ adversùs Magórum illusiónem fremébat, in párvulos innocentes vertit; tale quiddam in Palæstína fácere

aggressus, quale Phárao in Ægypto perpetrárat.

℟. Jerúsalem, lætáberis in fíliis tuis, quóniam * Omnes benedicentur, et congregabuntur ad Dóminum. ℣. Oves meæ non peribunt in æternum, et non rápiet eas quisquam de manu mea: * Omnes benedicentur. *Tob.* 13. *Joan.* 10.

LECTIO VIII.

Quo, Heródes sævíssime, colóre ratiónis irátus es, cùm te à Magis illúsum vidéres? Non cognóveras ortum illum esse divínum? Non tu príncipes convocáveras Sacerdótum? Non ipse congregáveras Scribas? Non étiam illi qui à te fúerant convocáti, Prophétam secum in judícium illíus consílii protulérunt, qui olim ista prædíxerat? Non intellexísti nova vetéribus consonáre? Non audísti quóniam Magos stella dedúxerit? Cur non erubuísti tam laudábile stúdium barbarórum? Cur non es revéritus veritátem? Cur non ex præcedéntibus étiam extréma pensitásti? Cur non ex his ómnibus collegísti nequáquam Magórum illusióni deputandum esse quod factum est, sed divínæ virtúti ómnia próvidè et utíliter ordinanti? Quòd si esses étiam Magórum fraude deceptus, quid hoc præjudicáret innocéntibus?

℟. Gaudébo in pópulo meo; et * Non audiétur in eo ultrà vox fletûs, et vox clamóris. ℣. Mors ultrà non erit, neque luctus, neque clamor, neque dolor. * Non audiétur. *Is.* 65. *Apoc.* 21.

LECTIO IX.

Tunc adímplétum est quod dictum est per Jeremíam prophétam, dicentem: Vox in Rama audíta est; plorátus et ululátus multus: Rachel plorans fílios suos, et nóluit consolári, quia non sunt. Admirábilis consequéntia: quia enim auditórem magnitúdine horróris impléverat Evangelista, crudélem illam mactatiónem descríbens, rursus eum consolátur, et dicit quòd non idcircò illa facta sint, quia ea Deus prohíbére nequíverit, aut futúra non víderit; sed quæ certè et præscíerit, et per Prophétam longè antè prædíxerit. Ne ígitur turbéris et cóncidas, ad ineffábilem providéntiam ejus prospíciens, quam, et per illa quæ operátur ipse, et per ista quæ ab áliis fíeri sinit, perspícuè póssumus intuéri.

℟. Convertam luctum eórum in gáudium: * Et † Consolábor eos, et lætificábo à dolóre suo. ℣. Ego dabo de fonte aquæ vitæ gratis: * Et consolábor. Glória Patri. † Consolábor. *Jerem.* 31. *Apoc.* 21.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Laudáte, púeri, Dóminum : ℟. Laudáte nomen Dómini. *Ps.* 112.

AD LAUDES.

Ps. de Fer. cum Cant. de Nat.

Ant. 1. f. Consurge, Sion, effunde sicut aquam cor tuum ante conspectum Dómini : leva ad eum manus tuas pro ánima parvulórum tuórum. *Thren.* 2.

Ant. 2. D. Cùm cogitárent justórum occídere infantes, uno liberáto, suscepta est à pópulo sánitas. *Sapient.* 18.

Ant. 3. a. Púeri tui tanquam agni exultavérunt, magnificantes te, Dómine, qui liberasti illos. *Sapient.* 19.

Ant. 4. f. Victrícem manum tuam laudavérunt páriter ; quóniam Sapiéntia apéruit os mutórum, et linguas infántium fecit disertas. *Sap.* 10.

Ant. 5. a. Lætítia sempiterna super caput eórum : gáudium et lætítiam obtinébunt ; et fúgiet dolor et gémitus. *Is.* 35.

Capitulum. (*Sap.* 4.)

Gratia Dei et misericórdia est in sanctos ejus, et respectus in electos illíus : condemnat autem justus mórtuus vivos ímpios, et juventus celériùs consummáta longam vitam injusti.

HYMNUS.

Molles in agnos ceu lupus
Amens tyrannus írruit,
Et déstinat promíscuâ
In strage Christum pérdere.

Cunæ redundant sánguine ;
Sed in Deum frustra furit :
Unum petit tot mórtibus,
Mortes tot unus éffugit.

Matres, querélis párcite ;
Quid rapta fletis pignora ?
Agnum salútis óbsidem
Denso sequuntur ágmine.

Qui natus es de Vírgine,
Jesu, tibi sit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula.
Amen.

℣. Ex ore infántium et lacténtium, Deus, perfecisti laudem, ℟. Propter inimícos tuos. *Ps.* 8.

Ad Benedictus, *Ant.* 7. G. Sérviunt Deo die ac nocte in templo ejus : non esúrient, neque sítient ámplius. Agnus qui in médio throni est, dedúcet eos ad vitæ fontes aquárum. *Apoc.* 7.

ORATIO.

Deus, cujus hodiernâ die præcónium Innocentes Mártyres, non loquendo, sed moriendo confessi sunt : ómnia in nobis vitiórum mala mortífica ; ut fidem tuam quam lingua nostra lóquitur, étiam móribus vita fateátur ; Per Dóminum nostrum Jesum Christum.

Fit Commem. de Natali

Domini, per Ant. Egressus est, etc. *suprà*, 263.

Ad Horas, *Psalmi de Feria.*

AD PRIMAM.

Ant. 1. f. Consurge, Sion. *In* ℟. *br.* ℣. Qui natus es * de María vírgine. *Matth.* 1.

AD TERTIAM.

Ant. 2. D. Cùm cogitárent.

Capitulum. (*Dan.* 3.)

Sicut in holocausto aríetum et taurórum, et sicut in míllibus agnórum pínguium; sic fiat sacrifícium nostrum in conspectu tuo, Dómine.

℟. *br.* Propter te, Dómine, * mortificámur totâ die, * Allelúia, allelúia. Propter te. ℣. Æstimáti sumus * sicut oves occisiónis, * Allelúia. Glória. Propter te.

℣. Salvasti nos, Dómine, de affligéntibus nos : ℟. Et odientes nos confudisti. *Ps.* 43.

AD SEXTAM.

Ant. 3. a. Púeri tui.

Capitulum. (2. *Timot.* 1.)

Deus nos liberávit, et vocávit vocatióne suâ sanctâ, non secundùm ópera nostra, sed secundum propósitum suum et grátiam.

℟. *br.* Anima nostra sicut passer erepta est * de láqueo venántium, * Allelúia, allelúia. Anima nostra sicut passer. ℣. Láqueus contrítus est, * et nos liberáti sumus, * allelúia. Glória Patri. Anima nostra.

℣. Benedictus Dóminus, ℟. Qui non dedit nos in captiónem déntibus eórum. *Ps.* 123.

AD NONAM.

Ant. 5. a. Lætítia.

Capitulum. (*Sap.* 5.)

In perpétuum vivent, et apud Dóminum est merces eórum, et cogitátio illórum apud Altíssimum : ídeò accípient regnum decóris, et diadéma speciéi de manu Dómini.

℟. *br.* Eduxit pópulum suum * in exultatióne, * Allelúia, allelúia. Eduxit. ℣. Et electos suos * in lætítia, * Allelúia. Glória Patri. Eduxit. *Ps.* 104.

℣. Exultent et lætentur super te, ℟. Omnes quærentes te, Dómine. *Ps.* 39.

AD II. VESPERAS.

Antiphonæ et Psalmi ut ad II. Vesperas diei Natalis Domini, 254.

Capitulum. (*Apoc.* 14.)

Hi sunt qui cum muliéribus non sunt coinquináti; vírgines enim sunt. Hi sequuntur Agnum quòcunque íerit.

Hymnus, Salvéte, 274.

℣. Deus noster miserétur : ℟. Custódiens párvulos Dóminus. *Ps.* 114.

Ad Magníficat, *Ant.* 5. C. Sérvient Deo et Agno, et

vidébunt fáciem ejus : et nomen ejus in fróntibus eórum. *Apoc.* 22.

Oratio, Deus, cujus hodiernâ, *ut suprà ad Laudes.*

Deinde (*nisi sit Sabbatum*) *fit Commem. de Nat. Domini, Ant.* Fílius Dei venit. ℣. Hic est Deus. *Oratio,* Concéde, quæsumus, 255.

AD COMPLETORIUM, *Psalmi et Capitulum de Feria. Reliqua ut suprà in Natali Domini,* 255.

OFFICIUM DOMINICÆ INTRA OCTAVAM NATALIS DOMINI.

Si Dominica intra Octavam Natalis Domini inciderit in festum S. Stephani, S. Joannis Evangelistæ, SS. Innocentium, aut in ipsam diem octavam, primam videlicet diem Januarii; tunc ejus Officium ponetur die 30 *Decembris, et fiet ut ibi notatur.*

Si inciderit in diem 29 *Decembris, de ea fiet Commemoratio ad II. Vesperas SS. Innocentium, per Ant.* Ecce nos. ℣. Tu, Dómine. *et Orationem,* Omnípotens, *ut infrà.*

Si inciderit in diem 30 *vel* 31, *pridie ad* VESPERAS, *Antiph. et Psalmi erunt de Natali Domini, suprà,* 254.

Capitulum. (*Ephes.* 1.)

PROPOSUIT Deus in dispensatióne plenitúdinis témporum, instaurâre ómnia in Christo quæ in cœlis, et quæ in terra sunt in ipso.

Hymnus. Jesu Redemptor, 254.

℣. Tu, Dómine, Redemptor noster : ℟. A sæculo nomen tuum. *Cantic. Is.* 63.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. D. Ecce nos venímus ad te; tu enim es Dóminus Deus noster : verè in Dómino Deo nostro salus Israel. *Jer.* 3.

ORATIO.

OMNIPOTENS, sempiterne Deus, dirige actus nostros in beneplácito tuo; ut in nómine dilecti Fílii tui mereámur bonis opéribus abundáre ; Per eumdem Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum.

Non fit alia Commemoratio de Octava Natalis Domini.

Si verò Sabbatum sit die 30 *Decembris, fit Commemoratio S. Sylvestri Papæ, et sanctæ Columbæ Virginis et Martyris, ut ibidem notatur.*

COMPLETORIUM, *ut in die* 255.

AD OFFIC. NOCTURNUM.

INVITATORIUM.

CHRISTUS natus est nobis; Veníte, adorémus. *Luc.* 2. *Ps.* 94. Veníte, 2.

HYMNUS.

JAM désinant suspíria; Audívit ex alto Deus :

Cœli patescunt; en adest
Promissa pax mortálibus.
Profunda noctis ótia
Cœlestis abrumpit chorus;
Natumque festo cármine
Annúntiat terris Deum.
Specum sacrátam pérvigil
Dum turba pastórum subit,
Eámus, et castis pia
Cunis ferámus óscula.
At quale nobis pánditur
Intrántibus spectáculum!
Præsépe, fœnum, fásciæ,
Parens inops, infans puer.
Tu-ne ille, Christe, Fílius
Et splendor æterni Patris?
Illum-ne cerno qui levi
Orbem pugillo sústinet?
Sic est: verenda queîs lates,
Fides penétrat núbila:
Agnosco quem proni vident,
Tremunt, adórant Angeli.
Agis magistrum vel tacens:
Ex hac cáthedra nos doces
Vitáre quod carni placet,
Caro quod horret pérpeti.
Castos amóres nútriens,
Sanans tumentes spíritus,
Divíne, nostris, ô Puer,
Præcórdiis innáscere. Amen.

Ant. Psalmi et ℣℣℣. ut in Psalterio, pro Tempore Natalis Domini.

IN I.º NOCTURNO.

Tres Lectiones sumuntur de Epístola beati Pauli Apostoli ad Romanos juxta diem mensis, factis divisionibus ad Asteriscos **.

Post I. Lect. ℟. Per víscera misericórdiæ Dei nostri, visitávit nos Oriens ex alto; * Illumináre his qui in ténebris et in umbra mortis sedent. ℣. Pópulus qui ambulábat in ténebris, vidit lucem magnam: habitántibus in regióne umbræ mortis, lux orta est eis. * Illumináre. *Luc.* 1. *Is.* 9.

Post II. Lect. ℟. Gaudéte, et laudáte simul, quia consolátus est Dóminus pópulum suum: * Parávit brachium sanctum suum, in óculis ómnium géntium. ℣. Misit Deus Fílium suum in mundum, ut salvétur mundus per ipsum. * Parávit. *Is.* 52. *Joan.* 3.

Post III. Lect. ℟. Prophetissa péperit fílium; et dixit Dóminus: * Voca nomen ejus, Accélera spólia detráhere, festína prædári. ℣. universa arma fortis armáti áuferet, et spólia ejus distríbuet. * Voca. Glória. * Voca. *Is.* 8. *Luc.* 11.

IN II.º NOCTURNO.

LECTIO IV.

Sermo sancti Leónis Papæ.

(In Natali Domini 9.)

Excedit quidem, dilectíssimi, multùmque superémi-net humáni elóquii facultátem divíni óperis magnitúdo; et inde orítur difficultas fandi, unde adest rátio non tacendi; quia in Christo Jesu Fílio Dei non solùm ad di-

vínam essèntiam, sed étiam ad humánam spectat natúram, quod dictum est per Prophétam : Generatiónem ejus quis enarrábit? Utramque enim substántiam in unam convenisse persónam, nisi fides credat, sermo non éxplicat : et ídeò nunquam matéria déficit laudis, quia nunquam súfficit cópia laudatóris. Gaudeámus ígitur quòd ad eloquendum tantæ misericórdiæ sacramentum ímpares sumus; et cùm salútis nostræ altitúdinem prómere non valeámus, sentiámus nobis bonum esse quòd víneimur. Nemo enim ad cognitiónem veritátis magis propinquat, quàm qui intélligit in rebus divínis, etiamsi multùm proficiat, semper sibi superesse quod quærat. Nam qui se ad id in quod tendit, pervenisse præsúmit, non quæsíta réperit, sed in inquisitióne defécit.

℣. Sic Deus dilexit mundum, ut Fílium suum unigénitum daret; * Ut omnis qui credit in eum, non péreat, sed hábeat vitam ætèrnam. ℣. Egressus es in salútem pópuli tui, Dómine, in salútem cum Christo tuo; * Ut omnis. *Joan.* 3. *Hab.* 3.

LECTIO V.

Ne autem infirmitátis nostræ perturbémur angústiis, evangélicæ nos et prophéticæ ádjuvant voces, quibus ita accéndimur et docémur, ut nobis Nativitátem Dómini, quâ Verbum caro factum est, non tam prætéritam recólere, quam præsentem videámur inspícere. Quod enim pastóribus pro gregum suórum custódiâ vigilántibus nuntiávit Angelus, étiam nostrum implévit audítum : et ídeò Domínicis óvibus præsumus, quia verba divínitus édita cordis aure servámus; tanquam et in hodierna festivitáte dicátur : Evangelízo vobis gáudium magnum, quod erit omni pópulo; quia natus est vobis hódie Salvátor, qui est Christus Dóminus, in civitáte David. Cujus prædicatiónis summitáti exultátio innumerabílium júngitur Angelórum, ut excelléntius fieret testimónium, cui milítiæ cœlestis multitúdo concíneret in honórem Dei, unà benedictióne dicéntium : Glória in excelsis Deo, et in terra pax homínibus bonæ voluntátis. Dei ergo glória est ex matre Vírgine Christi nascentis infántia : in terra autem illa pax concéditur, quæ hóminес éfficit bonæ voluntátis. Quo enim Spíritu de intemerátæ matris viscéribus náscitur Christus, hoc de sanctæ Ecclésiæ útero renáscitur Christiánus, cui vera pax est, à Dei voluntáte non dívidi, et in his solis quæ Deus dìligit, delectári.

℟. Qui sanctíficat, et qui sanctificántur, ex uno omnes: * Unde débuit per ómnia frátribus similári, ut misércors fíeret, ut repropitiáret delicta pópuli. ℣. Deus in terris visus est, et cum homínibus conversátus est. * Unde débuit. *Hebr.* 2. *Baruch.* 3.

LECTIO VI.

Natalem ígitur, dilectíssimi, diem Dómini celebrántes, qui ex ómnibus præteritórum témporum diébus electus est, licèt dispensátio actiónum corporálium, sicut æterno consílio fúerat præordináta, transíerit, tótaque Redemptóris humílitas in glóriam paternæ majestátis evecta sit, ut in nómine Jesu omne genu flectátur cœléstium, terréstrium, et infernórum, et omnis lingua confiteátur quia Dóminus Jesus in glória est Dei Patris: indesinenter tamen ipsum partum salutíferæ Vírginis adorámus, et illam, Verbi et carnis indissolúbilem cópulam non minùs suscípimus in præsépe jacentem, quàm in throno paternæ altitúdinis considentem. Dignum est enim atque convéniens, ut dicente Apóstolo: Si compátimur, et conglórificábimur, sint humilitátis Christi compartícipes, qui sunt futúræ glóriæ cohærédes. Honorétur in infántia sua Dóminus, nec ad deitátis referantur injúriam exórdia et incrementa corpórea; quóniam natúræ incommutábili nec áddidit áliquid nostra natúra, nec mínuit: sed qui in similitúdinem carnis peccáti dignátus est homínibus esse conformis, in unitáte deitátis Patri pérmanet æquális: cum quo et Spíritu sancto vivit et regnat in sécula seculórum. Amen. Tu autem.

℟. Deus ípse prior dilexit nos, et misit Fílium suum propitiatiónem pro peccátis nostris: * Et nos cognóvimus, et credídimus caritáti quam habet Deus in nobis. ℣. Dixit Dóminus: Pópulus meus est, et factus est eis salvátor; in dilectióne sua ipse redémit eos: * Et nos cognóvimus. Glória Patri. * Et nos. 1. *Joan.* 4. *Is.* 63.

IN III.° NOCTURNO.

LECTIO VII.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

(Cap. 2.)

In illo témpore; Erat pater Jesu et mater mirantes super his quæ dicebantur de illo. Et benedixit illis Símeon, et dixit ad Maríam matrem ejus: Ecce pósitus est hic in ruínam et in resurrectiónem multórum in Israel. Et réliqua.

Homília venerábilis Bedæ Presbyteri.

(In Luc. cap. 2, l. 1.)

PATREM Salvatóris appellat Joseph, non quòd vere juxta Photiniános pater fúerit ejus, sed quòd ad famam Maríæ conservandam pater sit ab ómnibus æstimátus. Neque enim oblítus Evangelista, quòd eam de Spíritu sancto concepísse et vírginem peperísse narrárit; sed opiniónem vulgi éxprimens, quæ vera históriæ lex est, patrem Joseph núncupat Christi. Quamvis et eo modo pater illíus váleat dici, quo et vir Maríæ rectè intellígitur sine commixtióne carnis, ipsà copulatióne conjúgii, multò vidélicet conjúnctiùs, quàm si esset aliúnde adoptátus. Neque enim proptéreà non erat appellándus Joseph pater Christi, quia eum non genúerat, quandóquidem rectè pater esset étiam ejus, quem non ex sua cónjuge procreátum alícubi adoptásset.

℟. Erat pater Jesu et mater mirantes super his quæ dicebantur de illo. * Et benedixit illis Símeon. ℣. Miráti sunt in illo, et honoravérunt Deum. * Et. *Luc.* 2. *Eccli.* 11.

LECTIO VIII.

ECCE pósitus est hic in ruínam et in resurrectiónem multórum in Israel, et in signum cui contradicétur. Bene in resurrectiónem, quia lumen est, quia glória plebis Israel, quia dicit: Ego sum resurréctio et vita. Quómodò autem in ruínam? nisi quia et lapis offensiónis est, et petra scándali, id est, ruínæ, his qui offendunt Verbum, nec credunt. De quibus ipse dicit: Si non venissem et locútus eis fuissem, peccátum non habérent. Nunc autem excusatiónem non habent de peccáto suo. Qui non in seipso tantùm, sed in suis quoque prædicántibus in ruínam pósitus est resurrectionemque multórum, testante Apóstolo, qui ait: Christi bonus odor sumus Deo in his qui salvi fiunt, et in his qui péreunt. Qui enim verbum quod audit amando séquitur, bono odóre resurgit, et salvátur. Qui odiendo inséquitur, eódem ipso bono odóre córruit, et móritur. Signum autem cui contradicétur, fidem Domínicæ crucis áccipe, de qua Apóstolo Paulo dicunt Judæi: Nam de secta hac notum est nobis quòd ubíque ei contradícitur.

℟. Ecce pósitus est hic in ruínam, et in resurrectiónem multórum in Israel, et in signum cui contradicétur; * Ut revelentur ex multis córdibus cogitatiónes. ℣. Dóminum sanctificáte: et erit vobis in sanctificatiónem, in lápidem autem offensiónis, in láqueum et

in ruínam habitántibus Jerúsalem. * Ut. *Luc.* 2. *Is.* 8.

Si sit dies 31 *Decemb. Lect. IX erit de S. Sylvestro, et de S. Columba, infrà, die* 31.

LECTIO IX.

Ut revelentur ex multis córdibus cogitatiónes. Incertum erat quondam, qui Judæórum grátiam Christi, quam ventúram útique nóverant, recípere, qui autem respúere mallent. At ejus nativitáte audítâ, revelátis mox córdium cogitatiónibus, Heródes rex turbátus est, et omnis Jerosólyma cum illo. Pastóres cum timóre et gáudio Deo laudem résonant, homínibus pacis núntium pandunt. Ejus doctrínâ et virtúte diffamátâ, álii ad eum quasi magístrum veritátis confluunt, álii ab eo quasi seductóre refúgiunt. Ejus signo crucis erecto, hi quasi justè morti dari blasphemantes irrídent, illi quasi vitæ auctórem mori ácriter dolent. Sed et usque hódie, et usque ad consummatiónem séculi, præsentis Ecclésiæ ánimam gládius durissimæ tribulatiónis pertransíre non cessat, cùm signo fídei ab ímprobis contradíci, cùm audíto Dei verbo multos cum Christo resúrgere, sed plures à credulitáte rúere gemebunda pertractat; cùm revelátis multórum córdium cogitatiónibus, ubi óptimum Evangélii sevit semen, ibi zizánia vitiórum vel plus justo prævalére, vel étiam, quod dictu grave est, sola germináre ac regnáre cónspicit.

℟. Israel in legem justítiæ non pervénit; offendérunt enim in lápidem offensiónis, sicut scriptum est: Ecce pono in Sion lápidem offensiónis: * Et † Omnis qui credit in eum, non confundétur. ℣. Hæc dicit Dóminus Deus: Ecce ego mittam in fundamentis Sion lápidem probátum, angulárem, pretiósum, in fundamento fundátum. * Et omnis qui credit in eum. Glória Patri. † Omnis qui credit. *Rom.* 9. *Is.* 28.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Cantáte Dómino, et benedícite nómini ejus: ℟. Annuntiáte de die in diem salutáre ejus. *Ps.* 95.

AD LAUDES.

Psalmi cum Cantico et Antiphonis ut in die Natalis Domini, 252.

Capitulum. (2. *Cor.* 8.)

Scitis grátiam Dómini nostri Jesu Christi, quóniam propter vos egénus factus est, cùm esset dives; ut illíus inópiâ vos dívites essétis.

Hymnus, Missum, redemptórem, 288.

℣. Dómine, quid est homo, quia innotuisti ei? ℟. Aut fílius hóminis, quia réputas eum? *Ps.* 143.

Ad Benedictus, *Ant.* 3. à. Ecce pósitus est hic in ruínam et in resurrectiónem multórum in Israel, et in signum cui contradicétur. *Luc.* 2.

ORATIO.

OMNIPOTENS sempiterne Deus, dírige actus nostros in beneplácito tuo; ut in nómine dilecti Fílii tui meréamur bonis opéribus abundáre; Per eumdem Dóminum nostrum.

Non fit alia Commemor. nisi die 31 *Decembris de sancto Sylvestro Papa, et de sancta Columba Virg. et Mart.*

AD HORAS, *omnia ut in die Natalis Domini, excepto Canone ad Primam, qui dicitur juxta diem Mensis, ad calcem.*

AD II. VESPERAS.

Ut in die Natalis Domini, 254, *exceptis quæ sequuntur.*

℣. Benedixisti, Dómine, terram tuam: ℟. Avertisti captivitátem Jacob. *Ps.* 84.

Ad Magníficat, *Ant.* 6. F. Anna vídua confitebátur Dómino, et loquebátur de illo ómnibus qui expectábant redemptiónem Israel. *Luc.* 2.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

Nulla fit Commem. nisi die 30 *Decembris, de S. Sylvestro Papa, et de S. Columba.*

COMPLETORIUM *ut in die Natalis Domini,* 255.

DIEBUS

INTRA OCTAVAM

NATALIS DOMINI.

Semiduplex.

Omnia ut in die, exceptis quæ sequuntur.

Psalmi de Feria in toto Officio, exceptis Vesperis in quibus Psalmi de die Nat.

AD NOCTURNUM, *Tres Antiphonæ,* ℣. *Lectiones et* ℟℟. *habentur infrà in qualibet die.*

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Cantáte Dómino, et benedícite nómini ejus. ℟. Annuntiáte de die in diem salutáre ejus. *Ps.* 143.

AD LAUDES.

Quinque Ant. et Cantic. ut suprà, p. 252.

Capitulum. (2. *Cor.* 8.)

SCITIS grátiam Dómini nostri Jesu Christi, quóniam propter vos egénus factus est, cùm esset dives; ut illíus inópiâ vos dívites essétis.

HYMNUS.

MISSUM Redemptórem polo,
Novumque totus, quà patet,
Adóret orbis Príncipem
Natum Maríâ vírgine.

RERUM Creátor ómnium
Servíle corpus índuit;
Ut carne carnem líberans,
Ne pérderet quos cóndidit.

QUOD ante mundi témpora
Verbum Patris prodit sinu,
Obnóxius nunc témpori
Mortális infans náscitur.

FŒNO cubáre sústinet,
Præsépe non horret Deus

Et índiget lactis cibo
Cibus perennis Cœlitûm.
Quæ cárdines mundi rotant,
Manus ligantur fásciis :
Imbellis et plorans jacet,
Ut nos jacentes érigat.
Judex futúrus séculi,
Nunc blandus ad cunas vocat;
Amóre tanto, mútui
Amóris exposcit vices.
Qui natus es de Vírgine,
Jesu, tibi sit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula. Amen.

℣. Ipse tanquam sponsus ℟. Procédens de thálamo suo. *Ps.* 18.

Ad Benedictus, *Ant.* 1. D. Egressus est Salvátor meus ; et nunc qui redempti sunt à Dómino, revertentur, et vénient in Sion laudantes ; Allelúia. *Is.* 51.

ORATIO.

Concede, quæsumus, omnípotens Deus, ut nos Unigéniti tui nova per carnem Natívitas líberet, quos sub peccáti jugo vetusta sérvitus tenet ; Per eumdem.

Ad Horas, *ut in die, excepto Canone ad Primam, qui dicitur secundùm diem Mensis.*

Ad Vesperas, *ut in die Natalis Domini suprà*, 254.

Ad Compl. *Ant. ut p.* 255.

(*Si Dominica inciderit in diem sequentem, ex Lectione primâ de Epistola ad Romanos fient tres Lectiones, divisionibus factis ad Asterisc.** ; et sic diebus* 30 *et* 31 *Decembris.*)

DIE XXIX. DECEMBRIS.

DE OCTAVA.

AD NOCTURNUM.

Ant. 1. a. Deus, ex sémine David, secundùm promissiónem eduxit Israel salvatórem Jesum. *Act.* 13.

Ant. 2. D. In útero habens de Spíritu sancto, péperit María Fílium suum primogénitum. *Matth.* 1.

Ant. 8. *G.* Ipse est pax nostra, solvens inimicítias in carne sua, ut reconcíliet Deo. *Ephes.* 2.

℣. In splendóribus sanctórum, ℟. Ante lucíferum génui te. *Ps.* 109.

LECTIO I.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Romános.

(Cap. 3.)

Scimus autem, quóniam quæcumque lex lóquitur, iis qui in lege sunt, lóquitur, ut omne os obstruátur, et súbditus fiat omnis mundus Deo; quia ex opéribus legis non justificábitur omnis caro coram illo. Per legem enim cognítio peccáti. Nunc autem sine lege justítia Dei manifestáta est, testificáta à lege et Prophétis. Justítia autem Dei per fidem Jesu Christi in omnes et super omnes qui credunt in eum ;

non enim est distínctio. * Omnes enim peccavérunt, et egent glóriâ Deï. Justificáti gratis per grátiam ipsíus, per redemptiónem quæ est in Christo Jesu, quem propósuit Deus propitiatiónem per fidem in sánguine ipsíus, ad ostensiónem justítiæ suæ, propter remissiónem præcedéntium delictórum : in sustentatióne Dei, ad ostensiónem justítiæ ejus in hoc témpore; ut sit ipse justus, et justíficans eum qui est ex fide Jesu Christi. Ubi est ergo gloriátio tua ? Exclúsa est. Per quam legem ? Factórum ? Non ; sed per legem fídei. Arbitrámur enim justificári hóminem per fidem sine opéribus legis. ** An Judæórum Deus tantùm ? Nonne et Géntium ? Immò et Géntium. Quóniam quidem unus est Deus, qui justíficat circumcisiónem ex fide, et præpútium per fidem. Legem ergo destrúimus per fidem ? Absit ; sed legem statúimus.

℣. Per víscera, 283.

LECTIO II.

Sermo sancti Basílii Epíscopi.

(De Humana Christi gener. in die Nat. ejus.)

Deus in terra est, Deus inter hómines versátur : non per ignem, tubam et montem fumantem, vel per túrbinem, et nubem, et potestátem ánimas auditórum legem ferendo perterrens; sed próprio córpore, cum homínibus cognátis piè conversans ac dísserens : Deus, inquam, in carne, non ex intervallo agens, sicut in Prophétis, sed conjunctam sibi humanitátem rétinens, per carnem suam nostræ cognátam ad se traxit humanitátem. Sed quonam modo per unum, inquis, ad omnes splendor ? Quómodo in carne divínitas ? Quemádmodùm ignis in ferro, non ex progressu, sed ex participatióne. Non enim in ferrum ignis currit aut accédit : verùm in loco rémanens, suárum párticeps vírium ferrum reddit; cùmque se totum illi communícet, nihil proptéreà de sua natúra, nihil de suis amittit víribus. Sic et Deus Verbum nihil ex seipso motus est, cùm nostram accépit humanitátem, neque item conversiónem commutationemque áliquam sustínuit. Et Verbum caro factum est. Nec proptéreà cœlum ab eo qui se continébat, est desertum; et terra nihilóminus sinu suo cœlestem recépit.

℣. Gaudéte, 283.

LECTIO III

Disce ítaque mystérium : ob hoc Deus in carnem venit, ut ínsitam carni mortem interfíceret. Nam, sicut in venénis quidquid est nóxium

ac lethále, súperat antídotum córpori permistum atque perfúsum; item ut in domo, à qua ténebræ lúminis adventu diffúgiunt, ac péreunt: sic mors in natúrâ dóminans humánâ, divinitátis præséntiâ dispáruit. O altitúdinem benignitátis humanitatisque Dei! Et bonitátis quàdam superabundántiâ à servitúte vindicámur. Sed cur Deus homo factus est, ratiónem exquírunt hómines; cùm magis ejus bonitátem admirári déceat, quàm divinitátem curiósiùs indagáre. Quidnam tecum agendum, homo? In sublimi Deum agentem mínimè quærébas; ad te verò per carnem descendentem, et tecum per carnem conversantem non récipis?

℣. Prophetissa, 283.

DIE XXX. DECEMBRIS.

DE OCTAVA.

AD NOCTURNUM.

Ant. 7. d. Grátias Deo, qui nos tránstulit in regnum Fílii dilectiónis suæ, in quo habémus redemptiónem, remissiónem peccatórum. *Coloss.* 1.

Ant. 4. f. In ipso cóndita sunt universa; et ipse est ante omnes, et ómnia in ipso constant. Complácuit per eum reconciliáre ómnia in ipsum. *Coloss.* 1.

Ant. 3. a. Sicut accepístis Jesum Christum, in ipso ambuláte, quia in ipso inhábitat omnis plenitúdo divinitátis corporáliter. *Coloss.* 2.

℣. Unxit te Deus, Deus tuus, óleo lætítiæ ℟. Præ consórtibus tuis. *Ps.* 44.

LECTIO 1.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Romános.

(Cap. 4.)

Quid enim dicit Scriptúra? Crédidit Abraham Deo; et reputátum est illi ad justítiam. Ei autem qui operátur, merces non imputátur secundùm grátiam, sed secundùm débitum. Ei verò qui non operátur, credenti autem in eum qui justíficat ímpium, reputátur fides ejus ad justítiam secundùm propósitum grátiæ Dei. Sicut et David dicit beatitúdinem hóminis, cui Deus accepto fert justítiam sine opéribus: Beáti quorum remissæ sunt iniquitátes, et quorum tecta sunt peccáta: Beátus vir cui non imputávit Dóminus peccátum. * Beatitúdo ergo hæc in circumcisióne tantùm manet, an étiam in præpútio? Dícimus enim quia reputáta est Abrahæ fides ad justítiam. Quómodò ergo reputáta est? In circumcisióne, an in præpútio? Non in circumcisióne, sed in præpútio. Et signum accépit circumcisiónis, signáculum justítiæ fídei quæ est in præpútio; ut

sit pater ómnium credéntium per præpútium, ut reputétur et illis ad justítiam; et sit pater circumcisiónis, non iis tantùm qui sunt ex circumcisióne, sed et iis qui sectantur vestígia fídei quæ est in præpútio patris nostri Abrahæ. ** Non enim per legem promíssio Abrahæ, aut sémini ejus, ut hæres esset mundi; sed per justítiam fídei. Si enim qui ex lege, hærédes sunt, exinanita est fides, abólita est promíssio. Lex enim iram operátur. Ubi enim non est lex, nec prævaricátio. Ideò ex fide, ut secundùm grátiam firma sit promíssio omni sémini, non ei qui ex lege est solùm, sed et ei qui ex fide est Abrahæ qui pater est ómnium nostrûm.

℣. Sic Deus, 284.

LECTIO II.

Sermo sancti Fulgéntii Epíscopi.

(Serm. 2, de dupl. Nat. Christ.)

Dilectissimi fratres, atténdite magnitúdinem grátiæ, et agnóscite quid Deus hómini dignátus est prærogáre. Christus enim Dei Fílius, de vero Deo Deus verus, et unus cum Patre naturáliter Deus, semper ex seipso sanctos Angelos pascit; sed tamen angélicam natúram Dei Fílius non accépit. Ut autem suam caritátem Deus commendáret in nobis, Fílius ejus natúram nostram suscépit ex nobis; et Deus unigénitus, qui panis est Angelórum, ut étiam hóminum seipsum fáceret panem, simul hóminis et ánimam suscépit et carnem. Accépit utramque veram, utramque sanctam, utramque mundam. Accépit ánimam nostram sine iniquitáte. Accépit carnem nostram cum mortalitáte. Accépit ánimam justam, per quam nostris animábus justítiam rédderet; carnem verò propterèa dignátus est habére mortálem, ut secundùm ipsam moriens, mortem vínceret; secundùm ipsam étiam resúrgeret, per quam nostra quoque córpora suscitáret.

℣. Qui sanctíficat, 285.

LECTIO III.

Magnum mystérium, dilectíssimi fratres, magnum divínæ dilectiónis indícium. Homo Deum contemnens, à Deo discessit: Deus hómines díligens, ad hómines venit. Dilexit ímpium, ut fáceret justum: dilexit infirmum, ut fáceret sanum: dilexit perversum, ut fáceret rectum: dilexit mórtuum, ut fáceret vivum. Et quid ámpliùs dicam? Quandóquidem Deus unigénitus humánam natúram tantùm dilexit, ut eam non solùm à potestáte mali ángeli liberáret, verùm étiam in seipso super omnes bonos Angelos

in Patris déxtera collocáret. Natúra enim quæ in primo hómine à malo angelo captiváta fúerat, ipsa nunc in secundo super omnes bonos Angelos regnat. Primus homo de terra terrénus, secundus homo de cœlo cœléstis. Primum hóminem múlier, corruptâ mente, decépit : secundùm hóminem virgo, incorruptâ virginitáte, concépit. In primi hóminis cónjuge nequítia diáboli seductam depravávit mentem ; in secundi autem hóminis matre grátia Dei et mentem íntegram servávit et carnem. Menti cóntulit firmíssimam fidem : carni ábstulit omnínò libídinem. Quóniam ígitur miserabíliter pro peccáto damnátus est homo, ideò sine pecáto mirabíliter natus est Deus homo.

℟. Deus ipse prior, 285.

[*Si nulla occurrat Dominica in triduo post Festum SS. Innocentium, hác die, omissâ præcedenti Lectione, legitur ejus loco Evang. Dominicæ intra Oct. Nat. Domini cum Homil. ut sequitur.*

LECTIO III.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

(Cap. 2)

In illo témpore ; Erat pater Jesu et mater mirantes super his quæ dicebantur de illo ; et benedixit illis Símeon, et dixit ad Mariam matrem ejus : Ecce pósitus est hic in ruínam et in resurrectiónem multórum in Israel. Et réliqua.

Homília sancti Fulgéntii Epíscopi.

(Lib. 1, ad Trasimund. reg. 4.)

Certum est penè omnes hæréticæ pravitátis erróres hinc quibusdam multipliciter subrepsisse, dum magnum pietátis sacramentum quod manifestátum est in carne, nonnulli, aut non sicut est, credunt, aut omnínò non credunt : et ille lapis qui ab ædificántibus reprobátus, in caput factus est ánguli ; quibusdam pravæ credulitátis cæcitáte possessis lapis offensiónis et petra scándali efficitur. Unde non imméritò, cùm Símeon infantem Christum gaudens ulnis meruisset gestáre senílibus, mundánæ cernens adesse salvatiónis ac renovatiónis effectum, hoc de ipso testátur : Ecce pósitus est hic in ruínam et in resurrectiónem multórum. Ibi ergo malè credéntibus ruínam perfídia génerat, ubi recta credúlitas fidéles exaltat. In uno eodemque Christo, vero Dei veroque hóminis Fílio, minùs perspiciéntium tenebrátur háctenus lippitúdo, in quo illuminátis veri lúminis claret manifesta cognítio. Inde est quòd Judæus hóminem

Christum cæcus vidit, et cécidit; cui jamprídem Isaías non déstitit prædicáre: Aure audiétis, et non intelligétis; et videntes vidébitis, et non vidébitis. Qui verò essent non visúri videntes, subsecútus ostendit, dum Deum ex vírgine nascitúrum evidenti vaticinatióne testátur. Audiens ergo Judæus, remansit surdus; et videns, magis factus est cæcus, à quo nec veri Patris sempiternus atque unigénitus Fílius créditur, et incorruptæ virginitátis fœcúnditas abnegátur.

℟. Israel in legem, 287.

Ad Laudes, *post Hymnum* ℣. Dómine. *Ad* Benedictus, *Ant.* Ecce pósitus est. *Oratio*, Omnípotens sempiterne Deus, 287 et 288.

Ad Vesperas, *fit Commem. de S. Sylvestro Papa, per Ant.* Elégit. ℣. Beátus, xxii. *et Orationem*, Deus, qui sacrum, *infrà*, 297.]

Deinde sanctæ Columbæ, Virg. et Mart. Ant. Infirma. ℣. Deus, lvi. *Oratio*, Deus, qui inter cétera, lxi.

DIE XXXI DECEMBRIS.

DE OCTAVA.

AD NOCTURNUM.

Ant. 6. F. Deus Fílium suum misit benedicentem vobis, ut convertat se unusquisque à nequítia sua. *Act.* 3.

Ant. 5. a. Hic est lapis qui factus est in caput ánguli; et non est in álio áliquo salus. *Act.* 4.

Ant. 3. c. Vobis honor credéntibus; non credéntibus autem factus est lapis offensiónis, et petra scandáli. 1. *Petr.* 2.

℣. A Dómino factum est istud: ℟. Et est mirábile in óculis nostris. *Ps.* 117.

LECTIO I.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Romános.

(Cap. 5.)

Justificati ergo ex fide, pacem habeámus ad Deum per Dóminum nostrum Jesum Christum, per quem et habémus accessum per fidem in grátiam istam in qua stamus, et gloriámur in spe glóriæ filiórum Dei. Non solùm autem, sed et gloriámur in tribulatiónibus; scientes quòd tribulátio patiéntiam operátur, patiéntia autem probatiónem, probátio verò spem: spes autem non confundit; quia cáritas Dei diffúsa est in córdibus nostris per Spíritum sanctum qui datus est nobis. * Ut quid enim Christus, cùm adhuc infirmi essémus, secundùm tempus pro ímpiis mórtuus est? Vix enim pro justo quis móritur: nam pro bono fórsitan quis áudeat mori. Commendat autem caritátem suam Deus in nobis; quóniam, cùm adhuc

peccatóres essémus, secundùm tempus Christus pro nobis mórtuus est: multò ígitur magìs nunc justificáti in sánguine ipsíus, salvi érimus ab ira per ipsum. ** Si enim cùm inimíci essémus, reconciliáti sumus Deo per mortem Fílii ejus; multò magis reconciliáti, salvi érimus in vita ipsíus. Non solùm autem, sed et gloriámur in Deo per Dóminum nostrum Jesum Christum, per quem nunc reconciliatiónem accépimus. Propterèa sicut per unum hóminem peccátum in hunc mundum intrávit, et per peccátum mors; et ita in omnes hómines mors pertransívit, in quo omnes peccavérunt.

℟. Impléti sunt dies Maríæ ut páreret; * Et péperit fílium suum primogénitum, et pannis eum involvit, et reclinávit eum in præsépio. ℣. Audíte, domus David: Ecce virgo páriet fílium. * Et péperit. *Luc.* 2. *Is.* 7.

LECTIO II.

Sermo sancti Hilárii Epíscopi.

(L. 2, de Trin. n. 24 et 25.)

Dei imágo invisíbilis pudórem humáni exórdii non recusávit, et per conceptiónem, partum, vágitum, cunas, omnes natúræ nostræ contumélias transcucurrit. Quid tandem dignum à nobis tantæ dignatiónis affécțui rependétur? Inenarrábilis à Deo oríginis unus unigénitus Deus, in corpúsculi humáni formam sanctæ Vírginis útero insertus accrescit. Qui ómnia cóntinet, et intra quem et per quem cuncta sunt, humáni partûs lege profertur; et ad cujus vocem Archángeli atque Angeli tremunt, cœlum et terra, et ómnia mundi hujus resolvuntur elementa, vagítu infántiæ audítur. Qui invisíbilis et incomprehensíbilis est, non visu, sensu, tactúque moderandus, cunis est obvolútus. Hæc si quis indigna Deo récolet, tantò se majóris beneficii obnóxium confitébitur, quantò minùs hæc Dei convénerint majestáti. Non ille éguit homo éffici, per quem homo factus est: sed nos egúimus, ut Deus caro fíeret, et habitáret in nobis. Humílitas ejus nostra nobílitas est, contumélia ejus honor noster est: quod ille Deus in carne cónsistens, hoc nos vicíssim in Deum ex carne renováti.

℣. Natus est vobis hódie Salvátor, qui est Christus Dóminus, in civitáte David; et hoc vobis signum: * Inveniétis infantem pannis involútum, et pósitum in præsépio. ℣. Nolíte metúere, quia Dóminus Deus vester in médio vestrî est, ut éruat vos: * Inveniétis. *Luc.* 2. *Deut.* 20.

De S. Sylvestro, et de sancta Columba.

LECTIO III.

Sylvester, Ecclésiæ Románæ Présbyter, tantâ cum laude in eo múnere se gessit, ut post Melchiadem Póntifex fúerit electus. Hujus tempóribus Concílium Arelâte coactum est è diversis Gálliæ, Itáliæ, Africæ, Hispániæ, Britanniæque provínciis; in quo interália statútum est, ut uno eodemque die Pascha per orbem universum peragerétur. De non repetendo hæreticórum baptísmate lex quoque sancíta est contra Donatistas; cui Concílio cùm Sylvester adesse non potuisset, ad eum hisce verbis Patres scripsérunt: Utinam, frater dilectíssime, interesse tanti fecísses! Te páriter nobíscum judicante, cœtus noster majóre lætítiâ exultásset. Rogábant ínsuper ut quæ in Concílio gesta essent, necnon éditi cánones, per eum qui majóres Diœcéses tenébat, ómnibus insinuarentur. Ipso étiam Pontífice, datâ orbi per Constantínum pace; cùm in Christi divinitátem Aríi impíetas erupísset, Concílium œcuménicum apud Nicæam Bithyniæ coactum est, cui synodo Sylvester interesse non pótuit; sed qui ab eo missi sunt, ejus vice præfuérunt. Sylvester deinde per plures adhuc annos offício perfunctus, óbiit circa annum Dómini trecentésimum trigésimum quintum. ¶ Eódem die célebris est Sénonis in Gálliis pássio sanctæ Columbæ vírginis, quæ Aureliáno júdice vel príncipe, pro fídei et castitátis defensióne, superátis ígnibus, gládio cæsa est. Hæc in eádem urbe, jam à séptimo século, insigne sui nóminis monastérium hábuit, in quo beátus Lupus Senonensis Antístes, ad pedes Sanctæ Mártyris, sibi parávit sepúlcrum. Parísiis verò, eódem fermè témpore, dicátam Deo sub ejus título Basílicam sanctus Audoénus in vita sancti Elígii commémorat. Dénique revelátis sub Venilóne Senonensi Antístite, nono século, ejus Relíquiis, non solùm in Gállia, sed et in Itália passim et Hispánia, celebérrimâ veneratióne, nóminis ejus memória propagáta est.

℟. Verbum caro factum est, et habitávit in nobis: * Et vídimus glóriam ejus, glóriam quasi Unigéniti à Patre, plenum grátiæ et veritátis. ℣. Cùm nox in suo cursu médium iter habéret, omnípotens Sermo tuus, Dómine, de cœlo à regálibus sédibus prosilívit: * Et vídimus glóriam ejus. Glória Patri. * Et vídimus glóriam ejus. *Joan.* 1. *Sap.* 18.

Ad Laudes, *fit Commemoratio sancti Sylvestri.*

Ant. Ego sum óstium : per me si quis introíerit. ℣. Elégit Dóminus, xxvi.

ORATIO.

Deus, qui sacrum ministérium fidéliter exequentes, in gáudium Dómini sui tríbuis benignus intráre : da nobis, intercessióne beáti Sylvestri Pontíficis tui, ut in módico fidéles, mercédem magnam, quæ ipse es, cónsequi mereámur; Per Christum Dóminum nostrum.

Deinde sanctæ Columbæ, Ant. Factus est. ℣. Hæréditas. *Oratio,* Deus, qui inter cétera, lxi.

Vesperæ *de Festo sequenti.*

[*Si autem in aliqua Ecclesia Vesperæ non sint hodie de Circumcisione, propter occursum majoris Solemnitatis, Psalmi et Antiphonæ sunt de Natali Domini, ut in reliquis diebus intra Octavam : Capitulum verò et reliqua, de Festo Annuali aut Solemni-majore occurrente, cum Commemoratione de Circumcisione tantùm.*]

DIE I. JANUARII.

IN FESTO

CIRCUMCISIONIS DOMINI,

ET OCTAVA NATALIS EJUS.

SOLEMNE-MINUS.

AD I. VESPERAS.

Psalmi de Feria.

Ant. 6. F. Párvulus natus est nobis, et Fílius datus est nobis : et factus est princípátus super húmerum ejus. *Is.* 9.

Ant. 5. C. Vocábitur nomen ejus, Admirábilis, Consiliárius, Deus, Fortis, Pater futúri séculi, Princeps pacis. *Is.* 9.

Ant. 1. g. Super sólium David, et super regnum ejus sedébit; ut confírmet illud, et corróboret in justítia usque in sempiternum. *Is.* 9.

Ant. 3. a. Israel salvátus est in Dómino salúte æternà : non confundémini usque in séculum séculi. *Is.* 45.

Ant. 4. E. Dóminus judex noster, Dóminus légifer noster : ipse salvábit nos. *Is.* 33.

Capitulum. (*Rom.* 8.)

Quod impossíbile erat legi, in quo infirmabátur per carnem, Deus Fílium suum mittens in similitúdinem carnis peccáti, et de peccáto damnávit peccátum in carne; ut justificátio legis implerétur in nobis, qui non secundùm carnem ambulámus, sed secundùm spíritum.

℣. Habitávit in nobis Verbum plenum grátiæ et veritátis : et de plenitúdine ejus nos omnes accépimus; quia lex per Móysen data est : * Grátia et véritas per Jesum Christum facta est. ℣. Legem mandávit Móyses in præceptis justitiárum, et hæreditátem dómui Jacob : * Grátia et véritas. Glória. * Grátia. *Joan.* 1. *Eccli.* 24.

HYMNUS.

Debilis cessent elementa legis :
Sat diu mentes timor occupávit;
Fœdus æterni stabilíre Jesus
Cœpit amóris.

Sole de vero rádius, paterni
Lúminis purus sine nube splendor,

Probra peccáti puer ecce tinctus
Sánguine præfert.
STILLAT excísos púeri per artus
Efficax noxas abolére sanguis :
Obligat morti pretiósa totum
Stilla cruórem.
HÆC dies nomen tibi comparávit,
O Puer, pronus quod adóret orbis ;
Et simul dici, simul ipse Jesus
Incipis esse.
SUMMA laus Patri ; simul æqua Nato,
Qui suo mundum rédimit cruóre :
Par sit ambórum tibi laus per omne,
Spíritus, ævum.
Amen.

℣. Exaltábitur Deus fortis salútis meæ : ℟. Propterea nómini tuo cantábo. 2. *Reg.* 22.

Ad Magníficat, *Ant.* 8. G. Propter nímiam caritátem suam, quâ dilexit nos Deus, convivificávit nos in Christo, cujus grátiâ estis salváti, non ex opéribus, ut ne quis gloriétur. *Ephes.* 2.

Oratio, Deus, qui pro nobis homo, *ut infrà ad Laudes.*

Nulla fit Commemoratio.

AD COMPLETORIUM, *Psalmi et Capitulum de Feria ; reliqua ut in die Natalis Domini* 255.

AD OFFIC. NOCTURNUM.

INVITATORIUM.

FILIUM Dei factum ex muliére, factum sub lege, * Veníte, adorémus. *Gal.* 4.
Ps. 94. Veníte, 2.

HYMNUS.

FELIX dies, quam próprio
Jesus cruóre cónsecrat!
Felix dies quâ géstiit
Opus salútis ággredi!
VIX natus, ecce lácteum
Profundit Infans sánguinem ;
Libámen est hoc fúneris,
Amóris hoc prælúdium.
INTRANS in orbem, jam Patris
Mandáta promptus éxequi,
Statum præóccupat diem,
Et quâ potest fit víctima.
AMORE se facit reum,
Pœnasque solvit ínnocens ;
Sub lege factus légifer,
A lege nos ut éximat.
QUO Christus ictu læditur,
Lex abrogáta cóncidit ;
Et íncipit lex sánctior,
Mansúra semper cáritas.
TU, Christe, quod non est tuum
Nostro recíde péctore :
Inscribe nomen, íntimis
Inscribe legem córdibus.
QUI natus es de Vírgine,
Jesu, tibi sit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula. Amen.

IN I.° NOCTURNO.

Ant. 6. C. Quid est homo. *In Ps.* Dómine, Dóminus

noster, 46, *Ant.* Quid est homo, quòd memor es ejus? aut filius hóminis, quóniam vísitas eum? Minuisti eum paulò minùs ab Angelis.

Ant. 4. *D.* Propter.

In Ps. Salvum me fac, 114, *Ant.* Propter gémitum páuperum nunc exurgam, dicit Dóminus : ponam in salutári.

Ant. 2. D. Holocaustum.

In Ps. Expectans, *cum sua divis.* 126, *Ant.* Holocaustum pro peccáto non postulasti; tunc dixi : Ecce vénio.

℣. Protector noster, áspice, Deus; ℟. Et réspice in fáciem Christi tui. *Ps.* 83.

LECTIO I.

De libro Génesis.

(Cap. 17.)

Dixit Deus ad Abraham : Et tu ergo custódies pactum meum, et semen tuum post te in generatiónibus suis. Hoc est pactum meum quod observábitis inter me et vos, et semen tuum post te : Circumcidétur ex vobis omne masculínum; et circumcidétis carnem præpútii vestri, ut sit in signum fœderis inter me et vos. Infans octo diérum circumcidétur in vobis, omne masculínum in generatiónibus vestris. Tam vernáculus, quàm emptítius circumcidétur, et quicumque non fúerit de stirpe vestra; eritque pactum meum in carne vestra in fœdus æternum. Mésculus cujus præpútii caro circumcísa non fúerit, delébitur ánima illa de pópulo suo; quia pactum meum írritum fecit.

℟. Semen Abraham servi Dómini, fílii Jacob electi ejus : ipse Dóminus Deus noster. * Memor fuit verbi quod dispósuit ad Abraham, et státuit illud Jacob in præceptum, et in testamentum æternum. ℣. Dico Christum Jesum ministrum fuisse circumcisiónis propter veritátem Dei, ad confirmandas promissiónes patrum : * Memor fuit verbi. *Ps.* 104. *Rom.* 15.

LECTIO II.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Romános.

(Cap. 2.)

Circumcisio quidem prodest, si legem observes; si autem prævaricátor legis sis, circumcísio tua præpútium facta est. Si ígitur præpútium justítias legis custódiat, nonne præpútium illíus in circumcisiónem reputábitur? et judicábit id quod ex natúra est præpútium, legem consummans, te qui per lítteram et circumcisiónem prævaricátor legis es? Non enim qui in manifesto, Judæus est; neque quæ in manifesto, in carne, est circumcísio : sed qui in abscóndito, Judæus est; et circumcísio cordis in

spíritu, non líttera : cujus laus non ex homínibus, sed ex Deo est.

℟. Novus homo renovátur in agnitiónem secundùm imáginem ejus qui creávit illum. * Ubi non est Gentílis et Judæus, circumcísio et præpútium ; sed ómnia et in ómnibus Christus. ℣. Dicit Dóminus Deus : Quæ prima fuérunt, ecce venérunt ; nova quoque ego annúntio. * Ubi non est Gentílis et Judæus. *Coloss.* 3. *Is.* 42.

LECTIO III.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Gálatas.

(Cap. 3.)

Si data esset lex quæ posset vivificáre, verè ex lege esset justítia. Sed conclúsit Scriptúra ómnia sub peccáto, ut promíssio ex fide Jesu Christi darétur credéntibus. Priùs autem quàm veníret fides, sub lege custodiebámur conclúsi in eam fidem quæ revelanda erat. Itaque lex pædagógus noster fuit in Christo, ut ex fide justificémur. At ubi venit fides, jam non sumus sub pædagógo ; omnes enim fílii Dei estis per fidem quæ est in Christo Jesu. Quicumque enim in Christo baptizáti estis, Christum induístis. Non est Judæus, neque Græcus : non est servus, neque liber : non est másculus, neque fémina ; omnes enim vos unum estis in Christo Jesu. Si autem vos Christi, ergo semen Abrahæ estis, secundùm promissiónem hæredes.

℟. Ille est caput omnis principátûs et potestátis, * In quo et circumcísi estis circumcisióne non manufactâ, in expoliatióne córporis carnis, sed † In circumcisióne Christi. ℣. Non adjíciet ultrà, Sion, ut pertránseat per te incircumcísus : redimémini, dicit Dóminus, * In quo. Glória. † In circumcisióne Christi. *Coloss.* 2. *Is.* 52.

IN II.° NOCTURNO.

Ant. 7. *d.* Dóminus.

In Ps. Deus noster, 149, *Ant.* Dóminus virtútum nobiscum, susceptor noster Deus Jacob.

Ant. 3. c. Deus.

In Ps. Deus misereátur, 106, *Ant.* Deus, confiteántur tibi pópuli ómnes terra dedit fructum suum.

Ant. 1. g. Deus rex noster.

In Ps. Ut quid, *cum sua divisione*, 151. *Ant.* Deus rex noster operátus est salútem in médio terræ.

℣. Ipse rédimet Israel ℟. ómnibus iniquitátibus ejus. *Ps.* 129.

LECTIO IV.

Sermo sancti Bernardi Abbátis.

(Serm. 1. in Circumcis. n. 2.)

Magnum et mirábile sacra-

mentum ! Circumcíditur Puer, et vocátur Jesus. Quid sibi vult ista connéxio ? Circumcísio nempe salvandi pótiùs quàm Salvatóris esse vidétur ; et Salvatórem circumcídere decet, quàm circumcídi. Sed agnosce Mediatórem Dei et hóminum, qui ab ipso nativitátis suæ exórdio divínis humána sóciat, ima summis. Náscitur ex mulíere, sed cui fœcunditátis fructus sic accédat, ut non décidat flos virginitátis : pannis involvitur, sed panni ipsi angélicis láudibus honorantur : absconditur in præsépio, sed próditur radiante stellà de cœlo. Sic et circumcísio veritátem susceptæ probat humanitátis ; et nomen quod est super omne nomen, glóriam índicat majestátis.

℟. Deus novíssimè diébus istis locútus est nobis in Fílio ; * Qui cùm sit splendor glóriæ Patris, portansque ómnia verbo virtútis suæ, tantò mélior Angelis est effectus, quantò differéntius præ illis nomen hæreditávit. ℣. Qui ambulávit in ténebris, et non est lumen ei, speret in nómine Dómini ; * Qui cùm sit splendor glóriæ Patris. *Hebr.* 1. *Is.* 50.

LECTIO V.

Circumciditur, tanquam verus Abrahæ fílius ; Jesus vocátur, tanquam verus Fílius Dei. Neque enim ad instar priórum meus iste Jesus nomen vácuum aut ináne portat. Non est in eo magni nóminis umbra, sed véritas. Cœlitus síquidem índitum nomen Evangelista testátur, Quod vocátum est ab Angelo, priusquàm in útero conciperétur. Et attende verbi profunditátem. Postquàm natus est Jesus, Jesus vocátur ab homínibus, quo nómine vocátus est ab Angelo, priusquàm in útero conciperétur. Idem quippe et Angeli salvátor et hóminis : sed hóminis ab incarnatióne, Angeli ab inítio creatúræ.

℟. Christus Jesus semetipsum exinanívit, formam servi accípiens : * Propter quod et Deus exaltávit illum, et donávit illi nomen quod est super omne nomen ; ut in nómine Jesu omne genu flectátur. ℣. Dedit se ut liberáret pópulum suum, et acquíreret sibi nomen ætérnum : * Propter. *Philipp.* 2. 1. *Mach.* 6.

LECTIO VI.

Et nos, fratres, circumcídi necesse est, et sic omen salútis accípere : circumcídi sanè, non líttera, sed spíritu et veritáte : circumcídi, non uno membro, sed toto córpore simul : à planta enim pedis usque ad vérticem non est in nobis sánitas. Proptéreà, sicut párvulus adhuc in fide et dilec-

tióne pópulus, cóngruum sibi mandátum exíguæ circumcisiónis accépit; sic, ubi crevit in virum perfectiórem, toto jubétur córpore baptizári, quæ totíus est hóminis íntegra circumcísio. Hinc est quòd Salvátor noster et circumcídi octávo die, et post annum tricésimum dignátus est crucifígi: cujus similitúdini mortis complantámur et nos, ut scribit Apóstolus, nimírum quod novíssimè tráditum est, observantes. Quæ est ergo morális circumcísio nostra, nisi quam commendat idem Apóstolus? Victum, ínquiens, et vestimentum habentes, his contenti simus. Optimè prorsus circumcídit nos, et supérflua résecat universa, hæc paupertas, pœniténtiæ labor, observátio disciplínæ.

℣. Nos sumus circumcísio, qui spíritu servímus Deo, et gloriámur in Christo Jesu, * Non in carne fidúciam habentes. ℣. Salvos nos fac, Dómine Deus noster, ut confiteámur nómini sancto tuo, et gloriémur in laude tua, * Non. Glória Patri. * Non. *Philipp.* 3. *Ps.* 105.

IN III.° NOCTURNO.

Ant. 8. G. Non dicédimus.

In Ps. Qui regis *cum sua*, *divisione*, 110, *Ant.* Non discédimus à te: vivificábis nos, Dómine, et nomen tuum invocábimus.

Ant. 5. C. Numquid Sion.

In Ps. Fundamenta, 150, *Ant.* Numquid Sion dicet: Homo natus est in ea; et ipse fundávit eam Altíssimus?

Ant. 3. a. Exaltáte.

In Ps. Dóminus regnávit, irascantur, 50, *Ant.* Exaltáte Dóminum Deum nostrum, et adoráte scabellum pedum ejus; quóniam sanctum est.

℣. Lætábimur in salutári tuo: ℟. Et in nómine Dei nostri magnificábimur. *Ps.* 19.

LECTIO VII.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

(Cap. 2.)

In illo témpore; Postquam consummáti sunt dies octo ut circumciderétur Puer, vocátum est nomen ejus, Jesus. Et réliqua.

Homília sancti Cyrilli Alexandríni Epíscopi.

(Homil. in Occ. Domini, inter diversas.)

Vidimus nuper infántulum in præsépi jacéntem Emmánuel, et humáno more fásciis involútum, sed à sancto Angelórum exércitu divínis láudibus celebrátum; ii namque pastóribus ortum ejus annuntiárunt. Deus enim et Pater exímium hunc véluti honórem cœlítibus tríbuit, ut primi Christum prædicárent. Háctenus autem per ea quæ modò lecta

sunt, vídeámus Mosáicis cedentem légibus; quin pótiùs eum qui divínâ legem majestáte sanxit, suis ipsum légibus subjectum. Quam ob causam doctúrus est sapientíssimus Paulus, dicens: Cùm essémus párvuli, sub elementis mundi erámus; at ubi venit plenitúdo témporis, misit Deus Fílium suum factum ex muliere, factum sub lege, ut eos qui sub lege erant redímeret. Itaque redémit Christus de maledícto legis eos qui sub lege erant, non tamen eos qui legem serváverant.

℣. Ecce vénio, Deus: in cápite libri scriptum est de me, ut fácerem voluntátem tuam: * Deus meus, vólui, et legem tuam in médio cordis mei. ℣. Descendi de cœlo, non ut fáciam voluntátem meam, sed voluntátem ejus qui misit me: * Deus meus. *Ps.* 39. *Joan.* 6.

LECTIO VIII.

Redemit autem: quonam modo? Illam adimplens. Item álio modo, se Deo et Patri in ómnibus pro nobis obedientem éxhibens, quò nostræ ex Adam prævaricatiónis crimen dilúeret. Scriptum est enim: Sicut per inobediéntiam uníus hóminis peccatóres constitúti sunt multi, ita et per uníus obediéntiam justi constituentur multi. Subjécit ítaque nobiscum legi cervícem; atque id, prudenti consílio benignáque accommodatióne: decébat enim eum implére omnem justítiam. Nam et cùm servi formam assumpsisset, eam ob causam velut in servórum número ascriptus ratióne humanitátis, tributórum exactóribus unà cum áliis didrachma solvit, quamvis natúrâ liber esset, ac nulli vectigális ut fílius.

℣. Per inobediéntiam uníus hóminis peccatóres constitúti sunt multi, et per uníus obeditiónem justi constituentur multi; * Ut sicut regnávit peccátum in mortem, ita et grátia regnet per justítiam in vitam ætérnam. ℣. Benedictiónem dabit Legislátor: ibunt de virtúte in virtútem; * Ut sicut regnávit. *Rom.* 5. *Ps.* 83.

LECTIO IX.

Cum ergo illum víderis serváre legem, cave offendáris; nec inter servos liberum cólloca, sed divíni consílii altitúdinem pótiùs mente réputa. Igitur cùm octáva dies advenisset quà die carnis circumcísio ex legis præscripto fieri solébat, nomen áccipit, nimírum Jesus, quod expónitur, Salus pópuli. Sic enim Deus et Pater nominári Fílium suum vóluit ex muliere secundùm carnem génitum. Tunc enim certè factus est salus pópuli, nec uníus tantùm, sed multó-

rum; quin et ómnium géntium, ac universæ terræ. Eódem ígitur témpore circumcísus est, et nomen accépit.

℟. Non est in álio áliquo salus; * Nec enim áliud nomen est sub cœlo datum homínibus, in quo opórteat nos salvos fieri. ℣. Omnis qui invocáverit nomen Dómini, salvus erit; * Nec. Glória. * Nec. *Act.* 4. *Joel* 2.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Cantáte Dómino, et benedícite nómini ejus: ℟. Annuntiáte de die in diem salutáre ejus. *Ps.* 95.

AD LAUDES.

Psalmi de Dominica; Canticum de Nat. Domini, 252.

Ant 8. G. Angelus Dómini appáruit Joseph, dicens: Páriet María fílium; et vocábis nomen ejus, Jesum. *Matth.* 1.

Ant. 4. E. Non cognoscébat eam, donec péperit Fílium suum primogénitum. *Matth.* 1.

Ant. 1. f. Consummáti sunt dies octo ut circumciderétur Puer. *Luc.* 2.

Ant. 7. a. Vocátum est nomen ejus Jesus, quod vocátum est ab Angelo, priusquam in útero conciperétur. *Luc.* 2.

Ant. 3. a. Omnes Prophétæ testimónium pérhibent, remissiónem peccatórum accípere per nomen ejus omnes qui crédunt in eum. *Act.* 10.

Capitulum (*Tit.* 2.)

Salvator noster Jesus Christus dedit semetipsum pro nobis, ut nos redímeret ab omni iniquitáte, et mundáret sibi pópulum acceptábilem, sectatórem bonórum óperum.

HYMNUS.

Noxium Christus simul introívit
Innocens orbem: Pater, inquit, adsum;
Víndices poscat (vénio parátus)
Ultio pœnas.
Non placet fusus cruor hostiárum:
Quod mihi aptasti, Pater, ecce corpus;
Agnus implébo móriens figúras
Verus inánes.
Dixit; et Patris venerátus iram,
Sústinet vulnus sílicis cruentæ:
Et jugum legis subit ipse, servis
Ut juga demat.
Jam nihil carnem spoliáre prodest;
Sed malas cordis resecáre fibras,
Hoc opus; tali novâ sanciuntur
Fœdera lege.
Summa laus Patri, simul æqua Nato,
Qui suo mundum rédimit cruóre:

Par sit ambórum tibi laus per omne,
Spíritus, ævum. Amen

℣. Apud Dóminum misericórdia, ℟. Et copiósa apud eum redémptio. *Ps.* 129.

Ad Benedictus, *Ant.* 2. D. Cùm mórtui essétis in delictis, et præpútio carnis vestræ, convivificávit vos cum Christo, donans vobis ómnia delicta. Allelúia. *Col.* 2.

ORATIO.

Deus, qui pro nobis homo factus, hodiernâ die circumcídi, et salvatóris nomen accípere voluisti: concéde propítius, ut carnis renuntiantes opéribus, salútis æternæ præmium per invocatiónem sancti tui nóminis consequámur; Qui vivis et regnas, *etc.*

Ad Horas, *Psalmi de Dominica.*

AD PRIMAM.

Ant. 8. G. Angelus.

In ℟. *br.* ℣. Qui natus es * de María Vírgine.

AD TERTIAM.

Ant. 4. E. Non cognoscébat.

Capitulum. (*Isai.* 62.)

Dicite fíliæ Sion: Ecce Salvátor tuus venit: ecce merces ejus cum eo, et opus ejus coram illo. Et vocábunt eos, Pópulus sanctus, redempti a Dómino.

℟. *br.* Misit verbum *suum*, * et sanávit eos, * Allelúia, allelúia. Misit. ℣. Et erípuit eos * de interitiónibus eórum, * Allelúia. Glória. Misit. *Ps.* 106.

℣. Ipse est Deus miséricors; ℟. Et propítius fiet peccátis eórum. *Ps.* 77.

AD SEXTAM.

Ant. 1. f. Consummáti sunt.

Capitulum. (*Ephes.* 1.)

Gratificavit nos Deus in dilecto Fílio suo in quo habémus redemptiónem per sánguinem ejus, remissiónem peccatórum secundùm divítias grátiæ ejus quæ superabundávit in nobis.

℟. *br.* Salvávit eos Dóminus * de manu odiéntium, * Allelúia, allelúia. Salvávit. ℣. Et redémit eos * de manu inimíci, * Allelúia. Glória Patri. Salvávit. *Ps.* 105.

℣. Notas fácite in pópulis adinventiónes ejus: ℟. Mementóte quóniam excelsum est nomen ejus. *Cant. Is.* 12.

AD NONAM.

Ant. 3. a. Omnes Prophétæ.

Capitulum. (*Rom.* 10.)

Omnis qui credit in illum, non confundétur. Non enim est distínctio Judæi, et Græci: nam idem Dóminus ómnium, dives in omnes qui ínvocant illum. Omnis

enim quicumque invocáverit nomen Dómini, salvus erit.

℟. *br.* Sperent in te * qui novérunt nomen tuum, * Allelúia, allelúia. Sperent. ℣. Quóniam non dereliquisti * quærentes te, Dómine, * Allelúia. Glória Patri. Sperent. *Ps.* 9.

℣. Propter glóriam nóminis tui, Dómine, líbera nos; ℟. Et propítius esto peccátis nostris, propter nomen tuum. *Ps.* 78.

AD II. VESPERAS.

Psalmi de Dominica : loco ultimi, dicitur Ps. Confitébor... quóniam, 112.

Ant. 1. D. Christum Jesum propósuit Deus propitiatiónem per fidem in sánguine ipsíus. *Rom.* 3.

Ant. 2. D. Redémit nos de maledicto legis, ut in géntibus benedíctio Abrahæ fíeret in Christo Jesu. *Galat.* 3.

Ant. 3. a. Ipse est pax nostra, legem mandatórum decrétis evácuans, ut duos condat in semetipso in unum novum hóminem. *Ephes.* 2.

Ant. 4. *D.* Cognóvit Dóminus qui sunt ejus; et discédat ab iniquitáte, omnis qui nóminat nomen Dómini. 2. *Tim.* 2.

Ant. 5. C. Nemo potest dícere, Dóminus Jesus, nisi in Spíritu sancto. 1. *Cor.* 12.

Capitulum. (*Coloss.* 3.)

Omne quodcumque fácitis in verbo aut in ópere, ómnia in nómine Dómini Jesu Christi, grátias agentes Deo et Patri per ipsum.

HYMNUS.

Victis sibi cognómina
Sumant tyranni géntibus :
Tu, Christe, quantò dígnius
Ab his capis quos líberas !

Non álterum mortálibus
Ægris quod ínvocent datum,
Resúrgerent quo mórtui,
Perennè per quod víverent.

Tanti quod illi cónstitit,
Toto quod emptum sánguine,
Nostro-ne rursum crímine
Insána gens delébimus !

Sacro pati pro nómine,
Summi sit instar múneris :
Amára non mors ámpliùs,
Fit mors per hoc amábilis.

Tu qui vocári sústines,
Jesu, salus mortálium,
Audi vocantes nos, tuo
Qui gloriámur nómine.

Qui natus es de Vírgine,
Jesu, tibi sit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula. Amen.

℣. Salvávit eos propter nomen suum; ℟. Ut notam fáceret poténtiam suam. *Ps.* 105.

Ad Magníficat, *Ant.* 7. G. Vitam æternam dedit nobis Deus : et hæc vita in Fílio ejus est; ut sciátis quóniam

vitam habétis æternam, qui créditis in nómine Fílii Dei 1. *Joan.* 5.

Oratio ut suprà ad Laudes.

[*Si sit Sabbatum, fit Commemoratio de Dominica inter Circumcisionem et Epiphaniam. Ant.* Ascendet. ℣. Vidérunt, *infrà*, 313. *Oratio*, Deus, qui in unigénito. 316.]

Commem. S. Basilii, Episc. et Doct. Ant. Beátus qui excógitat. ℣. Beátus homo, *ut in Communi Doctorum*, XXIX. *Oratio*, Excita, XXXIII.

Ad Completorium, *Psalmi et Capit. de Dominica; reliqua ut suprà*, 255.

SABBATIS

ANTE DOMINICAS

A CIRCUMCIS. AD PRÆSENTAT. DOMINI.

(*Nisi prius occurrat Septuag.*)

In Vesperis, *Antiph. et Psalmi de Psalterio, nisi aliter notetur.*

Capitulum. (*Isaiæ* 48.)

In voce exultatiónis annuntiáte : audítum fácite hoc, et efferte illud usque ad extréma terræ. Dícite : Redémit Dóminus servum suum Jacob.

HYMNUS.

Verbum quod ante sécula
Sinu Paterno násceris,
Recens homo sub témpore
E Vírginis prodis sinu.

Fatale rumpis vínculum,
Quo nos Adámus néxuit :
Reddes quod ille pérdidit :
Spes illa tecum náscitur.

Jam dura discis pérpeti
Quæ ferre par sontes fuit :
Orbis salúti, flétibus
Prælúdis in cunis puer.

Fis pauper, indigéntiâ
Et nos tuâ ditéscimus :
Luges, tuis et lácrymis
Totum lavas mundi scelus.

Pannis opertus vílibus
Lates, recumbens in specu :
Homo, superbis ; et Deum
Panni, specus non dédecent!

A Patre missus, pérditi
Qui factus es mundi salus,
Jesu, perire non sinas
Tot quos emis labóribus.

Qui natus es de Vírgine,
Jesu, tibi sit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula.
Amen.

℣. Vidérunt omnes términi terræ ℟. Salutáre Dei nostri. *Ps.* 97.

Ad Magnif. *Ant. et Orat ut infrà in quolibet Sabbato.*

Deindè fit Commem. de V. Deipara, ut infrà, 312.

Completorium, *ut in Psalt.*

DOMINICIS

A CIRCUMCIS. AD PRÆSENTAT. DOMINI.

(*Nisi prius occurrat Septuag.*)

AD OFFIC. NOCTURNUM.

INVITATORIUM.

Jesum de María natum,
Venite, adorémus. *Matth.* 1.
Ps. 94. Veníte, 2.

HYMNUS.

FAC, Christe nostrî grátiâ
Defuncte tot labóribus,
Ut mente gratâ, sic piis
Hos prædicári cántibus.
CASTÆ parentis in sinu
Inclúsus ardébas pati :
Æternus ut discas mori,
Mortále corpus índuis.
VIX natus, imbellis puer,
Acúta sentis frígora ;
En vile pro molli thoro
Fœnum tibi suppónitur.
AMORE te facis reum :
Fers sponte pœnas ínnocens ;
Nec éximis te légibus,
Suprémus ipse légifer.
QUI primus excísâ cruor
E parte stillat córporis,
Membris micans ex ómnibus,
Torrentis instar próruet.
QUI mucro lactentes necat,
Idem tuum pectus fodit ;
Et quo cadébant párvuli,
Hoc tu cadébas vúlnere.
EXUL Deus promptâ fugâ
Tuæ salúti cónsulis ;
Intras Pharon verax Deus,
Mistus diis mendácibus.
QUI natus es de Vírgine,
Jesu, tibi sit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula.
Amen.

Ant. Psalmi et ℣℣℣. *ut in Psalterio.*

Lectiones et ℟℟℟. *ut infrà, in qualibet Dominica.*

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Fílii Sion exultent in rege suo : ℟. Laudent nomen ejus in choro. *Ps.* 149.

AD LAUDES.

Psalmi de Dominica.

Ant 5. C. Venit Fílius hóminis quærere et salvum fácere quod perierat. *Luc.* 19.

Ant. 2. D. In própria venit, et sui eum non recepérunt. *Joan.* 1.

Ant. 1. a. Quotquot recepérunt eum, dedit eis potestátem fílios Dei fieri, his qui credunt in nómine ejus. *Joan.* 1.

Ant. 7. d. Non confúnditur fratres eos vocáre, dicens : Nuntiábo nomen tuum frátribus meis. *Heb.* 2.

Ant. 8. c. Partícipes Christi effecti sumus : si tamen inítium substántiæ ejus usque ad finem firmum retineámus. *Hebr.* 3.

Capitulum. (*Ephes.* 4.)

OCCURRAMUS omnes in unitátem fídei, et agnitiónis Fílii Dei, in virum perfectum, in mensúram ætátis plenitúdinis Christi ; ut jam non simus párvuli fluctuantes, et circumferámur omni vento doctrínæ.

HYMNUS.

DIVINE, crescébas, Puer ;
Crescendo discébas mori :
Hæc destináta tunc erant
Mortis tuæ prælúdia.
SATUS Deo, volens tegi,

Elégit obscúrum patrem :
Qui fecit ætérnas domos,
Domo latet sub páupere.
Cœlum manus quæ sústinent,
Fabríle contrectant opus;
Suprémus astrórum Parens
Fit ipse vilis ártifex.
Tremenda cujus præpetes
Mandáta portant Spíritus,
Cui pronus orbis súbditur,
Se sponte fabro súbjicit.
Qui natus es de Vírgine,
Jesu, tibi sit glória
Cum Patre, cumque Spiritu,
In sempiterna sécula.
Amen.

℣. Intende, prósperè procéde; ℟. Et regna propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam. *Ps.* 44.

Ad Benedictus, *Ant. et Oratio, infrà in qualibet Dominica.*

Deinde, à die 2 *Januarii usque ad Præsentationem Domini, exceptis Festo et Octavâ integrâ Epiphaniæ, et Festis Annualibus et Solemnibus, (si quæ occurrant) fit Commem. de Vírgine Deipara, per Ant. ℣. et Orat. ut sequitur.*

Ant. Péperit María Fílium suum primogénitum, et pannis eum involvit, et reclinávit eum in præsépio. *Luc.* 2.

℣. Homo natus est in ea; ℟. Et ipse fundávit eam Altíssimus. *Ps.* 86.

ORATIO.

Beata témpora celebrantes, quæ per temporálem Unigéniti tui Nativitátem, et partum Maríæ Vírginis consecrasti : quæsumus, Dómine, ut ejusdem Dei genitrícis intercessióne, et in illo renasci, et tanti mystérii fructum júgiter in nobis conservare mereámur; Per eumdem.

AD PRIMAM.

Ant. 5. C. Venit.

In ℟. *br.* ℣. Qui natus es * de María Vírgine. *Matt.* 1.

Canon, *ut habetur ad calcem.*

AD TERTIAM.

Ant. 2. D. In própria venit.

Capitulum. (*Jerem.* 14.)

Expectatio Israel, Salvátor ejus in témpore tribulatiónis, quare quasi colónus futúrus es in terra, et quasi viátor declínans ad manendum ? Quare futúrus es velut vir vagus, ut fortis qui non potest salváre ?

Ante Epiphaniam, sequens ℟. *cantatur cum duplici* Allelúia *in fine; et sic ad Sextam et Nonam.*

℟. *br.* Salvábis me, Dómine, * A contradictiónibus pópuli mei. Salvábis. ℣. Custódies me * in caput géntium, * A contradictiónibus. Glória Patri. Salvábis. 2. *Reg.* 22.

℣. Tu, Dómine, susceptor meus es; ℟. Glória mea, et exaltans caput meum. *Ps.* 3.

Oratio, ut infrà in qualibet Dominica, nisi aliter notetur.

AD SEXTAM.

Ant. 1. a. Quotquot.

Capitulum. (*Ephes.* 1.)

Prædestinavit nos Deus in adoptiónem filiórum per Jesum Christum in ipsum, secundùm propósitum voluntátis suæ in laudem glóriæ grátiæ suæ.

℟. *br.* Ipse invocábit me : * Pater meus es tu. Ipse. ℣. Deus meus, * et susceptor salútis meæ. * Pater. Glória Patri. Ipse.

℣. Ego primogénitum ponam illum ℟. Excelsum præ régibus terræ. *Ps.* 88.

AD NONAM.

Ant. 8. c. Partícipes.

Capitulum. (1. *Cor.* 15.)

Primus homo de terra, terrénus : secundus homo de cœlo, cœléstis : qualis terréni, tales et terréni ; et qualis cœléstis, tales et cœléstes. Igitur sicut portávimus imáginem terréni, portémus et imáginem cœléstis.

℟. *br.* Exultávit ut gigas * Ad currendam viam. Exultávit. ℣. A summo cœlo * egréssio ejus, * Ad. Glória Patri. Exultávit.

℣. Occursus ejus usque ad summum ejus ; ℟. Nec est qui se abscondat à calóre ejus. *Ps.* 18.

AD VESPERAS.

Psalmi de Dominica.

Ant. 8. *G.* Non misit Deus Fílium suum in mundum, ut júdicet mundum, sed ut salvétur mundus per ipsum. *Joan.* 3.

Ant. 5. C. Quem misit Deus, verba Dei lóquitur ; non enim ad mensúram dat Deus Spíritum. *Joan.* 3.

Ant. 4. E. Pater díligit Fílium, et ómnia dedit in manu ejus. *Joan.* 3.

Ant. 7. d. Quæcumque Pater fécerit, hæc et Fílius simíliter facit ; Pater enim ómnia demonstrat ei quæ ipse facit. *Joan.* 5.

Ant. 2. D. Qui verbum meum audit, et credit ei qui misit me, habet vitam æternam. *Joan.* 5.

Capitulum. (*Act.* 10.)

Verbum misit Deus filiis Israel, annúntians pacem per Jesum Christum : hic est ómnium Dóminus.

HYMNUS.

Christus tenébris óbsitam
Lustrando Judæam docet :
Gens obstináto péctore
Christum docentem rés-
puit.

Sese Deum signis probat :
Surgunt sepulcris córpora ;
Erepta muto vox redit,
Claudo gradus, cæco dies.

Gens dura, flecti néscia,
Aures sacris sermónibus

Obtúrat; et solem fugit,
Amóre noctis pérdita.
Nos lumen ambímus, Patris
In quo refulget cláritas :
Ne méntibus subrépere
Tetram sinas calíginem.
Nunquam recédas à piis,
Lux sempiterna, córdibus;
Te veritáte fúlgeant,
Te caritáte férveant.
Qui natus es de Vírgine,
Jesu, tibi sit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula. Amen.

℣. Tu es ipse rex meus et Deus meus, ℟. Qui mandas salútes Jacob. *Ps.* 43.

Ad Magníficat, *Ant. et Oratio infrà, in qualibet Dominica.*

Deinde fit Commem. de Vírgine Deipara, ut dictum est in Laudibus, per Ant. ℣. *et Orat. sequentes.*

Ant. Beátus venter qui te portávit, et úbera quæ suxisti. Quinimmò, beáti qui áudiunt verbum Dei, et custódiunt illud. *Luc.* 11.

℣. Benedixisti, Dómine, terram tuam : ℟. Avertisti captivitátem Jacob. *Ps.* 84.

ORATIO.

Beata témpora celebrantes, quæ per temporálem Unigéniti tui Nativitátem, et partum Maríæ Vírginis consecrasti : quæsumus, Dómine, ut ejusdem Dei genitrícis intercessióne, et in illo renasci, et tanti mystérii fructum júgiter in nobis conserváre mereámur; Per eumdem Dóminum.

Completorium, *ut in Psalterio.*

IN FERIIS

A CIRCUMCISIONE

AD PRÆSENTATIONEM.

(*Nisi priùs occurrat Septuag.*)

AD OFFIC. NOCTURNUM.

Invit. et Hymnus, ut suprà in Dominicis, 308, 309.

Psalmi, Antiph. et ℣. *de Psalterio.*

Lectiones de Scriptura occurrente. ℟℟℟. *sumuntur alternatim de I et II Nocturno Dominicæ occurrentis.*

Non dicitur Te Deum.

℣. *Sacerd.* Fílii Sion exultent in Rege suo : ℟. Laudent nomen ejus in choro. *Ps.* 149.

AD LAUDES.

Psalmi et Ant. de Psalterio.

Capitulum, Hymnus et ℣. *ut suprà in Dominicis,* 309, 310.

Ad Benedictus, *Ant.* 4. E. Mediátor Dei et hóminum homo Christus Jesus, dedit redemptiónem semetipsum pro ómnibus. 1. *Tim.* 2.

Oratio Dominicæ præcedentis.

Commem. de Vírgine Deipara, ut suprà, 310.

Ad Horas, *Psalmi et Antiph. de Psalterio. Capitula et*

℟. ℟. ℟. *br. et Versic. ut suprà in Dominicis*, 310, 311, *cum Orat. Dominicæ præced.*

CANON, *ad calcem Brev.*

Ante Epiph. non dicuntur preces ad Primam.

AD VESPERAS.

Psalmi et Antiph. Psalt. Capitul., Hymn. et ℣. ut suprà in Dominicis, 311, 312.

Ad Magníficat, *Ant.* 8. *G.* Omnis qui credit quóniam Jesus est Christus, ex Deo natus est. 1. *Joan.* 5.

Oratio Dominicæ præced.

Commem. de Virgine Deipara, ut suprà, 312.

COMPLETORIUM, *ut in Psalt.*

Ante Epiph. non dicuntur Preces.

DOMINICA
INTER CIRCUMCISIONEM.
ET EPIPHANIAM.

[*Si hæc Dominica incidat in diem* 2, 3, *vel* 4 *Januarii, fiet Officium de ea, cum Commemoratione Sanctorum occurrentium.*

Si verò venerit die 5, *in Vigilia Epiphaniæ, Officium fiet ut eo die notatur, infrà.*

Si nulla occurrat Dominica, consule rubricam post hoc Officium.]

Pridie AD VESPERAS, *Ant. et Psalmi sumuntur de Psalterio. Capitulum et Hymnus, ut suprà*, 308.

℣. Vidérunt omnes términi terræ ℟. Salutáre Dei nostri. *Ps.* 97

Ad Magníficat, *Ant.* 1. g. Ascendet Dóminus super nubem levem, et ingredi-étur Ægyptum, et commovebuntur simulácra Ægypti à fácie ejus. *Is.* 19.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

COMPLET. *ut in Psalterio.*

Totum Officium, ut suprà in Dominicis à Circumcisione ad Præsentationem, 308, *exceptis qua sequuntur.*

AD OFFIC. NOCTURNUM.
IN I.° NOCTURNO.

*Lectiones de Scriptura occurrente, secundùm diem Mensis, divisionibus factis ad ** Asteriscos.*

Post I Lect. ℟. Ego constitútus sum à Deo super Sion montem sanctum ejus, prædicans præceptum ejus. Dóminus dixit ad me: * Fílius meus es tu; ego hódie génui te. ℣. Cui Deus dixit aliquando Angelórum: Ego ero illi in Patrem, et ipse erit mihi in Fílium? * Fílius. *Ps.* 2. *Hebr.* 1.

Post II Lect. ℟. Dómine, quid est homo, quòd memor es ejus? aut fílius hóminis, quóniam vísitas eum? * Minuisti eum paulò minùs ab Angelis, glóriâ et honóre coronasti eum, et constituisti eum super ópera mánuum tuárum. ℣. Eum qui módicò quàm Angeli minorátus est, vidémus Jesum: * Minuisti. *Ps.* 8. *Hebr.* 2.

Post III Lect. ℟. Tu es,

Dómine, qui extraxísti me de ventre; * Spes mea ab ubéribus matris meæ : ✝ Narrábo nomen tuum frátribus meis. ℣. Non confúnditur, dicens : Ego ero fidens in eum. Et íterum: Ecce ego, et púeri mei, quos dedit mihi Deus; * Spes mea. Glória Patri. ✝ Narrábo nomen. *Ps.* 21. *Hebr.* 2.

IN II.° NOCTURNO.

LECTIO IV.

Sermo sancti Ambrósii Epíscopi.

(In Luc. L. 2, n. 40.)

Breviter sanctus Lucas, et quo modo, et quo témpore, et quo loco, secundùm carnem Christus natus sit, explicávit. At verò de cœlesti generatióne si quæris, lege Evangélium sancti Joannis, qui à cœléstibus exorsus, ad terréna descendit. In princípio, inquit, erat Verbum : habes quando erat. Et Verbum erat apud Deum : habes quómodò erat. Habes étiam quid erat : Et Deus, inquit, erat Verbum. Quid égerat? Omnia per ipsum facta sunt. Quid agébat? Erat lux vera quæ illúminat omnem hóminem venientem in hunc mundum. Et ubi erat? In hoc mundo erat. Quò vénerit? In sua própria venit. Quómodò vénerit? Verbum caro factum est. Quâ causâ vénerit, Joannes ipse testátur : Ecce Agnus Dei, ecce qui tollit peccáta mundi.

℟. Sit nomen Dómini benedictum in sécula : * Ante solem pérmanet nomen ejus; et benedicentur in ipso omnes tribus terræ. ℣. Ipse est imágo Dei invisíbilis, primogénitus omnis creatúræ : * Ante solem permanet nomen ejus; *Ps.* 71. *Coloss.* 1

LECTIO V.

(N. 41.)

Ille párvulus, ille infántulus fuit, ut tu vir possis esse perfectus. Ille involútus in pannis, ut tu mortis láqueis sis absolútus. Ille in præsépibus, ut tu in altáribus. Ille in terris, ut tu in cœlis. Ille álium locum in eo diversório non habébat, ut tu plures habéres in cœléstibus sédibus mansiónes. Qui cùm dives, inquit, esset, propter vos pauper factus est, ut illíus inópiâ vos ditarémini.

℟. Timébunt gentes nomen tuum, Dómine, et omnes reges terræ glóriam tuam; * Quia Dóminus respexit in oratiónem humílium, et non sprevit precem eórum. ℣. Scitis grátiam Dómini nostri Jesu Christi, quóniam propter vos egénus factus est, cùm esset dives; * Quia. *Ps.* 101. 2 *Cor.* 8

LECTIO VI.

(N. 41 et 42.)

Meum ergo paupertas illa patrimónium est; et infírmitas Dómini mea est virtus. Máluit sibi egére, ut ómnibus abundárem. Me illíus infántiæ vagientis ábluunt fletus; mea lácrymæ illæ delicta lavérunt. Plus ígitur, Dómine Jesu, injúriis tuis débeo quòd redemptus sum, quàm opéribus quòd creátus sum. Non prodesset nasci, nisi rédimi profuisset. Sed nemo intrà usum córporis formam omnem divinitátis inclúdat. Alia natúra carnis est, ália divinitátis glória. Propter te infírmitas, in se poténtia: propter te inópia, in se opuléntia. Noli hoc æstimáre quod cernis, sed quòd redímeris agnosce.

℟. Oculi mei, Dómine, languérunt; clamávi ad te totâ die: * Pauper sum ego, et in labóribus à juventúte mea. ℣. Vulpes fóveas habent, et vólucres cœli nidos: Fílius autem hóminis non habet ubi caput reclínet. * Pauper. Glória. * Pauper. *Ps.* 87. *Matth.* 8.

IN III.° NOCTURNO.

LECTIO VII.

Léctio sancti Evangélii secundúm Matthæum.

(Cap. 2.)

In illo témpore; Angelus Dómini appáruit in somnis Joseph, dicens: Surge, áccipe Púerum, et matrem ejus, et fuge in Ægyptum. Et réliqua.

Homília sancti Joannis Chrysóstomi.

(Hom. 8, in cap. 2 Matth.)

Nos scrutári dignum est cur non et Magi præsentes salventur, et puer; sed illi quidem in Pérsidem revertantur, hic autem cum matre in Ægyptum transfúgiat, cùm multò pótius fuisse videátur in manus eum Heródis incídere, nec tamen, cùm incidisset, intérfici, sed claro prorsus divinitátis auxílio vindicári. Verùm hoc modo rebus implétis, créditum non fuisset verè illum suscepisse carnem, tantíque hódie mystérii sacramenta nutárent.

℟. Angelus Dómini appáruit in somnis Joseph, dicens: Surge, et áccipe Púerum, et matrem ejus, et fuge in Ægyptum, et * Esto ibi usque dum dicam tibi. ℣. Descende in Ægyptum: ego descendam tecum illuc, et inde addúcam te reverténtem. * Esto. *Matth.* 2. *Gen.* 46.

LECTIO VIII.

Magos verò celériter emittit, simul et Persárum regióni mittens magistros, et ineffícacem reddens furórem tyranni; ut discat se

impossibília molíri, et conceptam extinguat iram, seque ab stúdio vani labóris abdúcat. Est autem divinitátis virtúte dignum, non modò apertè contérere inimícos, verùm étiam cum omni illos facilitáte decípere.

℟. Considerat peccátor justum, et quærit mortificáre eum; * Dóminus autem non derelinquet eum in mánibus ejus. ℣. Futúrum est ut Heródes quærat Púerum ad perdendum eum: * Dóminus. *Ps.* 36. *Matth.* 2.

LECTIO IX.

Et cujus tandem, ínquies, rei grátiâ in Ægyptum párvulus míttitur? Prima quidem illa causa est, quam Evangelista signávit, ut implerétur, inquit, quod scriptum est: Ex Ægypto vocávi Fílium meum. Símul étiam toti orbi denuntiantur óptimæ spei in pósterum proœmia. Quia enim Bábylon atque Ægyptus præ ómnibus terris flammâ impietátis ardébant, et ab ipsis statim princípiis ostendit quòd utramque emendatúrus esset, et igne pótiùs fídei succensúrus; ex his útique persuádens étiam de áliis mundi pártibus speranda esse melióra. Nam Pérsidi quidem Magos remittit, ipse verò cum matre in Ægyptum descendit.

℟. Consurgens nocte * Joseph accépit Púerum, et matrem ejus, et † Secessit in Ægyptum. ℣. Pertransiérunt ad pópulum álterum: non relíquit Deus hóminem nocére eis. * Joseph. Glória. † Secessit. *Matth.* 2. *Ps.* 104.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Fílii Sion exultent in Rege suo: ℟. Laudent nomen ejus in choro. *Ps.* 149.

AD LAUDES.

Ant. Capitulum et Hymnus, ut suprà, 309.

℣. Intende, prósperè procéde; ℟. Et regna propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam. *Ps.* 44.

Ad Benedictus, *Ant.* 5. C. Erat Joseph in Ægypto usque ad óbitum Heródis. *Matth.* 2.

ORATIO.

Deus, qui in Unigénito tuo novam creatúram nos tibi esse fecísti: custódi ópera misericórdiæ tuæ, et ab ómnibus nos máculis vetustátis emunda; ut per auxílium grátiæ tuæ, in illíus inveniámur forma, in quo tecum est nostra substántia; Qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritûs sancti Deus, per ómnia sécula seculórum. ℟. Amen.

Post Commem. occurrentes, fit Commem. de Virgine Deiparæ, ut suprà, 310.

Ad Horas, *omnia dicun-*

tur ut in Dominicis à Circumcisione, suprà, 310, 311.

CANON *ad calcem, secundùm diem mensis.*

AD VESPERAS.

Ant. Capitulum et Hymnus, ut suprà, 311, 312.

℣. Tu es ipse rex meus, et Deus meus, ℟. Qui mandas salútes Jacob. *Ps.* 43.

Ad Magníficat, *Ant.* 5. C. Dictum est à Dómino per Prophétam: Ex Ægypto vocávi Fílium meum. *Matth. c.* 2.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

Post Commem. occurrentes, fit Commem. de Virgine Deipara, ut suprà, 312.

COMPLETORIUM, *ut in Psalterio.*

[*Si nulla occurrat Dominica inter Circumcision. et Epiphaniam, die 4 fit Officium de Tempore, ut in Feriis à Circumcisione ad Præsent.* 312; *et in eo legitur pro ultima Lectione Evangelium cum Homília hujus Dominicæ, et Responsorio* Angelus, 315, *in cujus fine additur* Glória Patri.

AD LAUDES, *post Hymn.* ℣. Intende. *Ad* Benedictus, *Ant.* Erat Joseph. *Oratio*, Deus, qui in Unigénito, *ut suprà*, 316. *Deinde fit commemoratio de Virgine Deipara.*

AD HORAS, *omnia ut in Feriis à Circumcisione*, 312. *Oratio*, Deus, qui in Unigénito, *suprà*, 316, *quæ etiam ad Vesperas dicitur.*

AD VESPERAS, *Psalmi et Ant. de Psalterio. Capitulum et reliqua ut in Feriis à Circumcisione, suprà*, 313. *Deinde fit Commemoratio de sancto Simeone Stylita in Pr. SS. Ultimò, de Virgine Deip.*]

DIE II JANUARII.

*Fit de S. Basilio (nisi sit Dominica) ut in Pr. SS. præter Lect. Script. occurr. quæ dicitur ut sequitur, et dividitur in tres ad ** Asteriscos, si sit Dominica.*

LECTIO I.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Romános.

(Cap. 5.)

USQUE ad legem enim peccátum erat in mundo; peccátum autem non imputabátur, cùm lex non esset. Sed regnávit mors ab Adam usque ad Móysen, étiam in eos qui non peccavérunt in similitúdinem prævaricatiónis Adæ, qui est forma futúri. Sed non sicut delictum, ita et donum. Si enim unius delicto multi mórtui sunt, multò magis grátia Dei, et donum in grátia unius hóminis Jesu Christi in plures abundávit. * Et non sicut per unum, peccátum, ita et donum; nam judícium quidem ex uno in condemnatiónem; grátia autem ex multis delictis in justificatiónem. Si enim uníus

delicto mors regnávit per unum, multò magis abundántiam grátiæ, et donatiónis, et justítiæ accipiéntes, in vita regnábunt per unum Jesum Christum. Igitur sicut per unius delictum in omnes hómines in condemnatiónem; sic et per unius justítiam in omnes hómines in justificatiónem vitæ. ** Sicut enim per inobediéntiam unius hóminis peccatóres constitúti sunt multi, ita et per unius obeditiónem justi constituéntur multi. Lex autem subintrávit, ut abundáret delictum. Ubi autem abundávit delictum, superabundávit grátia; ut sicut regnávit peccátum in mortem, ita et grátia regnet per justítiam in vitam æternam, per Jesum Christum Dóminum nostrum.

DIE III JANUARII.

*Fit de S. Genovefa (nisi sit Domin.) ut in Propr. Sanct. Lectio Script. occur., ut seq. Quæ Lectio, si sit Domin., in tres dividitur ad ** Asteriscos.*

LECTIO I.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Romános.

(Cap. 6.)

Exhibéte vos Deo tanquam ex mórtuis vivéntes; et membra vestra arma justítiæ Deo. Peccátum enim vobis non dominábitur; non enim sub lege estis, sed sub grátia. Quid ergo? peccábimus, quóniam non sumus sub lege, sed sub grátia? Absit. Nescítis quóniam cui exhibétis vos servos ad obediéndum, servi estis ejus cui obedítis, sive peccáti ad mortem, sive obeditiónis ad justítiam? Grátias autem Deo, quòd fuístis servi peccáti, obedístis autem ex corde in eam formam doctrínæ in quam tráditi estis. * Liberáti autem à peccáto, servi facti estis justítiæ. Humánum dico propter infirmitátem carnis vestræ: sicut enim exhibuístis membra vestra servíre immundítiæ, et iniquitáti ad iniquitátem; ita nunc exhibéte membra vestra servíre justítiæ in sanctificatiónem. ** Cùm enim servi essétis peccáti, líberi fuístis justítiæ. Quem ergo fructum habuístis tunc in illis, in quibus nunc erubéscitis? Nam finis illórum mors est. Nunc verò liberáti à peccáto, servi autem facti Deo, habétis fructum vestrum in sanctificatiónem, finem verò vitam æternam. Stipéndia enim peccáti, mors. Grátia autem Dei, vita æterna in Christo Jesu Dómino nostro.

DIE IV JANUARII.

Si sit Sabbatum, fit Offic de B. Maria in Sabbato.

LECTIO I.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Romános.

(Cap. 7.)

Itaque lex quidem sancta,

et mandátum sanctum, et justum, et bonum. Quod ergo bonum est, mihi factum est mors? Absit. Sed peccátum, ut appáreat peccátum, per bonum operátum est mihi mortem; ut fiat supra modum peccans peccátum per mandátum.

LECTIO II.

Scimus enim quia lex spirituális est; ego autem carnális sum, venúmdatus sub peccáto. Quod enim óperor, non intélligo : non enim quod volo bonum, hoc ago; sed quod odi malum, illud fácio. Si autem quod nolo, illud fácio, conséntio legi, quóniam bona est. Nunc autem jam non ego óperor illud, sed quod hábitat in me peccátum. Scio enim quia non hábitat in me, hoc est, in carne mea, bonum. Nam velle ádjacet mihi; perfícere autem bonum, non invénio. Non enim quod volo bonum, hoc fácio; sed quod nolo malum, hoc ago. Si autem quod nolo, illud fácio, jam non ego óperor illud, sed quod hábitat in me peccátum.

LECTIO III.

Invenio ígitur legem volenti mihi fácere bonum, quóniam mihi malum ádjacet: condelector enim legi Dei secundùm interiórem hóminem; vídeo autem áliam legem in membris meis repugnantem legi mentis meæ, et captivantem me in lege peccáti, quæ est in membris meis. Infelix ego homo, quis me liberábit de córpore mortis hujus? Grátia Dei per Jesum Christum Dóminum nostrum. Igitur ego ipse mente sérvio legi Dei, carne autem legi peccáti.

Ad Vesp., *fit Comm. S. Simeonis Stylitæ, ut dictum est, p.* 317.

DIE V JANUARII.

IN VIGILIA EPIPHANIÆ.

Si hæc Vigilia occurrat in Dominica, Officium fit ut notatur suprà in Dominicis à Circumcisione, 308, *exceptis quæ sequuntur.*

In I. Noct. *Tres Lectiones sumentur de Epistola ad Romanos, ut infrà; et à duabus fiunt tres, divisionibus factis ad ** Asteriscos.* ℟. ℟. *ut suprà*, 313.

In II. Noct. *Tres Lectiones et* ℟. ℟. *ut suprà*, 314.

IN III.° NOCTURNO.

℣. Timébunt gentes nomen tuum, Dómine; ℟. Et omnes reges terræ glóriam tuam. *Ps.* 101.

Tres Lectiones infrà, p. 321, *divisione factâ, pro VIII Lectione, ad * Asteriscum.*

℟. VII. Terra Zabúlon, *sine* Glória Patri, *infrà*, 321.

℟. VIII. Dóminus dixit, *infrà*, 320.

℟. IX. Ecce, *cum* Glória, 321.

Reliqua ut in Officio Vigiliæ.

Si autem Vigilia ista occurrat in Feriis, Officium fit ut sequitur.

AD OFFIC. NOCTURNUM.

INVITATORIUM.

DOMINUS rex magnus super omnem terram : * Veníte, adorémus. *Ps.* 46.

Ps. 94. Veníte, 2.

Hymnus, Fac, Christe, 309. *Psalmi et Ant. de Psalt.*

℣. Timébunt gentes nomen tuum, Dómine; ℟. Et omnes reges terræ glóriam tuam. *Ps.* 101.

LECTIO I.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Romános.

(Cap. 8.)

NIHIL ergo nunc damnatiónis est iis qui sunt in Christo Jesu, qui non secundùm carnem ámbulant. Lex enim spíritûs vitæ in Christo Jesu liberávit me à lege peccáti et mortis. Nam quod impossíbile erat legi, in quo infirmabátur per carnem; Deus Fílium suum mittens in similitúdinem carnis peccáti, et de peccáto damnávit peccátum in carne; ut justificátio legis implerétur in nobis, qui non secundùm carnem ambulámus, sed secundùm spíritum. * Qui enim secundùm carnèm sunt, quæ carnis sunt sápiunt; qui verò secundùm spíritum sunt, quæ sunt spíritûs séntiunt. Nam prudéntia carnis, mors est; prudéntia autem spíritûs, vita et pax.

℟. Dóminus dixit ad me: Fílius meus es tu. * Póstula à me, et dabo tibi gentes hæreditátem tuam, et possessiónem tuam términos terræ. ℣. Sic præcépit Dóminus : Pósui te in lucem géntium, *ut sis* in salútem usque ad extrémum terræ. * Póstula à me. *Ps.* 2. *Act.* 13.

LECTIO II.

QUI autem in carne sunt, Deo placére non possunt. Vos autem in carne non estis, sed in spíritu; si tamen Spíritus Dei hábitat in vobis. Si quis autem Spíritum Christi non habet, hic non est ejus. Si autem Christus in vobis est, corpus quidem mórtuum est propter peccátum, spíritus verò vivit propter justificatiónem. * Quòd si Spíritus ejus qui suscitávit Jesum à mórtuis, hábitat in vobis; qui suscitávit Jesum Christum à mórtuis, vivificábit et mortália córpora vestra, propter inhabitantem Spíritum ejus in vobis. Ergo, fratres, debitóres sumus non carni, ut secundùm carnem vivámus. Si enim secundùm carnem vixéritis, moriémini; si autem spíritu facta carnis mortificavéritis, vivétis. Quicumque enim Spíritu Dei

aguntur, ii sunt filii Dei Non enim accepistis spíritum servitútis íterùm in timóre, sed accepistis spíritum adoptiónis filiórum, in quo clamámus : Abba, Pater. Ipse enim Spíritus testimónium reddit spirítui nostro quòd sumus filii Dei.

℣. Ecce electus meus, dicit Dóminus, complácuit sibi in illo ánima mea : dedi Spíritum meum super eum. * Judícium géntibus próferet ; et legem ejus ínsulæ expectábunt. ℣. Notum sit vobis quóniam Géntibus missum est hoc salutáre Dei et ipsi áudient. * Judícium. *Is* 42. *Act.* 28

LECTIO III.

Léctio sancti Evangélii secúndùm Matthæum.

(Cap. 2.)

In illo témpore ; Defuncto Heróde, ecce Angelus Dómini appáruit in somnis Joseph in Ægypto. Et réliqua.

Homília sancti Hilárii Epíscopi.

(Comment. in Matth. cap. 2.)

Mortuo Heróde, Joseph per Angelum monétur ut in Judæam cum Púero et matre ipsíus rédeat. Et revertens, cùm Archeláum Heródis filium regnáre audisset, tímuit eò veníre ; et per Angelum monétur ut in Galilæam tránseat, et in regiónis ejus civitáte Názareth inhábitet. Reverti ergo ad Judæam monétur, et reversus timet. Et rursum visu admónitus, transíre ad regiónem Géntium jubétur. Sed aut timére eum qui admónitus sit, non opórtuit, aut per Angelum deferri admonítio mox mutanda non débuit. Verùm typica rátio serváta est. * Joseph enim Apostolórum habet spéciem, quibus Christus circumferendus est créditus. Hi, tanquam Heróde mórtuo, id est, pópulo ejus et regno in passióne Dómini depérdito, Judæis prædicáre sunt jussi ; missi enim erant ad oves pérditas domûs Israel : sed manente hæreditáriæ infidelitátis dominátu, métuunt et recédunt. Admóniti per visum, sancti scílicet Spíritûs donum in Géntibus contemplantes, ad eas tránsferunt Christum, Judææ missum, sed vitam et salútem Géntium nuncupátum.

℣. Terra Zabúlon et terra Néphthali, via maris trans Jordánem Galilææ géntium : * Pópulus qui ambulábat in ténebris, vidit lucem magnam. ℣. Consurgens Joseph accépit Púerum et matrem ejus, et venit in terram Israel ; et admónitus in somnis, secessit in partes Galilææ. * Pópulus. [*Cùm Offic. fit in Feriis*, Glória. * Populus.] *Is.* 9. *Matt.* 2.

[*Si sit Dominica, legitur pro nona Lectione de S. Simeone Stylita, ut sequitur.*

Simeon apud Cílices natus, óvium pastor adhuc puer, ac póstea mónachus, morum candóre céteros longè superábat, et hebdómadam totam sæpè jejúnus explébat. Vitæ severióris desidério, in cisterna sicca delítuit; ex qua eductus, tres annos in céllula egit, oratiónibus ad Deum únicè intentus : eâque abstinéntiâ, ut quadraginta diébus sine cibo transactis, penè exanimátus repertus fúerit; quam jejúnii quadragenárii ratiónem per octo et viginti annos servávit. Tum septo quodam sibi in vértice montis extructo, ne ultrà prógredi posset, caténam férream ex una parte ad saxum affixam, ex áltera ad dextrum pedem alligátam excogitávit; quam tamen, monente Melétio Epíscopo, depósuit. Cùm verò multi ad eum ex remotíssimis orbis pártibus confluérent, omnesque illum tángere, et benedictiónem ab eo accípere conténderent, secessit a turba, et in columna statiónem fixit. Ibi dies nóctibus contínuans, expansis ad cœlum mánibus, Deum orábat, somni parcus et cibi; nec cessábat inde, aut fidéles ad pietátem adhortári, dissidéntium lites compónere, et Ecclésiæ curáre negótia; aut infidéles, Judæos et hæréticos confutáre. Tandem miraculórum glóriâ et singulári vitæ sanctitáte illustris, anno quadringentésimo sexagésimo óbiit Calendis Januárii sub Leónis império; et Nonis ejusdem mensis, Antiochíæ in Ecclésia Cassiáni sepultus est. Tantam fuisse apud Romános ejus sanctitátis famam ex Theodoréto refert séptima Synodus, ut illíus imágines in officinárum vestíbulis in suî tutélam et præsídium collocárent.]

℟. Ecce, *cum* Glória, 321. Te Deum.

℣. *Sacerd.* Omnes gentes, pláudite mánibus : ℟. Jubiláte Deo in voce exultatiónis. *Ps.* 46.

AD LAUDES.

Psalmi de Feria.

Ant. 1. g. Magnificábor, et sanctificábor, et notus ero in óculis multárum géntium; et scient quia ego Dóminus. *Ezech.* 38.

Ant. 2. D. Vénient ab extrémis terræ, et dicent : Verè mendácium possedérunt patres nostri, vanitátem quæ eis non prófuit. *Jerem.* 16.

Ant. 6. C. Incurvábitur *sublímitas hóminum, et* elevábitur Dóminus solus in die illa, et idóla pénitùs conterentur. *Is.* 2.

Ant. 8. *G.* Reddam.

CANTICUM.

(Isaiæ 55.)

Prænuntiatur Gentium vocatio.

INCLINATE aurem vestram * et veníte ad me :

Audíte, et vivet ánima vestra; * et fériam vobiscum pactum sempíternum, misericórdias David fidéles.

Ecce testem pópulis dedi eum *, ducem ac præceptórem géntibus.

Ecce gentem, quam nesciébas, vocábis : et gentes, quæ te non cognovérunt, ad te current, * propter Dóminum Deum tuum, et sanctum Israel, quia glorificávit te.

Ant. Reddam pópulis lábium electum, ut ínvocent omnes in nómine Dómini, et sérviant ei húmero uno. *Sophon.* 3.

Ant. 4. E. Mihi flectétur omne genu ; et omnis lingua confitébitur Deo. Allelúia. *Rom.* 14.

Capitulum. (*Zach.* 2.)

APPLICABUNTUR gentes multæ ad Dóminum in die illa, et erunt mihi in pópulum ; et habitábo in médio tuî : et scies quia Dóminus exercituum misit me ad te.

Hymnus, Divíne, crescébas, puer, 309.

℣. Deus, in sancto via tua: ℟. Notam fecisti in pópulis virtútem tuam. *Ps.* 76.

Ad Benedictus, *Ant.* 8. G. Véniens Joseph habitávit in civitáte quæ vocátur Názareth; ut adimplerétur quod dictum est per Prophétas : Quóniam Nazaræus vocábitur. *Matth.* 2.

Preces non dic. ; nec ad Hor.

ORATIO.

CORDA nostra, quæsumus, Dómine, ventúræ festivitátis splendor illustret; quo mundi hujus ténebris carére valeámus, et pervenire ad pátriam claritátis ætérnæ; Per Dóminum.

Deinde fit Commem. de sancto Simeone, Ant. Pars mea. ℣. Clamávi. *Oratio*, Omnípotens, *ut in Communi Monachorum*, XLVII.

Ultimò, de Virgine Deipara, ut suprà, 310.

AD PRIMAM.

Ant. 1. g. Magnificábor.

In ℟. *br.* ℣. Qui natus es * de María Vírgine. *Matt.* 1.

AD TERTIAM.

Ant. 2. D. Vénient.

Capitulum. (*Isaiæ* 65.)

QUÆSIERUNT me qui antè non interrogábant : invenérunt qui non quæsiérunt me. Dixi : Ecce ego, ecce ego ad Gentem quæ non invocábat nomen meum.

℟. *br.* Pópulus quem ignóro, * sérviet mihi, * Allelúia, allelúia. Pópulus. ℣. Audítu auris * obédient

mihi, * Allelúia. Glória Patri. Pópulus quem ignóro.

℣. Confitébor tibi, Dómine, in géntibus, ℟. Et nómini tuo cantábo. *Cant.* 2. *Reg.* 22.

AD SEXTAM.

Ant. 6. *C.* Incurvábitur.

Capitulum. (*Apoc.* 15.)

Quis non timébit te, Dómine, et magnificábit nomen tuum? quia solus pius es; quóniam omnes gentes vénient, et adorábunt in conspectu tuo.

℟. *br.* Benedicentur in ipso * omnes tribus terræ, * Allelúia, allelúia. Benedicentur. ℣. Omnes gentes * magnificábunt eum, * Allelúia. Glória. Benedicentur. *Ps.* 71.

℣. Magnificéntiam glóriæ sanctitátis tuæ loquentur, ℟. Et mirabília tua narrábunt. *Ps.* 144.

AD NONAM.

Ant. 4. E. Mihi.

Capitulum. (*Sophon.* 2.)

Attenuabit Dóminus omnes deos terræ; et adorábunt eum viri de loco suo, omnes ínsulæ géntium.

℟. *br.* Adorábunt eum * omnes reges terræ, * Alléluia, allelúia. Adorábunt eum. ℣. Omnes gentes * sérvient ei, * Allelúia, allelúia. Glória Patri. Adorábunt. *Ps.* 71.

℣. Dómini est regnum; ℟. Et ipse domináb itur géntium. *Ps.* 21.

IN EPIPHANIA DOMINI.

SOLEMNE-MAJUS.

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Feria.

Ant. 1. D. Ecce ego declinábo super Jerúsalem quasi flúvium pacis, et quasi torrentem inundantem glóriam géntium. *Is.* 66.

Ant. 2. D. Quómodò ponam te in fílios, et tríbuam tibi hæreditátem præcláram exercítuum Géntium? *Jerem.* 3.

Ant. 3. a. Exurge, et vide collectos fílios tuos ab oriente sole usque ad occidentem, in verbo Sancti, gaudentes Dei memória. *Baruch* 5.

Ant. 5. a. Diláta locum tentórii tui; ad déxteram enim et ad lævam penetrábis: et semen tuum gentes hæreditábit. *Is.* 54.

Ant. 6. F. Vidébis, et áfflues; et mirábitur et dilatábitur cor tuum, quando conversa fúerit ad te fortitúdo géntium. *Is.* 60.

Capitulum. (*Rom.* 15.)

Erit radix Jesse, et qui exurget régere gentes: in eum gentes sperábunt.

℣. Salutáre tuum parasti, Deus, ante fáciem ómnium populórum, * Lumen ad revelatiónem géntium, et glóriam plebis tuæ Israel. ℣. Vidébunt gentes Justum tuum, et cuncti reges Inclytum tuum: * Lumen. Glória Patri. * Lumen. *Luc.* 2. *Is.* 62.

HYMNUS.

Quæ stella sole púlchrior
Coruscat? hæc Regis novi
Revélat ortus: hæc Dei
Præsignat ad cunas iter.

Stat vátibus priscis fides;
En stella surgit ex Jacob:
Arrectus ad spectáculum
Eóus orbis émicat.

Dum sidus ádmonet foris,
Lux fulget intùs clárior;
Suadetque vi blandâ magos
Signi datórem quærere.

Segnes amor nescit moras:
Labor, pericla, nil movent:
Domum, propinquos, pátriam,
Deo vocante, déserunt.

Micante dum nos állicis,
O Christe, stellâ grátiæ;
Ne tarda cœlesti sinas
Obstáre corda lúmini.

Qui lumen est, sit laus Patri;
Qui se revélat Géntibus,
Sit laus perennis Fílio:
Par sit tibi laus, Spíritus.
Amen.

℣. Annuntiábunt cœli justítiam Dómini ℟. Pópulo qui nascétur, quem fecit Dóminus. *Ps.* 21.

Ad Magníficat, *Ant.* 8. G. Cívitas Dei, luce splendidà fulgebis : natiónes ex longínquo ad te vénient; et múnera deferentes, adorábunt in te Dóminum. *Tob.* 13.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

AD COMPLETORIUM.

Psalmi de Feria.

Ant. 1. a. Illumináre, Jerúsalem; quia venít lumen tuum, et glória Dómini super te orta est. *Is.* 60.

Hymnus, Mundi salus, 167, *cum Doxologia sequenti, quæ dicitur per Octavam ad omnes Horas in fine Hymnorum ejúsdem metri* :

Qui te revélas Géntibus,
Jesu, tibi sit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula.
Amen.

Ad Nunc dimittis, *Ant.* 7. c. Ego Dóminus dedi te in fœdus pópuli, in lucem Géntium. Allelúia. *Is.* 42.

AD OFFIC. NOCTURNUM.

Dictis secretò Pater, Ave, Credo, *inchoatur absolutè ut sequitur.*

IN I.° NOCTURNO.

Ant. 7. d. Afferte.

In Psalm. Afferte, 147, *Ant.* Afferte Dómino, fílii Dei; afferte Dómino glóriam et honórem : adoráte Dóminum in aula sancta ejus.

Ant. 3. a. Vidéte.

In Ps. Deus noster refúgium, 149, *Ant.* Vidéte quóniam ego *sum* Deus : exaltábor in géntibus, et exaltábor in terra.

Ant. 2. D. Psállite Deo nostro.

In Ps. Omnes gentes, 49, *Ant.* Psállite Deo nostro, psállite : psállite Regi nostro, psállite; quóniam rex omnis terræ Deus.

℣. Ipse est Dóminus Deus; ℟. Et adorábunt eum. *Ps.* 44.

LECTIO I.

De Isaía Prophéta.

(Cap. 55.)

Omnes sitientes, veníte ad aquas : et qui non habétis argentum, properáte, émite, et comédite; veníte, émite absque argento et absque ulla commutatióne vinum et lac. Quare appénditis argentum non in pánibus, et labórem vestrum non in saturitáte? Audíte audientes me, et comédite bonum; et delectábitur in crassitúdine ánima vestra. Inclináte aurem vestram, et venite ad me : audíte, et vivet ánima vestra; et fériam vobiscum pactum sempiternum, misericórdias David fideles Ecce testem pópulis dedi

eum, ducem ac præceptórem Géntibus. Ecce Gentem quam nesciébas, vocábis; et Gentes quæ te non cognovérunt, ad te current propter Dóminum Deum tuum, et Sanctum Israel, quia glorificávit te.

℟. Viri sublímes ad te transíbunt, et * Tui erunt: te adorábunt, teque deprecabuntur: Tantùm in te est Deus, et non est absque te Deus. ℣. Est repromíssio ómnibus qui longè sunt, quoscumque advocáverit Dóminus Deus noster. * Tui erunt. *Is.* 45 *Act.* 2.

LECTIO II.

(Cap. 60.)

Surge, illumináre, Jerúsalem; quia venit lumen tuum, et glória Dómini super te orta est. Quia ecce ténebræ opérient terram, et calígo pópulos: super te autem oriétur Dóminus, et glória ejus in te vidébitur. Et ambulábunt Gentes in lúmine tuo, et reges in splendóre ortûs tui. Leva in circúitu óculos tuos, et vide: omnes isti congregáti sunt, venérunt tibi: fílii tui de longè vénient, et fíliæ tuæ de látere surgent. Tunc vidébis, et áfflues, et mirábitur et dilatábitur cor tuum, quando conversa fúerit ad te multitúdo maris, fortitúdo Géntium vénerit tibi. Inundátio camelórum opériet te, dromedárii Mádian et Epha: omnes de Saba vénient, aurum et thus deferentes, et laudem Dómino annuntiantes.

℟. Vénient pópuli multi et gentes robustæ, * Ad quærendum Dóminum exercítuum in Jerúsalem, et deprecandam fáciem Dómini. ℣. Vénient ab Oriente, et Occidente, et Aquilóne, et Austro, * Ad quærendum. *Zach.* 8. *Luc.* 13.

LECTIO III.

(Cap. 61 et 62.)

Gaudens gaudébo in Dómino, et exultábit ánima mea in Deo meo; quia índuit me vestimentis salútis, et indumento justítiæ circúmdedit me quasi sponsum decorátum corónâ, et quasi sponsam ornátam monílibus suis. Sicut enim terra profert germen suum, et sicut hortus semen suum germinat; sic Dóminus Deus germinábit justítiam et laudem coram universis géntibus. Propter Sion non tacébo, et propter Jerúsalem non quiescam, donec egrediátur ut splendor Justus ejus, et Salvátor ejus ut lampas accendátur.

℟. Super ipsum continébunt reges os suum: * Quia quibus non est narrátum de eo, vidérunt; et † Qui non audiérunt, contempláti sunt. ℣. An Judæó-

rum Deus tantùm? nonne et Géntium? * Quia quibus non est narrátum de eo. Glória Patri. † Qui non audiérunt. *Is.* 52. *Rom.* 3.

IN II.º NOCTURNO.

Ant. 4. d. Omnis terra.

In Psalmum Jubiláte... psalmum, 9, *Ant.* Omnis terra adóret te, et psallat tibi: psalmum dicat nómini tuo, Dómine.

Ant. 1. D. Reges Tharsis.

In Ps. Deus, judícium, *cum sua divisione*, 58, *Ant.* Reges Tharsis, et ínsulæ múnera ófferent: reges Arabum et Saba dona addúcent.

Ant. 4. E. Omnes gentes.

In Ps. Inclína, *cum sua divisione*, 156, *Ant.* Omnes gentes, quascumque fecísti, vénient et adorábunt coram te, Dómine.

℣. Dábitur ei de auro Arábiæ; ℟. Et adorábunt de ipso semper. *Ps.* 71.

LECTIO IV.

Sermo sancti Leónis Papæ.

(In Epiph. 2.)

GAUDETE in Dómino, dilectíssimi; íterum dico, Gaudéte; quóniam brevi intervallo témporis post solemnitátem Nativitátis Christi, festívitas Declaratiónis ejus illuxit: et quem in illo die Virgo péperit, in hoc mundus agnóvit. Verbum enim caro factum, sic susceptiónis nostræ temperávit exórdia, ut natus Jesus, et eredéntibus manifestus, et persequéntibus esset occultus. Jam tunc ergo cœli enarravérunt glóriam Dei, et in omnem terram sonus veritátis exívit, quando et pastóribus exércitus Angelórum, Salvatóris éditi annuntiátor appáruit, et Magos ad eum adorandum prævia stella perduxit; ut à solis ortu usque ad occásum veri Regis generátio coruscáret, cùm rerum fidem et regna Orientis per Magos díscerent, et Románum Impérium non latéret.

℟. Cùm natus esset Jesus in Béthleem Juda in diébus Heródis regis, * Ecce Magi ab Oriente venérunt Jerosólymam. ℣. Circúmspice, Jerúsalem, ad Orientem, et vide jucunditátem à Deo tibi venientem. * Ecce Magi ab Oriente venérunt Jerosólymam. *Matth.* 2. *Baruch.* 4.

LECTIO V.

NAM et sævítia Heródis volens primórdia suspecti sibi Regis extínguere, huic dispensatióni nésciens serviébat; ut dum atróci íntentus facínori, ignótum sibi púerum indiscrétâ infántium cæde perséquitur, annuntiátum cœlitus Dominatóris ortum insígnior ubíque fama loquerétur; quam promptiórem ad narrandum diligentioremque faciébat, et

supernæ significatiónis nóvitas, et cruentíssimi persecutóris impíetas. Tunc autem etiam Ægypto Salvátor illátus est, ut gens antíquis erróribus dédita, jam ad vicínam salútem per occultam grátiam vocarétur; et quæ nondum ejécerat ab ánimo superstitiónem, jam hospítio recíperet veritátem.

℟. Venérunt Magi, dicentes: Ubi est qui natus est Rex Judæórum? * Vídimus stellam ejus in Oriente, et vénimus adoráre eum. ℣. Oriétur stella ex Jacob, et consurget virga de Israel: de Jacob erit qui dominétur. * Vídimus stellam ejus in Oriente, et vénimus adoráre eum. *Matth.* 2. *Num.* 24.

LECTIO VI.

Agnoscamus ergo, dilectíssimi, in Magis adoratóribus Christi vocatiónis nostræ fideique primítias, et exultántibus ánimis beátæ spei inítia celebrémus. Exinde enim in æternam hæreditátem cœpimus introíre: exinde nobis Christum loquéntia *scripturárum* arcána patuérunt; et véritas quam Judæórum obcæcátio non recépit, ómnibus natiónibus lumen suum invexit. Honorétur ítaque à nobis sacratíssimus dies, in quo salútis nostræ Auctor appáruit: et quem Magi infantem veneráti sunt in cunábulis, nos omnipotentem adorémus in cœlis. Ac sicut illi de thesauris suis mysticas Dómino múnerum spécies obtulérunt; ita et nos de córdibus nostris, quæ Deo sunt digna promámus.

℟. Ecce stella quam víderant Magi in Oriente, antecedébat eos, usque dum véniens staret supra ubi erat Puer. * Vidéntes stellam, gavísi sunt gáudio magno valde. ℣. Ambulábunt Gentes in lúmine tuo, et reges in splendóre ortûs tui. * Vidéntes stellam. Glória. * Vidéntes. *Matth.* 2. *Is.* 60.

IN III.° NOCTURNO.

Ant. 8. *G.* Veníte.

PSALMUS 94.

(Secundum Vulgat.)

Veníte, exultémus Dómino: * jubilémus Deo salutári nostro.

Præoccupémus fáciem ejus in confessióne, * et in psalmis jubilémus ei;

Quóniam Deus magnus Dóminus, * et rex magnus super omnes deos:

Quia in manu ejus sunt omnes fines terræ; * et altitúdines móntium ipsíus sunt:

Quóniam ipsíus est mare, et ipse fecit illud; * et siccam manus ejus formavérunt.

Veníte; adorémus, et procidámus, * et plorémus ante Dóminum qui fecit nos;

Quia ipse est Dóminus Deus noster, * et nos pópulus páscuæ ejus, et oves manûs ejus.

Hódie si vocem ejus audiéritis, * nolíte obdurâre corda vestra:

Sicut in irritatióne secundùm diem tentatiónis in deserto, * ubi tentavérunt me patres vestri, probavérunt me, et vidérunt ópera mea.

Quadraginta annis offensus fui generatióni illi, * et dixi: Semper hi errant corde.

Et isti non cognovérunt vias meas: * ut jurávi in ira mea, Si introíbunt in réquiem meam.

Ant. Veníte, adorémus eum; quia ipse est Dóminus Deus noster.

Ant. 6. *C.* Annuntiáte.

In Ps. Cantáte.... omnis terra, 48, *Ant.* Annuntiáte inter gentes glóriam ejus, in ómnibus pópulis mirabília ejus.

Ant. 5. a. Annuntiavérunt.

In Ps. Dóminus regnávit, exultet, 63, *Ant.* Annuntiavérunt cœli justítiam ejus, et vidérunt omnes pópuli glóriam ejus.

℣. Laudáte Dóminum, omnes gentes; ℟. Quóniam confirmáta est super nos misericórdia ejus. *Ps.* 116.

LECTIO VII.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

(Cap. 2.)

Cum natus esset Jesus in Béthleem Juda *in diébus* Heródis regis, ecce Magi ab Oriente venérunt Jerosólymam, *dicentes: Ubi est qui* natus est Rex Judæórum? Et réliqua.

Homília sancti *Gregórii* Papæ.

(Homil. 10, n. 2, in Evang.)

In ómnibus signis, quæ, vel nascente Dómino, vel moriente, monstráta sunt, considerandum nobis est quanta fúerit in quorumdam Judæórum corde durítia, quæ hunc nec per prophetíæ donum, nec per mirácula agnóvit. Omnia quippe elementa auctórem suum venisse testáta sunt. Ut enim de eis quiddam usu humáno loquar, Deum hunc cœli esse cognovérunt; quia prótinus stellam misérunt. Mare cognóvit, quia sub plantis ejus se calcábile præbuit. Terra cognóvit, quia eo moriente contremuit. Sol cognóvit, quia lucis suæ rádios abscondit. Saxa et paríetes cognovérunt, quia témpore mortis ejus scissa sunt. Infernus agnóvit, quia hos quos tenébat mórtuos, réddidit. Et tamen hunc, quem Dóminum ómnia insensibília elementa sensérunt, adhuc infidélium Judæórum corda Deum esse mínimè cognoscunt, et durióra saxis scindi ad pœnitendum nolunt. Qui étiam ad damnatiónis suæ cúmulum, eum

quem natum despíciunt, nascitúrum longè antè præscivérunt : et non solùm quia nascerétur nóverant, sed étiam ubi nascerétur; ut ipsa eórum sciéntia et illis fieret ad testimónium damnatiónis, et nobis ad adjutórium credulitátis.

℣. Intrantes domum, invenérunt Púerum cum María matre ejus : et * Procidentes, adoravérunt eum; et apertis thesauris suis, obtulérunt ei aurum, thus, et myrrham. ℣. De Saba vénient, aurum et thus deferentes, et laudem Dómino annuntiantes : * Procidentes. *Matth.* 2. *Is.* 60.

LECTIO VIII.

(N. 3.)

Nativitate Regis nostri cógnitâ, Heródes ad cállida argumenta convértitur, ne terréno regno privarétur. Renuntiári sibi ubi Puer invenirétur póstulat : adoráre eum velle se símulat; ut, quasi hunc invenire possit, extinguat. Sed quanta est humána malítia contra consílium divinitátis? Scriptum quippe est : Non est sapiéntia, non est prudéntia, non est consílium contra Dóminum. Nam ea quæ appáruit stella, Magos perdúcit : natum regem repériunt, *múnera déferunt; et ne redíre ad Heródem débeant, in somnis admonentur.* Sicque fit ut Jesum, quem quærit Heródes, invenire non possit. Cujus persónâ, qui álii quàm hypócritæ designantur; qui, dum fictè quærunt, invenire Dóminum nunquam merentur?

℣. Obtulérunt Magi múnera; et * Responso accepto in somnis ne redírent ad Heródem, per áliam viam reversi sunt in regiónem suam. ℣. Réprobat Dóminus consília príncipum : consílium autem Dómini in æternum manet. * Responso accepto. *Matth.* 2. *Ps.* 32.

LECTIO IX.

(N. 6.)

Magi aurum, thus et myrrham déferunt. Aurum quippe regi cóngruit : thus verò in Dei sacrifícium ponebátur : myrrhà autem mortuórum córpora condiuntur. Eum ergo Magi quem adórant, étiam mysticis munéribus prædicant; auro, regem; thure, Deum; myrrhà, mortálem. Nos ítaque nato Dómino offerámus aurum, ut hunc ubíque regnáre fateámur : offerámus thus, ut credámus quòd is qui in témpore appáruit, Deus ante témpora éxtitit : offerámus myrrham, ut eum quem crédimus in suâ divinitáte impassíbilem, credámus étiam in nostra fuisse *carne* mortálem.

℣. Mystérium Christi, quod áliis generatiónibus non est ágnitum, nunc re-

velátum est: Gentes esse cohærédes, et concorporáles, et compartícipes promissiónis Dei in Christo Jesu; * Ut innotescat multíformis sapiéntia Dei. ℣. Dicit Dóminus: Ultra flúmina Æthiópiæ, inde supplíces mei; fílii dispersórum meórum déferent munus mihi; * Ut. Glória Patri. * Ut. *Ephes.* 3. *Sophon.* 3.

Postea dicitur Te Deum.

℣. *Sacerd.* Confiteantur tibi pópuli, Deus; confiteantur tibi pópuli omnes: ℟. Lætentur et exultent gentes. *Ps.* 66.

AD LAUDES.

Psalmi de Dominica.

Ant. 6. F. Benígnitas et humánitas appáruit Salvatóris nostri Dei. Allelúia. *Tit.* 3.

Ant. 2. D. Vita manifestáta est: et vídimus vitam ætérnam quæ erat apud Patrem, et appáruit nobis. Allelúia. 1. *Joan.* 1.

Ant. 7. *d.* Qui dixit de ténebris lucem splendéscere, ipse illuxit in córdibus nostris ad illuminatiónem sciéntiæ claritátis Dei in fácie Christi Jesu. Allelúia. 2. *Cor.* 4.

Ant. 1. *g.* Vóluit.

CANTICUM.

(Isaiæ 49.)

Invitatio ad Deum laudandum propter Ecclesiæ dilatationem.

LAUDATE, cœli; et exulta, terra: * jubiláte, montes, laudem.

Quia consolátus est Dóminus pópulum suum, * et páuperum suórum miserébitur.

Et dixit Sion: Derelíquit me Dóminus, * et Dóminus oblítus est meî.

Numquid oblivísci potest múlier infantem suum, * ut non misereátur fílio úteri sui?

Et si ílla oblíta fúerit, * ego tamen non obliviscar tuî.

Ecce in mánibus meis descripsi te: * muri tui coram óculis meis semper.

Venérunt structóres tui: * destruentes te, et dissipantes à te exibunt.

Leva in circúitu óculos tuos, et vide: * omnes isti congregáti sunt, venérunt tibi.

Vivo ego, dicit Dóminus, * quia ómnibus his velut ornamento vestiéris, et circúmdabis tibi eos quasi sponsa.

Quia deserta tua, et solitúdines tuæ, et terra ruínæ tuæ, nunc angusta erunt præ habitatóribus; * et longè fugabúntur qui absorbébant te.

Adhuc dicent in áuribus tuis fílii sterilitátis tuæ: * Angustus est mihi locus, fac spátium mihi ut hábitem.

Et dices in corde tuo: Quis génuit mihi istos? * ego

sterilis et non páriens, transmigráta et captíva.

Et istos quis enutrívit? ego destitúta et sola : * et isti ubi erant?

Ant. Vóluit Deus notas fácere divítias glóriæ sacramenti hujus in Géntibus : quod est Christus. Allelúia. *Coloss.* 1.

Ant. 4. E. Grátia data est à Deo, ut fiat oblátio Géntium accepta, et sanctificáta in Spíritu sancto. Allelúia. *Rom.* 15.

Capitulum. (2. *Tim.* 1.)

Deus nos liberávit, et vocávit vocatióne suâ sanctâ, non secundùm ópera nostra, sed secundùm propósitum suum, et grátiam quæ data est nobis in Christo Jesu ante témpora seculária : manifestáta est autem nunc per illuminatiónem Salvatóris nostri Jesu Christi.

HYMNUS.

Linquunt tecta Magi príncipis urbis,
Et parvæ cúpidis mœnia Béthleem
Votis præcípiunt; jamque sub imo
Spe subnixa fides corde triumphat.
O qui lætítiæ sensus! ut illis
Signans rursus iter stella refulsit;
Incumbensque domo lámpade pronâ,
Infantem exhíbuit matris in ulnis!
Non hic splendet ebur, non micat aurum;
Non velat rútilans púrpura corpus :
Horrens hic stábulum, régia; nudum
Hic præsépe, thronus; púrpura, panni.
Reges pompa álios dives adornet :
Regnantem méliùs se probat ipse
In vili pálea, páupere cultu,
Flectens império corda potenti.
Ad cunas húmiles póplite curvo,
Præsens in Púero Numen adórant :
Et nos ad Púerum, digna propágo,
Patrum plena fide corda ferámus.
Regi castus amor pórrigat aurum;
Castigáta hómini córpora myrrham;
Instar thuris erunt vota precesque :
Illo thure Deum ritè fatémur.
Qui fons lúminis est, glória Patri :
Qui miro récreas lúmine Gentes,
Æquális tibi sit glória, Nate :
Ambórum símilis laus sit Amóri. Amen.

℣. Pópulus qui creábitur, laudábit Dóminum; ℟.

Quia prospexit de excelso sancto suo. *Ps.* 101.

Ad Benedictus, *Ant.* 3. a. Per víscera misericórdiæ Dei nostri visitávit nos Oriens ex alto, illumináre his qui in ténebris et in umbra mortis sedent. Allelúia. *Luc.* 1.

ORATIO.

DEUS, qui hodiernâ die Unigénitum tuum Géntibus, stellâ duce, revelasti : concéde propítius, ut qui jam te ex fide cognóvimus, usque ad contemplandam spéciem tuæ celsitúdinis perducámur; Per eumdem Dóminostrum Jésum Christum Fílium tuum.

AD HORAS, *Psalmi de Dominica.*

AD PRIMAM.

Ant. 6. F. Benígnitas.

Non dicitur Symbolum Quicumque.

In ℟. *br.* ℣. Qui te revélas Géntibus.

AD TERTIAM.

Ant. 2. D. Vita.

Capitulum. (*Rom.* 3.)

NUNC sine lege justítia Dei manifestáta est, testificáta à lege et prophétis : justítia autem Dei per fidem Jesu Christi in omnes et super omnes qui credunt in eum; non enim est distínctio.

℟. *br.* Benedícite, gentes, * Deum nostrum. * Allelúia, allelúia. Benedícite gentes. ℣. Et audítam fácite * vocem laudis ejus, * Allelúia. Glória Patri. Benedícite gentes. *Ps.* 65.

℣. In conspectu géntium revelávit justítiam suam : ℟. Recordátus est misericórdiæ suæ. *Ps.* 97.

AD SEXTAM.

Ant. 7. *d.* Qui dixit.

Capitulum. (*Is.* 49.)

DEDI te in fœdus pópuli, ut suscitáres terram, et possidéres hæreditátes dissipátas; ut díceres his qui vincti sunt : Exíte; et his qui in ténebris : Revelámini.

℟. *br.* Benedictus qui venit * in nómine Dómini, * Allelúia, allelúia. Benedictus qui venit. ℣. Deus Dóminus, * et illuxit nobis, * Allelúia. Glória Patri. Benedictus. *Ps.* 117.

℣. Apud te, Dómine, est fons vitæ; ℟. Et in lúmine tuo vidébimus lumen. *Ps.* 35.

AD NONAM.

Ant. 4. E. Grátia.

Capitulum. (*Rom.* 15.)

DICO Gentes super misericórdia honoráre Deum, sicut scriptum est : Propterèa confitébor tibi in Géntibus, Dómine, et nómini tuo cantábo. Et iterùm dicit : Lætámini, Gentes, cum plebe ejus.

℟. *br.* Afferte Dómino, pátriæ géntium, * afferte Dómino glóriam et honórem, * Allelúia, allelúia. Afferte Dómino. ℣. Afferte Dómino * glóriam nómini ejus, * Allelúia. Glória Patri. Afferte. *Ps.* 95.

℣. Veníte in conspectu ejus, ℟. Et adoráte Dóminum in decóre sancto. 1. *Paral.* 16.

AD II. VESPERAS.

Ant. 1. g. Mystérium.

In Ps. Dixit Dóminus, 28, *Ant.* 1. g. Mystérium quod abscónditum fuit à séculis et generatiónibus, nunc manifestátum est. allelúia. *Coloss.* 1.

Ant. 2. D. Gentes.

In Ps. Laudáte, púeri, 29, *Ant.* Gentes quæ non sectabantur justítiam, apprehendérunt justítiam; justítiam autem quæ ex fide est. Allelúia. *Rom.* 9.

Ant. 3. a. In Christo Jesu.

In Ps. Laudáte Dóminum, 145, *Ant.* In Christo Jesu, vos qui erátis longè, facti estis propè; ipse enim est pax nostra, qui fecit *útraque unum. Allelúia. Ephes.* 2.

Ant. 4. E. Véniens.

In Ps. Lætátus sum, 73, *Ant.* Véniens evangelizávit pacem vobis qui longè fuistis, et pacem iis qui propè. Allelúia. *Ephes.* 2.

Ant. 5. C. Non est.

In Ps. Confitébor.... quóniam, 112, *Ant.* Non est personárum acceptor Deus; sed in omni gente, qui timet eum et operátur justítiam, acceptus est illi. Allelúia. *Act.* 10.

Capitulum. (*Rom.* 9.)

Vocavit nos Deus non sólùm ex Judæis, sed étiam ex Géntibus, sicut in Osée dicit: Vocábo non plebem meam, plebem meam; et non dilectam, dilectam; et non misericórdiam consecútam, misericórdiam consecútam.

HYMNUS.

Huc vos, ô míseri: surda relínquite,
Quæ cæci cólitis, mutaque númina:
Se vobis áperit spléndida cívitas,
Veri Núminis hóspita
En vestræ præeunt primítiæ Magi:
Valum dicta patent: exitiálibus
Errórum ténebris óbsita gens diu,
Miro lúmine spárgitur.
Ambo sic pópuli, dissociábilis
Quos dudum páries séparat, únicum
In corpus cóeunt. Hoc próprium modò
Amboibus máneat decus!
O arcana Dei consília! ô tuo
Deturbáta gradu, primus amor Dei,

Plebs Judæa! tuis glória géntium
Damnis, vítaque náscitur.
Jam nativa óleæ bráchia décidunt,
Rami degéneres, germen adúlterum;
Miraturque novos sémine non suo
Arbor créscere súrculos.
Nos radix óleæ sústinet.
Ah! cave,
Qui stas, ne stérili defícias fide.
Tu ramos véteres ínsere dénuo:
Tu serva, Deus, ínsitos.
Qui nos membra sacri córporis éfficit,
Sit laus summa Patri: laus quoque Fílio,
Cujus membra sumus: quo vigor ínfluit
Membris, laus tibi, Spíritus. Amen.

℣. Pópuli confitebuntur tibi, Deus, ℟. In æternum, et in séculum séculi. *Ps.* 44.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. A. Manifeste magnum est pietátis sacramentum quod manifestátum est in carne, prædicátum est Géntibus, créditum est in mundo. Allelúia. 1. *Tim.* 3.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

Ad Completorium, *Psalmi et Capitulum de Dominica; reliqua ut heri*, 326.

¶ De Dominica *intra Octavam Epiph. in quamcumque diem Octavæ inciderit, fit Officium ut notatur infrà.*

Si verò Dominica intra Oct. Epiph. inciderit die 13 *Januarii, Officium hujus Dominicæ fiet ut notatur infrà die* 12.

Sabbato præcedente, (nisi sit dies Epiphaniæ) ad Vesperas dicuntur Psalmi de Sabbato sub sola Ant. 1. g. Mystérium quod abscónditum fuit à séculis et generatiónibus, nunc manifestátum est, Allelúia. *Coloss.* 1.

Capitulum. (*Isai.* 45.)

Convertimini ad me, et salvi éritis, omnes fines terræ; quia ego Deus, et non est álius. In memetipso jurávi; egrediétur de ore meo justítiæ verbum, et non revertétur, quia mihi curvábitur omne genu, et jurábit omnis língua.

Hymnus, Quæ stella, 325

℣. Quærite Dóminum, et virtútem ejus: ℟. Quærite fáciem ejus semper. 1. *Paral.* 16.

Ad Magníficat, *Ant.* J. Quærétis me, et inveniétis: cùm quæsiéritis me in toto corde vestro, et invéniar à vobis, ait Dóminus. *Jer.* 29.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Non fit Comm. Epiphaniæ.

DOMINICA

INTRA OCTAVAM EPIPHANIÆ.

AD OFFIC. NOCTURNUM.

℣. Dómine, lábia, *etc.*

INVITATORIUM.

Verbum vitæ appáruit no-

bis: *Veníte, adorémus. 1. *Joan.* 1.

Ps. 94. Veníte, 2.

HYMNUS.

QUA lapsu tácito stella loquácibus
Scintillat rádiis, huc óculis Magi,
Huc desidériis, huc rápidis simul
Certant téndere pássibus.
UT ventum Sólymam, non sine númine
Lætam stella facem, proh dolor! ócculit;
Incertosque viæ, ceu médio vagam
Cursu, destítuit ratem.
ILLI, nil rábiem príncipis, ínvidas
Nil artes véniti, (tanta ánimis fides!)
Urbis per trépidæ cómpita prædicant
Regem quærere se novum.
NEC vos írrita spes decípiet, Magi;
Quò divína vocat página, téndite:
Illic quem sua plebs réspuit, éxteris
Regem nosse Deum datur.
SIT laus summa Patri, súmmaque Fílio;
Ambórum sit idem Spirítui decus,
Qui, dum stella pedes prævia dírigit,
Dux mentem mélior monet.
Amen.

Psalmi de Dominica.

IN I.° NOCTURNO.

Ant. 2. D. O Rex géntium, inter cunctos sapientes, et in universis regnis nullus est símilis tuî. *Jerem.* 10.

Ant. 7. *d.* Tua est, Dómine, magnificéntia, et poténtia, et glória: tuum, Dómine, regnum; et tu es super omnes príncipes. 1. *Paral.* 29.

Ant. 3. *à.* Benedictum nomen glóriæ tuæ sanctum, et laudábile in ómnibus séculis: benedictus es in throno regni tui. *Dan.* 3.

℣. Regnábit Deus super gentes: ℟. Deus sedet super sedem sanctam suam. *Ps.* 46.

Hac nocte, et sequentibus intra Octav. legitur Epistola prima ad Corinthios, quæ habetur infrà post Officium Octavæ: Lectiones verò quæ aliquando supersunt de Epistola ad Romanos, prætermittuntur.

℟℟℣. *de primo Nocturno diei Epiphaniæ*, 327.

IN II.° NOCTURNO.

Ant. 1. a. Pasce pópulum tuum in virga tua, gregem hæreditátis tuæ. *Mich.* 7.

Ant. 6. F. Manus tua in cervícibus inimicórum tuórum, adorábunt te fílii patris tui. *Gen.* 49.

Ant. 8. c. Relinquent gentes idóla sua, et vénient; et gaudébunt adorantes Regem Israel. *Tob.* 14.

℣. Adoravérunt omnes pingues terræ: ℟. In conspectu Dómini cadent om-

nes qui descendunt in terram. *Ps.* 21.

LECTIO IV.

Sermo sancti Máximi Episcopi.

(Homil. 1, in Epiph.)

In hac, dilectíssimi, celebritáte, sicut relátu paternæ traditiónis instruímur, multíplici nobis est festivitáte lætandum. Ferunt enim hódie Christum Dóminum nostrum, vel, stellâ duce, à Géntibus adorátum; vel invitátum ad núptias, aquas in vina vertisse; vel suscepto à Joanne baptísmate, consecrasse fluenta Jordánis, suumque simul purificasse Baptistam. Sed quid potíssimùm præsenti hoc factum sit die, nóverit ipse qui fecit; nos tamen crédere, nec dubitáre debémus, quidquid illud est, factum esse pro nobis.

℟. Cùm natus esset, 328.

LECTIO V.

Nam quòd eum fulgentióris stellæ rádiis incitáti adoravére Chaldæi, Deum verum Géntibus spes data est adorandi. Quòd aquæ novo órdine sunt in vina mutátæ, novi nobis póculi prælibátum est sacramentum. Quòd autem baptizátus est Agnus Dei, regenerantis baptismi salutáre nobis munus est dedicátum. Et quàm rectè tria hæc nobis uno acta in die mystéria prædicantur, qui ineffábilis Trinitátis arcánum uno Dei sub nómine confitémur! Per hæc ergo mirácula Christus Dóminus, Redemptorque noster, óculis se vóluit reveláre mortálium, quátenus invisíbilis ejus divínitas quæ latébat in hómine, in ópere non latéret.

℟. Venérunt, 329.

LECTIO VI.

(Homil. 6.)

Quid ígitur, fratres, hoc lætius die? quid hàc solemnitáte sacrátiùs, in qua partum Vírginis, qui latébat in cunis, stella fulgéntior coruscávit; in qua Unigénitum Dei, in sanctificatiónem suî, Jordánis unda suscépit, homo Spíritum sanctum vidit, Patrem mundus audívit; in qua étiam sóbrio illo vini mirábilis póculo, peccátis ébrium mortále genus visitasse se Christus ostendit? Ideò, caríssimi, in spirituálibus donis, lúbricæ carnis voluptáte depósitâ, spirituáliter gaudeámus; ut ténebras cordis nostri lumen stellæ cœléstis irrádiet, benedíctio paternæ vocis illustret, et salutáre nos vinum, Christo propinante, lætíficet.

℟. Ecce stella, 329.

IN III.° NOCTURNO.

Ant. 5. a. Ecce testem pópulis dedi eum, ducem ac

præceptórem Géntibus. *Is.* 55.

Ant. 4. d. Convertentur, quia nunc magnificábitur usque ad términos terræ. *Mich.* 5.

Ant. 8. *G.* In médio pópuli sui gloriábitur, et in ecclésiis Altíssimi apériet os suum. *Eccli.* 24.

℣. Deus stetit in synagóga deórum; ℟. In médio autem deos dijúdicat. *Ps.* 81.

LECTIO VII.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

(Cap. 2.)

In illo témpore; Puer crescébat et confortabátur, plenus sapiéntiâ: et grátia Dei erat in illo. Et réliqua.

Homília sancti Ambrósii Epíscopi.

(Lib. 2 in Luc. n. 63.)

A duodécimo anno, ut légimus, Domínicæ súmitur *disputatiónis exórdium*: hic enim prædicandæ fídei evangelizántium número debebátur. Nec otiósè ímmemor suórum secundùm carnem parentum, qui secundùm carnem útique sapiéntiâ Dei implebátur et grátiâ, post tríduum reperítur in templo; ut esset indício quia post tríduum triumphális *illíus passiónis in sede cœléstî*, et honóre divíno fídei nostræ se resurrectúrus offerret, qui mórtuus credebátur.

℟. Remansit puer Jesus in Jerúsalem, et non cognovérunt parentes ejus; et post tríduum * Invenérunt illum in templo sedéntem in médio doctórum, audientem illos, et interrógantem eos. ℣. Lætámini in Dómino Deo vestro; quia dedit vobis Doctórem justítiæ. * Invenérunt. *Luc.* 2. *Joel* 2.

LECTIO VIII.

(N. 64.)

Quid est quòd me quærebátis? Nesciebátis quia in própria Patris mei oportet *me esse? Duæ sunt in Christo* generatiónes: una est paterna, materna áltera. Paterna illa divínior; materna verò, quæ in nostrum labórem usumque descendit. Et ídeò quæ supra natúram, supra ætátem, supra consuetúdinem fiunt, non humánis assignanda virtútibus, sed divínis referenda sunt potestátibus. Alibi eum ad mystérium mater impellit: hic mater argúitur; quia adhuc quæ humána sunt éxigat. Sed cùm hic duódecim describátur annórum, illic discípulos habére docéatur; vides matrem didicisse de fílio, ut exígeret à validióre mystérium, quæ stupébat in junióre miráculum.

℟. Dixit mater Jesu ad illum: Fili, quid fecisti nobis sic? Ecce pater tuus et ego

dolentes quærebámus te. * Quid est quòd me quærebátis ? Nesciebátis quia in his quæ Patris mei sunt, oportet me esse ? ℣. Dixit mihi Dóminus : Servus meus es tu. Et ego dixi : Ergo opus meum cum Deo meo. * Quid est. *Luc.* 2. *Is.* 49.

LECTIO IX.

(N. 65.)

Et venit Názareth, et erat súbditus illis. Quid enim magister virtútis, nisi offícium pietátis impléret ? Et mirámur si Patri defert, qui súbditur matri ? Non útique infirmitátis, sed pietátis est ista subjéctio : attollat licèt sævis emissus látebris cóluber perfídiæ caput, et serpentínis évomat venéna pectóribus. Cùm dicit se Fílius missum, majórem hæréticus appellat Patrem ; ut imperfectum Fílium dicat, qui potest habére majórem ; ut aliénis auxíliis ásserat eum qui míttitur, indigére : numquid et humáno egébat auxílio, ut materno servíret império ?

℟. Descendit Jesus cum eis, et venit Názareth : et *Erat súbditus illis. ℣. Mens justi meditátur obediéntiam. * Erat. Glória Patri. * Erat. *Luc.* 2. *Prov.* 15.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Confiteantur tibi pópuli, Deus, confiteantur tibi pópuli omnes : ℟. Lætentur et exultent gentes. *Ps.* 66.

AD LAUDES.

Psalmi et Antiph. cum Cant. ut in die Epiph. 332.

Capitulum. (*Apoc.* 21.)

Civitas non eget sole, neque lunà, ut lúceant in ea ; nam cláritas Dei illumináit eam, et lucerna ejus est Agnus. Et ambulábunt gentes in lúmine ejus, et reges terræ áfferent glóriam suam et honórem in illam.

Hymnus, Linquunt tecta. ℣. Pópulus, *suprà*, 333.

Ad Benedictus, *Ant.* 2. D. Stupébant omnes qui eum audiébant, super prudéntia et responsis ejus. *Luc.* 2.

ORATIO.

Vota, quæsumus, Dómine, supplicantis pópuli cœlesti pietáte proséquere : ut et quæ agenda sunt vídeant, et ad implenda quæ víderint convalescant ; Per.

Non fit alia commemoratio Epiphaniæ.

Ad Horas, *omnia ut in die Epiphaniæ, exceptis Canone ad Primam, qui est de Dom. I post Epiph., et Oratione,* Vota, *suprà, ad alias Horas.*

AD VESPERAS.

(*Nisi hæc Dominica concurrat cum I Vesperis diei Octavæ Epiphaniæ.*)

Psalmi de Dominica, cum

Ant. de II. Vesperis Epiphaniæ, 335.

Capitulum. (*Ephes.* 4.)

Crescamus in illo per ómnia, qui est caput Christus; ex quo totum corpus compactum, et connexum per omnem junctúram subministratiónis, secundùm operatiónem in mensúram uniuscujusque membri, augmentum córporis facit in ædificatiónem suî in caritáte.

Hymnus, Huc vos, *ut suprà*, 335. ℣. Pópuli, 336.

Ad Magníficat, *Ant.* J. Jesus proficiébat sapiéntiâ, et ætáte, et grátiâ apud Deum et hómines. *Luc.* 2.

Oratio, ut suprà ad Laud.

Non fit alia commemoratio Epiphaniæ

Complet., *ut in die*, 336.

DIEBUS

INTRA OCTAVAM

EPIPHANIÆ.

Semiduplex.

Omnia ut in die, exceptis quæ sequuntur.

Psalmi de Feria in toto Officio.

Ad Noct. *Invitatorium et Hymnus*, 336, 337. *Tres Ant. et* ℣. *sumuntur de Nocturno Dominicæ intra Octavam, juxta Feriam; id est, Feriâ II et V, è I Noct.; Feriâ III et VI, è II Noct.; Feriâ IV et Sabbato, è III Nocturno.*

Lectio I. ante Dominicam intra Oct. sumitur de Epistola ad Romanos: post Dominicam verò de Epistola prima ad Corinthios.

Lectio II et III habentur infrà pro unaquaque die.

Feriâ II et V, dicuntur RR℣. *I. Nocturni; Feriâ III et VI, dicuntur* RR℣. *II. Nocturni; Feria IV et Sabbato, dicuntur* RR℣. *III. Nocturni diei Epiph.*

AD LAUDES.

Canticum Epiphaniæ, 332.

Ant. sola 1. *g.* Vóluit Deus notas fácere divítias glóriæ sacraménti hujus in Géntibus quod est Christus. Allelúia. *Coloss.* 1.

Antiphona ad Benedictus, *habetur infrà pro qualibet die.*

Ad Horas, *ut in die, excepto Canone, qui sumitur unde sumpta est Scriptura occurrens, exceptâ die Octavâ.*

AD VESPERAS.

Ant. sola 1. *g.* Mystérium quod abscónditum fuit à séculis et generatiónibus, nunc manifestátum est. Allelúia. *Coloss.* 1.

Antiph. ad Magníficat, *ut infrà pro qualibet die.*

Completorium, *ut suprà*, 326.

DIE VII.

DE OCTAVA.

LECTIO I.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Romános.

(Cap. 9.)

Non omnes qui ex Israel sunt, ii sunt Israelítæ: ne-

que qui semen sunt Abrahæ, omnes fílii; sed, in Isaac vocábitur tibi semen: id est, non qui fílii carnis, hi fílii Dei; sed qui fílii sunt promissiónis, æstimantur in sémine. Promissiónis enim verbum hoc est: Secundùm hoc tempus véniam; et erit Saræ fílius. Non solùm autem illa, sed et Rebecca ex uno concúbitu habens Isaac patris nostri. Cùm enim nondum nati fuissent, aut áliquid boni egissent, aut mali, (ut secundùm electiónem propósitum Dei manéret) non ex opéribus, sed ex vocante dictum est ei: Quia major sérviet minóri, sicut scriptum est: Jacob dilexi, Esau autem ódio hábui. Quid ergo dicémus? Numquid iníquitas apud Deum? Absit. Móysi enim dicit: Miserébor cujus miséreor; et misericórdiam præstábo cujus miserébor. Igitur non volentis, neque currentis, sed miserentis est Dei.

LECTIO II.

De sermóne sancti Leónis Papæ.

(In Epiph. 4.)

Justum et rationábile, dilectíssimi, veræ pietátis obséquium est, in diébus qui divínæ ópera misericórdiæ protestantur, toto corde gaudére, et honorificè ea quæ ad salútem nostram gesta sunt, celebráre; vocante nos ad hanc devotiónem ipsâ recurréntium témporum lege, quæ nobis post istum diem in quo coæternus Patri Fílius Dei natus ex Vírgine est, brevi intervallo Epiphániæ íntulit festum, ex apparitióne Dómini consecrátum: in quo fídei nostræ magnum præsídium providéntia divína constítuit; ut, dum solemni veneratióne cólitur adoráta in exórdiis suis Salvatóris infántia, per ipsa originália documenta probarétur veri hóminis in ipso orta natúra. Hoc enim est quod justíficat ímpios, hoc est quod ex peccatóribus facit sanctos, si in uno eodemque Dómino nostro Jesu Christo, et vera déitas, et vera credátur humánitas: déitas, quâ ante ómnia sécula in forma Dei æquális est Patri; humánitas, quâ novíssimis diébus in forma servi unítus est hómini.

LECTIO III.

Ad roborandum ergo hanc fidem, quæ contra omnes præmuniebátur erróres, ex magna gestum est divíni pietáte consílii; ut gens in longínqua orientális plagæ regióne consistens, quæ spectandórum síderum arte pollébat, signum nati Púeri qui supra omnem Israel esset regnatúrus, accíperet. Nova élenim cláritas apud Magos stellæ illustrióris appáruit,

et intuéntium ánimos ita admiratióne sui splendóris implévit, ut nequáquam sibi créderent negligendum quod tantò nuntiabátur indício. Præerat autem, sicut res dócuit, huic miráculo grátia Dei : et cùm Christi nativitátem nec ipsa adhuc Béthleem tota didicisset, jam illam creditúris Géntibus inferébat ; et quod nondum póterat humáno elóquio dísseri, cœlo faciébat evangelizante cognosci.

Ad Benedictus, *Ant.* 2. D. Parum est ut sis mihi servus ad suscitandas tribus Jacob : ecce dedi te in lucem géntium. *Is.* 49.

Ad Magníficat, *Ant.* 8. G. Hæc Prophétæ locúti sunt et Móyses : Passíbilis Christus, primus lumen annuntiatúrus est pópulo, et Géntibus. Allelúia. *Act.* 26.

DIE VIII.

DE OCTAVA.

LECTIO I.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Romános.

(Cap. 9.)

Dicis mihi : Quid adhuc quéritur ? Voluntáti enim ejus quis resistit ? O homo, tu quis es, qui respóndeas Deo ? Numquid dicit figméntum ei qui se finxit : Quid me fecísti sic ? An non habet potestátem fígulus luti ex eádem massa fácere áliud quidem vas in honórem, áliud verò in contuméliam ? Quòd si Deus volens osténdere iram, et notam fácere poténtiam suam, sustínuit in multa patiéntia vasa iræ, apta in intéritum, ut osténderet divítias glóriæ suæ in vasa misericórdiæ, quæ præparávit in glóriam. Quos et vocávit nos non solùm ex Judæis, sed étiam ex Géntibus, sicut in Osée dicit : Vocábo non plebem meam, plebem meam ; et non dilectam, dilectam ; et non misericórdiam consecútam, misericórdiam consecútam. Et erit : In loco ubi dictum est eis : Non plebs mea vos, ibi vocabuntur fílii Dei vivi.

LECTIO II.

De Sermóne sancti Leónis Papæ.

(In Epiph. 6.)

Dies, dilectíssimi, quo primùm Géntibus Salvátor mundi Christus appáruit, sacro nobis honóre venerandus est. Neque enim ita ille emensus est dies, ut virtus óperis, quæ tunc est revelàta, transíerit, nihilque ad nos nisi rei gestæ fama pervénerit, quam fides suscíperet, et memória celebráret ; cùm, multiplicáto múnere Dei, étiam quotídie nostra experiántur témpora quidquid illa habuére primórdia. Unde cùm cérni-

mus hómines mundánæ sapiéntiæ déditos, et à Jesu Christi confessióne longinquos, de profundo erróris sui edúci, et ad agnitiónem veri lúminis advocári, divínæ procul dúbio grátiæ splendor operátur : et quidquid in córdibus tenebrósis novæ lucis appáret, de ejusdem stellæ rádiis micat; ut mentes quas suo fulgóre contígerit, et miráculo móveat, et ad Deum adorandum præeundo perdúcat.

LECTIO III.

Si autem sollícito intellectu velímus aspícere, quómodo étiam triplex illa spécies múnerum ab ómnibus, qui ad Christum gressu fídei véniunt, offerátur : nonne in córdibus rectè credéntium éadem celebrátur oblátio ? aurum étenim de thesauro ánimi sui promit, qui Christum Regem universitátis agnoscit. Myrrham offert, qui Unigénitum Dei credit veram sibi hóminis uniisse natúram. Et quodam eum thure venerátur, qui in nullo ipsum paternæ majestáti ímparem confitétur.

Ad Benedictus, *Ant.* 4. *D.* Habitántibus in regióne umbræ mortis, lux orta est eis. Allelúia. *Is.* 9.

Ad Magníficat, *Ant.* 4. f. Erátis vos aliquando ténebræ, nunc autem lux in Dómino : ut fílii lucis ambuláte. *Ephes.* 5.

DIE IX.

DE OCTAVA.

LECTIO I.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Romános.

(Cap. 9.)

Isaias clamat pro Israel : Si fúerit número rus filiórum Israel tanquam aréna maris, relíquiæ salvæ fient. Verbum enim consummans, et abbrevians in æquitáte ; quia verbum breviátum fáciet Dóminus super terram. Et sicut prædixit Isaías : Nisi Dóminus sábaoth reliquisset nobis semen, sicut Sódoma facti essémus, et sicut Gomorrha símiles fuissémus. Quid ergo dicémus ? Quòd gentes quæ non sectabantur justítiam, apprehendérunt justítiam ; justítiam autem quæ ex fide est. Israel verò sectando legem justítiæ, in legem justítiæ non pervénit. Quare ? Quia non ex fide, sed quasi ex opéribus ; offendérunt enim in lápidem offensiónis, sicut scriptum est : Ecce pono in Sion lápidem offensiónis, et petram scándali : et omnis qui credit in eum, non confundétur.

LECTIO II.

De sermóne sancti Leónis Papæ.

(In Epiph. 7.)

In dispensatiónibus sacra-

mentórum Christi et virtútes sunt grátiæ; et incitamenta doctrínæ, ut quem confitémur fídei spíritu, óperum quoque sequámur exemplo. Nam étiam ipsa primórdia, quæ Dei Fílius per matrem Vírginem nascendo suscépit, ad provectum nos pietátis instítuunt. Simul enim appáret córdibus rectis in una eademque persóna, et humána humílitas, et divína majestas. Quem cunæ testantur infantem, cœlum et cœléstia suum loquentur auctórem. Sed in his nostrórum vúlnerum est curátio, et nostræ dejectiónis eréctio; quia nisi in unum tanta divérsitas conveníret, reconciliári Deo humána natúra non posset.

LECTIO III.

Legem ergo vivendi remédia nobis nostra sanxérunt; et inde data est móribus forma, unde mórtuis est impensa medicína. Nec imméritò, cùm tres Magos ad adorandum Jesum novi síderis cláritas deduxisset, non eum imperantem dæmónibus, *non mórtuos suscitantem*, non cæcis visum, aut claudis gressum, aut mutis elóquium reformantem, vel in áliqua divinárum virtútum actióne vidérunt; sed púerum *silentem, quiétum, et* sub matris sollicitúdine constitútum: in quo nullum quidem appáret de potestáte signum, sed magnum præbétur de humilitáte miráculum. Ipsa ítaque spécies sacræ infántiæ, cui se Deus Dei Fílius aptárat, prædicatiónem áuribus intimandam, óculis ingerébat; ut quod adhuc vocis non proferébat sonus, visiónis jam docére et effectus. Tota enim victória Salvatóris, quæ et diábolum superávit et mundum, humilitáte est concepta, humilitáte est confecta. Dispósitos dies sub persecutióne inchoávit, et sub persecutióne finívit; nec púero tolerántia passiónis, nec passúro défuit mansuetúdo puerílis.

Ad Benedictus, *Ant.* 8. c. Vénient ad te, et adorábunt vestígia pedum tuórum omnes qui detrahébant tibi. *Is.* 60.

Ad Magníficat, *Ant.* 3 *à*. Omnes gentes adorábunt in conspectu tuo, Dómine; quóniam judícia tua manifesta sunt. *Apoc.* 15.

Fit Commemorat. S. Pauli Eremitæ. Ant. Reliquisti. ℣. In umbra, *ut in Communi Monachorum*, XLIII. *Oratio*, Omnípotens sempiterne, XLVII.

DIE X.

DE OCTAVA.

LECTIO I.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Romános.

(Cap. 10.)

Dicit Scriptúra: Omnis qui

credit in illum, non confundétur. Non enim est distínctio Judæi et Græci; nam idem Dóminus ómnium, dives in omnes qui ínvocant illum. Omnis enim quicumque invocáverit nomen Dómini, salvus erit. Quómodò ergo invocábunt in quem non credidérunt? Aut quómodò credent ei quem non audiérunt? Quómodò autem áudient sine prædicante? Quómodò verò prædicábunt, nisi mittantur? Sicut scriptum est: Quàm speciósi pedes evangelizántium pacem, evangelizántium bona! Sed non omnes obédiunt Evangélio. Isaías enim dicit: Dómine, quis crédidit auditui nostro? Ergo fides ex auditu; audítus autem per verbum Christi. Sed dico: Numquid non audiérunt? Et quidem in omnem terram exívit sonus eórum, et in fines orbis terræ verba eórum.

LECTIO II.

Ex libro sancti Irenæi Epíscopi et Mártyris, contra hæreses.

(Lib. 3, c. 10.)

Matthæus Magos ab Oriente venientes ait dixisse: Vídimus enim stellam ejus in Oriente, et vénimus adoráre eum; deductosque à stella in domum Jacob ad Emmánuel, per ea quæ obtulérunt múnera, ostendisse quis erat qui adorabátur: myrrha quidem, quòd ipse erat qui pro mortáli humáno génere morerétur et sepelirétur; aurum verò, quóniam Rex cujus regni finis non est; thus verò, quóniam Deus qui et notus in Judæa factus est, et manifestus eis qui non quærébant eum.

De sancto Paulo, Eremíta,

LECTIO III.

Paulus, Eremitárum auctor et magister, apud inferiórem Thebáidem natus, cùm quíndecim esset annórum, paréntibus orbátus est. Declinandæ causâ persecutiónis Décii et Valeriáni, et Deo libériùs inserviendi, in erémi speluncam se cóntulit; ubi palmâ ei victum et vestítum præbente, vixit ad centésimum et décimum tértium annum: quo témpore ab António nonagenário, Dei admónitu, invísitur. Quibus cùm própriis se nomínibus, licet ánteà sibi ínvicem ignóti, salutassent, gratiasque Dómino in commúne retulissent, corvus qui ab annis sexaginta Paulo dimidiátum panem quotídie afferébat, íntegrum détulit. Quare, cum gratiárum actióne ad fontem capientes cibum, ubi tantisper recréati sunt, noctem in divínis láudibus consumpsérunt. Dilúculo Paulus, de morte quæ sibi instáret, ád-

monens Antónium, hortátur ut pállium quod ab Athanásio accéperat, ad involvendum suum corpus afferret. Quo exítinere rédiens ille, vidit inter Angelórum choros, inter Prophetárum et Apostolórum cœtus, Pauli ánimam in cœlum ascéndere. *Cùmque ad ejus cellam* pervenisset, invénit génibus complicátis, erectâ cervíce, extensisque in altum mánibus, corpus exánime; quod pállio obvolvens, hymnosque et psalmos ex christiána *tradítione decantans*, in fóveam, à duóbus leónibus qui eò occúrrerant effossam, sanctum corpus íntulit; et, injectâ humo, túmulum ex christiáno more compósuit: túnicam verò Pauli, quam in sportæ modum ex palmæ fóliis *ille* sibi contexúerat, secum áuferens, eo vestítu diébus solémnibus Paschæ et Pentecostes, quoad vixit, usus est.

Ad Benedictus, *Ant.* 8. *G.* Cognoscent Ægyptii Dóminum in die illa, et colent eum in hóstiis et in munéribus *Is.* 19.

Fit Commemoratio S. Pauli, Ant. Pars mea Dóminus. ℣. Clamávi ad te, Dómine. *Orat.* Omnípotens, sempiterne Deus, XLVII.

Ad Magníficat, *Ant.* 7. *G.* Reges terræ áfferent glóriam suam et honórem; et áfferent glóriam et honórem Géntium. *Apoc.* 21.

DIE XI.

DE OCTAVA.

LECTIO I.

De Epístola béati Pauli Apóstoli ad Romános.

(Cap. 11.)

VOBIS dico Géntibus: Quámdiu quidem ego sum Géntium Apóstolus, ministérium meum honorificábo, si quómodò ad æmulandum próvocem carnem meam, et salvos fáciam áliquos ex illis. Si enim amíssio eórum, reconciliátio est mundi; quæ assúmptio, nisi vita ex mórtuis? Quòd si delibátio sancta est, et massa; et si radix sancta, et rami. Quòd si áliqui ex ramis fracti sunt, tu autem, cùm oleaster esses, insertus es in illis, et sócius radícis et pinguédinis olívæ factus es, noli gloriári adversùs ramos. Quòd si gloriáris, non tu radícem portas, sed radix te. Dices ergo: Fracti sunt rami, ut ego ínserar. Bene: propter incredulitátem fracti sunt. Tu autem fide stas, noli altùm sápere, sed time. Si enim Deus naturálibus ramis non pepercit, ne forte nec tibi parcat.

LECTIO II.

Sermo sancti Augustíni Episcopi.

(Serm. 200, de Tempore.)

AD partum Vírginis adoran-

dum Magi ab Oriente venérunt : magnum sacramentum. In præsépi Christus jacébat, et Magos ab Oriente ducébat. Abscondebátur in stábulo, et agnoscebátur in cœlo ; ut ágnitus in cœlo manifestarétur in stábulo, et appellarétur Epiphánia dies iste, quod Latíne Manifestátio dici potest : simul ejus celsitúdinem humilitatemque commendans ; ut qui in aperto cœlo signis sidéreis monstrabátur, in angusto diversório quæsítus invenirétur ; inválidus infantílibus membris, involútus infantílibus pannis, adorarétur à Magis, timerétur à malis. Tímuit enim eum rex Heródes, eisdem sibi Magis nuntiántibus, cùm adhuc quæ rerent párvulum quem cognóverant, cœlo teste, jam natum. Quid erit tribúnal judicantis, quando superbos reges cunæ terrébant infantis ?

LECTIO III.

Hæc Magórum illuminátio magnum testimónium cæcitátis éxtitit Judæórum. In terra eórum isti requirébant, quem illi in sua non agnoscébant. Apud eos isti infantem invenérunt, quem illi apud se docentem negavérunt. In his terris de longínquo isti peregríni púerum Christum nondum verba promentem adoravérunt, ubi cives illi júvenem mirácula facientem crucifixérunt. Isti in membris parvis Deum agnovérunt, illi in factis magnis nec tanquam hómini pepercérunt : quasi plus fúerit vidére novam stellam in ejus nativitáte fulgentem, quàm solem ejus in morte lugentem.

Ad Benedictus, *Ant. 7. d.* Erit in loco ubi dicétur eis : Non pópulus meus vos ; dicétur eis : Fílii Dei viventis. *Osee* 1.

Ad Magníficat, *Ant.* 6. F. Dómine, redemisti nos Deo ex omni tribu, et linguà, et pópulo, et natióne ; et fecisti nos Deo nostro regnum. *Apoc.* 5.

DIE XII.

DE OCTAVA.

[*Si sit Sabbatum, Officium fiet hoc modo.*

Invit. et Hymnus, ut in Dominica intra Octavam, suprà, 336, 337.

Psalmi de Sabbato, sub tribus Antiph. et ℣. tertii Noct. de eadem Dominica, 338, 339.

Lectio I de Scriptura occurrente in Sabbato ; II de Sermone sancti Fulgentii, quæ incipit per hæc verba : Tráditum tenémus à Patribus, quòd Unigénitus Dei, *infrà ; III de Evangelio Dominicæ, cum prima Lectione Homiliæ*, 339.

Duo priora ℟℟. *sumuntur è III Noct. Epiph.* 331 ; *ter-*

tium verò ℟. Remansit, *cum* Glória Patri, 339.

Ad Laudes, *Psalmi de Sabbato, cum Cantico Epiph. sub Ant.* Vóluit Deus, *ut in Feriis intra Octavam*, 341.

Capitulum Cívitas, non eget sole, neque lunâ, *et cetera, ut notantur pro eadem Dominica, usque ad II Vesperas exclusive, quæ erunt integræ de die Octavæ, sine commemoratione Dominicæ.*

Epistola verò ad Corinthios, quæ ponitur in Dominica, inchoabitur ipsâ die Octavâ.]

Sed in quacumque alia Feria, fiet de eo ut sequitur.

LECTIO I.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Romános.

(Cap. 12.)

Obsecro vos, fratres, per misericórdiam Dei, ut exhibeátis córpora vestra hóstiam viventem, sanctam, Deo placentem, rationábile obséquium vestrum. Et nolíte conformári huic século, sed reformámini in novitáte sensûs vestri; ut probétis quæ sit voluntas Dei bona, et benéplacens, et perfecta. Dico enim per grátiam quæ data est mihi, ómnibus qui sunt inter vos, non plus sápere quàm oportet sápere, sed sápere ad sobrietátem, et unicuíque sicut Deus divísit mensúram fídei. Sicut enim in uno córpore multa membra habémus, ómnia autem membra non eumdem actum habent; ita multi unum corpus sumus in Christo, sínguli autem alter altérius membra.

LECTIO II.

Sermo sancti Fulgéntii Epíscopi.

(In Epiph. 4.)

Traditum tenémus à Pátribus, quòd Unigénitus Dei, postquàm est secundùm carnem temporáliter natus, in isto die est, Magis veniéntibus, manifestátus; à quibus, oblátis munéribus, supplíciter est adorátus. Quid est, fratres, ut isti Magi Regem Judæórum adorandum quærerent, cùm ipsi Judæi non essent? Et quem Regem? Utique non Heródem, sed Christum. De Heróde fílii jam fuérant nati, qui erant, patre mórtuo, regnatúri. Mórtuo Heróde, Archeláus regnávit. Archeláus natus est in palátio, Christus in diversório: Archeláus natus, in lecto est argénteo pósitus; Christus autem natus, in præsépio est brevíssimo collocátus: et tamen ille natus in palátio, contémnitur; iste natus in diversório, quæritur: ille à Magis nullátenus nominátur; iste inventus, supplíciter adorátur.

LECTIO III.

Quis est iste Rex Judæó-

rum? Pauper et dives, húmilis et súblimis: qui portátur ut párvulus, adorátur ut Deus; párvulus in præsépio, immensus in cœlo; vilis in pannis, pretiósus in stellis. Quid est quòd sic turbáris, Heródes? Rex iste qui natus est, non venit reges pugnando superáre, sed moriendo mirabiliter subjugáre: nec ídeò natus est ut tibi succédat, sed ut in eum mundus fidéliter credat. Venit ergo, non ut pugnet vivus, sed ut triumphet occísus. Puer qui nunc à Magis dícitur Rex Judæórum, idem creátor est et Dóminus Angelórum. Quapropter cujus times infántiam nascentis, magis timére debes omnipoténtiam judicantis. Noli ergo eum timére regni tui successórem, sed time infidelitátis tuæ justíssimum damnatórem.

Ad Benedictus, *Ant.* 5. C. Qui redempti sunt à Dómino, revertentur laudantes; et lætítia sempiterna super cápita eórum. *Is.* 51.

DIE XIII.

OCTAVA EPIPHANIÆ,

ET BAPTISMUS DOMINI.

Duplex-majus.

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Feria; et sic in toto Officio.

Ant. 8. G. Erit fons patens habitántibus Jerúsalem, in ablutiónem peccatóris; et disperdam nómina idolórum de terra. *Zach.* 13.

Ant. 3. à. Sanctificábo nomen meum magnum, quod pollútum est inter gentes; et effundam super vos aquam mundam. *Ezech.* 36.

Ant. 6. F. Mundabímini ab ómnibus inquinamentis vestris; et ab universis idólis vestris mundábo vos. *Ezech.* 36.

Ant. 4. E. Fáciam ut in præceptis meis ambulétis, et judícia mea custodiátis, et operémini. *Ezech.* 36.

Ant. 5. a. Eritis mihi in pópulum, et ego ero vobis in Deum; et salvábo vos. *Ezech.* 36.

Capitulum. (*Joel* 3.)

Erit Jerúsalem sancta; et aliéni non transíbunt per eam ámplius. Et erit in die illa: Stillábunt montes dulcédinem, et colles fluent lacte, et per omnes rivos Juda ibunt aquæ; et fons de domo Dómini egrediétur, et irrigábit torrentem spinárum.

℣. Qui post me ventúrus est, fórtior me est, cujus non sum dignus calceamenta portáre: * Ipse ✝ Vos baptizábit in Spíritu sancto, et igni. ℣. Sanctus vocábitur omnis qui scriptus est in vita in Jerúsalem; si ablúerit Dóminus sordes filiárum Sion in spíritu judícii et spíritu ardóris. * Ipse vos

baptizábit. Glória Patri. † Vos. *Matth.* 3. *Is.* 4.

HYMNUS.

Clamantis ecce vox sonans
Deserta Judææ quatit:
Mox ad Joannem cónfluunt,
Quos críminum moles gravat.

En ipse permistus reis
Accédit Agnus ínnocens;
Agnus suo qui sánguine
Piábit orbis crímina.

Sub nube carnis at suum
Lucerna Solem détegit;
Lymphis nec audet tíngere,
A quo lavári débuit.

Parere sed fas est Deo,
Vel quando sese déprimit:
Hunc omne virtútum genus
Implére nempe sic decet.

Agnosce, Præcursor, tibi
Intùs revélat quem Deus:
Tu mergis undis córpora,
Hic corda mundat Spíritu.

℣ Mundi scelus qui díluis,
Jesu, tibi sit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula. Amen.

℣ *Hæc Doxologia*, Mundi scelus, *dicitur ad omnes Horas.* ℟

℣. Flúmina plaudent manu ℟. A conspectu Dómini, quóniam venit. *Ps.* 97.

Ad Magníficat, *Ant.* 7. G. Erit dies una quæ nota est Dómino; et exíbunt aquæ vivæ de Jerúsalem; et erit Dóminus rex super omnem terram. *Zach.* 14.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Complet. *ut suprà*, 326, *cum Doxolog.* Mundi scelus.

AD OFFIC. NOCTURNUM.

INVITATORIUM.

Jesum qui baptízat in Spíritu sancto, * Veníte, adorémus. *Joan.* 1.

Ps. 94. Veníte, 2.

HYMNUS.

Non ábluunt lymphæ Deum,
Sed ábluit lymphas Deus;
Carnisque contactu sacræ
Vim dat lavandi críminis.

Promissus ecce jam patet
Fons abluendis córdibus:
Res mira! tíngitur caro,
Mentisque labes tóllitur.

His tincta nam canálibus
Regis suprémi púrpura
Tinctos cruentat, et nivis
Instar dat esse cándidos.

Fœcunda sancto Spíritu
Virgo Deum nobis parit:
Fœcunda sancto Spíritu
Nunc unda nos parit Deo.

Mundi scelus qui díluis,
Jesu, tibi sit glória
Cum Patre, cumque Spíritu
In sempiterna sécula.
Amen.

IN I.° NOCTURNO.

Ant. 3. a. Fuit Joannes in deserto baptízans, et prædicans baptismum pœniténtiæ in remissiónem peccatórum. *Marc.* 1.

Ant. 1. f. Egrediebátur ad Joannem omnis Judææ régio; et baptizabantur ab illo in Jordánis flúmine, confitentes peccáta sua. *Marc.* 1.

Ant. 7. c. Baptizávit bap-

tismo pœniténtiæ pópulum, dicens: In eum qui ventúrus esset post ipsum, ut créderent, hoc est, in Jesum *Act.* 19.

℣. Visitasti terram, Dómine, et inebriasti eam: ℟. Flumen Dei replétum est aquis. *Ps.* 64.

Tres Lectiones sumuntur de Epístola prima ad Corinthios, ex Feria in qua Octava Epiphaniæ occurrit, ut infrà.

Post I Lect. ℟. Vox Dómini revelábit condensa, et in templo ejus omnes dicent glóriam. * Dóminus dilúvium inhabitáre facit, et sedébit Dóminus rex in ætérnum. ℣. In diébus Noe, octo ánimæ salvæ factæ sunt per aquam; quod et vos nunc símilis formæ salvos facit baptísma. * Dóminus. *Ps.* 28. 1. *Petr.* 3.

Post II Lect. ℟. Sapiéntia deduxit justos in via mirábili: tránstulit illos per mare Rubrum; * Inimícos autem illórum demersit in mare, et ab altitúdine inferórum eduxit illos. ℣. Patres nostri omnes sub nube fuérunt, et omnes mare transiérunt, et omnes in Móyse baptizáti sunt in nube et in mari; * Inimícos autem. *Sap.* 10. 1. *Cor.* 10.

Post III Lect. ℟. Ecce aquæ egrediebantur ad Orientem; et ait Dóminus: Aquæ istæ sanabuntur; * Et vivent ómnia ad quæ vénerit torrens, quia aquæ de sanctuário egredientur. ℣. Ostendit mihi Angelus flúvium aquæ vitæ, procedentem de sede Dei et Agni, et ex utráque parte flúminis lignum vitæ; * Et vivent. Glória. * Et vivent. *Ezech.* 47. *Apoc.* 22.

IN II.° NOCTURNO.

Ant. 4. E. Venit Jesus à Galilæa in Jordánem ad Joannem, ut baptizarétur ab eo. *Matth.* 3.

Ant. 8. G. Joannes prohibébat eum, dicens: Ego à te débeo baptizári, et tu venis ad me? *Matth.* 3.

Ant. 2. D. Respondens Jesus, dixit: Sine modò: sic enim decet nos implére omnem justítiam. *Matth.* 3.

℣. Vidérunt te aquæ, Deus; ℟. Et timuérunt, et turbátæ sunt. *Ps.* 76.

LECTIO IV.

Sermo sancti Gregórii Nazianzéni.

(In S. Lumina. Orat. 39.)

Christi nativitátem priùs aptâ solemnitáte celebrávimus, cum stella cucúrrimus, cum Magis adorávimus, cum Pastóribus luce circumfúsi sumus, cum Angelis divínam glóriam prædicávimus. Nunc verò ália Christi áctio áliud mystérium séquitur. Non possum cohibére ánimi voluptátem, divíni afflátûs ímpetu agor; ac propémodùm Joannis instar faustum

núntium prófero, non quidem ut ille, præcursor; *céterúm à solitúdine* véniens. Christus illuminátur, simul et nos illuminémur. Christus baptizátur; *simul et nos* descendámus, ut cum ipso páriter ascendámus.

℟. *Factum est, in diébus* illis venit Jesus à Názareth Galilææ; * Et baptizátus est à Joanne in Jordáne. ℣. Dícite pusillánimis: Deus ipse salvábit vos, quia scissæ sunt in deserto aquæ; * Et baptizátus est. *Marc.* 1. *Is.* 35.

LECTIO V.

Joannes baptízat, accédit Jesus; non admittit Baptista, *Jesus certat.* Ego à te débeo baptizári, *dicit lucerna Soli*, vox Verbo, amícus Sponso; inter natos mulíerum major, Primogénito omnis creatúræ; is qui à materno ventre præsultaverat, ei qui *in ventre* adorátus fúerat; præcursor et præcursúrus, ei qui apparúerat et apparitúrus erat. Quid autem Jesus? Sine modò; hoc enim certo consílio et dispensatióne fit. *Ascendit Jesus ex aqua*; mundum enim secum in altum effert: ac cœlos quos Adam cláuserat et sibi et pósteris, quemádmodùm et flámmeo gládio paradísum, findi atque aperíri cernit. Ac Spíritus testimónium pérhibet divinitátis; ad símilem enim accurrit. Et vox cœlitus míttitur: illinc enim erat is de quo testimónium perhibebátur. Et ut columba Spíritus appáret; à multis enim séculis columba dilúvii finem nuntiáre consuévit.

℟. Jesu baptizáto, et orante, apertum est cœlum; et * Descendit Spíritus sanctus *corporáli spécie* sicut columba in ipsum. ℣. Flos de radíce Jesse ascendet: et requiescet super eum Spíritus Dómini. * Descendit. *Luc.* 3. *Is.* 11.

LECTIO VI.

Nos ígitur hódie Christi baptismum venerémur, ac festum honestè celebrémus; non ventris delíciis óperam dantes, sed spirituáliter nos *oblectantes. Lavámini, mundi* estóte. Si peccáto rubri estis, ac propè sanguínei, quasi nix dealbámini. Si coccínei estis, ac omnínò viri sánguinum, ad candórem lanæ pervenitóte. Purgámini, inquam; nullà enim re Deus perinde delectátur, ut hóminis resipiscéntià ac salúte, pro quo omnis sermo et ómnia mystéria. Sic fiet ut sicut *luminária in* mundo, ita et vos áliis homínibus sitis vis quædam vivífica, et velut lúmina perfúsa, magno illi lúmini astantes, et à Trinitáte illumináti, cujus nunc rádium à divinitáte, quæ una est, emanantem accepistis in Christo Jesu Dómino nostro, cui glória in sécula seculórum. Amen. Tu autem.

℟. Ecce vox de cœlis, dicens: * Hic est Fílius meus dilectus, in quo mihi complácui. ℣. Vox Dómini super aquas, Deus majestátis intónuit: * Hic est. Glória Patri. * Hic. *Matth.* 3. *Ps.* 28.

IN III.° NOCTURNO.

Ant. 5. F. Venit per aquam Jesus Christus: et Spíritus est qui testificátur quóniam Christus est véritas. 1. *Jo.* 5.

Ant. 1. g. Joannes clamat: Hic erat quem dixi: Qui post me ventúrus est, ante me factus est; quia prior me erat. *Joan.* 1.

Ant. 6. F. Ego nesciébam eum, sed ut manifestétur in Israel, propterea veni ego in aqua baptízans. *Joan.* 1.

℣. Dominábitur à mari usque ad mare; ℟. Et à flúmine usque ad términos orbis terrárum. *Ps.* 71.

LECTIO VII.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

(Cap. 1.)

In illo témpore; Vidit Joannes Jesum venientem ad se, et ait: Ecce Agnus Dei, ecce qui tollit peccátum mundi. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni Epíscopi.

(Tract. 4, in Joan. Evang. n. 12 et 13.)

Accepit ministérium baptísmatis Joannes in aqua pœniténtiæ, paráre viam Dómino, non existens Dóminus. At ubi cógnitus est Dóminus, supérfluò ei via parabátur; quia cognoscéntibus se ipse factus est via. Itaque non durávit diù baptismus Joannis. Sed quómodò demonstrátus est Dóminus? Húmilis; ut ídeò accíperet baptisma Joannes, in quo baptizarétur ipse Dóminus. Et opus erat Dómino baptizári? Et ego intérrogans, citò respóndeo: Opus erat Dómino nasci? Opus erat Dómino crucifígi? Opus erat Dómino mori? Opus erat Dómino sepelíri? Si ergo tantam suscépit pro nobis humilitátem, baptismum non erat susceptúrus? Et quid prófuit, quia suscépit baptismum servi? Ut tu non dedignaréris suscípere baptismum Dómini.

℟. Vidit Joannes Jesum venientem ad se, et ait: Ecce Agnus Dei; * Ecce qui tollit peccátum mundi. ℣. Justificábit ipse Justus multos, et iniquitátes eórum ipse portábit: * Ecce. *Joan.* 1. *Is.* 53.

LECTIO VIII.

(Tract. 6, n. 5 et 6.)

Ecce columba descendit super Dóminum, et super Dóminum baptizátum; et appáruit ibi sancta illa et vera Trínitas, quæ nobis unus Deus est. Ascendit enim Dó-

minus ab aqua, sicut in Evangélio légimus; et ecce *aperti sunt ei cœli, et vidit* Spíritum descendentem velut columbam, et mansit super eum; et statim vox consecúta est: Tu es Filius meus dilectus, in quo mihi complácui. Appáret manifestíssima Trínitas; Pater in voce; Fílius in hómine, Spíritus in columba. In ista Trinitáte missi sunt discípuli, In nómine Patris, et Fílii, et Spíritûs sancti, ab illo de quo dictum est: Hic est qui baptízat: qui sibi ténuit hanc potestátem, ita ut in nullum ministrórum eam transferret, quamvis per ministros suos baptizáre dignátus sit. Per hanc potestátem stat únitas Ecclésiæ, quæ significátur in columba de qua dictum est: Una est columba mea. Si enim transferrétur potestas à Dómino ad ministrum, tot baptísmata essent, quot ministri essent; et jam non staret únitas baptismi.

℣. Qui misit me baptizáre in aqua, ille mihi dixit: *Super quem víderis Spíritum* descendentem, et manentem super eum, * Hic est qui baptízat in Spíritu sancto. ℣. Ecce servus meus, dedi Spíritum meum super eum: * Hic. *Joan.* 1. *Is.* 42.

LECTIO IX.

(N. 7)

In columba cognóvit Joannes quiddam próprium, cùm ei dictum esset: Super *quem víderis* Spíritum descendentem sicut columbam, et manentem super eum, *ipse est* qui baptízat in Spíritu sancto. Jam nóverat Joannes, quia baptizatúrus erat Dóminus in Spíritu sancto. Antequàm veníret ad flúvium, cùm multi concúrrerent ad Joannem baptizári, ait illis: Ego quidem baptízo vos in aqua; qui autem post me venit, ipse vos baptizábit in Spíritu sancto et igni. Quid ergo per columbam dídicit, nisi quamdam proprietátem in Christo talem futúram, ut quamvis multi ministri baptizatúri essent, sive justi, sive injusti, non tribuerétur sánctitas baptismi, nisi illi super quem descendit columba, de quo dictum est: Hic est qui baptízat in Spíritu sancto? Petrus baptízet, hic est qui baptízat. Paulus baptízet, hic est qui baptízat. Judas baptízet, hic est qui baptízat.

℣. Vidi Spíritum descendentem *quasi* columbam de cœlo, et mansit super eum. * Vidi, et testimónium perhíbui quia † Hic est Fílius Dei. ℣. Deus ostendit illi glóriam suam; audívit enim eum, et vocem ipsíus. * Vidi. Glória Patri. † Hic est. *Joan.* 1. *Eccli.* 45.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Benedícite,

fontes, Dómino : ℟. Laudáte, et superexaltáte eum in sécula. *Dan.* 3.

AD LAUDES.

Psalmi de Feria.

Ant. 7. ç. Nisi quis renátus fúerit ex aqua et Spíritu sancto, non potest introíre in regnum Dei. *Joan.* 3.

Ant. 6. F. Quod natum est ex carne, caro est; et quod natum est ex spíritu, spíritus est : oportet vos nasci dénuo. *Joan.* 3.

Ant. 5. a. Ego recípiam vos ; et ero vobis in patrem, et vos éritis mihi in fílios et fílias. 2. *Cor.* 6.

Ant. 3. c. Docéte.

Cantic. ut in die Epiph. 332.

Antiph. Docéte omnes gentes, baptizantes eos in nómine Patris, et Fílii, et Spíritûs sancti. *Matth.* 28.

Ant. 1. a. Qui crediderit, et baptizátus fúerit, salvus erit. *Marc.* 16.

Capitulum. (*Ezech.* 36.)

Dabo vobis cor novum, et Spíritum novum ponam in médio vestrî; et áuferam cor lapídeum de carne vestra, et dabo vobis cor cárneum.

HYMNUS.

Emergit undis, et Deo
Fundit preces homo Deus :
Patet polórum régia,
Adest repente spíritus.

Instar columbæ, vértici
Illapsus ínsidet sacro :
Summi Patris vox pérsonat :
Dilectus hic est Fílius.

Christi dicáta córpore
Sic quem lavácra cónsecrant,
Hic náscitur proles Dei ;
Cœlum precanti pánditur.

Castis fit, expers sórdium,
Columba simplex móribus :
Divínus hunc intùs regit,
Agit, fovetque Spíritus.

O Christe, sacri gúrgitis
Quos abluisti fóntibus,
Tuo cruóre cándidos
Fac nulla labes ínquinet.

Mundi scelus qui díluis,
Jesu, tibi sit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula.
Amen.

℣. Conféssio et pulchritúdo in conspectu ejus; ℟. Sanctimónia et magnificéntia in sanctificatióne ejus. *Ps.* 95.

Ad Benedictus, *Ant.* 4. *D.* Jesus Christus dilexit nos, et lavit nos à peccátis nostris, et fecit nos regnum et sacerdótes Deo et Patri suo : ipsi glória in sécula *Apoc.* 1.

ORATIO.

Deus, cujus Unigénitus in substántia nostræ carnis appáruit : præsta, quæsumus, ut per eum quem símilem nobis foris agnóvimus, intùs reformári mereámur; Qui tecum vivit.

AD PRIMAM.

Ant. 7. ç. Nisi quis renátus. *In R. br. ℣ Mundi scelus* * quì díluis

Canon propr. è die 13 *Jan. etiamsi legatur Script. de Epist. ad Cor.*

AD TERTIAM.

Ant. 6. F. Quod natum est.

Capitulum. (*Tit.* 3.)

Deus salvos nos fecit per lavácrum regeneratiónis, et renovatiónis Spíritûs sancti quem effúdit in nos abundè per Jesum Christum Salvatórem nostrum; ut justificáti grátiâ ipsíus, hæredes simus secundùm spem vitæ æternæ.

℟. *br.* Deduxit eos in abyssis, * et salvávit eos, * Allelúia, allelúia. Deduxit. ℣. Et operuit aquâ tribulantes eos, * Allelúia. Glória Patri. Deduxit. *Ps.* 105.

℣. Contribulasti cápita dracónum in aquis: ℟. Tu dirupisti fontes et torrentes. *Ps.* 73.

AD SEXTAM.

Ant. 5. a. Ego.

Capitulum. (2. *Petr.* 1.)

Per Christum Deus máxima et pretiósa nobis promissa donávit; ut per hæc efficiámini divínæ consortes natúræ, fugientes ejus, quæ in mundo est, concupiscéntiæ corruptiónem.

℟. *br.* Apud te, Dómine, * est fons vitæ, * Allelúia, allel. Apud te. ℣. Et in lúmine tuo * vidébimus lumen, * Allelúia. Glória. Apud te. *Ps.* 35.

℣. Dilexisti justítiam, et odisti iniquitátem; ℟. Propterèa unxit te Deus óleo lætítiæ præ consórtibus tuis. *Ps.* 44.

AD NONAM.

Ant. 1. a. Qui credíderit.

Capitulum. (*Ephes.* 5.)

Christus dilexit Ecclésiam, et seipsum trádidit pro ea, ut illam sanctificáret, mundans lavácro aquæ in verbo vitæ; ut exhibéret ipse sibi gloriósam Ecclésiam, non habentem máculam, aut rugam, aut áliquid hujúsmodi; sed ut sit sancta et immaculáta.

℟. *br.* Flúminis ímpetus * lætíficat civitátem Dei, * Allelúia, allel. Flúminis. ℣. Sanctificávit * tabernáculum suum Altíssimus, * Allelúia. Glória. Flúminis. *Ps.* 45.

℣. Rivos ejus inébria, Dómine: ℟. Multíplica genímina ejus. *Ps.* 64.

AD II. VESPERAS.

Ant. 1. g. Unus Dóminus, una fides, unum baptisma, unus Deus, et Pater ómnium. *Ephes.* 4.

Ant. 5. C. Omnes fílii Dei estis per fidem quæ est in Christo Jesu. Quicumque

enim in Christo baptizáti estis, Christum induistis. *Galat.* 3.

Ant. 2. D. Non est Judæus, neque Græcus : non est servus, neque liber; omnes enim vos unum estis in Christo Jesu. *Galat.* 3.

Ant. 6. F. Ablúti estis, sanctificáti estis, justificáti estis in nómine Dómini nostri Jesu Christi, et in Spíritu Dei nostri. 1. *Cor.* 6.

Ant. 3. a. Caritátem habéte, quod est vínculum perfectiónis; et pax Christi exultet in córdibus vestris, in qua et vocáti estis in uno córpore. *Coloss.* 3.

Capitulum. (1. *Cor.* 12.)

Omnia membra córporis cùm sint multa, unum tamen corpus sunt; ita et Christus. Etenim in uno Spíritu omnes nos in unum corpus baptizáti sumus, sive Judæi, sive gentíles, sive servi, sive líberi.

Hymnus, Emergit, 356.

℣. Ego dixi : Dii estis, ℟. Fílii Excelsi omnes. *Ps.* 81.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. D. Jesus plenus Spíritu sancto, regressus est à Jordáne; et agebátur à Spíritu in desertum. *Luc.* 4.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

Deinde (si non sit Sabbatum) fit Commem. S. Hilarii, Episcopi et Ecclesiæ Doctoris. Ant. Beátus qui. ℣. Beátus homo, *ut in Communi Doct.* XXIX.

ORATIO.

Prosit nobis, Dómine, beáti Pontíficis Hilárii festíva solémnitas: ut sicut consubstantialis tibi Verbi fidem per universas Gállias servávit illæsam, ita nos, ejus intercessióne, in eádem fide stábiles, ipsi soli semper Verbo vivámus Fílio tuo Dómino nostro; Qui tecum vivit.

Complet. *ut suprà* 326.

Ab Oct. *Epiph. ad Præsent. Domini, etiamsi prius occurrat Septuag. in fine Hymnorum ad Horas, dicitur Doxol.*

Qui natus es de Vírgine,
Jesu, tibi sit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempitérna sécula. Amen.

Ad Primam, *In* ℟. *br.* ℣. Qui natus es * de María Vírgine.

Ad Laudes et Vesp. *Commem. de Virg. Deipara, ut suprà* 310 *et* 312.

Lectiones sequentes leguntur à Dominica intra Octavam Epiphaniæ et per Hebdomad. loco Epistolæ ad Romanos.

DOMINICA IPSA

Quæ est intra Octav. Epiphaniæ.

IN I.º NOCTURNO.

LECTIO I.

Incipit Epístola prima beáti Pauli Apóstoli ad Corínthios.

(Cap. 1.)

Paulus vocátus Apóstolus

Jesu Christi per voluntátem Dei, et Sósthenes frater, Ecclésiæ Dei quæ est Corinthi, sanctificátis in Christo Jesu, vocátis sanctis, cum ómnibus qui ínvocant nomen Dómini nostri Jesu Christi, in omni loco ipsórum, et nostro : Grátia vobis et pax à Deo Patre nostro, et Dómino Jesu Christo. Grátias ago Deo meo semper pro vobis in grátia Dei, quæ data est vobis in Christo Jesu, quòd in ómnibus dívites facti estis in illo, in omni verbo, et in omni sciéntia : sicut testimónium Christi confirmátum est in vobis ; ita ut nihil vobis desit in ulla grátia, expectántibus revelatiónem Dómini nostri Jesu Christi, qui et confirmábit vos usque in finem sine crímine, in die adventûs Dómini nostri Jesu Christi. Fidélis Deus, per quem vocáti estis in societátem Fílii ejus Jesu Christi Dómini nostri.

LECTIO II.

Obsecro autem vos, fratres, per nomen Dómini nostri Jesu Christi, ut idipsum dicátis omnes, et non sint in vobis schísmata ; sitis autem perfecti in eódem sensu, et in eádem sententia. Significátum est enim mihi de vobis, fratres mei, ab iis qui sunt Chloës, quia contentiónes sunt inter vos. Hoc autem dico, quòd unusquisque vestrûm dicit : Ego quidem sum Pauli, ego autem Apollo ; ego verò Cephæ, ego autem Christi. Divísus est Christus ? Numquid Paulus crucifixus est pro vobis ? aut in nómine Pauli baptizáti estis ? Grátias ago Deo, quòd néminem vestrûm baptizávi, nisi Crispum et Cáium ; ne quis dicat quòd in nómine meo baptizáti estis. Baptizávi autem et Stéphanæ domum : céterùm néscio si quem álium baptizáverim. Non enim misit me Christus baptizáre, sed evangelizáre ; non in sapiéntia verbi, ut non evacuétur crux Christi.

LECTIO III.

Verbum enim crucis pereúntibus quidem stultitia est ; iis autem qui salvi fiunt, id est nobis, Dei virtus est. Scriptum est enim : Perdam sapiéntiam sapiéntium, et prudéntiam prudéntium reprobábo. Ubi sápiens ? ubi scriba ? ubi conquisítor hujus séculi ? Nonne stultam fecit Deus sapiéntiam hujus mundi ? Nam quia in Dei sapiéntia non cognóvit mundus per sapiéntiam Deum, plácuit Deo per stultítiam prædicatiónis salvos fácere credentes. Quóniam et Judæi signa petunt, et Græci sapiéntiam quærunt : nos autem prædicámus Christum crucifixum, Judæis quidem scándalum, Géntibus

autem stultítiam, ipsis autem vocátis Judæis atque Græcis Christum Dei virtútem et Dei sapiéntiam.

In II et III Nocturno leguntur Lectiones de Dominica infra Octavam, 338. *Si verò dies Octava Epiph. venerit in Dominica, leguntur de die Octava, supra*, 352.

FERIA SECUNDA.

LECTIO I.

De Epístola prima ad Corínthios.

(Cap. 2.)

Et ego, cùm venissem ad vos, fratres, veni non in sublimitáte sermónis aut sapiéntiæ, annúntians vobis testimónium Christi. Non enim judicávi me scire áliquid inter vos, nisi Jesum Christum, et hunc crucifixum. Et ego in infirmitáte, et timóre, et tremóre multo fui apud vos : et sermo meus, et prædicátio mea non in persuasibílibus humánæ sapiéntiæ verbis, sed in ostensióne Spíritûs, et virtútis ; ut fides vestra non sit in sapiéntia hóminum, sed in virtúte Dei.

LECTIO II.

Sapientiam autem lóquimur inter perfectos ; sapiéntiam verò non hujus séculi, neque príncipum hujus séculi, qui destruuntur : sed lóquimur Dei sapiéntiam in mystério, quæ abscóndita est, quam prædestinávit Deus ante sécula in glóriam nostram, quam nemo príncipum hujus séculi cognóvit: si enim cognovissent, nunquam Dóminum glóriæ crucifixissent. Sed sicut scriptum est : Quòd óculus non vidit, nec auris audívit, nec in cor hóminis ascendit, quæ præparávit Deus iis qui díligunt illum. Nobis autem revelávit Deus per Spíritum suum ; Spíritus enim ómnia scrutátur, étiam profunda Dei. *Quis enim hóminum* scit quæ sunt hóminis, nisi spíritus hóminis, qui in ipso est? ita et quæ Dei sunt nemo cognóvit, nisi Spíritus Dei.

LECTIO III.

Nos autem non spíritum hujus mundi accépimus, sed Spíritum qui ex Deo est, ut sciámus quæ à Deo donáta sunt nobis ; quæ et lóquimur non in doctis humánæ sapiéntiæ verbis, sed in doctrína Spíritûs, spirituálibus spirituália comparantes. Animális autem homo non pércipit ea quæ sunt Spíritûs Dei ; stultítia enim est illi, et non potest intellígere, quia spirituáliter examínatur. Spirituális autem júdicat ómnia ; et ipse à némine judicátur. Quis enim cognóvit sensum Dómini, qui ínstruat eum? Nos autem sensum Christi habémus.

FERIA TERTIA.

LECTIO I.

De Epístola prima ad Corínthios.

(Cap. 3.)

Cum sit inter vos zelus et conténtio, nonne carnáles estis, et secundùm hóminem ambulátis? Cùm enim quis dicat, Ego quidem sum Pauli; álius autem, Ego Apollo: nonne hómines estis? Quid ígitur est Apollo? quid verò Paulus? Ministri ejus cui credidístis, et unicuíque sicut Dóminus dedit. Ego plantávi, Apollo rigávit; sed Deus incrementum dedit. Itaque neque qui plantat est áliquid, neque qui rigat; sed qui incrementum dat, Deus. Qui autem plantat, et qui rigat, unum sunt. Unusquisque autem própriam mercédem accípiet secundùm suum labórem. Dei enim sumus adjutóres, Dei agricultúra estis, Dei ædificátio estis.

LECTIO II.

Nescitis quia templum Dei estis, et Spíritus Dei hábitat in vobis? Si quis autem templum Dei violáverit, disperdet illum Deus. Templum enim Dei sanctum est, quod estis vos. Nemo se sedúcat. Si quis vidétur inter vos sápiens esse in hoc sæculo, stultus fiat, ut sit sápiens. Sapiéntia enim hujus mundi stultítia est apud Deum. Scriptum est enim: Comprehendam sapientes in astútia córum. Et íterùm: Dóminus novit cogitatiónes sapiéntium, quóniam vanæ sunt. Nemo ítaque gloriétur in homínibus.

LECTIO III.

(Cap. 4.)

Hæc autem, fratres, transfigurávi in me et Apollo, propter vos; ut in nobis discátis ne supra quam scriptum est, unus adversùs álterum inflétur pro álio. Quis enim te discernit? Quid autem habes quod non accepísti? Si autem accepísti, quid gloriáris quasi non acceperis? Jam saturáti estis, jam dívites facti estis: sine nobis regnátis; et útinam regnétis, ut et nos vobíscum regnémus! Puto enim quòd Deus nos Apóstolos novíssimos ostendit, tanquam morti destinátos; quia spectátulum facti sumus mundo, et Angelis, et homínibus. Nos stulti propter Christum, vos autem prudentes in Christo: nos infirmi, vos autem fortes: vos nóbiles, nos autem ignóbiles.

FERIA QUARTA.

LECTIO I.

De Epístola prima ad Corínthios.

(Cap. 5.)

Omnino audítur inter vos fornicátio, et talis fornicá-

tio, qualis nec inter gentes; ita ut uxorem patris sui áliquis hábeat. Et vos inflláti estis; et non magis luctum habuistis, ut tollátur de médio vestrûm qui hoc opus fecit. Ego quidem absens córpore, præsens autem spíritu, jam judicávi ut præsens eum qui sic operátus est, in nómine Dómini nostri Jesu Christi, congregátis vobis et meo spíritu, cum virtúte Dómini nostri Jesu, trádere hujúsmodi sátanæ in intéritum carnis, ut spíritus salvus sit in die Dómini nostri Jesu Christi. Non est bona gloriátio vestra. Nescítis quia módicum fermentum totam massam corrumpit?

LECTIO II.

(Cap. 6.)

Audet áliquis vestrûm habens negótium adversùs álterum, judicári apud iníquos, et non apud sanctos? An nescítis quóniam sancti de hoc mundo judicábunt? Et si in vobis judicábitur mundus, indigni estis qui de mínimis judicétis? Nescítis quóniam Angelos judicábimus? quantò magis seculária? Seculária ígitur judícia si habuéritis, contemptíbiles qui sunt in Ecclésia, illos constitúite ad judicandum. Ad verecúndiam vestram dico. Sic non est inter vos sápiens quisquam, qui possit judicáre inter fratrem suum? Sed frater cum fratre judício contendit; et hoc apud infidéles.

LECTIO III.

Jam quidem omníno delictum est in vobis, quòd judícia habétis inter vos. Quare non magis injúriam accípitis? Quare non magis fraudem patímini? Sed vos injúriam fácitis, et fraudátis; et hoc frátribus. An nescítis quia iníqui regnum Dei non possidébunt? Nolite erráre: neque fornicárii, neque idólis servientes, neque adúlteri, neque molles, neque masculórum concubitóres, neque fures, neque avári, neque ebriósi, neque malédici, neque rapáces regnum Dei possidébunt. Et hæc quidem fuístis: sed ablúti estis, sed sanctificáti estis, sed justificáti estis in nómine Dómini nostri Jesu Christi, et in Spíritu Dei nostri.

FERIA QUINTA.

LECTIO I.

De Epístola prima ad Corínthios.

(Cap. 6.)

Nescitis quóniam córpora vestra membra sunt Christi? Tollens ergo membra Christi, fáciam membra meretrícis? Absit. An nescítis quóniam qui adhæret meretrici, unum corpus efficitur? Erunt enim, inquit,

duo in carne una. Qui autem adhæret Dómino, unus spíritus est. Fúgite fornicatiónem. Omne peccátum quodcumque fécerit homo, extra corpus est; qui autem fornicátur, in corpus suum peccat. An nescítis quóniam membra vestra templum sunt Spíritûs sancti, qui in vobis est, quem habétis à Deo, et non estis vestrî? Empti enim estis prétio magno. Glorificáte et portáte Deum in córpore vestro.

LECTIO II.

(Cap. 7.)

De quibus autem scripsistis mihi; bonum est hómini mulíerem non tángere: propter fornicatiónem autem unusquisque suam uxórem hábeat, et unaquæque suum virum hábeat. Uxóri vir débitum reddat, simíliter autem et uxor viro. Múlier sui córporis potestátem non habet, sed vir. Simíliter autem et vir sui córporis potestátem non habet, sed mulier. Nolíte fraudáre invícem, nisi fortè ex consensu ad tempus, ut vacétis oratióni; et íterùm revertímini in idipsum, ne tentet vos sátanas propter incontinéntiam vestram. Hoc autem dico secundùm indulgéntiam, non secundùm impérium.

LECTIO III.

Hoc ítaque dico, fratres: tempus breve est. Réliquum est, ut et qui habent uxóres, tanquam non habentes sint; et qui flent, tanquam non flentes; et qui gaudent, tanquam non gaudentes; et qui emunt, tanquam non possidentes; et qui utuntur hoc mundo, tanquam non utantur: præterit enim figúra hujus mundi. Volo autem vos sine sollicitúdine esse. Qui sine uxóre est, sollícitus est quæ Dómini sunt, quómodò pláceat Deo. Qui autem cum uxóre est, sollícitus est quæ sunt mundi, quómodò pláceat uxóri; et divísus est. Et múlier innupta et virgo cógitat quæ Dómini sunt, ut sit sancta córpore et spíritu. Quæ autem nupta est, cógitat quæ sunt mundi, quómodò placeat viro.

FERIA SEXTA.

LECTIO I.

De Epístola prima ad Corínthios.

(Cap. 9.)

Quæ est merces mea? ut Evangélium prædicans, sine sumptu ponam Evangélium, ut non abútar potestáte meâ in Evangélio. Nam cùm liber essem ex ómnibus, ómnium me servum feci, ut plures lucrifácerem. Et factus sum Judæis tanquam Judæus, ut Judæos lucrárer: iis qui sub lege sunt, quasi sub lege essem (cùm

ipse non essem sub lege), ut eos qui sub lege erant, lucrifácerem: iis qui sine lege erant, tanquam sine lege essem (cùm sine lege Dei non essem; sed in lege essem Christi), ut lucrifácerem eos qui sine lege erant. Factus sum infirmis infirmus, ut infirmos lucrifácerem. Omnibus ómnia factus sum, ut omnes fácerem salvos. Omnia autem fácio propter Evangélium, ut párticeps ejus efficiar.

LECTIO II.

Nescitis quòd ii qui in stádio currunt, omnes quidem currunt, sed unus áccipit bravium? Sic cúrrite, ut comprehendátis. Omnis autem qui in agóne contendit, ab ómnibus se ábstinet; et illi quidem ut corruptíbilem corónam accípiant, nos autem incorruptam. Ego ígitur sic curro, non quasi in incertum: sic pugno, non quasi áerem vérberans; sed castígo corpus meum, et in servitútem rédigo, ne fortè cùm áliis prædicáverim, ipse réprobus efficiar.

LECTIO III.

(Cap. 12.)

De spirituálibus autem nolo vos ignoráre, fratres. Scitis quóniam cùm Gentes essétis, ad simulácra muta proùt ducebámini euntes. Ideò notum vobis fácio, quòd nemo in Spíritu Dei loquens, dicit anáthema Jesu. Et nemo potest dícere, Dóminus Jesus, nisi in Spíritu sancto. Divisiónes verò gratiárum sunt, idem autem Spíritus: et divisiónes ministratiónum sunt, idem autem Dóminus: et divisiónes operatiónum sunt, idem verò Deus qui operátur ómnia in ómnibus. Unicuíque autem datur manifestátio Spíritus ad utilitátem. Alii quidem per Spíritum datur sermo sapiéntiæ; álii autem sermo sciéntiæ secundùm eumdem Spíritum: álteri fides in eódem Spíritu: álii grátia sanitátum in uno Spíritu: álii operátio virtútum, álii prophetía, alii discrétio spirítuum, álii génera linguárum, álii interpretátio sermónum. Hæc autem ómnia operátur unus atque idem Spíritus, dívidens síngulis proùt vult.

SABBATO.

LECTIO I.

De Epístola prima ad Corínthios.

(Cap. 13.)

Si linguis hóminum loquar, et Angelórum, caritátem autem non hábeam, factus sum velut æs sonans, aut cymbalum tínniens. Et si habúero prophetíam, et nóverim mystéria ómnia, et omnem sciéntiam; et si habúero omnem fidem, ita ut montes tránsferam, caritá-

tem autem non habúero, nihil sum. Et si distribúero in cibos páuperum omnes facultátes meas, et si tradídero corpus meum, ita ut árdeam, caritátem autem non habúero, nihil mihi prodest.

LECTIO II.

Caritas pátiens est, benigna est: cáritas non æmulátur, non agit pérperam, non inflátur, non est ambitiósa, non quærit quæ sua sunt, non irritátur, non cógitat malum, non gaudet super iniquitáte, congaudet autem veritáti: ómnia suffert, ómnia credit, ómnia sperat, ómnia sústinet. Cáritas nunquam éxcidit, sive prophetíæ evacuabuntur, sive linguæ cessábunt, sive sciéntia destruétur. Ex parte enim cognóscimus, et ex parte prophetámus. Cùm autem vénerit quod perfectum est, evacuábitur quod ex parte est.

LECTIO III.

Cum essem párvulus, loquébar ut párvulus, sapiébam ut párvulus, cogitábam ut párvulus. Quando autem factus sum vir, evacuávi quæ erant párvuli. Vidémus nunc per spéculum in ænígmate, tunc autem fácie ad fáciem. Nunc cognosco ex parte, tunc autem cognoscam sicut et cógnitus sum. Nunc autem manent fides, spes, cáritas, tria hæc; major autem horum est cáritas.

℣ *Quando Septuagesima inciderit in Dominicam secundam post Epiphaniam, tunc hodie in Officio Festi occurrentis prima Lectio erit de initio Epistolæ II ad Corinth. tribus in unam junctis, secunda de Festo, è duabus fit una; tertia verò de Homilia in Evang. Dom. II cum Commem. ejusdem Dom. in Laud. tantùm ante Commem. Virg. Deip. Vesperæ verò ut in Sabbato ante Septuagesim. Et deinceps nihil fiat de Officio à Circumcis. ad Præsent. nisi Commem. de Virg. Deip. ad Laudes et Vesp.* ℣. *br. ad Primam, et Doxologia:* Qui natus es.]

Si verò Septuagesima non occurrat,

AD VESPERAS.

Officium ut notatum est suprà in Sabbatis et Dominicis à Circumcisione ad Præsentationem.

Ad Magníficat, *Ant.* 5. a. Si qua in Christo nova creatúra, vétera transiérunt: ecce facta sunt ómnia nova. 2. *Corinth.* 5.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

DOMINICA II

POST EPIPHANIAM.

Omnia ut in Dominicis à Circumcis. ad Præsent. 308, *exceptis quæ sequuntur.*

IN 1.º NOCTURNO.

LECTIO I.

Incipit Epístola secunda beáti Pauli Apóstoli ad Corínthios.

(Cap. 1.)

PAULUS Apóstolus Jesu Christi per voluntátem Dei, et Timótheus frater, Eccléſiæ Dei quæ est Corinthi, cum ómnibus sanctis qui sunt in universa Acháia : Grátia vobis et pax à Deo Patre nostro, et Dómino Jesu Christo. Benedictus Deus et Pater Dómini nostri Jesu Christi, Pater misericordiárum, et Deus totíus consolatiónis, qui consolátur nos in omni tribulatióne nostra ; ut possímus et ipsi consolári eos qui in omni pressúra sunt, per exhortatiónem quâ exhortámur et ipsi à Deo. Quóniam sicut abundant passiónes Christi in nobis, ita et per Christum abundat consolátio nostra. Sive autem tribulámur, pro vestra exhortatióne et salúte ; sive consolámur, pro vestra consolatióne ; sive exhortámur, pro vestra exhortatióne et salúte, quæ operátur tolerántiam earumdem passiónum, quas et nos pátimur ; ut spes nostra firma sit pro vobis : scientes quòd sicut sócii passiónum estis, sic éritis et consolatiónis.

℟. In convertendo Dóminus captivitátem Sion, facti sumus sicut consoláti : * Magnificávit Dóminus fácere nobiscum ; facti sumus lætantes. ℣. Ipse Dóminus Jesus Christus dilexit nos, et dedit consolatiónem æternam, et spem bonam in grátia. * Magnificávit Dóminus. *Ps.* 125. 2. *Thess.* 2.

LECTIO II.

NON enim vólumus ignoráre vos, fratres, de tribulatióne nostra quæ facta est in Asia ; quóniam supra modum graváti sumus supra virtútem, ita ut tædéret nos étiam vívere. Sed ipsi in nobismetipsis responsum mortis habúimus, ut non simus fidentes in nobis, sed in Deo qui súscitat mórtuos : qui de tantis perículis nos erípuit, et éruit : in quem sperámus quóniam et adhuc erípiet, adjuvántibus et vobis in oratióne pro nobis ; ut ex multórum persónis, ejus quæ in nobis est donatiónis, per multos grátiæ agántur pro nobis.

℟. In te, Dómine, speravérunt patres nostri ; speravérunt, et liberásti eos : * Ad te clamavérunt, et salvi facti sunt ; in te speravérunt, et non sunt confúsi. ℣. Est fides sperandárum substántia rerum ; in hac enim testimónium consecúti sunt senes : * Ad te. *Ps.* 21. *Hebr.* 11.

LECTIO III.

NAM glória nostra hæc est, testimónium conscientiæ nostræ, quòd in simplicitáte cordis et sinceritáte Dei, et non in sapiéntia carnáli, sed in grátia Dei conversáti sumus in hoc mundo; abundántiùs autem ad vos. Non enim ália scríbimus vobis, quàm quæ legistis et cognovistis. Spero autem quòd usque in finem cognoscétis, sicut et cognovistis nos ex parte, quòd glória vestra sumus, sicut et vos nostra, in die Dómini nostri Jesu Christi.

℟. Qui timétis Dóminum, laudáte eum : * Universum semen Jacob, glorificáte eum. † Tímeat eum omne semen Israel. ℣. Sunt Israelítæ quorum adóptio est filiórum, quorum patres, et ex quibus est Christus qui est super ómnia Deus benedictus in sécula. * Universum. Glória Patri. † Tímeat. *Ps.* 21. *Rom.* 9.

IN II.° NOCTURNO.

LECTIO IV.

Ex Commentário S. Joannis Chrysóstomi in Epístolam ad Romános.

(In Proœm.)

BEATI Pauli Epistolárum lectiónem dum assídue ausculto, perque hebdómadas síngulas, bis sæpe et ter, et quater, quotiescumque sanctórum Mártyrum memóriam celebrámus, gáudio exulto, tubâ illâ spirituáli pérfruens; et éxcitor ac desidério incalesco, vocem mihi amícam agnoscens : quin et non solùm præsentem ipsum ánimo intuéri, verùm et disserentem audíre vídeor. Interim tamen dóleo ac molestè fero quòd virum hunc non omnes, sicut par est, cognoscunt; verùm ita illum nonnulli ignórant, ut ne Epistolárum quidem ejus número rum planè sciant. Hoc verò non imperítia facit, sed quòd nolint beáti hujus viri scripta assíduè in mánibus habére.

℟. Ædificávit Dóminus Sion : et vidébitur in glória sua. * Scribantur hæc in generatióne áltera; et pópulus qui creábitur, laudábit Dóminum. ℣. Mihi data est grátia hæc, illumináre ómnes quæ sit dispensátio sacramenti absónditi à sæculis in Deo qui ómnia creávit. *Scribantur. *Ps.* 101. *Eph.* 3.

LECTIO V.

NEQUE enim nos, quæ scimus, si quid scimus, ab ingénii bonitáte atque acúmine scimus; sed quòd erga hunc virum impensè affecti, ab illíus lectióne nunquam discédimus : síquidem qui amant, ii plusquàm céteri omnes eórum facta nôrunt quos amant, ut qui de iis ipsis sint solli-

citi. Id quod beátus hic véluti ostendens, ad Philippenses ait : Sicut est mihi justum ut hoc de vobis ómnibus séntiam, eò quòd hábeam vos in corde, et in vínculis meis, et in defensióne et confirmatióne Evangélii. Quapropter si et vos quoque huic lectióni diligenter atténdere voluéritis, nihil áliud erit vobis requirendum. Verax est enim Christi sermo dicentis : Quærite, et inveniétis ; pulsáte, et aperiétur vobis.

℟. Super omnes docentes me intellexi, quia testimónia tua meditátio mea est. * Super senes intellexi, quia mandáta tua quæsívi. ℣. Exístimo ómnia detrimentum esse propter eminentem sciéntiam Jesu Christi Dómini mei : * Super senes. *Ps.* 118. *Philipp.* 3.

LECTIO VI.

Ceterum, quandóquidem complúres ex his qui huc nobiscum convéniunt, et liberórum educatiónem, et uxóris curam, et famíliæ providéntiam suscepêre ; ob idque totos sese huic labóri dare non sústinent : at certè ipsi vos excitáte ad ea saltem capienda, quæ alii collégerint : stúdii tantumdem iis quæ dicta fúerint auscultandis, quantùm pecúniis cólligendis, impertientes. Nam etsi turpe sit, non nisi tantum stúdii à vobis exígere, tamen vel hoc ipso contenti érimus. Tantumdem ergo date. *Síquidem* hinc infinita exorta sunt mala, ab ipsa vidélicet sacrárum Scripturárum ignoratióne : hinc multa hæréseon lues pullulávit : hinc vitæ in multis neglectus : hinc inútiles ac lucro carentes labóres. Nam quemádmodùm qui lúminis hujus usúrâ sunt privati, nequáquam recta ingredi possunt ; ita qui ad divinárum Scripturárum rádios óculos non intendunt, necessáriò in multa frequentes erráta incurrunt, perinde ac si in ténebris periculosíssimis ambulárent ; id quod ut ne evéniat, óculos ad ipsum apostolicórum verbórum fulgórem adaperiámus.

℟. A mandátis tuis intellexi, Dómine ; proptéreà odívi omnem viam iniquitátis : * Lucerna pédibus meis verbum tuum, et lumen sémitis meis. ℣. Omnis Scriptúra divínitus inspiráta, útilis est ad docendum, ad arguendum, ad corripiendum, ad erudiendum in justítia : * Lucerna. Glória. * Lucerna. *Ps.* 118. 2. *Tim.* 3.

IN III.° NOCTURNO.

LECTIO VII.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

(Cap. 2.)

In illo témpore ; Núptiæ

factæ sunt in Cana Galilææ, et erat mater Jesu ibi : vocátus est autem et Jesus, et discípuli ejus ad núptias. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni Epíscopi.

(Tract. 8, in Joan. n. 1 et 3.)

Quis est qui consíderat ópera Dei quibus régitur et administrátur totus hic mundus, et non obstupéscit obruiturque miráculis? Sed quia hómines in áliud intenti perdidérunt considerationem óperum Dei, in qua darent quotídie laudem Creatóri; servávit sibi Deus inusitáta quædam quæ fáceret, ut tanquam dormientes hómines ad se colendum mirabílibus excitáret. Prióra mirácula fecit per Verbum suum Deum apud se; posterióra fecit per ipsum Verbum suum incarnátum. Cùm ergo tanta videámus facta per Deum Jesum, quid mirámur aquam in vinum conversam per hóminem Jesum? Ipse fecit hoc, qui illa ómnia.

℟. Deus secundùm imáginem suam fecit hóminem : creávit ex ipso adjutórium símile sibi : * Justítiam et judícia sua ostendit illis, et magnália honóris ejus vidit óculus illórum. ℣. Núptiæ factæ sunt in Cana Galilææ, et erat mater Jesu ibi; vocátus est autem et Jesus, et discípuli ejus ad núptias : * Justítiam. *Eccli.* 17. *Joan.* 2.

LECTIO VIII.

(N. 3, 4, 5 et 9.)

Excepto miráculo, áliquid in ipso facto mystérii et sacramenti latet. Quid mirum si in illam domum ad núptias venit, qui in hunc mundum ad núptias venit? Verbum enim, sponsus; et sponsa, caro humána : et utrumque unus Fílius Dei, et idem fílius hóminis. Uterus Vírginis Maríæ thálamus ejus; inde processit tanquam sponsus de thálamo suo. Certi sacramenti grátiâ, vidétur matrem de qua sponsus processit, non agnóscere, et dícere illi : Quid mihi et tibi est, múlier? Miráculum exigébat mater : at ille non agnoscit víscera humána, operatúrus facta divína, tanquam dicens : Quod de me facit miráculum, non tu genuisti; divinitátem meam non tu genuisti; sed quia genuisti infirmitátem meam, tunc te cognoscam, cùm ipsa infírmitas pendébit in cruce : hoc est enim, Nondum venit hora mea.

℟. Deficiente vino, dicit mater Jesu ad eum : Vinum non habent. Et dicit ei Jesus : Nondum venit hora mea. Dicit mater ejus ministris : * Quodcumque díxerit vobis, fácite. ℣. Fácite quæ præcépit Dóminus Deus, ut

bene sit vobis : * Quodcumque. *Joan.* 2. *Deut.* 5.

LECTIO IX.

(Tract. 9, n. 2.)

Quod Dóminus invitátus venit ad núptias, étiam exceptâ mysticâ significatióne, confirmáre vóluit quòd ipse fecit núptias. Futúri enim erant, de quibus dixit Apóstolus, prohibentes núbere et dicentes quòd malum essent núptiæ, et quòd diábolus eas fecisset. Nec illæ quæ virginitátem Deo vovent, quanquam ampliórem gradum honóris et sanctitátis in Ecclésia téneant, sine núptiis sunt : nam et ipsæ pértinent ad núptias cum tota Ecclésia, in quibus núptiis sponsus est Christus. Ac per hoc ergo Dóminus invitátus venit ad núptias; ut conjugális cástitas firmarétur, et ostenderétur sacramentum nuptiárum : quia et illárum nuptiárum sponsus persónam Dómini figurábat.

℟. Ego Dóminus Deus eórum, et exáudiam eos ; et * Lætábitur cor eórum quasi à vino, et † Exultábit cor eórum in Dómino. ℣. Dicit Jesus : Impléte hydrias aquâ. Et implevérunt. Et dicit eis Jesus : Hauríte nunc * Lætábitur. Glória † Exultábit. *Zac.* 10. *Joa.* 2.

Ad Benedictus, *Ant.* 3. *à.* Ut gustávit architriclínus aquam vinum factam, vocat sponsum, et dicit ei : Servasti bonum vinum usque adhuc. *Joan.* 2.

ORATIO.

Omnipotens, sempiterne Deus, qui cœléstia simul et terréna moderáris : supplicatiónes pópuli tui clementer exaudi, et pacem tuam nostris concéde temporibus; Per Dóminum.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. D. Fecit inítium signórum Jesus in Cana Galilææ, et manifestávit glóriam suam ; et credidérunt in eum discípuli ejus. *Joan.* 1.

Oratio, ut suprà.

FERIA SECUNDA.

Omnia ut in Feriis à Circumcis. ad Præsenta. 312, *et sic in Feriis sequentibus.*

LECTIO I.

De Epístola secunda ad Corínthios.

(Cap. 2.)

Statui hoc ipsum apud me, ne íterùm in tristítia venírem ad vos. Si enim ego contristo vos, et quis est qui me lætíficet, nisi qui contristátur ex me? Et hoc ipsum scripsi vobis, ut non cùm vénero, tristítiam super tristítiam hábeam, de quibus oportúerat me gaudére : confídens in ómnibus vobis, quia meum gáudium ómnium vestrûm est. Nam ex multa tribulatióne, et

angústia cordis scripsi vobis per multas lácrymas; non ut contristémini, sed ut sciátis quam caritátem hábeam abundántiùs in vobis.

℣. In convertendo, 366.

LECTIO II.

Si quis autem contristávit, non me contristávit; sed ex parte, ut non ónerem omnes vos. Súfficit illi qui ejúsmodi est, objurgátio hæc quæ fit à plúribus; ita ut è contrário magis donétis et consolémini, ne fortè abundantióri tristítiâ absorbeátur qui ejúsmodi est. Propter quod óbsecro vos, ut confirmétis in illum caritátem. Ideò enim et scripsi ut cognoscam experimentum vestrum, an in ómnibus obedientes sitis. Cui autem áliquid donastis, et ego: nam et ego quod donávi, si quid donávi, propter vos in persóna Christi, ut non circumveniámur à sátana; non enim ignorámus cogitatiónes ejus.

℣. In te, Dómine, 366.

LECTIO III.

Deo autem grátias, qui semper triumphat nos in Christo Jesu, et odórem notítiæ suæ manifestat per nos in omni loco; quia Christi bonus odor sumus Deo in iis qui salvi fiunt, et in iis qui péreunt: áliis quidem odor mortis in mortem; áliis autem odor vitæ in vitam. Et ad hæc quis tam idóneus? Non enim sumus sicut plúrimi, adulterantes verbum Dei; sed ex sinceritáte, sed sicut ex Deo, coram Deo, in Christo lóquimur.

℣. Qui timétis Dóminum, laudáte eum, 367.

FERIA TERTIA.

LECTIO I.

De Epístola secunda ad Corínthios.

(Cap. 3.)

Incipimus íterùm nosmetipsos commendáre? Aut numquid egémus (sicut quidam) commendatítiis epístolis ad vos, aut ex vobis? Epístola nostra vos estis, scripta in córdibus nostris, quæ scitur et légitur ab ómnibus homínibus: manifestáti quòd epístola estis Christi, minístráta à nobis, et scripta non atramento, sed Spíritu Dei vivi; non in tábulis lapídeis, sed in tábulis cordis carnálibus. Fidúciam autem talem habémus per Christum ad Deum; non quòd sufficientes simus cogitáre áliquid à nobis, quasi ex nobis: sed sufficiéntia nostra ex Deo est, qui et idóneos nos fecit ministros novi testamenti, non lítterâ, sed spíritu; líttera enim occídit, spíritus autem vivíficat.

℣. Ædificávit Dóminus Sion, 367.

LECTIO II.

(Cap. 4.)

Non enim nosmetipsos prædicámus, sed Jesum Christum Dóminum nostrum : nos autem servos vestros per Jesum; quóniam Deus qui dixit de ténebris lucem splendéscere, ipse illuxit in córdibus nostris ad illuminatiónem sciéntiæ claritátis Dei, in fácie Christi Jesu. Habémus autem thesaurum istum in vasis fictílibus; ut sublímitas sit virtútis Dei, et non ex nobis. In ómnibus tribulatiónem pátimur, sed non angustiámur : aporiámur, sed non destitúimur : persecutiónem pátimur, sed non derelínquimur : dejícimur, sed non perímus; semper mortificatiónem Jesu in córpore nostro circumferentes, ut et vita Jesu manifestétur in corpóribus nostris. Semper enim nos qui vívimus, in mortem trádimur propter Jesum; ut et vita Jesu manifestétur in carne nostra mortáli.

℣. Super omnes docentes me, 368.

LECTIO III.

Propter quod non defícimus : sed licèt is qui foris est, noster homo corrumpátur; tamen is qui intùs est, renovátur de die in diem. Id enim quod in præsenti est momentáneum, et leve tribulatiónis nostræ supra modum in sublimitáte æternum glóriæ pondus operátur in nobis, non contemplántibus nobis quæ vidéntur, sed quæ non vidéntur. Quæ enim vidéntur, temporália sunt : quæ autem non vidéntur, æterna sunt.

℣. A mandátis tuis intellexi, 368.

FERIA QUARTA.

LECTIO I.

De Epístola secunda ad Corínthios.

(Cap. 5.)

Scimus quóniam si terréstris domus nostra hujus habitatiónis dissolvátur, quod ædificatiónem ex Deo habémus, domum non manufactam, æternam in cœlis. Nam et in hoc ingemíscimus, habitatiónem nostram, quæ de cœlo est, superíndui cupientes; si tamen vestíti, non nudi inveniámur. Nam et qui sumus in hoc tabernáculo, ingemíscimus gravati; eò quod nólumus expoliári, sed supervestíri; ut absorbeátur quod mortále est, à vita. Qui autem éfficit nos in hoc ipsum, Deus, qui dedit nobis pignus Spíritûs.

℣. In convertendo Dóminus captivitátem, 366.

LECTIO II.

Audentes ígitur semper, scientes quóniam dum su-

mus in córpore, peregrinámur à Dómino, (per fidem enim ambulámus, et non per spéciem) audémus autem, et bonam voluntátem habémus magis peregrinári à córpore, et præsentes esse ad Dominum. Et ídeo conténdimus, sive absentes, sive præsentes, placére illi. Omnes enim nos manifestári oportet ante tribúnal Christi, ut réferat unusquisque própria córporis, prout gessit, sive bonum sive malum.

℣. In te, Dómine, sperávimus, 366.

LECTIO III.

Caritas enim Christi urget nos; æstimantes hoc, quòniam si unus pro ómnibus mórtuus est, ergo omnes mórtui sunt: et pro ómnibus mórtuus est Christus; ut et qui vivunt, jam non sibi vivant, sed ei qui pro ipsis mórtuus est, et resurrexit. Itaque nos ex hoc néminem nóvimus secundùm carnem. Et si congnóvimus secundùm carnem Christum; sed nunc jam non nóvimus. Si qua ergo in Christo nova creatúra, vétera transiérunt: ecce facta sunt ómnia nova. Omnia autem ex Deo, qui nos reconciliávit sibi per Christum, et dedit nobis ministérium reconciliatiónis.

℣. Qui timétis Dóminum, laudáte eum, 367.

FERIA QUINTA.

LECTIO I.

De Epístola secunda ad Corínthios.

(Cap. 7.)

Nunc gáudeo; non quia contristáti estis, sed quia contristáti estis ad pœniténtiam. Contristáti enim estis secundùm Deum, ut in nullo detrimentum patiámini ex nobis. Quæ enim secundùm Deum tristítia est, pœniténtiam in salútem stábilem operátur; séculi autem tristítia mortem operátur. Ecce enim hoc ipsum secundùm Deum contristári vos, quantam in vobis operátur sollicitúdinem; sed defensiónem, sed indignatiónem, sed timórem, sed desidérium, sed æmulatiónem, sed vindictam. In ómnibus exhibuístis vos incontamináto esse negótio. Igitur, etsi scripsi vobis, non propter eum qui fecit injúriam, nec propter eum qui passus est, sed ad manifestándam sollicitúdinem nostram quam habémus pro vobis coram Deo.

℣. Ædificávit, 367.

LECTIO II.

(Cap. 9.)

Qui parcè séminat, parcè et metet; et qui séminat in benedictiónibus, de benedictiónibus et metet. Unusquisque prout destinávit in

corde suo, non ex tristítia, aut ex necessitáte; hílarem enim datórem díligit Deus. Potens est autem Deus omnem grátiam abundáre fácere in vobis; ut in ómnibus semper omnem sufficiéntiam habéntes, abundétis in omne opus bonum.

℟. Super omnes, 368.

LECTIO III.

(Cap. 10.)

In carne ambulántes, non secundùm carnem militámus. Nam arma militiæ nostræ non carnália sunt, sed poténtia Deo ad destructiónem munitiónum, consília destruéntes et omnem altitúdinem extollentem se adversùs sciéntiam Dei, et in captivitátem redigéntes omnem intellectum in obséquium Christi, et in promptu habéntes ulcísci omnem inobediéntiam, cùm impléta fúerit vestra obediéntia.

℟. A mandátis tuis, 368.

FERIA SEXTA.

LECTIO I.

De Epístola secunda ad Corínthios.

(Cap. 11.)

Quoniam multi gloriántur secundùm carnem, et ego gloriábor. Libénter enim suffértis insipiéntes, cùm sitis ipsi sapiéntes. Sustinétis enim si quis vos in servitútem rédigit, si quis dévorat, si quis áccipit, si quis extóllitur, si quis in fáciem vos cædit. Secundùm ignobilitátem dico, quasi nos infírmi fuérimus in hac parte. In quo quis audet, (in insipiéntia dico) áudeo et ego. Hebræi sunt, et ego: Israelítæ sunt, et ego: semen Abrahæ sunt, et ego: ministri Christi sunt, (ut minus sápiens dico) plus ego: in labóribus plúrimis, in carcéribus abundántius, in plagis supra modum, in mórtibus frequénter.

℟. In convertendo, 366.

LECTIO II.

(Cap. 12.)

Si gloriári oportet, (non éxpedit quidem) véniam autem ad visiónes et revelatiónes Dómini. Scio hóminem in Christo ante annos quatuórdecim, sive in córpore, néscio, sive extra corpus, néscio, Deus scit, raptum hujúsmodi usque ad tértium cœlum. Et scio hujúsmodi hóminem, sive in córpore, sive extra corpus, néscio, Deus scit, quóniam raptus est in paradísum, et audívit arcána verba, quæ non licet hómini loqui. Pro hujúsmodi gloriábor: pro me autem nihil gloriábor nisi in infirmitátibus meis. Nam et si volúero gloriári, non ero insípiens; veritátem enim dicam. Parco autem, ne quis me exístimet supra in quod videt in me, aut áliquid audit ex me.

℟. In te, 366.

LECTIO III.

Et ne magnitúdo revelatiónum extollat me, datus est mihi stímulus carnis meæ, ángelus sátanæ, qui me colaphíset. Propter quod ter Dóminum rogávi, ut discéderet à me; et dixit mihi: Súfficit tibi grátia mea; nam virtus in infirmitáte perfícitur. Libenter ígitur gloriábor in infirmitátibus meis, ut inhábitet in me virtus Christi. Propter quod pláceo mihi in infirmitátibus meis, in contuméliis, in necessitátibus, in persecutiónibus, in angústiis pro Christo; cùm enim infírmor, tunc potens sum.

℣. Qui timétis, 367.

SABBATO.

LECTIO I.

De Epístola secunda ad Corínthios.

(Cap. 13.)

Ecce tertiò hoc vénio ad vos. In ore duórum vel trium téstium stabit omne verbum. Prædixi, et prædíco, ut præsens et nunc absens, iis qui ante peccavérunt, et céteris ómnibus, quóniam si vénero íterùm, non parcam. An experimentum quæritis ejus qui in me lóquitur Christus, qui in vobis non infirmátur, sed potens est in vobis? Nam etsi crucifixus est ex infirmitáte; sed vivit ex virtúte Dei. Nam et nos infirmi sumus in illo, sed vivémus cum eo ex virtúte Dei in vobis.

℣. Ædificávit, 367.

[*Quando Septuagesima in Dominicam sequentem inciderit, tunc hodie antícipa officium Dominicæ sequentis.*

Sabbato hujusce hebd. et aliis Sabbatis, si anticipandum sit Offic. Dominicæ seq. propter occursum Septuag. vide quæ dicta sunt in Rubríeis gener. part. I, cap. VI, n. 15.]

LECTIO II.

Vosmetipsos tentáte si estis in fide: ipsi vos probáte. Annon cognóscitis vosmetipsos quia Christus Jesus in vobis est? nisi forte réprobi estis. Spero autem quod cognoscétis quia nos non sumus réprobi. Orámus autem Deum, ut nihil mali faciátis, non ut nos probáti appareámus, sed ut vos, quod bonum est, faciátis; nos autem ut réprobi simus. Non enim póssumus áliquid adversùs veritátem, sed pro veritáte. Gaudémus enim quóniam nos infirmi sumus, vos autem potentes estis. Hoc et orámus vestram consummatiónem.

℣. Super omnes, 368.

LECTIO III.

Ideo hæc absens scribo, ut non præsens dúriùs agam secundùm potestátem quam Dóminus dedit mihi in ædi-

ficatiónem, et non in destructiónem. De cétero, fratres, gaudéte, perfecti estóte, exhortámini, idem sápite, pacem habéte; et Deus pacis et dilectiónis erit vobiscum. Salutáte ínvicem in ósculo sancto. Salútant vos omnes sancti. Grátia *Dómini nostri Jesu Christi*, et cáritas Dei, et communicátio sancti Spíritûs sit cum ómnibus vobis. Amen. Tu autem.

℟. A mandátis tuis intellexi, 368.

Ad Magníficat, *Ant.* 2. *D.* Scientes quòd non justificátur homo ex opéribus legis, nisi per fidem Jesu Christi, et nos in Christo Jesu crédimus. *Galat.* 2.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

DOMINICA III

POST EPIPHANIAM.

IN I.º NOCTURNO.

LECTIO I.

Incipit Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Gálatas.

(Cap. 1.)

PAULUS Apóstolus non ab homínibus, neque per hóminem, sed per Jesum Christum, et Deum Patrem qui suscitávit eum à mórtuis; et qui mecum sunt omnes fratres, Ecclésiis Galátiæ: Grátia vobis et pax à Deo Patre, et Dómino nostro Jesu Christo, qui dedit semetipsum pro peccátis nostris, ut eríperet nos de præsenti século nequam, secundùm voluntátem Dei et Patris nostri, cui est glória in sécula seculórum. Amen. Tu autem.

℟. Apud Dóminum *misericórdia, et copiósa apud eum redémptio.* * *Et ipse rédimet* Israel ex ómnibus iniquitátibus ejus. ℣. Salvátor noster Jesus Christus dedit semetipsum pro nobis, ut nos redímeret ab omni iniquitáte. * Et ipse. *Ps.* 129. *Tit.* 2.

LECTIO II.

MIROR quòd sic tam citò transferímini ab eo qui vos vocávit in grátiam Christi, in áliud Evangélium; quod non est áliud, nisi sunt áliqui qui vos conturbant, et volunt convértere Evangélium Christi. Sed licèt nos, aut Angelus de cœlo evangelízet vobis præterquàm quod evangelizávimus vobis, anáthema sit. Sicut prædíximus, et nunc íterùm dico: Si quis vobis evangelizáverit præter id quod accepístis, anáthema sit. Modò enim homínibus suádeo, an Deo? An quæro homínibus placére? Si adhuc homínibus placérem, Christi servus non essem.

℟. Judicábit páuperes pópuli, et salvos fáciet fílios páuperum; et humiliábit calumniatórem: * Oriétur in diébus ejus justítia. ℣.

Christum propósuit Deus, ad ostensiónem justítiæ ejus in hoc témpore; ut sit ipse justus, et justificans eum qui est ex fide Jesu Christi. * Oriétur. *Ps.* 71. *Rom.* 3.

LECTIO III.

NOTUM enim vobis fácio, fratres, Evangélium quod evangelizátum est à me, quia non est secundùm hóminem. Neque enim ego ab hómine accepi illud, neque dídici, sed per revelatiónem Jesu Christi. Audístis enim conversatiónem meam aliquando in Judaismo; quóniam supra modum persequébar Ecclésiam Dei, et expugnábam illam, et proficiébam in Judaismo supra multos coætáneos meos in génere meo, abundántiùs æmulátor existens paternárum meárum traditiónum. Cùm autem plácuit ei qui me segregávit ex útero matris meæ, et vocávit per grátiam suam, ut revelâret Fílium suum in me, ut evangelizárem illum in géntibus, contínuò non acquiévi carni et sánguini.

℣. Rectum est verbum Dómini, et ómnia ópera ejus in fide: * Díligit misericórdiam et judícium; † Misericórdiâ Dómini plena est terra. ℣. In Christo Jesu neque circumcísio áliquid valet, neque præpútium; sed fides quæ per caritátem operátur: * Díligit. Glória Patri. † Misericórdiâ. *Ps.* 32. *Galat.* 5.

IN II.° NOCTURNO.

LECTIO IV.

De Expositióne sancti Augustíni Epíscopi in Epístolam ad Gálatas.

(Præf. initio.)

CAUSA, propter quam scribit Apóstolus ad Gálatas, hæc est: Ut intélligant grátiam Dei id secum ágere, ut sub lege jam non sint. Cùm enim prædicáta eis esset Evangélii grátia, non defuérunt quidam ex circumcisióne, quamvis Christiáni nómine, nondum tamen tenentes ipsum grátiæ benefícium, et adhuc volentes esse sub onéribus legis, quæ Dóminus Deus imposúerat, non justítiæ serviéntibus, sed peccáto; justam scílicet legem injustis homínibus dando, ad demonstranda peccáta eórum, non auferenda. Non enim aufert peccáta, nisi grátia fídei quæ per dilectiónem operátur.

℣. Adjuva me, Dómine Deus meus: salvum me fac secundùm misericórdiam tuam; et sciant * Quia manus tua hæc; et tu, Dómine, fecísti eam. ℣. Grátiâ estis salváti per fidem, et hoc non ex vobis: Dei enim donum est; non ex operibus, ut ne quis gloriétur; * Quia manus tua hæc. *Ps.* 108. *Ephes.* 2.

LECTIO V.

Sub hac ergo grátia jam Gálatas constitútos illi volébant constitúere sub onéribus legis, asseverantes nihil eis prodesse Evangélium, nisi circumciderentur, et céteras carnáles Judáici ritûs observatiónes subírent. Et ídeò Paulum Apóstolum suspectum habére cœperant, à quo illis Evangélium prædicátum erat, tanquam non tenentem disciplínam cæterórum Apostolórum, qui gentes cogébant judaizáre.

℟. Super omnem terram glória tua, Deus: * Ut liberéntur dilecti tui, salvum fac déxterâ tuâ, et exaudi me. ℣. Grátia quæ data est nobis in Christo Jesu ante témpora seculária, manifestáta est nunc per illuminatiónem salvatóris nostri Jesu Christi; * Ut. *Ps.* 107. 2. *Tim.* 1.

LECTIO VI.

Talis quidem quæstio est et in Epístola ad Romános; Verúmtamen vidétur áliquid interesse, quod ibi contentiónem ipsam dírimit, litemque compónit, quæ inter eos qui ex Judæis, et eos qui ex géntibus credíderant, orta erat; cùm illi tanquam ex méritis óperum legis, sibi rédditum Evangélii præmium arbitrarentur, quod præmium incircumcísis tanquam imméritis nolébant dari; illi contrà Judæis se præférre gestírent, tanquam interfectóribus Dómini. In hac verò Epístola, ad eos scribit, qui jam commóti erant auctoritáte illórum qui ex Judæis erant, et ad observatiónes legis cogébant.

℟. *Dóminus petra mea*, et robur meum; sperábo in eum: * Salvátor meus, † De iniquitáte liberábis me. ℣. Lex spíritûs vitæ in Christo Jesu liberávit me à lege peccáti et mortis: * Salvátor. Glória. † De iniquitáte. 2. *Reg.* 22. *Rom.*

IN III.º NOCTURNO.

LECTIO VII.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

(Cap. 8.)

In illo témpore; Cùm descendísset Jesus de monte, secútæ sunt eum turbæ multæ; et ecce leprósus véniens, adorábat eum. Et réliqua.

Homília sancti Ambrósii Epíscopi.

(In Luc. lib. 5, numer. 1.)

Secundum Matthæum primus hic post benedictiónes à Dómino sanátus indúcitur; ut quia díxerat Dóminus: Non veni sólvere legem, sed adimplére; ille qui excludebátur à lege, purgári se Dómini potestáte præsúmens, non ex lege, sed supra legem esse grátiam judicá-

ret, quæ leprósi máculam posset ablúere. Verùm ut in Dómino potestátis auctóritas, ita in illo fídei constántia declarátur. Ille in fáciem prócidit, quod humilitátis est et pudóris; ut unusquisque de suæ vitæ máculis erubescat: sed confessiónem verecúndia non repressit. Ostendit vulnus, remédium postulávit: et ipsa religiónis et fídei plena confessio est. Si vis, inquit, potes me mundáre. In voluntáte Dómini tríbuit potestátem: de voluntáte autem Dómini non quasi pietátis incrédulus dubitávit, sed quasi colluviónis suæ cónscius non præsumpsit.

℟. Cùm descendisset Jesus de monte, ecce leprósus véniens, adorábat eum, dicens: Dómine, * Si vis, potes me mundáre. ℣. Dómine Deus, non erit tibi difficile omne verbum: * Si vis. *Matth.* 8. *Jerem.* 32.

LECTIO VII.

Cui moráli quàdam Dóminus sanctitáte respondit: Volo; mundáre. Et contínuò lepra discessit ab eo. Nihil enim médium est inter opus Dei, atque præceptum; quia in præcepto est opus. Dénique dixit, et facta sunt. Vidétis ígitur quòd dubitári non potest, quia voluntas Dei potestas est. Itaque statim lepra discessit: ut intélligas medentis affectum qui veritátem óperi áddidit. Dénique secundùm Marcum, miserátus est eum Dóminus: quod pulchrè est pósitum. Et pléraque tália posuérunt Evangelistæ, qui nos in utróque fundáre voluérunt, describéntes signa virtútis ad fidem, exprimentes ópera virtútis ad imitatiónem. Unde et tangit non dedignátus, et ímperat non diffísus; hoc enim est indícium potestátis, quia quasi habens potestátem sanandi et jubendi auctoritátem, operandi testimónium non réfugit. Volo, ergo dicit propter Photínum, ímperat propter Arium, tangit propter Manichæum.

℟. Jesus misertus ejus, extendit manum suam; et tangens eum, * Ait illi: Volo; mundáre: et statim mundátus est. ℣. Omne quod volúerit, fáciet: et sermo illíus potestáte plenus est. * Ait. *Marc.* 1. *Eccles.* 8.

LECTIO IX.

Simul illud mirábile, quòd eo sanávit génere, quo fúerat obsecrátus. Si vis, potes me mundáre. Volo, inquit; mundáre. Habes voluntátem, habes étiam pietátis effectum. Et extendens manum, tétigit illum. Lex tangi leprósos próhibet; sed qui Dóminus legis est, non obséquitur legi, sed legem fácit. Non ergo tétigit, quia sine tactu mundáre non pó-

terat; sed ut probáret quia subjectus non erat legi, nec contágium timébat ut hómines; sed quia contaminári non póterat, qui álios liberábat: simul ut è contrário lepra tactu Dómini fugarétur, quæ solébat contamináre tangentem. Osténdere autem se sacerdóti jubétur, ut intellígeret sacerdos non legis órdine, sed Dei grátiâ super legem esse curátum; et, dum mandáto jubet offerre sacrifícium præceptum Móysi, osténderet Dóminus quia legem non sólveret, sed impléret, qui secundùm legem grádiens, supra legem sanáre eos quos remédia legis non sanáverant, viderétur. Et bene áddidit, Sicut præcépit Móyses. Lex enim spiritális est, ideòque vidétur sacrifícium spiritále mandasse.

℟. Ait Jesus: Vide, némini díxeris; sed vade, * Ostende te sacerdóti, et ✝ Offer munus quod præcépit Móyses in testimónium illis. ℣. Hic est ritus leprósi, quando mundandus est: Adducétur ad sacerdótem, qui præcípiet ei ut ófferat. * Ostende. Glória Patri. ✝ Offer munus quod præcépit. *Matth.* 8. *Levit.* 14.

Ad Benedictus, *Ant.* 1. a. Dómine, puer meus jacet in domo paralyticus, et malè torquétur. Et ait illi Jesus: Ego véniam, et curábo eum. *Matth.* 8.

ORATIO.

Omnipotens, sempiterne Deus, *infirmitátem* nostram propítius réspice; atque, ad protegendum nos, déxteram tuæ majestátis extende; Per Dóminum nostrum.

Ad Magníficat, *Ant.* 8. *G.* Dixit Jesus Centurióni: Vade; et sicut credidísti fiat tibi. Et sanátus est puer in illa hora. *Matth.* 8.

FERIA SECUNDA.

De Epístola ad Gálatas.

LECTIO I.

(Cap. 2.)

Scientes quòd non justificátur homo ex opéribus legis, nisi per fidem Jesu Christi; et nos in Christo Jesu crédimus, ut justificémur ex fide Christi, et non ex opéribus legis: propter quod ex opéribus legis non justificábitur omnis caro. Quod si quærentes justificári in Christo, inventi sumus et ipsi peccatóres, numquid Christus peccáti minister est? Absit. Si enim quæ destruxi, íterùm hæc ædífico, prævaricatórem me constítuo. Ego enim per legem legi mórtuus sum, ut Deo vivam: Christo confixus sum cruci. Vivo autem, jam non ego; vivit verò in me Christus. Quòd autem nunc vivo in carne, in fide vivo Fílii Dei qui dilexit me, et trádidit semetipsum pro me. Non

abjício grátiam Dei. Si enim per legem justítia, ergo gratis Christus mórtuus est.

℟. Apud Dóminum, 376.

LECTIO II.

(Cap. 3.)

O INSENSATI Gálatæ, quis vos fascinávit non obedíre veritáti, ante quorum óculos Jesus Christus præscriptus est, in vobis crucifixus? Hoc solùm à vobis volo díscere: Ex opéribus legis Spíritum accepistis, an ex audítu fídei? Sic stulti estis, ut cùm spíritu cœpéritis, nunc carne consummémini? Tanta passi estis sine causa? si tamen sine causa. Qui ergo tríbuit vobis Spíritum, et operátur virtútes in vobis; ex opéribus legis, an ex audítu fídei? Sicut scriptum est: Abraham crédidit Deo, et reputátum est illi ad justítiam. Cognóscite ergo quia qui ex fide sunt, ii sunt fílii Ábrahæ.

℣. Judicábit, 376.

LECTIO III.

PROVIDENS autem Scriptúra, quia ex fide justificat gentes Deus, prænuntiávit Ábrahæ: Quia benedicentur in te omnes gentes. Igitur qui ex fide sunt benedicentur cum fidéli Abraham. Quicumque enim ex opéribus legis sunt, sub maledicto sunt. Scriptum est enim: Maledictus omnis qui non permánserit in ómnibus quæ scripta sunt in libro legis, ut fáciat ea. Quóniam autem in lege nemo justificátur apud Deum, manifestum est quia justus ex fide vivit. Lex autem non est ex fide; sed, Qui fécerit ea, vivet in illis. Christus nos redémit de maledicto legis, factus pro nobis maledictum; quia scriptum est: Maledictus omnis qui pendet in ligno; ut in géntibus benedíctio Abrahæ fíeret in Christo Jesu, ut pollicitatiónem Spíritûs accipiámus per fidem.

℟. Rectum est, 377.

FERIA TERTIA.

LECTIO I.

De Epístola ad Gálatas.

(Cap. 5.)

VOS in libertátem vocáti estis, frátres: tantùm ne libertátem in occasiónem detis carnis, sed per caritátem Spíritûs servíte ínvicem. Omnis enim lex in uno sermóne implétur: Díliges próximum tuum sicut teipsum. Quòd si ínvicem mordétis et coméditis, vidéte ne ab ínvicem consumámini. Dico autem: Spíritu ambuláte, et desidéria carnis non perficiétis. Caro enim concupíscit adversùs spíritum; spíritus autem adversùs carnem: hæc enim sibi ínvicem adversántur, ut non quæcumque vultis, illa faciátis. Quòd si Spíritu ducímini, non estis sub lege. Ma-

nifesta sunt autem ópera carnis : quæ sunt fornicátio, immundítia, impudicítia, luxúria, idolórum sérvitus, venefícia, inimicítiæ, contentiónes, æmulatiónes, iræ, rixæ, dissensiónes, sectæ, invídiæ, homicídia, ebrietátes, comessatiónes, et his simília quæ prædíco vobis sicut prædixi; quóniam qui tália agunt, regnum Dei non consequentur. Fructus autem Spíritûs est cáritas, gáudium, pax, patiéntia, benígnitas, bónitas, longanímitas, mansuetúdo, fides, modéstia, continéntia, cástitas.

℣. Adjuva me, Dómine, 377.

LECTIO II.

(Cap. 6.)

Fratres, etsi præoccupátus fúerit homo in áliquo delicto, vos qui spirituáles estis, hujúsmodi instrúite in spíritu lenitátis, consíderans teipsum, ne et tu tentéris. Alter altérius ónera portáte, et sic adimplébitis legem Christi. Nam si quis exístimat se áliquid esse, cùm nihil sit, ipse se sedúcit. Opus autem suum probet unusquisque, et sic in semetipso tantùm glóriam habébit, et non in áltero : unusquisque enim onus suum portábit. Commúnicet autem is qui catechizátur verbo, ei qui se catechízat in ómnibus bonis. Nolíte erráre, Deus non irridétur. Quæ enim semináverit homo, hæc et metet. Quóniam qui séminat in carne sua, de carne et metet corruptiónem; qui autem séminat in spíritu, de spíritu metet vitam æternam.

℟. Super omnem terram, 378.

LECTIO III.

Videte quálibus lítteris scripsi vobis meâ manu. Quicumque enim volunt placére in carne, hi cogunt vos circumcídi, tantùm ut crucis Christi persecutiónem non patiantur. Neque enim qui circumciduntur, legem custódiunt; sed volunt vos circumcídi, ut in carne vestra glorientur. Mihi autem absit gloriári, nisi in cruce Dómini nostri Jesu Christi, per quem mihi mundus crucifixus est, et ego mundo. In Christo enim Jesu neque circumcísio áliquid valet, neque præpútium, sed nova creatúra. Et quicumque hanc régulam secúti fúerint, pax super illos et misericórdia, et super Israel Dei. De cétero nemo mihi molestus sit; ego enim stígmata Dómini Jesu in córpore meo porto. Grátia Dómini nostri Jesu Christi cum spíritu vestro, fratres. Amen. Tu autem.

℟. Dóminus petra mea, 378.

FERIA QUARTA.

LECTIO I.

Incipit Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Ephésios.

(Cap. 1.)

Paulus Apóstolus Jesu Christi per voluntátem Dei, ómnibus sanctis qui sunt Ephesi, et fidélibus in Christo Jesu: Grátia vobis, et pax à Deo Patre nostro, et Dómino Jesu Christo. Benedictus Deus et Pater Dómini nostri Jesu Christi, qui benedixit nos in omni benedictióne spirituáli in cœléstibus in Christo, sicut elégit nos in ipso ante mundi constitutiónem, ut essémus sancti et immaculáti in conspectu ejus in caritáte.

℟. Apud Dóminum, 376.

LECTIO II.

Qui prædestinávit nos in adoptiónem filiórum per Jesum Christum in ipsum, secundùm propósitum voluntátis suæ, in laudem glóriæ grátiæ suæ, in qua gratificávit nos in dilecto Fílio suo. In quo habémus redemptiónem per sánguinem ejus, remissiónem peccatórum, secundùm divítias grátiæ ejus, quæ superabundávit in nobis in omni sapiéntia et prudéntia; ut notum fáceret nobis sacramentum voluntátis suæ, secundùm beneplácitum ejus, quod propósuit in eo, in dispensatióne plenitúdinis témporum, instauráre ómnia in Christo, quæ in cœlis et quæ in terra sunt, in ipso.

℟. Judicábit, 376.

LECTIO III.

In quo étiam et nos sorte vocáti sumus, prædestináti secundùm propósitum ejus, qui operátur ómnia secundùm consílium voluntátis suæ; ut simus in laudem glóriæ ejus, nos qui antè sperávimus in Christo: in quo et vos, cùm audissétis verbum veritátis, (Evangélium salútis vestræ) in quo et credentes signáti estis Spíritu promissiónis sancto, qui est pignus hæreditátis nostræ, in redemptiónem acquisitiónis, in laudem glóriæ ipsíus.

℟. Rectum est, 377.

FERIA QUINTA.

LECTIO I.

De Epístola ad Ephésios.

(Cap. 2.)

Nos omnes aliquando conversáti sumus in desidériis carnis nostræ, facientes voluntátem carnis et cogitatiónum; et erámus natúrâ fílii iræ, sicut et céteri. Deus autem qui dives est in misericórdia, propter nímiam caritátem suam quâ dilexit nos, et cùm essémus mórtui peccátis, convivificávit nos in Christo, (cujus grátiâ estis salváti) et conresuscitá-

vit, et consedére fecit in cœléstibus in Christo Jesu; ut osténderet in séculis superveniéntibus abundantes divítias grátiæ suæ in bonitáte super nos in Christo Jesu. Grátiâ enim estis salváti per fidem, et hoc non ex vobis; Dei enim donum est, non ex opéribus, ut ne quis gloriétur. Ipsíus enim sumus factúra, creáti in Christo Jesu in opéribus bonis quæ præparávit Deus, ut in illis ambulémus.

℣. Adjuva me, Dómine Deus meus, 377.

LECTIO II.

Propter quod mémores estóte, quòd aliquando vos Gentes in carne, qui dicímini præpútium, ab ea quæ dícitur circumcísio in carne, manu facta; quia erátis illo in témpore sine Christo, alienáti à conversatióne Israel, et hóspites testamentórum, promissiónis spem non habentes, et sine Deo, in hoc mundo. Nunc autem in Christo Jesu vos, qui aliquando erátis longè, facti estis propè in sánguine Christi. Ipse enim est pax nostra, qui fecit útraque unum, et médium paríetem macériæ solvens, inimicítias in carne sua: legem mandatórum decrétis evácuans, ut duos condat in semetipso in unum novum hóminem, fáciens pacem, et reconciliet ambos in uno córpore Deo per crucem, interfíciens inimicítias in semetipso.

℣. Super omnem, 378.

LECTIO III.

Et véniens evangelizávit pacem vobis qui longè fuistis, et pacem iis qui propè; quóniam per ipsum habémus accessum ambo in uno Spíritu ad Patrem. Ergo jam non estis hóspites et ádvenæ; sed estis cives sanctórum, et doméstici Dei: superædificáti super fundamentum Apostólorum et Prophetárum, ipso summo angulári lápide Christo Jesu: in quo omnis ædificátio constructa crescit in templum sanctum in Dómino; in quo vos coædificámini in habitáculum Dei in Spíritu.

℣. Dóminus petra, 378.

FERIA SEXTA.

LECTIO I.

De Epístola ad Ephésios.

(Cap. 4.)

Obsecro vos ego vinctus in Dómino, ut dignè ambulétis vocatióne quâ vocáti estis, cum omni humilitáte et mansuetúdine, cum patiéntia, supportantes ínvicem in caritáte, sollíciti serváre unitátem spíritûs in vínculo pacis. Unum corpus, et unus spíritus; sicut vocáti estis in una spe vocatiónis vestræ. Unus Dóminus, una fides, unum baptisma. Unus Deus et Pater ómnium, qui

est super omnes, et per omnia, et in ómnibus nobis.

℟. Apud Dóminum, 376.

LECTIO II.

Unicuique autem nostrûm data est grátia secundùm mensúram donatiónis Christi. Propter quod dicit: Ascendens in altum captívam duxit captivitátem, dedit dona homínibus. Quod autem ascendit, quid est, nisi quia et descendit primùm in inferióres partes terræ? Qui descendit, ipse est et qui ascendit super omnes cœlos, ut impléret ómnia.

℟. Judicábit, 376.

LECTIO III.

Et ipse dedit quosdam quidem Apóstolos, quosdam autem Prophétas, álios verò Evangelistas, álios autem Pastóres et Doctóres, ad consummatiónem sanctórum in opus ministérii, in ædificatiónem córporis Christi, donec occurramus omnes in unitátem fídei, et agnitiónis Filii Dei, in virum perfectum, in mensúram ætátis plenitúdinis Christi; ut jam non simus párvuli fluctuantes, et circumferámur omni vento doctrínæ, in nequítia hóminum, in astútia ad circumventiónem erróris. Veritátem autem facientes in caritáte, crescámus in illo per ómnia, qui est caput Christus.

℟. Rectum est, 377.

SABBATO.

LECTIO I.

De Epístola ad Ephésios.

(Cap. 5.)

Estote imitatóres Dei, sicut fílii caríssimi: et ambuláte in dilectióne, sicut et Christus dilexit nos, et trádidit semetipsum pro nobis oblatiónem et hóstiam Deo in odórem suavitátis. Fornicátio autem, et omnis immundítia, aut avarítia, nec nominétur in vobis, sicut decet sanctos, aut turpitúdo, aut stultilóquium, aut scurrílitas quæ ad rem non pértinet; sed magis gratiárum áctio. Hoc enim scitóte intelligentes, quòd omnis fornicátor, aut immundus, aut ávarus, (quod est idolórum sérvitus) non habet hæreditátem in regno Christi et Dei.

[*Si fiat de Sabb.* ℟℟℣. *sumentur è II. Noct. Dom. præced. Si in Dom. seq. incidat Septuag. vide Rubr. p.* 375.]

LECTIO II.

Nemo vos sedúcat inánibus verbis; propter hæc enim venit ira Dei in fílios diffidéntiæ. Nolíte ergo éffici partícipes eórum. Erátis enim aliquando ténebræ; nunc autem lux in Dómino. Ut fílii lucis ambuláte, (fructus enim lucis est in omni bonitáte, et justítia, et veritáte:) probántes quid sit beneplácitum Deo: et

nolíte communicáre opéribus infructuósis tenebrárum; magis autem redargúite. Quæ enim in occulto fiunt ab ipsis, turpe est et dícere. Omnia autem quæ arguuntur, à lúmine manifestantur; omne enim quod manifestátur, lumen est. Propter quod dicit: Surge, qui dormis; et exurge à mórtuis: et illuminābit te Christus.

LECTIO III.

(Cap. 6.)

De cétero, fratres, confortámini in Dómino, et in poténtia virtútis ejus. Indúite vos armatúram Dei, ut possítis stáre adversùs insídias diáboli. Quóniam non est nobis colluctátio adversùs carnem et sánguinem, sed adversùs príncipes et potestátes, adversùs mundi rectóres tenebrárum harum, contra spirituália nequítiæ in cœléstibus. Propterèa accípite armatúram Dei, ut possítis resístere in die malo, et in ómnibus perfecti stare. State ergo succincti lumbos vestros in veritáte, et indúti lorícam justítiæ, et calceáti pedes in præparatióne Evangélii pacis: in ómnibus sumentes scutum fídei, in quo possítis ómnia tela nequíssimi ígnea extínguere.

Ad Magnificat, *Ant.* 2. D. Omnia detrimentum feci, et árbitror ut stercora, ut Christum lucrifáciam. *Philipp.* 3.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

DOMINICA IV

POST EPIPHANIAM.

IN I.° NOCTURNO.

LECTIO I.

Incipit Epístola béati Pauli Apóstoli ad Philippenses.

(Cap. 1.)

Paulus, et Timótheus, servi Jesu Christi, ómnibus sanctis in Christo Jesu, qui sunt Philippis, cum Epíscopis, et Diacónibus: Grátia vobis et pax à Deo Patre nostro, et Dómino Jesu Christo. Grátias ago Deo meo in omni memória vestrî, semper in cunctis oratiónibus meis pro ómnibus vobis, cum gáudio deprecatiónem fáciens super communicatióne vestra in Evangélio Christi, a prima die usque nunc; confídens hoc ipsum, quia qui cœpit in vobis opus bonum, perfíciet usque in diem Christi Jesu: sicut est mihi justum hoc sentíre pro ómnibus vobis; eò quòd hábeam vos in corde, et in vínculis meis, et in defensióne et confirmatióne Evangélii, sócios gáudii mei omnes vos esse.

℟. Voluntátem timéntium se fáciet Dóminus, et deprecatiónem eórum exáudiet, et salvos fáciet eos. *

Custódit Dóminus omnes diligentes se. ℣. Scimus quia omnis qui natus est ex Deo, non peccat ; sed generátio Dei conservat eum. * Custódit. *Ps.* 144. 1. *Joan.* 5.

LECTIO II.

Testis enim mihi est Deus quómodò cúpiam omnes vos in viscéribus Jesu Christi. Et hoc oro, ut cáritas vestra magis ac magis abúndet in scientia et in omni sensu; ut probétis potióra, ut sitis sincéri et sine offensa in diem Christi, repléti fructu justítiæ per Jesum Christum in glóriam et laudem Dei. Scire autem vos volo, fratres, quia quæ circa me sunt, magis ad profectum venérunt Evangélii : ita ut víncula mea manifesta fierent in Christo in omni prætório, et in céteris ómnibus; et plures è frátribus in Dómino confidéntes vínculis meis, abundántiùs audérent sine timóre verbum Dei loqui.

℟. Dómine, vísita nos in salutári tuo, * Ad videndum in bonitáte electórum tuórum, ad lætandum in lætítia gentis tuæ; ut laudéris cum hæreditáte tua. ℣. Iis qui coæquálem nobiscum sortíti sunt fidem, in justítia Dei nostri et Salvatóris Jesu Christi, grátia et pax adimpleátur, * Ad videndum in bonitáte. *Ps.* 105. 2. *Petr.* 1.

LECTIO III.

Quidam quidem et propter invídiam et contentiónem, quidam autem et propter bonam voluntátem Christum prædicant, quidam ex caritáte, scientes quóniam in defensiónem Evangélii pósitus sum: quidam autem ex contentióne Christum annúntiant non sincére, existimántes pressúram se suscitáre vínculis meis. Quid enim? Dum omni modo, sive per occasiónem, sive per veritátem Christus annuntiétur, et in hoc gáudeo, sed et gaudébo. Scio enim quia hoc mihi provéniet ad salútem per vestram oratiónem, et submínistratiónem Spíritûs Jesu Christi.

℟. Salvábis me, Dómine, à contradictiónibus pópuli mei; custódies me in caput géntium : pópulus quem ignóro, sérviet mihi ; * Et exaltábitur Deus fortis salútis meæ. ℣. Sermo Dei currat et clarificétur ; * Et. Glória Patri. * Et. 2. *Reg.* 22. 2. *Thess.* 3.

IN II.° NOCTURNO.

LECTIO IV.

Ex Commentário sancti Joannis Chrysóstomi in Epístolam ad Philippenses.

(In Præf. n. 2.)

Paulus testimónium Philippénsibus dat, non so-

lùm fídei, et periculórum nómine, sed étiam beneficéntiæ; ubi, inquit, quod et in princípio Evangélii, et semel et bis in usum mihi misistis, némine álio id præstante. Hæc ígitur et nos intelligentes, aggrediámur ipsi digni fíeri hujúsmodi exemplis, et primùm quidem promptos ac parátos nos ostendámus pro Christo pati. At enim hoc témpore non est qui Christiános insectétur et vexet. Ergo, ubi nihil áliud, saltem efficácem et vehementem illórum beneficéntiam imitémur; neque ubi semel atque íterùm dedérimus, omni officio perfunctos nos arbitrémur. Etenim per omnem vitam id faciendum est. Quemádmodùm dívitum fílii decus áureum circa collum gestant, illudque nunquam depónunt, tanquam nobilitátis insigne circumferentes; ita et eleemósynam nobis ipsis circumdémus oportet, declarantes nos esse misericordis illíus fílios, qui solem exoríri facit super malos et bonos. At non credunt infidéles? Quínimò per hæc credent, si nos hæc præstitérimus. Nam si vidérint nos ómnium miseréri, illumque repræsentáre præceptórem, ad illíus imitatiónem hoc à nobis fíeri intélligent.

℣. Clamavérunt ad Dóminum, cùm tribularentur; et de necessitátibus eórum liberávit eos. * Misit verbum suum, et sanávit eos; et erípuit eos de interitiónibus eórum. ℣. Quóniam miséricors Dóminus est et miserátor, * Misit verbum suum. *Ps.* 106. *Jac.* 5.

LECTIO V.

Nostis profectò, nostis et vos ex pecúniis mala ómnia, ex pecúniis sexcenta bella solére exístere. Quamobrem qui illas contémnere dídicit, tranquillo in portu seipsum locávit, nec damnum posthàc métuit. Ad hanc enim disciplínam illum eleemósyna erudívit; non áppetit posthàc aliéna: quómodò enim, cùm sua profundat ac donet? Nullà posthàc dívitis invídia tángitur: quómodò enim, cùm pauper fíeri velit? Ipsumque ánimæ óculum ab omni labe purum reddit. Atque hæc quidem hìc: quorum verò ibi bonórum compos futúrus sit, nulla unquam orátio queat expónere. Non unà cum stultis virgínibus foris manébit, sed unà cum prudéntibus, unà cum sponso introíbit, spléndidas habens lámpades. Tanta est eleemósynæ virtus; magnà cum libertáte alumnos suos introdúcit, ac nemo contradícit; sed omnes cedunt. Nam si Deum in terram adduxit, idque ipsi persuásit ut homo fieret; multò ma-

gis hóminem in cœlum intromíttere póterit : usque ádeò magna est ipsíus poténtia.

℟. Confiteantur Dómino misericórdiæ ejus, et mirabília ejus fíliis hóminum; * Quia suscépit eos de via iniquitátis eórum. ℣. Suscípite infírmos, semper quod bonum est sectámini in omnes : hæc est enim voluntas Dei in Christo Jesu; * Quia. *Ps.* 106. 1. *Thess.* 5.

LECTIO VI.

Itaque si ex misericórdia atque hóminum amóre, Deus homo factus est, imò si eò adductus est ut servus fíeret; multò magis propter eam servos in domum introdúcet suam. Hanc amémus, hanc colámus, non uno aut áltero die, sed per omne tempus; ut ipsa nos bene notos hábeat : Nam si ea nos nóverit, et Dóminus noscet; sin ignóret, Dóminus étiam ignorábit, ac dicet : Néscio vos. Verùm absit ut hanc nos vocem audiámus, sed beátam illam : Veníte, benedicti Patris mei, possidéte parátum vobis regnum a constitutióne mundi; quod útinam nos omnes consequámur in Christo Jesu Dómino nostro, cum quo Patri, unàque sancto Spirítui glória, impérium, honos, nunc et semper, in sécula seculórum. Amen. Tu autem.

℟. Misericórdiam et veritátem díligit Deus : * Grátiam et glóriam dabit Dóminus : † Non privábit bonis eos qui ámbulant in innocéntia. ℣. Hílarem datórem díligit Deus; potens est autem omnem grátiam abundáre fácere in vobis. * Grátiam. Glória Patri. † Non privábit. *Ps.* 83. 2. *Cor.* 9

IN III.º NOCTURNO.

LECTIO VII.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

(Cap. 8.)

In illo témpore; Ascendente Jesu in navículam, secúti sunt eum discípuli ejus : et ecce motus magnus factus est in mari, ita ut navícula operirétur flúctibus; ipse verò dormiébat. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni Epíscopi.

(Enarr. 2. in Psalm. 25.)

Audistis in Evangélio : Periclitabátur navígium in stagno, et dormiébat Jesus. Navigámus per quoddam stagnum, et ventus et procellæ non desunt; tentatiónibus quotidiánis hujus séculi propè opplétur nostrum navígium. Unde autem fit, nisi quia dormit Jesus? Si non dormíret in te Jesus, tempestátes istas non pateréris; sed tranquillitátem habéres intériùs, convigilante tecum Jesu.

℟. Ecce motus magnus

factus est in mari, ita ut navícula operirétur flúctibus; Jesus verò dormiébat. Et discípuli ejus suscitavérunt eum, dicentes: * Dómine, salva nos, perímus. ℣. Exurge, quare obdormis, Dómine? ádjuva nos: * Dómine, salva nos. *Matth.* 8. *Ps.* 43.

LECTIO VIII.

Quid est autem, Dormit Jesus? Fides tua, quæ est de Jesu, obdormívit. Surgunt procellæ stagni hujus; vides malos florére, bonos laboráre: tentátio est, fluctus est. Et dicit ánima tua: O Deus, ipsa est justítia tua, ut mali flóreant, boni labórent? Dicis Deo, Ipsa est justítia tua? et Deus tibi, Ipsa est fides tua? Hæc enim tibi promísi? ad hoc Christiánus factus es, ut in século isto floréres? Unde hoc dicis? unde flúctibus stagni et tempestáte turbáris? Quia dormit Jesus, id est, quia fides tua, quæ est de Jesu, sopíta est in corde tuo.

℟. Exurgens Jesus ait discípulis: * Quid tímidi estis? necdum habétis fidem? ℣. Qui timet Dóminum, non pavébit; quóniam ipse est spes ejus. * Quid. *Marc.* 4. *Eccli.* 34.

LECTIO IX.

Quid facis ut liberéris? Excita Jesum, et dic: Magister, perímus. Movent enim incerta stagni, perímus. Evigilábit ille, id est, rédiet ad te fides tua; et, adjuvante illo, considerábis in ánima tua, quia quæ dantur modò malis, non cum illis perseverábunt; tibi autem quod promíttitur, manébit in æternum. Evigilante Christo, jam tempestas illa non quátiet cor tuum, non opplébunt fluctus navim tuam; quia fides tua ímperat ventis et flúctibus, et tránsiet perículum.

℟. Vidérunt ópera Dómini, et mirabília ejus in profundo. Clamavérunt ad Dóminum: * Et státuit procellam in auram; et † Siluérunt fluctus maris. ℣. Comminátus est Jesus vento, et dixit mari: Tace, obmutesce; * Et státuit. Glória. † Siluérunt. *Ps.* 106. *Marc.* 4.

Ad Benedictus, *Ant.* 8. *G.* Surgens Jesus, imperávit ventis et mari; et facta est tranquíllitas magna. *Matt.* 8.

ORATIO.

Deus, qui nos in tantis periculis constitútos, pro humána scis fragilitáte non posse subsístere: da nobis salútem mentis et córporis, ut ea quæ pro peccátis nostris pátimur, te adjuvante, vincámus; Per Dóminum.

Ad Magníficat, *Ant.* 8. *G.* Hómines miráti sunt, di-

centes : Qualis est hic, quia venti et mare obédiunt ei ! *Matth.* 8.

FERIA SECUNDA.

LECTIO I.

De Epístola ad Philippenses.

(Cap. 2.)

Si qua consolátio in Christo, si quod solátium caritátis, si qua societas spíritûs, si qua víscera miseratiónis; impléte gáudium meum, ut idem sapiátis, eamdem caritátem habentes, unánimes, idipsum sentientes, nihil per contentiónem, neque per *in*ánem glóriam; sed in humilitáte superióres sibi ínvicem arbitrantes, non quæ sua sunt sínguli considerantes, sed ea quæ alió… rum.

℣. Voluntátem, 386.

LECTIO II.

Itaque, caríssimi mei, (sicut semper obedistis) non ut in præséntia meî tantùm, sed multò magis nunc in abséntia mea, cum metu et tremóre vestram salútem operámini. Deus est enim qui operátur in vobis et velle et perfícere, pro bona voluntáte. Omnia autem fácite sine murmuratiónibus et hæsitatiónibus ; ut sitis sine queréla, et símplices fílii Dei, sine reprehensióne in médio natiónis pravæ et perversæ, inter quos lucétis sicut luminária in mundo.

℣. Dómine, 387.

LECTIO III.

(Cap. 4.)

De cétero, fratres, quæcumque sunt vera, quæcumque pudíca, quæcumque justa, quæcumque sancta, quæcumque amabília, quæcumque bonæ famæ, si qua virtus, si qua laus disciplínæ; hæc cogitáte. Quæ et didicistis, et accepistis, et audistis, et vidistis in me, hæc ágite; et Deus pacis erit vobiscum. Gavísus sum autem in Dómino vehementer, quóniam tandem aliquando refloruistis pro me sentíre, sicut et sentiebátis; occupáti autem erátis. Non quasi propter penúriam dico : ego enim dídici, in quibus sum, sufficiens esse. Scio et humiliári, scio et abundáre, (ubíque et in ómnibus institútus sum) et satiári, et esuríre, et abundáre, et penúriam pati. Omnia possum in eo qui me confortat.

℣. Salvábis me, 387.

FERIA TERTIA.

LECTIO I.

Incipit Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Colossenses.

(Cap. 1.)

Paulus Apóstolus Jesu Christi per voluntátem Dei,

et Timótheus frater, eis qui sunt Colossis, sanctis et fidélibus frátribus in Christo Jesu : Grátia vobis et pax à Deo Patre nostro, et Dómino Jesu Christo. Grátias ágimus Deo et Patri Dómini nostri Jesu Christi, semper pro vobis orantes : audientes fidem vestram in Christo Jesu, et dilectiónem quam habétis in sanctos omnes, propter spem quæ repósita est vobis in cœlis, quam audistis in verbo veritátis Evangélii, quod pervénit ad vos, sicut et in universo mundo est, et fructíficat, et crescit, sicut in vobis, ex ea die quà audistis et cognovistis grátiam Dei in veritáte.

℣. Clamavérunt, 388.

LECTIO II.

Ideo et nos ex qua die audívimus, non cessámus pro vobis orantes, et postulantes ut impleámini agnitióne voluntátis ejus in omni sapiéntia et intellectu spirituáli, ut ambulétis digne Deo, per ómnia placentes, in omni ópere bono fructificantes, et crescentes in sciéntia Dei : in omni virtúte confortáti, secundùm poténtiam claritátis ejus, in omni patiéntia, et longanimitáte cum gáudio, grátias agentes Deo Patri qui dignos nos fecit in partem sortis sanctórum in lúmine; qui erípuit nos de potestáte tenebrárum, et tránstulit in regnum Fílii dilectiónis suæ, in quo habémus redemptiónem per sánguinem ejus, remissiónem peccatórum.

℣. Confiteantur, 389.

LECTIO III.

(Cap. 2.)

Sicut ergo accepistis Jesum Christum Dóminum, in ipso ambuláte, radicáti et superædificáti in ipso, et confirmáti fide, sicut et didicistis, abundantes in illo in gratiárum actióne. Vidéte ne quis vos decípiat per philosóphiam, et inánem fallácium, secundùm traditiónem hóminum, secundùm elementa mundi, et non secundùm Christum; quia in ipso inhábitat omnis plenitúdo divinitátis corporáliter, et estis in illo repléti, qui est caput omnis principátûs et potestátis : in quo et circumcísi estis circumcisióne non manu factâ in expoliatióne córporis carnis, sed in circumcisióne Christi : consepulti ei in baptismo, in quo et resurrexistis per fidem operatiónis Dei qui suscitávit illum à mórtuis.

℣. Misericórdiam, 389.

FERIA QUARTA.

LECTIO I.

De Epístola ad Colossenses.

(Cap. 3.)

Induite vos, sicut electi Dei, sancti et dilecti, viscera mi-

sericórdiæ, benignitátem, humilitátem, modéstiam, patiéntiam; supportantes invicem, et donantes vobismetipsis, si quis adversus áliquem habet querélam: sicut et Dóminus donávit vobis, ita et vos. Super ómnia autem hæc, caritátem habéte, quod est vínculum perfectiónis: et pax Christi exultet in córdibus vestris, in qua et vocáti estis in uno córpore; et grati estóte.

℟. Voluntátem, 386.

LECTIO II.

Verbum Christi hábitet in vobis abundanter in omni sapiéntia, docentes et commonentes vosmetipsos psalmis, hymnis et cánticis spirituálibus, in grátia cantantes in córdibus vestris Deo. Omne quodcumque fácitis in verbo aut in ópere, ómnia in nómine Dómini Jesu Christi, grátias agentes Deo et Patri per ipsum. Mulíeres, súbditæ estóte viris, sicut oportet, in Dómino. Viri, dilígite uxóres vestras, et nolíte amári esse ad illas. Fílii, obedíte paréntibus per ómnia; hoc enim plácitum est in Dómino. Patres, nolíte ad indignatiónem provocáre fílios vestros, ut non pusillo ánimo fiant.

℟. Dómine, 387.

LECTIO III.

(Cap. 3 et 4.)

Servi, obedíte per ómnia dóminis carnálibus, non ad óculum servientes, quasi homínibus placentes, sed in simplicitáte cordis timentes Deum. Quodcumque fácitis, ex ánimo operámini sicut Dómino, et non homínibus; scientes quòd à Dómino accipiétis retributiónem hæreditátis. Dómino Christo servíte. Qui enim injúriam facit, recípiet id quod iníque gessit; et non est personárum accéptio apud Deum. Dómini, quod justum est et æquum, servis præstáte; scientes quòd et vos Dóminum habétis in cœlo. Oratióni instáte, vigilantes in ea in gratiárum actióne.

℟. Salvábis me, 387.

FERIA QUINTA.

LECTIO I.

Incipit Epístola prima beáti Pauli Apóstoli ad Thessalonicenses.

(Cap. 1.)

Paulus, et Silvánus, et Timótheus, Ecclésiæ Thessalonicénsium in Deo Patre, et Dómino Jesu Christo: Grátia vobis et pax. Grátias ágimus Deo semper pro ómnibus vobis, memóriam vestrî facientes in oratiónibus nostris sine intermissióne, mémores óperis fídei vestræ, et labóris, et caritátis, et sustinéntiæ spei Dómini nostri Jesu Christi, ante Deum et Patrem nostrum;

scientes, fratres dilecti à Deo, electiónem vestram; quia Evangélium nostrum non fuit ad vos in sermóne tantùm, sed et in virtúte, et in Spíritu sancto, et in plenitúdine multa, sicut scitis quales fuérimus in vobis propter vos.

℣. Clamavérunt, 388.

LECTIO II.

(Cap. 2.)

Exhortatio enim nostra non de erróre, neque de immundítia, neque in dolo: sed sicut probáti sumus à Deo, ut crederétur nobis Evangélium; ita lóquimur, non quasi homínibus placentes, sed Deo, qui probat corda nostra. Neque enim aliquando fúimus in sermóne adulatiónis, sicut scitis; neque in occasióne avarítiæ, Deus testis est; nec quærentes ab homínibus glóriam, neque à vobis, neque ab áliis. Cùm possémus vobis óneri esse, ut Christi Apóstoli; sed facti sumus párvuli in médio vestrûm, tanquam si nutrix fóveat fílios suos. Ita desiderantes vos, cúpidè volebámus trádere vobis non solùm Evangélium Dei, sed étiam ánimas nostras; quóniam caríssimi nobis facti estis.

℣. Confiteantur, 389.

LECTIO III.

Memores enim estis, fratres, labóris nostri et fatigatiónis: nocte ac die operantes, ne quem vestrûm gravarémus, prædicávimus in vobis Evangélium Dei. Vos testes estis, et Deus, quàm sanctè, et justè, et sine queréla, vobis qui credidistis, fúimus; sicut scitis quáliter unumquemque vestrûm, (sicut pater fílios suos) deprecantes vos et consolantes, testificáti sumus ut ambularétis dignè Deo qui vocávit vos in suum regnum et glóriam. Ideò et nos grátias ágimus Deo sine intermissióne; quóniam cùm accepissétis à nobis verbum audítûs Dei, accepistis illud, non ut verbum hóminum, sed (sicut est verè) verbum Dei qui operátur in vobis qui credidistis.

℣. Misericórdiam, 389.

FERIA SEXTA.

LECTIO I.

De Epístola prima ad Thessalonicenses.

(Cap. 4.)

De cétero, fratres, rogámus vos, et obsecrámus in Dómino Jesu, ut quemádmodùm accepistis à nobis quómodò opórteat vos ambuláre et placére Deo, sic et ambulétis, ut abundétis magis. Scitis enim quæ præcepta déderim vobis per Dóminum Jesum. Hæc est enim voluntas Dei, sanctificátio vestra; ut abstineátis vos à

fornicatióne, ut sciat unusquisque vestrûm vas suum possidére in sanctificatióne et honóre, non in passióne desidérii, sicut et gentes quæ ignórant Deum; et ne quis supergrediátur, neque circumvéniat in negótio fratrem suum; quóniam vindex est Dóminus de iis ómnibus, sicut prædíximus vobis, et testificáti sumus. Non enim vocávit nos Deus in immundítiam, sed in sanctificatiónem.

℣. Voluntátem, 386.

LECTIO II.

(Cap. 5.)

De tempóribus autem et momentis, fratres, non indigétis ut scribámus vobis. Ipsi enim diligenter scitis quia dies Dómini, sicut fur in nocte, ita véniet. Cùm enim díxerint, Pax et secúritas; tunc repentínus eis supervéniet intéritus, sicut dolor in útero habentis, et non effúgient. Vos autem, fratres, non estis in ténebris, ut vos dies illa tanquam fur comprehendat. Ómnes enim vos fílii lucis estis, et fílii diéi: non sumus noctis; neque tenebrárum. Igitur non dormiámus sicut et céteri, sed vigilémus, et sóbrii simus.

℣. Dómine, vísita nos in salutári, 387.

LECTIO III.

Rogamus autem vos, fratres, ut novéritis eos qui labórant inter vos, et præsunt vobis in Dómino, et monent vos, ut habeátis illos abundántiùs in caritáte propter opus illórum: pacem habéte cum eis. Rogámus autem vos, fratres, corrípite inquiétos, consolámini pusillánimes, suscípite infirmos, patientes estóte ad omnes. Vidéte ne quis malum pro malo alícui reddat; sed semper quod bonum est sectámini in ínvicem, et in omnes. Semper gaudéte. Sine intermissione oráte. In ómnibus grátias ágite: hæc est enim voluntas Dei in Christo Jesu in ómnibus vobis. Spíritum nolíte extínguere. Prophetías nolíte spérnere. Omnia autem probáte: quod bonum est ténete: ab omni spécie mala abstinéte vos.

℣. Salvábis me, 387.

SABBATO.

LECTIO I.

Incipit Epístola secunda beati Pauli Apóstoli ad Thessalonicenses.

(Cap. 1.)

Paulus, et Silvánus, et Timótheus, Ecclésiæ Thessalonicénsium, in Deo Patre nostro, et Dómino Jesu Christo: Grátia vobis et pax à Deo Patre nostro, et Dómino Jesu Christo. Grátias ágere debémus semper

Deo pro vobis, fratres, ita ut dignum est, quóniam supercrescit fides vestra, et abundat cáritas uniuscujusque vestrûm in ínvicem; ita ut et nos ipsi in vobis gloriémur in Ecclésiis Dei, pro patiéntia vestra et fide, et in ómnibus persecutiónibus vestris, et tribulatiónibus quas sustinétis in exemplum justi judícii Dei, ut digni habeámini in regno Dei, pro quo et patímini. Si tamen justum est apud Deum retribúere tribulatiónem iis qui vos tríbulant; et vobis qui tribulámini, réquiem nobiscum in revelatióne Dómini Jesu de cœlo cum Angelis virtútis ejus.

[*Si fiat de Sabb.* ℟℟℟ *sumentur è II. Noct. Dom. præced. Si in Dom. seq. incidat Septuag. vide Rubr. p.* 375.]

LECTIO II.

(Cap. 2.)

Rogamus autem vos, fratres, per adventum Dómini nostri Jesu Christi, et nostræ congregatiónis in ipsum; ut non citò moveámini à vestro sensu, neque terreámini, neque per spíritum, neque per sermónem, neque per epístolam tanquam per nos missam, quasi instet dies Dómini. Ne quis vos sedúcat ullo modo; quóniam nisi vénerit discéssio primùm, et revelátus fúerit homo peccáti, fílius perditiónis, qui adversátur et extóllitur supra omne quod dícitur Deus, aut quod cólitur, ita ut in templo Dei sédeat, ostendens se tanquam sit Deus. Non retinétis quòd, cùm adhuc essem apud vos, hæc dicébam vobis? Et nunc quid detíneat scitis, ut revelétur in suo témpore. Nam mystérium jam operátur iniquitátis: tantùm, ut qui tenet nunc, téneat, donec de médio fiat. Et tunc revelábitur ille iníquus, quem Dóminus Jesus interfíciet spíritu oris sui, et déstruet illustratióne adventûs sui eum.

LECTIO III.

(Cap. 3.)

Nam et cùm essémus apud vos, hoc denuntiabámus vobis; quóniam si quis non vult operári, nec mandúcet. Audívimus enim inter vos quosdam ambuláre inquiéte, nihil operantes, sed curiósè agentes. Iis autem qui ejúsmodi sunt, denuntiámus, et obsecrámus in Dómino Jesu Christo, ut cum silétio operantes, suum panem mandúcent. Vos autem, fratres, nolíte defícere benefacientes. Quòd si quis non óbedit verbo nostro per Epístolam, hunc notáte, et ne commisceámini cum illo, ut confundátur: et nolíte quasi inimícum existimáre, sed corrípite ut fratrem. Ipse autem Dóminus pacis det vobis pacem sempiternam in omni loco. Dóminus sit

cum ómnibus vobis. Salutátio meâ manu Pauli; quod est signum in omni Epístola: ita scribo. Grátia Dómini nostri Jesu Christi cum ómnibus vobis. Amen. Tu autem.

Ad Magníficat, *Ant.* 5. C. Christus Jesus dedit redemptiónem semetipsum pro ómnibus, testimónium tempóribus suis. 1. *Tim.* 2.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

DOMINICA V

POST EPIPHANIAM.

IN I.º NOCTURNO.

LECTIO I.

Incipit Epístola prima beáti Pauli Apóstoli ad Timótheum.

(Cap. 1.)

PAULUS Apóstolus Jesu Christi secundùm impérium Dei salvatóris nostri, et Christi Jesu spei nostræ: Timótheo dilecto fílio in fide; Grátia, misericórdia, et pax à Deo Patre, et Christo Jesu Dómino nostro. Sicut rogávi te ut remanéres Ephesi, cùm irem in Macedóniam, ut denuntiáres quibusdam ne áliter docérent, neque inténderent fábulis, et genealógiis interminátis: quæ quæstiónes præstant magis quàm ædificatiónem Dei, quæ est in fide. Finis autem præcepti est cáritas de corde puro, et conscién-

tiâ bonâ, et fide non fictâ. A quibus quidam aberrantes, conversi sunt in vaniló-quium, volentes esse legis doctóres, non intelligentes neque quæ loquuntur, neque de quibus affírmant.

℣. Díriget Dóminus mansuétos in judício: docébit mites vias suas. * Universæ viæ Dómini, misericórdia et véritas, requiréntibus testamentum ejus. ℣. Sectáre justítiam, fidem, caritátem, et pacem; stultas autem et sine disciplína quæstiónes devíta. * Universæ viæ Dómini, misericórdia. *Ps.* 24. 2. *Tim.* 2.

LECTIO II.

GRATIAS ago ei qui me confortávit, Christo Jesu Dómino nostro; quia fidélem me existimávit, ponens in ministério: qui priùs blasphémus fui, et persecútor, et contumeliósus: sed misericórdiam Dei consecútus sum, quia ígnorans feci in incredulitáte. Superabundávit autem grátia Dómini nostri cum fide et dilectióne quæ est in Christo Jesu. Fidélis sermo, et omni acceptióne dignus; quòd Christus Jesus venit in hunc mundum peccatóres salvos fácere, quorum primus ego sum: sed ídeò misericórdiam consecútus sum, ut in me primo osténderet Christus Jesus omnem patiéntiam, ad informatiónem eó-

rum qui creditúri sunt illi in vitam æternam.

℟. Usquequò, Deus, improperábit inimícus? irritat adversárius nomen tuum in finem? Deus autem rex noster ante sécula : * Operátus est salútem in médio terræ. ℣. Fílius hóminis non venit ánimas pérdere, sed salváre : * Operátus est. *Ps.* 73. *Luc.* 9.

LECTIO III.

(Cap. 2.)

Obsecro ígitur primùm ómnium fíeri obsecratiónes, oratiónes, postulatiónes, gratiárum actiónes, pro ómnibus homínibus, pro régibus, et ómnibus qui in sublimitáte sunt; ut quiétam et tranquillam vitam agámus in omni pietáte et castitáte. Hoc enim bonum est, et acceptum coram salvatóre nostro Deo, qui omnes hómines vult salvos fíeri, et ad agnitiónem veritátis veníre. Unus enim Deus, unus et mediátor Dei et hóminum homo Christus Jesus : qui dedit redemptiónem semetipsum pro ómnibus, testimónium tempóribus suis.

℟. Recordátus est Dóminus misericórdiæ suæ, et veritátis suæ dómui Israel. * Vidérunt omnes términi terræ salutáre Dei nostri. ℣. Deus erat in Christo mundum reconcílians sibi, non réputans illis delicta ipsórum. * Vidérunt. Glória. * Vidérunt. *Ps.* 97. 2. *Cor.* 5.

IN II.° NOCTURNO.

LECTIO IV.

Sermo sancti Augustíni Epíscopi.

(De verbis Apost. Serm. 175, aliàs 9. c. 1.)

Fidelis sermo, et omni acceptióne dignus; quia Christus Jesus venit in mundum peccatóres salvos fácere, quorum primus ego sum. Nulla causa fuit veniendi Christo Dómino, nisi peccatóres salvos fácere. Tolle morbos, tolle súlnera, et nulla causa est medicínæ. Si venit de cœlo magnus médicus, magnus per totum orbem terræ jacébat ægrótus. Ipse ægrótus genus humánum est.

℟. Bénedic, ánima mea, Dómino; et ómnia quæ intra me sunt, nómini sancto ejus : * Anima mea, noli oblivísci omnes retributiónes ejus, qui propitiátur ómnibus iniquitátibus tuis. ℣. Misericórdiam consecútus sum, ut in me primo osténderet Christus Jesus omnem patiéntiam. * Anima. *Ps.* 102. 1. *Tim.* 1.

LECTIO V.

(Serm. 176. c. 4.)

Dicit Paulus unicuíque ægróto, et de se volenti desperáre : Qui curávit me,

misit me ad te, et dixit mihi : Illi desperanti vade, et dic quid habuisti, quid in te sanávi, quàm citò sanávi. De cœlo vocávi, unà voce percussi et dejéci, áliá erexi et elégi, tértiá implévi et misi, quartà liberávi et coronávi. Vade, dic ægrótis, clama desperátis : Fidélis sermo, et omni acceptióne dignus, quia Christus Jesus venit in mundum peccatóres salvos fácere. Quid timétis? Quid trepidátis? Quorum primus ego sum. Ego, inquit, vobis loquor, sanus ægrotántibus, stans jacéntibus, secúrus desperántibus. Ideò enim misericórdiam consecútus sum, ut in me osténderet Christus Jesus omnem longanimitátem.

℟. Quómodò miserétur pater filiórum, misertus est Dóminus timéntibus se; quóniam * Ipse cognóvit figmentum nostrum : recordátus est quóniam pulvis sumus. ℣. Non ex opéribus justítiæ quæ fécimus nos, sed secundùm suam misericórdiam salvos nos fecit : * Ipse cognóvit figmentum nostrum. *Ps.* 102. *Tit.* 3.

LECTIO VI.

(Cap. 5.)

Nolite ergo desperáre. Ægróti estis, accédite ad eum, et sanámini : cæci estis, accédite ad eum, et illuminámini. Et qui sani estis, ei grátias ágite; et qui ægrotátis, ad eum sanandi cúrrite; dícite omnes : Veníte, adorémus, et prosternámur ei, et plorémus coram Dómino qui fecit nos, et hómines et salvos. Nam si ille nos fecit hómines, nos autem ipsi nos fécimus salvos; áliquid illo mélius fécimus : mélior est enim salvus homo, quàm quílibet homo. Si ergo te Deus fecit hóminem, et tu te fecisti bonum hóminem; quod tu fecisti, mélius est. Noli te extóllere super Deum : subde te Deo, adóra, prostérnere, confitére illi qui fecit te; quia nemo recreat, nisi qui creat; nemo réficit, nisi qui fecit.

℟. Magnificáte Dóminum mecum, et exaltémus nomen ejus in idipsum. * Accédite ad eum, et illuminámini; et † Fácies vestræ non confundentur. ℣. Dignos nos fecit in partem sortis sanctórum in lúmine, qui erípuit nos de potestáte tenebrárum. * Accédite. Glória. † Fácies vestræ. *Ps.* 33. *Coloss.* 1.

IN III.° NOCTURNO.

LECTIO VII.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

(Cap. 13.)

In illo témpore; Parábolam propósuit turbis Jesus, dicens : Símile factum est regnum cœlórum hómini

qui seminávit bonum semen in agro suo. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni Epíscopi.

(De verbis Evang. Serm. 88, c. 18.)

Hoc in mystério lectiónis hujus cognóvimus, fratres, esse intùs in Ecclésia bonos et malos, quod sæpè dícimus frumentum et páleam. Nemo ante tempus déserat áream, tóleret paleam in tritúra, tóleret in área : quod enim tóleret, in hórreo non habébit. Véniet ventilátor qui dívidet malos à bonis. Erit étiam corporális separátio, quam modò spirituális prædédit. A malis corde semper disjungímini, ad tempus caute córpore copulámini. Nec tamen negligentes sitis in corrigendis vestris, ad curam scílicet vestram quoquómodò pertinéntibus, monendo, docendo, hortando, terrendo.

℣. Símile factum est regnum cœlórum hómini qui * Seminávit bonum semen in agro suo cùm autem dormírent hómines, inimícus superseminávit zizánia. ℣. Ad imáginem similitúdinis suæ Deus fecit hóminem; invídià autem diáboli, mors introívit in orbem terrárum. * Seminávit bonum. *Matth.* 13. *Sap.* 2.

LECTIO VIII.

Duobus modis non te máculat malus; si non consentias, et si redárguas : hoc est, non communicáre, non consentíre. Communicátur quippe, quando facto ejus consórtium voluntátis vel approbatiónis adjúngitur. Hoc ergo nos ádmonens Apóstolus, ait : Nolíte communicáre opéribus infructuósis tenebrárum. Et quia parùm erat non consentíre, si sequerétur negligéntia disciplínæ : Magis autem, inquit, et redargúite. Vidéte quemádmodùm utrumque complexus est : Nolíte communicáre; magis autem et redargúite. Quid est, Nolíte communicáre? Nolíte consentíre, nolite laudáre, nolíte approbáre. Quid est, Magis autem et redárgúite? Reprehéndite, corrípite, coercéte. Deinde in ipsa correctióne vel coercitióne alienórum peccatórum cavendum est ne se extollat qui álterum córripit. Neque ergo consentientes sitis malis, ut approbétis, neque negligentes, ut non arguátis; neque superbientes, ut insultanter arguátis.

℟. Zizánia fílii sunt nequam; inimícus autem qui seminávit ea, est diábolus. * Sicut colliguntur zizánia, et igni comburuntur, sic erit in consummatióne séculi. ℣. In diem perditiónis servátur malus, et ad diem furóris ducétur. * Sicut. *Matth.* 13. *Job* 21.

LECTIO IX.

Qui deserúerit unitátem, violat caritátem: et quisquis víolat caritátem, quódlibet magnum hábeat, ipse nihil est. Si linguis hóminum loquátur et Angelórum, si sciat ómnia sacramenta, si hábeat ómnem fidem ut montes tránsferat, si distribuat ómnia sua paupéribus, si corpus suum tradat ut árdeat, caritátem autem non hábeat; nihil est, nihil ei prodest. Universa inutíliter habet, qui unum illud quo universis utátur, non habet. Amplectámur ítaque caritátem, studentes serváre unitátem spíritûs in vínculo pacis. Non nos sedúcant qui carnáliter intélligunt, et corporálem separatiónem facientes, ab Ecclésiæ frumentis toto orbe diffúsis spirituáli sacrilégio separantur. Per totum enim mundum seminátum est bonum semen.

℟. Mittet Fílius hóminis Angelos suos; et cólligent eos qui fáciunt iniquitátem, et mittent eos in camínum ignis: * Tunc † Justi fulgébunt sicut sol in regno Patris eórum. ℣. Justum et ímpium judicábit Deus, et tempus omnis rei tunc erit. * Tunc. Glória Patri. † Justi. *Matth.* 13. *Eccles.* 3.

Ad Benedictus, *Ant.* 3. c. Dómine, nonne bonum semen seminasti in agro tuo? unde ergo habet zizánia? Et ait illis: Inimícus homo hoc fecit. *Matth.* 13.

ORATIO.

Familiam tuam, quæsumus, Dómine, contínuâ pietáte custódi; ut quæ in sola spe grátiæ cœléstis innítitur, tuâ semper protectióne muniátur; Per Dóminum.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. g Collígite primùm zizánia, et alligáte ea in fascículos ad comburendum; tríticum autem congregáte in hórreum meum. *Matth.* 13.

FERIA SECUNDA.

LECTIO I

De Epístola prima ad Timótheum.

(Cap. 3.)

Fidelis sermo: Si quis Episcopátum desíderat, bonum opus desíderat. Oportet ergo Epíscopum irreprehensíbilem esse, uníus uxóris virum, sóbrium, prudentem, ornátum, pudícum, hospitálem, doctórem, non vinolentum, non percussórem, sed modestum; non litigiósum, non cúpidum, sed suæ dómui bene præpósitum, fílios habéntem súbditos cum omni castitáte. Si quis autem dómui suæ præesse nescit, quómodo Ecclésiæ Dei diligéntiam habébit? Non neóphytum, ne in supérbiam elátus, in judícium incidat

diáboli. Oportet autem illum et testimónium habére bonum ab iis qui foris sunt; ut non in oppróbrium íncidat, et in láqueum diáboli.

℣. Díriget, 397.

LECTIO II.

(Cap. 4 et 5.)

NEMO adolescéntiam tuam contemnat; sed exemplum esto fidélium in verbo, in conversatióne, in caritáte, in fide, in castitáte. Dum vénio, attende lectióni, exhortatióni, et doctrínæ. Noli negligere grátiam quæ in te est, quæ data est tibi per prophetíam cum impositióne mánuum presbytérii. Hæc meditáre, in his esto, ut profectus tuus manifestus sit ómnibus. Attende tibi, et doctrínæ: insta in illis. Hoc enim fáciens, et teipsum salvum fácies, et eos qui te áudiunt. Seniórem ne increpáveris, sed óbsecra ut patrem; júvenes, ut fratres; anus, ut matres; juvénculas, ut soróres in omni castitáte. Víduas honóra, quæ verè víduæ sunt.

℣. Usquequò, 398.

LECTIO III.

(Cap. 6.)

EST autem quæstus magnus pietas cum sufficiéntia. Nihil enim intúlimus in hunc mundum: haud dúbium quòd nec auferre quid póssumus. Habentes autem alimenta, et quibus tegámur, his contenti simus. Nam qui volunt dívites fieri, íncidunt in tentatiónem, et in láqueum diáboli, et desidéria multa inutília et nocíva, quæ mergunt hómines in intéritum et perditiónem. Radix enim ómnium malórum est cupíditas: quam quidam appetentes, erravérunt à fide, et inseruérunt se dolóribus multis. Tu autem, ô homo Dei, hæc fuge: sectáre verò justítiam, pietátem, fidem, caritátem, patiéntiam, mansuetúdinem. Certa bonum certámen fídei, apprehende vitam æternam in qua vocátus es, et confessus bonam confessiónem coram multis téstibus.

℣. Recordátus est, 398.

FERIA TERTIA.

LECTIO I.

Incipit Epístola secunda beáti Pauli Apóstoli ad Timótheum

(Cap. 1.)

PAULUS Apóstolus Jesu Christi, per voluntatem Dei, secundùm promissiónem vitæ quæ est in Christo Jesu: Timótheo caríssimo fílio; Grátia, misericórdia, pax à Deo Patre, et Christo Jesu Dómino nostro. Grátias ago Deo, cui sérvio à progenitóribus in consciéntia pura, quòd sine intermissióne hábeam tuî memóriam in ora-

tiónibus meis nocte ac die, desíderans te vidére; memor lacrymárum tuárum, ut gáudio ímplear; recordatiónem accípiens ejus fídei, quæ est in te non ficta, quæ et habitávit primùm in ávia tua Lóide, et matre tua Eunice, certus sum autem quòd et in te. Propter quam causam admóneo te ut resúscites grátiam Dei, quæ est in te per impositiónem mánuum meárum.

℣. Bénedic, 398.

LECTIO II.

(Cap. 2.)

Tu ergo, fili mi, confortáre in grátia, quæ est in Christo Jesu; et quæ audisti à me per multos testes, hæc commenda fidélibus homínibus, qui idónei erunt et álios docére. Labóra sicut bonus miles Christi Jesu. Nemo mílitans Deo, ímplicat se negótiis seculáribus; ut ei pláceat cui se probávit. Nam et qui certat in agóne, non coronátur nisi legítimè certáverit. Laborantem agrícolam oportet primùm de frúctibus percípere. Intéllige quæ dico; dabit étenim tibi Dóminus in ómnibus intellectum.

℣. Quómodò, 399.

LECTIO III.

Juvenilia autem desidéria fuge: sectáre verò justítiam, fidem, caritátem, et pacem cum iis qui ínvocant Dóminum de corde puro. Stultas autem et sine disciplina quæstiónes devíta; sciens quia génerant lites. Servum autem Dómini non oportet litigáre, sed mansuétum esse ad omnes, docíbilem, patientem, cum modéstia corripientem eos qui resistunt veritáti, nequando Deus det illis pœniténtiam ad cognoscendam veritátem, et resipiscant à diáboli láqueis, à quo captívi tenentur ad ipsíus voluntátem.

℣. Magnificáte, 399.

FERIA QUARTA.

LECTIO I.

De Epístola secunda beáti Pauli Apóstoli ad Timótheum.

(Cap. 3.)

Hoc autem scito, quòd in novíssimis diébus instábunt témpora periculósa: erunt hómines seipsos amantes, cúpidi, eláti, superbi, blasphémi, paréntibus non obedientes, ingráti, scelesti, sine affectióne, sine pace, criminatóres, incontinentes, immítes, sine benignitáte, proditóres, protervi, túmidi, et voluptátum amatóres magis quàm Dei; habentes spéciem quidem pietátis, virtútem autem ejus abnegantes. Et hos devíta: ex his enim sunt qui pénetrant domos, et captívas ducunt muliérculas onerá-

tas peccátis, quæ ducuntur váriis desidériis; semper discentes, et nunquam ad sciéntiam veritátis pervenientes.

℟. Díriget Dóminus, 397.

LECTIO II.

Tu autem assecútus es meam doctrínam, institutiónem, propósitum, fidem, longanimitátem, dilectiónem, patiéntiam, persecutiónes, passiónes; quália mihi facta sunt Antiochíæ, Icónii, et Lystris: quales persecutiónes sustínui, et ex ómnibus erípuit me Dóminus. Et omnes qui piè volunt vívere in Christo Jesu, persecutiónem patiéntur. Mali autem hómines et seductóres proficient in pejus; errántes, et in errórem mittentes. Tu verò pérmane in iis quæ didicísti, et crédita sunt tibi, sciens à quo didíceris, et quia ab infántia sacras lítteras nosti, quæ te possunt instrúere ad salútem, per fidem quæ est in Christo Jesu.

℟. Usquequò, Deus, 398.

LECTIO III.

(Cap. 4.)

Testíficor coram Deo, et Jesu Christo, qui judicatúrus est vivos et mórtuos, per adventum ipsíus, et regnum ejus: prædica verbum, insta opportúnè, importúnè: árgue, óbsecra, íncrepa in omni patiéntia et doctrína. Erit enim tempus, cùm sanam doctrínam non sustinébunt, sed ad sua desidéria coacervábunt sibi magistros prurientes áuribus; et à veritáte quidem audítum avertent, ad fábulas autem convertentur. Tu verò vígila, in ómnibus labóra, opus fac Evangelistæ, ministérium tuum imple. Sóbrius esto.

℟. Recordátus est, 398.

FERIA QUINTA.

LECTIO I.

Incipit Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Titum.

(Cap. 1.)

Paulus servus Dei, Apóstolus autem Jesu Christi secundùm fidem electórum Dei, et agnitiónem veritátis quæ secundùm pietátem est, in spem vitæ æternæ quam promísit, qui non mentítur, Deus ante témpora seculária: manifestávit autem tempóribus suis verbum suum in prædicatióne quæ crédita est mihi secundùm præceptum Salvatóris nostri Dei: Tito dilecto fílio, secundùm commúnem fidem, grátia et pax à Deo Patre, et Christo Jesu salvatóre nostro.

℟. Bénedic, 398

LECTIO II.

Hujus rei grátiâ relíqui te Cretæ, ut ea quæ desunt córrigas, et constítuas per civitátes Presbyteros, sicut et ego dispósui tibi. Si quis sine crímine est, uníus uxó-

ris vir, fílios habens fidéles, non in accusatióne luxúriæ, aut non súbditos. Oportet enim Epíscopum sine crímine esse, sicut Dei dispensatórem, non superbum, non iracundum, non vinolentum, non percussórem, non turpis lucri cúpidum; sed hospitálem, benignum, sóbrium, justum, sanctum, continentem, amplectentem eum qui secundùm doctrínam est, fidélem sermónem; ut potens sit exhortári in doctrína sana, et eos qui contradícunt, argúere.

℣. Quómodò, 399.

LECTIO III.

Sunt enim multi étiam inobedientes, vaníloqui et seductóres, máxime qui de circumcisióne sunt; quos oportet redárgui: qui universas domos subvertunt, docentes quæ non oportet, turpis lucri grátiâ. Dixit quidam ex illis próprius ipsórum prophéta: Cretenses semper mendáces, malæ béstiæ, ventres pigri. Testimónium hoc verum est. Quam ob causam increpa illos dure, ut *sani sint in fide, non* intendentes Judáicis fábulis, et mandátis hóminum aversántium se à veritáte. Omnia munda mundis; coinquinátis autem et infidélibus nihil est mundum, sed inquinátæ sunt eórum et mens et consciéntia. Confitentur se nosse Deum, factis autem negant, cùm sint abominàti, et incredíbiles, et ad omne opus bonum réprobi.

℟. Magnificáte, 399.

FERIA SEXTA.

LECTIO I.

De Epístola ad Titum.

(Cap. 2.)

Tu lóquere quæ decent sanam doctrínam; senes, ut sóbrii sint, pudíci, prudentes, sani in fide, in dilectióne, in patiéntia. Anus simíliter in hábitu sancto, non criminatríces, non multo vino servientes, bene docentes ut prudéntiam dóceant adolescéntulas, ut viros suos ament, fílios suos díligant; prudentes, castas, sóbrias, domûs curam habantes, benignas, súbditas viris suis, ut non blasphemétur verbum Dei. Júvenes simíliter hortáre ut sóbrii sint. In ómnibus teipsum præbe exemplum bonórum óperum, in doctrína, in integritáte, in gravitáte, verbum sanum, irreprehensíbile; ut is qui ex adverso est, vereátur, nihil habens malum dícere de nobis.

℣. Diriget, 397.

LECTIO II.

(Cap. 3.)

Admone illos princípibus et potestátibus súbditos esse, dicto obedíre, ad omne opus bonum parátos esse, néminem blasphemáre, non liti-

giósos esse, sed modestos, omnem ostendentes mansuetúdinem ad omnes hómines. Erámus enim aliquando et nos insipientes, incréduli, errantes, servientes desidériis et voluptátibus váriis, in malítia et invídia agentes, odíbiles, odientes ínvicem. Cùm autem benígnitas et humánitas appáruit salvatóris nostri Dei, non ex opéribus justítiæ, quæ fécimus nos, sed secundùm suam misericórdiam salvos nos fecit per lavácrum regeneratiónis et renovatiónis Spíritûs sancti, quem effúdit in nos abunde per Jesum Christum salvatórem nostrum; ut justificáti grátiâ ipsíus, hæredes simus secundùm spem vitæ æternæ.

℣. Usquequò, 398.

LECTIO III.

Fidelis sermo est; et de his volo te confirmáre: ut curent bonis opéribus præesse, qui credunt Deo. Hæc sunt bona et utília homínibus. Stultas autem quæstiónes, et genealógias, et contentiónes, et pugnas legis devíta; sunt enim inútiles et vanæ. Hæréticum hóminem, post unam et secundam correptiónem, devíta; sciens quia subversus est qui ejúsmodi est, et delinquit, cùm sit próprio judício condemnátus. Cùm mísero ad te Artemam aut Tychicum, festína ad me veníre Nicópolim; ibi enim státui hiemáre. Zenam legisperítum et Apollo sollícite præmitte, ut nihil illis desit. Discant autem et nostri bonis opéribus præesse ad usus necessários, ut non sint infructuósi. Salútant te qui mecum sunt omnes. Salúta eos qui nos amant in fide. Grátia Dei cum ómnibus vobis. Amen.

℣. Recordátus est, 398.

SABBATO.

LECTIO I.

Incipit Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Philémonem.

Paulus vinctus Christi Jesu, et Timótheus frater: Philémoni dilecto et adjutóri nostro, et Appiæ soróri caríssimæ, et Archippo commilitóni nostro, et Ecclésiæ quæ in domo tua est: Grátia vobis et pax à Deo Patre nostro, et Dómino Jesu Christo. Grátias ago Deo meo, semper memóriam tuî fáciens in oratiónibus meis, áudiens caritátem tuam, et fidem quam habes in Dómino Jesu, et in omnes sanctos; ut communicátio fídei tuæ évidens fiat in agnitióne omnis óperis boni quod est in vobis in Christo Jesu.

[*Si fiat de Sabb.* ℟℟℣. *sumentur è II. Noct. Dom. præced. Si in Dom. seq. incidat Septuag. vide Rubr. p.* 375.]

LECTIO II.

Gaudium enim magnum hábui, et consolatiónem in

caritáte tua, quia víscera sanctórum requievérunt per te, frater. Propter quod multam fidúciam habens in Christo Jesu imperandi tibi quod ad rem pértinet, propter caritátem magis óbsecro, cùm sis talis, ut Paulus senex; nunc autem et vinctus Jesu Christi: óbsecro te pro meo fílio, quem génui in vínculis, Onésimo, qui tibi aliquando inútilis fuit, nunc autem, et mihi et tibi útilis, quem remísi tibi. Tu autem illum, ut mea víscera, súscipe. Quem ego volúeram mecum detinére, ut pro te mihi ministráret in vínculis Evangélii: sine consílio autem tuo nihil vólui fácere, uti ne velut ex necessitáte bonum tuum esset, sed voluntárium.

LECTIO III.

Forsitan enim ideò discessit ad horam à te, ut ætérnum illum recíperes; jam non ut servum, sed pro servo carissimum fratrem, máximè mihi: quantò autem magis tibi, et in carne, et in Dómino? Si ergo habes me sócium, súscipe illum sicut me; si autem áliquid nócuit tibi, aut debet, hoc mihi ímputa. Ego Paulus scripsi meâ manu: ego reddam, ut non dicam tibi quòd et teipsum mihi debes. Ita, frater. Ego te fruar in Dómino: réfice viscera mea in Dómino. Confídens in obediéntia tua, scripsi tibi, sciens quóniam et super id quod dico, fácies. Simul autem et para mihi hospítium; nam spero per oratiónes vestras donári me vobis. Salútat te Epaphras concaptívus meus in Christo Jesu, Marcus, Aristarchus, Demas et Lucas, adjutóres mei. Grátia Dómini nostri Jesu Christi cum spíritu vestro. Amen. Tu autem.

Ad Magníficat. *Ant.* 6. F. Jesus Christus heri, et hódie: ipse et in sécula. *Hebr.* 13.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

DOMINICA VI

POST EPIPHANIAM.

IN I.° NOCTURNO.

LECTIO I.

Incipit Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Hebræos.

(Cap. 1.)

Multifariam multisque modis olim Deus loquens pátribus in Prophétis, novíssimè diébus istis locútus est nobis in Filio, quem constítuit hærédem universórum, per quem fecit et sécula. Qui cùm sit splendor glóriæ, et figúra substántiæ ejus, portansque ómnia verbo virtútis suæ, purgatiónem peccatórum fáciens, sedet ad déxteram majestátis in excelsis; tantò mélior Angelis effectus, quanto differéntius præ illis nomen hæreditávit.

℣. Speciósus formâ præ

fíliis hóminum; diffúsa est grátia in lábiis tuis. * Sedes tua, Deus, in séculum séculi: virga æquitátis, virga regni tui. ℣. Ad Angelos quidem dicit: Qui facit Angelos suos spíritus; ad Fílium autem: * Sedes. *Ps.* 44. *Hebr.* 1.

LECTIO II.

Cui enim dixit aliquando Angelórum: Fílius meus es tu, ego hódie génui te? Et rursum: Ego ero illi in Patrem, et ipse erit mihi in Fílium? Et cùm íterùm introdúcit Primogénitum in orbem terræ, dicit: Et adórent eum omnes Angeli Dei. Et ad Angelos quidem dicit: Qui facit Angelos suos, spíritus, et ministros suos, flammam ignis. Ad Fílium autem: Thronus tuus, Deus, in séculum séculi: virga æquitátis, virga regni tui. Dilexisti justítiam, et odisti iniquitátem; propterèa unxit te Deus, Deus tuus, óleo exultatiónis præ partícipibus tuis.

℟. Regnum tuum, Dómine, regnum ómnium seculórum: * Et Dominátio tua in omni generatióne, et generatiónem. ℣. Dómine Deus omnípotens, accepisti virtútem tuam magnam, et regnasti: * Et. *Ps.* 144. *Apoc.* 11.

LECTIO III.

Et: Tu in princípio, Dómine, terram fundasti, et ópera mánuum tuárum sunt cœli: ipsi períbunt, tu autem permanébis: et omnes ut vestimentum veterascent, et velut amictum mutábis eos, et mutabuntur; tu autem idem ipse es, et anni tui non defícient. Ad quem autem Angelórum dixit aliquando: Sede à dextris meis, quoadusque ponam inimícos tuos scabellum pedum tuórum? Nonne omnes sunt administratórii spíritus, in ministérium missi propter eos qui hæreditátem cápient salútis?

℟. Tu Dóminus altíssimus super omnem terram: * Nimis exaltátus es super omnes deos. ℣. Dignus es, Dómine Deus noster, accípere glóriam, et honórem, et virtútem; quia tu creasti ómnia: * Nimis. Glória Patri. * Nimis. *Ps.* 96. *Apoc.* 4.

IN II.° NOCTURNO.

LECTIO IV.

Sermo sancti Athanásii Epíscopi.

(Orat. 2. contra Arianos. n. 24 et 26.)

Nemo disceptantes audíre velit hæréticos, Deum non semper Patrem fuisse, sed póstea factum esse; ut ementiantur áliquo témpore ejus Verbum non extitisse. Nemo, inquam, hæc disputantes patienter audíerit, cùm multæ sint adversùs illos

refutatiónes; tum ex verbis Joannis, qui dicit: Erat Verbum; tum ex Pauli scriptis, cujus hæc sententia est: Qui est splendor glóriæ, et qui est super ómnia Deus benedictus in sécula: amen. Deus æternáliter est. Æternáliter ígitur existente Patre, æternáliter quoque existit ejus splendor, quod ipsum est Verbum ejus. Ac rursum Deus existens, ex se existens Verbum habet; neque Verbum supervénit, cùm priùs non esset; neque Pater unquam irrationális, hoc est, sine ratióne et Verbo fuit.

℣. Domináre in médio inimicórum tuórum: * Tecum princípium in die virtútis tuæ in splendóribus sanctórum; ex útero ante lucíferum génui te. ℣. Ad quem Angelórum dixit Deus aliquando: Sede à dextris meis, quoadusque ponam inimícos tuos scabellum pedum tuórum? * Tecum. *Ps.* 109. *Hebr.* 1.

LECTIO V.

(N. 53 et 55.)

Sed, inquiunt, in Epístola ad Hebræos ita Apóstolus lóquitur: Tantò mélior Angelis factus, quantò præstántius nomen præ illis sortítus est. Ex his verbis cólligunt Verbum Dei creatúram esse, et opus, et unam ex rebus conditis. Si persónam, rem, tempus Apostólici dicti cognóscerent hærétici, nunquam humána in deitátem transferentes, tam ímpiè et stultè adversùs Christum sese habuissent. Id intuéri licébit, si initium lectiónis probe excípias. Dicit enim Apóstolus: Multifáriàm multisque modis olim Deus locútus est pátribus nostris per Prophétas, últimis autem diébus locútus est nobis in Fílio. Atque ita paulò pòst dicit, perfectâ ab eo nostrórum peccatórum purificatióne, ipsum sedére ad déxteram majestátis in excelsis, tantò meliórem Angelis factum, quantò præstántius nomen præ illis sortítus est. De eo ígitur témpore quo nobis per Fílium locútus est, cùm peccatórum purgátio fieret, Apostólicum dictum mentiónem facit. Quando autem nobis locútus est in Fílio, aut quando purgátio peccatórum facta est, aut quando natus est homo, nisi post Prophétas; idque in últimis diébus?

℣. Benedícite Dómino, omnes Angeli ejus, potentes virtúte, facientes verbum illíus, * Ad audiendam vocem sermónum ejus. ℣. Vidébitis cœlum apertum, et Angelos Dei ascendentes et descendentes supra Fílium hóminis, * Ad audiendam vocem sermónum ejus. *Ps.* 102. *Joan.* 1.

LECTIO VI.

Deinde cùm narrátio instituta esset de humána Verbi dispensatióne, deque últimis tempóribus, consequenter commemorávit Deum neque superióribus ætátibus tacuisse, sed locútum esse per Prophétas. Et postquàm Prophétæ suo offício perfuncti sunt, et lex per Angelos pronuntiáta est, et Fílius étiam ad nos descendit, et ad ministrandum accessit, tunc demum necessáriò subíntulit : Tantò mélior Angelis factus ; osténdere volens, quantò Fílius præ servo excellit, tantò functióne officioque servórum, Fílii administratiónem meliórem fuisse.

℟. Quis símilis erit Deo in fíliis Dei? Deus qui glorificátur in concílio sanctórum : * Magnus et terríbilis super omnes qui in circúitu ejus sunt. ℣. Qui est de terra, de terra est, et de terra lóquitur ; qui de cœlo venit, super omnes est : * Magnus et terribilis. Glória Patri. * Magnus. *Ps.* 88. *Joan.* 3.

IN III.° NOCTURNO.

LECTIO VII.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

(Cap. 13.)

In illo témpore ; Parábolam propósuit turbis Jesus, dicens : Símile est regnum cœlórum grano sinápis, quod accípiens homo seminávit in agro suo. Et réliqua.

Homília sancti Hierónymi Presbyteri.

(Lib. 2, in Matth.)

Regnum cœlórum, prædicátio Evangélii est, et notítia *Scripturárum, quæ* ducit ad vitam, et de qua dícitur ad Judæos : Auferétur à vobis regnum Dei, et dábitur genti facienti fructus ejus. Símile est ergo hujuscémodi regnum grano sinápis, quod accípiens homo seminávit in agro suo. Homo qui séminat in agro suo, à plerisque Salvátor intellígitur, quòd in ánimis credéntium séminet. Ab áliis, ipse homo séminans in agro suo, hoc est, in semetipso, et in corde suo.

℟. Locútus est Jesus in parábolis ad turbas, ut implerétur quod dictum est per Prophétam : * Eructábo abscóndita à constitutióne mundi. ℣. Apériam in parábolis os meum ; loquar propositiónes ab inítio : * Eructábo abscóndita. *Matt.* 13. *Ps.* 77.

LECTIO VIII.

Quis est iste qui séminat, nisi sensus noster et ánimus ; qui suscípiens granum prædicatiónis, et fovens sementem humóre fídei, facit in agro sui péctoris pullulare. Prædicátio Evangélii

mínima est ómnibus disciplínis. Ad primam quippe doctrínam, fidem non habet veritátis, hóminem Deum, Deum mórtuum, et scándalum crucis prædicans. Confer hujuscémodi doctrínam dogmátibus philosophórum, et libris eórum, et splendóri eloquéntiæ, et compositióni sermónum; et vidébis quantò minor sit céteris semínibus sementis Evangélii.

℟. Dimissis turbis, venit Jesus in domum; et * Accessérunt ad eum discípuli ejus, dicentes: Edíssere nobis parábolam. ℣. Cor sapientis quærit doctrínam: * Accessérunt. *Matth.* 13. *Prov.* 15.

LECTIO IX.

Sed illa cùm créverit, nihil mordax, nihil vívidum, nihil vitále demonstrat: sed totum fláccidum marcidumque et mollítum ebullit in ólera, et in herbas quæ citò arescunt et córruunt. Hæc autem prædicátio, quæ parva videbátur in princípio, cùm vel in ánima credentis, vel in toto mundo sata fúerit, non exurgit in ólera, sed crescit in árborem; ita ut vólucres cœli (quas vel ánimas credéntium, vel fortitúdines Dei servítio mancipátas sentíre debémus,) véniant et hábitent in ramis ejus. Ramos puto Evangélicæ árboris, quæ de grano sinápis créverit, dógmatum esse diversitátes, in quibus supradictárum vóluerum unaquæque requiescit.

℟. Quæ semináverit homo, hæc et metet; quóniam qui séminat in carne sua, de carne et metet corruptiónem: * Qui autem séminat in spíritu, de spíritu metet vitam ætérnam. ℣. Qui séminat iniquitátem, metet mala: * Qui autem. Glória. * Qui autem. *Galat.* 6. *Prov.* 22.

Ad Benedictus, *Ant.* 7. *d.* Símile est regnum cœlórum grano sinápis, quod mínimum quidem est ómnibus semínibus: cùm autem créverit, majus est ómnibus olerибus. *Matth.* 13.

ORATIO.

Præsta, quæsumus, omnípotens Deus, ut semper rationábilia meditántes, quæ tibi sunt plácita, et dictis exequámur et factis; Per.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. a. Símile est regnum cœlórum fermento quod acceptum múlier abscondit in farínæ satis tribus, donec fermentátum est totum. *Matth.* 13.

FERIA SECUNDA.

LECTIO I.

De Epístola ad Hebræos.

(Cap. 2.)

Propterea abundántiùs oportet observáre nos ea quæ audívimus, ne fortè pereffluámus. Si enim qui

per Angelos dictus est sermo, factus est firmus, et omnis prævaricátio et inobediéntia accépit justam mercédis retributiónem; quómodò nos effugiémus, si tantam neglexérimus salútem? Quæ cùm inítium accepisset enarrári per Dóminum, ab eis qui audiérunt; in nos confirmáta est, contestante Deo signis et portentis, et váriis virtútibus, et Spíritûs sancti distributiónibus, secundùm suam voluntátem.

℣. Speciósus formâ præ fíliis hóminum, 407.

LECTIO II.

Eum autem, qui módico quàm Angeli minorátus est, vidémus Jesum, propter passiónem mortis, glória et honóre coronátum; ut grátiâ Dei pro ómnibus gustáret mortem. Decébat enim eum, propter quem ómnia, et per quem ómnia, qui multos fílios in glóriam addúxerat, auctórem salútis eórum per passiónem consummáre. Qui enim sanctíficat et qui sanctificantur, ex uno omnes. Propter quam causam non confúnditur fratres eos vocáre, dicens: Nuntiábo nomen tuum frátribus meis; in médio ecclésiæ laudábo te. Et íterùm: Ego ero fidens in eum. Et íterùm: Ecce ego, et púeri mei quos dedit mihi Deus.

℣. Regnum tuum, Dómine, 408.

LECTIO III.

Quia ergo púeri communicavérunt carni et sánguini, et ipse similiter participávit eisdem; ut per mortem destrúeret eum qui habébat mortis impérium, id est, diábolum, et liberáret eos qui timóre mortis per totam vitam obnóxii erant servitúti. Nusquam enim Angelos apprehendit, sed semen Abrahæ apprehendit. Unde débuit per ómnia frátribus similári, ut misericors fíeret, et fidélis Póntifex ad Deum; ut repropitiáret delicta pópuli. In eo enim, in quo passus est ipse et tentátus, potens est et eis qui tentantur auxiliári.

℣. Tu Dóminus, 408.

FERIA TERTIA.

LECTIO I.

De Epístola ad Hebræos.

(Cap. 3.)

Unde, fratres sancti, vocatiónis cœléstis partícipes, consideráte Apóstolum et Pontíficem confessiónis nostræ Jesum, qui fidélis est ei qui fecit illum, sicut et Móyses in omni domo ejus. Amplióris enim glóriæ iste præ Móyse dignus est hábitus, quantò ampliórem honórem habet domûs qui fabricávit illam. Omnis namque domus fabricátur ab áliquo; qui autem ómnia

creávit, Deus est. Et Móyses quidem fidélis erat in tota domo ejus tanquam fámulus, in testimónium eórum quæ dicenda erant; Christus verò tanquam Fílius in domo sua: quæ domus sumus nos, si fidúciam et glóriam spei usque ad finem firmam retineámus.

℣. Domináre, 409.

LECTIO II.

Videte, fratres, ne fortè sit in áliquo vestrûm cor malum incredulitátis, discedendi à Deo vivo; sed adhortámini vosmetipsos per síngulos dies, donec Hódie cognominátur, ut non obdurétur quis ex vobis fallácià peccáti. Partícipes enim Christi effecti sumus; si tamen inítium substántiæ ejus usque ad finem, firmum retineámus. Dum dícitur: Hódie si vocem ejus audiéritis, nolíte obdurâre corda vestra, quemádmodûm in illa exacerbatióne. Quidam enim audientes, exacerbavérunt; sed non universi qui profecti sunt ex Ægypto per Móysen.

℣. Benedícite, 409.

LECTIO III.

(Cap. 4.)

Vivus est enim sermo Dei, et éfficax, et penetrabílior omni gládio ancípiti; ac pertingens usque ad divisiónem ánimæ et spíritûs, compágum quoque ac medullárum, et discrétor cogitatiónum et intentiónum cordis. Et non est ulla creatúra invisíbilis in conspectu ejus; ómnia autem nuda et aperta sunt óculis ejus, ad quem nobis sermo. Habentes ergo Pontíficem magnum, qui penetrávit cœlos, Jesum Fílium Dei, teneámus confessiónem. Non enim habémus Pontíficem, qui non possit cómpati infirmitátibus nostris; tentátum autem per ómnia pro similitúdine absque peccáto. Adeámus ergo cum fidúcia ad thronum grátiæ; ut misericórdiam consequámur, et gratiam inveniámus in auxílio opportúno.

℣. Quis símilis erit, 410.

FERIA QUARTA.

LECTIO I.

De Epístola ad Hebræos.

(Cap. 6.)

Quapropter intermittentes inchoatiónis Christi sermónem, ad perfectióra ferámur, non rursum jacientes fundamentum pœniténtiæ ab opéribus mórtuis, et fídei ad Deum, baptísmatum doctrínæ, impositiónis quoque mánuum, ac resurrectiónis mortuórum, et judícii æterni. Et hoc faciémus, síquidem permíserit Deus. Impossíbile est enim eos qui semel sunt illuminâti, gustavérunt étiam donum cœleste, et partíci-

pes facti sunt Spíritûs sancti, gustavérunt nihilóminus bonum Dei verbum, virtutesque séculi ventúri, et prolapsi sunt, rursus renovári ad pœniténtiam; rursum crucifigentes sibimetipsis Fílium Dei, et ostentui habentes.

℣. Speciósus forma, 407.

LECTIO II.

Terra enim sæpè venientem super se bibens imbrem, et génerans herbam opportúnam illis à quibus cólitur, áccipit benedictiónem à Deo : próferens autem spinas ac tríbulos, réproba est, et maledicto próxima; cujus consummátio in combustiónem. Confídimus autem de vobis, dilectíssimi, melióra et vicinióra salúti; tametsi ita lóquimur. Non enim injustus Deus, ut obliviscátur óperis vestri, et dilectiónis quam ostendístis in nómine ipsíus, qui ministrastis sanctis, et ministrátis. Cúpimus autem unumquemque vestrûm eamdem ostentáre sollicitúdinem ad expletiónem spei usque in finem, ut non segnes efficiámini, verùm imitatóres eórum qui fide et patiéntiâ hæreditábunt promissiónes.

℣. Regnum tuum, 408.

LECTIO III.

(Cap. 7 et 8.)

Lex hómines constítuit sacerdótes infirmitátem habentes; sermo autem jurisjurandi, qui post legem est, Fílium in æternum perfectum. Capítulum autem super ea quæ dicuntur : Talem habémus Pontíficem, qui consédit in déxtera sedis magnitúdinis in cœlis, sanctórum minister, et tabernáculi veri, quod fixit Dóminus, et non homo. Omnis enim Póntifex ad offerendum múnera et hóstias constitúitur; unde necesse est et hunc habére áliquid quodófferat. Si ergo esset super terram, nec esset sacerdos, cùm essent qui offerrent secundùm legem múnera, qui exemplári et umbræ desérviunt cœléstium, sicut responsum est Móysi, cùm consummáret tabernáculum : Vide, (inquit) ómnia fácito secundùm exemplar quod tibi ostensum est in monte. Nunc autem mélius sortítus est ministérium, quantò et melióris testamenti mediátor est, quod in melióribus repromissiónibus sancítum est. Nam si illud prius culpâ vacasset, non útique secundi locus inquirerétur.

℣. Tu Dóminus, 408.

FERIA QUINTA.

LECTIO I.

De Epístola ad Hebræos.

(Cap. 10.)

Voluntariè peccántibus no-

bis post acceptam notítiam veritátis, jam non relínquitur pro peccátis hóstia, terríbilis autem quædam expectátio judícii, et ignis æmulátio quæ consumptúra est adversários. Irritam quis fáciens legem Móysi, sine ulla miseratióne duóbus vel tribus téstibus móritur: quantò magis putátis deterióra meréri supplícia, qui Fílium Dei conculcáverit, et sánguinem testamenti pollútum dúxerit, in quo sanctificátus est, et Spirítui grátiæ contuméliam fécerit? Scimus enim qui dixit: Mihi vindicta, et ego retríbuam. Et íterùm: Quia judicábit Dóminus pópulum suum. Horrendum est incídere in manus Dei viventis.

℣. Domináre in médio inimicórum, 409.

LECTIO II.

(Cap. 11.)

Est autem fides sperandárum substántia rerum, argumentum non apparéntium. In hac enim testimónium consecúti sunt senes. Fide intellígimus aptáta esse sécula Verbo Dei; ut ex invisibílibus visibília fíerent. Fide plúrimam hóstiam Abel quàm Caïn óbtulit Deo, per quam testimónium consecútus est esse justus, testimónium perhibente munéribus ejus Deo; et per illam defunctus adhuc lóquitur. Fide Enoch translátus est, ne vidéret mortem; et non inveniebátur, quia tránstulit illum Deus: ante translatiónem enim testimónium hábuit placuisse Deo. Sine fide autem impossíbile est placére Deo. Crédere enim oportet accedentem ad Deum, quia est, et inquiréntibus se remunerátor sit.

℣. Benedícite Dómino, 409.

LECTIO III.

Fide Noë, responso accepto de iis quæ adhuc non videbántur, métuens aptávit arcam in salútem domûs suæ; per quam damnávit mundum; et justítiæ, quæ per fidem est, hæres est institútus. Fide qui vocátur Abraham obedívit in locum exíre, quem acceptúrus erat in hæreditátem; et éxiit, nésciens quò iret. Fide demorátus est in terra repromissiónis, tanquam in aliéna, in cásulis habitando cum Isaac et Jacob cohærédibus repromissiónis ejusdem. Expectábat enim fundamenta habentem civitátem, cujus ártifex et cónditor Deus.

℣. Quis símilis erit Deo, 410.

FERIA SEXTA.

LECTIO I.

De Epístola ad Hebræos.

(Cap. 12.)

Deponentes omne pondus

et circumstans nos peccátum, per patiéntiam currámus ad propósitum nobis certámen : aspicientes in auctórem fídei, et consummatórem Jesum, qui propósito sibi gáudio, sustínuit crucem, confusióne contemptâ, atque in déxtera sedis Dei sedet. Recogitáte enim eum qui talem sustínuit à peccatóribus adversùm semetipsum contradictiónem ; ut ne fatigémini, ánimis vestris deficientes. Nondum enim usque ad sánguinem restitístis, adversùs peccátum repugnantes ; et oblíti estis consolatiónis quæ vobis tanquam fíliis lóquitur, dicens : Fili mi, noli neglígere disciplínam Dómini, neque fatigéris, dum ab eo argúeris. Quem enim díligit Dóminus, castígat ; flagellat autem omnem fílium quem récipit.

℣. Speciósus formâ, 407.

LECTIO II

In disciplína perseveráte. Tanquam fíliis vobis offert se Deus : quis enim fílius, quem non córripit pater ? Quòd si extra disciplínam estis, cujus partícipes facti sunt omnes ; ergo adúlteri, et non fílii estis. Deinde patres quidem carnis nostræ eruditóres habúimus, et reverebámur eos, non multò magis obtemperábimus Patri spirítuum, et vivémus ? Et illi quidem in témpore paucórum diérum secundùm voluntátem suam eruditébant nos ; hic autem ad id quod útile est, *in recipiendo sanctificatiónem* ejus. Omnis autem disciplína in præsenti quidem vidétur non esse gáudii, sed mœróris ; póstea autem fructum pacatíssimum exercitátis per eam reddet justítiæ.

℣. Regnum tuum, 408.

LECTIO III.

Propter quod remissas manus et solúta génua erígite, et gressus rectos fácite pédibus vestris ; ut non cláudicans quis erret, magis autem sanétur. Pacem sequímini cum ómnibus, et sanctimóniam sine qua nemo vidébit Deum ; contemplántes ne quis desit grátiæ Dei, ne qua radix amaritúdinis sursum gérminans impédiat, et per illam inquinéntur multi. Ne quis fornicátor aut profánus, ut Esaü qui propter unam escam véndidit primitíva sua. Scitóte enim quóniam et póstea cúpiens hæreditáre benedictiónem, reprobátus est ; non enim invénit pœniténtiæ locum, quanquam cum lácrymis inquisísset eam.

℣. Tu Dóminus, 408.

SABBATO.

LECTIO I.

De Epístola ad Hebræos.

(Cap. 13.)

Caritas fraternitátis má-

neat in vobis. Et hospitalitátem nolíte oblivísci; per hanc enim latuérunt quidam, Angelis hospítio receptis. Mementóte vinctórum, tanquam simul vincti; et laborántium, tanquam et ipsi in córpore morantes. Honorábile connúbium in ómnibus, et thorus immaculátus. Fornicatóres enim et adúlteros judicábit Deus. Sint mores sine avarítia, contenti præséntibus; ipse enim dixit: Non te déseram, neque derelinquam. Ita ut confidenter dicámus: Dóminus mihi adjútor; non timébo quid fáciat mihi homo.

℣. Domináre in médio inimicórum, 409.

LECTIO II.

Doctrinis váriis et peregrínis nolíte abdúci. Optimum est enim grátiâ stabilíre cor, non escis, quæ non profuérunt ambulántibus in eis. Habémus altáre de quo édere non habent potestátem, qui tabernáculo desérviunt. Quorum enim animálium infertur sanguis pro peccáto in sancta per pontíficem, horum córpora cremantur extra castra. Propter quod et Jesus, ut sanctificáret per suum sánguinem pópulum, extra portam passus est. Exeámus ígitur ad eum extra castra, impropérium ejus portantes. Non enim habémus hic manentem civitátem; sed futúram inquírimus.

℣. Benedícite Dómino, 409.

LECTIO III.

Obedite Præpósitis vestris, et subjacéte eis: ipsi enim pervígilant, quasi ratiónem pro animábus vestris redditúri; ut cum gáudio hoc fáciant, et non gementes: hoc enim non éxpedit vobis. Oráte pro nobis: confídimus enim quia bonam conscientiam habémus, in ómnibus bene volentes conversári. Ampliùs autem deprécor vos hoc fácere, quò celérius restítuar vobis. Deus autem pacis, qui eduxit de mórtuis Pastórem magnum óvium in sánguine testamenti ætérni, Dóminum nostrum Jesum Christum, aptet vos in omni bono, ut faciátis ejus voluntátem, fáciens in vobis quod pláceat coram se per Jesum Christum, cui est glória in sécula seculórum. Amen.

Tu autem.

℣. Quis símilis erit, 410.

SABBATO

ANTE SEPTUAGESIMAM.

[*In fine quintæ Antiph. Vesp. si sint de Sabbato; (si autem de Festo, in fine Ant. illius Festi, ad* Magníficat) *dicitur* Allelúia, *nec ampliùs dicitur usque ad Pascha.*]

AD VESPERAS.

Omnia ut in Psallerio, exceptis quæ sequuntur.

Capitulum. (*Exod.* 31.)

Custodiant fílii Israel sábbatum, et célebrent illud in generatiónibus suis. Pactum est sempiternum inter me et fílios Israel, signumque perpétuum; sex enim diébus fecit Dóminus cœlum et terram, et in séptimo ab ópere cessávit.

HYMNUS.

Te læta, mundi Cónditor,
Unum manet semper quies:
Festíva cœlestes choros
Semper decent præcónia.

Nos, sanctitáte pérdita,
Pœnális expectat labor:
Hymnosne dulces pátriæ
Mœsti canámus éxules?

Qui te piis placábilem
Spondes futúrum flétibus,
Lugére da longi, Pater,
Delicta, causas éxilî.

Verum salúbrem tempéret
Spe nixa mœrórem fides;
Tu mox quiéti nos tuæ,
Lætisque reddes cánticis.

Sit summa Patri glória,
Ejusque soli Fílio,
Sancto simul cum Spíritu,
Nunc, et per omne séculum. Amen.

℣. Priusquàm montes fíerent, aut formarétur terra et orbis, ℟. A século et usque in séculum tu es Deus. *Ps.* 89.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. D. Dóminus Deus noster fecit terram in fortitúdine sua, præparávit orbem in sapiéntia sua, et prudéntiâ suâ extendit cœlos. *Jerem.* 51.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Ad Complet. *loco* Allelúia, *dicitur*: Laus tibi, Dómine, rex æternæ glóriæ.

DOMINICA SEPTUAGESIMÆ.

Omnia ut in Dominicis à Septuagesima ad Quadragesimam, infrà, 424, exceptis quæ sequuntur.

AD OFFIC. NOCTURNUM.

IN I.º NOCTURNO.

LECTIO I.

Incipit liber Génesis.

(Cap. 1.)

In princípio creávit Deus cœlum et terram. Terra autem erat inánis et vácua, et ténebræ erant super fáciem abyssi; et Spíritus Dei ferebátur super aquas. Dixitque Deus: Fiat lux. Et facta est lux. Et vidit Deus lucem quòd esset bona: et divísit lucem à ténebris. Appellavitque lucem, Diem; et ténebras, Noctem. Factumque est véspere et mane, dies unus. Dixit quoque Deus: Fiat firmamentum in médio aquárum; et dívidat aquas ab aquis. Et fecit Deus firmamentum; divisitque aquas

quæ erant sub firmamento, ab his quæ erant super firmamentum. Et factum est ita. Vocavitque Deus firmamentum, Cœlum. Et factum est vespere et mane, dies secundus. Dixit verò Deus : Congregentur aquæ quæ sub cœlo sunt, in locum unum ; et appáreat árida. Et factum est ita. Et vocávit Deus áridam, Terram ; congregationesque aquárum appellávit Mária. Et vidit Deus quòd esset bonum. Et ait : Gérminet terra herbam virentem et facientem semen, et lignum pomíferum fáciens fructum juxta genus suum, cujus semen in semetipso sit super terram. Et factum est ita. Et prótulit terra herbam virentem, et facientem semen juxta genus suum, lignumque fáciens fructum, et habens unumquodque sementem secundùm spéciem suam. Et vidit Deus quòd esset bonum. Et factum est vespere et mane, dies tértius.

℟. In princípio creávit Deus cœlum et terram : * Et vidit Deus cuncta quæ fécerat, et erant valde bona. ℣. Fide intellígimus aptáta esse sécula verbo Dei, ut ex invisibílibus visibília fierent : * Et vidit. *Gen.* 1. *Hebr.* 11.

LECTIO II.

Dixit autem Deus : Fiant luminária in firmamento cœli, et dívidant diem ac noctem, et sint in signa et témpora, et dies et annos, ut lúceant in firmamento cœli, et illúminent terram. Et factum est ita. Fecitque Deus duo luminária magna : lumináre majus, ut præesset diéi ; et lumináre minus, ut præesset nocti ; et stellas. Et posuit eas in firmamento cœli, ut lucérent super terram, et præessent diéi ac nocti, et divíderent lucem ac ténebras. Et vidit Deus quòd esset bonum. Et factum est vespere et mane, dies quartus. Dixit étiam Deus : Prodúcant aquæ réptile ánimæ viventis, et volátile super terram, sub firmamento cœli. Creavitque Deus cete grándia, et omnem ánimam viventem atque motábilem, quam produxerant aquæ in spécies suas, et omne volátile secundùm genus suum. Et vidit Deus quòd esset bonum. Benedixitque eis, dicens : Créscite, et multiplicámini, et repléte aquas maris ; avesque multiplicentur super terram. Et factum est vespere et mane, dies quintus.

℟. Verbo Dómini cœli firmáti sunt ; et Spíritu oris ejus omnis virtus eórum : cóngregans sicut in utre aquas maris, ponens in thesauris abyssos. * Tímeat Dóminum omnis terra. ℣. Omnia per ipsum facta sunt, et sine ipso factum est nihil quod factum est. * Tímeat

Dóminum omnis terra. *Ps.* 32. *Joan.* 1.

LECTIO III.

(Gap. 1 et 2.)

Dixit quoque Deus : Prodúcat terra ánimam viventem in génere suo, jumenta, et reptília, et béstias terræ secundùm spécies suas. Factumque est ita. Et fecit Deus béstias terræ juxta spécies suas, et jumenta, et omne réptile terræ in génere suo. Et vidit Deus quòd esset bonum, et ait : Faciámus hóminem ad imáginem et similitúdinem nostram : et præsit píscibus maris, et volatílibus cœli, et béstiis, universæque terræ, omníque réptili quod movétur in terra. Et creávit Deus hóminem ad imáginem suam : ad imáginem Dei creávit illum : másculum et féminam creávit eos. Benedixitque illis Deus, et ait : Créscite, et multiplicámini, et repléte terram, et subjícite eam ; et dominámini píscibus maris et volatílibus cœli, et universis animántibus quæ moventur super terram. Dixitque Deus : Ecce dedi vobis omnem herbam afferentem semen super terram, et universa ligna quæ habent in semetipsis sementem géneris sui, ut sint vobis in escam, et cunctis animántibus terræ, omníque vólucri cœli, et universis quæ moventur in terra, et in quibus est ánima vivens, ut hábeant ad vescendum. Et factum est ita. Viditque Deus cuncta quæ fécerat ; et erant valde bona. Et factum est véspere et mane, dies sextus. Igitur perfecti sunt cœli et terra, et omnis ornátus eórum. Complevitque Deus die séptimo opus suum quod fécerat ; et requiévit die séptimo ab universo ópere quod patrárat. Et benedixit diéi séptimo, et sanctificávit illum ; quia in ipso cessáverat ab omni ópere suo quod creávit Deus ut fáceret.

℣. Ait Deus : Faciámus hóminem ad imáginem nostram, et præsit universæ terræ ; et* Creávit Deus hóminem ad imáginem suam. ℣. Novus homo secundùm Deum creátus est in justítia et sanctitáte veritátis.* Creávit Deus. Glória Patri. * Creávit Deus. *Gen.* 1. *Ephes.* 4.

IN II.° NOCTURNO.

LECTIO IV.

Ex libro sancti Augustíni Epíscopi, de Civitáte Dei.

(Lib. 14, c. 15, § 1.)

Quia contemptus est Deus jubens, qui creáverat, qui ad suam imáginem fécerat, qui céteris animálibus præposúerat, qui in paradíso constitúerat, qui rerum ómnium cópiam salutisque præstíterat, qui præceptis

nec plúribus, nec grándibus, nec difficílibus oneráverat; sed uno brevíssimo atque levíssimo ad obediéntiæ salubritátem adminiculáverat, quo eam creatúram cui líbera sérvitus expedíret, se esse Dóminum commonébat; justa damnátio subsecúta est, talisque damnátio, ut homo qui custodiendo mandátum, futúrus fúerat étiam carne spiritális, fíeret étiam mente carnális: et qui suâ superbiâ sibi placúerat, Dei justítiâ sibi donarétur; nec sic ut in sua esset omnímoda potestáte, sed à se ipse quoque disséntiens, sub illo cui peccando consensit, pro libertáte quam concupívit, duram miseramque ágeret servitútem; mórtuus spíritu volens, et córpore moritúrus invítus; desertor æternæ vitæ, étiam æternà, nisi grátia liberáret, morte damnátus.

℟. Deus de terra hóminem fecit, creávit ex ipso adjutórium símile sibi: et * Disciplínâ intellectûs replévit illos, et mala et bona ostendit illis. ℣. Non legistis quia qui fecit hóminem ab initio, másculum et féminam fecit eos? * Disciplínâ intellectûs replévit illos. *Eccli.* 17. *Matth.* 19.

LECTIO V.

Quisquis hujúsmodi damnatiónem vel nímiam vel injustam putat, metíri profectò nescit quanta fúerit iníquitas in peccando, ubi tanta erat non peccandi facílitas. Sicut enim Abrahæ non imméritò magna obediéntia prædicátur, quia, ut occíderet fílium, res difficíllima est imperáta; ita in paradíso tantò major inobediéntia fuit, quantò id quod præceptum est, nullíus difficultátis fuit. Et sicut obediéntia secúndi hóminis eò prædicabílior, quò factus est obédiens usque ad mortem; ita inobediéntia primi hóminis eò detestabílior, quò factus est inobédiens usque ad mortem. Ubi enim magna est inobediéntiæ pœna propósita, et res à Creatóre fácilis imperáta; quisnam satis éxplicet, quantum malum sit non obedíre in re fácili, et tantæ potestátis império, et tanto terrenti supplício?

℟. A mulíere inítium factum est peccáti, * Et per illam omnes mórimur. ℣. Adam enim non est seductus; múlier autem seducta in prævaricatióne fuit; * Et per. *Eccli.* 25. 1. *Tim.* 2.

LECTIO VI.

Denique, ut bréviter dicátur, in illíus peccáti pœna, quid inobediéntiæ, nisi inobediéntia retribúta est? Nam quæ hóminis est ália miseria, nisi adversùs eum ipsum inobediéntia ejus ip-

sius ; ut quóniam nóluit quod pótuit, quod non potest velit? In paradíso enim, etiamsi non ómnia póterat ante peccátum, quidquid tamen non póterat, non volébat; et ideò póterat ómnia quæ volébat: nunc verò, sicut in ejus stirpe cognóscimus, et divína Scriptúra testátur: Homo vanitáti símilis factus est. Quis enim enúmeret quàm multa quæ non potest velit, dum sibi ipsi, id est, voluntáti ejus, ipse ánimus ejus, eòque inférior caro ejus, non obtémperat? Ipso namque invíto, et ánimus plerumque turbátur, et caro dolet, et veterascit, et móritur.

℣. Sicut per inobediéntiam uníus hóminis peccatóres constitúti sunt multi; ita * Et ✝ Per uníus obeditiónem justi constituentur multi. ℣. Corrupti sunt, et abominábiles facti sunt in iniquitátibus: * Et. Glória. ✝ Per. *Rom.* 5. *Ps.* 52.

IN III.° NOCTURNO.

LECTIO VII.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

(Cap. 20.)

In illo témpore; Dixit Jesus discípulis suis parábolam hanc: Símile est regnum cœlórum hómini patrifamíliàs, qui éxiit primo mane condúcere operários in víneam suam. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni Epíscopi.

(Sermo 87, de verbis Evang.)

Tanquam primâ horâ vocántur, qui recentes ab útero matris incípiunt esse Christiáni; quasi tértiâ púeri, quasi sextâ júvenes, quasi nonâ vergentes *in sénium*, quasi undécimâ omninò decrépiti; unum tamen vitæ æternæ denárium omnes acceptúri. Sed atténdite et intellígite, fratres mei, ne ideò quisque différat veníre ad víneam, quia secúrus est; quóniam, quandocumquè vénerit, ipsum denárium acceptúrus est. Secúrus est quidem, quòd ipse denárius illi promíttitur; sed differre non jubétur.

℟. Paterfamíliàs éxiit primo mane condúcere operários in víneam suam; et circa horam tértiam vidit álios in foro otiósos, et dixit: * Ite in víneam meam, et quod justum fúerit dabo vobis. ℣. Quid adhuc retardátis? operámini opus vestrum, *et Dóminus dabit vobis* mercédem vestram in témpore *suo*. * Ite *in víneam* meam. *Matth.* 20. *Eccli.* 51.

LECTIO VIII.

Quid ille datúrus sit, et quid factúrus sit, penès ipsum consílium est. Tu quando vocáris, veni: merces enim cunctis æquális promíttitur; sed de ipsa hora

operandi magna quæstio est. Si illi enim, verbi grátiâ, qui vocáti sunt horâ sextâ, in hac ætáte córporis constitúti, ubi juveníles anni fervent, sicut ipsa hora sexta fervet; si dícerent illi júvenes vocáti, Expecta; audívimus enim in Evangélio, quia omnes unam mercédem acceptúri sunt; cùm senes facti fuérimus, horâ undécimâ veniémus, tantumdem acceptúri; quare ámpliùs laboratúri? responderétur eis, et dicerétur: Laboráre non vis, qui utrùm vivas usque ad senectam nescis? Sextâ horâ vocáris, sextâ horâ veni.

℟. Circa undécimam invénit álios stantes, et dicit illis: Quid hìc statis totâ die otiósi? * Ite et vos in víneam meam. ℣. Non dissolvantur manus vestræ; erit enim merces óperi vestro. * Ite. *Matth.* 20. 2. *Paral.* 15.

LECTIO IX.

Paterfamilias tibi quidem étiam undécimâ venienti denárium promísit; sed utrùm vivas usque ad séptimam, nemo tibi promísit. Non dico usque ad undécimam, sed usque ad séptimam. Quare ergo differs vocantem te, certus de mercéde, incertus de die? Vide ne fortè quod tibi ille datúrus est promittendo, tu tibi áuferas differendo. Si hoc rectè dícitur de infántibus, tanquam ad horam primam pertinéntibus; si rectè dícitur de púeris, tanquam ad horam tértiam pertinéntibus; si rectè dícitur de juvénibus, tanquam in horæ sextæ flagrántia constitútis; quantò magis rectè de decrépitis dícitur: Ecce jam hora undécima est, et adhuc stas, veníre piger es?

℟. Dicit dóminus víneæ procuratóri suo: Redde operáriis mercédem, incípiens à novíssimis. Primi murmurábant; at ille uni eórum dixit: * Non fácio tibi injúriam; volo huic novíssimo dare sicut et tibi. ℣. Ego miserébor cui volúero, et clemens ero in quem mihi placúerit. * Non fácio. Glória. *Repet.* ℟. Dicit, *usque ad* ℣. Ego. *Matth.* 20. *Exod.* 33.

[*Ab hac die usque ad Pascha, non dicitur* Te Deum, *in omni Officio de Tempore.*]

Ad Benedictus, *Ant.* 8. *G.* Amíce, nonne ex denário convenisti mecum? Tolle quod tuum est. Non licet mihi quod volo fácere? An óculus tuus nequam est, quia ego bonus sum? *Matth.* 20.

ORATIO.

Preces pópuli tui, quæsumus, Dómine, clementer exaudi; ut qui justè pro peccátis nostris afflígimur, pro tui nóminis glóriâ misericórditer liberémur; Per Dóminum nostrum.

Ad Magníficat. *Ant.* 6. F. Erunt novíssimi primi, et primi novíssimi; multi enim sunt vocáti, pauci verò electi. *Matth.* 20.

Oratio, Preces pópuli tui, *ut suprà.*

IN DOMINICIS A SEPTUAGESIMA AD QUADRAGESIMAM.

[*Loco* Allel. *dicitur:* Laus tibi, Dómine, rex æternæ glóriæ, *usque ad Nonam Feriæ IV majoris Hebdom. inclusivè, initio Horarum quarumcumque.*]

AD OFFIC. NOCTURNUM.

INVITATORIUM.

Deum qui fecit cœlum et terram, * Veníte, adorémus. *Ps.* 113.

Ps. 94. Veníte, 2.

HYMNUS.

Rebus créatis nil egens,
Temet beátus, nunc tuo
Prodis ab arcáno, Deus,
Mundóque das primórdia.

Tu cuncta quæ non sunt vocas:
Et illa se sistunt tibi;
Miróque concentu, suo
Dant conditóri glóriam.

At mundus è sinu tuo
Dum prodit aspectábilis,
Augustiórem cógitas
Mundum, Creátor, álterum.

Illum Redemptor ártifex
Virtútibus condet suis,
Sparsóque terris ómnibus
Verbi potentis sémine.

Illum, peractis séculis,
Cœlo locábit; et throni
Mensæque consortem suæ
Deo redonábit Patri.

Utrique mundo qui præes,
Utrumque conserva, Pater:
Utrumque, Fili, dírige:
Utrumque, Flamen, cónsecra.

Amen.

Psalmi, Antiph. et ℣℣. de Psalterio, pro diversitate temporis.

Lectiones et Responsoria, ut in qualibet Dominica.

℣. *Sacerd.* Magnus Dóminus et laudábilis nimis; ℟. Et magnitúdinis ejus non est finis. *Ps.* 144.

AD LAUDES.

Psalmi de Dominica.

Ant. 8. G. Dómine, tu es qui fecisti cœlum et terram, mare, et ómnia quæ in eis sunt. *Act.* 4.

Ant. 5. C. Omnípotens manus tua, Dómine, creávit orbem terrárum: ómnia in mensúra, et número, et póndere disposuisti. *Sap.* 11.

Ant. 3. a. Dómine, Pater noster es tu, nos verò lutum; et fictor noster tu, et ópera mánuum tuárum omnes nos. *Is.* 64.

Ant. 6. F. Benedícant te cœli et terræ, mareque, et fontes, et flúmina, et omnes creatúræ tuæ quæ in eis sunt. *Tob.* 8.

Ant. 7. d. Laudáte Dóminum, cœli cœlórum; quia

ipse dixit, et facta sunt; ipse mandávit, et creáta sunt. *Ps.* 148.

Capitulum. (*Apoc.* 4.)

DIGNUS es, Dómine Deus noster, accípere glóriam, et honórem, et virtútem; quia tu creasti ómnia, et propter voluntátem tuam erant, et creáta sunt.

HYMNUS.

QUI nos creas solus, Pater,
De prístino lapsos statu
Non solus instauras: simul
Nostros labóres éxigis.

DELICTA pœniténtibus
Clemens relaxas; ímprobos
Vocas morantes, et viam
Erróris urges línquere.

SCELUS remordet; íntimo
Pectus dolóre scínditur:
Ultóris et partes Dei
Exercet in semet nocens.

VITARE plagas ádmonet
Ægrè recepta sánitas,
Et arctiórem sénsuum
Hortátur ad custódiam.

DIVINA non scrutábilis
O altitúdo cónsilî!
Sic vel malórum próvidus
Edúcis è sinu bona.

AT obstinátis víndicem
Iram reservas: mérgitur
Scelestus orbis; únicus
Noë superstes éffugit.

HIC, præco pœniténtiæ,
Novi sequester fœderis,
Servátor orbis et parens,
Christi figúram prætulit.

SIT laus Patri, laus Fílio:
Utrumque qui nectis, Deus,
Utríque compar, sit tibi
Laus sempiterna, Spíritus.
Amen.

℣. Magnus est Deus noster præ ómnibus diis: ℟. Omnia quæcumque vóluit, fecit. *Ps.* 134.

Ant. ad Benedictus, *et Oratio, ut in qualibet Dominica.*

AD PRIMAM.

Ant. 1. D. Creávit Deus hóminem inexterminábilem; et ad imáginem similitúdinis suæ fecit illum *Sap.* 2.

AD TERTIAM.

Ant. 2. D. Sicut per unum hóminem peccátum in mundum intrávit, et per peccátum mors; et ita in omnes hómines mors pertránsiit, in quo omnes peccavérunt. *Rom.* 5.

Capitulum. (2. *Cor.* 11.)

FRATRES; Tímeo ne sicut serpens Evam seduxit astútiâ suâ, ita corrumpantur sensus vestri, et éxcidant à simplicitáte quæ est in Christo.

℟. *br.* Salvum me fac, Dómine, * Quóniam defécit sanctus. Salvum. ℣. Diminútæ sunt veritátes * à fíliis hóminum, * Quóniam defécit sanctus. Glória Patri. Salvum me fac, Dómine. *Ps.* 11.

℣. Omnes declinavérunt, simul inútiles facti sunt: ℟. Non est qui fáciat bo-

num, non est usque ad unum. *Ps.* 13.

AD SEXTAM.

Ant. 3. b. Misericórdiæ Dómini, quia non sumus consumpti; quia non defecérunt miseratiónes ejus. *Thren.* 3.

Capitulum. (*Sap.* 10.)

SAPIENTIA illum qui primus formátus est à Deo pater orbis terrárum, cùm solus esset creátus, custodívit, et eduxit illum à delicto suo, et dedit illi virtútem continendi ómnia.

℟. *br.* Quómodò miserétur pater filiórum, * Misertus est Dóminus. Quómodò. ℣. Quóniam ipse cognóvit * figmentum nostrum, * Misertus est Dóminus. Glória Patri. Quómodò miserétur pater filiórum.

℣. Recordátus est quóniam pulvis sumus : ℟. Homo sicut fœnum dies ejus. *Ps.* 102.

AD NONAM.

Ant. 4. E. Nihil odísti eórum quæ fecísti : parcis autem ómnibus; quóniam tua sunt, Dómine, qui amas ánimas. *Sap.* 11.

Capitulum. (*Sap.* 1.)

DEUS mortem non fecit, nec lætátur in perditióne vivórum; creávit enim ut essent ómnia, et sanábiles fecit natiónes orbis terrárum.

℟. *br.* Deus, tu conversus, * Vivificábis nos. Deus. ℣. Et plebs tua * lætábitur in te. * Vivificábis nos. Glória Patri. Deus. *Ps.* 84.

℣. Dómine, misericórdia tua in séculum : ℟. Opera mánuum tuárum ne despícias. *Ps.* 137.

AD VESPERAS.

Psalmi de Dominica.

Ant. 1. D. Dómine Deus, ómnium creátor, qui fecísti patres electos, et sanctificásti eos, custódi partem tuam, et sanctífica. 2. *Mach.* c. 1.

Ant. 4. E. Ne áuferas misericórdiam tuam à nobis, propter Abraham dilectum tuum, et Isaac servum tuum, et Israel sanctum tuum. *Dan.* 3.

Ant. 2. D. Juxta fidem defuncti sunt isti, non acceptis repromissiónibus, sed à longè eas aspicientes, et salutantes, et confitentes quia peregríni et hóspites sunt super terram. *Hebr.* 11.

Ant. 5. C. Deus non confúnditur vocári Deus eórum : parávit enim illis civitátem. *Hebr.* 11.

Ant. 3. a. Móyses secùs rubum dicit Dóminum, Deum Abraham, et Deum Isaac, et Deum Jacob : Deus autem non est mortuórum, sed vivórum. *Luc.* 20.

Capitulum. (1. *Mach.* 2.)

MEMENTOTE óperum pa-

trum, quæ fecérunt in generatiónibus suis; et accipiétis glóriam magnam, et nomen æternum.

HYMNUS.

Vos, ante Christi témpora,
Christi fidéles ásseclæ,
Verenda justórum cohors,
Primique credentûm patres:
Vestram quis ô dignis queat
Efferre láudibus fidem?
Crebros anhelantis spei
Quis éxplicet suspíritus?
Hic éxules, hic ádvenæ,
Mundi figúram spérnitis:
Non lítterâ, sed spíritu
Promissa pensátis bona.
Intenta mens uni Deo
Respectat æternas domos:
Fac, Christe, nos veram quoque
Desideráre pátriam.
Sit laus Patri; laus Fílio;
Utrumque qui nectis, Deus
Utríque compar, sit tibi
Laus sempiterna, Spíritus.
Amen.

℣. Recordámini sermónis quem præcépit Dóminus, ℟. Quem pépigit cum Abraham. 1. *Paral.* 16.

Antiph. ad Magníficat, *et Oratio, ut in qualibet Dominica.*

Completorium, *ut in Psalt.*

IN FERIIS
A SEPTUAGESIMA
AD QUADRAGESIMAM.

INVITATORIUM.

Deum totíus creatúræ Dóminum, * Veníte, adorémus *Judith.* 9.

Ps. 94. Veníte exultémus Dómino, 2.

Hymnus, Rebus creátis, 424.

Psalmi, Antiph. et Versic. ut in Psalterio.

Lectiones habentur infrà, in qualibet Feria.

Tria ℣℟℣℟. *sumuntur è Dominica præcedenti, ex I et II Nocturno alternatim, ut notatur in qualibet Feria.*

Non dicitur Te Deum *usque ad Pascha, nisi in Festis.*

℣. *Sacerd.* Magnus Dóminus, et laudábilis nimis; ℟. Et magnitúdinis ejus non est finis. *Ps.* 144.

AD LAUDES.

Psalmi et Antiph. de Psalt.

Capitulum. (*Eccli.* 18.)

Qui vivit in æternum, creávit ómnia simul. Deus solus justificábitur, et manet invictus rex in æternum. Quis súfficit enarráre ópera illíus? Quis enim investigábit magnália ejus?

Hymnus, Qui nos creas, *ut suprà,* 425.

℣. Tuus est dies, et tua est nox: ℟. Tu fabricátus es auróram et sólem. *Ps.* 73.

Ad Benedictus, *Antiph. propria, ut in qualibet Feria. Oratio Dominicæ præced.*

Deinde fiunt Suffr. et sic ad Vesp.

Ad Horas, *Psalmi et Ant. de Psalterio.*

AD PRIMAM.

CANON, *ad calcem, pro tempore Septuages. secundùm feriam.*

AD TERTIAM.

Capitulum. (*Hebr.* 11.)

FIDE plúrimam hóstiam Abel quàm Caïn óbtulit Deo, per quam testimónium consecútus est esse justus, testimónium perhibente munéribus ejus Deo; et per illam defunctus adhuc lóquitur.

℟. *br.* Sacrificáte sacrifícium justítiæ: * Speráte in Dómino. Sácrificáte. ℣. Multi dicunt: * Quis ostendit nobis bona? * Speráte. Glória Patri. Sacrificáte. *Ps.* 4.

℣. Sacrifícium laudis honorificábit me: ℟. Et illic iter quo ostendam illi salutáre Dei. *Ps.* 49.

AD SEXTAM

Capitulum. (*Hebr.* 11.)

FIDE Enoch translátus est, ne vidéret mortem; et non inveniebátur, quia tránstulit illum Deus: ante translatiónem enim testimónium hábuit placuisse Deo.

℟. *br.* Beátus vir * Cujus est nomen Dómini spes ejus. Beátus. ℣. Et non respexit in vanitátes * et insánias falsas; * Cujus. Glória Patri. Beátus. *Ps.* 39.

℣. Suscípiens mansuétos Dóminus, ℟. Humilians autem peccatóres usque ad terram. *Ps.* 146.

AD NONAM.

Capitulum. (*Hebr.* 11.)

FIDE Noë, responso accepto de iis quæ adhuc non videbantur, métuens aptávit arcam in salútem domûs suæ, per quam damnávit mundum; et justítiæ quæ per fidem est, hæres est institútus.

℟. *br.* Justus Dóminus, * Et justítias dilexit. Justus. ℣. Æquitátem vidit * vultus ejus, * Et justítias dilexit. Glória. Justus. *Ps.* 10.

℣. Salus justórum à Dómino; ℟. Et protector eórum in témpore tribulatiónis. *Ps.* 36.

AD VESPERAS.

Psalmi et Antiph. de Psall.

Capitulum. (*Hebr.* 11.)

FIDE Abraham demorátus est in terra repromissiónis, tanquam in aliéna, in cásulis habitando cum Isaac et Jacob cohærédibus repromissiónis ejusdem; expectábat enim fundamenta habentem cívitátem, cujus ártifex et cónditor Deus.

Hymnus, Vos, ante, 427.

℣. Advena ego sum apud te, et peregrínus, ℟. Sicut omnes patres mei. *Ps.* 38.

Ad Magníficat, *Antiph. propria, ut in qualibet Feria.*

COMPLETORIUM, *ut in Psall.*

FERIA SECUNDA.

LECTIO I.

De libro Génesis.

(Cap. 2.)

Istæ sunt generatiónes cœli et terræ, quando creáta sunt in die quo fecit Dóminus Deus cœlum et terram; et omne virgultum agri, ántequàm orírétur in terra; omnemque herbam regiónis, priusquàm germináret: non enim plúerat Dóminus Deus super terram, et homo non erat qui operarétur terram; sed fons ascendébat è terra, írrigans universam superfíciem terræ. Formávit ígitur Dóminus Deus hóminem de limo terræ, et inspirávit in fáciem ejus spiráculum vitæ, et factus est homo in ánimam viventem. Plantáverat autem Dóminus Deus paradísum voluptátis à princípio, in quo pósuit hóminem quem formáverat. Produxitque Dóminus Deus de humo omne lignum pulchrum visu, et ad vescendum suáve; lignum étiam vitæ in médio paradísi, lignumque sciéntiæ boni et mali. Et flúvius egrediebátur de loco voluptátis ad irrigandum paradísum, qui inde divíditur in quátuor cápita.

℣. In princípio. 419.

LECTIO II.

Tulit ergo Dóminus Deus hóminem, et pósuit eum in paradíso voluptátis, ut operarétur et custodíret illum; præcepitque ei, dicens: Ex omni ligno paradísi cóme-de, de ligno autem sciéntiæ boni et mali ne cómedas: in quocumque enim die coméderis ex eo, morte moriéris. Dixit quoque Dóminus Deus: Non est bonum esse hóminem solum: faciámus ei adjutórium símile sibi. Formátis ígitur, Dóminus Deus, de humo cunctis animántibus terræ, et universis volatílibus cœli, adduxit ea ad Adam, ut vidéret quid vocáret ea; omne enim quod vocávit Adam ánimæ viventis, ipsum est nomen ejus. Appellavitque Adam nomínibus suis cuncta animántia, et universa volatília cœli, et omnes béstias terræ.

℣. Verbo Dómini, 419.

LECTIO III.

Adæ verò non inveniebátur adjútor símilis ejus. Immísit ergo Dóminus Deus sopórem in Adam: cùmque obdormisset, tulit unam de costis ejus, et replévit carnem pro ea. Et ædificávit Dóminus Deus costam, quam túlerat de Adam, in mulíerem; et adduxit eam ad Adam. Dixitque Adam: Hoc nunc os ex óssibus meis, et caro de carne mea: hæc vocábitur Virágo, quóniam de viro sumpta est. Quàmobrem relinquet homo patrem suum et matrem, et

adhærébit uxóri suæ : et erunt duo in carne una. Erat autem uterque nudus, Adam scílicet, et uxor ejus ; et non erubescébant.

℣. Ait Deus, 420.

Ad Benedictus, *Ant.* 2. D. Deus ab inítio constítuit hóminem, et relíquit illum in manu consílii sui : adjécit mandáta et præcepta sua. *Eccli.* 15.

Ad Magníficat, *Ant.* 7. *d.* Ante hóminem vita et mors, bonum et malum ; quod placúerit ei, dábitur illi. *Eccli.* 15.

FERIA TERTIA.

LECTIO I.

De libro Génesis.

(Cap. 3.)

Sed et serpens erat callídior cunctis animántibus terræ, quæ fécerat Dóminus Deus. Qui dixit ad mulíerem : Cur præcépit vobis Deus, ut non comederétis de omni ligno paradísi? Cui respondit múlier : De fructu lignórum quæ sunt in paradíso, vésci-mur ; de fructu verò ligni, quod est in médio paradísi, præcépit nobis Deus ne comederémus, et ne tangerémus illud, ne fortè moriámur. Dixit autem serpens ad mulíerem : Nequáquam morte moriémini ; scit enim Deus quòd in quocumque die comederítis ex eo, aperientur óculi vestri, et eritis sicut dii, scientes bonum et malum. Vidit ígitur múlier quòd bonum esset lignum ad vescendum, et pulchrum óculis, aspectúque delectábile : et tulit de fructu illíus, et comédit ; deditque viro suo, qui comédit. Et apertí sunt óculi ambórum.

℣. Deus de terra, 421.

LECTIO II.

Cumque cognovíssent se esse nudos, consuérunt fólia ficûs, et fecérunt sibi perizómata. Et cùm audíssent vocem Dómini Dei deambulántis in paradíso ad auram post merídiem, abscondit se Adam, et uxor ejus à fácie Dómini Dei in médio ligni paradísi. Vocavítque Dóminus Deus Adam, et dixit ei : Ubi es? Qui ait : Vocem tuam audívi in paradíso, et tímui, eò quòd nudus essem, et abscondi me. Cui dixit : Quis enim indicávit tibi quòd nudus esses, nisi quòd ex ligno de quo præcéperam tibi ne coméderes, comédisti? Dixitque Adam : Múlier quam dedísti mihi sóciam, dedit mihi de ligno ; et comédi. Et dixit Dóminus *Deus ad mulíerem : Quare* hoc fecísti? Quæ respondit : Serpens decépit me, et comédi.

℣. A mulíere, 421.

LECTIO III.

Et ait Dóminus Deus ad serpentem : Quia fecísti hoc, maledíctus es inter ómnia

animántia, et béstias terræ: super pectus tuum gradiéris, et terram cómedes cunctis diébus vitæ tuæ. Inimicítias ponam inter te et muliérem, et semen tuum et semen illíus: ipsa cónteret caput tuum, et tu insidiáberis calcáneo ejus. Muliéri quoque dixit: Multiplicábo ærumnas tuas et conceptus tuos: in dolóre páries fílios, et sub viri potestáte eris; et ipse dominábitur tuî. Adæ verò dixit: Quia audisti vocem uxóris tuæ, et comedisti de ligno ex quo præcéperam tibi ne comáderes, maledicta terra in ópere tuo: in labóribus cómedes ex ea cunctis diébus vitæ tuæ. Spinas et tríbulos germinábit tibi, et cómedes herbam terræ. In sudóre vultûs tui vescéris pane, donec revertáris in terram de qua sumptus es; quia pulvis es, et in púlverem revertéris. Et vocávit Adam nomen uxóris suæ, Eva; eò quòd mater esset cunctórum vivéntium.

℣. Sicut, 422.

Ad Benedictus, *Ant.* 6. F. Inítium supérbiæ hóminis apostatáre à Deo, quóniam ab eo qui fecit illum recessit cor ejus; quóniam inítium omnis peccáti est supérbia. *Eccli.* 10.

Ad Magníficat, *Ant.* 3. à Oculi Dei sine intermissióne inspicientes in viis hóminum: non sunt absconsa testamenta per iniquitátem illórum. *Eccli.* 17.

FERIA QUARTA.

LECTIO I.

De libro Génesis.

(Cap. 3.)

Fecit Dóminus Deus Adæ et uxóri ejus túnicas pelliceas, et índuit eos; et ait: Ecce Adam quasi unus ex nobis factus est, sciens bonum et malum; nunc ergo ne forte mittat manum suam, et sumat étiam de ligno vitæ, et cómedat, et vivat in æternum. Et emísit eum Dóminus Deus de paradíso voluptátis, ut operarétur terram, de qua sumptus est. Ejecitque Adam, et collocávit ante paradísum voluptátis Chérubim, et flámmeum gládium atque versátilem, ad custodiendam viam ligni vitæ.

℣. In princípio creávit Deus, 419.

LECTIO II.

(Cap. 4.)

Adam verò cognóvit uxórem suam Evam; quæ concépit, et péperit Caïn, dicens: Possédi hóminem per Deum. Rursumque péperit fratrem ejus Abel. Fuit autem Abel pastor óvium, et Caïn agrícola. Factum est autem post multos dies, ut offerret Caïn de fructibus terræ múnera Dómino. Abel quoque óbtulit de primo-

génitis gregis sui, et de adípibus eórum, et respexit Dóminus ab Abel, et ad múnera ejus; ad Caïn verò, et ad múnera illíus non respexit: iratusque est Caïn vehementer, et cóncidit vultus ejus. Dixitque Dóminus ad eum: Quare irátus es? et cur cóncidit fácies tua? Nonne si bene égeris, recípies; sin autem malè, statim in fóribus peccátum áderit? Sed sub te erit appetítus ejus, et tu dominaberis illíus.

℣. Verbo Dómini, 419.

LECTIO III.

Dixitque Caïn ab Abel fratrem suum: Egrediamur forás. Cùmque essent in agro, consurrexit Caïn adversùs fratrem suum Abel, et interfécit eum. Et ait Dóminus ad Caïn: Ubi est Abel frater tuus? Qui respondit: Néscio; núm custos fratris mei sum ego? Dixitque ad eum: Quid fecisti? vox sánguinis fratris tui clamat ad me de terra. Nunc ígitur maledictus eris super terram, quæ apéruit os suum, et suscépit sánguinem fratris tui de manu tua. Cùm operátus fúeris eam, non dabit tibi fructus suos: vagus et prófugus eris super terram.

℣. Ait Deus, 420.

Ad Benedictus, *Ant.* 7. ç. Invídiâ diáboli mors introívit in orbem terrárum; imitantur autem illum qui sunt ex parte illíus. *Sap.* 2.

Ad Magníficat, *Ant.* 8. G. Non est ex Deo, qui *non* díligit fratrem: sicut Caïn qui ex maligno erat, et occídit fratrem suum; quóniam ópera ejus maligna erant, fratris autem ejus justa. 1. *Joan.* 3.

FERIA QUINTA.

LECTIO I.

De libro Génesis.

(Cap. 4.)

Dixit Caïn ad Dóminum: Major est iníquitas mea, quàm ut véniam mérear. Ecce éjicis me hódie à fácie terræ, et à fácie tua abscondar, et ero vagus et prófugus in terra; omnis ígitur qui invénerit me, *occídet* me. Dixitque ei Dóminus: Nequáquam ita fiet; sed omnis qui occíderit Caïn, séptuplùm puniétur. Posuitque Dóminus Caïn signum, ut non interfíceret eum omnis qui invenísset eum. Egressusque Caïn à fácie Dómini, habitávit prófugus in terra ad orientálem plagam Eden.

℣. Deus de terra, 421.

LECTIO II

Cognovit autem Caïn uxórem suam, quæ concépit et péperit Enoch: et ædificávit civitátem, vocavitque nomen ejus ex nómine fílii sui, Enoch. Porrò Enoch

génuit Irad, et Irad génuit Maviael, et Maviael génuit Mathúsael, et Mathúsael génuit Lamech. Qui accépit duas uxóres : nomen uni Ada, et nomen álteri Sella. Genuitque Ada Jabel, qui fuit pater habitántium in tentóriis, atque pastórum. Et nomen fratris ejus, Jubal : ipse fuit pater canéntium cítharâ et órgano. Sella quoque génuit Tubálcaïn, qui fuit malleátor, et faber in cuncta ópera æris et ferri. Soror verò Tubálcaïn, Noéma.

℣. A muliere 421.

LECTIO III.

Dixitque Lamech uxóribus suis, Adæ et Sellæ : Audíte vocem meam, uxóres Lamech, auscultáte sermónem meum : Quóniam occídi virum in vulnus meum, et adolescéntulum in livórem meum. Séptuplùm últio dábitur de Caïn ; de Lamech verò septuágies sépties. Cognóvit quoque adhuc Adam uxórem suam ; et péperit fílium, vocavitque nomen ejus Seth, dicens : Pósuit mihi Deus semen áliud pro Abel quem occídit Caïn. Sed et Seth natus est fílius, quem vocávit Enos : iste cœpit invocáre nomen Dómini.

℟. Sicut, 422.

Ad Benedictus, *Ant.* 3. *à.* Deus ipse fecit ex uno omne genus hóminum, inhabitáre super universam fáciem terræ, defíniens statúta témpora habitatiónis eórum. *Act.* 17.

Ad Magníficat, *Ant.* 2. D. Bona bonis creáta sunt ab inítio, sic nequíssimis bona et mala : ómnia sanctis in bona, sic et ímpiis et peccatóribus in mala convertentur. *Eccli.* 39.

FERIA SEXTA.

LECTIO I.

De libro Génesis.

(Cap. 5.)

Hic est liber generatiónis Adam. In die quâ creávit Deus hóminem, ad similitúdinem Dei fecit illum. Másculum et féminam creávit eos, et benedixit illis ; et vocávit nomen eórum Adam, in die quo creáti sunt. Vixit autem Adam centum triginta annis, et génuit ad imáginem et similitúdinem suam, vocavitque nomen ejus Seth. Et facti sunt dies Adam, postquàm génuit Seth, octingenti anni ; genuitque fílios et fílias. Et factum est omne tempus quod vixit Adam, anni nongenti triginta, et mórtuus est. Vixit quoque Seth centum quinque annis, et génuit Enos. Vixitque Seth, postquàm génuit Enos, octingentis septem annis ; genuitque fílios et fílias. Et facti sunt omnes dies Seth nongentórum duóde-

cim annórum, et mórtuus est.

℟. In princípio, 419.

LECTIO II.

Et vixit Jared, postquàm génuit Enoch, octingentis annis: et génuit fílios et fílias. Et facti sunt omnes dies Jared nongenti sexaginta duo anni, et mórtuus est. Porrò Enoch vixit sexaginta quinque annis, et génuit Mathúsalam. Et ambulávit Enoch cum Deo: et vixit, postquàm génuit Mathúsalam, trecentis annis; et génuit fílios et fílias. Et facti sunt omnes dies Enoch trecenti sexaginta quinque anni. Ambulavitque cum Deo; et non appáruit, quia tulit eum Deus.

℟. Verbo Dómini, 419

LECTIO III.

Vixit quoque Mathúsala centum octoginta septem annis, et génuit Lamech. Et vixit Mathúsala, postquàm génuit Lamech, septingentis octoginta duóbus annis; et génuit fílios et fílias. Et facti sunt omnes dies Mathúsala nongenti sexaginta novem anni, et mórtuus est. Vixit autem Lamech centum octoginta duóbus annis, et génuit fílium. Vocavitque nomen ejus Noë, dicens: Iste consolábitur nos ab opéribus et labóribus mánuum nostrárum, in terra cui maledixit Dóminus. Vixitque Lamech, postquàm génuit Noë, quingentis nonaginta quínque annis; et génuit fílios et fílias. Et facti sunt omnes dies Lamech septingenti septuaginta septem anni, et mórtuus est.

℟. Ait Deus: Faciámus hóminem, 420.

Ad Benedictus, *Antiph.* 6. *C.* Quid habet ámplius homo de universo labóre suo, quo labórat sub sole? Generátio præterit, et generátio ádvenit: universa, vánitas et afflíctio spiritûs. *Eccles.* 1.

Ad Vesperas, *à Capítulo de beata Maria in Sabbato, nisi occurrat Festum semid. Commemoratio de Simplici, si occurrat.*

SABBATO.

LECTIO I.

De libro Génesis.

(Cap. 5 et 6.)

Noe cùm quingentórum esset annórum, génuit Sem, Cham et Japhet. Cùmque cœpissent hómines multiplicári super terram, et fílias procreassent, vidéntes fílii Dei fílias hóminum quòd essent pulchræ, accepérunt sibi uxóres ex ómnibus quas elégerant. Dixitque Deus: Non permanébit Spíritus meus in hómine in æternum, quia caro est: eruntque dies illíus centum viginti annórum. Gigantes

autem erant super terram in diébus illis. Postquàm enim ingressi sunt fílii Dei ad fílias hóminum, illæque genuérunt, isti sunt poténtes à século viri famósi.

LECTIO II.

Videns autem Deus quòd multa malítia hóminum esset in terra, et cuncta cogitátio cordis intenta esset ad malum omni témpore, pœnítuit eum quòd hóminem fecisset in terra. Et tactus dolóre cordis intrínsecùs, Delébo, inquit, hóminem quem creávi, à fácie terræ, ab hómine usque ad animántia, à réptili usque ad vólucres cœli : pœnitet enim me fecísse eos. Noë verò invénit grátiam coram Dómino. Hæ sunt generatiónes Noë : Noë vir justus atque perfectus fuit in generatiónibus suis : cum Deo ambulávit ; et génuit tres fílios, Sem, Cham et Japhet. Corrupta est autem terra coram Deo, et repléta est iniquitáte.

LECTIO III.

Cumque vidisset Deus terram esse corruptam, (omnis quippe caro corrúperat viam suam super terram) dixit ad Noë : Finis universæ carnis venit coram me : repléta est terra iniquitáte à fácie eórum, et ego disperdam eos cum terra. Fac tibi arcam de lignis lævigátis : mansiúnculas in arca fácies, et bitúmine línies intrínsecùs et extrínsecùs. Et sic fácies eam : Trecentórum cubitórum erit longitúdo arcæ, quinquaginta cubitórum latitúdo, et trigínta cubitórum altitúdo illíus. Fenestram in arca fácies, et in cúbito consummábis summitátem ejus ; óstium autem arcæ pones ex látere : deorsum, cœnácula et trístega fácies in ea. Ecce ego addúcam aquas dilúvii super terram, ut interfíciam omnem carnem in qua spíritus vitæ est subter cœlum. Universa quæ in terra sunt consumentur. Ponamque fœdus meum tecum ; et ingrediéris arcam tu et fílii tui, uxor tua et uxóres filiórum tuórum tecum. Et ex cunctis animántibus universæ carnis bina indúces in arcam, ut vivant tecum, masculíni sexûs et femíni.

AD VESPERAS.

Antiphonæ et Psalmi de Psallerio.

Capitulum. (*Sap.* 14.)

Ab inítio cùm perírent superbi gigantes, spes orbis terrárum ad ratem confúgiens, remísit século semen nativitátis, quæ manu tuà, Pater, erat gubernáta

Hymnus et ℣. ut in Sabbato ante Septuagesimam, 418

Ad Magníficat, *Antiph.* 5. C. Noë vir justus atque perfectus fuit in generatiónibus suis : cum Deo ambulávit. *Gen.* 6.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

COMPLETORIUM, *ut in Psalterio.*

DOMINICA

SEXAGESIMÆ.

Omnia ut in Dominicis à Septuagesima ad Quadrages. ut suprà 424, *addilis quæ sequuntur.*

AD OFFIC. NOCTURNUM.

LECTIO I.

De libro Génesis.

(Cap. 6 et 7.)

FECIT Noë ómnia quæ præcéperat illi Deus. Dixitque Dóminus ad eum : Ingrédere tu, et omnis domus tua in arcam ; te enim vidi justum coram me in generatióne hac. Ex ómnibus animántibus mundis tolle septéna et septéna, másculum et féminam : de animántibus verò immundis duo et duo, másculum et féminam. Sed et de volatílibus cœli septéna et septéna, másculum et féminam ; ut salvétur semen super fáciem universæ terræ. Adhuc enim, et post dies septem ego pluam super terram quadraginta diébus et quadraginta nóctibus ; et delébo omnem substántiam quam feci, de superfície terræ. Fecit ergo Noë ómnia quæ mandáverat ei Dóminus.

℣. Videns Deus quòd multa malítia hóminum esset in terra, et cuncta cogitátio cordis intenta esset ad malum omni témpore : * Delébo, inquit, hóminem quem creávi, à fácie terræ. ℣. Non est justus quisquam, non est requírens Deum ; omnes enim peccavérunt : * Delébo, inquit. *Genes.* 6. *Rom.* 3.

LECTIO II.

CUMQUE transissent septem dies, aquæ dilúvii inundavérunt super terram. Anno sexcentésimo vitæ Noë, mense secundo, séptimo-décimo die mensis, rupti sunt omnes fontes abyssi magnæ, et cataractæ cœli apertæ sunt : et facta est plúvia super terram quadraginta diébus et quadraginta nóctibus. In artículo diéi illíus ingressus est Noë, et Sem, et Cham, et Japhet, fílii ejus, uxor illíus, et tres uxóres filiórum ejus cum eis, in arcam ; ipsi, et omne ánimal secundùm genus suum, universaque jumenta in génere suo, et omne quod movétur super terram in génere suo, cunctumque volátile secundùm genus suum, universæ aves, omnesque vólucres ingressæ sunt ad Noë in arcam, bina et bina ex omni

carne in qua erat spíritus vitæ. Et quæ ingressa sunt, másculus et fémina, ex omni carne introiérunt, sicut præcéperat ei Deus; et inclúsit eum Dóminus défo-ris.

℟. Noë inventus est perfectus, justus, et in témpore iracúndiæ factus est reconciliátio : * Ideò dimissum est réliquum terræ, cùm factum est dilúvium. ℣. Deus origináli mundo non pepercit, sed octávum Noë justítiæ præcónem custodívit; * Ideò. *Eccli.* 44. 2. *Petr.* 2.

LECTIO III.

Factumque est dilúvium quadraginta diébus super terram; et multiplicátæ sunt aquæ, et elevavérunt arcam in sublíme à terra. Vehementer enim inundavérunt; et ómnia replevérunt in superfície terræ : porrò arca ferebátur super aquas. Et aquæ prævaluérunt nimis super terram; opertique sunt montes omnes excelsi sub universo cœlo. Quíndecim cúbitis áltior fuit aqua super montes quos operúerat. Consumptaque est omnis caro quæ movebátur super terram, vólucrum, animántium, bestiárum, omniumque reptílium quæ reptant super terram; universi hómines, et cuncta in quibus spiráculum vitæ est in terra, mórtua sunt. Et delévit omnem substántiam quæ erat super terram, ab hómine usque ad pecus, tam réptile quàm vólucres cœli; et deléta sunt de terra. Remansit autem solus Noë, et qui cum eo erant in arca. Obtinueruntque aquæ terram centum quinquaginta diébus.

℟. Aquæ prævaluérunt nimis, opertique sunt omnes montes, et delévit Deus omnem substántiam super terram. * Remansit solus Noë, et qui cum eo erant in arca. ℣. In arca pauci, id est, octo ánimæ salvæ factæ sunt per aquam. * Remansit. Glória. * Remansit. *Gen.* 7. 1. *Petr.* 3.

IN II.° NOCTURNO.

LECTIO IV.

Ex libro sancti Augustíni Epíscopi, de catechizandis rúdibus.

(Cap. 18.)

Quidquid homo fécerit, laudábilem in suis factis ínvenit Deum : si rectè égerit, laudábilem ínvenit per justítiam præmiórum : si peccáverit, laudábilem ínvenit per justítiam suppliciórum: si peccáta confessus ad rectè vivendum redíerit, laudábilem ínvenit per misericórdiam indulgentiárum. Cur ergo non fáceret Deus hóminem, quamvis eum peccatúrum prænósceret, cùm et stantem coronáret,

et cadentem ordináret, et surgentem adjuváret; semper et ubíque ipse gloriósus bonitáte, justítiâ, cleméntiâ? máximè quia et illud præsciébat, de propágine mortalitátis ejus futúros sanctos.

℟. Gigantes nomináti illi, qui ab inítio fuérunt, viam disciplínæ non invenérunt, et propterèa periérunt: *Et quóniam non habuérunt sapiéntiam, interiérunt propter suam insipiéntiam. ℣. In diébus Noë erant comedentes et bibentes, donec venit dilúvium, et tulit omnes: *Et. *Baruch*. 3. *Matt*. 24.

LECTIO V.

(Cap. 19.)

Prænuntiabatur dilúvii sacraménto, quo per lignum justi liberáti sunt, futúra Ecclésia, quam Rex ejus et Deus Christus mystério suæ crucis ab hujus séculi submersióne suspendit. Neque enim Deus ignorábat quòd étiam ex illis qui fúerant in arca serváti, nascitúri erant mali: sed tamen et exemplum futúri judícii dedit, et sanctórum liberatiónem ligni mystério prænuntiávit. Nam et post hæc non cessávit repulluláre malítia per supérbiam, et libídines, et illícitas impietátes. Neque tunc sanè defuérunt justi, quos Christi ventúra humílitas per Spíritum revelàta sanávit. Horum sanctórum, qui præcessérunt témpore nativitátem Dómini, non solùm sermo, sed étiam vita, et conjúgia, et fílii, et facta, prophetía fuit hujus témporis, quo per fidem passiónis Christi exgéntibus congregátur Ecclésia.

℟. Egressus Noë de arca, ædificávit altáre Dómino, et óbtulit holocausta: *Benedixitque Deus Noë et fíliis ejus. ℣. Justítiæ quæ per fidem est, Noë hæres est institútus: * Benedixitque. *Genes*. 8 *et* 9. *Hebr*. 11.

LECTIO VI.

Per illos sanctos Patriarchas et Prophétas carnáli pópulo Israel et visibília benefícia ministrabantur, quæ carnáliter à Dómino desiderábant, et coercitiónes pœnárum corporálium, quibus pro témpore terrerentur, sicut eórum duritiéi congruébat. Et in his tamen ómnibus mystéria spiritália significabantur, quæ ad Christum et Ecclésiam pertinérent: cujus Ecclésiæ membra erant étiam illi sancti, quamvis in hac vita fúerint ántequàm secundùm carnem Christus Dóminus nascerétur. Ipse enim unigénitus Dei Fílius, Verbum Patris, æquále et coætérnum Patri, per quod facta sunt ómnia, homo propter nos factus est, ut totíus Ecclésiæ tanquam totíus córporis caput esset. Sed velut

totus homo dum náscitur, etiamsi manum in nascendo præmittat, tamen universo córpori sub cápite conjuncta atque compacta est, quemádmodùm étiam nonnullí in ipsis Patriarchis ad hujus ipsíus rei signum manu præmissà nati sunt: ita omnes sancti qui ante Dómini nostri Jesu Christi nativitátem in terris fuérunt, quamvis antè nati sunt, tamen universo córpori, cujus ille caput est, sub cápite cohæsérunt.

℣. Dixit Deus: Arcum meum ponam in núbibus: et * Erit signum fœderis inter me, et inter terram; et † Non erunt ultrà aquæ dilúvii, ad delendum universam carnem. ℣. Vide arcum, et bénedic eum qui fecit illum. * Erit signum fœderis inter me, et inter terram. Glória. † Non erunt ultrà aquæ dilúvii, ad delendum. *Gen.* 9. *Eccli.* 43.

IN III.º NOCTURNO.

LECTIO VII.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

(Cap. 8.)

In illo témpore; Cùm turba plúrima convenírent, et de civitátibus properárent ad Jesum, dixit per similitúdinem: Exiit qui séminat, semináre semen suum. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii Papæ.

(Hom. 15, in Evang. habita in Basilica S. Pauli, Dominicâ Sexagesimæ, n. 1.)

Lectio sancti Evangélii, quam modò, fratres carísimi, audistis, expositióne non índiget, sed admonitióne. Quam enim per semetipsam Véritas expósuit, hanc discútere humána fragílitas non præsúmit. Sed est quod sollícitè in hac ipsa expositióne Domínica pensare debéatis: quia si nos vobis semen verbum, agrum mundum, vólucres dæmónia, spinas divítias significáre dicerémus; ad credendum nobis mens fórsitan vestra dubitáret. Unde et idem Dóminus per semetipsum dignátus est expónere quod dicébat, ut sciátis rerum significatiónes quærere in iis étiam quæ per semetipsum nóluit explanáre.

℣. Dixit Jesus per similitúdinem: Exiit qui séminat, semináre semen suum; et áliud * Semen cécidit in terram bonam, et ortum fecit fructum céntuplum. ℣. Sic erit verbum quod egrediétur de ore meo: non revertétur ad me vácuum. * Semen. *Luc.* 8. *Is.* 55.

LECTIO VIII.

Exponendo ergo quod dixit, figurátè se loqui innótuit: quátenus certos vos rédde-

ret, cùm vobis nostra fragílitas verbórum illíus figúras aperíret. Quis enim mihi unquam créderet, si spinas divítias interpretári voluissem; máximè cum illæ pungant, istæ delectent? et tamen spinæ sunt; quia cogitatiónum suárum punctiónibus mentem lácerant: et cùm usque ad peccátum pértrahunt, quasi inflicto vúlnere cruentant. Quas bene hoc in loco, álio Evangelistâ attestante, nequáquam Dóminus divítias, sed falláces divítias appellat.

℟. Vobis datum est nosse mystéria regni cœlórum; illis autem non est datum. * Ideò in parábolis loquor eis; quia vidéntes non vident, et audientes non áudiunt. ℣. Dixit Dóminus: Excæca cor pópuli hujus, et óculos ejus claude; ne fortè vídeat óculis suis, et sanem eum. * Ideò. *Matth.* 13. *Is.* 6.

LECTIO IX.

(N. 1 et 2.)

Falláces enim sunt, quæ nobiscum diù permanére non possunt: falláces sunt, quæ mentis nostræ inópiam non expellunt. Solæ autem divítiæ veræ sunt, quæ nos dívites virtútibus fáciunt. Si ergo, fratres caríssimi, dívites esse cúpitis, veras divítias amáte. Si culmen veri honóris quæritis, ad cœleste regnum téndite. Si glóriam dignitátum dilígitis, in illa superna Angelórum cúria ascríbi festináte. Verba Dómini, quæ aure percípitis, mente retinéte. Cibus enim mentis est sermo Dei; et quasi acceptus cibus stómacho languénte rejícitur, quando auditus sermo in ventre memóriæ non tenétur. Sed quisquis alimenta non rétinet, hujus profectò vita desperátur.

℟. Sicut exaltantur cœli à terra, sic exaltátæ sunt viæ meæ à viis vestris. * Et quómodò descendit imber, et inébriat terram, et dat semen serenti, et panem comedenti; sic erit verbum meum. ℣. Sic est regnum Dei, quemádmodùm si homo jáciat sementem in terram, et semen gérminet et increscat. * Et quomodò. Glória. *Repet.* ℟. Sicut *usque ad* ℣. Sic est. *Is.* 55. *Marc.* 4.

Ad Benedictus, *Ant.* 1. D. Qui secùs viam, hi sunt qui áudiunt; et diábolus tollit verbum de corde eórum: qui autem supra petram, hi radíces non habent; ad tempus credunt, et in témpore tentatiónis recédunt. *Luc.* 8.

ORATIO.

Deus, qui cónspicis quia ex nulla nostra actióne confídimus: concéde propítius, ut contra adversa ómnia, grátiæ tuæ protectióne muniámur; Per Dóminum.

Ad Magníficat, *Ant.* J. Quod in spinas cécidit, hi sunt qui à sollicitudínibus, et divítiis, et voluptátibus vitæ euntes, suffocantur : quod autem in bonam terram, hi sunt qui in corde bono et óptimo audientes verbum rétinent, et fructum áfferunt in patiéntia. *Luc.* 8.

Oratio, ut suprà.

FERIA SECUNDA.

LECTIO I.

De libro Génesis.

(Cap. 8.)

Recordatus Deus Noë, cunctorumque animántium, et ómnium jumentórum quæ erant cum eo in arca, adduxit spíritum super terram, et imminútæ sunt aquæ. Et clausi sunt fontes abyssi, et cataractæ cœli ; et prohíbitæ sunt plúviæ de cœlo. Reversæque sunt aquæ de terra, euntes et redeuntes ; et cœpérunt mínui post centum quinquaginta dies. Requievítque arca mense séptimo, vigésimo séptimo die mensis, super montes Arméniæ. At verò aquæ ibant et decrescébant usque ad décimum mensem ; décimo enim mense, primâ die mensis, apparuérunt cacúmina móntium.

℣. Videns Deus, 436.

LECTIO II.

Cumque transissent quadraginta dies, apériens Noë fenestram arcæ quam fécerat, dimísit corvum, qui egrediebátur, et non revertebátur, donec siccarentur aquæ super terram. Emísit quoque columbam post eum, ut vidéret si jam cessassent aquæ super fáciem terræ. Quæ cùm non invenisset ubi requiésceret pes ejus, reversa est ad eum in arcam ; aquæ enim erant super universam terram. Extenditque manum, et apprehensam íntulit in arcam. Expectátis autem ultrà septem diébus áliis, rursum dimísit columbam ex arca. At illa venit ad eum ad vésperam, portans ramum olívæ virántibus fóliis in ore suo. Intellexit ergo Noë quòd cessassent aquæ super terram, expectavitque nihilóminùs septem álios dies, et emísit columbam, quæ non est reversa ultrà ad eum.

℣. Noë inventus est perfectus, 437.

LECTIO III.

Mense secundo, séptimo et vigésimo die mensis, arefacta est terra. Locútus est autem Deus ad Noë, dicens : Egrédere de arca, tu et uxor tua, fílii tui et uxóres filiórum tuórum tecum. Cuncta animántia quæ sunt apud te, ex omni carne, tam in volatílibus, quàm in béstiis, et universis reptílibus quæ reptant super terram, educ

tecum, et ingredímini super terram : créscite, et multiplicámini super eam. Egressus est ergo Noë, et fílii ejus, uxor illíus, et uxóres filiórum ejus cum eo. Sed et ómnia animántia, jumenta, et reptília quæ reptant super terram secundùm genus suum, egressa sunt de arca. Ædificávit autem Noë altáre Dómino; et tollens de cunctis pecóribus et volúcribus mundis, óbtulit holocausta super altáre. Odoratusque est Dóminus odórem suavitátis, et ait : Nequáquam ultrà maledícam terræ propter hómines : sensus enim et cogitátio humáni cordis in malum prona sunt ab adolescentia sua.

℣. Aquæ prævaluérunt nimis, 437.

Ad Benedictus, *Ant.* 1. *D.* Cœli erant priùs, et terra de aqua, et per aquam consistens Dei verbo; per quæ ille tunc mundus aquâ inundátus périit. 2. *Petr.* 3.

Ad Magníficat, *Ant.* 7. d. Quómodò dilúvium áridam inebriávit, sic ira Dómini gentes quæ non exquisiérunt eum, hæreditábit. *Eccli.* 39.

FERIA TERTIA.

LECTIO I.

De libro Génesis.

(Cap. 9.)

Benedixit Deus Noë et fíliis ejus; et dixit ad eos : Créscite, et multiplicámini, et repléte terram. Et terror vester ac tremor sit super cuncta animália terræ, et super omnes vólucres cœli cum universis quæ moventur super terram. Omnes pisces maris mánui vestræ tráditi sunt; et omne quod movétur et vivit, erit vobis in cibum : quasi ólera viréntia trádidi vobis ómnia, excepto quòd carnem cum sánguine non comedétis : sánguinem enim animárum vestrárum requíram de manu cunctárum bestiárum; et de manu hóminis, de manu viri et fratris ejus requíram ánimam hóminis. Quicumque effúderit humánum sánguinem, fundétur sanguis illíus; ad imáginem quippe Dei factus est homo.

℣. Gigantes, 438.

LECTIO II.

Hæc quoque dixit Deus ad Noë, et ad fílios ejus cum eo : Ecce ego státuam pactum meum vobiscum, et cum sémine vestro post vos : et ad omnem ánimam viventem, quæ est vobiscum, tam in volúcribus quàm in jumentis et pecúdibus terræ cunctis, quæ egressa sunt de arca, et universis béstiis terræ. Státuam pactum meum vobiscum, et nequáquam ultrà interficiétur omnis caro aquis dilúvii, neque erit deinceps dilúvium dissipans terram. Dixitque Deus : Hoc signum fœderis

quod do inter me et vos, et ad omnem ánimam viventem quæ est vobiscum in generatiónes sempiternas : Arcum meum ponam in núbibus, et erit signum fœderis inter me et inter terram. Cùmque obdúxero núbibus cœlum, apparébit arcus meus in núbibus ; et recordábor fœderis mei vobiscum, et cum omni ánima vivente quæ carnem végetat : et non erunt ultrà aquæ dilúvii ad delendum universam carnem.

℟. Egressus Noë, 438.

LECTIO III

Erant ergo fílii Noë, qui egressi sunt de arca, Sem, Cham et Japhet : porrò Cham ipse est pater Chánaan. Tres isti fílii sunt Noë, et ab his dissemináta est omne genus hóminum super universam terram. Cœpitque Noë vir agrícola exercére terram, et plantávit víneam. Bibensque vinum inebriátus est, et nudátus in tabernáculo suo. Quod cùm vidisset Cham pater Chánaan, verenda scílicet patris sui esse nudáta, nuntiávit duóbus frátribus suis foràs. At verò Sem et Japhet pállium imposuérunt húmeris suis, et incedentes retrorsùm, operuérunt verenda patris sui ; faciesque eórum aversæ erant, et patris virília non vidérunt. Evígilans autem Noë ex vino, cùm didicísset quæ fécerat ei fílius suus minor, ait : Maledíctus Chánaan, servus servórum erit frátribus suis. Dixitque : Benedíctus Dóminus Deus Sem ; sit Chánaan servus ejus. Dilátet Deus Japhet, et hábitet in tabernáculis Sem ; sitque Chánaan servus ejus. Vixit autem Noë post dilúvium trecentis quinquaginta annis : et impléti sunt omnes dies ejus nongentórum quinquaginta annórum, et mórtuus est.

℟. Dixit Deus, 439.

Ad Benedictus, *Ant.* 6. F. Sicut in diébus Noë jurávi ne indúcerem aquas ultrà super terram, sic jurávi ut non irascar tibi, dixit miserátor tuus Dóminus. *Is.* 54.

Ad Magníficat, *Ant.* 5. a. Benedíctio patris firmat domos filiórum : glória hóminis ex honóre patris sui. *Eccli.* 3.

FERIA QUARTA.

LECTIO I.

De libro Génesis.

(Cap. 11.)

Erat terra lábii unius, et sermónum eorumdem. Cùmque proficiscerentur de oriente, invenérunt campum in terra Sénnaar, et habitavérunt in eo. Dixitque alter ad próximum suum : Veníte, faciámus láteres, et coquámus eos igni. Habuerúntque láteres pro saxis,

et bitúmen pro cæmento, et dixérunt : Veníte, faciámus nobis civitátem, et turrim, cujus culmen pertingat ad cœlum; et celebrémus nomen nostrum ántequàm dividámur in universas terras. Descendit autem Dóminus ut vidéret civitátem, et turrim quam ædificábant fílii Adam, et dixit : Ecce unus est pópulus, et unum lábium ómnibus; cœperuntque hoc fácere, nec desistent à cogitatiónibus suis, donec eas ópere cómpleant. Veníte ígitur, descendámus, et confundámus ibi linguam eórum, ut non áudiat unusquisque vocem próximi sui. Atque ita divísit eos Dóminus ex illo loco in universas terras, et cessavérunt ædificáre civitátem. Et idcirco vocátum est nomen ejus, Babel.

℣. Videns Deus, 436.

LECTIO II.

Vixitque Thare septuaginta annis, et génuit Abram, et Nachor, et Aran. Hæ sunt autem generatiónes Thare: Thare génuit Abram, Nachor, et Aran. Porrò Aran genuit Lot. Mortuusque est Aran ante Thare patrem suum, in terra nativitátis suæ, in Ur Chaldæórum. Duxérunt autem Abram et Nachor uxóres : nomen uxóris Abram, Sáraï; et nomen uxóris Nachor, Melcha fília Aran, patris Melchæ, et patris Jeschæ. Erat autem Sáraï stérilis, nec habébat liberos. Tulit ítaque Thare Abram fílium suum, et Lot fílium Aran fílium fílii sui, et Sáraï nurum suam uxórem Abram fílii sui; et eduxit eos de Ur Chaldæórum, ut irent in terram Chánaan: veneruntque usque Haran, et habitavérunt ibi. Et facti sunt dies Thare ducentórum quinque annórum, et mórtuus est in Haran.

℣. Noe inventus est perfectus, 437.

LECTIO III.

(Cap. 12.)

Dixit autem Dóminus ad Abram : Egrédere de terra tua, et de cognatióne tua, et de domo patris tui, et veni in terram quam monstrábo tibi; faciamque te in gentem magnam, et benedícam tibi, et magnificábo nomen tuum, erisque benedictus. Benedícam benedicéntibus tibi, et maledícam maledicéntibus tibi; atque in te benedicéntur universæ cognatiónes terræ. Egressus est ítaque Abram, sicut præcéperat ei Dóminus, et ivit cum eo Lot. Septuaginta quinque annórum erat Abram, cùm egrederétur de Haran. Tulítque Sáraï uxórem suam, et Lot fílium fratris sui, universamque substántiam quam posséderant, et ánimas quas fécerant in Haran;

et egressi sunt, ut irent in terram Chánaan.

℟. Aquæ, 437.

Ad Benedictus, *Ant.* 2. D. In consensu nequítiæ cùm se natiónes contulissent, sapiéntia scivit justum, et conservávit sine queréla Deo. *Sap.* 10.

Ad Magníficat, *Ant.* 3. a. Quando dividébat Altíssimus gentes, quando separábat filios Adam, constítuit términos populórum; pars autem Dómini pópulus ejus. *Deut.* 32.

FERIA QUINTA.

LECTIO I.

De libro Génesis.

(Cap. 13.)

Facta est rixa inter pastóres gregum Abram et Lot. Eo autem témpore Chananæus et Pherezæus habitábant in terra illa. Dixit ergo Abram ad Lot: Ne, quæso, sit júrgium inter me et te, et inter pastóres meos et pastóres tuos; fratres enim sumus: ecce universa terra coram te est; recéde à me, óbsecro. Si ad sinistram íeris, ego déxteram tenébo: si tu déxteram elégeris, ego ad sinistram pergam. Elevatis ítaque Lot óculis, vidit omnem circa regiónem Jordánis quæ universa irrigabátur, ántequam subvérteret Dóminus Sódomam et Gomorrham, sicut paradísus Dómini, et sicut Ægyptus veniéntibus in Segor. Elegítque sibi Lot regiónem circa Jordánem, et recessit ab Oriente.

℟. Gigantes, 438.

LECTIO II.

Abram habitávit in terra Chánaan: Lot verò morátus est in óppidis quæ erant circa Jordánem, et habitávit in Sódomis. Hómines autem Sodomítæ péssimi erant, et peccatóres coram Dómino nimis. Dixitque Dóminus ad Abram, postquàm divísus est ab eo Lot: Leva óculos tuos, et vide à loco in quo nunc es, ad aquilónem et merídiem, ad orientem et occidentem. Omnem terram quam cónspicis, tibi dabo et sémini tuo usque in sempiternum. Faciamque semen tuum sicut púlverem terræ: si quis potest hóminum numeráre púlverem terræ, semen quoque tuum numeráre póterit. Surge, et perámbula terram in longitúdine et in latitúdine sua; quia tibi datúrus sum eam.

℟. Egressus Noë, 438.

LECTIO III.

(Cap. 14.)

Cum audisset Abram, captum vidélicet Lot fratrem suum, numerávit expeditos vernáculos suos trecentos decem et octo; et persecútus est usque Dan. Et divísis sóciis, írruit super eos

nocte; percussitque eos, et persecútus est eos usque Hoba, quæ est ad lævam Damasci. Reduxitque omnem substántiam, et Lot fratrem suum cum substántia illíus, mulíeres quoque et pópulum. Egressus est autem rex Sodomórum in occursum ejus, postquàm reversus est à cæde Chodorlahómor, et regum qui cum eo erant in valle Save, quæ est vallis regis. At verò Melchísedech rex Salem, próferens panem et vinum, (erat enim Sacerdos Dei altíssimi) benedixit ei, et ait: Benedictus Abram Deo excelso, qui creávit cœlum et terram: et benedictus Deus excelsus, quo protegente hostes in mánibus tuis sunt. Et dedit ei décimas ex ómnibus.

℣. Dixit Deus, 439.

Ad Benedictus, *Ant.* 4. *D.* Justum Lot à nefandórum luxuriósa conversatióne erípuit Deus; aspectu enim et audítu justus erat. 2. *Petr.* 2.

Ad Magníficat, *Ant.* 3. *à.* Intuémini quantus sit hic, qui décimas sumpsit ab Abraham; et hunc qui habébat repromissiónes, benedixit. *Hebr.* 7.

FERIA SEXTA.

LECTIO I.

De libro Génesis.

(Cap. 17.)

Postquam Abram nonaginta et novem annórum esse cœperat, appáruit ei Dóminus, dixitque ad eum: Ego Deus omnípotens: ámbula coram me, et esto perfectus. Ponamque fœdus meum inter me et te, et multiplicábo te vehementer nimis. Cécidit Abram pronus in fáciem. Dixitque ei Deus: Ego sum, et pactum meum tecum, erisque pater multárum géntium. Nec ultrà vocábitur nomen tuum Abram, sed appellàberis Abraham, quia patrem multárum géntium constítui te. Faciamque te créscere vehementíssimè, et ponam te in géntibus, regesque ex te egredientur.

℣. Videns Deus, 436.

LECTIO II.

Dixit íterùm Deus ad Abraham: Et tu ergo custódies pactum meum, et semen tuum post te in generatiónibus suis. Hoc est pactum meum quod observábitis inter me et vos, et semen tuum post te: Circumcidétur ex vobis omne masculínum, et circumcidétis carnem præpútii vestri, ut sit in signum fœderis inter me et vos. Infans octo diérum circumcidétur in vobis, omne masculínum in generatiónibus vestris; tam vernáculus quàm emptítius circumcidétur, et quicumque non fúerit de stirpe vestra: eritque pac-

tum meum in carne vestra in fœdus æternum. Máscu-lus cujus præpútii caro circumcísa non fúerit, delébitur ánima illa de pópulo suo ; quia pactum meum írritum fecit.

℣. Noë inventus est, 437.

LECTIO III.

Dixit quoque Deus ad Abraham : Sárai uxórem tuam non vocábis Sáraï, sed Saram. Et benedícam ei, et ex illa dabo tibi fílium, cui benedictúrus sum : eritque in natiónes, et reges populórum orientur ex eo. Cécidit Abraham in fáciem suam, et risit, dicens in corde suo : Putásne centenário nascétur fílius ? et Sara nonagenária páriet ? Dixitque ad Deum : Utinam Ismael vivat coram te ! Et ait Deus ad Abraham : Sara uxor tua páriet tibi fílium, vocabísque nomen ejus Isaac, et constítuam pactum meum illi in fœdus sempitérnum, et sémini ejus post eum. Super Ismael quoque exaudívi te : ecce benedícam ei, et augébo, et multiplicábo eum valde : duódecim duces generábit, et fáciam illum in gentem magnam. Pactum verò meum státuam ad Isaac, quem páriet tibi Sara témpore isto in anno áltero.

℣. Aquæ prævaluérunt nimis, 437.

Ad Benedictus, *Ant.* 1 a. Abraham pater est ómnium nostrùm (sicut scriptum est : Quia patrem multárum géntium pósui te) ante Deum, cui crédidit. *Rom.* 4.

Ad Vesperas, *à Capítulo de beata Maria in Sabbato, nisi occurrat Festum semiduplex. Commemoratio de Simplici occurrente.*

SABBATO.

LECTIO I.

De libro Genésis.

(Cap. 19.)

Venerunt duo Angeli Sódomam véspere, et sedente Lot in fóribus civitátis. Qui cùm vidísset eos, surrexit, et ivit óbviam eis, adoravítque pronus in terram : et dixit : Obsecro, dómini, declináte in domum púeri vestri, et manéte ibi : laváte pedes vestros ; et mane proficiscémini in viam vestram. Qui dixérunt : Mínimè, sed in platéa manébimus. Cómpulit illos óppidò ut divérterent ad eum : ingressísque domum illíus fecit convívium, et coxit ázyma ; et comedérunt. Priùs autem quàm irent cúbitum, viri civitátis vallavérunt domum à púero usque ad senem, omnis pópulus simul. Vocaveruntque Lot, et dixérunt ei : Ubi sunt viri qui introiérunt ad te nocte ? Educ illos huc, ut cognoscámus eos.

LECTIO II.

VIMQUE faciébant Lot vehementíssimè : jamque propè erat ut effríngerent fores. Et ecce misérunt manum viri, et introduxérunt ad se Lot, clauseruntque óstium : et eos qui foris erant, percussérunt cæcitáte à mínimo usque ad máximum, ita ut óstium invenire non possent. Dixérunt autem ad Lot : Habes hic quémpiam tuórum? génerum, aut fílios, aut fílias, omnes, qui tui sunt, educ de urbe hac : delébimus enim locum istum, eò quòd increverit clamor eórum coram Dómino, qui misit nos, ut perdámus illos. Egressus ítaque Lot, locútus est ad géneros suos, qui acceptúri erant fílias ejus, et dixit : Súrgite, egredímini de loco isto; quia delébit Dóminus civitátem hanc. Et visus est eis quasi ludens loqui. Cùmque esset mane, cogébant eum Angeli, dicentes : Surge, tolle uxórem tuam, et duas fílias quas habes : ne et tu páriter péreas in scélere civitátis. Dissimulante illo, apprehendérunt manum ejus, et manum uxóris, ac duárum filiárum ejus; eò quòd párceret Dóminus illi. Eduxeruntque eum, et posuérunt extra civitátem.

LECTIO III.

IGITUR Dóminus pluit super Sódomam et Gomorrham sulphur et ignem à Dómino de cœlo : et subvertit civitátes has, et omnem circa regiónem, universos habitatóres úrbium, et cuncta terræ virántia. Respiciensque uxor ejus post se, versa est in státuam salis. Abraham autem consurgens mane, ubi stéterat priùs cum Dómino, intúitus est Sódomam et Gomorrham, et universam terram regiónis illíus : viditque ascendentem favillam de terra quasi fornácis fumum. Cùm enim subvérteret Deus civitátes regiónis illíus, recordátus Abrahæ, liberávit Lot de subversióne úrbium in quibus habitáverat.

AD VESPERAS.

Psalmi et Antiph. de Psalterio.

Capitulum. (*Eccli.* 44.)

ABRAHAM magnus pater multitúdinis géntium, et non est inventus símilis illi in glória; qui conservávit legem Excelsi, et fuit in testamento cum illo.

Hymn. et ℣. ut in Sabbato ante Septuagesimam, 418.

Ad Magníficat, *Ant.* 7. G. Abraham in tentatióne inventus est fidélis; ídeò jurejurando dedit illi Deus glóriam in gente sua. *Eccli.* 44.

Oratio, ut infrà ad Laud.

COMPLET., *ut in Psalterio.*

DOMINICA QUINQUAGESIMÆ.

Omnia ut in Dominicis à Septuagesim. ad Quadragesimam, 424, additis quæ sequuntur.

IN I.° NOCTURNO.

LECTIO I.

De libro Génesis.

(Cap. 21.)

Visitavit Dóminus Saram sicut promíserat, et implévit quæ locútus est. Concepitque, et péperit fílium in senectúte sua, témpore quo prædíxerat ei Deus. Vocavitque Abraham nomen fílii sui quem génuit ei Sara, Isaac; et circumcídit eum octávo die, sicut præcéperat ei Deus, cùm centum esset annórum. Hàc quippe ætáte patris natus est Isaac. Dixitque Sara: Risum fecit mihi Deus: quicumque audíerit, corridébit mihi. Rursumque ait: Quis auditúrum crederet Abraham quòd Sara lactáret fílium, quem péperit ei jam seni?

℟. Dixit Dóminus ad Abram: Egrédere de cognatióne tua, et veni in terram quam monstrábo tibi. Egressus est ítaque Abram, * Tulitque Sáraï uxórem suam, et Lot fílium fratris sui, universamque substántiam quam posséderant. ℣. Fide Abraham obedívit in locum exíre, quem acceptúrus erat in hæreditátem, et éxiit nesciens quò iret; * Tulitque, *Genes.* 12. *Hebr.* 11.

LECTIO II.

(Cap. 22.)

Tentavit Deus Abraham, et dixit ad eum: Abraham, Abraham. At ille respondit: Adsum. Ait illi: Tolle fílium tuum unigénitum, quem díligis, Isaac, et vade in terram visiónis; atque ibiófferes eum in holocaustum, super unum móntium quem monstrávero tibi. Igitur Abraham de nocte consurgens, stravit ásinum suum, ducens secum duos júvenes, et Isaac fílium suum. Cùmque concidisset ligna in holocaustum, ábiit ad locum quem præcéperat ei Deus. Die autem tértio, elevátis óculis, vidit locum procul, dixitque ad púeros suos: Expectáte hìc cum ásino; ego et puer illuc usque properántes, postquàm adoravérimus, revertémur ad vos. Tulit quoque ligna holocausti, et imposuit super Isaac fílium suum; ipse verò portábat in mánibus ignem et gládium.

℟. Fide Sara stérilis virtútem in conceptiónem séminis accépit, étiam præter tempus ætátis; * Quóniam fidelem crédidit esse eum qui repromíserat. ℣. Péperit Sara fílium in senectúte sua, témpore quo prædíxe-

rat ei Deus; * Quóniam fidélem crédidit esse. *Hebr.* 11. *Genes.* 21.

LECTIO III.

PERGEBANT ergo páriter, et venérunt ad locum quem osténderat ei Deus, in quo ædificávit altáre, et désuper ligna compósuit. Cùmque alligasset Isaac fílium suum, pósuit eum in altáre super struem lignórum. Extenditque manum, et arrípuit gládium, ut immoláret fílium suum. Et ecce Angelus Dómini de cœlo clamávit, dicens: Abraham, Abraham. Qui respondit: Adsum. Dixitque ei: Non extendas manum tuam super púerum, neque fácias illi quidquam: nunc cognóvi quòd times Deum, et non pepercísti unigénito fílio tuo propter me. Levávit Abraham óculos suos, viditque post tergum aríetem inter vepres hærentem córnibus, quem assúmens óbtulit holocaustum pro fílio.

℟. Fide óbtulit Abraham Isaac, cùm tentarétur: * Et unigénitum offerébat, qui suscéperat repromissiónes; árbitrans † Quia et à mortuis suscitáre potens est Deus. ℣. Extendit manum, et arrípuit gládium, ut immoláret fílium suum: * Et unigénitum offerébat, qui. Glória Patri. † Quia et à mórtuis suscitáre. *Hebr.* 11. *Genes* 22.

IN II.° NOCTURNO.

LECTIO IV

Ex libro sancti Augustíni Epíscopi de Civitáte Dei.

(Libr. 16, c. 31 et 32.)

NATUS est Abrahæ, secundùm promissiónem Dei, de Sara fílius. Tentátur Abraham de immolando dilectíssimo fílio ipso Isaac; ut pia ejus obediéntia probarétur, séculis in notítiam perferenda, non Deo. Nunquam sanè créderet Abraham quòd víctimis Deus delectarétur humánis; quamvis, divíno intonante præcepto, obediendum sit, non disputandum. Verúmtamen Abraham confestim fílium, cùm fuisset immolátus, resurrectúrum credidisse laudandus est. Postrémò quia Isaac occídi non oportébat, postéaquàm est pater ferire prohíbitus; quis erat ille áries, quo immoláto implétum est significatívo sánguine sacrifícium? Nempe, quando vidit eum Abraham, córnibus in frútice tenebátur. Quis ergo illo figurabátur, nisi Jesus, ántequàm immolarétur, spinis Judáicis coronátus? Sed divína pótiùs per Angelum verba audiámus. Per memetipsum jurávi, propter quod fecísti verbum hoc, et non pepercísti fílio tuo dilecto propter me, nisi benedícens benedícam te; et

benedicentur in sémine tuo omnes gentes terræ. Hoc modo est illa de vocatióne géntium in sémine Abrahæ, post holocaustum quo significátus est Christus, étiam juratióne Dei firmáta promíssio. Sæpè enim promíserat; sed nunquam juráverat. Quid autem est veri Dei veracisque jurátio, nisi promissi confirmátio, et infidélium quædam increpátio?

℟. Vocávit Angelus Dómini Abraham de cœlo, dicens: Quia non pepercisti fílio tuo unigénito propter me, * Benedicentur in sémine tuo omnes gentes terræ. ℣. Abrahæ promittens Deus, jurávit per semetipsum, dicens: Nisi benedícens benedícam te, et multíplicans multiplicábo te; * Benedicentur. *Genes.* 22. *Hebr.* 6.

LECTIO V.

(Cap. 36.)

Accepit étiam Isaac oráculum tale quale pater ejus; quo oráculo sic scriptum est: Státuam juramentum meum quod jurávi Abrahæ patri tuo, et multiplicábo semen tuum tanquam stellas cœli, et dabo sémini tuo omnem terram hanc, et benedicentur in sémine tuo omnes gentes terræ, pro eo quod obaudívit Abraham pater tuus vocem meam. Iste Patriarcha nec uxórem hábuit áliam, nec áliquam concubínam; sed posteritáte duórum geminórum ex uno concúbitu procreatórum contentus fuit. Nec ideò tamen istum patri præferre debémus, quia iste nullam féminam præter unam cónjugem nóverat. Erant enim procul dúbio paternæ fídei et obediéntiæ mérita potióra, in tantum ut propter illum dicat Deus huic se fácere bona quæ facit, ut novérimus non ex bonis síngulis inter se hómines comparáre; sed in unoquóque considerémus universa. Fíeri enim potest, ut hábeat áliquid in vita et in móribus quíspiam quo súperat álium, idque sit longè præstabílius quàm est illud unde ab álio superátur.

℟. Appáruit Isaac Dóminus, et ait: Benedícam tibi, complens juramentum quod spopondi Abraham patri tuo; * Et benedicentur in sémine tuo omnes gentes terræ. ℣. Non omnes qui ex Israel sunt, ii sunt Israelítæ; neque qui semen sunt Abrahæ, omnes fílii; sed in Isaac vocábitur tibi semen: * Et. *Genes.* 26. *Rom.* 9.

LECTIO VI.

(Cap. 37 et 38.)

Duo Isaac fílii, Esaü et Jacob, páriter crescunt. Primátus majóris transfúnditur in minórem ex pacto et plácito inter illos. Senescit

Isaac, ejusque óculis per senectam visus aufertur. Vult benedícere fílium majórem, et pro illo nésciens benedícit minórem. Míttitur Jacob à paréntibus in Mesopotámiam, ut ibi ducat uxórem. Patris mittentis verba hæc sunt : Deus meus benedícat te, et áugeat te, et multíplicet te; et eris in congregatiónes géntium; et, Det tibi benedictiónem Abrahæ patris tui, tibi et sémini tuo post te. Hìc jam intellígimus segregátum semen Jacob ab álio sémine Isaac, quod factum est per Esaïi. Quando enim dictum est, In Isaac vocábitur tibi semen, pértinens útique semen ad Civitátem Dei, separátum est inde áliud semen Abrahæ, quod erat in ancillæ fílio, et quod futúrum erat in fíliis Céthuræ. Sed adhuc erat ambíguum de duóbus géminis fíliis Isaac, an ad utrumque, an ad unum eórum illa benedíctio pertinéret; et si ad unum, quisnam esset illórum. Quod nunc declarátum est, cùm prophéticè à patre benedícitur Jacob, et dícitur ei, Et eris in congregatiónes géntium; et, Det tibi benedictiónem Abrahæ patris tui.

℣. Vidit Jacob Dóminum dicentem sibi : Erit semen tuum quasi pulvis terræ, et * Benedicentur in te et in sémine tuo cunctæ tribus terræ. ℣. Non dicit : Et semínibus quasi in multis, sed quasi in uno, qui est Christus : * Benedicentur. Glória Patri. * Benedicentur. *Genes.* 28. *Galat.* 3.

IN III.^ NOCTURNO.

LECTIO VII.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

(Cap. 18.)

In illo témpore; Assumpsìt Jesus duódecim, et ait illis : Ecce ascéndimus Jerosólymam, et consummabuntur ómnia quæ scripta sunt per Prophétas de Fílio hóminis. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii Papæ.

(Homil. 2, in Evang. habita in Basilica S. Petri, Dom. Quinquagesimæ, n. 1.)

Redemptor noster, prævidens ex passióne sua discipulórum ánimos perturbandos, eis longè antè et ejusdem passiónis pœnam, et resurrectiónis suæ glóriam prædícit; ut cùm eum morientem, sicut prædictum est, cérnerent, étiam resurrectúrum non dubitárent. Sed quia carnáles adhuc discípuli nullo modo valébant cápere verba mystérii, venítur ad miraculum. Ante eórum óculos cæcus lumen récipit; ut qui cœlestis mystérii verba non

cáperent, eos ad fidem cæléstia facta solidárent.

℟. Cæcus quidam sedébat secûs viam, mendícans. Dixérunt autem ei quòd Jesus transíret. Et clamávit, dicens : * Jesu, fili David, miserére meî. ℣. Dóminus firmamentum virtútis, et adjutórium casûs, exaltans ánimam, et illúminans óculos : * Jesu. *Luc.* 18. *Eccli.* 34.

LECTIO VIII.

Sed mirácula Dómini et Salvatóris nostri sic accipienda sunt, fratres caríssimi, ut et in veritáte credantur facta, et tamen per significatiónem nobis áliquid ínnuant. Opera quippe ejus et per poténtiam áliud ostendunt, et per mystérium áliud loquuntur. Ecce enim, quis juxta históriam cæcus iste fúerit, ignorámus ; sed tamen, quem per mystérium significet, nóvimus. Cæcus quippe est genus humánum, quod in parente primo à paradísi gáudiis expulsum, claritátem supernæ lucis ignórans, damnatiónis suæ ténebras pátitur : sed tamen per Redemptóris sui præséntiam illumirátur ; ut æternæ lucis gáudia jam per desiderium vídeat, atque in via vitæ boni óperis gressus ponat.

℟. Stans Jesus, jussít cæcum addúci ad se ; et interrogávit illum, dicens : Quid tibi vis fáciam ? At ille dixit : * Dómine, ut vídeam. ℣. Deus meus, illúmina ténebras meas : * Dómine, ut vídeam. *Luc.* 18. *Ps.* 17.

LECTIO IX.

(N. 2, 3 et 4.)

Quisquis ergo cæcitátis suæ ténebras agnoscit, quisquis hoc quod sibi deest lumen æternitátis intélligit ; clamet medullis cordis, clamet et vócibus mentis, dicens : Jesu, fili David, miserére meî. Sed quid, clamante cæco, subjúngitur, audiámus : Et qui præíbant, increpábant eum ut tacéret. Quid autem designant isti qui Jesum venientem præcédunt, nisi desideriórum carnálium turbas, tumultusque vitiórum ? qui, priusquàm Jesus ad cor nostrum véniat, tentatiónibus suis cogitatiónem nostram díssipant, et voces cordis in oratióne perturbant. Sed quid ad hæc illuminandus iste cæcus fecit, audiámus. Séquitur : Ipse verò multò magis clamábat : Fili David, miserére meî. Ecce quem turba increpat ut táceat, magis ac magis clamat ; quia quantò gravióri tumultu cogitatiónum carnálium prémimur, tantò oratióni insístere ardéntiùs debémus.

℟. Jesus dixit illi : Réspice, fides tua te salvum fe-

cit. Et confestim vidit. * Et sequebátur illum, magníficans Deum. ℣. Statim visum recépit, dicebatque : Benedíco te, Dómine Deus Israel. * Et sequebátur illum. Glória Patri. *Repetitur* ℟. Jesus dixit, *usque ad* ℣. Statim visum. *Luc.* 18. *Tob.* 11.

Ad Benedictus, *Ant.* 8. *G.* Assumpsit Jesus duódecim, et ait : Ecce ascéndimus Jerosólymam ; et consummabuntur ómnia quæ scripta sunt per Prophétas de Fílio hóminis. *Luc.* 18.

ORATIO.

PRECES nostras, quæsumus, Dómine, clementer exaudi ; atque à peccatórum vínculis absolútos, ab omni nos adversitáte custódi ; Per.

Ad Magníficat, *Ant.* 8. *G.* Fílius hóminis tradétur géntibus, et illudétur, et flagellábitur, et conspuétur ; et postquàm flagelláverint, occident eum : et tértiâ die resurget. *Luc.* 18.

Oratio, ut suprà.

FERIA SECUNDA.

LECTIO I.

De libro Génesis

(Cap. 25.)

HÆ sunt generatiónes Isaac fílii Abraham : Abraham génuit Isaac ; qui cùm quadraginta esset annórum, duxit uxórem Rebeccam fíliam Bathuélis Syri de Mesopotámia, sorórem Laban. Deprecatusque est Isaac Dóminum pro uxóre sua, eò quòd esset stérilis ; qui exaudívit eum, et dedit conceptum Rebeccæ. Sed collidebantur in útero ejus párvuli ; quæ ait : Si sic mihi futúrum erat, quid necesse fuit concípere ? Perrexitque ut consúleret Dóminum. Qui respondens, ait : Duæ gentes sunt in útero tuo, et duo pópuli ex ventre tuo dividentur ; populusque pópulum superábit, et major sérviet minóri. Jam tempus pariendi advénerat, et ecce gémini in útero ejus reperti sunt. Qui prior egressus est, rufus erat, et totus in morem pellis híspidus : vocatumque est nomen ejus, Esaü. Prótinus alter egrédiens, plantam fratris ténebat manu ; et ideirco appellávit eum Jacob.

℟. Dixit Dóminus ad Abram : Egrédere de cognatióne tua, et veni in terram quam monstrábo tibi. Egressus est ítaque Abram, * Tulitque Sáraï uxórem suam, et Lot fílium fratris sui, universamque substántiam quam posséderant. ℣. Fide Abraham obedívit in locum exíre, quem acceptúrus erat in hæreditátem, et éxiit nésciens quò iret ; * Tulitque. *Genes.* 12. *Hebr.* 11.

LECTIO II.

(Cap. 27.)

DIXIT Rebecca fílio suo Ja-

cob : Audívi patrem tuum loquentem cum Esaü fratre tuo, et dicentem ei : Affer mihi de venatióne tua, et fac cibos ut cómedam; et benedícam tibi coram Dómino, ántequàm móriar. Nunc ergo, fili mi, acquiesce consíliis meis; et pergens ad gregem, affer mihi duos hædos óptimos, ut fáciam ex eis escas patri tuo, quibus libenter véscitur : quas cùm intúleris, et coméderit, benedícat tibi priusquàm moriátur. Cui ille respondit : Nosti quòd Esaü frater meus homo pilósus sit, et ego lenis : si attrectáverit me pater meus, et sénserit, tímeo ne putet me sibi voluisse illúdere, et indúcam super me maledictiónem pro benedictióne. Ad quem mater : In me sit, ait, ista maledíctio, fili mi : tantùm audi vocem meam, et pergens affer quæ dixi. Abiit, et áttulit, deditque matri. Parávit illa cibos, sicut velle nóverat patrem illíus. Et véstibus Esaü valde bonis, quas apud se habébat domi, índuit eum; pelliculasque hædórum circúmdedit mánibus, et colli nuda protexit. Deditque pulmentum; et panes quos cóxerat, trádidit. Quibus illátis, dixit : Pater mi. At ille respondit : Audio. Quis es tu, fili mi? Dixitque Jacob : Ego sum primogénitus tuus Esaü.

℟. Fide Sara stérilis virtútem in conceptiónem séminis accépit, étiam præter tempus ætátis; * Quóniam fidélem crédidit esse eum qui repromíserat. ℣. Péperit Sara fílium in senectúte sua, témpore quo prædíxerat ei Deus; * Quóniam fidélem crédidit esse. *Hebr.* 11. *Genes.* 21.

LECTIO III.

Dixitque Isaac : Accéde huc, ut tangam te, fili mi, et probem utrùm tu sis fílius meus Esaü, an non. Accessit ille ad patrem; et palpáto eo, Dixit Isaac : Vox quidem, vox Jacob est; sed manus, manus sunt Esaü. Et non cognóvit eum, quia pilósæ manus similitúdinem majóris exprésserant. Benedícens ergo illi, ait : Tu es fílius meus Esaü? Respondit : Ego sum. At ille : Affer mihi, inquit, cibos de venatióne tua, fili mi; ut benedícat tibi ánima mea. Quos cùm oblátos comedisset, óbtulit ei étiam vinum; quo hausto, dixit ad eum : Accéde ad me, et da mihi ósculum, fili mi. Accessit, et osculátus est eum. Statimque ut sensit vestimentórum illíus fragrántiam, benedícens illi, ait : Ecce odor fílii mei sicut odor agri pleni, cui benedixit Dóminus. Det tibi Deus de rore cœli, et de pinguédine terræ abundántiam frumenti et vini. Et

sérviant tibi pópuli, et adórent te tribus : esto dóminus fratrum tuórum, et incurventur ante te fílii matris tuæ : qui maledíxerit tibi, sit ille maledictus; et qui benedíxerit tibi, benedictiónibus repleátur.

℟. Fide óbtulit Abraham Isaac, cùm tentarétur ; * Et unigénitum offerébat, qui suscéperat repromissiónes, árbitrans † Quia et à mórtuis suscitáre potens est Deus. ℣. Extendit manum, et arrípuit gládium, ut immoláret fílium suum; * Et unigénitum offerébat. Glória Patri. † Quia et à mórtuis suscitáre. *Hebr.* 11. *Genes.* 22.

Ad Benedictus, *Ant.* 3. c. Non ex opéribus, sed ex vocante dictum est : Major sérviet minóri; sicut scriptum est : Jacob dilexi; Esaü autem ódio hábui. *Rom.* 9.

Ad Magníficat, *Ant.* 7. *d.* Fide, et de futúris benedixit Isaac Jacob et Esaü. *Hebr.* 11.

FERIA TERTIA.

LECTIO I.

De libro Génesis.

(Cap. 27 et 28.)

Oderat semper Esaü Jacob pro benedictióne quâ benedíxerat ei pater; dixitque in corde suo : Vénient dies luctûs patris mei, et occídam Jacob fratrem meum. Nuntiáta sunt hæc Rebeccæ; quæ mittens et vocans Jacob fílium suum, dixit ad eum : Ecce Esaü frater tuus minátur ut occídat te. Nunc ergo, fili mi, audi vocem meam; et consurgens, fuge ad Laban fratrem meum in Haran; habitabisque cum eo dies paucos, donec requiescat furor fratris tui, et cesset indignátio ejus, obliviscaturque eórum quæ fecisti in eum : pósteà mittam, et addúcam te inde huc. Cur utróque orbábor fílio in uno die? Dixitque Rebecca ad Isaac : Tædet me vitæ meæ propter fílias Heth; si acceperit Jacob uxórem de stirpe hujus terræ, nolo vívere. Vocávit ítaque Isaac Jácob, et benedixit eum, præcepitque ei, dicens : Noli accípere cónjugem de génere Chánaan; sed vade, et proficíscere in Mesopotámiam Syriæ, ad domum Báthuel patris matris tuæ, et áccipe tibi inde uxórem de filiábus Laban avúnculi tui. Deus autem omnípotens benedícat tibi, et créscere te fáciat, atque multíplicet, ut sis in turbas populórum.

℟. Vocávit Angelus Dómini Abraham de cœlo, dicens : Quia non pepercisti fílio tuo unigénito propter me, * Benedicentur in sémine tuo omnes gentes terræ. ℣. Abrahæ promittens Deus, jurávit per semetipsum, dicens : Nisi benedí-

cens benedícam te, et multíplicans multiplicábo te; * Benedicentur. *Genes.* 22. *Hebr.* 6.

LECTIO II

(Cap. 28.)

IGITUR egressus Jacob de Bersábee, pergébat Haran. Cùmque venisset ad quemdam locum, et vellet in eo requiéscere post solis occúbitum, tulit de lapídibus qui jacébant, et suppónens cápiti suo, dormívit in eódem loco. Viditque in somnis scalam stantem super terram, et cacúmen illíus tangens cœlum, Angelos quoque Dei ascendentes et descendentes per eam, et Dóminum innixum scalæ, dicentem sibi: Ego sum Dóminus Deus Abraham patris tui, et Deus Isaac: terram in qua dormis, tibi dabo et sémini tuo. Eritque semen tuum quasi pulvis terræ: dilatáberis ad occidentem, et orientem, et septentriónem, et meridiem; et benedicentur in te et in sémine tuo cunctæ tribus terræ. Et ero custos tuus quócumque perréxeris, et redúcam te in terram hanc; nec dimittam, nisi complévero universa quæ dixi.

℟. Appáruit Isaac Dóminus, et ait: Benedícam tibi, complens juramentum quod spopondi Abraham patri tuo; * Et benedicentur in sémine tuo omnes gentes terræ. ℣. Non omnes qui ex Israel sunt, ii sunt Israelítæ; neque qui semen sunt Abrahæ, omnes fílii; sed in Isaac vocábitur tibi semen: * Et benedicentur. *Genes.* 26. *Rom.* 9.

LECTIO III.

(Cap. 35.)

ERANT autem fílii Jacob duódecim. Fílii Liæ, primogénitus Ruben, et Símeon, et Levi, et Judas, et Issachar, et Zábulon: fílii Rachel, Joseph et Bénjamin: fílii Balæ ancillæ Rachélis, Dan et Néphtali: fílii Zelphæ ancillæ Liæ, Gad et Aser. Hi sunt fílii Jacob, qui nati sunt ei in Mesopotámia Syriæ. Venit étiam ad Isaac patrem suum in Mambre civitátem Arbée, hæc est Hebron: in qua peregrinátus est Abraham et Isaac. Et compléti sunt dies Isaac centum octoginta annórum. Consumptusque ætáte, mórtuus est, et appósitus est pópulo suo senex et plenus diérum; et sepeliérunt eum Esaü et Jacob fílii sui.

℟. Vidit Jacob Dóminum dicentem sibi: Erit semen tuum quasi pulvis terræ, et * Benedicentur in te et in sémine tuo cunctæ tribus terræ. ℣. Non dicit: Et semínibus quasi in multis, sed quasi in uno, qui est

Christus : * Benedicentur. Glória Patri. * Benedicentur. *Genes.* 28. *Galat.* 3.

Ad Benedictus, *Ant.* 6. F. Jacob supplantávit fratrem suum in Bethel, invénit Deum; ibi Dóminus locútus est nobiscum. *Os.* 12.

Ad Magníficat, *Ant.* 4. E. Sapiéntia prófugum iræ fratris justum deduxit per vias rectas, et ostendit illi regnum Dei, et dedit illi sciéntiam sanctórum : honestávit illum in labóribus *Sap.* 10.

PROPRIUM SANCTORUM.

PARS HYEMALIS.

Diebus 26, 27, 28 *et* 29 *Novembris, si in crastinum diem incidat Dominica prima Adventûs, in Vesperis de Sabbato fit Commemoratio diei octavæ S. Cæciliæ, ut sequitur.*

Ant. Réspice ad preces ejus, Dómine Deus : audi oratiónem quam orat coram te hódie, ut exáudias deprecatiónem pópuli tui Israel, quodcumque oráverint in loco isto. 3. *Reg.* 8.

℣. In voluntáte tuâ deduxisti me, Dómine, ℟. Et cum glóriâ suscepisti me. *Ps.* 72.

ORATIO.

Deus, qui nos ánnuâ beátæ Cæciliæ Vírginis et Mártyris tuæ solemnitáte lætíficas : da ut cujus natalítia cólimus, virtútem quoque passiónis imitémur ; Per Dóminum nostrum.

DIE XXIX.

SANCTI SATURNINI,

EPISCOPI ET MARTYRIS,

Commemoratio.

Prídie Ad Vesperas, *Ant.* Ecce Deus. ℣. In Deo, IX. *Oratio*, Deus, qui per beátum, *infrà*.

LECTIO III.

Saturninus à Románo Pontífice unà cum sex áliis Epíscopis missus in Gállias, et Tolósæ Póntifex constitútus anno Consulátûs Décii et Grati, multos ab idólis ad Christum convertit : dæmónibus qui ibi colebantur ádeò terríbilis, ut frustrà sacrifíciis animálium evocáti, orácula réddere cessáverint. Tam inexpectáto siléntio commóti Gentíles, ímpetu facto, Saturnínum in Capitólium urbis traxérunt, comminánti durissimam mortem, nisi more pátrio diis sacra fáceret. Quod cùm renuisset, pedes ejus tauro alligárunt : qui sanctum Præsulem per declíves gradus Capitólii raptátum, collíso cápite, excusso cérebro, membrisque discerptis, interémit. Exánime corpus támdiu à tauro distractum est, quoad, rupto fune, acceptum, et lígneo immissum féretro, mulíeres duæ in alta scrobe tumultuáriò condidérunt. Inventum est pósteà ab Hilário Tolosáno ; qui, effossâ circùm humo, sacras véritus relíquias commovére, tú-

mulum superimpósuit, et oratórium extruxit.

Ad Laudes, *pro Commemoratione ejusdem, Ant.* Bonum. ℣. Adjútor, xii.

ORATIO.

Deus, qui per beátum Saturnínum Mártyrem tuum atque Pontíficem, infidéles pópulos de ténebris ad lucem veritátis veníre tribuísti : da nobis ejus intercessióne in fide stábiles, et à spe Evangélii quod prædicávit, immóbiles permanére; Per Dóminum.

DIE XXX.

S. ANDREÆ, APOSTOLI.

Duplex-majus.

Omnia de Communi Apost. p. 1, *exceptis quæ sequuntur. Ad* Magníficat, *Ant.* 8. *G.* Invénit Andréas fratrem suum Simónem, et dicit ei : Invénimus Messíam; et adduxit eum ad Jesum. *Joan.* 1.

Oratio, ut infrà ad Laudes. Fit Commem. de Adventu.

In I. Noct. *Lectiones de Scriptura occurrente.*

IN II.° NOCTURNO.

LECTIO IV.

Andreas, Bethsáidæ natus, qui est Galilææ vicus, frater Petri, discípulus Joannis Baptistæ, cùm eum de Christo dicentem audisset, Ecce Agnus Dei; secútus Jesum, fratrem quoque suum ad eumdem perduxit. Cùm pósteà una cum fratre piscarétur in mari Galilææ, ambo à prætereúnte Christo vocáti illis verbis : Veníte post me, fáciam vos fíeri piscatóres hóminum; nullam interponentes moram, et relictis rétibus, secúti sunt eum. Post cujus Resurrectiónem et Ascensiónem Andréas in Scythia prædicávit. Cùmque in Græciam pervenisset, multis ab idolórum cultu ad Christum colendum adductis; urbem Patras in Achàia suâ morte nobilitávit. Ejus reliquias Constántius Imperátor, ex voto Constantíni patris, anno vigésimo regni sui Constantinópolim transferri, et in augustíssimo Apostolórum templo collocári curávit; unde pósteà decerpta pignora diversis locis quasi vitæ sémina dispersa sunt. Os è bráchio jam ante annum millésimum ducentésimum in Ecclésiam Parisiensem ex Basílica sancti Stéphani véteris, in qua Concílium Parisiense sextum sub Ludovico Pio Imperatóre celebrátum est, translátum fuisse scribitur.

LECTIO V.

Sermo sancti Petri Chrysólogi.

(Sermo 133.)

Beatus Andréas hódie moriendo pro Domino, toto

virtútis gradu Domínicis incumbit hærére vestígiis. Nec eum cursus fáciat dísparem fratri, quem natúra símilem, vocátio sócium, parem grátia ipsa perfécerat. Ad unam vocem Dómini, sicut ille, patrem, pátriam, censum relíquit. Solum est quòd témpore Domínicæ passiónis fugit; sed neque hoc impar, quia non est grávius fúgere quàm negáre. Sed æquávit fratres vénia, quos sic discréverat culpa. Nam crucem quam refúgerant, pósteà conjunctis víribus, ardenter invádunt; ut unde reátum súmpserant, inde conscénderent cœlum, inde præmium súmerent et corónam. Petrus namque crucem, árborem conscendit Andréas: ut qui Christo cómpati gestiébant, in semetipsis figúram formamque ipsíus exprímerent passiónis, et redempti ligno consummarentur ad palmam. Sic Andréas noster, etsi cedit órdini, præmio tamen non cedit et labóri.

LECTIO VI.

Sermo sancti Bernardi Abbátis.

(Sermo 2 de Sancto Andrea, n. 1.)

Beati Andréæ Apóstoli solémnitas hódie celebrátur. Quam si piâ sollicitúdine perscrutémur, multa invenímus in ea, quæ ædíficent ánimas nostras. In ipso síquidem conversiónis suæ inítio, magnum nobis perfectæ obediéntiæ præstat exemplum, quod quidem Christiánis ómnibus necessárium. Sola enim est cáritas quæ obediéntiam gratam facit et acceptábilem Deo; hílarem quippe datórem dilígit Deus. Unde autem in Andréa jamjam moritúro tam spirituális mens fuit, tam fervens cáritas, ánimus tam robustus? Planè Spíritus erat qui adjuvábat infirmitátem ejus, per quem diffundebátur in corde ipsíus cáritas fortis ut mors, imò et fórtior morte. Cujus ô! si et nos partícipes inveniámur! Et sicut beáto Andréæ crucem et mortem ipsam, sic nobis quoque labórem et pœniténtiam nostram fáceret, non solùm non molestam, sed étiam desiderábilem atque omninò delectábilem esse.

IN III.° NOCTURNO.

LECTIO VII.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

(Cap. 4.)

In illo témpore; ámbulans Jesus juxta mare Galilææ, vidit duos fratres, Simónem qui vocátur Petrus, et Andréam fratrem ejus, mittentes rete in mare. Et réliqua

Homília sancti Gregórii Papæ.

(Quinta in Ev. habita in Bas. S. Andreæ, in die nat. ejus, n. 1.)

Audístis, fratres caríssimi, quia ad unius jussiónis vocem Petrus et Andréas, relictis rétibus, secúti sunt Redemptórem; et ad unum Dómini præceptum, hoc quod possidére videbántur, oblíti sunt. In cœlo jam sedet, qui de conversióne nos admonet: jam jugo fidei colla Géntium súbdidit; jam mundi glóriam stravit; jam ruínis ejus crebrescéntibus, districti sui judícii diem propinquantem denúntiat: et tamen superba mens nostra non vult hoc sponte desérere, quod quotídie perdit invíta. Quid ergo, fratres caríssimi, quid in ejus judício dictúri sumus, qui ab amóre præséntis sæculi, nec præceptis flectimur, nec verbéribus emendámur?

LECTIO VIII.

(N. 2.)

Sed fortasse áliquis tácitis sibi cogitatiónibus dicat: Ad vocem Domínicam uterque iste piscátor quid aut quantum dimísit, qui penè nihil hábuit? Sed hàc in re, fratres caríssimi, affectum debémus pótiùs pensáre quam censum. Multùm relíquit, qui sibi nihil retínuit: multùm relíquit, qui quantúmlibet parùm, totum deséruit. Certè nos et hábita cum amóre possidémus, et ea quæ mínimè habémus, ex desidério quærimus. Multùm ergo Petrus, et Andréas dimísit, quando uterque étiam desidéria habendi dereliquit.

LECTIO IX.

(N. 4.)

Quia ergo, fratres caríssimi, beáti Andreæ Apóstoli natalítia celebrámus, debémus imitári quod cólimus. Ostendat nostræ obséquium devotiónis, immutátæ solémnitas mentis: despiciámus quæ terréna sunt; relictis temporálibus, mercémur ætérna. Si autem necdum póssumus relínquere própria, saltem non concupiscámus aliéna. Si necdum mens nostra accénditur igne caritátis, in ambitióne sua hábeat frænum timóris; ut profectûs sui pássibus vegetáta, dum ab alienórum appetítu compéscitur, quandóque ad própria contemnenda perducátur, adjuvante Dómino nostro Jesu Christo.

Te Deum. [*Et dicitur in Festis per Adventum.*]

Ad Benedictus, *Ant.* 3. a. Erant Petrus et Andréas piscatóres; et ait illis Jesus: Veníte post me, et fáciam vos fíeri piscatóres hóminum. At illi contínuò, relictis rétibus, secúti sunt eum. *Matth.* 4.

ORATIO.

Majestatem tuam, Dómine, supplíciter exorámus; ut sicut Ecclésiæ tuæ beátus Andréas Apóstolus éxtitit prædicátor et rector, ita apud te sit pro nobis perpétuus intercessor; Per.

Fit Commem. de Adventu.

Ad Magníficat, *Ant.* 4. *D.* Omnia detrimentum feci, ut Christum lucrifáciam, ad cognoscendum illum, et virtútem resurrectiónis ejus, et societátem passiónum ejus, configurátus morti ejus. *Philipp.* 3.

Oratio, ut suprà.

Fit Commemoratio S. Eligii, Episcopi. Ant. Elégit. ℣. Beátus, XXII. *Oratio,* Deus, fidélium, XXVI.

Deinde, de Adventu.

Postea de S. Ilero, Episc. Ant. Ego sum. ℣. Elégit. *Oratio,* Deus, qui pópulis, XXVI.

FESTA DECEMBRIS.

DIE I

SANCTI ELIGII,

EPISCOPI.

Semiduplex.

Omnia de Communi Pontificum, additis quæ sequuntur.

Orat., Deus, fidélium, XXVI.

Ad Noct. *Lectio I. de Script. occur. è tribus fit una; et sic in omnibus Semiduplicibus.*

LECTIO II.

Eligius Lémovix, aurífaber indústrius, Parísios se cóntulit, ubi perítiæ suæ famâ Clotário secundo innótuit. Sanctióris vitæ desidério accensus, ómnium ab adolescéntia delictórum exomologésim fecit coram Sacerdóte, et exinde in ópera pietátis omni stúdio incúbuit. Nam étiam cùm artem exercébat, subinde in sacros códices óculos intendébat; ita ut mens Deo vacáret, dum manus úsibus serviébant humánis. Quidquid arte suâ comparábat, id totum fovendis egénis et captívis, rerum étiam sibi necessariárum dispéndio, redimendis erogábat. Hinc tantus ad eum páuperum concursus, ut quærenti domum Elígii dicerétur: Ubi páuperum cœtum conspéxeris, illic et Elígium repéries. Intra domum autem vacábat oratióni cum familiáribus, qui diu noctuque in ejus cámera canónicum cursum solémniter adimplébant. Non minùs acceptus Dagoberto quàm Clotário patri: et ab illo ad

Aremoricórum regem, pacis componendæ causà missus, reges ambos felíci fœdere sociávit.

LECTIO III.

Varia ejus hortátu et impensis extructa sunt templa et monastéria. Solemniacense in Lemovícibus cœnóbium cóndidit. Parísiis ædificávit monastérium vírginum, ad quarum córpora sepelienda Ecclésiam sancti Pauli extra civitátem construxit. Instaurávit in eódem monastério basílicam sancti Martiális, quam ejus quoque ditávit relíquiis. Plúrima diversis tempóribus auro, argento et gemmis ornávit sepulcra Sanctórum. Mausoléum imprímis mártyris Dionysii miro artifício decorávit. De Ecclésiæ disciplína sollícitus, Simoníacam labem quæ altas in Gállia radíces égerat, extirpávit. Tandem ad Noviomensem Episcopátum assumptus, non modò salúti gregis sibi commissi invigilávit, sed et Flandros et Frísios, aliosque ad Septentriónem pópulos, non sine magno labóre ac vitæ discrímine, ad Christum adduxit. Sedit in Concílio Cabilonensi sub Clodovéo secundo. Multa præclárè scripsit, ejécit dæmones, fútura divínitùs prædixit, aliisque miráculis illustris, óbiit septuagenárius, desinente die últimâ Novembris, anno sexcentésimo quinquagésimo nono, horâ primâ noctis, et Noviómi sepultus est. ¶ Eódem die celebrátur memória sancti Iléri seu Iséri, Gabalórum Epíscopi, cujus méntio fit in actis sanctæ Enímiæ vírginis, quæ ab eo consecráta est abbatissa. Sedébat anno sexcentésimo vigésimo octávo. Sanctum hunc præsulem peculiári cultu venerátur Mimatensis Ecclésia.

Ad Laudes, *Commem. de Adventu.*

Deindè de S. Ilero, Epísc. Ant. Sacerdótes tui induantur salútem : Dómine Deus, ne avérteris fáciem Christi tui : memento misericordiárum servi tui. 2. *Paral.* 6.

℣. Salvum fecit Dóminus Christum suum : ℟. Exaudiet illum de cœlo sancto suo. *Ps.* 19.

Or. Deus, qui pópulis, XXVI.

Ad Vesp. *Comm. de Adv.*

DIE III.

S. FRANCISCI XAVERII,

PRESBYTERI.

Semiduplex.

Omnia de Communi Presbyterorum, exceptis quæ seq.

LECTIO II.

Franciscus Xavérius, nóbilis Cántaber, Parísiis emenso philosóphico stádio, magistérium ártium consecútus, mox Philosóphiæ pro-

fessor, ac deinde Baccaláureus, Theológiæ cursum abrúpit, ut se beáto Ignátio sócium adjúngeret. Tum sanctióris vitæ genus profitéri cœpit, non jejúniis modo aliisque córporis afflictatiónibus, et páuperum, præsertim infirmórum curâ, quibus in xenodóchiis ministrabat; sed et singulári religiónis propagandæ stúdio, summâ in Epíscopos et Presbyteros observántiâ, eoque in Deum fervóre caritátis, ut ejus incéndium in oratiónibus non ferens, sæpiùs exclamáret: Satis est, Dómine, satis est.

LECTIO III.

Procurante Joanne Lusitániæ rege, à Paulo tértio Indiæ destinátus, multos passim toto Oriente Christiános ad meliórem frugem revocávit, et innúmeros propémodùm pópulos ignorántiæ ténebris involútos ad Christi fidem adduxit: nam præter Indos, Brachmánes et Malábares, ipse primus Parávis, Málais, Jais, Acénis, Mindánais, Malacénsibus et Japónibus, multis éditis miráculis et exantlátis labóribus, Evangélii lucem íntulit. Perlustrátâ tandem Japóniâ, ad Sinas profectúrus, in ínsula Sanciána óbiit, anno ætátis quadragésimo quinto, Christi millésimo quingentésimo quinquagésimo secundo. Corpus ejus post menses quíndecim íntegrum et incorruptum, Goam delátum est. Hunc, Indiárum Apóstolum toto orbe appellátum, Gregórius décimus quintus Sanctis ascripsit, anno millésimo sexcentésimo vigésimo secundo.

ORATIO.

Deus, qui ad fídei propagátiónem beátum Franciscum Xavérium verendo sacerdótii ministério decorasti: præsta, ut per quem pópulus tuus Evangélii verbum et Dominici córporis Sacramentum suscépit, ejus patrocínio dignos utriusque fructus percípiat; Per eumdem.

Commem. de Adventu.

Ad Vesperas, *post Commem. de Adv. fit Comm. S. Barbaræ, Virg. et Mart. per Ant.* Infirma. ℣. Deus, LVI. *Oratio,* Omnípotens, LXI.

DIE IV.

SANCTÆ BARBARÆ,

VIRGINIS ET MART.,

Commemoratio.

LECTIO III.

Barbara Virgo et Martyr cujus memória hódie celebrátur, légitur in orientáli chrónico martyrium subiísse tempóribus Heráclii, Alexándriæ Epíscopi, discípuli Orígenis; qui Póntifex óbiit anno ducentésimo quadragésimo octávo. Nomen sanctæ Martyris celebérrimum est sive apud

Græcos, sive apud Latínos. Extábat Constantinópoli versùs finem noni séculi Basílica célebris à Leóne Sopho in honórem sanctæ Bárbaræ constructa. Eódem século vidétur cœpisse ejus cultus apud Latínos.

DIE VI.

SANCTI NICOLAI,

MYRENSIS EPISCOPI.

Semiduplex.

LECTIO II.

Nicolaus Myræ, quæ Lyciæ Metrópolis est, Epíscopus, pópulis ómnibus véteri et vulgátâ famâ notus est. Quanto honóre fuérit hábitus à Græcis, vel una testátur precátio inserta Litúrgiæ, quæ sancti Joannis Chrysóstomi nómine inscríbitur. Multæ sub ejus nómine erectæ sunt Constantinópoli basílicæ. Illíus præsentem opem sensisse se Theodórus, qui Myrensem ejus sedem tenébat, coram Pátribus in Nicæna secunda Synodo contestátus est ad asserendam et confirmandam, quam priùs impugnáverat, débitam Sanctórum imagínibus veneratiónem. Cùm anno octingentésimo séptimo dux quidam Arabum, Chumid nómine, Myrâ occupátâ, sacram urnam in qua sancti Nicolái corpus asservabátur, confríngere tentáret, et in vicínam ex erróre vim et ictus inferret, eum, ut scribit Théophanes, sanctus et Thaumaturgus Nicoláus manifestâ ultióne exagitávit: extemplò enim, inquit, immánis ventórum procella, marinórum flúctuum ímpetus, tonítruum fulgurumque promíscua tempestas ádeò classem jactávit, ut pleræque naves conquassátæ submergerentur; ipseque Dei hostis Chumid, Sancti virtútem expertus, vix ac præter spem potúerit effúgere.

LECTIO III.

Ex ejus *sepulcro stillábat* óleum *depellendis váriis* morbórum genéribus salúbre, quod *periculo* extractum ex urna fidélibus distríbui solébat in vásculis. Eórum nonnullis in Occidentem allátis, cœpit apud Latínos nóminis et miraculórum ejus fama celebrári, quam prædicant nono século Martyrológia Usuardi et Adónis. Parísiis jam ad annum millésimum trigésimum Robertus rex in palátio régio Basílicam sub nómine sancti Nicolái condíderat, in qua póstea Coróna Dómini à sancto Ludovíco depósita est, ántequàm sacram illic Capellam ædificáret. Aucta est autem imprímis sancti Pontíficis veneratio, ex quo, devastátâ à Turcis Myrâ, allátum est corpus ejus Bárium in Apúlia, anno salútis millésimo octogési-

mo séptimo. Ibi enim extructa est impensis civitátis Basílica, quam in honórem sancti Nicolái Urbánus Papa secundus, post biénnium in Apúliam véniens, dedicávit; in eaque sacrum corpus cóndidit.

ORATIO.

DEUS, qui beátum Nicoláum Pontíficem innúmeris decorasti miráculis: tríbue, quæsumus, ut omnes qui ejus implórant auxílium, petitiónum suárum salutárem consequantur effectum; Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritûs sancti Deus, per ómnia sécula seculórum. ℟. Amen.

Commem. de Adventu.

DIE VIII DECEMBRIS.

IN FESTO

CONCEPTIONIS

B. MARIÆ VIRGINIS.

SOLÆMNE-MINUS.

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Feria.

Ant. 8. G. A Mulíere inítium factum est peccáti, et per illam omnes mórimur. *Eccli.* 25.

Ant. 6. F. Dixit Dóminus Deus ad mulíerem : Quare hoc fecisti? Quæ respondit : Serpens decépit me. *Genes.* 3.

Ant. 3. à. Ait Dóminus Deus ad serpentem : Quia fecisti hoc, inimicítias ponam inter te et mulíerem, et semen tuum et semen illíus. *Genes.* 3.

Ant. 1. D. Ipsa cónteret caput tuum; et tu insidiáberis calcáneo ejus. *Gen.* 3.

Ant. 2. D. Dómine, erit hoc memoriále nóminis tui, cùm manus féminæ dejécerit eum. *Judith* 9.

Capitulum. (*Sophon.* 3.)

LÆTARE et exulta in omni corde, fília Jerúsalem : ábstulit Dóminus judícium tuum: avertit inimícos tuos: Rex Israel Dóminus in médio tuî.

℟. Benedictus Dóminus, qui creávit cœlum et terram, * Qui te direxit in vúlnera cápitis príncipis inimicórum nostrórum. ℣. Fecit poténtiam in bráchio suo : dispersit superbos mente cordis sui. * Qui. Glória. * Qui. *Judith* 13. *Luc.* 1.

HYMNUS.

DEBITAM morti sóbolem creárat
Eva peccátrix : nova destinátur,
Quæ sacro partu scelus atque mortem
Déstruat, Eva.
VICTA serpentis fuit illa fraude ;
Intimis virus récipit medullis :
Vulnus hæc sanat, tumidique colla
Cónterit anguis.
Quo dolus cessit? Dómitâ parente,
Tótius sperat sóbolis ruínam :
Omnibus reddet Sóboles parentis
Una salútem.

Sic lucro cedunt, Dómino volente,
Damna, dum gratâ vice per Maríam
Delet antíquam nova vita mortem,
Grátia culpam.
Diceris mater quoque nostra, Virgo;
Te proba nostram, pia Virgo, matrem,
Efficax blandis précibus severum
Fléctere Numen.
Laus sit æternæ sua Trinitáti,
Quæ laborantem miseráta mundum,
Próximos Christi, præeunte matre,
Núntiat ortus. Amen.

℣. Deus rex noster operátus est salútem: ℟. Tu confregisti cápita dracónis. *Ps.* 73.

Ad Magníficat, *Ant.* 5. C. Benedixit te Dóminus in virtúte sua, quia per te ad níhilum redégit inimícos nostros. *Judith* 13.

Oratio, ut infrà ad Laudes. Fit Commem. de Adventu.

AD COMPLETORIUM.

Psalmi et Capit. de Feria. Antiph., ut in Offic. B. M. in Sabbato. Hymnus, Virgo Dei génitrix, *post Psalt.* 168.

AD OFFIC. NOCTURNUM.

INVITATORIUM.

Jesum de María natum, * Veníte, adorémus. *Matth.* 1. *Ps.* 94. Veníte, 2.

HYMNUS.

Lætis terra sonet pláusibus; huic Dei
Mater Virgo datur: múnere quo nova
Se rerum fácies prótinus éxerit;
Mundo pax redit áurea.
Hæc est illa domus, quâ Deus ádvena
In terris hábitat, digna Deo domus,
Templum grande, sibi quod própriâ manu
Summus cóndidit Artifex.
Aureis arca vetus fúlserit úndique
Scintillans rádiis: hæc vácuas decent
Umbras: intérior Núminis ípsius
Arcam nobílitas decet.
Non hic manna latet, legifer aut lapis,
Non ramus stérilis: flos viget hic ferax
Virtútum; sacer hic panis, homo Deus;
Hic legis résidet dator.
Sit laus summa Patri, summaque Fílio:
Ambórum sit idem Spirítui decus,
Arcánis hábilem qui thálamum modis
Christo præparat hóspiti. Amen.

Psalmi de Officio parvo.

IN I.° NOCTURNO.

Ant. 1. g. Sanctificábo tabernáculum testimónii; et habitábo in médio filiórum

Israel, eroque eis Deus. *Exod.* 29.

Ant. 5. a. Opus grande est : neque enim hómini præparátur habitátio, sed Deo. 1. *Paral.* 29.

Ant. 2. D. Scient gentes quia ego Dóminus sanctificátor Israel, cùm fúerit sanctificátio mea in médio eórum. *Ezech.* 37.

℣. Hæc réquies mea : ℟. Hic habitábo, quóniam elégi eam. *Ps.* 131.

LECTIO I.

De Isaía Prophéta.

(Cap. 44.)

Laudate, cœli, quóniam misericórdiam fecit Dóminus : jubiláte, extréma terræ : resonáte, montes, laudatiónem, saltus et omne lignum ejus ; quóniam redémit Dóminus Jacob, et Israel gloriábitur. Hæc dicit Dóminus, redemptor tuus et formátor tuus ex útero : Ego sum Dóminus fáciens ómnia, extendens cœlos solus, stabíliens terram, et nullus mecum. Hæc dicit Dóminus Deus : Convertímini ad me, et salvi éritis. *Nihil respondetur.*

℟. Sanctificávit tabernáculum suum Altíssimus : * Deus in médio ejus : Dóminus virtútum nobiscum, susceptor noster Deus Jacob. ℣. Virgo in útero habébit, et páriet fílium ; et vocábunt nomen ejus Emmánuel, quod est interpretátum, Nobiscum Deus. * Deus. *Ps.* 45. *Matth.* 1.

LECTIO II.

(Cap. 45.)

Ego Dóminus, et non est alter ; formans lucem, et creans ténebras ; fáciens pacem, et creans malum : ego Dóminus fáciens ómnia hæc. Roráte, cœli, désuper ; et nubes pluant Justum : aperiátur terra, et gérminet Salvatórem ; et justítia oriátur simul : ego Dóminus créavi eum. Hæc dicit.

℟. Elégit Dóminus eam, * Elégit eam in habitatiónem sibi. ℣. Perficientur ea quæ dicta sunt à Dómino. * Elégit eam. *Ps.* 131. *Luc.* 1.

LECTIO III.

Hæc dicit Dóminus : Labor Ægypti, et Sábaïm viri sublímes ad te transíbunt, et tui erunt ; post te ambulábunt, vincti mánicis pergent, et te adorábunt, teque deprecabuntur. Tantùm in te est Deus, et non est absque te Deus. Verè tu es Deus abscónditus, Deus Israel salvátor. Confúsi sunt et erubuérunt omnes ; simul abiérunt in confusiónem fabricatóres errórum. Israel salvátus est in Dómino salúte ætérnâ. Hæc dicit.

℟. Descendet sicut plúvia in vellus : * Benedictum nomen majestátis ejus in ætérnum, et † Replébitur ma-

jestáte ejus omnis terra. ℣. Ecce tabernáculum Dei cum homínibus, et habitábit cum eis; et ipse Deus cum eis erit eórum Deus. * Benedictum. Glória Patri. ✝ Replébitur. *Ps.* 71. *Apoc.* 21.

IN II.° NOCTURNO.

Ant. 7. *d.* Ipsa est múlier quam præparávit Dóminus Fílio Dómini mei. *Gen.* 24.

Ant. 8. *G.* Benedícam ei, et ex illa dabo Fílium cui benedictúrus sum. *Gen.* 17.

Ant. 1. *D.* Constítuam pactum meum illi in fœdus sempiternum, et sémini ejus. *Gen.* 17.

℣. Benedicentur in ipso omnes tribus terræ: ℟. Omnes gentes magnificábunt eum. *Ps.* 71.

Benedictiones de B. M. V.

LECTIO IV.

Ex libro sancti Epiphánii Epíscopi adversùs Hæreses.

(Hær. 78.)

Maria significátur per Evam, quæ vivéntium mater ænígmatis involúcro nuncupátur. Illic enim mater vivéntium appellàta est, cùm jam illud audisset, Terra es, et in terram revertéris, post transgressiónem. Idque mirum est, quòd post offensiónem ádeo magnum cognómen ei attribútum fuit. Ac secundùm id quòd sénsibus óbvium est, ab illa Eva totíus géneris humáni orígo in terra deducta est; hìc verò à María vita ipsa verè in mundum introducta est, ut viventem páriat, et sit María mater vivéntium. Per ænigma ígitur María mater vivéntium vocáta est.

℟. Ecce draco stetit ante mulíerem quæ erat paritúra Fílium qui rectúrus erat omnes gentes: * Et projectus est draco ille magnus, serpens antíquus, qui sedúcit universum orbem. ℣. Per manum féminæ percussit illum Dóminus Deus noster: * Et projectus est. *Apoc.* 12. *Jud.* 13.

LECTIO V.

Eva homínibus causam mortis áttulit: per * eam quippe mors intrávit in mundum. María verò vitæ causam præbuit, per quam vita nobis nata est. Atque ídeò Fílius Dei in mundum advénit; et ubi abundávit delictum, superabundávit grátia: et unde mors áccidit, vita illuc accessit, ut in mortis locum vita succéderet, et illàtam à mulíere mortem, ille qui è mulíere, vita ut esset nostra, natus erat, exclúderet. Et quia illic quidem Eva, cùm esset virgo, in transgressióne inobediéntiæ éxtitit; rursus per vírginem facta est obediéntia grátiæ, cùm evangelizátus est de cœlo adventus vitæ æternæ secundùm carnem.

℟. In multitúdine fortitúdinis suæ dixit se júvenes occisúrum, infantes dare in prædam et vírgines : * Dóminus autem omnípotens nócuit eum, et trádidit eum in manus feminæ, et confódit eum. ℣. Irátus est draco in mulíerem; et ábiit fácere prælium cum réliquis de sémine ejus :* Dóminus autem omnípotens. *Jud.* 16. *Apoc.* 12.

LECTIO VI.

Nam illic ait ad serpentem Deus : Inimicítias ponam inter te et inter illam, inter semen tuum et semen illius. Atqui nusquam semen mulíeris invenítur : unde non áliter, quàm per adumbratiónem ad Evam illæ inimicítiæ referuntur, quas cum hujus stirpe serpens, atque in eo diábolus et invídia exercent. Et perfectè quidem accommodári ad illam universa néqueunt; verè autem implentur in sémine sancto, exímio, ac singulári, quod à sola María vírgine sine ullo viri consórtio propagátum est.

℟. Deus noster adimplévit misericórdiam suam quam promísit dómui Israel; * Et † Interfécit in manu mea hostem pópuli sui. ℣. Suscépit Deus Israel púerum suum ; recordátus misericórdiæ suæ : * Et interfécit in manu mea. Glória Patri. † Interfécit in manu mea hostem pópuli sui. *Judith* 13. *Luc.* 1.

IN III.° NOCTURNO.

Ant. 3. c. Ego sum Deus Abraham patris tui ; noli timére, quia ego tecum sum : benedícam tibi. *Gen.* 26.

Ant. 6. *C.* Ponam thronum regni super Israel in sempiternum, sicut locútus sum David patri tuo. 3. *Reg.* 9.

Ant. 4. f. Benedictiónes patris tui confortátæ sunt benedictiónibus patrum ejus, donec veníret desidérium cóllium æternórum. *Genes.* 49.

℣. Dispósui testamentum electis meis : ℟. Jurávi David : In æternum præparábo semen tuum. *Ps.* 88.

LECTIO VII.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

(Cap. 1.)

Liber generatiónis Jesu Christi, fílii David, fílii Abraham. Abraham génuit Isaac, Isaac autem génuit Jacob. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni Epíscopi.

(Lib. 2, de Consensu Evang. Cap. 1.)

Matthæus Evangelista sic orsus est : Liber generatiónis Jesu Christi, fílii David, fílii Abraham. Quo exórdio

suo satis ostendit generatiónem Christi secundùm carnem se suscepísse narrándam. Secundùm hanc enim Christus fílius hóminis est, quod étiam se ipse sæpíssimè appellat, commendans nobis quid misericórditer dignátus sit esse pro nobis. Nam illa superna et æterna generátio, secundùm quam Fílius Dei unigénitus est ante omnem creatúram, quia ómnia per ipsum facta sunt; ita ineffábilis est, ut de illa dictum à Prophéta intelligátur: Generatiónem ejus quis enarrábit?

℣. Abrahæ dictæ sunt promissiónes, et sémini ejus. * Non dicit: Et semínibus, quasi in multis; sed, quasi in uno, Et sémini tuo, qui est Christus. ℣. Dixit Abraham Deus: Státuam pactum meum, ut sim Deus tuus, et séminis tui post te; daboque tibi et sémini tuo possessiónem æternam. * Non dicit. *Galat.* 3. *Genes.* 17.

LECTIO VIII.

Exequitur ergo humánam generatiónem Christi Matthæus, ab Abraham generatóres commémorans, quos perdúcit ad Joseph virum Maríæ, de qua natus est Jesus. Neque enim fas erat, ut ob hoc eum à conjúgio Maríæ separandum putáret, quòd non ex ejus concúbitu, sed virgo péperit Christum. Hoc enim exemplo magníficè insinuátur fidélibus conjugátis, étiam servátâ pari consensu continentiâ, posse permanere vocarique conjúgium, non permixto córporis sexu, sed custodíto mentis affectu; præsertim quia nasci eis étiam fílius pótuit sine ullo complexu carnáli, qui propter solos gignendos fílios adhibendus est.

℣. Deus Israel erexit cornu salútis nobis in domo David púeri sui, * Ad faciendam misericórdiam cum pátribus nostris, et memorári testamenti sui sancti, quod jurávit ad Abraham. ℣. Jurávit Dóminus David veritátem, et non frustrábitur eam, * Ad faciendam misericórdiam cum pátribus. *Luc.* 1. *Ps.* 131.

LECTIO IX.

(Cap. 2.)

Cum evidenter dicat Apóstolus Paulus ex sémine David secundùm carnem Christum, ipsam quoque Maríam de stirpe David áliquam consanguinitátem duxisse dubitáre útique non debémus. Cujus féminæ quóniam nec sacerdotále genus tacétur, insinuante Lucâ, quòd cognáta ejus esset Elízabeth, quam dicit de filiábus Aáron; firmíssimè tenendum est carnem Christi ex utróque génere propagátam, et regum scílicet et sacerdótum, in quibus persónis

apud illum pópulum Hebræórum étiam mystica únctio figurabátur, id est, chrisma, unde Christi nomen elúcet, tantò antè étiam illà evidentíssimâ significatióne prænuntiátum.

℟. Fecit mihi magna qui potens est, et sanctum nomen ejus : * Et † Misericórdia ejus à progénie in progénies timéntibus eum. ℣. Cogitáte per generatiónem et generatiónem, quia omnes qui sperant in eum, non infirmantur, * Et misericórdia ejus à progénie. Glória Patri. † Misericórdia ejus à progénie. *Luc.* 1. *Mach.* 2.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Adjuvábit eam Deus ℟. Mane dilúculo. *Ps.* 45.

AD LAUDES.

Psalmi de Dominica.

Ant. 8. G. Benedicta es tu, fília à Dómino Deo excelso præ ómnibus muliéribus super terram. *Judith* 13.

Ant. 3. a. Dóminus fáciens et formans te; ab útero auxiliátor tuus. *Is.* 44.

Ant. 1. f. Ex te mihi egrediétur qui sit dominátor in Israel; et egressus ejus ab inítio, à diébus æternitátis. *Mich.* 5.

Canticum, Incípite, *ut in Psallerio*, 145.

Ant. 2. D. Soror nostra es, crescas : et possídeat semen tuum portas inimicórum suórum. *Gen.* 24.

Ant. 4. d. In te benedicéntur universæ cognatiónes terræ. *Gen.* 12.

Capitulum. (*Rom.* 15.)

Erit radix Jesse, et qui exurget régere gentes : in eum gentes sperábunt.

HYMNUS.

Mortale, cœlo tolle, genus, caput;
En noctis horror désiit; en jubar
Nascentis auróræ propinquum
Admónuit properáre Solem.
Sacro tumentes gérmine jam polus
Terras amícis ímbribus írrigat :
De stirpe Jesse virga surgit
Conspícuum paritúra florem.
Cœlestis illum grátiâ Spíritûs
Inunget : illi Justítia et Fides,
Timorque castus, Veritasque,
Et Píetas cómites præíbunt.
Hunc ergo, quem tot secla fidélibus
Votis anhélant, quem mísero Deus
Promísit orbi, spem salútis,
Accélera, pia Virgo, fructum.
Sit Trinitáti perpétuum decus,

Inflicta mundo quæ míserans mala,
In matre pignus nascitúri,
Non dúbium dat habére Christi. Amen.

℣. Semel jurávi David in sancto meo : ℟. Semen ejus in æternum manébit. *Ps.* 88.

Ad Benedictus, *Ant.* 6. F. In me ancilla sua adimplévit Dóminus Deus noster misericórdiam suam, quam promísit dómui Israel. *Judith* 13.

ORATIO.

FAMULIS tuis, quæsumus, Dómine, cœlestis grátiæ munus impertíre ; ut quibus beátæ Vírginis partus éxtitit salútis exórdium, Conceptiónis ejus votíva solémnitas pacis tríbuat incrementum ; Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum.

Fit Commemoratio de Adventu.

AD HORAS, *in fine Hymnorum dicitur Doxologia sequens :*

QUI natus es de Vírgine,
Jesu, tibi sit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula. Amen.

Psalmi de Dominica.

AD PRIMAM.

Ant. 8. G. Benedicta es.

In ℟. *br.* ℣. Qui natus es * de María vírgine. *Matth.* 1.

Canon ad Calcem.

AD TERTIAM.

Ant. 3. a. Dóminus.

Capitulum. (*Eccli.* 24.)

QUI creávit me, requiévit in tabernáculo meo, et dixit mihi : In Jacob inhábita, et in Israel hæreditáre, et in electis meis mitte radíces.

℟. *br.* De ventre matris meæ * Deus meus es tu, * Allelúia, allelúia. De ventre. ℣. Spes mea ab ubéribus matris meæ, * Allelúia. Glória. De ventre. *Ps.* 21.

℣. Tu possedisti, Dómine, renes meos : ℟. Suscepisti me de útero matris meæ. *Ps.* 138

AD SEXTAM.

Ant. 1. f. Ex te mihi egrediétur.

Capitulum. (*Mich.* 5.)

DABIT eos usque ad tempus, in quo partúriens páriet ; et relíquiæ fratrum ejus convertentur ad fílios Israel.

℟. *br.* Prope timentes Dóminum * salutáre ipsíus, * Allelúia, allelúia. Prope. ℣. Ut inhábitet glória * in terra nostra, * Allelúia. Glória. Prope.

℣. Dóminus dabit benignitátem, ℟. Et terra nostra dabit fructum suum. *Ps.* 84.

AD NONAM.

Ant. 4. d. In te.

Capitulum. (*Judith* 13.)

NOMEN tuum Dóminus ita

magnificávit, ut non recédat laus tua de ore hóminum, qui mémores fúerint virtútis Dómini in ætérnum.

℟. *br.* Ipse est Dóminus Deus tuus, * et adorábunt eum, Allelúia, allelúia. Ipse. ℣. Vultum tuum deprecabúntur * omnes dívites plebis, * Allelúia. Glória Patri. Ipse.

℣. Pópuli confitebúntur tibi in ætérnum: ℟. Mémores erunt nóminis tui. *Ps.* 44.

AD II. VESPERAS.

Psalmi de Officio parvo.

Ant. 2. D. Sicut lílium inter spinas, sic amíca mea inter fílias. *Cant.* 2.

Ant. 4. E. Tota pulchra es, amíca mea; et mácula non est in te. *Cant.* 4.

Ant. 1. f. Hortus conclúsus soror mea sponsa; hortus conclúsus, fons signátus. *Cant.* 4.

Ant. 5. C. Fons hortórum, púteus aquárum viventium, quæ fluunt ímpetu de Líbano. *Cant.* 4.

Ant. 7. *d.* Surge, amíca mea, speciósa mea; et veni. *Cant.* 2.

Capitulum. (*Is.* 62.)

VOCABITUR tibi nomen novum, quod os Dómini nominábit: et eris coróna glóriæ in manu Dómini, et diadéma regni in manu Dei tui.

HYMNUS.

UNUS bonórum fons, Deus,
ómnium,
Quàm liberáli fundis opes
manu!
Non ante concessis Maríam
Quot próperas cumuláre
donis!
INTER rigentes, ceu rosa,
cláuditur
Spinas, et acres vincit acúleos;
Præsens amáram virulenti
Grátia vim frúticis retúndit.
QUANTUM púdicas ínclyta
vírgines
Præstat, remóto quæ dóminam gradu
Sequuntur, et Regis parentem
Sidéreâ comitantur aulâ!
NEC Angelórum par decus: hi Deo
Adstant sedenti; fert hóminem Deum
María, nomen dulce matris
Virgíneo sócians honóri.
REGINA mundi Virgo, cliéntium
Tutéla, mœstis perfúgium reis,
Fer nostra Nato vota: tristem
Non pátitur génitrix repulsam.
SIT Trinitáti perpétuum decus,
Inflicta mundo quæ míserans mala,
In matre pignus nascitúri
Non dúbium dat habére Christi. Amen.

℣. Omnis glória ejus fíliæ regis ab intùs : ℟. In fímbriis áureis circumamicta varietátibus. *Ps.* 44.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. D. Una est columba mea, perfecta mea : vidérunt eam fíliæ, et beatíssimam prædicavérunt. *Cant.* 6.

Oratio ut suprà ad Laud.

Fit Commem. de Adventu.

Ad Compl. Psal. et Capitul. de Dom. Ant. de B. M. in sabbato ; Hymn. Virgo.

DIE X.

SANCTI GAUSBERTI,

EPISCOPI,

Commemoratio

Pridiè Ad Vesperas, *Ant.* Elégit. ℣. Beátus, xxii. *Oratio*, Deus fidélium, xxvi.

Deindè fit Commem. S. Helenæ, Imperatricis. Ant. Exultávit. ℣. Averte, lxiv. *Oratio, ut infrà.*

LECTIO III.

Gausbertus Episcopus Cadurcensis, sancto Geraldo Aureliacensi in Arvérniâ, qui ejus utebátur regímine, et áliis Dei servis caríssimus fuit ; et præ commúni sanctitáte mútuum sibi contubérnium præparábant. Huic hábitum Religiónis suscípere desideranti, convocátis piíssimis viris, divíno Spíritu afflátus, suásit, ut in seculári permanéret pro salúte commúni provinciálium, cujus mónitis ad tam árduam vitæ perfectiónem in século pervénit. Fuit Gausbertus in páuperes summópere benéficus ; lupos arcens ab óvibus, eas verbo vitæ pro captu congruentis pascébat. Vixit ad initium usque undécimi séculi. Antíquo cultu honorátur in Ecclésia primária Cadurcensi, in qua extat sacellum sub ejus nómine ; et in veteribus manuscriptis codícibus cum cæteris sanctis Epíscopis invocátur. ¶ Eodem die celebrátur memória sanctæ Helénæ Imperatrícis, matris Constantíni magni, quæ sacrum lignum in quo salus nostra pependit, pie perquisívit, et felíciter invénit. Omnibus virtútibus emícuit, teste Eusébio in vitâ Constantíni, ac potíssimùm admirábili pietáte, summâque humilitáte ac modéstia.

Ad Laudes, *pro Commem. sancti Gausberti, Ant.* Ego sum. ℣. Elégit. *Oratio*, Deus, fidélium, xxvi.

Deindè Sanctæ Helenæ. Ant. Orátio. ℣. Humiliábam, lxviii.

ORATIO.

Domine Jesu Christe, qui locum, ubi crux tua latébat, beátæ Helénæ revélasti, ut per eam Ecclésiam tuam hoc pretióso thesauro ditáres, ejus nobis intercessióne concéde, ut vitális ligni prétio æternæ vitæ præmia consequámur ; Qui vivis.

DIE XII.

SANCTI DIOGENIANI,

ALBIENSIS EPISCOPI.

Duplex-minus.

Omnia de Communi Pontific., additis quæ sequuntur. Prídie AD VESPERAS, *fit Commem. de Adventu.*

IN I. NOCT. *Lectiones de Scriptura occurr.*

IN II.° NOCTURNO.

LECTIO IV.

De sancto Diogeniáno Albigénsium Epíscopo, qui Domínicum gregem pascébat anno quadringentésimo nono, Beátus Gregórius Turonensis post sanctum Paulínum Epíscopum Nolánum, hæc habet, Históriæ Francórum Libro secundo, cápite décimo tértio: Si enim hos vídeas dignos Dómino Sacerdótes, vel Exupérium Tolósæ, vel Simplícium Viennæ, vel Amandum Burdégalæ, vel Diogeniánum Albigæ, vel Dynámium Ecolismæ, vel Venerandum Arvernis, vel Aléthium Cadurcis, vel nunc Pegásium Petrocóriis, utcumque se habent séculi mala, vídebis profectò dignissimos totíus fidei Religionisque custódes.

LECTIO V.

Ex Libro curæ Pastorális sancti Gregórii Papæ.

(Part. 2. Cap. 1, 2, 3 et 4.)

Tantum debet actiónem pópuli áctio transcéndere præsulis, quantùm distáre solet à grege vita Pastóris. Sit operatióne præcípuus, ut vitæ viam súbditis vivendo denúntiet; et grex, qui Pastóris vocem moresque séquitur, per exempla mélius quàm per verba gradiátur. Qui enim loci sui necessitáte exígitur summa dícere, hæc eádem necessitáte compéllitur summa monstráre. Illa namque vox libéntiùs auditórum cor pénetrat, quàm dicentis vita commendat. Sit rector discrétus in siléntio, útilis in verbo, ne aut tacénda próferat, aut proferenda reticescat. Nam sicut incauta locútio in errórem pétrahit, ita indiscrétum siléntium hos, qui erudíri póterant, in errore derelínquit.

LECTIO VI.

(Cap. 5 et 6.)

Sit síngulis compassióne próximus, præ cunctis contemplatióne suspensus, ut et per pietátis víscera in se infirmitátem ceterórum tránsferat, et per speculatiónis altitúdinem semetipsum quoque, invisibília appetendo, transcendat: ne, aut alta petens, proximórum infirma despíciat, aut infirmis proximórum cóngruens, appétere alta derelinquat. Sit rector bene agéntibus, per humilitátem sócius, contra delinquén-

tium vítia per zelum justítiæ erectus. Nam cuncti qui præsunt, non in se potestátem debent órdinis, sed æqualitátem pensáre conditiónis; nec præesse se homínibus gáudeant, sed prodesse. Et tamen necesse est, ut rectóres à súbditis timeantur, quandò ab eis Deum mínimè timéri deprehendunt, ut humánâ saltem formídine peccáre métuant, qui judícia divína non formídant. Summus ítaque locus benè régitur, cum is qui præest, vítiis pótius quàm frátribus dominátur.

IN III.° NOCTURNO.

LECTIO VII.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

(Cap. 24.)

In illo témpore; dixit Jesus discípulis suis: Vigiláte quia nescítis quâ horâ Dóminus vester ventúrus sit. Et réliqua.

Homília sancti Hilárii Episcopi.

(Comment. in Mart. Cap. 26.)

Ut ignorántiam illam diei omnibus táciti, non sine útilis siléntii ratióne esse scirémus, vigiláre nos Dóminus propter adventum furis admónuit, et oratiónum assiduitáte detentos, ómnibus præceptórum suórum opéribus inhærére: furem enim esse ostendit diábolum, ad detrahenda ex nobis spólia pervígilem, et córporum nostrórum dómibus insidiántem, ut ea incuriósis nobis et somno déditis, consiliórum suórum atque illecebrárum jáculis perfódiat. Parátos ígitur esse nos convenit; quia diéi ignorátio intentam sollicitúdinem suspensæ expectatiónis exágitat.

Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

LECTIO VIII.

(Cap. 27.)

Quis namque est fidélis servus et prudens, quem constítuit Dóminus super famíliam suam? Quanquam in commúne nos ad indefessam vigiláutiæ curam adhortétur, speciálem tamen pópuli princípibus, id est, Epícopis, in expectatióne adventuque suo sollicitúdinem mandat. Hunc enim servum fidélem atque prudentem, præpósitum famíliæ significat, cómmoda atque utilitátes commissi sibi pópuli curantem. Qui si dicto áudiens, et præceptis obédiens erit, id est, si doctrínæ opportunitáte et veritáte infirma confirmet, disrupta consólidet, depraváta convertat, et verbum vitæ in æternitátis cibum alendæ famíliæ dispendat, atque hæc agens, hisque ímmorans deprehendátur; gló-

riam à Dómino tanquam dispensátor fidélis et víllicus útilis consequétur, et super ómnia bona constituétur; id est, in Dei glória collocábitur, quia nihil fit ultrà quod mélius sit.

LECTIO IX.

Quod si cóntuens longam Dei patiéntiam, quæ in profectum humánæ salútis exténditur, adversum conservos insolescet, et séculi malis vitiisque se tradet, præséntium tantùm curam in cultu ventris exercens: desperátà die Dóminus advéniet, eumque à bonis quæ spopónderat dívidet, portionemque ejus cum hypócritis in pœnæ æternitáte constítuet, quia adventum desperáverit, quia præséntibus studúerit, quia vitâ géntium víxerit, quia desperatióne judícii commissam sibi famíliam fame, siti, cæde vexáverit.

Oratio, Deus, qui pópulis, XXVI.

Fit Commem. de Adventu.

Ad Vesperas, *fit Commemoratio. S. Luciæ, Virg. et Mart. Ant.* Infirma mundi elégit Deus. ℣. Deus, præcinxit me virtúte, LVI. *Oratio*, Intercéssio nos, quæsumus, *ut infrà.*

Deindè de Adventu.

Posteà de S. Ursicino Episc. Ant. Elégit. ℣. Beátus, XXII. *Oratio*, Deus fidélium, XXVI.

DIE XIII.

SANCTÆ LUCIÆ,

VIRGINIS ET MARTYRIS.

Semiduplex.

LECTIO II.

Ex libro sancti Adelmi Epíscopi de láudibus sanctæ virginitátis.

(Cap. 23.)

Sicut Catanense municípium, præ céteris Trinácriæ úrbibus, Agathæ martyrio felíciter coronátur; ita famosíssimæ Christi tirúnculæ Lúciæ prærogatívâ, Syracúsæ, óppidum Sicíliæ, prósperis succéssibus sublimantur. Quæ genitrícem prolixâ valetúdine fatigátam, et méritis Agathæ à rivo cruóris curátam, cùm alternátim confabularentur, hujuscémodi précibus interpellans: Per ipsam, inquit, te déprecor, quæ te servávit, ne tu mihi sponsum nómines, nec de mea posteritáte fructum immortalitátis inquíras; sed ómnia quæ mihi eunti ad corruptiónis meæ auctórem hóminem moritúrum eras datúra, da mihi eunti ad integritátis meæ auctórem Dóminum nostrum Jesum Christum. Mater ígitur consentiente, fit rerum repentína distráctio, arcárum cistellæ reserantur, mancórum marsúpia replentur, sponsália erogantur crepúndia, et cœli

comparantur triclínia; ac dum carnále dissipátur patrimónium, spirituále exercétur matrimónium. Verùm pro hujúsmodi negótio sponsus iracúndiæ fácibus inflammátur. Paschásius Consul tribunítiâ potestáte fretus, facti angóre affícitur, eò quòd Christi tirúncula, nec sermónum severitáte castigáta, nec lenónum falláci lenocínio trádita, à rígido virgínitátis propósito pénitùs inflecti váluit. Quamvis réstibus constrictam, ad detestábile prostíbulum et invísum lupánar scortórum trúdere niterentur Sanctam; sed ab omni magórum máchina illæsam, et arúspicum superstitióne incontamináta Christi tutéla protexit. Postrémò furibundus Consul flammívomis assandam tórribus trádidit; ita ut atræ picis et resínæ fomentum cum scintillante óleo, rogórum incéndia cumulárent. Sed hæc divínæ potestátis ímbribus sopíta, dicto cítiùs tabuérunt. Igitur beáta Lúcia, salvo pudóris signáculo, et consummáto vitæ currículo, gloriósum martyrii triumphum méruit; dum mucróne confossa, máluit purpúreum sánguinem fúndere, quàm pretiósam pudicítiam pérdere.

De sancto Ursicino,

LECTIO III.

URSICINUS Cadurcensis Epíscopus, in aulâ Childeberti senióris Francórum Tetrarchæ, eâ sapiéntiâ ac morum probitáte adolescens cláruit, ut piíssimæ Ultrogóthæ regínæ ánnulum méritò obtinúerit, ejusdemque Referendárius seu Cancellárius fúerit. Eâ dignitáte ad hoc usus est, ut orthodoxæ fídei, Ecclésiæ facultátum, páuperum alimóniæ, ac populórum solátii curam géreret. Christianárum virtútum opéribus, sanctitátis suæ famam Ursicínus in omnem Francórum ditiónem diffúderat. Quapropter sanctus Maurílio Cadurcensis Epíscopus, urgente ætáte, Ursicínum ipse sibi successórem designávit, et benedíci atque ordinári deprecátus est. Tanto Pastóre Cadurcenses indigébant, qui circa hæc témpora iis cládibus affecti fúerant, eversis óppidis, dírutis templis, cæsisque à Theodeberti principis exércitu étiam Ecclesiárum ministris, quæ teste sancto Gregório Turonense, Diocletiáni persecutiónis horrórem superábant: eum étiam defensórem jura Ecclésiæ postulábant. Vigíliis, oratiónibus, jejúniis, eleemósynis, lacrymis, assiduisque labóribus divínam majestátem pópulo sibi commisso propítiam réddere satagébat. Dénique post tot tantosque pastorális sollicitúdinis labóres, suas oves

Deo commendans, beáto fine quiévit. Duras córporis macerationes diútiùs créditur passus in crypta ejus Basílicæ, quæ fere statim post tanti Pontíficis fúnera, relicto sancti Saturníni nómine, dicta est Ecclésia sancti Ursicíni, ut constat ex Testamento sancti Desidérii : quo étiam nómine plures deinceps Ecclésiæ donátæ sunt.

ORATIO.

Intercessio nos, quæsumus, Dómine, sanctæ Lúciæ mártyris tuæ votíva confóveat; ut ejus sacra natalítia et temporáliter frequentémus, et conspiciámus ætérna; Per.

Ad Laudes, *post Commem. de Adventu, fit Commem. de S. Ursicino, Episc. Ant.* Ego sum. ℣. Elégit. *Oratio,* Deus fidélium, xxvi.

DIE XXI.

SANCTI THOMÆ,

APOSTOLI.

Duplex-majus.

Omnia de Communi Apost. exceptis quæ sequuntur.

Pridie ad Magníficat, *Ant.* 7. a. Dixit Jesus Thomæ : Ego sum via, et véritas, et vita; nemo venit ad Patrem, nisi per me. *Joan.* 14.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Fit Commem. de Adventu.

In I. Noct. *Lectiones de Scriptura occurrente.*

IN II.° NOCTURNO.

LECTIO IV.

Thomas, qui et Dídymus, unus fuit ex duódecim quos Christus è discípulis suis elégit et Apóstolos nominávit. Dóminum, audítâ morte Lázari, in Judæam proficísci volentem cùm discípuli objecto lapidatiónis perículo deterrére conarentur, dixit Thomas : Eámus et nos, ut moriámur cum eo. Cùm autem Christus transitúrus ad Patrem dixisset discípulis, Vado paráre vobis locum; sciscitátus Thomas quò váderet et quam iníret viam, his ab eo verbis edoctus est : Ego sum via, véritas et vita; nemo venit ad Patrem, nisi per me.

LECTIO V.

Post octo à Resurrectióne dies vidit stantem Dóminum in médio discipulórum; et qui priùs eum resurrexisse non credíderat, præsentem intúitus, exclamávit : Dóminus meus et Deus meus. Erat autem cum Petro et Nathanáële et fíliis Zebedæi, et duóbus áliis discípulis, quando manifestávit se íterùm Jesus ad mare Tiberíadis. Post acceptum Spíritum sanctum, Parthis et Medis Evangélium annuntiávit. Tum ad Indos se cóntulit : quibus in Christiána religióne erudítis, apostolátûs honórem martyrii coróná cumulávit.

LECTIO VI.

Maximo in honóre apud fidéles fuit; cujus plúrima olim extitére monumenta. In Indiæ loco in quo corpus ejus primùm cónditum fuit, extructum est monastérium, et templum miræ magnitúdinis, in quo Deus multis miráculis Apóstoli sui glóriam declarávit. Edessæ in Mesopotámia quò ejus relíquiæ translátæ sunt, ædificáta est Basílica insignis, ejusque nómine dicáta; in qua propter loci sanctitátem collectæ sine intermissióne celebrabantur. Hujus spectandæ causà Valens Imperátor Edessam profectus, cùm pulsos ex ea orthodoxos úndique in campum vicínum confluére ægrè ferret, extréma quæque licèt minátus, frustrà prohibére tentávit, et parátos omnes invénit ad mortem pro fide oppetendam.

IN III.° NOCTURNO.

LECTIO VII.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

(Cap. 20.)

In illo témpore; Thomas unus ex duódecim, qui dícitur Dídymus, non erat cum eis quando venit Jesus. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii Papæ.

(Homil. 26, in Evang. n. 2.)

Quid, fratres caríssimi, quid inter hæc animadvértitis? Numquid casu gestum créditis, ut electus ille discípulus tunc deesset, post autem véniens audíret, áudiens dubitáret, dúbitans palpáret, palpans créderet? Non hoc casu, sed divínà dispensatióne gestum est. Egit namque miro modo superna cleméntia, ut discípulus ille dúbitans, dum in magistro suo vúlnera palpáret carnis, in nobis vúlnera sanáret infidelitátis. Plùs enim nobis Thomæ infidélitas ad fidem, quàm fides credéntium discipulórum prófuit: quia dum ille ad fidem palpando redúcitur, nostra mens, omni dubitatióne postpósità, in fide solidátur.

LECTIO VIII.

(N. 8.)

Sic quippe discípulum Dóminus post resurrectiónem suam dubitáre permísit, nec tamen in dubitatióne deséruit; sicut ante nativitátem suam habére Maríam sponsum vóluit, qui tamen ad ejus núptias non pervénit. Nam ita factus est discípulus dúbitans et palpans, testis veræ resurrectiónis, sicut sponsus matris fúerat custos integérrimæ virginitátis. Palpávit autem, et exclamávit: Dóminus meus et Deus meus. Dicit ei Jesus: Quia vidísti me, Thoma, credidísti. Cùm Paulus Apóstolus dicat: Est

autem fides sperandárum substántia rerum, argumentum non apparéntium; profectò liquet quia fides illárum rerum argumentum est, quæ apparére non possunt. Quæ étenim appárent, iam fidem non habent, sed agnitiónem.

LECTIO IX.

(N. 9.)

Dum ergo vidit Thomas, dum palpávit, cur ei dícitur, Quia vidisti me, credidisti? Sed áliud vidit, áliud crédidit. A mortáli quippe hómine divínitas vidéri non pótuit. Hóminem ergo vidit, et Deum confessus est, dicens: Dóminus meus, et Deus meus. Videndo ergo crédidit, qui considerando verum hóminem, hunc Deum quem vidére non póterat, exclamávit. Lætíficat valde quod séquitur; Beáti qui non vidérunt, et credidérunt. In qua nimírum senténtia nos speciáliter signáti sumus, qui eum quem carne non vídimus, mente retinémus. Nos signáti sumus, sed si fidem nostram opéribus séquimur. Ille étenim verè credit, qui exercet operando quod credit.

Ad Benedictus, *Ant.* 6. F. Vide manus meas, et affer manum tuam, et mitte in latus meum: et noli esse incrédulus, sed fidélis. *Joan.* 20.

ORATIO.

Da nobis, quæsumus, Dómine, beáti Apóstoli tui Thomæ solemnitátibus gloriári; ut ejus semper et patrocíniis sublevémur, et fidem cóngruâ devotióne sectémur; Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit et regnat.

Fit Commem. de Adventu.

Ad Magníficat, *Ant.* 8. *G.* Quia vidisti me, Thoma, credidisti: beáti qui non vidérunt, et credidérunt. *Joan.* 20.

Pro Commem. de Adventu, Ant. O. ℣. *et Orat. Dominicæ præcedentis.*

[*Officia Festorum quæ deinceps usque ad diem secundam Januarii in Calendario sequuntur, habentur in Proprio de Tempore.*]

FESTA JANUARII.

DIE II.

S. BASILII MAGNI,

CÆSARIENSIS EPISCOPI, ET ECCLESIÆ DOCTORIS.

Semiduplex.

Omnia de Communi Doctor., exceptis quæ sequuntur.

LECTIO II.

Basilius Cæsaréæ in Cappadócia natus, propter doctrínæ et morum excellén-tiam cognomento Magnus, cùm Cæsaréæ et Bizántii lítteris óperam dedisset, Athénas venit; ubi cum Gregório Theólogo sanctæ amicítiæ fœdus íniit. Reversus in pátriam, cùm sanctæ Macrínæ vírginis soróris suæ consílio mundo renuntiáre statuisset, in Ægyptum, Palæstínam, Cœlesyriam et Mesopotámiam iter fecit, solitários invisúrus. Deinde in erémum Ponti secessit: ubi cóndito monastério, et collocátis *juxta* Anachorétas Cœnobítis, monásticas régulas constítuit. Tum ab Eusébio Cæsaréæ in Cappadócia Episcopo Présbyter, licèt invítus, consecrátur. Ob cujus pósteà malévolum in se ánimum íterùm in Ponti solitúdinem se recépit: unde Cæsaréam revocátus est aliquantò post, ut Eusébium in persecutióne Valentis Imperatóris Ariáni laborantem, in Ecclésiæ administratióne adjuváret. In summa annónæ caritáte páuperes Cæsaréæ in unum coactos sustentávit, suis étiam mánibus cibos ministrans, quos verbi divíni pábulo condiébat. Eusébio inter manus ejus defuncto, annitente Gregório Gregórii Nazienzéni patre, subrogátus est, et anno trecentésimo septuagésimo ante autumnum ordinátus.

LECTIO III.

Valente íterùm in Cathólicos sæviente, Modestum ejus præfectum extréma sibi minitantem tantâ libertáte repressit, ut pertérritus ille díxerit: Nemo me ad hanc usque diem ita allocútus est. Cui Basílius: Neque enim forsan in Epíscopum incidisti. Admirátus tantam ánimi fortitúdinem Modestus, Valentem adit: Imperátor, inquit, ab hujus Ecclésiæ Antístite victi sumus: minis supérior est, sermónibus fírmior, et verbórum blandítiis fórtior. Cùm ígitur Valens, instántibus Ariánis, Basílium relegáre statuisset, et jam exílii decréto esset

subscriptúrus, manum ejus Deus mirabíliter inhíbuit. Modestum, ingravescente morbo, ut sibi ignósceret deprecantem, sanitáti restítuit. Ecclésiæ Orientális ab Ariánis vexátæ, et Antiochéno dissídio scissæ, calamitátibus permótus egit apud sanctum Athanásium, et álios Orientis Epíscopos, ut auxílium ipsi ab Occidentálibus Epíscopis postulárent. Mónachis leges sanctíssimas, totique Ecclésiæ probátas pósuit. Nihil propter labóres contínuos de vitæ austeritáte remísit. Stratus erat humi léctulus; assíduæ vigíliæ, panis et sal pro obsónio, et aqua pro potu. Ex qua vivendi ratióne graves morbos contraxit: quibus confectus, óbiit primâ die Januárii, has inter voces: In manus tuas, Dómine, commendo spíritum meum. Illi paulò post óbitum, consecrátum festum diem refert ejus frater sanctus Gregórius Nyssénus.

Oratio, Excita, XXXIII.

In ℣℣. *Horarum duplex* Allelúia *usque ad Epiph.*

[*Ab hac die usque ad Præsent. Domini, exceptis Festis Annualibus et Solemn. et eorum Octavis, fit Commem. de Virg. Deipara, ut sequitur.*]

Ad Laudes, *Ant.* Péperit María fílium suum primogénitum, et pannis eum involvit, et reclinávit eum in præsépio. *Luc.* 2.

℣. Homo natus est in ea; ℟. Et ipse fundávit eam Altíssimus. *Ps.* 86.

ORATIO.

Beata témpora celebrantes, quæ per temporálem Unigéniti tui Nativitátem, et partum Maríæ vírginis consecrasti; quæsumus, Dómine, ut ejusdem Dei Genitrícis intercessióne, et in illo renasci, et tanti mystérii fructum júgiter in nobis conservâre mereámur; Per eumdem.

Ad Vesperas, *pro Commem. de Virgine Deipara.*

Ant. Beátus venter qui te portávit, et úbera quæ suxisti. Quinimmò, beáti qui áudiunt verbum Dei, et custódiunt illud. *Luc.* 11.

℣. Benedixisti, Dómine, terram tuam: ℟. Avertisti captivitátem Jacob. *Ps.* 84.

Oratio, Beáta, *ut suprà.*

Vesp. à Capitulo de sequenti.

DIE III.

SANCTÆ GENOVEFÆ,

VIRGINIS.

Semiduplex.

Omnia de Communi Virginis non martyris, exceptis quæ sequuntur.

IN I. VESPERIS.

Capitulum. (*Isaiæ* 61.)

Gaudens gaudébo in Dómino, et exultábit ánima mea in Deo meo; quia índuit me vestimentis salútis,

et indumento justítiæ circúmdedit me, quasi sponsum decorátum corónâ, et quasi sponsam ornátam monílibus suis.

HYMNUS.

Cœlitum consors, patriæque vindex,
Prósperum Francis jubar, ô tuórum
Vota suprémi, Genovéfa, perfer
Regis ad aurem.
Cujus æternis opulenta donis
Sponsa, cœlestes thálamos adisti,
Dum suo nunquam caritúra lampas
Ardet olívo.
Primus, ætátis superante captum
Impetu, gliscens pietátis ardor
Imbuit pectus, tenerisque raptim
Crevit ab annis.
Quid dapis parcum laticisque corpus
Eloquar, duro dómitum cubíli,
Sæpè et insomnes sólitum precando
Dúcere noctes?
Quam tuis, virgo, précibus remótæ
Obtinent gentes, pátriæ salútem
Confer, offensi tumidasque flecte
Núminis iras.
Nostra te summum célebrent Parentem
Ora, te summo Génitum Parente:
Par sit ambórum tibi laus per omne,
Spíritus, ævum. Amen.

℣. Dómine, spes mea à juventúte mea: ℟. In te cantátio mea semper. *Ps.* 70.

Ad Magníficat, *Ant.* 6. F. Scitis à prima die quáliter vobiscum per omne tempus fúerim, sérviens Dómino cum omni humilitáte, et lácrymis, et tentatiónibus quæ mihi accidérunt. *Act.* 20.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Fit Commemoratio sancti Basilii, Ant. Qui docti. ℣. Beátus vir, xxxv. *Oratio,* Excita, xxxiii.

Tum, de Virgine Deipara, ut suprà, 486.

Ad Offic. Noct. *Hymnus,* Cœlitum, *ut suprà.*

IN NOCTURNO.

LECTIO II.

Genovefa, Nemptodúri in agro Parisiensi, Sevéro et Gerúntià paréntibus nata, inauditæ virtútis splendóre à téneris annis cláruit. Germánus Autissiodorensis in Británniam transmissúrus cum Lupo Trecensi, ut Pelagiánæ hæresis relíquias profligáret, conjectis in eam óculis, Deo caram et vitæ sanctitáte illustrem fore prædixit. Ab ea cùm postulasset num virginitátem Deo vellet consecráre, Genovéfa, vultu ad modéstiam compó-

sito, statim respondit id unum se vehementer optáre. Germánus ítaque Ecclésiam frequenti pópulo ingressus, puellæ manus impósuit; et inter crebros Psalmórum concentus, prolixasque oratiónes, vírginem consecrávit. Postrídie sciscitanti an voti jam emissi memor esset; mémorem verò se, et in eo propósito permansúram, Deo operante, asseverávit. Ille nummum æreum signo crucis insignítum, nec sine Dei nutu, humi conspicátus, collégit, vírgini dedit, præcepitque ut collo appensum gestáret, nec illis deinceps monílibus, quæ sponsæ Christi non convéniunt, ornári se paterétur. Miraculórum dono et multitúdine excélluit. Plúrima prophético spíritu edixit: atque imprímis accedente Attilâ Hunnórum rege, cives Parisienses adhortáta est, ne, relictis sédibus, fortúnas suas álio transferrent, urbem pollícita, subversis áliis munitióribus, perstitúram. Rei veritátem probávit eventus; idque Genovéfæ patrocínio datum.

LECTIO V.

Grassante deinde fame, et in máxima annónæ caritáte, urbem magnâ frumenti cópiâ, et páuperes innúmeros erogátis pánibus sustentávit. Neque tamen tot éditis miráculis effúgere potuit quin malevolórum ódio et contuméliis premerétur. Germánus, in Británniam íterùm profectúrus, eam ádiit, et váriis impetítam calúmniis divíno elóquio consolátus est; habitâque gravi ad pópulum oratióne, quanti esset apud Deum mériti expósuit, et locum in quo preces illa fundébat, lácrymis ejus madefactum ostendit. Ab anno ætátis décimo quinto ad usque quinquagésimum, Domínicâ tantùm die et quintâ Fériâ jejúnium solvit, sumpto pane hordeáceo, ac módico pulmento, quod ante quíndecim dies coctum, ut minùs sápidum esset, frígidâ temperábat aquâ. Post id tempus, suadéntibus Epíscopis, quibus non obtemperáre nefas putábat, piscículis et lacte usa est. Neque verò intra Gálliæ límites tanta virtus continéri pótuit. Símeon ille Stylites, audítâ tot miraculórum famâ, ejus se précibus vóluit commendátum. Admirandis dénique virtútibus, ut scribit Beda, laté cláruit, et in Christi servitúte ad octoginta annos consénuit.

AD LAUDES.

Ant. 1. a. Venit contra civitátem rex magnus; pauper et sápiens liberávit urbem per sapiéntiam suam. *Eccles.* 9.

Ant. 4. f. Præcépit ut die ac nocte Dóminum invocá-

rent, quò adjuváret eos, ac pópulum ne síneret natiónibus subdi. 2. *Mach.* 13.

Ant. 7. d. Hæc dicit Dóminus de rege : Non intrábit civitátem hanc, et non mittet in circúitu ejus ággerem : in via quâ venit, per eam revertétur. *Is.* 37.

Canticum, Pone me ut signáculum, *ut in Communi Virginum, p.* LX.

Ant. 6. F. Orábat Dóminum Deum Israel, ut dirígeret viam ejus ad liberatiónem pópuli sui. *Judith* 12.

Ant. 2. D Facta est quasi navis institóris, de longè portans panem suum. *Prov.* 31.

Capitulum. (*Judith* 15.)

BENEDIXERUNT eam omnes unâ voce, dicentes : Tu glória Jerúsalem, tu lætítia Israel, tu honorificéntia pópuli nostri.

HYMNUS.

GALLICÆ custos, Genovéfa, gentis,
Quæ tibi virtus data ! quæ potestas !
Signa te nostris décorant morantem
Spléndida terris.
NUMINIS dici pátiens flagellum,
Hórridâ sævit próperans ab Arcto,
Et Parisínis truculentus instat
Attila muris.
UT piis pugnat Genovéfa votis,
Prótinus victor Gothus impotentem
Bárbari frangit rábiem, viamque
Sístere cogit.
SUBRUIT per te simulácra divûm,
Ponit et Christo Clodovéus aras ;
Súbjicit, spréto Jove, Franca vero
Sceptra Tonanti.
CORDA qui mulces subigisque regum,
O Deus, nostras tibi subde mentes :
Nos et æternas ubi virgo regnat,
Transfer ad Arces.
Amen.

℣. Deus præcinxit me virtúte, ℟. Et pósuit immaculátam viam meam. *Ps.* 17.

Ad Benedictus, *Ant.* 7. G. Quóniam memor fuit Dómini in toto corde suo, dedit illi Deus grátiam in conspectu regis. *Tob.* 1.

ORATIO

EFFUNDE super nos, Dómine, spíritum agnitiónis et dilectiónis tuæ, quo ancillam tuam Genovéfam implevisti ; ut sédulà ejus imitatióne tibi sincére obsequentes, fide tibi et ópere placeámus ; Per Dóminum nostrum.

Fit Commemoratio de Virgine Dipara, ut suprà, p. 486.

AD PRIMAM.

Ant. 1. a. Venit.

AD TERTIAM.

Ant. 4. f. Præcépit.

Capitulum. (1. *Reg.* 12.)

NON derelinquet Dóminus pópulum suum, propter nomen suum magnum; quia jurávit Dóminus fácere vos sibi pópulum. Absit autem à me hoc peccátum in Dóminum, ut cessem oráre pro vobis.

℟. *br.* Justum adjutórium meum * à Dómino, * Allelúia, allelúia. Justum. ℣. Qui salvos facit * rectos corde, * Allelúia. Glória. Justum. *Ps.* 7.

℣. In Deo faciémus virtútem; ℟. Et ipse ad níhilum dedúcet inimicos nostros. *Ps.* 107.

AD SEXTAM.

Ant. 7. d. Hæc dicit.

Capitulum. (*Judith* 9.)

NON in multitúdine est virtus tua, Dómine, neque in equórum víribus voluntas tua est, nec superbi ab ínitio placuérunt tibi; sed humílium et mansuetórum semper tibi plácuit deprecátio.

℟. *br.* Ego sum, ego sum * quæ Dómino canam, * Allelúia, allelúia. Ego sum. ℣. Psallam * Dómino Deo Israel, * Allelúia. Glória. Ego. *Judic.* 5.

℣. Fortitúdo mea et laus mea Dóminus, ℟. Et factus est mihi in salútem. *Ps.* 117.

AD NONAM.

Ant. 2. D. Facta est.

Capitulum. (*Judith* 13.)

NOMEN tuum Dóminus ita magnificávit, ut non recédat laus tua de ore hóminum, qui mémores fúerint virtútis Dómini in æternum, pro quibus non pepercísti ánimæ tuæ propter angústias et tribulatiónem géneris tui; sed subvenísti ruínæ ante conspectum Dei nostri.

℟. *br.* Esurientes et sitientes * clamavérunt ad Dóminum, * Allelúia, allelúia. Esurientes. ℣. Et de necessitátibus eórum * erípuit eos, * Allelúia. Glória. Esurientes.

℣. Confiteantur Dómino mirabília ejus, ℟. Quia satiávit ánimam inánem. *Ps.* 106.

AD II. VESPERAS.

Ant. 4. E. Erat timens Deum, fáciens eleemósynas multas plebi, et déprecans Deum semper. *Act.* 10.

Ant. 3. a. Jejúniis et obsecratiónibus sérviens nocte ac die, confitebátur Dómino. *Luc.* 2.

Ant. 6. C. Cùm ab infántia sua semper Deum timúerit, et mandáta ejus custodíerit, immóbilis in Dei timóre permansit. *Tob.* 2.

Ant. 8. G. Defuncta est ac sepulta, luxitque illam omnis pópulus : non fuit qui perturbáret Israel post mortem ejus, annis multis. *Judith.* 16.

Ant. 1. D. Mórtuum prophetávit corpus ejus : in vita sua fecit monstra, et in morte mirabília. *Eccli.* 48.

Capitulum. (*Isaiæ* 58.)

Cum effúderis esurienti ánimam tuam, et ánimam afflictam repléveris, oriétur in ténebris lux tua, et ténebræ tuæ erunt sicut merídies ; et réquiem tibi dabit Dóminus semper, et implébit splendóribus ánimam tuam, et ossa tua liberábit.

Hymnus, O Virgo, pectus cui sacrum, ℣. *cum Ant. ad* Magníficat, *ut in Communi Virginum non Martyrum*, LXIII. *Oratio*, Effunde super nos, *ut suprà ad Laudes.*

Fit Commem. de Virgine Deipara, ut suprà, 486.

DIE V.

SANCTI SIMEONIS

STYLITÆ.

Commemoratio.

Pridiè AD VESPERAS, *Ant.* Reliquisti. ℣. In umbra, *ut in Communi Monachorum*, XLIII. *Oratio*, Omnípotens, XLVII.

Lectio habetur in Proprio de Tempore, 322.

DIE X.

SANCTI PAULI,

EREMITÆ,

Commemoratio.

Lectio habetur in Proprio de Tempore, 346.

DIE XIV.

S HILARII, EPISCOPI,

ET ECCLESIÆ DOCTORIS.

Duplex-minus.

Omnia de Communi Doctorum, additis quæ sequuntur.

In I. Noct. *Lectiones de Scriptura occurrente.*

IN II.° NOCTURNO.

LECTIO IV.

Hilarius Pictávis in Gállia Aquitánica nóbili génere natus, doctrínâ et eloquentiâ excélluit. Ætáte matúrâ in cathólica consubstantiális Trinitátis fide renátus, hanc ita dídicit ac ténuit, ut áliter crédere se nec posse, nec velle constanter assereret. Adhuc láicus et uxorátus à Cathólicæ religiónis hóstibus abhorrébat. Electus Pictavórum Epíscopus, quo témpore terróribus, bonórum spoliatióne, aliàque omni sævítiâ Constántius Cathólicos vexábat, nisi ad Ariánas partes transírent ; Hilárius tanquam firmíssimum murum Ariánis se fórtiter oppósuit, et à Saturníni Are-

latensis, Ursácii et Valentis communióne se unà cum Gallicánis Epíscopis sejunxit. Itaque multis expetítus insídiis, tandem ejusdem Saturnini factióne ad Biterrensem Synodum ire compulsus, cùm vel impietátis, vel exílii necéssitas imponerétur, exílium amplexus, de ipsa Synodo in Phrygiam relegátus est, ubi duódecim libros de Trinitáte scripsit. Quarto exílii anno, cùm Constántius Imperátor Concílium apud Seleuciam Isáuriæ urbem convocasset, quo témpore celebrabátur in Occidente Ariminensis Synodus, dicto Concílio adesse compulsus est Hilárius. Illìc interrogátus quæ esset Gallórum fides, expósitâ fide suâ juxta ea quæ à Pátribus Nicænis conscripta fúerant, Occidentálibus perhíbuit testimónium, eosque à Sabelliánæ hæréseos criminatióne vindicávit.

LECTIO V.

Soluto Concílio, legátos ejus decem Constantinópolim secútus, per scelus victos Seleuciensis Synodi Epíscopos, Ariminenses verò per fraudem deceptos advertit. In tanto fídei discrímine poposcit Imperatóris audiéntiam, ut de fide coram adversáriis disceptáret. Id annuente Constántio, libellum edit, quo Arianórum impietátem, delusamque fraude ac mendáciis Príncipis religiónem ostendens, enixè rogat ut nutantis fídei integritátem restítuat. Sed Arianórum factiónibus effectum est, ut quasi discórdiæ seminárium, et perturbátor Orientis, manente tamen exílii pœnâ, redíre ad Gállias juberétur. Antequàm verò se itíneri accíngeret, de Orientálium Antístitum céleri resipiscéntiâ cértior factus, lítteras quas statim ab ipsis accéperat, ante se præmittendas ad Gallos Epíscopos indicávit, ut per eas edocti, Ariminenses legátos à sua communióne contínuò removérent, et frátribus per Orientem exulántibus, quòd Usiæ vocábulo constanter uterentur, quamprímùm subvenírent. His acceptis lítteris, Synodus apud Parísios congregátur; in qua, ex mente Hilárii qui à Pátribus fidélis Domínici nóminis prædicátor appellátur, abrogátis Ariminensis Synodi gestis, ejus legáti totíus fraudis architecti, communiónis exsortes declarantur, pax adímitur erróris consórtibus, et cum Orientálibus sancítur; suffecti dénique sédibus exulántium intra Gállias proscribuntur.

LECTIO VI.

Interea Hilárius permensus orbem penè terrárum,

dum redit in Gállias, Romam venit; eòque sanctus Martínus ex ora maris Ligústici, illi ut occúrreret, accessit : sed cùm eum jam præteriisse audíret, ad Gállias usque secútus est. Tunc Galliárum Ecclésia, ut ait sanctus Hierónymus, Hilárium de prælio revertentem complexa est : qui per frequentes Synodos et Epístolas in id totus incúbuit, ut detectâ Ariminensis Synodi fraude, ea quæ ibi gesta fúerant, ab ómnibus tandem Episcopis damnarentur, et sic Gálliæ ab hæresis contagióne servarentur; frustrà consuétas artes opponente Saturníno, qui propter hæresim, etália nefanda crímina ab Ecclésia ejectus est. In Italia quoque et Illyrico instaurandis Ecclésiis cum sancto Eusébio Vercellensi, natúra lénior, et ad persuadendum áptior, allaborávit Hilárius. Medioláni Auxéntium Ariánum in pública disputatióne coégit ut Christum verum Deum profiterétur. Sed cùm Auxéntii, qui captióso fídei libello Valentiniánum Imperatórem decéperat, dólis obsísteret; Medioláno pulsus, quod ibi gestum esset, scripta ad omnes Orthodoxos epístolâ, expósuit. Demum innúmeris ad Cathólicam fidem tuendam labóribus perfunctus, multisque éditis miráculis conspícuus, óbiit Pictávis circa annum trecentésimum sexagésimum octávum, Valentiniáno et Valente regnántibus. Quos scripsit libros, inoffenso pede decurri posse testátur sanctus Hierónymus.

IN III.° NOCTURNO.

LECTIO VII.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

(Cap. 10.)

In illo témpore; Circumdedérunt Jesum Judæi, et dicébant ei : Quousque ánimam nostram tollis? Si tu es Christus, dic nobis palam. Respondit eis Jesus : Loquor vobis, et non créditis. Et réliqua.

Homília sancti Hilárii Epíscopi.

(Lib. contr. Const. Aug.)

Tempus est loquendi, quia jam prætériit tempus tacendi. Clament Pastóres, quia mercenárii fugérunt. Ponámus ánimas pro óvibus, quia fures introiérunt, et leo sæviens circuit. Ad martyrium exeámus, et commoriámur Christo, ut Christo conregnémus. Ultériùs enim tacére diffidéntiæ signum est, non modéstiæ rátio; quia non minus períduli est semper tacuisse, quam nunquam. Ego, fratres, ut mihi omnes qui me vel áudiunt, vel familiari-

táte cógnitum habent, testes sunt, gravíssimum fídei perículum longè ánteà prævidens, quinto abhinc anno à Saturníni, et Ursácii, et Valentis communióne mecum Gallicánis Epíscopis separávi, indultâ céteris consórtibus eórum resipiscendi facultáte; atque exinde toto hoc témpore in exílio detentus, neque decedendum mihi esse de Christi confessióne decrévi, neque honestam áliquam ac probábilem ineundæ unitátis ratiónem státui respuendam. Nunc mihi non ália ad dicendum causa quàm Christi est, cui et hoc débui quòd usque nunc tácui, et ex réliquo me intélligo debére ne táceam.

LECTIO VIII.

Atque útinam illud pótiùs, omnípotens Deus et universórum creátor, sed et unius Dómini nostri Jesu Christi Pater, ætáti meæ et témpori præstitísses, ut hoc confessiónis meæ in te atque in Unigénitum tuum, ministérium Neroniánis Decianisve temporibus explessem! Nec ego per misericórdiam Dómini, et Dei Fílii tui Jesu Christi calens Spíritu sancto, equúleum metuissem; nec ignes timuissem, nec crucem, et fragmenta crurum meórum vitassem, nec profundum maris trepidassem. Pugnarémus enim palam et cum fidúcia contra negantes te, contra torquentes, contra jugulantes; et nos pópuli tui tanquam duces suos ad confessiónis religiónem intelligéntiâ persecutiónis públicæ, comitarentur.

LECTIO IX.

Nunc pugnámus contra persecutórem fallentem, contra hostem blandientem. Sed me ipse Unigénitus Deus quem in me perséqueris, admónuit ne tibi créderem, neque me hoc fallax in te ementitumque nomen illúderet. Vide tu si præferens nomen Dómini in verbis, voluntátem effícias Dei Patris in rebus. Clamat ille: Hic est Fílius meus dilectus; et tu decernis non esse Fílium, neque esse Patrem, sed adoptiónis nómina. Clamat Fílius: Ego et Pater unum sumus, et opéribus meis crédite, quia Pater in me, et ego in Patre: tu Christum objurgas veritátis, tu Patrem árguis professiónis, et orbem terræ profánà simultáte committis, negans hoc de Deo quod ipse de se professus est.

ORATIO.

Prosit nobis, Dómine, beáti Pontíficis Hilárii festíva solémnitas; ut sicut consubstantiális tibi Verbi fidem per universas Gállias servávit illæsam, ita nos, ejus intercessióne, in eádem fide stábiles, ipsi soli semper Verbo

vivámus Filio tuo Dómino nostro; Qui tecum vivit.

Fit Commem. de Virgine Deipara, ut suprà, 486.

Ad Vesperas, *fit Comm. S. Mauri, Abbatis. Ant.* Egrédere. ℣. Potens, *ut in Communi Abbatum*, xlii. *Oratio*, Da nobis, xlvii.

Deinde S. Tarsiciæ, Virg. Ant. Complácuit. ℣. Audi. *ut in Communi Virg.* lvii. *Oratio*, Fidéles, lxi.

Ullimò, de Virgine Deipara, 486.

DIE XV.

SANCTI MAURI,

ABBATIS.

Semiduplex.

LECTIO II.

Maurus Diáconus, qui à multis séculis, ut ex libro miraculórum sancti Benedicti constat, is créditus est quem jussu ejusdem patris Benedicti super aquas cucurrisse ut púerum Plácidum eríperet, narrat in Diálogis beátus Gregórius; cùm in Gálliam venisset, Glanofoliense monastérium in Andegavénsium solo ad Ligerim sub título Salvatóris construxit. Cœnóbium illud Theodebertus Austrasiórum rex, ejusque successor Theodevaldus ac Clotárius primus multis prædiis locupletárunt. Cùm autem Maurus annis plúribus Mónachos ibi sanctíssimè rexisset, suffecto in locum suum Bertulfo, ábiit ad Dóminum; et in ea è quátuor monastérii basílicis quæ sancti Martíni dicebátur, sepultus est, ad austrálem altáris partem. Anno autem Dómini octingentésimo quadragésimo quinto, Mártii die duodécimà, ossa ejus inde sublàta, ad partem orientálem, pone scílicet altáre in arca férrea cóndita sunt. Tumque in túmulo membránula vetustíssima inventa est, hæc verba cóntinens: Hic requiescit corpus Mauri Mónachi et Levítæ, qui témpore Theodeberti regis in Gálliam venit, et octávo décimo Calendárum Februariárum migrávit à sæculo. Vigésimo post translatiónem hanc anno, corpus idem propter Normannórum incursiónem, ad Pagum Sagiensem, inde post annum in Burgúndiam, tandem jubente Cárolo Calvo, ad monastérium Fossatense agri Parisiensis ad Mátronam flúvium illátum est.

De S. Tarsiciâ.

LECTIO III.

Tarsicia clarissimis orta paréntibus, à primis vitæ annis totam se Christo dicávit, cui ut libériùs inserviret, spretis mundi oblectamentis, et amplíssimæ domûs cómmodis ac delíciis pénitùs abdicátis, peculiári sancti Spíritûs impulsu, pro

tuenda castitáte pátriam fúgiens, ad Ruthénos devénit. Ibi instar alterius Maríæ óptimam partem éligens, ab hóminum conversatióne semóta, óbviam speluncam dumis ac séntibus óbsitam incóluit, in quâ contínuis jejúniis, et váriis afflictiónibus ásperam, sed contemplatiónibus cœléstibus suávem vitam traduxit; Deo ínterim modo mirábili alimóniam subministrante, per capram quotídie statis horis advenientem. Plúrimis demùm annis in solitário illo secessu transactis, ad cœlestes núptias evocáta est. Ejus corpus, superni cujusdam luminis indício repertum, ac cœlestem quemdam spirans odórem, in ædem sancti Vincéntii illátum est, póstea in monastérium sancti Saturníni Vírginum sacrárum Ordínis sancti Benedicti prope Ruthénam translátum est. Ibi usquè in hodiernam diem honorífice cólitur.

Pro Commem. S. Tarsiciæ, Ant. Exultábit ánima mea. ℣. Sitívit. *Oratio*, Fidéles tuos, LXI.

Ultimò, de Virgine Deipara, 486.

Ad Vesperas, *fit Commemor. sancti Firmini Episc. Ant.* Elégit. ℣. Beátus, XXII. *Oratio*, Deus fidélium lumen, XXVI.

Ultimò, de Virgine Deipara, ut suprà, 486.

DIE XVI.

SANCTI FIRMINI,

EPISCOPI.

Simplex.

LECTIO III.

Firminus Episcopus Gabalitánus, in Episcopátu créditur consecútus sanctum Privátum, qui Galiéni et Valeriáni témpore à Croco Alemannórum rege interfectus est. Síngula quæque ab eo gesta non cognoscunsur, at de cultûs ejus antiquitáte constat. Corpus ejus, cùm diù latuisset, ipso revelante inventum est in óppido Belnacensi urbis Canónicæ subúrbio, ad aram sancti Juliáni, in Templo Monastérii Ordinis sancti Benedicti Deo dicáto sub título sancti Martíni.

Ad Laudes, *fit Commem. Virginis Deiparæ*, 486.

DIE XVII.

SANCTI ANTONII,

ABBATIS.

Semiduplex.

Pridiè ad Vesperas, *fit Commem. S. Genulfi Episc. Ant.* Elégit. ℣. Beátus, XVIII. *Oratio*, Deus, qui pópulis, XXVI.

Deindè S. Sulpitii Episc. Ant. Ego sum. ℣. Elégit. *Oratio*, Deus, fidélium, XXVI.

Ultimo, de Virgine Deipara, 486.

LECTIO II.

Antonius, nóbilis Ægyp-

tius, cùm circa annum ætátis vigésimum ingressus Ecclésiam, ex Evangélio audiisset : Si vis perfectus esse, vade, vende ómnia quæ habes, et da paupéribus ; tanquam ea sibi dicta essent, amplíssima quæ habébat prædia partítus est inter vicános, totiusque vénditæ supellectilis prétium paupéribus erogávit, ac primùm secessit haud procul à vico suo, ubi rebus ómnibus abdicátis, non déstitit ex labóris emolumento assuétis eleemósynis páuperes fovére, non áliud sibi servans ad victum quàm unde panem émeret, quo non ante solis occásum vescebátur, adhíbito tantùm sale ad condimentum, et aquâ ad sitim temperandam. Arctióris posthàc solitúdinis desidério, in monumento occlúsus remansit, familiári cuídam mandans ut panem sibi statútis diébus afferret. Anno ætátis trigésimo quinto erémum pétiit, unde, post annos propè viginti, Spíritûs sancti impulsu éxiit, ut Cœnobítas moderarétur. Sæviente deinde Maximíno, martyrii desidério flagrans, Mártyres usque ad Alexandríam, quò ducebantur, secútus est. Sed cùm votis non respondéret successus, finítâ persecutióne, in cœnóbium rédiit. Magnum Athanásium ab Ariánis penè oppressum crebrò invísit. Ejus grátiâ ad Constantínum non semel scripsit. Ab hæreticórum congressu semper abstínuit. Ariános ejus auctoritáte se tuentes, públicо sermóne damnávit. Morti próximus, interália mónita hæc frátribus inculcávit: Custodienda est pia fides in Christum, et Patrum servanda traditio. Paulum Anachoretárum primum, quem senex adíerat, sepelívit. Vixit annos quinque supra centum. Scripsit Ægyptíacè septem Epistolas, quæ in Græcam linguam translátæ sunt.

De SS. Genulfo et Sulpitio.

LECTIO III.

Genulfus à Sixto Pontífice médio círciter tértio século in Gállias missus est. Primus fuit Ecclésiæ Cadurcensis Epíscopus, ejusque labóribus cívitas et universa Cadurcórum régio ad veri Dei cultum traducta fertur. Nonnullæ sub ejus nómine priscórum bellórum injúriâ destructæ memorantur Ecclésiæ, in vetéribus manuscriptis codícibus Capituli Cadurcensis. Est in Biturícibus vetus Abbátia sancti Genulfi, quæ priùs Stradense Monastérium vocabátur, mutavitque nomen, eò translátis circa annum octingentésimum septuagésimum sancti Genulfi sacris relíquiis. Hac ipsâ die circa annum sexcentésimum qua-

dragésimum quartum, quiévit in Dómino sanctus Sulpítius Biturícensis Epíscopus, qui à púero pietáti déditus, óptimi præsulis partes implévit.

ORATIO.

Deus, cujus verbo foris sonante, et grátiâ intùs movente, excitátus Antónius, ut perfectus esset, ómnia relíquit : da cunctis Evangélicæ perfectiónis stádium ingressis sic cúrrere, ut bravíum æternæ felicitátis accípiant; Per.

Pro Commem. S. Genulfi, Ant. Ego sum. ℣. Elégit. *Oratio*, Deus qui pópulis, tuis, XXVI.

Deinde fit Commem. S. Sulpitii, Ant. Sacerdótes. ℣. Salvum, XXVIII. *Oratio*, Deus fidélium, XXVI.

℣. *Ultimò, fit Commem. de Virgine Deipara*, 486.

Vesperæ *à Capítulo de Festo sequenti.*

DIE XVIII.

PONTIFICATUS,

SEU CATHEDRÆ S. PETRI,

QUA PRIMUM ANTIOCHIÆ SEDIT, TUM ROMÆ.

Semiduplex.

Pridie AD Vesperas.

Capitulum. (1. *Cor.* 1.)

Quæ stulta sunt mundi elégit Deus, ut confundat sapientes; et infirma mundi elégit Deus, ut confundat fórtia : et ignobília mundi et contemptibília elégit Deus, et ea quæ non sunt, ut ea quæ sunt destrúeret; ut non gloriétur omnis caro in conspectu ejus.

HYMNUS.

Inconcussa tuo, summe
Deus, paras
Fundamenta óperi : non tamen éligis
Pollentes ópibus, non célebres vocas
Claris stemmátibus viros.
Petro divítiæ cymba; labor mare :
Gentes innúmeras hic súbigit tamen;
Et qui navígium píscibus ánteà,
Orbem Christíadis replet.
Tu, nullíus opis scílicet índigus,
Unus cuncta potens vis simul et facis :
Uti debílibus te juvat; ínfimis
Gaudes árdua víncere.
Sit laus summa Patri, summaque Fílio :
Ambórum sit idem Spirítui decus,
Per quem, Christe, tuam vox hóminum crucem
Terris éxtulit ómnibus.
Amen.

℣. Humília réspicit Dóminus in cœlo et in terra, ℟. Súscitans à terra ínopem. *Ps.* 112.

Ad Magníficat, *Ant.* J. Ecce ego mittam piscatóres multos, dicit Dóminus, et

piscabuntur fílios Israel, et scient quia nomen mihi Dóminus. *Jerem.* 16.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Fit Commem. sancti Antonii, Ant. Atténdite. ℣. Justus, XLIX. *Oratio*, Deus, 498.

Ultimò, de Virgine Deipara, 486.

AD OFFIC. NOCTURNUM.

INVITATORIUM.

CAPUT córporis Ecclésiæ Dóminum, * Veníte, adorémus. *Ephes.* 5.

Ps. 94. Veníte, 2.

HYMNUS.

SACRI senátûs, Petre, caput, gregis
Verende pastor; grande tuæ decus
Dum prædicámus dignitátis,
Fer súpero pia vota Regi.
CHRISTO vocanti promptus ades: ratem
Tu deserendo déseris ómnia:
Temet relinquis, pauperique
Non dúbitas comes ire pauper.
CŒLESTIS intùs te Pater áddocet:
Hinc voce certâ progénitum Deo
Parente Christum confitéris;
Ingénito símilem Parenti.
NUNC ergo Petro nomen erit tibi:
Innixa petram quam super árdua
Fundátur ædes veritátis,
Tartáreas domitúra portas.
DUM, Christe, Patri nos quoque te parem
Cantámus, auge quam tríbuis fidem;
Infunde sacrum, quo vigémus,
Pectóribus, Deus alme, Flamen. Amen.

Psalmi de Feria, sub tribus Antiphonis sequentibus.

Ant. 8. *G.* Adduxit Andréas fratrem suum Simónem ad Jesum. Intúitus autem eum Jesus, dixit: Tu es Simon fílius Jona; tu vocáberis Cephas, quod interpretátur Petrus. *Joan.* 1.

Ant. 2. D. Stupor circumdéderat Petrum, et omnes qui cum illo erant in captúra píscium quam céperant. Et ait illi Jesus: Noli timére, ex hoc jam hómines eris cápiens. *Luc.* 5.

Ant. 1. D. Vocávit Jesus discípulos suos, et elégit duódecim ex ipsis, quos et Apóstolos nominávit. Primus Simon qui dícitur Petrus. *Luc.* 6. *Matth.* 10.

℣. Dóminus élevat páuperem, ut sédeat cum princípibus, ℟. Et sólium glóriæ téneat. 1. *Reg.* 2.

Lectio I. de Scriptura occurrente, tribus in unam junctis.

℟. Quem dicunt hómines esse Fílium hóminis? dicit Jesus discípulis suis. Res-

pondens Petrus, dixit : Tu es Christus, Fílius Dei vivi. Ait Jesus : Et ego dico tibi : * Quia tu es Petrus, et super hanc petram ædificábo Ecclésiam meam. ℣. Beátus es, Simon Bar-Jona, quia caro et sanguis non revelávit tibi, sed Pater meus qui in cœlis est : * Quia. *Matth.* 16.

LECTIO II.

Sermo sancti Leónis Papæ.

(Serm. 80. Cap. 3.)

Cum duódecim Apóstoli, acceptâ per Spíritum sanctum ómnium locutióne linguárum, imbuendum Evangélio mundum, distribútis sibi terrárum pártibus, suscepissent, beatíssimus Petrus, princeps apostólici órdinis, ad arcem Románi destinátur Impérii ; ut lux veritátis quæ in ómnium géntium revelabátur salútem, efficáciùs se ab ipso cápite per totum mundi corpus effúnderet. Cujus autem natiónis hómines in hac tunc urbe non essent ? aut quæ usquam gentes ignorárent quod Roma didicisset ? Hic colluctantes philosóphiæ opiniónes, hìc dissolvendæ erant terrénæ sapiéntiæ vanitátes, hìc confutandus dæmonum cultus, hìc ómnium sacrificiórum impíetas destruenda, ubi diligentíssimâ superstitióne habebátur collectum quidquid usquam fúerat vanis erróribus institútum.

℟. Tibi dabo claves regni cœlórum ; * Et quodcumque ligáveris super terram, erit ligátum et in cœlis ; et quodcumque sólveris super terram, erit solútum et in cœlis. ℣. Vocábo servum meum, et dabo clavem domûs David super húmerum ejus ; et erit in sólium glóriæ dómui patris ejus. * Et quodcumque. *Matth.* 16. *Is.* 22.

LECTIO III.

Ad hanc ergo urbem tu, beatíssime Petre Apóstole, veníre non métuis, et consorte glóriæ tuæ Paulo Apóstolo aliárum adhuc Ecclesiárum ordinatiónibus occupáto, sylvam istam fremêntium bestiárum, et turbulentíssimæ profunditátis océanum, constántior quàm cùm supra mare graderéris, ingréderis. Jam pópulos qui ex circumcisióne credíderant, erudíeras ; jam Antiochénam Ecclésiam, ubi primùm Christiáni nóminis dignitas est orta, fundáveras ; jam Pontum, Galátiam, Cappadóciam, Asiam, atque Bithyniam légibus evangélicæ prædicatiónis impléveras ; nec aut dúbius de provectu óperis, aut de spátio tuæ ignárus ætátis, trophæum crucis Christi Románis árcibus inferébas, quò te divínis præordinatióni-

bus anteíbant, et honor potestátis, et glória passiónis.

℟. Dixit Dóminus Petro : Quis, putas, est fidélis dispensátor et prudens, quem constítuit Dóminus supra famíliam suam ? * Verè dico vobis quóniam † Supra ómnia quæ póssidet, constítuet illum. ℣. Multi hómines misericordes vocantur; virum autem fidélem quis invéniet ? * Verè. Glória. † Supra. *Luc.* 12. *Prov.* 20.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Pópulus Dómini, et oves páscuæ ejus, ℟. Introíte portas ejus in confessióne. *Ps.* 99.

AD LAUDES.

Ant. 1. g. Ait Dóminus : Simon, Simon, ecce sátanas expetívit vos ut cribráret sicut tríticum; ego autem rogávi pro te. *Luc.* 22.

Ant. 2. D. Ego rogávi ut non defíciat fides tua; et tu aliquando conversus, confirma fratres tuos. *Luc.* 22.

Ant. 3. à. Dicit Jesus Simóni Petro : Simon Joannis, díligis me plus his ? Dicit ei : Etiam, Dómine; tu scis quia amo te. Dicit ei : Pasce agnos meos. *Joan.* 21.

Cantic. de Comm. Apost.

Ant. 4. E. Dicit ei íterùm : Simon Joannis, díligis me? Ait illi : Etiam, Dómine; tu scis quia amo te. Dicit ei : Pasce agnos meos. *Joan.* 21.

Ant. 6. C. Dicit ei tértiò : Simon Joannis, amas me ? Contristátus est Petrus, et dixit : Dómine, tu ómnia nosti; tu scis quia amo te. Dixit ei : Pasce oves meas. *Joan.* 21.

Capitulum. (1. *Petr.* 5.)

Seniores qui in vobis sunt óbsecro, consénior et testis Christi passiónum, qui et ejus, quæ in futúro revelanda est, glóriæ communicátor; páscite qui in vobis est gregem Dei.

HYMNUS.

Qualis potestas, Petre, quis terris honos,
Cui jura Christus ipse concessit sua!
Quidquid ligábis, quidquid et solves solo,
Hoc et ligábit, solvet et polo Deus.
Tui probáto cordis affectu, suum
Pastor suprémus crédidit tibi gregem :
Serva, tuére, pasce nos, pastor bone :
Illíus et nos, Petre, pars gregis sumus.
Patri suprémo sit supréma glória :
Tibique laudes totus orbis cóncinat,
Æterne Fili, splendor æterni Patris :
Compar sit almo laus decusque Flámini. Amen.

℣. Pósui adjutórium in potente, ℟. Et exaltávi electum de plebe mea. *Ps.* 88.

Ad Benedictus, *Ant.* 1. D. Ecclésia ædificabátur, ámbulans in timóre Dómini, et consolatióne sancti Spíritûs replebátur: Petrus autem pertransíbat universos. *Act.* 9.

ORATIO.

DEUS, qui beáto Petro Apóstolo tuo, collátis clávibus regni cœlestis, ligandi atque solvendi pontifícium tradidísti: concéde ut intercessiónis ejus auxílio, à peccatórum nostrórum néxibus liberémur; Qui vivis.

Fit Commem. de Virgine Deipara, 486.

AD PRIMAM.

Ant. 1. g. Ait Dóminus.

AD TERTIAM.

Ant. 2. D. Ego.

Capitulum. (*Jerem.* 15.)

CONVERTAM te, et ante fáciem meam stabis; et si separáveris pretiósum à vili, quasi os meum eris: convertentur ipsi ad te, et tu non convertéris ad eos: et bellábunt adversùm te, et non prævalébunt; quia ego tecum sum, ut salvem te et éruam te, dicit Dóminus.

℟. *br.* Dómine, * Lábia mea apéries. Dómine. ℣. Et os meum * annuntiábit laudem tuam. * Lábia. Glória Patri. Dómine. *Ps.* 50.

℣. Narrábo nomen tuum frátribus meis: ℟. In médio Ecclésiæ laudábo te. *Ps.* 21.

AD SEXTAM.

Ant. 3. à. Dicit Jesus.

Capitulum. (1. *Paral.* 11.)

TU eras, qui educébas et introducébas Israel; tibi enim dixit Dóminus Deus tuus: tu pasces pópulum meum Israel, et tu eris princeps super eum.

℟. *br.* Accépit eum, * Páscere Jacob servum suum. Accépit. ℣. Et Israel * hæreditátem suam, * Páscere. Glória Patri. Accépit. *Ps.* 77.

℣. Qui regis Israel, intende: ℟. Qui dedúcis, velut ovem, Joseph. *Ps.* 79

AD NONAM.

Ant. 6. C. Dicit ei.

Capitulum. (*Ezech.* 34.)

IPSE erit eis in Pastórem, ego autem Dóminus ero eis in Deum, et servus meus princeps in médio eórum: ego Dóminus locútus sum.

℟. *br.* Pavit eos * In innocéntia cordis sui. Pavit. ℣. Et in intellléctibus mánuum suárum * deduxit eos, * In innocéntia. Glória. Pavit. *Ps.* 77.

℣. Nos pópulus tuus, et oves páscuæ tuæ, ℟. Confitébimur tibi in séculum. *Ps.* 78.

AD II. VESPERAS.

Ant. 1. g. Loquente Petro in domo Cornélii, cécidit Spíritus sanctus super om-

nes qui audiébant verbum. *Act.* 10.

Ant. 2. D. Obstupuérunt ex circumcisióne fidéles, quia et in natiónes grátia Spíritûs sancti effúsa est. *Act.* 10.

Ant. 3. *à.* Cùm ascendisset Petrus Jerosólymam, disceptábant adversùs illum : incípiens autem Petrus, exponébat illis órdinem. *Act.* 11.

Ant. 4. d Si eamdem grátiam dedit illis Deus, sicut et nobis qui credídimus in Dóminum Jesum Christum, ego quis eram, qui possem prohibére Deum ? *Act.* 11.

Ant. 5. a. Tacuérunt, et glorificavérunt Deum, dicentes : Ergo et Géntibus pœniténtiam dedit Deus ad vitam. *Act.* 11.

Capitulum. (*Act.* 15.)

Deus in nobis elégit per os meum audíre Gentes verbum Evangélii, et crédere : et qui novit corda Deus, testimónium perhíbuit, dans illis Spíritum sanctum, sicut et nobis.

HYMNUS.

Prome commissas tibi, Petre, claves ;
Nam tibi tradit sua jura Christus :
Quæ polum claudunt, scélerum, precámur,
Víncula solve.

Prima te sedes Orientis oris
Extulit : cunas ibi Christiánum
Obtinet nomen ; simul inde toto
Spárgitur orbe.

Roma mox sortis melióris hæres,
Extitit mundi fideique centrum,
Quam tuo, Pastor pariterque Martyr,
Sánguine claras.

Qui fidem Petro stábilem rogasti,
Ne sinas, Jesu, titubáre nostram :
Vita fac concors fídei sit omen
Dulce salútis.

Lætus æternum célebret Parentem
Orbis ; æternum célebret Parentis
Fílium : par sit tibi laus per omne,
Spíritus, ævum. Amen.

℣. Exaltent eum in ecclésia plebis, ℟. Et in cáthedra seniórum laudent eum *Ps.* 106.

Ad Magníficat, *Ant.* 6. F Simon narrávit quemádmodùm primùm Deus visitávit súmere ex Géntibus pópulum nómini suo ; et huic concordant verba Prophetárum. Notum à século est Dómino opus suum. *Act.* 15.

Oratio, ut suprà ad Laud.

Fit Commem. S. Guillelmi, Episc. Ant. Elégit. ℣. Beátus, xxii. *Oratio*, Deus qui pópulis, xxvi.

Postea de Virg. Deip. 486.

DIE XIX.

SANCTI GUILLELMI,

EPISCOPI.

Simplex.

LECTIO III.

Guillelmus illustri prosápiâ natus, óptimis disciplínis moribusque imbútus, Suessióne primò, tum Parísiis factus Canónicus, relicto século, ad Grandimontensem erémum, deinde ad Ordinem Cisterciensem se cóntulit. Factus Abbas Fontis-Joannis, pósteà Caroliloci, defuncto Henríco Bituricensi Archiepíscopo, in ejus successórem electus est invítus. Eo in múnere, retentâ étiam veste monásticâ, nihil remísit de asperióris vitæ génere, et consuétis pietátis exercítiis; ita in oratióne assíduus, ut médiâ nocte ad offícia nocturna semper súrgeret; ita verò affectus, ut in précibus singulári compunctiónis sensu commoverétur. Gregis salúti invígilans, diœcésim magno stúdio perlustrábat, et paternum cunctis exhibébat amórem. In ipso Pontificátûs inítio multa adversa pértulit, tam à láicis quàm ab ipsis Ecclésiæ suæ cléricis: at vitæ sanctimóniâ et mansuetúdine ómnium ánimos sibi deméruit. In labóre assíduo annos Episcopátûs octo cum mense uno et diébus octódecim exégit. Acutíssimâ febre sex ferè dies ante óbitum correptus, prídie Epiphániæ Dómini pópulum in Ecclésia congregávit; habitâque gravi concióne sub hoc verbórum thémate: Hora est jam nos de somno súrgere, ómnibus impértiens benedictiónem valedixit. Inde verò infirmórum óleo unctus, et viático Córporis Dómini recreátus, in cínere et cilício jacens, ánimam Deo réddidit quarto Idus Januárias, anno salútis, juxta præsentem numerandi modum, millésimo ducentésimo nono. Multis ante et post mortem miráculis cláruit, ac nono pòst anno ab Honório tértio in Sanctórum númerum ascriptus est.

Fit Commemoratio de Virgine Deipara, 486.

Vesperæ *de S. Sebastiano, ut in Comm. unius Mart.*, iv. *Oratio*, Vide, *infrà*, 507.

Fit Commemoratio S. Fabiani, Papæ et Martyris.

Ant. Bonum certámen certávi, cursum consummávi, fidem servávi: in réliquo repósita est mihi coróna justitiæ. 2. *Tim.* 4.

℣. Adjútor meus, tibi psallam; ℟. Quia Deus susceptor meus est. *Ps.* 58.

Oratio, Omnípotens sempiterne Deus, qui ómnium sanctórum, xiii.

Posteà, de Virgine Deipara, 486.

DIE XX.

SANCTI SEBASTIANI,

MARTYRIS.

Duplex-minus.

Omnia de Communi unius Mart. additis quæ sequuntur.

In I. Noct. *Lectiones de Scriptura occurrente.*

IN II.° NOCTURNO.

LECTIO IV.

De Expositióne sancti Ambrósii Epíscopi in Psalmum centésimum décimum octávum.

(Serm. 20, n. 43 et 44.)

Non unus persecútor est, multos ministros habet; sed non te térreant. Per multas enim tribulatiónes oportet nos introíre in regnum Dei. Si multæ persecutiónes, multæ probatiónes: ubi multæ corónæ, multa certámina. Tibi ergo próficit quòd multi persecutóres sunt; ut inter multas persecutiónes facíliùs invénias quemádmodùm coronéris. Utámur exemplo Sebastiáni mártyris, cujus hódie natális est. Hic Mediolanensis oriundus est. Fortasse aut jam discésserat persecútor, aut adhuc non vénerat in hæc pártium, aut mítior erat. Advertit hic aut nullum esse, aut tepére certámen. Romam profectus est, ubi propter fídei stúdium persecutiónis acerba fervébant: ibi passus est, hoc est, ibi coronátus. Itaque illic, quò hospes advénit, domicílium immortalitátis perpétuæ collocávit.

LECTIO V.

(N. 45.)

Si unus persecútor fuisset, coronátus hic Martyr útique non fuisset. Sed quod pejus, non hi solùm persecutóres sunt qui videntur, sed étiam qui non videntur; et multò plures persecutóres. Sicut enim unus persecútor rex multis persecutiónis præcepta mittébat, et per síngulas vel civitátes, vel províncias erant diversi persecutóres; ita étiam diábolus multos ministros suos dírigit, qui non foris tantúmmodò, sed étiam intùs fáciant persecutiónes in animis singulórum. De his dictum est persecutiónibus: Omnes qui volunt pie vívere in Christo Jesu, persecutiónem patiuntur. Omnes dixit, nullum excépit. Quis enim exceptus potest esse, cùm ipse Dóminus persecutiónum tentamenta toleráverit? Perséquitur avarítia, perséquitur ambítio, perséquitur luxúria, persequitur supérbia, perséquitur fornicátio. Unde et Apóstolus ait: Fúgite fornicatiónem. Nam quâ causâ fúgeres, nisi illa te persequerétur? Est enim malus spíri-

tus fornicatiónis, est malus spíritus avarítiæ, malus spíritus supérbiæ.

LECTIO VI.

Isti sunt persecutóres graves, qui sine gládii terróre mentem hóminis frequenter élidunt, qui illécebris magis quàm terróribus ánimos expugnant fidélium. Hi tibi hostes cavendi, hi gravióres tyranni, per quos Adam captus est. Multi in persecutióne pública coronáti, occultà hâc persecutióne cecidérunt. Foris, inquit, pugnæ, intùs timóres. Advertis quàm grave certámen sit, quod est intrà hóminem; ut secum ipse conflígat, cum suis cupiditátibus prælietur. Ipse Apóstolus flúctuat, hæret, astríngitur, captivári se ásserit in lege peccáti, et mortis córpore debellári, nec potuisse evádere, nisi esset Dómini Jesu grátiâ liberátus.

IN III.° NOCTURNO.

LECTIO VII.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

(Cap. 21.)

In illo témpore; Dicébat Jesus discípulis suis: Injícient vobis manus suas, et persequéntur tradentes in synagógas et custódias, trahentes ad reges et præsides propter nomen meum. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii Papæ.

(Hom. 35 in Evang. n. 3.)

Ponite in córdibus vestris non præmeditári quemádmodùm respondeátis. Ego enim dabo vobis os et sapiéntiam, cui non póterunt resístere et contradícere omnes adversárii vestri. Ac si apertè membris suis infirmántibus dicat: Nolíte terréri, nolíte pertiméscere: vos ad certámen accéditis, sed ego prælior: vos verba éditis, sed ego sum qui loquor.

LECTIO VIII.

Sed quia dura sunt quæ prædicuntur de afflictióne mortis, prótinùs consolátio súbditur de gáudio resurrectiónis, cùm dícitur: Capillus de cápite vestro non períbit. Scimus, fratres, quia caro incísa dolet, capillus incísus non dolet. Ait ergo Martyribus suis: Capillus de cápite vestro non períbit; videlicet apertè dicens: Cur timétis ne péreat quod incísum dolet, quando et illud in vobis perire non potest quod incísum non dolet? Séquitur: In patiéntia vestra possidébitis ánimas vestras. Idcirco posséssio ánimæ in virtúte patiéntiæ pónitur; quia radix ómnium custosque virtútum patiéntia est.

[*Si Festum transferatur,*

LECTIO IX.

Per patiéntiam possidémus ánimas nostras; quia dum nobis ipsis dominári díscimus, hoc ipsum incípimus possidére quod sumus. Patiéntia verò est aliéna mala æquanímiter pérpeti; contra, eum quoque qui mala írrogat, nullo dolóre mordéri. Scriptum quippe est: Cáritas pátiens est, benigna est. Pátiens namque est, ut aliéna mala tóleret; benigna verò est, ut ipsos étiam quos portat amet. Hinc namque per semetipsam Véritas dicit: Dilígite inimícos vestros; benefácite his qui odérunt vos: oráte pro persequéntibus et calumniántibus vos. Virtus ítaque est coram homínibus adversários toleráre, sed virtus coram Deo dilígere; quia hoc solum Deus sacrifícium áccipit, quod ante ejus óculos in altári boni óperis flamma caritátis incendit.]

De S. Fabiano.

LECTIO IX.

Fabianus, post mortem Anterótis, qui Románam sedem mensis uníus spátio ténuit, ad Pontificátum, præter ómnium expectatiónem, divínitùs vocátus est. Nam, ut refert Eusébius, cùm de electióne Románi Pontíficis agerétur, ac nemo de Fabiáno cogitáret, columba é sublími delapsa, repentè cápiti ejus insedisse fertur. Quo spectáculo permóti omnes, simul exclamáre cœpérunt Fabiánum dignum esse; statimque pontificáli cáthedræ imposuérunt. Per líttéras ácriter reprehendit Privátum hæréticum, in Concílio nonaginta Episcopórum Africanórum, ob multa et grávia delicta condemnátum. Ad ipsum Orígenes epístolam de sua fide conscripsit. Passus est autem in persecutióne Décii. De cujus agóne sanctus Cypriánus per epístolam Cleri Románi cértior factus, sic rescripsit: Plúrimùm grátulor quòd ejus memóriam tam célebri et illustri testimónio perséquámini; ut et per vos innotésceret nobis, quod et vobis esset circa Præpóśiti memóriam gloriósum, et nobis quoque fídei ac virtútis præbéret exemplum. Fabiáno suffectus est Cornélius.

ORATIO.

Vide, Dómine, infirmitátes nostras; et intercedente beáto Sebastiáno Mártyre tuo, céleri nobis pietáte succúrre; Per Dóminum nostrum.

Fit Commemoratio sancti Fabiani, Ant. Justum. ℣. Pósuisti, XIV. *Oratio,* Omnípotens, XIII.

Ultimò, de Vírgine Deipara, 486.

Ad Vesperas, *fit Commem.*

sanctæ Agnetis, *Ant.* Infirma. ℣. Deus, *ut in Communi*, LVI. *Oratio*, Omnípotens, *ut infrà*.

Deinde sancti Fructuosi, *Episc. et mart. Ant.* Ecce Deus. ℣. In Deo, IX. *Oratio*, Omnípotens, XIX.

Ultimò, *de Virgine Deipara*, 486.

DIE XXI.

SANCTÆ AGNETIS,

VIRGINIS ET MARTYRIS,

Semiduplex.

LECTIO II.

Ex libro sancti Ambrósii Episcopi, de Virgínibus.

(Ad Marcellinam sororem, Lib. 1. Cap. 2.)

HODIE natális est sanctæ Agnes. Hæc trédecim annórum martyrium fecisse tráditur. Quó detestabílior crudélitas, quæ nec minúsculæ pepercit ætáti : immò magna vis fídei, quæ étiam ab illa testimónium invénit ætáte. Fuitne in illo corpúsculo vúlneri locus? Et quæ non hábuit quò ferrum recíperet, hábuit quò ferrum vínceret. Hæc inter cruentas carnificum impávida manus, hæc stridéntium grávibus immóbilis tráctibus catenárum, nunc furéntis mucróni mílitis totum offerre corpus, mori adhuc néscia, sed paráta ; vel si ad aras invíta raperétur, téndere Christo inter ignes manus, atque in ipsis sacrílegis focis trophæum Dómini signáre victóris; nunc ferrátis colla manusque ambas insérere néxibus. Sed nullus tam tenúia membra póterat nexus inclúdere? Novum martyrii genus? Nondum idónea pœnæ, et jam matúra victóriæ : certáre difficilis, fácilis coronári, magistérium virtútis implévit, quæ præjudícium vehébat ætátis. Quanto terróre egit cárnifex ut timerétur, quantis blandítiis ut suadéret, quantórum vota ut sibi ad núptias proveníret! At illa : Et hæc sponsi injúria est, expectáre placitúrum. Qui me sibi prior elégit, accípiet. Quid, percussor, moráris? Péreat corpus quod amári potest óculis quibus nolo. Stetit, orávit, cervícem inflexit. Cérneres trepidáre carnificem, quasi ipse addictus fuisset; trémere percussóris déxteram; pallére ora aliéno timentis perículo, cùm puella non timéret suo. Habétis ígitur in una hóstia duplex martyrium, pudóris et religiónis. Et virgo permansit, et martyrium obtínuit.

De S. Fructuoso.

LECTIO III.

FRUCTUOSUS Tarracónæ urbis tunc témporis celebérrimæ Episcopus, fide, doc-

trinâ, labóribus, et caritáte ita enítuit, ut ipsum pastóris munus obeuntem falsórum étiam deórum cultóres venerarentur. Jussu Emiliáni præsidis, cum Augúrio et Eulógio Diáconis suis in cárcerem trusus, se esse Christiánum fórtiter confessus est, et igne damnátus, unà cum sóciis corónam Martyrii est adeptus. Ejusdem et sociórum ejus memória brevi ex Hispániâ in Africam transmeávit, ubi solémniter celebrátur, teste sancto Augustíno qui eorumdem laudes plúribus in locis óperum suórum célebrat, et ex quo collígitur ipsórum acta ibídem públicè legi esse sólita. Passus est die vigésimâ prima Januárii, anno ducentésimo quinquagésimo nono. Nemo ante eum certo cognóscitur Martyrio in Hispániâ donátum fuisse.

ORATIO.

OMNIPOTENS sempiterne Deus, qui infirma mundi éligis ut fórtia quæque confundas: concéde propítius, ut qui beátæ Agnétis, vírginis et mártyris tuæ, solémnia cólimus, ejus in fide constántiam subsequámur; Per Dóminum.

Pro Commem. S. Fructuosi Episc. et Mart. Ant. Bonum certámen. ℣. Adjutor meus, XII. *Oratio,* Omnípotens sempiterne Deus, XIII.

Deinde fit Commem. de Virgine Deipara, ut suprà, 486.

VESPERÆ, *de S. Vincentio, ut in Communi unius Mart.* VIII. *Oratio,* Da nobis, *ut infrà,* 512.

Fit Commem. sanctæ Agnetis, Ant. Casta. ℣. Confessio, LXIII. *Oratio,* Omnípotens sempiterne, *suprà.*

Ultimò, de Virgine Deipara, 486.

DIE XXII.

SANCTI VINCENTII,

DIACONI ET MARTYRIS.

Duplex-minus.

Omnia de Communi unius Martyris, additis sequentibus.

IN I. NOCT. *Lectiones de Scriptura occurrente.*

IN II.° NOCTURNO.

LECTIO IV.

VINCENTIUS Diáconus in persecutióne Diocletiáni apud Valéntiam Hispániæ civitátem ad Daciánum præsidem ductus, quòd palàm Christum prædicáret, vinctus retortis bráchiis, extensus est, donec ossa membrátim divellerentur. Deinde férreis únguibus semel atque íterùm excarnificátus. At ille tormenta contempsit; nec addúci pótuit, ut libros sacros tráderet igni comburendos. Quapropter in cratícula subjectis prunis ardéntibus impósitus, et candéntibus láminis exustus est, ar-

vínæ guttis, et sale perfúsus. Post hæc trúditur in cárcerem strátum testáceis fragmentis, ut ejus nudum corpus testárum acúleis cruciarétur, divaricátis étiam in nervo crúribus. Verùm illustráto cœlitùs cárcere, ab Angelo ad martyrium accénditur : illumque cárceris custos ruptis caténis ambulántem conspíciens, spectáculo stupefactus, Christum confessus est.

LECTIO V.

Eductus inde, collocátur in molli cúlcitra, ut recreátus aliquántulùm, ácriùs dénuò torquerétur; sed exhaustus víribus, ánimam exhalávit. Corpus ejus cùm projectum esset inhumátum, corvus et à volúcribus et à lupo únguibus, rostro, alis mirabíliter defendit. Quà re cógnitâ, Daciánus insútum cúleo, saxoque illigátum in mare demergi jubet; sed inde étiam divínitùs ejectum ad littus Christiáni sepéliunt. Post multos annos Childebertus et Clotárius in obsidióne Cæsaraugustána suspicáti obsessos, quos vidébant circumíre mœnia civitátis, áliquid malefícii ágere; ubi accepérunt Vincéntii túnicam ad placandum Deum in his rerum angústiis circumferri, pietáte commóti, pacem cum iis iniérunt. Childebertus autem Parísios reversus Basílicam construxit in honórem Mártyris. Ea est in qua sancti Germáni Parisiensis corpus quiescit.

LECTIO VI.

Sermo sancti Augustíni Epíscopi.

(Serm. 276, in natali S. Vincentii 3, Cap. 4.)

Quæ hódie régio, quæve província ulla, quousque vel Románum Impérium, vel Christiánum nomen exténditur, natálem non gaudet celebráre Vincéntii Diáconi? Quis autem hódie vel nomen Daciáni audisset, nisi Vincéntii passiónem legisset? Quòd verò tantâ curâ servávit Dóminus Mártyris corpus, quid áliud demonstrávit, nisi se gubernasse viventem, quem non relíquit exánimem? Vicit ergo Daciánum vivens Vincéntius : vicit et mórtuus. Vivens tormenta calcávit, mórtuus mária transnatávit. Sed ipse inter undas gubernávit cadáver extinctum, qui inter úngulas ánimum donávit invictum. Non flexit flamma tortóris cor ejus, non mersit aqua maris corpus ejus. Sed in his et hujúsmodi ómnibus nihil est áliud, nisi pretiósa in conspectu Dómini mors Sanctórum ejus, cui est honor et impérium in sécula seculórum. Amen.

Tu autem.

IN III.° NOCTURNO.

LECTIO VII.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

(Cap. 10.)

In illo témpore; Dixit Jesus discípulis suis: Nolíte timére eos qui occídunt corpus; ánimam autem non possunt occídere. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni Epíscopi.

(Serm. 277, in natali S. Vincentii, 4.)

Oculis fídei certantem spectávimus Mártyrem, et amávimus totum invisibíliter pulchrum. Qualis enim decóris habébat spíritum, cujus fuit et cadáver invictum? Dóminum confessus est vivus; inimícum superávit et mórtuus. Quid putámus, fratres, quòd istum honórem providéntia omnipotentis Creatóris, cùm etiam defuncto córpori détulit, Mártyri áliquid præstitit? Quid enim, si non sepelirétur, ignorábat ille unde suscitarétur; illi, et in victóriâ coróna, et in resurrectióne serváta est vita æterna. Sed de córpore ejus, Ecclésiæ præstita est consolatiónis memória. Sic plerumquè Deus de servis suis præstat servis suis quàdam dignatióne, donans quod magis prosit ei cui datur, quàm ei de quo datur. Sic Elíam Deus per avem pascébat; míttitur tamen pascendus ad víduam, ut fidélis vídua benedictiónem mererétur.

LECTIO VIII.

Præstitit Deus sanctórum Mártyrum córpora Ecclésiis suis ad memórias oratiónum, non ad glórias Mártyrum. Illi enim habent íntegram glóriam suam apud Creatórem suum: nec ipsi córpori áliquid timent, quóniam non est quod tímeant. Magis si parcant córpori, nocent et córpori. Si autem per fidem non parcant córpori, præstant et córpori. Ecce hoc atténdite, et fidem vestram interrogáte. Sanctus Vincéntius si formídine tormentórum negáret Christum, viderétur córpore pepercisse: quàdam autem conditióne mortáli, córpore solverétur. Quid ágeret in resurrectióne, cùm in æternum ignem præcipitarétur? Negans Christum, negátur à Christo: Qui negáverit me, inquit, coram homínibus, negábo eum coram Patre meo qui est in cœlis.

LECTIO IX.

Ecce negáret, quiéscerent illi tortóres; et vulneráto ánimo, sanum esset corpus: imò, occíso ánimo, víveret corpus. Quid prodesset in

æternum mórtuo brevis córporis vita? Veníret dies quam commémorat Dóminus, quando omnes qui in monumentis sunt, áudient vocem ejus, et procédent, sed cum magna differéntia. Omnes procédent, sed non omnes ad eamdem rem procédent. Omnes surrectúri, sed non omnes immutandi. Qui enim bene fecérunt, inquit, in resurrectiónem vitæ; qui autem malè, in resurrectiónem judícii. Et ibunt justi in vitam æternam, ímpii verò in ignem æternum. Ibi cum córpore torquebuntur, qui córpori pepercérunt. Timendo enim tormenta córporis, córpori pepercérunt; et parcendo córpori, Christum negavérunt; et negando Christum, pœnas æternas étiam córpori distulérunt. Si distulérunt, numquid abstulérunt? Ergo prudenter Mártyres Christi non sua córpora contempsérunt. Perversa est ista et mundána philosóphia eórum qui non crédunt córporum resurrectiónem. Videntur enim sibi quasi magni córporis contemptóres; quia ipsa córpora quasi pro carcéribus se habére arbitrantur, quò detrúsas putant ánimas, quòd álibi antè peccavérunt.

ORATIO.

Da nobis, quæsumus, omnípotens Deus, adversa mundi invictà mentis constántiâ toleráre, qui beátum Levítam Vincéntium nec minis terréri, nec pœnis passus es superári; Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitáte spíritûs sancti Deus.

Commem. de Virgine Deipara, 486.

DIE XXV.

IN CONVERSIONE

SANCTI PAULI,

APOSTOLI.

Duplex-majus.

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Feria; et sic in toto Officio.

Ant. 2. D. Ego Israelíta sum, ex sémine Abraham, de tribu Bénjamin. *Rom.* 11.

Ant. 6. F. Si quis álius vidétur confídere in carne, ego magis, circumcísus octávo die, Hebræus ex Hebræis. *Philipp.* 3.

Ant. 1. a. Sum natus in Tarso Cilíciæ, nutrítus autem in civitáte Jerúsalem secùs pedes Gamáliel. *Act.* 22.

Ant. 3. c. Eram secundùm legem Pharisæus, secundùm justítiam quæ in lege est, conversátus sine queréla. *Philipp.* 3.

Ant. 7. d. Supra modum persequébar Ecclésiam Dei, et expugnábam illam, abun-

dántiùs æmulátor existens paternárum meárum traditiónum. *Galat.* 1.

Capitulum. (*Genes.* 49.)

BENJAMIN, lupus rapax, mane cómedet prædam, et véspere dívidet spólia.

℟. Ut quid, Dómine, víneam tuam exterminávit aper de sylva, et singulàris ferus depastus est eam? * Deus virtútum, convértere, réspice de cœlo, et vide, et ✝ Vísita víneam istam. ℣. Quanta mala fecit sanctis tuis in Jerúsalem! et hic habet potestátem alligandi omnes qui ínvocant nomen tuum. * Deus. Glória Patri. ✝ Vísita. *Ps.* 79. *Act.* 9.

HYMNUS.

PASTORE percusso, minas
Spirábat et cædes lupus;
Sparsumque vastábat gregem,
Te, Christe, Saulus nésciens.

ET jam caténas stríngere
Ferox parábat, jam cruces;
Sed ô! repentè stérnitur,
Verboque percúlsus ruit.

QUID, Saule, Saule, quid struis?
Agnosce victrícem manum:
Cœlo reluctári nefas;
Absiste Jesum pérsequi.

JAM tendit imbelles manus;
Jam colla submittit jugo:
Stupens jacet, clamat tremens:
Quid, Christe, quid victor jubes?

Ex hoste miles, ex lupo
Agnus, gregi se dévovet;
Et raptor ipse nóbili
Raptus triumpho dúcitur.

O CELSA cedrórum, Deus,
Qui voce vertis cúlmina!
O qui potenti súbjicis
Mentes superbas grátiæ!

TU, Pastor, infensas tuo
Vires ovíli cóntere;
Et nostra, si quid dévium,
Ad te reflecte péctora.

UNI sit et trino Deo
Supréma laus, summum decus,
De nocte qui nos ad suæ
Lumen vocávit glóriæ.
Amen.

℣. Usquequò, Deus, improperábit inimícus? ℟. Irrítat adversárius nomen tuum in finem? *Ps.* 73.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. D. Egressum tuum, et introítum tuum cognóvi, cùm fúreres adversùm me: ponam ergo frænum in lábiis tuis, et redúcam te in viam per quam venisti. *Is.* 37.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Commem. de Virgine Deipara, 486.

AD OFFIC. NOCTURNUM.

INVITATORIUM.

CHRISTUM qui vocávit Paulum per grátiam suam, * Veníte, adorémus. *Galat.* 1. *Ps.* 94. Veníte, 2.

HYMNUS.

QUOS in hostes, Saule, tendis?
Quo furóre pércitus?

Immoláre quid tot ardes
Innocentes víctimas?
Insequendo quem lacessis,
Sénties mox vindicem.

CHRISTUS instat; impotentem
Cæcat, urget, déjicit:
Ille cedit imperanti,
Seque totum súbjicit;
Insecútor antè Christi,
Præco Christum pérsonat.

ANTE plenus qui minárum
Præparábat víncula,
Nunc tremens, nec jam rebellis,
Per manus dedúcitur:
Qui lupus rapax furébat,
Nunc in agnum vértitur.

DURA, Christe, quàm potenti
Corda versas déxterâ!
Qui tuum delére nomen
Vult tuórum sánguine,
Universum mox per orbem
Ipse clarábit suo.

SIT supréma laus Parenti,
Qui creávit ómnia;
Filioque qui redémit
Morte nos volens suâ:
Par et illi, cujus almo
Confovémur hálitu. Amen.

IN I.º NOCTURNO.

Ant. 8. c. Lapidábant Stéphanum: et testes deposuérunt vestimenta sua secùs pedes adolescentis, qui vocabátur Saulus. *Act.* 7 *et* 8.

Ant. 1. a. Saulus erat conséntiens neci ejus: facta est autem in illa die persecútio magna in Ecclésia quæ erat Jerosólymis. *Act.* 7 *et* 8.

Ant. 3. a. Omnes dispersi sunt præter Apóstolos: Saulus autem devastábat Ecclésiam. *Act.* 8.

℣. Quanta malignátus est inimícus in sancto! ℟. Et gloriáti sunt qui odérunt te! *Ps.* 73.

Lectiones de Scriptura occurrente.

Post I Lect. ℟. Existimáveram me adversùs nomen Jesu Nazaréni debére multa contrária ágere: * Quod et feci Jerosólymis, et multos sanctórum ego in carcéribus inclúsi; et cùm occiderentur, détuli sententiam. ℣. Dixit inimícus: Pérsequar, et comprehendam; dividam spólia, implébitur ánima mea: * Quod. *Act.* 26. *Exod.* 15.

Post II Lect. ℟. Eram conclúdens in cárcerem, et cædens eos qui credébant in te: et * Cùm funderétur sanguis Stéphani testis tui, ego astábam, et consentiébam, et custodiébam vestimenta interficiéntium illum. ℣. Castigasti me, et erudítus sum, quasi juvénculus indómitus: * Cùm. *Act.* 22. *Jerem.* 31.

Post III Lect. ℟. Ego sum mínimus Apostolórum, qui non sum dignus vocári Apóstolus, quóniam * Persecútus sum Ecclésiam Dei; † Grátiâ autem Dei sum id quod sum. ℣. Hæc mutátio déxteræ Excelsi: quis Deus magnus sicut Deus noster? * Persecútus sum Ecclésiam.

Glória. ✝ Grátiâ. 1. *Cor.* 15. *Ps.* 76.

IN II.° NOCTURNO.

Ant. 5. a. Saulus per domos intrans, et trahens viros ac mulíeres, tradébat in custódiam. *Act.* 8.

Ant. 7. ç. Spirans minárum et cædis in discípulos Dómini, accessit ad príncipem Sacerdótum. *Act.* 9.

Ant. 2. D. Pétiit ab eo epístolas in Damascum ad synagógas; ut si quos invenisset hujus viæ viros ac mulíeres, vinctos perdúceret in Jerúsalem. *Act.* 9.

℣. Miserátor et miséricors Dóminus : ℟. Longánimis et multùm miséricors. *Ps.* 102.

LECTIO IV.

De Actibus Apostolórum.

(Cap. 9.)

Saulus adhuc spirans minárum et cædis in discípulos Dómini, accessit ad príncipem Sacerdótum, et pétiit ab eo epístolas in Damascum ad Synagógas; ut si quos invenisset hujus viæ viros ac mulíeres, vinctos perdúceret in Jerúsalem. Et cùm iter fáceret, cóntigit ut appropinquáret Damasco; et súbitò circumfulsit eum lux de cœlo. Et cadens in terram, audívit vocem dicentem sibi : Saule, Saule, quid me perséqueris? Qui dixit : Quis es, Dómine? Et ille : Ego sum Jesus, quem tu perséqueris. Durum est tibi contra stímulum calcitráre. Et tremens ac stupens dixit : Dómine, quid me vis fácere? Et Dóminus ad eum : Surge, et ingrédere civitátem; et ibi dicétur tibi quid te opórteat fácere. Viri autem illi qui comitabantur cum eo, stabant stupefacti, audientes quidem vocem, néminem autem videntes. Surrexit autem Saulus de terra, apertisque óculis nihil vidébat. Ad manus autem illum trahentes, introduxérunt Damascum. Et erat ibi tribus diébus non videns; et non manducávit, neque bibit.

℟. De cœlo circumfulsit me lux copiósa; et décidens in terram, audívi vocem dicentem mihi : Saule, Saule, quid me perséqueris? ℣. Audívi vocem sermónum ejus, et áudiens jacébam consternátus super fáciem terræ : * Saule, Saule. *Act.* 22. *Dan.* 10.

LECTIO V.

Erat autem quidam discípulus Damasci, nómine Anánias; et dixit ad illum in visu Dóminus : Ananía. At ille ait : Ecce ego, Dómine. Et Dóminus ad eum : Surge, et vade in vicum qui vocátur Rectus, et quære in domo Judæ Saulum nómine, Tarsensem; ecce enim orat. (Et vidit virum, Ananíam

nómine, introeuntem, et imponentem sibi manus, ut visum recípiat.) Respondit autem Ananías : Dómine, audívi à multis de viro hoc, quanta mala fécerit sanctis tuis in Jerúsalem ; et hic habet potestátem à princípibus Sacerdótum alligandi omnes qui ínvocant nomen tuum. Dixit autem ad eum Dóminus : Vade, quóniam vas electiónis est mihi iste, ut portet nomen meum coram géntibus, et regibus, et fíliis Israel ; ego enim ostendam illi quanta opórteat eum pro nómine meo pati. Et ábiit Ananías, et introívit in domum ; et impónens ei manus, dixit : Saule, frater, Dóminus misit me Jesus, qui appáruit tibi in via quâ veniébas, ut vídeas, et impleáris Spíritu sancto. Et confestim cecidérunt ab óculis ejus tanquam squamæ, et visum recépit, et surgens baptizátus est. Et cùm accepisset cibum, confortátus est. Fuit autem cum discípulis qui erant Damasci per dies áliquot. Et contínuò in Synagógis prædicábat Jesum, quóniam hic est Fílius Dei.

℟. Ego respondi ei qui loquebátur mecum : Quis es, Dómine ? Dixitque ad me : Ego sum Jesus Nazarénus, quem tu perséqueris. Et dixi : * Quid fáciam, Dómine ? ℣. Tu terríbilis es, et quis resistet tibi ? de cœlo audítum fecisti judícium. Quid fáciam ? *Act.* 22. *Ps.* 75.

LECTIO VI.

Sermo sancti Augustíni Episcopi.

(Serm. 279, de Paulo Apostolo.)

In præclára prophetía, cùm Jacob sanctus Patriarcha benedíceret fílios suos, præsentes tangens, futúra prospíciens, prædictum erat quod in Paulo contígit. Erat enim Paulus, sicut ipse testátur, de tribu Bénjamin. Cùm autem Jacob benedícens fílios suos venisset ad Bénjamin benedicendum, ait de illo : Bénjamin, lupus rapax, mane rápiet, et ad vesperum dívidet escas. Hoc in Apóstolo Paulo complétum est, quia et de illo prædictum erat. Jam, si placet, inspiciámus illum mane rapientem, et ad vésperum escas dividentem. Mane et vésperum pósita sunt pro eo ac si dicerétur, Priùs et pósteà. Sic ergo accipiámus, Priùs rápiet, pósteà dívidet escas. Atténdite raptórem : Saulus, sicut Actus Apostolórum testantur, ibat spirans et anhélans cædes. Hic est ille mane rápiens. Nam et quando lapidátus est Stéphanus primus Martyr pro nómine Christi, evidéntiùs áderat et Saulus. Audívimus, Mane rápiet : videámus, Ad vésperum dívidet escas. Voce Christi de cœlo prostrátus audívit : Saule,

Saule, quid me perséqueris? Membris adhuc in terra pósitis, caput in cœlo clamábat; et non dicébat: Quid perséqueris servos meos? sed, Quid me perséqueris? Et ille: Quid me vis fácere? Jam parat se ad obediendum, qui priùs sæviébat ad persequendum. Jam informátur ex persecutóre prædicátor, ex lupo ovis, ex hoste miles. Ut interióre luce fulgéret cor ejus, exténor ad tempus erepta est; et eo tamen témpore quo cétera non vidébat, Jesum vidébat. Ita et in ipsa ejus cæcitáte mystérium infornabátur credéntium; quóniam qui credit in Christum, ipsum intuéri debet, cétera nec nata computáre; ut creatúra vilescat, et creátor in corde dulcescat.

℟. Exurge, et sta super pedes tuos; * Ad hoc enim appárui tibi, ut constítuam te ministrum et testem eórum quæ vidisti, et eórum quibus apparébo tibi. ℣. Intéllige verba quæ ego loquor ad te, et sta in gradu tuo, et noli metúere. * Ad. Glória. * Ad. *Act.* 26. *Dan.* 10.

IN III.° NOCTURNO.

Ant. 1. f. Dóminus dixit ad me: Surgens vade Damascum, et ibi dicétur tibi de ómnibus quæ te opórteat fácere. *Act.* 22.

Ant. 6. F. Cùm non vidérem præ claritáte lúminis illíus, ad manum deductus à comítibus, veni Damascum. *Act.* 22.

Ant. 2. D. Qui mecum erant, lumen quidem vidérunt, vocem autem non audiérunt ejus qui loquebátur mecum. *Act.* 22.

℣. Tu illúminas lucernam meam, Dómine: ℟. Deus meus, illúmina ténebras meas. *Ps.* 17.

LECTIO VII.

Lectio sancti Evangélii secundùm Joannem.

(Cap. 15.)

In illo témpore; Dixit Jesus discípulis suis: Non vos me elegistis, sed ego elégi vos, et pósui vos ut eátis, et fructum afferátis, et fructus vester máneat. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni Episcopi.

(In Joan. Tract. 86. Ed. Bened.)

Hæc eléctio grátiæ est, de qua dicit Apóstolus: Sic ergo et in hoc témpore relíquiæ per electiónem grátiæ salvæ factæ sunt. Unde subjungit: si autem grátia, jam non ex opéribus; alióquin grátia jam non est grátia. Audi, ingráte; ingráte, audi: Non vos me elegistis, sed ego elégi vos. Non est ut dicas, Ideò electus sum, quia jam credébam: si enim credébas in eum, jam elégeras eum. Sed audi: Non vos me

elegistis. Quid ergo dictúri sumus, audiendo, Non vos me elegistis, nisi quia mali erámus, et electi sumus, ut boni per grátiam nos eligentis essémus? Non est enim grátia, si præcésserant mérita? est autem grátia: hæc ígitur non invénit, sed efécit mérita.

℟. Ananía, surge, et vade in vicum qui vocátur Rectus, et quære in domo Judæ Saulum nómine, Tarsensem; * Quóniam vas electiónis est mihi iste, ut portet nomen meum coram géntibus: ego enim ostendam illi quanta opórteat eum pro nómine meo pati. ℣. Abiit vagus in via cordis sui: vias ejus vidi, et sanávi eum, et reduxi eum; * Quóniam. *Act.* 9. *Is.* 57.

LECTIO VIII.

(Serm. 168. Edit. Bened. C. 3, 4 et 7.)

Iterum dicit Apóstolus: Misericórdiam consecútus sum. O conféssio! Non ait, Misericórdiam consecútus sum, quia fidélis eram; sed, Ut fidélis essem, misericórdiam consecútus sum. Veniámus ad ejus primórdia. Date mihi mérita ejus. Si mérita quæris, damnatiónis sunt, non liberatiónis. Ibat sævíre in membra Christi; ibat sánguinem fúndere; ibat lupus, pastor futúrus. Sic ibat. Non enim póterat áliter ire ad illa propter quæ ibat. Et cùm sic ámbulat, cógitat, anhélat cædes: cùm ducit pedes ejus ira, movet membra ódium; dum pergit et ámbulat, obtémperat mancípium crudelitáti; et ecce vox de cœlo: Saule, Saule, quid me perséqueris? Ecce quare dixit, Misericórdiam consecútus sum. Non sum, inquit, dignus vocári Apóstolus, quia persecútus sum Ecclésiam Dei; sed grátiâ Dei sum id quod sum.

℟. Abiit Ananías in domum, et impónens Saulo manus, dixit: Dóminus misit me Jesus, qui appáruit tibi in via, ut vídeas, et impleáris Spíritu sancto. Et * Confestim cecidérunt ab óculis ejus tanquam squamæ; et visum recépit. ℣. Obturátus est óculus hóminis, qui visiónem Omnipotentis intúitus est; cadit, et sic aperiuntur óculi ejus. * Confestim. *Act.* 9. *Num.* 24.

LECTIO IX.

Et grátia ejus, inquit, vácua in me non fuit. Ecce evangelízat fidem, quam aliquando vastábat: nec grátia ipsa vacat in illo, qui ait: In me vácua non fuit, sed plus ómnibus illis laborávi. Observa; erígere te cœpisti: Plus ómnibus illis laborávi. Dic unde. Quid enim habes, quod non accepisti? Statim respexit; et cùm dixisset, Plus ómnibus illis laborávi,

quasi expávit ad verba sua, et mox subjécit se húmilem Paulum : Non autem ego, sed grátia Dei mecum. Nemo se extollat : nemo sibi árroget, quasi sibi áliquid déderit. Qui gloriátur, in Dómino gloriétur.

℟. Véniens ad me Ananías dixit : Saule frater, Deus præordinávit te ut vidéres Justum, et audíres vocem ex ore ejus; quia eris testis illíus ad omnes hómines : * Et nunc quid moráris? exurge, baptizáre, et áblue peccáta tua. ℣. Insíliet in te Spíritus Dómini, et prophetábis, et mutáberis in virum álium. * Et nunc quid moráris? Glória Patri. * Et. *Act.* 22. 1. *Reg.* 10.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Glorificábo nomen tuum in æternum : ℟. Quia misericórdia tua magna est super me. *Ps.* 85.

AD LAUDES.

Ant. 1. *f.* Baptizátus est Saulus : fuit autem cum discípulis qui erant Damasci, per dies áliquot : et contínuo in synagógis prædicábat Jesum. *Act.* 9.

Ant. 2. D. Stupébant omnes qui audiébant, et dicébant : Nonne hic est qui expugnábat in Jerúsalem eos qui invocábant nomen istud? *Act.* 9.

Ant. 3. a. Damasci consílium fecérunt Judæi, et custodiébant portas die ac nocte, ut eum interfícerent. Accipientes autem eum discípuli nocte, per murum dimisérunt eum, submittentes in sporta. *Act.* 9.

Ant. 7. a. Cùm venisset.

CANTICUM.

(2. Reg. 22.)

Suprema Dei potestas ejusque misericordia commendantur.

TONABIT de cælo Dóminus; * et excelsus dabit vocem suam.

Misit de cœlo, et assumpsit me; * et extraxit me de aquis multis.

Tu lucerna mea, Dómine; * et tu, Dómine, illuminábis ténebras meas.

In te enim curram accinctus : * in Deo meo transíliam murum.

Quis est Deus præter Dóminum : * et quis fortis præter Deum nostrum?

Deus qui accinxit me fortitúdine : * et complanávit perfectam viam meam.

Coæquans pedes meos cervis, * et super excelsa mea státuens me.

Docens manus meas ad prælium, * et compónens quasi arcum æreum bráchia mea.

Proptéreà confitébor tibi, Dómine, in géntibus; * et nómini tuo cantábo.

Ant. Cùm venissetin Jerúsalem, Bárnabas duxit illum ad Apóstolos; et narrávit illis quómodò in via vidisset Dóminum. *Act.* 9.

Ant. 3. a. Erat cum illis intrans et éxiens in Jerúsalem, et fiduciáliter agens in nómine Dómini: loquebátur quoque Géntibus, et disputábat cum Græcis. *Act.* 9.

Capitulum. (*Act.* 26.)

Non fui incrédulus cœlesti visióni; sed his qui sunt Damasci primúm, et Jerosólymis, et in omnem regiónem Judææ, et Géntibus annuntiábam ut pœniténtiam ágerent, et converterentur ad Deum, digna pœniténtiæ ópera facientes.

HYMNUS.

Quæ gloriósum tanta cœlis évocat
Te, Christe, causa? tu-ne rursum vísere
Mundum redemptor? tu-ne Judex séculi?
Novum-ne prodis ultor hostem pérdere?
Heu quàm cruentus persecútor! quàm ferox
Insurgit! horret, ac fugit grex quà premit:
Humána tanto nulla par hosti manus:
Te, Christe, sparsæ víndicem poscunt oves.
Hunc ergo voce victor unà súbjicis;
Totum sed uno subdis in Saulo tibi,
Vincisque mundum; sternis ut mox érigas,
Agnisque prædam dívidat lupus tuis.
Sit Trinitáti sempiterna glória,
Honor, potestas, atque jubilátio,
In unitáte, quæ gubernans ómnia
Per cuncta regnat seculórum sécula. Amen.

℣. Misericórdias Dómini in æternum cantábo: ℟. In generatiónem et generatiónem annuntiábo veritátem tuam. *Ps.* 88.

Ad Benedictus *Ant.* 8. *G.* Eram ignótus fácie Ecclésiis Judææ; tantùm autem audítum habébant: Quóniam qui persequebátur nos aliquando, nunc evangelízat fidem quam expugnábat; et in me clarificábant Deum. *Galat.* 1.

ORATIO.

Deus omnípotens et clemens, qui virtútem et misericórdiam tuam magnam in peccatórum conversióne manifestas: quæsumus, ut illa nos ad te grátia convertat, quæ beátum Apóstolum Paulum de persecutóre vas electiónis effécit; Per.

Commem. de Virg. Deipara, 486.

AD PRIMAM.

Ant. 1. *f.* Baptizátus est.

AD TERTIAM.

Ant. 2. D. Stupébant omnes.

Capitulum. (*Galat.* 1.)

Cum plácuit ei qui me segre-

gávit ex útero matris meæ, et vocávit per grátiam suam, ut revelâret Fílium suum in me, ut evangelizárem illum in Géntibus; contínuò non acquiévi carni et sánguini.

℟. *br.* Deus, docuísti me; * Pronuntiábo mirabília tua. Deus. ℣. Dómine, * memorábor justítiæ tuæ solíus; * Pronuntiábo mirabília tua. Glória Patri. Deus. *Ps.* 70.

℣. Doce me fácere voluntátem tuam, ℟. Quia Deus meus es tu. *Ps.* 142.

AD SEXTAM.

Ant. 5. a. Damasci.

Capitulum. (2. *Cor.* 11.)

Si gloriári oportet, quæ infirmitátis meæ sunt, gloriábor: Deus et Pater Dómini nostri Jesu Christi scit quòd non méntior. Damasci præpósitus gentis Arétæ regis custodiébat civitátem Damascenórum, ut me comprehénderet: et per fenestram in sporta dimissus sum per murum, et sic effúgi manus ejus.

℟. *br.* Liberátor meus * De inimícis meis iracundis. Liberátor meus. ℣. A viro iníquo * erípies me, * De inimícis meis iracundis. Glória Patri. Liberátor meus.

℣. Quis Deus præter Dóminum? ℟. Quis Deus præter Deum nostrum? *Ps.* 17.

AD NONAM.

Ant. 3. a. Erat cum illis.

Capitulum. (*Act.* 22.)

Factum est revertenti mihi in Jerúsalem, et oranti in templo fíeri me in stupóre mentis, et vidére Jesum dicentem mihi: Festína, et exi velóciter ex Jerúsalem: quóniam non recípient testimónium tuum de me: vade, quóniam ego in natiónes longè mittam te.

℟. *br.* Erípies me * De contradictiónibus pópuli. Erípies. ℣. Constítues me * in caput Géntium, * De contradictiónibus pópuli. Glória Patri. Erípies.

℣. Vivit Dóminus, et benedictus Deus meus; ℟. Et exaltétur Deus salútis meæ *Ps.* 17.

AD II. VESPERAS.

Ant. 1. D. Fidélis sermo, quòd Christus Jesus venit in hunc mundum peccatóres salvos fácere, quorum primus ego sum. 1. *Tim.* 1.

Ant. 3. a. Grátias ago ei, quia fidélem me existimávit, ponens in ministério; qui priùs blasphémus fui, et persecútor, et contumelió-sus. 1. *Tim.* 1.

Ant. 6. C. Misericórdiam consecútus sum, quia ignórans feci in incredulitáte. 1. *Tim.* 1.

Ant. 5. C. Superabundávit grátia Dómini nostri,

cum fide et dilectióne quæ est in Christo Jesu. 1. *Tim* 1.

Ant. 8. G. Grátia ejus in me vácua non fuit; sed abundántiùs ómnibus laborávi : non ego autem, sed grátia Dei mecum. 1. *Cor.* 15.

Capitulum. (*Galat.* 2.)

Vivo, jam non ego; vivit verò in me Christus : quòd autem nunc vivo in carne, in fide vivo Fílii Dei, qui dilexit me, et trádidit semetipsum pro me.

Hymnus, Pastóre percusso, *ut in I. Vesperis*, 513.

℣. Psallam tibi in natiónibus, Dómine : ℟. Quia magna est super cœlos misericórdia tua. *Ps.* 107.

Ad Magníficat, *Ant.* 6. F. Ideò misericórdiam consecútus sum, ut in me primo osténderet Christus Jesus omnem patiéntiam ad informatiónem eórum qui creditúri sunt illi, in vitam æternam. 1. *Tim* 1.

Oratio, ut suprà ad Laud.

Fit Commem. sanctæ Paulæ, Viduæ. Ant. Exultávit. ℣. Averte, LXIV. *Oratio*, Deus, in quem sperat, LXVIII.

Ultimò, de Virg. Deip. 486.

DIE XXVI.

SANCTÆ PAULÆ,

VIDUÆ

Simplex.

LECTIO III.

Paula Romána, ex Scipiónum et Gracchórum génere, post mortem Toxótii cónjugis, ex quo quátuor fílias, Blæsillam, Paulínam, Eustóchium cognomento Júliam, et Rufínam, filiumque unum Toxótium suscéperat, divítias penè omnes in páuperes erogávit. Episcopórum autem Paulíni Antiochíæ, et Epiphánii Salamínæ, qui tunc Romam véneránt, virtútibus accensa, post annos à morte Toxótii cónjugis quinque, Eustóchio solâ cómite, pátriam relíquit, ut loca sancta inviseret ac venerarétur : et apud Béthleem consédit, ubi tria vírginum monastéria, virorumque unum construxit. Illìc, Hierónymo disserente, vetus et novum Testamentum cum Eustóchio perlégit, magnam adepta Hebráicæ linguæ perítiam. Elapsis annis viginti, mortem jam imminentem séntiens, quasi ad suos pérgeret, alienosque deséreret, has voces, Déficit ánima mea in átria Dómini, aliosque ejusdem Psalmi versículos ad extrémum usque spíritum assíduè repetébat; digitumque ad os tenens, crucis signum exprimébat in lábiis. Obiit anno Dómini quadringentésimo quarto, et sepulta est apud Béthleem in médio Ecclésiæ speluncæ Salvatóris.

Orat. Deus in quem, LXVIII.

Commem. de Virgine Deipara, 486.

DIE XXVIII.

S. CYRILLI ALEXANDRINI,

EPISC. ET ECCL. DOCT.

Semiduplex.

Omnia de Communi Doctorum, exceptis quæ seq.

LECTIO II.

Cyrillus Theóphili Patriarchæ Alexandríni soróris fílius, ingénio pérspicax et ánimo fortis, ab infántia sacris lítteris imbútus, cùm esset doctrínâ et zelo cathólicæ fídei insignis, ad sedem Alexandrínam divíno nutu provectus est. Episcopátum vix adeptus Novatiános schismáticos Alexandriâ éxpulit, et deinde Judæos, propter eórum adversus Christiános injúrias et cædes. Oresti ejusdem urbis præfecto sibi valdè infenso, quòd auctoritátem suam usurpátam ab eo créderet, non injúrias injúriis rependit; sed eum per Christi Evangélium obtestans, ut ódium omne depóneret, sibi conciliáre curávit. Sanctum Chrysóstomum, coactâ Synódo, sanctórum Episcopórum catálogo inséruit. Zelus ipsíus imprímis enítuit adversùs Nestórium Patriarcham Constantinopolitánum, qui ímpio dógmate duas in Christo comminiscens persónas, divínam unam et humánam álteram; negávit exinde humanitátem Christi per divínam persónam subsístere, et sanctíssimæ Vírgini Maríæ dignitátem Dei Matris abrogávit. Huic se pravæ doctrínæ constanter Cyrillus oppónens, primùm eum confutávit per Epístolam quam tácito Nestórii nómine, scripsit ad Solitários quos veléno suæ hæréseos novátor infícere váriis modis molichátur. Dedit quoque ad ipsum lítteras amíco stylo scriptas, ut eum à concepta sententia dimovéret. Quarum secunda tàm plenam et perspícuam cóntinet dógmatis cathólici expositiónem, ut solémniter à Pátribus Ephesínis approbáta fúerit, et Eutychiánæ perinde ac Nestoriánæ hæresibus perimendis idónea, ab ómnibus Concíliis et Pátribus semper judicáta fúerit. Cœlestíni summi Pontíficis auctoritáte, et illíus vices gerens, Concílio generáli Ephesíno anno quadragentésimo trigésimo primo præfuit, in quo hæresis Nestoriána pénitus proscripta est.

LECTIO III.

Quantis calúmniis, et persecutiónibus hac ex causa Cyrillus per Nestórium et ejus asseclas aut persónæ fautóres impetítus fúerit, exprími non potest. Mirum quàm sanctè et generósè eas toleráverit. De sola fídei doctrína sollícitus, atrocióres

injúrias et calúmnias nequíssimas, quas in eum excogitábant adversárii, nihil omníno fecit, dícere sólitus: In magnis Ecclésiæ persecutiónibus debére Pastóres ad eam tuendam ómnia abjícere, sícuti nautæ in magnis tempestátibus ad navim conservandam ómnia sua projíciunt. Ne schísmatis extinctióni et unitátis restitutióni ullà in re obesset; cum Joanne Antiochéno, Theodoréto et áliis Orientálibus qui Nestório favébant, humanissimè egit, nec de offensis quas ab iis erat passus, unquam sibi satisfíeri postulávit. Auctor fuit Pontífici Cœlestíno, ut uníus Nestórii damnatióne contentus, céteris qui ipsíus partes defénderant, dúmmodò ejusdem proscriptióni consentírent, viam reconciliatiónis aperíret. Quod consílium secútus est Xistus tértius, qui Cœlestíno ínterim mórtuo succésserat. Nullam de ipsis anathematismis, à se in Nestórium éditis, quos nondùm Ecclesia solémniter approbáverat mentiónem fíeri in concludenda cum Orientálibus pace consensit. Professiónem fídei sibi à Joanne Antiochéno et áliis ipsi adhæréntibus Epíscopis offerri subscribendam non rénuit, et eam orthodoxam repertam libentíssimè suam fecit. Dénique fide cathólicà et Concílii œcuménici auctoritáte in tuto pósitis, pacem sine cunctatióne inívit. Post immensos labóres pro fide cathólicà exantlátos óbiit anno quadringentésimo quadragésimo quinto, Episcopátûs sui trigésimo secundo.

Oratio, Omnípotens, æterne Deus, XXXIII.

VESPERÆ, *à Capítulo de sequenti ut in Communi Pont.*

Oratio, Deus qui, 525.

Pro Commem. S. Cyrilli Episc. Ant. Qui docti. ℣. Beátus, XXXV. *Oratio*, Omnípotens, XXXIII.

Deindè de Vírgine Deípara, 486.

DIE XXIX.

S. FRANCISCI SALESII,

EPISCOPI.

Semiduplex.

LECTIO II.

FRANCISCUS Salésius è stirpe nóbili in Sabáudia, Parísiis Philosóphiæ ac Theológiæ incúbuit, ibique in Ecclesia sancti Stéphani de Grássibus coram imágine Vírginis Deíparæ supplex votum virginitátis emísit. Tum Patávii Jurisprudéntiæ óperam dedit, índeque Romam pietátis grátiâ se cóntulit. In pátriam reversus, abjectis forénsibus stúdiis quibus sese déderat ut paréntibus obsequerétur, presbyterátu initiátus, et Anneceii quò sedes Genevensis transláta

fúerat, Præpósitus majóris Ecclésiæ electus est. Hoc in múnere, Calviniánam hæresim in Cabalíacis grassantem, Garnéro Epíscopo jubente, adortus, post incredíbiles labóres felíciter expugnávit. His in locis, Thunóne máximè, cùm sacrum fácere non licéret, in arcem Ablingiánam quátuor milliáribus distantem se recípere, ibique amnículum, innixus trabi quæ glácie plerumquè obrigúerat, pédibus et mánibus reptans, trajícere cogebátur. Calúmniis et inimicórum insídiis appetítus, látuit sæpè in sylvis, in furnis et rudéribus; nec idcirco susceptos pro extirpanda hæresi labóres deséruit; compluresque doctrínâ célebres viros ad veritátis lumen adduxit. Suscepto regímine Paróchiæ quam Thunóne eréxerat, cùm eam regiónem dira lues depopularétur, ómnia ómnibus córporis et ánimæ subsídia amanter, constanter atque indústriè procurávit.

LECTIO III.

In Coadjutórem ascítus à Garnéro Genevensi Epíscopo, Annecéii Seminárium Clericórum instítuit. Apud Regem Christianíssimum perfécit, ne quid à Genevénsibus, qui tum Gallis adversùs Sabaudos auxílio erant, in religiónis negótio innovarétur; utque ejecti Párochi Ecclésiis suis restituerentur. Garnéro mórtuo, coégit Synodum; et ecclesiásticæ disciplínæ leges Clero sanxit. Multùm étiam Ecclésiæ prófuit, tum libris sincérum Dei amórem spirántibus conscriptis; tum sermónibus quos públicè ac privátim, étiam extra diœcésim, Divióne potíssimùm, Gratianópoli et Parísiis hábuit; tum Congregatiónis Moniálium Visitatiónis sub régula sancti Augustíni institutióne. Dum autem, recusáto Coadjutóris Parisiensis múnere, ad diœcésim lustrandam revértitur, Lugdúni apoplexiâ correptus, munítus sacramentis, óbiit die vigésimâ octávâ Decembris, anno ætátis quinquagésimo sexto, Christi millésimo sexcentésimo vigésimo secundo. Quem miráculis clarum Alexander séptimus Sanctórum albo inséruit; ejusque colendam memóriam státuit quarto Calendas Februárii, quo die Annecéii sepultus fúerat.

ORATIO.

Deus, qui ad animárum salútem beátum Franciscum Salésium Pontíficem ómnibus ómnia fieri voluísti: concéde propítius, ut caritátis tuæ dulcédine perfúsi, ejus dirigéntibus mónitis, ac suffragántibus méritis, æterna gáudia consequámur; Per.

Commem. de Virgine Deipara, 486.

Ad Vesperas, *Commem. sanctæ Bathildis*, *Ant.* Exultávit. ℣. Averte, LXIV.

Ultimò, *de Virgine Deipara*, 486.

DIE XXX.

SANCTÆ BATHILDIS,

REGINÆ.

Simplex.

LECTIO III.

Bathildis in Anglia, Sáxonum génere orta, à prædónibus Ercunvaldo Majóri domûs régiæ véndita, ab eo ad porrigenda sibi pócula adhíbita est; ac demum mórtuâ cónjuge, in uxórem expetíta. Quas illa ut vitáret núptias, látebras quæsívit; sed póstmodùm ob exímias córporis et ánimi dotes, ad Clodovéi secundi conjúgium insperátò pertráhitur. Tum páuperes et Ecclésias Clodovéo studiósè commendávit: quod ádeò gratum fuit príncipi, ut Genésium Abbátem, póstea Lugdunensem Epíscopum, Regínæ piis opéribus exequendis adjutórem déderit. Mórtuo Clodovéo, trium filiórum, Clotárii, Childeríci, et Theodoríci, quorum natu máximus vix quintum annum attígerat, tutélam gessit; regnumque ac palátium, consíliis Chrodoberti Parisiensis Epíscopi, et Audoéni Rotomagensis, sapientíssimè moderáta est. Multa præcláre sanxit. Simoníacas Ordinatiónes abolévit hortátu Sacerdótum: prohíbuit ne quis Christiános vénderet éxteris, aut álio vendendos abdúceret; plures etiam à servitúte suis súmptibus redémit. Effécit ut, Pontíficum et Abbátum stúdio, reguláris disciplína in monastériis sanctórum Diónysii, Germáni, Petri, Medardi, Aniáni, Martíni, et áliis, aut servarétur, aut restituerétur. Corbéiæ ad Sumínam cœnóbium extruxit; aliudque Calæ ad Mátronam, in quo, relictà Clotário jam adulto regni administratióne, ipsa, suscepto religiónis hábitu, sub obediéntia Bertillæ Abbatissæ, ómnibus exemplo et admiratióni fuit; ibique mórtua est ætátis suæ anno quinquagésimo quinto.

Oratio, Deus, in quem, LXVIII.

Commem., *de Virgine Deipara*, 486.

FESTA FEBRUARII.

DIE I.

SANCTI IGNATII,

EPISCOPI ET MARTYRIS.

Semiduplex.

Omnia de Communi unius Martyris, addítis quæ sequuntur.

Oratio, Omnípotens, sempiterne Deus, *infrà.*

LECTIO II.

Ex libro sancti Hierónymi Presbyteri, de Scriptóribus Ecclesiásticis.

(Cap. 16.)

IGNATIUS Antiochénæ Ecclésiæ tértius post Petrum Apóstolum Epíscopus, commoventepersecutiónem Trajáno, damnátus ad béstias, Romam vinctus míttitur. Cùmque návigans Smyrnam venisset, ubi Polycarpus audítor Joannis Epíscopus erat, scripsit unam epístolam ad Ephésios, álteram ad Magnesiános, tértiam ad Trallenses, quartam ad Románo : et inde egrédiens, scripsit ad Philadélphios et ad Smyrneos, et própriam ad Polycarpum, commendans illi Antiochensem Ecclésiam, in qua et de Evangélio, quod nuperà me translátum est, super persóna Christi ponit testimónium, dicens : Ego verò et post resurrectiónem in carne eum vidi.

LECTIO III.

DIGNUM autem vidétur, quia tanti viri fécimus mentiónem, et de epístola ejus, quam ad Romános scribit, pauca pónere : De Syria usque ad Romam pugno ad béstias in mari et in terra, nocte dieque ligátus cum decem leopardis, hoc est, milítibus qui me custódiunt, quibus et cùm beneféceris, pejóres fiunt. Iníquitas eórum autem mea doctrína est; sed non idcircò justificátus sum. Utinam fruar béstiis quæ mihi sunt præparátæ, quas et oro mihi velóces esse ad intéritum et ad supplícia, et állici ad comedendum me; ne, sicut et aliórum Mártyrum, non áudeant corpus attíngere. Quòd si veníre nolúerint, ego vim fáciam, ego me urgébo ut dévorer. Ignóscite mihi, filióli : quid mihi prosit, ego scio. Nunc incípio Christi esse discípulus; nihil de his quæ vidéntur desíderans, ut Jesum Christum invéniam. Ignis,

crux, béstiæ, confráctio óssium, membrórum divísio, et totíus córporis contrítio, et tota tormenta diáboli in me véniant; tantùm Christo fruar. Cùmque jam damnátus esset ad béstias, et rugientes audíret leónes, ardóre patiendi ait: Frumentum Christi sum; déntibus bestiárum molar, ut panis mundus invéniar. Passus est anno undécimo Trajáni. Relíquiæ córporis ejus Antiochíæ jacent extra portam Daphníticam, in cœmetério.

ORATIO.

Omnipotens, sempíterne Deus, qui in ómnium Sanctórum tuórum es virtúte mirábilis: da nobis in festivitáte beáti Ignátii cum gratiárum actióne lætári, qui Fílii tui Martyr et Póntifex, quod ministério gessit, testimónio comprobávit; et quod prædicávit ore, confirmávit exemplo; Per eumdem Dóminum nostrum.

Fit Commem. de Virgine Deipara, 486.

Vesperæ *de Sequenti.*

DIE II.

IN PRÆSENTATIONE DOMINI,

ET

PURIFICATIONE B. MARIÆ V.

SOLEMNE-MAJUS.

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Feria.

Ant. 3. a. Exulta, fília Sion : ecce Rex tuus véniet tibi justus, et salvátor. *Zach.* 9.

Ant. 1. f. Véniet Desiderátus cunctis géntibus; et implébo domum istam glóriâ, dicit Dóminus. *Agg.* 2.

Ant. 5. C. Magna erit glória domûs istíus novíssimæ plusquàm primæ, et in loco isto dabo pacem. *Agg.* 2.

Ant. 6. F. Qui adhærent Dómino, ut colant eum, addúcam eos, et lætificábo eos in domo oratiónis meæ. *Is.* 56.

Ant. 7. a. Aperíte portas, et ingrediátur gens justa, custódiens veritátem. *Is.* 26.

Capitulum. (*Malach.* 3.)

Ecce ego mitto Angelum meum, et præparábit viam ante fáciem meam. Et statim véniet ad templum suum Dominátor quem vos quæritis, et Angelus testamenti quem vos vultis. Ecce venit, dicit Dóminus exercítuum.

℟. Ex Sion spécies decóris ejus; Deus manifeste véniet. * Congregáte illi sanctos ejus, qui órdinant testamentum ejus super sacrifícia. ℣. Umbram habens lex futurórum bonórum, hóstiis quas ófferunt, nunquam potest accedentes perfectos fácere : * Congregáte illi sanctos ejus. Glória Patri. * Congregáte. *Ps.* 49. *Hebr.* 10.

HYMNUS.

Templi sacrátas pande, Sion, fores;
Christus sacerdos intrat et hóstia :
Cedant inánes veritáti,
Quæ se ánimis áperit, figúræ.
Non immolandi jam pécudum greges,
Fumábit ater non cruor ámpliùs :
En ipse placando Parenti
Ipse suis Deus astat aris.

Virgo latentis cónscia Núminis,
Demissa vultus, quem péperit Deum,
Hunc gestat ulnis; pauperumque
Múnera fert téneras volúcres.
Hic omnis ætas, omnis et ástitit
Sexus propinquo Númine plénior:
Omnes anhelantis tot annos
Nunc fídei prétium reportant.
Testes tot inter magnánimo, Deus,
Tibi litábat firma siléntio
Verbi silentis muta mater:
Cuncta ánimo pénitùs premébat.
Sit summa Patri, summaque Fílio,
Sanctoque compar glória Flámini:
Sanctæ litémus Trinitáti
Perpétuo pia corda cultu.
Amen.

℣. Conféssio et pulchritúdo in conspectu ejus: ℟. Sanctimónia et magnificéntia in sanctificatióne ejus. *Ps.* 95.

Ad Magníficat, *Ant.* J. Ecce Dominátor quem quæritis, et purgábit filios Levi quasi aurum: et erunt Dómino offerentes sacrifícia in justítia, et placébit Dómino sacrifícium. *Malach.* 3.

Oratio, Omnípotens, *ut infrà ad Laudes.*

Non fit Commem. sancti Ignatii.

AD COMPLETORIUM.

Psalmi et Capit. de Feria.

Ant. 2. D. In ipso vita erat, et vita erat lux hóminum, et lux in ténebris lucet. *Joan.* 1.

Hymn. Virgo Dei génitrix, *in Officio parvo*, LXXXVIII.

Ad Nunc dimittis, *Ant.* 5. a. Salutáre tuum parasti, Dómine, lumen ad revelatiónem géntium, et glóriam plebis tuæ Israel. *Luc.* 2.

AD OFFIC. NOCTURNUM.

INVITATORIUM.

Ecce venit ad templum suum dominátor Dóminus: * Veníte, adorémus. *Malach.* 3.

Ps. 94. Veníte, 2.

HYMNUS.

Fumant Sabæis templa vapóribus;
Nos sacra poscunt: jam præit hóstia:
Sequámur omnes, et vicissim
Puro ánimo mémores litémus.
Lumen ministret splendídior fides:
Ministret ignes flámmea cáritas;
Fundatque divínos odóres
Innócuæ bona fama vitæ.
Vitæ nocentis quid trahimus moras?
Sit fas beáto cum sene cómmori;
Ut quem sub aris immolátum

Vídimus, hoc étiam fruámur.
Sit summa Patri, summaque Fílio,
Sanctoque compar glória Flámini:
Sanctæ litémus Trinitáti
Perpétuo pia corda cultu.
Amen.

IN I.° NOCTURNO.

In Psalm. Expectans, *cum sua divisione*, 126, *Ant.* 2. D. Ecce vénio, ut fáciam, Deus, voluntátem tuam: Deus meus, vólui, et legem tuam in médio cordis mei.

In Psalm. Eructávit, 148, *Ant* 5. a. Speciósus formâ præ fíliis hóminum: diffúsa est grátia in lábiis tuis; propterèa benedixit te Deus in æternum.

In Psalm. Deus noster refúgium, 149, *Ant.* 1. g. Sanctificávit tabernáculum suum Altíssimus.

℣. Deus in dómibus Sion cognoscétur, ℟. Cùm suscípiet eam. *Ps.* 47.

Benedictiones, ut in Dominicis.

LECTIO I.

De libro Exodi

(Cap. 13.)

Ait Móyses ad pópulum: Cùm introdúxerit te Dóminus in terram Chananæi, sicut jurávit tibi et pátribus tuis, et déderit tibi eam, separábis omne quod áperit vulvam, Dómino, et quod primitívum est in pecóribus tuis: quidquid habúeris masculíni sexus, consecrábis Dómino. Primogénitum ásini mutábis ove: quòd si non redémeris, interfícies. Omne autem primogénitum hóminis de fíliis tuis prétio rédimes. Cùmque interrogáverit te fílius tuus cras, dicens: Quid est hoc? respondébis ei: In manu forti eduxit nos Dóminus de terra Ægypti, de domo servitútis. Nam cùm indurátus esset Phárao, et nollet nos dimíttere, occídit Dóminus omne primogénitum in terra Ægypti, à primogénito hóminis, usque ad primogénitum jumentórum: idcircò ímmolo Dómino omne quod áperit vulvam masculíni sexûs, et ómnia primogénita filiórum meórum rédimo.

℟. Locútus est Dóminus ad Móysen, dicens: * Sanctífica mihi omne primogénitum in fíliis Israel. ℣. Tulérunt Jesum in Jerúsalem, ut sísterent eum Dómino, sicut scriptum est in lege Dómini: * Sanctífica mihi. *Exod.* 13. *Luc.* 2.

LECTIO II.

De libro Levítici.

(Cap. 12.)

Locutus est Dóminus ad Móysen, dicens: Lóquere fíliis Israel, et dices ad eos: Múlier, si suscepto sémine, pepérit máseulum, immunda erit septem diébus, juxta

dies separatiónis ménstruæ. Et odie octávo circumcidétur infántulus : ipsa verò triginta tribus diébus manébit in sánguine purificatiónis suæ. Omne sanctum non tanget, nec ingrediétur in sanctuárium, donec impleántur dies purificatiónis suæ. Sin autem féminam pepérit, immunda erit duóbus hebdomádibus juxta ritum fluxûs ménstrui, et sexaginta sex diébus manébit in sánguine purificatiónis suæ. Cùmque expléti fúerint dies purificatiónis suæ pro fílio, sive pro fília, déferet agnum anniculum in holocaustum, et pullum columbæ sive túrturem pro peccáto, ad óstium tabernáculi testimónii; et tradet sacerdóti qui ófferet illa coram Dómino, et orábit pro ea; et sic mundábitur à profluvio sánguinis sui. Ista est lex parientis másculum aut féminam. Quòd si non invénerit manus ejus, nec potúerit offerre agnum; sumet duos túrtures, vel duos pullos columbárum, unum in holocaustum, et álterum pro peccáto; orábitque pro ea sacerdos, et sic mundábitur.

℟. Múlier, cùm expléti fúerint dies purificatiónis suæ, déferet agnum anniculum in holocaustum, et pullum columbæ sive túrturem pro peccáto : quòd si non potúerit offerre agnum, sumet * Par túrturum, aut duos pullos columbárum. ℣. Postquàm impléti sunt dies purgatiónis Maríæ, dedérunt hóstiam secundùm quod dictum est in lege Dómini, * Par. *Levit.* 12. *Luc.* 2.

LECTIO III.

De Zacharía Prophéta.

(Cap. 2.)

Lauda, et lætáre, fília Sion; quia ecce ego venio, habitábo in médio tuî, ait Dóminus. Et applicabuntur gentes multæ ad Dóminum in die illa, et erunt mihi in pópulum, et habitábo in médio tuî; et scies quia Dóminus exercítuum misit me ad te. Et possidébit Dóminus Judam partem suam in terra sanctificáta, et éliget adhuc Jerúsalem. Síleat omnis caro à fácie Dómini, quia consurrexit de habitáculo sancto suo.

℟. Majestas Dómini ingressa est templum per viam portæ quæ respiciébat ad orientem; * Et ecce repléta erat glóriâ Dómini domus. ℣. Induxérunt púerum Jesum in templum parentes ejus; * Et ecce. Glória. * Et *Ezech.* 43. *Luc.* 2.

IN II.° NOCTURNO.

In Psalm. Magnus Dóminus, 150, *Ant.* 8. G. Suscépimus, Deus, misericórdiam tuam in médio templi tui.

In Ps. Quàm dilecta, 108, *Ant.* 6. F. Benedictiónem da-

bit legislátor; ibunt de virtúte in virtútem : vidébitur Deus deórum in Sion.

In Ps. Benedixísti, Dómine, 62, *Ant.* 4. E. Misericórdia et véritas obviavérunt sibi : justítia et pax osculátæ sunt. *Ps.* 84.

℣. Prope timentes Dóminum salutáre ipsíus; ℟. Ut inhábitet glória in terra nostra. *Ps.* 84.

LECTIO IV.

Sermo sancti Gregórii Nysséni.

(De Occursu Domini.)

QUANDO circa primitívum præsentis festi tempus, is qui in forma divína existens, formam servi assúmpserat, Dei et hóminum mediátor factus, legále præceptum éxequens, quadraginta dies natus infans, sempiternum illud Verbum, unà cum Genitríce convenientem, atque præscriptam hóstiam portante, ad templum pergébat; incorporeórum spirítuum órdines, serviliter cervícem flectentes, invisibíliter Deo convenientem pompam parábant, et ineffábilis sapiéntiæ pélagus venerabantur; atque ejus quæ óbvia est, legális lítteræ constitutiónis expletiónem, pro mystérii in Deo ómnium creatóre abscónditi manifestatióne, expectábant. Cujus nos mystérii memóriam hódie celebrantes, spirituálibus speculatiónibus, incorporeárum méntium more, nosmet oblectémus.

℟. Hóstiæ non possunt perfectum fácere servientem, solúmmodò in justítiis carnis usque ad tempus correctiónis impósitis : nunc autem * Ad destitutiónem peccáti per hóstiam suam Christus appáruit. ℣. Quò mihi multitúdinem victimárum, dicit Dóminus? plenus sum; ne offerátis ultrà sacrifícium frustrà : * Ad destitutiónem. *Hebr.* 9. *Is.* 1.

LECTIO V.

JAM quidem carnem indútus Deus primogénitam diáboli sóbolem, id est peccátum, enecárat páriter ac aboléverat; atque simul ac carne natus est, malítiæ damnatiónem decernens, ejusque in se omnímodam abolitiónem fáciens, adversárias virtútes lamentis oppléverat, tanquam vasa quædam ab iis áuferens, Magos ab Oriente profectos; suique eos domínii adoratióne ac agnitióne, vasa apta Dómino reddens, in subsídium ædificatiónis Ecclésiæ, à Deo revérâ confecti tabernáculi illíus, quod Dóminus fixit, et non homo.

℟. Sacrifícium et oblatiónem noluisti, aures autem perfecisti mihi : * Holocaustum et pro peccáto non postulasti; tunc dixi, Ecce vénio. ℣. Impossíbile est

sánguine taurórum et hircórum auferri peccáta; ideò Christus ingrédiens mundum dicit: * Holocaustum. *Ps.* 39. *Hebr.* 10.

LECTIO VI.

Deo et Patri, nedum primogénita hóminum, sed et universum ipsum sanctíficat genus, per eas quas in se assumpsit massæ nostræ primítias, id est, per carnem ánimâ intelligente prædítam, à nobis acceptam; totam humánæ natúræ massam ad sanctificatiónem novo velut fermento conspergens. Nam et ego nunc méritò díxerim, sicut divínus ait Apóstolus: Si primítiæ sanctæ, et massa. Ac quemádmodùm olim legis sermo tribum illam, cui sacerdótii munus obtígerat, pro primogenitórum primítiis typicè Deo offerébat; ita nunc in spléndido veritátis caractére Pontíficem et Apóstolum nostræ confessiónis sanctum illum et innocentem, impollutumque, ac segregátum ab ómnibus sórdibus et cogitatiónibus peccatóris, Deo et Patri corporáliter, pro eâ quæ ei per fidem sanctificáta est humánâ natúrâ, oblátum esse intellígimus.

℟. Deus Fílium suum mittens in similitúdinem carnis peccáti, et de peccáto damnávit peccátum in carne, * Ut justificátio legis implerétur in nobis. ℣. Oblátus est: justificábit ipse Justus multos: et ipse peccáta multórum tulit; * Ut justificátio. Glória. * Ut. *Rom.* 8. *Is.* 53.

IN III.° NOCTURNO.

In Ps. Fundamenta, 150, *Ant.* 5. C. Numquid Sion dicet: Homo natus est in ea; et ipse fundávit eam Altíssimus?

In Ps. Cantáte.... omnis terra, 48, *Ant.* 7. ç. Tóllite hóstias, et introíte in átria ejus; adoráte Dóminum in átrio sancto ejus.

In Ps. Dóminus regnávit, 63, *Ant.* 3. à. Adoráte Deum, omnes Angeli ejus: audívit, et lætáta est Sion.

℣. Sicut audívimus, sic vídimus. ℟. In civitáte Dómini virtútum. *Ps.* 47.

LECTIO VII.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

(Cap. 2.)

In illo témpore: Postquàm impléti sunt dies purgatiónis Maríæ secundùm legem Móysi, tulérunt Jesum in Jerúsalem, ut sísterent eum Dómino, sicut scriptum est in lege Dómini. Et réliqua.

Homília sancti Ambrósii Epíscopi.

(In Luc. Lib. 2, c. 2, n. 55.)

Factus est sub lege Christus, ut eos qui sub lege essent, lucrifáceret. Sístitur

in Jerúsalem. Vides omnem legis véteris sériem fuisse typum futúri. Omne masculínum adapériens vulvam, sanctum Dómino vocábitur; verbis enim legis promittebátur vírginis partus, et verè sanctus, quia immaculátus. Solus enim per ómnia ex natis de fémina sanctus Dóminus Jesus, qui terrénæ contágia corruptélæ immaculáti partûs novitáte non sénserit, et cœlesti majestáte depúlerit. Et ecce homo erat in Jerúsalem, cui nomen Símeon; et homo iste justus et timorátus, expectans consolatiónem Israel. Non solùm ab Angelis et Prophétis, à pastóribus et parentibus, sed étiam à senióribus et justis generátio Dómini áccipit testimónium. Omnis ætas, et uterque sexus, eventorumque mirácula fidem ástruunt. Virgo génerat, stérilis parit, mutus lóquitur, Elízabeth prophétat, Magus adórat, útero clausus Joannes exultat, vídua confitétur, justus expectat.

℟. Homo erat in Jerúsalem, cui nomen Símeon: * Et iste justus et timorátus responsum accéperat à Spíritu sancto, non visúrum se mortem, nisi priùs vidéret Christum Dómini. ℣. Véniet, et non tardábit; justus autem in fide sua vivet. * Et iste justus et timorátus. *Luc.* 2. *Habac.* 2.

LECTIO VIII.

(N. 58 et 59.)

Et bene justus, qui non suam, sed pópuli grátiam requirébat, cúpiens ipse corpóreæ vínculis fragilitátis absolvi, sed expectans vidére promissum; sciébat enim quia beáti óculi qui eum vidérent. Et accépit eum in mánibus suis, et benedixit Deum, et dixit: Nunc, Dómine, dimitte servum tuum in pace. Vide justum velut corpóreæ cárcere molis inclúsum, velle dissolvi. Dissolvi enim multò mélius est. Sed qui vult dimitti, véniat in templum, véniat in Jerúsalem, expectet Christum Dómini, accípiat in mánibus Verbum Dei: complectátur, velut quibusdam fídei suæ bráchiis, opéribus suis: tunc dimittétur, ut non vídeat mortem, qui víderit vitam.

℟. Cùm indúcerent púerum Jesum parentes ejus, ut fácerent secundùm consuetúdinem legis pro eo, Símeon * Accépit eum in ulnas suas. ℣. Desidérium cordis ejus tribuisti ei, Dómine, et voluntáte labiórum ejus non fraudasti eum. * Accépit. *Luc.* 1. *Ps.* 20.

LECTIO IX.

(N. 60.)

Vides úberem in omnes grátiam, Dómini generatióne diffúsam, et prophe-

tíam incrédulis negátam esse, non justis. Ecce et Símeon prophétat in ruínam et resurrectiónem plurimórum venisse Dóminum Jesum Christum; ut justórum iniquorumque mérita discernat, et pro nostrórum qualitáte factórum, Judex verus et justus aut supplícia decernat, aut præmia.

℟. Benedixit Deum Símeon, et dixit: * Nunc dimittis servum tuum, Dómine, secundùm verbum tuum, in pace; † Quia vidérunt óculi mei salutáre tuum. ℣. Expectans expectávi Dóminum, et intendit mihi: et exaudívit preces meas, et immísit in os meum cánticum novum: * Nunc. Glória. † Quia. *Luc.* 2. *Ps.* 39.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Magnus Dóminus, et laudábilis nimis in civitáte Dei nostri, ℟. In monte sancto ejus. *Ps.* 47.

AD LAUDES.

Psalmi de Dominica.

Ant. 1. a. Erat pater Jesu et mater mirantes super his quæ dicebantur de illo. *Luc.* 2.

Ant. 3. à. Benedixit illis Símeon, et dixit ad Maríam matrem ejus: Ecce pósitus est hic in ruínam, et in resurrectiónem multórum in Israel. *Luc.* 2.

Ant. 4. E. Pósitus est in signum cui contradicétur; (et tuam ipsíus ánimam pertransíbit gládius) ut revelentur ex multis córdibus cogitatiónes. *Luc.* 2.

Ant. 7. d. Erat Anna.

CANTICUM.

(Sophon. 3.)

Invitatio ad Deum laudandum pro adventu Messiæ.

Lauda, fília Sion, júbila, Israel: * lætáre, et exulta in omni corde, fília Jerúsalem.

Abstulit Dóminus judícium tuum, * avertit inimícos tuos.

Rex Israel Dóminus in médio tuî: * non timébis malum ultrà.

In die illa dicétur Jerúsalem: Noli timére; * Sion, non dissolvantur manus tuæ.

Dóminus Deus tuus in médio tuî, fortis; * ipse salvábit.

Gaudébit super te in lætítia, silébit in dilectióne sua, * exultábit super te in laude.

Ant. Erat Anna prophetissa; et hæc vídua usque ad annos octoginta quátuor; et hæc ipsâ horâ supervéniens, confitebátur Dómino. *Luc.* 2.

Ant. 6. C. Loquebátur de Jesu ómnibus qui expectábant redemptiónem Israel. *Luc.* 2.

Capitulum. (*Coloss.* 1.)

Mysterium quod abscónditum fuit à séculis et generatiónibus, nunc manifestá-

tum est sanctis ejus, quibus vóluit Deus notas fácere divítias glóriæ sacramenti hujus.

HYMNUS.

Qui sacris hódie sístitur aris,
Stat signum pópulis ómnibus Infans;
Idem Judáicæ glória gentis,
Et toti nova lux áddita mundo.
Plausus insólitos audit uterque,
Miraturque parens: vota faventûm
Votis excípiunt, et sua lætis
Gratantûm omínibus gáudia miscent.
Afflatæ súbitò Númine mentes
Vix sese cápiunt; spesque salútis
Hàc inclúsa tenus corde sub imo,
Ipsis jam mánibus prensa tenétur.
Quem vidére procul mente Prophétæ,
Nunc te das óculis, Christe, fruendum:
Mox idem féries, ora resolvens,
Dictis attónitas grándibus aures.
Si nostris modò te sénsibus aufers,
Horum firma fides súppleat usum;
Hàc te, Christe, manu tángere fas est:
In templis résides nunc quoque nostris.
Æterno sit honor lausque Parenti:
Qui placáre paras víctima Patrem,
Æquális tibi sit glória, Nate:
Ambórum símilis laus sit Amóri. Amen.

℣. Annúntient in Sion nomen Dómini, ℟. Et laudem ejus in Jerúsalem. *Ps.* 101.

Ad Benedictus, *Ant* 2. D. Ut perfecérunt pater Jesu et mater ómnia secundùm legem Dómini, reversi sunt in Galilæam in civitátem suam Názareth. *Luc.* 2.

ORATIO.

Omnipotens sempiterne Deus, majestátem tuam súpplices exorámus; ut sicut unigénitus Fílius tuus hodiernâ die cum nostræ carnis substántia in templo est præsentátus, ita nos fácias purificátis tibi méntibus præsentári; Per eumdem.

Ad Horas, *in fine Hymnorum dicitur Doxol. sequens:*

Qui natus est de Vírgine,
Jesu, tibi sit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula. Amen.

Psalmi de Dominica.

AD PRIMAM.

Ant. 1. a. Erat.

In ℟. *br.* ℣. Qui natus es * de María vírgine. *Matth.* 1.

Canon proprius ad calcem Brev.

AD TERTIAM.

Ant. 3. à. Benedixit.

Capitulum. (1. *Petr.* 2.)

CONTINET Scriptúra : Ecce pono in Sion lápidem summum angulárem, electum, pretiósum : et qui credíderit in eum, non confundétur.

℟. *br.* Lápidem quem reprobavérunt, * Factus est in caput ánguli, * Allelúia, allelúia. Lápidem. ℣. A Dómino factum est istud ; * et est mirábile in óculis nostris, * Allelúia. Glória Patri. Lápidem. *Ps.* 117.

℣. Benedicentes ei hæreditábunt terram, ℟. Maledicentes autem ei disperíbunt. *Ps.* 36.

[*Temp. Septuag. omisso* Allelúia, *resumptio fit ad primum asteriscum* * *: et sic ad Sextam et Nonam.*]

AD SEXTAM.

Ant. 4. E. Pósitus est.

Capitulum. (*Isaiæ* 8.)

DOMINUM exercítuum ipsum sanctificáte : ipse pavor vester, et ipse terror vester : et erit vobis in sanctificatiónem ; in lápidem autem offensiónis, et in petram scándali duábus dómibus Israel, in láqueum et in ruínam habitántibus Jerúsalem.

℟. *br.* Sagittæ tuæ acútæ, * pópuli sub te cadent, * Allelúia, allelúia. Sagittæ. ℣. In corda inimicórum regis. * Allelúia. Gloria. Sagittæ. *Ps.* 44.

℣. Judicábit in natiónibus, implébit ruínas ; ℟. Conquassábit cápita in terra multórum. *Ps.* 109.

AD NONAM.

Ant. 6. *C.* Loquebátur.

Capitulum. (*Is.* 12.)

CANTATE Dómino, quóniam magnífice fecit. Annuntiáte hoc in universa terra. Exulta et lauda, habitátio Sion ; quia magnus in médio tuî Sanctus Israel.

℟. *br.* Vidérunt * Ingressus tuos, Deus, * Allelúia, allelúia. Vidérunt. ℣. Ingressus Dei mei, * regis mei qui est in sancto, * Allelúia. Glória. Vidérunt. *Ps.* 67.

℣. Dicant nunc qui timent Dóminum, ℟. Quóniam in séculum misericórdia ejus. *Ps.* 117.

AD II. VESPERAS.

Psalmi de Officio parvo.

Ant. 4. E. In Christo Jesu inhábitat omnis plenitúdo divinitátis corporáliter. *Coloss.* 2.

Ant. 5. C. De plenitúdine ejus nos omnes accépimus, et grátiam pro grátia. *Joan.* c. 1.

Ant. 1. D. Lex per Móysen data est, grátia et véritas per Jesum Christum facta est. *Joan.* 1.

Ant. 6. F. Finis legis

Christus ad justítiam omni credenti : omnis qui credit in illum, non confundétur. *Rom.* 10.

Ant. 8. *G.* Lex pædagógus noster fuit in Christo, ut ex fide justificémur. *Gal.* 3.

Capitulum. (*Hebr.* 8.)

Cum essent qui offerrent secundùm legem múnera, qui exemplári et umbræ desérviunt cœléstium; nunc Christus mélius sortítus est ministérium, quantò et melióris testamenti mediátor est, quod in melióribus repromissiónibus sancítum est.

HYMNUS.

Stupete, gentes : fit Deus hóstia;
Se sponte legi Légifer óbligat :
Orbis Redemptor nunc redemptus;
Seque piat sine labe mater.
De more matrum, Virgo puérpera
Templo statútos abstínuit dies.
Intrare sanctum quid pavébas,
Facta Dei príùs ipsa templum?
Ara sub unâ se vovet hóstia
Triplex; honórem virgíneum ímmolat
Virgo sacerdos, parva mollis
Membra puer, seniorque vitam.
Heu! quot enses transádigent tuum
Pectus! quot altis nata dolóribus,
O Virgo! Quem gestas, cruentam
Imbuet hic sacer agnus aram.
Christus futúro, corpus adhuc tener,
Prælúdit insons víctima fúneri :
Crescet, profúso vir cruóre,
Omne scelus móriens piábit.
Sit summa Patri, summaque Fílio,
Sanctoque compar glória Flámini :
Sanctæ litémus Trinitáti
Perpétuo pia corda cultu.
Amen.

℣. Protector noster, áspice, Deus; ℟. Et réspice in fáciem Christi tui. *Ps.* 83.

Ad Magníficat, *Ant.* 7. G. Sanctificáti per oblatiónem córporis Jesu Christi, accedámus et ipsi domus spirituális, sacerdótium sanctum, offerre spirituáles hóstias, acceptábiles Deo per Jesum Christum. *Hebr.* 10. 1. *Petr.* 2.

Oratio ut suprà ad Laudes.

Fit Commem. S. Blasii, Episcopi, et Mart., si de eo, die sequenti, fiat Officium. Ant. Ecce Deus. ℣. In Deo, IX. *Oratio*, Deus, cujus grátia beátum Blásium, XIII.

Si sit Sabbatum, fit Commemoratio Dominicæ occurr.

Ad Complet. *Ps. et Capit. de Dominica. Cetera ut heri.*

DIE III.

SANCTI BLASII,

EPISCOPI ET MARTYRIS.

Simplex.

Post Septuagesimam Commemoratio tantùm; et sic de aliis Simplicibus.

LECTIO III.

Blasius, Episcopus Sebasténus in Arménia, pro Christo martyr occúbuit. Illíus cultum apud orientáles Ecclésias celebérrimum jam ab antíquis tempóribus fuisse patet ex vetustíssimis eórum menológiis. Non minùs célebris fuit per omnes Occidentis, et máximè Galliárum Ecclésias sancti Blásii memória, pópulis úndique ad ejus patrocínium confugiéntibus, ex eo máximè témpore quo sancti Mártyris relíquiæ huc illuc per Itáliam et Gálliam váriè translátæ sunt.

Oratio, Deus, cujus, XII.

Ad Laudes, *Suffragia Sanctorum.*

DIE IV.

SÆ. SANCTÆ VALESIÆ,

REGINÆ FRANCIÆ.

Semiduplex.

Omnia de Communi SS. Mulierum, additis quæ sequuntur.

LECTIO II.

Joanna Valésia Ludovíci Galliárum regis Fília, à téneris annis in omnem pietátem institúta ac propensa, non obscúris futúræ sanctitátis indíciis contínuò cláruit. Ludovíco Aurelianénsium Duci nupta, nullo et írrito, per Apostólicam sedem, eo declaráto conjúgio, id æquíssimo ánimo tulit. Bituricensis Ducátûs sibi à Ludovíco Rege assignátos réditus, alendis paupéribus, curandis ægrótis, ædificandis Monastériis profusè erogábat. In eam verò curam præsertim incúbuit, ut sacrárum Vírginum Cœtum sub nómine Beátæ Vírginis Maríæ, quibus ejusdem vírtutes, certis régulis ab Alexandro sexto approbátis, essent ad imitandum propósitæ, institúeret ac promóveret; quod ei felíciter cessit.

LECTIO III.

Egenos ac míseros omnes ad se confugientes maternæ caritátis complectebátur viscéribus; ægrótos imprímis, quorum úlcera et sániem própriis mánibus tergere et contrectáre non defugiébat, restitútâ non semel eo contactu iisdem sanitáte. Vitæ sanctíssimè actæ, sacris ómnibus Christiánæ Religiónis Mystériis ritè pièque susceptis, finem fecit Bitúrici anno millésimo quingentésimo quinto, prídiè nonas Februárii. Ejus cul-

tum Benedictus décimus quartus Apostólicâ auctoritáte probávit, anno millésimo septingentésimo quadragésimo secundo. Pius verò sextus Officium et Missam in ejus honórem, Ordinariórum arbítrio recitári, omnibus Christi fidélibus utriusque sexûs in Galliárum Regno, aliisque Ditiónibus Francórum Regis existéntibus, qui ad recitatiónem Horárum Canonicárum tenentur, concessit, die vigésimâ primâ Júnii anni millésimi septingentésimi septuagésimi quinti.

Oratio, Tuórum corda fidélium, LXVIII.

VESPERÆ *à Capitulo de sequenti, ut in Communi Virginum Murt. Oratio*, Omnípotens, sempiterne Deus, LXI. *Commem. S. Joannæ.*

DIE V.

SANCTÆ AGATHÆ,

VIRGINIS ET MARTYRIS.

Semiduplex.

LECTIO II.

AGATHA virgo, quam Panormitáni et Catinenses civem suam fuisse contendunt, gloriósi martyrii corónam sub Décio Imperatóre consecúta est. Carmen scripsit de ea sanctus Dámasus papa, qui toto férè século quarto vixit. Quo in cármine vírginem exímiam canit génere claram, elegantem spécie, móribus elegantiórem et fide, terréna próspera nihil reputasse, ut Dei jussis obtemperáret : aitque illam trúcibus fortiórem viris, membra sua flagris exposuisse, acerbum mamillæ tortæ dolórem válido péctore tolerasse; cùmque à beáto Petro recreáta in cárcere fuisset, lætiórem inde ac magis flagrantem, ad flagella cuncta alácriter cucurrisse. Addit sanctus Póntifex beátæ Mártyris ope servátam ab igne fuisse ethnicórum turbam. Légitur in Actis ejus pagános, anno vertente à martyrio sanctæ vírginis, confugisse ad ejus túmulum, et velo quo túmulus obtegebátur oppósito, ignem repressisse, qui ab Ætbna monte exundábat. Catinæ velum illud asservári créditur : mosque solemnis ac pius civitátis est, ubi Ætbna mons ignes évomit, flammis erumpéntibus id velum objícere, quo non semel sedátæ leguntur.

LECTIO III.

Sermo sancti Gregórii papæ.

(Hom. 11.)

DE cœlestis vitæ dilectióne rectè per Salomónem dicitur : Fortis est ut mors diléctio. Quia vidélicet, sicut mors corpus intérimit, sic ab amóre rerum corporálium æternæ vitæ cáritas occídit. Nec enim Sancta hæc,

cujus hódie natalítia celebrámus, mori pro Dómino potuisset in córpore, si príùs à terrénis desidériis mórtua non fuisset in mente. Erectus namque in virtútis cúlmine ánimus tormenta despexit, præmia contempsit. Ante armátos reges et præsides ducta stetit, feriente robústior, judicante sublímior. Quid inter hæc nos bárbari et débiles dícimus, qui ire ad regna cœléstia puellas per ferrum vidémus? quos ira súperat, supérbia inflat, ambítio perturbat, luxúria inquinat. Qui si adipísci regna cœlórum per bella persecutiónum non póssumus, hoc ipsum nobis, turpe sit, quòd Deum nólumus per pacem sequi. Ecce nulli nostrùm hoc témpore dicit Deus: Pro me mórere; sed: Illícita tantùm desidéria in te occíde. Qui ergo in pace subígere carnis desidéria nólumus, quómodò in bello pro Dómino ipsam carnem dabímus?

DIE VIII.

S. JOANNIS DE MATHA,

PRESBYTERI.

Semiduplex.

Omnia de Communi Presb.

LECTIO II.

Joannes, cui de Matha cognómen, in provincia Narbonensi secunda, Falcóne natus est à paréntibus pietáte et nobilitáte conspícuis. Studiórum causâ primùm Aquas-Séxtias, et póstea Parísios profectus, emenso Theológiæ currículo, Magistérii láuream adeptus est. In Clerum Parisiensem ab Epíscopo Maurítio ascriptus, et tandem Présbyter ordinátus, cùm in ejus sacello primum sacrifícium offerret, divínitus inflammátum se sensit ad redimendos ab infidélium servitúte captívos. Uttamen matúriùs in re tanta procéderet, in solitúdinem quamdam Vadensis pagi intra límites Meldensis Episcopátûs secessit, ibique ínitâ societáte cum Felíce Eremíta, qui illic jam ab annis plúribus vitam agébat ascéticam, per triénnium, oratióne et jejúnio, humilitáte et obediéntiâ se exércuit. Romam cum Felíce profectus, ab Innocéntio tértio facultátem impetrávit sese et suos redimendis captívis devovendi. Céterùm Parísios ad Odónem Epíscopum qui Maurítio succésserat, et Absalónem Abbátem sancti Victóris remissus, ut communicáto cum eis consílio, vitæ órdinem institutumque séligeret, regulamque sóciis, quam sequerentur, perscríberet.

LECTIO III.

Itaque Felice in prístinam

pagi Vadensis solitúdinem remeante, ut sócios congregáret, et exemplis régeret, Joannes Parísios ad Episcopum, de modo ordinandæ famíliæ tractatúrus, accédit; ac tandem compósitis ex sententia rebus ómnibus, ad Felícem revértitur. Tunc ædificátâ conjunctis curis Ecclésiâ cum qualicumque domo, aliisque ædificiis, primum Ordinis monastérium in loco dicto Cervofrígido sub nómine et clientéla sanctíssimæ Trinitátis constítuit. Régula autem, ut eam ipse perscripserat, paucis adjectis, statim ab Apostólica Sede confirmáta est; nec multò post institútum Parísiis, annuente Episcopo et Capítulo Parisiensi, in domo sancti Mathuríni receptum. Ab eo témpore Joannes innúmera per Itáliam, Gálliam et Hispánias ædificávit cœnóbia, et captivórum immensam multitúdinem per se et per Ordinis alumnos in libertátem asseruit. Dénique plenus opéribus bonis, Romæ óbiit die vigésimâ-primâ Decembris, anno millésimo ducentésimo décimo tértio.

ORATIO.

Deus, qui beáto Joanni Presbytero, ac sóciis ejus zelum fidéles redimendi captívos infudísti: da servis tuis illam córporis et ánimæ libertátem, quâ Christus Fílius tuus nos liberávit; Qui tecum vivit et regnat in unitate.

DIE XVIII.

SANCTI SIMEONIS,

EPISCOPI HIEROSOLYMITANI, ET MART.

Semiduplex.

LECTIO II.

Ex libro quinto Commentariórum sancti Hegesippi Historiógraphi.

(Eus. Hist. L. 3.)

Simeon, cognátus Dómini, fílius Cléophæ, secundus post Jacóbum Hierosólymæ Epíscopus, calúmniam passus ab hæréticis, accusátus est coram Artico Consulári, et per plúrimos dies acerbíssimis tormentis excruciátus, fidem Christi constantíssime professus est; ita ut omnes supra modum admirarentur, et ipse quoque Consulàris, quómodò is qui centum viginti annos attígerat, tália pertulisset. Tandem verò sententiâ júdicis cruci affixus est.

LECTIO III.

Ad hæc usque témpora Ecclésia virgo pura et incorrupta permansit, in obscúro adhuc recessu delitescéntibus quicumque rectam salutáris prædicatiónis régulam depraváre nitebantur. Postquàm autem sacer Apostolórum cœtus vário mortis

génere extinctus est, efflúxeratque jam ætas hóminum illórum qui divínam ipsam Sapiéntiam suis áuribus auscultáre merúerant, tunc demum exorta est ímpii erróris conspirátio, nullo vidélicet ámpliùs ex Apóstolis supérstite.

ORATIO.

Deus, cujus grátia beátum Simeónem Pontíficem tuum in Sacerdótium elégit, doctrína ad prædicandum erúdiit, poténtia ad perseverandum confirmávit: da nobis ex ejus imitatióne pópulum christiánum et instrúere vivendi exemplo, et confirmáre patiendo; Per Dóminum nostrum Jesum Christum.

DIE XXIV.

[In Anno Bissextili, DIE XXV.]

SANCTI MATTHIÆ,

APOSTOLI.

Duplex-majus.

Omnia de Communi Apostolorum, exceptis quæ sequuntur.

Pridie ad Magníf. *Ant.* 2. D. Oportet ex his viris qui vobiscum sunt congregáti in omni témpore quo intrávit et exívit inter nos Dóminus Jesus, testem resurrectiónis ejus nobiscum fíeri unum ex istis. *Act.* 1.

Oratio, ut infrà, 547.

In I.° Noct. *Lectiones de Scriptura occurrente.*

IN II.° NOCTURNO.

LECTIO IV.

De Actibus Apostolórum.

(Cap. 1.)

In diébus illis; exurgens Petrus in médio fratrum, dixit: (erat autem turba hóminum simul ferè centum viginti) Viri fratres, oportet impléri Scriptúram quam prædixit Spíritus sanctus per os David, de Juda qui fuit dux eórum qui comprehendérunt Jesum, qui connumerátus erat in nobis, et sortítus est sortem ministérii hujus. Et hic quidem possédit agrum de mercéde iniquitátis, et suspensus crépuit médius, et diffúsa sunt ómnia víscera ejus. Et notum factum est ómnibus habitántibus Jerúsalem; ita ut appellarétur ager ille, linguâ eórum, Haceldama, hoc est, Ager sánguinis. Scriptum est enim in libro Psalmórum: Fiat commorátio eórum deserta, et non sit qui inhábitet in ea, et episcopátum ejus accípiat alter. Oportet ergo ex his viris qui nobiscum sunt congregáti in omni témpore quo intrávit et exívit inter nos Dóminus Jesus, incípiens à baptísmate Joannis usque in diem quâ assumptus est à nobis, testem resurrectiónis ejus nobiscum fíeri unum ex istis. Et statuérunt duos: Joseph qui vocabátur Bársa-

bas, qui cognominátus est Justus; et Matthíam. Et orantes dixérunt: Tu, Dómine, qui corda nosti ómnium, ostende quem elégeris ex his duóbus unum, accípere locum ministérii hujus et apostolátûs, de quo prævaricátus est Judas, ut abíret in locum suum. Et dedérunt sortes eis; et cécidit sors super Matthíam: et annumerátus est cum úndecim Apóstolis.

LECTIO V.

Ex Commentário sancti Joannis Chrysóstomi in Actus Apostolórum.

(Homil. 3.)

In diébus illis, exurgens Petrus. Tanquam férvidus, et tanquam is cui à Christo grex commissus fúerat, et tanquam chori princeps, ubique primus íncipit loqui. Viri fratres, oportébat impléri Scriptúram. Illud consídera quòd Petrus agit ómnia ex commúni senténtia, nihil ex auctoritáte, nihil cum império. Oportet ígitur ex viris nobiscum congregátis in omni témpore. Quamobrem commúnicat hoc negótium cum illis? Ne delaberentur in contentiónem: nam si his ipsis hoc áccidit, multò magís accidisset illis. Propterea ait: Viri fratres, oportet eligere è nobis. Multitúdini permittit judícium; simul eos qui elígebantur reddens venerandos, et seipsum líberans ab ódio reterórum. Ex quibus autem facienda sit eléctio, ipse interpretátur, dicens: Ex viris nobiscum congregátis in omni témpore. Etenim si dixisset, Modestos oportet adesse, céteros affecisset contuméliâ. Et statuérunt duos: Joseph qui vocabátur Bársabas, qui cognominátus est Justus; et Matthíam. Quare non multos? Ne major fíeret animórum dejéctio, neve res in multos distraherétur.

LECTIO VI.

Et verò omnes commúniter precantur, dicentes: Tu, Dómine, qui nosti corda ómnium, ostende. Tu, inquiunt; non nos. Aptè córdium cognitórem appellant; hinc enim eléctio erat facienda, non ab exterióribus. Neque dixérunt, Elige; sed, Ostende electum, hoc est, quem tu elegisti; scientes ómnia præfinita esse à Deo. Et dedérunt eis sortes. Nondum judicábant se esse idóneos ut rem ipsi sibi permítterent. Ideòque cúpiunt áliquo signo edocéri. Alióqui, si illic ubi nec erat precátio, neque viri probi tantùm váluit sors eò quòd recto ánimo fíeret super Jona; multò magis hìc explévit chorum, ac perfécit órdinem. Nec alter ille dóluit: non enim celassent Apóstoli

próprios defectus, qui de ipsis primóribus non vériti sunt dícere, quòd álibi commóti fúerint indignatióne : idque non semel, sed sæpiùs. Hos ígitur et nos imitémur. Non jam ómnibus loquor, sed his tantùm qui principátum affectant. Si credis Dei esse electiónem, ne indignéris : illi enim indignáris, et irritáris adversùs illum. Ille est qui elégit.

IN III.° NOCTURNO.

LECTIO VII.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

(Cap. 13.)

ANTE diem festum Paschæ, dixit Jesus discípulis suis : Amen, amen dico vobis; non est servus major dómino suo, neque Apóstolus major est eo qui misit illum. Si hæc scítis, beáti éritis si fecéritis ea. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni Epíscopi.

(Tract. 59. in Joan. n. 1.)

CUM hæc Dóminus præmisisset, adjunxit : Non de ómnibus vobis dico, ego scio quos elégerim. Notum est de quo loquátur : Judas ille tráditor ejus attíngitur. Ergo ipsum non elégerat; unde ab eis quos elégit, isto sermóne secernit. Quid est ergo quod álio loco dicit : Nonne ego vos duódecim elégi, et unus ex vobis diábolus est? An et ipse ad áliquid est electus, ad quod útique erat necessárius; non autem ad beatitúdinem, de quâ modò ait : Beáti éritis si fecéritis ea? Hoc non de ómnibus dicit; scit enim quos ad societátem beatitúdinis hujus elégerit. Non est ex eis iste qui panem illíus sic edébat, ut super eum leváret calcáneum.

LECTIO VIII.

(Tract. 27, n. 10.)

ELECTI in laude solent dici. An electus est et iste, de quo nolente et nesciente magnum áliquid boni fíeret? Hoc est próprium Dei, contrárium iniquis. Omnibus bonis Dei malè útitur malus : contrà, malis hóminum malórum bene útitur bonus. Et quid tam bonum quàm unus Deus? Quandóquidem ipse Dóminus dixit : Nemo bonus nisi unus Deus. Quantò ergo ille mélior, tantò méliùs útitur et malis nostris. Quid Judâ pejus? Sed malo ejus bene usus est Dóminus. Tradi se pértulit, ut redímeret nos. Ecce malum Judæ in bonum conversum est. Potest et sic intélligi quod ait : Duódecim elégi, quia sacrátus est númerus. Non enim quia périit inde unus, ideò illíus númeri honor demptus est : nam in locum pereuntis álius subrogátus est.

LECTIO IX.

(Tract. 50, n. 10.)

Ecce audíte quia Judas iste non tunc perversus factus est, quando à Judæis corruptus Dóminum trádidit. Pleríque enim incuriósi Evangélii exístimant tunc periisse Judam, quando accépit à Judæis pecúniam ut Dóminum tráderet. Non tunc périit: jam fur erat, et Dóminum perdítus sequebátur, quia non corde, sed córpore sequebátur. Duodenárium número rum Apostolórum implébat, Apostólicam beatitúdinem non habébat, ad imáginem fúerat duodécimus: quo decedente, et álio succedente, et suppléta est Apostólica véritas, et número permansit integritas.

Ad Benedictus, *Ant.* 4. E. Tu, Dómine, qui corda nosti ómnium, ostende quem elégeris accípere locum ministérii hujus. *Act.* 1.

ORATIO.

Deus, qui beátum Matthíam Apostolórum tuórum collégio sociasti: tríbue, quæsumus, ut ejus interventióne, tuæ circa nos pietátis semper víscera sentiámus; Per Dóminum nostrum.

Ad Magníficat, *Ant.* 6. F. Dedérunt sortes eis: et cécidit sors super Matthíam; et annumerátus est cum úndecim Apóstolis. *Act.* 1.

FESTA MARTII.

DIE VII.

SANCTARUM PERPETUÆ ET FELICITATIS, MARTYRUM,

Commemoratio.

Pridie Ad Vesperas, *Ant.* Timor Dómini cum electis féminis gráditur, et cum justis et fidélibus agnóscitur: firmamentum est Dóminus timéntibus eum. *Eccli.* 1. *Ps.* 24.

℣. Deus noster, refúgium et virtus; ℟. Non timébimus, dum turbábitur terra. *Ps.* 45.

Oratio, Deus, fortitúdo, *ut infra.*

LECTIO III.

Sermo sancti Augustíni Epíscopi.

(I. in Nat. Mart. Perpet. et Felicit., qui est 280.)

Hodiernus dies nobis in memóriam révocat diem quo sanctæ fámulæ Dei Perpétua et Felícitas corónis martyrii decorátæ perpétuâ felici-

táte floruérunt, tenentes nomen Christi in prælio, et simul invenientes étiam suum nomen in præmio. Exhortatiónes eárum in divínis revelatiónibus, triumphosque passiónum, cùm legerentur, audívimus. Quid glorióstus his féminis quas viri mirantur facilíùs quàm imitantur? Quid hoc spectáculo suávius? quid hoc certámine fórtius? quid hàc victória glorióstus? Tunc cùm bestiis sancta objicerentur córpora, toto amphitheátro fremébant gentes, et pópuli meditabantur inánia. Sed qui hábitat in cœlis, irridébat eos. Nunc autem pósteri illórum, quorum voces in carnem Mártyrum ímpiè sæviébant, mérita Mártyrum piis vócibus laudant. Neque tunc tanto concursu hóminum ad eos occidendos cávea crudelitátis impléta est, quanto nunc ad eos honorandos Ecclésia pietátis implétur. Omni anno spectat cum religióne cáritas, quod uno die cum sacrilégio commísit impíetas.

Ad Laudes, *pro earum Commem. Ant.* Infirma mundi elégit Deus, ut confundat fórtia; ut non gloriétur omnis caro in conspectu ejus. 1. *Cor.* 1.

℣. Exultavérunt filiæ Judæ, ℟. Propter judícia tua, Dómine. *Ps.* 96.

ORATIO.

Deus, fortitúdo certántium, et palma Mártyrum, qui fámulas tuas Perpétuam et Felicitátem contra tormentórum immanitátem mirà virtúte roborasti: quæsumus, ut sicut eárum nos triumpho lætíficas, ita semper supplicatióne defendas; Per Christum.

COMMUNE SANCTORUM.

PARS HIEMALIS.

COMMUNE APOSTOLORUM.

(*In hoc Communi, et in ceteris, ad primas Vesp. semper dicuntur Psalmi de Feria.*)

IN I. VESPERIS.

Ant. 1. D. Vocávit Jesus discípulos suos, et elégit duódecim ex ipsis, quos et Apóstolos nominávit. *Luc.* 6.

Ant. 3. a. Vocávit ad se quos vóluit; et dedit illis potestátem curandi infirmitátes, et ejiciendi dæmónia. *Marc.* 3.

Ant. 4. E. Hos misit Jesus, præcípiens eis : Ite ad oves quæ periérunt domûs Israel. *Matth.* 10.

Ant. 5. C. Euntes prædicáte, dicentes : Quia appropinquávit regnum cœlórum *Matth.* 10.

Ant. 7. d. Egressi autem, circuíbant per castella, evangelizantes, et curantes ubíque. *Luc.* 9.

Capitulum. (*Hebr.* 2.)

Cum inítium accepisset salus enarrári per Dóminum, ab eis qui audiérunt in nos confirmáta est, contestante Deo signis et portentis, et váriis virtútibus, et Spíritûs sancti distributiónibus secundùm suam voluntátem.

℣. Ecce dedi vobis potestátem super ómnem virtútem inimici : * Verúmtamen in hoc nolíte gaudére : † Gaudéte quòd nómina vestra scripta sunt in cœlis. ℣. Dabo vos in nomen, et in laudem ómnibus pópulis : * Verúmtamen. Glória. † Gaudéte. *Luc.* 10. *Soph.* 3.

HYMNUS.

Lætare, cœlum; pláusibus
Tellus resultet æmulis :
Apostolórum glóriam
Solemnis instaurat dies.

Vos, ceu tubis sonántibus,
Christum per orbem spárgitis :
Vos illa sacris vátibus
Prædicta mundi lúmina.

Qui, dante Christo, pánditis,
Qui cláuditis cœli fores,
Nos críminum tenácibus
Vinclis ligátos sólvite.

Potente qui nutu graves
Morbos fugátis córporum,
Desiderátam póscite
Ægris medélam móribus;

Sublimis ut cùm vénerit,
Vobis simul sedéntibus,
Ad déxterum Judex latus
Nos inter agnos cóllocet.

Uni sit et trino Deo

Suprema laus, summum decus,
De nocte qui nos ad suæ
Lumen vocávit glóriæ.
Amen.

℣. Dóminus dabit verbum evangelizántibus, ℟. Virtúte multâ. *Ps.* 67.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. f. Prædicábant ut pœniténtiam ágerent : et dæmónia multa ejiciébant ; et ungébant óleo multo ægros, et sanábant. *Marc.* 6.

Oratio, ut in Proprio.

[*In Solemnibus-majoribus et supra, ad Completor.* (*in quo semper dicuntur Ps. feriales*) *Ant.* 1. a. Vos estis lux mundi : lúceat lux vestra coram homínibus. *Matth.* 5.

Ad Nunc dimittis, *Ant.* 3. E. Vox speculatórum Sion : parávit Dóminus bráchium sanctum suum in óculis ómnium géntium. *Is.* 52.

Et dicuntur post I et II Vesperas, etiam diebus intrà Octav. quandò fit de eâ ; et sic in omni alio Communi.]

AD OFFIC. NOCTURNUM.

INVITATORIUM.

Christum, Apostolórum Magístrum et Dóminum, * Veníte, adorémus. *Joan.* 13. *Ps.* 94. Veníte, 2.

HYMNUS.

Supréme, quales, Arbiter,
Tibi ministros éligis,
Tuas opes qui vílibus
Vasis amas commíttere !
Hæc nempe plena lúmine
Tu vasa frangi præcipis :
Lux inde magna rúmpitur,
Ceu, nube scissâ, fúlgura.
Totum per orbem núntii,
Nubes velut, citi volant :
Verbo graves, Verbo Deo,
Tonant, coruscant, pérpluunt.
Christum sonant : versæ ruunt
Arces superbæ dæmonum.
Circùm tubis clangéntibus,
Sic versa quondam mœnia.
Fac, Christe, cœlestes tubæ
Somno graves nos éxcitent :
Accensa de te lúmina
Pellant tenébras méntium.
Uni sit et trino Deo
Supréma laus, summum decus,
De nocte qui nos ad suæ
Lumen vocávit glóriæ.
Amen.

[*In Annualibus et Solemnibus-majoribus, ad Officium Noct. itemque ad II. Vesperas, Psalmi sunt Proprii, proùt designantur in Proprio Ecclesiarum ; vel, si nulli sunt ejusmodi, sumuntur de Dominica : ad Laudes verò, ad Horas, et ad Completorium, dicuntur de Dominica ; et sic in omni alio Communi.*

In Solemnibus-minoribus et infra, Psalmi in toto Officio semper sunt de Feria.]

IN I.º NOCTURNO.

Ant. 1. g. Convocátis Jesus duódecim Apóstolis, cœpit illos míttere binos præ-

dicáre regnum Dei. *Luc.* 9. *Marc* 6.

Ant. 2. D. Præcípiens, dicébat eis: Infirmos curáte, mórtuos suscitáte, dæmones ejícite: gratis accepistis, gratis date. *Matth.* 10.

Ant. 3. c. Nolíte possidére aurum, neque argentum, neque pecúniam in zonis vestris: dignus enim est operárius cibo suo. *Matth.* 10.

℣. Custodiébant testimónia ejus, ℟. Et præceptum quod dedit illis. *Ps.* 98.

Pater noster. *Benedictiones habentur post Psalterium.*

Tres primæ Lectiones de Scriptura occurrente.

[*In Annualibus et Solemnibus-majoribus, Lectiones sunt propriæ; et sic in omni alio Communi.*]

℟. I. Ecce ego mitto vos sicut oves in médio lupórum: *Estóte ergo prudentes sicut serpentes, et símplices sicut columbæ. ℣. Ex ore Dómini prudéntia; et próteget gradientes simplíciter: * Estóte. *Matth.* 10. *Prov.* 2.

℟. II. Tradémini à parentibus, et cognátis, et amicis; et morte afficient ex vobis, et capillus de cápite vestro non períbit: * In patiéntia vestra possidébitis ánimas vestras. ℣. Nolíte timére oppróbrium hóminum, et blasphémias eórum ne metuátis; ego, ego ipse consolábor vos? * In patiéntia. *Luc.* 21. *Is.* 51.

℟. III. Cùm tradent vos, nolíte cogitáre quómodò, aut quid loquámini: * Non enim vos estis qui loquímini, sed Spíritus Patris vestri qui lóquitur in vobis. ℣. Spíritus meus erit in médio vestrùm, nolíte timére: * Non. Glória. * Non. *Matth.* 10. *Agg.* 2.

IN II.° NOCTURNO.

Ant. 4. E. In quamcumque domum intravéritis, dícite: Pax huic dómui; et si ibi fúerit fílius pacis, requiescet super illum pax vestra. *Luc.* 10.

Ant. 5. a. Qui vos audit, me audit; et qui vos spernit, me spernit: qui autem me spernit, spernit eum qui misit me. *Luc.* 10.

Ant. 6. F. Quod dico vobis in ténebris, dícite in lúmine; et quod in aure audítis, prædicáte super tecta. *Matth.* 10.

℣. Annuntiáte inter gentes glóriam Dómini, ℟. In ómnibus pópulis mirabília ejus. *Ps.* 95.

Pater noster. *Benedictiones habentur post Psalterium.*

Tres Lectiones, ut in Proprio Sanctorum.

℟. IV. Vos estis qui permansistis mecum in tentatiónibus meis: * Et ego dispóno vobis sicut dispósuit mihi Pater meus regnum. ℣. Dispósui testamentum electis meis: * Et ego dispóno vobis. *Luc.* 22. *Ps.* 88.

℟. V. Jam non dicam vos servos : vos autem dixi amícos ; * Quia ómnia quæcumque audívi à Patre meo, nota feci vobis. ℣. Antíqua ne intueámini : ecce ego fácio nova, et nunc orientur : útique cognoscétis ea ; * Quia. *Joan.* 15. *Is.* 43.

℟. VI. Elégi vos, et pósui vos, ut eátis, et fructum afferátis, et fructus vester máneat ; * Ut quodcumque petiéritis Patrem in nómine meo, det vobis. ℣. Quod salvátum fúerit de domo Juda, fáciet fructum : zelus Dómini exercítuum fáciet istud ; * Ut. Glória Patri. * Ut. *Joan.* 15. *Is.* 37.

IN III.° NOCTURNO.

Ant. 8. G. Príncipes géntium dominantur eórum ; et qui majóres sunt, potestátem exercent in eos : non ita erit inter vos. *Matth.* 20.

Ant. 7. d. Quicumque volúerit inter vos major fíeri, sit vester minister : sicut Fílius hóminis non venit ministrári, sed ministráre. *Matth.* 20.

Ant. 3. à. Cùm fecéritis ómnia quæ præcepta sunt vobis, dícite : Servi inútiles sumus ; quod debúimus fácere, fécimus. *Luc.* 17.

℣. Non nobis, Dómine, non nobis, sed nómini tuo da glóriam ℟. Super misericórdia tua et veritáte tua. *Ps.* 113.

Pater noster. *Benedictiones habentur post Psalterium Evangelium et Homilia, ut in Proprio Sanctorum.*

℟. VII. Mementóte sermónis mei quem ego dixi vobis : * Non est servus major dómino suo : si me persecúti sunt, et vos persequentur. ℣. Locúti sunt adversùm me linguà dolósâ, et sermónibus ódii circumdedérunt me : * Non est. *Joan.* 15. *Ps.* 108.

℟. VIII. De mundo non estis, sed ego elégi vos de mundo ; propterèa odit vos mundus : sed * Confídite, ego vici mundum. ℣. Non derelinquet Dóminus sanctos suos ; éruet eos à peccatóribus, et salvábit eos : * Confídite. *Joan.* 15. *Ps.* 36.

℟. IX. Pater sancte, serva eos in nómine tuo quos dedisti mihi. Sicut tu me misisti in mundum, ego misi eos in mundum ; et * Pro eis ego sanctífico meipsum, ut sint et ipsi sanctificáti in veritáte. ℣. Sanctificábunt Sanctum Jacob, et Deum Israel prædicábunt : * Pro. Glória. * Pro. *Joan.* 17. *Is.* 29.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Confitémini Dómino, et invocáte nomen ejus : ℟. Annuntiáte inter gentes ópera ejus. *Ps.* 104.

AD LAUDES.

Ant. 8. G. Jesus locútus est úndecim discípulis, dicens : Data est mihi omnis potestas in cœlo et in terra ;

euntes ergo, docéte omnes gentes. *Matth.* 28.

Ant. 6. F. Prædicáte Evangélium omni creatúræ, baptizantes eos, docentes serváre ómnia quæcumque mandávi vobis. *Marc.* 16. *Matth.* 28.

Ant. 2. D. Quorum remiséritis peccáta, remittuntur eis; et quorum retinuéritis, retenta sunt. *Joan.* 20.

[*In Semidupl., et suprà,*

Ant. 4. D. Accipiétis.

CANTICUM.

(Isai. 66.)

Missio Apostolorum, gentium conversio, Sacerdotium novæ legis.

PONAM in eis signum, * et mittam ex eis, qui salváti fúerint, ad Gentes in mare;

In Africam, et Lydiam tendentes sagittam; * in Itáliam, et Græciam, ad Insulas longè;

Ad eos, qui non audiérunt de me, * et non vidérunt glóriam meam.

Et annuntiábunt glóriam meam Géntibus, * et addúcent omnes fratres vestros de cunctis Géntibus donum Dómino, ad montem sanctum meum Jerúsalem.

Quómodò si ínferant fílii Israel munus in vase mundo, * in domum Dómini.

Et assúmam ex eis in Sacerdótes, et Levítas, * dicit Dóminus.

Quia sicut cœli novi, et terra nova, quæ ego fácio stare coram me, dicit Dóminus; * sic stabit semen vestrum et nomen vestrum.]

Ant. Accipiétis virtútem supervenientis Spíritûs sancti in vos; et éritis mihi testes usque ad últimum terræ. *Act.* 1.

Ant. 1. a. Ecce ego vobiscum sum ómnibus diébus usque ad consummatiónem séculi. *Matth.* 28.

Capitulum. (*Ephes.* 4.)

CHRISTUS dedit quosdam quidem Apóstolos, quosdam autem Prophétas, álios verò Evangelistas, álios autem Pastóres, et Doctóres, ad consummatiónem sanctórum in opus ministérii, in ædificatiónem córporis Christi.

HYMNUS.

CŒLESTIS aulæ Príncipes,
Sacri duces exércitûs,
Bisséna mundi lúmina,
Olim futúri júdices:

MERSIS gravi caligine,
Per vos dies renáscitur:
Quos vanus error lúserat,
Illustrat alma véritas.

NON vi, nec armis míli-
tum,
Fandi nec ullis ártibus;
Verbo sed irrísæ Crucis,
Christo rebelles súbditis.

QUIBUS gemébat súbdi-
tus,
Rumpuntur orbis víncula:
Jam gaudet, excusso jugo,
Liber Dei sub légibus.

VULGATA terris ómnibus

Per vos Dei mystéria :
Sic vestra terris ómnibus
Præclára facta pérsonant.
Uni sit et trino Deo
Supréma laus, summum decus,
De nocte qui nos ad suæ
Lumen vocávit glóriæ.
Amen.

℣. Príncipes populórum congregáti sunt ℟. Cum Deo Abraham. *Ps.* 46.

Ad Benedictus, *Ant.* 1. D. Vos qui secúti estis me, in regeneratióne cùm séderit Fílius hóminis in sede majestátis suæ, sedébitis et vos judicantes duódecim tribus Israel. *Matth.* 19.

Oratio, ut in Proprio.

Ad Horas, *Antiph. de Laudibus, quartá prætermissá; quod semper observatur, nisi aliter notetur.*

AD PRIMAM.

Ant. 8. *G.* Jesus.

Cetera, ut in Psalterio.

AD TERTIAM.

Ant. 6. F. Prædicáte.

Capitulum. (2. *Cor.* 2.)

Deo grátias, qui semper triumphat nos in Christo Jesu, et odórem notítiæ suæ manifestat per nos in omni loco.

℟. *br.* In omnem terram * Exívit sonus eórum. In omnem ℣. Et in fines orbis terræ * verba eórum. * Exívit sonus eórum. Glória Patri. In omnem.

[*In Solemnibus-minoribus et supra, ac per Octav. Annualium* (*nisi aliter notetur*) *in* ℟℟℣. *brevibus additur* * Allelúia, allelúia. *Isque ritus servatur in quolibet Communi.*]

℣. Non sunt loquélæ neque sermónes, ℟. Quorum non audiantur voces eórum. *Ps.* 18.

Oratio, ut in Proprio.

AD SEXTAM.

Ant. 2. D. Quorum.

Capitulum. (2. *Cor.* 5.)

Posuit in nobis Deus verbum reconciliatiónis. Pro Christo ergo legatióne fúngimur, tanquam Deo exhortante per nos. Obsecrámus pro Christo, reconciliámini Deo.

℟. *br.* Dóminus excelsus * Subjécit pópulos nobis. Dóminus. ℣. Elégit nobis * hæreditátem suam : * Subjécit pópulos nobis. Glória Patri et Fílio. Dóminus. *Ps.* 46.

℣. Nimis honorificáti sunt amíci tui, Deus : ℟. Nimis confortátus est principátus eórum. *Ps.* 138.

AD NONAM.

Ant. 1. a. Ecce.

Capitulum. (2. *Thess.* 2.)

State, et tenéte traditiónes quas didicístis sive per sermónem, sive per epístolam nostram. Ipse autem Dómi-

nus noster Jesus Christus, et Deus, et Pater noster, qui dilexit nos, et dedit consolatiónem æternam, et spem bonam in grátia, exhortétur corda vestra, et confirmet in omni ópere et sermóne bono.

℟. *br.* Confitébimur tibi, Deus : * Invocábimus nomen tuum. Confitébimur. ℣. Narrábimus * mirabília tua : * Invocábimus. Glória Patri. Confitébimur. *Ps.* 74.

℣. In generatiónem et generatiónem ℟. Annuntiábimus laudem tuam. *Ps.* 78.

AD II. VESPERAS.

Ant. 6. F. Injecérunt manus in Apóstolos, et posuérunt eos in custódia. *Act.* 5.

Ant. 2. D. Cæsis denuntiavérunt ne omninò loquerentur in nómine Jesu. *Act.* 5.

Ant. 4. E. Ibant gaudentes à conspectu concílii, quóniam digni hábiti sunt pro nómine Jesu contuméliam pati. *Act.* 5.

Ant. 1. *g.* Loquebantur verbum Dei cum fidúcia ; et virtúte magnà reddébant testimónium resurrectiónis Jesu Christi. *Act.* 4.

Ant. 3. a. Tradidérunt ánimas suas pro nómine Dómini nostri Jesu Christi. *Act.* 15.

Capitulum. (1. *Cor.* 4.)

Deus nos Apóstolos novíssimos ostendit, tanquam morti destinátos ; quia spectáculum facti sumus mundo, et ángelis, et homínibus.

HYMNUS.

Quem misit in terras Deus,
Ut morte nos servet suà,
Amóris hic fidos sui
Vos éligit vicarios.

Occisus Agnus à lupis,
Vos misit agnos ad lupos :
Mores ferínos éxuunt,
Agni repentè de lupis.

Quæ victimárum cædibus
Tellus madébat ímpiis,
Vestris eam sudóribus,
Vestro piastis sánguine.

Hoc rore facta pinguior,
Quot illa fructus prótulit !
Quæ, quanta surrexit seges !
Et ista nos seges sumus.

Quam si bonus respéxeris,
Qui das rigátis créscere ;
Frumenta nos cœléstibus
Matúra condes hórreis.

Uni sit et trino Deo
Supréma laus, summum decus,
De nocte qui nos ad suæ
Lumen vocávit glóriæ.
Amen.

℣. Pro pátribus tuis nati sunt tibi fílii : ℟. Constítues eos príncipes super omnem terram. *Ps.* 44.

Ad Magníficat, *Ant.* 5. C. In fundamentis civitátis sanctæ Jerúsalem nómina duódecim Apostolórum Agni : et lucerna ejus est Agnus. *Apoc.* 21.

Oratio, ut in Proprio.

COMMUNE UNIUS MARTYRIS.

IN I. VESPERIS.

Ant. 8. G Fortitúdo símplicis via Dómini : justus in æternum non commovébitur. *Prov.* 10.

Ant. 4. E. Qui timet Dóminum, nihil trepidábit, et non pavébit; quóniam ipse est spes ejus. *Eccli.* 34.

Ant. 3. a. Qui audit Sapiéntiam, permanébit confídens; quóniam in tentatióne ámbulat cum eo, et in primis éligit eum. *Eccli.* 4.

Ant. 6. C. Timórem, et metum, et probatiónem indúcet super illum, donec credat ánimæ illíus; et firmábit illum. *Eccli.* 4.

Ant. 1. D. In tentatióne Deus illum conservábit, et liberábit à malis; et non illidétur quasi in procella navis. *Eccli.* 33.

Capitulum. (*Josue* 1.)

Ecce præcípio tibi : Confortáre, et esto robustus. Noli metúere, et noli timére; quóniam tecum est Dóminus Deus tuus.

In Duplicibus, et supra :

℟. Cepérunt me inimíci mei gratis : dixi, Périi; vocem meam, Dómine, audisti : * Dixisti, Ne tímeas : † Judicasti causam ánimæ meæ, Redemptor vitæ meæ. ℣. Ego non solùm alligári, sed et mori parátus sum propter nomen Dómini Jesu : * Dixisti. Glória Patri. † Judicasti causam. *Thren.* 3. *Act.* 21.

HYMNUS.

Ex quo, salus mortálium,
Fluxit sacer Dei cruor;
Homo redemptus ǽmulum
Deo litávit sánguinem.

Non jam crucis Christi pudet :
Quin surgit ingens glória
Deum patéri mórtuum,
Pro mórtuo mori Deo.

Hoc iste plenus Spíritu
Ridet minas, ridet neces;
Tuâque fretus déxterâ,
Tibi, Redemptor, mílitat.

Parata spectans præmia,
Secúrus ad pœnas volat :
Sic pugnat, ut speret mori,
Et morte mortem víncere.

Unus tot armátas manus
Stupente lassat júdice;
Et tortus ipsis qui cadit
Torquéntibus fit fórtior.

Da, Christe, tanti mílitis
Æquáre facta fórtia :
Da sustinére pro tuo,
Quodcumque durum, nómine.

Æterne tu Verbi Pater,
Æterne Fili, par Patri,
Et par utríque Spíritus,
Tibi, Deus, sit glória.
Amen.

℣. In Deo sperávi, ℟. Non timébo quid fáciat mihi caro. *Ps.* 55.

Ad Magníficat, *Ant.* 8. G. Ecce Deus salvátor meus, fiduciáliter agam, et non timébo; quia fortitúdo mea et laus mea Dóminus, et factus est mihi in salútem. *Is.* 12.

Oratio, ut infrà ad Laudes, nisi sit propria.

[*In Solemnibus-majoribus et supra, ad Completorium: Ant.* 3. *à.* Qui séquitur me, non ámbulat in ténebris; sed habébit lumen vitæ, dicit Dóminus. *Joan.* 8.

Ad Nunc dimittis, *Ant.* 6. C. Ego ad Dóminum aspíciam: expectábo Deum salvatórem meum. *Mich.* 7.]

AD OFFIC. NOCTURNUM.

INVITATORIUM.

Deum patiéntiæ et solátii, * Veníte, adorémus. *Rom.* 15. *Ps.* 94. Veníte, 2.

HYMNUS.

Felix morte tuâ, qui cruciátibus
Cœlo difficilem rúmpere amas viam,
Et signáre cruóre
Quam Christo déderas fidem!
Pœnis victa quibus defíceret fides,
Tu pœnas ávidâ mente præóccupas:
Cui non súfficit una,
Ambis innúmeras neces.
Te pro lege sua magnánimum mori,
Te Christus púgilem spectat ab æthere:
Ne succúmbere possis,
Tecum prælia sústinet.
Et nos delícias, vana per ótia,
Gens infída Deo, quærimus ánxii:
Quid torpémus? inertes
Sanguis Mártyris éxcitat.
Semper máxima laus ingénito Patri:
Semper laus génito máxima Fílio:
Sacri nexus amóris,
Sit laus par tibi, Spíritus. Amen.

IN I.º NOCTURNO.

Ant. 1. a. Omnis qui te colit, Dómine, vita ejus, si in probatióne fúerit, coronábitur. *Tob.* 3.

Ant. 8. G. Hæc est grátia, si propter Dei conscientiam sústinet quis tristítias, pátiens injustè. 1. *Petr.* 2.

Ant. 6. F. Qui sustinúerit in finem, hic salvus erit *Marc.* 13.

℣. Cepérunt ánimam meam; irruérunt in me fortes: ℟. Neque iníquitas mea, neque peccátum meum, Dómine. *Ps.* 58.

Lectiones de Scriptura occurrente.

℟. I. Probávit me Dóminus quasi aurum quod per ignem transit: * Vestígia ejus secútus est pes meus; viam ejus custodívi, et non

declinávi ex ea. ℣. Omnia detrimentum feci ad cognoscendum Christum, et societátem passiónum illíus, configurátus morti ejus : * Vestígia. *Job* 23. *Philipp.* 3.

℟. II. Certámen forte dedit illi Dóminus, * Ut vínceret, et sciret quóniam ómnium poténtior est Sapiéntia. ℣. Confortátus est fide, dans glóriam Deo, * Ut vínceret. *Sap.* 10. *Rom.* 4.

℟. III. Custodívit illum Dóminus ab inimícis : * Descendit cum illo in fóveam, et † In vínculis non derelíquit illum. ℣. Erat Deus cum eo, et erípuit eum ex ómnibus tribulatiónibus ejus : * Descendit. Glória. † In vínculis. *Sap.* 10. *Act.* 7.

IN II.° NOCTURNO.

Ant. 1. f. Etsi in præsenti témpore supplíciis hóminum erípiar, manum Omnípotentis nec vívus, nec defunctus effúgiam ; quamobrem fórtiter vitâ excedendo, exemplum forte relinquam. 2. *Mach.* 6.

Ant. 7. *d.* Prompto ánimo pro gravíssimis ac sanctíssimis légibus honestâ morte perfungar. 2. *Mach.* 6.

Ant. 8. c. E cœlo membra ista possídeo ; sed propter Dei leges hæc ipsa despício, quóniam ab ipso me ea receptúrum spero. 2. *Mach.* 7.

℣. Fortitúdinem meam ad te custódiam ; ℟. Quia Deus susceptor meus es. *Ps.* 58.

Lectiones, ut in Proprio.

℟. IV. Factus es mihi adjútor, Dómine, et liberasti me * A rugiéntibus præparátis ad escam, de mánibus quæréntium ánimam meam, et de portis tribulatiónum quæ circumdedérunt me. ℣. Dóminus mihi ástitit, et confortávit me ; et liberátus sum de ore leónis, * A rugiéntibus. *Eccli.* 51. 2. *Tim.* 4.

℟. V. Dómine, qui habes sanctam sciéntiam, manifeste tu scis quia cùm à morte possem liberári, * Duros córporis sustíneo dolóres ; secundùm ánimam verò, propter timórem tuum líbenter hæc pátior. ℣. Gáudeo in passiónibus, et adímpleo ea quæ desunt passiónum Christi in carne mea : * Duros córporis. 2. *Mach.* 6. *Coloss.* 1.

℟. VI. Liberávit me Dóminus ab omni ópere malo ; * Et salvum fáciet in regnum suum cœleste. ℣. In die tribulatiónis exultábo in Deo Jesu meo : super excelsa dedúcet me victor ; * Et salvum. Glória. * Et. 2. *Tim.* 4. *Habac.* 3.

IN III.° NOCTURNO.

Ant. 5. a. Scio ópera tua, et labórem, et patiéntiam tuam ; et quia sustinuisti propter nomen meum, et non defecisti. *Apoc.* 2.

Ant. 4. d. Scient omnes quia ego dilexi te ; quóniam

servasti verbum patiéntiæ meæ, et ego servábo te ab hora tentatiónis. *Apoc.* 3.

Ant. 3. c. Qui vícerit, et custodíerit usque in finem ópera mea, dabo illi potestátem super gentes, sicut et ego accépi à Patre meo. *Apoc.* 2.

℣. In die tribulatiónis éruam te, ℟. Et honorificábis me. *Ps.* 49.

Evangelium et Homilia, ut in Proprio.

℟. VII. Qui volúerit ánimam suam salvam fácere, perdet eam; * Qui autem perdíderit ánimam suam propter me et Evangélium, salvam fáciet eam. ℣. Erit tibi ánima tua in salútem, quia in me habuisti fidúciam, ait Dóminus. * Qui. *Marc.* 8. *Jerem.* 39.

℟. VIII. Esto fidélis usque ad mortem, et dabo tibi corónam vitæ: * Qui vícerit, non lædétur à morte secunda. ℣. Usque ad mortem certa pro justítia, et Deus expugnábit pro te inimícos tuos: * Qui. *Apoc.* 2. *Eccli.* 4.

℟. IX. Qui vícerit, fáciam illum columnam in templo Dei mei; * Et foràs non egrediétur ámpliùs: et † Scribam super eum nomen Dei mei, et nomen civitátis novæ Jerúsalem. ℣. Plantábo eum, et non turbábitur ámpliùs; nec addent fílii iniquitátis, ut afflígant eum sicut priùs, * Et foràs. Glória. † Scribam. *Apoc.* 3. 2. *Reg.* 7.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Cantábo, Dómine, fortitúdinem tuam: ℟. Et exultábo mane misericórdiam tuam. *Ps.* 58.

AD LAUDES.

Ant. 3. à. Dóminus mecum est, quasi bellátor fortis: idcircò qui persequúntur me, cadent, et infirmi erunt. *Jerem.* 20.

Ant. 1. f. Circumdedérunt me úndique, et non erat qui adjuváret: memorátus sum misericórdiæ tuæ, Dómine, quóniam éruis sustinentes te. *Eccli.* 51.

Ant. 2. D. Bonus Dóminus, et confortans in die tribulatiónis, et sciens sperántes in se. *Nahum* 1.

[*In Semidupl.*, *et suprà*,

Ant. 4. A. Cantáte.

CANTICUM.

(Eccli. 51.)

Martyr Deum laudat, et gratias agit pro victoria reportata.

Confitebor tibi, Dómine, rex, * et collaudábo te Deum salvatórem meum.

Confitébor nómini tuo; * quóniam adjútor et protector factus es mihi,

Et liberasti corpus meum à perditióne, à láqueo linguæ iníquæ, et à lábiis operántium mendácium; * et in conspectu astántium factus es mihi adjútor.

Et liberasti me secundùm multitúdinem misericórdiæ nóminis tui, * à rugiéntibus, præparátis ad escam,

De mánibus quæréntium ánimam meam, * et de portis tribulatiónum, quæ circumdedérunt me.]

Ant. Cantáte Dómino, laudáte Dóminum; quia liberávit ánimam páuperis de manu malórum. *Jer.* 20.

Ant. 7. d. Eripuisti me de témpore iníquo; propterèa confitébor, et laudem dicam tibi, et benedícam nómini Dómini. *Eccli.* 51.

Capitulum. (*Apoc.* 3.)

Qui vícerit, vestiétur vestimentis albis; et non delébo nomen ejus de libro vitæ: et confitébor nomen ejus coram Patre meo, et coram Angelis ejus.

HYMNUS.

Jam non te lácerant carnífícum manus,
Inter qui récubas Cœlítuum choros:
Nunc pro cárcere cæco
Fulgentes hábitas domos.
Non jam vincla manus, non cóhibent pedes;
Tu liber súperûm regna perámbulas:
Quot plagis laniátus,
Cœlo tot rádiis nites.
Nec te dira fames, nec sitis ámpliùs,
Nec probrosa premit te modò núditas:
Nunc te lúmine puro
Pascit Christus et índuit.
Sic tu Martyribus dexter ades, Deus,
Ut quos mors périmit, glória víndicet;
Confundisque tyrannum,
Dum quos déprimit, élevas.
Semper máxima laus ingénito Patri:
Semper laus génito máxima Fílio:
Sacri nexus amóris,
Sit laus par tibi, Spíritus. Amen.

℣. Adjútor meus, tibi psallam; ℟. Quia Deus susceptor meus es. *Ps.* 58.

Ad Benedictus, *Ant.* 1. D. Bonum certámen certávi, cursum consummávi, fidem servávi: in réliquo repósita est mihi coróna justítiæ. 2. *Tim.* 4.

ORATIO.

Adesto, Dómine, supplicatiónibus nostris, ut qui beáti Mártyris tui *N.* natalítiis gloriámur, nec minis injustè persequéntium, nec ullis perturbémur adversis; Per Dóminum nostrum Jesum Christum.

ALIA ORATIO.

Da nobis, quæsumus, Dómine, intercedente béato *N.* Mártyre tuo, in tua fide et sinceritáte constántiam; ut in caritáte divína firmáti, nullis tentatiónibus ab ejus integritáte divellámur; Per Dóminum.

Si sit Pontifex,

ORATIO.

OMNIPOTENS sempiterne Deus, qui in ómnium Sanctórum tuórum es virtúte mirábilis : da nobis in festivitáte beáti *N.* cum gratiárum actióne lætári, qui Fílii tui Martyr et Póntifex, quod ministério gessit, testimónio comprobávit; et quod prædicávit ore, confirmávit exemplo; Per eumdem Dóminum.

ALIA ORATIO.

DEUS, cujus grátia beátum *N.* Pontíficem tuum in Sacerdótium elégit, doctrínâ ad prædicandum erúdiit, poténtia ad perseverandum confirmávit : da nobis ex ejus imitatióne pópulum christiánum et instrúere vivendi exemplo, et confirmáre patiendo; Per Dóminum nostrum.

Si sit Sacerdos tantùm,

ORATIO.

DEUS, à quo constántiam fides, et virtútem sumit infírmitas : quæsumus, ut beáti *N.* Sacerdótis et Mártyris tui exemplo et précibus, quidquid in persecutiónibus sævum est, quidquid in morte terríbile, fácias nos tui nóminis confessióne superáre; Per.

AD PRIMAM.

Ant. 3. à. Dóminus.

AD TERTIAM.

Ant. 1. f. Circumdedérunt me.

Capitulum. (*Is.* 41.)

ERUNT quasi non sint, et véluti consúmptio, hómines bellantes adversùm te; quia ego Dóminus Deus tuus apprehendens manum tuam, dicensque tibi : Ne tímeas, ego adjúvi te.

℟. *br.* In Deo salutáre meum, * Et glória mea. In Deo. ℣. Deus auxílii mei, * et spes mea in Deo est, * Et glória mea. Glória Patri. In Deo. *Ps.* 61.

℣. Deus meus adjútor meus, et sperábo in eum : ℟. Protector meus, et cornu salútis meæ. *Ps.* 17.

AD SEXTAM.

Ant. 2. D. Bonus Dóminus.

Capitulum. (2. *Tim.* 1.)

PATIOR, sed non confundor : scio enim cui crédidi; et certus sum quia potens est depósitum meum serváre in illum diem.

℟. *br.* Si consistant adversùm me castra, * Non timébit cor meum. Si. ℣. Si exurgat adversùm me prælium, * in hoc ego sperábo : * Non timébit cor meum. Glória Patri. Si. *Ps.* 26.

℣. Dóminus mihi adjútor, ℟. Non timébo quid fáciat mihi homo. *Ps.* 117.

AD NONAM.

Ant. 7. d. Eripuisti me.

Capitulum. (*Tob.* 3.)

Post tempestátem tranquillum facis, Dómine; et post lacrymatiónem et fletum, exultatiónem infundis. Sit nomen tuum, Deus Israel, benedictum in sécula.

℟. *br.* Factus es, Dómine, * Susceptor meus. Factus es. ℣. Et refúgium meum * in die tribulatiónis, * Susceptor. Glória Patri. Factus. *Ps.* 58.

℣. Tu, Dómine, adjuvisti me, ℟. Et consolátus es me. *Ps.* 85.

AD II. VESPERAS.

Ant. 8. G. Propter opus Christi usque ad mortem accessit, tradens ánimam suam. *Philipp.* 2.

Ant. 3. a. Patienter sústinens, destinávit non admíttere illícita propter vitæ amórem. 2. *Mach.* 6.

Ant. 7. a. Divítias æstimans impropérium Christi, aspiciébat in remuneratiónem. *Hebr.* 11.

Ant. 5. C. Gloriosíssimam mortem magis quàm odíbilem vitam complectens, voluntáriè præíbat ad supplícium. 2. *Mach.* 6.

Ant. 1. D. Hoc modo vitâ decessit, universæ genti memóriam mortis suæ ad exemplum *virtútis et fortitúdinis* derelinquens. 2. *Mach.* 6.

Capitulum. (*Jac.* 1.)

Beatus vir qui suffert tentatiónem; quóniam cùm probátus fúerit, accípiet corónam vitæ, quam repromísit Deus diligéntibus se.

Hymnus, Ex quo, salus, *ut in I. Vesperis*, VIII.

℣. Posuisti, Dómine, in cápite ejus corónam ℟. de lápide pretióso. *Ps.* 20.

Ad Magníficat, *Ant.* 4. D. Justum non derelíquit Deus, donec afferret *illi* poténtiam adversùs eos qui eum deprimébant; et dedit illi claritátem æternam. *Sapient.* 10.

Oratio, ut suprà ad Laud.

COMMUNE PLURIUM MARTYRUM.

IN I. VESPERIS.

Ant. 2. D. Venit hora, ut omnis qui intérficit vos, arbitrétur obséquium se præstáre Deo. *Joan.* 16.

Ant. 3. c. Injícient vobis manus suas, et persequéntur, trahentes ad reges et præsides propter nomen meum. *Luc.* 21.

Ant. 4. D. Tradet autem frater fratrem in mortem; et insurgent fílii in paren-

tes, et morte eos affícient. *Matth.* 10.

Ant. 1. D. Eritis ódio ómnibus propter nomen meum; qui autem perseveráverit usque in finem, hic salvus erit. *Matth.* 10.

Ant. 8. *G.* Dabo vobis os et sapiéntiam, cui non póterunt resístere et contradícere omnes adversárii vestri. *Luc.* 21.

Capitulum. (1. *Petr.* 4.)

Si exprobrámini in nómine Christi, beáti éritis; quóniam quod est honóris, glóriæ, et virtútis Dei, et qui est ejus Spíritus, super vos requiescit.

In Duplicibus, et supra:

℟. In nullo terreámini ab adversáriis; *Quia vobis donátum est pro Christo, non solùm ut in eum credátis, sed ut étiam pro illo patiámini. ℣. Confortámini, et non dissolvantur manus vestræ: erit enim merces óperi vestro; *Quia. Glória. *Quia. *Philipp.* 1. 2. *Paral.* 15.

HYMNUS.

Christi Martyribus débita nos decet,
Virtútis mémores, prómere cántica;
Quos nec blandítiis, nec pótuit minis
Fallax víncere séculum.
Cœléstis Pátriæ mens ínhians bonis,
Mundi spernit opes flúxaque gáudia:
Vitæ quin étiam, præ Dómini lucro,
Jactúram fácilem putant.
Non vultus métuunt carnificum truces:
Fœtas supplíciis despíciunt manus:
Enses, flagra, rotas, ómnia pérpeti
Victrix edócuit fides.
O incredíbilem vim patiéntiæ!
Non, artus láceros qui crúciat dolor,
Extorquet gémitum, non querimóniam
Agnis mítibus élicit.
Ergo nunc própior, Christe, tibi sedet
Palmis turba nitens usque viréntibus,
Victorumque gerens præmia, nóbiles
Multo sánguine láureas.
Sit laus summa Patri, summaque Fílio:
Sit par, sancte, tibi glória, Spíritus,
Cujus præsídio prælia sústinent,
Contemptâ nece, Mártyres.
Amen.

℣. Viríliter ágite, et confortétur cor vestrum, ℟. Omnes qui sperátis in Dómino. *Ps.* 30.

Ad Magníficat, *Ant.* 8. G. Cùm vos óderint hómines, et exprobráverint propter Fílium hóminis, gaudéte et exultáte: ecce enim merces vestra multa est in cœlo. *Luc.* 6.

Oratio, ut infrà ad Laud.

[*In Solemnibus-majoribus et supra, ad Completorium : Ant.* 2. A. Complebuntur dies luctûs tui, Sion : non óccidet ultrà sol tuus : pópulus tuus omnes justi. *Is.* 60.

Ad Nunc dimittis, *Ant.* 3. E. Sérvient Deo servi ejus, et vidébunt fáciem ejus ; et nomen ejus in fróntibus eórum. *Apoc.* 22.]

AD OFFIC. NOCTURNUM.

INVITATORIUM.

DOMINUM legítimè certantes coronantem, * Veníte, adorémus. 2. *Tim.* 2.

Ps. 94. Veníte, 2.

HYMNUS.

FORTES cadendo Mártyres,
Quos empta fuso sánguine
Cœlestis ornat púrpura,
Junctis canámus vócibus.

ACTI procellis ómnibus,
Sui cruóris flúmine
Vehuntur, et Christo duce,
Portus beátos óccupant.

SÆVIT tyrannus, állicit;
Temnunt minas, temnunt preces,
Deum minantem dum timent,
Deum munerantem díligunt.

QUEM lictor insánus sitit,
Quem cæcus effundit furor,
Amor sacerdos pródigum
Christo cruórem cónsecrat.

ET ille mixtus sánguini
Quem fudit in ligno Deus,
Fundéntibus placábilem
Orâre non cessat Deum.

IMPLÉRE vos omnes decet
Passo Deo quod défuit :
Per tot neces læso Patri
Fit plena Christus hóstia.

ÆTERNE tu Verbi Pater
Æterne Fili par Patri,
Et par utríque Spíritus,
Tibi, Deus, sit glória.
Amen.

IN I.° NOCTURNO.

Ant. 3. c. Convenérunt adversùm nos, ut nos dispérdant : quómodò potérimus subsístere, nisi tu, Deus, ádjuves nos? 1. *Mach.* 3.

Ant. 5. a. Séquimur te in toto corde, et timémus te, et quærimus fáciem tuam : érue nos, et da glóriam nómini tuo, Dómine. *Dan.* 3.

Ant. 8. G. Omnes qui ostendunt servis tuis mala, confundantur in omnipoténtia tua ; et sciant quia tu es Dóminus Deus solus. *Dan.* 3.

℣. Da nobis auxílium de tribulatióne, ℟. Quia vana salus hóminis. *Ps.* 59.

Lectiones de Scriptura occurrente.

℟. I. Nos stulti propter Christum, maledícimur, et benedícimus : * Persecutiónem pátimur, et sustinémus : blasphemámur, et obsecrámus. ℣. Propter te, Dómine, mortificámur totâ die ; æstimáti sumus sicut oves occisiónis : * Persec -

tiónem pátimur. 1. *Cor.* 4. *Ps.* 43.

℟. II. Quis nos separábit à caritáte Christi? Tribulátio? an angústia? an fames? an persecútio? an gládius?* Neque mors, neque vita póterit nos separáre à caritáte Dei. ℣. Hæc ómnia venérunt super nos, nec oblíti sumus te, Dómine; * Neque mors. *Rom.* 8. *Ps.* 43.

℟. III. Deus omnis grátiæ, qui vocávit nos in æternam suam glóriam in Christo Jesu, * Módicùm passos ipse perfíciet: ipsi glória et impérium † In sécula seculórum. ℣. Rex mundi defunctos nos pro suis légibus in æternæ vitæ resurrectióne suscitábit: * Módicùm. Glória Patri. † In sécula. 1. *Petr.* 5. 2. *Mach.* 7.

IN II.° NOCTURNO.

Ant. 7. b. In mortem trádimur propter Jesum, ut et vita Jesu manifestétur in carne nostra mortáli. 2. *Cor.* 4.

Ant. 3. b. Paráti sumus mori, magis quàm pátrias Dei leges prævaricári. 2. *Mach.* 7.

Ant. 6. F. Propítius sit nobis Deus: non est nobis útile relínquere legem et justítias Dei, ut eámus álterâ viâ. 1. *Mach.* 2.

℣. In Deo faciémus virtútem; ℟. Et ipse ad níhilum dedúcet tribulantes nos. *Ps.* 59.

Lectiones, ut in Proprio.

℟. IV. Absit à nobis, ut relínquámus Dóminum, et serviámus diis aliénis:* Dómino Deo nostro serviémus, et obedientes érimus præceptis ejus. ℣. Et si sunt qui dicantur dii, sive in cœlo, sive in terra; nobis tamen unus Deus: * Dómino. *Josue* 24. 1. *Cor.* 8.

℟. V. Dóminus Deus aspíciet veritátem, et consolábitur in nobis. * Pótius est ab homínibus morti datos spem expectáre à Deo, íterùm ab ipso resuscitandos ℣. Sicut abundant passiónes Christi in nobis, ita et per Christum abundat consolátio nostra: * Pótius est. 2. *Mach.* 7. 2. *Cor.* 1.

℟. VI. Exhibeámus nosmetipsos sicut Dei ministros, in multa patiéntia, in tribulatiónibus, * In necessitátibus, in angústiis, in plagis, in carcéribus. ℣. Omnes qui placuérunt Deo, per multas tribulatiónes transiérunt fidéles.* In. Glória Patri. * In. 2. *Cor.* 6. *Judith* 8.

IN III.° NOCTURNO.

Ant. 7. ç. Ruent in gládio, et in flamma, et in captivitáte; ut conflentur, et dealbentur usque ad tempus præfinítum. *Dan.* 11.

Ant. 4. A. Distenti sunt, non suscipientes redemptiónem, ut meliórem invenírent resurrectiónem. *Hebr.* 11.

Ant. 8. c. Ecce quómodò computáti sunt inter fílios Dei, et inter sanctos sors illórum est! *Sap.* 5.

℣. Salus justórum à Dómino, ℟. Et protector eórum in témpore tribulatiónis. *Ps.* 36.

Evangelium et Homilia, ut in Proprio.

℟. VII. Ludíbria et vérbera experti ínsuper et víncula et cárceres, * Lapidáti sunt, secti sunt, tentáti sunt, in occisióne gládii mórtui sunt. ℣. Tradidérunt córpora sua, ne servírent, et ne adorárent omnem deum, excepto Deo suo: * Lapidáti sunt. *Hebr.* 11. *Dan.* 3.

℟. VIII. Vicérunt propter sánguinem Agni, et propter verbum testimónii sui, et non dilexérunt ánimas suas usque ad mortem: * Propteréa lætámini, cœli, et qui habitátis in eis. ℣. Módico dolóre sustentáto, sub testamento ætérnæ vitæ effecti sunt: * Propteréa. *Apoc.* 12. 2. *Mach.* 7.

℟. IX. Antíquus diérum judícium dedit sanctis Excelsi; * Et † Regnum obtinuérunt sancti. ℣. Per fidem operáti sunt justítiam, adepti sunt repromissiónes; * Et regnum. Glória Patri. † Regnum. *Dan.* 7. *Hebr.* 11.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Salvasti nos, Dómine, de affligéntibus nos; ℟. Et in nómine tuo confitébimur in séculum. *Ps.* 43.

AD LAUDES.

Ant. 8. G. Datum est bestiæ bellum fácere cum sanctis, et víncere eos. *Apoc.* 13.

Ant. 7. *d.* Elegérunt magis mori, et noluérunt infringere legem Dei sanctam; et trucidáti sunt. 1. *Mach.* 1.

Ant. 1. f. Si coram homínibus tormenta passi sunt, spes illórum immortalitáte plena est. *Sap.* 3.

[*In Semidupl., et suprà,*

Ant. 2. D. In paucis.

CANTICUM.

(Apoc. 7.)

Martyrum gloria et felicitas

Hi, qui amicíti sunt stolis albis, qui sunt? * et unde venérunt?

Hi sunt qui venérunt de tribulatióne magna, * et lavérunt stolas suas, et dealbavérunt eas in sánguine Agni.

Ideò sunt ante thronum Dei, * et sérviunt ei die ac nocte in templo ejus:

Et qui sedet in throno, * habitábit super illos.

Non esúrient, neque sítient ámpliùs; * nec cadet super illos sol, neque ullus æstus.

Quóniam Agnus, qui in médio throni est, reget illos; * et dedúcet eos ad vitæ fontes aquárum:

Et absterget Deus omnem

lácrymam * ab óculis eórum.

Ant. In paucis vexáti, in multis bene disponentur; quóniam Deus tentávit eos, et invénit illos dignos se. *Sap.* 3.

Ant. 7. d. Tanquam aurum in fornáce probávit illos, et quasi holocausti hóstiam accépit illos; et in témpore erit respectus illórum. *Sap.* 3.

Capitulum. (*Jac.* 1.)

OMNE gáudium existimáte, fratres mei, cùm in tentatiónes várias incidéritis: scientes quòd probátio fídei vestræ patiéntiam operátur; patiéntia autem opus perfectum habet.

HYMNUS.

QUAM, Christe, signasti viam
Primus, profúso sánguine,
Per hanc tui te fórtiter
Ducem sequuntur mílites.
Fossus manus, fossus pedes,
Ovans ad astra tránsvolas;
Et membra trunci Mártyres
Addunt triumpho se tuo.
Omnes in ostro spléndidi
Tuum tribúnal ámbiunt:
Accepta monstrant vúlnera,
Et per tot ora súpplicant.
Audíre si nos réspuis,
Quos críminum moles gravat,
Audi tuos, qui sánguinem
Fudère pro te, Mártyres.
Fac, si tyrannus déficit,
Ne blandiendo mólliùs
Frangat voluptas péctora,
Ipsis tyrannis sævior.
Æterne tu Verbi Pater,
Æterne Fili par Patri,
Et par utríque Spíritus,
Tibi, Deus, sit glória. Amen.

℣. Multæ tribulatiónes justórum; ℟. Et de ómnibus his liberábit eos Dóminus. *Ps.* 33.

Ad Benedictus, *Ant.* J. Beáti qui persecutiónem patiuntur propter justítiam; quóniam ipsórum est regnum cœlórum. *Matth.* 5.

ORATIO.

DEUS, invisíbilis fortitúdo certántium, adesto, quæsumus, nobis supplicántibus; ut qui hodiernâ die sanctórum Mártyrum tuórum *N.* et *N.* gloriósum triumphum recólimus, eórum méritis et précibus contra spirituália nequítiæ muniámur; Per Dóminum nostrum Jesum Christum.

ALIA ORATIO.

OMNÍPOTENS sempiterne Deus, qui in sanctórum tuórum córdibus flammam tuæ dilectiónis accendis: da méntibus nostris eamdem fídei caritatisque virtútem; ut Mártyrum tuórum *N.* et sociórum, quorum gaudémus victóriis, proficiámus exemplis; Per.

AD PRIMAM.

Ant. 8. G. Datum est béstiæ.

AD TERTIAM.

Ant. 7. *d.* Elegérunt.

Capitulum. (*Sap.* 3.)

Justorum ánimæ in manu Dei sunt, et non tanget illos tormentum mortis. Visi sunt óculis insipiéntium mori, et æstimáta est afflíctio éxitus illórum; et quod à nobis est iter, extermínium: illi autem sunt in pace.

℟. *br.* Custódit Dóminus * Animas sanctórum suórum. Custódit. ℣. De manu peccatóris * liberábit * Animas sanctórum suórum. Glória Patri. Custódit. *Ps.* 96.

℣. Dóminus loquétur pacem in plebem suam, ℟. Et super sanctos suos. *Ps.* 84.

AD SEXTAM.

Ant. 1. f. Si coram homínibus.

Capitulum. (2. *Cor.* 4.)

Quod in præsenti est momentáneum et leve tribulatiónis nostræ, supra modum in sublimitáte æternum glóriæ pondus operátur in nobis, non contemplántibus nobis quæ videntur, sed quæ non videntur. Quæ enim videntur, temporália sunt; quæ autem non videntur, æterna sunt.

℟. *br.* Probasti nos, Deus, * Et eduxisti nos in refrigérium. Probásti. ℣. Igne nos examinasti * sicut examinátur argentum, * Et eduxisti. Glória Patri. Probasti. *Ps.* 65.

℣. Lætáti sumus pro diébus quibus nos humiliasti, ℟. Annis quibus vídimus mala. *Ps.* 89.

AD NONAM.

Ant. 7. d. Tanquam aurum.

Capitulum. (*Isaiæ* 9.)

Lætabuntur coram te, sicut qui lætantur in messe, sicut exultant victóres captà prædà, quando dívidunt spólia.

℟. *br.* Qui séminant in lácrymis, * In exultatióne metent. Qui. ℣. Euntes ibant et flebant, * mittentes sémina sua; * In exultatióne metent. Glória Patri. Qui séminant.

℣. Venientes vénient cum exultatióne, ℟. Portantes manípulos suos. *Ps.* 125.

AD II. VESPERAS.

Ant. 2. D. Vidi ánimas interfectórum propter verbum Dei, et propter testimónium quod habébant. *Apoc.* 6.

Ant. 4. D. Stabant ante thronum in conspectu Agni; et palmæ in mánibus eórum. *Apoc.* 7.

Ant. 8. G. Venérunt de tribulatióne magna, et lavérunt stolas suas, et dealbavérunt eas in sánguine Agni. *Apoc.* 7.

Ant. 1. D. Ante thronum Dei sunt, et sérviunt ei die ac nocte in templo ejus; et qui sedet in throno, habitábit super illos. *Apoc.* 7.

Ant. 3. a. Non esúrient, neque sítient ámpliùs; nec cadet super illos sol, neque ullus æstus. *Apoc.* 7.

Capitulum. (*Apoc.* 21.)

Absterget Deus omnem lácrymam ab óculis eórum; et mors ultrà non erit; neque luctus, neque clamor, neque dolor erit ultrà, quia prima abiérunt.

Hymnus, Christi Martyribus, *ut in I. Vesperis*, xv.

℣. In æternum exultábunt, ℟. Et habitábis in eis. *Ps.* 5.

Ad Magníficat, *Ant.* 8. *G.* Datæ sunt illis singulæ stolæ albæ; et dictum est illis ut requiéscerent, donec compleantur conservi eórum, qui interficiendi sunt sicut et illi. *Apoc.* 6.

Oratio, ut suprà ad Laud.

COMMUNE PONTIFICUM.

IN I. VESPERIS.

Ant. 3. a. Suscitábo mihi sacerdótem fidélem, qui juxta cor meum et ánimam meam fáciet. 1. *Reg.* 2.

Ant. 8. *G.* Elégi eum ex ómnibus mihi in sacerdótem, ut ascénderet ad altáre meum, et adoléret mihi incensum. 1. *Reg.* 2.

Ant. 2. D. Ædificábo ei domum fidélem; et ambulábit coram Christo meo cunctis diébus. 1. *Reg.* 2.

Ant. 5. C. Erit ipsi pactum sacerdótii sempitérnum, quia zelátus est pro Deo suo, et expiávit scelus filiórum Israel. *Num.* 25.

Ant. 1. f. Quemcumque elégerit Dóminus, ipse erit sanctus. *Num.* 16.

Capitulum. (*Hebr.* 5.)

Nec quisquam sumit sibi honórem, sed qui vocátur à Deo, tanquam Aáron. Sic et Christus non semetipsum clarificávit ut póntifex fíeret, sed qui locútus est ad eum: Fílius meus es tu, ego hódie génui te; quemádmodùm et in álio loco dicit: Tu es sacerdos in æternum secundùm órdinem Melchísedech.

In Duplicibus, et supra:

℟. Locútus es sanctis tuis, Dómine, et dixisti: Invéni servum meum, * Oleo sancto meo unxi eum: † Manus mea auxiliábitur ei. ℣. Huic Deus testimónium pérhibens, dixit: Invéni virum secundùm cor meum: * Oleo

sancto meo unxi eum. Glória Patri. ✝ Manus mea. *Ps.* 88. *Act.* 13.

HYMNUS.

CHRISTE, Pastórum caput atque princeps,
Præsulis festam veneráta lucem,
Débitis supplex tua templa votis
Turba frequentat.
ILLE non vano ténuit tremendam
Spíritu sedem, próprio nec ausu:
Sed sacrum jussus, Dómino vocante,
Sumpsit honórem.
STRÉNUUM bello púgilem superni
Chrísmatis pleno tuus unxit intùs
Spíritus cornu, posuitque sanctam
Páscere gentem.
FIT gregis pastor, pater atque forma:
Lætus impendit sua, seque; servus
Omnium, curis gravis, omnibusque
Omnia factus.
PRO reis orat, réficit gementes,
Erigit lapsos, tenebrasque pellit;
Fit potens verbo, docet alta, pravum
Cónterit hostem.
FAC ut illíus précibus juvémur,
Christe; fac Patrem, pariterque tecum
Spíritum jugi celebrémus hymno
Omne per ævum.
Amen.

℣. Beátus quem elegisti et assumpsisti: ℟. Inhabitábit in átriis tuis. *Ps.* 64.

Ad Magníficat, *Ant.* 4. f. Elégit ipsum Dóminus ab omni vivente offerre sacrifícium Deo, incensum et bonum odórem pro pópulo suo. *Eccli.* 45.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

[*In Solemnibus-maj. et supra, ad Complet. Ant.* 3. *à.* Die noctuque fugiébat somnus ab óculis meis pro grégibus tuis, Dómine. *Gen.* 31.

Ad Nunc dimittis, *Ant.* 7. G. Cùm vénerit Dóminus, et pulsáverit, beáti servi quos invénerit vigilantes. *Luc.* 12.]

AD OFFIC. NOCTURNUM.

INVITATORIUM.

CHRISTUM Pastórum príncipem, * Veníte, adorémus. 1. *Petr.* 5

Ps. 94. Veníte, 2.

HYMNUS.

CHRISTE, decréto Patris institútus
Póntifex summo, tibi, qui fidéles
Quos legis, formas pópulis regendis
Ipse ministros:
HUNC juvat festo celebráre cantu,

Qui licèt magnis méritis abundans,
Flens et invítus, duce te, tremendum
Sumpsit honórem.
NÓVERAT quantis páteat periclis
Ille, qui summos ápices adeptus,
Omnium curas, sibi raptus uni,
Sústinet omnes.
FECERAT fervens amor inquiétum:
Quò gregis cari pia cura poscit,
Advolat promptus: mora non euntem
Ulla retardat.
DUX iter, vitâ præeunte, monstrat;
Cómprobat factis sua dicta magnis;
Et domum sanctam bene olente Christi
Implet odóre.
LUX erat cæco, cólumen labanti,
Una spes lapso, mísero levámen,
Próvidus cunctis pater, omnibusque
Omnia factus.
CHRISTE, Pastórum bonus ipse Pastor,
Qui greges pascis próprio cruóre,
Fac ut æternæ súbeant ópima
Páscua vitæ. Amen.

IN I.° NOCTURNO.

Ant. 2. D. Vocávit eum Dóminus, et ait: Vidi afflictiónem pópuli mei: veni, et mittam te, ut edúcas pópulum meum. *Exod.* 3.

Ant. 1. g. Dixit ad Deum: Quis sum ego, ut vadam et edúcam fílios Israel? Qui dixit ei: Ego ero tecum. *Exod.* 3.

Ant. 8. G. Vade in hac fortitúdine tua, et liberábis Israel: scito quòd miserim te. *Judic.* 6.

℣. Pósui adjutórium in potente, ℟. Et exaltávi electum de plebe mea. *Ps.* 88.

Lectiones de Script. occurr.

℟. I. Rectórem te posuérunt? noli extolli: * Esto in illis quasi unus ex ipsis; curam illórum habe. ℣. Si quis vult primus esse, erit ómnium novíssimus, et ómnium minister: * Esto. *Eccli.* 32. *Marc.* 9.

℟. II. Speculatórem dedi te dómui Israel: * Audiens ergo ex ore meo sermónem, annuntiábis eis ex me. ℣. In mente habe quáliter accéperis, et audíeris, et serva: * Audiens. *Ezech.* 33. *Apoc.* 3.

℟. III. Accéde ad altáre, et ímmola pro peccáto tuo: * Offer holocaustum, et ✝ Deprecáre pro te et pro pópulo. ℣. Debet Póntifex quemádmodùm pro pópulo, ita étiam et pro semetipso offerre pro peccátis: * Offer. Glória Patri. ✝ Deprecáre. *Levit.* 9. *Hebr.* 5.

IN II.° NOCTURNO.

Ant. 5. a. In lege Dómini congregatiónem judicávit,

et in fide sua probátus est prophéta; et cógnitus est in verbis suis fidélis. *Eccli.* 46.

Ant. 3. à. Dedit illis legem, ne obliviscerentur præcepta Dómini, et ut non exerrárent méntibus; et hortabátur ne legem amovérent à corde suo. 2. *Mach.* 2.

Ant. 8. c. Apériet os suum, et in oratióne confitébitur Dómino; et ipse díriget consílium ejus et disciplínam. *Eccli.* 39.

℣. Invocábant Dóminum sacerdótes ejus: ℟. Ipse exaudiébat eos, et loquebátur ad eos. *Ps.* 98.

Lectiones, ut in Proprio.

℟. IV. Audívit eum Dóminus et vocem ipsíus, et dedit illi præcepta, et legem vitæ et disciplínæ, * Docére Jacob testamentum suum, et judícia sua Israel. ℣. Hic est qui fuit in Ecclésia cum pátribus nostris, qui accépit verba vitæ dare nobis, * Docére. *Eccli.* 45. *Act.* 7.

℟. V. Pactum meum fuit cum eo vitæ et pacis; et dedi ei timórem, et tímuit me: * Lex veritátis fuit in ore ejus; et iníquitas non est inventa in lábiis ejus. ℣. Fidélis erat in tota domo ejus tanquam fámulus, in testimónium eórum quæ dicenda erant: * Lex. *Malach.* 2. *Hebr.* 3.

℟. VI. In pace et in æquitáte ambulávit, et multos avertit ab iniquitáte: * Lábia enim sacerdótis custódient sciéntiam, et legem requírent ex ore ejus; † Quia ángelus Dómini exercítuum est. ℣. Oportet Epíscopum amplecti eum, qui secúndum doctrínam est, fidélem sermónem; ut potens sit exhortári in doctrína sana: * Lábia. Glória Patri. † Quia. *Malach.* 2. *Tit.* 1.

IN III.° NOCTURNO.

Ant. 4. A. In omni ópere dedit confessiónem Sancto et Excelso in verbo glóriæ. *Eccli.* 47.

Ant. 7. *d.* Erogávit pecúnias multas: justítiam et fidem conservávit genti suæ; et exquisívit omni modo exaltáre pópulum suum 1. *Mach.* 14.

Ant. 1. *a.* Non recédet memória ejus, et nomen ejus requirétur à generatióne in generatiónem. *Eccli.* c. 39.

℣. Justítia ejus manet in séculum séculi: ℟. Cornu ejus exaltábitur in glória. *Ps.* 111.

Evangelium et Homilia, ut in Proprio.

℟. VII. Quis est fidélis servus et prudens, quem constítuit dóminus suus super famíliam suam, ut det illis cibum in témpore? * Beátus ille servus, quem cùm vénerit dóminus ejus, invénerit sic facientem. ℣. A Dómino suo præpósitus ómnibus, gubernábat créditam sibi

domum: * Beátus. *Matth.* 24. *Genes.* 39.

℣. VIII. Dóminus supra ómnia quæ póssidet, constítuet illum: * Omni autem cui multùm datum est, multùm quærétur ab eo; et cui commendavérunt multum, plus petent ab eo. ℣. In manu Dei potestas terræ, et útilem rectórem suscitábit in tempus super illam: * Omni. *Luc.* 12. *Eccli.* 10.

℣. IX. Euge, serve bone et fidélis; quia super pauca fuisti fidélis, super multa te constítuam: * Intra in gáudium dómini tui. ℣. Super pópulum meum constítui te: sapiéntia et sciéntia data sunt tibi; et glóriam dabo tibi: * Intra. Glória. * Intra. *Matth.* 25. 2. *Paral.* 1.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Domus Aáron, benedícite Dómino: ℟. Domus Levi, benedícite Dómino. *Ps.* 134.

AD LAUDES.

Ant. 7 a. Qui intrat per óstium, pastor est óvium; huic ostiárius áperit; et oves vocem ejus áudiunt. *Joan.* c. 10.

Ant. 2. D. Próprias oves vocat nominátim, et edúcit eas, et ante eas vadit. *Joan.* 10.

Ant. 7. d. Oves illum sequuntur, quia sciunt vocem ejus; aliénum autem non sequuntur, sed fúgiunt ab eo. *Joan.* 10.

[*In Semidupl., et suprà,*

Ant. 6. F. Si perdíderit.

CANTICUM.

(Eccli. 50.)

Pontificis encomium.

SACERDOS magnus, in ascensu altáris sancti, * glóriam dedit sanctitátis amictum.

In accipiendo autem partes de manu Sacerdótum, * et ipse stans juxta aram.

Et circa illum coróna fratrum: * quasi plantátio cedri in monte Líbano,

Sic circa illum stetérunt quasi rami palmæ, * et omnes fílii Aaron in glória sua.

Oblátio autem Dómini in mánibus ipsórum, * coram omni synagóga Israel:

Et consummatióne fungens in ara, * amplificáre oblatiónem excelsi Regis.

Porrexit manum suam in libatióne, * et libávit de sánguine uvæ.

Effúdit in fundamento altáris odórem divínum * excelso Príncipi.]

Ant. Si perdíderit unam ex illis, vadit ad illam, donec invéniat eam; et cùm invénerit, impónit in húmeros suos gaudens. *Luc.* 15.

Ant. 8. G. Fur venit ut perdat; mercenárius videt lupum, et fugit: bonus pastor ánimam suam dat pro óvibus suis. *Joan.* 10.

Capitulum. (1. *Petr.* 5.)

PASCITE qui in vobis est gregem Dei, providentes non coactè, sed spontáneè secundùm Deum; neque turpis lucri grátiâ, sed voluntáriè; neque ut dominantes in Cleris, sed forma facti gregis ex ánimo.

HYMNUS.

JESU, Sacerdótum decus,
In hac die, quâ glóriâ
Sanctum corónas Præsulem,
Votis adesto súpplicum.
SUI probátus præmium
Amóris, et pignus tui,
A Patre tráditos tibi
Accépit agnos páscere.
Hos novit, et præit vocans
In tuta quemque páscua,
Victumque præbet : áudiunt,
Sequuntur, et vivunt oves.
QUAM sentit errantem jugis,
Hanc nocte quærit ac die;
Et gaudet inventam suo
Portans ovíli réddere.
ARCET frementes béstias,
Lupi retundit ímpetus,
Dolosque fallit, vel mori
Caro parátus pro grege.
OFFERT frequentem víctimam
Cum plebe Pastor ínnocens;
Secumque devótum gregem
Pius Sacerdos ímmolat.
SUPREME Christe Póntifex,
Jugis tibi sit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula.
Amen.

℣. Elégit Dóminus servum suum, ℟. Páscere hæreditátem suam. *Ps.* 77.

Ad Benedictus, *Ant.* 1. D. Ego sum óstium : per me si quis introíerit, salvábitur; et ingrediétur, et egrediétur, et páscua invéniet. *Joan.* 10.

ORATIO.

DEUS, qui pópulis tuis indulgéntia cónsulis, et amóre domináris; quique illis regendis vicários caritátis tuæ præficis ministros : da, quæsumus, intercedente beáto *N.* Pontífice, Spíritum sapiéntiæ, quibus præesse dedisti Ecclésiæ tuæ; ut de profectu sanctárum óvium fiant gáudia æterna pastórum; Per... in unitáte ejusdem Spíritûs.

ALIA ORATIO.

DEUS, fidélium lumen et Pastor animárum, qui beátum *N.* Epíscopum in Eccléisia posuisti, ut oves tuas verbo pásceret, et informáret exemplo : da nobis ejus intercessióne, et fidem servâre quam verbo dócuit, et viam sequi quam exemplo monstrávit; Per Dóminum.

AD PRIMAM.

Ant. 7. a. Qui intrat per óstium.

AD TERTIAM.

Ant. 2. D. Próprias oves.

Capitulum. (*Prov.* 27.)

DILIGENTER agnosce vultum pécoris tui, tuosque greges considera; non enim habébis júgiter potestátem; sed coróna tribuétur in generatiónem et generatiónem.

℟. *br.* Deus protector meus, * In ipso sperávi. Deus. ℣. Qui subdit * pópulum meum sub me, * In ipso. Glória Patri. Deus. *Ps.* 143.

℣. Nisi Dóminus custodíerit civitátem, ℟. Frustrà vígilat qui custódit eam. *Ps.* 126.

AD SEXTAM.

Ant. 7. d. Oves.

Capitulum. (*Jerem.* 3.)

INTRODUCAM vos in Sion, et dabo vobis Pastóres juxta cor meum; et pascent vos sciéntiâ et doctrínâ.

℟. *br.* Deduxit eos * In viam rectam. Deduxit. ℣. Ut irent * in civitátem habitatiónis, * In viam. Glória Patri. Deduxit. *Ps.* 106.

℣. Abstulit sicut oves pópulum suum, ℟. Et deduxit eos in spe. *Ps.* 77.

AD NONAM.

Ant. 8. G. Fur venit.

Capitulum. (*Act.* 20.)

ATTÉNDITE vobis, et universo gregi in quo vos Spíritus sanctus pósuit Episcopos régere Ecclésiam Dei, quam acquisívit sánguine suo.

℟. *br.* Pavit eos * In innocéntia cordis sui. Pavit eos. ℣. Et in intellectibus manuum suárum * deduxit eos, * In innocéntia. Glória. Pavit eos. *Ps.* 77.

℣. Nos pópulus tuus et oves páscuæ tuæ, ℟. Confitébimur tibi in séculum. *Ps.* 78.

AD II. VESPERAS.

Ant. 3. a. Ecclésiæ factus sum ego minister secundùm dispensatiónem Dei, quæ data est mihi in vos, ut ímpleam verbum Dei. *Col.* c. 1.

Ant. 4. E. Scitis quómodò nihil subtráxerim utílium, quóminùs annuntiárem vobis, et docérem vos públicè, et per domos. *Act.* 20.

Ant. 1. D. Mundus sum à sánguine ómniam; non enim subterfúgi quóminùs annuntiárem omne consílium Dei vobis. *Act.* 20.

Ant. 8. G. Nihil véreor, nec fácio ánimam meam pretiosiórem quàm me, dúmmodò consummem cursum meum, et ministérium verbi quod accépi à Dómino Jesu. *Act.* 20.

Ant. 7. c. Absit à me hoc peccátum in Dóminum, ut cessem oráre pro vobis; et docébo vos viam bonam et rectam. 1. *Reg.* 12.

Capitulum. (*Act.* 20.)

Nocte et die non cessávi, cum lácrymis monens unumquemque vestrûm : et nunc commendo vos Deo, et verbo grátiæ ipsíus, qui potens est ædificáre, et dare hæreditátem in sanctificátis ómnibus.

Hymnus, Christe, Pastórum, *ut in I. Vesperis*, XXII.

℣. Salvum fecit Dóminus Christum suum : ℟. Exáudiet illum de cœlo sancto suo. *Ps.* 19.

Ad Magníficat, *Ant.* 5. C. Sacerdótes tui induantur salútem : Dómine Deus, ne avérteris fáciem Christi tui: memento misericordiárum servi tui. 2. *Paral.* 6.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

COMMUNE DOCTORUM.

IN I. VESPERIS.

Ant. 4. E. A Deo profecta est sapiéntia : et in ore fidéli abundábit; et Dominátor dabit eam illi. *Eccli.* 15.

Ant. 5. C. Denudábit absconsa sua illi, et thesaurizábit super illum sciéntiam et intellectum justítiæ. *Eccli.* 4.

Ant. 8. *G.* Firmábitur in illo, et non flectétur; et continébit illum, et non confundétur; et exaltábit illum apud próximos suos. *Eccli.* 15.

Ant. 3. a. In médio Ecclésiæ apériet os ejus, et adimplébit illum Spíritu sapiéntiæ et intellectûs. *Eccli.* 15.

Ant. 1. D. Stolâ glóriæ véstiet illum; et nómine ætérno hæreditábit illum. *Eccli.* 15.

Capitulum. (*Eccli.* 51.)

Animam meam direxi ad Sapiéntiam, et in agnitióne invéni eam : possédi cum ipsa cor ab initio; propter hoc non derelinquar.

In Duplicibus, et supra :

℟. Dóminus dat sapiéntiam sapiéntibus, et sciéntiam intelligéntibus disciplínam : * Ipse revélat profunda et abscóndita, et † Lux cum eo est. ℣. Spíritus ómnia scrutátur, étiam profunda Dei : * Ipse. Glória. † Lux. *Dan.* 2. 1. *Cor.* 2.

HYMNUS.

O qui perpétuus nos mónitor doces,
Vox ætérna Patris, Christe, vicários
Doctóres, pátrias cùm rémeas domos,
Nobis quàm bene súppetis!
Hi semper vígilant, ne quid adúlterum
Corrumpat fídei virgíneum decus :

Lædi vel léviter non pátitur fides,
His custódibus íntegra.
INFAMES ábolent rellíquias deûm :
Erróres ábigunt, crímina dédocent :
Christo restítuunt, quos malè crédulos
Mendax lúserat hæresis.
PATRUM canítiem, tot venerábiles
Rugas objíciunt, unde nitet fides :
Quæ sunt prisca, docent ; quæ nova, súbruunt :
Servant depósitum Dei.
SIT supréma tibi glória, Véritas,
Quæ per scripta Patrum quando foris sonas,
Nullo vocis egens, corda doces, sono,
Et te méntibus ínseris.
Amen.

℣. Beátus homo quem tu erudíeris, Dómine; ℟. Et de lege tua docúeris eum. *Ps.* 93.

Ad Magníficat, *Ant.* 7. G. Beátus qui excógitat vias sapiéntiæ in corde suo, vadens post illam quasi investigátor : protegétur sub tégmine illíus à fervóre, et in glória ejus requiescet. *Eccli.* 14.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

[*In Solemnibus-majoribus et suprà, ad Completorium : Ant.* 3. *à.* Dedit illi Dóminus in præceptis suis potestátem docére Jacob testimónia, et in lege sua lucem dare Israel. *Eccli.* 45.

Ad Nunc dimittis, *Ant.* 6. C. Qui vigiláverit propter sapiéntiam, citò secúrus erit ; quóniam dignos se ipsa circuit quærens, et in viis ostendit se illis hiláriter. *Sap.* 6.]

AD OFFIC. NOCTURNUM.

INVITATORIUM.

FONTEM sapiéntiæ Dóminum, * Veníte, adorémus. *Eccli.* 1.

Ps. 94. Veníte, 2.

HYMNUS.

JAM nunc, quæ númeras tot tibi víndices,
Effer sidéreum, Rellígio, caput :
Quot sunt mota tibi prælia, nóbiles
Tot nectis tibi láureas.
CUM per mille neces impíetas furit,
Oppónis válido péctore Mártyres :
Cùm per mille dolos décipit hæresis,
Doctóres tibi súscitas.
QUANDO sparsa lues úndique críminum,
Hi gliscens vítium prótinus ámputant :
Quando plúrima nox méntibus íncubat,
Hi plenum révehunt diem.
FIRMANT instábiles, et dúbios regunt :
Monstrant tuta procul líttora náufragis :

C.

Nobis, qui vehimur cæca per æquora,
Lucent perpétuæ faces.
Quæ dixêre tuis cónsona sénsibus,
Nostris illa, Deus, córdibus imprimas:
Quos terris cólimus, quos séquimur duces,
Fac nos móribus ássequi.
Sit suprema tibi glória, Véritas,
Quæ per scripta Patrum, quando foris sonas,
Nullo vocis egens, corda doces, sono,
Et te méntibus inseris.
Amen.

IN I.° NOCTURNO.

Ant. 3. a. Sapiéntia non est multis manifesta; quibus autem cógnita est, pérmanet usque ad conspectum Dei. *Eccli.* 6.

Ant. 4. E. Os prudentis quæritur in ecclésia, et verba illíus cogitábunt in córdibus suis. *Eccli.* 21.

Ant. 5. a. Sciéntia sapientis tanquam inundátio abundábit, et consílium illíus sicut fons vitæ pérmanet. *Eccli.* 21.

℣. Os justi meditábitur sapiéntiam, ℟. Et lingua ejus loquétur judícium. *Ps.* 36.

Lectiones de Scriptura occurrente.

℟. I. Sápiens apériet os suum in oratióne; * Si enim Dóminus magnus volúerit, Spíritu intelligéntiæ replébit illum. ℣. Si quis vestrûm índiget sapiéntiâ, póstulet à Deo qui dat ómnibus affluenter; * Si. *Eccli.* 39. *Jac.* 1.

℟. II. Ipse tanquam imbres mittet elóquia sapiéntiæ suæ; * Ipse palàm fáciet disciplínam doctrínæ suæ, et in lege testamenti Dómini gloriábitur. ℣. Multos filiórum Israel convertet ad Dóminum Deum ipsórum: * Ipse. *Eccli.* 39. *Luc.* 1.

℟. III. Omnis scriba doctus in regno cœlórum, * Símilis est hómini patrifamíliàs qui † Profert de thesauro suo nova et vétera. ℣. In corde prudentis requiescit sapiéntia, et indoctos quosque erúdiet: * Símilis. Glória. † Profert. *Matth.* 13. *Prov.* 14.

IN II.° NOCTURNO.

Ant. 7. ç. Ecce dedi verba mea in ore tuo; ecce constítui te ut evellas, et déstruas, et disperdas, et ædífices, et plantes. *Jerem.* 1.

Ant. 8. G. Ne retíneas verbum in témpore salútis: in lingua enim sapiéntia dignóscitur; et sensus, et sciéntia, et doctrína in verbo sensáti. *Eccli.* 4.

Ant. 2. D. Depósitum custódi, devítans profánas vocum novitátes, et oppositiónes falsi nóminis sciéntiæ. 1. *Tim.* 6.

℣. Deus, docuisti me à

juventúte mea : ℟. Pronuntiábo mirabília tua. *Ps.* 70.

Lectiones, ut in Proprio.

℟. IV. Qui habet sermónem meum, loquátur sermónem meum verè. * Numquid non verba mea sunt quasi ignis, et quasi málleus cónterens petram? ℣. Si quis volúerit voluntátem fácere ejus qui misit me, cognoscet de doctrína, utrùm ex Deo sit. * Numquid non. *Jerem.* 23. *Joan.* 7.

℟. V. Ponam verba mea in ore ejus, loqueturque ómnia quæ præcépero illi :* Qui autem verba ejus audíre nolúerit, ego ultor existam. ℣. Qui à semetipso lóquitur, glóriam própriam quærit : qui quærit glóriam ejus qui misit eum, hic verax est;* Qui. *Deut.* 18. *Joan.* 7.

℟. VI. Dabo te, dicit Dóminus, in murum æreum, fortem :* Et bellábunt adversùm te, et † Non prævalébunt; quia ego tecum sum. ℣. Exurgent viri loquentes perversa, ut abdúcant discípulos post se : * Et bellábunt. Glória Patri. † Non. *Jerem.* 15. *Act.* 20.

IN III.° NOCTURNO.

Ant. 4. f. Propósui sapiéntiam addúcere mihi ad convivendum ; sciens quóniam mecum communicábit de bonis. *Sap.* 8.

Ant. 7. d. Quæsívi sapiéntiam palàm in oratióne mea ; et efflóruit tanquam præcox uva. *Eccli.* 51.

Ant. 1. f. Inventi sunt sermónes tui, Dómine ; et comédi eos : et factum est mihi verbum tuum in lætítiam cordis mei. *Jerem.* 15.

℣. Scrutábor legem tuam, Dómine ; ℟. Et custódiam illam in toto corde meo. *Ps.* 118.

Evangelium et Homilia, ut in Proprio.

℟. VII. Super salútem et spéciem dilexi sapiéntiam ; * Et propósui pro luce habére illam : venérunt autem mihi ómnia bona páriter cum illa. ℣. Quæ desursum est sapiéntia, pudíca est, pacífica, plena misericórdiâ et frúctibus bonis ; * Et propósui pro luce. *Sap.* 7. *Jac.* 3.

℟. VIII. Optávi, et datus est mihi sensus ; et invocávi, et venit in me Spíritus sapiéntiæ : et præpósui illam regnis et sédibus, * Et divítias nihil esse duxi in comparatióne illíus. ℣. Exístimo ómnia detrimentum esse propter eminentem sciéntiam Jesu Christi Dómini mei ; * Et divítias nihil esse. *Sap.* 7. *Philip.* 3.

℟. IX. Sapiéntia bonórum ómnium mater est ; quam sine fictióne dídici, et sine invídia commúnico : infínitus enim thesaurus est ; * Quo qui usi sunt, † Partí-

cipes facti sunt amicítiæ Dei. ℣. Bonus homo de bono thesauro cordis sui profert bonum; * Quo qui usi sunt. Glória Patri. † Partícipes. *Sap.* 7. *Luc.* 6.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Os meum annuntiábit justítiam tuam, ℟. Totâ die salutáre tuum. *Ps.* 70.

AD LAUDES.

Ant. 2. D. Dóminus dedit mihi linguam erudítam, ut sciam sustentáre eum qui lassus est, verbo. *Is.* 50.

Ant. 6. F. Sermo meus non in persuasibílibus humánæ sapiéntiæ verbis; sed in ostensióne Spíritûs, et virtútis. 1. *Cor.* 2.

Ant. 3. c. Auxílio adjútus Dei sto, testíficans minóri atque majóri, nihil extra dicens quàm ea quæ Prophétæ locúti sunt. *Act.* 26.

[*In Semidupl., et suprà.*

Ant. 4. f. Non judicávi.

CANTICUM.

(Eccli. 15.)

Fons et præmium doctrinæ.

Cibabit illum (Deus) pane vitæ et intellectûs; * et aquâ sapiéntiæ salutáris potábit illum.

Et firmábitur in illo, et non flectétur; * et continébit illum, et non confundétur.

Et exaltábit illum apud próximos suos, * et in médio Ecclésiæ apériet os ejus;

Et adimplébit illum spíritu sapiéntiæ et intellectûs * et stola glóriæ véstiet illum.

Jucunditátem et exultatiónem thesaurizábit super illum; * et nómine ætérno hæreditábit illum.]

Ant. Non judicávi me scire áliquid inter vos, nisi Jesum Christum, et hunc crucifixum. 1. *Cor.* 2.

Ant. 5. a. Si nóverim mystéria ómnia, et omnem sciéntiam; caritátem autem non habúero, nihil sum. 1. *Cor.* 13.

Capitulum. (*Sap.* 7.)

Mihi dedit Deus dícere ex sententia, et præsúmere digna horum quæ mihi dantur; quóniam ipse sapiéntiæ dux est, et sapiéntium emendátor: in manu enim illíus et nos, et sermónes nostri, et omnis sapiéntia, et óperum sciéntia et disciplína.

HYMNUS.

Vos succensa Deo spléndida lúmina:
Vos sal, nos hómines quo sápimus Deum;
Ævum, puri ánimo, móribus íntegri,
Quo cóndimur in álterum.
Per vos Relligio, tútaque véritas,

Per vos virgíneis fulget honóribus :
Per vos Christus amat páncere dívites
Thesauros sapiéntiæ.
VESTRIS unda fluit pura canálibus ;
Christi floret ager ; munda nitet seges :
Lac aptum púeris, et sólidum viris
Cauti suffícitis cibum.
HI sunt, summe Deus, qui tibi mílitant ;
Hi sunt, qui stábiles ædíficant dómos :
Unâ docta cohors arma tenet manu,
Muros cónstruit álterâ.
VICISTIS stygias vos quibus hæreses,
Hæc nos accípimus tela supérstites :
His pugnámus adhuc, nec dúbio éxitu ;
His armis quoque víncimus.
SIT supréma tibi glória, Véritas,
Quæ per scripta Patrum, quando foris sonas,
Nullo vocis egens, corda doces, sono,
Et te méntibus ínseris.
Amen.

℣. Annuntiávi justítiam tuam in ecclésia magna, ℟. Ecce lábia mea non prohibébo : Dómine, tu scisti. *Ps.* 39.

Ad Benedictus, *Ant.* J. Sapiéntia et fortitúdo Dómini sunt : tibi, Deus, confíteor, teque laudo ; quia sapiéntiam et fortitúdinem dedisti mihi. *Dan. c.* 11.

ORATIO.

OMNIPOTENS, æterne Deus, qui Ecclésiæ tuæ fílios, sicut non cessas erudíre, ita non désinis adjuváre : da fidélibus tuis intercessióne béati *N.* quem eis æternæ salútis ministrum tribuisti, ut, te miserante, sciéntiam recta faciendi, et virtútem cápiant exequendi ; Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum.

ALIA ORATIO.

EXCITA, Dómine, in Ecclésia tua Spíritum, quo beátus *N.* servívit ; ut eódem nos replente, studeámus amáre quod amávit, et ópere exercére quod dócuit ; Per... in unitáte ejusdem Spíritûs.

AD PRIMAM.

Ant. 2. D. Dóminus.

AD TERTIAM.

Ant. 6. F. Sermo meus.

Capitulum. (1. *Cor.* 12.)

UNICUÍQUE datur manifestátio Spíritûs ad utilitátem : álii quidem per Spíritum datur sermo sapiéntiæ : álii autem sermo sciéntiæ secundùm eumdem Spíritum.

℟. *br.* Da mihi intellectum, * Et scrutábor legem

tuam. Da mihi. ℣. Státue servo tuo * elóquium tuum, Dómine, * Et. Glória Patri. Da mihi. *Ps.* 118.

℣. Os meum loquétur sapiéntiam, ℟. Et meditátio cordis mei prudéntiam. *Ps.* 48.

AD SEXTAM.

Ant. 3. c. Auxílio.

Capitulum. (1. *Tim.* 6.)

Si quis áliter docet, et non acquiescit sanis sermónibus Dómini nostri Jesu Christi, et ei quæ secundùm pietátem est doctrínæ, superbus est, nihil sciens.

℟. *br.* Viam veritátis elégi, * Judícia tua non sum oblítus. Viam. ℣. Adhæsi * testimóniis tuis, Dómine, * Judícia. Glória Patri. Viam.

℣. A judíciis tuis non declinávi; ℟. Quia tu legem posuisti mihi. *Ps.* 118.

AD NONAM.

Ant. 5. a. Si nóverim.

Capitulum. (1. *Tim.* 1.)

Finis præcepti est cáritas de corde puro, et conscientiâ bonâ, et fide non fictâ: á quibus quidam aberrantes, conversi sunt in vaniloquium, volentes esse legis doctóres, non intelligentes neque quæ loquuntur, neque de quibus affirmant.

℟. *br.* Veritátem tuam * Et salutáre tuum dixi. Veritátem. ℣. Non abscondi misericórdiam tuam, * et veritátem tuam; * Et salutáre. Glória Patri. Veritátem. *Ps.* 39.

℣. Pronuntiávi ómnia judícia oris tui: ℟. In via testimoniórum tuórum delectátus sum. *Ps.* 118.

AD II. VESPERAS.

Ant. 1. f. Fuit gratus Deo, erudítus omni sapiéntiâ; et erat potens in verbis et in opéribus suis. *Act.* 7.

Ant. 5. C. Juxta manum Dei sui bonam super se, parávit cor suum, ut investigáret legem Dómini, et fáceret, et docéret. 1. *Esdr.* 7.

Ant. 8. c. Postquàm se ámpliùs dedit ad diligéntiam lectiónis legis et Prophetárum, vóluit et ipse scríbere quæ ad doctrínam et sapiéntiam pértinent. *Prolog. Eccli.*

Ant. 3. a. Cùm esset sapientíssimus, dócuit pópulum: quæsívit verba utília, et conscripsit sermónes rectíssimos ac veritáte plenos. *Eccles.* 12.

Ant. 4. E. Sapiéntiam ejus enarrábunt gentes; et laudem ejus enuntiábit Ecclésia. *Eccli.* 39.

Capitulum. (*Prov.* 3.)

Beatus homo qui invénit sapiéntiam, et qui áffluit prudéntiâ: mélior est acquisítio ejus negotiatióne argenti et auri primi; et purissimi fructus ejus: pre-

tiósior est cunctis ópibus; et ómnia quæ désiderantur, huic non valent comparári.

Hymnus, O qui perpétuus, *ut in I. Vesperis*, XXVIII.

℣. Beátus vir qui dispónet sermónes suos in judício : ℟. In æternum non commovébitur. *Ps.* 111.

Ad Magníficat, *Ant.* 6. F. Qui docti fúerint, fulgébunt quasi splendor firmamenti; et qui ad justítiam erúdiunt multos, quasi stellæ in perpétuas ætérnitátes. *Dan.* c. 12.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

COMMUNE PRESBYTERORUM.

IN I. VESPERIS.

Ant. 7. a. Locútus est Dóminus : Sanctificábor in iis qui appropinquant mihi : et in conspectu omnis pópuli glorificábor. *Levit.* 10.

Ant. 3. a. Ingredientur tabernáculum fœderis, ut sérviant mihi pro Israel, et orent pro eis, ne sit in pópulo plaga. *Num.* 18.

Ant. 4. *D.* Holocausta eórum, et víctimæ eórum placébunt mihi super altári meo. *Is.* 56.

Ant. 5. C. Invocábunt nomen meum super fílios Israel, et ego benedícam eis. *Num.* 6.

Ant. 1. g. Inebriábo ánimam Sacerdótum pinguédine, et pópulus meus bonis meis adimplébitur. *Jer.* 31.

Capitulum. (*Num.* 16.)

NOTUM fáciet Dóminus qui ad se pertíneant, et sanctos applicábit sibi; et quos elégerit, appropinquábunt ei. [*In Duplicibus, et suprà,*

℟. Sacerdótes sancti erunt Deo suo, et non pólluent nomen ejus. * Qui habúerit máculam, non ófferet panes Deo suo, nec accédet ad ministérium. ℣. Sóbrii sint, pudíci, prudentes, sani in fide, in dilectióne, in patiéntia. * Qui. Gloria. * Qui. *Levit.* 21. *Tit.* 2.]

HYMNUS.

CESSANT figúræ, non litat ímpares
Impar Sacerdos ámpliùs hóstias :
Jam Póntifex fit Numen ipsum;
Seque sibi Deus agnus offert.
VITAM cruentus qui semel óbtulit,
Se non cruentum júgiter ímmolat :
Mactátus aris, et renascens,
Perpétuò moriendo vivit.
AD grande munus nos Deus érigit,

Quos intus ungit sacrificos sibi,
Pondus cadúci sustinémus
Angelícis húmeris tremendum.
O QUAM stupendæ quas ágimus vices!
Quem prona cœli cúria súspicit,
Sacras ad aras imperantes
Nos dóciles Deus ipse sentit.
CHRISTUM, Sacerdos, cœlitùs évocas:
Per te creátur, qui creat ómnia:
Immotus orbem qui gubernat,
Se tibi dat fácilem movéri.
NON impotenti, críminis árbiter,
Verbo, resolvis férrea víncula:
Quas fers magistrâ voce, Numen
Ecce sibi putat esse leges.
LAUS summa Patri, súmmaque Fílio,
Qui se Parenti cónsecrat hóstiam:
Sacro ministri quo dicantur
Chrísmate, laus tibi, Flamen almum.
Amen.

℣. Stabit in loco sancto Dómini, ℟. Innocens mánibus et mundo corde. *Ps.* 23.

Ad Magníficat, *Ant.* 8. G. Quasi thus ardens in igne, in ascensu altáris sancti glóriam dedit sanctitátis amictum. *Eccli.* 50.

Oratio, ut infra ad Laudes.

[*In Solemnibus-majoribus et suprà, ad Completorium: Ant.* 6. *C.* Flebam super eo qui afflictus erat, et compatiebátur ánima mea páuperi. *Job* 30.

Ad Nunc dimittis, *Ant.* 1. D. Nocte et die non cessávi cum lácrymis monens unumquemque. *Act.* 20.]

AD OFFIC. NOCTURNUM.

INVITATORIUM.

SACERDOTEM in æternum Jesum Christum, * Veníte, adorémus. *Heb.* 6.
Ps. 94. Veníte, 2.

HYMNUS.

JAM satis fluxit cruor hostiárum,
Prístinæ cessent holocausta legis:
Christe, quos formas, melióra libant
Sacra ministri.
ELICIT flammas Elias ab alto,
Mysta nunc major jubet, et potenti
Obsequens verbo Deus astat aris,
Hóstia factus.
PINGUE libámen, novus et Sacerdos,
Orbe jam toto Deus immolátur:
Se manu nostrâ litat incruento
Fúnere Christus
TALE nil priscis Pátribus tribútum,
Angelis nusquam data par potestas:

Se manu nostrâ Deus ipse cunctis
Præbet in escam.
CHRISTE, fac semper tua sacra puro
Corde tractémus, manibusque puris;
Cáritas aptos tua nos tremendis
Applicet aris.
LUMINIS splendor, Patris una proles,
Christe, te pronus venerétur orbis,
Qui Sacerdótes par Amóris almi
Flamen inungis. Amen.

IN I.° NOCTURNO.

Ant. 3. à. Hæc dicit Dóminus : Elégi eum mihi in Sacerdótem, ut ascénderet ad altáre meum. 1. *Reg.* 2.

Ant. 1. g. Implévi eum Spíritu Dei, sapiéntiâ et intelligéntiâ, et sciéntiâ in omni ópere. *Exod.* 31.

Ant. 7. d. Juxta cor meum et ánimam meam fáciet; et ambulábit coram Christo meo cunctis diebus. 1. *Reg.* 2.

℣. Servábo illi misericórdiam meam, ℟. Et testamentum meum fidéle ipsi. *Ps.* 88.

Lectiones de Scriptura occurrente.

℟. I. Dóminum elegisti, ut sit tibi Deus, et ámbules in viis ejus, et custódias cæremónias *illíus*, et *Dóminus elégit te, ut sis ei, et fáciat te in laudem, et nomen, et glóriam suam. ℣. Noli negligere gratiam quæ in te est, quæ data est tibi, cum impositione mánuum.* Dóminus. *Deut.* 26. 1. *Tim.* 4.

℟. II. Quia sanctus es Dómino Deo tuo, te elégit Dóminus. * Et scies quia Dóminus Deus tuus, ipse est Deus fortis et fidélis, custódiens pactum et misericórdiam diligéntibus se. ℣. Vígila, in ómnibus labóra, opus fac Evangelistæ, ministérium tuum imple. * Et scies. *Deut.* 7. 2. *Tim.* 4.

℟. III. Prædica verbum, insta opportúnè, importúnè : * Argue, obsecra, increpa in omni patiéntia, et doctrína. ℣. Discurre, festína, súscita amícum tuum : ne déderis somnum óculis tuis. * Argue. Glória. * Argue. 2. *Tim.* 4. *Prov.* 6.

IN II.° NOCTURNO.

Ant. 5. C. De sacerdótibus non interíbit vir à fácie mea, qui ófferat holocautómata, et incendat sacrifícium. *Jerem.* 33.

Ant. 2. D. Exorábit pro peccátis, et continébit se ab illis, et in oratióne diérum exaudiétur. *Eccli.* 4.

Ant. 8. c. Rogante pro eis Sacerdóte, propítius erit eis Dóminus. *Levit.* 4.

℣. Exáudiet illum de cœlo sancto suo : ℟. In potentátibus salus déxteræ ejus. *Ps.* 19.

Lectiones ut in Proprio Sanctorum.

℟. IV. Oblátio justi impinguat altáre, * Et odor suavitátis est in conspectu Altíssimi. ℣. Multùm enim valet deprecátio justi assídua, * Et odor. *Eccli.* 35. *Jac.* 5.

℟. V. Accédens ad altáre, * Immolávit holocausti victimam pro peccáto pópuli, et extendens manus ad pópulum, benedixit ei. ℣. Fidélis dispensátor et prudens, quem constítuit Dóminus supra famíliam suam, * Immolávit. *Levit.* 9. *Luc.* 12.

℟. VI. Obtulit holocaustum Dómino : et * Clamávit ad Dóminum pro Israel, et † Exaudívit eum Dóminus. ℣. Plúrimam hóstiam óbtulit, per quam testimónium consecútus est esse justus, testimónium perhibente munéribus ejus Deo. * Clamávit. Glória † Exaudívit. 1. *Reg.* 7. *Hebr.* 11.

IN III.° NOCTURNO.

Ant. 4. A. Zelo zelátus sum pro Dómino Deo exercítuum, quia dereliquérunt pactum tuum fílii Israel. 3. *Reg.* 19.

Ant. 7. ç. Quis infirmátur, et ego non infirmor? quis scandalizátur, et ego non uror? 2. *Cor.* 11.

Ant. 1. f. Annuntiábant ut pœniténtiam ágerent, et converterentur ad Deum, digna pœniténtiæ opera facientes. *Act.* 25.

℣. Vidi prævaricantes, et tabescébam; ℟. Quia elóquia tua non custodiérunt. *Ps.* 118.

Evangelium et Homilia ut in Proprio.

℟. VII. Operátus est bónum, et rectum, et verum coram Dómino Deo suo, * In universa cultúra domûs Dómini juxta legem et cæremónias. ℣. Fidélis erat in tota domo Dei tanquam fámulus. * In. 2. *Par.* 31. *Heb.* 3.

℟. VIII. Mónita salútis dabat eis, et consolabátur eos : * Esurientes alébat, nudisque vestimenta præbébat, et mórtuis sepultúram sollícitus exhibébat. ℣. In opéribus bonis testimónium habens, tribulatiónem patiéntibus subministrávit, omne opus bonum subsecútus est. * Esurientes. *Tob.* 1. 1. *Tim.* 5.

℟. IX. Avertit iram meam à fíliis Israel; * Quia zelo meo commótus est contra eos, ut non ipse delérem fílios Israel in zelo meo : † Ecce do ei pacem fœderis mei. ℣. Justítiæ quæ per fidem est, hæres est institútus. * Quia. Glória Patri. † Ecce. *Num.* 25. *Heb.* 11.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Benedícite, Sacerdótes Dómini, Dómino; ℟. Laudáte et superexaltáte eum in sécula. *Dan.* 3.

AD LAUDES.

Ant. 7. a. Vir Dei es tu, et verbum Dómini in ore tuo verum est. 3. *Reg.* 17.

Ant. 2. D. Ecce docuisti multos : et manus lassas roborasti : vacillantes confirmavérunt sermónes tui. *Job* 4.

Ant. 6. F. Scriptus es in judíciis témporum leníre iracúndiam Dómini. *Eccli.* 48.

[*In Semidupl. , et suprà.*

Ant. 7. d. Tu assecútus es.

CANTICUM.

(Malach. c. 2.)

Sacerdotis et Sacerdotii laudes celebrantur.

PACTUM meum fuit cum eo, vitæ et pacis : * et dedi ei timórem, et tímuit me, et à facie nóminis mei pavébat.

Lex veritátis fuit in ore ejus ; * et iníquitas non est inventa in lábiis ejus.

In pace et in æquitáte ambulávit mecum, * et multos avertit ab iniquitáte.

Lábia enim Sacerdótis custódient sciéntiam ; et legem requírent ex ore ejus ; * quia ángelus Dómini exercítuum est.]

Ant. Tu assecútus es doctrínam, fidem, longanimitátem, dilectiónem, patientiam. 2. *Tim.* 3.

Ant. 8. G. Beátus ille servus, quem, cùm vénerit Dóminus ejus, invénerit sic facientem : super ómnia bona sua constítuet eum. *Mat.* 24.

Capitulum. (1. *Tim.* 5.)

QUI bene præsunt Presbyteri, dúplici honóre digni habeantur ; máximè qui labórant in verbo et doctrina.

HYMNUS.

O SACERDOTUM veneranda jura !
Ceu vices Christi téneant, salútis
Arbitri, claudunt reserantque nobis
Atria cœli.

OMNE pendentes scelus in statéra,
Cùm reum solvunt, Deus ipse solvit :
Cùm ligant sontem, Deus ipse sontis
Víncula nectit.

QUAM manus morbis ádhibent perítas !
Cùm secant, semper pia dextra cædit ;
Cùm fovent, semper pia lenit ungens
Vúlnera dextra.

VERBA dum promunt, pópulus fidélis
Excipit vocem, cúpidus doceri ;
Nempe divínæ sacra verba legis
Mente recondunt.

IRRUENS prompti cohibére fulmen,
Stant ab adverso, Dóminumque placant,
Víndices in nos quóties ab alto
Dépluit iras.

Dum Sacerdótes tua sacra tractant,
Christe, fac sacris quibus applicasti,
Cónsonent mores, populíque fiat
Forma Sacerdos.
Luminis splendor, Patris una proles,
Christe, te pronus venerátur orbis,
Qui Sacerdótes per Amóris almi
Flamen inungis. Amen.

℣. Sacerdótes ejus índuam salutári; ℟. Et sancti ejus exultatióne exultábunt. *Ps.* 131.

Ad Benedictus, *Ant.* 1. D. Euge, serve bone et fidélis; quia super pauca fuisti fidélis, super multa te constítuam; intra in gáudium dómini tui. *Matth.* 25.

ORATIO.

Domine Deus omnípotens, qui fámulum tuum *N.* ut sacerdótio tibi fungerétur, à pópulo segregasti: ejus nos intercessióne à peccatóribus ségrega; ut, secundùm vocatiónem nostram, gens sancta, et regále sacerdótium coram te efficiámur; Per.

ALIA ORATIO.

Deus, qui in Ecclésiæ tuæ decus et subsídium, beátum *N.* verendo sacerdótii ministério decorasti: præsta ut, per quem pópulus tuus Evangélii verbum, et Dominici córporis sacramentum suscépit, ejus patrocínio dignos utriusque fructus percípiat; Per eumdem.

AD PRIMAM.

Ant. 7. a. Vir Dei.

AD TERTIAM.

Ant. 2. D. Ecce.

Capitulum. (1. *Tim.* 4.)

Attende tibi, et doctrínæ: insta in illis; hoc enim fáciens, et teipsum salvum fácies, et eos qui te áudiunt.

℟. *br.* Os meum annuntiábit * Justítiam tuam, Dómine. Os. ℣. Pronuntiábo * mirabília tua, * Justítiam. Glória. Os meum. *Ps.* 70.

℣. Ecce lábia mea non prohibébo, ℟. Dómine, tu scisti. *Ps.* 39.

AD SEXTAM.

Ant. 6. F. Scriptus es.

Capitulum. (1. *Tim.* 1.)

Gratias ago ei, qui me confortávit, Christo Jesu Dómino nostro, quia fidélem me existimávit, ponens in ministério.

℟. *br.* Tribuat tibi * Secundùm cor tuum. Tríbuat. ℣. Impleat Dóminus * omnes petitiónes tuas, * Secundùm. Glória. Tríbuat.

℣. Memor sit omnis sacrifícii tui; ℟. Et holocaustum tuum pingue fiat. *Ps.* 19.

AD NONAM.

Ant. 8. G. Beátus.

Capitulum. (1. *Tim.* 3.)

Qui bene ministráverint, gradum bonum sibi acquírent, et multam fidúciam in fide, quæ est in Christo Jesu.

℟. *br.* Hic accípiet* Benedictiónem à Dómino. Hic. ℣. Et misericórdiam à Deo salutári suo; * Benedictiónem. Glória. Hic. *Ps.* 13.

℣. Beátus quem elegisti, et assumpsisti; ℟. Inhabitábit in átriis tuis. *Ps.* 64.

AD II. VESPERAS.

Ant. 3. a. Fidélis servus et prudens, quem constítuit Dóminus super famíliam suam. *Matth.* 24.

Ant. 4. E. De omni corde suo laudávit Dóminum: et dedit in celebratiónibus decus. *Eccli.* 47.

Ant. 1. D. Obtulit holocausta super altáre; odoratusque est Dóminus odórem suavitátis. *Gen.* 8.

Ant. 6. F. Confirmávit omnes húmiles pópuli sui, et legem exquisívit, et ábstulit omnem iníquum et malum: sancta glorificávit. 1. *Mach.* 14.

Ant. 7. *d.* Cógnitus est in verbis suis fidélis: et invocávit Dóminum omnipotentem, in oppugnando hostes circumstantes úndique, in oblatióne Agni invioláti. *Eccli.* 46.

Capitulum. (*Eccli.* 44.)

Beatificavit illum Deus, in glória, et circumcinxit eum zonâ glóriæ, et índuit eum stolam glóriæ, et coronávit eum in vasis virtútis.

Hymnus, Cessant figúræ, *In I. Vesperis*, XXXV.

℣. Dómine, dilexi decórem domûs tuæ: ℟. Et locum habitatiónis glóriæ tuæ. *Ps.* 25.

Ad Magníficat, *Ant.* 5. C. Ubi sum ego, illic et minister meus erit. Si quis mihi ministráverit, honorificábit eum Pater meus. *Joan.* 12.

Oratio ut supra ad Laud.

COMMUNE SS. ABBATUM, MONACHORUM, COENOBITARUM, ET ANACHORETARUM.

IN I. VESPERIS.

Ant. 2. D. Quid prodest hómini, si mundum universum lucrétur, ánimæ verò suæ detrimentum patiátur? *Matth.* 16.

Ant. 8. c. Si vis perfectus esse, vade, vende quæ habes, et da paupéribus; et habébis thesaurum in cœlo. *Matth.* 19.

Ant. 6. F. Nemo est qui reliquerit domum, aut agros propter me, qui non accípiat cénties tantùm in témpore hoc, et in século futúro vitam æternam. *Marc.* c. 10.

Ant. 3. b. Salva ánimam tuam: noli respícere post tergum; salvum te fac, ne péreas. *Genes.* 19.

Ant. 7. c. Séquere me, et dimitte mórtuos sepelíre mórtuos suos. *Matth.* 8.

Capitulum. (2. *Cor.* 6.)

Exíte de médio eórum, et separámini, dicit Dóminus, et immundum ne tetigéritis: et ego recípiam vos; et ero vobis in patrem, et vos éritis mihi in fílios.

In Duplicibus, et supra:

℟. Susceptor meus es tu, Dómine, et in verbum tuum supersperávi: * Declináte à me, maligni, et † Scrutábor mandáta Dei mei. ℣. Magister, sequar te quócumque íeris. * Declináte à me. Glória Patri. † Scrutábor. *Ps.* 118. *Matth.* 8.

HYMNUS.

Felíces némorum páng imus íncolas,
Certo consílio quos Deus ábdidit,
Ne contágio secli
Mores læderet íntegros.
Ut te possídeant, quem sítiunt Deum,
Urbes, regna, suos, se quoque déserunt:
Totus víluit orbis,
Dum cœléstia cógitant.
Nudi, prompti, álacres, líberi ab ómnibus,
Ad lúctam púgiles óciùs ádvolant:
Ut vastum mare tranent,
Prudentes onus éxuunt.
Æternas ut opes, cértaque gáudia
Secúri rápiant, ómnia lúdicra

Sano péctore temnunt,
Confísi melióribus.
Illis summa fuit glória,
despici;
Illis divítiæ, paupériem pati;
Illis summa voluptas,
Longo supplício mori.
Fac nos, summe Deus,
quæ pátimur mala,
In pœnam scélerum ferre libéntiùs;
Et, tellúre relictâ,
Immortália quærere.
Æternus sit honos ingénito Patri;
Sit par unígenæ glória Fílio:
Sacri nexus amóris,
Laus compar tibi, Spíritus.
Amen.

Si sit Abbas, ℣. Potens in terra erit semen ejus: ℟. Generátio rectórum benedicétur. *Ps.* 111.

Ad Magníficat, *Ant.* 8. G. Egrédere de cognatióne tua, et de domo patris tui; et veni in terram quam monstrábo tibi: faciamque te in gentem magnam, et benedícam tibi. *Genes.* 12.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Si non sit Abbas, ℣. In umbra alárum tuárum sperábo, ℟. Donec tránseat iníquitas. *Ps.* 56.

Ad Magníficat, *Ant.* 4. D. Reliquisti parentes tuos: plenam mercédem recípias à Dómino Deo, ad quem venisti, et sub cujus confugisti alas. *Ruth* 2.

Oratio, ut infrà ad Laud.

[*In Solemnibus-majoribus et supra, ad Completorium: Ant.* 4. c. Qui hábitant in deserto, secúri dórmient in sáltibus: et ponam eos in circúitu collis mei benedictiónem. *Ezech.* 34.

Ad Nunc dimittis, *Ant.* 2. A. Habitábit in solitúdine judícium; et erit opus justítiæ pax, et cultus justítiæ siléntium, et secúritas usque in sempiternum. *Is.* 32.]

AD OFFIC. NOCTURNUM.

INVITATORIUM.

Remuneratorem inquiréntibus se, Deum, * Veníte, adorémus. *Hebr.* 11.

Ps. 94. Veníte, 2.

Hymnus, Felíces, *ut suprà.*

IN I.° NOCTURNO.

Ant. 1. g. Omnis ex vobis qui non renúntiat ómnibus quæ póssidet, non potest meus esse discípulus. *Luc.* 14.

Ant. 7. ç. Véndite quæ possidétis, et date eleemósynam: fácite vobis thesaurum non deficientem in cœlis. *Luc.* 12.

Ant. 8. G. Nolíte quærere quid manducétis, aut quid bibátis: quærite primùm regnum Dei, et justítiam ejus; et hæc ómnia adjicientur vobis. *Luc.* 12.

℣. Non est inópia timéntibus Dóminum: ℟. Dívites eguérunt et esuriérunt. *Ps.* 33.

Lectiones de Scriptura occurrente.

℟. I. Fúgite de médio Babylónis, et salvet unusquisque ánimam suam; * Quóniam tempus ultiónis est à Dómino. ℣. Exíte de illa, pópulus meus, ut ne partícipes sitis delictórum ejus, et de plagis ejus non accipiátis; * Quóniam. *Jerem.* 51. *Apoc.* 18.

℟. II. Vade, pópule meus, intra in cubícula tua, abscóndere módicùm, * Donec pertránseat indignátio. ℣. Veníte seorsum in desértum locum, et requiéscite, * Donec. *Is.* 26. *Marc.* 6.

℟. III. Exeámus ad Jesum extra castra, impropérium ejus portantes; * Non enim habémus hìc manentem civitátem, sed futúram inquírimus. ℣. Peregríni sumus coram te, Deus: dies nostri quasi umbra super terram; * Non. Glória Patri. * Non. *Hebr.* 13. 1. *Paral.* 29.

IN II.° NOCTURNO.

Ant. 3. c. Ecce nos relíquimus ómnia, et secúti sumus te. *Matth.* 19.

Ant. 7. c. Esurímus, et sitímus, et nudi sumus, et laborámus operantes mánibus nostris. 1. *Cor.* 4.

Ant. 2. D. Non defícimus: sed licèt is qui foris est, noster homo corrumpátur; tamen is qui intùs est, renovátur de die in diem. 2. *Cor.* 4.

℣. Rédimit Dóminus de intéritu vitam tuam: ℟. Renovábitur ut áquilæ juventus tua. *Ps.* 102.

Lectiones, ut in Proprio.

℟. IV. Omnis qui in agóne contendit, ab ómnibus se ábstinet: * Ego ígitur sic curro, non quasi in incértum: sic pugno, non quasi áerem vérberans; sed castígo corpus meum, et in servitútem rédigo. ℣. A juventúte mea investigábam sapiéntiam: colluctáta est ánima mea in illa, et in faciendo eam confirmátus sum: * Ego. 1. *Cor.* 9. *Eccli.* 51.

℟. V. Non secundùm carnem ambulámus, sed secundùm spíritum; quóniam sapiéntia carnis inimíca est Deo: * Qui autem in carne sunt, Deo placére non possunt. ℣. Excelsus Deus et hábitans cum contríto et húmili spíritu; ut vivíficet spíritum humílium, et vivíficet cor contritórum: * Qui. *Rom.* 8. *Is.* 57.

℟. VI. Quæ mihi fuérunt lucra, hæc arbitrátus sum propter Christum detrimenta; * Ut invéniar in illo habens justítiam quæ ex fide est, configurátus morti ejus. ℣. Elégi abjectus esse in domo Dei mei, magis quàm habitáre in tabernáculis peccatórum; * Ut. Glória. * Ut. *Philipp.* 3. *Ps.* 83.

IN III.° NOCTURNO.

Ant. 4. E. Omnes erant perseverantes unanímiter in oratióne. *Act.* 1.

Ant. 5. F. Possessiónes et substántias vendébant, et dividébant illa ómnibus, prout cuíque opus erat. *Act.* 11.

Ant. 6. *C.* Plorábant, et jejunábant, et orábant in conspectu Dómini. *Baruch* 1.

℣. Flevimus, cùm recordarémur Sion: ℟. Quómodò cantábimus in terra aliéna? *Ps.* 136.

Evangelium et Homilia, ut in Proprio.

℟. VII. Sapiéntia direxit ópera eórum: * Iter fecérunt per deserta quæ non habitabantur; et in locis desertis fixérunt casas. ℣. Circuiérunt in péllibus caprínis, egentes, angustiáti, afflicti; quibus dignus non erat mundus: in solitudínibus errantes, et in cavernis terræ. * Iter. *Sap.* 11. *Hebr.* 11.

℟. VIII. Multitúdinis erat cor unum, et ánima una: nec quisquam áliquid suum esse dicébat; sed * Erant illis ómnia commúnia. ℣. Ecce quàm bonum et quàm jucundum habitáre fratres in unum! * Erant. *Act.* 4. *Ps.* 132.

℟. IX. Pars Dómini pópulus ejus: invénit eum in terra deserta, circumduxit, et docuit, atque portávit in húmeris suis; * Et constítuit super excelsam terram. ℣. Confitentes quia peregríni et hóspites sunt super terram, pátriam meliórem ápetunt: ídeò parávit illis civitátem; * Et. Glória. * Et. *Deut.* 32. *Hebr.* 11.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Benedícite, sancti, et húmiles corde, Dómino: ℟. Laudáte, et superexaltáte eum in sécula. *Dan.* 3.

AD LAUDES.

Ant. 7. d. Perféctio tua, Dómine, et doctrína tua viro sancto tuo, qui dixit patri suo et matri suæ: Néscio vos; et frátribus suis: Ignóro vos. *Deut.* 33.

Ant. 1. *g.* Non sedi in concílio ludéntium; solus sedébam, quóniam comminatióne replesti me. *Jer.* 15.

Ant. 3. b. Exui me stolâ pacis, índui autem me sacco obsecratiónis; et venit mihi gáudium à Sancto. *Baruch* 4.

[*In Semidupl., et suprà,*

Ant. 4. a. Mihi.

CANTICUM.

(Thren. 3.)

Quærentium Deum beatitudo.

Pars mea Dóminus, dixit ánima mea; * propteréa expectábo eum.

Bonus est Dóminus sperántibus in eum, * ánimæ quærenti illum.

Bonum est præstolári cum siléntio * salutáre Dei.

Bonum est viro, * cùm portáverit jugum ab adolescéntia suâ.

Sedébit solitárius, et tacébit, * quia levávit super se.

Ponet in púlvere os suum, * si fortè sit spes.

Ant. Mihi mundus crucifixus est, et ego mundo. *Gal.* 6.

Ant. 8. *G.* In voce laudis immolábo tibi: quæcumque vovi, reddam pro salúte Dómino. *Jonæ* 2.

Capitulum. (*Isaiæ* 51.)

CONSOLABITUR Dóminus Sion, et consolábitur omnes ruínas ejus; et ponet desertum ejus quasi delícias, et solitúdinem ejus quasi hortum Dómini. Gáudium et lætítia inveniétur in ea, gratiárum áctio, et vox laudis.

Pro S. Abbate, Monacho, et Cœnobita.

HYMNUS.

O PULCHRAS ácies, cástraque fórtia,
Quæ spes, una fides, unus amor regit!
Omnes lege sub una,
Uno sub duce mílitant.
HEU! quantis rápiunt astra labóribus!
Pulsant perpétuis quéstibus æthera;
Per jejúnia longa
Vires córporis átterunt.
VOTIS unánimes, vi quoque flétuum
Instant, et sócias ingémminant preces,
Et concórdibus armis
Vim cœlo simul ínferunt.
HÆC vis grata Deo; sic amat óptimus
Vinci per lácrymas, per gémitus, Pater:
Sic duris reserátur
Cœlum conditiónibus.
FERVENT quando die cuncta tumúltibus,
Altum turba silet; cétera dum tacent,
Hi per cántica rumpunt
Noctis longa siléntia.
EXERCET vígiles contínuus labor;
Incumbunt óperi non résides manus;
Tellus culta colónis
Victum suppéditat suis.
QUIN regína suî mens quoque súbditur,
Rectorisque studet nútibus óbsequi:
Nil servat sibi juris,
Capto libérior jugo.
ÆTERNUS sit honos ingénito Patri:
Sit par unígenæ glória Fílio:
Sacri nexus amóris,
Laus compar tibi, Spíritus.
Amen.

Pro S. Anachoreta et Solitario,

HYMNUS.

QUID tu, relictis úrbibus,
Mortálium consórtia
Timens fugis? quid tu vides,
Solusque tecum cógitas?
MENTIS volátu líbero,
Percurris æternas domos;
Et quæ negas mortálibus,
Transfers Deo commércia.
PRÆSENS choris cœléstibus,
Sacro quiétus ótio,
Totus tuendo Númini,
Totus colendo tu vacas.

Quam pura, qui te diligunt,
O Christe, libant gáudia!
Te propter antris ábditos
Sinu recondis in tuo.

Æterne tu Verbi Pater,
Æterne Fili par Patri,
Et par utríque Spíritus,
Tibi, Deus, sit glória.
Amen.

Si sit Abbas, ℣. Veníte, fílii, audíte me: ℟. Timórem Dómini docébo vos. *Ps.* 33.

Ad Benedictus, *Ant.* 1. *D.* Ecce ego et púeri mei, quos dedit mihi Dóminus in signum et in portentum Israel à Dómino exercítuum, qui hábitat in monte Sion. *Is.* 8.

ORATIO.

Deus, cujus múnere beátus *N.* Abbas Christum páuperem sequi, et húmilem corde usque in finem perseverávit imitári: da cunctis sémitam mandatórum tuórum ingressis, ut nec retrò respíciant, nec in via hæreant; sed ad te sine offensióne currentes, vitam æternam apprehendant; Per eumdem.

ALIA ORATIO.

Da nobis, quæsumus, Deus noster, beáti Abbátis *N.* intercessiónibus sublevári; ut per quem servis tuis perfectiónis evangélicæ documenta donasti, per eum nobis subsídia perpétuæ salútis impendas; Per.

Si non sit Abbas, ℣. Clamávi ad te, Dómine, dixi: Tu es spes mea, ℟. Pórtio mea in terra vivéntium. *Ps.* 141.

Ad Benedictus, *Ant.* 5. C. Pars mea Dóminus, dixit ánima mea. Bonus est Dóminus ánimæ quærenti illum. Bonum est præstolári cum siléntio salutáre Dei. *Thren.* 3.

ORATIO.

Omnípotens, sempiterne Deus, terréna pro te calcántium merces magna nimis: da nobis exemplo et intercessióne beáti *N.* cujus hódie tránsitum celebrámus, temporália ómnia despícere, et ad æterna, totà mentis intentióne festináre; Per Dóminum.

ALIA ORATIO.

Quæréntium te, Dómine, Salvátor et custos, qui beáto *N.* ne párticeps esset coinquinatiónis, renuntiáre sæculo, et sub alas tuas confúgere tribuísti: ejus intercessióne, da pópulo tuo diabólica vitáre contágia, et te solum Dóminum purà mente sectári; Qui vivis.

AD PRIMAM.

Ant. 7. d. Perféctio.

AD TERTIAM.

Ant. 1. *g.* Non sedi.

Capitulum. (1. *Joan.* 2.)

Si quis díligit mundum, non est cáritas Patris in eo; quóniam omne quod est in

mundo, concupiscéntia carnis est, et concupiscéntia oculórum, et supérbia vitæ, quæ non est ex Patre, sed ex mundo est. Et mundus transit, et concupiscéntia ejus: qui autem facit voluntátem Dei, manet in æternum.

℟. *br.* Elongávi fúgiens: * Mansi in solitúdine. Elongávi. ℣. Quóniam vidi iniquitátem * et contradictiónem in civitáte, * Mansi. Glória Patri. Elongávi fúgiens. *Ps.* 54.

℣. Confíge timóre tuo carnes meas; ℟. A judíciis enim tuis tímui. *Ps.* 118.

AD SEXTAM.

Ant. 3. b. Exui me.

Capitulum. (*Hebr.* 12.)

Omnis disciplína in præsenti quidem vidétur non esse gáudii, sed mœróris; póstea autem fructum pacatíssimum exercitátis per eam, reddet justítiæ.

℟. *br.* Propter verba labiórum tuórum * Ego custodívi vias duras. Propter. ℣. Pérfice gressus meos * in sémitis tuis. * Ego. Glória Patri. Propter. *Ps.* 16.

℣. Induébar cilício: ℟. Humiliábam in jejúnio ánimam meam. *Ps.* 34.

AD NONAM.

Ant. 8. *G.* In voce laudis.

Capitulum. (*Eccli.* 51.)

Vidéte óculis vestris quia módicum laborávi, et invéni mihi multam réquiem. Assúmite disciplínam in multo número argenti, et copiósum aurum possidéte in ea. Lætétur ánima vestra in misericórdia ejus; et non confundémini in laude ipsíus.

℟. *br.* Sépties in die * Laudem dixi tibi. Sépties in die. ℣. Super judícia * justítiæ tuæ, * Laudem. Glória Patri. Sépties.

℣. Cantábiles mihi erant justificatiónes tuæ, ℟. In loco peregrinatiónis meæ. *Ps.* 118.

AD II. VESPERAS.

Ant. 2. D. Sumus húmiles in universa terra, Dómine: sed in ánimo contríto et spíritu humilitátis suscipiámur; quóniam non est confúsio confidéntibus in te. *Dan.* 3.

Ant. 8. G. Non derelínquimur, semper mortificatiónem Jesu in córpore nostro circumferentes; ut et vita Jesu manifestétur in carne nostra mortáli. 2. *Cor.* 4.

Ant. 6. F. Quasi morientes, et ecce vívimus; quasi tristes, semper autem gaudentes; tanquam nihil habentes, et ómnia possidentes. 2. *Cor.* 6.

Ant. 7. d. Omnes unánimes, compatientes, fraternitátis amatóres, misericordes, modesti, húmiles. 1. *Petr.* 3.

Ant. 4. *D.* Teneámus spei nostræ confessiónem indeclinábilem, (fidélis enim est qui repromísit) et consideremus invicem in provocatiónem caritátis et bonórum óperum. *Hebr.* 10.

Capitulum. (*Deut.* 7.)

Dominus Deus ipse est fortis et fidélis, custódiens pactum et misericórdiam diligéntibus se, et his qui custódiunt præcepta ejus in mille generatiónes.

Hymnus, Felices, XLII.

Si sit Abbas, ℣. Justus ut palma florébit, ℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur. *Ps.* 91.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. D. Atténdite ad patrem vestrum, qui sequímini quod justum est, et quæritis Dóminum; quia unum vocávi eum, et benedixi ei, et multiplicávi eum. *Is.* 51.

Oratio, ut suprà ad Laud.

Si non sit Abbas, ℣. Plantáti in domo Dómini, florébunt; ℟. Ut annúntient quóniam rectus Dóminus. *Ps.* 91.

Ad Magníficat, *Ant.* 3. E. Scimus quóniam, si terréstris domus nostra dissolvátur, ædificatiónem ex Deo habémus æternam in cœlis: nam et in hoc ingemíscimus, habitatiónem nostram quæ de cœlo est, superíndui cupientes. 2. *Cor.* 5.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

COMMUNE JUSTORUM.

IN I. VESPERIS.

Ant. 7. a. Dicébat Jesus ad omnes: Si quis vult post me veníre, ábneget semetipsum, et tollat crucem suam quotídie, et sequátur me. *Luc.* 9.

Ant. 2. D. Dico vobis: Nisi abundáverit justítia vestra plusquàm Scribárum et Pharisæórum, non intrábitis in regnum cœlórum. *Matth.* 5.

Ant. 6. *C.* Nisi conversi fuéritis, et efficiámini sicut párvuli, non intrábitis in regnum cœlórum. *Matth.* c. 18.

Ant. 8. G. Non omnis qui dicit mihi: Dómine, Dómine, intrábit in regnum cœlórum; sed qui facit voluntátem Patris mei qui in cœlis est, ipse intrábit in regnum cœlórum. *Matth.* 7.

Ant. 4. *D.* Conténdite intráre per angustam portam; quia multi, dico vobis, quærent intráre, et non póterunt. *Luc.* 13.

Capitulum. (*Eccli.* 2.)

Qui timétis Dóminum, cré-

dite illi ; et non evacuábitur merces vestra. Qui timétis Dóminum, speráte in illum ; et in oblectatiónem véniet vobis misericórdia. Qui timétis Dóminum, dilígite illum ; et illuminabuntur corda vestra.

In Duplicibus, et supra :

℟. Qui timent Dóminum, non erunt incredíbiles verbo illíus ; et * Qui díligunt illum, conservábunt viam illíus. ℣. Plenitúdo legis est dilectio. * Qui. Glória. * Qui. *Eccli.* 2. *Rom.* 13.

HYMNUS.

Summi pusillus grex Patris,
Timóre mentem sólvite ;
Sui paternus vos amor
Vult esse regni cómpotes.

En regnat inter Cœlites,
Qui vixit olim século
Ignótus, exósus sibi,
Qui pauper, et sciens pati.

Angusta pœniténtiæ
Ingressus, et viam crucis,
Per dura Christum prælia,
Per damna non timet sequi.

Carnem terit jejúniis ;
Linguam domat siléntio ;
In páuperum, parcus sibi,
Abscondit et spargit sinu.

Sapóre verbi páscitur ;
Totóque legem péctore
Scrutátus, orat pérvigil ;
Mens celsa versátur polo.

Hac surgit ad cœlum viâ :
Et nos eâdem da, Pater,
Da, Nate, da cum Spíritu,
Ad te veníre sémitâ.

Amen.

℣. Sperent in te qui novérunt nomen tuum ; ℟. Quóniam non dereliquisti quærentes te, Dómine. *Ps.* 9.

Ad Magníficat, *Ant.* J. Qui confídunt in Dómino, intélligent veritátem : et fidéles in dilectióne acquiescent illi ; quóniam donum et pax est electis ejus. *Sap.* c. 3.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

[*In Solemnibus-majoribus et supra, ad Completorium : Ant.* 2. A. Vigiláte, et estóte paráti ; quia quâ nescítis horâ Fílius hóminis ventúrus est. *Matth.* 24.

Ad Nunc dimittis, *Ant.* 6. C. Oculus non vidit, Deus, absque te, quæ præparasti expectántibus te. *Is.* 64.]

AD OFFIC. NOCTURNUM.

INVITATORIUM.

Diligentem justos Dóminum, * Veníte, adorémus. *Ps.* 145.

Ps. 94. Veníte, 2.

HYMNUS.

Non parta solo sánguine
Ornat beátos púrpura :
Sunt incruenta, quæ suos
Habent triumphos, prælia.

Non iste flammas, non cruces,
Non sensit uncos péctines ;
Crudélis et durus sibi
Se morte lentâ cónficit

Si lictor illi défuit,
Si vincla, fustes, úngulæ,
Paráta pro Christo mori
Hoc supplet omne cáritas.

Corpus subégit cástitas,
Et líberam mentem fides;
Amor supernis ígnibus
Totam litávit hóstiam.

Venis apertis ómnibus,
Qui vellet ultro erúmpere,
Fraudátus optátâ viâ,
It fusus in fletum cruor.

Da, Christe, sic nos vívere,
Discámus ut semper mori:
Da, post brevis vitæ dies,
Vitæ perennis gáudia.

Æterne tu Verbi Pater,
Æterne Fili par Patri,
Et par utríque Spíritus,
Tibi, Deus, sit glória.
Amen.

IN I.° NOCTURNO.

Ant. 1. a. Qui vult vitam dilígere, et dies vidére bonos, declínet à malo, et fáciat bonum. 1. *Petr.* 3.

Ant. 4. *D.* Cùm ingressus fúeris sémitas æquitátis, non arctabuntur gressus tui; et currens, non habébis offendículum. *Prov.* 4.

Ant. 7. d. Inhabitábis cum justítia, et próteget te in sempiternum; et in die agnitiónis invénies firmamentum. *Eccli.* 27.

℣. In nómine tuo exultábunt justi, Dómine, ℟. Et in justítia tua exaltabuntur. *Ps.* 88.

Lect. de Scriptura occurrente.

℟. I. Tóllite jugum meum super vos, et díscite à me quia mitis sum et húmilis corde: * Et inveniétis réquiem animábus vestris; jugum enim meum suáve est, et onus meum leve. ℣. Interrogáte quæ sit via bona, et ambuláte in ea: * Et inveniétis. *Matth.* 11. *Jerem.* c. 6.

℟. II. Nihil dúlcius, quàm respícere in mandátis Dómini. * Glória magna est sequi Dóminum. ℣. Si quis mihi ministrat, me sequátur; et ubi sum ego, illìc et minister meus erit. * Glória magna. *Eccli.* 23. *Joan.* 12.

℟. III. Omnis qui venit ad me, et audit sermónes meos, et facit eos, ostendam vobis cui símilis sit: * Símilis est hómini ædificanti domum, qui † Fodit in altum, et pósuit fundamentum super petram. ℣. Beátus homo, cui donátum est habére timórem Dei: qui tenet illum, cui assimilábitur? * Símilis est. Glória. † Fodit. *Luc.* 6. *Eccli.* 25.

IN II.° NOCTURNO.

Ant. 8. *G.* Turris fortíssima nomen Dómini: ad ipsum currit justus, et exaltábitur. *Prov.* 18.

Ant. 6. F. Deridétur justi simplícitas: lampas contempta apud cogitatiónes dívitum, paráta ad tempus statútum. *Job* 12.

Ant. 5. a. Benedíctio Dei in mercédem justi festínat; et in hora velóci processus illíus fructificat. *Eccli.* 11.

℣. Gloriabuntur in te

omnes qui díligunt nomen tuum, ℟. Quóniam tu benedíces justo. *Ps.* 5.

Lectiones, ut in Proprio.

℟. IV. Quàm magnus qui invénit sapiéntiam et sciéntiam! sed * Non est super timentem Dóminum. ℣. Mundémus nos ab omni inquinamento carnis et spíritûs, perficientes sanctificatiónem in timóre Dei: * Non est. *Eccli.* 25. 2. *Cor.* 7.

℟. V. Si quis emundáverit se, * Erit vas in honórem sanctificátum, et útile Dómino, ad omne opus bonum parátum. ℣. Sápiens cor abstinébit se à peccátis, et in opéribus justítiæ successus habébit: * Erit vas. 2. *Tim.* 2. *Eccli.* 3.

℟. VI. Beátus qui inventus est sine mácula, et qui post aurum non ábiit, nec sperávit in pecúnia et thesauris: * Qui probátus est in illo, et perfectus est, ✝ Erit illi glória æterna. ℣. Probátio vestræ fídei multò pretiósior auro: * Qui. Glória. ✝ Erit. *Eccli.* 31. 1. *Petr.* 1.

IN III. • NOCTURNO.

Ant. 8. *G.* Qui sperant in Dómino, mutábunt fortitúdinem; current, et non laborábunt; ambulábunt, et non deficient. *Is.* 40.

Ant. 2. D. Tenébit justus viam suam, et mundis mánibus addet fortitúdinem. *Job* 17.

Ant. 3. a. Qui fidúciam habet meî, hæreditábit terram, et possidébit montem sanctum meum. *Is.* 57.

℣. Beátus vir cujus est nomen Dómini spes ejus; ℟. Et non respexit in vanitátes et insánias falsas. *Ps.* 39.

Evangelium et Homilia, ut in Proprio.

℟. VII. Sint lumbi vestri præcincti, et lucernæ ardentes in mánibus vestris: * Et vos símiles homínibus expectántibus dóminum suum; ut, cùm vénerit, confestim apériant ei. ℣. Qui vigiláverint ad illum, justítias quasi lumen accendent: * Et vos. *Luc.* 12. *Eccli.* 32.

℟. VIII. Ego in justítia apparébo conspéctui tuo, Dómine: * Satiábor, cùm apparúerit glória tua. ℣. Nunc cognosco ex parte; tunc autem cognoscam sicut et cognitus sum. * Satiábor. *Ps.* 16. 1. *Cor.* 13.

℟. IX. Sapiéntia justum deduxit per vias rectas, et ostendit illi regnum Dei; et * Dedit illi sciéntiam sanctórum: ✝ Honestávit illum in labóribus, et complévit labóres illíus. ℣. Regnum Dei justítia est, et pax in Spíritu sancto: qui in hoc servit Christo, placet Deo. * Dedit. Glória. ✝ Honestávit. *Sap.* 10. *Rom.* 14.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Benedícite, servi Dómini, Dómino: ℟. Lau-

dáte et superexaltáte eum in sécula. *Dan.* 3.

AD LAUDES.

Ant. 1. f. Ante Dóminum qui elégit me, vílior fiam plusquàm factus sum; et ero húmilis in óculis meis. 2. *Reg.* 6.

Ant. 8. c. Semper quasi tumentes super me fluctus tímui Deum, et pondus ejus ferre non pótui. *Job* 31.

Ant. 4. d. A mandátis labiórum ejus non recessi, et in sinu meo abscondi verba oris ejus. *Job* 23.

[*In Semidupl., et suprà,*

Ant. 5. a. Ambulávit.

CANTICUM.

(Prov. 10 et 11.)

Justorum beatitudo.

Benenictio Domini super caput justi : * os autem impiórum óperit iníquitas.

Memória justi cum láudibus : * et nomen impiórum putrescet.

Opus justi ad vitam; * fructus autem ímpii ad peccátum.

Argentum electum, lingua justi; * cor autem impiórum pro níhilo.

Quasi tempestas tránsiens non erit ímpius : * justus autem quasi fundamentum sempiternum.

Timor Dómini appónet dies : * et anni impiórum breviabuntur.

Expectátio justórum lætítia : * spes autem impiórum períbit.

Non próderunt divítiæ in die ultiónis : * justítia autem liberábit à morte.

Justítia simplicis díriget viam ejus : * et in impietáte sua córruet ímpius.

Justítia rectórum liberábit eos : * et in insídiis suis capientur iníqui.]

Ant. Ambulávit pes meus iter rectum : zelátus sum bonum; et non confundar. *Eccli.* 51.

Ant. 3. *à.* Donec súperest hálitus in me, non loquentur lábia mea iniquitátem, nec lingua mea meditábitur mendácium. *Job* 27.

Capitulum. (2. *Cor.* 1.)

Glória nostra hæc est, testimónium consciéntiæ nostræ, quòd in simplicitáte cordis et sinceritáte Dei, et non in sapiéntia carnáli, sed in grátia Dei conversáti sumus in hoc mundo.

HYMNUS.

Qui te, Deus, sub íntimo
Amans recépit péctore,
Non ille terras ámplius
Suspírat, oblítus suî.

Quid ergo gaudes néctere
Tristes moras amántibus?
Terris retardas éxules,
Cives polo quos déstinas.

Hinc fervet in dies amor;
In vota toti dífluunt:
Ad astra festinántibus
Fit pœna vita lóngior.

Vix iste tardi córporis

Pondus molestum sústinet;
Præ mortis óccupat diem,
Ardens Deo se júngere.

Æterne tu Verbi pater,
Æterne Fili, par Patri,
Et par utríque Spíritus,
Tibi, Deus, sit glória.
Amen.

℣. Proba me, Deus, et vide si via iniquitátis in me est; ℟. Et deduc me in via æterna. *Ps.* 138.

Ad Benedictus, *Ant.* 1. D. Qui facit veritátem, venit ad lucem, ut manifestentur ópera ejus; quia in Deo sunt facta. *Joan.* 3.

ORATIO.

Fac, quæsumus, Dómine Deus noster, intercedente beáto *N.* pópulum tuum in tua dilectióne ambuláre; quia perpétua est et plena felícitas, si bonórum ómnium serviámus auctóri; Per.

AD PRIMAM.

Ant. 1 f. Ante Dóminum

AD TERTIAM.

Ant. 8. c. Semper.

Capitulum. (*Philip.* 2.)

Cum metu et tremóre vestram salútem operámini; Deus est enim qui operátur in vobis et velle et perfícere, pro bona voluntáte.

℟. *br.* Convertantur mihi * Timentes te, Dómine. Convertantur. ℣. Et qui novérunt * testimónia tua, * Timentes te, Dómine. Glória. Convertantur mihi.

℣. Particeps ego sum ómnium timéntium te, ℟. Et custodiéntium mandáta tua *Ps.* 118.

AD SEXTAM.

Ant. 4. d. A mandátis.

Capitulum. (*Jac.* 1.)

Qui perspéxerit in legem perfectam libertátis, et permánserit in ea, non audítor obliviósus factus, sed factor óperis; hic beátus in facto suo erit.

℟. *br.* Lucerna pédibus meis * Verbum tuum, Dómine. Lucerna pédibus meis. ℣. Et lumen * sémitis meis, * Verbum. Glória. Lucerna.

℣. Servávi mandáta tua et testimónia tua; ℟. Quia omnes viæ meæ in conspectu tuo. *Ps.* 118.

AD NONAM.

Ant. 3. *à.* Donec súperest.

Capitulum. (*Eccli.* 15.)

Justitia longè abest à superbia et dolo: viri mendáces non erunt illíus mémores; et viri veráces invenientur in illa, et successum habébunt usque ad inspectiónem Dei.

℟. *br.* Justítia tua, Dómine, * Justítia in æternum. Justítia. ℣. Et lex tua, * veritas. * Justítia. Glória Patri. Justítia tua.

℣. Ne áuferas de ore meo

verbum veritátis usquequáque; ℟. Quia in judíciis tuis supersperávi. *Ps.* 118.

AD II. VESPERAS.

Ant. 6. F. Eccevérè Israelíta, in quo dolus non est. *Joan.* 1.

Ant. 4. f. Erat vir símplex, et rectus, ac timens Deum, et recédens à malo. *Job* 1.

Ant. 1. D. Custodívit ánimam suam, et memor fuit Dómini in toto corde suo. *Tob.* 1.

Ant. 3. a. Non prætériit de universis mandátis, nec unum quidem verbum quod jússerat Dóminus. *Josue* 11.

Ant. 5. C. Immóbilis in Dei timóre permansit, agens grátias Deo ómnibus diébus vitæ suæ. *Tob.* 2.

Capitulum. (*Galat.* 6.)

FRATRES, quæ semináverit homo, hæc et metet. Quóniam qui séminat in carne sua, de carne et metet corruptiónem: qui autem séminat in spíritu, de spíritu metet vitam æternam.

Hymnus, Summi pusillus grex, *ut in I. Vesperis, suprà p.* 1.

℣. Innocens mánibus et mundo corde: ℟. Hic accípiet benedictiónem à Dómino. *Ps.* 23.

Ad Magníficat, *Ant.* 7. G. Tu fecisti, Dómine, cum servo tuo misericórdiam magnam, sicut ambulávit in conspectu tuo in veritáte, et justítia, et recto corde tecum. 3. *Reg.* 3.

Oratio, ut suprà ad Laud

COMMUNE VIRGINUM.

IN I. VESPERIS.

Ant. 3. a. Quid Dómini bonum est, et quid pulchrum ejus, nisi frumentum electórum, et vinum gérminans vírgines? *Zach.* 9.

Ant. 6. F. Laudábunt, et cónfluent ad bona Dómini; et ultrà non esúrient: tunc lætábitur virgo in choro. *Jerem.* 31.

Ant. 5. a. Non dicat: Ecce ego lignum áridum; quia hæc dicit Dóminus: Qui tenúerint fœdus meum, dabo eis in domo mea locum. *Is.* 56.

Ant. 1. D. Dabo eis nomen mélius à fíliis et filiábus: nomen sempiternum dabo eis, quod non períbit. *Is.* 56.

Ant. 7. a. Non omnes cápiunt verbum istud, sed quibus datum est. *Matth.* 19.

Capitulum. (1. *Cor.* 7.)

UNUSQUISQUE próprium do-

num habet ex Deo : álius quidem sic, álius verò sic. Dico autem non nuptis, et víduis : Bonum est illis, si sic permáneant.

In Duplicibus, et supra ;

℣. Nescítis quóniam córpora vestra membra sunt Christi? membra vestra templum sunt Spíritûs sancti qui in vobis est. * Glorificáte, et † Portáte Deum in córpore vestro. ℣. Ponam tabernáculum meum in médio vestrî : ambulábo inter vos, et ero Deus vester. * Glorificáte. Glória Patri. † Portáte. 1. *Cor.* 6. *Levit.* 26.

Si sit Martyr.

HYMNUS.

Festis læta sonent æthera cántibus :
Nunc aptáte tubas, súmite tympana,
Cœtus Angélici ; dícite Vírginem,
Christi dícite Mártyrem.
Vestris illa fuit debita cœtibus,
Quæ mortális adhuc, nóbilis æmula
Ut vos exprímeret, dedídicit genus,
Virgo córporis ímmemor.
Sed quid cogis, amor? fórtiter ámbiit
Sponso virgíneum fúndere sánguinem :
Oblíti méminit tunc bene córporis,
Præcláræ sítiens necis.
Sic quà parte minor, vos superéminet,
Immortále genus, quæ pótuit mori,
Et per damna sui córporis, íntegram
Testári Dómino fidem.
Patri máxima laus, máxima Fílio,
Amborumque sacro máxima Flámini,
Per quem magnánimæ prælia sústinent,
Spreto fúnere, Vírgines.
Amen.

℣. Deus præcinxit me virtúte, ℟. Et pósuit immaculátam viam meam. *Ps.* 17.

Ad Magníficat, *Ant.* 4. E. Infirma mundi elégit Deus, ut confundat fórtia ; ut non gloriétur omnis caro in conspectu ejus. 1. *Cor.* 1.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Si non sit Martyr,

HYMNUS.

Vos ô virgínei cum cítharis chori,
Agni delíciæ, pars gregis óptima,
Sponsum virgíneo progénitum sinu
Puris tóllite láudibus.
Hæc est sacra dies, óbvia quà suo
Cum plena rútilans lámpade júngitur
Sponso, stansque thoro próxima cóncinit
Virgo cántica Vírgini.
Solo digna Deo cónjuge, réspuit
Mortáles thálamos ; ut semel óbligat

Sese fida suo, quem bene déperit,
Ultro se Deus óbligat.
PURUM ne máculent pectus ímagines,
In se tota sui córporis ímmemor
Mens sese récipit; nil óculi vident,
Surdis nil sonat áuribus.
ÆGRO vix sua sunt pábula córpori,
Ardet mille modis ante diem mori:
Quidquid mors rápiet, jam sibi præripit;
Unus fit Deus ómnia.
FAC, ô Christe, tuæ Vírginis æmulos
Hâc nos ire tibi, quâ gráditur viâ:
Qui gens sancta sumus, móribus íntegris
Fac soli tibi vívere.
DA te, summe Pater, tóllere láudibus:
Da te, Christe, sequi, láurea Vírginum:
Fac incensa tuis, Spíritus, árdeant
Flammis frígida péctora.
Amen.

℣. Audi, fília, et vide, et inclína aurem tuam: ℟. Oblivíscere pópulum tuum, et domum patris tui. *Ps.* 44.

Ad Magníficat, *Ant.* 8. G. Complácuit Dómino in te: et gaudébit super te Deus tuus. *Is.* 62.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

[*In Solemnibus-majoribus et supra, ad Completorium:* *Ant.* 2. A. Ego dilecto meo; et ad me convérsio ejus. *Cant.* 7.

Ad Nunc dimittis, *Ant.* 3. E. Vox dilecti mei pulsantis: Aperi mihi, soror mea, immaculáta mea. *Cant c.* 5.]

AD OFFIC. NOCTURNUM.

INVITATORIUM.

AGNUM quem sequuntur Vírgines, * Veníte, adorémus. *Apoc.* 14.

Ps. 94. Veníte, 2.

Si sit Martyr,

HYMNUS.

VIRGINUM robur, Deus, atque custos:
Sexus imbellis, médios per enses,
Dum faves, quas non súperat viríli
Péctore mortes!
PRO tuis aris animósa Virgo
Molle dat pœnis laceráre corpus;
Non suos sentit, memor ô! tuórum,
Christe, dolórum.
NON graves plagæ, válidi nec ictus
Integram possunt violáre mentem;
Quin sacri crescit magis obstinátus
Ardor amóris.
SPONSA dilecto placitúra Sponso,
Déspicit ruptum laniáta corpus:

Est suus truncis honor et venustas
Est sua membris.
OMNIS à Recto fluit ille splendor:
Christe, sic olim, cruce tensus altâ,
Obsequens Patri, láceros placébas
Hórridus artus.
SUMMA laus Patri, genitóque Verbo;
Et tibi compar, utriusque Nexus:
Fac tibi semper placeámus uni
Móribus æquis.
Amen.

Si non sit Martyr,

HYMNUS.

CŒLESTIS aula pánditur:
En Sponsus; omnes óbviæ
Exíte sponso vírgini,
Exíte, sponsæ Vírgines.
HÆC nuptiális est dies,
Quæ, longa post suspíria,
Dat ómnibus, dat síngulis
Jam pléniùs frui Deo.
QUÆ casta vobis gáudia,
Quos afflet ignes, dícite:
Ab ore cujus púrior
Torrens voluptas éfluit?
HUNC propter unum víluit
Superba regum púrpura:
Dotáta quæ sponso Deo,
Quid Virgo terris ámbiat?
O VIRGINALES núptiæ,
Per quas caro fit spíritus!
O dulce vinclum, júngitur
Quo mens Deo, menti Deus!
SIT laus Patri, laus Fílio;
Sit par tibi laus, Spíritus,
Divína qui perénnibus
Firmas sigillis fœdera.
Amen.

IN I.° NOCTURNO.

Ant. 2. D. Oleum effúsum nomen tuum; ideò adolescéntulæ dilexérunt te. *Cant.* 1.

Ant. 3. c. Trahe me: post te currémus in odórem unguentórum tuórum. *Cant.* 1.

Ant. 5. a. Exultábimus et lætábimur in te; recti díligunt te. *Cant.* 1.

℣. Deus meus, impollúta via ejus: ℟. Protector est ómnium sperántium in se. *Ps.* 17.

Lectiones de Scriptura occurrente.

℟. I. Súscipe me, Dómine, secundùm elóquium tuum, et vivam: * Non confundas me ab expectatióne mea. ℣. Ut Deo vivam, in fide vivo Fílii Dei qui dilexit me: * Non. *Ps.* 118. *Galat.* 2.

℟. II. Lex tua, Dómine, meditátio mea est: * Fiat cor meum immaculátum in justificatiónibus tuis, ut non confundar. ℣. Secundùm expectatiónem et spem meam, magnificábitur Christus in córpore meo: * Fiat. *Ps.* 118. *Philipp.* 1.

℟. III. Ecce qui elongant se à te, Dómine, períbunt: * Mihi adhærére Deo bonum est, pónere in Dómino Deo spem meam. ℣. Qui adhæret Dómino, unus spíritus est:

* Mihi. Glória Patri. * Mihi. *Ps.* 72. 1. *Cor.* 6.

IN II.º NOCTURNO.

Ant. 8. *G.* In caritáte perpétua dilexi te; ídeò attraxi te, míserans. *Jerem.* c. 31.

Ant. 4. f. Ingressus sum pactum tecum, et facta es mihi. *Ezech.* 16.

Ant. 7. b. Cave nequando obliviscáris pacti Dómini Dei tui, quod pépigit tecum; quia Dóminus Deus tuus, Deus æmulator. *Deut.* 4.

℣. Concupiscet rex decórem tuum; ℟. Quóniam ipse est Dóminus Deus tuus. *Ps.* 44.

Lectiones, ut in Proprio.

℟. IV. Sponsábo te mihi in sempiternum: * Et sponsábo te in justítia, et judício, et in misericórdia, et in miseratiónibus. ℣. Sectáre justítiam, pietátem, fidem, caritátem, patiéntiam, mansuetúdinem: * Et sponsábo. *Os.* 2. 1. *Tim.* 6.

℟. V. Scient quia ego dilexi te: * Tene quod habes, ut nemo accípiat corónam tuam. ℣. Dedi corónam *decóris in* cápite tuo: et profecisti in regnum; quia perfecta eras in decóre meo: * Tene. *Apoc.* 3. *Ezech.* c. 16.

℟. VI. Pone me ut signáculum super cor tuum, ut signáculum super brachium tuum; * Quia † Fortis est ut mors diléctio. ℣. Neque instántia, neque fortitúdo, neque creatúra ália póterit separáre à caritáte Dei; * Quia fortis est. ut. Glória Patri. † Fortis est. *Cant.* 8. *Rom.* 8.

IN III.º NOCTURNO.

Ant. 6. F. Grátia cum ómnibus qui díligunt Dóminum nostrum Jesum Christum in incorruptióne. *Ephes.* 6.

Ant 3. *à.* Incorrúptio facit esse próximum Deo. *Sap.* 6.

Ant. 1. a. Omnis ponderátio non est digna continentis ánimæ. *Eccli.* 26.

℣. Beáti immaculáti in via, ℟. Qui ámbulant in lege Dómini. *Ps.* 118.

Evangelium et Homilia, ut in Proprio.

℟. VII. O quàm pulchra est casta generátio cum claritáte! * Immortális est enim memória illius; quóniam et apud Deum nota est, et apud hómines. ℣. Relígio munda apud Deum et Patrem hæc est, Immaculátum se custodíre ab hoc século; * Immortális. *Sap.* 4. *Jac.* 1.

℟. VIII. Felix est stérilis; * Et incoinquináta habébit fructum in respectióne animárum sanctárum. ℣. Deus reddet iis qui secundùm patiéntiam boni óperis incorruptiónem quærunt, vitam æternam; * Et. *Sap.* 3. *Rom.* 2.

℟. IX. Dábitur illi sors in templo Dei acceptíssima; * Bonórum enim labórum glo-

riósus est fructus, et quæ non cóncidat radix sapiéntiæ. ℣. Beáti mundo corde, quóniam ipsi Deum vidébunt; * Bonórum. Glória. * Bonórum. *Sap.* 3. *Matt.* 5.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Cantábo tibi, Dómine : ℟. Psallam, et intélligam in via immaculáta. *Ps.* 100.

AD LAUDES.

Ant. 1. g. Dilectus meus descendit in hortum suum ad aréolam arómatum, ut lília cólligat. *Cant.* 6.

Ant. 5. a. Invéni quem díligit ánima mea : ténui eum, nec dimittam. *Cant.* c. 3.

Ant. 2. D. Ego dilecto meo, et dilectus meus mihi, qui páscitur inter lília. *Cant.* 6.

[*In Semidupl. et suprà.*

Ant. 6. C. Dilectus meus.

CANTICUM.

(Cant. 8.)

Virginis in Deum ardens et fortis amor.

Pone me ut signáculum super cor tuum, * ut signáculum super bráchium tuum :

Quia fortis est ut mors diléctio, dura sicut infernus æmulátio : * lámpades ejus, lámpades ignis atque flammárum.

Aquæ multæ non potuérunt extínguere caritátem, * nec flúmina óbruent illam :

Si déderit homo omnem substántiam domûs suæ pro dilectióne, * quasi nihil despíciet eam.

Ant. Dilectus meus ordinávit in me caritátem : fulcíte me flóribus, stipáte me malis. *Cant.* 2.]

Ant. 3. a. Sub umbra illíus quem desideráveram, sedi; et fructus ejus dulcis gútturi meo. *Cant.* 2.

Capitulum. (*Sap.* 8.)

Ut scivi quóniam áliter non possem esse cóntinens, nisi Deus det; et hoc ipsum erat sapiéntiæ, scire cujus esset hoc donum.

Si sit Martyr,

HYMNUS

Quid sacram, Virgo, generósa Martyr,
Ambiunt frontem dúplices corónæ?
Nempe non unum gémino reportas
Hoste triumphum.
Mollior fregit neque te voluptas :
Impotens flexit neque te tyrannus;
Tu graves pœnas, pariterque blandos
Vincis amóres.
Lilii Sponsus récubat, rosisque;
Tu, tuo semper bene fida Sponso,
Et rosas martyr, simul et dedisti
Lília virgo.
Summa laus Patri, genitóque Verbo;

Et tibi compar, utriusque
Nexus :
Fac tibi semper placeámus
uni
Móribus æquis. Amen.

℣. Hæréditas immaculatórum in æternum erit : ℟. Non confundéntur in témpore malo. *Ps.* 36.

Ad Benedictus, *Ant.* 5. C. Factus est Dóminus firmamentum meum ; liberávit me, quia complácui ei : secundùm mundítiam manuum meárum reddet mihi. 2. *Reg.* 22.

ORATIO.

Deus, qui inter cétera poténtiæ tuæ mirácula, étiam in sexu frágili victóriam martyrii contulísti : concéde propítius, ut qui beátæ *N.* Vírginis et Mártyris tuæ natalítia cólimus, per ejus ad te exempla gradiámur ; Per.

ALIA ORATIO.

Omnipotens sempiterne Deus, cujus múnere beáta *N.* virginitátis et martyrii palmam adepta est : da nobis ejus précibus, ita córporis ac mentis serváre puritátem, *ut nec blandítiis* carnis, nec malórum acerbitáte vincámur ; Per.

Si non sit Martyr,

HYMNUS.

Non vana dilectum gregem
Pavére mundi gáudia,
Nec pura fallax péctora
Imágo lusit séculi.

Sed hæc tuárum própria
Sunt, Christe, sponsárum
bona,
Te semper, et tecum tuis
In te potíri gáudiis.

Casis vicissim tu tibi
In córdibus thorum struis ;
Interque flammas íntimo
Amans quiescis in sinu.

Hic unus est sponsis amor,
Unusque tecum spíritus ;
Beasque sponsus síngulas,
In teque transformas, Deus.

Te deprecámur súpplices,
Nostris ut addas sénsibus,
Nescíre prorsus omnia
Corruptiónis vúlnera.

Sit laus Patri, laus Fílio ;
Sit par tibi laus, Spíritus,
Divína qui perennibus
Firmas sigillis fœdera.

Amen.

℣. Sitívit in te ánima mea : ℟. Quam multipliciter tibi caro mea ! *Ps.* 62.

Ad Benedictus, *Ant.* 7. G. Exultábit ánima mea in Deo meo ; quia índuit me vestimentis salútis, quasi sponsam ornátam monílibus suis. *Is.* 61.

ORATIO.

Deus, qui habitáculum tuum in corde pudíco constituísti : concéde, ut qui fidélis sponsæ tuæ *N.* puritátem húmili venerámur obséquio, piæ conversatiónis sequámur exemplo ; Per.

ALIA ORATIO.

Fideles tuos, quæsumus, Dómine, intercedente beátâ

N. Vírgine tuâ, córpore et mente purífica; ut tuâ inspiratióne compuncti, nóxias delectatiónes vitáre prævàleant; atque ut eárum non capiantur illécebris, tuâ semper suavitáte pascantur, Per.

AD PRIMAM.

Ant. 1. g. Dilectus meus.

AD TERTIAM.

Ant. 5. a. Invéni.

Capitulum. (1. *Cor.* 7.)

De vírgínibus præceptum Dómini non hábeo; consílium autem do, tanquam misericórdiam consecútus à Dómino, ut sim fidélis.

℟. *br.* Lætétur mons Sion: * Exultent fíliæ Judæ. Lætétur. ℣. Propter judícia tua, * Dómine, * Exultent fíliæ Judæ. Glória Patri. Lætétur. *Ps.* 47.

℣. Audívit, et lætáta est Sion; ℟. Et exultavérunt fíliæ Judæ. *Ps.* 96.

AD SEXTAM.

Ant. 2. D. Ego.

Capitulum. (1. *Cor.* 7.)

Mulier innupta, et virgo cógitat quæ Dómini sunt, ut sit sancta córpore et spíritu: quæ autem nupta est, cógitat quæ sunt mundi, quómodo pláceat viro.

℟. *br.* Quid mihi est in cœlo? * Et à te quid vólui super terram? Quid. ℣. Deus cordis mei, * et pars mea Deus in æternum: * Et. Glória Patri. Quid. *Ps.* 72.

℣. Concupíscit, et déficit ánima mea in átria Dómini: ℟. Cor meum et caro mea exultavérunt in Deum vivum. *Ps.* 83.

AD NONAM.

Ant. 3. a. Sub umbra.

Capitulum. (2. *Cor.* 11.)

Æmulor vos Dei æmulatióne; despondi enim vos uni viro vírginem castam exhibére Christo.

℟. *br.* Afferentur Regi vírgines * In lætítia et exultatióne. Afferentur Regi vírgines. ℣. Adducentur * in templum Regis, * In lætítia. Glória. Afferentur.

℣. Delectavérunt te fíliæ regum, ℟. In hónore tuo. *Ps.* 44.

AD II. VESPERAS.

Ant. 4. *D.* Vírgines accípientes lámpades suas, exiérunt óbviam sponso et sponsæ. *Matth.* 25.

Ant. 3. a. Prudentes accepérunt óleum in vasis suis cum lampádibus, et ornavérunt lámpades suas. *Matth.* c. 25.

Ant. 7. d. Médiâ nocte clamor factus est: Ecce sponsus venit, exíte óbviam ei. *Matth.* 25.

Ant. 2. D. Venit sponsus, et quæ parátæ erant, intravérunt cum eo ad núptias. *Matth.* 25.

Ant. 1. D. Vírgines se-

quuntur Agnum quócumque ierit : sine mácula enim sunt ante thronum Dei. *Apoc.* 14.

Capitulum. (*Apoc.* 19.)

REGNAVIT Dóminus Deus noster omnípotens : gaudeámus, et exultémus, et demus glóriam ei; quia veneránt núptiæ Agni, et uxor ejus præparávit se.

Si sit Martyr, *Hymnus*, Festis læta sonent, *ut in primis Vesperis*, LVI.

℣. Conféssio et pulchritúdo in conspectu Dei : ℟. Sanctimónia et magnificéntia in sanctificatióne ejus. *Ps.* 95.

Ad Magníficat, *Ant.* 8. *G.* Casta generátio in perpétuum coronáta triumphat, incoinquinatórum certáminum præmium vincens. *Sap.* 4.

Oratio, ut suprà ad Laud.

Si non sit Martyr,

HYMNUS

O VIRGO, pectus cui sacrum,
Amóris expers ímprobi,
Intùs suis ardóribus
Sanctus perussit Spíritus!

NON te voluptas dúlcibus
Fallax venénis mólliit,
Solas amantem pérsequi
Cœléstis Agni núptias.

SIC ille natus Vírgine
Suo decóre céperat,
Ut ejus ardens ignibus
Mundána cuncta témneres.

Beáta cui nunc, Cœlitùm
Inter canéntium choros,
Cœlo licet perénnibus
Sponsi potíri gáudiis.

ÆTERNE sponse Vírginum,
Jesu, tibi sit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula.
Amen.

℣. Vírgines laudent nomen Dómini; ℟. Quia exaltátum est nomen ejus solíus. *Ps.* 148.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. f. In resurrectióne neque nubent, neque nubentur; sed erunt sicut Angeli Dei in cœlo. *Matth.* 22.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

COMMUNE SANCTARUM MULIERUM.

IN I. VESPERIS.

Ant. 6. F. Dómine, qui habes ómnium sciéntiam, tu scis quòd nunquam lætáta sit ancilla tua nisi in te, Dómine Deus. *Esther.* 14.

Ant. 2. D. Ad te, Dómine, óculos meos dírigo : tu scis quia mundam servávi ánimam meam ab omni concupiscéntia. *Tob.* 3.

Ant. 8. c. Nunquam cum ludéntibus míscui me; neque cum his qui in levitáte ámbulant, partícipem me præbui. *Tob.* 3.

Ant. 3. a. Dómine Pater, omne desidérium averte à me, et ánimæ irreverenti et infrunítæ ne tradas me. *Eccli.* 23.

Ant. 5. C. Adjuva me ancillam tuam, nullum áliud auxílium habentem, nisi te, Dómine, qui nosti quia óderim glóriam iniquórum. *Esther.* 14.

Capitulum. (*Ephes.* 5.)

RELINQUET homo patrem, et matrem suam, et adhærébit uxóri suæ; et erunt duo in carne una. Sacramentum hoc magnum est; ego autem dico in Christo et in Ecclésia. Verúmtamen et vos sínguli unusquisque uxórem suam sicut seipsum díligat; uxor autem tímeat virum suum.

In Duplicibus, et supra:

℟. Virum, Dómine, cum timóre tuo, non cum libídine mea consensi suscípere: * Sit nomen tuum, Deus Israel, benedictum in sécula. ℣. Non vocávit nos Deus in immundítiam, sed in sanctificatiónem: * Sit. Glória Patri. * Sit. *Tob.* 3. 1. *Thess.* c. 4. *

HYMNUS.

AD núptias Agni Pater
Matres et innuptas vocat:
O te beátam, cui thorus
Interque sponsas sors datur!

LEX nuptiárum cáritas;
Dos magna, paupertas, tibi,
Calcáre fallaces opes,
Cadúca corde spérnere.

TE multus oblectat labor,
Fusæque jejúnam preces:
Te pœnitentem lácrymæ,
Te cura páuperum juvat.

QUACUMQUE confixam sibi,
Per probra sponsam, per cruces
Trahit Magister; et sequi
Despecta gaudes, et pati.

BEATA quæ sponso Deo
Castis adhæret vínculis:
Sic corpus unum póssumus,
Sic unus esse spíritus.

Hoc præstet almo cum Patre,
Natóque nobis, Spíritus,
Qui trinus ac unus Deus
Regnat per omne séculum.
Amen.

Si sit Martyr, ℣. Factus es spes mea, Dómine: ℟. Turris fortitúdinis à fácie inimici. *Ps.* 60.

Ad Magníficat, *Ant.* 4. *D.* Deus cœlórum, exaudi me deprecantem, et de tua misericórdia præsumentem; ut gentes agnoscant quia tu es Deus, et non est álius præter te. *Judith.* 9.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Si non sit Martyr, ℣. Averte óculos meos, ne vídeant vanitátem: ℟. In via tua vivífica me. *Ps.* 118.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. A. Exultávit cor meum in Dó-

mino, et dilatátum est os meum, quia lætátum in salutári tuo. 1. *Reg.* 2.

Oratio, ut infra ad Laudes.

[*In Solemnibus-majoribus et supra, ad Completorium: Ant.* 2. A. Gustávit, et vidit quia bona est negotiátio ejus: non extinguétur in nocte lucerna ejus. *Prov.* 31.

Ad Nunc dimittis, *Ant.* 1. D. Indue te decóre sempiternæ glóriæ; Deus enim ostendet splendórem suum in te. *Baruch* 5.]

AD OFFIC. NOCTURNUM.

INVITATORIUM.

Deum in quo sperant sanctæ mulíeres, * Veníte, adorémus. 1. *Petr.* 3.

Ps. 94. Veníte, 2.

HYMNUS.

Adeste, sanctæ Cónjuges:
En illa fortis Fémina,
Ornáta quæ virtútibus
Inter triumphat Cœlites.

Blandos ut hostes vínceret,
Hanc fortitúdo véstiit:
Ut prosit intuéntibus,
Cœlestis ornávit decor.

Non vana pompa séculi
Sensus fefellit, nec malis
Gliscens voluptas ártibus
Viríle pectus mólliit.

Non illa luxu véstium,
Non crine torto splénduit:
Cultu nitens sed símplice,
Puris placébat móribus.

Se sub serénis vúltibus
Austéra virtus ócculit:
Timet vidéri, ne suum,
Dum prodit, amittat decus.

Pascenda cœlesti cibo,
Sacris studébat lítteris;
Templo frequens, sed sédula
Redíbat ad curam domûs.

Æterne tu Verbi Pater,
Æterne Fili par Patri,
Et par utríque, Spíritus,
Tibi, Deus, sit glória. Amen.

IN I.° NOCTURNO.

Ant. 1. a. Inítium sapiéntiæ timor Dómini, et cum electis féminis gráditur. *Eccli.* 1.

Ant. 2. D. Sápiens múlier ædíficat domum: múlier gratiósa invéniet glóriam. *Prov.* 14.

Ant. 3. *à.* Pars bona, múlier bona: in parte timéntium Deum dábitur. *Eccli.* 26.

℣. Lex Dei ejus in corde ipsíus; ℟. Et non supplantabuntur gressus ejus. *Ps.* 36.

Lectiones de Scriptura occurrente.

℟. I. Mulíerem fortem quis invéniet? Procul et de últimis fínibus prétium ejus. * Confídit in ea cor viri sui: reddet ei bonum, et non malum, ómnibus diébus vitæ suæ. ℣. Vir imágo et glória Dei est: múlier autem glória viri est. * Confídit in ea. *Prov.* 31. 1. *Cor.* 11.

℟. II. Grátia mulíeris sédulæ delectábit virum suum: * Disciplína illíus datum Dei est. ℣. Quæ fílios aut nepó-

tes habet, discat domum suam régere; hoc enim acceptum est coram Deo. * Disciplína illíus. *Eccli.* 26. 1. *Tim.* 5.

℟. III. Grátia super grátiam, mulier sancta et pudoráta: * Fundamenta ætérna supra petram sólidam, mandáta Dei in corde mulíeris sanctæ. ℣. Venérunt flúmina, et flavérunt venti; et irruérunt in domum, et non cécidit; fundáta enim erat super petram. * Fundamenta. Glória Patri. * Fundamenta. *Eccli.* 26. *Matth.* 7.

IN II.° NOCTURNO.

Ant. 4. E. Deprecabátur Dóminum, dicens: Dómine mi, qui rex noster es solus, ádjuva me, cujus præter te nullus est auxiliátor álius. *Esther* 14.

Ant. 5. a. Ostende quóniam non derelinquis præsumentes de te; et præsumentes de se, et de sua virtúte glóriantes, humílias. *Judith* 6.

Ant. 6. F. In consílium eórum non véniat ánima mea, et in cœtu illórum non sit glória mea. *Genes.* 49.

℣. Non habitábit in médio domûs meæ, qui facit supérbiam: ℟. Qui lóquitur iníqua, non direxit in conspectu oculórum meórum. *Ps.* 100.

Lectiones, ut in Proprio.

℟. IV. Misericórdia tua, Dómine, ante óculos meos est; et * Complácui in veritáte tua: non sedi cum concílio vanitátis. ℣. Quæ participátio justítiæ cum iniquitáte? * Complácui in veritáte. *Ps.* 25. 2. *Cor.* 6.

℟. V. Dilexi, Dómine, mandáta tua super aurum et topázion; * Proptéreà ad ómnia mandáta tua dirigébar: omnem viam iníquam ódio hábui. ℣. Non in abundántia cujusquam, vita ejus est ex his quæ póssidet. * Propteréà. *Ps.* 118. *Luc.* 12.

℟. VI. Ego in Dómino sperávi: * Exultábo et lætábor in misericórdia tua; † Quóniam respexisti humilitátem meam, salvasti de necessitátibus ánimam meam. ℣. Ubi Spíritus Dómini, ibi libertas. * Exultábo. Glória Patri. † Quóniam. *Ps.* 30. 2. *Cor.* 3.

IN III.° NOCTURNO.

Ant. 7. d. Tu glória Jerúsalem, tu lætítia Israel, tu honorificéntia pópuli nostri. *Judith* 15.

Ant. 8. G. Benedicta es à Dómino; scit enim omnis pópulus mulíerem te esse virtútis. *Ruth* 3.

Ant. 9. C. Gaudébit super te Dóminus in lætítia, silébit in dilectióne sua, exultábit super te in laude. *Soph.* 3.

℣. Benedícat te Dóminus ex Sion; ℟. Et vídeas bona Jerúsalem ómnibus diébus vitæ tuæ. *Ps.* 127.

Evangelium et Homilia, ut in Proprio.

℟. VII. Multæ filiæ congregavérunt divítias, tu supergressa es universas. * Fallax grátia, et vana est pulchritúdo : múlier timens Dóminum ipsa laudábitur. ℣. In incorruptibilitáte modesti spíritûs, qui est in conspectu Dei lócuples, sanctæ mulíeres ornábant se. * Fallax grátia. *Prov.* 31. 1. *Petr.* 3.

℟. VIII. Fecisti viríliter, et confortátum est cor tuum, eo quòd castitátem amáveris : * Ideò et manus Dómini confortávit te, et ídeò eris benedicta in æternum. ℣. O múlier, magna est fides tua : * Ideò. *Judith.* 15. *Matth.* 15.

℟. IX. Omnia quæ locúta es, vera sunt; et non est in sermónibus tuis ulla reprehénsio : * Nunc ergo ✝ Ora pro nobis, quóniam múlier sancta es, et timens Deum. ℣. Fides tua te salvam fecit. * Nunc. Glória. ✝ Ora. *Judith.* 8. *Luc.* 7.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Glorificábo nomen tuum in æternum, ℟. Quia misericórdia tua magna est super me. *Ps.* 85.

AD LAUDES.

Ant. 1. a. Sicut sol óriens mundo in altíssimis Dei, sic mulíeris bonæ spécies in ornamentum domûs ejus. *Eccli.* 26.

Ant. 2. D. Múlier fortis oblectat virum suum ; et annos vitæ illíus in pace implébit. *Eccli.* 26.

Ant. 3. c. Múlier sensáta, et tácita : non est immutátio erudítæ ánimæ. *Eccl.* 26.

[*In Semidupl. et suprà,*

Ant. 4. d. Os suum.

CANTICUM.

(Judith. 8. 10. 13 et 15.)

Mulier casta, fortis ac timens Deum benedicitur et extollitur.

Erat hæc in ómnibus famosíssima, * quóniam timébat Dóminum valdè, nec erat qui loquerétur de illa verbum malum.

Et lavit corpus suum et unxit se myro óptimo, * et impósuit mitram super caput suum,

Et índuit se vestimentis jucunditátis suæ, * et ómnibus ornamentis suis ornávit se.

Cui étiam Dóminus contulit splendórem : * quóniam omnis ista compositio, non ex libídine, sed ex virtúte pendébat :

Et ídeò Dóminus hanc in illam pulchritúdinem ampliávit, * ut incomparábili decóre ómnium óculis appareret.

Benedixérunt eam omnes, unà voce, dicentes : * tu glória Jerúsalem, tu lætítia Israel, tu honorificéntia pópuli nostri.

Quia fecisti viríliter et

confortátum est cor tuum, eo quòd castitátem amáveris : * ídeo et manus Dómini confortávit te, et ídeo eris benedicta in æternum.

Ant. Os suum apéruit sapiéntiæ, et lex cleméntiæ in lingua ejus. *Prov.* 31.

Ant. 5. a. Non discedébat de templo, jejúniis et obsecratiónibus sérviens nocte ac die. *Luc.* 2.

Capitulum. (1. *Petr.* 3.)

Mulieres súbditæ sint viris suis; ut et si qui non credunt verbo, per mulíerum conversatiónem sine verbo lucrífiant, considerantes in timóre castam conversatiónem vestram.

HYMNUS.

Ardet Deo quæ Fémina
Latére frustrà cógitat :
Quot índigos hæc súblevat,
Tot próditur præcónibus.
Prodesse quærit ómnibus,
Curis honestis ánxia ;
Patróna custos vírginum,
Secunda mater órphanis.
Pannis latentem vílibus
Christum fovébat hóspitem :
Quas dura subtraxit sibi,
Opes refundit pródiga.
Pacem domi, pacem foris
Alto colit siléntio :
Lites amat compónere,
Ut una mens sit ómnibus.
Æterne tu Verbi Pater,
Æterne Fili par Patri,
Et par utríque Spíritus
Tibi, Deus, sit glória. Amen.

Si sit Martyr, ℣. Adhæsit ánima mea post te, Deus meus : ℟. Me suscépit déxtera tua. *Ps.* 62.

Ad Benedictus, *Ant.* J. Invocávi Dóminum Patrem Dómini mei; ut non derelínquat me in die tribulatiónis meæ; et exaudíta est orátio mea. *Eccli.* 51.

ORATIO.

Deus, cujus grátiâ virtus in infirmitáte perfícitur : largíre nobis beátæ *N.* Mártyris tuæ passiónem recoléntibus, ut quæ à te accépit ut vínceret, à te quoque vincendi grátiam nobis obtíneat ; Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum.

Si non sit Martyr, ℣. Humiliábam ánimam meam, ℟. Et orátio mea in sinu meo convertétur. *Ps.* 34.

Ad Benedictus, *Ant.* 6. F. Orátio humiliantis se nubes penetrábit; et non discédet, donec Altíssimus aspíciat. *Eccli.* 35.

ORATIO.

Tuorum corda fidélium, Deus miserátor, illustra ; et beátæ *N.* précibus ac méritis, fac nos terréna despícere, et amáre cœléstia ; Per.

Si sit Vidua,

ORATIO

Deus, in quem sperat omnis ánima, quæ longè à te

éxulans in terris se veré víduam sentit ac desolátam : tríbue nobis, quæsumus, ut exemplo beátæ *N.* nocte ac die obsecratiónibus et oratiónibus instantes, cœléstium consolationum mereámur esse partícipes ; Per.

AD PRIMAM.

Ant. 1. a. Sicut sol.

AD TERTIAM.

Ant. 2. D. Múlier fortis.

Capitulum. (*Ephes.* 5.)

Mulíeres viris suis súbditæ sint, sicut Dómino ; quóniam vir caput est mulíeris, sicut Christus caput est Ecclésiæ ; ipse salvátor córporis ejus.

℟. *br.* Doce me fácere voluntátem tuam, * Quia Deus meus es tu. Doce me. ℣. Spíritus tuus bonus * dedúcet me, * Quia. Glória Patri. Doce me. *Ps.* 142.

℣. Ab omni via mala prohíbui pedes meos ; ℟. Ut custódiam verba tua. *Ps.* 118.

AD SEXTAM.

Ant. 3. c. Múlier.

Capitulum. (1. *Tim.* 2.)

Mulier in siléntio discat cum omni subjectióne. Docére autem mulíeri non permitto, neque dominári in virum, sed esse in siléntio.

℟. *br.* Custódiam vias meas, * Ut non delinquam in lingua mea. Custódiam. ℣. Pósui ori meo * custódiam, * Ut non. Glória Patri. Custódiam. *Ps.* 38.

℣. Apud me orátio Deo vitæ meæ : ℟. Dicam Deo : Susceptor meus es. *Ps.* 41.

AD NONAM.

Ant. 5. a. Non discedébat.

Capitulum. (1. *Tim.* 2.)

Volo oráre mulíeres in hábitu ornáto, cum verecúndia et sobrietáte ornantes se, et non in tortis crínibus, aut auro, aut margarítis, vel veste pretiósâ ; sed quod decet mulíeres, promittentes pietátem per ópera bona.

℟. *br.* Expectávi Dóminum, * Et intendit mihi. Expectávi. ℣. Et exaudívit * preces meas, * Et intendit. Glória. Expectávi. *Ps.* 39.

℣. Veníte, et vidéte ópera Dei, ℟. Qui pósuit ánimam meam ad vitam. *Ps.* 65.

AD II. VESPERAS.

Ant. 2. D. In ancilla sua adimplévit Dóminus misericórdiam suam. *Judith* 13.

Ant. 4. E. Erat hæc in ómnibus famosíssima, quóniam timébat Dóminum valde ; nec erat qui loquerétur de illa verbum malum. *Judith* 8.

Ant. 7. ç. Considerávit sémitas domûs suæ, et panem otiósa non comédit. *Prov.* 31.

Ant. 1. D. Fílios educávit, hospítio recépit, sanctórum pedes lavit, tribulatiónem

patiéntibus subministrávit, omne opus bonum subsecúta est. 1. *Tim.* 5.

Ant. 6. F. Surrexérunt fílii ejus, et beatíssimam prædicavérunt : vir ejus, et laudávit eam. *Prov.* 31.

Capitulum. (1. *Tim.* 2.)

MULIER salvábitur per filiórum generatiónem, si permánserit in fide, et dilectióne, et sanctificatióne cum sobrietáte.

HYMNUS.

O JAM beáta, quæ suo
Tandem solúta córpore,
Vinclis perennióribus
Uni Deo conjúngitur!

PER quos gradus cœlum petit,
Hàc ire vos omnes docet,
Junctæ jugáli vínculo,
Et vos solútæ Cónjuges.

INSIGNIS et nos Fœminæ
Sequi decet vestígia,
Magnum vel ipsis quæ fuit
Virtútis exemplum viris.

QUEIS arsit illa, fac, Deus,
Flagrémus et nos ígnibus;
Eoque, quo te vis coli,
Amóre fac mens te colat.

ÆTERNE tu Verbi Pater,
Æterne Fili par Patri,
Et par utríque, Spíritus,
Tibi, Deus, sit glória. Amen.

Si sit Martyr, ℣. Vídeant qui odérunt me, et confundantur; ℟. Quóniam, tu Dómine, adjuvisti me. *Ps.* 85

Ad Magníficat, *Ant.* 3. a. Confitébor nómini tuo, Dómine; quóniam adjútor et protector factus es mihi, et liberasti corpus meum à perditióne. *Eccli.* 51.

Oratio, ut supra ad Laud.

Si non sit Martyr, ℣. Anima mea Dómino vivet; ℟. Et semen meum sérviet ipsi. *Ps.* 21.

Ad Magníficat, *Ant.* 5. C. Fortitúdo et decor indumentum ejus : date ei de fructu mánuum suárum; et laudent eam in portis ópera ejus. *Prov.* 31.

Oratio ut suprà ad Laud.

OFFICIUM B. MARIÆ IN SABBATO.

SIMPLEX.

(*Quandò feriâ sextâ occurrit Festum semiduplex aut suprà, nisi sit de ipsâ beatâ Mariâ, fit in Vesperis commemoratio de eâ; et ad Completorium dicitur hymnus de Psalt. cum Doxol. de Beatâ.*)

IN VESPERIS *feriæ sextæ præcedentis*,

Capitulum. (*Genes.* 3.)

AIT Dóminus Deus ad serpentem : Inimicítias ponam inter te et mulíerem, et se-

men tuum et semen illíus : ipsa cónteret caput tuum.

HYMNUS.

DAVIDIS sóboles, glória Virginum,
Christi Virgo parens, te pósuit Deus,
Partu Virgíneo quæ malè súbdoli
Anguis contéreres caput.
REBUS princípium qui dedit ómnibus,
A te princípium sumpsit homo Deus;
Cunctis prospíciens qui tríbuit cibos,
Pastus lacte fuit tuo.
PER te, quod múlier perdíderat vetus,
Humáno géneri rédditur áuctiùs :
Tu clausas míseris, heu nimium diu!
Cœlórum réseras fores.
QUI lucis pater est, glória sit Patri;
Cujus Virgo parens, glória Fílio;
Quo fœcunda, tibi, nexus amábilis,
Sit par glória, Spíritus. Am.

Ante Præsent. ℣. Benedixisti, Dómine, terram tuam : ℟. Avertisti captivitátem Jacob. *Ps.* 84.

Ad Magníficat, *Ant.* 7. a. Beátus venter qui te portávit, et úbera quæ suxisti. Quinimmò, beáti qui áudiunt verbum Dei, et custódiunt illud. *Luc.* 11.

Orat. Beáta, *ut ad Laud. Non fiunt Suffragia.*

Post Præsent. ℣. Deus operátus est salútem in médio terræ : ℟. Tu confregisti cápita dracónis. *Ps.* 73.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. f. Benedictus Dóminus qui te direxit in vúlnera cápitis príncipis inimicórum nostrórum. *Judith* 13.

Or. Concéde, *infr. ad Laud. Fiunt Suffragia.*

AD COMPLETORIUM.

Ant. 2. D. Ne tímeas, María, invenisti enim grátiam apud Deum. *Luc.* 1.

Hymnus, Virgo Dei génitrix, *ut in Psalterio.*

Ad Nunc dimittis, *Ant.* 5. a. Non occídet ultrà sol tuus et luna tua non minuétur; quia erit tibi Dóminus in lucem sémpiternam. *Isai.* 60.

AD NOCTURNUM.

INVITATORIUM.

JESUM de María natum, * Veníte, adorémus. *Matt.* 1. *Ps.* 94. Veníte, 2.

HYMNUS.

O QUAM glorificâ luce coruscas,
Stirpis Davídicæ régia proles;
Sublímis résidens, virgo María,
Supra Cœlígenas ætheris omnes!
Tu cum virgíneo mater honóre
Cœlórum Dómino péctoris aulam
Sacris viscéribus casta dedisti :

Humános Deus hinc índuit artus.
QUEM cunctus vénerans orbis adórat,
Cui nunc ritè genu flèctitur omne;
A quo, te précibus subveniente,
Æterni pétimus gáudia regni.
DIVINÆ Sóboli, qui dare matrem
In terris vóluit, glória Patri:
Cujus Virgo parens, glória Nato:
Quo fœcunda, tibi glória, Flamen. Amen.

Psalmi de Sabbato, sub tribus Antiphonis sequentibus.

Ant. 1. a. Ave, grátiâ plena; Dóminus tecum: benedicta tu in muliéribus. *Luc.* 1.

Ant. 8. c. Ecce concípies in útero, et páries fílium, et vocábis nomen ejus Jesum. *Luc.* 1.

Ant. 2. D. Quod nascétur ex te Sanctum, vocábitur Fílius Dei. *Luc.* 1.

℣. Descendet sicut plúvia in vellus; ℟. Et replébitur majestáte ejus omnis terra. *Ps.* 71.

Pater noster, etc.

Absolutio, Deus memínerit, 173.

Benedictiones de B. M. V. ut ordinantur post Psalter.

Lect. duæ priores de Script. occurr.; è tribus fiunt duæ.

Post I. Lect. ℟. Benedícam ei, et ex illa dabo fílium cui benedictúrus sum: * Constítuam pactum meum illi in fœdus sempiternum. ℣. Hic erit magnus, et Fílius Altíssimi vocábitur; et regnábit in domo Jacob in æternum. * Constítuam. *Genes.* 17. *Luc.* 1.

Post II. Lect. ℟. Quod in ea natum est, de Spíritu sancto est: páriet autem fílium; * Ipse salvum fáciet pópulum suum à peccátis eórum. ℣. Benedictiónem ómnium géntium dedit illi Dóminus. * Ipse. *Mat.* 1. *Eccli.* 44.

Pro tertia Lectione legitur una è sequentibus, secundum diversitatem mensium.

Post III. Lect. ℟. Deus ex sémine David,* Secundùm promissiónem, eduxit Israel salvatórem Jesum. ℣. Jurávit Dóminus David veritátem: De fructu ventris tui ponam super sedem tuam. * Secundùm. Glória. * Secundùm. *Act.* 13. *Ps.* 131.

Te Deum.

℣ *Sacerd.* Confiteántur tibi pópuli, Deus: ℟. Terra dedit fructum suum. *Ps.* 66.

AD LAUDES.

Psal. de Sabbato, sub sola Ant. 4. A. Benedicta tu inter mulíeres, et benedictus fructus ventris tui. *Luc.* 1.

Capitulum. (*Jerem.* 32.)

CREAVIT Dóminus novum super terram: Fémina circúmdabit virum.

HYMNUS.

NUNC auróra, novæ núntia lucis,

Tristes orbe procul díssipat umbras.
O quàm lucídior, nocte sepúltis
Portans ipsa diem, Virgo, refulges!
O quæ nunc hábitas lúcida regna,
Mittas inde tuæ múnera lucis:
Te si terra dedit munus olympo,
Quæ non dona memor reddet olympus?
Inter perpétuos Núminis haustus,
O Regína, tibi sánguine junctum
Ne dedisce genus: nostra fuisti,
Summi facta parens, Virgo, Tonantis.
Divinæ Sóboli qui dare matrem
In terris vóluit, glória Patri:
Cujus Virgo parens, glória Nato:
Quo fœcunda, tibi glória, Flamen. Amen.

Ante Præsent. ℣. Homo natus est in ea; ℟. Et ipse fundávit eam Altíssimus. *Ps.* 86.

Ad Benedictus, *Ant.* 8. G. Péperit María Fílium suum primogénitum, et pannis eum involvit, et reclinávit eum in præsépio. *Luc.* 2.

ORATIO.

Beata témpora celebrantes, quæ per temporálem Unigéniti tui Navitátem, et partum Maríæ Vírginis consecrasti: quæsumus, Dómine, ut ejusdem Dei genitrícis intercessióne, et in illo renasci, et tanti mystérii fructum júgiter in nobis conserváre mereámur; Per eumdem.

Non fiunt Suffragia.

Post Præsent. ℣. Recordátus est Dóminus misericórdiæ suæ, ℟. Et veritátis suæ dómui Israel. *Ps.* 97.

Ad Benedictus, *Ant.* 3. à. Beáta quæ credidisti; quóniam perficientur ea quæ dicta sunt tibi à Dómino. *Luc.* 1.

ORATIO.

Concede nos fámulos tuos, quæsumus, Dómine Deus, perpétuâ mentis et córporis sanitáte gaudére; et gloriósâ beátæ Maríæ semper Vírginis intercessióne, à præsenti liberári tristítiâ, et æternâ pérfrui lætítiâ; Per.

Fiunt Suffragia.

Ad Horas, *Doxologia:*

Qui natus es de Vírgine,
Jesu, tibi sit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula. Amen.

Psalmi de Sabbato.

AD PRIMAM.

Ant. 2. D. Fílius Dei factus est ei ex sémine David secundùm carnem. *Rom.* 1.

In ℟. *br.* ℣. Qui natus es *de María vírgine. *Matth.* 1.

AD TERTIAM.

Ant. 4. d. De María natus est Jesus, qui vocátur Christus. *Matth.* 1.

Capitulum. (*Is.* 7.)

DABIT Dóminus ipse vobis signum : Ecce Virgo concípiet, et páriet fílium ; et vocábitur nomen ejus, Emmánuel.

℟. *br.* Deus in médio ejus ; * Non commovébitur. Deus. ℣. Adjuvábit eam * mane dilúculo : * Non commovébitur. Glória. Deus. *Ps.* 45.

℣. Elégit eam Dóminus ℟. In habitatiónem sibi. *Ps.* 131.

AD SEXTAM.

Ant. 7. d. Péperit fílium másculum, qui rectúrus erat omnes gentes. *Apoc.* 12.

Capitulum. (*Mich.* 5.)

EGREDIETUR qui sit dominátor in Israel, et egressus ejus ab inítio, à diébus æternitátis. Propter hoc dabit eos usque ad tempus in quo partúriens páriet ; et relíquiæ fratrum ejus convertentur ad fílios Israel.

℟. *br.* Homo * Natus est in ea. Homo. ℣. Et ipse fundávit eam * Altíssimus. * Natus est. Glória. Homo. *Ps.* 86.

℣. Ipse tanquam sponsus ℟. Procédens de thálamo suo. *Ps.* 18.

AD NONAM.

Ant. 1. *g.* Beátus venter qui te portávit, et úbera quæ suxísti. *Luc.* 11.

Capitulum. (*Galat.* 4.)

UBI venit plenitúdo témporis, misit Deus Fílium suum, factum ex mulíere, factum sub lege ; ut eos qui sub lege erant redímeret, ut adoptiónem filiórum recipeémus.

℟. *br.* Misericórdia et véritas * Obviavérunt sibi. Misericórdia. ℣. Justítia et pax * osculátæ sunt, * Obviavérunt. Glória. Misericórdia.

℣. Véritas de terra orta est, ℟. Et justítia de cœlo prospexit. *Ps.* 84.

LECTIONES *sequentes dicuntur singulis mensibus in Officio beatæ Mariæ in Sabbato.*

MENSE JANUARIO.

LECTIO III.

Ex libro Epistolárum sancti Cyrilli Alexandríni.

(Conc. Eph. part. 1, cap. 9.)

QUOD Verbum caro factum perhibétur, id áliud nihil est, quàm quòd, perinde ac nos, carni et sánguini communicávit, nostróque córpore sibi adjuncto, ex mulíere prodíerit, deitáte ínterim, aut ex Patre nativitáte non abjectà : mansit enim, in ipsa quoque carnis assumptióne, quod priùs erat. Hoc exactióris fídei doctrína ubíque prædicat : hoc sanctos Patres sanxisse, eàque de causâ sacram Vírginem Deíparam appellâre mínimè dubitasse constat ; non quòd Verbi natúra, ipsiusve divínitas, ortûs sui princípium ex sancta Vírgine súmpserit ; sed quòd sa-

crum illud corpus ánimà intelligente perfectum, ex ea tráxerit; cui et Dei Verbum secundùm hypóstasim unítum, secundùm carnem natum dícitur.

MENSE FEBRUARIO.

LECTIO III.

Sermo S. Gregórii Nysséni.

(Orat. in Nativ. Christi.)

Audi pudícam Vírginis vocem. Angelus partum núntiat: at illa virginitáti inhæret, et integritátem angélicæ demonstratióni anteponendam júdicat: nec Angelo fidem non habet, nec à propósito recédit suo. Interdixi, inquit, mihi consuetúdine viri. Quómodò istud erit mihi, quóniam virum non cognosco? Hæc Maríæ vox, demonstrátio est eórum quæ in occulta história referuntur. Si enim nuptiárum causâ ducta fuisset à Joseph, quómodò paritúram Angelo prænuntianti se rem novam et aliénam audíre præ se tulisset, cùm ipsa quoque sese obstrinxisset natúræ lege ut aliquando mater esset? Verùm quia carnem Deo consecrátam, tanquam sanctum áliquod oblátum munus, oportébat intactam integramque præstáre; idcircò, Licèt, inquit, Angelus sis, licèt è cœlo vénias, licet id quod osténditur, natúram súperet humánam; tamen me virum cognóscere nefas est: quómodò sine viro mater ero? Joseph enim sponsum novi, sed virum non cognosco.

MENSE MARTIO.

LECTIO III.

Ex libro sancti Irenæi Epíscopi et Mártyris, adversùs hæreses.

(Lib. 5. cap. 19.)

In sua própria veniente Dómino; et suâ propriâ eum bajulante conditióne, quæ bajulátur ab ipso; et recapitulatiónem ejus quæ in ligno fuit inobediéntiæ, per eam quæ in ligno est, obediéntiam faciente; et seductióne illâ solútâ, quâ seducta est malè illa quæ jam viro destináta erat virgo Eva: per veritátem evangelizáta est bene ab Angelo jam sub viro Vírgo María. Quemádmodùm enim illa per angélicum sermónem seducta est, ut effúgeret Deum, prævaricáta verbum ejus; ita et hæc per angélicum sermónem evangelizáta est, ut portáret Deum, obédiens ejus verbo. Et sicut illa seducta est, ut effúgeret Deum; sic hæc suásа est obedíre Deo, utì vírginis Evæ virgo María fieret advocáta. Et quemádmodùm astrictum est morte genus humánum per virgínem, solvátur per vírginem: æquâ lance dispósita virginális inobediéntia per virginálem obediéntiam.

OFFICIUM PARVUM BEATÆ MARIÆ.

Non dicitur quoties fit Officium Semiduplex, aut supra, nec intra Octavas, nec quando Officium diei est de Beata.

Singulæ Horæ hujus Officii dicuntur hoc modo: Officium Nocturnum, Laudes et Vesperæ dicuntur intra Suffragia. Prima post Primam diei, ante Officium Capituli: Tertia, post Benedicámus *Tertiæ; et sic de cæteris Horis.*

AD OFFIC. NOCTURNUM.

INVITATORIUM.

JESUM de María natum, * Veníte, adorémus. *Matth.* 1. *Ps.* 94. Veníte, 2.

HYMNUS.

O QUAM glorificâ luce coruscas,
Stirpis Davídicæ régia proles;
Sublímis résidens, virgo María,
Supra Cœlígenas ætheris omnes!
TU cum virgíneo mater honóre
Cœlórum Dómino péctoris aulam
Sacris viscéribus casta dedisti:
Humános Deus hinc índuit artus.
QUEM cunctus vénerans orbis adórat
Cui nunc ritè genu fléctitur omne;
A quo, te précibus subveniente,
Æterni pétimus gáudia regni.
DIVINÆ Sóboli qui dare matrem
In terris vóluit, glória Patri:
Cujus Virgo parens, glória Nato:
Quo fœcunda, tibi glória, Flamen. Amen.

In Festis beatæ Mariæ dicuntur in Nocturnis novem sequentes Psalmi, cum Antiphonis propriis.

In Officio autem parvo dicuntur tantùm tres Psalmi, secundùm ordinem Feriarum, ut infrà notatur.

IN I.° NOCTURNO.

Feriâ II et V.

Ant. sola 1. a. Ave.

PSALMUS 8.

DOMINE Dóminus noster, * quàm admirábile est nomen tuum in universa terra!
Quóniam eleváta est magnificéntia tua * super cœlos.
Ex ore infántium et lacténtium perfecisti laudem propter inimícos tuos, * ut déstruas inimícum et ultórem.

Quóniam vidébo cœlos tuos, ópera digitórum tuórum; * lunam et stellas quæ tu fundásti.

Quid est homo, quòd memor es ejus? * aut filius hóminis, quóniam vísitas eum?

Minuísti eum paulò minùs ab Angelis, glóriâ et honóre coronásti eum,* et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Omnia subjecísti sub pédibus ejus, * oves et boves universas, ínsuper et pécora campi;

Vólucres cœli, * et pisces maris qui perámbulant sémitas maris.

Dómine Dóminus noster,* quàm admirábile est nomen tuum in universa terra!

PSALMUS 18.

Cœli enarrant glóriam Dei, * et ópera mánuum ejus annúntiat firmamentum.

Dies diéi eructat verbum, * et nox nocti índicat sciéntiam.

Non sunt loquélæ, neque sermónes, * quorum non audiantur voces eórum.

In omnem terram exívit sonus eórum, et in fines orbis terræ verba eórum: * in sole pósuit tabernáculum suum;

Et ipse tanquam sponsus procédens de thálamo suo,* exultávit ut gigas ad currendam viam.

A summo cœlo egréssio ejus, et occursus ejus usque ad summum ejus: * nec est qui se abscondat à calóre ejus.

Lex Dómini immaculáta, convertens ánimas: * testimónium Dómini fidéle, sapiéntiam præstans párvulis.

Justítiæ Dómini rectæ, lætificántes corda: * præceptum Dómini lúcidum, illúminans óculos.

Timor Dómini sanctus, pérmanens in séculum séculi: * judícia Dómini vera, justificáta in semetipsa.

Desiderabília super aurum et lápidem pretiósum multum, * et dulcióra super mel et favum.

Etenim servus tuus custódit ea: * in custodiéndis illis retribútio multa.

Delicta quis intélligit? * ab occúltis meis munda me, et ab aliénis parce servo tuo.

Si meî non fúerint domináti, * tunc immaculátus ero, et emundábor à delicto máximo.

Et erunt ut compláceant elóquia oris mei, * et meditátio cordis mei in conspectu tuo semper.

Dómine, adjútor meus, * et redemptor meus.

PSALMUS 44.

Eructávit cor meum verbum bonum: * dico ego ópera mea regi.

Lingua mea * cálamus scribæ velóciter scribéntis.

Speciósus formâ præ fíliis hóminum: diffúsa est grátia

in lábiis tuis; * proptéreà benedixit te Deus in ætérnum.

Accíngere gládio tuo super femur tuum, * Potentíssime.

Spécie tuâ et pulchritúdine tuâ intende, * prósperè procéde,

Et regna propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam; * et dedúcet te mirabíliter déxtera tua.

Sagittæ tuæ acútæ, pópuli sub te cadent, * in corda inimicórum regis.

Sedes tua, Deus, in séculum séculi: * virga dilectiónis, virga regni tui.

Dilexisti justítiam, et odisti iniquitátem; * proptéreà unxit te Deus, Deus tuus, óleo lætítiæ, præ consórtibus tuis.

Myrrha, et gutta, et cásia à vestimentis tuis, à dómibus ebúrneis; * ex quibus delectavérunt te fíliæ regum in honóre tuo.

Astitit regína à dextris tuis in vestítu deauráto, * circúmdata varietáte.

Audi, fília, et vide, et inclína aurem tuam; * et oblivíscere pópulum tuum, et domum patris tui:

Et concupiscet rex decórem tuum, * quóniam ipse est Dóminus Deus tuus; et adorábunt eum.

Et fíliæ Tyri in munéribus: * vultum tuum deprecabuntur omnes dívites plebis.

Omnis glória ejus fíliæ regis ab intùs: * in fímbriis áureis, circumamicta varietátibus.

Adducentur regi vírgines post eam: * próximæ ejus afferentur tibi.

Afferentur in lætítia et exultatióne; * adducentur in templum regis.

Pro pátribus tuis nati sunt tibi fílii: * constítues eos príncipes super omnem terram.

Mémores erunt nóminis tui * in omni generatióne et generatiónem.

Proptéreà pópuli confitebuntur tibi in ætérnum, * et in séculum séculi.

Ant. Ave, grátiâ plena: Dóminus tecum: benedicta tu in muliéribus. *Luc.* 1.

℣. Audi, fília, et vide, et inclína aurem tuam; ℟. Et concupiscet rex decórem tuum. *Ps.* 44.

Pater noster, *etc.*

Lectiones infrà.

IN II.° NOCTURNO.

Feriâ III et VI.

Ant. sola 8. c. Ecce.

PSALMUS 45.

Deus noster refúgium et virtus: * adjútor in tribulatiónibus quæ invenérunt nos nimis.

Proptéreà non timébimus, dum turbábitur terra, * et transferentur montes in cor maris.

Sonuérunt et turbátæ sunt

aquæ eórum ; * conturbáti sunt montes in fortitúdine ejus.

Flúminis ímpetus lætíficat civitátem Dei : * sanctificávit tabernáculum suum Altíssimus.

Deus in médio ejus ; non commovébitur : * adjuvábit eam Deus mane dilúculo.

Conturbátæ sunt gentes, et inclináta sunt regna : * dedit vocem suam ; mota est terra.

Dóminus virtútum nobiscum, * susceptor noster Deus Jacob.

Veníte, et vidéte ópera Dómini, quæ pósuit prodígia super terram, * áuferens bella usque ad finem terræ.

Arcum cónteret, et confringet arma, * et scuta combúret igni.

Vacáte, et vidéte quóniam ego sum Deus ; * exaltábor in géntibus, et exaltábor in terra.

Dóminus virtútum nobiscum, * susceptor noster Deus Jacob.

PSALMUS 71

Deus, judícium tuum regi da, * et justítiam tuam fílio regis :

Judicáre pópulum tuum in justítia, * et páuperes tuos in judício.

Suscípiant montes pacem pópulo : * et colles justítiam.

Judicábit páuperes pópuli, et salvos fáciet fílios páuperum, * et humiliábit calumniatórem.

Et permanébit cum sole et ante lunam, * in generatióne et generatiónem.

Descendet sicut plúvia in vellus, * et sicut stillícidia stillántia super terram.

Oriétur in diébus ejus justítia, et abundántia pacis, * donec auferátur luna.

Et dominábitur à mari usque ad mare, * et à flúmine usque ad términos orbis terárum.

Coram illo prócident Æthíopes, * et inimíci ejus terram lingent.

Reges Tharsis et ínsulæ múneraófferent ; * reges Arabum et Saba dona addúcent.

Et adorábunt eum omnes reges terræ : * omnes gentes sérvient ei ;

Quia liberábit páuperem à potente, * et páuperem cui non erat adjútor.

Parcet páuperi et ínopi ; * et ánimas páuperum salvas fáciet.

Ex usúris et iniquitáte rédimet ánimas eórum ; * et honorábile nomen eórum coram illo.

Et vivet, et dábitur ei de auro Arábiæ, et adorábunt de ipso semper : * totâ die benedícent ei.

Et erit firmamentum in terra in summis móntium, superextollétur super Líbanum fructus ejus ; * et florébunt de civitáte sicut fœnum terræ.

Sit nomen ejus benedictum in sécula : * ante solem pérmanet nomen ejus.

Et benedicentur in ipso omnes tribus terræ : * omnes gentes magnificábunt eum.

Benedictus Dóminus Deus Israel, * qui facit mirabília solus.

Et benedictum nomen majestátis ejus in æternum ; * et replébitur majestáte ejus omnis terra : Fiat, fiat.

PSALMUS 84.

Benedixisti, Dómine, terram tuam, * avertisti captivitátem Jacob.

Remisisti iniquitátem plebis tuæ : * operuisti ómnia peccáta eorum.

Mitigasti omnem iram tuam, * avertisti ab ira indignatiónis tuæ.

Converte nos, Deus salutáris noster ; * et averte iram tuam à nobis.

Numquid in æternum irascéris nobis ? * aut extendes iram tuam à generatióne in generatiónem ?

Deus, tu conversus vivificábis nos ; * et plebs tua lætábitur in te.

Ostende nobis, Dómine, misericórdiam tuam, * et salutáre tuum da nobis.

Audiam quid loquátur in me Dóminus Deus ; * quóniam loquétur pacem in plebem suam,

Et super sanctos suos, * et in eos qui convertuntur ad cor.

Verúmtamen prope timentes eum salutáre ipsíus, * ut inhábitet glória in terra nostra.

Misericórdia et véritas obviavérunt sibi : * justítia et pax osculátæ sunt.

Véritas de terra orta est, * et justítia de cœlo prospexit.

Etenim Dóminus dabit benignitátem ; * et terra nostra dabit fructum suum.

Justítia ante eum ambulábit, * et ponet in via gressus suos.

Ant. Ecce concípies in útero, et páries fílium ; et vocábis nomen ejus Jesum. *Luc.* 1.

℣. Sanctificávit tabernáculum suum Altíssimus : ℟. Deus in médio ejus. *Ps.* 45.

Pater noster, *etc.*

Lectiones infrà.

IN III.° NOCTURNO.

Feria IV et Sabbato.

Ant. sola 2. D. Quod nascétur.

PSALMUS 86.

Fundamenta ejus in móntibus sanctis : * díligit Dóminus portas Sion super ómnia tabernácula Jacob.

Gloriósa dicta sunt de te, * cívitas Dei.

Memor ero Rahab et Babylónis, * sciéntium me.

Ecce alienígenæ, et Tyrus, et pópulus Æthíopum ; * hi fuérunt illic.

Numquid Sion dicet : Homo, et homo natus est in ea ; *

et ipse fundávit eam Altíssimus?

Dóminus narrábit in scriptúris populórum et príncipum, * horum qui fuérunt in ea.

Sicut lætántium ómnium* habitátio est in te.

PSALMUS 96.

Dominus regnávit, exultet terra, * lætentur ínsulæ multæ.

Nubes et calígo in circúitu ejus : * justítia et judícium corréctio sedis ejus.

Ignis ante ipsum præcédet, * et inflammábit in circúitu inimícos ejus.

Illuxérunt fúlgura ejus orbi terræ : * vidit, et commóta est terra.

Montes sicut cera fluxérunt à fácie Dómini; * à fácie Dómini omnis terra.

Annuntiavérunt cœli justítiam ejus; * et vidérunt omnes pópuli glóriam ejus.

Confundantur omnes qui adórant sculptília, * et qui glorianturin simulácris suis.

Adoráte eum, * omnes Angeli ejus.

Audívit, et lætáta est Sion : * et exultavérunt fíliæ Judæ propter judícia tua, Dómine;

Quóniam tu Dóminus altíssimus super omnem terram : * nimis exaltátus es super omnes deos.

Qui dilígitis Dóminum, odíte malum : * custódit Dóminus ánimas sanctórum suórum; de manu peccatóris liberábit eos.

Lux orta est justo, * et rectis corde lætítia.

Lætámini, justi, in Dómino, * et confitémini memóriæ sanctificatiónis ejus.

PSALMUS 97.

Cantate Dómino cánticum novum, * quia mirabília fecit.

Salvávit sibi déxtera ejus, * et bráchium sanctum ejus.

Notum fecit Dóminus salutáre suum; * in conspectu géntium revelávit justítiam suam.

Recordátus est misericórdiæ suæ, * et veritátis suæ dómui Israel.

Vidérunt omnes términi terræ * salutáre Dei nostri.

Jubiláte Deo, omnis terra; * cantáte, et exultáte, et psállite.

PsálliteDómino in cíthara, * in cíthara et voce psalmi,

In tubis ductílibus et voce tubæ córneæ; * jubiláte in conspectu regis Dómini.

Moveátur mare, et plenitúdo ejus; * orbis terrárum, et qui hábitant in eo.

Flúmina plaudent manu, simul montes exultábunt à conspectu Dómini, * quóniam venit judicáre terram.

Judicábit orbem terrárum in justítia, * et pópulos in æquitáte.

Ant. Quod nascétur ex te Sanctum, vocábitur Fílius Dei. *Luc.* 1.

℣. Descendet sicut plúvia in vellus : ℟. Et replébitur majestáte ejus omnis terra. *Ps.* 71.

Pater noster, *etc.*

ABSOLUTIO.

(2. Mach. 1.)

Deus memínerit testamenti sui quod locútus est, et exáudiat oratiónes nostras.

℟. Amen.

Bened. de B. M. Virg. post Psalterium, 174.

LECTIO I.

(Isaiæ 7.)

Adjecit Dóminus loqui ad Achaz, dicens : Pete tibi signum à Dómino Deo tuo in profundum inferni, sive in excelsum suprà. Et dixit Achaz : Non petam, et non tentábo Dóminum. Et dixit : Audíte ergo, domus David : Numquid parum vobis est molestos esse homínibus ; quia molesti estis et Deo meo? Propter hoc dabit Dóminus ipse vobis signum : Ecce Virgo concípiet, et páriet fílium ; et vocábitur nomen ejus, Emmánuel. Tu autem.

℟. Benedícam ei, et ex illa, LXXII.

LECTIO II.

(Galat. 4.)

Quanto témpore hæres párvulus est, nihil differt à servo, cùm sit dóminus ómnium ; sed sub tutóribus et actóribus est, usque ad præfínitum tempus à patre : ità et nos, cùm essémus párvuli, sub elementis mundi erámus servientes. At ubi venit plenitúdo témporis, misit Deus Fílium suum, factum ex muliere, factum sub lege ; ut eos qui sub lege erant redímeret, ut adoptiónem filiórum reciperémus. Tu autem.

℟. Quod in ea natum est, LXXII.

LECTIO III.

(Apoc. 11 et 12.)

Apertum est templum Dei in cœlo, et visa est arca testamenti ejus in templo ejus : et facta sunt fúlgura, et voces, et terræ motus, et grando magna. Et signum magnum appáruit in cœlo : Múlier amicta sole, et luna sub pédibus ejus, et in cápite ejus coróna stellárum duódecim. Tu autem.

℟. Deus ex sémine, LXXII.

Non dicitur Te Deum.

℣. *Sacerd.* Confiteantur tibi pópuli, Deus : ℟. Terra dedit fructum suum. *Ps.* 66.

Si Laudes non sequantur, dicitur hic Oratio, Concéde, *ut infrà ad Sextam*, LXXXV.

AD LAUDES.

℣. Deus, in adjutórium.

Ant. sola 4. a. Benedicta tu.

PSALMUS 66.

Deus misereátur nostrî, et benedícat nobis : * illúminet vultum suum super

nos, et misereátur nostrî;

Ut cognoscámus in terra viam tuam, * in ómnibus géntibus salutáre tuum.

Confiteantur tibi pópuli, Deus, * confiteantur tibi pópuli omnes.

Lætentur et exultent gentes, quóniam júdicas pópulos in æquitáte, * et gentes in terra dírigis.

Confiteantur tibi pópuli, Deus, confiteantur tibi pópuli omnes: * terra dedit fructum suum.

Benedícat nos Deus, Deus noster, benedícat nos Deus; * et métuant eum omnes fines terræ.

PSALMUS 92.

Dominus regnávit, decórem indútus est: * indútus est Dóminus fortitúdinem, et præcinxit se.

Etenim firmávit orbem terræ, * qui non commovébitur.

Paráta sedes tua ex tunc: * à século tu es.

Elevavérunt flúmina, Dómine: * elevavérunt flúmina vocem suam.

Elevavérunt flúmina fluctus suos, * à vócibus aquárum multárum.

Mirábiles elatiónes maris: * mirábilis in altis Dóminus.

Testimónia tua credibília facta sunt nimis: * domum tuam decet sanctitúdo, Dómine, in longitúdinem diérum.

PSALMUS 99.

Jubilate Deo, omnis terra: * servíte Dómino in lætítia.

Introíte in conspectu ejus, * in exultatióne.

Scitóte quóniam Dóminus ipse est Deus: * ipse fecit nos, et non ipsi nos.

Pópulus ejus, et oves páscuæ ejus, introíte portas ejus in confessióne, átria ejus in hymnis: * confitémini illi.

Laudáte nomen ejus, * quóniam suavis est Dóminus.

In æternum misericórdia ejus, * et usque in generatiónem et generatiónem véritas ejus.

CANTICUM.

(Zach. 2.)

Lauda et lætáre, fília Sion; * quia ecce ego vénio, et habitábo in médio tuî, ait Dóminus.

Et applicabuntur gentes multæ ad Dóminum in die illa, * et erunt mihi in pópulum, et habitábo in médio tuî.

Et scies quia Dóminus exercítuum * misit me ad te.

Et possidébit Dóminus Judam partem suam in terra sanctificáta; * et éliget adhuc Jerúsalem.

Síleat omnis caro à fácie Dómini, * quia consurrexit de habitáculo sancto suo.

PSALMUS 150.

LAUDATE Dóminum in sanctis ejus : * laudáte eum in firmaménto virtútis ejus.

Laudáte eum in virtútibus ejus : * laudáte eum secundùm multitúdinem magnitúdinis ejus.

Laudáte eum in sono tubæ : * laudáte eum in psaltério et cíthara.

Laudáte eum in tympano et choro : * laudáte eum in chordis et órgano.

Laudáte eum in cymbalis benesonántibus ; laudáte eum in cymbalis jubilatiónis : * omnis spíritus laudet Dóminum.

Ant. Benedicta tu inter mulíeres, et benedictus fructus ventris tui. *Luc.* 1.

Capitulum. (*Jerem.* 32.)

CREAVIT Dóminus novum super terram : Fémina circúmdabit virum.

Hymnus, Nunc auróra, LXXII.

℣. Recordátus est Dóminus misericórdiæ suæ, ℟. Et veritátis suæ dómui Israel. *Ps.* 97.

Ad Benedictus, *Ant.* 3. à. Beáta quæ credidísti ; quóniam perficientur ea quæ dicta sunt tibi à Dómino. *Luc.* 1.

ORATIO.

DEUS, qui de beátæ Maríæ vírginis útero Verbum tuum, Angelo nuntiante, carnem suscípere voluísti : præsta supplícibus tuis, ut qui verè eam genitrícem Dei crédimus, ejus apud te intercessiónibus adjuvémur ; Per eumdem Dóminum nostrum.

Fiunt Suffragia.

AD PRIMAM.

HYMNUS.

MEMENTO, de Deo Deus,
Quòd matre natus Vírgine,
Nostrî misertus, pérditi
Mundi redemptor véneris.

ET nos, Dei Virgo parens,
Vultu benigno réspice :
Placábilem tuâ prece
Fac esse nobis Fílium.

QUI natus es de Vírgine,
Jesu, tibi sit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula. Amen.

Psalm. Deus, in nómine, 120 ; Cantáte.... omnis terra, 48 ; Laudáte Dóminum, 145 ; *sub Antiphon.* 2. D. Fílius Dei factus est ei ex sémine David secundùm carnem. *Rom.* 1.

Capitulum. (*Isaiæ* 11.).

EGREDIÉTUR virga de radíce Jesse, et flos de radíce ejus ascendet, et requiescet super eum Spíritus Dómini.

℟. *br.* Semen ejus * In æternum manébit. Semen. ℣. Et thronus ejus sicut sol * in conspectu meo, * In. Glória Patri. Semen. *Ps.* 88.

℣. Dominábitur à mari usque ad mare, ℟. Et usque

ad términos orbis terrárum. *Ps.* 71.

ORATIO.

PROTEGE, Dómine, fámulos tuos subsídiis pacis; et beátæ Maríæ semper vírginis patrocíniis confidentes, à cunctis hóstibus et perículis redde secúros; Per Dóminum nostrum Jesum Christum.

AD TERTIAM.

Hymnus, Memento, de Deo Deus, LXXIV.

Psalm. Ad Dóminum, 73; Levávi, 53; Lætátus sum, 73; *sub Antiph.* 4. d. De María natus est Jesus, qui vocátur Christus. *Matth.* 1.

Capitulum. (*Isaiæ* 7.)

DABIT Dóminus ipse vobis signum : Ecce Virgo concípiet, et páriet fílium; et vocábitur nomen ejus, Emmánuel.

℟. *br.* Deus in médio ejus; * Non commovébitur. Deus. ℣. Adjuvábit eam * mane dilúculo : * Non commovébitur. Glória. Deus. *Ps.* 45.

℣. Elégit eam Dóminus ℟. In habitatiónem sibi. *Ps.* 131.

ORATIO.

DEUS, qui salútis æternæ, beátæ Maríæ vírginitáte fœcundâ, humáno géneri præmia præstitísti : tríbue, quæsumus, ut ipsam pro nobis intercédere sentiámus, per quam merúimus auctórem vitæ suscípere Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum; Qui.

AD SEXTAM.

Hymn., Memento, LXXXIV.

Ps. Ad te levávi, 93; Nisi quia, 53; Qui confídunt, 93; *sub Antiph.* 7. d. Péperit fílium másculum, qui rectúrus erat omnes gentes. *Apoc.* 12.

Capitulum. (*Mich.* 5.)

EGREDIETUR qui sit dominátor in Israel; et egressus ejus ab inítio, à diébus ætérnitátis. Propter hoc dabit eos usque ad tempus in quo partúriens páriet; et relíquiæ fratrum ejus convertentur ad fílios Israel.

℟. *br.* Homo * Natus est in ea. Homo. ℣. Et ipse fundávit eam * Altíssimus : * Natus est. Glória. Homo. *Ps.* 86.

℣. Ipse tanquam sponsus ℟. Procédens de thálamo suo. *Ps.* 18.

ORATIO.

CONCEDE, miséricors Deus, fragilitáti nostræ præsídium, ut qui sanctæ Dei Genitrícis memóriam ágimus, intercessiónis ejus auxílio, à nostris iniquitátibus resurgámus; Per eumdem.

AD NONAM.

Hymn., Memento, LXXXIV

Ps. In convertendo, 54;

Nisi Dóminus, 93; Beáti omnes, 153; *sub Antiph.* 1. *g.* Beátus venter qui te portávit, et úbera quæ suxísti. *Luc.* 11.

Capitulum. (*Galat.* 4.)

UBI venit plenitúdo témporis, misit Deus Fílium suum, factum ex muliére, factum sub lege, ut eos qui sub lege erant redímeret, ut adoptiónem filiórum recipeémus.

℟. *br.* Misericórdia et véritas * Obviavérunt sibi. Misericórdia. ℣. Justítia et pax * osculátæ sunt, * Obviavérunt sibi. Glória Patri. Misericórdia.

℣. Véritas de terra orta est, ℟. Et justítia de cœlo prospexit. *Ps.* 84.

ORATIO.

FAMULÓRUM tuórum, quæsumus, Dómine, delictis ignosce; ut qui tibi placére de áctibus nostris non valémus, Genitrícis Fílii tui Dómini nostri intercessióne salvémur; Per eumdem.

AD VESPERAS.

℣. Deus, in adjutórium, *etc.*

Ant. sola 3. c. In me ancillâ.

PSALMUS 109.

DIXIT Dóminus Dómino meo: * Sede à dextris meis.

Donec ponam inimícos tuos * scabellum pedum tuórum.

Virgam virtútis tuæ emíttet Dóminus ex Sion: * domináre in médio inimicórum tuórum.

Tecum princípium in die virtútis tuæ in splendóribus sanctórum: * ex útero ante lucíferum génui te.

Jurávit Dóminus, et non pœnitébit eum: * Tu es Sacerdos in æternum secundùm órdinem Melchísedech.

Dóminus à dextris tuis: * confrégit in die iræ suæ reges.

Judicábit in natiónibus; implébit ruínas; * conquassábit cápita in terra multórum.

De torrente in via bibet; * propterèa exaltábit caput.

PSALMUS 112.

LAUDATE, púeri, Dóminum: * laudáte nomen Dómini.

Sit nomen Dómini benedictum, * ex hoc nunc, et usque in séculum.

A solis ortu usque ad occásum, * laudábile nomen Dómini.

Excelsus super omnes gentes Dóminus, * et super cœlos glória ejus.

Quis sicut Dóminus Deus noster, qui in altis hábitat, * et humilia réspicit in cœlo et in terra?

Súscitans à terra ínopem, * et de stércore érigens páuperem;

Ut cóllocet eum cum prin-

cípibus, * cum princípibus pópuli sui.

Qui habitáre facit stérilem in domo, * matrem filiórum lætantem.

PSALMUS 121.

Lætatus sum in his quæ dicta sunt mihi: * In domum Dómini íbimus.

Stantes erant pedes nostri * in átriis tuis, Jerúsalem,

Jerúsalem quæ ædificátur ut cívitas, * cujus participátio ejus in idipsum.

Illuc enim ascendérunt tribus, tribus Dómini: * testimónium Israel, ad confitendum nómini Dómini.

Quia illic sedérunt sedes in judício, * sedes super domum David.

Rogáte quæ ad pacem sunt Jerúsalem: * et abundántia diligéntibus te.

Fiat pax in virtúte tua, * et abundántia in túrribus tuis.

Propter fratres meos et próximos meos, * loquébar pacem de te.

Propter domum Dómini Dei nostri, * quæsívi bona tibi.

PSALMUS 126.

Nisi Dóminus ædificáverit domum, * in vanum laborávérunt qui ædificant eam.

Nisi Dóminus custodíerit civitátem, * frustrà vígilat qui custódit eam.

Vanum est vobis ante lucem súrgere: * súrgite, postquàm sederítis, qui manducátis panem dolóris, cùm déderit dilectis suis somnum.

Ecce hæréditas Dómini, fílii; * merces, fructus ventris.

Sicut sagittæ in manu potentis, * ita fílii excussórum.

Beátus vir qui implévit desidérium suum ex ipsis; * non confundétur, cùm loquétur inimícis suis in porta.

PSALMUS 147.

Lauda, Jerúsalem, Dóminum: * lauda Deum tuum, Sion;

Quóniam confortávit seras portárum tuárum, * benedixit fíliis tuis in te.

Qui pósuit fines tuos pacem, * et ádipe frumenti sátiat te;

Qui emittit elóquium suum terræ, * velóciter currit sermo ejus;

Qui dat nivem sicut lanam, * nébulam sicut cinerem spargit;

Mittit crystallum suam sicut buccellas: * ante fáciem frígoris ejus quis sustinébit?

Emittet verbum suum, et liquefáciet ea: * flabit spíritus ejus, et fluent aquæ.

Qui annúntiat verbum suum Jacob, * justítias et judícia sua Israel.

Non fecit táliter omni na-

tióni : * et judícia sua non manifestávit eis.

Ant. In me ancillà suâ adimplévit Dóminus misericórdiam suam quam promísit dómui Israel. *Judith* 13.

Capitulum. (*Eccli.* 24.)

Qui créavit me, requiévit in tabernáculo meo, et dixit mihi : In Jacob inhábita, et in Israel hæreditáre, et in electis meis mitte radíces: Et sic in Sion firmáta sum.

HYMNUS.

Ave, maris stella,
Dei mater alma,
Atque semper virgo,
Felix cœli porta.
Sumens illud ave
Gabriélis ore,
Funda nos in pace,
Mutans Evæ nomen.
Solve vincla reis,
Profer lumen cæcis;
Mala nostra pelle;
Bona cuncta posce.
Monstra te esse matrem;
Sumat per te preces,
Qui pro nobis natus,
Tulit esse tuus.
Virgo singuláris,
Inter omnes mitis,
Nos culpis solútos,
Mites fac et castos.
Vitam præsta puram,
Iter para tutum;
Ut videntes Jesum,
Semper collætémur.
Sit laus Deo Patri,
Summo Christo decus,
Spirítui sancto;
Tribus honor unus. Amen.

℣. Anima mea exultábit in Dómino : ℟. Et delectábitur super salutári suo. *Ps.* 34.

Ad Magníficat, *Ant.* 8. *G.* Beátam me dicent omnes generatiónes ; quia fecit mihi magna qui potens est, et sanctum nomen ejus. *Luc.* 1.

ORATIO.

Cordibus nostris, quæsumus, Dómine, grátiam tuam benignus infunde ; et intercedente sanctíssimâ Dei genitríce Maríâ, córpora nostra castitáte, et mentes nostras humilitáte et caritáte sanctífica ; Per eumdem.

Fiunt Suffragia.

AD COMPLETORIUM.

℣. Converte nos. ℣. Deus, in adjutórium.

Ps. Sæpè expugnavérunt, 131 ; De profundis, 94 ; Dómine, non est exaltátum, 94, *sub Antiph.* 5. a. In omni gente quæ audíerit nomen tuum, magnificábitur super te Deus Israel. *Judith* 13.

HYMNUS.

Virgo, Dei génitrix, quem totus non capit orbis,
In tua se clausit víscera, factus homo.
Hinc méritò dicent te sécula cuncta beátam :
Hinc pópuli matrem te dominamque colunt.
Suscipe, quos pia plebs tibi péndere certat, honóres :

Annue, sollícitâ quam prece poscit, opem.

GLÓRIA magna Patri: compar sit glória Nato: Ambórum tibi par, Spíritus alme, decus. Amen.

Capitulum. (*Judith* 13.)

NOMEN tuum Dóminus ita magnificávit, ut non recédat laus tua de ore hóminum, qui mémores fúerint virtútis Dómini in æternum.

℟. *br.* Vultum tuum * Deprecabuntur. Vultum. ℣. Omnes dívites * plebis * Deprecabuntur. Glória Patri. Vultum.

℣. Mémores erunt nóminis tui ℟. In omni generatióne et generatiónem. *Ps.* 44.

Ad Nunc dimittis, *Ant.* 4. E. Memoráre diérum humilitátis tuæ; et ínvoca Dóminum, et lóquere Regi pro nobis, et líbera nos de morte. *Esther* 15.

ORATIO.

BEATÆ et gloriósæ semperque vírginis Maríæ, quæsumus, Dómine, intercéssio gloriósa nos prótegat, et ad vitam perdúcat ætérnam; Per Dóminum.

PROSA DE BEATA

AD DEVOTIONEM.

INVIOLATA, íntegra et casta es, María:

Quæ es effecta fúlgida cœli porta.

O mater alma Christi caríssima,

Súscipe pia laudum præcónia.

Nostra ut pura péctora sint et córpora,

Te nunc flágitant devóta corda et ora.

Tua per precáta dulcísona,

Nobis concédas véniam per sécula.

O benigna! O benigna! O benigna!

Quæ sola inviolàta permansisti.

℣. Véritas de terra orta est, ℟. Et justítia de cœlo prospexit. *Ps.* 84.

ORATIO.

FAMULÓRUM tuórum, quæsumus, Dómine, delictis ignosce; ut qui tibi placére de áctibus nostris non valémus, Genitrícis Fílii tui Dómini nostri intercessióne salvémur; Per eumdem.

PSALMI POENITENTIALES.

PSALMUS 6.

Domine, ne in furóre tuo árguas me, * neque in ira tua corrípias me.

Miserére meî, Dómine, quóniam infirmus sum: * sana me, Dómine, quóniam conturbáta sunt ossa mea.

Et ánima mea turbáta est valde; * sed tu, Dómine, úsquequò?

Convértere, Dómine, et éripe ánimam meam: * salvum me fac propter misericórdiam tuam;

Quóniam non est in morte, qui memor sit tuî: * in inferno autem quis confitébitur tibi?

Laborávi in gémitu meo, lavábo per síngulas noctes lectum meum, * lácrymis meis stratum meum rigábo.

Turbátus est à furóre óculus meus; * inveterávi inter omnes inimícos meos.

Discédite à me, omnes qui operámini iniquitátem; * quóniam exaudívit Dóminus vocem fletûs mei.

Exaudívit Dóminus deprecatiónem meam: * Dóminus oratiónem meam suscépit.

Erubescant et conturbentur vehementer omnes inimíci mei: * convertantur et erubescant valde velóciter.

PSALMUS 31.

Beati quorum remissæ sunt iniquitátes, * et quorum tecta sunt peccáta.

Beátus vir cui non imputávit Dóminus peccátum; * nec est in spíritu ejus dolus.

Quóniam tácui, inveteravérunt ossa mea, * dum clamárem totâ die.

Quóniam die ac nocte graváta est super me manus tua: * conversus sum in ærumna mea, dum confígitur spina.

Delictum meum cógnitum tibi feci, * et injustítiam meam non abscondi.

Dixi: Confitébor adversùm me injustítiam meam Dómino; * et tu remisisti impietátem peccáti mei.

Pro hac orábit ad te omnis sanctus * in témpore opportúno.

Verúmtamen in dilúvio aquárum multárum, * ad eum non approximábunt.

Tu es refúgium meum à tribulatióne quæ circúmdedit me: * exultátio mea, érue me à circumdántibus me.

Intellectum tibi dabo, et ínstruam te in via hac quâ

gradiéris : * firmábo super te óculos meos.

Nolíte fíeri sicut equus et mulus, * quibus non est intellectus.

In camo et fræno maxillas eórum constringe, * qui non appróximant ad te.

Multa flagella peccatóris; * sperantem autem in Dómino misericórdia circúmdabit.

Lætámini in Dómino, et exultáte, justi; * et gloriámini, omnes recti corde.

PSALMUS 37.

Domine, ne in furóre tuo árguas me, * neque in ira tua corrípias me;

Quóniam sagittæ tuæ infixæ sunt mihi, * et confirmasti super me manum tuam.

Non est sánitas in carne mea à fácie iræ tuæ : * non est pax óssibus meis à fácie peccatórum meórum.

Quóniam iniquitátes meæ supergressæ sunt caput meum : * et sicut onus grave gravátæ sunt super me.

Putruérunt et corruptæ sunt cicatríces meæ, * à fácie insipiéntiæ meæ.

Miser factus sum et curvátus sum usque in finem : * totâ die contristátus ingrediébar.

Quóniam lumbi mei impléti sunt illusiónibus; * et non est sánitas in carne mea.

Afflictus sum et humiliátus sum nimis : * rugiébam à gémitu cordis mei.

Dómine, ante te omne desidérium meum; * et gémitus meus à te non est abscónditus.

Cor meum conturbátum est, derelíquit me virtus mea; * et lumen oculórum meórum, et ipsum non est mecum.

Amíci mei et próximi mei * adversùm me appropinquavérunt et stetérunt.

Et qui juxta me erant, de longè stetérunt; * et vim faciébant qui quærébant ánimam meam.

Et qui inquiréhant mala mihi, locúti sunt vanitátes, * et dolos totâ die meditabantur.

Ego autem tanquam surdus non audiébam, * et sicut mutus non apériens os suum.

Et factus sum sicut homo non áudiens, * et non habens in ore suo redargutiónes.

Quóniam in te, Dómine, sperávi : * tu exáudies me, Dómine Deus meus.

Quia dixi : Nequando supergáudeant mihi inimíci mei; * et, dum commoventur pedes mei; super me magna locúti sunt.

Quóniam ego in flagella parátus sum; * et dolor meus in conspectu meo semper.

Quóniam iniquitátem meam annuntiábo; * et cogitábo pro peccáto meo.

Inimíci autem mei vivunt, et confirmáti sunt super me; * et multiplicáti sunt qui odérunt me iníque.

Qui retríbuunt mala pro bonis, detrahébant mihi; * quóniam sequébar bonitátem.

Ne derelinquas me, Dómine Deus meus; * ne discésseris à me.

Intende in adjutórium meum, * Dómine Deus salútis meæ.

PSALMUS 50.

Miserere meî, Deus, * secundùm magnam misericórdiam tuam.

Et secundùm multitúdinem miseratiónum tuárum * dele iniquitátem meam.

Ampliùs lava me ab iniquitáte mea, * et à peccáto meo munda me;

Quóniam iniquitátem meam ego cognosco, * et peccátum meum contra me est semper.

Tibi soli peccávi, et malum coram te feci; * ut justificéris in sermónibus tuis, et vincas cùm judicáris.

Ecce enim in iniquitátibus conceptus sum, * et in peccátis concépit me mater mea.

Ecce enim veritátem dilexisti: * incerta et occulta sapiéntiæ tuæ manifestasti mihi.

Asperges me hyssópo, et mundábor: * lavábis me, et super nivem dealbábor.

Audítui meo dabis gáudium et lætítiam; * et exultábunt ossa humiliáta.

Averte fáciem tuam à peccátis meis, * et omnes iniquitátes meas dele.

Cor mundum crea in me, Deus; * et spíritum rectum ínnova in viscéribus meis.

Ne projícias me à fácie tua; * et Spíritum sanctum tuum ne áuferas à me.

Redde mihi lætítiam salutáris tui; * et spíritu principáli confirma me.

Docébo iníquos vias tuas; * et ímpii ad te convertentur.

Líbera me de sanguínibus, Deus, Deus salútis meæ; * et exultábit lingua mea justítiam tuam.

Dómine, lábia mea apéries; * et os meum annutiábit laudem tuam.

Quóniam si voluisses sacrifícium, dedissem útique; * holocaustis non delectáberis.

Sacrifícium Deo spíritus contribulátus: * cor contrítum et humiliátum, Deus, non despícies.

Benignè fac, Dómine, in bona voluntáte tua Sion, * ut ædificentur muri Jerúsalem.

Tunc acceptábis sacrifícium justítiæ, oblatiónes et holocausta; * tunc impónent super altáre tuum vítulos.

PSALMUS 101.

Domine, exaudi oratiónem meam; * et clamor meus ad te véniat.

Non avertas fáciem tuam à me: * in quacumque die tríbulor, inclína ad me aurem tuam.

In quacumque die invocávero te, * velóciter exaudi me;

Quia defecérunt sicut fumus dies mei, * et ossa mea sicut crémium aruérunt.

Percussus sum ut fœnum, et áruit cor meum; * quia oblítus sum comédere panem meum.

A voce gémitûs mei * adhæsit os meum carni meæ.

Símilis factus sum pelicáno solitúdinis: * factus sum sicut nyctícorax in domicílio.

Vigilávi, * et factus sum sicut passer solitárius in tecto.

Totâ die exprobrábant mihi inimíci mei, * et qui laudábant me, adversùm me jurábant.

Quia cinerem tanquam panem manducábam; * et potum meum cum fletu miscébam,

A fácie iræ et indignatiónis tuæ; * quia élevans allisisti me.

Dies mei sicut umbra declinavérunt; * et ego sicut fœnum árui.

Tu autem, Dómine, in æternum pérmanes; * et memoriále tuum in generatiónem et generatiónem.

Tu exurgens miseréberis Sion, * quia tempus miserendi ejus, quia venit tempus;

Quóniam placuérunt servis tuis lápides ejus, * et terræ ejus miserebuntur.

Et timébunt gentes nomen tuum, Dómine, * et omnes reges terræ glóriam tuam;

Quia ædificávit Dóminus Sion, * et vidébitur in glória sua.

Respexit in oratiónem humílium, * et non sprevit precem eórum.

Scribantur hæc in generatióne áltera: * et pópulus qui creábitur, laudábit Dóminum;

Quia prospexit de excelso sancto suo: * Dóminus de cœlo in terram aspexit;

Ut audíret gémitus compeditórum, * ut sólveret fílios interemptórum;

Ut annúntient in Sion nomen Dómini, * et laudem ejus in Jerúsalem,

In conveniendo pópulos in unum, et reges, * ut sérviant Dómino.

Respondit ei in via virtútis suæ: * Paucitátem diérum meórum núntia mihi.

Ne révoces me in dimídio diérum meórum: * in generatiónem et generatiónem anni tui.

Inítio tu, Dómine, terram fundasti: * et ópera mánuum tuárum sunt cœli.

Ipsi períbunt; * tu autem pérmanes:

Et omnes sicut vestimentum veterascent; * et sicut opertórium mutábis eos, et mutabuntur.

Tu autem idem ipse es, * et anni tui non defícient.

Fílii servórum tuórum ha-

bitábunt ; * et semen eórum in séculum dirigétur.

PSALMUS 129.

De profundis clamávi ad te, Dómine : * Dómine, exaudi vocem meam.

Fiant aures tuæ intendentes * in vocem deprecatiónis meæ.

Si iniquitátes observáveris, Dómine; * Dómine, quis sustinébit?

Quia apud te propitiátio est, * et propter legem tuam sustínui te, Dómine.

Sustínuit ánima mea in verbo ejus, * sperávit ánima mea in Dómino.

A custódia matutína usque ad noctem * speret Israel in Dómino;

Quia apud Dóminum misericórdia, * et copiósa apud eum redémptio;

Et ipse rédimet Israel * ex ómnibus iniquitátibus ejus.

PSALMUS 142.

Domine, exaudi oratiónem meam : * áuribus pércipe obsecratiónem meam in veritáte tua; exaudi me in tua justítia.

Et non intres in judícium cum servo tuo; * quia non justificábitur in conspectu tuo omnis vivens.

Quia persecútus est inimícus ánimam meam : * humiliávit in terra vitam meam.

Collocávit me in obscúris sicut mórtuos séculi; * et anxiátus est super me spíritus meus : in me turbátum est cor meum.

Memor fui diérum antiquórum : meditátus sum in ómnibus opéribus tuis; * in factis mánuum tuárum meditábar.

Expandi manus meas ad te : * ánima mea sicut terra sine aqua tibi.

Velóciter exaudi me, Dómine; * defécit spíritus meus.

Non avertas fáciem tuam à me; * et símilis ero descendéntibus in lacum.

Audítam fac mihi mane misericórdiam tuam; * quia in te sperávi.

Notam fac mihi viam in qua ámbulem; * quia ad te levávi ánimam meam.

Eripe me de inimícis meis, Dómine; ad te confúgi : * doce me fácere voluntátem tuam, quia Deus meus es tu.

Spíritus tuus bonus dedúcet me in terram rectam : * propter nomen tuum, Dómine, vivificábis me in æquitáte tua.

Edúces de tribulatióne ánimam meam; * et in misericórdia tua disperdes inimícos meos.

Et perdes omnes qui tribulant ánimam meam; * quóniam ego servus tuus sum.

Ant. Dómine, memor esto meî, et ne vindictam sumas de peccátis meis, neque reminiscáris delicta mea, vel parentum meórum. *Tob.* 3.

LITANIÆ.

Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison.
Christe, audi nos. Christe, exaudi nos.
Pater de cœlis, Deus, Miserére nobis.
Fili redemptor mundi, Deus, miserére nobis.
Spíritus sancte, Deus, miserére nobis.
Sancta Trínitas, unus Deus, miserére nobis.
Sancta María, ora pro nobis.
Sancta Dei Génitrix, ora.
Sancta Virgo vírginum, ora.
Sancte Míchael, ora.
Sancte Gábriel, ora.
Sancte Ráphael, ora.
Omnes sancti Angeli et Archángeli, oráte pro nobis.
Omnes sancti beatórum Spirítuum órdines, oráte.
Sancte Joannes Baptista, ora pro nobis.
Omnes sancti Patriarchæ et Prophétæ, oráte.
Sancte Petre, ora.
Sancte Paule, ora.
Sancte Andréa, ora.
Sancte Jacóbe (*Zeb.*), ora.
Sancte Joannes, ora.
Sancte Thoma, ora.
Sancte Jacóbe, ora.
Sancte Philippe, ora.
Sancte Bartholomæe, ora.
Sancte Matthæe, ora.
Sancte Simon, ora.
Sancte Thaddæe, ora.
Sancte Matthía, ora.
Sancte Bárnaba, ora.
Sancte Luca, ora.
Sancte Marce, ora.
Omnes sancti Apóstoli et Evangelistæ, oráte.
Omnes sancti Discípuli Dómini, oráte.
Omnes sancti Innocentes, oráte pro nobis.
Sancte Stéphane, ora.
Sancte Clemens, ora.
Sancte Fabiáne, ora.
Sancte Laurenti, ora.
Sancte Vincenti, ora.
Sancte Irenæe cum sóciis tuis, ora pro nobis.
Sancte Dionysi cum sóciis tuis, ora pro nobis.
Sancti Joannes et Paule, oráte pro nobis.
Sancti Cosma et Damiáne, oráte pro nobis.
Sancti Gervási et Protási, oráte pro nobis.
Sancte Sebastiáne, ora.
Sancte Amarande, ora.
Sancte Priváte, ora.
Omnes sancti Mártyres, oráte pro nobis.
Sancte Sylvester, ora.
Sancte Grégori, ora.
Sancte Ambrósi, ora.
Sancte Augustíne, ora.
Sancte Hierónyme, ora.
Sancte Hilári, ora.
Sancte Martíne, ora.
Sancte Cæsári, ora.
Sancte Remígi, ora.
Sancte Nicoláe, ora.
Sancte Clare, ora.
Sancte Diogeniáne, ora.
Sancte Salvi, ora.
Sancte Germane, ora.
Omnes sancti Pontífices et Confessóres, oráte.
Omnes sancti Doctóres, oráte pro nobis.

Sancte Antóni, ora pro nobis.
Sancte Benedicte, ora.
Sancte Maure, ora.
Sancte Bernarde, ora.
Sancte Domínice, ora.
Sancte Francisce, ora.
Sancte Ludovíce, ora.
Sancte Roche, ora.
Omnes sancti Sacerdótes et Levítæ, oráte.
Omnes sancti Mónachi et Eremítæ, oráte.
Sancta Anna, ora.
Sancta María Magdaléne, ora pro nobis.
Sancta Thecla, ora.
Sanctæ Perpétua et Felícitas, oráte pro nobis.
Sancta Agatha, ora.
Sancta Lúcia, ora.
Sancta Agnes, ora.
Sancta Cæcília, ora.
Sancta Catharína, ora.
Sancta Anastásia, ora.
Sancta Caríssima ora.
Sancta Martiána, ora.
Sancta Genovéfa, ora.
Sancta Clotildis, ora.
Sancta Bathildis, ora.
Sancta María Ægyptia, ora.
Sancta Sigolena, ora.
Omnes sanctæ Vírgines et Víduæ, oráte.
Omnes Sancti et Sanctæ Dei, intercédite pro nobis.
Propítius esto, Parce nobis, Dómine.
Propítius esto, Exaudi nos, Dómine.
Ab omni malo, Líbera nos, Dómine.
Ab omni peccáto, líbera.
Ab ira tua, líbera.
Ab subitánea et improvísa morte, líbera.
Ab insídiis diáboli, líbera.
Ab immundis cogitatiónibus, líbera.
A spíritu fornicatiónis, líbera nos, Dómine.
Ab ira, et ódio, et omni mala voluntáte, líbera.
A fúlgure et tempestáte, líbera nos, Dómine.
A morte perpétua, líbera.
Per mystérium sanctæ Incarnatiónis tuæ, líbera.
Per adventum tuum, líbera.
Per nativitátem tuam, líbera nos, Dómine.
Per baptismum et sanctum jejúnium tuum, líbera.
Per crucem et passiónem tuam, líbera.
Per mortem et sepultúram, tuam, líbera.
Per sanctam Resurrectiónem tuam, libera.
Per admirábilem Ascensiónem tuam, líbera.
Per adventum Spíritûs sancti paracléti, líbera.
In die judícii, líbera.
Peccatóres, Te rogámus, audi nos.
Ut ad veram pœniténtiam nos perdúcere dignéris, te.
Ut remissiónem peccatórum nostrórum nobis dones, te.
Ut compunctiónem cordis, fontemque lacrymárum nobis dones, te.
Ut fidem, spem et caritátem nobis dones, te.
Ut Ecclésiam tuam sanctam régere et conserváre dignéris, te.

Ut Domnum Apostólicum, et omnes gradus Ecclésiæ in sancta religióne conserváre dignéris, te.

Ut Antístitem nostrum, et omnes congregatiónes illi commissas, in tuo sancto obséquio conserváre dignéris, te rogámus, audi nos.

Ut Regem nostrum custodíre dignéris, te.

Ut inimícos sanctæ Ecclésiæ humiliáre dignéris, te.

Ut Régibus et Princípibus Christiánis pacem et veram concórdiam donáre dignéris, te.

Ut cuncto pópulo Christiáno pacem et unitátem largíri dignéris, te.

Ut nosmetipsos in tuo sancto servítio confortáre et conserváre dignéris, te.

Ut mentes nostras ad cœléstia desidéria érigas, te.

Ut ómnibus benefactóribus nostris sempiterna bona retríbuas, te.

Ut ánimas nostras, fratrum, propinquórum, et benefactórum nostrórum, ab æterna damnatióne erípias, te.

Ut fructus terræ dare et conserváre dignéris, te.

Ut ómnibus fidélibus defunctis réquiem æternam donáre dignéris, te.

Ut nos exaudíre dignéris, te rogámus, audi nos.

Fili Dei, te rogámus, audi nos.

Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi, Parce nobis, Dómine.

Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi, Exaudi nos, Dómine.

Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi, Miserére nobis.

Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. Pater noster, *usque ad* ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Dómine, non secundùm peccáta nostra fácias nobis: ℟. Neque secundùm iniquitátes nostras retríbuas nobis. *Ps.* 102.

℣. Esto nobis, Dómine, turris fortitúdinis, ℟. A fácie inimíci. *Ps.* 60.

℣. Orémus pro summo Pontífice nostro *N.* ℟. Notam fáciat fíliis hóminum glóriam magnificéntiæ regni tui. *Ps.* 144.

℣. Pro Antístite nostro *N.* ℟. Dóminus conservet eum, et vivíficet eum. *Ps.* 40.

℣. Pro Rege nostro *N.* ℟. Dómine, salvum fac Regem; et exaudi nos in die quâ invocavérimus te. *Ps.* 19.

℣. Pro benefactóribus nostris. ℟. Deus omnem grátiam abundáre fáciat in illis, et áugeat incrementa frugum justítiæ illórum. 2. *Cor.* c. 9.

℣. Pro cunctis fidélibus defunctis. ℟. Edúcat eos Dóminus in lucem, et vídeant justítiam ejus. *Mich.* 7.

℣. Pro infirmis, afflictis, captívis, et peregrínis. ℟. Líbera eos, Deus, ex ómnibus tribulatiónibus suis. *Ps.* 24.

℣. Pro frátribus nostris absséntibus. ℟. Benéfac, Dómine, bonis et rectis corde. *Ps.* 124.

℣. Memor esto congregatiónis tuæ, ℟. Quam possedísti ab inítio. *Ps.* 73.

Ps. Deus, in adjutórium, 12.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam;

℟. Et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101.

℣. Dóminus * vobiscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

Deus, cui próprium est miserére semper, et párcere: súscipe deprecatiónem nostram; ut nos, et ómnes fámulos tuos, quos delictórum caténa constríngit, miserátio tuæ pietátis clementer absólvat.

Exaudi, quæsumus, Dómine, súpplicum preces, et confiténtium tibi parce peccátis; ut páriter nobis indulgéntiam tríbuas benignus et pacem.

Ineffabilem nobis, Dómine, misericórdiam tuam clementer ostende; ut simul nos et à peccátis ómnibus éxuas, et à pœnis quas pro his merémur, erípias.

Deus, qui culpas delinquéntium districtè feriendo pércutis, fletus quoque lugéntium non recúsas: quæsumus, ut qui pondus tuæ animadversiónis cognóvimus, pietátis tuæ grátiam sentiámus.

Deus ómnium fidélium Pastor et Rector, fámulum tuum *N.* quem Pastórem Ecclésiæ tuæ præesse voluísti, propítius réspice; da ei, quæsumus, verbo et exémplo, quibus præest proficere, ut ad vitam una cum grege sibi crédito, pervéniat sempiternam.

Omnipotens, sempiterne Deus, miserére fámulo tuo Pontífici nostro *N.* et dírige eum secundùm tuam cleméntiam in viam salútis æternæ; ut, te donante, tibi plácita cúpiat, et totâ virtúte perfíciat.

Quæsumus, omnípotens Deus, ut fámulus tuus Rex noster *N.* qui tuâ miseratióne suscépit regni gubernácula, virtútum étiam ómnium percípiat incrementa; quibus decenter ornátus, vitiórum monstra devitáre, hostes superáre, et ad te, qui via, véritas, et vita es, grátiosus váleat pervenire.

Deus, à quo sancta desidéria, recta consília et justa sunt ópera: da servis tuis illam, quam mundus dare non potest, pacem; ut et

corda nostra mandátis tuis dédita, et, hóstium sublátâ formídine, témpora sint tuâ protectióne tranquilla.

Ure igne sancti Spíritûs renes nostros, et cor nostrum, Dómine; ut tibi casto córpore serviámus, et mundo corde placeámus.

Actiones nostras, quæsumus, Dómine, aspirando præveni, et adjuvando proséquere; ut cuncta nostra orátio et operátio à te semper incípiat, et per te cœpta finiátur.

Fidelium, Deus, ómnium cónditor et redemptor, animábus famulórum famularumque tuárum remissiónem cunctórum tríbue peccatórum; ut indulgéntiam quam semper optavérunt, piis supplicatiónibus consequantur.

Omnipotens, sempiterne Deus, qui vivórum domináris simul et mortuórum, omniumque miseréris, quos tuos fide et ópere futúros esse prænoscis: te súpplices exorámus, ut pro quibus effúndere preces decrévimus, quosque vel præsens séculum adhuc in carne rétinet, vel futúrum jam exútos córpore suscépit, intercedéntibus ómnibus Sanctis tuis, pietátis tuæ cleméntiâ, ómnium delictórum suórum véniam consequantur; Per Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

ORDO COMMENDATIONIS ANIMÆ ANTE DECESSUM.

Primùm dicuntur Litaniæ breves in hunc modum.

Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison.
Sancta María, Ora pro eo (*vel* ea).
Omnes sancti Angeli, oráte.
Sancte Abel, ora.
Omnis chorus Justórum, ora pro eo (*vel* ea).
Sancte Abraham, ora.
Sancte Joannes Baptista, ora pro eo (*vel* ea).
Omnes sancti Patriarchæ et prophétæ, oráte.
Sancte Petre, ora
Sancte Paule, ora.
Sancte Andréa, ora.
Sancte Joannes, ora.
Omnes sancti Apóstoli et Evangelistæ, oráte.
Omnes sancti Discípuli Dómini, oráte.
Omnes sancti Innocentes, oráte pro eo (*vel* ea.)
Sancte Stéphane, ora.
Sancte Laurenti, ora.

Sancte Clare, ora.
Omnes sancti Martyres, oráte pro eo (*vel* eâ).
Sancte Sylvester, ora.
Sancte Augustíne, ora.
Sancte Benedicte, ora.
Sancte Francisce, ora.
Omnes sancti Confessóres, oráte pro ea (*vel* ea).
Sancta María Magdaléne, ora pro eo (*vel* ea).
Sancta Thecla, ora.
Sancta Lúcia, ora.
Sancta Cæcília, ora.
Omnes sanctæ Vírgines, oráte pro eo (*vel* ea).
Omnes Sancti et Sanctæ Dei, intercédite pro eo (*vel* ea).
Propítius esto, Parce ei, Dómine.
Propítius esto, Adjuva eum, (*vel* eam,) Dómine.
Propítius esto, Líbera eum, (*vel* eam,) Dómine.
Ab ira tua, líbera.
A mala morte, líbera.
A potestáte diáboli, líbera.
A pœnis inferni, líbera.
Per nativitátem tuam, líbera eum, (*vel* eam,) Dómine.
Per crucem et passiónem tuam, líbera.
Per mortem et sepultúram tuam, líbera.
Per gloriósam Resurrectiónem tuam, líbera.
Per admirábilem Ascensiónem tuam, líbera.
Per grátiam Spíritûs sancti paracléti, líbera.
In die judícii, líbera.
Peccatóres, te rogámus, audi nos.
Ut ei parcas, te rogámus.

Kyrie, eléison. Christe eléison. Kyrié, eléison.

Deinde, cùm in agone sui exitûs anxiatur anima, dicitur:

Proficiscere, ánima christiána, de hoc mundo, In nómine Dei Patris omnipotentis, qui te creávit: In nómine Jesu Christi Fílii Dei vivi, qui pro te passus est: In nómine Spíritûs sancti, qui in te effúsus est. Egredienti de córpore áditus tibi páteat ad Sion montem, civitátem Dei viventis, Jerúsalem cœlestem, et multórum míllium Angelórum frequéntiam, et Ecclésiam primitivórum qui conscripti sunt in cœlis. Exurgat Deus, et dissipentur omnes potestátes tenebrárum; fúgiant cuncta spirituália nequítiæ in cœléstibus, et ovem pretióso Christi sánguine redemptam violáre non áudeant. Líberet te à cruciátu Christus, qui pro te crucifixus est. Líberet te ab æterna morte Christus, qui pro te mori dignátus est. Ovem suam te bonus pastor agnoscat, atque in electórum suórum grege constítuat. Redemptórem tuum fácie ad fáciem vídeas; et præsens semper assistens manifestíssimam beátis óculis aspícias veritátem in sécula seculórum. ℟. Amen.

Commendamus tibi, Dómine, ánimam fámuli tui *vel*] fámulæ tuæ] *N.*; precamurque

te, Dómine Jesu Christe, Salvátor mundi, ut propter quam ad terram misericórditer descendísti, eam in pace suscípias, et in sinu Abrahæ per manus sanctórum Angelórum collocáre digneris. Agnósce, Dómine Jesu, creatúram tuam, per te renátam ex aqua et Spíritu sancto, consecrátam signo crucis tuæ, nutrítam córpore et sánguine tuo, et in Ecclésiæ tuæ sinu verbo veritátis instructam. Ne péreat prétium quod pro ejus ætérna redemptióne persolvísti. Delicta juventútis ejus et ignorántias clementer indulge. Ne memíneris iniquitátum ejus antiquárum, quas suscitávit furor mali desidérii : sed memento miseratiónum tuárum, et glóriæ nóminis tui. Licet enim peccáverit, tamen in te sperávit et crédidit, teque Deum et Salvatórem suum una cum Patre et Spíritu sancto fidéliter adorávit.

℟. Amen.

Ps. 3. Dómine, quid multiplicáti sunt, 4.

Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison.

Pater. ℣. Et ne nos, *etc.* ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Salvum me fac, Deus; ℟. Quóniam intravérunt aquæ usque ad ánimam meam. *Ps.* 68.

℣. In multitúdine misericórdiæ tuæ exaudi me: ℟. In veritáte salútis tuæ. *Ps.* 68.

℣. Eripe me de luto, ut non infígar : ℟. Líbera me ab iis qui oderunt me, et de profundis aquárum. *Ps.* 68.

℣. Non me demergat tempestas aquæ, neque absórbeat me profundum : ℟. Neque úrgeat super me púteus os suum. *Ps.* 68.

℣. Exurge in adjutórium mihi : ℟. Dic ánimæ meæ, Salus tua ego sum. *Ps.* 34.

℣. Fac mecum signum in bonum, ut vídeant qui oderunt me, et confundantur; ℟. Quóniam tu, Dómine, adjuvísti me, et consolátus es me. *Ps.* 85.

Orémus.

UNIGENITE et dilecte Fili Dei vivi, qui pro redemptióne mundi voluísti in præsépio nasci, à Judæis reprobári, à Juda proditóre ósculo tradi, vínculis alligári, sicut agnus ad victimam duci, flagellis et cólaphis cædi, sputis fœdári, spinis coronári, cruci affígi, cum scelerátis deputári, et inter acerbíssimos dolóres expiráre : quæsumus ut per has sanctíssimas pœnas tuas, et per crucem ac mortem tuam, liberáre digneris famulum tuum *N.* [*vel* famulam tuam *N.*] à pœnis inferni, et perdúcere quò perduxísti latrónem tecum crucifixum; Qui cum Patre et Spíritu sancto vivis et regnas Deus.

℟. Amen.

Posteà legitur de Passione Domini nostri Jesu Christi. Ex Matth. Marc. Luc.

ASSUMIT Jesus Petrum, et Jacóbum, et Joannem secum; et cœpit pavére, et tædére, contristári, et mœstus esse. Tunc ait illis: Tristis est ánima mea usque ad mortem; sustinéte hic, et vigiláte mecum. Et progressus pusillùm, pósitis génibus, orábat dicens: Pater, si vis, transfer cálicem istum à me: verúmtamen non mea voluntas, sed tua fiat. Appáruit autem illi Angelus de cœlo, confortans eum. Et prócidit super terram in fáciem suam, orans; et factus in agónia, prolíxiùs orábat, ut, si fíeri posset, transíret ab eo hora. Et dixit: Abba, Pater, si possíbile est, tránseat à me calix iste: ómnia tibi possibília sunt; transfer cálicem hunc à me: sed non quod ego volo, sed quod tu. Et factus est sudor ejus, sicut guttæ sánguinis decurrentis in terram.

Ps. 69. Deus in adjutórium meum, 12.

℣. Exaudi, Deus, oratiónem meam, et ne despéxeris deprecatiónem meam: ℟. Intende mihi, et exaudi me. *Ps.* 54.

℣. Cor meum conturbátum est in me: ℟. Et formído mortis cécidit super me. *Ps.* 54.

℣. Timor et tremor venérunt super me: ℟. Et contexérunt me ténebræ. *Ps.* 54.

℣. Ego autem in te sperávi, Dómine; ℟. Dixi: Deus meus es tu; in mánibus tuis sortes meæ. *Ps.* 30.

℣. Illúmina óculos meos, ne unquam obdórmiam in morte; ℟. Nequando dicat inimícus meus: Prævalui adversùs eum. *Ps.* 12.

℣. Custódi ánimam meam, et érue me: ℟. Non erubéscam; quóniam sperávi in te. *Ps.* 24.

Orémus.

DOMINE Jesu Christe, cleméntiam tuam humíliter implorámus, per illam ánimæ tuæ tristítiam usque ad mortem, et per agóniam quam, instante passióne, pertulisti, quando factus est sudor tuus sicut guttæ sánguinis decurrentis in terram: succurre * fámulo tuo, [*vel* fámulæ tuæ] in agóne mortis * constitúto [*vel* constitútæ]: tuére * eum [*vel* eam] in hac hora contra diabólicos incursus: líbera * eum [*vel* eam] à mortis imminentis terróribus; et de peccatórum suórum consciéntia formidántem, fac * eum [*vel* eam] de misericórdiæ tuæ immensa largitáte * secúrum [*vel* secúram]: Qui vivis et regnas Deus. ℟. Amen.

Ps. 141. Voce meâ ad Dóminum,... voce meâ ad Dóminum deprecátus sum, 74

℣. Vide, Dómine, humilitátem meam et labórem meum : ℟. Et dimitte universa delícta mea. *Ps.* 24.

℣. Dómine Deus miserátor et miséricors, pátiens, et multæ misericórdiæ, et verax; ℟. Réspice in me, et miserére meî. *Ps.* 85.

℣. Ne derelinquas me, Dómine Deus meus : ℟. Ne discésseris à me. *Ps.* 37.

℣. Quis dabit mihi pennas sicut columbæ? ℟. Et volábo et requiescam. *Ps.* 54.

℣. Moriátur ánima mea morte Justórum : ℟. Et fiant novíssima mea horum simília. *Num.* 23.

Orémus.

Domine Jesu Christe, qui per os Prophétæ dixisti : In caritáte perpétua dilexi te; ídeò attraxi te, míserans : te súpplices deprecámur, per istam caritátem quâ dilexisti nos, ut omnes amaritúdines passiónum tuárum, quas pro nobis peccatóribus sustinuisti in cruce, offerre et osténdere dignéris Deo Patri pro ánima * fámuli tui [*vel* fámulæ tuæ] *N.* in hac hora éxitûs ejus; quátenùs cum ipsa misericórdiùs agátur, quàm ejus peccáta meruérunt : Qui cum eódem Deo Patre et Spíritu sancto vivis et regnas Deus.

℟. Amen.

Finitis Psalmis et Orationibus, (vel etiam antequam finiantur) si instet momentum exitûs animæ de corpore, legitur super moribundum quod sequitur de Passione Domini nostri Jesu Christi. (Ex Mat. Luc. Joann.)

Tenebræ factæ sunt in universam terram usque in horam nonam, et obscurátus est sol. Et circa horam nonam clamávit Jesus voce magnâ, dicens : Eli, Eli, lamma sabacthâni? hoc est : Deus meus, Deus meus, ut quid dereliquisti me? Póstea, sciens Jesus quia ómnia consummáta sunt, ut consummarétur Scriptúra, dixit : Sítio. Vas ergo erat pósitum acéto plenum. Et contínuò currens unus ex eis, acceptam spóngiam implévit acéto, et impósuit arúndini; et dabat ei bíbere. Cùm ergo accepisset Jesus acétum, dixit : Consummátum est. Et íterùm clamans voce magnâ, ait : Pater, in manus tuas commendo spíritum meum. Et hæc dicens, inclináto cápite, trádidit spíritum.

Orémus.

Memor esto, piíssime Dómine Jesu, illíus horæ in qua de cruce pendens, clamasti voce magnâ : Deus meus, Deus meus, ut quid dereliquisti me? et íterùm : Pater, in manus tuas commendo spíritum meum; et hæc dicens expirasti. Per istam ergo pretiosíssimam mortem quæ vita nostra fuit, obsecrá-

mus cleméntiam tuam, ut non derelinquas in hac hora * fámulum tuum [*vel* fámulam tuam] *N.* cujus præter te nullus est auxiliátor álius; sed suscípere dignéris spíritum ejus, et introdúcere in regnum tuum ubi te cum Deo Patre et Spíritu sancto perpétuà caritáte díligat, et cum sanctis et electis in ætérnum cantet misericórdias tuas. ℟. Amen.

[*Finitâ præcedenti Oratione, et egressâ animâ, statim, dicitur* ℟. In te, Dómine, sperávi, *cum versibus et Oratione infrà.*]

Si autem adhuc anxiatur anima, recitantur sequentes Psalmi, vel eorum pars, prout necesse erit.

Ps. 21. Deus, Deus meus, réspice in me, 130.

Ps. 34. Júdica, Dómine, nocentes me, 66.

Ps. 53. Deus, in nómine tuo, 120.

Ps. 56. Miserére meî, Deus..... quóniam in te confídit, 142.

Ps. 70. In te, Dómine, sperávi, 121.

Ps. 85. Inclína, Dómine, aurem tuam, 156.

Ps. 87. Dómine Deus salútis, 146.

Ps. 90. Qui hábitat in adjutório, 32.

Ps. 138. Dómine, probásti me, 132.

Egressâ autem animâ, dicitur ℟. In te, Dómine, sperávi; non confundar in ætérnum: accélera ut éruas me: in manus tuas commendo spíritum meum: * Redemisti me, Dómine, Deus veritátis: illustra fáciem tuam super * servum tuum [*vel* ancillam tuam]; * salvum [*vel* salvam] me fac in misericórdia tua. ℣. Dómine Jesu, súscipe spíritum meum: * Redemisti me. *Ps.* 30. *Act.* 7.

Kyrie, eléison. Christe, eleison. Kyrie, eléison. *Secretò*, Pater. *Altâ voce*, ℣. Et ne nos, *etc.* ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Non intres in judícium cum * servo tuo [*vel* ancilla tua], Dómine; ℟. Quia non justificábitur in conspectu tuo omnis vivens. *Ps.* 142.

℣. Ne tradas béstiis ánimas confitentes tibi: ℟. Et ánimas páuperum tuórum ne obliviscáris in finem. *Ps.* 73.

℣. Dómine, exaudi, *etc.*

℣. Dóminus vobiscum, *etc.*

OREMUS.

TIBI, Dómine, commendámus ánimam * fámuli tui [*vel* fámulæ tuæ] *N.* ut * defunctus [*vel* defuncta] século, tibi vivat: et quæ per fragilitátem humánæ conversatiónis peccáta commísit, tu véniâ misericordíssimæ pietátis absterge; Per Christum Dóminum nostrum. Amen.

OFFICIUM DEFUNCTORUM.

Quælibet Hora sequentis Officii inchoatur absolutè.

AD VESPERAS.

Ant. 3. c. O Dómine.

PSALMUS 114.

Dilexi, * quóniam exáudiet Dóminus vocem oratiónis meæ.

Quia inclinávit aurem suam mihi, * et in diébus meis invocábo.

Circumdedérunt me dolóres mortis, * et perícula inferni invenérunt me.

Tribulatiónem et dolórem invéni; * et nomen Dómini invocávi.

O Dómine, líbera ánimam meam: * miséricors Dóminus, et justus, et Deus noster miserétur.

Custódiens párvulos Dóminus; * humiliátus sum, et liberávit me.

Convértere, ánima mea, in réquiem tuam; * quia Dóminus benefécit tibi;

Quia erípuit ánimam meam de morte, * óculos meos à lácrymis, pedes meos à lapsu.

Placébo Dómino * in regióne vivórum.

In hoc Officio, in fine omnium Psalmorum et Canticorum tantùm, dicitur:

Réquiem æternam dona eis, Dómine; * et lux perpétua lúceat eis.

Ant. O Dómine, líbera ánimam meam.

Ant. 2. D. Heu mihi.

PSALMUS 119.

Ad Dóminum, cùm tribulárer, clamávi; * et exaudívit me.

Dómine, líbera ánimam meam à lábiis iníquis, * et à lingua dolósa.

Quid detur tibi, aut quid apponátur tibi * ad linguam dolósam?

Sagittæ potentis acútæ, * cum carbónibus desolatóriis.

Heu mihi, quia incolátus meus prolongátus est! habitávi cum habitántibus Cedar: * multùm íncola fuit ánima mea.

Cum his qui odérunt pacem, eram pacíficus; * cùm loquébar illis, impugnábant me gratis.

Ant. Heu mihi, quia incolátus meus prolongátus est!

Ant. 8. d. Auxílium.

PSALMUS 120.

Levavi óculos meos in montes, * unde véniet auxílium meum.

Auxílium meum à Dómino, * qui fecit cœlum et terram.

Non det in commotiónem pedem tuum; * neque dormítet qui custódit te.

Ecce non dormitábit neque dórmiet, * qui custódit Israel.

Dóminus custódit te, Dóminus protéctio tua * super manum déxteram tuam.

Per diem sol non uret te, * neque luna per noctem.

Dóminus custódit te ab omni malo: * custódiat ánimam tuam Dóminus.

Dóminus custódiat intróitum tuum et éxitum tuum, * ex hoc nunc, et usque in séculum.

Ant. Auxílium meum à Dómino, qui fecit cœlum et terram.

Ant. 8. G. Si iniquitátes.

PSALMUS 129.

De profundis clamávi ad te, Dómine: * Dómine, exaudi vocem meam.

Fiant aures tuæ intendentes * in vocem deprecatiónis meæ.

Si iniquitátes observáveris, Dómine; * Dómine, quis sustinébit?

Quia apud te propitiátio est, * et propter legem tuam sustínui te, Dómine.

Sustínuit ánima mea in verbo ejus, * sperávit ánima mea in Dómino.

A custódia matutína usque ad noctem * speret Israel in Dómino;

Quia apud Dóminum misericórdia, * et copiósa apud eum redémptio;

Et ipse rédimet Israel * ex ómnibus iniquitátibus ejus.

Ant. Si iniquitátes observáveris, Dómine, quis sustinébit?

Ant. 2. D. Opera.

PSALMUS 137.

Confitebor tibi, Dómine, in toto corde meo; * quóniam audisti verba oris mei.

In conspectu Angelórum psallam tibi: * adorábo ad templum sanctum tuum,

Et confitébor nómini tuo super misericórdia tua et veritáte tua; * quóniam magnificasti super omne, nomen sanctum tuum.

In quacumque die invocávero te, exaudi me: * multiplicábis in ánima mea virtútem.

Confiteántur tibi, Dómine, omnes reges terræ; * quia audiérunt ómnia verba oris tui.

Et cantent in viis Dómini, * quóniam magna est glória Dómini;

Quóniam excelsus Dominus, et humília réspicit, * et alta à longè cognoscit.

Si ambulávero in médio tribulatiónis, vivificábis me: * et super iram inimicórum meórum extendisti manum tuam, et salvum me fecit déxtera tua.

Dóminus retríbuet pro me: * Dómine, misericórdia tua in séculum: ópera

mánuum tuárum, ne despícias.

Ant. Opera mánuum tuárum, Dómine, ne despícias.

Continuò dicitur:

Ad Magníficat, *Ant.* 1. a. Omne quod dat mihi Pater, ad me véniet; et eum qui venit ad me, non ejíciam forás. *Joan.* 6.

Secretò, Pater. *Clarâ voce,* ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. In memória æterna erunt justi; ℟. Ab auditióne malâ non timébunt. *Ps.* 111.

℣. A porta ínferi ℟. Erue, Dómine, ánimas eórum. *Ps.* 88.

℣. Credo vidére bona Dómini, ℟. In terra vivéntium. *Ps.* 26.

PSALMUS 145.

LAUDA, ánima mea, Dóminum: *laudábo Dóminum in vita mea; psallam Deo meo, quándiu fúero.

Nolíte confídere in princípibus; *in fíliis hóminum, in quibus non est salus:

Exíbit spíritus ejus, et revertétur in terram suam: * in illa die períbunt omnes cogitatiónes eórum.

Beátus cujus Deus Jacob adjútor ejus, spes ejus in Dómino Deo ipsíus, * qui fecit cœlum et terram, mare, et ómnia quæ in eis sunt.

Qui custódit veritátem in séculum, facit judícium injúriam patiéntibus, * dat escam esuriéntibus.

Dóminus solvit compedítos: * Dóminus illúminat cæcos.

Dóminus érigit elísos: * Dóminus díligit justos.

Dóminus custódit ádvenas: pupíllum et víduam suscípiet; * et vias peccatórum disperdet.

Regnábit Dóminus in sécula: * Deus tuus, Sion, in generatiónem et generatiónem.

Réquiem æternam.

℣. Requiescant in pace. ℟. Amen.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101.

℣. Dóminus vobíscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

In depositione Defuncti,

ORATIO.

INCLINA, Dómine, aurem tuam ad preces nostras, quibus misericórdiam tuam súpplices deprecámur; ut ánimam fámuli tui *N.* quam de hoc século migráre jussísti, in pacis ac lucis regióne constítuas, et sanctórum tuórum júbeas esse consórtem; Per Dóminum.

Pro Diacono, post litteram N. *additur* Diáconi.

In depositione Defunctæ.

ORATIO.

QUÆSUMUS, Dómine, pro tua pietáte miserére ánimæ fámulæ tuæ *N.* et à contágiis

mortalitátis exútam, in æternæ salvatiónis partem restítue; Per Dóminum.

In depositione Sacerdotis,

ORATIO.

DEUS, qui inter Apostólicos Sacerdótes fámulum tuum *N.* sacerdotáli fecísti dignitáte vigére: præsta, ut eórum quoque perpétuo aggregétur consórtio. Per Dóm. (*Pro Episcopo, loco* sacerdotáli, *dicitur* pontificáli.)

In Anniversariis dicuntur tres sequentes Orationes.

DEUS indulgentiárum, Dómine, da ánimæ * fámuli tui *N.* [sacerdótis, *vel* pontíficis] [*vel* fámulæ tuæ *N.*] cujus [*vel* animábus famulórum tuórum *N.* et *N.* quorum] [*vel* famulárum tuárum *N.* et *N.* quarum] anniversárium depositiónis diem commemorámus, refrigérii sedem, quiétis beatitúdinem, et lúminis claritátem: Per.

Pro Benefactoribus.

DEUS, véniæ largítor, et humánæ salútis amátor: quæsumus cleméntiam tuam, ut nostræ congregatiónis fratres, propinquos, et benefactóres, qui ex hoc século transiérunt, beátâ Maríâ semper vírgine intercedente cum ómnibus Sanctis tuis, ad perpétuæ beatitúdinis consórtium pervenire concédas: Per.

Pro omnibus Defunctis.

FIDELIUM, Deus, ómnium cónditor et redemptor, animábus famulórum famularumque tuárum remissiónem cunctórum tríbue peccatórum; ut indulgéntiam quam semper optavérunt, piis supplicatiónibus consequantur; Qui vivis et regnas cum Deo patre.

℣. Réquiem æternam dona eis, Dómine; ℟. Et lux perpétua lúceat eis.

℣. Requiescant in pace. ℟. Amen.

[*Privatim pro patre et matre,*

ORATIO.

DEUS, qui nos patrem et matrem honoráre præcepisti: miserére cleménter animábus patris mei ac matris meæ, eorumque peccáta dimitte; meque eos in æternæ claritátis gáudio fac vidére; Per.]

AD VIGILIAS.

Vigiliæ dicuntur cum tribus Nocturnis vel cum unico; ubi dicitur unicum Nocturnum, Dominicâ, Feriâ II et V, dicitur primum; Feriâ III et VI secundum; Feriâ IV et Sabbato, tertium.

IN I.° NOCTURNO.

Ant. 7. ç. Dómine.

PSALMUS 5.

VERBA mea áuribus pércipe, Dómine: * intéllige clamórem meum.

Intende voci oratiónis

meæ, * Rex meus et Deus meus.

Quóniam ad te orábo, Dómine, * manè exáudies vocem meam.

Manè astábo tibi, et vidébo; * quóniam non Deus volens iniquitátem tu es.

Neque habitábit juxta te malignus, * neque permanébunt injusti ante óculos tuos.

Odisti omnes qui operantur iniquitátem : * perdes omnes qui loquuntur mendácium.

Virum sánguinum et dolósum * abominábitur Dóminus.

Ego autem in multitúdine misericórdiæ tuæ introíbo in domum tuam, * adorábo ad templum sanctum tuum in timóre tuo.

Dómine, deduc me in justítia tua : * propter inimícos meos dírige in conspectu tuo viam meam;

Quóniam non est in ore eórum véritas, * cor eórum vanum est.

Sepulcrum patens est guttur eórum, linguis suis dolósè agébant; * júdica illos, Deus.

Décidant à cogitatiónibus suis; secundùm multitúdinem impietátum eórum expelle eos, * quóniam irritavérunt te, Dómine.

Et lætentur omnes qui sperant in te : * in æternum exultábunt; et habitábis in eis.

Et gloriabuntur in te omnes qui díligunt nomen tuum, * quóniam tu benedíces justo.

Dómine, ut scuto bonæ voluntátis tuæ * coronasti nos.

Réquiem.

Ant. Dómine, deduc me in justítia tua : propter inimícos meos dírige in conspectu tuo viam meam.

Ant. 8. G. Salvum me fac.

PSALMUS 6.

Domine, ne in furóre tuo árguas me, * neque in ira tua corrípias me.

Miserére meî, Dómine, quóniam infirmus sum : * sana me, Dómine, quóniam conturbáta sunt ossa mea.

Et ánima mea turbáta est valde; * sed tu, Dómine, úsquequò?

Convértere, Dómine, et éripe ánimam meam : * salvum me fac propter misericórdiam tuam;

Quóniam non est in morte, qui memor sit tuî : * in inferno autem quis confitébitur tibi?

Laborávi in gémitu meo, lavábo per síngulas noctes lectum meum, * lácrymis meis stratum meum rigábo.

Turbátus est à furóre óculus meus, * inveterávi inter omnes inimícos meos.

Discédite à me, omnes qui operámini iniquitátem; * quóniam exaudívit Dóminus vocem fletûs mei.

Exaudívit Dóminus depre-

catiónem meam : * Dóminus oratiónem meam suscépit.

Erubescant et conturbentur vehementer omnes inimíci mei : * convertantur et erubescant valde velóciter.

Réquiem.

Ant. Salvum me fac propter misericórdiam tuam ; quóniam non est in morte, qui memor sit tuî.

Ant. 3. c. Illúmina.

PSALMUS 12.

Usquequo, Dómine, oblivísceris me in finem ? * úsquequò avertis fáciem tuam à me ?

Quámdiu ponam consília in ánima mea, * dolórem in corde meo per diem ?

Usquequò exaltábitur inimícus meus super me ? * Réspice, et exaudi me, Dómine Deus meus.

Illúmina óculos meos, ne unquam obdórmiam in morte ; * nequando dicat inimícus meus : Præválui adversùs eum.

Qui tríbulant me, exultábunt si motus fúero ; * ego autem in misericórdia tua sperávi.

Exultábit cor meum in salutári tuo : * cantábo Dómino qui bona tríbuit mihi, et psallam nómini Dómini altíssimi.

Réquiem.

Ant. Illúmina óculos meos, ne unquam obdórmiam in morte.

℣. Ne tradas béstiis ánimas confitentes tibi ; ℟. Et ánimas páuperum tuórum ne obliviscáris in finem. *Ps.* 73.

Secretò, Pater. *Clará voce*, ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem ; ℟. Sed líbera nos à malo.

Lectiones leguntur sine Absolutione, sine Benedictionibus et sine Titulo.

LECTIO I.

(Job cap. 7.)

Parce mihi, nihil enim sunt dies mei. Quid est homo, quia magníficas eum ? aut quid appónis erga eum cor tuum ? Vísitas eum dilúculo, et súbitò probas illum. Usquequò non parcis mihi, nec dimittis me ut glútiam salívam meam ? Peccávi : quid fáciam tibi, ô custos hóminum ? Quare posuisti me contrárium tibi, et factus sum mihimetipsi gravis ? Cur non tollis peccátum meum ? et quare non aufers iniquitátem meam ? Ecce nunc in púlvere dórmiam ; et si manè me quæsíeris, non subsistam.

Infine Lectionum nihil additur.

℟. Defecérunt sicut fumus dies mei, et ossa mea sicut crémium aruérunt : * Dies mei sicut umbra declinavérunt. ℣. Quæ est vita nostra ? Vapor est ad módicum parens. * Dies mei. *Ps.* 101. *Jac.* c. 4.

LECTIO II.

(Job cap. 10.)

TÆDET ánimam meam vitæ meæ : dimittam adversùm me elóquium meum, loquar in amaritúdine ánimæ meæ. Dicam Deo : Noli me condemnáre; índica mihi cur me ita júdices. Numquid honum tibi vidétur, si calumnióris me, et ópprimas me opus mánuum tuárum, et consílium impiórum ádjuves? Numquid óculi cárnei tibi sunt? aut sicut videt homo, et tu vidébis? Numquid sicut dies hóminis dies tui, et anni tui sicut humána sunt témpora; ut quæras iniquitátem meam, et peccátum meum scrutéris? Et scias quia nihil ímpium fécerim, cùm sit nemo qui de manu tua possit erúere. Manus tuæ fecérunt me, et plasmavérunt me totum in circúitu; et sic repentè præcípitas me? Memento, quæso, quòd sicut lutum féceris me, et in púlverem redúces me. Nonne sicut lac mulsisti me, et sicut cáseum me coagulasti? Pelle et cárnibus vestitisti me; óssibus et nervis compegisti me. Vitam et misericórdiam tribuisti mihi, et visitátio tua custodívit spíritum meum.

℟. Peccávi valde; sed * Precor, Dómine, ut tránsferas iniquitátem servi tui, quia stultè egi nimis. ℣. Deus, propítius esto mihi peccatóri. * Precor, Dómine, ut tránsferas iniquitátem servi tui. 2. *Reg.* 24. *Luc.* 18.

LECTIO III.

(Job cap. 10.)

QUARE de vulva eduxisti me? quì útinam consumptus essem, ne óculus me vidéret. Fuissem quasi non essem, de útero translátus ad túmulum. Numquid non páucitas diérum meórum finiétur brevi? Dimitte ergo me, ut plangam páululùm dolórem meum, ántequàm vadam, et non revertar, ad terram tenebrósam et opertam mortis calígine, terram miséria et tenebrárum, ubi umbra mortis, et nullus ordo, sed sempiternus horror inhábitat.

℟. Ad Dóminum aspíciam, expectábo Deum salvatórem meum; consurgam, cùm sedero in ténebris : * Iram Dómini portábo, quóniam peccávi ei. ℣. Flagellat Dóminus omnem fílium quem récipit : * Iram Dómini. *Mich.* 7. *Hebr.* 12.

IN II.° NOCTURNO.

Ant. 6. *F.* In médio.

PSALMUS 22.

DOMINUS regit me, et nihil mihi déerit; * in loco páscuæ ibi me collocávit.

Super aquam refectiónis

educávit me : * ánimam meam convertit.

Deduxit me super sémitas justítiæ, * propter nomen suum.

Nam et si ambulávero in médio umbræ mortis, non timébo mala; * quóniam tu mecum es.

Virga tua et báculus tuus, * ipsa me consoláta sunt.

Parasti in conspectu meo mensam, * adversùs eos qui tríbulant me.

Impinguasti in óleo caput meum ; * et calix meus inébrians quàm præclárus est !

Et misericórdia tua subsequétur me * ómnibus diébus vitæ meæ ;

Et ut inhábitem in domo Dómini * in longitúdinem diérum

Réquiem.

Ant. In médio umbræ mortis non timébo mala ; quóniam tu mecum es, Dómine.

Ant. 8. G. Delicta.

PSALMUS 24.

Ad te, Dómine, levávi ánimam meam ; * Deus meus, in te confído, non erubescam.

Neque irrídeant me inimíci mei ; * étenim universi qui sústinent te, non confundéntur.

Confundantur omnes iníqua agentes * supervácuè.

Vias tuas, Dómine, demonstra mihi, * et sémitas tuas édoce me.

Dírige me in veritáte tua, et doce me ; * quia tu es Deus salvátor meus, et te sustínui totâ die.

Reminíscere miseratiónum tuárum, Dómine, * et misericordiárum tuárum quæ à século sunt.

Delicta juventútis meæ * et ignorántias meas ne memíneris.

Secundùm misericórdiam tuam memento mei tu, * propter bonitátem tuam, Dómine.

Dulcis et rectus Dóminus ; * propter hoc legem dabit delinquéntibus in via.

Díriget mansuétos in judício, * docébit mites vias suas.

Universæ viæ Dómini misericórdia et véritas, * requiréntibus testamentum ejus et testimónia ejus.

Propter nomen tuum, Dómine, propitiáberis peccáto meo ; * multum est enim.

Quis est homo qui timet Dóminum ? * legem státuit ei in via quam elégit.

Anima ejus in bonis demorábitur, * et semen ejus hæreditábit terram.

Firmamentum est Dóminus timéntibus eum ; * et testamentum ipsíus, ut manifestétur illis.

Oculi mei semper ad Dóminum ; * quóniam ipse evéllet de láqueo pedes meos.

Réspice in me, et miserére mei ; * quia únicus et pauper sum ego.

Tribulatiónes cordis mei

multiplicátæ sunt : * de necessitátibus meis érue me.

Vide humilitátem meam et labórem meum, * et dimitte universa delicta mea :

Réspice inimícos meos, quóniam multiplicáti sunt, * et ódio iníquo odérunt me.

Custódi ánimam meam, et érue me : * non erubéscam, quóniam sperávi in te.

Innocéntes et recti adhæsérunt mihi, * quia sustínui te.

Líbera, Deus, Israel * ex ómnibus tribulatiónibus suis.

Réquiem.

Ant. Delicta juventútis meæ et ignorántias meas ne memíneris, Dómine.

Ant. 4. E. Credo.

PSALMUS 26.

Dominus illuminátio mea et salus mea ; * quem timébo ?

Dóminus protector vitæ meæ ; * à quo trepidábo ?

Dum approprínquant super me nocéntes, * ut edant carnes meas.

Qui tríbulant me inimíci mei, * ipsi infirmáti sunt et cecidérunt.

Si consistant adversùm me castra, * non timébit cor meum.

Si exurgat adversùm me prælium, * in hoc ego sperábo.

Unam pétii à Dómino, hanc requíram ; * ut inhábitem in domo Dómini ómnibus diébus vitæ meæ :

Ut vídeam voluptátem Domini, * et vísitem templum ejus ;

Quóniam abscondit me in tabernáculo suo : * in die malórum protexit me in abscóndito tabernáculi sui.

In petra exaltávit me, * et nunc exaltávit caput meum super inimícos meos.

Circuívi, et immolávi in tabernáculo ejus hóstiam vociferatiónis : * cantábo, et psalmum dicam Dómino.

Exaudi, Dómine, vocem meam quâ clamávi ad te : * miserére meî, et exaudi me.

Tibi dixit cor meum, Exquísivit te fácies mea : * fáciem tuam, Dómine, requíram.

Ne avertas fáciem tuam à me : * ne declínes in ira à servo tuo.

Adjútor meus esto ; ne derelinquas me, * neque despícias me, Deus salutáris meus.

Quóniam pater meus et mater mea dereliquérunt me : * Dóminus autem assumpsit me.

Legem pone mihi, Dómine, in via tua ; * et dírige me in sémitam rectam propter inimícos meos.

Ne tradíderis me in ánimas tribulántium me ; * quóniam insurrexérunt in me testes iníqui, et mentíta est iníquitas sibi.

Credo vidére bona Dómini * in terra vivéntium.

Expecta Dóminum, viríli-

ter age; * et confortétur cor tuum, et sústine Dóminum.

Réquiem.

Ant. Credo vidére bona Dómini in terra vivéntium.

℣. Unam pétii à Dómino, hanc requíram; ℟. Ut inhábitem in domo Dómini. *Ps.* 26.

℣. Pater noster.

LECTIO IV.

(Job cap. 13.)

Quantas hábeo iniquitátes et peccáta, scélera mea et delicta ostende mihi. Cur fáciem tuam abscondis, et arbitráris me inimícum tuum? Contra fólium quod vento rápitur, ostendis poténtiam tuam, et stípulam siccam perséqueris. Scribis enim contra me amaritúdines, et consúmere me vis peccátis adolescéntiæ meæ. Posuisti in nervo pedem meum, et observasti omnes sémitas meas, et vestígia pedum meórum considerasti; qui quasi putrédo consumendus sum, et quasi vestimentum quod coméditur à tínea.

℟. Ecce ánimam meam porto in mánibus meis: * Etiamsi occíderit me, in ipso sperábo, et ipse erit Salvátor meus. ℣. Sive vívimus, sive mórimur, Dómini sumus: * Etiamsi. *Job* 13. *Rom.* 14.

LECTIO V.

(Job cap. 14.)

Homo natus de muliére, brevi vivens témpore, replétur multis misériis. Qui quasi flos egréditur et contéritur, et fugit velut umbra, et nunquam in eódem statu pérmanet. Et dignum ducis super hujuscémodi aperíre óculos tuos, et addúcere eum tecum in judícium. Quis potest fácere mundum de immundo conceptum sémine? Nonne tu qui solus es? Breves dies hóminis sunt, número ménsium ejus apud te est; constituisti términos ejus, qui præteríri non póterunt. Recéde páululùm ab eo, ut quiescat, donec optáta véniat sicut mercenárii dies ejus.

℟. Hi qui cum pietáte dormitiónem accepérunt, óptimam habent repósitam grátiam. * Sancta ergo et salúbris est cogitátio pro defunctis exoráre, ut à peccátis solvantur. ℣. Si quis superædíficat super fundamentum, et opus ejus árserit, detrimentum patiétur; ipse autem salvus erit, sic tamen quasi per ignem. * Sancta ergo. 2. *Mach.* 12. 1. *Cor.* 3.

LECTIO VI.

(Job cap. 14.)

Quis mihi hoc tríbuat, ut in inferno prótegas me, et abscondas me, donec pertránseat furor tuus, et constítuas mihi tempus in quo recordéris meî? Putasne mórtuus homo rursum vivat? Cunctis diébus, qui-

bus nunc mílito, expecto donec véniat immutátio mea. Vocábis me, et ego respondébo tibi : óperi mánuum tuárum pórriges déxteram. Tu quidem gressus meos dinumerasti : sed parce peccátis meis.

℟. Dómine omnípotens, Deus Israel, * Audi nunc oratiónem mortuórum Israel : noli meminisse iniquitátum patrum nostrórum ; sed memento manûs tuæ et nóminis tui. ℣. Occísus es, Dómine, et redemisti nos Deo in sánguine tuo : * Audi nunc. *Baruch* 3. *Apoc.* 5.

IN III.º NOCTURNO.

Ant. 2. D. Amove.

PSALMUS 38.

Dixi : Custódiam vias meas, * ut non delinquam in lingua mea.

Pósui ori meo custódiam, * cùm consísteret peccátor adversùm me.

Obmútui, et humiliátus sum, et sílui à bonis ; * et dolor meus renovátus est.

Concáluit cor meum intra me, et in meditatióne mea exardéscet ignis : * lócutus sum in lingua mea.

Notum fac mihi, Dómine, finem meum, et número rum diérum meórum, quis est ; * ut sciam quid desit mihi.

Ecce mensurábiles posuisti dies meos ; * et substántia mea tanquam níhilum ante te.

Verúmtamen universa vánitas, * omnis homo vivens.

Verúmtamen in imágine pertransit homo ; * sed et frustrà conturbátur.

Thesaurízat, * et ignórat cui congregábit ea.

Et nunc quæ est expectátio mea ? nonne Dóminus ? * et substántia mea apud te est.

Ab ómnibus iniquitátibus meis érue me : * oppróbrium insipienti dedisti me.

Obmútui, et non apérui os meum, * quóniam tu fecisti.

Amove à me plagas tuas : * à fortitúdine manûs tuæ ego defíci.

In increpatiónibus propter iniquitátem corripuisti hóminem, et tabéscere fecisti sicut aráneam ánimam ejus : * verúmtamen vanè conturbátur omnis homo.

Exaudi oratiónem meam, Dómine, et deprecatiónem meam : * áuribus pércipe lácrymas meas.

Ne síleas, quóniam ádvena ego sum apud te, et peregrínus, * sicut omnes patres mei.

Remitte mihi ut refrígerer, priusquàm ábeam ; * et ámpliùs non ero.

Réquiem.

Ant. Amove à me plagas tuas, Dómine : áuribus pércipe lácrymas meas.

Ant. 3. b. Numquid.

PSALMUS 40.

Beatus qui intélligit super egénum et páuperem : * in

die mala liberábit eum Dóminus.

Dóminus conservet eum, et vivíficet eum; et beátum fáciat eum in terra, * et non tradat eum in ánimam inimicórum ejus.

Dóminus opem ferat illi super lectum dolóris ejus: * universum stratum ejus versasti in infirmitáte ejus.

Ego dixi: Dómine, miserére meî; * sana ánimam meam, quia peccávi tibi.

Inimíci mei dixérunt mala mihi: * Quando moriétur, et períbit nomen ejus?

Et si ingrediebátur ut vidéret, vana loquebátur: * cor ejus congregávit iniquitátem sibi.

Egrediebátur foràs, * et loquebátur in idipsum.

Adversùm me susurrábant omnes inimíci mei: * adversùm me cogitábant mala mihi.

Verbum iníquum constituérunt adversùm me: * numquid qui dormit, non adjíciet ut resurgat?

Etenim homo pacis meæ, in quo sperávi, qui edébat panes meos, * magnificávit super me supplantatiónem.

Tu autem, Dómine, miserére mei, et resúscita me; * et retríbuam eis.

In hoc cognóvi quóniam voluisti me, * quóniam non gaudébit inimícus meus super me.

Me autem propter innocéntiam suscepisti, * et confirmasti me in conspectu tuo in æternum.

Benedictus Dóminus Deus Israel à século, et usque in séculum. * fiat, fiat.

Réquiem.

Ant. Numquid qui dormit non adjíciet ut resurgat? Dómine, miserére meî, et resúscita me.

Ant. 8. G. Sitívit.

PSALMUS 41.

Quemadmodum desíderat cervus ad fontes aquárum; * ita desíderat ánima mea ad te, Deus.

Sitívit ánima mea ad Deum fortem, vivum: * quando véniam et apparébo ante fáciem Dei!

Fuérunt mihi lácrymæ meæ panes die ac nocte, * dum dícitur mihi quotídie: Ubi est Deus tuus?

Hæc recordátus sum, et effúdi in me ánimam meam; * quóniam transíbo in locum tabernáculi admirábilis, usque ad domum Dei,

In voce exultatiónis et confessiónis, * sonus epulantis.

Quare tristis es, ánima mea? * et quare conturbas me?

Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi: * salutáre vultûs mei, et Deus meus.

Ad meipsum ánima mea conturbáta est; * propterèa memor ero tuî de terra Jordánis, et Hermóniim à monte módico.

Abyssus abyssum ínvocat, * in voce cataractárum tuárum.

Omnia excelsa tua, et fluctus tui * super me transiérunt.

In die mandávit Dóminus misericórdiam suam, * et nocte cánticum ejus.

Apud me orátio Deo vitæ meæ; * dicam Deo: Susceptor meus es.

Quare oblítus es meî? et quare contristátus incédo, * dum afflígit me inimícus?

Dum confringuntur ossa mea, * exprobravérunt mihi qui tríbulant me inimícimei;

Dum dicunt mihi per síngulos dies: Ubi est * Deus tuus?

Quare tristis es, ánima mea? * et quare conturbas me?

Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi: * salutáre vultûs mei, et Deus meus.

Réquiem.

Ant. Sitívit ánima mea ad Deum fortem, vivum: quando véniam et apparébo ante fáciem Dei!

℣. Quare tristis es, ánima mea? et quare conturbas me? ℟. Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi. *Ps.* 41.

℣. Pater noster.

LECTIO VII.

(Job cap. 16 et 17.)

Breves anni tránseunt; et semitam per quam non revertar, ámbulo. Spíritus meus attenuábitur, dies mei breviabuntur, et solum mihi súperest sepulcrum. Non peccávi, et in amaritudínibus morátur óculus meus. Líbera me, Dómine, et pone me juxta te; et cujusvis manus pugnet contra me.

℟. Scio quòd Redemptor meus vivit, et in novíssimo die de terra surrectúrus sum, * Et in carne mea vidédo Deum meum. ℣. Oportet corruptíbile hoc indúere incorruptiónem, et mortále hoc indúere immortalitátem; * Et in carne. *Job* 19. 1. *Cor.* 15.

LECTIO VIII.

(Job cap. 17).

Dies mei transiérunt; cogitatiónes meæ dissipátæ sunt, torquentes cor meum. Noctem vertérunt in diem, et rursum post tenebras spero lucem. Si sustinúero, infernus domus mea est; et in ténebris stravi léctulum meum. Putrédini dixi: Pater meus es; Mater mea et soror mea, vérmibus. Ubi est ergo nunc præstolátio mea? et patiéntiam meam quis consíderat?

℟. Qui dórmiunt in terræ púlvere, * Evigilábunt; álii in vitam æternam, et álii in oppróbrium, ut vídeant semper. ℣. Omnes quidem resurgémus, sed non omnes immutábimur; * Evigilábunt. *Dan.* 12. 1. *Cor.* 15.

LECTIO IX.

(Job cap. 19.)

Pelli meæ, consumptis cárnibus, adhæsit os meum; et derelicta sunt tantúmmodò labia circa dentes meos. Miserémini meî, miserémini meî, saltem vos amíci mei; quia manus Dómini tétigit me. Quare persequímini me sicut Deus, et cárnibus meis saturámini? Quis mihi tríbuat ut scribantur sermónes mei? Quis mihi det ut exarentur in libro stylo férreo et plumbi láminâ, vel celte sculpantur in sílice? Scio enim quòd Redemptor meus vivit, et in novíssimo die de terra surrectúrus sum: et rursum circúmdabor pelle meâ, et in carne mea vidébo Deum meum; quem visúrus sum ego ipse, et óculi mei conspectúri sunt, et non álius. Repósita est hæc spes mea in sinu meo.

℟. Líbera me, Dómine, ab iis qui odérunt me: non absórbeat me profundum, neque úrgeat super me púteus os suum: *Exaudi me, quóniam † Benigna est misericórdia tua: § Intende ánimæ meæ, et líbera eam. ℣. Dómine Deus, rex sæculórum, solus pius es: *Exaudi me, quóniam † Benigna est misericórdia tua: § Intende ánimæ meæ, et líbera eam. ℣. Miserére meî, Dómine fili David: Dómine, ádjuva me: † Benigna est misericórdia tua: § Intende ánimæ meæ, et líbera eam. ℣. Propósuit te Deus propitiatiónem per fidem propter remissiónem delictórum: § Intende ánimæ meæ, et líbera eam. *Repet.* ℟. Líbera *usque ad* ℣. Dómine. *Ps.* 68. *Apoc.* 15. *Matt.* 15. *Rom.* 3.

[*Quando Vigiliæ celebrantur mane, prælermissis quæ sequuntur, continuò inchoantur Laudes.*]

℣. Réquiem æternam dona eis, Dómine; ℟. Et lux perpétua lúceat eis.

℣. Requiescant in pace. ℟. Amen.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat.

℣. Dóminus vobíscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

Absolve, quæsumus, Dómine, ánimam *fámuli tui *N.* [Sacerdótis *vel* Pontíficis] [*vel* fámulæ tuæ *N.*] [*vel* ánimas *famulórum tuórum *N.* et *N.*] [*vel* famulárum tuárum *N.* et *N.*] et ánimas ómnium fidélium defunctórum, ab omni vínculo delictórum; ut in resurrectiónis glória, inter sanctos et electos tuos resuscitáti respírent; Per eum qui ventúrus est judicáre vivos et mórtuos, et sæculum per ignem. ℟. Amen.

℣. Requiescant in pace. ℟. Amen.

AD LAUDES.

In Psalm. Miserére, XCII, *Ant.* 1. *g.* Secundùm multitúdinem miseratiónum tuárum dele iniquitátem meam.

Ant. 8. *G.* Exaudi.

PSALMUS 64.

Te decet hymnus, Deus, in Sion; * et tibi reddétur votum in Jerúsalem.

Exaudi oratiónem meam: * ad te omnis caro véniet.

Verba iniquórum prævaluérunt super nos; * et impietátibus nostris tu propitiáberis.

Beátus quem elegisti et assumpsisti: * inhabitábit in átriis tuis.

Replébimur in bonis domûs tuæ: * sanctum est templum tuum, mirábile in æquitáte.

Exaudi nos, Deus, salutáris noster, * spes ómnium fínium terræ, et in mari longè;

Præparans montes in virtúte tua, accinctus poténtiâ; * qui conturbas profundum maris, sonum flúctuum ejus.

Turbabuntur gentes, et timébunt qui hábitant términos, à signis tuis: * éxitus matutíni et véspere delectábis.

Visitasti terram, et inebriasti eam: * multiplicasti locupletáre eam.

Flumen Dei replétum est aquis; * parasti cibum illórum, quóniam ità est præparátio ejus.

Rivos ejus inébria, multíplica genímina ejus; * in stillicídiis ejus lætábitur gérminans.

Benedíces corónæ anni benignitátis tuæ; * et campi tui replebuntur ubertáte.

Pinguescent speciósa deserti, * et exultatióne colles accingentur.

Indúti sunt aríetes óvium, et valles abundábunt frumento: * clamábunt, étenim hymnum dicent.

Réquiem.

Ant. Exaudi, Deus, oratiónem meam: ad te omnis caro véniet

Ant. 4. *E.* Propter.

PSALMUS 142.

Domine, exaudi oratiónem meam: * áuribus pércipe obsecratiónem meam in veritáte tua; exaudi me in tua justítia.

Et non intres in judícium cum servo tuo; * quia non justificábitur in conspectu tuo omnis vivens.

Quia persecútus est inimícus ánimam meam: * humiliávit in terra vitam meam.

Collocávit me in obscúris sicut mórtuos séculi; * et anxiátus est super me spíritus meus, in me turbátum est cor meum.

Memor fui diérum antiquórum: meditátus sum in ómnibus opéribus tuis; * in factis mánuum tuárum meditábar.

Expandi manus meas ad te : * ánima mea sicut terra sine aqua tibi.

Velóciter exaudi me, Dómine; * defécit spíritus meus.

Non avertas fáciem tuam à me; * et símilis ero descendéntibus in lacum.

Audítam fac mihi mane misericórdiam tuam; * quia in te sperávi.

Notam fac mihi viam, in qua ámbulem; * quia ad te levávi ánimam meam.

Eripe me de inimícis meis, Dómine; ad te confúgi : * doce me fácere voluntátem tuam, quia Deus meus es tu.

Spíritus tuus bonus dedúcet me in terram rectam; * propter nomen tuum, Dómine, vivificábis me in æquitáte tua.

Educes de tribulatióne ánimam meam; * et in misericórdia tua disperdes inimícos meos.

Et perdes omnes qui tríbulant ánimam meam; * quóniam ego servus tuus sum.

Réquiem.

Ant. Propter nomen tuum, Dómine, vivificábis me.

Ant. 2. D. Miserére.

CANTICUM.

(Baruch 3.)

Domine omnípotens, Deus Israel, * ánima in angústiis, et spíritus ánxius clamat ad te:

Audi, Dómine, et miserére, quia Deus es misericors; * et miserére nostrî, quia peccávimus ante te.

Quia tu sedes in sempiternum, * et nos perímbimus in ævum,

Dómine omnípotens, Deus Israel, * audi nunc oratiónem mortuórum Israel,

Et filiórum ipsórum qui peccavérunt ante te, et non audiérunt vocem Dómini Dei sui : * et agglutináta sunt nobis mala.

Noli meminisse iniquitátum patrum nostrórum; * sed memento manûs tuæ, et nóminis tui in témpore isto:

Quia tu es Dóminus Deus noster; * et laudábimus te, Dómine.

Réquiem.

Ant. Miserére nostrî, Dómine; quia peccávimus ante te.

Ant. 7. b. Omnis spíritus.

PSALMUS 150.

Laudate Dóminum in sanctis ejus : * laudáte eum in firmamento virtútis ejus.

Laudáte eum in virtútibus ejus : * laudáte eum secundùm multitúdinem magnitúdinis ejus.

Laudáte eum in sono tubæ; * laudáte eum in psaltério et cíthara.

Laudáte eum in tympano et choro : * laudáte eum in chordis et órgano.

Laudáte eum in cymbalis benesonántibus; laudáte eum in cymbalis jubilatiónis : * omnis spíritus laudet Dóminum.

Réquiem.

Ant. Omnis spíritus laudet Dóminum.

Ad Benedictus, *Ant.* 1. a. Ego sum resurréctio et vita: qui credit in me, etiamsi mórtuus fúerit, vivet; et omnis qui vivit et credit in me, non moriétur in ætérnum. *Joan.* 11.

Pater, *et cetera ut suprà in Vesperis*, CVII, *excepto quòd loco Psalmi* Lauda, *dicitur Ps.* De profundis, CVI.

COMMENDATIONES: *pro pluribus dicuntur in plurali.*

℣. DOMINE Deus, audi nunc oratiónem mortuórum Israel, qui peccavérunt ante te. Noli meminisse iniquitátum patrum nostrórum, sed * Memento manûs tuæ et nóminis tui. ℣. Occísus es, Dómine, et redemisti nos Deo in sánguine tuo: * Memento. *Baruch* 3. *Apoc.* 5.

Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. *Secretò*, Pater. *Clarâ voce*, Et ne nos indúcas, *etc.*

TIBI, Dómine, commendámus ánimam * fámuli tui *N.* ut defunctus [*vel* fámulæ tuæ *N.* ut defuncta] século, tibi vivat: et quæ per fragilitátem mundánæ conversatiónis peccáta commísit, tu véniâ misericordíssimæ pietátis absterge; Per Christum Dóminum. ℟. Amen.

Orémus.

MISERICÓRDIAM tuam, Dómine sancte, Pater omnípotens, ætérne Deus, pietátis affectu rogáre pro áliis cógimur, qui pro nostris rogáre peccátis nequáquam suffícimus; tamen de tua confísi gratúita pietáte et inólita benignitáte, clementiam tuam depóscimus, ut ánimam * fámuli tui [*vel* fámulæ tuæ] ad te reverténtem cum pietáte suscípias: adsit ei Angelus testamenti tui Míchael, et per manus sanctórum Angelórum tuórum inter sanctos et electos tuos in sínibus Abrahæ, Isaac et Jacob Patriarchárum tuórum eam collocáre dignéris: quátenus liberáta de princípibus tenebrárum et de locis pœnárum, nullis jam primævæ nativitátis, vel ignorántiæ, aut própriæ iniquitátis seu fragilitátis confundátur erróribus; sed agnoscátur à Sanctis tuis, et beatitúdinis réquie perfruátur: atque cùm magni judícii dies advénerit, inter sanctos et electos tuos * resuscitátus [*vel* resuscitáta] glóriâ manifestæ contemplatiónis tuæ perpétuò satiétur; Per Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

In Ps. In éxitu, 30, *in cujus fine dicitur* Réquiem, *Ant.* 7. ç. Qui timent Dóminum, speravérunt in Dómino; adjútor eórum et protector eórum est. *Ps.* 113.

Orémus.

OMNIPOTENS sempiterne

Deus, qui humáno córpori ánimam ad similitúdinem tuam inspiráre dignátus es: dum, te jubente, pulvis in púlverem revértitur; tu imáginem tuam cum sanctis et electis tuis æternis sédibus præcípias sociári; eamque ad te revertentem de Ægypti pártibus, blandè leniterque suscípias, et Angelos tuos sanctos ei óbviam mittas, viamque illi justítiæ demonstra, et portas glóriæ tuæ áperi. Repelle, quæsumus, Dómine, ab ea, omnes príncipes tenebrárum, et agnosce depósitum fidéle quod tuum est. Súscipe, Dómine, creatúram tuam, non à diis aliénis creátam, sed à te solo Deo vivo et vero; quia non est álius Deus præter te, Dómine, et non est secundùm ópera tua. Lætífica, clementíssime Pater, ánimam ejus, et clarífica eam in multitúdine misericórdiæ tuæ. Ne memíneris, quæsumus, iniquitátum ejus antiquárum quas suscitávit furor mali desidérii: licet enim peccáverit, tamen te non negávit; sed signo fídei insigníta, te qui ómnia, et eam inter ómnia fecísti, fidéliter adorávit; Qui vivis et regnas Deus. ℟. Amen.

In Psalm. Dilexi, 53; Crédidi, 111; Laudáte Dóminum, omnes gentes, 145; Confitémini, 16, *et* Beáti immaculáti, 17, *integre*, *Ant. sola* 8. G. Circumdedérunt me dolóres mortis, et perícula inferni invenérunt me. O Dómine, líbera ánimam meam. *Ps.* 114.

Orémus.

Dirì vúlneris novitáte perculsi, et quodámmodò córdibus sauciáti, misericórdiam tuam, mundi Redemptor, flebílibus vócibus implorámus; ut* cari nostri *N.* [*vel* caræ nostræ *N.*] ánimam ad tuam cleméntiam, qui fons pietátis es, revertentem blandè leniterque suscípias; et quas ex carnáli commoratióne contraxit máculas, tu, Deus, inólitâ bonitáte clementer délcas, *Chorus*, Amen: Pie indúlgeas, *Chorus*, Amen: Oblivióni in perpétuum tradas, *Ch.* Amen: Atque hanc laudem tibi cum céteris redditúram, et ad corpus próprium quandóquè reversúram, Sanctórum tuórum cœtibus aggregári præcípias; Qui cum Deo Patre et Spíritu sancto vivis et regnas Deus, per ómnia sécula seculórum. ℟. Amen.

Pater, *etc.* ℣. Et ne nos, *etc.* ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Réquiem æternam dona ei, Dómine; ℟. Et lux perpétua lúceat ei.

℣. Anima ejus in bonis demorétur, ℟. Et semen ejus hæréditet terram. *Ps.* 24.

℣. Non intres in judícium cum* servo tuo, [*vel* ancilla tua,] Dómine; ℟. Quia non

justificábitur in conspectu tuo omnis vivens. *Ps.* 142.

℣. A porta ínferi ℟. Erue, Dómine, ánimam ejus. *Ps.* 88.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101.

℣. Dóminus vobiscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

OREMUS.

PARTEM beátæ resurrectiónis obtíneat, quæsumus, Dómine, ánima * fámuli tui [*vel* fámulæ tuæ] *N.* vitamque ætérnam habére mereátur in cœlis, per te, Jesu Christe, Salvátor mundi.

DEUS, cui soli cómpetit medicínam præstáre post mortem: præsta, quæsumus, ut ánima * fámuli tui [*vel* fámulæ tuæ] *N.* terrénis exúta contágiis, in tuæ redemptiónis parte numerétur; Per Christum Dóminum nostrum.

℟. Amen.

℣. Requiescat in pace, ℟. Amen.

BENEDICTIO MENSÆ.

ANTE PRANDIUM.

BENEDICITE. ℟. Dóminus. Oculi ómnium in te sperant, Dómine; et tu das illis escam in témpore opportúno: áperis tu manum tuam, et imples omne ánimal benedictióne. *Ps.* 144.

Glória Patri, et Fílio, et Spirítui sancto: Sicut erat in princípio, *etc.* Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison.

Secretò, Pater, *usque ad* ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos a malo.

Orémus.

BENEDIC, Dómine, dona † tua, quæ de tua largitáte sumus sumptúri; Per Christum Dóminum nostrum.

℟. Amen.

Si fiat Lectio, Lector dicit: Jube, domne, benedícere.

Bened. Mensæ cœlestis partícipes fáciat nos Rex ætérnæ glóriæ. ℟. Amen.

In fine Lectionis, dicitur: Tu autem, Dómine, miserére nostri. ℟. Deo grátias.

GRATIARUM ACTIO

POST PRANDIUM.

CONFITEANTUR tibi, Dómine, ómnia ópera tua; et Sancti tui benedícant tibi. *Ps.* 144. Glória Patri, *etc.*

Qui benedixit mensam, dicit:

AGIMUS tibi grátias, omní-

potens Deus, pro universis benefíciis tuis; Qui vivis et regnas in sécula seculórum.

℟. Amen.

Deinde procedendo ad Ecclesiam, dicitur Ps. Miserére. 155. *Si verò non procedatur, dicitur Ps.* Laudáte Dóminum, omnes gentes, 145. *Qui Psalmus semper dicitur, quando absolvitur Gratiarum actio in loco refectionis.*

In fine Psalmi dicitur Glória Patri, *deinde* Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison.

Pater, *secretò usque ad* ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Dispersit, dedit paupéribus; ℟. Justítia ejus manet in séculum séculi. *Ps.* 111.

℣. Benedícam Dóminum in omni témpore; ℟. Semper laus ejus in ore meo. *Ps.* 33.

℣. In Dómino laudábitur ánima mea: ℟. Audiant mansuéti, et lætentur. *Ps.* 33.

℣. Magnificáte Dóminum mecum; ℟. Et exaltémus nomen ejus in idipsum. *Ps.* 33.

℣. Sit nomen Dómini benedictum, ℟. Ex hoc nunc, et usque in séculum. *Ps.* 112.

Retribuere dignáre, Dómine, ómnibus nobis bona faciéntibus, propter nomen sanctum tuum, vitam ætérnam. ℟. Amen.

℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias

Secretò, Fidélium ánimæ per misericórdiam Dei requiescant in pace. ℟. Amen.

BENEDICTIO MENSÆ

ANTE CŒNAM.

Benedicite. ℟. Dóminus. Edent páuperes, et saturabúntur; et laudábunt Dóminum, qui requírunt eum: vivent corda eórum in séculum séculi. *Ps.* 21. Glória Patri. Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. *Secretò*, Pater. *Clarâ voce*, Et ne nos, *etc.*

Orémus.

Benedic, Dómine, dona † tua, quæ de tua largitáte sumus sumptúri; Per.

Ad Lect. Bened. Ad cœnam perpétuæ vitæ perdúcat nos Rex ætérnæ glóriæ. ℟. Amen.

GRATIARUM ACTIO

POST CŒNAM

Memoriam fecit mirabílium suórum miséricors et miserátor Dóminus: escam dedit timéntibus se. *Ps.* 110.

Glória Patri.

Qui benedixit mensam, dicit:

Benedictus Deus in donis suis, et sanctus in ómnibus opéribus suis; Qui vivit et regnat in séc. sec. ℟. Amen.

Psalmi et reliqua, ut suprà.

[In Jejuniis, *ad refectionem fit Benedictio mensæ et Gratiarum actio, ut notatum est pro Cœna.*]

¶ *Prædictus modus benedicendi mensam, et agendi gratias mutatur diebus infra scriptis, ut sequitur.*

AD UTRAMQUE REFECTIONEM.

A NATALI DOMINI,

AD VIGILIAM EPIPHANIÆ.

BENEDICTIO.

Benedicite. ℟. Dóminus. Verbum caro factum est, allelúia; et habitávit in nobis, allelúia. *Joan.* 1. Glória Patri. Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. *et reliqua, ut supra*, CXXIII.

GRATIARUM ACTIO.

Notum fecit Dóminus, allelúia, salutáre suum, allelúia. *Ps.* 97. Glória Patri, *et reliqua omnia ut suprà, excepto quod loco Ps.* Miserére, *dicitur Ps.* Cantáte... quia, 49.

IN EPIPH. DOMINI,

ET PER OCTAVAM.

BENEDICTIO.

Benedicite. ℟. Dóminus. Omnes de Saba vénient, allelúia, aurum et thus deferentes, allelúia. *Is.* 60. Glória Patri. Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison, *et reliqua, ut supra* CXXIII.

GRATIUM ACTIO.

Reges Tharsis et ínsulæ múnera ófferent, allelúia; reges Arabum et Saba dona addúcent, allelúia. *Ps.* 71. Glória Patri, *et reliquà omnia ut suprà, excepto quòd loco Ps.* Miserére, *dicitur Ps.* Deus, judícium, *cum sua divisione*, 58.

ITINERARIUM.

Viator, in ipso itineris ingressu, si solus fuerit, dicat sequentia, in singulari; si cum sociis, in plurali, ut sequitur.

In Cantic. Benedictus, 15.

Ant. 5. C. In viam pacis et prosperitátis dírigat nos omnípotens et misericors Dóminus: et Angelus Ráphael comitétur nobiscum in via, ut cum pace, salúte et gáudio revertámur ad própria.

PRECES.

Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. *Secretò* Pater, *usque ad* ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos a malo.

℣. Salvos fac servos tuos, ℟. Deus meus, sperantes in te. *Ps.* 85.

℣. Mitte nobis, Dómine,

auxílium de sancto; ℟. Et de Sion tuére nos. *Ps.* 19.

℣. Esto nobis, Dómine, turris fortitúdinis, ℟. A fácie inimíci. *Ps.* 60.

℣. Nihil proficiat inimícus in nobis, ℟. Et fílius iniquitátis non appónat nocére nobis. *Ps.* 88.

℣. Benedictus Dóminus die quotídie: ℟. Prósperum iter fáciat nobis Deus salutárium nostrórum. *Ps.* 67.

℣. Vias tuas, Dómine, demonstra nobis, ℟. Et sémitas tuas édoce nos. *Ps.* 24.

℣. Utinam dirigantur viæ nostræ ℟. Ad custodiendas justificatiónes tuas! *Ps.* 118.

℣. Erunt prava in directa, ℟. Et áspera in vias planas. *Is.* 40.

℣. Angelis suis Deus mandávit de te, ℟. Ut custódiant te in ómnibus viis tuis. *Ps.* 90.

℣. Dómine, exaudi, *etc.*

OREMUS.

Deus, qui fílios Israel per maris médium sicco vestígio ire fecisti, quique Magis iter ad te, stellâ duce, pandisti: tríbue nobis, quæsumus, iter prósperum tempusque tranquíllum; ut, Angelo tuo sancto cómite, ad eum quò pérgimus locum, ac demum ad æternæ salútis portum pervenire felíciter valeámus.

Deus, qui Abraham púerum tuum de Ur Chaldæórum eductum, per omnes suæ peregrinatiónis vias illæsum custodísti; quæsumus ut nos fámulos tuos custodíre dignéris: esto nobis, Dómine, in procinctu suffrágium, in via solátium, in æstu umbráculum, in plúvia et frígore tegumentum, in lassitúdine vehículum, in adversitáte præsídium, in lúbrico báculus, in naufrágio portus; ut, te duce, quò téndimus, prósperè perveniámus, et demum incólumes ad própria redeámus.

Adesto, quæsumus, Dómine, supplicatiónibus nostris: et viam famulórum tuórum in salútis tuæ prosperitáte dispóne; ut inter omnes viæ et vitæ hujus varietátes, tuo semper protegámur auxílio.

Præsta, quæsumus, omnípotens Deus, ut família tua per viam salútis incédat; et beáti Joannis præcursóris hortamenta sectando, ad eum quem prædixit secúra pervéniat, Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum. ℟. Amen.

℣. Procedámus cum pace in nómine Dómini.

℟. Amen.

PRÆPARATIO AD MISSAM.

AD LIBITUM SACERDOTIS.

Psalmi, Quàm dilecta, 108; Benedixisti, 62; Inclína, Dómine, *cum sua divis.* 156; Crédidi, 111; De profundis clamávi, 94.

Ant. Dómine, memor esto meî; et ne vindictam sumas de peccátis meis, neque reminiscáris delicta mea. *Tob.* 3.

PRECES.

KYRIE, eléison, Christe, eléison, Kyrie, eléison.

Pater noster, *etc.*

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos, *etc.*

℣. Ego dixi: Dómine, miserére meî: ℟. Sana ánimam meam, quia peccávi tibi. *Ps.* 40.

℣. Convértere, Dómine; úsquequò? ℟. Et deprecábilis esto super servos tuos. *Ps.* 89.

℣. Fiat misericórdia tua, Dómine, super nos; ℟. Quemádmodùm sperávimus in te. *Ps.* 32.

℣. Sacerdótes tui induantur justítiam. ℟. Et sancti tui exultent. *Ps.* 131.

℣. Ab occultis meis munda me, Dómine; ℟. Et ab aliénis parce servo tuo. *Ps.* 18.

℣. Dómine, axaudi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101.

OREMUS.

AURES tuæ pietátis, mitíssime Deus, inclína précibus nostris, et grátiâ sancti Spíritûs illúmina cor nostrum; ut tuis mystériis dignè ministráre, teque æternâ caritáte dilígere mereámur.

DEUS, cui omne cor patet, et omnis voluntas lóquitur, et quem nullum latet secrétum: purífica per infusiónem sancti Spíritûs cogitatiónes cordis nostri, ut te perfectè dilígere, et dignè laudáre mereámur.

URE igne sancti Spíritûs renes nostros et cor nostrum, Dómine; ut tibi casto córpore serviámus, et mundo corde placeámus.

MENTES nostras, quæsumus, Dómine, Paraclétus qui à te procédit illúminet, et indúcat in omnem, sicut tuus promísit Fílius, veritátem.

ADSIT nobis, quæsumus, Dómine, virtus Spíritûs sancti; quæ et corda nostra clementer expurget, et ab ómnibus tueátur adversis.

Deus, qui corda fidélium sancti Spíritûs illustratióne docuisti : da nobis in eódem Spíritu recta sápere, et de ejus semper consolatióne gaudére.

Conscientias nostras, quæsumus, Dómine, visitando purífica ; ut véniens Dóminus noster Jesus Christus Fílius tuus parátam sibi in nobis invéniat mansiónem ; Qui tecum vivit et regnat Deus.

℟. Amen.

GRATIARUM ACTIO

POST MISSAM.

Psalmi, Dóminus regit me, 109; Benedícam Dóminum, *cum sua divisione ; ibid.* Bénedic, ánima mea, Dómino ; et ómnia, *cum sua divisione*, 90.

Ant. O quàm suávis est, Dómine, Spíritus tuus ! qui, ut dulcédinem tuam in fílios demonstráres, pane suavíssimo de cœlo præstíto, esurientes reples bonis, dívites dimíttens inánes. *Sap.* 12. *et* 16. *Luc.* 1.

PRECES.

Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison.

Pater noster, *etc.*

℣. Et ne nos indúcas, *etc.*

℣. Memóriam fecit mirabílium suórum miséricors et miserátor Dóminus : ℟. Escam dedit timéntibus se. *Ps.* 110.

℣. Quid est homo, quòd memor es ejus? ℟. Aut fílius hóminis, quóniam vísitas eum? *Ps.* 8.

℣. Sicut ádipe et pingué-dine repleátur ánima mea ℟. Et lábiis exultatiónis laudábit os meum. *Ps.* 62.

℣. Non nobis, Dómine, non nobis ; ℟. Sed nómini tuo da glóriam. *Ps.* 113.

℣. Nunc dimittis servum tuum, Dómine, secundùm verbum tuum, in pace ; ℟. Quia vidérunt óculi mei salutáre tuum. *Luc.* 2.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam ; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101.

Orémus.

Visita, quæsumus, Dómine, famíliam tuam : et corda sacris dicáta mystériis pervígili tuére pietáte ; ut remédia salútis æternæ, quæ te miserante percípiunt, te protegente custódiant.

Quæsumus, Dómine Deus noster, ut quos divína tribuis participatióne gaudére, humánis non sinas subjacére perículis.

COGNOSCIMUS, Dómine, tuæ circa nos cleméntiæ largitátem : et ídeo fiduciálius implorámus, ut quos páscere non désinis imméritos, et dignè tibi servíre perfícias, et donis uberióribus prosequáris.

MAJESTÁTEM tuam, Dómine, supplíciter exorámus, ne perire patiáris quibus tanta remédia providísti; sed cum divíni frequentatióne mystérii crescat nostræ salútis effectus.

ACTIONES nostras, quæsumus, Dómine, aspirando præveni, et adjuvando prosequere; ut cuncta nostra orátio et operátio à te semper incípiat, et per te cœpta finiátur.

ADJUVET nos grátia tua, omnípotens Deus; ut qui offícium sacerdotále suscépimus, dignè ac devótè tibi in omni puritáte et consciéntia bona famulári valeámus : et si non póssumus in tanta innocéntia vitæ conversári ut debémus, concéde nobis tamen dignè flere mala quæ géssimus, et in spíritu humilitátis, ac bonæ voluntátis propósito tibi fervéntiùs de cetero deservíre; Per Christum Dóminum nostrum.

℟. Amen.

COMMUNE PATRONORUM.

In Ecclesiis ubi officium proprium de Patronis non habetur, eorum Festa ad eum modum celebrantur, qui in Rubricis Breviarii generalibus præscribitur; nempe ritu annuali, omnia sumendo in Breviario, primùm de Proprio, si quid in eo habeatur, deinde de Communi cujusque Sancti, secundùm titulum ejus et dignitatem, id est, vel Apostoli, vel Martyris, et aliorum similiter.

Lectiones I Nocturni dicuntur ut sequitur pro unoquoque Communi.

In II Nocturno, si nihil omnino habetur in Breviario de Sancto cujus fit Officium, tres Lectiones pariter dicentur ut hìc notantur pro unoquoque Communi. Si verò vel una vel duæ Lectiones in Breviario de illo Sancto habentur, præferentur his quæ hìc notantur; quibus proinde locus non erit, nisi quando vel nullæ propriæ aderunt, vel non sufficient, aut dividi commodè non poterunt. Ubi verò una vel duæ habebuntur, pro secunda vel tertia ritè sumentur quæ prima vel secunda in unoquoque Communi hìc ponuntur.

In III Nocturno, tres Lectiones hìc appositæ pro unoquoque Communi adhibebuntur.

Nullæ hìc in secundo et tertio Nocturno appositæ sunt lectiones pro Patrono Apostolo; quia nullus est cujus Festum non habeat Lectiones utrique Nocturno propriàs in Breviario.

Circa officium dierum intra Octavam servabuntur pariter quæ præscribuntur in Rubricis generalibus, Parte I, cap. 9, n. 4, de Octavis Festorum annualium ad secundum ordinem pertinentibus: cujusmodi declarantur ibidem octavæ Festorum Patroni; ideòque Dominicâ intra Octavas hujusmodi occurrente (modo aliàs privilegiata non sit) totum officium fiet de Octava, cum Commemorat. Dominicæ occurrentis in utrisque Vesperis et Laudibus, et nonâ Lectione. Lectiones verò I Nocturni de Scriptura occurrente sumentur, adhibitis in II et III Nocturno quæ hìc communes Patronis cujuscumque tituli et dignitatis notantur.

Diei Octavæ Officium erit Duplex-majus, cum Lectionibus pro II et III Nocturno pariter communibus.

Diebus intra Octavam Patronorum, Officium est semiduplex. Sunt etiam Lect. communes, singulis ejusmodi diebus assignatæ.

Si nihil in Breviario habetur de aliquo Sancto non Patrono, cujus Festum alicubi fortè celebrari debeat, vel si Festum aliquod celebrandum occurrat solemniori ritu, quàm in Breviario notetur; quæ ad ejusmodi Festum peragendum in proprio deerunt, supplenda erunt ex hoc Communi.

PRO APOSTOLO.

DIE FESTO.

IN I.° NOCTURNO.

LECTIO I.

De Epístola prima beáti Pauli Apóstoli ad Corinthios.

(Cap. 4.)

Sic nos exístimet homo ut ministros Christi, et dispensatóres mysteriórum Dei. Hic jam quæritur inter dispensatóres, ut fidélis quis inveniátur. Mihi autem pro mínimo est ut à vobis júdicer, aut ab humáno die : sed neque meipsum júdico. Nihil enim mihi cónscius sum; sed non in hoc justificátus sum : qui autem júdicat me, Dominus est. Itaque nolíte ante tempus judicáre, quoadúsque véniat Dominus, qui et illuminábit abscóndita tenebrárum, et manifestábit consília córdium; et tunc laus erit unicuíque à Deo.

LECTIO II.

Hæc autem, Fratres, transfigurávi in me et Apollo, propter vos; ut in nobis discátis, ne suprà quàm scriptum est, unus adversùs álterum inflétur pro álio. Quis enim te discernit? Quid autem habes quod non accepisti? Si autem accepisti, quid gloriáris quasi non acéperis? Jam saturáti estis, jam dívites facti estis : sine nobis regnátis; et útinam regnétis, ut et nos vobiscum regnémus! Puto enim quòd Deus nos Apostolos novíssimos ostendit tanquam mortí destinátos; quia spectáculum facti sumus mundo, et Angelis, et homínibus.

LECTIO III.

Nos stulti propter Christum, vos autem prudentes in Christo : nos infirmi, vos autem fortes : vos nóbiles, nos autem ignóbiles. Usque in hanc horam et esurímus, et sitímus, et nudi sumus, et cólaphis cædimur, et instábiles sumus, et laborámus operantes mánibus nostris. Maledícimur, et benedícimus : persecutiónem pátimur, et sustinémus : blasphemémur, et obsecrámus : tanquam purgamenta hujus mundi facti sumus, ómnium peripséma usque adhuc. Non ut confundam vos, hæc scribo; sed ut fílios meos carissimos móneo. Nam si decem míllia pædagogórum habeátis in Christo, sed non

multos patres : nam in Christo Jesu per Evangélium ego vos génui.

In II et III Nocturno, Lectiones, ut in Proprio Sanctorum.

PRO UNO MARTYRE.

DIE FESTO.

IN I.° NOCTURNO.

LECTIO I.

De Epístola secunda beáti Pauli Apóstoli ad Corínthios.

(Cap. 4.)

Deus qui dixit de ténebris lucem splendéscere, ipse illuxit in córdibus nostris, ad illuminatiónem sciéntiæ claritátis Dei, in fácie Christi Jesu. Habémus autem thesaurum istum in vasis fictílibus ; ut sublímitas sit virtútis Dei, et non ex nobis. In ómnibus tribulatiónem pátimur, sed non angustiámur : aporiámur, sed non destitúimur : persecutiónem pátimur, sed non derelínquimur : dejícimur, sed non perímus ; semper mortificatiónem Jesu in córpore nostro circumferentes, ut et vita Jesu manifestétur in corpóribus nostris.

LECTIO II.

Semper enim nos qui vívimus, in mortem trádimur propter Jesum ; ut et vita Jesu manifestétur in carne nostra mortáli. Ergo mors in nobis operátur, vita autem in vobis. Habentes autem eumdem spíritum fídei, sicut scriptum est : Crédidi, propter quod locútus sum ; et nos crédimus, propter quod et lóquimur : scientes quóniam qui suscitávit Jesum, et nos cum Jesu suscitábit, et constítuet vobiscum. Omnia enim propter vos ; ut grátia abundans, per multos in gratiárum actióne abundet in glóriam Dei. Propter quod non defícimus : sed licèt is qui foris est, noster homo corrumpátur ; tamen is qui intùs est, renovátur de die in diem.

LECTIO III.

(Cap. 5.)

Id enim quod in præsenti est momentáneum, et leve tribulatiónis nostræ supra modum in sublimitáte æternum glóriæ póndus operátur in nobis ; non contemplántibus nobis quæ vidéntur, sed quæ non vidéntur. Quæ enim vidéntur, temporália sunt ; quæ

autem non videntur, æterna sunt. Scimus enim, quóniam si terréstris domus nostra hujus habitatiónis dissolvátur, quòd ædificatiónem ex Deo habémus, domum non manufactam, æternam in cœlis. Nam et in hoc ingemíscimus, habitatiónem nostram quæ de cœlo est superíndui cupientes; si tamen vestíti, non nudi inveniámur. Nam et qui sumus in hoc tabernáculo, ingemíscimus graváti, eo quòd nólumus expoliári, sed supervestíri; ut absorbeátur quod mortále est, à vita.

IN II.° NOCTURNO.

LECTIO IV.

Sermo sancti Augustíni Epíscopi.

(Sem. 311, in nat. S. Cypriani Martyris.)

Istum nobis festum diem pássio beatíssimi Mártyris fecit, cujus nos victóriæ celébritas in istum locum devotíssimos congregávit. Sed celebrátio solemnitátis Mártyrum imitátio debet esse virtútum. Fácile est honórem Mártyris celebráre; magnum est fidem atque patiéntiam Mártyris imitári. Hoc sic agámus, ut illud optémus: hoc sic celebrémus, ut illud pótius diligámus. Quid laudámus in fide Mártyris? Quia usque ad mortem pro veritáte certávit, et ídeò vicit. Blandientem mundum contempsit, sævienti non cessit; ídeò victor ad Deum accessit.

LECTIO V.

Abundant in isto seculo erróres et terróres: beatíssimus Martyr erróres sapiéntiâ, terróres patiéntiâ superávit. Magnum est quod fecit: secútus Agnum, leónem vicit. Quando persecútor sæviébat, leo fremébat; sed quia Agnus sursùm attendebátur, leo deorsùm calcabátur. Cogitáte, fratres, quale fuit mitti hómines per orbem terrárum prædicáre hóminem mórtuum resurrexisse, in cœlum ascendisse, et pro ista prædicatióne pérpeti ómnia quæ insániens mundus inferret, damna, exília, víncula, tormenta, flammas, béstias, cruces, mortes.

LECTIO VI.

Alius moriebátur, ut álius honorarétur; álius occidebátur, ut álius colerétur. Numquid hoc fácerent, nisi *flagrántia caritátis de conscientia* veritátis? Prædicavérunt mórtuum quem sciébant vivum. Sciébant pro qua vita contémnerent vitam: sciébant pro qua felicitáte ferrent transitóriam infelicitátem, pro quibus præmiis ista damna contémnerent. Fides eórum cum toto mundo non appenderétur. Audíerant: Quid prodest hó-

mini, si totum mundum lucrétur, ánimæ autem suæ detrimentum patiátur?

IN III.° NOCTURNO.

LECTIO VII.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

(Cap. 10.)

In illo témpore; Dixit Jesus discípulis suis: Non est discípulus super magistrum, nec servus super dóminum suum. Et réliqua.

Homília sancti Cypriáni Epíscopi et Mártyris.

(Epist. 56, quæ est de exhort. ad martyrium ad Thibaritanos.)

Gaudere nos in persecutiónibus vóluit Dóminus; quia tunc dantur corónæ fídei, tunc probantur mílites Dei, tunc Martyribus patent cœli. Neque enim sic nomen milítiæ dédimus, ut pacem tantúmmodò cogitáre, et recusáre militiam debeámus; quando in ipsa milítia primus ambuláverit Dóminus, humilitátis et tolerántiæ et passiónis magister; ut quod fíeri dócuit, prior fáceret; et quod pati hortátur, prior pro nobis ipse paterétur. Sit ante óculos, fratres dilectíssimi, quod qui omne judícium à Patre solus accépit, et qui ventúrus est et judicatúrus, jam judícii sui et cognitiónis futúræ sententiam protúlerit, prænúntians et contestans confessúrum se coram Patre suo confitentes, et negatúrum negantes.

LECTIO VIII.

(Longè post præced.)

Neque áliquis persecutiónis metu sic terreátur, ut non evangélicis exhortatiónibus et præceptis, ac mónitis cœléstibus, ad ómnia inveniátur armátus. Irascitur adversárius et minátur, sed est qui possit de ejus mánibus liberáre. Ille metuendus est, cujus iram nemo potest evádere, ipso præmonente et dicente: Ne timuéritis eos qui occídunt corpus, ánimam autem non possunt occídere; magis autem metúite eum qui potest et corpus et ánimam occídere in gehennam. Et íterum: Qui amat ánimam suam, perdet illam; et qui odit ánimam suam in isto século, in vitam æternam conservábit illam. Ecce agon sublímis et magnus, et corónæ cœlestis præmio gloriósus. Præliantes nos spectat Deus, spectant Angeli ejus, spectat et Christus. Quanta est glóriæ dignitas, quanta felícitas, præsente Deo cóngredi, et Christo júdice coronári!

LECTIO IX.

Armemur víribus totis, et parémur ad agónem mente incorruptâ, fide íntegrâ,

virtúte devótâ. Armat nos Apóstolus, dicens : Indúite arma Dei, ut possítis resístere in die nequíssimo. Induámus lorícam justítiæ, ut contra inimíci jácula munítum sit pectus et tutum. Calceáti sint evangélico magistério, et armáti pedes; ut cùm serpens calcári à nobis cœperit, mordére et supplantáre non possit. Portémus scutum fídei, quo protegente, quidquid jaculátur inimícus possit extíngui. Accipiámus ad tegumentum cápitis gáleam salutárem, ut muniantur aures, ne áudiant edicta ferália. Muniantur óculi, ne vídeant detestanda simulácra : muniátur frons, ut signum Dei incólume servétur : muniátur os, ut Dóminum suum Christum victrix lingua fateátur. Armémus et dexteram gládio spirituáli, ut sacrifícia funesta fórtiter réspuat, et Eucharístiæ memor, quæ Dómini corpus accépit, ipsum complectátur, póstea à Dómino sumptúra præmium cœléstium coronárum.

PRO PLURIBUS MARTYRIBUS.

DIE FESTO.

IN I.° NOCTURNO.

LECTIO I.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Romános.

(Cap. 8.)

FRATRES; Debitóres sumus non carni, ut secundùm carnem vivámus. Si enim secundùm carnem vixéritis, moriémini : si autem spíritu facta carnis mortificavéritis, vivétis. Quicumque enim Spíritu Dei aguntur, ii sunt fílii Dei. Non enim accepistis spíritum servitútis íterùm in timóre; sed accepistis spíritum adoptiónis filiórum; in quo clamámus : Abba, Pater. Ipse enim Spíritus testimónium reddit spirítui nostro, quòd sumus fílii Dei. Si autem fílii, et hærédes : hærédes quidem Dei, cohæredes autem Christi; si tamen compátimur, ut et conglorificémur. Exístimo enim quòd non sunt condignæ passiónes hujus témporis ad futúram glóriam quæ revelábitur in nobis. Nam expectátio creatúræ revelatiónem filiórum Dei expectat.

LECTIO II.

SCIMUS autem quóniam diligéntibus Deum ómnia cooperantur in bonum, iis qui

secundùm propósitum vocáti sunt sancti. Nam quos præscívit, et prædestinávit conformes fíeri imáginis Fílii sui, ut sit ipse primogénitus in multis frátribus. Quos autem prædestinávit, hos et vocávit: et quos vocávit, hos et justificávit; quos autem justificávit, illos et glorificávit. Quid ergo dicémus ad hæc? si Deus pro nobis, quis contra nos? Qui étiam próprio Fílio suo non pepercit, sed pro nobis ómnibus trádidit illum: quómodò non étiam cum illo ómnia nobis donávit? Quis accusábit adversùs electos Dei? Deus qui justíficat, quis est qui condemnet? Christus Jesus, qui mórtuus est, imò qui et resurrexit, qui est ad déxteram Dei, qui étiam interpellat pro nobis.

LECTIO III.

Quis ergo nos separábit à caritáte Christi? Tribulátio, an angústia, an fames, an núditas, an perículum, an persecútio, an gládius? Sicut scriptum est: Quia propter te mortificámur totà die, æstimáti sumus sicut oves occisiónis. Sed in his ómnibus superámus propter eum qui dilexit nos. Certus sum enim quia neque mors, neque vita, neque ángeli, neque principátus, neque virtútes, neque instántia, neque fútura, neque fortitúdo, neque altitúdo, neque profundum, neque creatúra ália póterit nos separáre à caritáte Dei, quæ est in Christo Jesu Dómino nostro.

IN II.° NOCTURNO.

LECTIO IV.

Sermo sancti Augustíni Episcopi.

(Serm. 335, in Nat. Mart.)

Quoniam dies sanctórum Mártyrum est, unde pótiùs áliquid delectet nos dícere, nisi de glória ipsórum? Adjuvet nos Dóminus Mártyrum. Audívimus paulò antè beátum Paulum Apóstolum prædicantem: Quis nos separábit à caritáte Christi? Ista vox est Mártyrum. Tribulátio, an angústia, an persecútio, an fames, an núditas, an perículum, an gládius? sicut scriptum est: Propter te morte affícimur totâ die, deputáti sumus ut oves occisiónis: sed in his ómnibus superámus per eum qui dilexit nos. Hæc est vox Mártyrum, ómnia toleráre, et de se nihil præsúmere; illum dilígere qui glorificátur in suis: ut qui gloriátur, in Dómino gloriétur.

LECTIO V.

Noverunt et illud quod nos cantávimus paulò antè: Lætámini in Dómino, et exultáte, justi. Si justi in Dómino lætantur, injusti non novérunt lætári nisi in século. Sed ipsa est prima

ácies debellanda. Primò vincendæ sunt delectatiónes, et pósteà dolóres. Quómodò potest superáre mundum sævientem, qui non potest superáre blandientem? Blanditur hic mundus pollicendo honóres, divítias, voluptátes: minátur hic mundus intentando dolóres, egestátes, humilitátes. Qui non contemnit quod pollicétur, quómodò superáre potest quod minátur?

LECTIO VI.

Habent delectatiónem suam divítiæ, quis nésciat? Sed plus habet delectatiónis justítia. Delectáre divítiis cum justítia. Ubi autem talis articulus tentatiónis incíderit, ut duo hæc véniant in tentatiónem, divítiæ et justítia; et non possis habére utrumque: sed si míseris manum ad divítias, necesse est ut amittas justítiam; si míseris manum ad justítiam, péreant divítiæ. Modò élige, modò pugna; modò videámus si non sine causa cantasti: Lætámini in Dómino, et exultáte, justi; modò videámus si non sine causa audisti: Quis nos separábit à caritáte Christi? Et quidem prætermísit ómnia quibus blanditur mundus, et te vóluit commemoráre cui blanditur mundus. Quare? Quia certámina Mártyrum pronuntiábat: illa útique certámina, ubi vicérunt persecutiónem, famem, sitim, egestátem, ignomíniam; ad extrémum timórem mortis, et hostem sævíssimum.

IN III.° NOCTURNO.

LECTIO VII.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

(Cap. 6.)

In illo témpore; Descendens Jesus de monte, stetit in loco campestri; et turba discipulórum ejus, et multitúdo copiósa plebis ab omni Judæa, et Jerúsalem, et marítima, et Tyri, et Sidónis. Et réliqua.

Homília sancti Ambrósii Epíscopi.

(Lib. 1 Off. cap. 15 et 16.)

Non potest quis præmium accípere, nisi legítimè certáverit: nec est gloriósa victória, nisi ubi fúerint laboriósa certámina. Nonne injustus est, qui antè quærat præmium, quàm certámen fúerit absolútum? Ideòque Dóminus in Evangélio ait: Beáti qui persecutiónem patiuntur propter justítiam, quóniam ipsórum est regnum cœlórum: beáti estis, cùm vobis maledícent hómines, et persequentur, et dicent omne malum adversùm vos propter justítiam: gaudéte et exultáte, quóniam merces vestra copiósa est in cœlo. Futúram, non præ-

sentem, in cœlo, non in terra, mercédem promísit esse reddendam. Quid álibi poscis quod álibi debétur? Quid præpróperè corónam exigis, ántequàm vincas? Quid detérgere púlverem? Quid requiéscere cupis? Quid epulári gestis, ántequàm stádium solvátur? Adhuc pópulus spectat, adhùc athlétæ in scámmate sunt; et tu jam ótium petis?

LECTIO VIII.

Sed fortè dicas: Cur ímpii lætantur? cur luxuriantur? cur étiam ipsi non mecum labórant? Quóniam qui non subscrípserint ad corónam, non tenentur ad labórem certáminis: qui in stádium non descénderint, non se perfundunt óleo, non oblíniunt púlvere. Quos manet glória, expectat injúria. Unguentáti spectáre solent, non decertáre, non solem, æstus, púlverem, imbresque pérpeti. Dicant ergo et ipsis athlétæ: Veníte, nobiscum laboráte. Sed respondébunt spectatóres: Nos hìc ínterim de vobis judicámus; vos autem sine nobis corónæ, si vicéritis, glóriam vindicábitis.

LECTIO IX.

Isti ígitur qui in delíciis, qui in luxúria, rapínis, quæstibus, honóribus, stúdia posuérunt sua, spectatóres magis sunt quàm præliatóres. Habent lucrum labóris, fructum virtútis non habent. Fovent ótium, astútiâ et improbitáte ággerant divitiárum acervos; sed exolvent, seram licèt, nequítiæ suæ pœnam. Perfectórum est coróna. Expecta ut véniat quod perfectum est, quando non per spéciem in ænígmate, sed fácie ad fáciem formam ipsam redopertæ veritátis possis agnóscere.

PRO SS. PONTIFICIBUS.

DIE FESTO.

IN I.° NOCTURNO.

LECTIO I.

De Epístola prima beáti Pauli Apóstoli ad Timótheum.

(Cap. 3.)

Fidelis sermo: Si quis Episcopátum desíderat, bonum opus desíderat. Oportet ergo Epíscopum irreprehensíbilem esse, uníus uxóris virum, sóbrium, prudéntem, ornátum, pudícum, hospitálem, doctórem, non vinolentum, non

percussórem, sed modestum, non litigiósum, non cúpidum, sed suæ dómui bene præpósitum, fílios habentem súbditos cum omni castitáte. Si quis autem dómui suæ præesse nescit, quómodò Ecclésiæ Dei diligéntiam habébit? Non néophytum; ne in supérbiam elátus, in judícium íncidat diáboli. Oportet autem illum et testimónium habére bonum ab iis qui foris sunt; ut non in oppróbrium íncidat, et in láqueum diáboli.

LECTIO II.

De Epístola ad Titum.

(Cap. 1.)

Oportet enim Epíscopum sine crímine esse, sicut Dei dispensatórem: non superbum, non iracundum, non vinolentum, non percussórem, non turpis lucri cúpidum; sed hospitálem, benignum, sóbrium, justum, sanctum, continentem, amplectentem eum qui secundúm doctrinam est, fidélem sermónem; ut potens sit exhortári in doctrína sana, et eos qui contradícunt argúere. Sunt enim multi étiam inobedientes, vaníloqui, et seductóres, máxime qui de circumcisióne sunt, quos oportet redárgui; qui universas domos subvertunt, docentes quæ non oportet, turpis lucri grátiâ.

LECTIO III.

(Cap. 2.)

Tu autem lóquere quæ decent sanam doctrínam. Senes, ut sóbrii sint, pudíci, prudentes, sani in fide, in dilectióne, in patiéntia. Anus simíliter, in hábitu sancto, non criminatríces, non multo vino servientes, bene docentes, ut prudéntiam dóceant adolescéntulas, ut viros suos ament, fílios suos díligant; prudentes, castas, sóbrias, domûs curam habentes, benignas, súbditas viris suis, ut non blasphemétur verbum Dei. Júvenes simíliter hortáre, ut sóbrii sint. In ómnibus teipsum præbe exemplum bonórum óperum, in doctrína, in integritáte, in gravitáte, verbum sanum, irreprehensíbile; ut is qui ex adverso est, vereátur, nihil habens malum dícere de nobis.

IN II.° NOCTURNO.

LECTIO IV.

Sermo sancti Joannis Chrysóstomi.

(Hom. 20 in Epist. 1 ad Tim.)

Si quis Episcopátum áppetit, non principátûs ac dominatiónis fastu, sed pro cura regíminis et caritátis affectu non ímprobo: bonum quippe desíderat opus. Quippe et Móyses eamdem rem appetivisse cognósci-

tur. Verùm ille hujúsmodi poténtiam ambitumque dominandi nequáquam quæsívit; sed eam rem ita cupívit, ut nec contuméliam audíre refúgeret, cùm illi dicerétur : Quis te constítuit príncipem et júdicem super nos? Si quis ígitur ita desíderat, desíderat bene. Episcopátus enim ex eo dícitur, quòd omnes inspíciat cúnctaque speculétur. Oportet ígitur Epíscopum irreprehensíbilem esse. Hoc único verbo genus omne virtútum expressit. Itaque qui sibi vel levis culpæ cónscius est, malè profectò facit eam rem áppetens, quâ indignum se per ópera facit. Non enim decet hujúsmodi régere, sed pótiùs regi. Eum quippe qui regendos álios súscipit, tantà decet glóriâ virtútis excéllere, ut instar solis, céteros véluti stellárum ignículos in suo fulgóre obscúret. Debet hujúsmodi vitam habére inmaculátam atque compósitam; ut omnes in illum et in ejus vitam, véluti in exemplum áliquod excellens, intueantur.

LECTIO V.

Oportet Epíscopum vigilantem esse, hoc est, claríssimâ mentis ácie prædítum, innumerosque habentem omni ex parte óculos, quibus acutíssimè cuncta prospíciat. Sunt quippe plura quæ íncidant, et mentis hébetent áciem, putà concupiscéntiæ desidéria, curæ quotidiánæ, rerumque perturbátio; et plúrima id genus úndique imminent. Vigilantem ígitur esse necesse est eum, qui non tantùm suî curam habet, verùm étiam reliquórum. Decet esse pervígilem eum qui ejúsmodi est, ac spíritu vívere, et affectûs sui flammam opéribus ipsis osténdere, sollicitúdine atque indústriâ præcéllere; ut die noctuque exércitum et castra perlustret, labóret, et sui officii munus diligentíssimè ímpleat, atque ómnium curam et sollicitúdinem gerat. Pudícum, addit, ornátum, et hospitalitátis amatórem. Ista et in súbditis plerumque vídeas. Verùm quóniam oportet eum et ea quæ sunt rectóris habére, idcircò subjunxit: Aptum ad docendum. Hoc quippe à súbditis nequáquam exígitur : céterùm illi ante ómnia adesse debet, qui hujúsmodi suscépit officium.

LECTIO VI.

Idcirco nos elégit Deus, ut simus quasi luminária, ut véluti fermentum evadámus, ut magistri ceterórum efficiámur, ut véluti Angeli cum homínibus versémur in terris, ut tanquam viri cum infántibus et púeris, quasi spirituáles cum animálibus, ut ex contubérnio nostro in-

géntia lucra conquírant; ut sémina simus, ut fructum lætíssimum afferámus. Nihil opus esset verbis, si hunc in modum vita nostra sanctitátis luce fulgéret. Nihil magistris opus esset, si virtútis probos actus præferrémus. Nemo profectò Gentílis esset, si ipsi ut oportet Christiáni esse curaremus, si Dei mónitis ac scitis obtemperarémus, si injúrias perpessi vicem non referrémus, si maledictis lacessíti benedicerémus, si pro malis bona redderémus. Nemo esset ita fera béllua, ut non statim ad cultum veræ religiónis accúrreret, si vidéret hæc ab ómnibus fíeri. Atque ut discas ita esse, unus Paulus qui talis fuit, tot pópulos attraxit ad Dei notítiam. Si omnes essémus hujúsmodi, quot terrárum orbes et ipsi attráhere possémus?

IN III.° NOCTURNO.

LECTIO VII.

Léctio santi Evangélii secundum Matthæum.

(Cap. 24.)

In illo témpore; Dixit Jesus discípulis suis: Vigiláte, quia nescítis quâ horâ Dóminus vester ventúrus sit. Et réliqua.

Homília sancti Fulgéntii Epíscopi.

Dominicus sermo quem debémus omnes, non solùm studióse, verùm étiam sapienter audíre, cui nos oportet humíliter ac delectabíliter obedíre, moderatiónis suæ, tenens ubíque tempériem, ut nec óvibus desint pábula, nec pastóribus alimenta; quædam speciáliter solis præcipit nobis, quædam verò generáliter et nobis et vobis. Nobis namque (id est, servis, quos Pater ille famíliàs, rerum ómnium Dóminus, ad hoc in sua magna domo constítuit, ut pópulo ejus verbum grátiæ ministrémus) speciáliter adjúngitur sanctæ prædicatiónis officium; generáliter verò et nobis et vobis salutáris indícitur observántia mandatórum.

LECTIO VIII.

Servorum ígitur, quos pópulo suo præpósuit Dóminus, speciáliter volens offícium demonstráre, ait: Quis putas est fidélis dispensátor et prudens, quem constítuit Dóminus super famíliam suam, ut det illis in témpore trítici mensúram? Beátus ille servus, quem cùm vénerit Dóminus, invénerit ita facientem. Quis est iste Dóminus, fratres? Christus sine dúbio, qui suis discípulis ait: Vos vocátis me, Magister et Dómine; et bene dícitis: sum étenim. Quæ est étiam hujus Dómini família? Nimírùm illa est, quam ipse Dóminus de ma-

nu inimíci redemit, et suo domínio mancipávit. Hæc autem família sancta est Ecclésia cathólica, quæ per orbem terræ copiósà fertilitáte diffúnditur, et redemptam se pretióso sui Dómini sánguine gloriátur.

LECTIO IX.

Dispensator verò quis sit, quem oportet esse fidélem páriter ac prudentem, Paulus nobis ostendit Apóstolus, qui de se suisque sóciis loquens, ait: Sic nos exístinet homo ut ministros Christi, et dispensatóres mysteriórum Dei. Hìc jam quæritur inter dispensatóres, ut fidélis quis inveniátur. Ne quis autem nostrûm solos Apóstolos dispensatóres factos exístimet; neglectoque militiæ spirítális offício, servus piger infidéliter imprudenterque dormítet, ipse beátus Apóstolus Epíscopos esse dispentóres ostendens, ait: Oportet ergo Epíscopum sine crímine esse, sicut Dei dispensatórem. Servi Patris famíliàs sumus, dispensatóres Dómini sumus; mensúram trítici quam vobis erogémus, accépimus. Quæ vera sit ista mensúra trítici si quærámus, ipsam quoque vobis beátus Paulus Apóstolus ostendet, dicens: Unicuíque sicut Deus divísit mensúram fídei. Hujus trítici mensúram vobis in nómine Dómini damus, quóties illumináti dono grátiæ spirítális, secundùm régulam veræ fídei disputámus; et eamdem trítici mensúram per Domínicos dispensatóres accípitis, cùm quotídie per Dei fámulos verbum veritátis audítis.

PRO SS. DOCTORIBUS.

DIE FESTO.

IN I.º NOCTURNO.

LECTIO I.

De libro Ecclesiástici.

(Cap. 39.)

Sapientiam ómnium antiquórum exquíret sápiens, et in Prophétis vacábit. Narratiónem virórum nominatórum conservábit, et in versútias parabolárum simul introíbit. Occulta proverbiórum exquíret, et in abscónditis parabolárum conversábitur. In médio magnatórum ministrábit, et in conspectu

præsidis apparébit. In terram alienigenárum géntium pertránsiet : bona enim et mala in homínibus tentábit.

LECTIO II.

Cor suum tradet ad vigilandum dilúculo ad Dóminum qui fecit illum, et in conspectu Altíssimi deprecábitur. Apériet os suum in oratióne, et pro delictis suis deprecábitur. Si enim Dóminus magnus volúerit, spíritu intelligéntiæ replébit illum, et ipse tanquam imbres mittet elóquia sapiéntiæ suæ: et in oratióne confitébitur Dómino : et ipse díriget consílium ejus et disciplínam, et in abscónditis suis consiliábitur.

LECTIO III.

Ipse palàm fáciet disciplínam doctrínæ suæ, et in lege testamenti Dómini gloriábitur. Collaudábunt multi sapiéntiam ejus, et usque in séculum non delébitur. Non recédet memória ejus, et nomen ejus requirétur à generatióne in generatiónem. Sapiéntiam ejus enarrábunt gentes, et laudem ejus enuntiábit Ecclésia.

IN II.° NOCTURNO.

LECTIO IV.

Ex libro sancti Augustíni Epíscopi contra Julianum.

(Lib. 2, cap. 10.)

Sanctos et in sancta Ecclésia illustres Antístites Dei, non Platónicis, et Aristotélicis, et Zenónicis, aliisque hujuscémodi, vel Græcis, vel Latínis, quanquam ex istis áliquos eórum, verùm omnes sacris lítteris erudítos, nominátim, sicut oportébat, expressi : eorumque senténtias, quantùm suffícere vidébatur, sine ulla éditas ambiguitáte digessi : ut in eis tímeas non ipsos, sed illum qui sibi eos utília vasa formávit, et sancta templa construxit: qui tunc de ista causa judicavérunt, quando eos nemo potest dícere pérperàm cuíquam vel adversári, vel favére potuisse. Nullas nobiscum vel vobiscum amicítias attendérunt, vel inimicítias exercuérunt : neque nobis, neque vobis iráti sunt: neque nos, neque vos miseráti sunt. Quod invenérunt in Ecclésia, tenuérunt : quod didicérunt, docuérunt : quod à Patribus accepérunt, hoc fíliis tradidérunt.

LECTIO V.

(Longe post præcedentia.)

Isti Epíscopi sunt docti, graves, sancti, veritátis acérrimi defensóres adversùs gárrulas vanitátes : in quorum ratióne, eruditióne, libertáte, quæ tria bona júdici tribuisti, non potes invenire quod spernas. Si Episcopális Synodus ex toto orbe congregarétur, mirum si tales

possent illic fácilè tot sedére, quia nec isti uno témpore fuérunt : sed fidéles, et multis excellentióres paucos dispensatóres suos Deus per diversas ætátes témporum, locorumque distántias, sicut ei placet atque expedíre júdicat, ipse dispensat. Ilos ítaque de áliis atque áliis tempóribus atque regiónibus ab Oriente et Occidente congregátos vides, non in locum quo navigáre cogantur hómines, sed in librum qui navigáre possit ad hómines.

LECTIO VI.

Quanto tibi essent isti júdices optabilióres, si tenéres cathólicam fidem ; tantò tibi sunt terribilióres, quia oppugnas cathólicam fidem, quam in lacte suxérunt, quam in cibo sumpsérunt, cujus lac et cibum parvis magnisque ministravérunt, quam contra inimícos, étiam vos tunc nondum natos, unde nunc revelámini, apertíssimè ac fortíssimè defendérunt. Tálibus post Apóstolos sancta Ecclésia plantatóribus, rigatóribus, ædificatóribus, pastóribus, nutritóribus crevit. Ideò profánas voces vestræ novitátis expávit; et cauta ac sóbria, ex admonitióne Apostólica, ne sicut serpens Evam seduxit astútiâ suâ, sic et mens ejus corrumperétur à castitáte quæ est in Christo; cathólicæ fídei virginitáte, insídias vestri dógmatis surrepentis exhórruit, et tanquam caput cólubri calcávit, obtrívit, abjécit.

IN III.° NOCTURNO.

LECTIO VII.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

(Cap. 5.)

In illo témpore; Dixit Jesus discípulis suis : Vos estis sal terræ : quòd si sal evanúerit, in quo saliétur ? Et réliqua.

Homília sancti Augustíni Episcopi.

(Lib. 1, de Serm. Domini in Monte, c. 6.)

Ostendit Dóminus fátuos esse judicandos, qui temporálium bonórum vel cópiam sectantes, vel inópiam metuentes, amittunt ætérna quæ nec dari possunt ab homínibus, nec auferri. Itaque si sal insatuátum fuérit, in quo saliétur? Id est, si vos per quos condiendi sunt quodammodò pópuli, metu persecutiónum temporálium amiséritis regna cœlórum ; qui erunt hómines per quos à vobis error auferátur, cùm vos elégerit Deus per quos errórem áuferat ceterórum?

LECTIO VIII.

Ergo ad níhilum valet sal

infatuátum, nisi ut mittátur foras, et calcétur ab homínibus. Non ítaque calcátur ab homínibus, qui pátitur persecutiónem, sed qui persecutiónem timendo infatuátur. Calcári enim non potest nisi inférior : sed inférior non est, qui quamvis córpore multa in terra sustíneat, corde tamen fixus in cœlo est.

LECTIO IX.

Vos estis lumen mundi. Quómodò dixit supériùs Sal terræ, sic nunc dicit Lumen mundi. Nam neque supériùs ista terra accipienda est, quam pedibus corpóreis calcámus ; sed hómines qui in terra hábitant, vel etiam peccatóres, quorum condiendis et extinguendis putóribus Apostólicum salem Dóminus misit in mundum. Et hic mundum, non cœlum et terram, sed hómines qui sunt in mundo vel díligunt mundum, oportet intélligi, quibus illuminandis Apóstoli missi sunt.

PRO SS. PRESBYTERIS

DIE FESTO.

IN I.° NOCTURNO.

LECTIO I.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Hebræos.

(Cap. 7.)

Melchisedech, Rex Salem, Sacerdos Dei summi, qui obviávit Abrahæ regresso à cæde regum et benedixit ei : cui et decimas ómnium divísit Abraham : primùm quidem qui interpretátur Rex justítiæ : deinde autem et Rex Salem, quod est, Rex pacis, sine patre, sine matre, sine genealógia, neque inítium diérum, neque finem vitæ habens, assimilátus autem Filio Dei, manet sacerdos in perpétuum.

LECTIO II.

Intuemini autem quantus sit hic, cui et décimas dedit de præcípuis Abraham Patriarcha : et quidem de fíliis Levi sacerdótium accipientes, mandátum habent décimas súmere à populo secundùm Legem, id est, à fratribus suis : quanquam et ipsi exíerint de lumbis Abrahæ. Cujus autem generátio non annumerátur in eis, décimas sumpsit ab Abraham, et hunc qui habébat repromissiónes, bene-

dixit; sine ulla autem contradictióne, quod minus est, à melióre benedícitur.

LECTIO III.

MANIFESTUM est : si secundùm similitúdinem Melchísedech exurgat álius Sacerdos, qui non secundùm legem mandáti carnális factus est, sed secundùm virtútem vitæ insolúbilis. Contestátur enim : Quóniam tu es sacerdos in æternum secundùm ordinem Melchísedech. Reprobátio quidem fit præcedentis mandáti, propter infirmitátem ejus et inutilitátem; nihil enim ad perfectum adduxit Lex : introdúctio verò melióris spei per quam proximámus ad Deum. Et quantum est non sine jurejurando (álii quidem sine jurejurando Sacerdótes facti sunt; hic autem cum jurejurando, per eum qui dixit ad illum : Jurávit Dóminus, et non pœnitébit eum : Tu es Sacerdos in æternum :) in tantum melióris testamenti sponsor factus est Jesus.

IN II.° NOCTURNO.

LECTIO IV.

Ex libro S. Joannis Chrysóstomi de Sacerdótio.

(Lib. 3, c. 2.)

SACERDOTIUM in terra quidem perágitur, sed in rerum cœléstium classem ordinemque referendum est. Atque id perquàm méritò : quippe non mortális quisquam, non Angelus, non Archángelus, non ália quævis creáta poténtia, sed ipse Paraclétus órdinem hujúsmodi dispósuit : qui mortálibus homínibus etiamnùm in carne manéntibus auctor fuit, ut Angelórum ministérium ánimo concíperent. Idcircò necesse est Sacerdótem sic esse purum, ut si in ipsis cœlis collocátus, inter cœlestes illas virtútes médius staret. Nam dum cónspicis Dóminum immolátum, et illic situm, Sacerdótem sacrifício incumbentem, ac preces fundentem; tum verò turbam circumfúsam pretióso illo sánguine intingiac rubefíeri, etiamne te inter mortáles vérsári atque in terra consístere censes? An non pótiùs è vestígio in cœlos transferri? An non cogitatiónem omnem carnis abjíciens, nudo ánimo, mente purâ, circúmspicis quæ in cœlo sunt? O miráculum! ô Dei benignitátem! qui cum Patre sursùm sedet, in illo ipso témporis artículo ómnium mánibus pertractátur, ac se ipse tradit voléntibus ipsum excípere ac complecti.

LECTIO V.

NAM si quis consideret quantum id sit mystérium, ut is scílicet qui homo ipse sit carne ac sánguine étiam-

num constans, iisque involútus, beátæ atque immortáli natúræ illi fieri própior queat: tum probè intélliget quanto Sacerdótis honóre, quantâ dignitáte Spíritûs sancti grátia dignáta fúerit: opéribus enim illis tum sacra hæc quæ dico initiantur, perficiunturque, tum étiam ália his níhilò inferióra, quæ ipsa ad dignitátem, salutisque nostræ ratiónem spectant. Etenim qui terram íncolunt atque in ea versantur, iis commissum est ut ea quæ in cœlis sunt dispensent: iis datum est ut potestátem hábeant quam Deus óptimus, neque Angelis, neque Archángelis datam esse vóluit. Neque enim ad illos dictum est: Quæcumque alligavéritis in terra, erunt alligáta in cœlo; et quæcumque solvéritis in terra, erunt solúta et in cœlo.

LECTIO VI.

Habent quidem et terrestres príncipes vínculi potestátem, verùm córporum solùm. Id autem quod dico Sacerdótum vínculum, ipsam étiam animam contingit, atque ad cœlos usque pervádit: usque adeò ut quæcumque inferné sacerdótes confécerint, illa eádem Deus superné rata hábeat, ac servórum sententiam confirmet. Etènim quidnam hoc áliud esse dicas, nisi omnem rerum cœléstium potestátem illis à Deo concessam? Quorumcumque enim, ait, peccáta remiséritis, remittuntur eis; et quorumcumque retinuéritis, retenta sunt. Quænam, obsecro, potestas, hâc unà major esse queat? Pater omne judícium Fílio dedit: céterum vídeo ipsum omne judícium à Deo Fílio illis tráditum.

IN III.° NOCTURNO.

LECTIO VII.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

(Cap. 10.)

In illo témpore: Designávit Dóminus et álios septuagínta duos: et misit illos bínos ante fáciem suam, in omnem civitátem et locum, quò erat ipse ventúrus. Et dicébat illis: Messis quidem multa, operárii autem pauci. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii Papæ.

(Hom. 17. in Evang.)

Ad messem multam operárii pauci sunt; quod sine gravi mœróre loqui non póssumus, quia etsi sunt qui bona áudiant, desunt qui dicant: Ecce mundus Sacerdótibus plenus est, sed tamen in messe Dei rarus valde invenítur operátor: quia offícium quidem sacerdotále suscépimus, sed opus offícii non implémus. Sed

pensáte, fratres mei, pensáte quod dícitur : Rogáte ergo Dominum messis ut mittat operários in messem suam. Vos pro nobis pétite ut digna vobis operári valeámus, ne ab exhortatióne lingua tórpeat, ne postquam prædicatiónis locum suscépimus, apud justum júdicem tacitúrnitas nostra nos addícat.

LECTIO VIII.

Sed útinam si ad prædicatiónem virtútis non sufficimus, loci nostri offícium innocéntiæ vitæ teneámus; nam súbditur : Ecce ego mitto vos sicut agnos inter lupos. Multi enim cùm regíminis curam suscípiunt, ad lacerandos súbditos inardescunt, terrórem potestátis éxhibent, et quibus prodesse debúerant nocent. Et quia caritátis víscera non habent, dómini vidéri ápetunt, patres se esse mínimè recognoscunt. Humilitátis locum in elatiónem dominatiónis immútant : etsi quando extrínsecus blandiuntur, intrínsecus sæviunt. De quibus áliàs véritas dicit : Véniunt ad vos in vestimentis óvium, intrínsecus autem sunt lupi rapáces.

LECTIO IX.

Contra quæ ómnia considerandum nobis est, quia sicut agni inter lupos míttimur, ut sensum servantes innocéntiæ, morsum malítiæ non habeámus. Qui enim locum prædicatiónis súscipit, mala inferre non debet, sed toleráre; ut ex ipsâ suâ mansuetúdine iram sæviéntem mítiget; et peccatórum vúlnera in áliis ipse afflictiónibus vulnerátus sanet. Quod tunc bene rector éxhibet, cùm seipsum dilígere per amórem privátum nescit : cùm nulla quæ mundi sunt áppetit : cùm terrenæ cupiditátis onéribus nequáquam mentis colla suppónit.

PRO SS. ABBAT., MONACHIS ET SOLITAR. DIE FESTO.

IN I.° NOCTURNO.

LECTIO I.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Philippenses.

(Cap. 3.)

Fratres; Quæ mihi fuérunt lucra, hæc arbitrátus sum propter Christum detrimenta. Verúmtamen exístimo ómnia detrimentum esse, propter eminentem sciéntiam Jesu Christi Dómini mei, propter quem ómnia

detrimentum feci, et árbitror ut stércora, ut Christum lucrifáciam, et invéniar in illo, non habens meam justítiam quæ ex lege est, sed illam quæ ex fide est Christi Jesu: quæ ex Deo est justítia in fide ad cognoscendum illum, et virtútem resurrectiónis ejus, et societátem passiónum illíus; configurátus morti ejus, si quo modo occurram ad resurrectiónem quæ est ex mórtuis; non quòd jam accéperim, aut jam perfectus sim: sequor autem, si quomodo comprehendam, in quo et comprehensus sum à Christo Jesu.

LECTIO II

Fratres, ego me non árbitror comprehendisse. Unum autem, quæ quidem retrò sunt obliviscens, ad ea verò quæ sunt prióra extendens meipsum, ad destinátum pérsequor, ad bravíum supernæ vocatiónis Dei in Christo Jesu. Quicumque ergo perfecti sumus, hoc sentiámus: et si quid áliter sápitis, et hoc vobis Deus revelábit. Verúmtamen ad quod pervénimus, ut idem sapiámus, et in eádem permaneámus régula.

LECTIO III.

Imitatores mei estóte, fratres: et observáte eos qui ita ámbulant, sicut habétis formam nostram. Multi enim ámbulant, quos sæpe dicébam vobis (nunc autem et flens dico) inimícos crucis Christi, quorum finis intéritus, quorum Deus venter est, et glória in confusióne ipsórum, qui terréna sápiunt. Nostra autem conversátio in cœlis est.

IN II.° NOCTURNO.

LECTIO IV.

Sermo sancti Joannis Chrysóstomi.

(Homil. 69, in Matth.)

In mentem véniat memória Sanctórum, qui cilício induuntur, erémum hábitant, qui nunquam oblátas púrpuras acceptárent; sed quemádmodùm rex, si quis pannósa indumenta páuperis induenda offerret, abominarétur atque repélleret, non áliter illi régiam púrpuram contemnunt. Hæc illis institúta ciliciórum usu confirmáta sunt; unde régibus ipsis excellentióres sunt atque præstantióres. Nam si posses mentis córum atque ánimi jánuas reseráre, et nudas cogitatiónes córum, et omnem interiórem ornátum conspícere, fulgóre perculsus in terram concíderes; nec illárum véstium splendórem, nec consciéntiæ lucem perferre posses.

LECTIO V.

Nihil ergo in tabernáculis eórum triste inveniétis; sed

tanquam in cœlo tugúria fabricáti, sic longè à séculi perturbatiónibus hábitant, adversùs diábolum militantes, et cum lætítia eum expugnantes. Idcircò enim in solitúdine domicílium constituérunt, civitátibus et célebri habitatióne hóminum omninò relictâ; quóniam qui bellum gerit, non potest domi sedére; sed necesse est, quasi súbitò migratúrus, præparáto in diem domicílio hábitet. Quis unquam in exércitu domûs fundamenta jecit? Quis ædes ædificat, cùm inde paulò post discessúrus sit? Quis in castris agri júgera emit? Nullus certè. In pátria hæc, non in castris, facienda sunt.

LECTIO VI.

Hæc tibi à me similiter dicuntur. Cùm in suprémam civitátem pervéneris, tunc ista fácito: imò verò nullo tibi labóre opus ibi est, cùm universa hæc à Rege tibi præparáta sint. Hic ígitur satis est nobis fossam fácere, vallum fígere: ædificiórum constructióne opus non est. Christiános adversùs diábolum pugnantes; captívos à mánibus ejus rapientes, ómnibus temporálibus neglectis, vívere oportet. Cur ítaque magnificas ædes struis, ô homo? An ut te ipsum magis víncias? Cur thesaurum óbruis? Ut diábolum adversùs ánimam tuam invítes? Cur mœnia condis? An ad cárceres tibi construendos? Quòd si hæc tibi difficília neglectu videantur, ad tabernáculaMonachórum proficiscámur, ut reipsà fácilè ista contemni posse perdiscas. Tugúria sibi constítuunt; quæ si relínquere oportébit, ita fácilè fáciunt, sicut mílites castra.

IN III.° NOCTURNO.

LECTIO VII.

Léctio sancti Evangélii secundum Marcum.

(Cap. 10.)

In illo témpore; Cœpit Petrus dícere ad Jesum: Ecce nos dimísimus ómnia, et secúti sumus te. Et réliqua.

Homília sancti Paulíni Episcopi

(Epist. 24, ad Sulpit. Sever. aliàs 2, §. 5, 6.)

Bona quæ nobiscum non intulerámus in hunc mundum, nec poterámus efferre, quasi mutuáta reddídimus; nec ut cutem à carne distráximus, sed ut vestem à córpore deposúimus. Nunc opus est, ut quæ verè nostra sunt, dependámus Deo, hoc est, cor et ánimam, et córpora nostra exhibentes in hóstiam vivam, ut scriptum est, Dómino; nosque ipsos ædificantes ei in templum sanctum, in ipso lápide angulá-

ri, qui nobis sanctificatiónis nostræ fórmulam in semetipso dedit et ait : Sancti estóte, quóniam ego sanctus sum. Quæ ígitur nobis grátia, si in aliéno tantùm fideles fuérimus, nisi de próprio serviámus, id est, de líbero voluntátis arbítrio, ex toto corde nostro, ex totis ánimæ nostræ, ut scriptum est, víribus diligentes Deum?

LECTIO VIII.

(§ 7, 8.)

Quamobrem temporálium quæ in hoc século habentur bonórum relíctio, sive distráctio : non decursus stádii, sed ingressus ; nec ut meta, sed ut jánua est. Non enim athléta tùm vincit, cùm exúitur; qui ídeò nudátur, ut incípiat dimicáre, cùm legítimè certáverit coronandus. Et natátor amnem interpósitum superatúrus, exúitur ; nec tamen hoc tanto apparátu quòd se despoliáverit, transnatábit, nisi totíus córporis nisu torréntis ímpetum scindat, et labórem natatiónis exháuriat. Vídeo et in Jacob hujus expeditiónis órdinem prolusisse; cùm illum lego, posteáquam torrente transmisso, præmissis curárum suárum onéribus, id est, facultátum et necessitúdinum impedimentis, solus in tabernáculi loco remánserat, Deo colluctátum.

LECTIO IX.

Itaque ad corripiendam vitæ viam, capiendumque Dei verbum, et prævalendum in regnum cœlórum, quod à diébus Joannis vim pátitur, et à diripiéntibus obtinétur, idónei esse non pósumus, nisi ómnia quæ vel amóre, vel curâ, si in itínere istíus séculi nobis adhæreant, impédiunt et retardant, ante óbitûs nostri vésperam præmittámus, et inde per totam hujus séculi noctem apprehéndere, et tenére Christum sollícitâ spiritálium óperum ac studiórum contentióne luctémur : nec divellámur à caritáte Christi, sicut Jacob ab ejus amplexu, nisi extorqueámus benedictiónem. Atque útinam ad salutáris insigne luctáminis, nervum fémoris nostri majestátis suæ timóre percútiat ; quo obstupescente, infirmábitur virtus carnis, et spiritális grátia convalescet!

PRO JUSTIS.

DIE FESTO.

IN I.° NOCTURNO.

LECTIO I.

De libro Sapiéntiæ.

(Cap. 4.)

JUSTUS si morte præoccupátus fúerit, in refrigério erit. Senectus enim venerábilis est, non diuturna, neque annórum número computáta. Cani autem sunt sensus hóminis, et ætas senectútis vita immaculáta. Placens Deo factus est dilectus, et vivens inter peccatóres translátus est. Raptus est, ne malítia mutáret intellectum ejus, aut ne fictio decíperet ánimam illíus. Fascinátio enim nugacitátis obscúrat bona, et inconstántia concupiscéntiæ transvertit sensum sine malítia. Consummátus in brevi, explévit témpora multa : plácita enim erat Deo ánima illíus; propter hoc properávit edúcere illum de médio iniquitátum.

LECTIO II.

POPULI autem vidéntes, et non intelligentes, nec ponentes in præcórdiis tália; quóniam grátia Dei, et misericórdia est in sanctos ejus, et respectus in electos illíus. Condemnat autem justus mórtuus vivos ímpios, et juventus celériùs consummáta longam vitam injusti. Vidébunt enim finem sapientis, et non intélligent quid cogitáverit de illo Deus, et quare munierit illum Dóminus. Vidébunt, et contemnent eum : illos autem Dóminus irridébit. Et erunt post hæc decidentes sine honóre et in contumélia, inter mórtuos in perpétuum; quóniam disrumpet illos inflátos sine voce, et commovébit illos à fundamentis : et usque ad suprémum desolabuntur.

LECTIO III.

(Cap. 4 et 5.)

ET erunt gementes, et memória illórum períbit. Vénient in cogitatióne peccatórum suórum tímidi, et tradúcent illos ex adverso iniquitátes ipsórum. Tunc stabunt justi in magna constántia adversùs eos qui se angustiavérunt, et qui abstulérunt labóres eórum. Vidéntes turbabuntur timóre

horríbili, et mirabuntur in subitatióne insperátæ salútis, dicentes intra se, pœniténtiam agentes, et præ angústia spíritûs gementes : Hi sunt quos habúimus aliquando in derísum, et in similitúdinem impropérii. Nos insensáti vitam illórum æstimabámus insániam, et finem illórum sine honóre. Ecce quómodò computáti sunt inter fílios Dei, et inter sanctos sors illórum est!

IN II.° NOCTURNO.

LECTIO IV.

Ex libro Morálium sancti Gregórii Papæ.

(Lib. 10, cap. 16.)

Deridetur justi simplícitas. Hujus mundi sapiéntia est cor machinatiónibus tégere, sensum verbis veláre; quæ falsa sunt, vera osténdere; quæ vera sunt, falsa demonstráre. Hæc nimírùm prudéntia usu à juvénibus scitur : hæc à púeris prétio díscitur : hanc qui sciunt, céteros despiciendo supérbiunt : hanc qui nésciunt, subjecti et tímidi in áliis mirantur; quia ab eis hæc éadem duplícitas iniquitátis nómine palliáta dilígitur, dum mentis pervérsitas urbánitas vocátur. Hæc sibi obsequéntibus præcipit honórum cúlmina quærere, adeptà temporális glóriæ vanitáte gaudére, irrogáta ab áliis mala multiplíciùs réddere; cùm vires súppetunt, nullis resisténtibus cédere; cùm virtútis possibílitas deest, quidquid explére per malítiam non valent, hoc in pacífica bonitáte simuláre.

LECTIO V.

At contrà, sapiéntia justórum est nihil per ostensiónem fíngere, sensum verbis aperíre, vera ut sunt dilígere, falsa devitáre; bona gratis exhibére, mala libéntiùs toleráre quàm fácere; nullam injúriæ ultiónem quærere, pro veritáte contuméliam lucrum putáre. Sed hæc justórum simplícitas deridétur; quia ab hujus mundi sapiéntibus puritátis virtus fatúitas créditur. Omne enim quod innocenter ágitur ab eis procul dúbio stultum putátur; et quidquid in ópere véritas ápprobat, carnáli sapiéntiæ fátuum sonat. Quid namque stúltius vidétur mundo, quàm mentem verbis osténdere, nil cállidâ machinatióne simuláre, nullas injúriis contumélias réddere, pro maledicéntibus oráre, paupertátem quærere, possessa relínquere, rapienti non resístere, percutienti maxillam álteram præbére?

LECTIO VI.

(Post pauca.)

Quæ nimírùm justi simplícitas bréviter, sed sufficien-

ter exprímitur, cùm prótinùs subinfertur, Lampas contempta apud cogitatiónes dívitum. Sæpè namque contingit, ut electus quisque qui ad æternam felicitátem dúcitur, contínuà hìc adversitáte deprimátur, non hunc rerum abundántia fúlciat, non dignitátum glória honorábilem ostendat, nulla ei obsequéntium frequéntia súppetat, nulla hunc humánis óculis véstium pompa compónat. A cunctis verò despicábilis cérnitur, et hujus mundi glóriâ indignus æstimátur; sed tamen ante occulti Júdicis óculos virtútibus émicat, vitæ méritis coruscat. Honorári métuit, déspici non réfugit: corpus continéntiâ áfficit, solà in ánimo dilectióne pinguescit: mentem semper ad patiéntiam præparat, et erectus pro justítia de perceptis contuméliis exultat: afflictis ex corde compátitur; de bonórum prosperitátibus quasi de própriis lætátur: sacri verbi pábula in mente sollícitus rúminat; et inquisítus quódlibet éloqui duplíciter, ignórat.

IN III.° NOCTURNO.

LECTIO VII.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

(Cap. 12.)

In illo témpore; Dixit Jesus discípulis suis: Sint lumbi vestri præcincti, et lucernæ ardentes in mánibus vestris. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii Papæ.

(In Evang. Homil. 13.)

Dominus dicit: Sint lumbi vestri præcincti. Lumbos præcíngimus, cùm carnis luxúriam per continéntiam coarctámus. Sed quia minus est mala non ágere, nisi étiam quisque stúdeat et bonis opéribus insudáre, prótinus ádditur: Et lucernæ ardentes in mánibus vestris. Lucernas quippe ardentes in mánibus tenémus, cùm per bona ópera próximis nostris lucis exempla monstrámus. De quibus profectò opéribus Dóminus dicit: Lúceat lux vestra coram hóminibus, ut vídeant ópera vestra bona, et glorificent Patrem vestrum, qui in cœlis est. Duo autem sunt quæ jubentur, et lumbos restríngere, et lucernas tenére; ut et mundítia sit castitátis in córpore, et lumen veritátis in operatióne. Redemptóri étenim nostro unum sine áltero placére nequáquam potest; si aut is qui bona agit, adhuc luxúriæ inquinamenta non déserit; aut is qui castitáte præéminet, necdum se per bona ópera exercet.

LECTIO VIII.

Nec cástitas ergo magna est

sine bono ópere; nec opus bonum est áliquod sine castitáte. Sed et si utrumque ágitur, restat ut quisquis ille est, spe ad supernam pátriam tendat, et nequáquam se à vítiis pro mundi hujus honestáte contíneat. Qui etsi quædam bona aliquando pro honestáte íncohat, in ejus tamen intentióne non debet permanére, nec per bona ópera præsentis mundi glóriam quærere; sed totam spem in redemptóris sui adventum constítuat. Unde et prótinùs súbditur : Et vos símiles homínibus expectántibus dóminum suum, quando revertátur à núptiis. Ad núptias quippe Dominus ábiit; quia resurgens à mórtuis, ascendens in cœlum, supernam sibi Angelórum multitúdinem novus homo copulávit. Qui tunc revértitur, cùm nobis jam per judícium manifestátur.

LECTIO IX.

Bene autem de servis expectántibus súbditur : Ut, cùm vénerit et pulsáverit, confestim apériant ei. Venit Dóminus, cùm ad judícium próperat : pulsat verò, cùm jam per ægritúdinis moléstias mortem vicínam esse designat. Cui confestim aperímus, si hunc cum amóre suscípimus. Aperíre enim júdici pulsanti non vult, qui exíre de córpore trépidat; et vidére eum, quem contempsisse se méminit, júdicem formídat. Qui autem de sua spe et operatióne secúrus est, pulsanti confestim áperit, quia lætus júdicem sústinet; et cùm tempus propinquæ mortis advénerit, de glória retributiónis hilarescit.

PRO SANCTIS VIRGINIBUS.

DIE FESTO.

IN I.° NOCTURNO.

LECTIO I.

De Epístola prima beáti Pauli Apóstoli ad Corínthios.

(Cap. 7.)

De virgínibus præceptum Dómini non hábeo : consílium autem do, tanquam misericórdiam consecútus à Dómino, ut sim fidélis. Exístimo ergo hoc bonum esse propter instantem necessitátem, quóniam bonum est hómini sic esse. Alligátus es uxóri? noli quærere solutiónem. Solútus es ab uxóre? noli quærere uxórem. Si autem accéperis uxórem, non peccásti : et si núpserit

virgo, non peccávit. Tribulatiónem tamen carnis habébunt hujúsmodi. Ego autem vobis parco. Hoc ítaque dico, fratres : tempus breve est. Réliquum est, ut et qui habent uxóres, tanquam non habentes sint : et qui flent, tanquam non flentes : et qui gaudent, tanquam non gaudentes : et qui emunt, tanquam non possidentes : et qui utuntur hoc mundo, tanquam non utántur; præterit enim figúra hujus mundi.

LECTIO II.

Volo autem vos sine sollicitúdine esse. Qui sine uxóre est, sollícitus est quæ Dómini sunt, quómodò pláceat Deo. Qui autem cum uxóre est, sollícitus est quæ sunt mundi, quómodò pláceat uxóri ; et divísus est. Et múlier innupta et virgo cógitat quæ Dómini sunt, ut sit sancta córpore et spíritu. Quæ autem nupta est, cógitat quæ sunt mundi, quómodò pláceat viro. Porrò hoc ad utilitátem vestram dico ; non ut láqueum vobis injíciam, sed ad id quod honestum est, et quod facultátem præbeat sine impedimento Dóminum obsecrandi.

LECTIO III.

Si quis autem turpem se vidéri exístimat super vírgine sua, quòd sit superadulta, et ita oportet fieri : quod vult fáciat; non peccat, si nubat. Nam qui státuit in corde suo firmus, non habens necessitátem, potestátem autem habens suæ voluntátis, et hoc judicávit in corde suo serváre vírginem suam, bene facit. Igitur et qui matrimónio jungit vírginem suam, bene facit; et qui non jungit, méliùs facit. Múlier alligáta est legi, quanto témpore vir ejus vivit. Quòd si dormíerit vir ejus, liberáta est : cui vult nubat, tantùm in Dómino. Beátior autem erit si sic permánserit, secundùm meum consílium. Puto autem quòd et ego Spíritum Dei hábeam.

IN II.° NOCTURNO.

LECTIO IV.

Ex libro sancti Cypriáni Epíscopi et Mártyris, de disciplína et hábitu Vírginum.

(Paulò post initium.)

Nunc nobis ad Vírgines sermo est, quarum quò sublímior glória est, major et cura est. Flos est ille Ecclesiástici germinis, decus atque ornamentum grátiæ spiritalis, læta índoles, laudis et honóris opus íntegrum atque incorruptum, Dei imágo respondens ad sanctimóniam Dómini, illústrior pórtio gregis Christi. Gaudet per illas, atque in illis lárgiter floret Ecclésiæ matris glo-

riósa fœcúnditas : quantòque plùs copiósa virgínitas número suo addit, tantò plùs gáudium matris augescit.

LECTIO V.

Ad has lóquimur, has adhortámur affectióne pótiùs quàm potestáte : non quòd extrémi et mínimi, et humilitátis nostræ ádmodùm cónscii, áliquid ad censúram licéntiæ vindicémus; sed quòd ad sollicitúdinem magis cauti, plus de diáboli infestatióne timeámus. Neque inánis hæc cáutio est, et vana formído, quæ ad salútis viam cónsulit, quæ Domínica et vitália præcepta custódit; ut quæ se Christo dicáverint, et à carnáli concupiscéntia recedentes, tam carne, quàm mente se Deo vóverint, consummentopus suum magno præmio destinátum : nec ornári jam, aut placére cuíquam, nisi Dómino suo, stúdeant; à quo et mercédem virginitátis expectant, dicente ipso : Non omnes cápiunt verbum, sed illi quibus datum est.

LECTIO VI.

Denuo quoque per hanc Angeli vocem continéntiæ munus osténditur, virgínitas prædicátur. Hi sunt, inquit, qui cum muliéribus se non coinquinavérunt; vírgines enim permansérunt : hi sunt qui sequuntur Agnum quòcumque íerit. Neque enim tantùm másculis continéntiæ grátiam Dóminus repromittit, et féminas præterit : sed quóniam fémina viri pórtio est, et ex eo sumpta atque formáta est; in Scriptúris fere ómnibus ad protoplastum Deus lóquitur, quia sunt duo in carne una, et in másculo simul significátur et fémina. Quòd si Christum continéntia séquitur, et regno Dei virgínitas destinátur; quid est illis cum terréno cultu et cum ornamentis, quibus dum homínibus placére géstiunt, Deum offendunt?

IN III.° NOCTURNO.

LECTIO VII.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

(Cap. 25.)

In illo témpore; Dixit Jesus discípulis suis parábolam hanc : Símile erit regnum cœlórum decem virgínibus, quæ accipientes lámpades suas exiérunt óbviam sponso et sponsæ. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii Papæ.

(In Evang. Homil. 12.)

Omnes lámpades habent, sed omnes óleum non habent; quia plerumquè bona in se ópera cum electis et réprobi ostendunt : sed soli ad sponsum cum óleo vé-

niunt; quia de his quæ foris égerint, intùs glóriam requírunt. Unde per Psalmistam quoque de sancta Electórum Ecclésia dícitur: Omnis glória ejus fíliæ Regis ab intùs. Moram autem faciente sponso, dormitavérunt omnes et dormiérunt; quia dum veníre Judex ad extrémum judícium díffert, electi et réprobi in mortis somno sopiuntur.

LECTIO VIII.

(Post pauca.)

De adventu sponsi clamor in média nocte fit; quia sic dies judícii surrépit, ut prævidéri non váleat quando venit. Unde scriptum est: Dies Dómini sicut fur in nocte, ita véniet. Tunc omnes Vírgines surgunt; quia et electi et réprobi à somno suæ mortis excitantur. Lámpades ornant; quia sua secum ópera número rant, pro quibus æternam recípere beatitúdinem expectant. Sed lámpades fatuárum Vírginum extinguuntur; quia eárum ópera quæ clara homínibus foris apparuérunt, in adventu Júdicis intùs obscurantur; et à Deo retributiónem non inveniunt, quia pro eis recepérunt ab homínibus laudes quas amavérunt.

LECTIO IX.

Quid est autem quòd tunc à prudéntibus óleum petunt, nisi quòd in adventu Júdicis, cùm se intùs vácuas invénerint, testimónium foris quærunt? Sed prudentes Vírgines respondent, dicentes: Ne fortè non suffíciat nobis et vobis, ite pótiùs ad vendentes, et émite vobis. Sed dum irent émere, venit sponsus; quæ autem parátæ erant, intravérunt cum eo ad núptias; et clausa est jánua. O! si sápere in cordis paláto possis, quid admiratiónis habet quod dícitur, Venit sponsus! quid dulcédinis, Intravérunt cum eo ad núptias! quid amaritúdinis, Et clausa est jánua! Tunc regni jánua lugéntibus claudétur, quæ modò quotídie pœniténtibus aperítur: erit namque et tunc pœniténtia; sed fructuósa jam non erit, quia nequáquam tunc véniam ínvenit, qui modò aptum véniæ tempus perdit.

PRO SANCTIS MULIERIBUS.

DIE FESTO.

IN I.° NOCTURNO.

LECTIO I.

De Parábolis Salomónis.

(Cap. 31.)

MULIEREM fortem quis invéniet? Procul et de últimis fínibus prétium ejus. Confídit in ea cor viri sui, et spóliis non indigébit. Reddet ei bonum, et non malum, ómnibus diébus vitæ suæ. Quæsívit lanam et linum, et operáta est consílio mánuum suárum. Facta est quasi navis institóris, de longe portans panem suum. Et de nocte surrexit, deditque prædam domésticis suis, et cibária ancillis suis. Considerávit agrum, et emit eum: de fructu mánuum suárum plantávit víneam. Accinxit fortitúdine lumbos suos, et roborávit bráchium suum.

LECTIO II.

GUSTAVIT, et vidit quia bona est negotiátio ejus: non extinguétur in nocte lucerna ejus. Manum suam misit ad fórtia, et dígiti ejus apprehendérunt fusum. Manum suam apéruit ínopi, et palmas suas extendit ad páuperem. Non timébit dómui suæ à frigóribus nivis: omnes enim doméstici ejus vestíti sunt duplícibus. Stragulátam vestem fecit sibi: byssus et púrpura indumentum ejus. Nóbilis in portis vir ejus, quando séderit cum senatóribus terræ. Síndonem fecit, et véndidit; et cíngulum trádidit Chananæo.

LECTIO III.

FORTITUDO et decor indumentum ejus, et ridébit in die novíssimo. Os suum apéruit sapiéntiæ, et lex cleméntiæ in lingua ejus. Considerávit sémitas domûs suæ, et panem otiósa non comédit. Surrexérunt fílii ejus, et beatíssimam prædicavérunt; vir ejus et laudávit eam. Multæ fíliæ congregavérunt divítias; tu supergressa es universas. Fallax grátia, et vana est pulchritúdo; múlier timens Dóminum ipsa laudábitur. Date ei de fructu mánuum suárum, et laudent eam in portis ópera ejus.

IN II.° NOCTURNO.

LECTIO IV.

Sermo sancti Augustíni Epíscopi.

(Lib. de ver. Relig. cap. 41.)

VINCAMUS cupiditátis, vel blandítias, vel moléstias, si viri sumus. Nobis dúcibus et ipsa erit mélior; nec jam cupíditas, sed temperántia nominábitur. Nam cùm ipsa ducit, nos autem séquimur, cupíditas illa et libído, nos verò teméritas et stultítia nuncupámur. Hoc etféminis præcipi potest, non maritáli, sed fraterno jure; quo jure in Christo, nec másculus, nec fémina sumus. Habent enim illæ viríle quiddam, unde femíneas súbjugent voluptátes, unde *Christo* sérviant, et ímperent cupiditáti.

LECTIO V.

(Serm. 59, de Div.)

TRES vitæ sunt in Ecclésia membrórum Christi: conjugális, viduális, virginális. Quia ipsæ vitæ, ipsæ pudicítiæ futúræ erant in sanctis membris Christi, omnes istæ vitæ tres attestátæ sunt Christum. Prima conjugális. Quando María virgo cóncipit, Elízabeth uxor Zacharíæ et ipsa concéperat. Hujus Júdicis præcónem ferébat in útero. Venit ad eam sancta María, tanquam ad cognátam suam salutándam. Exultávit infans in útero Elízabeth. Ille exultávit, illa prophetávit. Habes attestántem pudicítiam conjugálem. Ubi viduális? In Anna. Audístis quòd esset sancta Prophetissa, vídua octoginta et quátuor annórum, quæ septem annis víxerat cum viro suo, frequentans templum Dómini, sérviens in oratiónibus nocte et die. Et ipsa vídua agnóvit Christum: vidit parvum, agnóvit magnum, et ipsa attestáta est. Habes et in ista vitam viduálem, in María virginálem.

LECTIO VI.

ELIGAT sibi quisque de istis tribus quam volúerit. Qui præter istas esse volúerit, in membris Christi esse non *dispónit*. Non dicant conjugátæ: Nos ad Christum non pertinémus: habuérunt marítos sanctæ féminæ. Non se extollant Vírgines. Quantò magnæ sunt, humílient se in ómnibus: ómnia exempla salútis propósita sunt ante óculos nostros. Nemo exórbitet: si pudicítiam conjugálem quæris, habes Susannam; si viduálem, habes Annam; si virginálem, habes Maríam.

IN III.° NOCTURNO.

LECTIO VII.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

(Cap. 10.)

IN in illo témpore; Intrávit

Jesus in quoddam castellum : et múlier quædam, Martha nómine, excépit illum in domum suam. Et réliqua.

Homília sancti Ambrósii Epíscopi,

(Lib. 1. Comment. in Luc. n. 9.)

Est nonnunquam in intentióne plusquàm in actióne, aut plus in actióne quàm in intentióne, ut in Evangélio cérnimus inter sanctam Maríam et Martham fuisse distántiam. Alia anim verbum audiébat : ália festinábat circa ministérium. Quæ stetit, et ait : Dómine, non est tibi curæ quòd derelíquit me soror mea solam ministráre ? Dic ergo illi ut me ádjuvet. Et dixit illi Dóminus : Martha, Martha, María óptimam partem elégit, quæ non auferétur ab ea. Ergo in áltera intentiónis stúdium, in áltera actiónis ministérium redundábat. Utríque tamen utriusque virtútis stúdium suppetébat ; síquidem et Martha, nisi audisset verbum, ministérium non subiisset : et María tantum grátiæ de utriusque rétulit perfectióne virtútis, ut úngeret pedes Jesu, et térgeret capillis, et totam domum suæ fídei odóre compléret. Ideò ergo utriusque virtútis plenitúdo quærenda est.

LECTIO VIII.

(Lib. 7, núm. 84.)

Religiosa mentis inténtio Dei verbo, si cum fide cóngruat, étiam ipsis opéribus antefertur, juxta quod et hìc scriptum est : María óptimam sibi partem elégit, quæ non auferétur illi. Studeámus et nos habére quod nemo nobis possit auferre ; non ut perfunctória, sed díligens audiéntia deferátur. Solent enim étiam ipsíus sémina verbi cœlestis auferri, si secùs viam sint seminàta. Agat te, sicut Maríam, desidérium sapiéntiæ ; hoc enim majus, hoc perfectiónis opus ; nec ministérii cura cognitiónem verbi cœléstis avertat ; nec árguas eos, aut otiósos júdices quos vídeas studére sapiéntiæ. Hanc enim sibi cohabitantem Sálomon ille pacíficus adscívit.

LECTIO IX.

(N. 86.)

Nec Martha tamen in bono ministério repreheénditur ; sed María quòd meliórem partem sibi elégerit, antefertur. Jesus enim multis abundat, et multa largítur : et ídeò sapiéntior quis judicátur, quia quod principále advertit, elégit. Dénique et Apóstoli óptimum non putavérunt relínquere Dei verbum, et ministráre mensis. Sed utrumque munus sa-

piéntiæ est : nam et Stéphanus plenus sapiéntia minister electus est. Et ídeò qui ministrat, doctóri déferat; et ministrantem doctor invítet et próvocet. Unum enim est corpus Ecclésiæ, etsi diversa membra, et álterum áltero eget. Non potest dícere óculus mánui : Opera tua non desídero ; aut íterùm caput pédibus, aut aurícula se negáre esse de córpore. Nam etsi ália principália, tamen ália necessária. Sapiéntia in cápite, actus in mánibus. Oculi enim sapientis in cápite ejus; quia ille verè sapit, cujus ánimus in Christo est, et cujus intérior óculus erígitur ad superna. Et ídeò sapientis óculi in cápite ipsíus; stulti autem in calcáneo.

LECTIONES

INTRA OCTAVAM ET IN DIE OCTAVA PATRONI, VEL PATRONÆ.

DIE DOMINICA

INTRA OCTAVAM.

IN I.° NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II.° NOCTURNO.

Dicentur primum duæ Lectiones dici intra Octavam in quem incidit Dominica. Vide infrà. Deinde dicenda erit sequens.

LECTIO VI.

Sermo sancti Hierónymi Presbyteri.

(Contra Vigilantium.)

Dicis in Libello tuo, quòd dùm vívimus, mútuò pro nobis oráre póssumus, postquàm autem mórtui fuérimus, nullíus sit pro álio exaudienda orátio. Si Apostoli et Martyres adhuc in córpore constitúti, possunt oráre pro céteris, quando pro se adhuc debent esse sollíciti, quantò magis post corónas, victórias, et triumphos? Unus homo Móyses sexcentis míllibus armatórum ímpetrat à Deo véniam; et, Stéphanus imitátor Dómini sui, et primus Martyr in Christo, pro persecutóribus véniam deprecátur: et postquàm cum Christo esse cœpérunt, minùs valébunt?

IN III.° NOCTURNO.

LECTIO VII.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

(Cap. 11.)

In illo témpore; Dixit Jesus discípulis suis: Quis vestrûm habébit amícum, et ibit ad illum médiâ nocte et dicet illi: Amíce, cómmoda míhi tres panes. Et réliqua.

Homília sancti Basilii Episcopi.

(Constit. Monast. Cap. 1.)

Hoc exemplum idcircò nobis à Dómino propónitur, ut dóceat nos in fide firmos esse et pertináces. Exemplum enim sumit ab hómine ad hóminem, ut discas nunquam desperáre; ut cùm pe-

tieris nec accéperis, non desistas tamen, quod accípias, si modo quod Deus vult póstules : neque díxeris, Peccátor sum et ídeò non exáudior. Verùm enímverò ne spem abjíceres, idcircò ait : Et si non propterèa quòd amícus ejus sit, dabit illi, propter improbitátem tamen ejus dabit illi quotquot habet necessários. Flagrandum autem est non séguiter, neque mente huc et illuc divagante : síquidem quisquis est ejúsmodi, non solùm non consecutúrus est quæ petet, immò verò Dóminum magis exacerbábit.

LECTIO VIII.

Si enim cùm áliquis coram príncipe stat, ac lóquitur, stat cum multo timóre, atque tum externum tum internum ánimæ óculum nequáquam vagum, sed intentum habet, quantò magis coram Deo cum timóre et tremóre standum est mente totà in illum solum, nusquàm verò álió intenta. Nam ipse non externum hóminem modò videt ut hómines, sed internum étiam intuétur. Quòd si à peccáto debilitátus non potes citra mentis aberratiónem precári, quantùm potes vim tibi ínferas ; ac constanter sta coram Deo, mente in illum defixà, eâque ad se ipsam advocátà, sicque ignoscet Deus, quóniam non ex contemptu, sed ex infirmitáte, ut convénit stare coram Deo non potes. Si sic vi tibi illátà, omne opus bonum perfícias; ne superséderis, quoad petíta consequáre : sed patienter fores ejus pulsa cùm petis. Vis díscere, ô dilecte, quómodò patientes fúerint sancti, nec spem abjécerint ? Imitáre fidem Abrahæ, áccipe exempla.

Lectio IX. de Homilia in Evangelium Dominicæ occurrentis, cujus fit Commemor. in Laudibus et in utrisque Vesperis.

DIE SECUNDA.

LECTIO II.

Sermo sancti Basílii Epíscopi.

(Orat. in 40. Mart.)

Hi sunt qui acceptam à Deo nostram regiónem, quasi turres quædam contra adversariórum incursum munientes, refúgium éxhibent. Benefícium hoc, fratres dilectíssimi, grátiam hanc mínimè cessantem à Deo obtinémus. Parátum est hìc Christiánis auxílium. Qui áliquâ prémitur angústiâ, ad hos cónfugit; qui rursùs lætátur, ad hos recurrit : hìc ut à malis liberétur, ille ut duret in rebus lætis. Hæc múlier orans pro fíliis audítur, peregrinanti viro réditum incólumem, ægrotanti verò salútem implórat et óbtinet.

LECTIO III.

O Sanctum chorum ! ô sacrum órdinem ! ô cúneum inexpugnábilem ! ô communes humáni géneris custódes! óptimi curárum sócii, precum ac votórum ínvicem suffragatóres ! legáti apud Deum potentíssimi ! astra mundi, flores Ecclesiárum, vos non terra contexit, sed cœlum excépit. Apertæ sunt vobis paradísi portæ, dignum profectò exercítibus Angelórum, Patriarchis, Prophétis et Justis ómnibus spectáculum.

DIE TERTIA.

LECTIO II.

Sermo sancti Augustíni Epíscopi.

(Tract. 1 in c. 2 Ep. Joan.)

JOANNES quid dixit : Si quis peccáverit, advocátum habémus ad Patrem Jesum Christum Justum. Sed dicet áliquis : Ergo Sancti non petunt pro nobis ? Ergo et Epíscopi et Præpósiti non petunt pro pópulo ? Sed atténdite Scriptúras, et vidéte quia et Præpósiti commendant se pópulo. Nam Apóstolus dicit plebi : Orantes simul et pro nobis. Orat Apóstolus pro plebe, orat plebs pro Apóstolo. Orámus pro vobis, fratres ; sed et vos oráte pro nobis. Invicem pro se ómnia membra orent. Caput pro ómnibus interpellet.

LECTIO III.

(Serm. 280.)

BENEDIXIT Dóminus pusillos cum magnis. Non nobis parùm videátur quòd ejus córporis membra sumus, cujus et illi quibus æquiparári non póssumus. Quia si unum membrum pátitur, compatiuntur ómnia membra ; ita, cùm glorificátur unum membrum, congaudent ómnia membra. Glória cápiti unde consúlitur, et superióribus mánibus, et ínfimis pédibus. Sicut ille unus ánimam suam pro nobis pósuit, ita et imitáti sunt Mártyres, et ánimas pro frátribus posuérunt. Fructus labóris ergo illórum étiam nos sumus. Mirámur eos, miserantur nos. Gratulámur eis, precantur pro nobis.

DIE QUARTA.

LECTIO II.

Sermo sancti Bernardi Abbátis.

(In Vigil. SS. Petri et Pauli.)

TRIA sunt quæ in festivitátibus Sanctórum vigilanter consideráre debemus : auxilium Sancti, exemplum ejus, confusiónem nostram. Auxilium ejus ; quia qui potens in terra fuit, poténtior est in cœlis ante fáciem Dómini Dei sui. Si enim, dum hic viveret, misertus est peccatóribus, et oravit pro eis ; nunc tantò ámpliùs, quantò vériùs

agnoscit misérias nostras, orat pro nobis Patrem: quia beáta illa pátria caritátem ejus non immutávit, sed augmentávit; neque enim quia impassíbilis omninò, ideò et incompassíbilis factus est.

LECTIO III.

Debemus étiam atténdere exemplum ejus; quia quámdiu in terris visus est, et cum homínibus conversátus est, non declinávit neque ad déxteram, neque ad sinistram; sed viam régiam ténuit, donec veníret ad illum qui dicit: Ego sum via, véritas et vita. Intuémini humilitátem óperum ejus, auctoritátem verbórum ejus; et tunc vidébitis quòmodò tam verbo quàm exemplo lúxerit inter hómines: quália nobis vestígia derelíquerit, ut ambulémus per ea, et non errémus in eis. Verè, juxta Prophétam, sémita justi recta est; rectus callis justi ad ambulándum.

DIE QUINTA.

LECTIO II.

De Sermóne sancti Bernardi Abbátis.

(In Vigil. SS. Petri et Pauli.)

Diligentiori intúitu, in festivitátibus Sanctórum, confusiónem nostram inspiciámus; quia homo ille símilis nobis fuit passíbilis, ex códem luto formátus, ex quo et nos. Quid ergo est quòd non solùm difficile, sed et impossíbile crédimus ut faciámus ópera quæ fecit? Confundámur, fratres, et contremiscámus. Hómines isti fuérunt qui præcessérunt nos, qui tam mirabíliter processérunt per vias vitæ, ut vix eos hómines fuisse credámus. Sic ergo et gaudére, et confundi debémus: gaudére, quia patrónos præmísimus: confundi, quia eos imitári non póssumus.

LECTIO III.

Ita semper gáudium nostrum in hac valle lacrymárum, lacrymárum pane condíri debet; ut semper non solùm extréma, sed et prima gáudii luctus óccupet: quia etsi magna est gaudiórum matéria, sed máxima est dolórum. Verè nobis rubor confusiónis sunt, quos vix audeámus respícere, ne dicam, imitári. Orémus ergo eos, ut ipsi propítium nobis reddant amícum suum, júdicem nostrum, qui est Deus benedictus in sécula. Amen. Tu autem.

DIE SEXTA.

LECTIO II.

Sermo sancti Ambrósii Epíscopi.

(Epist. 22, ad Marcellinam sorórem.)

Gratias tibi, Dómine Jesu, quòd hoc témpore tales

nobis Sanctórum spíritus excitasti, quo Ecclésia tua sancta majóra præsídia desíderat. Agnoscant omnes quales ego propugnatóres requíram. Hos ego acquisívi tibi, plebs sancta, qui prosint ómnibus, némini nóceant : tales ego ámbio defensóres : tales mílites hábeo; hoc est, non séculi mílites, sed mílites Christi.

LECTIO III.

NULLAM ego de tálibus invídiam tímeo, quorum quò majóra, eò tutióra patrocínia sunt. Horum étiam illis ipsis qui mihi ínvident, opto præsídia. Véniant ergo, et vídeant stipatóres meos : tálibus me armis ambíri non nego. Nos etsi eos vidére non póssumus, sentímus tamen.

DIE SEPTIMA.

LECTIO II.

De Sermóne sancti Cæsárii Epíscopi.

(Serm. 230, in App. apud Aug.)

QUANDO festivitátes cólimus, fratres caríssimi, diligenter debémus atténdere, et totis víribus laboráre, ut quod visibíliter cólitur, in nobis invisibíliter compléatur. Qui nec castitátem custódit in córpore, nec puritátem tenet in mente, quóties sanctæ solemnitátes advéniunt, in córpore vidétur habére gáudium, in corde non célebrat nisi luctum. Quale enim gáudium potest habére, in cujus ánimâ multis vítiis occupátâ magis diábolus probátur habitáre quàm Christus? Nos verò, fratres caríssimi, étiamsi nobis áliqua, ut solet fíeri, peccáta subrépunt, quantùm possumus, cum Dei adjutório laborémus, jejúniis, vigíliis, oratiónibus, eleemósynis mundáre sórdida; ut véniens Dóminus in nobis, nihil invéniat quod óculos suæ majestátis offéndat.

LECTIO III.

(Serm. 265.)

FILIOS et omnes famílias vestras admonéte, fratres, semper ut castè et justè ac salúbriter vivant : nec solùm eos verbis, sed étiam exemplis ad bona ópera provocáte. Ante ómnia ubicumque fuéritis, sive in domo, sive in itínere, sive in convívio, sive in consessu, verba túrpia et luxuriósa nolíte ex ore vestro proférre; sed magis vicínos et próximos vestros júgiter admonéte, ut semper, quod bonum est et honestum, loqui stúdeant; ne forte detrahendo, mala loquendo, et in sanctis festivitátibus choros ducendo, cántica luxuriósa et túrpia proferendo, de lingua sua, unde debúerant Deum laudáre,

inde sibi vúlnera videantur inflígere. Isti enim infelices et míseri hómines, qui balatiónes et saltatiónes ante ipsas Basílicas Sanctórum exercére nec métuunt, nec erubescunt : etsi Christiáni ad Ecclésiam vénerint, pagáni de Ecclésia revertuntur ; quia ista consuetúdo balandi de paganórum observatióne remansit.

DIE OCTAVA.

Duplex-majus.

IN I.° NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II.° NOCTURNO.

LECTIO IV.

Sermo sancti Bernardi Abbátis.

Illorum lauda virtútem, quorum jam certa victória est : illos devótis extolle præcóniis, quorum secúrè potes adgaudére corónis. Secúrè laudantur hómines qui non suâ jam vivunt vità, sed Dei. Non enim est quò vánitas intret, ubi véritas jam totum occupávit. Sed quænam est, inquit, glória Sanctis ? Ad quid ergo Sanctis laus nostra ? Ad quid glorificátio nostra ? Ad quid nostra hæc ipsa solémnitas ? Quò eis terrénos honóres, quos juxta verácem Fílii promissiónem honorificat Pater cœlestis ? Quo eis præcónia nostra ? pleni sunt. Prorsus ita est, dilectíssimi ; honórum nostrórum Sancti non egent, nec quidquam eis nostrâ devotióne præstátur, plenè quòd eórum memóriam venerámur, nostrâ interest, non ipsórum. Vultis scire quantùm ínterest nostrâ ? Ego in me fáteor ex hâc recordatióne séntio desidérium vehemens inflammári. Quando et nos addémur ad patres nostros ? Quando essentiáliter præsentábimur eis ? Hoc enim primum desidérium, quod in nobis Sanctórum memória éxcitat, ut eórum tam optábili societáte fruámur.

LECTIO V.

Ut eam glóriam nobis speráre líceat, et ad tantam beatitúdinem adspiráre, summóperè nobis desideranda sunt suffrágia Sanctórum, ut quod possibílitas nostra non óbtinet, eórum nobis intercessióne donétur. Miserémini mei, miserémini mei saltem vos amíci mei. Nostis ipsi perículum nostrum : nostis figmentum nostrum : nostis ignorántiam nostram, et dolos adversariórum : nostis eórum ímpetus et nostram fragilitátem. Vobis enim loquor qui in eadem tentatióne fuístis ; qui eosdem superastis conflictus ; qui eosdem láqueos evasístis ; qui didicístis ex his quæ passi estis, compassiónem.

LECTIO VI.

Etsi de Angelis mihi árbitror præsumendum, ob spirituális substántiæ et rationális formæ similitúdinem; amplióri tamen fidúcià ad eos mihi reor vertendum, quos habére me novérim, et in ipsà humanitáte consortes; ut opórteat eos familiáriùs et speciáliùs miseréri ossi de óssibus meis, et carni de carne meà. Absit, absit à vobis, ánimæ sanctæ, Ægyptia illa crudélitas pincernæ Pharaónis, qui in gradum prístinum restitútus, statim oblítus est Joseph sancti, qui in cárcere tenebátur. Non enim erant unius cápitis membra, vel áliqua pars fidéli cum infidéli, aut ulla societas Israelítæ ad Ægyptium. Nos quoque si non sumus ipsíus cápitis membra, cujus et sancti, unde eis tam solémnibus votis et tanto gratulámur affectu? Hæc ígitur nostra et eórum cohæréntia est, ut nos gratulémur eis, ipsi compatiantur nobis; nos devótà meditatióne regnémus in eis, ipsi in nobis et pro nobis mílitent piâ interventióne.

IN III.° NOCTURNO.

LECTIO VII.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

(Cap. 11.)

In illo tempóre; dixit Jesus discípulis suis: Quis vestrûm habébit amícum, et ibit ad illum médià nocte, et dicet illi: Amíce cómmoda mihi tres panes. Et réliqua.

Homília sancti Ambrósii Episcopi.

(Lib. 7. in Luc. n. 87.)

Alius præcepti locus est, ut in ómnibus momentis, non solùm diébus, sed étiam nóctibus orátio deferátur. Vides enim quòd iste qui médià nocte perrexit, tres panes ab amíco suo póstulans, et in ipsa petendi intentióne persistens, non defraudátur orátis. Qui sunt isti tres panes, nisi mystérii cœlestis alimentum? Quòd si díligas Dóminum Deum tuum, non solùm tibi, sed étiam áliis póteris emerére. Quis autem amícior nobis quàm qui pro nobis corpus suum trádidit? Ab hac médià nocte panes David pétii et accépit. Pétiit quando dicébat: médià nocte surgébam ad confitendum tibi. Neque enim tímuit ne excitáret dormientem, quem scit semper vigilantem.

LECTIO VIII.

Et ideò scriptórum mémores nóctibus ac diébus oratióni instantes, peccátis nostris véniam postulémus. Nam si ille tam sanctus, et qui regni erat necessitátibus occupátus, sépties in die laudem Dómino dicébat,

matutínis et vespertínis sacrifíciis semper intentus, quid nos fácere oportet, qui eò ámpliùs rogáre debémus; quò frequéntius carnis fragilitáte delínquimus; ut de viâ lassis et istíus ævi cursu, ac vitæ humánæ anfractu gráviter fatigátis, panis refectiónis deesse non possit, qui hóminis corda confirmet? Nec solùm médiâ nocte Dóminus, sed ómnibus propè docet vigilandum esse momentis: venit enim et vespertínâ, et secundâ, et tertiâ vigíliâ, et pulsáre consuévit. Beáti ítaque servi illi, quos cùm vénerit Dóminus invénerit vigilantes.

LECTIO IX.

Si ergo desíderas ut virtus Dei præcingat te, et ministret tibi, vigilandum est semper: multæ enim insídiæ sunt bonis, et gravis córporis somnus; quia si dormíre mens cœperit, vigórem suæ virtútis amittit. Excíta ígitur somnum tuum, ut pulses óstium Christi. Quod aperíri sibi étiam Paulus exposcit, non solùm suis, sed étiam pópuli oratiónibus óbsecrans se juvári, ut aperiátur ostium sibi ad loquendum mystérium Christi. Ergo præceptívus locus frequenter orandi, spes impetrandi, rátio persuadendi; priùs in præcepto, post in exemplo. Qui enim promittit áliquid, spem debet afferre promissi; ut mónitis obediéntia deferátur, promissis fides.

CANONES.

PARS HYEMALIS.

De Adventûs Tempore. De reverentia sacris Scripturis debita, et de sacrorum Canonum auctoritate atque observantia.

DOMINICA PRIMA
ADVENTUS.

Ex * Synodo Trecensi, et ** Litterâ sancti Cároli, de Adventûs témpore.

(* Ann. 1459. ** Ann. 1573.)

In Adventu Dómini est multùm commendábile jejúnium, illis quibus Dóminus déderit voluntátem páriter et facultátem, et máximè Cléricis..... Jejúnium toto Adventu à multis olim fidélibus observátum, útpote quibus totum hoc tempus sit instar Natalitiórum Dómini vigíliæ; quod lóngius vidéri non debet, considerátâ Festi illíus excellentiâ.

Tu autem Dómine miserére nostri.

℟. Deo grátias.

FERIA SECUNDA.

Ex Concílio Toletáno quarto.

(Ann. 633. Cap. 25.)

Sacerdotes légere sanctas Scriptúras admonentur, Paulo Apostolo dicente ad Timótheum: Attende lectióni, exhortatióni, doctrínæ; semper pérmane in his. Sciant ígitur Scriptúras sanctas, et canónes meditentur; ut omne opus eórum in prædicatióne divína et doctrína consistat; atque ædíficent cunctos, tam fídei sciéntiâ, quàm óperum disciplínâ.

FERIA TERTIA.

Ex Epístola Leónis Papæ quarti, ad Episcopos Británniæ.

(Script. post ann. 847. tom. 8 Conc.)

Non cónvenit áliquem judicáre, et sanctórum Conciliórum Cánones relínquere, vel Decretálium régulas quæ habentur apud nos simul cum illis in Cánone; quia qui illórum sanctórum patrum Statúta, quæ apud nos Cánones prætitulantur, non recéperit, ipse se convincit nec Cathólicam et Apostólicam fidem, nec sancta Christi Evangélia quátuor utíliter et efficáciter, et ad

effectum suum retinére vel crédere.

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Nicæno secundo.

(Ann. 787, C. 1.)

Canones ampléctimur, non solùm qui ab almis Apóstolis et universálibus Synodis, sed qui étiam in áliis Concíliis quæ locáliter per Províncias et regiónes sunt collecta, in expositiónem hujúsmodi Decretórum promulgáti sunt, et qui à sanctis Pátribus nostris prolátí fuisse probantur. Ab uno enim omnes eodemque Spíritu illumináti, quæ erant utília definiérunt.

FERIA QUINTA.

Ex Epístola canónica beáti Agobardi Lugdunensis Epíscopi, contra legem Gundobaldi.

(Scriptâ an. 829. n. 12.)

Canones Gallicános Románi antíqui religiósè veneráti sunt, quóniam venerandi et sancti viri eos edidérunt, quorum sanctitátem et vitam crebra mirácula commendárunt. Hoc idcirco dícitur, quia congruâ veneratióne pro causis necessáriis, quarum definitiónes in Concíliis generálibus non inveniuntur, fides sit Canónibus Gallicánis adhibenda religióne débitâ, et mélius sit unicuíque, eórum sequi auctoritátem, quàm próprium sensum; et sine áliquo dolóre transíri non possit, cùm definitiónes multórum et Sanctórum atque Catholicórum prætermittantur.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Tridentíno.

(An. 1563. sess. 25, de Ref. C. 18.)

Sciant universi sacratíssimos Cánones exactè ab ómnibus, et quoad fíeri póterit, indistinctè observandos. Quòd si urgens justaque rátio, et major quandóquè utílitas postuláverit, cum alíquibus dispensandum esse; id, causâ cógnitâ, ac summâ maturitáte, atque gratis, à quibuscumque ad quos dispensátio pertinébit, erit præstandum: aliterque facta dispensátio, surreptítia censeátur.

SABBATO.

Ex Epístola Innocéntii Papæ primi ad Macedónes Epíscopos.

(Script. ann. 416, n. 3.)

Quod pro remédio ac necessitáte témporis statútum est, constat prímitùs non fuisse, ac fuisse régulas véteres quas ab apóstolis, aut apostólicis viris tráditas Ecclésia Romána custódit, custodiendasque mandat his qui audíre

eam consuevérunt. Ergo quod pro remédio necéssitas réperit, cessante necéssitáte, debet útique cessáre; quia álius est ordo legítimus, ália usurpátio quam ad præsens tantùm fíeri tempus impellit.

De Tirocinio clericali, Tonsura et minoribus Ordinibus.

DOMINICA SECUNDA ADVENTUS.

Ex Concílio Sardicensi.

(Ann. 347. Can. 13.)

Convenièns non est, nec rátio, vel disciplína pátitur, ut témerè ordinétur, aut Epíscopus, aut Présbyter, aut Diáconus; máximè cùm et magister Géntium beátus Apóstolus, ne hoc fíeret, denuntiasse et prohibuisse videátur; sed hi quorum per longum tempus examináta sit vita, et mérita fúerint comprobáta.

FERIA SECUNDA.

Ex Concílio Tridentíno.

(An. 1563. Sess. 23. de Reform. C. 4.)

Prima Tonsúrâ non initientur, qui Sacramentum Confirmatiónis non suscéperint, et fídei rudimenta edocti non fúerint, quique légere et scríbere nésciant, et de quibus probábilis conjectúra non sit eos, ut Deo fidélem cultum præstent, hoc vitæ genus elegisse.

FERIA TERTIA.

Ex Concílio Tridentíno.

(Anno 1563. Sess. 23, de Reform. C. 11.)

Minores Ordines iis qui saltem intélligunt linguam Latínam, per tempórum interstítia, nisi áliud Epíscopo expedíre magis vidébitur, conferantur; ut eò accurátiùs quantùm sit hujus disciplínæ pondus possint edocéri, ac in unoquóque múnere juxta præscriptum Epíscopi se exérceant, idque in ea cui ascripti erunt Eccléstia, nisi forte ex causa studiórum absint: atque ita de gradu in gradum ascendant, ut in eis cum ætáte vitæ méritum et doctrína major accrescat: quod et bonórum morum exemplum, et assíduum in Ecclésia ministérium, atque major erga Presbyteros et superióres Ordines reverèntia, et crébrior quàm ánteà corpóris Christi Commúnio maximè comprobábunt.

FERIA QUARTA.

Ex Epístola Decretáli beáti Zózimi Papæ ad Hesychium Salonicensem Epíscopum.

(Ann. 418.)

Si offícia seculária príncipem locum, non vestíbulum actiónis ingressis, sed per plúrimos gradus examinátis tempóribus déferunt, quis ille tam árrogans ut in cœlesti milítia statim dux esse desideret? Assuescat in Dómini castris: discat in Lectórum primitùs gradu divíni rudimenta servítii: nec vile sit illi Exorcistam, Acólythum, Subdiáconum, Diáconum per órdinem fieri, nec hoc saltu, sed statútis majórum ordinatióne tempóribus.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Burdigalensi.

(An. 1624. Cap. 6, art. 4.)

Qui minórum Ordinum offíciis rité functi ad Subdiaconátum promovéri anhélant, sint título sufficienti vel ecclesiástico, vel patrimónii, muníti; serváverint interstítia à susceptióne minórum Ordinum oportet, nisi pro offício Ecclesiæ impendendo áliter Epíscopo videátur. Denuntiatiónes in ipsis Missárum solemniis Ecclésiæ Parochiális ex qua orti fúerint, vel in qua diútius conversáti, fieri præcípimus; quibus denuntiatiónibus palam ejusdem loci Parochiánis præcipiátur, ut de promovendórum vita, religióne, pietáte, ceterisque virtútibus, valóre dénique tituli (patrimoniális) glóriam Deo dantes, veritátem próferant et revélent.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Tridentíno.

(Ann. 1563. Sess. 23, de Ref. C. 13.)

Subdiaconi et Diáconi ordinentur habentes bonum testimónium et in minóribus Ordínibus jam probáti, ac lítteris et iis quæ ad Ordinem exercendum pértinent, instructi. Qui sperent, Deo auctóre, se continére posse, Ecclésiis quibus ascribentur, insérviant; sciantque máximè decére, si saltem diébus Domínicis et solémnibus, cùm altári ministráverint, sacram Communiónem percéperint.

SABBATO.

Ex Concílio Tridentíno.

(Ann. 1563. Sess. 23, de Ref. C. 14.)

Qui ad Presbyterátûs Ordinem assumuntur, bonum hábeant testimónium. Non modò in Diaconátu ad minus annum íntegrum, nisi ob Ecclésiæ utilitátem ac necessitátem áliud Epíscopo viderétur, ministráverint;

sed étiam ad pópulum docendum ea quæ scire ómnibus necessárium est ad salútem, ac ad ministranda Sacramenta, diligenti exámine præcedente, idónei comprobentur; atque ita pietáte ac castis móribus conspícui, ut præclárum bonórum óperum exemplum et vitæ mónita ab eis possint expectári. Curet Episcopus ut ii, saltem diébus Domínicis et Festis solémnibus, si autem curam habúerint animárum, tam frequenter, ut suo múneri satisfáciant, Missas célebrent.

De Jejuniis Quatuor Temporum, et de Ordinationibus

DOMINICA TERTIA ADVENTUS.

Ex Concílio Cloveshoviensi secundo.

(Anno 747. C. 18.)

JEJUNIORUM témpora, id est, quarti, séptimi et décimi mensis, nullus neglígere præsúmat; sed ante horum inítia per síngulos annos admoneátur plebs, quátenùs legítima universális Ecclésiæ sciat atque observet jejúnia.

FERIA SECUNDA.

Ex Epístola Decretáli beáti Gelásii Papæ ad Epíscopos Lucániæ.

(Script. ann. 494. Can. 11.)

ORDINES Presbyterórum et Diaconórum, nisi certis tempóribus et diébus, exercére non áudeant Pontífices, id est, quarti mensis jejúnio, séptimi ac décimi; sed étiam quadragesimális inítii ac mediánâ Quadragésimæ, die Sabbati, jejúnio, circa vésperam nóverint celebrandos.

FERIA TERTIA.

Ex Concílio Mediolanensi quarto, sub sancto Cárolo.

(Ann. 1576. Part. 2, tit. 7.)

IMPEDIMENTO irretítus ne ad sacram Ordinatiónem, contra sacrórum Cánonum et Conciliórum præscriptum, accédat. Impedimento irretíti hi sunt; minóres natu, Sacramento Chrísmatis non confirmáti, rudes et ignári, criminósi, solémniter pœnitentes, neóphyti, ebrietáti et gulæ déditi, impudíci, lapsi post Ordinem susceptum, perjúri, usurárii manifesti, infámes, ratiocíniis obligáti, servi, córpore vitiáti, insígniter deformes, illegítimè nati, peregríni et ignóti, bígami,

irregulâres, suspensi, interdicti, excommunicáti, morbo cadúco laborantes, energúmeni, non examináti, et non probáti.

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Mediolanensi tértio.

(Ann. 1573. Instruct. Prædic. in append.)

Concionator pópulum hortábitur, ut statis quátuor anni tempóribus, et privátim in suis quisque ædibus et públicè in Ecclésia oret, et ad Litánias convéniat, Deum precatúrus pro iis qui Ordinis Sacramento ini*tiantur*.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Aurelianensi quinto.

(Ann. 549. Can. 5.)

Nullus Cléricum seu Lectórem aliénum sine sui cessióne Pontíficis, vel promovére, vel sibi quibúslibet conditiónibus áudeat vindicáre. Quòd si quis hanc constitutiónem fúerit quâcumque præsumptióne transgressus, memorátæ persónæ ab eo cui sunt débitæ, seu Ecclesiástico jure, seu próprio revocátæ, quia illícitâ vagatióne discésserant, ab honóre vel offício suscepto, juxta arbítrium sui Pontíficis, suspendantur.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Coloniensi.

(Ann. 1536. Part. 1, C. 21.)

Quo affectu ac propósito accédant Ordinandi videndum accuratéque investigandum est; num vidélicet Dei causâ tantùm, an pótius suæ commoditátis grátiâ ad Ordines capessendos aspírent, quærentes quæ sua sunt, non quæ Jesu Christi. Quid enim est sua quærere, et non quæ Christi sunt, nisi cùm tales non Deum propter Deum quærunt, temporália cómmoda sequentes, lucris inhiantes, et honóres ab homínibus expetentes? Quisquis talis est, mercenárius est.

SABBATO.

Ex Epístola sancti Leónis Papæ, ad Dióscorum Epíscopum Alexandrínum.

(Ann. 445. C. 1.)

Quod à Pátribus nostris propensióre curâ nóvimus esse servátum, à vobis hoc vólumus custodíri; ut non passim diébus ómnibus Sacerdotális, vel Levítica Ordinátio celebrétur; sed post diem Sábbati, ejus noctis quæ in prima Sábbati lucescit, exórdia deligantur, in quibus his qui consecrandi sunt, jejúniis, et à jejunántibus sacra benedíctio con-

ferátur. Quod ejusdem observántiæ erit, si mane ipso Domínico die, continuáto Sábbati jejúnio celebretur, à quo témpore præcedentis noctis inítia non recédunt.

De functionibus et officiis sex Ordinum inferiorum.

DOMINICA QUARTA

ADVENTUS

Ex Concílio Tridentíno.

(Ann. 1563. Sess. 23. de Ord. Cap. 2.)

Non solùm de Sacerdótibus, sed et de Diáconis sacræ lítteræ apertam mentiónem fáciunt; et quæ máximè in íllórum Ordinatióne attendenda sunt, gravissimis verbis docent : et ab ipso Ecclésiæ inítio sequéntium Ordinum nómina, atque uniuscujusque eórum própria ministéria, Subdiáconi scílicet, Acólythi, Exorcistæ, Lectóris et Ostiárii in usu fuisse cognoscuntur, quamvis non pari gradu. Nam Subdiaconátus ad majóres Ordines à Pátribus et à sacris Concíliis refertur, in quibus et de áliis inferióribus frequentíssimè légimus.

FERIA SECUNDA.

Ex Concílio Aquisgranensi.

(Ann. 816. L. 1. C. 7.)

Diaconorum Ordo à tribu Levi accépit exórdium : in Evangélio autem primórdia eórum et in Actibus Apostolórum leguntur. Exhinc jam decrevérunt Apostoli Apostolorumque successóres per omnes Ecclésias Diáconos ordinandos esse, qui sublimióri gradu céteris circa aram Christi quasi columnæ assísterent : ipsi quoque evangelízant.

FERIA TERTIA.

Ex Petro Lombardo Epíscopo Parisiensi.

(Ann. 1159. Lib. 4. Sentent. dist. 23, art. 8 et 9.)

Sicut in Sacerdóte consecrátio, ita et in Diácono mystérii dispensátio habétur. Ad Diáconum pértinet assístere Sacerdótibus, et ministráre in ómnibus quæ aguntur in Sacramentis Christi, oblatiónes quoque inferre et dispónere in altári : ipse prænonet aures habére ad Dóminum. Hic Ordo ab Apóstolis celebrátus est, quando, ut légitur in Actibus Apostolórum, septem viros plenos Spíritu sancto (quorum máximus fuit beátus Stéphanus) ad hoc offícium elegérunt, et oratióne præmissâ, manus eis imposuérunt. Cùm ordinantur,

accípiunt textum Evangélii : ut intélligant se esse prædicónes Evangélii Christi. Antequàm ordinentur, probentur, ut docet Apóstolus ; et sic ministrent, nullum crimen habentes.

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Aquisgranensi.

(Ann. 816. L. 1. C. 6.)

Subdiaconi in Esdra inveniuntur, appellanturque ibi Nathinæi, id est, in humilitáte Dómino servientes : isti oblatiónes in templo Dómini suscípiunt à pópulis : isti obédiunt offíciis Levitárum : isti quoque vasa córporis et sánguinis Christi Diacónibus ad altária Dómini óffe-*runt. De quibus quidem* plácuit Pátribus, ut quia sacra mystéria contrectant, casti et continentes sint ab uxóribus.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Mediolanensi quinto, sub sancto Cárolo.

(Ann. 1579. Part. 3, c. 3.)

Qui Subdiaconátûs Ordini ascriptus est, cùm statim lege astrictus sit Canonicárum horárum Offícium recitandi ; nemo ad eum Ordinem capessendum recipiátur, qui horárii illíus Offícii cujus lege devinctus tenétur, rectè ac ritè recitandi perítus non sit. Unusquisque porrò eórum qui sacris Ordínibus initiabúntur, diligenter admoneátur, quàm sanctum manus susceptúrus est. Verùm ejus sermónis vis in Subdiáconis potíssimùm monendis versétur, quò réctiùs, dum íntegrum est, deliberáre possint, an castitátem quæ perpétua illi Ordini est annexa, profitéri velint ; ne in eo Ecclesiástico spirituálique múnere suscipiendo quidquam agnatórum vel hujúsmodi aliénâ voluntáte, sed suâ spontáneâ deliberatióne agant ; nec verò in sacri ejusdem Ordinis susceptióne vitæ hujus cómmodum aut áliud quidquam ejusmodi, sed Dei honórem sibi propósitum hábeant.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Tridentíno.

(Ann. 1562. Sess. 22, de Ref. Cap. 4.)

Qui cujuscumque Ordinis offícia ac quælibet Benefícia in Ecclésiis óbtinent, aut inpósterùm obtinébunt, quibus vária ónera sunt annexa, vidélicet ut álii Missas, álii Evangélium, álii Epístolam dicant seu cantent : quocumque ii privilégio, exemptióne, prærogatívâ, géneris nobilitáte sint insigníti, teneantur, justo impedimento cessante, infra annum Ordines suscípere requisítos ; cogantque Epíscopi eos diébus

statútis dictos Ordines per seipsos exercére, ac cétera ómnia offícia quæ debent in cultu divíno præstáre, sub pœnis arbítrio imponendis.

DIE XXIV DECEMBRIS.

IN VIGILIA

NATALIS DOMINI.

Ex Concíliis * Bituricensi et ** Narbonensi

(An. * 1584. Cap. 1; et ** 1609. Cap. 39.)

†Servétur Vigília Nativitátis Dómini, ad imitandum pietátem pastórum, qui Christo Dómino eâ nocte adoratiónis munus impendérunt... Non fiant in Ecclésiis áliqua indecéntia, uti repræsentátio Prophetárum aut Pastórum in nocte natális Dómini, et cantus prædictiónum Sibyllárum. Satis enim est firmátum quod credendum; nec tálibus repræsentatiónibus índigent imperíti.

DIE XXV. DECEMBRIS.

NATALI DOMINI.

Ex Statútis Synodálibus Ecclésiæ Rotomagensis.

(Circa annum 1233. Can. 127.)

†Circa fidem incarnatiónis docére debent expresse Sacerdótes, Dei Fílium pro redemptióne géneris humáni carnem assumpsisse in beáta María, de carne ejusdem Vírginis humána, sed sancti Spíritûs operatióne; et eumdem de Vírgine natum esse, virginitáte manente íntegrâ et in partu, et in conceptióne, et in nativitáte.

De solemni Presbyterorum officio, et partibus muneris eorum ordinarii, ac operis.

DIE XXVI. DECEMBRIS.

Ex Concílio Aquisgranensi secundo.

(Ann. 836. De moribus et doctr. Can. 5.)

Presbyterorum qui præsunt Ecclésiæ Christi, et in confectióne divíni córporis et sánguinis consortes cum Epíscopis sunt, ministérium esse vidétur, ut in doctrína præsint pópulis et in offício prædicandi, nec in áliquo désides ínventi appáreant, ut item de ómnibus hóminibus qui ad eórum Ecclésiam pértinent, per ómnia curam gerant; scientes se pro certo redditúros ratiónem pro ipsis in die judícii, quia cooperatóres óneris nostri esse procul dúbio noscuntur.

DIE XXVII DECEMBRIS.

Ex Capitulâribus Theodulfi Aurelianensis Episcopi.

(Ann. 979. C. 1.)

Sicut Episcopi Apostolórum in Ecclésia, ita Presbyteri ceterórum Dómini discipulórum vicem tenent. Unde oportet vos semper esse mémores tantæ dignitátis, mémores vestræ consecratiónis, mémores sacræ quam in mánibus suscepistis unctiónis; ut nec ab ea degenerétis, nec vestram consecratiónem írritam faciátis, nec manus sacro únguine delibútas peccando polluátis; sed cordis et córporis mundítiam conservantes, et plébibus exemplum bene vivendi præbentes, his quibus præestis, ducátum ad cœléstia regna præbeátis.

DIE XXVIII DECEMBRIS.

Ex decrétis Præsulum Ecclésiæ Gallicánæ Melodúni congregatórum.

(Ann. 1579. Tit. de Sacramento Ordinis.)

Duobus constat totum Presbyterórum ministérium, quorum álterum est ut in commissum sibi pópulum Deum réddere propítium nitantur piis précibus ac sacris sacrifíciis; álterum, ut sint religiónis magistri, meditantes in lege Dómini die ac nocte.

DIE XXIX DECEMBRIS.

Ex Concílio Cloveshoviensi secundo.

(Anno 747. Can. 8.)

Prsbyteri indesinenter reminiscant ad quod divínâ ordinatióne præ cæteris promóti sint, quod Dei vidélicet ministri, et dispensatóres mysteriórum Christi vocantur. Unde sciant se necessáriò pro Dei intúitu debére à seculáribus negótiis causisque, in quantum præváleant, vacáre, altáris offícium divinique cultûs obséquium summâ intentióne persólvere; Oratórii domum et cuncta ad cultum ipsíus pertinéntia sub sua cura conservâre; Lectióni, Oratióni, Missárum celebratióni, Psalmisque canendis invigiláre.

DIE XXX. DECEMBRIS.

Ex Concílio Parisiensi sexto.

(Ann. 829. Lib. 1, cap. 4.)

Sacerdotes Christi, quos útique constat janitóres cœlestis aulæ exístere, primùm ipsi átria supernæ civitátis subíre, deinde auditóribus suis dictis et exemplis ea stúdeant aperíre; ne, quod absit, áudiant à Dómino: Habentes clavem sciéntiæ, vos ipsi non intrátis, et álios intráre non sínitis. Quando

vita Sacerdótum cum doctrína non concordat, et auditóribus infirmis scándalum, et animárum provenire perículum non est dúbium. Proinde summóperè cavendum Sacerdótibus ne offendículum fiant his quibus præsunt : tunc enim offendículum fiunt illis, quando quod verbis prædicant, móribus impugnant.

DIE XXXI. DECEMBRIS.

Ex Capítulis * Herardi Turonensis Epíscopi, atque ex ** Concílio Parisiensi.

(* Ann. 858. ** Ann. 1429. C. 22.)

Presbyteri, sicut órdine sanctióres, ita verbo, incessu et actu sint reverentióres ; quia celsitúdo graduum graviórum peccáti facit cúmulum... Quanto Ecclesiástici viri perfectiónis statûs et majóris dignitátis honóre illustrantur, tantò majórem Dómino tenentur exhibére reveréntiam, et ab ómnibus illícitis diligéntiùs abstinére.

DIE I. JANUARII.

IN CIRCUMCISIONE DOMINI.

Ex Concílio Lugdunensi secundo œcuménico.

(Ann. 1274. Constit. 25.)

†Quod generáliter scríbitur ut In nómine Jesu omne genu flectátur, sínguli singuláriter in seipsis implentes, præcípuè dum aguntur Missárum sacra mystéria, gloriósum illud nomen quandocumque recólitur, flectant génua cordis sui, quod vel cápitis inclinatione testentur.

DIE II. JANUARII.

Ex Capituláribus Theodulphi, Aurelianensis Epíscopi.

(Ann. 797. C. 2.)

Oportet (Sacerdótes) et assiduitátem habére legendi, et instántiam orandi; quia vita viri justi lectióne instrúitur et ornátur, et assiduitáte lectiónis munítur homo à peccáto, juxta illum qui dicébat : In corde meo abscondi elóquia tua, ut non peccem tibi. Hæc sunt enim arma, léctio vidélicet et orátio, quibus diábolus expugnátur : hæc sunt instrumenta quibus æterna beatitúdo acquíritur, vítia comprimuntur, virtútes nutriuntur.

DIE III. JANUARII.

Ex Capituláribus Theodulphi, Aurelianensis Epíscopi.

(Ann. 797. C. 3.)

Si quando à lectióne cessátur, debet operátio súbsequi; quia otiósitas inimíca

est ánimæ : et antíquus hostis, quem à lectióne sive ab oratióne vacantem invénerit, fácilè ad vítia rapit. Per usum namque lectiónis discétis quáliter et vos vivátis, et álios doceátis. Per usum oratiónis, et vobis et his quibus in caritáte conjuncti estis, prodesse valébitis. Per operatiónem et córporis maceratiónem, et vítiis alimenta negábitis, et vestris necessitátibus subveniétis, et habébitis quò necessitátem patiéntibus porrigátis.

DIE IV JANUARII.

Ex sancto Ambrósio.

(L. 3. de Off. c. 20.)

TEMPORA quibus ab Ecclésia vacas, (ò Sacerdos,) lectióni impendas. Cur non Christum revísas, Christum alloquáris, Christum áudias? Illum allóquimur, cùm orámus; illum audímus, cùm divína légimus orácula. Quid nobis cum aliénis dómibus? Illi pótiùs ad nos convéniant, qui nos requírunt. Quid nobis cum fábulis? Ministérium altáribus Christi, non obséquium homínibus deferendum recépimus. Húmiles decet esse, mites, mansuétos, graves, patientes. Modum nos tenére in ómnibus, vel tácitus vultus, vel sermo annúntiet.

DIE V. JANUARII.

Ex Concílio Mediolanensi quarto, sub sancto Cárolo.

(Ann. 1579. Part. 3.)

ILLUD unusquisque sæpè répetat, se non ad inértiam atque ignáviam, sed ad spirituális atque Ecclesiásticæ milítiæ labóres vocátum esse. Sciat prætéreà id in offício suo pósitum esse, ut cùm vel in Offíciis divínis obeundis, vel in frequentandis Ecclésiis, quod debet, tempus consúmpserit; si quid sibi réliquum est, id omne, non in rerum seculárium colloquiis profanisque actiónibus, sed in divinárum litterárum stúdiis tradúcat.

DIE VI JANUARII.

IN EPIPHANIA DOMINI.

Ex Concíliis * Aurelianensi quarto, et ** Autissiodorensi sub sancto Aunário.

(* Ann. 541, Can. 1. ** Ann. 578. C. 2.)

† PLACUIT, Deo propítio, ut sanctum Pascha ab ómnibus sacerdótibus uno témpore celebrétur: quæ festívitas annis síngulis Epiphaniórum die in Ecclésia pópulis denuntiétur.... Presbyteri (ad Epíscopum) ante Epiphániam missos suos dírigant, ut eis de princípio Quadragésimæ núntient, et in ipsa Epiphánia ad pópulum índicent.

De hierarchicis Presbyterorum functionibus Episcoporum auctoritati specialiter subordinatis.

DIE VII JANUARII.

Ex Concílio Tridentíno.

(Ann. 1563. Sess. 23. Cap. 4. de Ord.)

QUONIAM in Sacramento Ordinis sicut et in Baptismo et Confirmatióne caracter imprímitur, qui nec deléri nec auferri potest; méritò sancta Synodus damnat eórum sententiam, qui ásserunt novi Testamenti Sacerdótes temporáriam tantúmmodò potestátem habére; et semel ritè ordinátos, íterùm láicos fieri posse, si verbi Dei ministérium non exérceant. Quòd si quis omnes Christiános promiscuè novi Testamenti Sacerdótes esse, aut omnes pari inter se potestáte spirituáli præditos affirmet, nihil áliud fácere vidétur, quàm Ecclesiásticam hierárchiam, quæ est ut castrórum ácies ordináta, confúndere.

DIE VIII JANUARII.

Ex concílio Hispalensi secundo.

(Anno 619. Canone 7. Præerat S. Isidorus Hispal.)

PRÆCIPIENTE Dómino, solus Móyses in tabernáculo Dei erexit altáre, solus ipse unxit; útique quia summus Sacerdos Dei erat, sicut scriptum est: Móyses et Aáron in Sacerdótibus ejus. Ideòque id quod tantùm fácere princípibus Sacerdótum jussum est, quorum typum Móyses et Aáron tenuérunt, Presbyteri qui filiórum Aáron gestant figúram, arrípere non præsúmant. Nam quamvis cum Epíscopis plúrima illis mysteriórum commúnis sit dispensátio; quædam tamen auctoritáte véteris legis, quædam novellis et Ecclesiásticis régulis sibi prohíbita novérint. Hæc illícita Presbyteris, quia Pontificátûs ápicem non habent, quem solis debéri Epíscopis auctoritáte Cánonum præcípitur.

DIE IX JANUARII.

Ex Concílio Tridentíno.

(An. 1563. Sess. 23, c. 4 de Ord.)

SACROSANCTA Synodus declárat, præter céteros Ecclesiásticos gradus, Epíscopos qui in Apostolórum locum successérunt, ad hierárchicum órdinem præcípuè pertinére, et pósitos, sicut Apó-

stolus ait, à Spíritu sancto régere Ecclésiam Dei; eosque Presbyteris superióres esse, ac Sacramentum Confirmatiónis conferre, ministros Ecclésiæ ordináre, atque ália pléraque perágere ipsos posse, quarum functiónum potestátem réliqui inferióris órdinis nullam habent.

DIE X JANUARII.

Ex Diálogo sancti Hierónymi Presbyteri adversùs Luciferiános.

(Script. ann. 384.)

Ecclesiæ salus in summi Sacerdótis dignitáte pendet: cui si non exsors quædam et ab homínibus éminens detur potestas, tot in Ecclésiis efficientur schísmata quot Sacerdótes. Inde venit ut sine Chrísmate Epíscopi, neque Présbyter, neque Diáconus jus hábeant baptizandi; quod frequenter, si tamen necéssitas cogit, scimus étiam licére láicis.

DIE XI JANUARII.

Ex Concílio Tridentíno.

(Ann. 1563. Sess. 23, de Ref. C. 15.)

Quamvis Presbyteri in sua ordinatióne à peccátis absolvendi potestátem accípiant, decernit tamen sancta Synodus nullum étiam regulárem posse confessiónes seculárium, étiam Sacerdótum, audíre, nec ad id idóneum reputári, nisi aut Parochiále Benefícium, aut ab Epíscopis per exámen, si illis vidébitur esse necessárium, aut álias idóneus judicétur, et approbatiónem quæ gratis detur, obtíneat, privilégiis et consuetúdine quàcumque, étiam immemorábili, non obstántibus.

DIE XII JANUARII.

Ex Concílio Burdigalensi.

(Ann. 1582. Tit. 20.)

Cum ex Evangélica et Apostólica doctrína nullus nisi legítimè missus verbum Dei prædicáre possit ac débeat, quandóquidem ipse Christus non nisi à Patre missus, neque Apóstoli nisi ex institúto Christi atque præcepto id munus suscepérunt; proinde nos Evangélicæ et Apostólicæ régulæ innitentes, statúimus atque præcípimus ne quis, sive sit seculáris, sive reguláris, públicè ad pópulum verba fácere de Religióne áudeat, nisi ab Epíscopo facultátem et mandátum id speciátim munus obeundi habúerit.

DIE XIII JANUARII.

OCTAVA EPIPHANIÆ

ET BAPTISMUS CHRISTI.

(*Hic Can. legitur hodie, etiamsi Lect. Script. sint de Epist. ad Cor.*)

Ex Concílio Tridentíno.

(Ann. 1547. Sess. 7. Can. 1. 7. et 12.)

†Si quis díxerit Baptismum Joannis eamdem vim ha-

buisse cum Baptismo Christi; baptizátos per Baptismum ipsum, solíus tantùm fídei debitóres, non autem universæ legis Christi servandæ; et néminem esse baptizandum, nisi eâ ætáte quâ Christus baptizátus est, vel in ipso mortis artículo, anáthema sit.

De virtutibus Clero necessariis, ac primùm de obedientia erga Superiores præscripta, et unitate in ministerio servanda et insinuanda.

DOMINICA PRIMA

POST EPIPHANIAM QUÆ EST INTRA OCTAVAM.

[*Ab hac die Canones præcedentes qui non lecti sunt deseruntur, et sumuntur sequentes.*]

Ex Concíliis Toletáno quarto et undécimo.

(An. 633 et 675. can. 27. et 10.)

QUANDO Presbyteri vel Diácones per Paróchias constituuntur, oportet eos primùm professiónem Epíscopo suo fácere ut caste et puré vivant sub Dei amóre.... ut unusquisque fidem Cathólicam sincérà cordis devotióne custódiens, in nullis opéribus suis canónicis régulis contradícat; débitum per ómnia honórem atque obséquii reveréntiam præeminenti sibi dependat, juxta illud beáti Leónis edictum: Qui scit se quibusdam esse præpósitum, non molestè ferat áliquem sibi esse prælátum; sed obediéntiam quam éxigit, étiam ipse dependat.

FERIA SECUNDA.

Ex Epístola sancti Hierónymi ad Nepotiánum.

(Scripta ann. 394. num. 7.)

ESTO subjectus Pontifici tuo, et quasi ánimæ parentem súscipe. Amáre filiórum, timére servórum est. Epíscopi Sacerdótes se esse nóverint, non dóminos. Honórent Cléricos quasi Cléricos; ut et ipsis à Cléricis quasi Epíscopis honor deferátur. Quod Aaron et fílios ejus, hoc esse Epíscopum et Presbyteros novérimus. Unus Dóminus, unum templum: unum sit étiam ministérium.

FERIA TERTIA.

Ex Concilio Calcedonensi

(Ann. 451. Can. 8.)

QUI præficiuntur Paróchiis, vel qui ordinantur in Monastériis et Basílicis Mártyrum, sub Episcopórum qui in unaquáque civitáte sunt, secundùm sanctórum Patrum traditiónes, potestáte permáneant, nec per

contumáciam ab Epíscopo suo dissíliant: qui verò audent evértere ejúsmodi formam quocumque modo, nec próprio subjiciuntur Epíscopo, Cánonum correptiónibus subjáceant.

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Carthaginensi sexto.

(Anno 419. C. 10.)

Si quis Présbyter à Præpósito suo correptus, et supérbiâ (quod absit) inflátus, secernendum se ab Episcopi sui communióne dúxerit, ac separátim cum alíquibus schisma fáciens, sacrifícium Deo obtúlerit; anáthema habeátur, et locum amittat.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Carthaginensi sexto.

(Temp. Cœlestini Papæ, ann. 419. C. 31.)

Quicumque Clérici vel Diáconi pro necessitátibus Ecclesiárum non obtemperáverint Epíscopis suis, voléntibus eos ad honórem ampliórem in Ecclésia sua promovére, nec illi ministrent in gradu suo unde recédere noluérunt.

FERIA SEXTA.

Ex libro Régulæ Pastorális sancti Gregórii Papæ.

(Part. 1. Cap. 5. et 6.)

Nonnulli dum solíus contemplatiónis stúdiis inardescunt, parére utilitáti proximórum in prædicatióne refúgiunt; de quo si districtè judicentur, ex tantis procul dúbio rei sunt, quantis venientes ad públicum prodesse potuérunt. Nonnulli ex sola humilitáte refúgiunt, quorum profectò humílitas, si céteris quoque virtútibus cíngitur, tunc ante Dei óculos vera est, cùm ad respuendum hoc quod utíliter subíre præcípitur, pértinax non est. Neque enim verè húmilis est, qui superni nutûs arbítrium ut débeat præesse intélligit, et tamen præesse contemnit: sed divínis dispositiónibus súbditus, atque à vítio obstinatiónis alienus, si jam donis præventus est, quibus áliis prosit, et ex corde debet fúgere, et invítus obedíre.

SABBATO.

Ex Concíliis * Carthaginensi quarto, et ** Parisiensi sub Petro Cambelláno Epíscopo.

(* Ann. 398. Can. 59. ** Ann. 1212. Part. 2. C. 12.)

Discordantes Cléricos Epíscopus, vel ratióne, vel potestáte ad concórdiam trahat; inobedientes Synodus per audiéntiam damnet... Summópere cavendum est súbditis, ne inobediéntiæ vítium incurrant; sed Prælátis suis, in his quæ secundùm Deum sunt, humíliter obédiant et devóte.

DOMINICA SECUNDA POST EPIPHANIAM.

Ex Commentário Ambrosiáno in universas Pauli Epístolas.

(Script. post ann. 370.)

Apostolus ait: Corpus non est unum membrum, sed plura. Hoc dicens, ostendit unitátem habére varietátes officiórum, et diversitátem hanc non discrepáre in unitáte potestátis, quando únitas córporis non in singularitáte consistit, sed in multis membris, ut ínvicem sibi præstent quod debent. Si omnes uníus essent offícii et óperis, quómodò implerétur réliqua necéssitas córporis, cùm constet multis officiis opus esse ad gubernácula córporis? Nunc autem multa quidem membra, unum autem corpus; quia divérsitas hæc in unum concurrit, ut córporis necéssitas expleátur.

FERIA SECUNDA.

Ex Concílio Lugdunensi secundo.

(Ann. 567. Can. 1.)

Unitatem Sacerdótum, quam et Dóminus díligit, et Scriptúra commendat, et concórdia caritátis exposcit, convenit ab ómnibus custodíri; ita ut in omni tractátu et definitióne, uno spíritu, unâ sententiâ, Sacerdótum constántia persevéret

FERIA TERTIA.

Ex libro séptimo sancti Optáti Episcopi de schísmate Donatistárum.

(Script. circa ann. 370. N. 3.)

Christus omnes discípulos suos vóluit in uno esse. Dum nollet se negári, promísit se apud Patrem negatúrum esse qui se negáret; et tamen bono unitátis beátus Petrus, cui satis erat si post quod negáverat saltem véniam consequerétur, claves regni cœlórum communicandas céteris solus accépit. Bono unitátis sepelienda esse peccáta multa hinc intélligi datur. Apóstoli céteri bono unitátis noluérunt à Petri communióne recédere, qui negáverat Christum. Interclúsa est malítiæ via. Provísum est ut peccátor aperíret innocéntibus, ne innocentes cláuderent contra peccatóres, et quæ necessária erat únitas, esse non posset.

FERIA QUARTA.

Ex Commentário S. Joannis Chrysóstomi in Epístolam primam ad Corínthios.

(Script. ante ann. 397. Hom. 86.)

Paulus étiam prophetíam, si confusiónem in Ecclésia fáciat, et conturbatiónem et tumultum importúnum, jubet cohibéri. Spíritus Prophetárum, inquit, Prophé-

tis subjecti sunt. Ne contendat homo, et seditiónem ágitet, ipsum donum ostendit súbjici : spíritum enim hìc vocat operatiónem. Si autem spíritus subjícitur, multò magis non æquum est ut tu qui póssides contendas. Dénique ostendit quòd hoc quoque sit Deo acceptum, subjungens et dicens : Non enim dissensiónis est Deus, sed pacis, sicut et dóceo in ómnibus Ecclésiis.

FERIA QUINTA.

Ex concílio Arelatensi sexto.

(Ann. 813. C. 12.)

DEFINIRE nos oportet de pacis bono atque concórdia, ut ab ómnibus omníno indisrupta teneátur inter Epíscopos, inter Cléricos et Mónachos, et omnem pópulum Christiánum, ut beátus Apóstolus dócuit, dicens : Sectámini caritátem et sanctimóniam, sine qua nemo vidébit Deum. Et ídcircò quidquid illud est, quod nos ad veræ pacis stúdium et caritátis perfectiónem próvocat, totis víribus nostris sectandum est : quidquid nos ab illa disjungit, ut venénum mortíferum à nobis cavendum est.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Cloveshoviensi secundo.

(Ann. 747. Can. 2.)

SIT concórdia in ómnibus viris Ecclesiásticæ Religiónis, in sermóne, in ópere, in judício, sine cujusquam adulatióne persónæ, útpote unius Dómini ministri, uniusque ministérii conservi. Licèt sédibus sint divísi per diversa loca, tamen méntibus conjuncti in uno spíritu, Deo in fide et spe et caritáte desérviant, orantes diligenter pro ínvicem, ut sui certáminis cursum fidéliter unusquisque consummáre possit.

SABBATO.

Ex Statútis Provinciálibus sancti Edmundi Cantuariensis Epíscopi.

(Ann. 1236. Cap. 5.)

MAGNA nobis (ô Sacerdótes) injuncta est necéssitas pacis observandæ, cùm Deus ipse pacis sit auctor et amátor, qui non solùm cœléstia, sed étiam terréstria venit ad ínvicem pacificáre. Pacem, quantùm in vobis est, cum ómnibus habentes, Parochiános vestros moneátis, ut in unitáte fídei et pacis vínculo unum corpus sint in Christo : inimicítias, si exortæ fúerint in Paróchia vestra, diligenter sedantes, amicítias copulantes, discordantes à discórdia revocantes ; quantùm in vobis est, non permittentes quòd sol óccidat super iracúndiam Parochianórum vestrórum.

De spiritu paupertatis et modestia ecclesiastica in possessione, usu, vel acquisitione rerum temporalium.

DOMINICA TERTIA

POST EPIPHANIAM.

Ex véteri Synodáli Diœcesis Albiensis.

(Auctoritate Ludovici à Lotharingiâ Episcopi Alb. recognit. anno 1553. part. 2. cap. 1.)

Caste stúdeant vívere Clérici universi. Seculáribus indumentis minimè utantur. Nec offícia seu commércia seculária, sed offícia ecclésiastica et ália bona stúdia exérceant diligenter.

FERIA SECUNDA.

Ex libro secundo sancti Isidóri Hispalensis Epíscopi, de officiis Ecclesiásticis.

(Circa annum 630. Cap. 1.)

In Ecclesiástici ministérii grádibus ordináti, generáliter Clérici nominantur. Cleros enim vel Cléricos hinc appellátos Doctóres nostri dicunt; quia Matthías sorte electus est, quem primum per Apóstolos légimus ordinátum: nam Cleros sors interpretátur. Proinde ergo Cléricos vocári áiunt, eò quòd in sortem hæreditátis Dómini dentur, vel pro eo quòd ipse Dóminus sors illórum est. Unde oportet ut qui Deum hæreditáte póssident, absque ullo impédimento séculi, Deo servíre stúdeant, et páuperes spíritu esse contendant; ut cóngruè illud Psalmistæ dícere possint: Dóminus pars hæreditátis meæ.

FERIA TERTIA.

Ex sancto Isidóro Hispalensi.

(Ap. Æn. P. Ep. l. a. G. c. 185.)

Est in Cléricis tonsúra signum quoddam quod in córpore figurátur, sed in ánimo ágitur; scílicet, ut hoc signo vítia in religióne resecentur, et crimínibus carnis nostræ quasi crínibus exuámur, exspoliantes nos, juxta Apóstolum, véterem hóminem cum áctibus suis, et induentes novum qui renovátur in agnitiónem Dei. Quam renovatiónem in mente oportet fíeri, sed in cápite demonstrári, ubi ipsa meus nóscitur habitáre.

FERIA QUARTA.

Ex Libro sancti Ambrósii de Offíciis Ministrórum.

(Lib. 1, cap. 36.)

Considera quemádmodùm eos qui ad Offícia Ecclésiæ accédunt, despiciéntiam re-

rum humanárum habére dóceat Apóstolus : tibi contemptum divitiárum suádet, nihil permittens nisi quod te exérceat ad pietátem. Exérceat ergo te pietas ad justítiam, continéntiam, mansuetúdinem. Non te ímplices negótiis seculáribus, quóniam Deo mílitas. Etenim si is qui Imperatóri mílitat, à susceptiónibus lítium, actu negotiórum forénsium, venditióne mércium prohibétur humánis légibus ; quantò magis qui fídei exercet milítiam, ab omni usu negotiatiónis abstinére debet; agéluli sui contentus frúctibus, si habet; si non habet, stipendiórum suórum fructu. Ea est enim tranquíllitas ánimi et temperántia, quæ neque stúdio quærendi affícitur, neque egestátis metu ángitur.

FERIA QUINTA.

Ex Sermóne sancti Augustíni de Pastóribus Ecclésiæ.

(Extat in Concilio Aquisgran. Ann. 816. Lib. 1, cap. 12.)

Apostolus dicit sic Dóminum disposuisse, ut qui Evangélium annúntiant, de Evangélio vivant; non tanquam venále sit Evangélium; ut istud sit prétium ejus, quod sumunt qui annúntiant, unde vivant. Si enim sic vendunt, magnam rem vili **vendunt**. Accípiant sustentatiónem necessitátis à pópulo, mercédem dispensatiónis à Dómino.

FERIA SEXTA.

Ex Libro Juliáni Pomérii de vita comtemplatíva.

(Script. circa an. 491. C. 10.)

Si Apóstolus qui nihil habébat, nóluit de Evangélio, ubi laborábat, sed suis mánibus vívere, ne mercédem amítteret; quid nos, qui et própria nólumus, amóre possidendi, non vivendi necessitáte, relínquere, et accípere ínsuper vólumus, non unde vivámus, sed unde censum nostrum damnabílibus incrementis augeámus?

SABBATO.

Ex Epístola beáti Yvónis Carnutensis Epíscopi, ad Gualónem Epíscopum Parisiensem.

(Epist. 218. ann. 1110.)

Instituta est Clericális milítia, ut psalmódiæ et hymnódiæ quotidiánum Deo offerat sacrifícium. Ad hoc fidélium oblatiónes in stipéndia Clericórum deputátæ sunt, ut benefactórum suórum peccata sanctitátis intercessióne detérgere sufficiant; quátenùs hi de quorum eleemósynis vivunt, hæc eórum méritis assequantur, quod suis méritis ássequi non merentur. Quámdiu ergo Clérici in

hoc agóne pósiti ab ómnibus à quibus abstinendum est, se ábstinent, méritò stipéndiis milítiæ suæ habentur digni : cùm autem ea serváre contémpserint, eisdem judicantur indigni.

DOMINICA QUARTA
POST EPIPHANIAM.

Ex S. Joanne Chrysóstomo.
(Hom. 67. in Matt. script. c. an. 388 vel 389.)

NOBIS ministris suis régulas præbet Christus, ne majóra quàm necessárius usus éxigat, requirámus. Itaque discípulos, non oratóres, aut sapientes vóluit, nec génere aut fortúnâ claros, sed ínopes valde atque ignótos. Mensa sua nonnunquam hordeáceis pánibus, nonnunquam emptis è foro per discípulos referta erat. Recumbébat prætereà in fœno : vestes viles nec conditiónem vulgi excedentes induebátur : non magníficas ædes, nec próprias ullas quidem habébat. Cùmque de loco in locum transeundum esset, pédibus iter faciébat; et sic faciébat, ut labóre plerumquè conficerétur, términos nobis in omni vivendi ratióne constítuens, ut quousque progrediendum esset non ignorarémus.

FERIA SECUNDA.

Ex Concílio Parisiensi sexto.
(An. 829. Lib. 1, c. 19.)

IRREPSIT in nonnullis (Sacerdótibus) corrigenda consuetúdo quæ jam pro lege tenétur, super diversárum rerum innúmeris superfluitátibus et vanitátibus, necnon in vanæ glóriæ appetítu; et, quod his periculósius est, sui offícii curâ postbábitâ, in divinórum præceptórum transgressióne. Non ígitur mirum est si propter hæc et his simília Deus offendátur, et infirmórum ánimis scándalum generétur, statusque sanctæ Ecclésiæ periclitétur. Proinde ómnibus studendum est Sacerdótibus ut ab his deinceps cáveant, et his rebus insistant, quibus sibi et his quibus præsunt, Dóminum propítium fácere mereantur. Quàm moderáta autem discrétio in véstium cultu et mensæ apparátu Sacerdótibus tenenda sit, dicta béati Gregórii, necnon et vita sanctórum virórum Augustíni et Ambrósii plenissimè docent.

FERIA TERTIA.

Ex Epístola sancti Bernardi Abbátis ad Fulcónem adolescentem Cléricum.

(Ep. 2, script. c. an. 1120.)

DIGNUM est ut qui altário deservit, de altário vivat. Concéditur ergo tibi, ut si bene deservis, de altário vivas, non autem ut de altário luxuriéris, ut de altário su-

pérbias, ut inde cómpares tibi fræna áurea, sellas depictas, vária griséaque pellícia à collo et mánibus ornátu purpúreo diversificáta. Dénique quidquid præter necessárium victum ac símplicem vestítum de altário rétines, tuum non est.... Contenti simus vestimentis, quibus operiámur, non quibus lasciviámus, non quibus superbiámus.

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Londinensi.

(Ann. 1268. Cap. 5.)

Tam ab antíquis quàm modernis Pátribus trádita est moderátio, quam Clérici, *qui juxta nóminis impositiónem* in sortem Dómini sunt vocáti, in hábitu exterióri sequantur. Nos gravem abúsum contra præmissa diffúsum detestantes, quo Clericális Ordinis celsitúdo deprímitur, Christus à suis milítibus insígnia feréntibus aliéna desériturr, decor honestátis Ecclesiásticæ maculátur, dum Cléricum à Láico respíciens óculus non discernit; statúimus ut Clérici universi vestes gerant, non ridículas vel notandas, et corónas hábeant probandà latitúdine condecentes, in quibus præcípuè depositio terrenórum, et regális Sacerdótii dignitas designántur.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Parisiensi.

(Anno 1528. In Decretis morum Cap. 23.)

Omnes Clérici, máximè in sacris constitúti, cùm in loco Sanctórum sint, ópera Sanctórum exérceant: ínsuper professiónem suam probent: hábitu scílicet, ut per decéntiam hábitûs extrínseci intrínsecam morum honestátem ostendant.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Parisiensi.

(Ann. 1528. In Decretis morum, c. 23 et 24.)

Cum elatiónis hábeat calúmniam quidquid propter venustátem, non propter necessitátem accípitur; et ne bona Ecclésiæ, quæ páuperum sunt, in fastum et córporis ornátum qui à sacráto Ordine aliénus esse debet, convertantur, (omnes et sínguli Ecclesiástici) in suis vestimentis decéntiam Ecclesiásticam observent. Vestes sint taláres, nec nímiâ amplitúdine supérfluæ, nec plus æquo constrictæ, in quibus Clericális Ordinis honestas et modéstia deprehendátur. Non tamen pannósi sint Clérici, aut in véstibus láceri; non enim affectátæ sordes, aut exquísitæ delíciæ laudem páriunt.

SABBATO.

Ex sancto Joanne Chrysóstomo.

(Homilia 9, in Ep. ad Philippenses, script. post an. 397.)

Multi eórum qui hìc sunt... si Sacerdos quíspiam paulò honestióre veste indútus fúerit, aut necessário alimento non égeat, aut fámulum ideò hábeat, ne cogátur à decóre discédere, hoc ipsum statim divítias nóminant. Quid ígitur, inquit, hìc rem quærit? Dic mihi: Num sérica hæc vestis est quâ indúitur? Num sectatórum multitúdinem per forum incédens circumdúcit? Num equo véhitur? Num ædes éxtruit, habens ubi hábitet? Si hæc facit, ego étiam reprehendo, neque illi parco, et sacerdótio indignum esse júdico. Nam quómodò álios monére póterit, ne rebus istis inutílibus vacent, qui seipsum monére non potest? Si autem in eo consistit, ut rebus tantùm ad vitam necessáriis non égeat, hoc ipso crimen injustítiæ in eum intendis.

DOMINICA QUINTA POST EPIPHANIAM.

Ex Concílio Parisiensi sexto.

(An. 829. Lib. 1, c. 29.)

Ait Paulus: Nemo míli-tans Deo ímplicat se negótiis seculáribus, ut ei pláceat cui se probávit. Quanquam hæc Apostólica sententia generáliter de ómnibus Christiánis sit dicta, et ab ómnibus observanda, speciáliùs tamen atque religiósiùs ab his observári convenit, qui se divínæ milítiæ devótiùs strictiùsque mancipárunt. Sunt multa divínæ legis præcepta et sanctórum Patrum dicta, quæ Sacerdótes Dómini à terrénis et seculáribus negótiis expedíri, cœlestíque milítiæ liberè sánciunt servíre. Quisquis ígitur Presbyterórum se ab his cohibére detrectáverit, dignum est ut ab Episcopo suo rígidà corripiátur invectióne.

FERIA SECUNDA.

Ex Concíliis * Carthaginensi tértio et ** Cabilonensi secundo.

(* Ann. 388. C. 15. ** Ann. 813. C. 5.)

Placuit ut Episcopi, et Presbyteri, et Diáconi, vel Clérici, non sint conductóres et procuratóres, neque ullo turpi vel inhonesto negótio victum quærant... A túrpibus lucris et usúris non solùm abstíneant, verúm étiam plebes sibi súbditas abstinére móneant.

FERIA TERTIA.

Ex Libro sancti Augustíni Episcopi de ópere servórum Dei.

(Script. ann. 400. C. 13.)

Aliud est córpore laboráre,

ánimo líbero sicut ópifex, si non sit fraudulentus, et avárus, et privátæ reí ávidus : áliud autem ipsum ánimum occupáre curis colligendæ sine córporis labóre pecúniæ, sicut sunt vel negotiatóres, vel procuratóres, vel conductóres. Curâ enim præsunt, non mánibus occupantur; adeòque ipsum ánimum suum óccupant habendi sollicitúdine. Apóstolus Timótheum, ne in tália incíderet, quia per infirmitátem córporis mánibus laboráre non póterat, sic exhortátur : Labóra sicut bonus miles Christi.

Tu autem.

FERIA QUARTA.

Ex Commentário sancti Hierónymi in Epístolam ad Titum.

(Script. ann. 387.)

Quæritur inter dispensatóres, *ut fidélis quis* inveniátur. Turpis quoque lucri appetítus ab eo qui Episcopus (*sive* Présbyter) futúrus est, debet esse aliénus. *Sunt* enim multí docentes quæ non oportet, turpis lucri grátiâ; qui totas domos subvertunt, et putant quæstum esse pietátem. Melior est autem, juxta Salomónem, modica accéptio cum justítia, quàm multa genímina cum iniquitáte; et magis eligendum in paupertáte nomen bonum, quàm in divítiis nomen péssimum. Turpis lucri appetítio est plusquam de præséntibus cogitáre.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Parisiensi sub Petro Cambelláno Epíscopo.

(Ann. 1212. Part. 1, c. 25.)

Omnes, sive Cléricos, sive Láicos qui merces suas venduntad términum, ut propter ipsum términum cáriùs vendant, tam pœnâ quàm culpâ usurariórum apud Deum et hómines decérnimus obligátos.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Mediolanensi quarto, sub sancto Cárolo.

(Anno 1576. Part. 3, in append. quæ monit. continet.)

Exemplo Sanctórum, vos in Ecclesiástico Ordine constitúti, paupertáte, sobrietáte ac parcimóniâ ita ágite, ut non modò à supervacaneárum rerum úsibus abstinentes, sed vestro étiam defraudantes victu, Ecclésias vestras et altária exornétis, aliénis item necessitátibus subveniátis, et paupéribus opitulémini.

SABBATO.

Ex Synodo Ebroicensi.

(Ann. 1576.)

In primis cáveant omnes

Ecclesiástici ab illis vítiis propter quæ irritátur Deus, et nomen ejus blasphemátur inter gentes, atque Ecclésia Dei afflígitur. Sint mores eórum sine avarítia; pro quocumque offício contenti his quæ sibi vel jus ipsum, vel laudábilis consuetúdo constítuit: ac ne quidem avídiùs, sive inhumániùs quod sibi debétur éxigant; atque in ómnibus pauperiórum ratiónem hábeant.

Tu autem, Dómine, miserére nostrî. ℟. Deo grátias.

De castitate, verecundia, et temperantia clericali.

DOMINICA SEXTA

POST EPIPHANIAM.

Ex Libro sancti Epiphánii Episcopi adversùs hæreses.

(Script. inter ann. 374 et 378. Hæres. 48.)

Christus delectátur iis potíssimùm qui tale pietátis spécimen præstáre potúerint, ut virgínitátem, castimóniam, continentiamque profiteantur; nec núptias quidem plusquàm unas commendat, cùm sacerdotália múnia et ornamenta cum iis tantùm qui post unas núptias continéntiam serváverint, aut in virginitáte perstíterint, communicanda esse velut in quodam exemplári monstráverit: id quod Apóstoli deinde per Ecclesiásticam Sacerdótii régulam honestè ac religiósè decrevérunt.

Tu autem.

FERIA SECUNDA.

Ex Ambrosiáno Commentário in universas Pauli Epístolas.

(Script. [ut creditur, ab Hilario Diac.] circa ann. 370.)

Quamvis secundam número uxórem non sit habére prohíbitum, nec habuisse flagítium; ut tamen quis dignus ad Episcopátum sit, étiam lícita debet spérnere propter sublimitátem ipsíus Ordinis; quia céteris mélior esse debet, qui cúpidus est sedis illíus. Diácones quoque (inquit Apóstolus) sint uníus uxóris viri, fílios suos regentes et domos próprias. Ostendit étiam ipsos uníus uxóris viros esse debére; ut hi ad ministérium eligantur, qui non sunt egressi constitútum Dei. Hómini enim uxórem unam decrévit Deus. Qui si fílios bene gubernáverint et domos suas, id est, vernáculos et domésticos, póterunt digni fíeri

Sacerdótio, et fidúciam habére apud Deum; ut sciant se impetráre quod póstulant, jam de cétero se ab usu féminæ continentes.

FERIA TERTIA.

Ex Sententia Synódica sancti Veráni Cabellicensis Epíscopi.

(Dicta, ut probabiliter conjicitur, in concilio Matisconensi secundo ann. 585.)

Cum purificátis córporis atque ánimi mótibus, multâ cogitatióne perpendendum quàm idóneus esse debet is qui non solùm pro suis, verùm étiam pro aliénis peccátis intercessúrus accédit. Optime nostis oblatúrum spiritális sacrifícii víctimas quali opórteat igne flagráre. Quis immaculátas Agni carnes post passiónum inquinamenta áudeat consecráre? Apóstolus in veritáte nos contestátur, dicens: Probet se unusquisque ministrórum, et sic panem illum præsúmat offerre. Ad Clericórum offícia in promptu est viros bonos assúmi. Utílior est in Ecclésia paucórum bonórum electa probátio, quàm erráticæ multitúdinis præséntia conglobáta.

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Toletáno quarto.

(Ann. 633. C. 21 et 22.)

Sacerdotes castè viventes, mundos semetipsos celebrandis exhíbeant Sacramentis. Abstineámus ergo nos ab omni ópere malo, et ab omni inquinamento carnis líberi maneámus; ut mundi córpore, purgáti mente, possímus ad sacrifícium Christi dignè accédere, et Deum pro delictis ómnium deprecári. Quamvis consciéntiam nos habére puram apud Deum opórteat, tamen apud hómines famam óptimam custodíre cónvenit; ut, juxta præceptum Apostólicum, non tantùm coram Deo, sed étiam coram homínibus vitæ sanctæ testimónium habeámus.

FERIA QUINTA.

Ex Concíliis* Carthaginensi primo, et ** Turonensi secundo.

(*Ann. 348. C. 3. **Ann. 567. Cap. 10.)

Nullus in Ecclésia, nullave sanctimóniæ et virginitáti desérviens, propter blasphémiam Ecclésiæ, si vobis placet, in una domo cum extráneis commorári débeat... Epíscopus, vel quílibet Cléricus álius, aut sorórem, aut fíliam vírginem dicátam Deo tantùm hábeat. Extránea est, dum non est mater, aut soror, aut fília.

Tu autem,

FERIA SEXTA.

Ex Epístola sancti Basílii Episcopi ad Paregórium Presbyterum.

(Epist. 55, script. post ann. 370.)

Liberum esse te à corporálibus affectiónibus affirmas; neque ego credo virum annos septuaginta natum cum hujúsmodi affectibus cohabitáre féminæ: nec propterèa erga te quiddam determinávi, quòd áliquid absurdi designáveris; sed quòd ab Apóstolo edocti sumus, non esse fratri ponendum offendículum. Scimus autem usu veníre, ut quod à nonnullis rectè gériatur, áliis in occasiónem peccáti cedat: ob hanc causam, constitutiónem sanctórum Patrum secúti, præcépimus ut à mulíere separéris.

SABBATO.

Ex Epístola sancti Hierónymi Presbyteri ad Nepotiánum.

(Script. ad ann. 394.)

Hospitiolum tuum, aut rarò, aut nunquam mulíerum pedes terant. Omnes puellas et vírgines aut æquáliter ignóra, aut æquáliter díli ge; nec sub eódem tecto mánseris, nec in prætérita castitáte confídas. Nec Samsóne fórtior, nec Davíde sánctior, nec Salomóne potes esse sapiéntior.

DOMINICA SEPTUAGESIMÆ.

Ex Concílio Mediolanensi tértio.

(Ann. 1573. Tit. 1.)

†Studeat Epíscopus, ut, quo témpore in Septuagésimæ, Sexagésimæ, et Quinquagésimæ hebdómadis Ecclésia mater pópulum Dei ínstruit ac præparat ad sanctè recolendam Christi Dómini passiónem et crucem, fidéles spectácula, ludos scénicos, et ália tunc præsertim morum corruptélis introducta, tanquam à sanctíssimis Ecclésiæ institútis abhorréntia, omninò fugientes, ad pietátis christiánæ stúdia, et ad oratiónem attentióres sint, propósitâ omni christianárum actiónum exercitatióne.

FERIA SECUNDA.

Ex Concílio Cameracensi.

(An. 1565. Canone. 50, quem sanctus Carolus an. 1576, suis Decretis ascivit.)

Ne Pastóres et Clérici libros apud se téneant aut legant, ex quibus corrumpi Relígio, boníque mores, ac stúdium boni óperis, timorque et amor Dómini languére possit: ut sunt libri qui lasciva, scurrília, vana et impúra cóntinent; ne ho-

rum librórum lectióne seipsos et pópulos sibi créditos corrumpant. Proclíve est enim ut quæ quis legat, et éadem dóceat. Instruant autem bibliothécas suas bonórum et piórum auctórum libris ab Académiis cathólicis approbátis; ex quibus doctrínam háuriant, quam salúbriter suis populáribus possint effúndere.

FERIA TERTIA.

Ex Concílio Parisiensi sexto.

(Ann. 829. Lib. 1. Can. 38.)

Cum ab ómnibus Christiánis, juxta Apóstoli documentum, stultilóquium et *scurrílitas* sit cavenda; multó magis à Sacerdótibus Dómini, qui áliis exemplum et condimentum salútis esse debent, cavéri oportet. Hæc quippe à sanctis viris pénitùs sunt propellanda, quibus magis convenit lugére, quàm ad scurrilitátes et stultilóquia, et céteras vanitátes quæ ánimum christiánum à rigóre suæ rectitúdinis emollíre solent, in cachinnos ora dissólvere.

FERIA QUARTA.

Ex sancto Bernardo

(Lib. 2. de Consid., cap. 13.)

Inter seculáres nugæ, sunt in ore Sacerdótis blasphémiæ. Interdum tamen si incidant, ferendæ fortassis, referendæ nunquam. Magis interveniendum cautè et prudenter nugacitáti. Prorumpendum sanè in sérium quid, quod non modò utíliter, sed libenter áudiant, et supersédeant otiósis. Consecrasti os tuum Evangélio: tálibus jam aperíre illícitum, assuéscere sacrílegum est. Lábia Sacerdótis custódiunt sciéntiam; et legem requírent de ore ejus, non nugas profectò vel fábulas. Verbum scurríle, quod facéti urbaníve nómine colórant, non súfficit peregrinári ab ore; procul et ab aure relegandum.

FERIA QUINTA.

Ex libro secundo sancti Isidóri Hispalensis Epíscopi, de Offíciis Ecclesiásticis.

(Cap. 2. de Reg Cleric. an. 630. Extat in Concilio Moguntino an. 813. C. 10.)

Clericis lege Patrum cavétur ut à vulgári vita seclúsi, à mundi voluptátibus sese abstíneant, nec spectáculis nec pompis intersint, seculária negótia fúgiant, non vagis óculis, non infræni linguâ, aut petulanti tumidoque gestu incédant; sed pudórem ac verecúndiam mentis símplici hábitu incessuque ostendant. Obscœnitátem étiam verbórum sicut óperum pénitùs execrentur, contubérnia feminárum nullátenùs áppetant, castimóniam quoque invio-

láti córporis perpétuò retinére stúdeant.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Turonensi tértio.

(Ann. 813. Can. 7 et 8.)

Ab ómnibus quæcumque ad áurium et ad oculórum pértinent illécebras, unde vigor ánimi emollíri posse credátur, (quod de alíquibus genéribus musicórum, aliisque nonnullis rebus sentíri potest,) Dei Sacerdótes abstinére debent; quia per áurium oculorumque illécebras vitiórum turba íngredi solet. Histriónum quoque túrpium et obscœnórum insoléntias jocórum, et ipsi ánimo effúgere, ceterisque effugienda prædicáre debent. Sacerdótibus non éxpedit seculáribus et túrpibus quibúslibet interesse jocis: venatiónes quoque ferárum vel ávium mínimè sectentur.

SABBATO.

Ex Concílio Londinensi.

(Ann. 1268. Can. 4.)

Quoniam in armis virtútum consistat secúritas innocéntiæ christiánæ, docet Apóstolus ut induámur armatúram Dei, et gládio spíritûs accingámur; eò quòd non sit nobis colluctátio adversùs carnem et sánguinem, sed adversùs príncipes tenebrárum, qui non armis férreis, sed oratiónibus, et lácrymis, et virtútum opéribus expugnantur. Cléricis ígitur qui ad præcláram Christi hæreditátem assumpti sunt, usus armórum sit omninò prohíbitus.

DOMINICA SEXAGESIMÆ.

Ex Capituláribus Theodulfi, Aurelianensis Epíscopi.

(Cap. 36.)

† Hebdomada ante inítium Quadragésimæ, Confessiónes Sacerdótibus dandæ sunt, pœniténtia accipienda, discordantes reconciliandi, et ómnia júrgia sedanda: et dimíttere debent débita ínvicem de córdibus suis, ut libériùs dicant: Dimitte nobis débita nostra, sicut et nos dimíttimus debitóribus nostris; et sic ingredientes in beátæ Quadragésimæ tempus, mundis et purificátis méntibus ad sanctum Pascha accédant, et per pœniténtiam se rénovent, quæ est secundus baptismus.

FERIA SECUNDA.

Ex Concíliis * Turonensi primo, et ** Toletáno tértio.

(*An. 461. **An. 589. Can. 7.)

Cum Láico abstinéntia imperétur, ut possit oratióni

vacans, et Deum déprecans, exaudíri : quantò magis Sacerdótibus vel Levítis, qui omni momento paráti esse Deo debent in omni mundítia * puritáte secúri, ne aut sacrifícium offerre, aut baptizáre, si id témporis necéssitas popóscerit, cogantur?... Quia solent crebrò mensis otiósæ fábulæ interpóni, in sacerdotáli convívio léctio Scripturárum divinárum misceátur : per hoc enim et ánimæ ædificantur ad bonum, et fábulæ non necessáriæ prohibentur.

FERIA TERTIA.

Ex Concílio Aquileiensi.

(Ann. 1596. Tit. 11.)

Convivia, et nímiam Laicórum familiaritátem, multárum offensiónum et scandalórum orígenem, debent Clérici in quocumque gradu constitúti declináre ac fúgere. Meminisse verò debent non aliunde clericális órdinis dignitátem gráviùs fuisse offensam, quam à nímia Laicórum familiaritáte. Illi enim ut honestè de iis, quæ honesti spéciem præ se ferunt, sentire solent; ita si honestum illud quod opiniône comprehendérunt, assíduâ tractatióne non repériunt, parvi péndere, et quos imperfectiónes norunt, omnino despícere solent.

* *Sic habetur in Collect. Conc. Forsitàn legendum esset*, et puritate servire.

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Parisiensi.

(Ann. 1429. Cap. 20.)

Cum morum grávitas et vitæ honestas in Ecclesiásticis viris præcípuè debeant relucére, Episcopi et álii ad quos spectat inferiórum mores reformáre, diligenter servent et curent à suis súbditis observári quæ in Sanctórum Patrum Decrétis et canónicis institutiónibus de vita et honestáte Clericórum fuérunt laudabiliter instituta : máximè autem provídeant circa Clericos qui tabernas, quod non convenit, adíre et frequentáre non verentur.

FERIA QUINTA.

Ex statútis Synodálibus Hyacinthi Serróni, primi Albiensis Archiepiscopi.

(Edita sunt Gallicè an. 1679.)

Avertat Deus ne unquam viri Ecclesiástici nostræ Diœcesis in crímina incídant enórmia, Dei et hóminum *vindictam provocántia*, quales sunt eæ perpotatiónum et cibórum immoderatiónes, quibus homo ratiónis usu orbátur et ad belluam tradúcitur. Quóniam verò plura in Láicis possunt dissimulári quæ, si a Clérico fierent, magnum scándalum párerent; idcirco

sub pœnâ suspensiónis ipso facto nobis reservátæ, ómnibus et síngulis nostræ diœcéseos viris Ecclesiásticis inhibémus ne, potandi et manducandi causâ, tabernas ingrediantur, solo itíneris casu excepto.

FERIA SEXTA.

Ex Synodo Ebroicensi.

(Ann. 1576.)

SECULARIBUS homínibus nec Joannis Baptistæ austéritas, nec Christi in victu populáritas probári pótuit. Proinde sátius est Ecclesiásticos viros fúgere promíscua contubérnia secularium, ac pótiùs hospitalitátem inter se exercére.

SABBATO.

Ex Concílio Tridentíno.

(An. 1562. Sess. 22 de Reform. Cap. 1.)

QUÆ áliàs à summis Pontifícibus et à sacris Concíliis de Clericórum vita, honestáte, cultu, doctrinaque retinenda, ac simul de luxu, comessatiónibus, chóreis, áleis, lúsibus, ac quibuscumque crimínibus, necnon secularibus negótiis fugiendis copiósè ac salúbriter sancíta fuérunt, éadem in pósterum iisdem pœnis vel majóribus arbítrio Ordinárii imponendis observentur; nec appellátio executiónem hanc, quæ ad morum correctiónem pértinet, suspendat. Si qua verò ex his in desuetúdinem abiisse compérerint (Epíscopi), ea quamprímùm in usum revocári et ab ómnibus accuratè custodíri stúdeant, non obstántibus consuetudínibus quibuscumque, ne subditórum neglectæ emendatiónis ipsi condignas Deo víndice pœnas persolvant.

De præparatione ad Quadragesimalem Pœnitentiam.

DOMINICA QUINQUAGESIMÆ.

Ex Concílio Mediolanensi quinto, sub sancto Cárolo.

(An. 1579. Part. 1, titulo 7.)

† PAROCHUS die Domínico qui Fériam aspersiónis Cínerum próximè præcédit, pópulum salutáres utilitátes dóceat, quas in eórum benedictióne multis oratiónibus Ecclésia petit. Hæ quidem præter céteras sunt, ut fidéles qui sacro cínere asperguntur, ad íntimam cordis humilitátem adjuventur; ut in eos benedíctio cœlestis descendat, quâ adjúti verè intimèque toto ánimo peccáta dóleant, hoc

mente reputantes ad hóminis peccátum terram maledictam fuisse, nosque omnes in cínerem ac terram reditúros. Fidéles Párochus móneat quàm religiósà piétáte, quàm contríto corde, quàm húmili demissoque vestítu ad eam (Cínerum aspersiónem) convéniant, quàmque sériò státuant jejúnii dies in amaritúdine ánimæ tradúcere ad peccatórum satisfactiónem.

FERIA SECUNDA.

Ex venerábili Guillelmo Arverno, Parisiensi Epíscopo.

(Ann. 1230. Serm. 1. Dom. Quinquagesimæ, n. 1.)

Sicut ille qui ingressúrus est Religiónem, prætentat áliqua quæ sunt Religiónis, et eis ante ingressum assuescit; sic ante Quadragésimam áliquid pœniténtiæ inchoandum esset. Contrárium verò hómines fáciunt, qui in delíciis hoc témpore excédunt, quasi nésciant quòd quantò magis tálibus assuevérunt, tantò difficíliùs eis carébunt. Hoc (ígitur) témpore multùm conandum est ad sobrietátem.

FERIA TERTIA.

Ex Líttera sancti Cároli de témpore Septuagésimæ.

(Ann. 1574.)

Quanto magis mundus suis ómnibus dissolutiónibus, profánis lúsibus, dæmonisque opéribus insaníre vidétur; tantò magis ex caritátis débito cæcitáti eórum (qui ad convivia, festa, aliaque vétita oblectamenta læti et álacres currunt,) debétis unâ cum Ecclésia condolére, et ardentióribus oratiónibus Dóminum deprecári, nolit ad tot ingráti nostri erga ipsum ánimi vítia respícere; sed pro immensa sua misericórdia his dignétur, utpóte frátribus nostris, licet obcæcátis, compunctiónis spíritum, nobisque emendatiónem impertíri.

DIE VIII DECEMBRIS.

IN CONCEPTIONE.

B. MARIÆ VIRGINIS.

Ex Concílio Tridentíno.

(Ann. 1546. Sess. 5. Decret. de Peccato originali.)

Declarat sancta Synodus, non esse suæ intentiónis comprehéndere in decréto ubi de peccáto originali ágitur, beátam et immaculátam vírginem Maríam Dei genitrícem; sed observandas esse constitutiónes Sixti Papæ quarti, sub pœnis in eis constitutiónibus contentis, quas ínnovat.

Tu autem, Dómine, miserére nostri.

℟. Deo grátias.

DIE II FEBRUARII.

IN PRÆSENTATIONE DOMINI,

ET PURIFICATIONE B. M. V.

Ex Concílio Mediolanensi quinto, sub sancto Cárolo.

(Ann. 1579. Part. 1. Titulo 7.)

†Die sacro (Præsentatiónis Dómini, et) Purificatiónis beátæ Maríæ usus ritusque benedictiónis candelárum cereorumve cùm plenus mysteriórum est, tum salutárium utilitátum; cùm illíus benedictiónis precátio ad multa referátur, tum ad hæc in primis, ut mentes et corda fidélium igne et splendóre sancti Spíritûs accendantur illustrenturque; ac depulsis vitiórum ténebris, vídeant quæ sint Deo grata et salúti utília; ut ignis caritátis cum lúmine fídei in ánimis accendátur, quo ad lumen æternum vitæ cœléstis perducámur: hæc à Christo Dómino, qui est Deus verus et splendor lucis æternæ, sibi concédi précantur fidéles.

Tu autem, Dómine, miserére nostri.

℟. Deo grátias.

IN PRÆCIPUA SOLEMNITATE PATRONORUM,

UBI DEEST PROPRIUS CANON.

Ex Concílio Mediolanensi tértio, sub sancto Cárolo.

(Ann. 1573. Tit. 1.)

Quo religiósiùs íncolæ uniuscujusque Paróchiæ festum diem colant illíus Sancti Sanctæve cujus patrocínio Parochiális Ecclésia dicáta est, cohortatiónibus agat Párochus, ut ánimo piè répetant religiósas ejus sanctárum virtútum exercitatiónes; quarum méritis in cœlum ille vocátus, cùm sempiternâ glóriâ perfruátur, pro caritáte quâ abundat, eórum quorum salútis patrocínium suscépit, preces Deo offert. Die Sancti qui Paróchiæ patrónus est et custos, quò ad illíus imitatiónem magis fidéles inflammentur, id Párochus præstet, cùm frequéntior in Ecclésia pópulus adest, ut ipse aut álius in suggestu res ejus sanctè admirabiliterque gestas, morum disciplínam, pietátis stúdia ac virtútes pronúntiet.

LITANIÆ SANCTI NOMINIS JESU.

Kyrie, eléison.
Christe, eléison.
Kyrie, eléison.
Jesu, audi nos.
Jesu, exaudi nos.
Pater de cœlis, Deus, miserére nobis.
Fili, Redemptor mundi, Deus, miserére nobis.
Spíritus sancte, Deus,
Sancta Trínitas, unus Deus,
Jesu, Fili Dei vivi,
Jesu, splendor Patris,
Jesu, candor lucis æternæ,
Jesu, Rex glóriæ,
Jesu, sol justítiæ,
Jesu, Fili Maríæ Vírginis, Miserére nobis.
Jesu admirábilis,
Jesu, Deus fortis,
Jesu, Pater futúri séculi,
Jesu, magni consílii Angele,
Jesu, potentíssime,
Jesu, patientíssime,
Jesu, obedientíssime,
Jesu, mitis et húmilis corde,
Jesu, amátor castitátis,
Jesu, amátor noster,
Jesu, Deus pacis,
Jesu, auctor vitæ,
Jesu, exemplar virtútum,
Jesu, zelátor animárum,
Jesu, Deus noster,
Jesu, refúgium nostrum,
Jesu, Pater páuperum,
Jesu, thesaurus fidélium,
Jesu, bone pastor,
Jesu, lux vera,
Jesu, sapiéntia æterna, Miserére nobis.
Jesu, bónitas infinita,
Jesu, via et vita nostra,
Jesu, gáudium Angelórum,
Jesu, Rex Patriarchárum,
Jesu, inspirátor Prophetárum,
Jesu, Magister Apostolórum.
Jesu, Doctor Evangelistárum,
Jesu, fortitúdo Martyrum,
Jesu, lumen Confessórum,
Jesu, púritas Vírginum,
Jesu, coróna Sanctórum ómnium, miserére nobis.
Propítius esto, parce nobis, Jesu,
Propítius esto, exaudi nos, Jesu,
Ab omni malo, líbera nos, Jesu,
Ab omni peccáto, líbera nos, Jesu.
Ab ira tua, líbera.
Ab insídiis diáboli, libera.
A spíritu fornicatiónis, líbera nos, Jesu.
A morte perpétuâ, líbera.
A neglectu inspiratiónum tuárum, líbera nos, Jesu.
Per Mystérium sanctæ Incarnatiónis tuæ, líbera.
Per Nativitátem tuam, líbera nos, Jesu.
Per Infántiam tuam, líbera.
Per diviníssimam vitam

tuam, líbera nos, Jesu.
Per Labóres tuos, líbera.
Per Agóniam et Passiónem tuam, líbera.
Per Crucem et derelictiónem tuam, líbera.
Per Languóres tuos, líbera.
Per Mortem et sepultúram tuam, líbera.
Per Resurrectiónem tuam, líbera nos, Jesu.
Per Ascensiónem tuam, líb.
Per Gáudia tua, líbera.
Per Glóriam tuam, líbera.
Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi, parce nobis, Jesu.
Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi, exaudi nos, Jesu.
Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi, miserére nobis, Jesu.
Jesu, audi nos.
Jesu, exaudi nos.

℣. Confitébimur tibi Deus; ℟. Et invocábimus nomen tuum. *Ps.* 74.

OREMUS.

Domine Jesu, cujus Nomen nemo dícere potest, nisi in Spíritu sancto; concéde, quæsumus, ut in eódem Spíritu sacratíssimum Nomen tuum invocantes salvos fácias à peccátis; Qui vivis et regnas cum Deo Patre, in unitáte ejusdem Spíritûs sancti Deus; Per ómnia.

LITANIÆ BEATÆ MARIÆ VIRGINIS.

Kyrie, eléison.
Christe, eléison.
Kyrie, eléison.
Christe, audi nos.
Christe, exaudi nos.
Pater de cœlis, Deus, miserére nobis.
Fili, Redemptor mundi, Deus, miserére nobis.
Spíritus sancte, Deus, miserére nobis.
Sancta Trínitas, unus Deus, miserére nobis.
Sancta María, ora pro nobis.
Sancta Dei Genítrix,
Sancta Virgo vírginum,
Mater Christi,
Mater divínæ grátiæ,
Mater purísima,
Mater castíssima,
Mater invioláta,
Mater intemeráta,
Mater amábilis,
Mater admirábilis,
Mater Creatóris,
Mater Salvatóris,
Virgo prudentíssima,
Virgo veneranda,
Virgo prædicanda,
Virgo potens,
Virgo clemens,
Virgo fidélis,
Spéculum justítiæ,
Sedes sapiéntiæ,

Ora pro nobis.

Causa nostræ lætítiæ,
Vas spirituále,
Vas honorábile,
Vas insigne devotiónis,
Rosa mystica,
Turris Davídica,
Turris ebúrnea,
Domus áurea,
Fœderis arca,
Jánua cœli,
Stella matutína,
Salus infirmórum,
Refúgium peccatórum,
Consolátrix afflictórum,
Auxílium Christianórum,
Regína Angelórum,
Regína Patriarchárum,
Regína Prophetárum,
Regína Apostolórum,
Regína Mártyrum,
Regína Confessórum,
Regína Vírginum,
Regína Sanctórum ómnium,
Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi, parce nobis, Dómine.

Ora pro nobis.

Ora pro nobis.

Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi, exaudi nos, Dómine.
Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi, miserére nobis.
Christe, audi nos.
Christe, exaudi nos.

℣. Ora pro nobis, sancta Dei Génitrix; ℟. Ut digni efficiámur promissiónibus Christi.

OREMUS.

Da, quæsumus, Dómine, pópulo tuo inviolábilem fidéi firmitátem; ut, qui Unigénitum tuum in tua tecum glória sempiternum, in veritáte nostri córporis natum de matre Vírgine confitentur, per ejusdem sanctíssimæ Vírginis intercessiónem et à præséntibus liberentur adversis; et mansúris gáudiis inserantur; Per eumdem Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

INDEX PSALMORUM.

119 Ad Dominum, cùm tribularer. 73
27 Ad te, Domine, clamabo. 8
24 Ad te, Domine, levavi. 47
122 Ad te levavi oculos meos. 93
28 Afferte Domino, filii Dei. 147
77 Attendite, populc meus. 79
48 Audite hæc, omnes gentes. 137

118 Beati immaculati in via 17
127 Beati omnes qui timent Dominum. 153
31 Beati quorum remissæ sunt. 76
40 Beatus qui intelligit. 136
1 Beatus vir qui non abiit. 3
111 Beatus vir qui timet Dominum 29
33 Benedicam Dominum in omni tempore 109
103 Benedic, anima mea, Domino : Domine Deus. 35
102 Benedic, anima mea, Domino ; et omnia. 90
143 Benedictus Dominus Deus meus. 154
84 *Benedixisti*, Domine, terram tuam. 62
91 Bonum est confiteri Domino 41

95 Cantate Domino canticum novum : cantate. 48
149 Cantate Domino canticum novum : laus ejus. 149
97 Cantate Domino canticum novum, quia. 49
18 Cœli enarrant gloriam Dei 57
74 Confitebimur tibi, Deus. 139
110 Confitebor tibi, Domine... in concilio. 28
9 Confitebor tibi, Domine... narrabo. 77
137 Confitebor tibi, Domine... quoniam audisti. 112
104 Confitemini Domino, et invocate. 37
135 Confitemini Domino, quoniam... Confitemini. 42
106 Confitemini Domino, quoniam... Dicant qui. 60
117 Confitemini Domino, quoniam... Dicat nunc 16
105 Confitemini Domino, quoniam... Quis loquetur. 39
15 Conserva me, Domine, quoniam speravi in te. 96
115 Credidi, propter quod locutus sum. 111
4 Cùm invocarem, exaudivit me Deus. 32

129 De profundis clamavi ad te, *Domine*. 94
43 Deus, auribus nostris audivimus. 125
49 Deus deorum Dominus locutus est 68
62 Deus, Deus meus, ad te de luce vigilo. 11
21 Deus, Deus meus, respice in me. 130

69 Deus, in adjutorium meum intende. 12
53 Deus, in nomine tuo salvum me fac. 120
71 Deus, judicium tuum regi da. 58
108 Deus, laudem meam ne tacueris. 71
66 Deus misereatur nostrî. 106
45 Deus noster refugium et virtus. 149
82 Deus, quis similis erit tibi? 140
59 Deus, repulisti nos. 151
81 Deus stetit in synagoga deorum. 91
78 Deus, venerunt gentes in hæreditatem tuam. 76
93 Deus ultionum Dominus. 92
114 Dilexi, quoniam exaudiet Dominus. 53
17 Diligam te, Domine, fortitudo mea. 5
38 Dixi : Custodiam vias meas. 114
109 Dixit Dominus Domino meo. 28
35 Dixit injustus, ut delinquat. 83
52 Dixit insipiens... in iniquitatibus. 51
13 Dixit insipiens... in studiis suis. 95
140 Domine, clamavi ad te. 74
7 Domine Deus meus, in te speravi. 56
87 Domine Deus salutis meæ. 146
8 Domine, Dominus noster. 46
142 Domine, exaudi orationem meam : auribus. 147
101 Domine, exaudi orationem meam : et clamor. 128
20 Domine, in virtute tua lætabitur rex. 89
6 Domine, ne in furore tuo... Miserere. 55
37 Domine, ne in furore tuo... Quoniam. 134
130 Domine, non est exaltatum cor meum. 94
138 Domine, probasti me. 132
3 Domine, quid multiplicati sunt. 4
14 Domine, quis habitabit in tabernaculo tuo? 57
89 Domine, refugium factus es nobis. 106
23 Domini est terra, et plenitudo ejus. 62
26 Dominus illuminatio mea. 107
22 Dominus regit me. 109
92 Dominus regnavit, decorem indutus est. 111
96 Dominus regnavit, exultet terra. 63
98 Dominus regnavit, irascantur populi. 50

133 Ecce nunc benedicite Dominum. 33
132 Ecce quàm bonum. 73
58 Eripe me de inimicis meis. 117
139 Eripe me, Domine, ab homine malo. 131
44 Eructavit cor meum verbum bonum. 148
144 Exaltabo te, Deus meus rex. 112
29 Exaltabo te, Domine, quoniam. 8
19 Exaudiat te Dominus in die tribulationis. 97
60 Exaudi, Deus, deprecationem meam. 118

63 Exaudi, Deus, orationem meam, cùm deprecor. 139
54 Exaudi, Deus, orationem meam, et ne despexeris. 116
16 Exaudi, Domine, justitiam meam. 141
39 Expectans expectavi Dominum. 126
80 Exultate Deo adjutori nostro. 104
32 Exultate, justi, in Domino. 97
67 Exurgat Deus, et dissipentur. 98

86 FUNDAMENTA ejus in montibus sanctis. 150

85 INCLINA, Domine, aurem tuam. 156
125 In convertendo Dominus. 54
10 In Domino confido. 95
113 In exitu Israel de Ægypto. 30
70 In te, Domine, speravi..... et eripe me. 121
30 In te, Domine, speravi... in justitia. 87

65 JUBILATE Deo, omnis terra, psalmum. 9
99 Jubilate Deo, omnis terra : servite. 12
34 Judica, Domine, nocentes me. 66
42 Judica me, Deus, et discerne. 89
25 Judica me, Domine, quoniam. 67

121 LÆTATUS sum in his. 73
145 Lauda, anima mea, Dominum. 124
147 Lauda, Jerusalem, Dominum. 105
148 Laudate Dominum de cœlis. 13
150 Laudate Dominum in sanctis ejus. 65
116 Laudate Dominum, omnes gentes. 145
146 Laudate Dominum, quoniam bonus. 86
134 Laudate nomen Domini. 44
112 Laudate, pueri, Dominum. 29
120 Levavi oculos meos in montes. 53

47 MAGNUS Dominus, et laudabilis. 150
131 Memento, Domine, David. 153
56 Miserere meî, Deus, miserere meî. 142
55 Miserere meî, Deus, quoniam. 135
50 Miserere meî, Deus, secundùm. 155
100 Misericordiam et judicium. 60
88 Misericordias Domini in æternum. 100

126 NISI Dominus ædificaverit domum. 93
123 Nisi quia Dominus erat in nobis. 53
36 Noli æmulari in malignantibus. 69
61 Nonne Deo subjecta erit. 138
75 Notus in Judæa Deus. 140

46 OMNES gentes, plaudite manibus. 49

107 PARATUM cor meum, Deus. 103

72 QUAM bonus Israel Deus. 51
83 Quàm dilecta tabernacula tua. 108
2 Quare fremuerunt gentes. 3
41 Quemadmodùm desiderat cervus. 88
124 Qui confidunt in Domino. 93
51 Quid gloriaris in malitia. 116
90 Qui habitat in adjutorio Altissimi. 32
79 Qui regis Israel, intende. 110

128 SÆPE expugnaverunt me. 131
68 Salvum me fac, Deus. 119
11 Salvum me fac, Domine. 114
57 Si verè utique justitiam. 127
136 Super flumina Babylonis. 54

64 TE decet hymnus, Deus, in Sion. 84

12 USQUEQUO, Domine. 75
73 Ut quid, Deus, repulisti in finem. 151

94 VENITE, exultemus Domino. 2
5 Verba mea auribus percipe, Domine. 83
76 Voce meâ ad Dominum... voce meâ ad Deum. 46
141 Voce meâ ad Dominum... voce meâ ad Dominum. . . . 74

PSALMI GRADUALES

SUNT QUINDECIM HIC SEQUENTES.

119 AD Dominum, cùm tribularer clamavi. 73
120 Levavi oculos meos in montes. 53
121 Lætatus sum in his quæ dicta sunt mihi. 73
122 Ad te levavi oculos meos. 93
123 Nisi quia Dominus erat in nobis. 53
124 Qui confidunt in Domino. 93
125 In convertendo Dominus. 54
126 Nisi Dominus ædificaverit domum. 93
127 Beati omnes qui timent Dominum. 153
128 Sæpè expugnaverunt me. 131
129 De profundis clamavi ad te, Domine. 94
130 Domine, non est exaltatum cor meum. 94
131 Memento, Domine, David. 153
132 Ecce quàm bonum. 73
133 Ecce nunc benedicite Dominum. 33

INDEX CANTICORUM PSALTERII.

AUDITE, cœli, quæ loquor. 142
Benedicite, omnia opera Domini. 12
Benedictus Dominus Deus Israel. 15
Benedictus es, Domine. 104
Cantemus Domino : gloriosè. 43
Collaudate canticum. 44
Confitebor tibi, Domine. 85
Domine, audivi auditionem tuam. 122
Ego dixi : In dimidio dierum meorum. 63
Exultavit cor meum in Domino. 104
Incipite Domino in tympanis. 145
Magnificat anima mea Dominum. 31
Magnus es, Domine. 85
Miserere nostrî, Deus. 64
Nunc dimittis servum tuum. 34
Urbs fortitudinis nostræ. 123

FINIS.

PARS HIEMALIS.

ERRATA.

Pag.	col.	lin.	loco,	lege,
268	1	26	Corinthum	Cerinthum
511	2	25, 26	córpore	córpori
519	2	14	misit de cœlo	misit de excelso
II	1	13	multo ægros	multos ægros
XVI	1	31	Deum munerantem	Dùm munerantem
LX	2	13	Ut scivi	Scivi

INTONATIONES ET TERMINATIONES

PSALMORUM ET CANTICORUM,

SECUNDUM OMNES CUJUSQUE MODI DIFFERENTIAS.

In hocce Breviario ad Antiphonas quisque Tonus suo numero notatur : variæ etiam cujusque Toni species, seu modi, suis litteris designantur; *Completi*, majusculis; minusculis verò *incompleti*. Modus autem *completus* ille est qui in singulis Psalmi versibus desinit in legitimam Toni sui finalem; *incompletus* verò qui, non in Psalmi versibus, sed in sola Antiphona perfectè terminatur. Solæ vocales *e, u, o, u, a, e*, infra particulares terminationum variationes, brevitatis causâ, ponuntur : inveniuntur in his verbis, *seculorum amen*, et quæcumque verba repræsentant. Duæ claves significant Tonum duplici modo oculis subjici posse.

Cùm intonatio Canticorum Evangelicorum sit eadem ac Psalmorum in Tonis imparibus, non hic specialiter notatur.

PRIMUS MODUS.

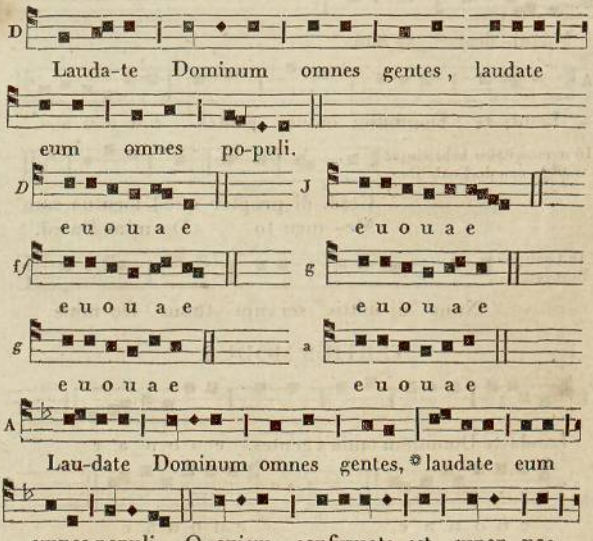

ALB.

misericordi-a ejus. Spiritu-i sancto. Et in secula

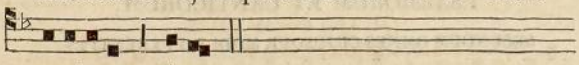

seculorum. Amen.

SECUNDUS MODUS.

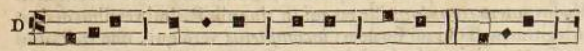

Laudate Dominum omnes gentes. Credidi

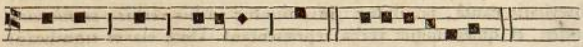

propter quod locutus sum. e u o u a e

In Canticis Evangelicis.

Bene-dictus Dominus Deus Is-ra-el.

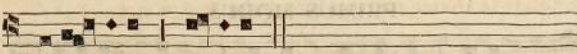

Magni- ficat * a- nima.

Lauda-te Dominum omnes gentes. e u o u a e

In monosyllabis hebræisque vocibus non declinabilibus.

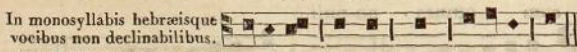

Credi-di propter quod locutus sum.
Me- men-to Do-mine David.

In Canticis Evangelicis.

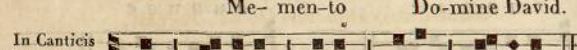

Nunc di-mittis servum tuum Do-mine.

TERTIUS MODUS.

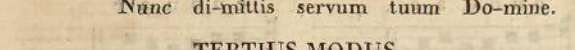

Lauda-te Dominum omnes gentes. e u o u a e

e u o u a e e u o u a e

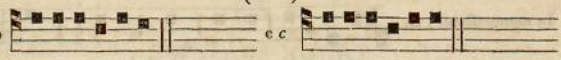

e u o u a e e u o u a e

QUARTUS MODUS.

Lauda-te Dominum omnes gentes. e u o u a e

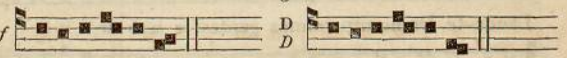

e u o u a e e u o u a e

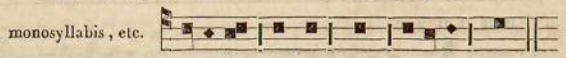

Credidi propter quod locutus sum.
Me- men-to Do- mine Da- vid.

Lauda-te Dominum omnes gentes. e u o u a e

Lauda te Dominum omnes gentes. e u o u a e

e u o u a e e u o u a e

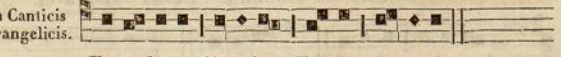

Bene-dictus Dominus De-us Is- rael.

QUINTUS MODUS.

Laudate Dominum omnes gentes. e u o u a e

e u o u a e frumenti sati-at te.

Laudate Dominum omnes gentes. e u o u a e

In monosyllabis, etc.

Credidi propter quod locutus sum.
Memento Do- mine Da-vid.

SEXTUS MODUS.

Lauda-te Dominum omnes gentes. e u o u a e

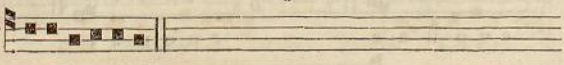

e u o u a e

In Canticis Evangelicis.

Bene-dictus Dominus Deus Is-ra-el.

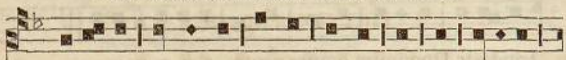

Lauda-te Dominum omnes gentes. Et in secula

e u o u a e

In Canticis Evangelicis.

Benedictus Dominus De-us Is- ra-el.

Magni-fi-cat anima. Magni-ficat.

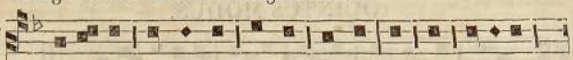

Lauda-te Dominum omnes gentes. Et in secula

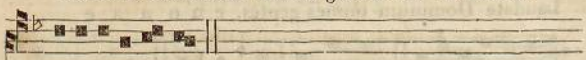

e u o u a e

In Canticis Evangelicis.

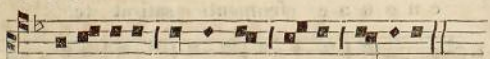

Bene-dictus Dominus De-us Is- ra-el.

SEPTIMUS MODUS.

Lauda-te Dominum omnes gentes. e u o u a e

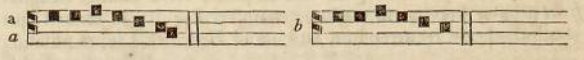

e u o u a e e u o u a e

e u o u a e e u o u a e

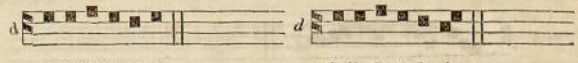

e u o u a e e u o u a e

OCTAVUS MODUS.

Laudate Dominum omnes gentes. e u o u a e

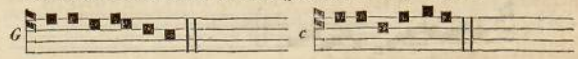

e u o u a e e u o u a e

e u o u a e

Benedic-tus Dominus De-us Is-ra-el.

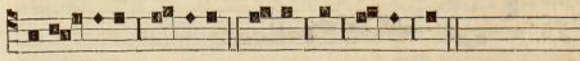

Magni-ficat a-nima magna qui potens est.

Hæc quatuor verba dicuntur sub eodem cantu in secundo tono.

Credidi propter quod locutus sum.
Memen- to Do- mine David.

Notandum intonationes suprà notatas servari tantùm, in primo cujusque Psalmi versu; ceteros verò versus à dominante in directum inchoari; quod et observatur in Canticis Evangelicis, nisi organa pulsentur: tunc enim versus qui canuntur à Choro, eodem modo inchoantur quo primus.

Mediatio autem in iisdem Canticis eadem semper est ad singulos versus quæ ad primum. Quia verò in primo versu Cantici *Magnificat* propter brevitatem mediatio compleri nequit, in cæteris ejus versibus ad eam recurrendum est quæ ad *Benedictus* supra notatur.

NEUMATA.

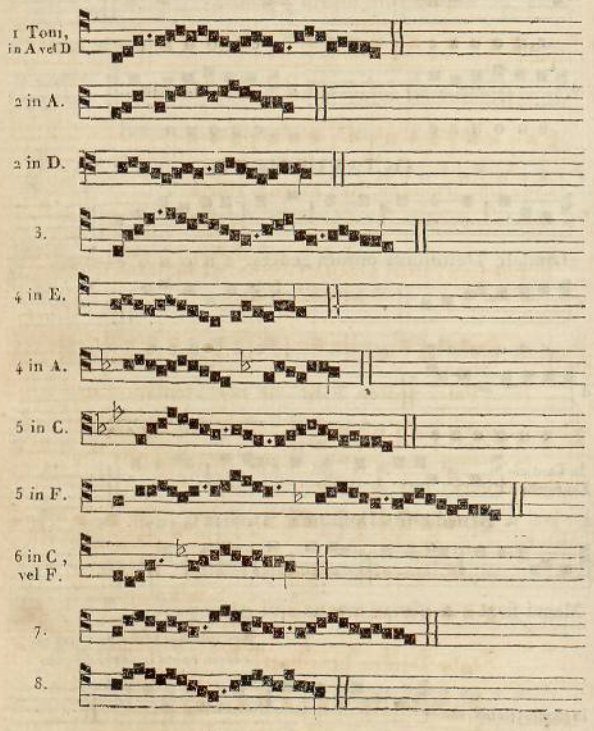

MODUS INCHOANDI OFFICIUM.

Celebrans.

Domine labi-a mea aperies.

Deus in adjutorium meum intende.

Chorus. 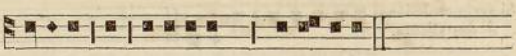

Domine ad adjuvandum... alle- luia.

vel

Laus tibi, Domine, Rex æternæ gloriæ.

MODUS CANTANDI ABSOLUTIONES, ET BENEDICTIONES, ET LECTIONES.

Celebrans. 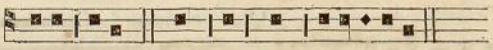

Pater noster. ℣. Et ne nos... tentationem.

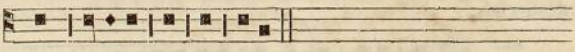

℟. Sed libera nos à malo.

Absolutio.

Adape-riat eolamus... eum. ℟. Amen.

Lector. 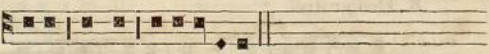

Jube Domne benedicere.

Benedictio.

Deus... spiritum sapienti-æ

Lectiones.

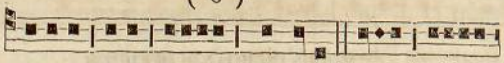

Incipit liber Isa-i-æ Prophetæ. Visio Isa-iæ

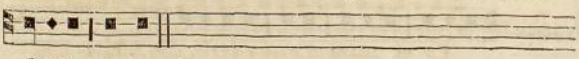

fili-i Amos, etc.

Ad singula puncta.

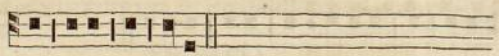

Lux orta est e-is.

Si verbum desinens sit dactylicum.

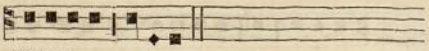

Gali-le-æ gentium.

Si punctum præcedat vox hebraica non declinabilis, vel monosyllaba.

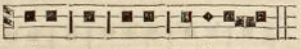

Sicut in di-e Madian.

Quod in vobis locutum est. Melchisedech.

Ad punctum interrogationis aut admirationis.

Quid clamabo? Carissima in

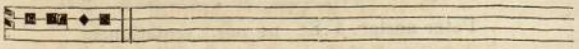

de-li-ci-is.

Sic terminantur.

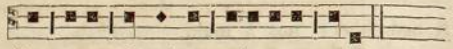

Tu autem, Domine, miserere nostrî.

Chorus.

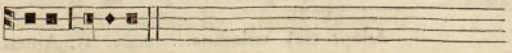

℟. Deo gratias.

ISAIÆ in Adventu.

Hæc dicit Dominus Deus... salvi e- ritis.

JEREMIÆ tempore Passionis.

Jerusalem, Jerusalem, convertere ad

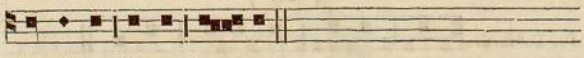

Dominum Deum tu- um.

Pro Defunctis.

Et si mane me quæsieris, non subsis- tam.

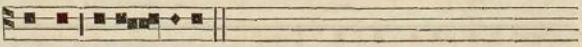

Horror inha- bitat.

MODUS CANTANDI CAPITULA.

Celebrans.

Benedictus... in Christo Jesu.

In monosyllabis, aut vocibus Hebræis non declinabilibus.

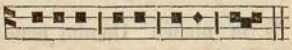

Gaudete... enim propè est.

Melchisedech. ℟. Deo gratias.

MODUS CANTANDI ORATIONES.

Celebrans.

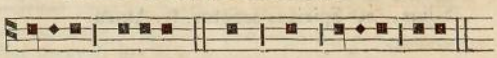

Dominus vobiscum. ℟. Et cum spiritu tuo.

Celebrans.

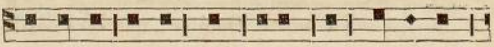

O-remus. Deus qui nobis... Per omni- a

secula seculorum. Per Christum Dominum

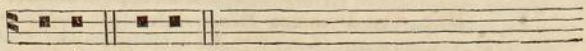

nostrum. ℟. Amen.

Pro Defunctis.

Per Christum Dominum nostrum.

Celebrans. 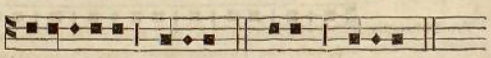

Benedicamus Domino. ℟. Deo gratias.

AD BENEDICTIONEM SS. SACRAMENTI.

Celebrans. 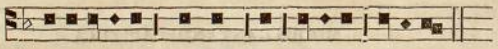

℣. Adjutorium nostrum in nomine Domini.
℟. Qui fecit, etc.

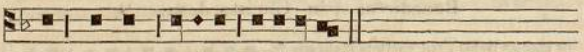

℣. Sit nomen Domini benedictum.
℟. Ex hoc nunc, etc.

Benedicat vos omni-po-tens Deus; Pater, et

Filius, et Spiritus sanctus. ℟. Amen.

MONITUM.

Ad intelligentiam vocabulorum *Mesopycni*, *Barypycni* et *Oxypycni*, quæ ex antiquo usu Tabulis Modorum Psalmodiæ Ecclesiæ Parisiensis adnectuntur, hic dicendum visum est inventa fuisse hæc nomina à veteribus Græcis, et ad Latinos translata, ad significandos varios situs hemitonii in Tetrachordo inferiore, seu cujus infima chorda ipsa est chorda finalis; quia ex eo situ omne cantuum genus, omnisque varietas exurgit. Hemitonium autem ab iisdem Græcis, per metaphoram, πυκνον dictum est; quia minore spatio, strictioque intervallo designatur ac cognoscitur.

Igitur cantus primi et secundi Modi Gregoriani vocantur μεσοπυκνοι sive *mesopycni*, quia in Antiphonis utriusque Modi, ac Psalmodiis completis, vel Responsoriis, talis est chorda finalis, seu chorda in quam desinunt isti cantus, ut supra se immediatè habeat chordam uno tono distantem, posteà chordam distantem hemitonio tantùm, deinde chordam tono distantem à præcedente: quo fit ut hemitonium exurgat ex sono duarum chordarum, quæ medium Tetrachordi occupant, ut videre est in figuris sequentibus.

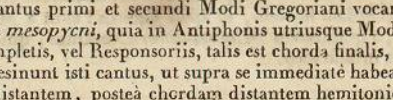

In cantibus verò Antiphonarum, vel Psalmodiarum completarum, aut Responsoriorum tertii et quarti Modi, hemitonii situs alius est: siquidem conficitur istud hemitonium ope chordæ finalis, seu in quam desiturus est cantus, et ope illius quæ immediatè superponitur: posteà sequitur tonus ab ista secunda chorda ad tertiam, ac rursùs tonus à tertia chorda ad quartam. Inde isti Modi vocati sunt βαρυπυκνοι vel *Barypycni*, quia hemitonium auditur in chordis gravioribus seu inferioribus Tetrachordi, ut patet ex sequentibus figuris.

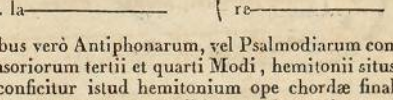

Denique in cantibus Antiphonarum vel Psalmodiarum completarum, aut Responsoriorum de quinto, sexto, septimo et octavo Modo, talis est hemitonii situs (si paucos cantus excipias) ut in loco acutiori seu superiori Tetrachordi sæpè sæpiùs audiatur: quo fit ut

à chorda in quam desinit cantus, ad chordam præcedentem sit unus tonus, ab ista secunda chorda ad tertiam rursus tonus, et à tertia chorda ad acutiorem Tetrachordi, hemitonium dumtaxat. Inde Græci finxerunt nomen ὀξυπυκνος quo designârunt cantus qui *Barypycnis* prorsus oppositi sunt. Situm hemitonii indicant figuræ sequentes.

fa———		za.		ut———	
mi.		la———		si.	
re———	vel	sol.	vel	la———	
ut.		fa———		sol.	

Cantus Oxypycni à recentioribus *Majores* vocantur. Mesopycni verò et Barypycni *Minores* appellantur, habitâ ratione situs hemitonii supra chordam finalem, ut apud Græcos : et ut à Mesopycnis secernantur, à quibusdam *Minores-inversi* vocantur, quia hemitonium habent infimo loco.

BIBLIOTHÈQUE UNIVERSITAIRE DROIT ET LETTRES TOULOUSE

